КНИГА
ПАМ'ЯТІ
УКРАЇНИ

ПЕРЕМОЖЦІ

КРЕПЧЕ УДАРЫ ПО ВРАГУ!
ОСВОБОДИМ РОДНЫЕ ГОРОДА И СЕЛА
ОТ ФАШИСТСКОЙ НЕЧИСТИ!

КНИГА

ПАМ'ЯТІ

УКРАЇНИ

ПЕРЕМОЖЦІ

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Том 4 (27)

Комунальний заклад
Обласна пошуково-видавнича
наукова редакція
Книги Пам'яті України
ХАРКІВ 2014

УДК 947.74
ББК 63.3(4УКР–4ХАР)623
К53

*Видається відповідно до
Указу Президента України
від 13 серпня 2002 року № 713
«Про історико-меморіальний серіал
«Книга Пам'яті України»
та постанови
Кабінету Міністрів України
від 16 вересня 1992 року № 537
«Про заходи щодо видання
Книги Пам'яті України»*

ISBN 978-5-88500-078-9 (том 4)
ISBN 978-5-7707-6424-6
ISBN 978-966-2741-34-6

На обкладинці:
ГЛАГОЛЄВ
Євген Олександрович,
харків'янин,
будівничий Держпрому,
ветеран Другої світової війни,
учасник оборони Сталінграда,
битви на Курській дузі, визволення
рідного Харкова, форсування Дніпра.
«...Бачив я спалену Віденську оперу,
жовтий, а не «голубий Дунай...».
На фронтах війни був двічі
тяжко поранений та контужений.
По війні – завідувач комісії
партійного контролю Харківського
обкому КПУ

ВІД ОБЛАСНОЇ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

В Україні понад 25 років триває широкомасштабна робота зі створення історико-меморіального серіалу «Книга Пам'яті України», започаткована урядовим рішенням у липні 1989 р. За цей час відповідно до указів Президента України, подальших урядових рішень підготовлено і випущено понад 400 поіменних меморіальних томів «Книги Пам'яті України», «Книги Скорботи України» та Книги Пам'яті України про громадян, які загинули у воєнних конфліктах за кордоном, в яких увічнено понад 10 мільйонів українців.

На виконання Указів Президента України від 19 жовтня 2012 р. № 604 «Про заходи у зв'язку з відзначенням 70-ї річниці визволення України від фашистських загарбників та 70-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років», від 13 серпня 2002 р. № 713 «Про історико-меморіальний серіал «Книга Пам'яті України» та постанови Кабінету Міністрів України від 16 вересня 1992 року № 537 «Про заходи щодо видання Книги Пам'яті України», Програми розвитку інформаційного простору Харківської області на 2011–2015 роки та розпорядження голови Харківської облдержадміністрації від 1 лютого 2012 р. № 32 «Про продовження роботи з підготовки та видання Книги Пам'яті України «Переможці. Харківська область» у межах єдиного пошукового проекту Книги Пам'яті України свій внесок у створення мартирологу загиблих зробила і Харківська обласна редколегія Книги Пам'яті України та обласна пошуково-видавнича наукова редакція. Випущено 20 томів історико-меморіального серіалу «Книга Пам'яті України. Харківська область», в яких повернуто із забуття імена 345 тисяч воїнів-харків'ян, загиблих на фронтах Великої Вітчизняної і Другої світової, та три томи «Книги Скорботи» з іменами мирних громадян — жертвами окупації міста і області німецько-фашистськими загарбниками.

«Переможці» – заключна частина серіалу історико-меморіального видання Книги Пам'яті України, на сторінках якого увічнені імена ветеранів Великої Вітчизняної і Другої світової воєн, чиї долі пов'язані з Харківщиною. Їм пощастило зустрічати переможний Травень у повоєнний, мирний час і згадувати своїх бойових товаришів, наших земляків, які залишилися на полях битв.

...23-го серпня 1943 року визволено Харків, і вже через 23 дні вийшла Постанова № 37 Виконавчого Комітету обласної Ради депутатів трудящих від 15.09.1943 р. про збирання та збереження документальних матеріалів Вітчизняної війни радянського народу проти німецьких окупантів:

«З метою створення документальної бази для історії Вітчизняної війни радянського народу проти німецьких окупантів Виконавчий Комітет обласної Ради депутатів трудящих постановляє:

1. Зобов'язати всіх керівників підприємств, установ та організацій, населення при виявленні будь-яких документів взяти їх під особистий нагляд та охорону і повідомити про наявність їх у Науково-історичний архів.

2. Збору підлягають такі документальні матеріали: всі діловодні документи установ, підприємств, організацій та кооперативних об'єднань, друковані матеріали, як-то: газети, листівки, журнали, книжки, брошури, плакати, фотознімки, фотонегативи і т. ін.

3. Харківський Обласний комітет депутатів трудящих закликає все трудяще населення області взяти активну участь у збиранні документів та передати їх до Науково-історичного Архіву».*

---

* ДАХО, ф. Р–1502, оп. 3, спр. 1

При підготовці видання серіалу «Переможці» були використані матеріали Державного архіву Харківської області, поіменні списки учасників бойових дій і підпільно-партизанського руху, складені за участю обласного, районних військкоматів, ветеранських організацій, музеїв, газет, мемуарних видань тощо.

До збирання відомостей для підсумкових томів Книги Пам'яті «Переможці» редакція залучила широкі кола громадськості, налагодила тісні контакти з учнівськими та студентськими колективами, творчими спілками, Управлінням з питань взаємодії з митними органами, прикордонною службою, оборонної та мобілізаційної роботи Харківської облдержадміністрації. Постійно проводився прийом громадян, які звертались із проханням увічнити ім'я дорогої для них людини на сторінках Книги Пам'яті. Зібрано фотоматеріали про яскраві особистості з числа колишніх фронтовиків, партизанів, підпільників та патріотів.

Практичну роботу щодо впорядкування і випуску томів серіалу, обробку матеріалів, їх систематизацію, редагування здійснили наукові редактори обласної пошуково-видавничої редакції Книги Пам'яті, які продовжили роботу з архівом Харківського обласного військового комісаріату над особовими справами військовослужбовців, учасників бойових дій Великої Вітчизняної і Другої світової воєн, чия доля пов'язана з містом Харків і областю: Героїв Радянського Союзу, офіцерів. Але ті відомості, що має облвійськкомат, не можуть дати повної картини стосовно персоналій, які нас цікавлять і які, починаючи з другої половини 1943 року, – часу визволення Харківщини, – перебували тут на обліку: в ОВК наявні лише особові справи офіцерів-пенсіонерів Міністерства оборони, що через кожні 25 років, за незначним винятком, підлягають знищенню. Тому було б доцільно ознайомитися ще й з особовими пенсійними справами громадян цієї категорії в обласному Пенсійному фонді, районних управліннях праці і соціального захисту населення, де перебували на обліку колишні воїни рядового та сержантського складу Радянської армії, а також офіцери, які перейшли на пенсію по лінії Міністерства соціальної політики.

У четвертому томі Книги Пам'яті «Переможці», як і в попередніх трьох, біографічні відомості учасників бойових дій розміщені за алфавітом, вказані прізвища, імена, по батькові ветеранів також за алфавітом, наведено рік і місце їх народження, участь у війні, військове звання, бойові нагороди, трудовий шлях після війни, трудові нагороди і відзнаки; для тих, хто живий донині, – вказано місце проживання, для тих, хто помер після війни, – дата смерті і місце поховання. Назви населених пунктів, місць народження, загибелі і поховання вказані відповідно до сучасного адміністративного поділу. Книга ілюстрована фотографіями колишніх фронтовиків, партизанів, підпільників. Для зручності користування подається перелік воєнних умовних позначень і скорочень.

Четвертий том єдиного пошуково-видавничого проекту «Книга Пам'яті України» серіалу «Переможці» відкривають біографії Героїв Радянського Союзу, долі яких пов'язані з Харківщиною.

Директор історичного музею Харківського Національного медичного університету Жанетта Миколаївна Перцева підготувала нарис і склала біографії викладачів ХНМУ, учасників Великої Вітчизняної і Другої світової воєн. О. М. Оконевська, онука відомого педагога, вчителя СШ № 12, який помер від голоду 24.06.1942 р. під час окупації Харкова, підготувала біографічні відомості ветеранів війни – своїх колег, викладачів Харківської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату. Член Центру захисту правди історії обласної ветеранської організації А. Г. Юхименко надав для публікації свої добірки, списки ветеранів Харківського авіаційного заводу, учасників Великої Вітчизняної війни.

Додатковий поіменний список увічнює полеглих захисників Батьківщини, які народилися, мешкали на території Харківської області, померли в госпіталях або загинули під час боїв та у фашистському полоні. У список увійшли також імена воїнів-харків'ян, особи яких встановлено за іменними медальйонами, знайденими пошуковими загонами.

Заключний розділ тому – «За рядком Книги Пам'яті». Під такою назвою, започаткованою В. М. Козаком, кандидатом історичних наук, заслуженим журналістом України, першим керівником Харківської редакції Книги Пам'яті, публікується добірка матеріалів про долі воїнів, подробиці біографії яких стали відомі завдяки пошуку та спогадам ветеранів.

Свою роботу над виданням обласна редколегія і пошуково-видавнича наукова редакція здійснювали під науково-методичним керівництвом Головної редакційної колегії історико-меморіального серіалу «Книга Пам'яті України».

Необхідну допомогу й підтримку упорядники одержували від Харківської обласної державної адміністрації, Харківської обласної ради, Департаменту масових комунікацій, Департаменту культури і туризму, Департаменту фінансів ХОДА.

Обласна редакційна колегія, колектив редакції висловлюють подяку всім, хто допомагав і брав безпосередню участь у створенні четвертого тому Книги Пам'яті «Переможці»: в.о. обласного військового комісара Юрію Леонідовичу Калгушкіну, директору Харківського обласного державного архіву Євгену Олександровичу Кущу, Голові ради обласної організації ветеранів України Анатолію Петровичу Хіневичу, його заступнику Юрію Олексійовичу Бабайлову, почесному Голові ради обласної організації ветеранів України Олексію Івановичу Котляревському, Голові міської ради ветеранів України Миколі Антоновичу Касяненку, директору спеціалізованого приватного підприємства «Воєнні меморіали «Схід» Віктору Сергійовичу Старченку, головному редактору газети «Слово ветерана» Миколі Івановичу Чумакову, керівнику громадської молодіжної пошукової організації «Фенікс–К» Сергію Івановичу Гладкову, ентузіастам-пошуковцям – ст. прапорщику МВС України Олександру Анатолійовичу Єфименку, підполковнику у відставці, ветерану військової служби Юрію Петровичу Сліпаку, краєзнавцю Леоніду Вадимовичу Раєнку, колишнім працівникам редакції Аллі Іванівні Булгаковій, Вікторії Павлівні Лебедєвій, Вірі Андріївні Семиреченко та ін.

Слова подяки висловлюємо усім іншим державним і громадським організаціям, пошуковим загонам, ветеранам, родичам фронтовиків за надану допомогу у створенні обласної Книги Пам'яті «Переможці». Усі примірники Книги Пам'яті передаються безкоштовно (згідно з розподілом за узгодженням з обласною редколегією) райдержадміністраціям області і районним радам міста, школам, бібліотекам, райвійськкоматам, обласним районним радам ветеранів, родинам загиблих воїнів.

За державної підтримки і розуміння великої справи, за допомоги місцевих органів самоврядування Харківська обласна редакція сподівається видати томи Книги Пам'яті «Переможці. Харківська область» – регіону, який зазнав величезних втрат у роки Великої Вітчизняної війни і землю якого захищали тисячі і тисячі Переможців.

ДОМОЙ – С ПОБЕДОЙ!
Как Харьков встречал своих первых воинов-победителей*

Возвращались солдаты с войны.
По железным дорогам страны
День и ночь поезда их везли.
А. Мартынов. Народ-победитель.

Это было именно так: днем и ночью с запада на восток, по всем направлениям нашей бывшей необъятной Отчизны, во все ее самые отдаленные уголки разъезжались воины-победители, отстоявшие в грозную годину лихолетья свободу и независимость родных ее просторов.

День и ночь двигались железнодорожные составы, потому что домой, к своим семьям, к мирной жизни спешили не сотни тысяч, а многие миллионы защитников Родины. То было «великое переселение народов».

Демобилизация языком цифр

Вооруженные Силы страны, победившей фашизм, были огромны. «К началу войны (на 22 июня 1941 г.) в Красной армии и Военно-морском флоте состояло по списку 4 826 907 военнослужащих». Кроме того, 74 945 военнослужащих и военных строителей проходили службу в гражданских ведомствах [2, С. 245].

За четыре года войны было мобилизовано, за исключением призванных повторно, еще 29 574 900 человек (в т. ч. 805 264 воина, которых призвали к началу войны на Большие учебные сборы). Всего же за период войны «надевали шинели» 34 476 700 человек. По численности эта масса людей равнялась всему населению Дании, Нидерландов, Норвегии, Швеции и Финляндии, вместе взятых [2, С. 245].

«...на 1 июля 1945 г. в армии и на флоте насчитывалось по списочному составу 11 390 600 человек, без учета железнодорожных войск, войск НКВД и др. подразделений (403,2 тыс. человек) и находившихся на излечении в госпиталях (1 млн 46 тыс. человек)» [2, С. 247], то есть всего оставалось в строю 12 839 800 человек. В результате демобилизации численность армии Советского Союза должна была сократиться до потребности мирного времени, как было до начала войны, – 2 млн 874 тыс. человек [3, С. 143–144].

23 июня 1945 г. XII сессия Верховного Совета СССР приняла Закон о демобилизации 13-ти старших возрастов личного состава действующей армии, родившихся в 1905–1918 гг. (см. Приложение). Об их призыве по всем 14-ти военным округам и введении военного положения в европейской части страны объявил в первый день войны своими Указами Президиум Верховного Совета СССР.

Демобилизация началась 5 июля 1945 г. и в основном закончилась к началу 1948-го. В 1945–1946 гг. Президиум Верховного Совета СССР издал три Указа о демобилизации. В 1946–1947 гг. были демобилизованы очередные старшие возрасты личного состава, а в начале 1948 г. – все остальные старшие возрасты [3, С. 143–144]. За это время из армии и флота было уволено около 8,5 млн человек.

---

* По недавно рассекреченным документам Государственного архива Харьковской области и публикациям местных газет 1945 года.

Закон о демобилизации

Какова была суть этого Закона? Что давали десять его статей возвращающимся с полей войны ратникам? Могла ли больше дать разоренная, опустошенная страна, потерявшая более 20-ти миллионов своих молодых и крепких сограждан (данные эти до сих пор уточняются); страна, в которой сиротами стали миллионы детей и миллионы воинов вернулись домой изувеченными и потерявшими здоровье? Из 3 798 200 человек, уволенных из армии по ранению и болезням, 2 575 000 стали инвалидами [2, С. 246].

Во-первых, государство обеспечивало бесплатный проезд всех уволенных из армии к месту проживания и питание в пути (ст. 3-я и 4-я Закона); во-вторых, каждый демобилизованный получал комплект нового обмундирования и обуви (ст. 5-я). Тот, кто по какой-либо причине не смог получить его в своей воинской части, имел возможность «заменить поношенное обмундирование на новое» в так называемых «пересыльных пунктах».

Согласно статье 6-й Закона, каждому увольняемому воину полагалось также «значительное денежное вознаграждение», чтобы он «имел возможность привезти эти средства домой» [11]. Оплата производилась за каждый год службы в армии в период Великой Отечественной войны «в зависимости от тарифов:

– рядовой состав всех родов войск и служб, который имел денежное содержание по общевойсковому тарифу, – годовой оклад за каждый год службы;

– рядовой состав специальных частей и подразделений, которые получали повышенное денежное содержание, – полугодовой оклад за каждый год службы;

– сержантский состав всех родов войск – полугодовой оклад по ставкам за должность в пределах до 900 рублей и не ниже 300 рублей за каждый год службы».

Что касается выплат офицерам, то прослужившие в годы войны один год получали двухмесячный оклад, два года – трехмесячный, три года – четырехмесячный и четыре – пятимесячный.

Чрезвычайно важным было содержание ст. 7-й Закона, предоставлявшей возможность каждому воину быстро найти свое место в мирной жизни. Исполкомы депутатов трудящихся, руководители предприятий, учреждений и организаций обязаны были в течение месяца со дня прибытия демобилизованных обеспечить их работой с «учетом приобретенного воинами опыта и специальности в Красной армии, но не ниже выполнявшейся ими работы до ухода в армию», а также обеспечить «жилплощадью» и топливом. Сельские советы и правления колхозов должны были оказывать всемерную помощь уволившимся из армии крестьянам в устройстве на работу и обзаведении хозяйством (ст. 8-я).

Местные власти должны были, согласно 9-й и 10-й статьям Закона, особое внимание уделять демобилизованным в тех районах, которые пострадали от немецкой оккупации: отводить бесплатно всем нуждающимся в строительстве или ремонте жилья лесосеки для заготовки строительного леса, выделять ссуды на постройку домов.

Возвратившиеся домой воины с первых же шагов по родной земле должны были ощутить большую заботу о себе, внимание к своим нуждам. Это – в идеале. В жизни же все оказалось значительно сложнее...

Как выполнялся Закон о демобилизации

Одновременно с Законом о демобилизации, 23 июня 1945 г., Президиум Верховного Совета СССР издал Указ о приеме, трудоустройстве и материальном обеспече-

нии увольняемых из Красной армии воинов. Совет Народных Комиссаров Украины и ЦК КП(б)У 6 июля принимают постановление «О мероприятиях по выполнению Закона о демобилизации», а 7 июля аналогичный документ разрабатывается Харьковским облисполкомом и обкомом партии. С этого времени и до завершения демобилизационной кампании вопрос о возвращающихся домой воинах не снимается с повестки дня многочисленных совещаний и заседаний всех исполкомов и всех партийных комитетов.

18 и 20 июля 1945 г. Харьков встречал два первых воинских эшелона [1, ф. П-69, оп. 1, д. 698, л. 115, 116 об.], а 25-го числа этого же месяца обком партии уже направляет в ЦК КП(б)У «Информацию» об этом [1, ф. П-2, оп. 2, д. 705, л. 76–80, 92, 93]. 1 августа в область с проверкой выполнения правительственного постановления о демобилизованных прибывает В. К. Лещенко, старший инспектор Управления по государственному обеспечению и бытовому устройству семей военнослужащих при СНК УССР по личному поручению Л. Р. Корнийца, заместителя председателя СНК Украины, для которого и для ЦК составляет «Справку» по итогам 10-дневной проверки [1, ф. П-2, оп. 2, д. 768, л. 9–16].

В этой «Справке» говорится о том, что советские и партийные органы Харьковской области проделали значительную работу по организации достойной встречи и материально-бытовому обслуживанию демобилизованных и что по решению облисполкома и обкома партии создаются специальные районные комиссии, на которые возлагается полное выполнение Закона о демобилизации. В состав этих комиссий вошли председатели райисполкомов, вторые секретари райкомов партии, райвоенкомы и начальники райотделов НКВД.

Для реализации на местах принятых решений созываются совещания секретарей первичных партийных и комсомольских организаций, руководителей предприятий и учреждений, председателей сельских советов и колхозов. В Харькове к работе комиссий были привлечены начальники районных управлений, отделений милиции, заведующие райздравотделами, торготделами и др.

Большая подготовительная работа была проведена облвоенкоматом. Возглавлявший его военный комиссар полковник Я. Маслов лично проверил готовность 17-ти райвоенкоматов к встрече демобилизованных.

Все отчеты о выполнении Закона о демобилизации шли по линии военных отделов (от райкомов партии до ЦК КП(б)У и ЦК ВКП(б)), и главная ответственность за устройство судеб вернувшихся с войны граждан лежала непосредственно на них (военные отделы были введены в комитетах партии всех уровней на основании постановления XVIII съезда ВКП(б) в марте 1939 г.).

Военный отдел Харьковского обкома партии обязал военные отделы райкомов к 1-му числу каждого месяца высылать подробную информацию о выполнении правительственного постановления: учет контингента демобилизованных, прибывших в город, район; данные об их трудоустройстве и материальном обеспечении. Районные военкоматы такие сведения должны были подавать каждую декаду 10, 20 и 29-го числа текущего месяца (форма № 1), райисполкомы – 29-го числа текущего месяца (форма № 2) [1, ф. П-24, оп. 12, д. 123, л. 8]. Вот такой был тройной учет и контроль, так что остаться безработным, вернее неработающим, было практически невозможно, как и совершенно не замеченным или забытым.

«Південна до зустрічі готова!»

Под таким заголовком в газете «Соціалістична Харківщина» от 10 июля 1945 г. была напечатана заметка И. Коваленко, полковника-директора движения ЮЖД,

о том, что железнодорожному транспорту, как самому емкому, мобильному и надежному, по плечу справиться с такой грандиозной задачей: оперативно перевезти огромное количество демобилизованных. При этом надо не только обеспечить бесперебойное продвижение воинских составов, но и не нарушить нормального ритма в работе этого основного вида транспорта в стране.

Начальник дороги, генерал-директор К. И. Даниленко, председатель Дорпрофсожа* Огарев и начальник передвижения войск генерал-майор Засорин издали специальный приказ, в котором предусматривались все необходимые меры, связанные со встречей и продвижением эшелонов с демобилизованными.

Решено было пропускать эти поезда с максимальной скоростью и в первую очередь, подавать вагоны в образцовом порядке и оборудованные всем необходимым. Воинские эшелоны, согласно этому приказу, должны были встречать лично начальники станций и вокзалов и военные коменданты. Для обслуживания их выделялись лучшие паровозы и поездные бригады. В пассажирских поездах по два вагона предназначались для тех воинов, которые делали пересадку с эшелонов.

Особого внимания заслуживало питание в пути больших людских потоков. На станциях Харьков-Пассажирский, Харьков-Сортировочный и Основа уже 10 июля появились три магазина военторга, на других станциях линейная контора треста буфетов и ресторанов открывала киоски и буфеты. Все эти торговые точки должны были работать круглосуточно, как и «кипятильники». Железнодорожники договорились с районными организациями о том, чтобы на всем пути следования поездов с демобилизованными были организованы большие колхозные базары [12].

О том, как намеченное воплощалось в жизнь, сообщал 25 июля 1945 г. в своей «Информации» в ЦК КП(б) Украины заместитель заведующего оргинструкторским отделом Харьковского обкома партии Радченко: «Для обеспечения продвижения эшелонов с демобилизованными установлено круглосуточное дежурство партийного, комсомольского и профсоюзного активов. На больших железнодорожных станциях по территории Харьковской области созданы агитпункты, оборудованные лозунгами, плакатами, портретами. На станции Харьков-Пассажирский имеются два пересыльных пункта по приему демобилизованных. Для приезжающих бойцов организованы комнаты ночлега на 700 человек, столовые – с пропускной способностью до 1000 человек в день, медпункт, парикмахерская, пункты по ремонту одежды и обуви.

На станции Харьков-Сортировочный для транзитных демобилизованных построено 100 палаток на 400 человек, имеются отдельные палатки для медпункта и парикмахерской. Организована столовая, которая в течение 45 минут может обслужить 1000 человек. Открыты киоски с продажей безалкогольных напитков, папирос, булочек и пр.

Для проведения политико-массовой работы выделены квалифицированные докладчики, лекторы и консультанты по различным вопросам. Созданы концертные бригады, [есть] кинопередвижки, ленинский уголок, где имеются различные газеты и журналы.

В гостинице «Южная» для приезжающих бойцов забронированы 200 мест. Здесь же душ, парикмахерская и медпункт. На станции Харьков отведены специальные камеры хранения, которые обслуживают исключительно демобилизованных бойцов. Создан коллектив кассиров по компостированию и выдаче билетов демобилизованным ускоренными методами» [1, ф. П-2, оп. 2, д. 705, л. 76–77].

Инспектор из Киева в своей «Справке» в августе 1945 г. отмечал: «На воинской площадке станции Харьков-Сортировочный, куда прибывает большин-

* Дорпрофсож – профсоюз железнодорожников.

ство эшелонов, воздвигнута триумфальная арка, ...организован питательный пункт с одновременным обслуживанием до 2000 чел., после принятия пищи демобилизованных устраивают на соответствующие поезда для дальнейшего их следования. Для временного пребывания [их] – в районах Харькова оборудованы общежития, а также при пересыльном пункте облвоенкомата организовано центральное общежитие, вмещающее одновременно до 200 человек, где имеется санпропускник, столовая, комната отдыха, парикмахерская, «американка» (спецмагазин – А. Б.). Через день – кино или концерт. Здесь же демобилизованные имеют возможность заменить поношенное обмундирование на новое».

После торжественной встречи воинов-земляков, прибывших в Харьков, подаются трамваи для отправки их по домам. В сельских районах демобилизованным предоставляются лошади для доставки их в родные села [1, ф. П-2, оп. 2, д. 768, л. 11–12].

Демобилизация в зеркале местной прессы

Отчеты военных отделов партийных комитетов шли под грифом «Секретно». Секретными были и сведения о том, как Харьков встречал первых воинов-победителей, прибывающих на родную землю. Самых первых – без особых торжеств, по-деловому, в районных военкоматах. Они прибывали своим ходом, «одиночками» (так писали в отчетах) и небольшими группами.

Задолго до этого газеты «Соціалістична Харківщина» и «Красное знамя» пестрели заголовками: «Дожидаємо радісної хвилини», «Воїнам-переможцям – увагу і піклування», «Счастливого пути, товарищи!», «Воинам-победителям – достойную встречу» и т.п.

«Соціалістична Харківщина» от 10 июля писала: «Якої ж високої шани, якої безмежної любові заслуговують відважні воїни, що приїжджають додому, в рідну оселю. Довгі роки були вони розлучені зі своїми родинами, зазнавали всіх тягарів військових труднощів, вони не щадили свого життя і ладні були віддати його заради блага Вітчизни. З хвилюванням зустрічаємо ми їх – бажаних, дорогих.

Хай з перших хвилин прибуття на рідну землю відчують демобілізовані бійці всю нашу любов, дбайливість, піклування... Ряд колгоспів Вовчанщини готує для земляків, які прибудуть, подарунки... На Харківському велозаводі світлі кімнати нового будинку ждуть гостей. На миловареному заводі заготовлені для них овочі і паливо. Повсюди радянські люди дбають про те, щоб повернення додому стало святковою подією для демобілізованих.

Переможці повертаються додому. Велика творча сила йде на підмогу» [7].

Газета «Красное знамя» первой сообщила 17 июля 1945 г. о прибывших земляках: «Просторная комната выглядит празднично. На большом столе, покрытом кумачовой скатертью, стоят вазы с живыми цветами, разложены свежие номера газет и журналов. На стене... лозунги, обращенные к прибывающим демобилизованным. «Готовимся к их приему», – сообщил корреспонденту военком Октябрьского района Шаповал.

Необходимые таблички-указатели помогают быстро ориентироваться, куда и к кому обратиться. Специальный кабинет в военкомате выделен для регистрации прибывших воинов. Есть юридическая консультация, санчасть, «американка», стол справок по трудоустройству.

Дежурный депутат районного совета занимается квартирными делами; всех, у кого нет пока жилья, направляют на улицу Карповскую, в общежитие № 7 строительного участка, где оборудованы две комнаты для временного пребывания сержантов и старшин».

Здесь же выдаются на месяц хлебные и продовольственные карточки. Подписывая документы, военком беседует с каждым из демобилизованных, узнает

об их нуждах, о положении семьи, о работе, которую они желают получить, дает советы, оказывает помощь.

Автор заметки «Первые демобилизованные» М. Сокол сохранил для истории фамилии некоторых из них, к сожалению, без инициалов: теперь потомки могли бы узнать в них своих близких. Это Догадин, бывший механик физико-технического института, Тарасов – работник одной из баз треста столовых; фронтовик-орденоносец Шумов, воевавший в Прибалтике (его, работавшего до войны каменщиком, сумела уговорить пойти работать на металлоштамповочный завод дежурившая в этот день в военкомате начальник отдела кадров этого предприятия Гопкало).

Увековечены фамилии еще трех человек: Третьяков, Шматков и Мягков. Они получили в числе первых в Октябрьском районе паспорта [15].

Примерно так же принимали воинов и в остальных восьми райвоенкоматах города.

«Чуття єдиної родини»

Так как Харьков был крупнейшим железнодорожным узлом страны, то здесь проездом побывало много демобилизованных, направлявшихся в разные концы Советского Союза.

В войну особенно проявилось такое братство людей разных национальностей Страны Советов, что не было среди тех, кто возвращался с фронта, «чужих»: всех встречали как своих, как близких, родных людей.

18 июля 1945 г. в Харьков первым воинским эшелоном прибыло 300 демобилизованных, в их числе – только 31 житель нашей области. О количестве прибывших вторым эшелоном в областном архиве сведений не сохранилось. К 19 июля на Харьковщину возвратился 321 воин, а 7 августа в городе их было уже 1 595.

В сентябре численность их увеличилась более существенно: в области зарегистрировалось 24 205 человек, в том числе 19 709 мужчин и 4 496 женщин; в самом Харькове стало на учет 6 549 человек, из них 1 650 – женщины [1, ф. П-2, оп. 2, д. 768, л. 5].

На 1 июня 1947 г. в Харьков прибыло 44 918 демобилизованных (3 696 из них – женщины); офицеры составляли 10 480 человек [1, ф. П-69, оп. 1, д. 917, л. 185].

Общее количество прибывших в область по демобилизации к этому времени – 153 329 человек [1, ф. П-2, оп. 2, д. 1323, л. 10], по другим сведениям – 143 489 [1, ф. П-2, оп. 2, д. 1323, л. 13].

Вернувшиеся на родину воины «смело выдвигались на руководящие посты», в большинстве сельских районов их назначали председателями сельсоветов, колхозов, бригадирами, они занимали другие ответственные должности. В отчетах о трудоустройстве демобилизованных отмечалось, что у многих из них и должности, и заработок значительно превосходили довоенные.

«Счастливого пути, товарищи!»

Так озаглавил свой небольшой репортаж из местной Н-ской части о митинге, посвященном проводам демобилизованных воинов, В. Ковалев, журналист «Красного знамени»:

«Волнующий день. Сегодня бывалые воины покидают свою родную часть, уходят домой к своим семьям, чтобы снова заняться созидательной работой. Родина позаботилась о них: они одеты в новое обмундирование, стоят строгие, подтянутые в строю перед трибуной. Боевые друзья, с которыми они прошли по дорогам войны, сегодня провожают их.

...С теплым приветствием обратился к демобилизованным воинам подполковник Воженин и майор Зубов. Они пожелали им счастья в мирной трудовой жизни, просили не забывать свою воинскую часть, держать с нею крепкую связь.

Под звуки оркестра воины выходят на улицы города» [13].

Сквозь триумфальную арку – в мирные дни

Воинский перрон
Забит ликующим народом.
Над ним – невыцветший кумач,
Что берегли четыре года,
И чей-то смех,
И чей-то плач.
В. Чикин. В день Победы.

Воинов-победителей, которые должны были возвращаться организованно, эшелонами, руководители города и области готовились встречать торжественно. Райкомы партии и райисполкомы всех девяти районов Харькова разработали специальные мероприятия, чтобы достойно встретить героев войны. Все было продумано до мелочей: праздничное оформление всех мест прибытия воинских поездов, привокзальных площадей станций Харьков-Пассажирский, Харьков-Сортировочный и Основа. Назначены коллективы заводов и предприятий, которые должны были встречать дорогих гостей, установлен график их дежурств. Шесть концертных бригад «с лучшими артистическими силами в их составе» принимали участие во встречах с демобилизованными.

Трудящимся Ленинского района города выпала честь встречать первый воинский эшелон 18 июля 1945 г. Из отчета Бердичевского, заведующего военным отделом горкома партии: «В 9 часов 15 минут на привокзальную площадь ст. Харьков-Пассажирский прибывает машина с делегацией... вагоноремонтного завода, за ней – делегации Управления и различных служб ЮЖД: ОРСа, техшколы, паровозоремонтного завода, депо «Октябрь» – и других организаций. Все они – с цветами, лозунгами, портретами маршалов и Героев Советского Союза.

К 10 часам вся привокзальная площадь была заполнена трудящимися города (пришло более 4-х тысяч человек А. Б.). В сопровождении оркестра, под бурные аплодисменты и крики «Ура!» строй демобилизованных подходит к трибуне. Работницы фабрик и заводов, дети школ и детсадов забрасывают колонну цветами».

Митинг, посвященный встрече воинов-победителей, открывает председатель горисполкома депутатов трудящихся А. И. Селиванов. Он приветствует гостей и рассказывает им, как труженики тыла работали, оказывая помощь фронту.

Секретарь парторганизации ХПРЗ Котов призвал воинов по-фронтовому помочь восстанавливать народное хозяйство, а завод для них подготовил рабочие места и квартиры.

От рабочих и служащих железнодорожного транспорта выступил секретарь узлового партийного комитета ст. Харьков-Пассажирский Клюшник. Сердечно поздравив прибывших с Победой и возвращением на Родину, он пригласил их на работу в действующую армию железнодорожников.

С ответным словом от имени прибывших в Харьковскую область обратился к собравшимся ст. сержант Горбунов. Поблагодарив земляков за теплую встречу,

он заверил их в том, что воины будут трудиться вместе со всеми, чтобы быстрее залечить раны, нанесенные стране гитлеровскими варварами.

В завершение митинга прозвучал Гимн Советского Союза, исполненный духовым оркестром танкового училища. «Его мощные, торжественные звуки огласили воздух» [1, ф. П-69, оп. 2, д. 696-а, л. 8–10].

Я покривила бы душой, если бы не отметила, что в выступлениях и встречающих, и прибывших, и в архивных документах, и на страницах газет часто звучало зловещее имя Сталина, «вождя всех времен и народов», упоминание о котором сопровождалось криками «Ура!». Это было...

«Незабутні хвилини!»

О том, как Харьков встречал первые железнодорожные составы с возвращающимися с Победой своими согражданами, лучше всего расскажут не сухие отчеты военных отделов райкомов и горкома партии, а эмоциональные репортажи журналистов местных газет, свидетелей и очевидцев тех эпохальных событий, сумевших (каждый по-своему) передать и теплую атмосферу встреч, и общий настрой нескольких тысяч людей, собравшихся на площади, их радость и ликование, невзирая на горечь потерь и утрат...

«Привет воинам-победителям! Первый эшелон демобилизованных в Харькове!» – так откликнулся пожелавший остаться неизвестным корреспондент «Красного знамени» в номере газеты от 19 июля 1945 г.: «...На привокзальную площадь со всех концов стекаются толпы людей. Матери, жены, дети надели лучшие платья, несут огромные букеты цветов, чтобы вручить их родным, близким, долгожданным...

Ровно в 10 часов к перрону медленно подходит поезд. Бойцов и офицеров, возвращающихся в родные края, встречают представители партийных, советских, профсоюзных организаций.

...Не успел поезд остановиться, как к вагонам подбегает группа работниц 3-го вагонного участка... Они первыми вручают воинам цветы, поздравляют их с возвращением домой.

Построившись в колонну, бойцы и офицеры под звуки оркестра, крики «Ура!» выходят на площадь. Их буквально забрасывают цветами.

...У бойцов и офицеров взволнованные лица. Их ждут радостные, незабываемые встречи с родными, друзьями, знакомыми.

Вот в первом ряду стоит бывший работник бисквитной фабрики Силан. Его грудь украшают Гвардейский значок и медаль «За боевые заслуги». За его плечами долгий боевой путь. Но сегодня ему не хочется вспоминать о военных походах. Силан рассказывает, как тепло, радушно встречают демобилизованных бойцов на всем пути следования эшелона.

В колонне среди своих боевых друзей – кубанцев, терцев, кавказцев – стоят наши земляки, Василий Костенко и Аполлон Бондаренко: первый – из села Лиман Змиевского района, второй – из Балаклеи. Их сегодня не ждут дома, и поэтому встреча с родными будет особенно радостна» [14].

Репортаж А. Бунтмана «Додому, до мирної праці! Зустріч першого ешелону з демобілізованими у Харкові» газета «Соціалістична Харківщина» поместила 20 июля: «Цих світлих днів довгі роки чекав наш героїчний народ, для цього він жив, для цього він бився з лютим ворогом. І настала велика радість...

...Площа швидко заповнилась зустрічаючими. Вони зайшли у прохід, стали двома рядами, як дві живі гірлянди квітів, як вінок переможцям.

– Їдуть! Увага!

Капельмейстер підніс догори чарівну паличку. Марш, і вигуки привітань. Незабутні хвилини! Ось вони, наші бійці-переможці… брати і батьки, виглядають з вікон, стоять на підніжках, махають пілотками.

– Здравія желаєм, земляки!

– Тільки не плакати! Радіти треба! – кричить ще з вагона старшина Силан. Він приїхав до свого міста. Сотні облич, всі рідні, всі знайомі: і ті, що на пероні, і ті, що забили перехідний місток через рейки, припинивши рух на Холодну Гору. Та ось виривається з натовпу жінка, біжить до старшини.

То робітниця фабрики «Кофок» Сергєєва обнімає, цілує знайомого, як рідного брата, і витирають жінки очі, навколо схвильовано зітхають чоловіки.

– А я з «Канатки». Онацький – моє прізвище. Та зараз на Мерефу поїду, там сім'я в селі живе. Шість душ у мене. Я й не попереджав.

– Солдат з фронту здебільшого несподівано додому заявляється, – розказує вусатий високий гвардієць, а очі блищать, а на обличчі грає весела посмішка!

– Так і я несподівано. Сім'я ж тут, у Високому селищі живе. Зараз піду.

– Ой, що ж це у вас дома буде! А як ваше прізвище? – питає жінка.

– Гречаниченко. 25 років на фабриці «Динамо» працював. Та воював чотири роки. Ось… подарунки везу. Нас як проводжали – все видали: пайки, мануфактуру, гроші.

– Ну, то візьміть ще й від мене квіти, – каже жінка, – я прибігла, думала мій приїде, та видно, пізніше. Хай вам будуть…

Букети перекочували до рук демобілізованих.

…Після мітингу демобілізовані сіли на машини і поїхали обідати. Але не всі. Харків'яни – додому. Скоріше, скоріше до тих, хто виглядів всі очі, чекаючи рідних і друзів» [4].

Каждый из журналистов харьковских газет запечатлел какие-то свои подробности происходящего, которые помогают полнее и ярче представить и последовательность событий, и особенное, радостное, приподнятое настроение большой массы собравшихся людей.

Неизвестный автор статьи «Дома!..», помещенной в «Красном знамени» от 21 июля, пишет о встрече второго воинского эшелона с победителями по горячим следам (это произошло накануне, 20-го), но говорит об этом, как будто все вот-вот произойдет и мы узнаем много такого, о чем не написали его коллеги, собратья по перу: «Вот подкатит сейчас к перрону поезд, из окон вагонов выглянут родные лица бойцов-победителей, сотни рук приветливо взмахнут пилотками, а девушки Харькова забросают… воинов цветами, работницы табачной поднесут свой скромный дар – папиросы, служащие Ленинской конторы связи с телеграфными бланками в руках обслужат тех, кто следует дальше.

…Поезд подошел… Тут и харьковчане, тут и ленинградцы, сибиряки, кавказцы. Бойцы Малыгин, Петин и другие радостно берут бланки, пишут адрес и короткий текст: «Встречайте с Победой».

А земляки наши уже дома…

Здравствуйте, дорогие воины, добро пожаловать! Здравствуй, Иван Ткаченко! Ты прошел славный боевой путь, …возвращаешься в родной дом из далекой Остравы-Моравской. Слава тебе, победителю! И тебе слава, Василий Шульга, и тебе, Федор Гуртов, тебе, Евгений Северин! …вы сражались на фронтах Отечественной войны рядом с молодыми бойцами, вашими сыновьями. У тебя, Василий Шульга, три сына были на фронте, один из них пал смертью храбрых,

а двое других и теперь в действующей армии. Какими орлами ...выглядите все вы! Молодецки, по старой воинской моде закручены усы; лихо, набекрень надета пилотка.

...Сколько радостных встреч возникло тут же, у вагонов, сколько харьковчан устремилось на перрон» [9].

«Живых живые ждут дела»

*М. Черняков**

Стремление поскорее попасть домой, поскорее увидеть своих родных и близких после стольких лет разлуки было таким сильным, что кое-кто забывал обо всем на свете.

«Випадок в поїзді», о котором рассказал Л. Залый в газете «Соціалістична Харківщина» от 21 июля, – лучшее подтверждение этому: «Демобілізовані бійці Сидоренко і Безкровний залишили поїзд і пройшли більш як половину дороги до рідних місць, коли згадали: де ж польова сумка з трьома тисячами карбованців?

Забули в поїзді.

Поверталися швидким кроком. До відходу поїзда лишилися хвилини. От і станція. Головний кондуктор вже приклав до рота свисток. Відхід. І раптом чують:

– Товариші!...

Сидоренко і Безкровний побачили, як бригадир провідників Харківського вузла Петро Полікарпович Антонов махнув сумкою:

– І в радості нічого не треба забувати.

Бійці не встигли навіть подякувати» [10].

...Многие из нынешних харьковчан даже не догадываются, что в истории их города и края были такие яркие, казавшиеся в те далекие дни незабываемыми, страницы.

Чем дальше уходит время, тем величественнее представляется подвиг советского народа, вынесшего на своих плечах все тяготы войны, выдюжившего, победившего фашистскую нечисть и поднявшего из руин страну. Будем с благодарностью помнить об этом. «Поклонимся великим тем годам...»

***А. Булгакова**, ст. научный*
редактор областной редакции
Книги Памяти Украины в 1994–2003 гг.

---

* М. В. Черняков (1912–1983) – кандидат филологических наук, доцент ХГУ (ныне Харьковский национальный университет им. Каразина), участник боевых действий, автор сборника стихов «Сердце солдата».

23 июня 1945 года

СОЮЗ СОВЕТСКИХ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ РЕСПУБЛИК

ЗАКОН

О ДЕМОБИЛИЗАЦИИ СТАРШИХ ВОЗРАСТОВ ЛИЧНОГО СОСТАВА ДЕЙСТВУЮЩЕЙ АРМИИ

В связи с победоносным завершением Великой Отечественной войны против фашистской Германии, Верховный Совет Союза Советских Социалистических Республик считает необходимым провести демобилизацию старших возрастов личного состава Действующей Армии.

В соответствии с этим Верховный Совет Союза Советских Социалистических Республик постановляет:

1. Утвердить предложение Совета Народных Комиссаров Союза ССР о демобилизации первой очереди – тринадцати старших возрастов личного состава Действующей Армии.

2. Демобилизацию указанных в пункте 1 настоящего Закона тринадцати старших возрастов личного состава Действующей Армии закончить во второй половине 1945 года.

3. Перевозку демобилизуемых произвести за счет государства до места их жительства.

4. Обеспечить демобилизуемых питанием в пути следования за счет государства.

5. Обеспечить демобилизуемых полным комплектом обмундирования и обуви.

6. Выдать демобилизуемым единовременное денежное вознаграждение за каждый год службы в армии в период Великой Отечественной войны в следующих размерах:

а) рядовому составу всех родов войск и служб, получающему денежное содержание по общевойсковому тарифу, – годовой оклад за каждый год службы;

б) рядовому составу специальных частей и подразделений, получающему повышенное денежное содержание, – полугодовой оклад за каждый год службы;

в) сержантскому составу всех родов войск – полугодовой оклад по должностным ставкам в пределах до 900 рублей и не ниже 300 рублей за каждый год службы;

г) офицерскому составу, прослужившему в период Великой Отечественной войны:

один год – двухмесячный оклад,
два года – трехмесячный оклад,
три года – четырехмесячный оклад,
четыре года – пятимесячный оклад.

7. Обязать Советы Народных Комиссаров союзных и автономных республик, Исполнительные Комитеты краевых и областных Советов депутатов трудящихся, руководителей предприятий, учреждений и организаций в городских районах предоставлять работу демобилизованным не позднее месячного срока со дня прибытия их к месту жительства, с учетом приобретенного ими опыта и специальности в Красной Армии, но не ниже выполнявшейся ими работы до ухода в армию, а также обеспечить демобилизованных жилой площадью и топливом.

8. Обязать исполнительные комитеты районных и сельских Советов депутатов трудящихся и правления колхозов оказывать всемерную помощь возвращающимся в деревню демобилизованным из армии крестьянам в деле устройства их на работе и обзаведении хозяйством.

9. Обязать Советы Народных Комиссаров союзных и автономных республик, Исполнительные Комитеты краевых и областных Советов депутатов трудящихся в районах, пострадавших от немецкой оккупации, отводить бесплатно демобилизованным из Красной Армии, нуждающимся в постройке или ремонте жилищ, лесосечный фонд для заготовки строительного леса.

10. Обязать Всесоюзный банк финансирования коммунального и жилищного строительства (Цекомбанк) в районах, пострадавших от немецкой оккупации, выдавать нуждающимся демобилизованным ссуды на строительство и восстановление жилых домов в сумме от 5 до 10 тысяч рублей со сроком погашения ссуды от 5 до 10 лет.

Председатель Президиума
Верховного Совета СССР
М. КАЛИНИН

Секретарь Президиума
Верховного Совета СССР
А. ГОРКИН

Москва, Кремль
23 июня 1945 года

Источники и литература

1. Государственный архив Харьковской области.

2. Россия и СССР в войнах XX века: Статистическое исследование. / Под ред. Г. Ф. Кривошеева. – М.: Олма-Пресс, 2001.

3. Советская военная энциклопедия. Т. 3. – М.: Военное издательство МО СССР, 1977.

4. Бунтман А. Додому, до мирної праці! Зустріч першого ешелону з демобілізованими у Харкові. // Соціалістична Харківщина. – № 142. – 20 липня 1945 р.

5. Воинам-победителям – достойную встречу! // Красное знамя. – № 138. – 11 июля 1945 г.

6. Воїнам-переможцям – увагу і піклування // Соціалістична Харківщина. – № 136. – 11 липня 1945 р.

7. Добро пожалувати, воїни-переможці! // Соціалістична Харківщина, – № 135. – 10 липня 1945 р.

8. Дожидаємо радісної хвилини. // Соціалістична Харківщина. – № 136. – 11 липня 1945 р.

9. Дома!!! // Красное знамя. – 21 июля 1945 г.

10. Залий Л. Випадок в поїзді. // Соціалістична Харківщина. – № 143. – 21 липня 1945 р.

11. Калинин М. И. Крупный шаг в переходе на мирное положение. // Красное знамя. – 8 июля 1945 г.

12. Коваленко І. Південна до зустрічі готова! // Соціалістична Харківщина. – № 135. – 10 липня 1945 р.

13. Ковалев В. Счастливого пути, товарищи! // Красное знамя. – № 134. – 10 июля 1945 г.

14. Привет воинам-победителям! Первый эшелон демобилизованных в Харькове. // Красное знамя. – 19 июля 1945 г.

15. Сокол М. Первые демобилизованные. // Красное знамя. – № 139. – 17 июля 1945 г.

АКУЛЬШИН
Юрій Якович

АНДРІЄВСЬКИЙ
Павло Павлович

АНОСОВ
Костянтин Олексійович

АНОХІН
Василь Олексійович

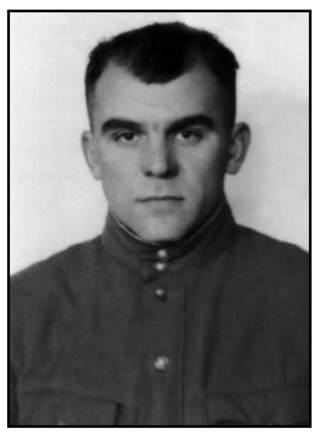

АРТЕМЕНКО
Петро Миколайович

БАКУМЕНКО
Петро Омелянович

БАРИШЕВ
Іван Васильович

БАТЮК
Петро Макарович

БАХАРЕВ
Борис Дмитрович

БЕЗПАЛОВ
Андрій Микитович

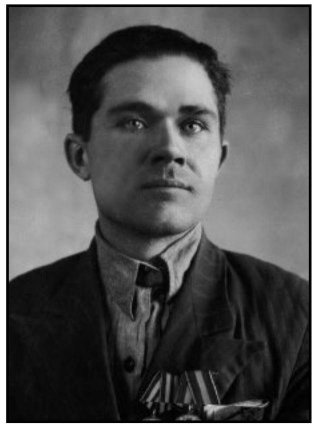

БЕЗПАЛОВ
Іван Сильвестрович

БИКЄЄВ
Олександр Микитович

БИКОВА
Олександра Трохимівна

БІЛИЙ
Михайло Андрійович

БІЛИК
Василь Макарович

БОБОРИКІН
Володимир Михайлович

БОВА
Аїда Павлівна

БОЙКО
Надія Лазарівна

БОЛДИРЕВ
Петро Данилович

БОЛОТІН
Віктор Миколайович

БОНДАР
Харитон Михайлович

БОРИСЕНКО
Михайло Антонович

БОРИСЕНКОВ
Олександр Єрмолайович

БОРОНІН
Василь Максимович

БРАСЛАВСЬКИЙ
Наум Ісакович

БУГОРАЄВ
Георгій Олексійович

БУДАЄВ
Михайло Матвійович

БУЛАЄНКО
Іван Петрович

БУРАКОВ
Дмитро Васильович

БУЦЬКИЙ
Олександр Васильович

ВЛАДИМИРОВ
Валентин Володимирович

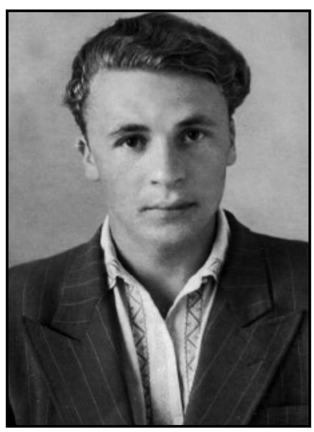

ВЛАСОВ
Микола Павлович

ВОЛКОВ
Анатолій Іванович

ВОРВУЛЬ
Пилип Павлович

ВОРОНКОВ
Іван Васильович

ВОРОНОВ
Анатолій Єгорович

ГОВОРУХІН
Микола Платонович

ГОДЗІН
Микола Іванович

ГОЛУБОВ
Петро Дмитрович

ГОМОНЕНКО
Віктор Федорович

ГОНТАР
Павло Кузьмич

ГОНЧАРОВ
Іван Васильович

ГОРБ
Олексій Іванович

ГОРДІЄНКО
Микола Федорович

ГОРЄЛОВ
Микола Васильович

ГУСАЧЕНКО
Ілля Якович

ДАВИДОВ
Федір Якович

ДЕМЧУК
Василь Васильович

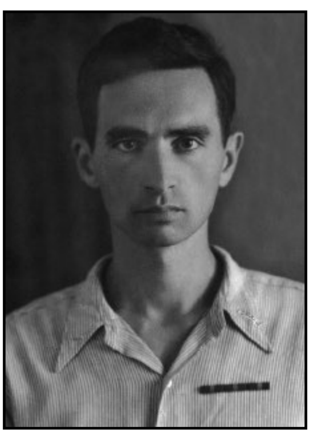

ДЗЮБЕНКО
Олексій Гаврилович

ДУШЕНКО
Іван Мелентійович

ЄВТУШЕНКО
Григорій Іванович

ЖДАНОВ
Іван Дмитрович

ЖИЛО
Микола Іванович

ЖИТЕНЬОВ
Володимир Іванович

ЗАВЕЛЬСЬКИЙ
Овсій Симонович

ЗАЄЦЬ
Анастасія Юхимівна

ЗАПОРОЖЧЕНКО
Борис Євгенович

ЗАПОРОЖЧЕНКО
Борис Митрофанович

ЗАТУЛА
Валентин Іванович

ЗАХАРОВ
Лев Леонідович

ЗБУКЕР
Василь Карпович

ЗОЗУЛЯ
Станіслав Якович

ІВАНОВ
Іван Іванович

ІВАНОВ
Юрій Георгійович

ІВАНОВСЬКИЙ
Юрій Іванович

ІВАЩЕНКО
Василь Денисович

ІГОЛКІН
Герман Дмитрович

ІЄВЛЄВ
Микола Федорович

ІЛЮЩЕНКО
Іван Степанович

ІСАЄНКО
Ярополк Леонтійович

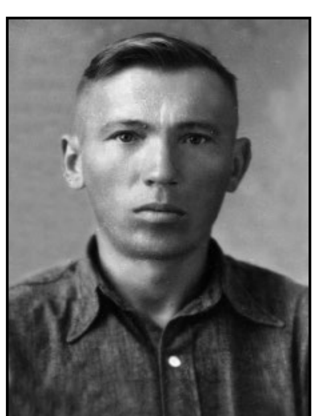

КАЛЬНОЙ
Іван Арсентійович

КИБАЛЬНИК
Леонід Федотович

КИРЕЄВА
Олександра Василівна

КНИШ
Петро Омелянович

КОЗЮБА
Данило Кирилович

КОМІСАРОВ
Борис Семенович

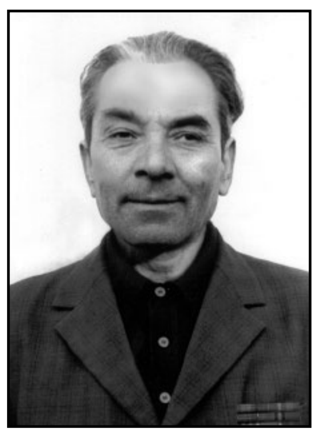

КРАВЧЕНКО
Іван Павлович

КРЮКОВ
Василь Север'янович

КУЗЬМЕНКО
Павло Якович

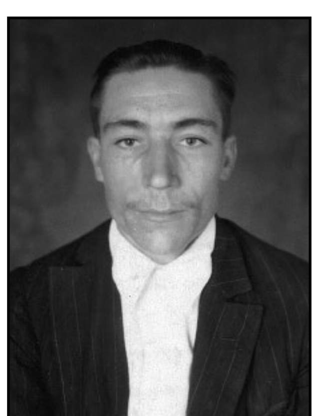

КУЛІШ
Ілля Харитонович

КУНДЕНКО
Олексій Степанович

ЛАШКО
Ростислав Олександрович

ЛЕБЕДЄВ
Антон Хомич

ЛЕВЧЕНКО
Олександр Миколайович

ЛЕДЕНЬОВ
Василь Федорович

ЛЕПТУГА
Михайло Митрофанович

ЛЕЩУК
Григорій Корнійович

ЛИМАР
Віктор Михайлович

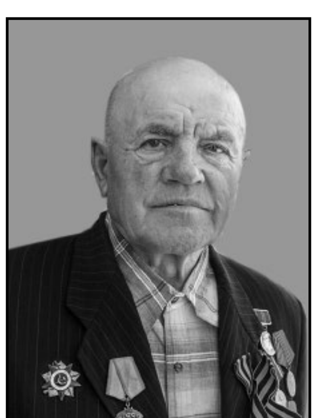

ЛИСЕНКО
Микола Олександрович

ЛИСЕНКО
Митрофан Адамович

ЛОГВИНОВ
Михайло Миколайович

ЛОЗИНСЬКИЙ
Ханан Михайлович

ЛОХВИЦЬКИЙ
Микола Сергійович

ЛУКІН
Іван Степанович

МАЛИК
Іван Архипович

МАЛИНА
Петро Іванович

МАЛИНОВСЬКИЙ
Михайло Андрійович

МАРЧЕНКО
В'ячеслав Йосипович

МАРЧУК (ВОЙТЮК)
Любов Андріївна

МАСЛОЄДОВ
Дмитро Кирилович

МАТВЄЄВ
Сергій Дмитрович

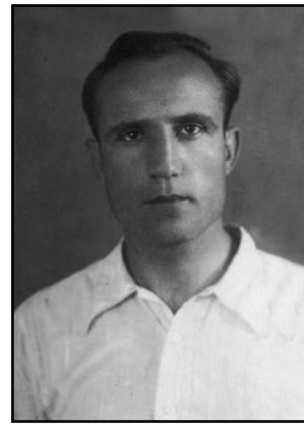

МАТЮРІН
Костянтин Олександрович

МАЯЦЬКИЙ
Григорій Михайлович

МЕРКУЛОВ
Олексій Михайлович

МИСЮРОВ
Володимир Федорович

МІРОШНИКОВ
Олександр Якович

МОЙСЕЄНКО
Григорій Леонтійович

МОРОЗ
Григорій Федорович

М'ЯКИННИКОВ
Іван Федорович

НАДТОЧІЙ
Семен Несторович

НАЙДА
Прокіп Федорович

НАЙДЬОНОВ
Микола Олексійович

НАКОНЕЧНИЙ
Микола Митрофанович

НЕВОЛЬНИЧЕНКО
Іван Миколайович

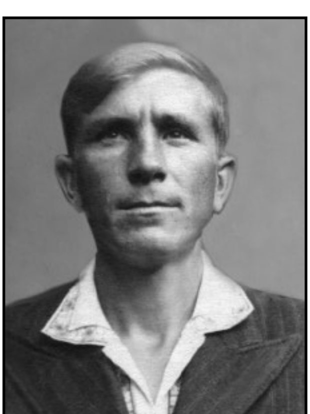

НЄЖЕНЦЕВ
Василь Єгорович

НОВОСЬОЛОВ
Микола Микитович

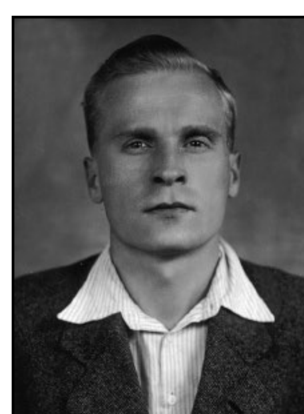

ОВЧИННИКОВ
Анатолій Ілліч

ОДУД
Андрій Артемович

ОЛІЙНИК
Михайло Євменович

ОРЛОВ
Анатолій Олександрович

ОСИПОВ
Іван Григорович

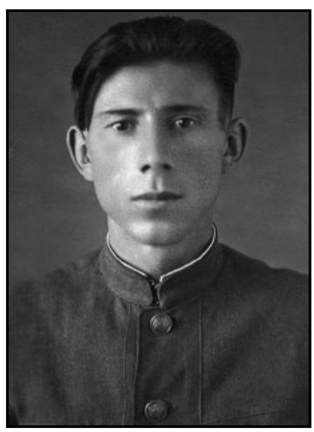

ОСТАЩЕНКО
Олексій Михайлович

ПАВЛОВ
Григорій Миколайович

ПАНОВ
Василь Митрофанович

ПЕРЕСАДА
Петро Антонович

ПЕТРОВ
Віталій Іванович

ПЕТРУНІН
Петро Пилипович

ПОЛТАВЕЦЬ
Василь Федорович

ПОНОМАРЬОВ
Віктор Петрович

ПРИГОДА
Андрій Олексійович

ПРИЙМАК
Олексій Афанасійович

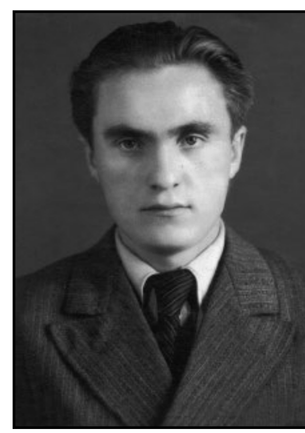

ПУЗИКОВ
Володимир Дмитрович

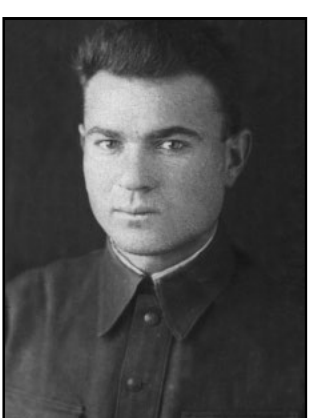

ПШЕНИЧНИЙ
Василь Олексійович

ПШЕНИЧНИЙ
Олексій Микитович

РИБАЛЬЧЕНКО
Євген Григорович

РОМАНОВ
Євген Олександрович

РОМАНОВ
Іван Митрофанович

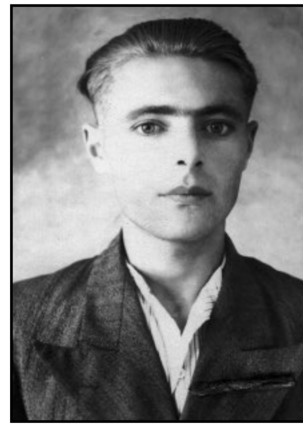

РОМАНОВ
Михайло Наумович

РОМАНЦОВ
Микола Федорович

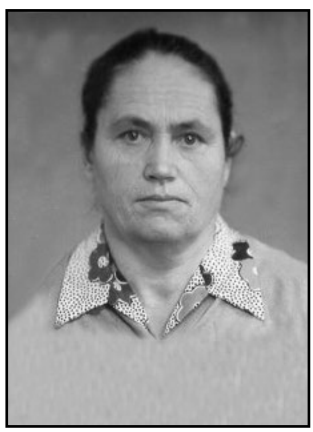

РОХМАЇЛ (ПОПОВА)
Марфа Терентіївна

РОХМАЇЛ
Михайло Якович

РЯБЦЕВ
Євген Григорович

САВЧЕНКО
Микола Максимович

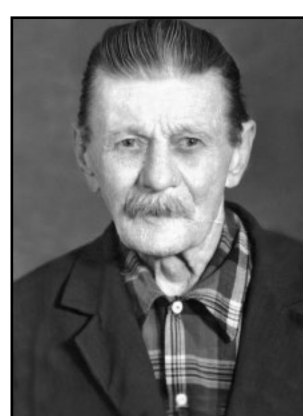

САЗОНОВ
Дмитро Карпович

СВИРИДЕНКО
Володимир Харитонович

СЕМЕНКО
Микола Савелійович

СЕМИЖОНОВ
Митрофан Федотович

СЕНЧИКОВ
Борис Логинович

СЕРГІЄНКО
Олександр Кирилович

СЕРЕДА
Ілля Ілліч

СИПІТА
Олексій Миколайович

СИЩЕНКО
Петро Йосипович

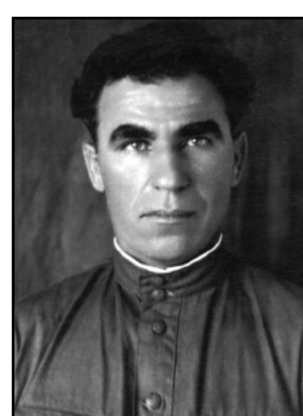

СІДАШ
Михайло Ілліч

СКИБА
Сергій Іванович

СОБКО
Павло Григорович

СОЛОДОВНИК
Олексій Михайлович

СТАХАНОВ
Євген Михайлович

СТРУНКО
Ольга Макарівна

СУПОНІН
Антон Іванович

ТАТІЄВСЬКА
Белла Зіновіївна

ТИМОНЕНКОВ
Федір Іванович

ТИТОВА
Олександра Олександрівна

ТИХОНОВ
Василь Гаврилович

ТКАЧЕНКО
Микола Миколайович

ТКАЧУК
Тимофій Гурійович

ТРІШИН
Микола Федорович

ТРОШКІН
Сергій Іванович

ТУПКАЛО
Петро Микитович

ФЕДОРЕНКО
Іван Іванович

ФЕДОРЕНКО
Яків Єгорович

ФЕСЕНКО
Валентин Михайлович

ФЕСЕНКО-МОРОЗ
Марія Опанасівна

ФІАЛКОВ
Бенціон Михайлович

ФІНГЕРМАН
Віктор Мойсейович

ФОМЕНКО
Петро Іванович

ФОМІН
Георгій Афанасійович

ХАНЬКОВ
Костянтин Пантелійович

ХЛИСТУН
Григорій Петрович

ХОРЗОВ
Кузьма Євлампійович

ХРАМЦОВ
Віктор Якович

ЦИБУЛЬНИК
Олександр Петрович

ЦИМОХ
Олександр Сергійович

ЧЕКОЄВ
Созрико Бімболатович

ЧЕРЕДНИК
Леонтій Федорович

ЧЕРНОВ
Володимир Олександрович

ЧЕРТЕНКОВ
Семен Васильович

ЧОРНА
Тамара Трохимівна

ЧУНІХІН
Микола Петрович

ШАКУН
Костянтин Карпович

ШАЛАГІН
Іван Ілліч

ШАПТАЛА
Іван Єрмолайович

ШАХТІН
Давид Міхельович

ШВОЙНИЦЬКИЙ
Віктор Владиславович

ШЕВЧЕНКО
Дмитро Іванович

ШЕЙКО
Микола Тихонович

ШЕЛУДЬКО
Марія Андріївна

ШЕСТЕРИКОВ
Микола Степанович

ШМАТЬКО
Іван Петрович

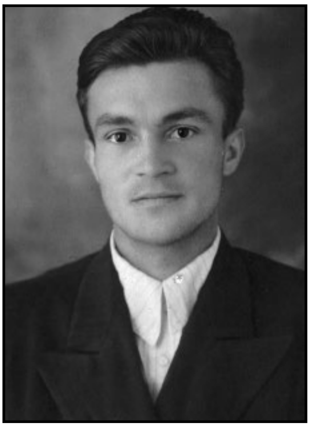

ШТИЛЕНКО
Євген Миколайович

ШУБІН
Михайло Овсійович

ШУЙСЬКИЙ
Федір Якович

ШУЛІКА
Іван Федорович

ШУМСЬКИЙ
Олександр Олександрович

ЩЕРБАКОВ
Іван Іванович

ЩЕРБАНЕНКО
Борис Михайлович

ЮРЧЕНКО
Григорій Степанович

ЮРЧЕНКО
Олексій Михайлович

ЯКУБОВИЧ
Микола Пантелійович

ЯЦЕНКО
Андрій Дмитрович

ЯЦЕНКО
Олександр Федорович

У звільненому Харкові.
І. С. Конєв, Маршал Радянського Союзу. Битва за Харків.

НАС ПОВ'ЯЗАЛА ДОЛЯ З ХАРКІВЩИНОЮ...
ГЕРОЇ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

БАКЛАНОВ *Леонід Володимирович*, 1924, м. Сімферополь, Крим. Інвалід ВВВ.

Виховувався в дитячому будинку. Освіта неповна середня. Мешкав у м. Черкаси, Україна.

До лав ЧА призваний Кагановицьким (кол.) РВК м. Молотов (нині м. Перм) у листоп. 1942.

На фронтах Великої Вітчизняної війни з трав. 1943. Вожатий військово-службового собаки 2-го окр. полку спеціальної служби (3 гв. А, 1-й Укр. фр.), рядовий. У боях був двічі поранений. Відзначився наприкінці липня 1944-го під час форсування р. Сан, захопленні і утриманні плацдарму на лівому березі р. Вісла, за що 23 вересня 1944 присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Із подання на звання Героя Радянського Союзу: «Вожатый собаки разведывательной службы рядовой Бакланов 13 июля 1944 г. при прорыве обороны противника, действуя с группой разведчиков 58-й стрелковой дивизии, зашел в тыл противника, внес панику в его рядах. Скрытно подобравшись к батарее противника, забросал расчет гранатами, уничтожив при этом 20 немецких солдат. Там же были захвачены в плен 6 немецких солдат и доставлены в свое расположение. В ночь с 23 на 24 июля Бакланов действовал в группе разведки по очищению от немецкого гарнизона г. Белгорай. Дерзким налетом с группой разведки рядовой Бакланов напал на противника с превосходящими силами, внес панику, чем способствовал продвижению наших частей. Будучи с собакой в ночной вылазке, он обнаружил вражескую охрану военно-продовольственных складов. Огнем из личного оружия была рассеяна охрана и захвачен в плен немецкий офицер. 26 июля с группой разведки одним из первых форсировал р. Сан и под сильным огнем противника, пренебрегая опасностью, пробрался к позиции противника и гранатой уничтожил его пулемет, чем способствовал переправе наших подразделений через водный рубеж. 30 июля днем, рискуя собственной жизнью, одним из первых форсировал р. Вислу. Скрытно пробрался вместе с разведчиком Черниковым, гранатами уничтожили расчет пулемета, мешающий своим огнем переправе наших подразделений, и захватил пулемет. При контратаке противника из района населенного пункта Винярки, Польша, ночью 31 июля рядовой Бакланов вместе с разведчиком Черниковым из захваченного пулемета противника уничтожили до роты солдат противника, чем способствовали переправе подразделений дивизии через р. Висла. Будучи раненым, рядовой Бакланов оставался у пулемета и продолжал вести огонь до полного уничтожения нападающих гитлеровцев. Только после потери сознания он был доставлен разведчиком Черниковым в санчасть».

Нагороджений орденами Леніна (1944), Вітчизняної війни І ст., Богдана Хмельницького ІІІ ст. (1999), медалями «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «Захиснику Вітчизни» (1998).

У 1946 демобілізований у званні старшини. Жив і працював у м. Дніпропетровськ. Засуджений 13.09.1949 Дніпропетровським обласним судом за ст. 2 Указу Президії ВР СРСР від 4.06.1947, за ст. 56-17 УК УРСР, за ст. 70 ч. 2 того ж УК на 20 років позбавлення свободи і позбавлення медалей. Позбавлений звання Героя Радянського Союзу, ордена Леніна і медалі «За відвагу» 12.08.1950. Звільнений 14.03.1956. Проживав на територіях

Узбекистану, Краснодарського краю, України. Із квітня 1986 мешкав у с. Гур'їв Козачок, згодом – у с. Баранівка Золочівського р-ну Харківської обл.

Відновлений у званні Героя Радянського Союзу і правах на інші нагороди 10 грудня 1990.

В останні роки життя мешкав у смт Золочів.

Помер 12.06.2001. Похований: смт Золочів Харківської обл. На могилі встановлено пам'ятник завдяки клопотанню Ради ветеранів Золочівського р-ну (голова Ради ветеранів В.І. Соколовський).

Литература:

Кавалеры ордена Славы трех степеней. Краткий биографический словарь. – М.: Воениздат, 2000. – С. 593, 680.

Конев В. Н. Прокляты и забыты. Отверженные Герои СССР. – М.: «ЯУЗА», «ЭКСМО», 2010. – С. 38, 39, 45–47.

БІЛЮТІН Кіндрат Васильович, 1899, с. Миловидово Бєльського р-ну Тверської обл., РФ. Інвалід ВВВ.

Освіта неповна середня. У 1917 вступив до Червоної гвардії.

Учасник Громадянської війни.

У 1920 закінчив Симбірські (нині м. Ульяновськ) піхотні командирські курси, а в 1922 – Вищі тактичні курси. У 1923–1929 рр. брав участь у ліквідації басмацтва. Із початку Великої Вітчизняної війни – на фронті. Командир 78 гв. сп (25 гв. сд, 40 А, Воронез. фр.) гв. полковник К. В. Білютін відзначився у січ. – лют. 1943. Його полк брав участь у визволенні багатьох населених пунктів і одним з перших увірвався до м. Харків, завдавши противнику великих втрат у живій силі й техніці. За вміле командування полком і виявлені при цьому мужність і героїзм Указом Президії Верховної Ради СРСР від 19 червня 1943 гв. полковнику Білютіну Кіндрату Васильовичу присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка» (№ 940).

У верес. 1943, коли гв. полковник К. В. Білютін вже командував 25 гв. сд, її воїни, беручи участь у складі 6-ї А в Донбаській операції Півд.-Західн. фр., відзначились під час визволення міст Лозова і Синельникове, за що Указом Верховного Головнокомандуючого дивізії під командуванням гв. полковника Білютіна було присвоєно почесне найменування «Синельниківська».

Нагороджений двома орденами Леніна, трьома – Червоного Прапора, Олександра Невського, медалями.

Із 1947 полковник Білютін у запасі. Мешкав у м. Москва. Помер 11.06.1975. Похований: ділянка № 29, Введенське клад., м. Москва РФ.

БОРОЗЕНЕЦЬ Степан Миколайович, 1922, с. Тавричеське Східноказахстанської обл., Казахстан.

Закінчив 7 класів, Семипалатинський аероклуб.

У лавах ЧА з 1941. У 1943 закінчив Оренбурзьку військово-авіаційну школу пілотів. У діючій армії з січ. 1944. Ком. ланки 569-го штурм. ап (199 штурм. ад, 4-й штурм. ак, 4-а ПА, 2-й Білорус. фр.) лейтенант Борозенець здійснив 94 бойові вильоти на бомбардування і штурмування залізничних магістралей, скупчень військ противника. Знищив три танки, десятки автомашин, шість паровозів, підірвав три склади з боєприпасами, подавив вогонь 36 батарей зенітної і польової артилерії.

Звання Героя Радянського Союзу присвоєно 18 серпня 1945.

Нагороджений орденами Леніна, Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ст. (трьома), Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки (двома), «За службу Вітчизні у Збройних Силах СРСР» III ст., медалями.

У 1956 закінчив Військово-повітряну академію. Із 1976 полковник Борозенець звільнений у запас. Працював ст. викладачем Харківського військово-авіаційного училища.

Прож. у м. Харків.

БРЕУСОВ Володимир Юхимович, 1925, м. Алмати, Казахстан.

Після закінчення 8 класів працював на шахті № 52 в м. Караганда, Казахстан.

У Червоній армії з жовт. 1942. На фронті з лип. 1943. Кулеметник 960 сп (299 сд 53 А, Степ. фр.), червоноармієць Володимир Бреусов 15 серп. 1943 під час штурму висоти 201,7 поблизу смт Польова Дергачівського р-ну Харківської обл. зі своїм кулеметом знищив кілька ворожих автоматників. Відважний боєць кулеметним вогнем забезпечив штурм висоти і її захоплення. Відбиваючи ворожі контратаки, червоноармієць Бреусов знищив десятки гітлерівців.

Указом Президії Верховної Ради СРСР від 1 листопада 1943 за зразкове виконання бойових завдань командування на фронті боротьби з німецько-фашистськими загарбниками і виявлені при цьому мужність і героїзм червоноармійцю Бреусову Володимиру Юхимовичу присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка» (№ 2388).

Нагороджений також орденом Вітчизняної війни I ст., медалями «За відвагу», ювілейними.

У 1944 В. Ю. Бреусов став офіцером, закінчивши курси мол. лейтенантів. Із 1946 ст. лейтенант Бреусов у запасі. У 1951 26-річний фронтовик закінчив Алматинський юридичний інститут, потім аспірантуру, став кандидатом економічних наук, доцентом. Заслужений працівник Вищої школи Казахської РСР. 1964–1979: зав. кафедри політекономії Казахського педагогічного інституту. На початку 1990-х переїхав до Москви.

Помер 26.11.2001. Похований: ділянка 12, Бутовське клад., м. Москва. В. Ю. Бреусов удостоєний звання «Почесний громадянин смт Польова» (Дергачівський р-н Харківської обл., Україна).

БУКАЄВ Іван Прокопович, 1901, смт Станично-Луганське Луганської обл. Учасник Параду Перемоги в Москві 24.06.1945.

До війни закінчив початкову школу. Працював на шахті, на паровозобудівному заводі м. Луганськ.

1922–1924: строкова служба у лавах ЧА, 3-я Бессарабська кд, шабельник.

Жовт. 1942–9.05.1945: Півд.-Західн., Сталінград. фр., 1-й запасний кп 6 гв. кд 3 гв. кк, шабельник. Під час боїв на тер. Сталінграда був поранений. Після лікування у шпиталі № 2670 продовжив службу у взв. П. М. Широніна, 78 гв. сп 25 гв. сд, 6 А.

2 берез. 1943 брав участь у відбитті атак танків, бронемашин та піхоти противника біля залізничного переїзду на південній околиці с. Таранівка Зміївського р-ну Харківської обл. Взвод гвардійців-широнінців утримував позиції, знищивши 11 бойових машин і близько 100 гітлерівців. Букаєв І. П. в цьому бою був тяжко поранений. Після лікування в госпіталі продовжив службу у складі 53-го гв. кп 15-ї гв. кд 7-го гв. кк. Брав участь у визволенні Білорусі, Прибалтики, боях за Берлін.

Указом Президії Верховної Ради СРСР від 18 травня 1943 за зразкове виконання бойових завдань командування на фронті боротьби з німецько-фашистськими загарбниками і проявлені при цьому мужність і героїзм гв. рядовому Букаєву Івану Прокоповичу присвоєно звання Героя Радянського Союза з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка».

Нагороджений орденом Червоної Зірки, медаллю «За відвагу».

По війні жив у рідному смт Станично-Луганське, працював на різних підприємствах Донбасу.

Помер 11.08.1971. Іменем Героя названа одна з вулиць смт Станично-Луганського, в селах Таранівка і Соколове встановлено пам'ятник героям-широнінцям.

БУРМАКА Василь Антонович, 1918, с. Нове Мажарове Зачепилівського р-ну Харківської обл.

У 1930-ті роки працював слюсарем на Нижньодніпровському з-ді м. Дніпропетровськ, навчався в аероклубі. У 1938 призваний до лав ЧА. У 1941 закінчив Балашовську школу льотчиків.

На початку Великої Вітчизняної війни ст. льотчик, лейтенант В. А. Бурмака – в діючій армії у складі 809-го штурм. ап 264-ї штурм. ад 5-го штурм. ак 5-ї ПА 2-го Укр. фр.

У серпневих боях 1943 Василь Бурмака бився з ворогом у небі Харкова. У листопаді 1943 поблизу Києва брав участь у знищенні ворожого угруповання в районі м. Корсунь-Шевченківський.

За роки Великої Вітчизняної війни В. А. Бурмака здійснив 130 бойових вильотів, бив ворога на Курській дузі, в небі Белгорода і Харкова, Охтирки і Сум, Києва, Житомира, Львова, Сандомира. Брав участь в боях за визволення Румунії і Угорщини, Австрії й Чехословаччини. Указом Президії Верховної Ради СРСР від 15 травня 1946 Василю Антоновичу Бурмаці присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Нагороджений орденами Леніна, Червоного Прапора, Червоної Зірки (двома), Вітчизняної війни I ст., медалями.

У 1950 закінчив Краснодарську вищу офіцерську авіаційну школу штурманів ВПС, пізніше – заочне відділення Дніпропетровського державного університету. Із 1959 майор В. А. Бурмака в запасі. Працював на Запорізькому електровозоремонтному заводі.

ВАСИЛЕВСЬКИЙ Петро Лук'янович, 1908, смт Горностаївка Херсонської обл.

У 1933 вступив до Харківського сільськогосподарського інституту. Після закінчення інституту працював інструктором, потім завідуючим сільськогосподарського відділу Харківського обкому Компартії України.

У Великій Вітчизняній війні П. Л. Василевський – з першого і до останнього дня. Тяжко поранений, він потрапив до полону, здійснив втечу і знову бився у лавах Червоної армії на Україні, в Білорусі, Польщі і Німеччині. Заст. командира б-ну 269 полку 136 стрілецької див. капітан Петро Лук'янович Василевський зарекомендував себе досвідченим, сміливим командиром. У ніч на 20 квіт. 1945 батальйон під його командуванням отримав наказ форсувати Одер у р-ні м. Штеттин. Одер у цьому місці мав два русла шириною близько 300 м кожне, а між ними – затоплені луги. Перше русло батальйон форсував непомітно для ворога. Поблизу другого була насипана дамба, де розташувалась рота німців, посилена вогневими засобами. Бійці батальйону, по пояс в холодній воді, подолали і друге русло. Більша частина гітлерівців була знищена, ті, що залишилися живими, здалися у полон. Після форсування річки Одер треба було закріпити плацдарм на лівому березі, щоб надати можливість переправитись усім полкам дивізії. Ворог відкрив по батальйону артилерійський, кулеметний і мінометний вогонь. Та бійці підрозділу П. Л. Василевського атакували траншеї противника і, оволодівши ними, продовжували наступ. Протягом дня відважні воїни відбивали одну контратаку за другою. Закінчились боєприпаси. У лавах залишалось усе менше й менше бійців, та батальйон стійко утримував захоплений плацдарм. Праворуч і ліворуч від траншей, якими оволоділи воїни, знаходились ворожі дзоти. Капітан Василевський і кілька бійців вночі підповзли до дзотів. Опинившись в тилу у ворога, вони закидали фашистів гранатами, взяли в полон кілька гітлерівців, захопили два станкових кулемети, зуміли подавити вогневі точки противника, чим відкрили дорогу військовим частинам.

Указом Президії Верховної Ради СРСР від 29 червня 1945 Петру Лук'яновичу Василевському присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Нагороджений орденами Червоного Прапора, Червоної Зірки, Суворова III ст., багатьма медалями.

Усі повоєнні роки Петро Лук'янович займався озелененням і благоустроєм території Харкова, створенням парків, садів і скверів в нових мікрорайонах міста. Після демобілізації близько 20 років працював керівником Харківського тресту зеленого будівництва, потім – нач. Харківської обласної контори зеленого господарства. Праця Петра Лук'яновича Василевського з озеленення міста і охорони природи відзначена орденом Трудового Червоного Прапора і Великою золотою медаллю Виставки досягнень народного господарства СРСР.

Помер 12.01.1997. Похований: Алея Слави, клад. №2, м. Харків.

ВОВК Михайло Павлович, 1917, с. Дмитрівка Сахновщинського р-ну Харківської обл.

На 4-й день війни він вже бився з фашистами. Брав участь у боях під Смоленськом і Москвою, битвах на Волзі і Курській дузі, визволенні Лівобережної України. За участь у цих боях був удостоєний ордена Червоного Прапора і медалі «За оборону Сталінграда». Артилерійська батарея, якою командував М. П. Вовк, вийшла до Дніпра разом із підрозділами 143-ї сд. 26 вересня 1943 бійці цієї дивізії форсували Дніпро, але були контратаковані переважаючими силами противника. Гв. ст. лейтенант разом із двома розвідниками переправився на правий берег Дніпра і звідти керував вогнем. Артилерист знищив гранатами кулеметну обслугу противника. Однією з перших у 1-й гв. Червонопрапорній Глухівській артилерійській дивізії РГК через Дніпро переправилась батарея Михайла Вовка. На захопленому плацдармі артилеристи мужньо відбивали контратаки гітлерівців, знищили роту піхоти і три мінометні обслуги ворога. У наступних боях Михайло Вовк з групою розвідників-спостерігачів і радистів знаходився у бойових порядках стрілецьких підрозділі, тому кожен снаряд був точно скоректований і потрапляв у ціль, розчищаючи шлях піхоті. В одному з боїв 7 жовтня 1943 спостережний пункт батареї М. П. Вовка був оточений фашистами. Разом з командиром там знаходились три розвідники і два радисти. Артилеристи вступили в нерівний бій. У критичну хвилину М. П. Вовк викликав вогонь на себе, і це вирішило долю поєдинку. Вирвавшись із ворожого оточення, артилеристи продовжували бити ворога. Високе звання Героя Радянського Союзу за успішне форсування Дніпра було присвоєно гв. ст. лейтенанту Михайлу Павловичу Вовку Указом Президії Верховної Ради СРСР від 17 жовтня 1943. Артилеристи батареї М. П. Вовка брали участь у визволенні сіл і міст Білорусі, бились з фашистськими окупантами на польській землі, форсували Одер, били ворога під Берліном. Свій бойовий шлях відважний артилерист закінчив у Празі. Поряд з орденами і медалями Батьківщини з'явились польська медаль «За Одер, Ніссу і Балтику» і чеський хрест «За хоробрость».

Гв. полковник запасу Михайло Павлович Вовк прож. у м. Севастополь, Крим.

ГАВРИЛОВ Михайло Іванович, 1924, с. Велика Комишуваха Барвінківського р-ну Харківської обл.

Закінчив 7 класів.

У серп. 1942 призваний до лав РСЧА, з груд. – у діючій армії. 3-й Білорус. фр., 11 гв. А, 17-й гв. сп 5 гв. сд, гв. рядовий. 26 квіт. 1945 М. І. Гаврилов у складі передового загону форсував протоку між Балтійським морем і затокою Фришес-Хафф (нині Калінінградська затока), увірвався на ворожі позиції, захопив плацдарм і на косі Фрише-Нерунг (нині Балтійська коса) відбив 6 ворожих контратак. За цей подвиг Указом Президії Верховної Ради СРСР присвоєно від 29 червня 1945 гв. рядовому Гаврилову Михайлу Івановичу звання Героя Радянського Союзу.

Нагороджений орденами Леніна, Вітчизняної війни, Червоної Зірки, Слави III ст, медалями.

У 1946 демобілізувався. Прож. у м. Краматорськ Донецької обл. Працював слюсарем на металургійному заводі.

ДЗЮБА Іван Михайлович, 1918, с. Литвинівка Валківського р-ну Харківської обл. Полковник ВПС.

У лавах ЧА з 1937. У роки Великої Вітчизняної війни І. М. Дзюбі довелося битися з ворогом на Калінінському, Північ.-Захід., Волхов., Сталінград., Степ. фронтах під Москвою. За роки війни Іван Михайлович пройшов бойовий шлях від командира авіац. ланки до інспектора корпуса з техніки пілотування. Вже в перших боях з німецько-фашистськими загарбниками І. М. Дзюба виявив себе відважним бійцем і вмілим командиром. Тільки за період з серп. 1941 по січ. 1942 ескадрилья 12-го винищ. авіац. полка, якою команду-

вав майор Дзюба, здійснила 817 бойових вильотів. Його льотчики провели тоді 104 повітряні бої і збили 15 літаків противника. Сам командир вилітав по 6–7 разів на день і за короткий час провів 13 повітряних боїв. Три ворожих літаки Іван Михайлович збив у верес. 1941, причому два з них – в один день. За перші збиті фашистські літаки Іван Михайлович Дзюба був нагороджений орденом Червоного Прапора. А невдовзі на його рахунку було вже шість бойових машин ворога. За мужність і відвагу, виявлені в боях проти німецько-фашистських загарбників, Президія Верховної Ради СРСР Указом від 21 липня 1942 присвоїла Івану Михайловичу Дзюбі звання Героя Радянського Союзу. Батьківщина ще неодноразово відзначала заслуги безстрашного льотчика. На його грудях з'явилися нові бойові нагороди: другий орден Червоного Прапора, ордени Вітчизняної війни II ст. і Червоної Зірки.

ЖЕЛЕЗНЯКОВ Петро Пилипович, 1918, м. Семипалатинськ, Казахстан. Гв. майор, ком. ае 140 гв. штурм. ап 8 гв. штурм. ад 2 ПА.

Працював складачем у обласній друкарні. У 1939 закінчив Семипалатинський фінансово-економічний технікум, у 1941 – 1-у Оренбурзьку авіац. школу пілотів.

Серп. 1942–9.05.1945: Захід., Півд.-Захід., 3-й Укр. фр., 299 штурм. ап, ком. авіаланки, заст. ком. ае, ком. ае; 1-й Укр. фр., 108 гв. штурм. ап, ком. ае; 6 штурм. ад 2 гв. ак 2 ПА. П. П. Железняков здійснив 341 бойовий виліт. Тільки у верес. 1943 ескадрилья під його командуванням знищила 12 літаків, 7 батарей, 2 залізн. ешелони, 235 бойових машин, 27 танків противника, понад 550 гітлерівців. 27 липня 1945 Указом Президії Верховної Ради СРСР П. П. Железнякову було присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна та медалі «Золота Зірка».

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора (чотири), Олександра Невського, медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Праги», польська, чехословацька. Отримав дев'ять подяк від Верховного Головнокомандувача.

У 1945 закінчив Липецьку вищу офіцерську авіац. школу, відділення підготовки командирів ескадрильї.

Герой Радянського Союзу, ком. підрозділу Петро Пилипович Железняков загинув 25.09.1951 під час виконання службових обов'язків через катастрофу літака. Похований: клад., м. Вовчанськ Харківської обл.

ЖЕНЧЕНКО Володимир Васильович, 1917, ст. Ключі, Нижньоінгаський р-н Красноярського краю, РФ. Капітан запасу.

До 1932 навчався в середній школі, потім – у школі лісівництва в м. Канськ. Працював рахівником на ст. Ключі.

У ЧА з 1938. У 1942 закінчив курси удосконалення командного складу і в серп. того ж року направлений на фронт. Захищав Сталінград, визволяв Україну, Румунію, Болгарію, Югославію, Угорщину.

...Командир взводу 960 сп 299 сд (53 А, Степ. фр.), лейтенант Володимир Женченко в ніч на 15 серп. 1943 на чолі групи бійців захопив важливу висоту в смт Польова Дергачівського р-ну Харківської обл. Його підрозділ відбив усі контратаки піхоти противника, підтримуваної танками, вогнеметами й авіацією. У критичний момент бою лейтенант Женченко викликав артилерійський вогонь на себе. Указом Президії Верховної Ради СРСР від 1 листопада 1943 за зразкове виконання бойових завдань командування на фронті боротьби з німецько-фашистськими загарбниками і виявлені при цьому мужність і героїзм лейтенанту Женченку Володимиру Васильовичу присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка» (№ 1326).

Нагороджений орденом Вітчизняної війни I ст., медалями.

Після війни В. В. Женченко продовжував службу в армії. У 1947 закінчив курси удосконалення офіцерського складу.

Помер 7.09.1965. Іменем Героя названо вулицю в м. Коканд, Узбекистан.

КАНСЬКИЙ Всеволод Єлисейович, 1911, с. Дубово, нині Краснооknянського р-ну Одеської обл.

У 1928 закінчив Окнянську НСШ, потім навчався в Одеському технікумі виноградарства (1928–1931). Після його закінчення працював в Українському науковому інституті в Люстдорфі (нині Чорноморка). У 1932 сім'я переїхала до Харкова. У 1933–1935 проходив військ. службу у Житомирі. Після демобілізації у 1935 навчався на підготовчих курсах при Харківському державному університеті. У 1938 закінчив Харківський залізничний інститут. У 1938–1941 працював майстром Воєнпроекта.

Із берез. 1943 – у діючій ЧА у складі підрозділів Півд.-Західˏ, 3-го Укр. та 1-го Білорус. фр. У складі 195-ї сд 37 А і 266 сд 5 Уд. А 3-го Укр. фр. брав участь у форсуванні Дніпра, Нікопольсько-Криворізькій наступальній операції військ 3-го і 4-го Укр. фр. (з 30 січ. по 22 лют. 1944), у розгромі Яссько-Кишинівського гітлерівського угруповання (20–29 серп. 1944).

Із верес. 1944 ст. лейтенант В. Є. Канський – ком. роти 1006 сп 266 сд 5 Уд. А 1-го Білорус. фр. У складі танкового десанту глибокого тилу брав участь у боях за визволення Польщі і її столиці Варшави (17 січ. 1945), захопленні 1-го плацдарму на р. Одер (м. Кінітц), штурмі Зеєловських висот у ході Берлінської операції. Під час наступу військ 1-го Білорус. фр. на Берлінському напрямі 19 квіт. 1945 в р-ні н.п. Рингенвальде (10 км на південь м. Вріцен) ст. лейтенант В. Є. Канський уміло організував дії своєї роти. Використовуючи природні укриття, рота здійснила скритий маневр і вийшла у фланг противника. Гітлерівське командування було вимушене перекинути на цю ділянку резерви. Розгорівся жорстокий бій. Досягнувши ворожої траншеї, бійці роти вступили у рукопашний бій з фашистами. В. Є. Канський знищив близько 10 гітлерівців і ручною гранатою вивів із ладу ворожий кулемет. До кінця дня на бойовому рахунку роти було більше сотні знищених солдатів і офіцерів ворога, декілька кулеметних пунктів і дві протитанкові гармати.

20 квіт. війська 1-го Білорус. фр. зайняли міста Бад-Фрайєнвальде, Вріцен, Лебус і здійснили перші артилерійські залпи по Берліну. У цей день багатьом бійцям роти В. Є. Канського ком. дивізії вручив бойові нагороди. 23 квіт. війська 5-ї Уд. А розпочали штурм укріпленого р-ну Сілезького вокзалу (це дві залізничні станції, велике депо, майстерні, багато пакгаузів, складів, електропідстанція, водокачка) і кварталів Берліна, що до нього прилягали. 24 квіт. Сілезький вокзал і квартали, які прилягали до нього з півночі і сходу, були зайняті радянськими військами. Підрозділам 5-ї Уд. А випало вести тяжкі вуличні бої у центрі фашистської столиці, в р-ні Олександерплац, Імперського поліцейського управління. Батальйон, до складу якого входила рота В. Є. Канського, отримав бойовий наказ захопити есесівський опорний пункт – приміщення берлінської тюрми Альт Моабіт. Бій продовжувався більше доби. За цей час було знищено близько 1200 гітлерівців, 650 взято у полон. Рота під командуванням Канського знищила понад 80 есесівців і 40 взяла у полон. Солдати і офіцери, які особливо відзначилися у цьому бою, були відзначені урядовими нагородами. За зразкове виконання бойових завдань командування у вуличних боях у Берліні, виявлений героїзм, особисту мужність і відвагу Указом Президії Верховної Ради СРСР від 31 травна 1945 В. Є. Канський був удостоєний звання Героя Радянського Союзу. Він також нагороджений двома орденами Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ст., медалями.

Із 1946 в запасі. У 1951 закінчив геологічний факультет Харківського державного університету, у 1954 – аспірантуру. Із 1955 працював ст. геологом у геологорозвідувальній експедиції «Харьковнефтегазразведка». Був депутатом Харківської міськради чотирьох скликань. У 1971 вийшов на пенсію.

Помер 25.11.1993. Похований: Алея Слави, клад. № 2, вул. Пушкінська, 104.

КОЛІСНИК Петро Іванович, 1915, м. Мелітополь Запорізької обл. Учасник Параду Перемоги в Москві 24.06.1945.

Вихованець Лозівського дитячого будинку. У лавах ЧА: 1936–1938 і з серп. 1941, у діючій армії – з жовт. 1943. Бив ворога поблизу Сталінграда, брав участь у боях на Курській дузі, форсував Дніпро, бився на Віслі. Коли наші війська підходили до Одера, за плечима сержанта Колісника вже був бойовий досвід, тисячі кілометрів фронтових доріг. Під час форсування Одера частини танкових дивізій намагались відрізати наших танкістів і захопити переправу. Але в бій з ними вступили дев'ять радянських танків. На головній машині механіком-водієм був ст. сержант Колісник. Він першим увірвався в розташування противника. Механік-водій танку 93-ї тбр (4 ТА, 1-й Укр. фр.) ст. сержант Колісник відзначився 30–31.01.1945 під час відбиття ворожого контрудару в р-ні н.п. Зофієнталь (13 км на південь м. Гура, Польща). Екіпаж його танка вогнем і гусеницями знищив 2 танки, 10 гармат противника і близько 50 гітлерівців.

Указом Президії Верховної Ради СРСР від 10 квітня 1945 Петру Івановичу Коліснику було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Нагороджений орденом Леніна, Вітчизняної війни II ст., медалями.

На Параді Перемоги в Москві Петро Іванович ніс прапор танкової бригади.

Після війни старшина запасу П. І. Колісник працював водієм у 3-му автомеханічному парку Управління з благоустрою м. Москва.

Помер у 1969.

М'ЯСНИКОВ Михайло Іванович, 1922, м. Харків.

...На світанку 22 червня 1941-го, коли тисячі ворожих гармат відкрили вогонь по радянській території, червоноармієць-прикордонник Михайло М'ясников знаходився в дозорі на західному схилі одного з валів Брестської фортеці. Міста і села ще мирно спали, а бійці 9-ї застави 17-го Червонопрапорного прикордонного загону вже вогнем відбивали натиск фашистів. Михайло М'ясников зі своїм напарником замаскувались поблизу прикордонної річки Буг. Гітлерівці почали підтягати до води човни з надією на легку переправу. Прикордонники зустріли їх влучними пострілами. Та ворог обійшов фортецю і прорвався на нашу територію. Група бійців, в їх числі й Михайло М'ясников, залишились в тилу противника. Тільки в липні 1941-го, подолавши пінські болота, М'ясников і його бойові товариші перейшли лінію фронту в районі м. Мозир і приєднались до частин Червоної армії. Описуючи легендарний подвиг гарнізону Брестської фортеці, письменник С. С. Смирнов у своїй книзі «Брестская крепость» називає в числі захисників цитаделі на Бузі і нашого земляка Михайла М'ясникова.

Незабаром червоноармійця М'ясникова, який отримав бойове хрещення в перші години війни, командування направило до бронетанкового училища, яке він успішно закінчив у 1942-му. Повернувшись на фронт командиром танкового підрозділу, Михайло М'ясников мужньо бився з ворогом, за що був нагороджений орденами Червоної Зірки і Вітчизняної війни I ст. Особливо відзначився заст. командира 1-го танкового батальйону 63-ї тбр ст. лейтенант М'ясников у боях за визволення Севастополя весною 1944-го. Діючи у складі тбр, він у розпал битви замінив пораненого комбата, прорвався зі своїми танками вздовж узбережжя Чорного моря, створивши для противника загрозу оточення. У критичний момент бою М'ясников вирвався на своєму танку в центр бойового порядку батальйону і особистим прикладом повів танкістів в атаку проти переважаючих сил противника. У цьому бою гітлерівці підбили командирський танк. Михайло М'ясников був поранений, та продовжував керувати боєм до повного оточення противника.

За виявлені мужність і командирську майстерність в боях за визволення Севастополя Президія Верховної Ради СРСР Указом від 24 березня 1945-го присвоїла

Михайлу Івановичу М'ясникову звання Героя Радянського Союзу.

Після війни М. І. М'ясников закінчив офіцерські курси і ще багато років служив у лавах Радянської Армії. Після виходу у запас полковник М'ясников проживав у м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл.

НАЙДЬОНОВ Микола Олексійович, 1918, смт Топчиха Алтайського краю, РФ. Полковник запасу. Учасник Параду Перемоги в Москві 24.06.1945. Інвалід ВВВ.

Закінчив 10 класів, школу ФЗН. Працював на Ростовському м'ясокомбінаті. У лавах ЧА з 1938. У 1940 закінчив Сталінградську військову авіаційну школу пілотів.

На фронтах Великої Вітчизняної війни – з черв. 1941. Командир ескадрильї 563 винищ. ап (283 винищ. ад, 16 ПА, Центр. фр.) ст. лейтенант Найдьонов до лип. 1943 здійснив 281 бойовий виліт, у 32 повітряних боях особисто збив 9, у складі групи – 3 ворожих літаки.

За зразкове виконання бойових завдань і виявлені при цьому відвагу та героїзм Указом Президії Верховної Ради СРСР від 24 серпня 1943 Миколі Олексійовичу Найдьонову було присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна та медалі «Золота Зірка».

Нагороджений двома орденами Червоного Прапора, орденом Олександра Невського, двома орденами Вітчизняної війни I ст., орденом Червоної Зірки, медаллю «За бойові заслуги», вісьмома – за оборону міст.

Із книги Героя Радянського Союзу маршала авіації Руденко «Крылья Победы»: «Летчики 13 корпуса Б. А. Сиднева 48 раз вступали в воздушные схватки с противником и за день сбили 72 самолета. Летчик капитан Н. А. Найденов, прошедший от Сталинграда до Одера, в первый день Берлинской операции уничтожил 3 вражеских самолета. Я знал этого отважного истребителя. Мне вспомнилось, как в первый день битвы за освобождение Белоруссии он во главе семерки «ЯКов», прикрывая штурмовики, отбил все эти атаки гитлеровцев и в течение шести минут вместе с товарищами сразил 3 «мессершмитта».

Войну Николай Алексеевич окончил западнее Берлина. С июня 1941 г. по май 1945 г. он совершил 371 боевой вылет. В 87 воздушных боях сбил 27 фашистских самолетов лично и 9 в составе группы».

Після війни продовжував службу в ВПС. У 1950 закінчив Вищі льотно-тактичні курси, у 1951 – Військово-повітряну інженерну академію ім. Жуковського.

Із 1957 полковник Найдьонов – в запасі. Жив і працював у Харкові. 1963–1965: голова Київського райкому ДТСААФ. 1966–1975: інженер відділу кадрів заводу «Комунар» Міністерства машинобудування.

Помер 10.02.1993. Похований: Алея Слави, клад. № 2, вул. Пушкінська, 104, м. Харків.

У 2005 у смт Топчиха Алтайського краю на Алеї Героїв встановлено бюст.

НІКОЛЕНКО Павло Федорович, 1914, Киргизія.

Закінчив 7 класів. Працював рахівником у колгоспі.

У лавах ЧА із серп. 1941. У 1943 закінчив Владивостоцьке військове піхотне училище.

На фронтах Великої Вітчизняної війни з лют. 1943. Командир роти 9-го гв. повітряно-десантного полку (4 гв. пов.-десант. див., 60 А, Центр. фр.) гв. лейтенант Ніколенко відзначився під час форсування Дніпра. 6.10.1943 на північ від с. Губін Чорнобильського р-ну Київської обл. повів роту в атаку на ворога. Особисто знищив близько 20 гітлерівців. Замінив пораненого командира б-ну і керував бойовими діями з відбиття контратак противника до підходу головних сил полку.

Звання Героя Радянського Союзу присвоєно 17 жовтня 1943. Нагороджений орденами Леніна, Вітчизняної війни II ст., медалями.

У серп. 1944 звільнений у запас через хворобу. Працював бухгалтером, зав. Держбанку в м. Пржевальськ, Киргизія. Потім мешкав у м. Харків.

Помер 3.01.1983.

ОГНЄВ Павло Єгорович, 1911, сел. Боровський Кустанайської обл., Казахстан.

Закінчив 6 класів. Працював гірничим диспетчером шахти № 4-6 в м. Копейськ Челябінської обл.

У діючій армії з 1942. Командир роти 794-го сп (232 сд, 40 А, 2-й Укр. фр.) мол. лейтенант Огнєв зі своєю ротою 15.03.1944 форсував річку Південний Буг у р-ні с. Щурівці Вінницької обл. 26.03.1944 рота у числі перших форсувала річку Прут в р-ні м. Сучава, Румунія.

Звання Героя Радянського Союзу присвоєно 13 вересня 1944. Нагороджений орденами Леніна, Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., медалями.

Після війни лейтенант Огнєв звільнений у запас. Працював у галузі торгівлі. Прож. у м. Харків.

Помер 14.05.1985.

ПАВЛОВСЬКИЙ Рафаїл Семенович, 1924, м. Бориспіль Київської обл.

Після восьмирічки навчався в артилерійській спецшколі, потім був направлений до артучилища, яке закінчив у лют. 1943.

У боях Великої Вітчизняної війни з квіт. 1943. Воював за визволення Донбасу, Правобережної України, Польщі, Чехословаччини у складі військ 1-го Укр. фр.

...«12 января 1945 войска 1-го Украинского фронта перешли в решительное наступление с Сандомирского плацдарма и к 25 января вышли к реке Одер. Передовой отряд 172-й сд, сбивая мелкие заслоны противника, вырвался вперед на запад и, выйдя к Одеру, сходу форсировал реку и закрепился на западном берегу. Командир стрелкового батальона переправился на плацдарм вместе с командиром батареи ст. лейтенантом Р. С. Павловским. С каждым часом все сильнее разгоралось сражение за маленький клочок земли. Павловский с радистами и связными из первой траншеи корректировал огонь своей батареи. К концу дня воины отразили 6 контратак противника, подбили 4 вражеских танка... В жестоких схватках за Одером советские воины потеряли счет суткам и числу фашистских атак. Во время одной из них танки с вражеской пехотой ворвались на наблюдательный пункт командира батареи. Все связные и радисты бросились в рукопашный бой. Создалась угроза всему плацдарму, завоеванному столь дорогой ценой. И тогда ст. лейтенант Павловский вызвал огонь на себя. Враг был отбит. Восемь дней и ночей небольшая горстка людей отстаивала каждый метр земли. В упорных боях было уничтожено 12 танков и бронетранспортеров, 3 орудия и более 300 фашистов. Отразив 30 атак противника, отважные воины обеспечили выполнение задачи по захвату плацдарма.

Указом Президиума Верховного Совета СССР от 10 апреля 1945 за мужество и героизм, проявленные при захвате и удержании плацдарма на Одере, ст. лейтенанту Павловскому присвоено звание Героя Советского Союза с вручением ордена Ленина и медали «Золотая Звезда» (№ 8805). В последних боях Великой Отечественной войны, когда шло сражение на улицах Праги, ст. лейтенант Павловский был тяжело ранен. После излечения в госпитале признан негодным для службы в армии».

Нагороджений орденами Леніна, Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалями. Лауреат Державної премії УРСР (1981).

У 1950 закінчив Харківський юридичний інститут, потім аспірантуру. Із 1953 – на викладацькій роботі. У 1972 призначений завідуючим кафедри адміністративного права Харківського юридичного інституту. Автор понад 120 наукових і науково-методичних робіт. Доктор юридичних наук, професор.

Помер 25.12.1989. Похований: Алея Слави, клад. № 2, вул. Пушкінська, 104, м. Харків.

ПЕТРИЩЕВ Василь Петрович, 1923, м. Талас, Киргизія. Учасник Параду Перемоги в Москві 24.06.1945.

У 1941 закінчив СШ. 1941–1942: курсант Фрунзенського військ. піхотно-

го училища. Із серп. 1942: лейтенант, ком. взв. 960 сп 299 сд, Степ. фр., 53 А. Був поранений та контужений. Учасник Сталінградської і Курської битви.

...Ст. лейтенант В. П. Петрищев з групою із 16 бійців 15 серп. 1943 штурмом оволодів опорним пунктом противника у смт Польова Дергачівського р-ну Харківської обл. Особисто гранатами підбив два ворожих танки. Організував кругову оборону, відбив три атаки ворога, а коли закінчились боєприпаси, визвав вогонь артилерії на себе. Позиції були утримані.

Із спогадів: «Взломав оборону фашистов на Курской дуге и с боями прорываясь на запад, мы день за днем, метр за метром освобождали от фашистских захватчиков свою родную землю. Так вышли, наконец, на подступы к Харькову. Я был тогда уже командиром роты. По приказу командования, не дав противнику закрепиться в селе Полевое, моя рота сходу старалась завладеть высотой 201,7. Здесь был немецкий опорный пункт. С высоты немцы интенсивно вели огонь, и роте пришлось залечь перед ее склонами. Мне в мои 20 лет за время боев у Сталинграда и на Курской дуге довелось брать приступом разные высотки. Но эта, у с. Полевое на Харьковщине, имела свои особые тактические преимущества на пути продвижения к Харькову. И когда командир нашей дивизии генерал-майор Травников решал, кому ее надлежит взять, он приказал нашему комполка Сорокину поставить во главе сводной роты меня. Из слов командира мне стало ясно: нам особо важно поскорей захватить эту высоту, где у фрицев крепкий опорный пункт – Полевое. Взятие ее нарушит систему обороны гитлеровцев и откроет нам дорогу на Харьков. И мы тогда получим возможность контролировать действия врага, что создаст условия для наступления на Харьков... Изучив подступы к высоте, я доложил свой план, согласно которому в ночь на 16 августа меньшая по численности группа моих бойцов начнет наступление на главные оборонительные рубежи высоты, создавая видимость активных действий. А когда противник сконцентрирует огонь на этом направлении, основная наша группа, приблизившись незаметно к немцам, обороняющим высоту, атакует их стремительным броском с фланга и тыла. Так оно и вышло: немцы попались на нашу удочку. Они сконцентрировали свои силы для отражения той группы, которая завязала отвлекающий бой. А в это время вторая группа под моим командованием неожиданно атаковала противника с северо-востока. Забросав огневые точки врага гранатами, уничтожив неприятельскую пушку и танк, мы на ходу расстреливали фашистских автоматчиков, метавшихся на самой вершине под нашими пулями. Так 16 человек овладели высотой 201,7. «Теперь эта высота наша, ребята, – сказал я своим боевым товарищам. – Отсюда нам путь один – только на Харьков!»...

...Через два дня политотдел 53-й армии выпустил листовку, в которой были слова: «Так сражаются герои. Бессмертный подвиг воинов-богатырей под командованием офицера Петрищева...»

Указом Президії Верховної Ради СРСР від 1 листопада 1943 за зразкове виконання бойових завдань командування на фронті боротьби з німецько-фашистськими загарбниками і виявлені при цьому мужність і героїзм ст. лейтенанту Петрищеву Василю Петровичу присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка» (№ 1325).

Нагороджений орденом Вітчизняної війни I ст., двома медалями «За бойові заслуги».

Закінчив Військ. академію ім. Фрунзе. 1947–1974: на посаді ком. мотострілецького б-ну, заст. ком. полку, нач. оперативного відділення див., ст. офіцер бойової підготовки в Головному командуванні сухопутних військ.

Із 1974 – полковник запасу. Прож. у м. Москва.

ПОПРАВКА Павло Венедиктович, 1914, Полтавська обл.

Із довоєнних років жив і працював у Шевченківському р-ні Харківської обл.

Під час Великої Вітчизняної війни брав участь у боях за визволення Краснодара, Новоросійська, міст, станиць і хуторів Кубані.

...Бійці підрозділу 1339 стрілецького полку разом з десантом морської піхоти зайняли свої місця на кораблі в Таманському порту. У ніч на 1-е листоп. 1943 на морі бушував шторм, якого давно не було о цій порі року. Та висадку десанту не відмінили. Корабель взяв курс на Крим. Протока і берег півострова були в мінних загородженнях. Раптом прожектори засліпили корабель. Ожила ворожа артилерія. Вгору здійнялись червоні ракети. На цей умовний сигнал відразу відгукнулась наша важка артилерія з Таманського берега. У нічному небі з'явились радянські бомбардувальники. До світанку десантники дістались берега. Закипів бій на кримській землі. Рота капітана Мірошника пішла на штурм ворожих укріплень. У солдатському ланцюзі був і старшина Поправка. Ось він піднявся, кинув гранату. «Вперед! За мною!» – почули солдати голос свого старшини. З новою силою атакували вони ворога. Раптом застрочив ворожий кулемет. Старшина кинув дві гранати. Кулемет замовк. Знову вперед! Ось і траншея. Поправка, не чекаючи всіх бійців, з невеликою групою солдатів першим увірвався до траншеї. Близько 20 гітлерівців було знищено в рукопашній сутичці. Увесь день кипів бій. Фашисти кидали проти хоробрих десантників танки, самохідну артилерію. Та бійці роти до кінця дня знищили 10 ворожих машин. Кілька днів і ночей йшла битва на «вогненній землі», як тоді називали плацдарм на південь від Керчі. І весь цей час старшина роти знаходився в перших рядах, був вірним помічником командира роти в бою. Він особисто підбив кілька танків, знищив багато гітлерівців. Десантна Новоросійська 318 стрілецька дивізія з честю виконала завдання, захопила плацдарм на півострові, завдяки чому командування отримало можливість висадити на берег Криму головні сили.

В ніч на 18 листопада був переданий по радіо Указ Президії Верховної Ради СРСР про нагородження учасників десанту. 34-м солдатам і офіцерам присвоїли звання Героя Радянського Союзу. Десантників нагородили орденами й медалями. Гордістю дивізії став 1339 стрілецький полк, який виховав 22 Герої. У роті капітана Мірошника кавалерами ордена Леніна і Золотої Зірки стали 11 воїнів. Указом Президії Верховної Ради СРСР від 17 листопада 1943 присвоєно звання Героя і старшині Павлу Венедиктовичу Поправці.

Після визволення Криму П. В. Поправка прибув до Харкова. Тут він навчався у військ. училищі, яке закінчив у 1945. Після війни фронтовик повернувся до мирної праці, працював виконробом на будівництві в радгоспі «Борівський» Шевченківського р-ну Харківської обл. Пізніше переїхав до м. Первомайський Харківської обл.

ПОЯРКОВ Володимир Олександрович, 1920, м. Миколаїв.

Вихованець Харківської 14-ї артилерійської спецшколи Народного Комісаріату Освіти УРСР.

У 1939 Володимир Поярков став курсантом Ленінградського артучилища, яке закінчив у 1941. Прямо з училища молодий лейтенант потрапив на фронт, де командував вогневим взводом 76-мм гармат. Взвод Пояркова супроводжував піхоту під час напружених боїв у приволзьких степах. В одному з боїв Поярков був поранений. Після одужання прийняв вогневий взвод в 111 гв. гауб. артп РГК (40 А, Воронез. фр.). У складі цієї частини бився на Курській дузі. Знову був поранений. Коли знаходився у шпиталі, дізнався з листа однополчан, що його нагородили орденом Вітчизняної війни І ст. Повернувся у свій полк, бився на Бєлгородському напрямі. У боях за м. Бєлгород йому доручили командувати батареєю. Батарея Пояркова просувалась у бойових порядках стрілецьких підрозділів, вогнем прокладаючи шлях піхоті. В одному

з боїв на Бєлгородському напрямі ст. лейтенант Поярков був знову поранений. На цей раз тяжко: втратив ногу.

У боях 26 – 29 серп. 1943 успішно відбивав контратаки піхоти і танків ворога в р-ні м. Гадяч Полтавської обл.

Указом Президії Верховної Ради СРСР від 9 жовтня 1943 йому було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Нагороджений орденами Леніна, Вітчизняної війни I ст., медалями.

У 1944 Володимир Олександрович повернувся до Харкова. Спочатку працював вихователем в артспецшколі, де сам навчався в передвоєнні роки. У 1951 закінчив Харківський юридичний інститут. Працював юристом у Харкові, потім – в Одеському обласному суді.

Помер 10.09.1955.

РОМАНЕНКО Олексій Данилович, 1919, с. Чернин Таращанського р-ну Київської обл.

Закінчив 5 класів початкової школи, курси трактористів. Працював у колгоспі «Більшовик» трактористом і пом. комбайнера.

У 1940 призваний до лав ЧА. Після строкової служби навчався на курсах удосконалення офіцерського складу при 38-й А.

У боях Великої Вітчизняної війни з лип. 1941. Воював на Воронезькому, Степовому, 1-му Українському, 2-му Українському фронтах. Командував відділенням протитанкових рушниць.

«Осенью 1943 г. подразделения стрелковой дивизии из глубины леса скрытно подошли к западной опушке. Перед ними был Днепр. А за рекой, в Вышгороде и Новых Петровцах, хозяйничали гитлеровцы. Было решено форсировать Днепр на подручных средствах, не дожидаясь понтонных частей. В полночь А. Д. Романенко побывал на правом берегу реки, разведал прибрежную полосу. А к утру он перевез 82 человека с противотанковыми ружьями и пулеметами. И сам остался с ними. Десанту была поставлена задача: утром перейти в наступление и занять село Новые Петровцы. Но силы оказались неравными. Целый день на их позициях рвались бомбы, целый день они отбивали атаки. К вечеру осталось в живых только 14 человек. А. Д. Романенко решил вплавь перебраться на левый берег и доложить обстановку. Потребовались неимоверные усилия, чтобы при встречном сильном ветре, да еще в одежде, преодолеть середину реки, где течение особенно быстрое. Мокрый, босой, обессилевший, Романенко нашел землянку комбата. Доложив обстановку на правом берегу, он тут же переоделся и уснул крепким сном: ведь около двух суток не смыкал глаз, целый день пробыл в огне жестокого боя, перенес огромные физические трудности. Спустя три часа Романенко снова был в лодке... За четыре раза под огнем противника он переправил через реку свыше 100 бойцов.

Указом Президиума Верховного Совета СССР от 29 октября 1943 года за беспримерное мужество и проявленный героизм при разведке Днепра вплавь, за переправу на лодке более 100 солдат с вооружением и личное участие в захвате и удержании плацдарма у с. Новые Петровцы сержанту Алексею Даниловичу Романенко присвоено звание Героя Советского Союза с вручением ордена Ленина и медали «Золотая Звезда».

Пол-Европы прошел А. Д. Романенко. Закончил свой поход, уже командуя ротой, в Венгрии».

Нагороджений також орденом Вітчизняної війни I ст., медаллю «За бойові заслуги».

Після війни ст. лейтенант демобілізувався і до 1976 працював водієм автобусу в м. Валки Харківської обл.

Помер 14.01.1989.

СТЕПАНЧЕНКО Віктор Григорович, 1921, м. Харків.

У 1940 закінчив Костянтинівський механіко-технологічний технікум Донецької обл., працював на склозаводі. У цьому ж році його призвали до лав РСЧА. Наступного року закінчив Краснодарське

артилерійське училище, потім — курси командирів батарей.

Із черв. 1942 у діючій армії: Степ. фр., 37 А, 562 мінп, командир батареї, лейтенант. Відзначився 16–18 жовт. 1943 у боях на території Кременчуцького р-ну Полтавської обл. Його підрозділ знищив кілька вогневих точок противника, скупчення піхоти, активно підтримував наступ стрілецьких частин.

За подвиги, здійснені на фронті в боротьбі з окупантами, Президія Верховної Ради СРСР 22 лютого 1944 лейтенанту Степанченку Віктору Григоровичу присвоїла звання Героя Радянського Союзу.

Ордени: Леніна, Вітчизняної війни І ст., Червоної Зірки, медалі.

Після війни продовжував служити у Збройних Силах країни. У 1946 закінчив Вищу командирську артилерійську школу, а в 1955 – Військову академію ім. М. В. Фрунзе. У 1971 полковник В. Г. Степанченко звільнився з армії. Прож. у м. Москва.

ТИХОНОВ Василь Гаврилович, 1909, сел. Улень Ширинського р-ну, Хакасія, Красноярський край, РФ.

По закінченні семи класів місцевої школи працював вибійником на шахтах Анжерських кам'яновугільних копалень.

У 1930 призваний до лав ЧА.

У 1931 закінчив школу мол. авіаспеціалістів, у 1932 – Ленінградську військ.-теоретичну школу льотчиків, у 1933 – Енгельську військ.-авіац. школу пілотів Саратовської обл.

Напередодні війни В. Г. Тихонов обіймав посаду командира авіаескадрильї 22 бомбард. ап 81 дальньобомбард. ад. Із перших днів Великої Вітчизняної війни перебував у діючій армії. Активний учасник перших бомбардувальних ударів по Берліну у серп. 1941.

Указом Президії Верховної Ради СРСР від 17 вересня 1941 «... за зразкове виконання бойових завдань Командування на фронті боротьби з німецьким фашизмом і виявлені при цьому відвагу та героїзм» капітану В. Г. Тихонову було присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна та медалі «Золота Зірка».

Ордени: Червоного Прапора, Суворова ІІ ст., Кутузова ІІ ст., Олександра Невського, Червоної Зірки (два), Трудового Червоного Прапора, медалі.

У 1952 закінчив Військову академію Генерального штабу. Обіймав посаду заст. командувача Повітряної армії. 1962–1970: нач. Харківського вищого військ. командно-інженерного училища.

Помер 6.09.1976. Похований за заповітом на своїй батьківщині у м. Абакан Красноярського краю, РФ.

ТУРБАЙ Михайло Порфирович, 1918, с. Битягівщина (кол.) Харківського р-ну Харківської обл.

Закінчив 9 класів і гірничопромислове училище у м. Макіївка Донецької обл. Працював на шахті.

У 1940 його призвали до лав РСЧА. У 1942 М. П. Турбай закінчив Тамбовську військ. школу льотчиків, а в 1943 – Чкаловську військову авіаційну школу пілотів. Із черв. 1944 мол. лейтенант М. П. Турбай – у діючій армії. Служив льотчиком 783-го штурм. авіац. полка 199-ї штурм. авіац. див. 4-го штурм. авіакорпусу 4-ї ПА 2-го Білорус. фр. До трав. 1945 здійснив 98 бойових вильотів на штурмівку ворожих військ і бойової техніки. За подвиги, здійснені в боротьбі з фашистськими окупантами на фронті, Президія Верховної Ради СРСР присвоїла 18 серпня 1945 мол. лейтенанту Турбаю Михайлу Порфировичу звання Героя Радянського Союзу.

Ордени: Леніна, Червоного Прапора (два), Вітчизняної війни І ст., Червоної Зірки (два), медалі.

До 1957 капітан М. П. Турбай служив у ВПС, потім звільнився у запас. Працював диспетчером Ужгородського аеропорту. Пізніше переїхав до м. Одеси.

Помер 17.04.1982.

УЛАНОВСЬКИЙ Микола Сергійович, 1915, с. Штепівка Лебединського р-ну Сумської обл.

Навчався в семирічній школі. Працював зав. сільського клубу. У 1938 закінчив

Харківське піхотне училище, а в 1939 – авіаційне. З перших днів Великої Вітчизняної війни брав участь у боях проти німецько-фашистських загарбників. Під час одного з бойових вильотів його винищувач був підбитий. Тяжко поранений льотчик приземлився на окупованій ворогом території Білорусі. Місцевим колгоспникам вдалося його сховати, а потім переправити через лінію фронту. Після лікування служив у мотострілецькій частині, бо за станом здоров'я літати не міг. Воював на Захід., 1-му, 2-му і 3-му Білорус. фр.

...Наприкінці січня 1945 війська 1-го Білорус. фр. форсували Одер і оволоділи плацдармом у р-ні Кюстріна і Франкфурта. Необхідно було розширити зайняту територію. З лютого під сильним артилерійським, мінометним і кулеметним вогнем противника 7-а стрілецька рота 774-го стрілецького полку почала переправу. Бійці перебиралися на протилежний берег по тимчасовому настилу, а деякі, тримаючись за нього, пливли в крижаній воді. Рота швидко подолала водний рубіж і закріпилась на схилі вздовж ріки. Недалеко, на дамбі, були німці. Командир роти ст. лейтенант Улановський отримав завдання: оволодіти дамбою і утримувати її до підходу основних сил стрілецького полку. Бійців було мало, і командир вдався до хитрощів. Залишивши на схилі кількох автоматників, він з рештою солдатів непомітно пішов в обхід дамби і вийшов у фланг фашистів. Раптовим шквальним вогнем з кулеметів та автоматів бійці роти почали косити гітлерівців. У цьому бою було знищено майже дві роти солдатів і офіцерів противника, захоплено 15 ручних кулеметів. Сміливі дії бійців Улановського забезпечили успішну переправу через Одер підрозділів 774-го стрілецького полку. Це дало можливість значно розширити плацдарм на протилежному березі ріки. За вміле керівництво ротою при форсуванні ріки Одер та особисту хоробрість і мужність Указом Президії Верховної Ради СРСР від 6 квітня 1945 Миколі Сергійовичу Улановському було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Нагороджений орденами Суворова III ст., Вітчизняної війни I ст., медалями.

Після закінчення війни відважний офіцер продовжував служити в Збройних Силах. У черв. 1947 за станом здоров'я демобілізувався. Прож. у м. Харків. Працював на заводі агрегатних верстатів.

УШАКОВ Дмитро Андрійович, 1919, с. Архангельське Шебекінського р-ну Бєлгородської обл., РФ.

У 1937 закінчив 10 класів Ново-Таволжанської СШ Шебекінського р-ну, у 1938 – десятимісячні курси в Бєлгороді з підготовки вчителів російської мови і літератури. Працював учителем російської мови і літератури та директором неповної середньої школи с. Неклюдово Шебекінського р-ну. Одночасно навчався на заочному відділенні Курського педагогічного ін-ту.

У груд. 1939 призваний до лав ЧА Шебекінським РВК Бєлгородської обл.

1.01.1940 – лип. 1941: курсант Чернігівського військ.-інженерного училища за спеціальністю ком. саперного взв. Закінчив училище у званні лейтенанта. Був відправлений для проходження служби у м. Новоград-Волинський Житомирської обл.

З перших днів Великої Вітчизняної війни брав участь в оборонних боях як командир саперного взводу (роти 35-го мотострілецького полку 35 тд) у складі 9-го механізованого корпусу Півд.-Захід. фр. у р-ні міст Луцьк, Броди, Новоград-Волинський, Малин. Під час атаки поблизу м. Малин Житомирської обл. був тяжко поранений. Після поранення та лікування в ЕГ №3446, м. Чернігів, повернувся на фронт. Служив в інж.-саперних військах: спочатку ком. інж. роти 236-го інж. батальйону у складі Воронез. фр., потім заст. ком. цього б-ну, заст. командира і ком. 46-го інж.-саперного б-ну. Із квіт. 1943 до груд. 1944 командував 48-м інж.-саперним б-ном 60-ї сапбр 7-ї гв. А Степ., а потім 2-го Укр. фр. Учасник запеклих боїв на Курській дузі, звіль-

нення Харкова у серп. 1943. Брав участь у форсуванні Дніпра, звільненні від окупантів України, Румунії, Угорщини, Чехословаччини. Успішне проведення і завершення оборонної битви на Курській дузі, Бєлгородсько-Харківської наступальної операції військ Воронез. і Степ. фр. (3 серп. – 23 серп. 1943) було зумовлене і активними діями інженерних військ. Влітку 1943, напередодні Курської битви, саперний б-н майора Ушакова брав участь у будівництві оборонних споруджень на Сіверському Дінці. Під постійним обстрілом противника бійці б-ну протягом декількох ночей установили на передньому краї оборони наших військ по березі річки декілька тисяч протитанкових і протипіхотних мін. 19 лип. 1943 війська 7-ї гв. А перейшли у контрнаступ на Бєлгородському напрямі. У бойових порядках військ діяли і сапери майора Ушакова. За успішне виконання бойових завдань командування в Бєлгородсько-Харківській операції Д. А. Ушаков був нагороджений орденом Червоного Прапора. Війська Степ. фр. розвивали наступ на захід. 23 серп. вийшли до Дніпра, а 25 серп. розпочали його форсувати на широкій ділянці на південний схід від м. Кременчук Полтавської обл. Наприкінці верес. 1943 б-н під командуванням Ушакова забезпечував переправу військ 7-ї гв. А через р. Дніпро біля села Бородаївка, розташованому на кордоні Полтавської і Дніпропетровської обл. Бійці б-ну в стислий термін побудували міст та естакаду на правому березі ріки для переправи важкої техніки і, незважаючи на шалений артилерійський обстріл та нальоти ворожої авіації, тричі відновлювали переправу. У ці дні майор Ушаков не залишав місце бою, особистим прикладом, виключною витримкою, мужністю та відвагою надихав бійців на подвиги.

За вміле командування, хоробрість Указом Президії Верховної Ради СРСР від 26 жовтня 1943 Д. А. Ушаков був удостоєний звання Героя Радянського Союзу. У листоп. 1944 під час виконання бойових завдань командування при звільненні Румунії і Угорщини довелось подолати з боями гірські перевали, укріпрайони противника, забезпечити форсування водних перешкод, розмінувати дороги. Д. А. Ушаков був нагороджений орденом Суворова III ст., медаллю «За взяття Будапешта». 30.12.1944 у боях за звільнення Чехословаччини він був вдруге тяжко поранений. Лише у листоп. 1945 повернувся до армії, служив на посаді пом. начальника штабу інженерних військ 4-ї гв. А в Угорщині, Австрії. Його бойові подвиги також були відзначені медалями «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Наприкінці 1946 за станом здоров'я демобілізувався. У 1947 вступив на відділення журналістики філологічного факультету Харківського університету, яке закінчив у 1952. Д. А. Ушакову було присвоєно звання «Почесний відмінник ХДУ». Продовжив навчання в аспірантурі, яку закінчив у 1956 (паралельно навчався у Харківському юридичному ін-ті). З 1956 працював викладачем на кафедрі історії КПРС ХДУ. Протягом наступних 30 років працював викладачем, директором Центральної наукової бібліотеки (1959–1963), доцентом кафедри історії КПРС (з 1975). За трудові успіхи нагороджений медалями «За сумлінну працю», «Ветеран праці», знаком Мінвузу УРСР «За відмінні успіхи у роботі», почесними грамотами.

Шебекінці пам'ятають і шанують свого земляка. Центральна вулиця с. Архангельське, де народився і провів дитинство Д. А. Ушаков, названа його іменем.

Помер 4.11.2011.

ФЕДОРОВ Іван Євграфович, 1914, м. Харків.

Закінчив ФЗУ, льотно-планерську школу, робітфак. Працював машиністом на заводі м. Луганськ. У 1932 призваний до лав РСЧА. Закінчив Луганську школу пілотів.

Добровольцем брав участь у громадянській війні іспанського народу 1936–1939.

Повернувшись на Батьківщину, закінчив Вищі командні авіаційні курси. Займався льотно-випробувальною роботою. Брав участь у бойових діях на фронтах Великої Вітчизняної війни. 5 березня 1948 Президія Верховної Ради СРСР за випробування і освоєння нової військової техніки, виявлені при цьому мужність і героїзм, присвоїла льотчику-випробувачу, полковнику Федорову Івану Євграфовичу звання Героя Радянського Союзу.

Ордени: Леніна, Червоного Прапора (чотири), Олександра Невського, Вітчизняної війни I ст. (чотири), Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі.

Із 1954 у запасі. Прож. у м. Москва.

ФЕЛЬЗЕНШТЕЙН Міля Лазарович, 1924, м. Харків.

«История моего поиска насчитывает около 40 лет. Впервые о М. Л. Фельзенштейне я узнал из книги «Герои боев за Крым» (Симферополь, 1972 г.), где было описание только его подвига. Завел на него карточку. Командир взвода 1339-го стрелкового полка 318-й стрелковой дивизии 18 А мл. лейтенант Фельзенштейн в ночь на 1-е ноября 1943 г. со взводом отличился при форсировании Керченского пролива и захвате плацдарма на Керченском полуострове в районе поселка Эльтиген. В первый же день взвод успешно отразил 12 атак противника и уничтожил свыше 40 вражеских солдат и офицеров. Но вот гитлеровцы бросили в бой танки, и в них полетели связки гранат. 144 часа длился этот неравный бой. Командуя взводом, Фельзенштейн действовал смело и решительно, личным примером вдохновлял бойцов на подвиги. За образцовое выполнение боевого задания командования и проявленную беспримерную отвагу и героизм Указом Президиума Верховного Совета СССР от 17 ноября 1943 г. мл. лейтенанту было присвоено звание Героя Советского Союза.

В 1984 г. я получил книгу «Герои Советского Союза – узбекистанцы» (Ташкент), где была уже приведена его биография и сказано, что он родился в Харькове в 1924 г., окончил школу, с началом Великой Отечественной войны был эвакуирован в г. Самарканд, откуда в 1942 г. его призвали в армию. В 1943 г. он окончил пехотное училище в г. Ташкенте и был направлен на фронт. Моей гордости и радости за нашего земляка не было предела, так как вышедшие книги о Героях – харьковчанах в 1974 и 1985 гг. его не показали. И вот, наконец, в 1987 – 1988 гг. выходит краткий биографический словарь «Герои Советского Союза» в 2-х томах, а там нашего харьковчанина нет. Я терялся в догадках. В публикуемых в периодической печати списках лишенных звания Героя Советского Союза его не было. После распада Советского Союза совершенно случайно узнал, что в Москве издан в 2000 г. краткий биографический словарь «Кавалеры ордена Славы трех степеней». Самое интересное, что в этом словаре оказалось окончание двухтомного словаря «Герои Советского Союза». И вот тут уже был показан наш Герой и сказано, что в 1974 г. он выехал на постоянное жительство в Израиль. И последнюю точку в этой истории поставила книга Владимира Конева «Проклятые и забытые. Отверженные Герои СССР» (Москва, 2010 г.). В этой книге дана полностью его биография до последнего дня жизни. Герой-офицер был на шестой день после высадки десанта тяжело ранен и эвакуирован на Большую землю. Два месяца находился в госпитале г. Сочи, где перенес несколько сложных операций. Затем – отпуск по ранению, и весной 1944 г. Фельзенштейн возвратился в свою часть, был назначен командиром роты. В бою под Севастополем был снова ранен в левую ногу. Лежал в госпитале г. Кисловодска, где врачам с трудом удалось предотвратить ампутацию ноги. В сентябре 1944 г. был уволен в запас. Вместе с родителями возвратился в 1945 г. в свой родной город, окончил техникум, работал на одном из предприятий. В 1972 г. его отец выехал в Израиль. Миля Лазаревич долго и безуспешно пытался добиться выезда

в Израиль к отцу. Он даже обращался по этому вопросу к своему бывшему однополчанину по 18-й Армии Л. И. Брежневу.

В 1974 г. Фельзенштейна вызвали в Киев в республиканский ОВИР. После нескольких безуспешных бесед ему было предложено сдать в Верховный Совет Украины свою Золотую Звезду и орден Ленина, после чего ему дали визу на выезд. Официально звание Героя Советского Союза Президиум Верховного Совета СССР его не лишал. 2 марта 1993 г. в здании посольства России в Тель-Авиве посол РФ в Израиле А. Бовин в торжественной обстановке возвратил Фельзенштейну Золотую Звезду и орден Ленина. В 1995 имя Героя было помещено на пилонах в зале Славы Музея Великой Отечественной войны на Поклонной горе в г. Москве. М. Л. Фельзенштейн умер 14 октября 2006 г. Похоронен в г. Лод, Израиль».

***Леонид Раенко**, краевед.*
Газета «Слово ветерана», 9.07.2011 г.

ХАЗАР'ЯН Семен Аркадійович, 1922, Запорізька обл.

Закінчив 10 класів.

Учасник Великої Вітчизняної війни з верес. 1941. Ком. відділення розвідників 496-ї окр. розвід. роти, старшина.

«Утром 24 сентября 1943 взвод разведки 496-й орр (отдельная разведывательная рота) 236-й сд вышел к приднепровским плавням. Командир взвода Шпаковский доложил об этом по рации в штаб дивизии и получил команду вести разведку в направлении правого соседа. Через 2–3 часа разведчики встретились с подразделениями 31-й сд и около 17 часов возвратились в штаб. Через час начальник штаба дивизии приказал лейтенанту Шпаковскому:

– Готовь 20 человек разведчиков. Стемнеет – поплывешь на правый берег.

– Нужны добровольцы! – объявил перед строем лейтенант Шпаковский. Из числа добровольцев он отобрал 20 человек.

Доложив о готовности группы, Шпаковский получил более детальное задание: к 23.00 выйти в сектор наступления 509 сп к лесу, который идет к Днепру. Кроме разведки огневых средств, лейтенанту при возможности ставилась задача захватить плацдарм и удержать его до подхода стрелковых рот. В противном случае на лодках возвратиться назад. 26 сентября в 1 час 40 мин. разведчики сели в лодки: в одной было 10 человек вместе со Шпаковским, в другой – 9 во главе со ст. сержантом Чмыренко. Была еще одна лодка, только с гребцами-саперами, чтобы подобрать бойцов в случае неудачи. Лодки незамеченными подошли к берегу, и разведчики залегли около воды. Пушки противника вели огонь по левому берегу. Саперам было приказано вернуться назад и сообщить о высадке. Впереди, метров за 30-40 – лесок, трава. Десантники быстро пробегают и укрываются в траве, приняв боевой порядок подковой. За 20-30 м вражеские солдаты подносят снаряды, заряжают пушки и ведут огонь. Над рекой вспыхнула белая ракета, потом другая, третья. 14 лодок приближались к берегу. Слева и справа от разведчиков немцы открывают по лодкам сильный пулеметный огонь. Шпаковский подает команду:

– За мной, вперед!

А с рассветом бой разгорелся с новой силой. Атака следовала за атакой. По всей площади плацдарма рвались снаряды и мины. На протяжении 37 часов десантники отбили 11 контратак. Дважды завязывались рукопашные схватки. К вечеру из числа переправившихся за ночь в живых осталось 40 человек. Сражение за плацдарм шло 5 дней. Все это время разведчики 496 орр были в боях, совершали разведывательные вылазки в тыл врага. На счету каждого из них огнем, гранатами и в рукопашных схватках было по несколько истребленных фашистов. Все раненые остались в строю, но когда подошло подкрепление, только 6 остались на плацдарме, который получил название Аульского. 17 разведчикам взвода 496-й орр во главе с лейтенантом С. П. Шпаковским за участие в этих боях было присвоено звание

Героя Советского Союза (1.11.1943 г.). Половине из них посмертно».*

Після війни С.А. Хазар'ян жив і працював у м. Харків директором контори вагонів-ресторанів.

Помер у 1977.

ШАПОВАЛОВ Опанас Опанасович, 1908, с. Златопіль (нині в межах м. Новомиргород) Кіровоградської обл. Гв. підполковник, ком. 282 гв. винищ. артп 3 гв. винищ. протитанк. бр. 5 Уд. А. Інвалід ВВВ.

У 1928 закінчив залізничний технікум, у 1930 – 3 курси Ленінградського сільськогосподарського інституту.

Із 1930 у лавах ЧА. У 1932 закінчив Київське артучилище, у 1938 – Полтавське військ.-політичне училище. У 1939 брав участь у боях на р. Халхін-Гол.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – листоп. 1941: Півд. фр., 60 артп 60 сд, заст. ком. д-ну. Із 1942: Захід. фр., 5 окр. артд-н 8 гв. сд, ком. д-ну. Лип. 1942 – трав. 1945: Брянський фр., полк РГК 14 гв. А, ком. д-ну; 280 сд 840 артп, заст. ком. полку зі стройової; Білорус. фр., 282 гв. винищ. артп 3 гв. винищ. протитанк. бр. 5 Уд. А, ком. полку. У боях отримав чотири поранення, три з них тяжкі, був тричі контужений.

Із бойової характеристики: «15.04.1945 Шаповалов О. О. відзначився у бою за м. Цехін (нині м. Бранденбург, Німеччина). Перебуваючи на вогневих позиціях полку, керував відбиттям чотирьох контратак ворога. Помітивши, що фашисти пробивалися на фланг полку, Шаповалов зібрав бійців із гарматної обслуги і відкинув ворога. 23.04.–25.04.1945 у вуличних боях у Берліні він сам скерував гармату на пряму наводку, був поранений».

Звання Героя Радянського Союзу Шаповалову Опанасу Опанасовичу було присвоєно 31 травня 1945 за взяття Рейхстагу.

Ордени: Леніна, Червоного Прапора (два), Вітчизняної війни II ст. (два), Червоної Зірки, медалі.

У 1946 закінчив Вищу офіцерську артшколу. 25.02.1946 звільнений у запас. Із 1956: адміністратор, згодом директор «Гастроному» № 16, м. Харків.

Помер 27.09.1978 у м. Харків. Похований: Алея Слави, клад. № 2, вул. Пушкінська, 104.

ШЕВЧЕНКО Андрій Іванович, 1925, с. Михайлівка Лозівського р-ну Харківської обл.

Після закінчення 8 класів працював слюсарем на заводі в м. Луганськ. У лют. 1943 його призвали до лав ЧА. Служив командиром відділення 1055 сп 297 сд 7 гв. А 2-го Укр. фр. 10 жовт. 1944 сержант Шевченко виявив на правому березі річки Тиса в р-ні м. Кокемет ворожий аеродром, на якому знаходилось 35 літаків. Роздобувши відро бензину, Шевченко підповз до літаків, облив їх бензином і спалив 6 машин. 23 жовт. А. І. Шевченко з групою червоноармійців переправився через річку Тиса в р-ні м. Вежень (Угорщина) і 4 години утримував захоплений рубіж, забезпечуючи переправу через водну перепону свого стрілецького батальйону. За виявлені мужність і героїзм Президія Верховної Ради СРСР присвоїла 24 березня 1945 сержанту Шевченку Андрію Івановичу звання Героя Радянського Союзу.

Нагороджений орденами Леніна, Вітчизняної війни I ст., медалями.

До 1966 старшина Шевченко був на позастроковій службі. Після звільнення в запас мешкав у м. Луганськ, працював інженером тресту «Агрошляхбуд».

ШЕЛЕСТ Денис Андрійович, 1906, с. Станіславчик Первомайського р-ну Миколаївської обл.

Працював на будівництві 1-ї гідроелектростанції на р. Південний Буг і одночасно навчався на робітфаці.

До лав ЧА призваний у 1927. Із 1931 по 1934 навчався в артилерійському

*Конев В. Н. Прокляты и забыты. Отверженные Герои СССР. – М.: «ЯУЗА», «ЭКСМО», 2010. – С. 131–135.

училищі ім. 26-ти Бакинських комісарів у м. Тбілісі, Грузія.

Учасник Великої Вітчизняної війни з 1941. Воював на Північ.-Захід., Калінінському, Воронез., 1-му і 4-му Укр. фр. За виключну відвагу і героїзм, виявлені під час форсування Дніпра і визволення від німецько-фашистських загарбників м. Києва, Указом Президії Верховної Ради СРСР від 24 грудня 1943 командиру 201-го мінометного полку майору Д. А. Шелесту було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Нагороджений орденом Леніна, двома орденами Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., двома орденами Олександра Невського, Червоної Зірки і багатьма медалями.

Після війни закінчив Військову академію ім. М. В. Фрунзе. Звільнився у відставку у 1954. До 1977 працював у народному господарстві.

Помер у 1979. Похований: м. Харків.

ЯРЕМЧУК Василь Максимович, 1910, сел. Гулівці Калинівського р-ну Вінницької обл.

Із 1932 мешкав і працював на Харківщині.

На початку Великої Вітчизняної війни із жителів Лозівського та сусіднього Близнюківського районів було сформовано Харківський партизанський загін ім. Котовського.

...Серед партизанських загонів, які базувались у Брянських лісах у 1942, був і Харківський. Диверсійну групу в цьому загоні очолював Василь Максимович Яремчук, учитель Ново-Іванівської школи Лозівського р-ну. Із часом Яремчук став досвідченим командиром групи підривників.

...1942 рік. Закінчується коротка літня ніч. Командир групи підривників Яремчук по карті перевіряє напрям. Із темряви вже видно залізничний насип. Підривники приступили до роботи. Під рейки заклали вибухівку, підвели електричний дріт, усе добре замаскували. Партизани знали, що за контрольним потягом буде йти потяг з важливим вантажем, на платформах якого з-під брезенту можна було розгледіти контури танків, а на деяких, одна до одної, стояли гармати. На кожній платформі – троє гітлерівців із автоматами напоготові. Василь Максимович повернув ручку підривної електричної машинки – і прогриміли вибухи. Залишаючи місце диверсії, партизани встигли побачити, як платформи падали з високого насипу. Це була одна з багатьох операцій групи Яремчука, яка закінчилась без бою, без людських жертв. А 10 грудня 1942 під час бою з гітлерівцями В. М. Яремчук був двічі поранений. Кілька місяців йому довелось лікуватись на Великій Землі. І тут, у шпиталі, він дізнався про присвоєння йому 7 березня 1943 звання Героя Радянського Союзу. Як тільки затягнулись рани, кавалер Золотої Зірки В. М. Яремчук знову з групою партизанів відправився у тил ворога, де організував партизанський загін ім. Кармелюка, який став грозою для ворога. У травні 1944 загін В. М. Яремчука був перекинутий до Польщі, де пускали під укіс ворожі ешелони. Яремчук був удостоєний вищої польської бойової нагороди: він не тільки Герой Радянського Союзу, але й Герой Польщі.

Нагороджений двома орденами Леніна, Червоного Прапора, польським «Віртуті Мілітарі», медалями. Трудові нагороди: орден «Знак Пошани».

Після війни Василь Максимович знову повернувся до мирної праці. Він працював 10 років директором середньої школи м. Київ і декілька років – на господарській роботі. Про подвиги Героя розповідають експозиції у музеях Брянщини, Полісся, Львова, Харкова. Своїм вихованцем пишаються колективи Електромеханічного заводу, на якому працював В. М. Яремчук, і Харківського педагогічного інституту, де він навчався.

Помер 27.04.1991. Похований: Байкове клад., м. Київ.

ПЕРЕМОЖЦІ

А

АБРАМОВ *Леонід Калістратович*, 1923, с. Волвенкове Балаклійського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. взв.

У 1939 закінчив 7 класів НСШ у с. Волвенкове. 1939 – січ. 1942: колгосп ім. XVII партз'їзду, Балаклійський р-н, обліковець.

У січ. 1942 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл.

Квіт. 1942 – груд. 1944: Півд.-Західний., Сталінград., 1-й Білорус. фр., 1184 винищ. артп РГК 20 окр. винищ. протитанк. артбр, ком. гармати. Груд. 1944 – квіт. 1945: курси мол. лейтенантів артилерії 1-го Білорус. фр., курсант.

Ордени: Леніна, Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У лют. 1947 звільнений у запас. У 1949 закінчив Липкуватівський сільгосптехнікум Нововодолазького р-ну. Берез. 1953 – груд. 1953: служба у лавах ЧА. Після звільнення у запас працював агрономом, управляючим відділення радгоспу «Кегичівка», управляючим ферми «Бірки» держплемзаводу «Червоний Велетень» Зміївського р-ну Харківської обл. У 1967 закінчив Харківський сільськогосподарський ін-т ім. Докучаєва.

Помер у 2005.

АВАКЯН Заре Арамович, 1915, м. Дербент, Дагестан, РФ. Підполковник, ст. викладач фізпідготовки училища.

1930–1936: артіль «Єрхімарт», м. Єреван, Вірменія. 1936–1939: Ленінградський фізкультурний технікум, студент.

У 1939 призваний до лав ЧА Ленінградським МВК. Берез. 1940 – берез. 1941: курси мол. політруків при штабі Ленінградського ВО, слухач.

Серп. 1941 – трав. 1943: Карел. фр., арм. розвідзагін 14 А, комісар загону; 107 окр. розвідрота 186 сд, комісар роти; окр. лижний б-н 186 сд, заст. ком. б-ну з політчастини; 298 сп 186 сд, капітан, заст. ком. сб з політчастини. Під час боїв на Карел. фр. був поранений 27.09.1941 та 10.08.1942. У жовт. 1943 закінчив курси «Выстрел».

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

1946–1960: ст. викладач Харківського гв. вищого танк. командного училища. У квіт. 1960 звільнений у запас. Працював директором стадіону спортклубу «Металіст», м. Харків, ст. інженером Харківського виробничого об'єднання «Ремторгобладнання».

Помер 23.09.1995 у м. Харків.

АВАЛІАНІ Микола Арефійович, 1904, м. Кологрив Костромської обл., РФ. Полковник, нач. 2-го відділу управління, нач. військових перевезень на Півд. залізниці, Київ. ВО.

У 1924 закінчив Костромський землевпорядно-лісовий технікум. 1924–1926: губернський лісовий відділ, м. Кострома, технік лісоустрою.

1.10.1926 призваний до лав ЧА Костромським МВК. 15.10.1927 звільнений у запас. 8.06.1932 вдруге призваний до лав ЧА Московським РВК м. Ленінград. У груд. 1939 закінчив будівельний відділ залізничного ф-ту Військ.-транспортної академії РСЧА ім. Л. М. Кагановича, м. Ленінград. 2.12.1939–13.03.1940: Управління начальника відновлювальних робіт № 17 А, Карельський перешийок, нач. матеріально-технічного відділу.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–16.10.1942: Півд., Півд.-Західний., Закавказ. фр., відділення військ.

сполучень 9 А, нач. техвідділу. 11.07.1942 легко поранений під час виконання бойового завдання у р-ні ст. Старобільськ – ст. Новий Айдар, Північно-Донецька залізниця. До 16.07.1942 – на лікуванні у госпіталі.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки (два), медаль «За бойові заслуги».

25.11.1955 звільнений у запас. Із 1960: інженер спеціального конструкторського бюро, м. Харків.

Помер 3.02.1982 у м. Харків.

АВДЄЄВ Микола Костянтинович, 1914, с. Устинка Черемисиновського р-ну Курської (нині с. Устинка Белгородської) обл., РФ. Ст. лейтенант, нач. квартирно-експлуатац. відділення в/ч № 13709.

1929–1936: Магнітогорський металургійний комбінат, сталевар. 1936–1938: строкова служба у лавах ЧА. 1938–1941: Управління Північ.-Схід. виправно-трудових таборів НКВС СРСР, ст. інспектор 2-го відділу.

9.09.1941 мобілізований до лав ЧА.

Верес. 1941 – груд. 1941: Захід. фр., 687 окр. б-н інж. військ, ком. відділення. Груд. 1941 – січ. 1942: школа мол. лейтенантів при інж. управлінні Захід. фр., курсант. Січ. 1942 – трав. 1945: Захід., Калінінський, 2-й Укр. фр., 815 бао 3 ПА, 49 А, 1 ПА, 5 ПА, нач. мінно-саперної служби.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У 1951 закінчив КУОС при пожежнотех. училищі Рад. А, м. Красне Село Ленінградської обл. 17.07.1953 звільнений у запас. Працював майстром, бригадиром слюсарів на Харківському миловарному комбінаті.

АВЕРБУХ Михайло Шулімович, 1913, м. Кишинів, Молдова. Капітан інтендант. служби, нач. прод.-фуражного постачання 607 арм. зеніт.-артп.

У 1932 добровільно призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Берез. 1940 – груд. 1940: військ. господарські курси при Харківському ВО, курсант.

У 1941 мобілізований Дзержинським РВК м. Харків.

17.07.1943–15.03.1944: 4-й Укр. фр., 28 А, уповноважений оперативної групи із заготівель. 15.03.1944–14.12.1945: 1-й, 3-й Білорус. фр., 28 А, 607 арм. зеніт.-артп, пом. ком. полку з мат.-тех. забезпечення.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», подяки від Верховного Головнокомандувача.

14.12.1945 звільнений у запас через хворобу.

Помер у 2002.

АГАЄВ Алі Салманович, 1917, Азербайджан. Старшина надстрокової служби, ст. музикант оркестру ВІРТА. Інвалід ВВВ.

1925–1931: вихованець дитбудинку № 5 м. Баку, Азербайджан.

Жовт. 1931–1938: вихованець 5 сп 2 сд. Жовт. 1938 – трав. 1939: Військ. академія хімзахисту, музикант. Трав. 1939 – лип. 1941: 791 сп, музикант.

Лип. 1941 – берез. 1942: 5 окр. прожекторний б-н, прожекторист. Берез. 1942 – листоп. 1942: 2 зап. кп, музикант. Листоп. 1942 – квіт. 1943: фронтові курси мол. лейтенантів Дон. фр., курсант. Квіт. 1943–15.08.1945: 12 зап. кп, музикант.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» II ст. та I ст., ювілейна «За воїнську доблесть».

1945–1946: військ.-музична школа вихованців, м. Воронеж, викладач. В/ч, п/п № 48251, ВІРТА, музикант. 30.10.1970 звільнений у запас. Харківський радіозавод, слюсар.

Помер 27.03.2001 у м. Харків.

АДАДУРОВ Федір Тимофійович, 1914, м. Ярцево Смоленської обл., РФ. Лейтенант, ком. взв. курсантів Харківського військ.-політ. училища.

У 1933 закінчив школу ФЗН. 1933–1936: текстильна ф-ка ім. Молотова, м. Ярцево, пом. майстра.

1936–1937: строкова служба у лавах ЧА. 1937–1941: Московський текстильний технікум, студент.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Пресненським РВК м. Москва.

Лип. 1941 – квіт. 1942: Центр. фр., 646 окр. атб, ст. писар. Квіт. 1942 – трав. 1943: Московське піхотне училище ім. ВР РРФСР, м. Москва. У 1941 під час боїв за м. Солнєчногорськ Московської обл. був поранений.

8.06.1945 звільнений у запас. Очолював артіль «Кантонська комуна», м. Харків. Директор Харківської трикотажної ф-ки № 3.

Помер 9.12.1998 у м. Харків.

АДАМЕНКО Іван Маркович, 1911, с. Тучне Улянівського (нині Білопільського) р-ну Сумської обл. Майор, заст. ком. 524 артбр зі стройової частини, Ленінград. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1931 закінчив Харківський планово-економічний технікум. 1931–1932: ст. інспектор відділу постачання Білопільського райвиконкому Сумської обл. 1932–1933: ст. інспектор Сумського міського постачання. 1933–1934: нач. відділу постачання і збуту рафінадного з-ду, м. Суми. 1934–1935: курсант полкової школи 68 артп, м. Охтирка Сумської обл. 1935–1939: нач. відділу постачання і збуту Степанівського цукрового з-ду Сумської обл. 1939–1940: слухач КУКС артилерії.

У 1941 мобілізований до лав ЧА Сумським МВК.

Трав. 1942: Півд.-Захід. фр., 817 артп 293 сд 40 А, комісар полку. Під час боїв в р-ні м. Вовчанськ Харківської обл. отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ у м. Воронеж. Черв. 1942 – груд. 1942: слухач Військ.-політ. академії ім. Леніна, м. Белебей, Башкирія, РФ. Груд. 1942 – трав. 1943: Сталінград. фр., 136 мінп РГК, заст. ком. полку. Трав. 1943 – берез. 1944: слухач Вищої офіцерської артшколи, м. Семенов Нижньогородської обл., РФ. Берез. 1944 – трав. 1945: Ленінград. фр., 499 арм. мінп РГК.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора, Олександра Невського, медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За оборону Києва», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1946 звільнений у запас. Працював директором Ліепайського цукрового з-ду, Латвія, заст. директора Красноярузького цукрового комбінату Бєлгородської обл., РФ.

Помер.

АДАМЕЦЬ Григорій Дмитрович, 1921, с. Хрущівка Золотоніського р-ну Черкаської обл. Мол. лейтенант, ком. вогневого взв. Інвалід ВВВ.

У 1940 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Листоп. 1941 – берез. 1942: Уссурійське артучилище, м. Ворошилов-Уссурійськ, курсант.

Трав. 1943 – черв. 1943: Центр. фр., 89 гауб. артбр, ком. взв. Черв. 1943 – груд. 1943: госпіталь № 3840, сел. Комсомольськ Івановської обл., на лікуванні через поранення.

31.01.1944 звільнений із кадрів ЧА через хворобу. Харківський ветеринарний ін-т, асистент.

Помер 11.03.1999 у м. Харків.

АДЄЄВ Микола Якович, 1923, с. Івановське Костромської обл., РФ. Капітан, ком. корабля.

20.09.1941 призваний до лав ЧА Любінським РВК Омської обл.

Серп. 1943 – трав. 1944: 2-й Білорус. фр., 970 бомбард. ап, льотчик. Трав. 1944 – серп. 1944: 46 зап. ап Московського ВО, льотчик. Серп. 1944 – верес. 1945: 5 окр. ае зв'язку Війська Польського, льотчик.

16.08.1957 загинув під час авіакатастрофи при виконанні службових обов'язків у м. Прилуки Чернігівської обл.

АДЛІВАНКІН Ілля Леонтійович, 1909, м. Харків. Нач. хімслужби див. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив Харківський машинобудівний технікум. 1934–1935: з-д «Червоний Жовтень», кресляр.

23.07.1941 мобілізований до лав ЧА Краснодарським МВК.

Лип. 1941 – січ. 1942: Ростовський напрям, 619 сапб 353 сд, нач. хімслужби. Січ. 1942 – жовт. 1942: Півд. фр., 1149 сп 353 сд 18 А, нач. хімслужби. Жовт. 1942 – груд. 1942: Чорноморська група військ, 9 сбр, нач. хімслужби. Січ. 1943 – трав. 1945: 3-й Укр. фр., 1147 сп 353 сд, нач. хімслужби.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

8.01.1946 звільнений у запас. Із 1959: Харківська панчішна ф-ка, експедитор. У 1996 виїхав на ПМП до Німеччини.

АДОНКІН Тимофій Федорович, 1914, с. Хохлово Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Підполковник техслужби, нач. артозброєння 94 гв. мсд 3 А. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив Бєлгородське педучилище, у 1938 – 2 курси учительського ін-ту, м. Москва. Працював учителем початкової школи, фізики, математики Шопинської школи Яковлєвського р-ну Бєлгородської обл.

У лют. 1940 призваний до лав ЧА Яковлєвським РВК Бєлгородської обл. Лют. 1940 – лип. 1941: Тамбовське арт.-збройове техучилище, курсант. Лип. 1941 – верес. 1941: Півд.-Захід․ фр., 166 артп РГК, арттехнік. Лип. 1942 – трав. 1945: Воронез., 1-й Укр., 4-й Укр. фр., 576 артп 167 сд, нач. артпостачання. 1.05.1945 під час боїв за м. Острава, Чехія, отримав поранення.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За хоробрість перед ворогом» (чеська). За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні проходив службу у Прикарпатському ВО, перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У 1955 закінчив Центральні арт.-тех. КУОС. У листоп. 1960 звільнений у запас. Працював конструктором, керівником групи, ст. інженером Харківського дослідно-конструкторського бюро шліфувальних верстатів.

Помер 15.02.1997 у м. Харків.

АЙБАБІН Володимир Михайлович, 1923, Усть-Вимський р-н, республіка Комі, РФ. Підполковник, нач. 2-го відділення Київського РВК м. Харків.

У 1941 закінчив педучилище с. Усть-Вим.

26.07.1941 призваний до лав ЧА Усть-Вимським РВК.

14.10.1941–26.12.1941: КУКС при Борисовському військ.-інж. училищі, м. Архангельськ. 9.04.1942–23.06.1943: Карел. фр., ком. взв. 167 окр. мостобуд. б-ну. 23.06.1943–7.08.1943: Півд. фр., ком. взв., у розпорядженні нач. інж. військ.

Медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У 1960 закінчив ХДУ ім. Горького. 6.04.1972 звільнений у запас.

Помер 11.12.1982.

АЙРАПЕТОВ Артур Миколайович, 1914, м. Куба, Азербайджан. Підполковник, ком. 366 військ. буд. загону.

У 1934 закінчив Ростовський пединститут. Працював заст. культвідділу Дагестанського республіканського комітету профспілок, м. Махачкала.

1934–1936: строкова служба у лавах ЧА. 1940–1941: голова Махачкалинської міськради Тсоавіахіму.

У груд. 1941 призваний до лав ЧА Махачкалинським МВК. Груд. 1941 – трав. 1945: Крим., Північ.-Кавказ. фр., резерв політуправління фронтів; Північ.-Кавказ. фр., 75 зап. артп, військком

д-ну; Закавказ. фр., резерв політуправління фронту, інструктор відділу кадрів; 4-й Укр. фр., інструктор політуправління; 691 артп 237 сд, заст. ком. з політчастини. 18.12.1944 під час боїв був поранений.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У 1952 закінчив Ленінградські двічі Червонопрапорні курси удосконалення політскладу. Служив у Київському ВО, у ЧФ. У жовт. 1966 звільнений у запас. Працював нач. управління механізації робіт № 10 тресту «Харківбудмеханізація», заст. директора Харківської державної наукової бібліотеки ім. Короленка.

Помер 27.01.1997 у м. Харків.

АКІШЕВ Олексій Павлович, 1924, с. Ощепково Абатського р-ну Тюменської обл., РФ. Полковник, нач. циклу – ст. викладач військ. кафедри ХДУ.

У серп. 1942 призваний до лав ЧА Абатським РВК Тюменської обл.

Серп. 1942 – трав. 1943: 1-е Омське піхотне училище, курсант. Жовт. 1944 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 27 окр. полк резерву офіцерського складу; 2-й Укр. фр., 2 гв. пов.-десант. полк 3 гв. пов.-десант. див. 27 А, ком. стр. роти; 3-й Укр. фр., 10 гв. пов.-десант. полк 3 гв. пов.-десант. див. 27 А, пом. нач. штабу зі спецзв'язку. 31.12.1944 був контужений, перебував на лікуванні в ЕГ № 1800.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст. та I ст.

У 1955 закінчив Військовий ін-т іноземних мов, м. Москва. Викладав у Кавказькому суворовському військ. училищі, Орджонікідзевському вищому командному училищі, Харківському державному університеті. У листоп. 1978 звільнений у запас. 1979–1986: ст. інженер ін-ту кріобіології та кріомедицини, м. Харків.

Помер 9.06.1995 у м. Харків.

АКСЕНКО Олександр Онисимович, 1914, с. Кравцівка Шевченківського р-ну Харківської обл. Підполковник, нач. розвідки.

У 1938 закінчив училище червоних старшин у м. Харків.

17.09.1939–28.09.1939: Польська кампанія, ком. взв. 331 сп 100 сд. 15.01.1940–13.03.1940: Фінська кампанія, ад'ютант ком. 100 сд.

22.06.1941 – лют. 1942: Захід. фр., 2 ск, ад'ютант ком. корпусу; ад'ютант Командуючого 50 А Захід. фр. 11.02.1942–7.12.1942: на лікуванні через поранення. 7.12.1942 – січ. 1943: у розпорядженні нач. вищої розвід. школи Генштабу. Січ. 1943 – квіт. 1943: слухач вищих розвід. курсів, м. Москва. Квіт. 1943 – лип.1943: секретаріат маршала Жукова, черговий ад'ютант. Лип. 1943 – лют. 1944: розвід. відділ Центр. штабу партизанського загону, пом. нач. Лют. 1944 – серп. 1944: у розпорядженні Військ. Ради 4-й Укр. фр.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Москви». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі «За бойові заслуги», чехословацький «Військовий хрест 1939».

10.12.1959 звільнений у запас через хворобу.

Орджонікідзевський РВК, ст. пом. нач. відділення. Орджонікідзевський райхарчоторг, ст. товарознавець.

Помер 8.04.1994 у м. Харків.

АКУЛЬШИН Юрій Якович, 1921, Харківська обл. Лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 7 класів Ізюмської НСШ № 2. 1.06.1937 – трав. 1938: Ізюмський паровозоремонтний з-д, токар-автоматник. Трав. 1938 – верес. 1940: Ізюмська автошкола, шофер.

28.09.1940 призваний до лав ЧА Ізюмським РВК Харківської обл.

Черв. 1941–3.11.1942: Північ.-Захід. фр., 70 гауб. артп 26 сд, ком. гармати; курси мол. лейтенантів 1 Уд. А, курсант; 800 окр. мінд-н 129 сд, ком. взв. 3.11.1942 тяжко поранений. 3.11.1942–5.02.1943: перебував на лікуванні в ЕГ, м. Шар'я Костромської обл., РФ. 5.02.1943–1.06.1943: Московський ВО, 42 зап. гауб. артп, ком. вогневого взв. 1.06.1943–9.05.1945: 1-й, 2-й, 3-й Білорус. фр., 664 артп 29 сд, ком. взв. управління.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: медаль «За трудову доблесть».

6.11.1946 звільнений у запас. Лют. 1948 – берез. 1950: Ізюмська МТС, комірник. Берез. 1950 – черв. 1950: школа інструкторів виробничого навчання, курсант. Черв. 1950 – лют. 1958: Ізюмська МТС, комбайнер.

Помер 28.05.1999 у м. Ізюм Харківської обл.

АЛДАКІМОВ Микола Лук'янович, 1920, с. Новопреображенне Сватівського р-ну Луганської обл. Лейтенант, ком. госп. взв., 399 гв. артп 1 гв. артд Центр. групи військ.

У 1940 закінчив 10 класів.

22.10.1940 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

22.06.1941 – верес. 1942: Півд.-Захід., Захід. фр., 4 гв. артп РГК, розвідник. Верес. 1942 – квіт. 1943: Північ.-Кавказ. фр., управління артилерією Чорноморської групи військ, ад'ютант командуючого артилерією. Квіт. 1943 – жовт. 1943: Півд. фр., 1 гв. артд РГК, ком. взв. Жовт. 1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 19 гв. мбр, 1 гв. артд ад'ютант ком. артбр.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

23.06.1946 звільнений у запас. Із 1947: майстер цеху на 1-й панчішній ф-ці, наладчик на з-ді швейних машин. Із 1963: майстер на Харківському з-ді радіоелементів, терміст на релейному з-ді.

Помер 30.06.2001 у м. Харків.

АЛЕКСАНДРОВ Олександр Олександрович, 1921, Молвотицький р-н Ленінградської обл. (нині Маревський р-н Новгородської обл.), РФ. Гв. ст. лейтенант, заст. комбата 155 гв. артп 7 окр. гв. сд. Інвалід ВВВ.

Закінчив 8 класів.

У жовт. 1940 призваний до лав ЧА.

Лип. 1941 – черв. 1942: Ленінград. фр., 838 артп 291 сд, розвідник-спостерігач ст. Черв. 1942 – верес. 1942: курси мол. лейтенантів, Ленінград. фр., курсант. Жовт. 1942 – жовт. 1944: Ленінград., 3-й Прибалт. фр., 838 артп 291 сд, ком. взв. розвідки штабної бат., ком. взв. управління бат. 23.01.1944 був поранений у р-ні м. Гатчина Ленінградської обл.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У трав. 1947 звільнений у запас. Працював бухгалтером у радгоспах «Донець», «Балаклійський», «Асіївський» Балаклійського р-ну Харківської обл.

Помер 17.10.1995 у с. Петрівське Балаклійського р-ну Харківської обл.

АЛЕКСАНДРОВ Степан Іванович, 1910, м. Дмитровськ Орловської обл., РФ. Майор адмінслужби, нач. секретного відділу Харківського вищого авіац.-інж. військ. училища.

У 1932 закінчив шестимісячні курси тарифно-економічних працівників у м. Слов'янськ Донецької обл., у 1938 – 3 курси робітфаку при Харківському будівельному ін-ті. 1932–1935: служба у лавах ЧА.

23.06.1941 мобілізований до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

23.06.1941–31.05.1943: Півд.-Захід. фр., 687 бао, писар, зав. діловодства секретного сектора, нач. стройового відділу і кадрів. 31.05.1943–9.05.1945: 3-й Укр. фр., Управління 17 ПА, пом. нач. оргвідділу штабу А.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За визволення Белграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

27.09.1948 призваний із запасу Дзержинським РВК м. Харків. 22.09.1955 звільнений у запас. Працював нач. відділу кадрів ін-ту «Південдіпроруда», м. Харків.

АЛЕКСЄЄНКО Олександр Сергійович, 1923, смт Костянтинівка Краснокутського р-ну Харківської обл. Гв. лейтенант.

У 1939 закінчив 7 класів, м. Богодухів Харківської обл. Трав. 1941 – лип. 1942: слюсар на ХТЗ (у Харкові, Сталінграді, Барнаулі Алтайського краю).

У лип. 1942 призваний до лав ЧА Барнаульським МВК Алтайського краю. Лип. 1942 – січ. 1943: курсант полкової школи 6 пов.-десант. сд, м. Ногінськ Московської обл.

Січ. 1943 – груд. 1943: Північ.-Захід., Центр. фр., 14 гв. сп 7 гв. сд, телефоніст, зв'язківець. Берез. 1944 – серп. 1944: курси мол. лейтенантів при 2-му Укр. фр., курсант. Серп. 1944 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 15 гв. сп 4 гв. пов.-десант. сд, ком. стр. взв. Був контужений 20.10.1943 під час боїв в р-ні м. Олександрія Кіровоградської обл., 20.04.1945 в Угорщині.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У січ. 1947 звільнений у запас. Працював кочегаром на Харківській кондитерській ф-ці «Жовтень», на Харківському плодоовочевому комбінаті.

Помер 17.05.1999 у м. Зміїв Харківської обл.

АЛЕНИЧ Борис Іванович, 1912, м. Грайворон Бєлгородської обл., РФ. Підполковник, нач. базової гідрометеорологічної станції «Кронштадт» управління гідрометеослужб ЧБФ.

У 1928 закінчив 7 класів СШ, м. Грайворон, у 1937 – Харківський гідрометеорологічний ін-т. Працював інженером-метеорологом і нач. служби погоди північних морів. Брав участь в Полярних експедиціях, зокрема, експедиції з порятунку папанінців. За проведену науково-дослідну роботу в цій експедиції нагороджений орденом «Знак Пошани». Із 1938 по листоп. 1941 працював ст. інженером-синоптиком у морській обсерваторії, м. Ломоносов (нині м. Оранієнбаум), Ленінград.

У листоп. 1941 призваний до лав ЧА Васильоострівським РВК м. Ленінград.

Листоп. 1941–9.05.1945: ЧБФ, м. Кронштадт, управління гідрометеослужби, ст. виконроб служби погоди; морська обсерваторія гідрографічного відділу, інженер-синоптик ст.; нач. базової гідрометеостанції.

Орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

15.01.1960 звільнений у запас. Із 1962: інженер управління гідрометеослужби, м. Таллінн, Естонія. Із 1969: ст. інженер з техніки безпеки на Харківському з-ді «Точприлад».

Помер 1.04.2002 у м. Харків.

АЛИФІРЕНКО Тимофій Мойсейович, 1914, с. Сорокіно Сорокінського р-ну Алтайського краю, РФ. Майор, офіцер Семенівського РВК Полтавської обл.

У 1929 закінчив 7 класів, с. Сорокіно.

10.12.1936–10.12.1939: строкова служба у лавах ЧА. 15.03.1940 вдруге призваний до лав ЧА Сорокінським РВК Алтайського краю. У 1941 закінчив Сизранське танкове училище.

3.05.1942–14.09.1942: Брянський, Сталінград. фр., 26 тбр 2 тк, ком. взв. середніх танків. 14.09.1942 отримав легке кульове поранення, ЕГ № 2409, м. Ленінськ. 10.11.1942–25.06.1944: 4-й Укр. фр., 18 фронтовий навч. тп, ком. роти середніх танків.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден

Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

У 1948 закінчив Об'єднані КУОС, м. Львів. 3.08.1954 звільнений у запас. Працював ст. обліковцем, пом. нач. відділення Орджонікідзевського РВК, м. Харків.

Помер 10.11.1985 у м. Харків.

АЛІБАЄВ Алім Хайрулович, 1913, с. Грибаново Сергацького р-ну Нижньогородської обл., РФ. Майор, пом. ком. б-ну з постачання.

Берез. 1934–25.09.1935: з-д «Паризька Комуна», м. Харків, бригадир. 25.09.1935 призваний до лав ЧА Харківським ОВК.

25.09.1935 – жовт. 1936: 23 окр. сапб 23 сд, м. Харків, курсант.

Черв. 1941 – груд. 1941: Півд. фр., 11 тд, пом. нач. 9.09.1941 був поранений у р-ні с. Дефановка Краснодарського краю, Північ.-Кавказ. фр. Груд. 1941 – берез. 1942: Півд.-Захід. фр., 4 гв. тд, пом. нач. ПАХО. Берез. 1942 – трав. 1945: Північ.-Кавказ., Півд., 4-й Укр. фр., нач. штабу резерву 56 А, пом. нач. заготвідділення 44 А, нач. автотранспорт. відділення Управління ФЕП-61.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

2.07.1953 звільнений у запас. ХТЗ, інженер відділу кадрів.

Помер 3.03.1971 у м. Харків.

АЛЬПЕР Юхим Наумович, 1916, с. Андрієво-Іванівка Миколаївського р-ну Одеської обл. Капітан, ком. роти.

У 1939 закінчив СШ № 1, м. Вознесенськ Миколаївської обл.

У 1939 призваний до лав ЧА Вознесенським РВК Миколаївської обл.

У 1941 закінчив Кусарське училище зеніт. артилерії.

Верес. 1941 – груд. 1943: Центр., Білорус. фр., 8 мсбр 9 тк, ком. кульового взв. ДШК, ком. вогневого взв. Під час боїв був двічі контужений.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Працював слюсарем-складальником, пакувальником на Харківському велосипедному з-ді.

Помер у 2006.

АМОСОВ Опанас Олексійович, 1917, Пустошкинський р-н Псковської обл., РФ. Капітан, нач. 731-ї майстерні.

Трав. 1934 – лип. 1935: колгосп «Прямой путь», Пустошкинський р-н Псковської обл., рахівник.

22.08.1935 добровільно призваний до Ленінградського військ. медучилища.

9.08.1945–3.09.1945: учасник війни з мілітаристською Японією на тер. Маньчжурії у складі 284 пересувної ремонтної бази 1-го Далекосхід. фр. на посаді ст. фельдшера.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги». 24.11.1957 звільнений у запас. Районна лікарня м. Вовчанськ Харківської обл., інспектор.

АНДРЕЄВ Василь Якович, 1913, с. Глинниці Молоковського р-ну Тверської обл., РФ. Полковник, ком. 351 гв. парашутно-десант. полку 106 гв. пов.-десант. див. Інвалід ВВВ.

27.08.1938 призваний до лав ЧА Приморським РВК м. Ленінград.

13.12.1939–6.03.1940: учасник радянсько-фінляндської війни, політрук загону 9 А. Жовт. 1940 – верес. 1941: військ.-політ. училище, Закавказ. ВО.

23.11.1941–28.01.1942: Закавказ. фр., 491 бао, інструктор пропаганди. 15.05.1942–3.10.1942: 507 бао, заст. ком. аеродромної роти. Жовт. 1942 – січ. 1943: філія курсів «Выстрел» Закавказ. фр., слухач. 1.01.1943–30.03.1943: 29 окружна школа відмінних стрільців снайперської підготовки, ком. роти курсантів.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За бойові заслуги». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

18.11.1960 звільнений із кадрів Рад. А в запас. Нач. Нікопольського автомотоклубу, автошколи ДТСААФ.

Помер 1.05.1979 у м. Нікополь Дніпропетровської обл.

АНДРЕЄВ Віталій Олександрович, 1914, м. Тутаєв Ярославської обл., РФ. Підполковник медслужби, нач. терапевтичного відділення, ст. лікар-терапевт поліклініки медслужби тилу в/ч № 15650.

У 1935 закінчив робітфак Ленінградського ін-ту інженерів ЦПФ.

У лип. 1935 призваний до лав ЧА. 1935–1937: Військ.-мед. академія ЧА ім. Кірова, слухач. Лип. 1937 – січ. 1939: перебував у запасі. У 1940 закінчив військ.-морський мед. ф-т при 1-му Ленінградському медінституті.

Черв. 1941 – берез. 1944: ЧБФ, військ.-морська база «Ганге», лікар; Управління тилу військ.-морської бази 1 розряду, нач. санслужби; Іжорський УР берегової оборони головної бази, лікар зап. артп; продвідділ продскладу форту «Красная Горка», лікар; 195-й продсклад тилу Кронштадтського морського оборонного р-ну, лікар. Берез. 1944 – лип. 1944: Вищі КУОС при Військ.-морській медакадемії, слухач.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

По війні продовжив службу у ВМФ, служив у Одеському ВО. Закінчив ф-т удосконалення лікарів військ.-медичної академії ім. Кірова. 29.12.1960 звільнений у запас. Працював лікарем 27-ї клінічної лікарні м. Харків.

Помер 26.04.1998 у м. Харків.

АНДРЕЄВ Євген Андрійович, 1926, Полянська сільрада Пушкіно-Горського р-ну Псковської обл., РФ. Підполковник, ст. пом. нач. оперативного відділення управління 9 див. ППО. Інвалід ВВВ.

У лют. 1944 призваний до лав ЧА Лузьким РВК Ленінградської обл.

20.02.1944–15.07.1944: Ленінград. фр., 78 зсп 36 зсд, рядовий. 15.07.1944–2.08.1944: Ленінград. фр., 191 сп 201 сд 17 ск 8 А, кулеметник. 2.08.1944 був тяжко поранений під час боїв за м. Нарва, Естонія, ЕГ № 1114, м. Ленінград.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

По війні проходив службу у Ленінградському ВО. У 1951 закінчив Муромське військ. училище зв'язку Владимирської обл. Служив у віддаленій місцевості на о-вах Північ. Льодовитого океану. У 1974 звільнений у запас. Працював інспектором ЦО у «Галантерейторзі», військкерівником у СПТУ № 7 м. Харків.

Помер 21.08.1999 у м. Харків.

АНДРЕЄВ Петро Петрович, 1922, с. Дудорово Торжоцького р-ну Тверської обл., РФ. Підполковник інтендант. служби, ст. інспектор-ревізор інспекції фінвідділу Приволзького ВО.

У 1937 закінчив 7 класів СШ № 21 м. Ленінград (нині м. Санкт-Петербург), у 1938 – курси гол. бухгалтерів при ЦК Спілки кооперації, м. Алмати, Казахстан. Працював заст. гол. бухгалтера Уральського міськхарчокомбінату.

16.01.1942 призваний до лав ЧА Уральським МВК Західноказахстанської обл., Казахстан.

Серп. 1942 – верес. 1942: Центр. фр., стрілець. Черв. 1943 – серп. 1944: 2-е Бердичівське військ.-піхотне училище, м. Актюбінськ (нині м. Актобе), Казахстан, курсант. Серп. 1944 – груд. 1944: 2-й Прибалт. фр., 512 сп 14 сд, ком. стр. взв.; 2-й Прибалт. фр., 1029 сп 198 сд, ком. стр. взв. Під час боїв був тричі поранений: 14.09.1942 в р-ні м. Курськ, 12.09.1944 біля м. Салдус, Латвія, 29.09.1944 поблизу м. Ауце, Латвія.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

У 1953 закінчив курс Військ.-фінансового училища, у 1958 – КУОС фінслужби. 8.12.1969 звільнений у запас. Працював у НДІ «Нафтохімавтомат», м. Сумгаїт, Азербайджан.

Помер 20.11.1998 у м. Харків.

АНДРЕЄВА Марія Михайлівна, 1918, м. Красноград Харківської обл. Ст. медсестра ЕГ № 1761.

У 1935 закінчила Красноградський медтехнікум. 1935–1941: фельдшер Красноградської поліклініки.

У черв. 1941 призвана до лав ЧА Красноградським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – трав. 1945: Півд.-Західн., Північ.-Кавказ., Калінінський, 2-й Прибалт., Ленінград. фр., ЕГ № 1761, лейтенант медслужби, ст. медсестра.

Медаль «За бойові заслуги».

У жовт. 1945 звільнена у запас. Із лип. 1946 працювала ст. медсестрою хірургічного відділення Красноградської райлікарні Харківської обл.

Померла 21.01.2003 у смт Комсомольське Зміївського р-ну.

АНДРІАНОВ Петро Сергійович, 1926, с. Чулпаново Октябрського р-ну, Татарстан, РФ. Майор, пом. нач. штабу з моброботи в/ч № 16957.

У 1941 закінчив 7 класів Старочурилінської СШ Арського р-ну, Татарстан. 1942–1943: с. Чулпаново, колгоспник.

8.11.1943 призваний до лав ЧА Арським РВК Татарстану. 8.11.1943–10.02.1944: 91 зап. зеніт. артп, курсант. 8.03.1944–12.1944: Півд. фр. ППО, 540 зеніт. артп малого калібру, заст. ком.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

14.01.1949 закінчив школу перепідготовки сержантів Півд. фр. ППО. У 1952 закінчив шестимісячні курси удосконалення та перепідготовки офіцерів служби артозброєння військ ППО країни.

1.10.1969 звільнений у запас. Із 1970: Укр. філія НДІ технологій машинобудування, інженер ЦО.

Помер 25.08.1998 у м. Харків.

АНДРІЄВСЬКИЙ Павло Павлович, 1917, с. Богоявленськ Миколаївської обл. (нині Корабельний р-н м. Миколаїв). Підполковник, викладач математики Далекосхід. суворовського військ. училища.

У 1937 закінчив Миколаївський педінститут. 1937–1939: учитель математики СШ № 2 м. Запоріжжя.

9.11.1939 призваний до лав ЧА Запорізьким РВК.

Лип. 1941 – трав. 1945: 599 сп 145 сд 28 А, мол. ком.; Західний. фр., 558 сп 149 сд 16 А, ком.; 550 сп 126 сд 16 А, мол. ком.; 521 сп 133 сд (53 гв. сп 18 гв. сд), ком. мін. взв., ад'ютант ст. мін. б-ну, ад'ютант ст. сб. Управління 18 гв. сд 11 гв. А, нач. відділу кадрів. Під час боїв двічі поранений: 28.02.1943 в р-ні м. Жиздра Калузької обл., 15.07.1943 поблизу м. Брянськ.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., медалі: «За відвагу», «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

6.08.1959 звільнений у запас. Працював викладачем ПТУ № 23 м. Харків, заст. нач. відділу кадрів Харківського з-ду хімреактивів («Монокристалреактив»).

Помер 3.08.1998 у м. Харків.

АНДРІЄНКО Володимир Дмитрович, 1910, с. Голенка Роменського р-ну Сумської обл. Підполковник, ст. офіцер Харківського РВК Харківської обл.

У 1928 закінчив 8 класів у с. Голенка.

1.09.1929 призваний до лав ЧА за спецнабором.

1.03.1932 закінчив Владикавказьке військ.-піхотне училище за спеціальністю ком. стр. взв.

22.06.1941–24.08.1941: 244 окр. кулемет. артб-н 84 УР 9 А, Одеський ВО, нач. штабу.

24.08.1941–15.06.1942: Півд. фр., 966 сп 296 сд 9 А, пом. нач. 1-го відділення; 964 сп 296 сд 37 А, пом. нач. штабу. 1.12.1943 закінчив прискорений курс Військ. академії ім. Фрунзе.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки.

До 20.10.1947: Військ. академія ім. Фрунзе, викладач кафедри піхоти, загальної тактики, методики бойової підготовки, оперативно-тактичної підготовки. 20.10.1947–5.02.1948: Харківський ін-т інженерів залізн. транспорту, військ. кафедра, ст. викладач загальновійськ. підготовки. 25.07.1955 звільнений у запас. Із 1959: ресторан Пісочинського добровільного товариства, директор. Харківська райспоживспілка, їдальня № 1, завідувач.

Помер 19.03.1983 у м. Харків.

АНДРУЩЕНКО Павло Павлович, 1918, с. Лигівка Сахновщинського р-ну Харківської обл. Капітан техслужби, нач. групи з регламентних робіт авіаозброєння 70 винищ. ап 65 винищ. ад.

У 1936 закінчив 2 курси Красноградського технікуму механізації с/г.

12.08.1936 призваний до лав ЧА за спецнабором ЦК ВЛКСМ через Красноградський РВК Харківської обл. У верес. 1939 закінчив 2-е Ленінградське військ. авіатехучилище, у лют. 1944 – курси удосконалення техскладу, м. Ішим Тюменської обл.

24.03.1944–9.05.1945: 1-й Прибалт., 3-й Білорус. фр., 761 винищ. ап 259 винищ. ад 3 ПА, заст. ст. техніка ае з озброєння.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «Китайсько-Радянська дружба» (китайська).

15.12.1955 звільнений у запас. Працював ст. майстром на Харківському з-ді транспортного машинобудування ім. Малишева.

Помер 19.11.1971 у м. Харків.

АНІКЄЄВ Микола Іванович, 1918, с. Новопокровка Чугуївського р-ну Харківської обл. Капітан, заст. з техчастини ком. 2 танкової роти.

У 1935 закінчив 8 класів СШ, смт Введенка, у 1936 – школу ФЗН при з-ді ім. Малишева, у 1937 – 2 курси Харківського машинобудівного технікуму.

9.10.1941 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

13.02.1942–21.11.1942: Захід. фр., 112 тбр, механік-водій. Листоп. 1942 – жовт. 1943: курсант Челябінського танко-технічного училища. 10.08.1944–15.04.1945: 3-й Укр. фр., 352 гв. важкий танковий самохід.-артп 4 гв. мк, ком. госп. взв. Був двічі поранений: 6.03.1942 у боях на південь с. Охона Новгородської обл., 2.09.1942 у боях за м. Можайськ.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За визволення Белграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

9.05.1945–15.02.1950 перебував на тер. Румунії у складі Півд. групи військ. 8.12.1959 звільнений у запас. Із 1963: технік у Військ. представництві № 97. Із 1978: контролер на ХТЗ, цех складання.

АНІСІМОВ Михайло Онисимович, 1920, Волотовський р-н Новгородської обл., РФ. Інженер-полковник, нач. цеху № 4 Оренбурзького зеніт. артучилища.

У 1939 закінчив 2 курси Ленінградського технікуму точної механіки і оптики, 2.06.1941 – Ленінградське арттехучилище.

22.06.1941–5.11.1941: 335 окр. зеніт. артд-н 163 мсд Ленінград. ВО і Північ.-Захід. фр., ст. арттехнік. 18.12.1941–12.03.1942: Захід. фр., 35 озад 35 тбр, нач. боєпостачання д-ну. 5.05.1942–19.12.1944: Захід. фр., 100 тбр, нач. артпостачання бр.

19.12.1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., фронт. польовий артсклад боєприпасів № 2553, пом. нач. складу.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

26.06.1961 звільнений у відставку.

Помер 28.07.1967 у м. Сімферополь, Крим.

АНОСОВ Костянтин Олексійович, 1920, Шарлицький р-н Оренбурзької обл., РФ. Полковник, райвійськком Дзержинського РВК м. Харків.

У 1940 закінчив Ташкентське, Узбекистан, військ.-піхотне училище.

11.07.1941–9.08.1941: Півд.-Захід. фр., 4 пов.-десант. бр. 3 пов.-десант. корпусу, ком. стр. взв. Тяжко поранений 9.08.1941 в боях за м. Канів Черкаської обл. 20.12.1941–17.04.1942: Захід. і Північ.-Захід. фр., 1 Уд. А, 41 сбр, ком. окр. роти ПТР. 17.04.1942 поранений у боях поблизу м. Стара Руса Новгородської обл.

У 1942 закінчив курси «Выстрел», м. Свердловськ.

28.12.1942–23.01.1943: Дон. фр., 58 мсбр 2 тк, заст. ком. 2 мсб. 23.01.1943 був поранений у боях за м. Каменськ. 18.04.1943–29.09.1944: Півд.-Захід. і 3-й Укр. фр., 3 гв. А, 5 окр. гв. мсбр, ком. 2 мсб. 17.11.1944–9.05.1945: у складі 181 тбр 18 тк, ком. моториз. б-ну автоматників.

Ордени: Кутузова III ст., Олександра Невського, Червоного Прапора, Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Москви», «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1954 закінчив Військ. академію ім. М. В. Фрунзе.

Помер 12.04.1964. Похований: міськ. клад., м. Харків.

АНОХІН Василь Олексійович, 1924, с. Сінне Богодухівського р-ну Харківської обл. Гв. лейтенант, заст. ком. стр. роти 16 пов.-десант. полку. Інвалід ВВВ.

У січ. 1942 добровільно вступив до Куйбишевського (нині м. Самара) військ.-десант. училища, в якому навчався до серп. 1942.

Серп. 1942 – трав. 1945: Степ., 2-й Укр., 3-й Укр. фр., 16 пов.-десант. полк 5 пов.-десант. див. 9 пов.-десант. корпусу 4 гв. А, ком. парашутного взв., заст. ком. стр. роти.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У черв. 1946 звільнений у запас. У 1957 закінчив ХПІ. Працював провідним конструктором науково-дослідної лабораторії КБ «Теплоавтомат», конструктором I категорії у Фізико-технічному ін-ті низьких температур, м. Харків.

Помер 4.08.1996 у м. Харків.

АНТОНОВ Федір Михайлович, 1913, смт Савинці Балаклійського р-ну Харківської обл. Підполковник, заст. із політчастини ком. 61 окр. зеніт. артд-ну.

1930–1935: Ізюмський паровозоремонтний з-д, слюсар, технік, нач. відділу. 1937–1939: районна газета «Соціалістичний наступ», м. Ізюм, заст. відповідального редактора. Берез. 1939–10.01.1940: редакція газети «Червоний паровоз», м. Ізюм, відповідальний редактор.

5.05.1935 призваний до лав ЧА Ізюмським РВК Харківської обл., вдруге – 10.01.1940 за спецнабором ЦК ВКП(б) «1500» Харківським ОВК.

22.06.1941–28.10.1941: Півд.-Захід. напрям, Приморська А; 25 гв. сд, ст. інструктор політвідділу. 28.10.1941 тяжко поранений у боях поблизу м. Севастополь, Крим. Листоп. 1941 – січ. 1942: м. Владикавказ, ЕГ № 3270, на лікуванні через поранення. 9.02.1942–20.06.1942: Крим. фр., нач. навч. відділу резерву політскладу при Політуправлінні фр. 1.04.1943–15.05.1945: Півд. фр. ППО,

Харківський дивізійний р-н, ст. інструктор політвідділу; Півд. фр. ППО, 9 Сталінград. корпус ППО, нач. агітмашини (лектор) політвідділу корпусу.

Медалі: «За оборону Одеси», «За оборону Севастополя», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

10.01.1956 звільнений у запас. Харківська держ. взуттєва ф-ка № 5, редактор. НДІ радіофізики і електроніки АН УРСР, ст. інженер.

Помер 12.01.1988 у м. Харків.

АНТРОПОВ Олексій Олександрович, 1912, с. Новошино Красноборського р-ну Архангельської обл., РФ. Підполковник техслужби, заст. із техчастини нач. 122-го окружного автомоб. складу.

Верес. 1930 – груд. 1933: Архангельський лісотехнічний технікум, м. Архангельськ, студент.

11.12.1933 добровільно призваний до лав ЧА Архангельським РВК. 1934–1937: Ленінградське танко-технічне училище, курсант.

9.08.1945–3.09.1945: учасник боїв з мілітаристською Японією у складі Далекосхід. фр., пом. нач. 5 відділу з ремонту Управління артпостачання командуючого артилерією.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

17.11.1955 звільнений у запас. Харківський облавтомотоклуб ДТСААФ, зав. складу, майстер.

АНУФРІЄВ Василь Пилипович, 1917, с. Липці Харківського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, комбат 19 гв. мінбр, 1-й Укр. фр. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 6 класів Липецької СШ. 1931–1933: ХЕМЗ, штампувальник. 1933–1935: Харківський велозавод, бригадир шліфувального цеху.

2.12.1939 призваний до лав ЧА Московським РВК м. Харків.

19.03.1941 закінчив полкову школу при 383 сп 51 сд. 13.08.1941: Півд.-Захід. фр., 383 сп 51 сд, пом. ком. взв. 14.08.1941 легко поранений. До 21.09.1941: ЕГ № 226, м. Сталінград, на лікуванні. 9.11.1942 закінчив прискорений курс 1-го Ростовського артучилища за спеціальністю ком. вогневого взв. 9.11.1942–23.06.1944: Північ.-Кавказ. фр., 14 винищ. протитанк. артп РГК 35 артбр, ком. арт. парку. 23.06.1944–17.02.1945: 3-й Прибалт. фр., 30 окр. мінбр РГК, ком. арт. парку. 17.02.1945–9.05.1945:1-й Укр. фр., 19 гв. мінбр РГК, комбат.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.03.1946 звільнений у запас. Із 1946: Харківський магазин № 27, завідуючий; промкомбінат «Харжитлопостач», бригадир; радгосп «Васищівський».

Помер 30.09.1999 у м. Харків.

АПКАДИРОВ Микола Васильович, 1920, с. Чебиково Мишкінського р-ну, Башкирія, РФ. Ст. лейтенант, комбат 120-мм мінометів 30 мех. полку 9 гв. мех. див. 6 гв. мех. А.

1938–1940: експедитор відділу постачання тресту «Амурбуд», м. Комсомольськ-на-Амурі.

У жовт. 1940 призваний до лав ЧА Мишкінським РВК Башкирії.

Черв. 1941 – листоп. 1941: Півд.-Захід. фр., 212 пов.-десант. бр. 3 пов.-десант. корпусу, шофер. 21.11.1942 під час боїв в р-ні с. Тім Курської обл. тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 1392. Черв. 1943 – груд. 1943: 3-й Укр. фр., зведений мінд-н 60 гв. сд, ст. розвідник. Груд. 1943 – листоп. 1944: Московське військ.-політ. училище ім. Леніна, м. Москва. Листоп. 1944 – січ. 1945: навч. полк резерву Головного політуправління РСЧА, м. Нижній Новгород, слухач. Лют. 1945 – трав. 1945:

1-й Укр., 1-й Білорус. фр., 374 сп 58 сд, комсорг б-ну.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За оборону Києва».

У верес. 1945 звільнений у запас. У 1948 закінчив Уфимську дворічну обласну партшколу. У лип. 1951 призваний із запасу. У січ. 1952 закінчив окружні об'єднані КУОС, Забайкал. ВО. У груд. 1955 звільнений у запас. Працював інженером, ст. інженером на Уфимському з-ді «Синтезспирт», Башкирія. Прож. у м. Куп'янськ Харківської обл.

Помер у 2005.

АППЕЛЬ Григорій Хаїмович, 1924, м. Кременчук Полтавської обл. Лейтенант, ком. роти. Інвалід ВВВ.

1931–1941: учень Харківської СШ. Лип. 1941 – серп. 1942: з-д «Серп і Молот», слюсар-модельник.

24.08.1942 призваний до лав ЧА Залізничним РВК м. Душанбе, Таджикистан.

26.03.1943–14.11.1943: Північ.-Кавказ. фр., 24 окр. полк резерву офіцерського складу; 166 гв. сп 55 гв. сд, ком. кулемет. взв. 1.03.1944–2.04.1944: 56 окр. полк резерву офіцерського складу, Московський ВО, ст. Кучино. 2.04.1944–2.11.1944: Московські КУОС піхоти, м. Кімри Тверської обл., слухач. 2.11.1944–1945: 3-й Білорус. фр., 63 окр. полк резерву офіцерського складу 39 А, 48 гв. сп 175 гв. сд 39 А, ком. кулемет. роти. 15.04.1945–6.05.1945: 3-й Білорус. фр., 63 окр. полк резерву офіцерського складу 39 А, у резерві. Був двічі поранений: 14.11.1943 (тяжко) і 1.02.1945 під м. Кенігсберг. Перебував на лікуванні в ЕГ № 1392, м. Баку; ЕГ № 3026.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

9.04.1947 звільнений у запас. Серп. 1947 – черв. 1952: Харківський інж.-економічний ін-т, студент. Серп. 1952 – листоп. 1956: Щигровський механічний завод, Курська обл., нач. мех. цеху. Із січ. 1957: ХТЗ, інженер-інспектор, нач. планово-диспетчерського бюро.

Помер 4.07.1996 у м. Харків.

АРАНОВИЧ Йосип Наумович, 1918, м. Канів Черкаської обл. Майор, нач. командного пункту полку.

Верес. 1938 – черв. 1941: закінчив 3 курси ХІІТ. Черв. 1941 – серп. 1941: з-д ім. Шевченка, технік-конструктор.

5.08.1941–24.09.1941: 31 зап. артп ХВО, курсант школи мол. ком.

Трав. 1942 – трав. 1945: 33 окр. б-н ПСОЗ, ком. взв.; 5 полк ПСОЗ, ком. взв.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

23.08.1962 звільнений у запас. Буд. поїзд № 1, ст. інспектор відділу кадрів.

Помер 27.03.1989.

АРГУНОВ Іван Микитович, 1914, смт Пісочин Харківського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. 17 навч. сп 22 навч. сд, Московський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

Із жовт. 1941: Півд. фр., 24 зсп, курсант, ком. кулеметної обслуги. Берез. 1942 – серп. 1943: Ленінград., Калінінський фр., 23 окр. сбр 2 Уд. А; 1229 сп 371 сд 31 А, ком. кулеметної обслуги. Був двічі поранений: у верес. 1942, ЕГ № 1764 і у листоп. 1943, ЕГ № 2792.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

4.12.1945 звільнений у запас. 1958–1961: лаборант на Харківській ремонтно-технічній станції.

Помер 22.05.1997 у м. Харків.

АРНАУТОВ Анатолій Якович, 1917, с. Зайцево Оршанського р-ну Вітебської обл., Білорусь. Підполковник, ст. офіцер 8 відділу штабу 7 гв. А, Закавказ. ВО.

У 1938 закінчив залізн. робітфак, ст. Орша, у 1939 – 10 класів вечірньої

залізн. школи, ст. Орша. Працював нач. відділу кадрів 4-го паровозного відділення Західної залізниці.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА Оршанським РВК Вітебської обл.

1939–1941: команда шифрувально-штабної служби, курсант.

Черв. 1941 – трав. 1945: Північ. фр., штаб 14 А; 8 відділення штабу Головкому Північ.-Західˌ напряму, пом. нач.; 6 відділення штабу 21 сд військ НКВС Ленінград. фр., пом. нач.; Волхов., Півд.-Захід. фр., штаб 4 гв. ск 2 Уд. А, 1 гв. А, 6 А, пом. нач. 6 відділ. штабу; 3-й Укр., 2-й Укр., Півд.-Захід., 1-й Білорус. фр., 30 ск (26 гв. ск) 6, 46, 53, 5 Уд. А, нач. 6 відділ. штабу.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст. (два), Вітчизняної війни I ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польська «Медаль за Варшаву 1939–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У черв. 1961 звільнений у запас. Працював нач. відділу кадрів, техніком у Харківському обласному виробничо-тех. управлінні зв'язку.

Помер 1.11.1975 у м. Харків.

АРОНС Михайло Абрамович, 1919, м. Харків.

1936–1941: студент Харківської консерваторії.

У 1942 призваний до лав ЧА. Курсант Орловського піхотного училища.

1942–1945: 3-й Укр. фр., ком. мін. взв. Визволяв Румунію, Болгарію, Югославію, Угорщину, Австрію, Чехословаччину.

Орден Червоної зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За визволення Белграда», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1945–1947: у складі гв. артбр. Після війни закінчив навчання у Харківській консерваторії. 1948–1990: викладач по класу скрипки в Харківській середній спеціалізованій музичній школі-інтернаті.

АРТЕМЕНКО Петро Миколайович, 1915, с. Михайлівка Лебединського р-ну Сумської обл. Капітан, ком. роти кулеметників 606 сп 317 сд. Інвалід ВВВ.

У верес. 1938 закінчив ф-т легкої атлетики Харківського ін-ту фізкультури. Із 1938: спортивне товариство «Буревісник», інструктор. Курорт «Моршин» Львівської обл., завідувач. Спортивне товариство «Динамо», інструктор.

5.05.1941 призваний на збори Дзержинським РВК м. Харків.

22.06.1941–5.02.1942: Захід. фр., 395 сп 127 сд, ком. взв. 5.02.1942–5.03.1943: Північ.-Кавказ. фр., 1 гв. сп 2 гв. сд, ком. стр. роти. 5.03.1943–5.11.1943: окр. Примор. А, 1 окр. штрафний сб, ком. б-ну. 5.11.1944 закінчив восьмимісячні курси «Выстрел», м. Тбілісі, Грузія, Закавказ. ВО, за спеціальністю кулеметника. 15.11.1944–10.09.1945: 2-й Укр., Забайкал. фр., 606 сп 317 сд, ком. кулемет. роти. Був двічі поранений: 20.01.1942 поблизу м. Таганрог Ростовської обл., у трав. 1943 поблизу м. Єльня Смоленської обл. 18.11.1943 важко контужений у боях за м. Керч, Крим, перебував на лікуванні в ЕГ № 1777 м. Хоса, Узбекистан.

Медалі: «За бойові заслуги», «За відвагу». Отримав 5 подяк від Верховного Головнокомандувача.

16.10.1945 звільнений у запас. Останнє місце роботи: Харківський комбінат харчування, заст. директора.

Помер 20.11.1998 у м. Харків.

АРТЕМОВ Георгій Олександрович, 1915, м. Харків. Капітан інтендант. служби, пом. ком. з матеріального забезпечення 207 окр. атб.

У 1932 закінчив школу ФЗН при Харківському паровозоремонтному з-ді.

У 1936 призваний до лав ЧА Харківським МВК. 1936–1937: курсант полкової школи. 1937–1938: курсант курсів інтен-

дант. працівників при штабі Київського ВО. 1939–1941: перебував у запасі.

Черв. 1941 – лип. 1942: Півд.-Західний фр., 91 евакопункт, зав. діловодства, нач. адм.-господар. відділу; Захід. фр., 64 десантна бр. мор. піхоти, нач. інтендант. служби; Захід. фр., фронтовий склад № 2336, приймальник на складі. 28.02.1942 під час боїв в р-ні м. Москва був контужений, перебував на лікуванні в ЕГ № 2336.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні проходив службу у частинах Головного автотрансп. управління Ставки ВГК. У груд. 1947 звільнений у запас. Працював техніком-доглядачем споруд в/ч № 12661, м. Харків, заст. нач. відділу Харківського електромеханічного з-ду.

Помер 31.05.1978 у м. Харків.

АРТЕМОВ Олександр Миколайович, 1918, м. Подольськ Московської обл., РФ. Старшина надстрокової служби, ст. інструктор, механік-водій військ. училища.

Працював слюсарем на Подольському механічному з-ді.

У верес. 1939 призваний до лав ЧА Подольським РВК Московської обл.

Верес. 1941 – жовт. 1944: Сталінград., Крим. фр., 56 тбр, слюсар; 4-й Укр. фр., 33 гв. окр. тбр, бригадир з ремонту машин.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

1946–1956, 1961–1972: надстрокова служба у Харківському гв. вищому танк. командному училищі. У квіт. 1972 звільнений у запас. Працював стрільцем на АТП 20102, м. Харків.

Помер 11.06.1995 у м. Харків.

АСАДОВА Марія Мойсеївна, 1918, с. Круті Кодимського р-ну Одеської обл. Ст. лейтенант, лікар-хірург фронтового шпиталю. Капітан медслужби запасу. Інвалід ВВВ.

У 1941закінчила 1-й Харківський медінститут.

25.11.1941 призвана до лав ЧА Туринським РВК Свердловської обл.

25.11.1941–14.07.1942: ЕГ № 3749, м. Єкатеринбург. 14.07.1942–28.10.1942: курси удосконалення медскладу, слухач. 28.10.1942–10.05.1944: Сталінград. фр., фронтовий шпиталь № 2620, лікар-хірург.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1944 демобілізована. 20.09.1944: 2-а дор. лікарня, лікар-хірург.

Померла 1.04.1996.

Б

БАБИНЦЕВ Олександр Єгорович, 1907, с. Ляпіно Юкаменського р-ну, Удмуртія, РФ. Ст. лейтенант, нач. відділу техпостачання. Інвалід ВВВ.

У 1920 закінчив 5 класів. 14.01.1921–15.12.1926: землероб. 15.12.1926–28.04.1928: Юкаменський рагс, писар. 28.04.1928–1.09.1929: секретар.

6.11.1929 призваний до лав ЧА Глазовським РВК Удмуртії.

24.06.1941–16.09.1942: Закавказ. фр., 60 окр. інж.-аеродромний б-н, ком. автотранспортного взв. 16.09.1942–1945: Північ.-Кавказ. фр., 60 окр. інж.-аеродромний б-н 4 ПА, нач. відділ. речового постачання, ком. роти.

Орден Червоного Прапора, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

18.09.1953 звільнений у запас. Жовт. 1955 – верес. 1961: Харківська металобаза «Головметалозбут», диспетчер. Січ. 1969 – верес. 1985: автоколона № 2226, завгосп, комірник.

Помер 6.06.1995 у м. Харків.

БАБИЧ Надія Опанасівна, 1923, м. Харків.

Випускниця СШ № 12, м. Харків.

25.06.1941 призвана добровільно до лав ЧА.

Закінчила курси медсестер. Працювала санітаркою, до 1944 – медсестрою в ЕГ № 3477 у Новосибірській, Кіровській, Владимирській обл.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», Жукова, ювілейні.

У 1949 закінчила геологічний ф-т Харківського державного університету. Працювала у с. Шебелинка Балаклійського р-ну, гол. спеціалістом з інженерної геології проектного ін-ту «Брестгражданпроект», Білорусь.

БАБУТА Андрій Прокопович, 1910, Охтирський р-н Сумської обл. Ст. лейтенант, ком. взв. 1292 вптап. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив Охтирський педтехнікум Сумської обл. 1935–1939: школа в с. Попівка Великописарівського р-ну Сумської обл., учитель. 1939–1941: школа у с. Розсоші Великописарівського р-ну, директор.

У верес. 1941 призваний до лав ЧА Великописарівським РВК Сумської обл.

Лют. 1942 – квіт. 1942: Калінінський фр., 915 сп 246 сд, рядовий. Квіт. 1942 – лип. 1942: Івановське військ.-політ. училище, курсант. Лип. 1942 – верес. 1942: Волхов. фр., 1102 сп 327 сд 2 Уд. А, політрук роти. 22.09.1942 поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 203. Листоп. 1942 – лют. 1943: Волхов. фр., окр. штрафна рота 2 Уд. А; 1236 сп 372 сд 2 Уд. А, заст. ком. роти з політчастини. 12.02.1943 вдруге поранений перебував на лікуванні в ЕГ № 3025. Берез. 1943 – лип. 1943: 996 сп 286 сд, заст. ком. роти з політчастини. Лип. 1943 – лют. 1944: 26 навч. протитанк. артп офіцерського складу, слухач. Груд. 1944 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 1222 вптап, нач. продовольчо-фуражної служби.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав дві подяки від Верховного Головнокомандувача.

У черв. 1946 звільнений у запас. У 1950 закінчив Харківський держ. педінститут. Працював директором школи у с. Журавне Охтирського р-ну Сумської обл.

Помер 2.01.1996 у м. Харків.

БАБУШКІН Яків Самійлович, 1913, м. Київ. Підполковник. Інвалід ВВВ.

1933–1939: з-д «Запоріжсталь», конструктор-механік.

5.07.1940 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Запоріжжя.

22.06.1941–30.06.1943: Півд., Півд.-Захід., Дон., Сталінград., Воронез. фр., 124 гв. артп 52 гв. сд, заст. ком. батареї з політчастини. У квіт. 1943 і лют. 1944 був контужений. 1.07.1943–9.05.1945: група держконтролю по Воронез., 1-му Укр. фр., контролер.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За визволення Праги». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

25.08.1956 звільнений у запас. З-д залізобетонних конструкцій № 1, ст. інженер, домобудівний комбінат № 2, майстер, ст. інженер.

Помер.

БАГАУТДІНОВ Фатіх Сахаутдінович, 1924, с. Ташеткант Теврізького р-ну Омської обл., РФ. Підполковник інтендант. служби, нач. обліково-фінансового відділу, 56 авторем. з-д Північ. групи військ.

У 1940 закінчив 7 класів НСШ, с. Тайчино Омської обл. До 1942 працював у колгоспі рахівником.

18.08.1942 призваний до лав ЧА Теврізьким РВК Омської обл. 1942–1943: 12 окр. сп, Сибірський ВО, курсант.

10.09.1943–6.09.1944: 1-й Укр. фр., 2 мсб 71 мбр, навідник.

Орден Слави III ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

1944–1947: курсант 2-го Харківського танкового училища, згодом курсант

3-го Харківського танкового училища, Туркестанський ВО. У 1950 закінчив курси з підготовки лейтенантів фінслужби. 19.07.1974 звільнений у запас.

Помер 1.06.2007 у м. Харків.

БАДОВ Федір Кузьмич, 1906, Староруський р-н Новгородської обл., РФ. Підполковник, ст. викладач ХВАУ зв'язку.

1934–1937: ін-т рад. будівництва ім. Калініна, м. Ленінград, студент.

13.09.1939 мобілізований до лав ЧА Дзержинським РВК м. Ленінград.

29.11.1939–14.12.1939: учасник радянсько-фінляндської війни у складі 56 сд на посаді політрука стр. роти. 14.12.1939 поранений. 14.12.1939 – лют. 1940: госпіталь м. Вологда, на лікуванні.

27.06.1941 призваний до лав ЧА МВК м. Ленінград. 27.06.1941 – лип. 1942: Військ.-політична академія ім. Леніна, слухач.

28.10.1942–9.05.1945: Півд.-Захід. фр., 1 гв. ак, 2 штурм. гв. ак, агітатор політвідділу.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

20.06.1955 звільнений у запас.

Помер 13.05.1976 у м. Харків.

БАЖАН Василь Федорович, 1923, с. Кам'янка Апостолівського р-ну Дніпропетровської обл. Майор, ком. ае 9 гв. винищ. ап Туркестанського округу ППО.

Січ. 1941 – черв. 1941: Нікопольський аероклуб, курсант.

У черв. 1941 добровільно став до лав ЧА через Нікопольський РВК Дніпропетровської обл.

Черв. 1941 – серп. 1943: Чугуївська військ. авіашкола пілотів, курсант.

Жовт. 1944 – трав. 1945: Сталінград., Півд.-Схід. фр., 933 винищ. ап 2 гв. винищ. ад, льотчик, ст. льотчик.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У лип. 1960 звільнений у запас. Працював інженером у Харківському філіалі приладобудівного КБ «Схід».

Помер 30.03.1992 у м. Харків.

БАЖАН Степан Петрович, 1920, с. Шамраївка Решетилівського р-ну Полтавської обл. Інженер-підполковник, нач. метеослужби.

У 1938 закінчив 10 класів СШ у смт Решетилівка. Квіт. 1940 – черв. 1941: метеорологічна обсерваторія м. Харків, метеоролог-спостерігач (за сумісництвом – навчання у Харківському гідрометеорологічному ін-ті). У 1941 закінчив 3 курси.

2.09.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

2.09.1941–1.01.1943: Вищий військ. гідрометеорологічний ін-т ЧА, слухач. 1.01.1943 – трав. 1945: Брянський фр., 284 ад нічних бомбардувальників 15 ПА, інженер-метеоролог; 2-й Прибалт., Ленінград. фр., 315 винищ. ад.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

13.08.1970 звільнений у запас. Лип. 1971 – лип. 1972: Харківське вище військове авіаучилище льотчиків ім. С. І. Грицевця, нач. служби. Серп. 1972 – лип. 1974: будинкоуправління № 2, КЕЧ Харківського р-ну, кербуд.

Помер 10.06.1995 у м. Харків.

БАЗЮРА Федір Миколайович, 1909, с. Стара Іванівка Охтирського р-ну Сумської обл. Майор техслужби, нач. арт. озброєння б-ну 8 кулемет.-артп 22 кулемет.-артд.

Берез. 1929 – листоп. 1931: Харківський верстатобудівний з-д, слюсар-інструментальник.

3.11.1931 призваний до лав ЧА Мереф'янським (кол.) РВК Харківської обл.

3.05.1943–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 86 важка гауб.-артбр 4 гауб.-арт. корпусу, ст. арттехнік д-ну.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

10.12.1955 звільнений у запас.

Помер 2.01.1992.

БАКУМЕНКО Василь Степанович, 1923, с. Липці Харківського р-ну Харківської обл. Капітан, ком. мін. роти. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 8 класів Липецької СШ.

11.10.1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

17.06.1942 закінчив прискорений курс 1-го Астраханського військ.-піхотного училища Сталінград. ВО за спеціальністю ком. мін. взв. 1.09.1943 закінчив курси «Выстрел», м. Єкатеринбург, Урал. ВО, за спеціальнстю ком. мін. роти. 1.09.1943–5.09.1945: 2-й, 3-й Укр., Забайкал. фр., 439 сп 52 сд, ком. мін. роти.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За визволення Белграда», «За взяття Відня», «За взяття Будапешта», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

6.01.1946 звільнений у запас. Із 1946: Липецька, Зміївська СШ, учитель військ. та фізпідготовки. У 1952 закінчив Харківський технікум фізкультури, у 1960 – Харківський педінститут ім. Г. С. Сковороди.

Помер 6.07.2011 у с. Липці Харківського р-ну.

БАКУМЕНКО Петро Омелянович, 1921, с. Тишенківка Красноградського р-ну Харківської обл. Капітан, ком. корабля 901 навч. ап Харківського військ. авіаучилища штурманів 69 ПА, Київський ВО.

У 1936 закінчив 7 класів НСШ, с. Мар'янівка Карлівського р-ну Полтавської обл., у 1939 – 2 курси Свердловського гірничого технікуму (нині м. Єкатеринбург).

15.07.1940 призваний до лав ЧА Ровеньківським МВК Луганської обл.

1940–1942: курсант Луганської військ. авіашколи пілотів ВПС.

Груд. 1942 – серп. 1943: Півд.-Захід. фр., 625 штурм. ап, льотчик, ком. ланки. Серп. 1943–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 6 гв. штурм. ад, ком. ланки, льотчик. 3.06.1943 отримав контузію під час навч.-тренувальних польотів.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

3.08.1960 звільнений у запас.

Помер 13.05.2002 у м. Харків.

БАЛАКИРЕВ Михайло Кузьмич, 1917, м. Чугуїв Харківської обл. Лейтенант. Інвалід ВВВ.

У жовт. 1941 мобілізований до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

16.10.1942 закінчив Ульяновське військ.-піхотне училище. До 29.10.1942: Сталінград. фр., 10 сп 45 сд, заст. ком. кулемет. роти. 29.10.1942 поранений. До 7.03.1943: ЕГ № 3317, м. Абдуліно Оренбурзької обл., на лікуванні.

У берез. 1943 звільнений у запас через хворобу. Комбінат комунальних підприємств, м. Чугуїв, директор.

Помер 13.09.1970 у м. Чугуїв Харківської обл.

БАЛАН Іван Миколайович, 1922, с. Мар'янівка Васильківського р-ну Київської обл. Підполковник.

До війни закінчив школу ФЗУ при Київському з-ді верстатів-автоматів ім. Горького. Працював шліфувальником.

6.07.1941 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Київ і направлений до 1-го Омського військ.-піхотного училища ім. Фрунзе. Після закінчення училища – у складі діючої армії Захід. фр. в Москві, ком. стр. роти. Отримав два поранення. Після шпиталю – у складі 2-го Білорус. фр. на посаді ком. б-ну.

Нагороджений 15 урядовими нагородами.

До 1972 служив у середніх і вищих навчальних закладах. У 1972 звільнений з посади пом. ком. ап зі стройової підготовки у званні підполковника. 1972–1975: Чернігівське ПТУ, військкерівник. 1976–1988: Харківська середня спеціалізована музична школа-інтернат, військкерівник.

БАЛЕНКО Василь Федорович, 1914, с. Жоржівка Шишацького р-ну Полтавської обл. Майор, нач. штабу 111 гв. важкого танко-самохідного полку.

У 1931 закінчив педкурси при Сорочинському педтехнікумі Полтавської обл. 1931–1935: учитель, зав. навч. частини Великорудківської початкової школи Диканського р-ну Полтавської обл.

У жовт. 1935 призваний до лав ЧА Полтавським МВК за спецнабором ЦК ВЛКСМ. 1935–1938: курсант Саратовського Червонопрапорного бронетанк. училища.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940: Карел. фр., 160 окр. тб 40 легко-танк. бр., заст. ком. танк. роти. У лют. 1940 під час боїв отримав поранення.

22.06.1941–14.07.1941: Півд. фр., 98 навч. тп 29 тд 74 тк, заст. ком. танк. роти.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

Із лип. 1943 проходив службу в Уральському ВО. У 1946 закінчив Ленінград. Червонопрапорну ордена Леніна Вищу офіцерську бронетанкову школу ЗС ім. Молотова. Служив у Прибалт. ВО, перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У груд. 1955 звільнений у запас. Працював контролером, комплектувальником на Сомовській меблевій ф-ці Воронезької обл., стрільцем, нач. охорони 83 загону ВОХР, м. Харків.

Помер 5.12.1998 у м. Харків.

БАЛИЦЬКИЙ Григорій Іванович, 1916, смт Доброеличківка Кіровоградської обл. Підполковник техслужби, заст. ком. 3633 авіатехбази.

У 1931 закінчив 8 класів СШ, смт Добровеличківка, і вступив до автошколи при Одеському Союзтрансі, шофер-механік.

У верес. 1937 призваний до лав ЧА Добровеличківським РВК Кіровоградської обл. 1937–1938: курсант школи мол. авіаспеціалістів, м. Нерчинськ Забайкальського краю.

Лип. 1941 – трав. 1943: 4 ап 42 ад (згодом 6 гв. ап дд 3 ад дд), технік авіаційний. Трав. 1943 – трав. 1945: 17 гв. ап дд, технік авіаційний.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За оборону Ленінграда», «За оборону Москви», «За взяття Берліна», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

Лип. 1945 – трав. 1946: у складі 169 гв. бомбард. ап у Польщі. Черв. 1946 – черв. 1948: у складі 169 гв. бомбард. ап у Північній Кореї. 27.04.1964 звільнений у запас. Із 1969: ХЕМЗ, інспектор, товарознавець.

Помер 27.09.1989 у м. Харків.

БАЛИШЕВ Микола Васильович, 1919, колгосп «Красный Октябрь» Афанасьєвської сільради (кол.) Солнцевського р-ну Курської обл., РФ. Капітан, нач. фінзабезпечення 483 окр. артд-ну 127 мсд 7 гв. А.

1937–1939: 174 військ. з-д ім. Ворошилова, моторист.

20.02.1940 призваний до лав ЧА Володарським РВК м. Ленінград (нині Невський РВК м. Санкт-Петербург).

Верес. 1941 – груд. 1941: Захід. фр., 32 сд, пом. ком. взв. Лип. 1942 – листоп. 1943: Казанське Червонопрапорне танк. училище, курсант. Листоп. 1943 – квіт. 1944: 2-й Білорус. фр., 189 гв. тп 17 гв. кд, ком. танка; 1-й Білорус. фр., 9 тп 19 мбр 1 Красноградського корпусу, ком. танка. Під час боїв двічі поранений: 19.12.1941 і 18.04.1944.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» І ст.

У 1952 закінчив Окружні об'єднані КУОС, Закавказ. ВО. 27.06.1969 звільнений у запас. Працював завгоспом Комінтернівського райвиконкому м. Харків.

БАМСОНОВ Петро Васильович, 1913, с. Аксаково Бугурусланського р-ну Оренбурзької обл., РФ. Підполковник, заст. нач. політвідділу Харківського військ. авіаучилища.

1931–1935: Ленінська дослідна станція, Узбекистан, польовий спостерігач, агротехнік.

1.10.1935 призваний до лав ЧА Сталінським (кол.) РВК м. Шарихан Андіжанської обл., Узбекистан.

У 1940 закінчив Алматинський сільгосптехнікум. 1940–1941: Алматинський обком ВКП(б), інструктор оргвідділу.

25.10.1941 мобілізований до лав ЧА Фрунзенським РВК м. Алмати, Казахстан. 25.10.1941–1.04.1942: Калінінський фр., політвідділ 39 окр. курсантської бр. 4 Уд. А, ст. інструктор з оргпартроботи. 1.04.1942–18.11.1942: Захід. фр., 88 сд 31 А, заст. нач. політвідділу див. 14.03.1943 закінчив Вищі курси удосконалення політскладу РСЧА, м. Белебей. 14.03.1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 21 А, інспектор політвідділу.

Ордени: Вітчизняної війни І ст., Вітчизняної війни ІІ ст., Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: орден Леніна.

7.07.1946 звільнений у запас. 1946–1948: зав. оргвідділу Київського РК КПУ, м. Харків. У 1949 заочно закінчив Харківський педінститут. Із 1950: Нововодолазький РК КПУ, секретар. Нововодолазький райвиконком, голова. Кегичівський і Краснокутський райкоми КПУ, 1-й секретар. Валківське колгоспно-радгоспне теруправління, начальник. Харківський трест овоче-молочних радгоспів, директор. Харківське обласне об'єднання «Сортсемовощ», начальник.

Помер 1.06.2006.

БАНДУНОВСЬКИЙ Георгій Якович, 1898, с. Ставидла Олександрівського р-ну Кіровоградської обл. Майор адмінслужби, ст. фельдшер д-ну 965 зеніт. артп.

У 1916 закінчив Київську військ.-фельдшерську школу. 1923–1932: фельдшер Ставидлянської лікарні.

14.11.1932 призваний до лав ЧА Шполянським РВК Черкаської обл.

Черв. 1943 – верес. 1943: Воронез. фр., ВГ № 384, нач. аптеки.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

30.12.1955 звільнений у запас. Працював ст. фельдшером в/ч № 44397, м. Харків.

Помер 14.01.1976 у м. Харків.

БАРАНОВ Віталій Григорович, 1922, с. Городище Юр'єв-Польського р-ну Владимирської обл., РФ. Мол. лейтенант, технік-електрик 3147 радіотех. роти 1105 окр. радіотех. полку ППО.

У 1940 закінчив 3 курси механічного технікуму, м. Ковров Владимирської обл.

25.10.1941–26.05.1944: Захід. фр., 417 окр. полк військ НКВС, стрілець-автоматник. 26.05.1944–24.10.1944: Центр. фр., 115 полк 31 див. військ НКВС, радіотелеграфіст. 24.10.1944 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 336 полк 32 див. військ НКВС, радіотелеграфіст.

9.06.1953 звільнений у відставку. Зміївська школа-інтернат, електрик.

БАРАНОВ Семен Пантелійович, 1922, м. Барвінкове Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. тяги 2 окр. зап. протитанк. д-ну 25 сд. Інвалід ВВВ.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Барвінківським РВК Харківської обл.

Серп. 1941 – жовт. 1941: курсант Томського артучилища. Жовт. 1941 – квіт. 1942: курсант 1-го Київського артучилища. Квіт. 1942 – жовт. 1942: Карел. фр., 401 артп 23 гв. сд, ком. взв. Жовт. 1942 – лют. 1943: Волхов. фр., 49 артп 23 гв. сд, ком. взв. У лют. 1943 був поранений, ЕГ № 3159.

У 1944 звільнений у запас через хворобу. Із 1958: Подолівська СШ Барвінківського р-ну, учитель військ. підготовки та фізкультури.

Помер 16.11.2002 у м. Барвінкове Харківської обл.

БАРАНОВ Степан Сергійович, 1924, м. Барвінкове Харківської обл. Мол. лейтенант, інструктор 4-ї частини Убинського РВК Новосибірської обл.

У верес. 1941 призваний до лав ЧА Барвінківським РВК Харківської обл.

Верес. 1941 – серп. 1942: 203 арм. зсп 57 А, рядовий; курси мол. лейтенантів 57 А, курсант. Серп. 1942 – верес. 1942: Сталінград. фр., 1392 сп 57 А, ком. кулемет. взв. Верес. 1942 – січ. 1943: на лікуванні в ЕГ № 1397, м. Омськ.

1943–1946: проходив службу у Кіровському РВК м. Омськ, у Шербакульському РВК Омської обл., Убинському РВК Новосибірської обл. У трав. 1946 звільнений у запас. Працював на Барвінківському з-ді гірничого устаткування «Червоний Промінь». Навчався у Харківській юридичній школі.

Помер 22.02.1996 у м. Барвінкове Харківської обл.

БАРДАКОВ Іван Федорович, 1923, с. Червоний Оскіл Ізюмського р-ну Харківської обл. Лейтенант.

У 1938 закінчив 7 класів, у 1940 – школу ФЗУ при Ізюмському паровозоремонтному з-ді.

10.12.1941 призваний до лав ЧА Борівським РВК Харківської обл.

15.03.1943–1.07.1943: Брянський фр., 272 сп 167 сд 25 піхот. корпус, 1-й номер ПТР. 1.07.1943–3.12.1943: Калінінський фр., 202 сп 235 сд, кулеметник. 17.07.1943 був поранений поблизу м. Орел. 8.09.1944–24.11.1944: 2-й Прибалт. фр., 5 мсбр 5 тк, ком. стр. взв. 24.11.1944–9.05.1945: 2-й Прибалт., Ленінград. фр., 285 окр. моториз. Ризький б-н особл. призначення, 22 А, ком. взв.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1.01.1974 звільнений у відставку. Працював слюсарем у Ізюмській райспоживспілці.

Помер у 2007.

БАРДИЧЕВСЬКИЙ Леонід Борисович, 1924, м. Суми. Майор, заст. нач. штабу.

У 1941 закінчив 9 класів Сумської СШ № 18.

25.07.1942 призваний до лав ЧА Георгієвським РВК Ставропольського краю, РФ. 25.07.1942–10.10.1942: курсант 2-го Орджонікідзевського військ. піхотного училища. 1.11.1942–15.11.1943: Північ.-Кавказ. фр., 81 окр. винищ. протитанк. б-н, ком. відділення; 34 зсп, гарматний номер. У листоп. 1943 направлений в окр. Приморську А; батарея 120-мм мінометів 696 сп 383 сд. У цьому складі брав участь у боях на Керченському плацдармі. 17.01.1944 був поранений поблизу м. Керч, ЕГ № 5460. 15.05.1944–23.11.1944: 4-й Укр. фр., 1339 гірськострілецький полк 318 гірськострілецької див., гарматний номер, розвідник. 23.11.1944 направлений на навчання до Тбіліського гірськоартилерійського училища, яке закінчив у 1946.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» II ст., I ст.

29.03.1962 звільнений у запас. Працював комендантом у житлобудівному кооперативі «Лопань».

Помер 13.06.1981 у м. Харків.

БАРИШЕВ Іван Васильович, 1906, с. Куракіно Сердобського р-ну Пензенської обл., РФ. Підполковник техслужби, пом. нач. з техчастини 862 військ. складу 69 ПА, Київський ВО.

12.11.1928 призваний до лав ЧА Благовєщенським РВК Амурської обл. У 1929 брав участь у збройному конфлікті на Китайській Східній залізниці.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 632 бао 36 ап, нач. техпостачання.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Леніна.

10.12.1955 звільнений у запас. 1959–1970: Харківський верстатобудівний з-д, планувальник, технік-нормувальник.

Помер 23.04.1983 у м. Харків.

БАРКОВ Валентин Павлович, 1910, смт Пролетарій Новгородського р-ну Новгородської обл., РФ. Підполковник, заст. з політчастини ком. 44 окр. радіотех. б-ну ПСОЗ Київської А ППО.

У 1931 закінчив школу ім. Калініна, м. Ленінград.

25.10.1932 призваний до лав ЧА Ленінградським МВК.

У 1935 закінчив курси політруків Ленінградського ВО, у 1939 – курси військкомів при Військ.-політичному училищі ім. Леніна, м. Москва.

22.06.1941–9.05.1945: Північ.-Захід. фр., 640 окр. атб, заст. ком. б-ну з політчастини; відділ постачання пального тилу фронту, військком відділу, заст. нач. з політчастини; 27 окр. атп, заст. ком. полку з політчастини; Північ.-Захід., 2-й Прибалт., 1-й Білорус., 2-й Білорус. фр., 96 ск 11, 70, 6 гв. А, заст. нач. політвідділу корпусу. Під час боїв був двічі контужений: у лют. 1943 поблизу м. Новосокольники Псковської обл. та у лип. 1944 в р-ні м. Брест, Білорусь.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., Червоного Прапора, медалі: «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 5 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1947 закінчив курси перепідготовки політскладу при Військ.-політичній академії ім. Леніна, ст. Перхушково, Московська обл. 4.11.1955 звільнений у запас. Працював інспектором на Харківському приладобудівному з-ді ім. Шевченка.

Помер 28.10.1984 у м. Харків.

БАРЦ Ісак Петрович, 1915, м. Харків. Підполковник медслужби, заст. нач. госпіталю з медчастини, нач. медчастини ВГ № 454 60 управління інж. робіт. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 7 класів НСШ, у 1931 – 2 курси Харківського хіміко-технологічного технікуму, у 1941 – Харківський мединститут за спеціальністю педіатра.

У груд. 1941 призваний до лав ЧА Кіровським РВК м. Астрахань.

15.12.1941 – верес. 1943: Півд. фр., 771 артп 248 сд, нач. санслужби; 277 медсанбат 248 сд, ком. відділ.; медсанвзв. 6 гв. тбр, ком. лікарського відділ. Верес. 1943 – груд. 1944: 4-й Укр. фр., 6 гв. тбр, лікар б-ну, ком. санвзв. Був двічі поранений: 15.04.1942, ЕГ м. Сталінград (нині м. Волгоград) і 15.10.1942, ЕГ № 4428 м. Астрахань.

Медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бездоганну службу» III ст., II ст.

31.01.1966 звільнений у запас. Із 1967: 27-ма клінічна лікарня, лікар. Із 1971: лікарня № 28, зав. терапевтичного відділення, м. Харків.

Помер 7.09.1994 у м. Харків.

БАСОВ Семен Омелянович, 1915, м. Фатеж Курської обл., РФ. Інженер-капітан, пом. ком. з техчастини.

У 1932 закінчив 9 класів Фатезької СШ, у 1938 – дорожньо-будівний ф-т Ленінградського автодорожнього ін-ту. Жовт. 1939 – лип. 1941: Управління дороги Москва-Харків, Москва-Ярославль, нач. розвідувальної партії, ст. інженер.

1.07.1941 мобілізований до лав ЧА Привокзальним РВК м. Тула.

Лип. 1941 – жовт. 1941: Півд.-Захід. фр., 409 окр. будівельний б-н Київського УР, інженер техроти. Жовт. 1941 – листоп. 1941: м. Березань Баришівського р-ну Київської обл., табір військовополонених. Листоп. 1941 – берез. 1943: Захід. фр., 909 військ. дор. ділянка Головного Управління автодорожньої служби ЧА, ст. інженер. Берез. 1943 – листоп. 1943: Центр. фр., 8 окр. штрафний б-н, рядовий; польовий ЕГ, на лікуванні через поранення; 47 окр. дорожньо-будівний б-н, пом. ком. з техчастини. Лют. 1944 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 206 окр. дорожньо-будівний б-н, 144 окр. мостобуд. б-н, пом. ком. з техчастини.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. Трудові нагороди: орден «Знак Пошани».

3.12.1946 звільнений у запас. Із серп. 1947: Харківське відділення НДІ «Промтранспроект», інженер мостового відділу, керівник групи, гол. конструктор.

Помер 27.07.2009.

БАТРАКОВ Михайло Максимович, 1921, сел. Нурове Балаклійського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. стр. взв. 520 сп 38 А. Інвалід ВВВ.

У 1939 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл.

1939 – лют. 1940: Вінницьке стр.-кулеметне училище, курсант. 1940 – трав. 1941: Чкаловське (нині Оренбурзьке) стр.-кулеметне училище, курсант.

1941 – лют. 1942: Чкаловське (Оренбурзьке) танкове училище, курсант. Лют. 1942 – трав. 1942: КУКС, м. Казань, Татарія, курсант. 1942 – лют. 1943: 373 окр. тб 170 тбр 40 А, ком. танк. взв. 1943 – серп. 1943: 520 сп 38 А, ком. взв. 1943 – груд. 1943: ЕГ № 414, м. Єкатеринбург, РФ.

У січ. 1944 звільнений у запас через хворобу. Колгосп ім. Шевченка Балаклійського р-ну Харківської обл., обліковець.

Помер 6.05.1966 у смт Савинці Балаклійського р-ну Харківської обл.

БАТЮК Петро Макарович, 1917, с. Пологи Охтирського р-ну Сумської обл. Підполковник, ст. офіцер продвідділу Північ. флоту.

У 1931 закінчив 4 класи початкової школи у с. Пологи, у 1939 – школу колгоспних бухгалтерів у м. Зміїв Харківської обл.

30.11.1939 призваний до лав ЧА Охтирським РВК Сумської обл. 1939–1940: 20 окр. інж. б-н, курсант.

Черв. 1941–31.07.1942: Північ. флот, Північ. оборонний р-н, 135 сп 14 А, мол. командир, ст. писар. Лип. 1942 – трав. 1945: Північ. флот, продвідділ, писар.

Медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі «За бойові заслуги» (дві).

23.03.1961 звільнений у запас. Із 1966: Харківський турбінний з-д, комірник, інженер-економіст, технік.

Помер 20.09.1996 у м. Харків.

БАУТІН Лев Федорович, 1923, с. Олексіївка Полтавської обл. Підполковник, нач. зберігання арсеналу в/ч № 31353. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив Богодухівську СШ № 3 Харківської обл.

29.06.1941 призваний добровільно до лав ЧА через Севастопольське артучилище берегової оборони, курсант.

28.10.1941–29.12.1941: 105 окр. курсантський сапб 25 Чапаєвської сд Приморської А, оборона м. Севастополь. 29.12.1941 поранений, ЕГ № 2127, м. Сочі Краснодарського краю, на лікуванні. 15.04.1942–3.03.1944: Севастопольське

артучилище, м. Ленінград, курсант. Із 1944: слухач Вищої офіцерської арттехшколи ордена Червоної Зірки. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945.

Медалі: «За оборону Севастополя», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Вітчизняної війни II ст., медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., ювілейні.

11.09.1967 звільнений у запас. Із жовт. 1969: Харківський поштамт, інженер.

Помер 14.11.1994 у м. Харків.

БАХАРЕВ Борис Дмитрович, 1914, м. Барнаул Алтайського краю, РФ. Капітан, нач. речового постачання 477 гв. зеніт. артп 30 гв. тд 8 ТА.

У 1930 закінчив 6 класів НСШ у м. Барнаул. Працював продавцем, зав. відділу магазину Сибторгу, м. Бійськ, м. Барнаул.

1936–1937: строкова служба у лавах ЧА.

У квіт. 1941 мобілізований до лав ЧА Бійським МВК Алтайського краю.

Черв. 1941 – трав. 1945: Півд.-Західн., Сталінград. фр., 25 окр. буд. б-н (1467 окр. сапб) 12 сапбр, ком. взв.; Степ. фр., 108 окр. інж.-мінний б-н 5 інж.-мінної бр., ком. взв.; 2-й Укр. фр., 104 інж.-сапб 5 інж.-мінної бр., нач. майстерень; 5 інж.-сапбр, ад'ютант ком. бр.; 669 склад вибухових речовин фронтового підпорядкування, комендант складу; 10 окр. гв. ескадрон 13 гв. кд, ком. сап. взв.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1954 закінчив Вищу офіцерську інтендантську школу. Служив у Прикарпатському ВО. 4.06.1958 звільнений у запас. Працював комплектувальником, слюсарем у Комарівській майстерні з ремонту трансформаторів.

Помер 14.09.1982 у м. Південне Харківського р-ну Харківської обл.

БАШТАНЮК Михайло Степанович, 1921, смт Тростянець Вінницької обл. Полковник, нач. курсу ВІРТА ім. Говорова.

У 1939 закінчив 10 класів СШ у смт Тростянець.

13.10.1939 призваний до лав ЧА Тростянецьким РВК Вінницької обл.

1940–1941: курсант 1-го Проскуровського військ.-піхотного училища, м. Томськ.

1.05.1943–16.01.1944: Карел. фр., 94 сп 21 сд 7 окр. А, заст. комбата зі стройової частини; 326 сп 21 сд 7 окр. А, ком. сб. 16.01.1944–14.04.1945: 3-й Укр. фр., 116 сп 21 сд, комбат. Був двічі поранений: 25.09.1941 під час оборони м. Петрозаводськ, Карелія, 15.04.1945 у боях на тер. Угорщини.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

24.06.1968 звільнений у запас. Із 1973 працював на Харківському приладобудівному з-ді ім. Шевченка.

Помер 18.10.2009 у м. Харків.

БЕЗБУДЬКО Антон Якович, 1918, с. Улянівка Іванівського р-ну Одеської обл. Майор, ком. батареї 965 зеніт. артп Харківської див. ППО.

У 1939 закінчив робітфак при Одеському сільгоспінституті.

10.10.1939 призваний до лав ЧА Кагановицьким (кол.) РВК (нині Приморський) м. Одеса.

22.06.1941–1.08.1944: Закавказ. фр. ППО, 252 зеніт.-артп, ком. вогневого взв., ком. відділення. 1.08.1944–9.05.1945: Півд. фр. ППО, 6 корпус ППО, 1941 зеніт.-артп, ком. вогневого взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

25.12.1959 звільнений у запас. Із 1961: Харківський з-д «Електроважмаш», майстер, ст. диспетчер.

Помер 15.03.1995 у м. Харків.

БЕЗПАЛОВ Андрій Микитович, 1914, Мазановський р-н Амурської обл., РФ. Підполковник, заст. нач. штабу 226 гв. мех. полку 64 гв. мех. див., Київський ВО.

У 1930 закінчив 7 класів НСШ, ст. Завита, Амурська обл. 1930–1933: машиніст паровоза депо ст. Перша Річка, м. Владивосток, Приморський край.

9.11.1933 призваний до лав ЧА Владивостоцьким МВК. 1933–1934: курсант, 6 окр. сп, м. Хабаровськ. 1934–1937: курсант Московської школи танкових техніків.

Лип. 1938 – листоп. 1938: учасник боїв на оз. Хасан.

Жовт. 1941 – трав. 1943: Захід. фр., 124 тп 112 тбр 50 А, пом. нач. техчастини з постачання та ремонту. 1943–1946: слухач Військ. академії бронетанкових і механізованих військ ім. Сталіна, м. Москва.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

20.09.1955 звільнений у запас. 1956–1973: Харківський трактороскладальний з-д, заст. нач. цеху, нач. транспортного цеху.

БЕЗПАЛОВ Іван Сильвестрович (Семенович), 1917, м. Чугуїв Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. боєпостачання 969 артп 60 сд. Інвалід ВВВ.

У 1928 закінчив 5 класів, смт Малинівка Чугуївського р-ну, у 1932 – школу ФЗУ. Працював ковалем на з-ді «Металіст», м. Чугуїв.

10.05.1938 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

У 1939 брав участь у Польській кампанії.

24.01.1943–11.08.1944: 1-й Білорус., Півд.-Захід. фр., 969 артп 60 сд, нач. розвідки д-ну, ком. взв. боєпостачання.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

21.06.1950 звільнений у запас. Із 1956: Чугуївське училище механізації сільського господарства, заст. директора з господарської частини. Цегельний з-д, нач., Печенізький р-н. Чугуївський комбінат комунальних підприємств, ст. контролер.

Помер 29.07.2003 у м. Чугуїв Харківської обл.

БЕЗПРОЗВАНИЙ Ісак Павлович, 1924, м. Костянтинівка Донецької обл. Лейтенант, ком. стр. взв. 188 гв. сп 63 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У серп. 1942 призваний до лав ЧА Єкатеринінським (кол.) РВК Оренбурзької обл.

Жовт. 1942 – лют. 1943: 33 зсп, курсант. Трав. 1943 – верес. 1943: Захід. фр., 563 сп 153 сд, ком. кулемет. відділення. 5.09.1943 під час боїв в р-ні м. Єльня Смоленської обл. отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 1235, м. Бійськ Алтайського краю. Трав. 1944 – груд. 1944: курси мол. лейтенантів, м. Новосибірськ, курсант. Січ. 1945 – трав. 1945: Прибалт. фр., 190 гв. сп 63 гв. сд, ком. кулемет. взв.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У трав. 1946 звільнений у запас. У 1950 закінчив Харківський держ. педінститут. Викладав німецьку мову у залізничній школі № 16, м. Люботин Харківської обл., у Харківському Червонопрапорному авіатехнічному військ. училищі. У 1998 виїхав на ПМП до Ізраїлю.

БЕЗРУК Василь Ничипорович, 1920, с. Безруки Дергачівського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант медслужби, ст. фельдшер навч. центру Харківського гв. танкового училища.

У січ. 1940 закінчив 1 курс Харківського ін-ту механізації сільського господарства.

25.01.1940 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

31.07.1941 закінчив нормальний курс Харківського військ. медучилища за спеціальністю фельдшера.

Листоп. 1941–18.04.1942: Півд.-Захід. фр., 287 сп 51 сд 9 А, ком. сан. взв. 18.04.1942–

30.05.1944: Півд.-Захід., 1-й Укр. фр., 4 окр. каб.-шест. рота 3 гв. А, ст. фельдшер. 13.05.1942 легко поранений поблизу м. Слов'янськ Донецької обл. 30.05.1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 73 окр. робітничий б-н 3 гв. А, ст. фельдшер; 1279 сп 389 сд 3 гв. А, 866 сп 287 сд 3 гв. А, ком. сан. взв.

Медалі: «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., ювілейні.

7.04.1947 звільнений у запас. У верес. 1948 закінчив Харківський ін-т механізації сільського господарства. Із 1961: Харківська міська станція швидкої меддопомоги, виїзний фельдшер, фельдшер-диспетчер. Харківська лікарня швидкої допомоги № 4, фельдшер.

Помер 7.10.1998 у смт Покотилівка Харківського р-ну Харківської обл.

БЕЗУГЛИЙ Володимир Іванович, 1923, м. Харків. Капітан, офіцер зв'язку командування.

У 1941 закінчив 10 класів 1-ї Харківської залізн. школи.

19.05.1942 призваний до лав ЧА Кіровським РВК м. Красноярськ, РФ.

19.05.1942–17.08.1942: Томське піхотне училище, ст. Асіно Томської залізниці, курсант.

20.08.1942–24.09.1942: Волхов. фр., 137 окр. буд. бр., телефоніст. 6.02.1943–28.12.1943: Північ.-Захід. фр., 137 окр. буд. бр., нач. радіостанції. 6.03.1945–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 136 гарм. полк 4 корпусної артбр, ком. вогневого взв.

Медалі: «За відвагу», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У 1953 закінчив Військ. ін-т іноземних мов Рад. А. 24.10.1955 звільнений у запас. 1955–1960: бібліотека ім. Короленка, зав. відділу літератури іноземними мовами. 1960–1974: ХАІ, зав. кафедри іноземних мов. Із 1.11.1974: ХДУ, зав. кафедри.

Помер у 2005.

БЕЗЧОТНОВ Олексій Васильович, 1912, м. Ульяновськ, РФ. Майор, нач. 4-ї частини Київського РВК м. Харків.

У 1929 закінчив 7 класів СШ, у 1933 – робітфак, м. Ульяновськ, у 1938 – планово-економічний ф-т при сільгоспінституті м. Пушкін Ленінградської обл., РФ.

17.11.1938 призваний на строкову службу до лав ЧА Ульяновським МВК. 1938–1940: курсант команди однорічників і пом. ком. взв. 171 сп 57 сд, Забайкал. ВО.

Серп. 1939 – верес. 1939: учасник боїв в р-ні р. Халхін-Гол.

22.06.1941–1.11.1941: Півд.-Захід. фр., 31 окр. б-н 13 сапбр 6 А, ком. роти. 12.07.1942–30.08.1942: Півд.-Захід., Сталінград., 1-й Укр. фр., 186 сп 181 сд, пом. нач. штабу. 30.08.1942 отримав поранення у боях за м. Сталінград. Жовт. 1942 – трав. 1945: Сталінград., 1-й Укр. фр., 104 сп 62 сд; 214 арм. зсп 66 А (згодом 5 гв. А), ад'ютант ст. і пом. нач. штабу з обліку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Праги», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бездоганну службу» I ст., «За бойові заслуги».

6.01.1960 звільнений у запас. Із 1971: інженер на Харківському машинобудівному з-ді «ФЕД».

Помер 1.02.1995 у м. Харків.

БЕЗЯЄВ Олександр Григорович, 1918, м. Каган Бухарської обл., Узбекистан. Ст. лейтенант, ст. інструктор 4-ї частини РВК Дніпропетровської обл. Інвалід ВВВ.

Призваний до лав ЧА Каганським РВК Бухарської обл.

Січ. 1942 – берез. 1944: 1-й Укр. фр., 818 сп 31 сд 73 ск 52 А, ком. стр. взв., ком. роти ПТР. Берез. 1944 – листоп. 1944: ЕГ № 5984, м. Куп'янськ, на лікуванні після поранення.

15.05.1945 звільнений у відставку через хворобу. Артіль інвалідів «Зірка», м. Куп'янськ, майстер.

Помер 25.03.2000 у м. Куп'янськ Харківської обл.

БЕЙЗЕЛЬ Соломон Ісакович, 1924, м. Черкаси. Майор, офіцер-вихователь Куйбишевського Суворовського військ. училища. Інвалід ВВВ.

Верес. 1939 – черв. 1942: 15-а Харківська артспецшкола, учень.

4.07.1942–21.02.1943: Рязанське артучилище, прискорений курс, м. Талгар Алматинської обл., Казахстан.

21.02.1943–19.11.1943: Північ.-Захід. фр., 141 арм. зсп, ком. взв. 20.01.1944–4.07.1944: 2-й Прибалт. фр., 112 артп 28 сд, ком. взв. управління, нач. розвідки див. 4.07.1944 був поранений у боях поблизу м. Полоцьк Вітебської обл., Білорусь, ППГ № 706, м. Полоцьк перебував на лікуванні. 6.08.1944–22.04.1945: 2-й Прибалт. фр., 112 артп 28 сд, ком. взв. управління, нач. розвідки див.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

22.12.1964 звільнений у запас. ВІРТА ім. Говорова, заст. нач. клубу. 22.03.1997 виїхав на ПМП до Німеччини.

БЕККЕР Ісак Петрович, 1919, смт Чуднів Житомирської обл. Капітан адмінслужби, нач. КЕЧ Харківського гв. танкового училища.

У квіт. 1935 закнчив школу ФЗУ. 1935–1939: працював на з-ді «Прогрес», м. Бердичів Житомирської обл.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА Бердичівським МВК Житомирської обл.

Черв. 1941 – лип. 1941: Крим. фр., 11 тп 6 тд, зав. артскладу полку. Січ. 1942 – груд. 1943: Крим., Сталінград. фр., 56 тбр, ком. відділення підвозу боєприпасів роти техзабезпечення; Півд., 4-й Укр. фр., кульовий мсб 33 гв. окр. тбр, нач. боєпостачання б-ну.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У черв. 1956 звільнений у запас. Працював ст. інженером на Харківському з-ді підйомно-транспортного устаткування ім. Леніна.

Помер 31.07.1994 у м. Харків.

БЕМБЕЛЬ Арсеній Онуфрійович, 1908, м. Веліж Смоленської обл., РФ. Майор адмінслужби, нач. лабораторії Харківського фармацевтичного ін-ту. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 9 класів СШ у м. Веліж.

5.09.1929 призваний добровільно до лав ЧА через Ленінградське військ. медучилище.

22.06.1941–25.10.1942: Захід. фр., м. Ліда Гродненської обл., Білорусь, гарнізонний військ. госпіталь, нач. аптеки. 5.04.1943–9.05.1945: 2-й Укр. фр., склад НКО № 1907, нач. 5-го відділу експедиції. 16.10.1941 поранений у боях за Москву.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Леніна, Червоного Прапора.

3.02.1956 звільнений у запас. Із 1959: товарознавець, контролер Головного аптечного управління.

Помер 7.10.1996 у м. Харків.

БЕРНЕР Ілля Беніамінович, 1923, м. Кременчук Полтавської обл. Ст. лейтенант, піротехнік Каунаського навч. арт. табору.

У 1941 закінчив 10 класів Кременчуцької СШ Полтавської обл.

8.07.1941–1.02.1942: Тульське зброєтехнічне училище, курсант.

Лип. 1942 – квіт. 1944: Калінінський фр., 830 сп 238 сд, нач. артпостачання; 1624 зап. артп 4 Уд. А, нач. майстерні. Квіт. 1944 – трав. 1945: 1-й Прибалт. фр., 1625 зеніт.-артп 4 Уд. А, нач. майстерні

арт.-тех. постачання. У січ. 1943 і квіт. 1944 був поранений.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

13.07.1946 звільнений у запас. У 1950 закінчив Харківський стоматологічний ін-т. У 1997 виїхав на ПМП до США.

БЄЛАШОВ Павло Іванович, 1926, с. Коробочкине Чугуївського р-ну Харківської обл.

Закінчив 7 класів. У віці чотирнадцяти років у складі трудової колони рив окопи поблизу с. Задонецьке Зміївського р-ну. Коли в районі з'явилися німці, евакуювався до Чугуєва. Приєднався до винищувального загону Коробочкинської сільради. Згодом РВК направив загін молодих винищувачів до військ. навчального полку у м. Мелекесс (нині м. Димитровград Ульяновської обл.)

1943–1944: 3-й Укр. фр., 4 окр. полк урядового зв'язку НКВС; 6 рота 250 сп 8 гв. А, зв'язківець. Брав участь у боях на тер. Харківської обл., Дніпровському плацдармі, у Молдові, Білорусі, Польщі. 2.08.1944 отримав тяжке поранення, до січ. 1945 перебував на лікуванні у госпіталі м. Харків.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., «За мужність», медаль «За бойові заслуги» (дві). Трудові нагороди: ордени Жовтневої Революції, Трудового Червоного Прапора (два).

Після лікування у госпіталі до січ. 1946 проходив службу у 66 б-ні зв'язку 60 сд, м. Дрогобич Львівської обл. Із січ. 1946: 141 гірськострілецький полк НКВС, м. Грозний. У лип. 1946 звільнений у запас. У 1949 закінчив Чугуєво-Бабчанський лісний технікум, згодом – Харківський сільгоспінститут (заочно). Працював лісничим, директором Мохначанського лісгоспу, секретарем райкому партії, головою партійно-державного контролю, 23 роки головою Зміївського райвиконкому Харківської обл., 12 років очолював районну ветеранську організацію.

Помер 25.05.2004.

БЄЛКІН Борис Миколайович, 1916, м. Ростов-на-Дону, РФ. Мол. лейтенант.

У верес. 1934 закінчив школу ФЗУ у м. Слов'янськ Донецької обл. Лип. 1936 – груд. 1937: аероклуб, м. Дніпропетровськ, майстер з авіаприладів.

У груд. 1937 призваний до лав ЧА через Качинську школу пілотів. Жовт. 1938 – верес. 1939: 222 авіазагін Азербайджанської групи ЦПФ, технік з авіаприладів. Верес. 1939 – верес. 1940: Дніпропетровський аероклуб, інструктор-льотчик. Верес. 1940 – черв. 1942: Полтавський аероклуб, с. Вишневе Жирновського р-ну Волгоградської обл., інструктор-льотчик.

18.06.1942 мобілізований до лав ЧА Астраханським МВК.

Черв. 1942 – січ. 1943: Приморський ВО, курси ком. ланок 3 абр, курсант; 8 зап. винищ. ап, льотчик-інструктор. Січ. 1943 – 1945: Воронез., 2-й Укр. фр., 2 сан. ап 4 ад, пілот.

Ордени: Вітчизняної війни, Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

12.03.1946 звільнений у запас. Черв. 1946 – трав. 1951: Полтавська облрада ДТСААФ, ст. інструктор-льотчик. Із трав. 1951: Полтавський машинобудівний з-д м'ясного обладнання, майстер зварного цеху.

Помер 1.12.2005.

БЄЛОВ Андрій Якович, 1921, с. Крутець (кол.) Окуловського р-ну Новгородської обл., РФ. Капітан, ком. танкової роти 87 гв. важк. танкосамохід. полку 2 гв. мех. див., Угорщина. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 7 класів НСШ, с. Дерняки Окуловського р-ну, у 1940 – 1-й курс Ленінградського механічного технікуму.

12.08.1942 призваний до лав ЧА Пролетарським (кол.) РВК м. Куйбишев (нині м. Самара).

Серп. 1942 – груд. 1943: Сизранське танкове училище Самарської обл., 1-е гв. Ульяновське танкове училище, курсант. Черв. 1944 – квіт. 1945: 1-й Біло-

рус. фр., 34 окр. гв. важкий тп, ком. танка. 16.04.1945 отримав поранення на 1-му Білорус. фр., ЕГ № 1517, м. Харків.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

17.12.1955 звільнений у запас. 1956–1965: Харківський з-д п/с № 231, слюсар, агент із постачання. Із 1965: Харківський авіазавод, товарознавець, економіст.

Помер 25.08.1998 у м. Харків.

БЄЛЯЄВ Іван Тимофійович, 1919, с. Мелихівка Нововодолазького р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. стр. взв. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив Миргородський керамічний технікум Полтавської обл. 1939–1940: учитель НСШ у с. Охоче Нововодолазького р-ну. 1940–1941: студент Красноградського учительського ін-ту Харківської обл. 1941–1943: прож. на окупованій території.

25.02.1943 мобілізований до лав ЧА 462 вптап з с. Мелихівка Нововодолазького р-ну. 25.02.1943–2.03.1943: Півд.-Захід. фр., 462 вптап РГК, рядовий, гарматний номер. У берез. 1943 під час боїв за с. Старовірівка Нововодолазького р-ну отримав поранення. Трав. 1943 – жовт. 1943: курси мол. лейтенантів, Воронез. фр., курсант. Жовт. 1943 – лют. 1944: 1-й Укр. фр., 1318 сп 163 сд, лейтенант, ком. стр. взв. У лют. 1944 був поранений.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У черв. 1946 звільнений у запас. У 1947 заочно закінчив Харківський учительський ін-т, у 1966 – Харківський державний педінститут ім. Сковороди. 1946–1955: учитель математики у НСШ с. Мелихівка. 1955–1962: учитель СШ с. Охоче, із 1964 – учитель математики СШ № 7 м. Мерефа Харківського р-ну Харківської обл.

Помер у 1994.

БЄЛЯКОВСЬКИЙ Станіслав Михайлович, 1912, с. Верхолісся Іванківського р-ну Київської обл. Лейтенант, заст. ком. б-ну з техчастини. Інвалід ВВВ.

У 1930 закінчив технікум шляхів сполучення у м. Смоленськ. Працював на будівництві залізн. шляхів. У січ. 1942 призваний до лав ЧА Кінешемським РВК Івановської обл.

5.01.1942–29.03.1942: Калінінський фр., 275 сп 117 сд, пом. ком. взв. кулемет. роти. 29.03.1942 під час боїв в р-ні м. Красний Холм Калінінської (нині Тверської) обл. отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 3458 м. Іваново. 28.08.1942–7.03.1945: Північ.-Захід., 2-й Прибалт. фр., 8 окр. зап. експлуатац.-залізн. полк, пом. ком. взв. кулемет. роти, в. о. нач. КЕЧ.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні продовжував службу у залізн. військах. У серп. 1952 звільнений у запас.

Помер.

БИКЄЄВ Олександр Микитович, 1915, с. Комар Великоновосілківського р-ну Донецької обл. Капітан, ком. автомоб. роти 70 автомоб. полку.

У 1930 закінчив 8 класів, у 1940 – Харківський автодорожній технікум. Працював зав. гаража у Харківській інспекції наркомату чорної металургії.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – верес. 1942: Півд. фр., штаб 18 А, Чорноморська група військ, шофер. Верес. 1942 – берез. 1943: штаб Туапсинського оборонного р-ну, ком. автомоб. взв. Берез. 1943–9.05.1945: штаб 12 А, 2 окр. автомоб. навч. полк, ком. взв.; 2-й Білорус. фр., 70 автомоб. полк, ком. роти.

Орден Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

15.03.1946 звільнений у запас. Із 1946: гол. механік БМУ № 3, з 1962 – нач. управління БМУ «Донбасводбуд», з 1969 –

нач. спеціальної пересувної механізованої колони тресту «Харківсільбуд».

Помер 23.05.2002 у м. Харків.

БИКОВА Олександра Трохимівна, 1922, с. Семенів Яр Богодухівського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ст. приймальник, п/п № 82715.

У 1936 закінчила 7 класів НСШ у с. Семенів Яр, у 1939 – залізничний технікум, м. Люботин Харківської обл.

26.06.1941 призвана до лав ЧА Богодухівським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – верес. 1941: курси радистів, м. Харків, курсант. Верес. 1941 – трав. 1942: Півд.-Захід. фр., 49 кд 6 А, радист. Трав. 1942 – листоп. 1943: Сталінград., Півд.-Захід. фр., 70 сд 61 А, старшина б-ну. Листоп. 1943 – листоп. 1944: 1-й Укр. фр., 24 сд 18 А, п/п № 82715, ст. приймальник. 25.11.1942 була поранена у бою за м. Сталінград.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

30.06.1950 звільнена у запас. Із 1950: вантажно-розвантажувальна контора № 3, ст. Люботин Південної залізниці, виконроб, нач. вантажного пункту, майстер.

Померла 1.06.2002 у м. Харків.

БИСТРОВ Микола Андрійович, 1914, м. Санкт-Петербург, РФ. Капітан, політрук. Інвалід ВВВ.

У 1936 призваний до лав ЧА Мончегорським МВК Мурманської обл. Верес. 1939 – черв. 1941: Київське військ. училище зв'язку ім. Калініна, політрук роти курсантів. Серп. 1941 – груд. 1941: Захід. фр., окр. б-н зв'язку в/ч № 447, політрук телефонно-кабельної роти. 31.12.1941 був тяжко поранений. Січ. 1942 – трав. 1942: на лікуванні в госпіталях м. Москва і м. Казань.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: орден «Знак Пошани», ювілейні медалі.

19.04.1942 звільнений з військ. служби через хворобу. У 1949 закінчив істфак ХДУ. ХАІ, доцент, кандидат історичних наук.

БИЧКОВ Василь Іванович, 1913, м. Москва, РФ. Капітан техслужби, нач. відділу зберігання майна наземного зв'язку військ. складу № 862 69 ПА.

1932–1936: студент Харківського індустріального технікуму. 1936–1939: студент Харківського електромеханічного ін-ту. Працював на Харківському електромеханічному з-ді.

У груд. 1939 призваний до лав ЧА ЦК ВКП(б) за партмобілізацією «5000».

Черв. 1941 – груд. 1941: Півд.-Захід. фр., 41 дивізійна школа мол. авіаспеціалістів 76 винищ. ад, політрук, військ. комісар; Сталінград. фр., 257 стаціонарна авіамайстерня, технік авіаційний.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У верес. 1953 звільнений у запас. Працював ст. майстром, ст. інженером на Харківському електромеханічному з-ді.

Помер.

БИЧКОВ Олександр Денисович, 1919, с. Тетлега Чугуївського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, нач. розвідки д-ну.

У 1939 призваний до лав ЧА. 1939–1940: курсант 370 гауб. артп 136 сд, м. Тула. 1940–1941: курсант Тбіліського артучилища.

Серп. 1941 – жовт. 1942: Півд.-Захід. фр., 377 арм. артп 136 сд 18 А, нач. розвідки д-ну. Жовт. 1942 – трав. 1943: на лікуванні через поранення, ЕГ № 2467.

Працював модельником, слюсарем на Харківському з-ді транспортного машинобудування.

Помер 2.05.2001 у м. Харків.

БІКЧУРКІН Хайрулла Ахмеджанович, 1917, с. Руська Пенделка Кузнецького р-ну Пензенської обл., РФ. Майор, нач. штабу сб 38 сп 96 сд, Приволзький ВО, м. Казань, Татарстан.

У 1935 закінчив Кузнецький педтехнікум, у 1937 – 3 курси Ташкентського фінінституту, Узбекистан. Із 1937: м. Паркент Верхньочирчицького р-ну Ташкентської обл., гол. бухгалтер міськфінвідділу.

15.10.1938 призваний до лав ЧА Верхньочирчицьким РВК Ташкентської обл., Узбекистан. 1.09.1939 закінчив полкову школу при 1140 сп 5 сд Білорус. ВО. 27.08.1941 закінчив Харківське піхотне училище. 27.08.1941–22.02.1943: Волхов. фр., 1102 сп 327 сд, 197 гв. сп 164 гв. сд 21 А, заст. ком. б-ну. 15.07.1943 закінчив курси удосконалення ком. складу, Волхов. фр. 9.09.1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 749 сп 125 сд 21 А, ком. сб. Під час боїв був поранений: 12.09.1941 поблизу м. Синявіно Ленінградської обл., 18.01.1943 – тяжко на Карельському перешийку, 5.09.1943 в р-ні м. Ленінград, 21.09.1944 – тяжко на тер. Німеччини.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

19.10.1946 закінчив відділення ком. б-нів вищих стрілецько-тактичних КУОС піхоти «Выстрел». 7.12.1955 звільнений у запас. Із 1956: Харківська бісквітна ф-ка, нач. приймально-здавального відділу, слюсар. Харківський турбінний з-д, слюсар.

Помер 1.06.1984 у м. Вовчанськ Харківської обл.

БІЛЕВСЬКИЙ Михайло Миронович, 1919, с. Хрестище Красноградського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, нач. клубу окр. буд. б-ну Бєломорського ВО.

Січ. 1938 – верес. 1939: Хрестищенська сільрада Красноградського р-ну, секретар.

25.10.1939 призваний до лав ЧА Красноградським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – трав. 1942: 21 бомбард. ап 50 ад, повітряний стрілець. Трав. 1942–9.05.1945: управління 50 ад, механік авіац.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

22.01.1955 звільнений у запас. Харківський 8-й ДПЗ, ст. економіст.

Помер 21.10.2003.

БІЛЕНКО Тихон Романович, 1909, м. Богодухів Харківської обл. Підполковник, нач. штабу 965 бао Харківського військ. авіаучилища штурманів.

Працював у електровозному депо «Жовтень», м. Харків.

18.11.1931 призваний до лав ЧА Богодухівським РВК Харківської обл.

У 1936 закінчив Київське військ. училище зв'язку ім. Калініна, у 1937 – Харківське військ. училище льотчиків-спостерігачів, у 1943 – КУКС.

Учасник боїв в р-ні оз. Хасан.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 626 бао 53 раб 9 ПА, нач. бао.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

30.12.1955 звільнений у запас. Працював комірником на Харківському з-ді «Південкабель».

Помер 13.01.1988 у м. Харків.

БІЛЕРМАН Еківа Хаймович, 1922, смт Чоповичі Малинського р-ну Житомирської обл. Капітан техслужби, нач. техніко-експлуатаційної частини ескадрильї 224 винищ. ап 303 винищ. ад, Далекосхідний ВО.

У 1938 закінчив 8 класів, до 1941 працював машиністом у м. Київ.

15.01.1941 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Київ.

1941–1942: курсант Лугинської військ. авіашколи авіамеханіків Житомирської обл. Груд. 1942 – серп. 1944: Півд.-Захід., 1-й Укр. фр., 109 гв. штурм. ап, авіаційний механік.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій

Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст.

У 1946 закінчив Харківське військ. авіатехнічне училище. 24.12.1962 звільнений у запас. Працював майстром на Харківському інструмент. з-ді, на з-ді штампів і пресформ. Із 1976: технікум медобладнання, м. Харків, заст. директора з АГЧ.

Помер 17.05.1990 у м. Харків.

БІЛИЙ Анатолій Романович, 1919, с. Велика Знам'янка Кам'янсько-Дніпровського р-ну Запорізької обл. Полковник, нач. штабу, заст. ком. 6 див. ППО 11 окр. А ППО.

У 1932 закінчив 7 класів, с. Велика Знам'янка, у 1936 – школу ФЗУ м. Нікополь Дніпропетровської обл. До 1938 працював електриком на Південнотрубному з-ді, м. Нікополь.

11.01.1939, після закінчення Нікопольського аероклубу, добровільно призваний до лав ЧА через Нікопольський МВК Дніпропетровської обл. 1939–1940: курсант Качинської військ. авіашколи пілотів, Крим.

3.10.1941–7.09.1942: Півд.-Західᅟ. фр., 573 винищ. ап, заст. ком. ае, ад'ютант ае, льотчик, ком. ланки. 1.10.1942–15.07.1944: 148 гв. винищ. ап особливого призначення, ком. ланки, заст. ком. ае. 15.07.1944–9.05.1945: Північ. фр. ППО, 439 винищ. ап, ком. ае.

Ордени Червоного Прапора (три), медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки (два), Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

24.07.1972 звільнений у запас. Із 1975: нач. відділу кадрів виробничо-технічного підприємства «Укренергочормет», нач. бюро на з-ді електроапаратури, м. Харків.

Помер 1.02.1995 у м. Харків.

БІЛИЙ Михайло Андрійович, 1917, с. Ковпаківка Магдалинівського р-ну Дніпропетровської обл. Майор, заст. ком. б-ну автоматників 96 гв. важкого танко-самохід. полку. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив 4 класи НСШ смт Зачепилівка Харківської обл.

Жовт. 1932 – лют. 1936: доменний цех, м. Дніпропетровськ, чорнороб. Берез. 1937 – жовт. 1938: Зачепилівська МТС, тракторист.

24.10.1938 призваний до лав ЧА Красноградським РВК Харківської обл.

22.06.1941–15.08.1941: Північ.-Захід. фр., 6 тп 3 тд, механік-водій. 15.08.1941–10.02.1943: Волхов. фр., 1347 сп 225 сд, старшина роти. 10.10.1943–1.09.1944: Ленінград. фр., 506 сп 198 сд, заст. ком. сб. 1.09.1944–9.03.1945: 2-й Прибалт. фр., 506 сп 198 сд, ком. сб. Під час боїв був двічі поранений: 25.09.1942 у боях на тер. Новгородської обл., 28.02.1945 на тер. Латвії.

Ордени: Червоної Зірки, Олександра Невського, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: медалі «Ветеран праці», «За освоєння цілинних земель».

19.05.1947 звільнений у запас. Із 18.06.1947: Зачепилівська МТС, зав. гаража. Січ. 1948–1953: бригадир тракторної бригади. Із берез. 1954: Зачепилівська МТС, бригадир тракторної бригади. Із черв. 1954: Карашалгінська МТС Кургальджинського р-ну Цілиноградської обл., Казахстан, бригадир тракторної бригади.

Помер 7.10.2003 у с. Нагірне Зачепилівського р-ну Харківської обл.

БІЛИК Василь Макарович, 1922, с. Червоний Оскіл Ізюмського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. ПТР 72 сп 24 гв. сд.

У 1941 закінчив Ізюмське педучилище.

10.10.1941 мобілізований до лав ЧА Ізюмським РВК Харківської обл. 14.08.1942 закінчив 1-е Астраханське стр.-кулемет. училище. 14.08.1942–16.11.1942: Сталінград. фр., 42 гв. сп 13 гв. сд, ком. взв. ПТР. У листоп. 1942 поранений, до 12.02.1943

перебував на лікуванні в ЕГ № 3926, Киргизія. Із 1943: ком. взв. ПТР; ком. відділення господарської роти.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

30.05.1946 звільнений у запас. У 1949 закінчив залізн. техшколу. Із 1949: Червоноосkільське БУ № 1 «Донбасканалбуд», слюсар-моторист; Чугуївська залізн. ст., машиніст паровоза.

Помер 22.05.2005.

БІЛОГОЛОВИЙ Георгій Георгійович, 1907, м. Москва, РФ. Підполковник, інженер відділу постачання політуправління Прикарпатського ВО.

У 1924 закінчив Сухумську єдину трудову школу № 1. 1924–1929: Сухумський клуб харчовиків, кіномеханік.

У верес. 1929 призваний до лав ЧА Сухумським РВК. Верес. 1929 – берез. 1930: 10 залізн. полк, курсант-хімік. Груд. 1932 – берез. 1934: Військ.-електротехнічна академія ім. Будьонного, Ленінград. ВО, слухач кінорадіокурсів.

Груд. 1941 – трав. 1945: Калінінський, 1-й Прибалт. фр., відділ постачання політуправління, інженер зі звукокінорадіо.

Із 1945: інженер з радіоустановок з-ду № 30. 9.11.1953 звільнений у запас.

Помер 25.11.1987 у м. Харків.

БІЛУХА Михайло Прокопович, 1912, с. Парасковія Нововодолазького р-ну Харківської обл. Капітан техслужби, офіцер автовідділу 37 авіатех. див. 24 ПА.

Серп. 1931 – груд. 1934: радгосп «Березівка» Харківської обл., бригадир тракторної бригади.

28.12.1934 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

11.05.1939–16.09.1939: учасник боїв на р. Халхін-Гол, 20 авіатех. рота 17 А, нач. автомайстерень. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 12 ПА, у складі 215 стаціонар. авіаремонт. майстерні, пом. нач. відділу техпостачання.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

9.12.1955 звільнений у запас. Комбінат комунальних підприємств, м. Мерефа Харківського р-ну, електромонтер; в/ч № 29238, інженер-енергетик.

БІЛЬКО Олександр Семенович, 1912, с. Курячівка Старобільського р-ну Луганської обл. Полковник, військ. радник ком. винищ. ап. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив 2 курси Харківського механіко-буд. ін-ту.

28.08.1934 призваний до лав ЧА за спецнабором через Харківський МВК.

28.08.1934 – листоп. 1937: 9-а військ. школа льотчиків і льотчиків-спостерігачів Харківського ВО, курсант. Із серп. 1942 по жовт. 1943 перебував на тер. Китаю у складі особл. авіагрупи (урядове відрядження). 21.01.1944–12.09.1944: 1-й Прибалт. фр., 21 винищ. ап, ком. ае.

Ордени: Олександра Невського, Червоного Прапора, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1948 закінчив командний ф-т Червонопрап. військ.-повітряної академії. 12.06.1956 звільнений у запас через хворобу. Працював інженером на Харківському машинобуд. з-ді «ФЕД».

Помер 12.11.1996.

БЛИЗНО Андрій Єгорович, 1915, с. Кругляківка Куп'янського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, 38 окр. навч. д-н резерву офіцерів артилерії Харківського ВО, у резерві. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 7 класів НСШ с. Сеньkове, у 1933 – 2 курси Куп'янського педтехнікуму.

10.10.1937 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл. 1937–1938: 14 корпус. артп, м. Чугуїв, курсант.

Черв. 1941 – листоп. 1941: Півд.-Захід. фр., 66 окр. полк зв'язку, ком. відділення. Квіт. 1942 – листоп. 1942: Ста-

лінград. фр., 228 арт.-кулемет. б-н 54 УР, ком. взв. Квіт. 1943 – верес. 1943: Півд.-Захід. фр., 776 зап. артп 6 А, комбат. У листоп. 1942 був поранений у р-ні м. Валуйки Бєлгородської обл.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

2.08.1945 звільнений у запас. Із 1945: черговий на станції у 2-му відділ. залізниці ст. Куп'янськ-Вузловий, з 1949: бухгалтер на Сеньківській МТС, з 1954: зав. бази Сеньківського сільпо Куп'янського р-ну.

Помер 21.04.1999 у м. Куп'янськ Харківської обл.

БЛІНОВ Микола Андрійович, 1912, Халтурінський р-н Кіровської обл., РФ. Ст. лейтенант, пом. нач. із техчастини. Інвалід ВВВ.

Майстерні машинобуд. технікуму, м. Кунгур, слюсар.

15.05.1932 призваний до лав ЧА Кунгурським РВК Пермського краю, 24.04.1942 – Орджонікідзевським РВК м. Свердловськ (нині Єкатеринбург).

15.01.1943–10.06.1943: Центр., Воронез., Степ., 2-й Укр. фр., 96 тбр, ком. взв. танків Т-34. 10.06.1943–8.08.1944: 96 тбр, ком. танк. роти. 8.08.1944–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., 1900 самохід. артп, пом. нач. із техчастини. Був тричі поранений: у лют. 1942, лип. 1943 і квіт. 1945.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

25.04.1946 звільнений у запас. Працював ст. майстром на ХЕМЗі, з-ді ім. Малишева.

Помер у 2004.

БЛОХІН Петро Сидорович, 1921, м. Краснодар, РФ. Майор техслужби, нач. льотно-дослідної станції, 210 авіац. рем. зап. полк 42 ПА.

У 1939 закінчив 9 класів СШ, м. Краснодар.

4.10.1939 добровільно призваний до лав ЧА Краснодарським МВК. 1939–1940: курсант Вольського військ. авіац.-тех. училища.

22.06.1941–25.08.1941: Захід. фр., 170 винищ. ап, авіац. механік. 25.08.1941–10.09.1941: Півд. фр., 11 резервний ап, авіамеханік резерву. 10.09.1941–16.06.1944: Захід. фр., Батайська військ. авіашкола пілотів ім. Сєрова, Ростовська обл., ст. авіамеханік.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бездоганну службу» І ст., «За бойові заслуги».

30.12.1961 звільнений у запас. Із 1964 працював ст. інженером на трубозаводі, дільничним інспектором Держміськтехнагляду у м. Сумгаїт, Азербайджан.

БОБИЛЬ Василь Фролович, 1925, с. Велике (нині Великовечне) Бєлореченського р-ну Краснодарського краю, РФ. Мол. лейтенант, ком. кулемет. взв. 573 сп 195 сд. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 8 класів.

Лип. 1941 – серп. 1942: пом. бригадира тракторної бригади на Великовечненській МТС Бєлореченського р-ну.

У лют. 1943 призваний до лав ЧА Бєлореченським РВК Краснодарського краю.

Серп. 1943 – жовт. 1943: 3-й Укр. фр., 1145 сп 353 сд 46 А, в. о. ком. взв. 23.10.1943 під час боїв в р-ні р. Дніпро отримав поранення, перебував на лікуванні у госпіталі для легкопоранених № 1134. Лют. 1944 – груд. 1944: 3-й Укр. фр., 200 зсп, ком. відділення. Груд. 1944 – трав. 1945: курси мол. лейтенантів 3-го Укр. фр., курсант.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У черв. 1946 звільнений у запас. Працював слюсарем, мотористом, механіком на Харківському з-ді ім. Малишева.

Помер 8.02.1996 у смт Манченки Харківського р-ну Харківської обл.

БОБИЛЬОВ Микола Григорович, 1919, с. Петропавлівка Миколаївської обл. Капітан техслужби, нач. групи регламент-

них робіт з авіаозброєння, 255 винищ. ап 91 винищ. ад, Північний корпус ППО.

У 1936 закінчив 7 класів, с. Петропавлівка, у 1939 – 2 курси вечірнього сільгоспробітфаку, м. Одеса.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА Арбузинським РВК Миколаївської обл.

1939–1940: курсант ШМАС майстрів з озброєння ППО.

18.08.1941–13.10.1941: Калінінський фр., 203 дальньобомбард. ап, майстер з авіаозброєння. 1941–1942: курсант 2-ї Ленінград. військ. авіашколи механіків з авіаозброєння.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «Китайсько-Радянська дружба». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1946 закінчив 2-е Ленінградське Червонопрапорне військ. авіаучилище. 3.06.1960 звільнений у запас. 1963–1980: майстер на Харківському з-ді підйомно-транспортного устаткування.

Помер 25.08.2003 у м. Харків.

БОБИРЕВ Олексій Іванович, 1922, с. Старонелідовка Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Мол. лейтенант, ком. танка. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 4 класи НСШ у с. Старонелідовка. 1933–1941: к-п «Страна Советов» Бєлгородського р-ну, колгоспник.

15.09.1941 призваний до лав ЧА Бєлгородським РВК Бєлгородської обл. 22.11.1942–23.09.1943: Північ.-Кавказ. фр., 4 гв. сбр, рядовий. 23.09.1943–23.10.1943: 4-й Укр. фр., 108 сд, рядовий. 23.10.1943 легко поранений на тер. Запорізької обл., до 3.01.1944 перебував на лікуванні в ЕГ № 4206.

6.02.1944 – січ. 1946: Саратовське танкове училище, курсант. 2.08.1946 звільнений у запас. Із 1946: колгосп «Страна Советов», колгоспник, Харківський машинобудівний з-д «ФЕД» (п/с № 711), токар.

Помер 3.08.2003 у м. Харків.

БОБОРИКІН Володимир Михайлович, 1926, м. Омськ, РФ. Підполковник техслужби, нач. відділення кадрів 239 винищ. ад 37 ПА Північної групи військ.

У 1943 закінчив 9 класів СШ у м. Челябінськ.

29.11.1943 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Єкатеринбург, РФ.

1943–1944: курсант Ленінград. авіатех. курсів удосконалення. Лип. 1944 – жовт. 1944: 1-й Укр. фр., 152 гв. винищ. ап, авіамеханік. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 305 винищ. ап, авіамеханік.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

23.08.1973 звільнений у запас. Із 1974: вчитель початкової військ. підготовки СШ № 94 м. Запоріжжя.

Помер 1.11.1975 у м. Харків.

БОБРОВСЬКИЙ Микола Григорович, 1917, м. Шахти Ростовської обл., РФ. Майор, заст. ком. д-ну 604 гарм. артп 40 сд. Інвалід ВВВ.

Листоп. 1933 – верес. 1935: шахта ім. Петровського, м. Шахти, слюсар.

15.09.1935 добровільно призваний до лав ЧА Шахтинським МВК. 28.06.1938 закінчив нормальний курс Тбіліського артучилища, Грузія, за спеціальністю ком. вогневого взв. гірської артилерії.

22.06.1941–28.09.1941: Півд.-Захід. фр., 113 окр. протитанк. бат. 47 гірськострілецької див., ком. навч. взв. 28.09.1941 тяжко поранений у бою за смт Нова Водолага Харківської обл. До 30.06.1942 перебував на лікуванні у госпіталі № 2051, м. Бішкек, Киргизія. 30.06.1942–12.12.1943: Захід. фр., 902 окр. винищ. протитанк. д-н 65 гв. сд 10 гв. А, нач. штабу д-ну, заст. ком. д-ну зі стройової частини. 12.12.1943–9.05.1945: 3-й Білорус. фр., 88 гв. окр. самохідний артд-н 84 гв. сд 11 гв. А, нач. штабу д-ну; 64 гв. артп 31 гв. сд 11 гв. А, нач. штабу д-ну; 187 гв. артп 83 гв. сд 11 гв. А, перший пом. нач. штабу полку.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст. (два), медалі: «За взяття

Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

20.12.1953 звільнений у запас. Із 1954: з-д п/с 61, слюсар; з-д ім. Малишева, слюсар-ремонтник.

Помер 6.03.2000 у м. Харків.

БОБРОВСЬКИЙ Сергій Маркович, 1907, с. Луканівка Кривоозерського р-ну Миколаївської обл. Підполковник медслужби, дивізійний лікар Управління 1 гв. мсд 11 гв. А.

У 1924 закінчив початкову школу. Із 1928 працював на Макіївському металургійному з-ді Донецької обл. У 1938 закінчив Харківський індустріальний робітфак.

1.08.1938 призваний до лав ЧА Харківським МВК. 1938–1942: слухач Ленінградської військ.-медичної академії ім. Кірова.

20.05.1942–9.05.1945: Півд.-Західн., Дон., Центр., 1-й Укр. фр., 167 легк. артп 3 гв. артбр, ст. лікар полку.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

1951–1956: перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 10.05.1958 звільнений у запас. Із 1962: гол. лікар станції швидкої допомоги.

Помер 18.02.1975 у м. Харків.

БОВА Аїда Павлівна, 1919, м. Астрахань, РФ. Ст. лейтенант медслужби, ст. фельдшер. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчила Харківську фельдшерську школу Півд. залізниці. Працювала фельдшером у 1-й вузловій лікарні Півд. залізниці.

22.06.1941 мобілізована до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – трав. 1945: Західн. фр., окр. рота медичного підсилення № 31, ст. операційна сестра; 208 окр. рота 20 А, ст. фельдшер роти; 1-й, 2-й Прибалт. фр., 95 окр. робітничий б-н 28 А, ст. фельдшер.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримала подяку від Верховного Головнокомандувача за участь у боях за м. Кенігсберг.

25.12.1945 звільнена у запас.

Померла 5.08.2003 у м. Харків.

БОВИКІН Василь Миколайович, 1918, Мурашинський р-н Кіровської обл., РФ. Майор, нач. штабу авіатехбази № 637 119 винищ. ад 48 ПА Одеського ВО.

1935–1939: Хоробровська НСШ Мурашинського р-ну Кіровської обл., вчитель історії. У 1937 закінчив екстерном педучилище у м. Котельнич Кіровської обл.

10.09.1939 призваний до лав ЧА Мурашинським РВК Кіровської обл.

1.08.1940 закінчив школу мол. командирів, 21.09.1941 – Харківське авіаучилище зв'язку.

21.09.1941–22.10.1942: Західн. фр., 14 окр. рота зв'язку ВПС 49 А, 53 окр. рота зв'язку 232 штурм. ад, пом. ком. роти з техчастини. 22.10.1942–3.09.1943: Калінінський, Волхов., Західн. фр., 53 окр. рота зв'язку 232 штурм. ад 1 ПА, ком. роти. 3.09.1943–9.05.1945: Західн., 2-й Укр. фр., 29 гв. окр. рота зв'язку 7 гв. штурм. ад 3 гв. штурм. ак, ком. роти.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., ювілейні.

1.08.1947 закінчив підготовчий курс Харківської Червонопрапорної військ.-пов. інженерної академії ім. Жуковського, 10.09.1953 – ф-т авіатилу Червонопрапорної військ.-пов. академії ЗС СРСР. 1.09.1960 звільнений у запас. Із 1960: організація п/с № 115, технік, ст. технік. Харківський з-д електроапаратури, нач. сектора.

Помер 24.05.1985 у м. Харків.

БОГАТИРЬОВ Віктор Семенович, 1918, с. Петропавлівка Муромцевського р-ну Омської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. сап. роти 351 окр. сапб 417 сд. Інвалід ВВВ.

15.10.1939 призваний до лав ЧА Джетигаринським РВК Костанайської обл., Казахстан.

Жовт. 1939 – груд. 1939: 44 артп, Ленінградський ВО, курсант. Груд. 1939 – трав. 1941: військ.-інж. училище, м. Чернігів, курсант. Трав. 1941 – черв. 1941: 14 інж. полк, Закавказький ВО, ком. взв.

Черв. 1941–1943: Північ.-Кавказ. фр., 351 окр. сапб 417 сд, ком. роти. 1943–1944: ЕГ № 1456, Грузія.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

30.05.1944 звільнений у відставку через хворобу. Райхарчокомбінат, м. Карлівка Полтавської обл., бухгалтер.

Помер 11.01.1995 у м. Барвінкове Харківської обл.

БОГАЧОВ Володимир Олександрович, 1923, х. Крапивин Іловлинського р-ну Волгоградської обл., РФ. Полковник-інженер, ст. викладач кафедри тактики вищих з'єднань військ ППО Військ. радіотех. академії ППО.

У 1941 закінчив 10 класів СШ у смт Іловля Волгоградської обл.

14.07.1941 призваний до лав ЧА Іловлинським РВК Волгоградської обл.

1941–1942: курсант Краснодарського училища зенітної артилерії. 19.02.1942–20.08.1942: Калінінський фр., 246 окр. зеніт. бат., ком. взв. 20.08.1942–9.05.1945: Захід., Білорус., 2-й Білорус. фр., 1484 окр. зеніт. артп, комбат, пом. нач. штабу полку.

Ордени: Олександра Невського, Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу».

2.11.1978 звільнений у запас. Із 1981: зав. секретного відділу проектно-технологічного ін-ту.

Помер 31.10.1988 у м. Харків.

БОГДАНОВ Іван Петрович, 1921, Оленінський р-н Тверської обл., РФ. Майор, нач. 6-го відділу кафедри № 43 Харківського вищого авіаінженерного військ. училища.

У 1938 закінчив 7 класів Мостовської НСШ Оленінського р-ну. У 1940 закінчив 2 курси Ленінградського залізн. технікуму.

У берез. 1940 призваний до лав ЧА через Ленінградську військ. авіашколу механіків.

24.07.1942–30.09.1942: 688 штурм. ап 8 ПА, ст. технік з озброєння. У трав. 1943 закінчив 2-е Ленінградське військ. авіац. технічне училище.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

5.10.1965 звільнений у запас. Із 1966: Харківський НДІ метрології (нині Харківський регіональний наук.-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації вимірювальних приладів), ст. інженер, нач. сектору.

Помер 13.06.1990 у м. Харків.

БОГДАНОВ Павло Дмитрович, 1911, м. Абінськ Краснодарського краю, РФ. Майор, нач. клубу 608 військ. бази Приволзького ВО. Інвалід ВВВ.

1926–1933: Абінська райспоживспілка, торговий відділ, практикант, зав. відділу.

30.10.1933 призваний до лав ЧА Новоросійським РВК. 11.03.1940 призваний вдруге до лав ЧА Абінським РВК Краснодарського краю.

22.06.1941–6.07.1941: Півд.-Захід. фр., 71 сп, ком. стр. взв. 6.07.1941 отримав поранення у м. Бельці, Молдова. 6.07.1941–29.11.1941: ЕГ № 1690, м. Сердобськ Пензенської обл.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

12.10.1955 звільнений у запас. Груд. 1955 – верес. 1966: ст. Куп'янськ-Вузловий, силікатний з-д, нач. відділу кадрів.

Помер 8.10.1999 у м. Куп'янськ Харківської обл.

БОГОМОЛЬНИЙ Дмитро Петрович, 1916, м. Бершадь Вінницької обл. Мол. лейтенант, ком. взв.

У 1937 призваний до лав ЧА.

1941 – берез. 1942: 1481 сп 457 сд, ком. штабного взв.; 114 сд, ком. штабного взв. зв'язку полку. 29.03.1943 в бою за Варшавське шосе був тяжко поранений.

Орден Вітчизняної війни II ст.

У лип. 1943 звільнений у запас через хворобу.

Помер 16.08.1968 у м. Бершадь Вінницької обл.

БОГОРДАЄВ Олексій Юхимович, 1916, с. Болчари Кондинського р-ну Ханти-Мансійського АО, РФ. Капітан, ком. бат. 1099 зеніт. артп 28 мд, м. Сімферополь, Крим.

У 1935 закінчив Ленінградський ін-т народів Півночі. Працював відповідальним секретарем редакції газети «Сталинский путь», Кондинський р-н.

24.08.1939 призваний до лав ЧА Ханти-Мансійським (кол.) РВК.

У жовт. 1942 закінчив Чкаловське училище зеніт. артилерії, м. Оренбург.

Жовт. 1942 – трав. 1945: Дон., Центр. фр., 1085 зеніт. артп 1 зеніт. артд РГК, ком. взв.; 1-й Білорус. фр., 304 зеніт. артп 2 гв. зеніт. артд РГК, ком. взв.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, Червоного Прапора, Олександра Невського, Кутузова III ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «Медаль за Варшаву 1939–1945» (польська). Отримав 8 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

28.10.1955 звільнений у запас. Працював ст. товарознавцем на Харківському дослідно-експериментальному з-ді.

БОЖЕДАЙ Федот Сидорович, 1912, с. Винники Нововодолазького р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, парторг б-ну 600 сп 147 сд.

1933–1935: строкова служба у лавах ЧА. Працював трактористом на Нововодолазькій МТС. У 1939 вдруге призваний до лав ЧА.

Учасник походу у Західну Україну та Західну Білорусь у 1939, радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Серп. 1941 – лют. 1944: Північ.-Захід. фр., 846 окр. каб.-шестова рота 41 А, парторг роти. Трав. 1944 – квіт. 1945: 2-й Укр. фр., 600 сп 50 сд, парторг б-ну; 1-й Укр. фр., 640 сп 147 сд, парторг б-ну. 20.08.1944 під час боїв в р-ні р. Вісла був поранений, 16.04.1945 – вдруге поранений поблизу м. Форст, Німеччина.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У берез. 1946 звільнений у запас. Працював заст. голови правління, бригадиром колгоспів «Колос», «Маяк», заст. директора Нововодолазького сільпо.

Помер 17.04.1998 у смт Нова Водолага Харківської обл.

БОЖКО Омелян Якович, 1905, м. Пирятин Полтавської обл. Підполковник, секретар парторганізації управління Закавказ. корпусу ППО.

У 1916 закінчив 4 класи початкової школи. Із 1919 працював учнем маляра. У 1927 був направлений на роботу до Пирятинського райкому комсомолу. У 1933 закінчив Комуністичний політико-просвіт. ін-т, м. Ленінград.

15.09.1941 призваний до лав ЧА Будьонновським (кол.) РВК Воронезької обл., РФ.

6.11.1941–31.10.1942: Північ.-Захід. фр., 447 сп 397 сд, інструктор пропаганди полку. 1942–1943: слухач чотиримісячних курсів заступників нач. штабів з політчастини при Військ. академії ім. Фрунзе. 1.08.1943–9.05.1945: Півд., 4-й Укр., 3-й Білорус. фр., 53 зап. артп, агітатор полку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Ні-

меччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

28.08.1957 звільнений у запас. Із 1963: Харківський з-д «Поршень», диспетчер, ст. диспетчер.

Помер 4.03.1986 у м. Харків.

БОЖКО Петро Іонович, 1908, с. Омбиш Борзнянського р-ну Чернігівської обл. Капітан, нач. адміністративно-стройового відділу. Інвалід ВВВ.

1929–1930: служба у лавах ЧА. У верес. 1931 вдруге призваний до ла ЧА Дніпропетровським МВК. Верес. 1931 – верес. 1935: школа червоних старшин, курсант.

1941 – листоп. 1942: Сталінград. фр., 80 окр. винищ. абр 8 ПА, військком; 221 сд 1 гв. А, політпрацівник. У листоп. 1942 отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 3343 м. Красноярськ.

У трав. 1945 звільнений у запас.

Помер 7.08.1995 у м. Харків.

БОЖКОВ Павло Федорович, 1915, с. Айдар Ровенського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Лейтенант, ком. взв. автоматників 35 тбр. Інвалід ВВВ.

У 1936 призваний до лав ЧА.

Лип. 1941 – груд. 1941: 26 артп, ком. вогневого взв. 27.12.1941 – квіт. 1942: ЕГ, м. Тамбов, на лікуванні. Лют. 1943–11.03.1943: 205 мінп 9 артбр, ком. бат. У трав. 1943 закінчив курси удосконалення ком. бат., 3-й Укр. фр. Трав. 1943 – лип. 1944: 35 тбр, ком. взв. автоматників. Із лип. 1944: ЕГ, м. Харків, на лікуванні.

15.01.1945 звільнений у запас. Із 1945: Ровенське сільпо, заготівельник; Айдарське сільпо Ровенського р-ну Бєлгородської обл., сторож.

Помер 15.05.1988 у с. Айдар Ровенського р-ну Бєлгородської обл.

БОЙКО Микола Романович, 1913, с. Вершина Артемівського р-ну Донецької обл. Підполковник, заст. ком. з техчастини 126 мехполку 10 тд 7 мех. А, Білоруський ВО.

У 1926 закінчив 4 класи Вершинської НСШ. 1929–1935: шахта «Комсомолець», Донецька обл., слюсар. У 1931 закінчив річні курси гірничих механіків, м. Горлівка Донецької обл.

4.05.1935 призваний до лав ЧА Горлівським МВК Донецької обл. 15.06.1939 закінчив курси мол. військтехніків при 36 легкотанковій бр., м. Київ.

22.06.1941–30.09.1942: Півд.-Захід. фр., 41 окр. віднов. б-н 41 тд, ком. рем. віднов. взв.; 36 тбр, пом. ком., заст. ком. роти техзабезпечення. 17.05.1942 легко поранений поблизу м. Харків. 30.09.1942–9.06.1944: Калінінський фр., 36 тбр, пом. ком. б-ну з техчастини. 9.06.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 36 тбр 2 тк, пом. ком., заст. ком. бр. з техчастини. 23.07.1944 поранений та контужений у м. Седльце, Польща.

Ордени Вітчизняної війни I ст. (два), медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

19.12.1950 закінчив Казанську вищу офіцерську бронетанкову техшколу. 17.11.1955 звільнений у запас. Із листоп. 1958: автобаза № 6, м. Харків, майстер; в/ч № 65408, майстер; автоколона № 2251, ст. майстер, ст. механік.

Помер 1.10.1981 у м. Харків.

БОЙКО Надія Лазарівна, 1918, ст-ця Петропавловська Курганінського р-ну Краснодарського краю, РФ. Ст. лейтенант, ст. медсестра інфекційного госпіталю № 4262 2 гв. мех. А. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчила фельдшерсько-акушерську школу, м. Кременчук Полтавської обл. 25.05.1937 – черв. 1941: залізнична лікарня, пологовий будинок, м. Дебальцеве Донецької обл., ст. акушерка.

23.06.1941 призвана до лав ЧА Орджонікідзевським (кол.) РВК нині м. Єнакієве Донецької обл.

Черв. 1941 – верес. 1942: Півд.-Захід. фр., ХППГ № 39, ст. хірургічна сестра. Верес. 1942 – січ. 1943: ХППГ № 473, ст. хірургічна

сестра. Січ. 1943 – трав. 1945: інфекційний госпіталь № 4257, ст. медсестра.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги» (дві), «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

21.12.1946 демобілізована. Із лип. 1947: санчастина УМВС Харківської обл., фельдшер.

Померла 29.10.1998.

БОЙКО Павло Григорович, 1913, с. Капустинці Яготинського р-ну Київської обл. Підполковник, ст. офіцер управління бойової підготовки Туркестанського ВО.

У 1928 закінчив 7 класів НСШ. Із 1928: Гуляйпільський чавуноливарний з-д, модельник; споживча кооперація с. Капустинці, бухгалтер.

5.11.1933 добровільно призваний до лав ЧА Полтавським МВК.

Верес. 1934 – листоп. 1937: Ульяновське танкове училище ім. Леніна, курсант. Трав. 1940 – січ. 1942: Військ.-інженерна академія ім. Куйбишева, м. Москва, слухач.

1.03.1942–30.07.1942: Півд.-Захід. фр., 170 тбр 40 А, заст. ком. б-ну зі стройової частини. 1.11.1942–28.03.1943: Північ.-Захід. фр., 3 окр. гв. тп прориву 11 А, ком. роти танків КВ.

Орден Червоного Прапора, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

Берез. 1943 – черв. 1943: Вища офіцерська бронетанкова школа ім. Молотова, м. Магнітогорськ, слухач. Із лип. 1943: викладач тактики, ст. офіцер навч. відділу окружних об'єднаних КУОС, м. Ташкент (з листоп. 1952), ст. офіцер 5-го та 6-го відділів Управління бойової підготовки Туркестанського ВО (з січ. 1956). 23.05.1958 звільнений у запас. Із груд. 1960: Харківська вантажна автостанція, ст. диспетчер. Вузлова транспортно-експедиційна контора, диспетчер, ст. диспетчер, нач. ділянки графікових відправлень.

Помер 1.10.1972 у м. Харків.

БОЛДИРЕВ Петро Данилович, 1915, м. Дніпродзержинськ Дніпропетровської обл. Капітан техслужби, бортовий авіатехнік 4 окр. авіазагону Київської А ППО.

У 1931 закінчив 7 класів Дніпродзержинської СШ, у 1935 – 1 курс Дніпродзержинського металургійного ін-ту.

У жовт. 1935 призваний до лав ЧА за спецнабором ЛКСМУ м. Дніпродзержинськ. 1935–1938: курсант Вольського військ. авіатехучилища Саратовської обл.

Черв. 1939 – жовт. 1939: учасник боїв на р. Халхін-Гол.

Черв. 1941 – жовт. 1941: Півд.-Захід. фр., 9 винищ. ап, механік ланки. Лип. 1942 – черв. 1943: Калінінський фр., 926 винищ. ап 106 винищ. ад ППО, технік ланки. Лип. 1943 – серп. 1943: Карел. фр., 768 винищ. ап 122 винищ. ад ППО, технік ланки. Серп. 1943–9.05.1945: Захід. фр., 339 окр. трансп. ае ППО, механік бортовий.

Медалі: «За відвагу», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

12.08.1955 звільнений у запас. 1963–1972: інженер, технік зв'язку у Харківському обласному аероклубі ДТСААФ.

Помер 12.01.1987 у м. Харків.

БОЛОБІН Микола Тимофійович, 1916, с. Петровське Панінського р-ну Воронезької обл., РФ. Майор, заст. ком. з постачання 129 окр. розвід. б-ну 70 гв. сд 38 А. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 7 класів Петровської НСШ.

25.11.1939 призваний до лав ЧА Лимановським (кол.) РВК Воронезької обл.

Листоп. 1939 – груд. 1939: курсант полкової школи при 304 артп Київського ВО, м. Чернігів. 1939–1941: курсант Грозненського військ.-піхотного училища.

Черв. 1941 – лип. 1941: Півд.-Захід. фр., 306 сп 62 сд 5 А, ком. взв. Груд. 1941: Захід. фр., 114 сп 329 сд 5 А, ком. стр. роти. Під час боїв у р-ні с. Андрієвичі Ємільчинського р-ну Житомирської обл. отримав тяжку контузію, 14.12.1941 – тяж-

ке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 1643, м. Сизрань Самарської обл.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

24.11.1954 звільнений у запас. 1964–1970: з-д «Електроверстат», зав. складу, кранівник. 1970–1976: Харківський з-д електроапаратури, кранівник.

БОЛОТІН Віктор Миколайович, 1920, м. Чугуїв Харківської обл. Майор адмінслужби, нач. відділення медико-санітарного постачання 85 окр. медсанбату 86 гв. мсд 14 А.

У 1938 закінчив 10 класів Чугуївської СШ № 1.

1.09.1938 добровільно вступив до Харківського військ. медучилища, яке закінчив у 1940.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–21.08.1942: Півд., Півд.-Західний фр., 274 корпусний важк. артп РГК; 837 окр. арм. арт.-розвід. д-н 9 А, фельдшер. 21.08.1942–9.05.1945: Північ.-Кавказ., Півд., 1-й, 4-й Укр., 1-й Прибалт. фр., 1179 сп 347 сд, нач. аптеки полку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

12.12.1958 звільнений у запас. Із 1963: Харківський облздороввідділ, ст. інспектор 2-го сектора, бухгалтер.

БОЛОТНИК Микола Савович, 1919, м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. Підполковник, викладач Харківського вищого військ. авіаучилища льотчиків.

Серп. 1941 – трав. 1943: ст. контрольний майстер машинобудівного з-ду у м. Комсомольськ-на-Амурі Хабаровського краю, РФ.

У трав. 1943 призваний до лав ЧА Комсомольським РВК Хабаровського краю. Трав. 1943 – трав. 1945: 3-й Білорус. фр., 283 стаціонарна авіамайстерня, механік, технік відділу техконтролю.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» І – ІІІ ст., «За бойові заслуги».

1945–1949: перебував у запасі. У 1947 закінчив Московський авіаінститут. У листоп. 1949 призваний Серпуховським МВК Московської обл. Викладав у Ачинському військ. авіац.-тех., Омському військ. авіаційному, Чугуївському, Харківському Вищих військ. авіаучилищах. У січ. 1971 звільнений у запас. Працював інженером інспекції, нач. лабораторії наукової організації праці в/ч № 36986.

Помер 20.09.1994 у м. Чугуїв Харківської обл.

БОЛЬШАКОВ Борис Андрійович, 1913, с. Полянки Ядринського р-ну, Чувашія, РФ. Майор, інженер ае.

У 1925 закінчив початкову школу у с. Полянки. Працював слюсарем на з-ді у м. Нижній Новгород. У 1934 закінчив вечірні курси технічного нормування, у 1936 – 2 курси вечірнього механіко-машинобудівного робітфаку, м. Нижній Новгород.

У 1936 призваний до лав ЧА через Військово-морське авіатехнічне училище ім. Молотова за спецнабором ЦК ВЛКСМ.

22.06.1941–30.10.1942: 1 ае 1 ап ВПС ЧБФ, авіаційний механік. 30.10.1942–30.08.1943: 2 ае 2 ап ВПС ЧБФ, технік авіаланки. 30.08.1943–3.12.1943: 1 ае 7 штурм. ап ВПС ЧБФ, технік авіаланки. 3.12.1943–9.05.1945: 2 ае 1 навч. ап ВПС ЧБФ, технік ст. 2 ае.

19.11.1956 звільнений у запас. 28.08.1962–3.04.1971: в/ч № 26821, пом. нач. команди.

Помер 26.07.2001 у м. Первомайський.

БОЛЬШАКОВ Олександр Іванович, 1914, с. Молоді Чеховського р-ну Московської обл., РФ. Капітан 1-го рангу, заст. нач. управління озброєння і судноремонту тилу.

1932–1936: студент Московського бавовняного технікуму ім. 1905 року.

Жовт. 1936 – груд. 1938: служба у лавах ЧА, 168 полк НКВС, м. Таганрог Ростовської обл.

Січ. 1939 – січ. 1942: м. Орєхово-Зуєво, ткацька ф-ка № 2, нач. цеху.

Січ. 1942 – берез. 1942: ВПУ ім. Енгельса, слухач. Берез. 1942 – лют. 1944: Волхов. фр., політрук, заст. ком. полку з політчастини. У трав. 1943 був тяжко поранений у боях за 7-е сел. Синявинських торфорозробок, Ленінградська обл. Трав. 1943 – груд. 1943: ЕГ № 2069, м. Боровичі Новгородської обл., на лікуванні.

Орден Червоного Прапора, медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1950 закінчив морський ф-т Військ.-політ. академії ім. Леніна. 14.03.1961 звільнений у запас. Харківський ін-т інженерів комунального будівництва, зав. кабінету.

Помер 15.01.1967 у м. Харків.

БОНДАР Харитон Михайлович, 1918, с. Ревуче (кол.) Куп'янського р-ну Харківської обл. Гв. ст. лейтенант медслужби, фельдшер 704 окр. сан. б-ну. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив Куп'янську фельдшерсько-акушерську школу.

2.03.1940 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

Берез. 1940 – верес. 1941: Харківське військ.-мед. училище, курсант.

Листоп. 1941 – трав. 1945: Північ.-Захід. фр., 362 окр. кулемет.-артб-н 43 УР, фельдшер; Північ.-Кавказ., 4-й Укр. фр., 93 окр. корпусний артп 3 гірськострілецького корпусу, фельдшер.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За оборону Кавказу».

30.04.1947 звільнений у запас. Працював зав. медпункту с. Ревуче (кол.) Куп'янського р-ну Харківської обл.

Помер 11.08.2000 у м. Лозова Харківської обл.

БОНДАРЕВ Анатолій Миколайович, 1922, м. Костанай, Казахстан. Підполковник, нач. штабу 505 окр. гв. б-ну зв'язку 14 гв. важк. тд 6 ТА Київ. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 9 класів Ленінградської СШ № 19.

1.09.1939 добровільно став до лав ЧА через Ленінградське військ. училище зв'язку, яке закінчив 10.06.1941.

22.06.1941–24.10.1941: Півд.-Захід. фр., 65 окр. б-н зв'язку штабу ВПС, нач. радіостанції. 22.11.1941–13.09.1942: Брянський фр., окр. б-н зв'язку 135 курсантської сбр, ком. штабної роти. 4.01.1943 закінчив Московські КУКС зв'язку ЧА. 28.08.1943–9.05.1945: Степ., 2-й, 3-й Укр. фр., 1396 зеніт. артп 35 зеніт. артд 37 А, нач. зв'язку полку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», болгарська «За участь у Вітчизняній війні 1944–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

4.02.1961 звільнений у запас. Із 1962: Чугуївський РВК, пом. нач. частини, діловод, ст. пом. нач. відділ., Чугуївський міський Будинок піонерів, керівник радіогуртка.

Помер 28.02.1996 у м. Чугуїв Харківської обл.

БОНДАРЕВ Віктор Семенович, 1920, с. Рибушка Саратовського р-ну Саратовської обл., РФ. Мол. лейтенант, ком. взв. окр. роти розвідки 34 сд. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 9 класів вечірньої школи, м. Харків. 1936–1939: навч. комбінат при Центр. виконавчому комітеті УРСР, м. Харків, столяр.

12.04.1939 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків. 15.08.1943 призваний до лав ЧА Липецьким (нині Харківський) РВК Харківської обл.

Серп. 1943 – листоп. 1943: Степ. фр., 236 зсп 69 А, рядовий. Трав. 1944 – лип. 1944: 1-й Білорус. фр., 34 сд 69 А, ком. взв. розвідки. 2.07.1944 під час виконання бойового завдання в р-ні м. Ковель Волинської обл. був контужений.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У серп. 1944 звільнений у запас.

Помер 19.01.1995.

БОНДАРЕВ Олексій Сергійович, 1920, с. Селішки Духовщинського р-ну Смоленської обл., РФ. Гв. лейтенант, ком. стр. взв. 359 сп 50 сд 52 А. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 7 класів НСШ, с. Селішки. 1938–1940: працював робітником на будівництві залізниці № 50 Смоленської обл.

30.09.1940 призваний до лав ЧА Духовщинським РВК Смоленської обл.

Січ. 1942 – трав. 1942: Півд.-Захід. фр., 632 сп 175 сд, ком. стр. відділення. 5.05.1942 був тяжко поранений, ЕГ у м. Воронеж. У квіт. 1943 закінчив курси мол. лейтенантів, Центр. фр. Квіт. 1943 – 9.05.1945: 4-й Укр. фр., 2 пов.-десант. див., ком. стр. взв.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

24.04.1946 звільнений у запас. 1946–1947: нач. військово-облікового столу 1-го відділення міліції м. Борислав Львівської обл. 1947–1949: заготівельник на Близнюківській птахофабриці. 1950–1963: Уплатнівське сільпо Близнюківського р-ну Харківської обл., завторг.

Помер 18.03.2003 у с. Олексіївка Близнюківського р-ну.

БОНДАРЕВСЬКИЙ Андрій Павлович, 1911, с. Качалівка Краснокутського р-ну Харківської обл. Капітан, ком. інж.-сап. роти.

У 1933 закінчив Харківський паркобудівний технікум. Жовт. 1933 – груд. 1935: на службі у лавах ЧА. Працював озеленювачем на Балаклійському з-ді № 2, секретарем, інструктором у Балаклійському РК ЛКСМУ Харківської обл., потім у Стрийському Львівської обл.

У лип. 1941 мобілізований до лав ЧА Київським ОВК.

15.07.1941–20.06.1943: 531 окр. мінно-підривний б-н; Воронез. фр., 22 окр. маскувальна рота, заст. ком. роти з політчастини. Лип. 1943 – січ. 1944: окр. навч. інж. бр., слухач. 6.02.1944–9.05.1945: Північ.-Кавказ., 4-й Укр. фр., 20 гірничий інж.-сапб 4 гірничої інж.-сапбр, ком. взв.; 17 гірничий інж.-сапб 4 гірничої інж.-сапбр, ком. інж.-сап. роти. 13.10.1944 під час боїв на Ужгородському напрямі отримав поранення.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 7 подяк від Верховного Головнокомандувача.

У черв. 1946 звільнений у запас. Працював нач. клубу, пом. коменданта, інструктором парткомітету артарсеналу № 1, м. Балаклія Харківської обл., головою колгоспу «Червоний Жовтень», Балаклійський р-н, інженером ВТО 91-го буд.-монтажного тресту, м. Балаклія Харківської обл.

Помер 12.09.2008 у м. Харків.

БОНДАРЕНКО Микола Павлович, 1920, с. Хустянка Буринського р-ну Сумської обл. Майор, заст. ком. 621 окр. зеніт. артд-ну 63 гв. мсд.

У 1939 закінчив 10 класів СШ, с. Засулля Недригайлівського р-ну Сумської обл.

20.09.1939 призваний до лав ЧА через Горьковське (нині м. Нижній Новгород) училище зенітної артилерії.

20.07.1941–20.10.1942: Півд.-Захід., Воронез. фр., 746 зеніт. артп ППО, комбат, заст. ком. д-ну. 28.01.1943–25.05.1943: Саратовсько-Балашовський дивізійний р-н ППО, 317 зеніт. артп ППО, заст. ком. д-ну зі стройової частини. 25.05.1943–26.08.1943: Воронезько-Борисоглєбський корпусний р-н ППО, 1571 зеніт. артп ППО, заст. ком. д-ну. 26.08.1943–9.05.1945: Півд., Півд.-Захід. фр. ППО, 374 зеніт. артп, 6 корпус ППО; 965 зеніт. артп, 12/9 корпус ППО, заст. ком. д-ну зі стройової частини.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

27.01.1959 звільнений у запас. Із 1961: оператор на з-ді «Південкабель». Із 1965:

ст. інженер НДІ важкого електромашинобудування. Із 1971: інженер-конструктор з-ду «Електроважмаш».

Помер 29.11.1983 у м. Харків.

БОНДАРЕНКО Михайло Григорович, 1921, с. Яковлівка Харківського р-ну Харківської обл.

По закінченні 7 класів працював садоводом.

У серп. 1940 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

1941–1945: 251 сп НКВС, бат. 76-мм гармат 34 мсп НКВС, рядовий. Брав участь у обороні Москви, у боях в р-ні с. Гізель (Північна Осетія), Москви, на Кубані.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За оборону Москви».

По війні продовжував службу у складі 2 сб 34 мсп НКВС. 20.03.1946 демобілізований. Прож. у с. Яковлівка Харківського р-ну Харківської обл.

Помер у 1980.

БОНДАРЕНКО Олексій Петрович, 1908, с. Тимки Оржицького р-ну Полтавської обл. Полковник, заст. ком. 134 гв. сп 45 гв. сд.

1930–1937: служба у лавах ЧА. 1937–1941: викладач військ. дисциплін у педінституті, м. Лубни Полтавської обл. У 1941 заочно закінчив Київський педінститут.

Верес. 1941 – трав. 1942: Півд.-Захід. фр., 178 арм. зсп 38 А, ком. стр. роти; 812 сп 304 сд, ком. сб. Трав. 1942 – груд. 1942: Академія ім. Фрунзе, м. Ташкент, Узбекистан, курсант. Січ. 1943 – трав. 1945: Брянський фр., 111 сп 55 сд 13 А, нач. штабу полку; Центр., Білорус. фр., 55 сд 70, 61 А, пом. нач. 1-го відділення див.; 228 сп 55 сд 61 А, нач. штабу полку; 1 Мозирська Червонопрапорна див. мор. піхоти Червонопрапорного Балтфлоту, пом. нач. 1-го відділення див.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора. Мав подяки від Верховного Головнокомандувача.

У трав. 1954 звільнений у запас. Працював нач. відділення зв'язку № 75 Харківського поштамту.

Помер 27.10.1990 у м. Харків.

БОНДАРЕНКО Павло Семенович, 1907, м. Богодухів Харківської обл. Капітан, ком. сб 78 сп 74 сд. Інвалід ВВВ.

Працював чоботарем на Богодухівському кустпромкомбінаті.

1929–1931: служба у лавах ЧА.

1931–1939: зав. магазину авіачастини, м. Богодухів. У 1933 і 1936 закінчив КУКС запасу.

У квіт. 1939 мобілізований до лав ЧА Харківським МВК.

Черв. 1941 – листоп. 1944: Півд.-Захід. фр., 348 сп 116 сд 6 А, ком. роти; Калінінський фр., 1241 сп 375 сд, заст. ком. бат.; Півд.-Захід. фр., 798 сп 140 сд, заст. ком. б-ну; 3-й Укр. фр., 315 сп 19 сд, заст. ком. б-ну; 3-й Укр. фр., 1310 сп 19 сд, ком. б-ну. Під час боїв був поранений: 15.07.1941 в р-ні м. Біла Церква Київської обл., 19.08.1941 поблизу м. Черкаси (контужений), 22.03.1942 під м. Тирасполь, 5.11.1944 в р-ні м. Кишинів, Молдова.

Ордени Червоної Зірки (два), медаль: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

10.07.1946 звільнений у запас. Працював зав. магазину у змішторзі, м. Новоград-Волинський Житомирської обл., зав. тарного складу у Жовтневому р-ні м. Харків.

Помер 8.10.1998 у м. Харків.

БОНДАРЕНКО Петро Йосипович, 1912, м. Куп'янськ Харківської обл. Майор, ст. інструктор з культурно-масової роботи політвідділу 10 тд 7 мк.

1932–1934: строкова служба у лавах ЧА. У 1936 закінчив Куп'янський педтехнікум. 1936–1938: учитель Аркадівської, Волосько-Балаклійської шкіл Шевченківського р-ну Харківської обл. У 1938 вдруге призваний до лав ЧА Шевченківським РВК Харківської обл.

15.08.1941–10.12.1941: Півд.-Західфр., інструктор з культурно-художньої роботи Будинку ЧА 38 А. 15.07.1942–15.12.1942: Сталінград. фр., інструктор з культурно-художньої роботи Будинку ЧА 62 А.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 2 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

20.08.1955 звільнений у запас. Працював директором Центрального парку культури і відпочинку ім. Горького, м. Харків.

Помер 16.03.1993 у м. Харків.

БОНДАРЕНКО Свирид Якович, 1915, с. Нивки Добруського р-ну Гомельської обл., Білорусь. Майор, заст. з політчастини ком. 2 навч. бат. 22 школи з підготовки мол. спеціалістів техслужби.

У 1931 закінчив 6 класів Нивкінської НСШ. 1935–1938: Круговець-Калінінська сільрада Добруського р-ну, голова сільради.

8.10.1939 призваний до лав ЧА Добруським РВК Гомельської обл.

Лют. 1942 – трав. 1943: Північ.-Кавказ. фр., Краснодарський дивізійний р-н ППО, 53 окр. зеніт. артд-н, військком бат. Північ.-Кавказ. р-н ППО 286 окр. зеніт. артд-н, заст. ком. бат. з політчастини. Трав. 1943 – лип. 1944: Півд., Півд.-Західф. фр. ППО, 286 зеніт. артд-н 88 див. ППО, парторг д-ну. Лип. 1944–9.05.1945: Півд.-Західфр. ППО, окр. 286 зеніт. артд-н 8 корпусу ППО, заст. ком. д-ну з політчастини.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За трудову відзнаку».

У берез. 1950 пройшов курси перепідготовки політскладу при Ленінград. ВО. 30.11.1955 звільнений у запас. Із 26.12.1955: виробнича коопартіль ім. XVIII партз'їзду Хароблшвейпрофспілки, м. Зміїв Харківської обл., голова. Зміївський райпобуткомбінат, директор.

БОНДАРЕЦЬ Іван Феодосійович, 1922, с. Пришиб Балаклійського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, заст. із політчастини ком. роти 54 окр. аеродром.-буд. полку.

1938–1940: машинобуд. технікум при ХТЗ, учень.

У лип. 1940 призваний до лав ЧА Московським РВК м. Харків. Серп. 1940 – серп. 1941: Серпуховська авіатехшкола пілотів і авіамеханіків, курсант.

Серп. 1941 – лют. 1942: Брянський фр., 38 швидк. ап 61 швидкісної бомбард. див. 15 ПА, авіамеханік. Лют. 1942 – листоп. 1944: 71 тех. рота 7 раб 15 ПА, авіамеханік. Листоп. 1944 – трав. 1945: 2-й Прибалт. фр., 118 штурм. ап 224 штурм. ад 15 ПА, авіамеханік. 8.05.1945 отримав два поранення під час бомбардування аеродрому.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

12.01.1956 звільнений у запас. Автотранспортна контора, м. Балаклія, інженер.

Помер 27.12.1989 у м. Балаклія Харківської обл.

БОРЗОВ Дмитро Семенович, 1912, с. Ястребово Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. стр. роти 1319 сп 185 сд 47 А. Інвалід ВВВ.

У 1924 закінчив 4 класи початкової школи, с. Ястребово. Із 1926 працював у с/г.

У 1934 призваний до лав ЧА Московським МВК.

Серп. 1941 – берез. 1942: Захід. фр., 957 сп, ком. мінобслуги. Берез. 1942 – листоп. 1943: Північ.-Захід. фр., 107 сп 55 сд 11 А, ком. мін. взв. Берез. 1944 –лип. 1944: 1-й Білорус. фр., 1319 сп 185 сд 77 ск 47 А, ком. стр. роти. Був чотири рази поранений: 28.08.1941 у боях за м. Єльня Смоленської обл., 18.12.1941 у р-ні м. Москва, 28.11.1942 поблизу м. Стара Руса

Новгородської обл., 22.07.1944 на тер. м. Ковель Волинської обл.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: медаль «За відбудову підприємств чорної металургії Півдня».

17.05.1945 звільнений у запас. Із серп. 1945 працював на Харківському коксохімзаводі.

Помер 1.04.1996 у м. Харків.

БОРИСЕНКО Михайло Андрійович, 1907, с. Бугаївка Ізюмського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. 997 сп 263 сд. Інвалід ВВВ.

1929–1932: служба у лавах ЧА.

У лип. 1942 мобілізований до лав ЧА Ізюмським РВК Харківської обл.

Лип. 1941 – груд. 1942: Захід. фр., комендантська дільниця № 1 воєнно-автомобільної дороги № 5, диспетчер. Груд. 1942 – берез. 1943: Окружні курси мол. лейтенантів Московського ВО, курсант. Берез. 1943 – серп. 1943: 4-й Укр. фр., 997 сп 263 сд 6 А, ком. стр. взв. У серп. 1943 отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 3864 у м. Свердловськ (нині Єкатеринбург), РФ.

У трав. 1944 звільнений у запас. Проживав у смт Савинці Балаклійського р-ну Харківської обл., працював у сільському господарстві.

Помер.

БОРИСЕНКО Михайло Антонович, 1922, смт Нова Водолага Харківської обл. Лейтенант, заст. ком. батареї зі стройової частини 860 сп 240 сд 40 А. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 6 класів Нововодолазької НСШ. 1936–1938: учень школи ФЗН 1-ї Харківської взуттєвої ф-ки. До 1941 працював заготівельником на 1-й Харківській взуттєвій ф-ці.

23.08.1941 призваний до лав ЧА Нововодолазьким РВК Харківської обл.

Груд. 1941 – черв. 1942: курсант Астраханського кулеметно-мінометного училища, Приволзький ВО. Лют. 1943 – серп. 1943: слухач курсів «Выстрел», м. Єкатеринбург, Уральський ВО. Листоп. 1943 – січ. 1944: 1-й Укр. фр., 836 сп 240 сд 40 А, заст. ком. батареї зі стройової частини. Січ. 1944 – берез. 1945: перебував у німецькому полоні. Берез. 1945 – листоп. 1945: проходив спецперевірку, 32 зсп 12 зап. сд, Південно-Уральський ВО. Був двічі поранений: 5.11.1943 у боях за м. Київ, 25.01.1944 тяжко у р-ні м. Вінниця.

Орден Вітчизняної війни I ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

30.11.1945 звільнений у запас. 1949–1961: вахтовий ВОХР з-ду «Світло шахтаря», м. Харків.

Помер 18.09.2003 у смт Нова Водолага Харківської обл.

БОРИСЕНКОВ Олександр Єрмолайович, 1925, с. Жегарино (кол.) Невельського р-ну Псковської обл., РФ. Старшина надстрокової служби, зав. складу ПММ, 35 окр. б-н хімзахисту в/ч № 18726 Київського ВО.

У 1939 закінчив 7 класів НСШ, м. Ленінград, у 1942 – ремісниче училище. Працював на з-ді у м. Єкатеринбург токарем по металу.

18.05.1943 призваний до лав ЧА Кагановицьким (кол.) РВК м. Єкатеринбург.

Серп. 1943 – листоп. 1943: курсант 4 навч. артп. 15.11.1943–1945: 1363 артп 42 окр. вптабр, ком. радіовідділення.

Медалі: «За відвагу», «За визволення Белграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» I ст., II ст., «За бойові заслуги».

28.03.1967 звільнений у запас. Із 1968 працював експедитором в «Укргазбуд», комірником у військторзі № 831, пресувальником на Харківському релейному з-ді.

Помер 18.12.1994 у м. Харків.

БОРИСОВ Михайло Михайлович, 1915, Можгинський р-н, Удмуртія, РФ. Лейтенант медслужби, ст. фельдшер окр. роти охорони військ. комендатури р-ну

Баутцен Рад. військ. адміністрації у Німеччині. Інвалід ВВВ.

Лип. 1933 – трав. 1937: фельдшерсько-акушерська школа, м. Іжевськ, Удмуртія, студент.

27.09.1937 призваний до лав ЧА Можгинським РВК, Удмуртія.

1.01.1942–18.05.1942: Брянський фр., 84 кп 55 гв. кд, фельдшер. 18.05.1942–9.05.1945: Воронез., 1-й Білорус. фр., ППГ № 4347, ст. лаборант, діловод.

Медалі: «За бойові заслуги» (дві), «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За трудову відзнаку», «За трудову доблесть».

28.05.1948 звільнений у запас.

Помер 14.03.1998 у м. Ізюм Харківської обл.

БОРОВКОВ Леонід Дмитрович, 1917, м. Люботин Харківської обл. Майор, нач. штабу 42 окр. інж.-тех. б-ну 68 окр. інж.-тех. бр.

У 1936 закінчив 9 класів Люботинської СШ.

У 1936 добровільно призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

1936–1938: курсант Харківського військ.-піхотного училища.

25.03.1945–10.04.1945: 1-й Білорус. фр., 29 опрос, в резерві.

Медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

19.04.1945–13.10.1956: перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 22.11.1956 звільнений у запас. Із 1964: трест «Промтехмонтаж», м. Харків, нач. матеріально-технічного відділення, нач. відділу постачання.

Помер 1.09.2005 у м. Харків.

БОРОВОК Олексій Григорович, 1921, с. Таранівка Зміївського р-ну Харківської обл. Капітан, нач. зв'язку б-ну – ком. взв. зв'язку 132 окр. сб 8 окр. сбр, Далекосхід. ВО.

У 1937 закінчив 7 класів Таранівської НСШ Зміївського р-ну, у 1940 – 3 курси Харківського технікуму електрозв'язку.

29.03.1940 добровільно призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків. Берез. 1940 – верес. 1940: курсант Харківського військ. училища зв'язку. 1940–1941: курсант Ульяновського військ. училища зв'язку.

Серп. 1941 – лют. 1942: Ленінград. фр., 286 сд 54 А, пом. нач. радіозв'язку див. Лют. 1942 – берез. 1944: Волхов. фр., 286 сд 8 А; 505 окр. мінп 59 А, пом. нач. радіозв'язку полку. Берез. 1944 – трав. 1945: Ленінград. фр., 505 окр. мінп 8 А, нач. зв'язку д-ну.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

20.07.1955 звільнений у запас. 1955–1962: контролер на Харківському телефонно-комутаторному з-ді. 1970–1973: агент із постачання у Будинку відпочинку «Високий», смт Високий Харківського р-ну.

Помер 1.04.1998 у смт Високий Харківського р-ну Харківської обл.

БОРОДІН Григорій Омелянович, 1919, Черепановський р-н Новосибірської обл., РФ. Майор, адмінслужби, ст. фельдшер полкового медпункту. Інвалід ВВВ.

19.12.1939 призваний до лав ЧА Барнаульським МВК Алтайського краю.

У 1941 закінчив Харківське військ.-фельдшерське училище військ НКВС.

2.07.1941–8.01.1942: Півд.-Західф. фр., 28 мсп оперативних військ НКВС, фельдшер. 8.01.1942 був тяжко поранений у р-ні м. Обоянь Курської обл., до 19.05.1942: ЕГ № 1918 на лікуванні. 25.06.1942–15.08.1942: окр. мед.-сан. рота 13 мсд оперативних військ НКВС, ст. фельдшер евакоовзводу. 18.09.1942–19.02.1943: Сталінград. фр., 103 медсанбат 95 сд, ком. евакоовідділення. 6.03.1943–9.05.1945: Центр., 1-й Укр., 1-й Білорус., 3-й Прибалт. фр., 80 медсанбат 212 гв. сп 75 гв. сд, ком. санроти.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки,

медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

19.07.1962 звільнений у запас. Райсанстанція, Ленінський р-н м. Харків, інструктор.

Помер 1.04.1994 у м. Харків.

БОРОНІН Василь Максимович, 1919, с. Нікульєвка Башмаковського р-ну Пензенської обл., РФ. Капітан, ком. роти пересувних майстерень, 5 окр. мост. залізн. полк 5 залізн. корпусу, Туркестанський ВО.

У 1934 закінчив 7 класів НСШ, с. Алексеевка Башмаковського р-ну.

7.11.1939 призваний до лав ЧА Ленінградським РВК м. Москва.

Груд. 1939 – жовт. 1940: курсант полкової школи, 8 залізн. полк, м. Мічурінськ Тамбовської обл.

Січ. 1942–9.05.1945: Півд.-Західн., Воронез., 4-й, 1-й Укр. фр., 14 окр. мост. б-н 19 залізн. бр., ком. взв., ком. роти.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги» (дві).

29.12.1956 звільнений у запас. 1959–1961: інженер-нормувальник на Харківському котельнозварювальному з-ді. 1961–1975: нач. бюро праці та зарплати, ст. інженер-нормувальник на з-ді підйомно-транспортного устаткування, м. Харків.

Помер 1.09.1998 у м. Харків.

БОРЦОВ Дмитро Миколайович, 1917, Бежаницький р-н Псковської обл., РФ. Полковник медслужби, ст. викладач військ. кафедри Харківського медінституту.

У 1934 закінчив 7 класів Успенської НСШ Великолуцького р-ну, у листоп. 1936 – школу ФЗУ «Юный водник», м. Ленінград.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 34 кп 8 кд, інструктор санслужби, Монголія.

Ордени: Червоної Зірки, «Полярна Зірка» (монгольський), медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоного Прапора, Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

25.09.1972 звільнений у запас.

Помер 14.06.1995 у м. Харків.

БОРЩ (БОРЩОВ) Василь Іванович, 1923, с. Бударки Вовчанського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. стр. роти. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 7 класів Бударської НСШ.

1.07.1941 призваний до лав ЧА Сталінським (кол.) РВК нині Заводський р-н м. Грозний.

У берез. 1942 відправлений на фронт з Краснодарського піхотного училища. Черв. 1942 – берез. 1943: Воронез., Сталінград. фр., 968 сп 273 сд, ком. мінобслуги. Берез. 1943 – трав. 1943: ЕГ, б-н одужуючих, м. Алмати. У лип. 1944 закінчив Туркестанське кулемет. училище РСЧА. Лип. 1944 – жовт. 1944: 1-й Укр. фр., 318 сп 241 сд 38 А, ком. мін. взв., ком. стр. роти. Жовт. 1944 – серп. 1945: ЕГ № 3313, м. Саратов на лікуванні.

У серп. 1945 звільнений у запас.

Помер 1.10.1994 у с. Мечебилове Барвінківського р-ну Харківської обл.

БОРЩОВ Максим Степанович, 1914, с. Юр'євка Чуйського р-ну, Киргизія. Старшина надстрокової служби, зав. продскладу, 28 окр. інж.-аеродромний б-н 32 ПА ППО.

У 1930 закінчив 5 класів НСШ. Працював у колгоспі.

3.11.1936 призваний до лав ЧА Кропоткінським (кол.) РВК Краснодарського краю. 1937–1938: курсант школи інструкторів Ленінград. ВО.

20.07.1941–17.11.1944: Північ.-Західф. фр., 19 окр. мост. залізн. б-н, старшина техроти, зав. складу.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

4.01.1959 звільнений у запас. 1960–1966: зав. овочевої бази, експедитор Ізюмського змішторгу. 1966–1981: комірник в Ізюмському ПТУ.

Помер 1.05.1988 у м. Харків.

БОЧЕНКОВ Іван Олексійович, 1918, м. Клин Московської обл., РФ. Інженер-підполковник, ст. викладач курсів підготовки мол. офіцерів 2-го Харківського військ. авіац.-тех. училища.

У 1936 закінчив 10 класів СШ м. Клин, у 1941 – 2 курси Магнітогорського гірничо-металургійного ін-ту Челябінської обл.

12.01.1942 призваний добровільно до лав ЧА Магнітогорським МВК через Військ.-пов. інж. академію ім. Жуковського.

Лип. 1944 – трав. 1945: проходив бойове стажування на 1-му Білорус. фр., у складі 12 гв. ап дд, механік.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

21.08.1970 звільнений у запас. Із 1971: Харківська філія підвищення кваліфікації керівних кадрів і спеціалістів, інженер. Із 1981: Харківський приладобудівний з-д ім. Шевченка, ст. інженер.

Помер 1.02.1997 у м. Харків.

БОЯРКІН Олександр Олександрович, 1912, Касимовський р-н Рязанської обл., РФ. Інженер-майор, нач. відділу зберігання 82 Центр. розподільної бази бронетанкового майна.

1932–1935: робітфак ім. Кірова, м. Москва, студент. У 1941 закінчив Московське вище технічне училище ім. Баумана.

Призваний до лав ЧА Первомайським РВК м. Москва і направлений до Харківського військ. авіаучилища штабних ком., де прослужив до жовт. 1942, м. Алмати, Казахстан.

3.01.1943–28.02.1943: Брянський фр., 872 гауб. артп, автотехнік д-ну. 1.03.1943–10.09.1943: Воронез. фр., управл. командуючого артилерією 38 А, пом. нач. відділу мех. тяги. Тяжко поранений 10.09.1943 під час взяття м. Ромни Сумської обл.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

25.12.1963 звільнений у запас. Харківське гв. вище танкове командне училище ім. Верховної Ради УРСР, викладач.

Помер 18.02.1989 у м. Харків.

БОЯРСЬКИЙ Євген Борисович, 1917, м. Баку, Азербайджан. Капітан, ком. бат. 350 окр. зеніт. артд-ну.

1934–1936: студент технікуму агромеханізації, м. Єйськ Краснодарського краю. Працював зав. відділу кадрів, головою робітничого комітету Ленінського радгоспу Сунженського р-ну.

5.10.1938 призваний до лав ЧА Сунженським РВК Інгушетії.

У січ. 1941 закінчив окружні курси мол. політруків, м. Житомир.

Черв. 1941 – лип. 1943: Півд.-Захід. фр., 215 окр. зеніт. артд-н 195 сд 35 ск 5 А, заст. ком. бат. з політчастини; 746 зеніт. артп ППО, комісар бат.; Воронез. фр., 317 зеніт. артп, заст. ком. бат. з політчастини; Центр. фр., 254 зеніт. артп ППО, заст. ком. бат. з політчастини. Лип. 1943 – груд. 1943: училище зеніт. артилерії, м. Нижній Новгород, слухач. Груд. 1943 – трав. 1945: Захід. фр., 242 малокаліберний зеніт. артп, ком. взв.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

Жовт. 1945 – груд. 1949: перебував у запасі. 14.12.1949 вдруге призваний до лав Рад. А. Працював сепараторником на Харківському комбінаті хлібопродуктів № 2.

БОЯРСЬКИЙ Наум Федорович (Федотович), 1911, с. Ковалівка Сватівського р-ну Луганської обл. Лейтенант, інструктор 4-ї частини Сватівського РВК Луганської обл.

1928–1933, 1939–1940: служба у лавах ЧА. До 1939 працював на Костянтинівському цинковому з-ді Донецької обл.

У трав. 1941 призваний до лав ЧА Опішнянським (кол.) РВК (нині Зіньківський р-н) Полтавської обл.

Черв. 1941 – лип. 1941: Захід. фр., 712 сп 132 сд, ком. відділ. 31.07.1941 отримав поранення, до листоп. 1941 перебував на лікуванні в ЕГ м. Курськ. У січ. 1943 закінчив курси мол. лейтенантів, Середньоазіатський ВО.

У лип. 1945 закінчив курси удосконалення політскладу РСЧА, Харків. ВО. 10.06.1946 звільнений у запас. Із 1950: контролер у Опішнянському кінотеатрі Полтавської обл., голова Опішнянського РК ДТСААФ, шофер Опішнянського сільпо.

Із 1994 прож. у м. Вовчанськ Харківської обл.

БРАГІН Сергій Васильович, 1910, с. Поташка Артинського р-ну Свердловської обл., РФ. Майор техслужби, ст. технік електрообладнання Харківського вищого військововового авіаційно-інженерного училища.

У 1924 закінчив школу, у 1929 – школу ФЗУ. Працював на металургійному з-ді, м. Алапаєвськ Свердловської обл.

9.11.1930 призваний добровільно до лав ЧА Алапаєвським РВК Свердловської обл. У 1931 закінчив курси санінструкторів, м. Москва, у 1933 – Військ. школу спецслужб ВПС.

Лип. 1941 – груд. 1942: Захід. фр., 30 ближньобомбард. ап, механік електрообладнання. Січ. 1943 – верес. 1943: Півд., Сталінград. фр., 8 окр. розвід. ап, технік електрообладнання, заст. ст. техніка ае зі спецслужб. Верес. 1943 – трав. 1944: 4-й Укр. фр., 68 спец. пересув. авіарем. база, нач. ПАРМ-1.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

20.06.1960 звільнений у запас. Із 1965: слюсар у Харківському вищому командно-інж. училищі, експедитор у Харківському зональному управлінні «Спортлото», контролер у тролейбусному депо № 1.

Помер 5.06.1995 у м. Харків.

БРАСЛАВСЬКИЙ Наум Ісакович, 1921, м. Кременчук Полтавської обл. Капітан, викладач зв'язку Білоцерківського військ.-піхотного училища, м. Тюмень.

У 1939 закінчив 10 класів. У січ. 1940 добровільно став до лав ЧА через Кременчуцький РВК Полтавської обл. Січ. 1940 – лип. 1941: курсант Сталінградського військ. училища зв'язку.

Лип. 1941 – черв. 1943: Захід. фр., 278 сп 211 сд, ком. взв. зв'язку; 725 окр. б-н зв'язку 17 сд, ком. взв. зв'язку; 1312 сп 17 сд, ком. взв. зв'язку, нач. зв'язку полку; 16 А Захід. фр., в резерві. 30.07.1941 під час боїв у Смоленській обл. був поранений.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У черв. 1946 звільнений у запас. У 1962 закінчив ХПІ. Працював нач. радіобюро, ст. інженером, гол. метрологом у аеропорту ЦПФ, м. Харків. У 1996 виїхав на ПМП до Німеччини.

БРАЧУН Василь Іванович, 1910, Козелецький р-н Чернігівської обл. Ст. лейтенант, нач. 3-ї частини Жовтневого РВК м. Харків. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив Харківську сільськогосподарську школу. 1938–1940: ЦК профспілок бурякорадгоспів, м. Харків, зав. оргвідділу.

Листоп. 1941 – черв. 1942: Кримський фр., 31 сп 25 сд, ком. кулемет. роти. Лип. 1942 – листоп. 1942: на лікуванні в ЕГ № 1545. Листоп. 1942 – січ. 1943: курси «Выстрел», Закавказький ВО, слухач.

Медаль «За оборону Севастополя».

16.07.1945 звільнений у запас через хворобу. У 1952 закінчив Всесоюзний заочний ін-т радянської торгівлі. 1952–1956: Харківська міжобласна база «Союзоптбакалія», директор. 1956–1962: Міськплодоовочеторг, м. Харків, заст. директора, із лют. 1962 – директор.

БРИСІН Іван Степанович, 1923, Бєлгородський р-н Бєлгородської обл., РФ. Гв. ст. лейтенант, ком. вогневого взв. артд-ну.

У черв. 1941 закінчив залізничну СШ № 6, м. Харків.

5.07.1941 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків. 5.07.1941–1.05.1942: Харківське авіаучилище, курсант. 1.05.1942 – листоп. 1942: 1-е Київське артучилище, м. Красноярськ, курсант. Листоп. 1942 – трав. 1943: Сталінград. фр., 197 сп 99 сд 62 А, ком. вогневого взв. 76-мм гармат. Трав. 1943 – черв. 1943: зсп 8 гв. А, у резерві. Черв. 1943 – січ. 1944: Півд.-Захід. фр., 83 окр. гв. винищ.-протитанк. д-н 79 гв. сд 8 гв. А, ком. вогнев. взв. 12.01.1944 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 227 гв. сп 79 гв. сд 8 гв. А, ком. вогневого взв. 76-мм гармат.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

24.11.1948 звільнений у запас. Верес. 1948 – лип. 1955: Харківський медінститут, студент. Лют. 1962 – берез. 1965: в/ч № 39295, НДР, рентгенолог. Жовт. 1965–24.07.1968: обл. лікарня № 1, м. Харків, рентгенолог. 24.07.1968–28.08.1970: відрядження до Алжиру. З трав. 1970: обл. лікарня № 1, м. Харків, рентгенолог, зав. відділу.

Помер 15.04.2007 у м. Люботин Харківської обл.

БРОДЕЦЬКИЙ Рафаїл Захарович, 1912, м. Запоріжжя. Ст. лейтенант, ком. взв.

Працював кранівником на з-ді «Електросталь» у м. Електросталь Московської обл., РФ.

1932–1934: служба у лавах ЧА. 1934–1937: кранівник на з-ді «Запоріжсталь», м. Запоріжжя. 1937–1941: майстер на турбінному з-ді у м. Нікополь Дніпропетровської обл.

У черв. 1941 мобілізований до лав ЧА Нікопольським РВК Дніпропетровської обл.

Черв. 1941 – лют. 1945: Півд., Північ.-Кавказ. фр., 8 окр. інж. б-н 56 А, старшина роти, ком. сап. взв.; 2-й Прибалт. фр., 67 окр. сапб 28 гв. сд, ком. сап. взв. 23.02.1945 під час боїв у Латвії був тяжко контужений, перебував на лікуванні в ЕГ № 386 у м. Сімферополь, Крим.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У квіт. 1945 звільнений у запас. Працював головою, майстром артілі головних уборів «Рекорд», м. Харків, майстром з пошиву головних уборів на фабриках індпошиву і ремонту одягу № 6, 5, м. Харків. У верес. 1995 виїхав на ПМП до Ізраїлю.

БРОДЬКО Михайло Степанович, 1918, с. Совєтське Північноказахстанської обл., Казахстан. Майор, пом. ком. з вогневої і тактичної підготовки.

Лют. 1936 – груд. 1937: паровозоремонтний з-д, м. Запоріжжя, слюсар.

1.02.1938 добровільно призваний до лав ЧА Сталінським (кол.) РВК Дніпропетровської обл. Лют. 1938 – лют. 1939: Качинська військ.-авіац. школа пілотів за спец. льотчика, м. Севастополь, Крим.

21.11.1944–6.03.1945: 1-й Білорус. фр., стажер, ком. ае 233 винищ. ап 234 винищ. ад 6 винищ. ак 16 ПА.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». Отримав подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1956 звільнений у запас. Харківський облтрест автотранспорту, лінійний контролер.

Помер 22.03.1984.

БРУК Михайло Маркович, 1917, м. Харків. Капітан медслужби, ординатор ХППГ № 592. Доцент, кандидат медичних наук. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 1-й Харківський медінститут, до 1941– аспірант.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Листоп. 1941 – трав. 1945: Півд.-Захід., Сталінград., Дон., Північ.-Захід., Захід., 3-й Білорус. фр., ХППГ № 592, ординатор хірургічного відділення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У трав. 1946 звільнений у запас. Із 1946: доцент Харківського медінституту.

Помер 27.12.1996 у м. Харків.

БУБИР Олександр Антонович, 1914, смт Панютине Лозівського р-ну Харківської обл. Капітан, нач. хімслужби полку.

Працював слюсарем на Панютинському вагоноремонтному з-ді. У 1936 закінчив робітфак у м. Лозова, у 1941 – Харківський сільгоспінститут.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків. Лип. 1941 – листоп. 1941: курси нач. хімслужби при Академії хімзахисту РСЧА, курсант. Груд. 1941 – груд. 1944: Ленінград. фр., 859 сп 294 сд 54 А, нач. хімслужби; Захід., 2-й Білорус. фр., 55 корпусний артп 33 А, нач. хімслужби полку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У лип. 1946 звільнений у запас. Працював заст. голови колгоспу ім. Орджонікідзе, головою колгоспу «Дружба», Лозівський р-н.

Помер 12.04.1996 у м. Лозова Харківської обл.

БУГОРАЄВ Георгій Олексійович, 1918, ст. Біла Калитва Білокалитвинського р-ну Ростовської обл., РФ. Інвалід ВВВ. Ст. лейтенант, пом. нач. штабу див. з обліку та укомплектування.

У 1937 закінчив Білокалитвинську СШ. Верес. 1937 – листоп. 1939: Ленінградський політехнічний ін-т ім. Калініна, студент.

25.11.1939 призваний до лав ЧА Виборзьким РВК м. Ленінград,

Листоп. 1939 – січ. 1940: 31 зсп Ленінград. ВО, курсант навч. бат.

Черв. 1941 – груд. 1941: Захід. напрям, 311 гарм. артп РГК, ст. писар штабу. Груд. 1941 – січ. 1944: Воронез. фр., 142 гарм. артп РГК, ст. писар штабу; 10 артд РГК, ст. писар, зав. діловодства 4 відділення штабу; Степ., 2-й Укр. фр., 27 окр. важка гарм. артбр РГК, пом. нач. штабу з обліку. Черв. 1944 – берез. 1945: 1-й Укр. фр., 469 окр. мінп Ставки Верховного Головнокомандувача, зав. діловодства штабу. Берез. 1945 – трав. 1945: 1-й Укр.фр., 29 зеніт. артд РГК, пом. нач. штабу.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 17 подяк від Верховного Головнокомандувача. Трудові нагороди: нагрудний знак «Шахтарська слава» III ст., бронзова медаль ВДНГ.

7.07.1946 звільнений у запас. 1947–1963: НДІ організації та механізації шахтного будівництва, технік, інженер, ст. науковий співробітник.

Помер.

БУДАЄВ Михайло Матвійович, 1920, с. Троїцьке Воронезької обл., РФ. Майор, заст. з політчастини ком. 498 окр. зент.-артд-ну 99 мсд 13 А. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив семирічну школу, с. Бурляївка Новохоперського р-ну Воронезької обл., у 1939 – Новохоперське педучилище.

10.10.1939 призваний до лав ЧА Токайським (кол.) РВК нині Ертільський р-н Воронезької обл.

Лип. 1941 – серп. 1941: 2 парашутно-десант. б-н 2 пов.-десант. бр. Київського ВО, рядовий. Січ. 1942 – черв. 1943: Степ. фр., 176 арм. зсп 21 А, старшина роти. Черв. 1943 – трав. 1944: 2-й Укр. фр., 1245 сп 375 сд 6 гв. А, ком. мінобслуги.

Трав. 1944 – черв. 1945: курсант Івановського військ.-політичного училища РСЧА. 10.08.1941 у боях за м. Київ отримав поранення, ЕГ у м. Сухий Лог Свердловської обл.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 6 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

20.06.1960 звільнений у запас. 1965–1969: ХДУ ім. Горького, ст. лаборант.

Помер 15.07.1972 у м. Харків.

БУДИЛКА Іван Артемович, 1923, с. Гусинка Куп'янського р-ну Харківської обл. Капітан, ад'ютант ае 258 винищ. ап 73 винищ. ад 69 ПА. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів, с. Червоноармійське Запорізької обл.

13.08.1941 призваний до лав ЧА Червоноармійським (кол.) РВК Запорізької обл. 13.08.1941 – верес. 1942: курсант 11-ї Слов'янської авіашколи початкового навчання. Верес. 1942 – трав. 1943: курсант Чугуївської авіашколи пілотів. Трав. 1943 – груд. 1943: курсант 10-ї військ. авіашколи початкового навчання. Груд. 1943 – груд. 1944: курсант Армавірської авіашколи пілотів. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 302 винищ. ап 254 ад 10 ПА, льотчик.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., Богдана Хмельницького, медаль «За перемогу над Японією». Подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

10.08.1955 звільнений у запас. Із 1957: технік-конструктор, інженер-конструктор п/с № 165. Із 1960: інженер лабораторії автоматизації Харківської ТЕС № 2.

Помер 1.10.2005 у м. Харків.

БУЗИК Марко Львович, 1912, м. Новоукраїнка Кіровоградської обл. Лейтенант, радіотехнік 92 д-ну управління командуючого артилерією. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив Харківський електротехнічний ін-т, у 1940 – КУКС запасу, м. Муром Владимирської обл.

У черв. 1941 мобілізований до лав ЧА Луганським МВК.

Лип. 1942 – серп. 1942: Сталінград. фр., 616 артп 137 сд, пом. нач. зв'язку з радіо. Серп. 1942 – берез. 1943: Волхов. фр., 379 артп 147 сд, пом. нач. зв'язку з радіо. 3.03.1943 поранений поблизу м. Ленінград. Трав. 1943 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 2 д-н 191 мінп, нач. зв'язку; 1363 радіорота, нач. радіостанції; 18 окр. взв. радіозв'язку, ком. взв.; 92 д-н управління артилерією, радіотехнік. Серп. 1945 – верес. 1945: Забайкал. фр., 92 д-н управління артилерією, радіотехнік.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

7.11.1945 звільнений у запас. Із 1959: проектний ін-т «Луганськпроект», гол. спеціаліст.

Помер 22.10.1994.

БУЗІВСЬКИЙ Михайло Іванович, 1916, смт Вільшани Дергачівського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, нач. зв'язку полку. Журналіст-міжнародник.

У 1938 закінчив Харківський фінансово-економічний ін-т. Серп. 1938 – верес. 1939: Миколаївський міськфінвідділ, економіст.

15.01.1939 призваний до лав ЧА Миколаївським МВК, удруге – 26.06.1941 Дергачівським РВК Харківської обл.

Серп. 1942 – листоп. 1943: Сталінград., Півд. фр., 28 А, штабна батарея командуючого, заст. ком. бат. Листоп. 1943 – трав. 1945: 4-й, 3-й, 2-й Укр. фр., 246 гв. артп 109 гв. сд, ком. штабної бат., пом. нач. зв'язку з радіо, нач. зв'язку полку.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Відня», «За визволення Белграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

9.02.1946 звільнений у запас. 1946–1949: Жовтневий райпромкомбінат

м. Харків, нач. планового відділу. Лют. 1949 – верес. 1949: Жовтневий РК ВКП(б), інструктор. Верес. 1949 – серп. 1951: вища дипломатична школа Міністерства закордонних справ, м. Москва, слухач. Серп. 1951 – січ. 1952: ТАРС, м. Москва, редактор. Січ. 1952 – верес. 1965: ТАРС, відділ іноземної інформації, м. Харків, кореспондент. Верес. 1965 – серп. 1970: республік. видавництво «Прапор», м. Харків, директор. Із серп. 1970: Облрадпроф, м. Харків, зав. міжнародного відділу.

Помер 27.08.1998.

БУЛАВІН Федір Ілліч, 1914, с. Тернова Чугуївського р-ну Харківської обл. Майор, заст. ком. з політчастини 213 окр. аеродромно-тех. роти 45 ПА.

У 1932 закінчив школу ФЗУ, м. Харків.

4.09.1935 призваний до лав ЧА Харківським МВК за спецнабором ЦК ВЛКСМ. У 1937 закінчив авіашколу техніків з озброєння, м. Ленінград, у черв. 1942 – курси політскладу, м. Іркутськ.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 149 бао 46 раб 12 ПА, нач. озброєння і боєприпасів бао.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

28.12.1955 звільнений у запас. Працював ст. контрольним майстром на дослідно-експериментальному з-ді «Металоприлад», м. Харків.

БУЛАЄНКО Іван Петрович, 1920, с. Вітрівка Новогеоргіївського (кол.) р-ну Кіровоградської обл. Полковник медслужби, нач. хірургічного відділення – хірург ВГ № 384. Кандидат медичних наук.

У 1939 закінчив 10 класів СШ у м. Новогеоргіївськ (кол.).

У листоп. 1939 призваний до лав ЧА Новогеоргіївським (кол.) РВК Кіровоградської обл.

Листоп. 1939 – верес. 1941: Київське військ.-мед. училище, курсант.

Груд. 1941 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., 29 окр. моторизований понтонно-мостовий полк, ст. фельдшер; Північ.-Захід., 2-й Укр. фр., 29 гв. пов.-десант. полк 7 гв. пов.-десант. див., ст. фельдшер, ком. взв. носіїв; 4 окр. медсанбат 7 гв. пов.-десант. див., військфельдшер, фельдшер відділення санхімзахисту. У серп. 1941 під час боїв за м. Київ був контужений.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За взяття Будапешта». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

У 1946 звільнений у запас. У 1951 закінчив Харківський медінститут. У січ. 1952 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків. У 1952 закінчив військ. ф-т при Харківському медінституті. Проходив службу у Прибалтійському, Київському ВО. Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У листоп. 1975 звільнений у запас.

Помер 1.01.2003 у м. Харків.

БУЛАНИЙ Олександр Олександрович, 1919, с. Топила Томаківського р-ну Дніпропетровської обл. Підполковник, ст. викладач – заст. нач. курсів ЦО Семипалатинської обл., Казахстан.

У 1938 закінчив школу ФЗУ в м. Запоріжжя.

Серп. 1941 – лют. 1942: Новоастраханська МТС Старобільського р-ну Луганської обл., формувальник.

22.02.1942 призваний до лав ЧА Старобільським РВК Луганської обл.

27.07.1942–7.02.1943: Сталінград. фр., 56 окр. тбр, радіотелеграфіст. 7.02.1943–15.07.1943: Сталінград., Півд. фр., 33 гв. окр. тбр, заст. комбата з політчастини. 15.07.1943–15.07.1944: 1-е Харківське танкове училище, прискорений курс, курсант.

Медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» ІІ ст., І ст.

27.12.1968 звільнений у запас.

Помер 19.06.1994 у сел. Водяне Зміївського р-ну Харківської обл.

БУЛГАКОВ Георгій Титович, 1919, с. Тернівка Дніпропетровської обл. Підполковник техслужби, нач. служби зв'язку винищ. авіації 16 див. ППО Бакинського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів СШ, Красноармійський р-н Донецької обл.

1.10.1939 призваний до лав ЧА Красноармійським РВК Донецької обл.

1939–1941: курсант Харківського військ. училища зв'язку.

22.06.1941–27.12.1941: Захід. фр., 169 бао, ком. радіовзв.; 544 сп 152 сд, нач. зв'язку, ком. взв. зв'язку; 27 зап. артп, ком. радіовзв. 12.05.1942–28.02.1943: Воронез. фр., 23 окр. рота зв'язку 2 ПА, ком. радіовзв. 28.02.1943–15.03.1943: Півд.-Захід. фр., 870 бао, ком. радіовзв. 29.05.1943–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 9 зміш. ак; 65 окр. рота зв'язку 17 ПА, ком. взв. Був поранений: у серп. 1941 та верес. 1941.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

21.07.1966 звільнений у запас. Із 1967: Ізюмський районний вузол зв'язку, електромеханік радіовузла.

Помер 7.07.1996 у м. Ізюм Харківської обл.

БУЛГАКОВ Кирило Никанорович, 1913, с. Зоріно Обоянського р-ну Курської обл., РФ. Полковник, нач. політвідділу – заст. із політчастини ком. 15 гв. мсд.

1934–1935: Рудоуправління, м. Часів Яр Донецької обл., кар'єр «Красный Октябрь», машиніст дизеля.

16.05.1935 призваний до лав ЧА за спецнабором РВК Донецької обл. У 1940 закінчив військ.-політ. училище ім. Фрунзе, м. Нижній Новгород.

Учасник радянсько-фінляндської війни груд. 1939 – берез. 1940: 75 сд, пом. нач. політвідділу.

Черв. 1941 – жовт. 1943: Захід. фр., 4 А, 61 А, інспектор політвідділу. Лип. 1944 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 38 інж.-сапбр, нач. політвідділу. Був тричі поранений.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора (два), Вітчизняної війни І ст., Леніна, медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

29.06.1959 звільнений у запас. Харківський облкниготорг, зав. магазину № 10.

Помер 17.12.1990.

БУРАКОВ Дмитро Васильович, 1922, ст. Привольна Каневського р-ну Краснодарського краю, РФ. Капітан, нач. обозно-речового постачання 390 окр. бао 53 ап 76 ад Ленінград. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів Єрмоловської СШ.

11.02.1942 призваний до лав ЧА Хобським РВК, Грузія. 1.12.1942 закінчив Бакинське мінометне училище.

1.12.1942–19.10.1943: Північ.-Кавказ. фр., окр. д-н 34 окр. сбр, ком. взв. 19.10.1943–9.05.1945: 253 арт. мінп окр. Примор. А; 4-й Укр. фр, 18 А, ком. взв. У трав. 1944 поранений під час наступу.

Орден Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

10.10.1949 закінчив Вищу офіцерську інтендантську школу ЗС, м. Ленінград. 26.05.1956 звільнений у запас. Із 1956: Куп'янський змішторг, експедитор; Куп'янська райлікарня, завгосп, заст. гол. лікаря з АГЧ; Куп'янська птахофабрика, заст. директора із постачання; Куп'янський молочно-консервний комбінат, майстер з відправки вантажів.

Помер 17.03.1996 у м. Куп'янськ.

БУРАХОВИЧ Яків Якович, 1914, с. Мирне Краснокутського р-ну Харківської обл. Старшина надстрокової служби, соліст оркестру в/ч № 63148.

У 1930 закінчив 7 класів школи спецслужб ВПС, вихованець-музикант. Із 1931 працював в оркестрі Харківської автотракторної майстерні.

У груд. 1933 призваний на строкову службу до лав ЧА Богодухівським РВК Харківської обл.

16.02.1943–8.06.1944: Брянський, Воронез. фр., 37 сбр, санінструктор. 8.06.1944–9.05.1945: 2-й Білорус., 2-й Прибалт. фр., 204 зсп, музикант; навч. оркестр при політуправлінні фронту, курсант; 6 навч. тп, старшина оркестру. Був поранений: 2.03.1943, ЕГ № 1112, м. Мічурінськ Тамбовської обл. та 15.05.1944, ЕГ № 3354, м. Великі Луки Псковської обл.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

26.05.1964 звільнений у запас. Із 1965: керівник духового оркестру Богодухівського Будинку культури.

Помер 6.02.1995 у м. Богодухів Харківської обл.

БУРКІН Василь Никанорович, 1916, с. Сабуровка Колишлейського р-ну Пензенської обл., РФ. Мол. лейтенант, ком. стр. роти.

У жовт. 1937 призваний до лав ЧА Сердобським РВК Пензенської обл.

Берез. 1942 – берез. 1944: Білорус. фр., 182 Свердловський сп 175 сд, ком. стр. роти. Берез. 1944 – листоп. 1944: ЕГ № 2615, на лікуванні. Ком. взв. ПТР 36 зсп 18 зап. сд. Ком. стр. роти 162 сп 75 сд.

25.04.1950 звільнений у запас через хворобу.

Помер 5.11.1970.

БУРСІН Іван Олексійович, 1920, Ферзиковський р-н Калузької обл., РФ. Майор, пом. нач. штабу полку. Інвалід ВВВ.

15.09.1938–3.02.1942: комбінат «Сотый», м. Алексин Тульської обл., шофер.

31.03.1942 призваний до лав ЧА Ферзиковським РВК Калузької обл. 20.04.1942–14.08.1942: 46 навч. тп, м. Викса Нижньогородської обл., курсант. 23.09.1942–25.11.1942: Сталінград. фр., 216 тбр, ком. бронемашини. 25.11.1942 тяжко поранений у боях за м. Сталінград. 28.01.1943–20.05.1943: Воронез. фр., 14 окр. навч. тп, ком. танка Т-70. У берез. 1943 легко поранений. 31.07.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 369 самохід. полк 9 гв. тк 2 ТА, ком. СУ-100. У січ. 1945 легко поранений на 1-му Білорус. фр.

Ордени Вітчизняної війни І ст. (два), медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 14 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» ІІ ст.

16.09.1960 звільнений у запас. Балаклійське райоб'єднання «Сільгосптехніка», ст. інженер.

Помер у 2004.

БУТ Петро Єрофійович, 1911, с. Миколаївка Зачепилівського р-ну Харківської обл. Майор, пом. нач. відділу кадрів Управління ВПС Київського ВО.

У 1927 закінчив 7 класів, с. Миколаївка, у 1930 – школу ФЗУ при з-ді ім. Петровського, м. Дніпропетровськ. Працював пом. директора цегельного з-ду у м. Новомосковськ Дніпропетровської обл.

У серп. 1933 призваний до лав ЧА Красноградським РВК Харківської обл. 1933–1934: ШМАС, м. Запоріжжя, курсант.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–28.04.1942: Захід. фр., важкобомбард. ае 61 важкобомбард. абр, бортмеханік. 28.04.1942–12.06.1942: Воронез. фр., 753 винищ. ап 288 винищ. ад, нач. відділу стройового і кадрів. 12.06.1942–30.09.1942: Сталінград. фр., 288 винищ. ад 8 ПА, нач. відділу кадрів. 30.09.1942–26.10.1943: Степ. фр., 287 винищ. ап 269 винищ. ад 2 ПА, ад'ютант ае. 26.10.1943–25.11.1943: Захід. фр., 3 абр РГК, нач. відділу кадрів.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

31.08.1946 звільнений у запас. Із 1946 працював головою колгоспу ім. Фрунзе, м. Мерефа Харківської обл. Із 1957: управляючий відділення радгоспу «Південний» Дергачівського р-ну Харківської обл.

Помер 4.04.1995 у м. Харків.

БУТКО Спиридон Андрійович, 1912, смт Андріївка Балаклійського р-ну Харківської обл. Капітан, нач. 2-ї частини Лозівського РВК Харківської обл.

У 1928 закінчив 6 класів НСШ у смт Андріївка. 1929–1934: провідник вагонів резерву провідників ст. Основа Півд. залізниці.

У груд. 1934 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл. 1938–1939: курси мол. лейтенантів при 45 сд, прискорений курс.

13.08.1944–24.08.1944: 1-й Укр. фр., 268 сп 136 сд 3 гв. А, ком. кулеметної роти. 24.08.1944 був поранений поблизу м. Самбір Львівської обл. До 7.01.1945 – на лікуванні в ЕГ № 3375, м. Львів. 7.01.1945 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., відділ кадрів 3 гв. А, у резерві, курси мол. лейтенантів, ком. навч. роти.

Орден Вітчизняної війни I ст., медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, «Знак Пошани», медаль «За бойові заслуги».

21.11.1955 звільнений у запас. Із 1961: ст. стрілочник на ст. Лозова, Харківська обл. Із 1964: провідник вагонів Пасажирського вагонного депо.

Помер 1.06.1996 у м. Харків.

БУХТІЯРОВ Олександр Опанасович, 1917, м. Горлівка Донецької обл. Інженер-підполковник у відставці, викладач кафедри № 4 Ризького вищого командно-інж. училища ім. Маршала Радянського Союзу С. С. Бірюзова.

1932–1934: з-д № 183, м. Харків, слюсар. Серп. 1936 – жовт. 1941: ХАДІ, студент.

10.10.1941 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Жовт. 1941 – жовт. 1944: Півд.-Захід., 3-й Білорус. фр., 138 окр. мостобуд. б-н, ком. взв. Жовт. 1944 – трав. 1945: 3-й Білорус. фр., 77 окр. мостобуд. б-н, ком. взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

1946–1949: деревообробний комбінат м. Харків, гол. механік. У 1958 закінчив Військ. академію тилу і транспорту. 23.09.1965 звільнений у відставку.

Помер у 1996.

БУЦЬКИЙ Кирило Миколайович, 1914, с. Боромля Тростянецького р-ну Сумської обл. Ст. лейтенант, нач. продпостачання 115 гв. арм. важкого танк. самохід. полку, Прикарпатський ВО.

У 1930 закінчив 7 класів НСШ, с. Боромля. Із 1931 працював слюсарем на з-ді «Світло шахтаря», комірником у радгоспі Харківського ветінституту, продавцем у Мереф'янському сільпо.

27.08.1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

Серп. 1941 – берез. 1942: Півд.-Захід. фр., 505 сп 169 сд; 248 сп 31 сд 31 А, ком. стр. відділення. Берез. 1942 – лип. 1942: Півд. фр., курси мол. лейтенантів, курсант. Лип. 1942 – серп. 1942: Півд. фр., 1143 сп 341 сд 24 А, ком. роти 82-мм мінометів. Серп. 1942 – квіт. 1944: Північ.-Кавказ. фр., 375 окр. армійська гужотранспортна рота 58 А, заст. ком. роти; 1157 сп 351 сд 9 А, ком. трансп. роти; 26 зап. офіцерський полк, у резерві. Квіт. 1944 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 416 сп 112 сд 13 А, ком. трансп. роти. Був поранений у верес. 1941 в р-ні м. Дніпропетровськ, у лип. 1943 поблизу м. Темрюк Краснодарського краю.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

11.05.1948 звільнений у запас. Працював зав. бази Харківського спиртотресту, зав. складу на прядильно-ткацькій ф-ці, м. Південне, ст. Комарівка, зав. складу бази тресту «Южтранстехмонтаж» на ст. Мерефа, ст. комірником на Мереф'янському склозаводі.

Помер 1.10.2002 у смт Дніпряни Херсонської обл.

БУЦЬКИЙ Олександр Васильович, 1922, м. Полтава. Підполковник, ст. викладач автомобільної підготовки Горьковського військ. училища зв'язку (нині м. Нижній Новгород), РФ.

У 1941 закінчив 10 класів Полтавської СШ.

28.06.1941 добровільно призваний до лав ЧА через Ленінградське артучилище.

Верес. 1942 – трав. 1944: Калінінський, 2-й Прибалт. фр., 856 сп, нач. артпостачання артд-ну, нач. артпостачання полку. 31.05.1944 отримав тяжке поранення в р-ні смт Пушкінські Гори Псковської обл., ЕГ № 6057, на лікуванні.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

30.08.1946 демобілізований через хворобу. У 1948 закінчив 1-й курс ХАДІ. У січ. 1949 добровільно призваний на надстрокову службу до лав Рад. А Київським РВК м. Харків. У черв. 1953 закінчив Військ.-трансп. академію. 16.12.1970 звільнений у запас.

Помер 18.06.1980 у м. Харків.

В

ВАВИЛОВ Юрій Павлович, 1907, с. Хильчичі Середино-Будського р-ну Сумської обл. Ст. лейтенант, комбат 4 мех. полку 2 гв. мех. див. 2 А. Інвалід ВВВ.

У 1927 закінчив 8 класів Новгород-Сіверської СШ. Із 1928: Новгород-Сіверська райспоживспілка Чернігівської обл., ст. рахівник. 1933–1941: радгосп № 1 с. Гущин Чернігівського р-ну Чернігівської обл., бухгалтер.

10.10.1941 мобілізований до лав ЧА Вейделевським РВК Бєлгородської обл.

11.11.1942 закінчив прискорений курс 1-го Ленінградського артучилища, м. Енгельс Саратовської обл., за спеціальністю ком. взв. управління. 11.11.1942–14.03.1943: Сталінград. фр., 4 гв. мех. див. 15 мбр, ком. взв. управління; 15 мбр 4 гв. мк, ком. батареї. 14.03.1943–17.05.1943: Сталінград. фр., 4 мех. полк 2 гв. мех. див., заст. ком. бат. зі стройової частини. 17.05.1943–5.09.1945: 4-й Укр. фр., 4 мех. полк 2 гв. мех. див. 2 А, комбат. Був двічі поранений: 22.02.1943 та 27.12.1944. Пройшов з боями Румунію, Угорщину, Австрію, Болгарію, Чехословаччину.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., Червоного Прапора, медалі: «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

3.08.1946 звільнений у запас. Із 1946: радгосп «Червона хвиля», Великобурлуцький р-н Харківської обл., гол. бухгалтер, радгосп «Лісна стінка», Куп'янський р-н, заст. гол. бухгалтера.

Помер 9.11.2001 у сел. Лісна Стінка Куп'янського р-ну Харківської обл.

ВАЖНИЧИЙ Микола Олексійович, 1915, м. Вовчанськ Харківської обл. Підполковник медслужби запасу, лікар-фахівець, бактеріолог 108 пересувного санепідемзагону Київ. ВО.

У 1932 закінчив школу ФЗУ при ХЕМЗі. 1932–1933: будівництво студмістечка «Гігант», м. Харків, ст. робітник. 1933–1935: Харківський з-д № 135, токар по металу. У черв. 1941 закінчив 5-й курс 1-го Харківського медінституту.

26.06.1941 мобілізований до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків. 25.12.1942–15.10.1944: Північ.-Кавказ. фр., 164 сбр 56 А, лікар окр. б-ну; 691 сп 383 сд окр. Примор. А, ком. санроти; 696 сп, ком. санроти, ст. лікар полку. 15.10.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 488 окр. медсанбат 383 сд 38 А, ком. санепідемвзводу.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., ювілейні.

У січ. 1948 закінчив чотиримісячні курси удосконалення медскладу військ. ф-ту при Центральному ін-ті удосконалення лікарів за циклом епідеміології. У 1959 закінчив ВАК при Військ. медакадемії ім. Кірова за курсом епідеміології.

21.11.1968 звільнений у запас. Із 1968: в/ч № 52217, лікар лікарня №20, Харків, бактеріолог.

Помер 2.05.1996 у м. Харків.

ВАЙНЕР Петро Маркович, 1914, м. Одеса. Підполковник, нач. штабу сб 304 сп 22 сд.

У 1933 закінчив робітфак у м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. Працював техсекретарем Софіївського райвиконкому Дніпропетровської обл.

19.09.1934 призваний до лав ЧА Криворізьким МВК Дніпропетровської обл. У 1938 закінчив Харківське піхотне училище, у черв. 1942 – КУКС «Выстрел», м. Уссурійськ Приморського краю.

Серп. 1942 – верес. 1943: Захід., Брянський фр., 12 винищ. бр. 61 А, нач. штабу окр. інж. мін. б-ну. Жовт. 1944 – січ. 1945: курси мол. лейтенантів 1-го Білорус. фр., слухач, нач. навч. частини б-ну. Січ. 1945 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 49 сд 33 А, пом. нач. оперативного відділення.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача за участь у взятті Берліна. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

20.12.1955 звільнений у запас. Працював ст. комірником на Харківській обласній базі «Укроптгалантерея».

У 1991 виїхав на ПМП до Ізраїлю.

ВАЙНТРУБ Ісай Беркович, 1916, м. Умань Черкаської обл. Капітан, ст. інструктор із культмасової роботи політвідділу в/ч № 07197.

Універмаг, м. Харків, художник.

2.07.1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК.

Лип. 1941 – верес. 1941: військ.-політ. училище, м. Харків, курсант. 9.11.1941–21.05.1942: Захід. фр., 843 сп 238 сд 49 А, політрук роти. 21.05.1942–7.03.1944: 49 А, заст. нач. Будинку ЧА; 62 сд 31 А, нач. див. клубу.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.04.1948 звільнений у запас. Із 1968: Харківський виробничий комбінат облуправління кінофікації, бригадир рекламбригади.

У 2000 виїхав на ПМП до Німеччини.

ВАЙСФЕЛЬД Аркадій Михайлович, 1924, м. Бердичів Житомирської обл. Підполковник, ком. 872 артп 66 тд Далекосхід. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів СШ № 2, м. Київ.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Київським МВК. Черв. 1941 – січ. 1942: курсант 2-го Київського артучилища. Січ. 1942 – лип. 1943: курсант Сумського артучилища ім. Фрунзе.

25.07.1943–11.10.1943: Сталінград. фр., 197 гв. артп 92 гв. сд 37 А, ком. взв. Був тяжко поранений 11.10.1943 під час форсування Дніпра на півд. захід від м. Кременчук Полтавської обл. До 23.03.1944: ЕГ № 2470, м. Баку, Азербайджан. 24.03.1944–5.02.1945: 3-й Укр. фр., 1028 сп 52 сд, ком. взв. управління. 5.02.1945 – трав. 1945: 2-й, 3-й Укр. фр., 1028 артп 52 сд 57, 53 і 46 А, комбат. Учасник війни з Японією.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У берез. 1968 звільнений у запас. Із 1969: Харківський фізико-тех. ін-т, інженер. У верес. 1999 виїхав на ПМП до США.

ВАКУРОВ Іван Степанович, 1907, м. Полівський Свердловської обл., РФ. Підполковник, заст. нач. штабу по КП 123 винищ. ад.

У 1925 закінчив 2 курси Єкатеринбурзького індустріального технікуму. 1929–1930: строкова служба у лавах ЧА.

6.10.1935 призваний до лав ЧА Єкатеринбурзьким РВК.

Жовт. 1935 – січ. 1936: курси політскладу при політуправлінні Уральського ВО.

Лип. 1941 – трав. 1945: Захід. фр., 28 зміш. ад, секретар парткомісії див., комісар штабу; управління ВПС 10 А, комісар штабу. Захід., Калінінський фр., 215 винищ. ад, комісар штабу. Волхов., Калінінський, Захід. фр., 2 гв. винищ. ад, заст. ком. з політчастини. Захід., 1-й Білорус., 2-й Білорус. фр., 263 винищ. ап, нач. штабу. 2-й Білорус. фр., 484 винищ. ап, нач. штабу 323 винищ. ад, ст. пом. нач. оперативно-розвідувального відділення, нач. аерофотослужби.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

По війні служив у складі Північної групи військ та у Групі радянських окупаційних військ у Німеччині. 30.12.1955 звільнений у запас. Працював нач. відділу оформлення ін-ту «Діпрохімреактив», м. Харків.

Помер 26.01.1988 у м. Санкт-Петербург, РФ.

ВАЛЕНКО Іван Федорович, 1917, с. Ольгинка Волноваського р-ну Донецької обл. Ст. лейтенант, ком. роти автоматників 900 гірського сп 242 гірської сд 36 А Прикарпатського ВО. Інвалід ВВВ.

У черв. 1941 закінчив Петрозаводське піхотне училище, Прионезький р-н, Карелія.

Черв. 1941 – груд. 1941: Північ.-Захід. фр., 4 відділ. 7 А, ком. розвідвзводу. Груд. 1941 – серп. 1942: Півд.-Захід. фр., 41 окр. мотострілецька розвідрота 4 сд 12 А, ком. розвідвзводу. Серп. 1942 – верес. 1943: перебував в оточенні, проживав на окупованій території. Верес. 1943 – берез. 1944: 4-й Укр. фр., 2 гв. А, спецперевірка; окр. штраф. б-н, рядовий; 478 сп 320 сд 28 А, ком. стр. взв. Берез. 1944 – лип. 1944: ЕГ № 1460, на лікуванні. Верес. 1944 – трав. 1945: 4-й Укр. фр., 4 опрос, резерв; 56 арм. зсп, ком. взв. автоматників, ком. окр. роти. 2.03.1944 тяжко поранений.

19.03.1946 звільнений у запас.

Помер 6.09.1976 у м. Волноваха Донецької обл.

ВАЛЕНТИНОВ Олексій Павлович, 1918, м. Дзержинськ Донецької обл. Мол. лейтенант, технік-доглядач споруд полку. Інвалід ВВВ.

Верес. 1935 – лип. 1938: дорожній технікум, м. Житомир, студент.

7.08.1939 призваний до лав ЧА Житомирським ОВК і направлений до Житомирської полкової школи, курсант.

15.07.1941–15.08.1943: Півд.-Захід. фр., 13 артп, пом. ком. взв. 9.09.1941 поранений поблизу м. Бердичів Житомирської обл. 15.08.1943–20.01.1944: 2-й Укр. фр., 8 мк, шофер. 4.11.1943 поранений у р-ні ст. Костянтинівка, Кіровоградська обл. 9.08.1945–3.09.1945: учасник війни з Японією у складі 204 тп 10 мк, ком. танка.

Медаль «За перемогу над Японією».

30.04.1948 звільнений у запас. Із берез. 1954: ст. Основа Півд. залізниці, комірник.

Помер 7.09.2009 у м. Харків.

ВАРАВІН Григорій Іванович, 1919, Бєловський р-н Курської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. телеграфно-телефонного взв., нач. телеграфної станції.

1937: курси електромеханіків при Харківському електротехнікумі, курсант. 1937–1938: Стахановська школа зв'язку, м. Харків, курсант. 1938–1939: Транстелезв'язбуд, м. Харків, електромонтер.

20.10.1939 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Із черв. 1941: Калінінський фр., 542 гарм. артп РГК 30 А, ком. відділ. взв. зв'язку, нач. зв'язку д-ну. 1.08.1942 легко поранений під м. Ржев, на лікуванні в ЕГ № 100/101. Берез. 1943 – листоп. 1945: 2-й Білорус. фр., 542 гарм. артп РГК 30 А, нач. зв'язку артд-ну; 7 зап. артп, заст. ком. навч. бат., ком. радіобат.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

До черв. 1946 перебував на тер. Польщі та Німеччини у складі Групи радянських окупаційних військ, нач. зв'язку д-ну. 26.06.1946 звільнений у запас. Працював електромеханіком на Півд. залізниці, м. Харків. Закінчив дворічні середньотехнічні курси при Харківському технікумі. Управління Півд. залізниці, служба сигналізації та зв'язку, м. Харків, інженер; 6-а дистанція служби, м. Полтава, заст. начальника. 25.08.1952 наказом військ. міністра СРСР призваний до лав Рад. А. 1952–1955: служба у Рад. А. Із 1955: 3-я Харківська дистанція сигналізації та зв'язку, ст. електромеханік служби зв'язку, інженер, ст. інженер.

Помер 13.05.2008 у м. Харків.

ВАСИЛЬЄВ Сергій Іванович, 1908, Порховський р-н Псковської обл., РФ. Полковник, нач. політвідділу – заст. з політчастини 15 гв. сд.

У 1925 закінчив сільськогосподарську школу, Порховський р-н. Працював робітником на текстильній ф-ці ім. Свердлова.

У листоп. 1930 призваний до лав ЧА Фрунзенським (кол.) РВК м. Москва. У черв. 1936 закінчив КУКС політскладу.

20.08.1941–8.12.1942: Півд. фр., 962 сп 296 сд, військком полку; Захід. фр., 21 гв. сп 5 гв. сд 49 А, військком полку; Сталінград. фр., штаб 63 А (1 гв. А), військком опервідділу, заст. нач. штабу з політчастини. 1.06.1943–9.05.1945: 3-й Укр. фр., штаб 8 гв. А, заст. нач. штабу з політчастини; 1-й Білорус. фр., 47 А, заст. нач. штабу з політчастини.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За Варшаву 1939–1945 рр.» (польська). За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, служив у Прикарпатському ВО. У 1951 закінчив курси викладачів політскладу при Військ.-політ. академії ім. Леніна. 14.11.1955 звільнений у запас. Працював інженером з кадрів газетного видавництва і друкарні Харківського обкому КПУ.

Помер 23.08.1985 у м. Харків.

ВАСИЛЬЄВА Шейна Мойсеївна, 1919, м. Кременчук Полтавської обл. Капітан медслужби, нач. лазарету. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчила 10 класів СШ у м. Кременчук, у 1941 – 1-й Харківський медінститут. Працювала лікарем у м. Туринськ Свердловської обл.

15.05.1942 призвана до лав ЧА Туринським РВК Свердловської обл.

Трав. 1942–9.05.1945: Півд.-Захід. фр., 839 бао 17 ПА, нач. лазарету.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.12.1945 звільнена у запас. Із 1946 працювала лікарем-отоларингологом у Кременчуцькій залізничній поліклініці Полтавської обл. 1.11.1995 виїхала на ПМП до Ізраїлю.

ВАСИЛЬЦОВ Михайло Романович, 1919, с. Ільбово Стародубського р-ну Брянської обл., РФ. Майор, заст. ком. д-ну з інж.-ракетної служби в/ч № 54025.

У 1939 закінчив 10 класів СШ робітничої молоді.

У груд. 1939 призваний до лав ЧА Гомельським МВК Білорусі.

Серп. 1941 – груд. 1941: полкова школа 28 зсп, Уральський ВО, курсант.

Лют. 1942 – берез. 1942: Північ.-Захід. фр., 246 окр. лижний б-н 3 Уд. А, пом. ком. взв. 18.03.1942 поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3438 у м. Торжок Тверської обл. Трав. 1942 – серп. 1942: Калінінський фр., 20 арм. зсп, старшина. Серп. 1942 – жовт. 1942: Калінінський фр., 10 арм. штрафна рота, пом. ком. взв. Жовт. 1942 – берез. 1943: Калінінський фр., 1194 сп 359 сд, зв'язківець. Берез. 1943 – жовт. 1945: Військ.-політ. училище Захід. фр., Харківське військ. авіатех. училище, курсант.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У 1953 закінчив Харківське вище авіац. інж. училище. По війні продовжував службу на посаді інструктора практичного навчання Яновської військ. школи авіамеханіків, Київського військ. авіаучилища, Лугинської військ. авіашколи механіків ВПС, 89 військ. авіашколи механіків ВПС. У берез. 1965 звільнений у запас. Працював ст. інспектором відділу кадрів з-ду залізобетонних конструкцій № 14, м. Харків.

Помер 28.05.2000 у м. Харків.

ВАСИЛЬЧЕНКО Василь Миколайович, 1915, с. Яреськи Шишацького р-ну Полтавської обл. Ст. технік-лейтенант.

У 1931 закінчив 7 класів. Квіт. 1933 – квіт. 1935: робітник відділення Полтавського м'ясокомбінату, с. Яреськи. Квіт. 1935 – серп. 1937: робітник пункту «Заготзерно», ст. Яреськи.

У жовт. 1936 призваний до лав ЧА Полтавським ОВК.

Жовт. 1937 – жовт. 1938: курсант школи мол. авіаспеціалістів при 109 легко-штурм. абр. Січ. 1939 – листоп. 1939: курсант школи авіамеханіків при 27-й авіашколі пілотів, м. Балашов Саратовської обл. У 1941 закінчив курси борттехніків при льотному центрі ЦПФ, м. Баку, Азербайджан.

У лип. 1943 мобілізований до лав ЧА наказом Головного управління ЦПФ. Лип. 1943 – трав. 1945: 340 окр. трансп. ае 21 винищ. ПА ППО, бортовий технік.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

1945–1960: продовжував службу у військах ППО. У жовт. 1960 звільнений у запас. Працював у в/ч № 10277, в управлінні будинками № 1, м. Київ.

Помер 5.02.1972.

ВАЧИН Василь Федорович, 1917, с. Савинське Тутаєвського р-ну Ярославської обл., РФ. Лейтенант, заст. ком. роти з політчастини, 1 телеграфна рота 42 окр. Севастопольського полку зв'язку, Прикарпатський ВО.

У 1932 закінчив 7 класів фабрично-заводської школи ім. Морозова, м. Щербаков (нині м. Рибінськ) Ярославської обл., у 1934 – школу ФЗН при Щербаковському машинобудівному з-ді Ярославської обл.

5.09.1938 призваний до лав ЧА Рибінським МВК Ярославської обл.

Учасник походу у Захід. Україну та Захід. Білорусь у 1939, радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

1940–1941: курсант 2-ї Харківської школи інструкторів ЧА.

Черв. 1941 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., 3 гауб. артп; Дон., Сталінград., Центр., 1-й Білорус. фр., 332 фронтовий ветеринарний лазарет, інструктор з підковування коней.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

12.11.1955 звільнений у запас. 1959–1969: нач. команди, нач. загону у в/ч № 11778, м. Лозова Харківської обл.

Помер 9.08.1998 у м. Харків.

ВДОВИЧЕНКО Григорій Олексійович, 1912, с. Нововознесенка Маловисківського р-ну Кіровоградської обл. Майор

техслужби, заст. з техчастини ком. 95 окр. б-ну.

1931–1934: з-д «Главармлит», м. Харцизьк Донецької обл.

31.03.1934 добровільно став до лав ЧА через Макіївський (кол.) РВК Донецької обл.

31.07.1941 – берез. 1944: Півд., Північ.-Кавказ. фр., окр. Приморська А, 34, 136 окр. б-ни хімзахисту, пом. ком. роти з техчастини. Берез. 1944–9.05.1945: 3-й, 2-й Білорус. фр., у складі 34 окр. б-ну хімзахисту 15 хім. бр., на посаді нач. бойового постачання.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

31.12.1957 звільнений у запас. Працював механіком у колгоспі ім. Леніна Нововознесенської сільради Маловисківського р-ну Кіровоградської обл.

Помер 21.11.1996.

ВДОВИЧЕНКО Іван Михайлович, 1921, с. Ганнопілля Вовчанського р-ну Харківської обл. Майор, нач. речового постачання 15-ї військ. авіашколи механіків 1 Далекосхід. ПА.

Квіт. 1939 – лют. 1940: зав. клубу ткацької ф-ки, м. Вовчанськ Харківської обл.

28.10.1940 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 10 окр. аеродром. б-н 9 ПА.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

15.03.1972 звільнений у відставку.

Помер 1.12.1995 у м. Вовчанськ Харківської обл.

ВЕЛИЧКО Василь Никифорович, 1916, с. Данильченково Лазовського р-ну Приморського краю, РФ. Підполковник, заст. нач. оперативно-розвідувального управління з бойової підготовки 105 винищ. ад.

У 1932 закінчив 7 класів, працював у колгоспі «Авангард», головою Данильченковської сільради.

У жовт. 1937 призваний до лав ЧА Ольгинським РВК Приморського краю. У 1939 екстерном закінчив військ. училище при штабі ВПС 1 окр. Червонопрапорної А.

Серп. 1941 – трав. 1945: Півд. фр., управління ВПС 9 А, 18 А, ад'ютант командуючого ВПС; 250 важкий бомбард. ап дд, ад'ютант ком. ап; Півд.-Захід., 3-й Укр. фр., 371 нічний бомбард. ап 17 ПА, нач. відділення стройового і кадрів, відділ кадрів 17 ПА, ст. пом. нач. 2-го відділення.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Белграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За участь у Вітчизняній війні 1944–1945 рр.» (болгарська). За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У січ. 1960 звільнений у запас. Працював інженером Харківського електроапаратного з-ду.

Помер 28.01.1995 у м. Харків.

ВЕЛИЧКОВИЧ Мілісав Божидарович (Божидаревич), 1926, м. Іваніца, Сербія. Полковник техслужби, нач. окружного складу авіатех. майна ВПС Київського ВО.

У 1942 закінчив 8 класів гімназії, м. Іваніца.

11.09.1944–15.05.1945: 15 Маєвичеська уд. бр., 17 уд. сд Народно-визвольної А Югославії, боєць, ком. відділення, ком. взв.

Медаль «За заслуги перед народом» (югославська). За вислугу років: орден «Знак Пошани», медалі «За бездоганну службу» II ст., I ст.

У лют. 1947 направлений на навчання в СРСР. 1.08.1949 закінчив Харківське військ. авіатех. училище у званні техніка-лейтенанта.

3.10.1981 звільнений у запас.

Помер 14.07.1989 у м. Харків.

ВЕПРИК Іван Васильович, 1913, с. Борисовка Льговського р-ну Курської обл., РФ. Підполковник медслужби, ст. лікар 40 окр. Корчицького полку зв'язку 5 гв. ТА Білоруського ВО, м. Бобруйськ.

У 1938 закінчив 1-й Харківський мед-інститут.

2.08.1938 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

2.07.1941–9.05.1945: Захід. фр., 395 сп 127 сд, ст. лікар; 14 окр. сапб, 61 окр. моторизований понтонно-мостовий б-н 7 моторизованої понтонно-мостової бр. РГК, лікар.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Москви», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

У 1946 закінчив курси при військ. ф-ті Московського центрального ін-ту удосконалення лікарів. 28.11.1959 звільнений у запас. Із 1963: Харківська станція швидкої допомоги, лікар; Харківська станція медичної допомоги, виїзний лікар; лікарня №15, лікар невідкладної допомоги, терапевт; лікарня Південної залізниці, ст. Основа, лікар.

Помер 27.07.1994 у м. Харків.

ВЕРГЕЛЕС Георгій Михайлович, 1919, м. Харків. Інженер-підполковник, нач. техвідділу 140 бронетанк. рем. з-ду, Білоруський ВО.

У 1937 закінчив 10 класів СШ при ст. Основа, м. Харків, у 1941 – 4 курси Харківського ін-ту механізації сільського господарства.

10.07.1941 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків. Лип. 1941 – листоп. 1943: слухач Військ. академії бронетанк. і механізованих військ ім. Сталіна. Груд. 1943–22.06.1944: 4-й Укр. фр., 30 бронетанк. ремонт. потяг, ст. технік головного механіка. 8.03.1945–9.05.1945: 3-й Білорус. фр., 30 бронетанк. ремонт. потяг, заст. нач. з техчастини відділу реставрації і виготовлення деталей.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

Після звільнення у запас працював ст. інженером проектного ін-ту «Промтранспроект».

Помер 29.06.1994 у м. Харків.

ВЕРЕТЕЛЬНИКОВ Василь Тихонович, 1910, с. Безсонівка Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Майор, нач. 3-ї частини Омського МВК.

У 1929 закінчив 7 класів Безсонівської школи селянської молоді, у 1932 закінчив Харківський технікум політехнізації праці.

14.12.1932 призваний до лав ЧА Бєлгородським РВК.

31.12.1933 закінчив полкову школу 15 окр. буд. залізн. полку, Московський ВО. 31.07.1935 призваний до лав ЧА Харківським РВК.

Учасник походу ЧА в Західну Україну і Західну Білорусь у 1939.

22.06.1941–1.10.1942: Півд.-Захід. фр., 29 мсд, 18 сд, пом. нач. 4 відділ. штабу див.; 176 окр. тбр, пом. нач., нач. штабу бр. 28.06.1941 легко поранений. 1.10.1942–5.02.1943: Сталінград. фр., бронетанкове управління 66 А, пом. нач. штабу з обліку. 12.07.1943–3.08.1944: Захід. фр., 21 А, пом. нач. 1 відділ. відділу кадрів А; управління 69 ск 33 А, пом. нач. відділ. кадрів; резерв 33 А. 3.08.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 222 сд 33 А, нач. відділ. див.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

24.08.1955 звільнений у запас. Із 1960 працював зав. складу на ХТЗ.

Помер 15.07.1975 у м. Харків.

ВЕРИГІН Олексій Олександрович, 1908, с. Старе Бориспільського р-ну Київської обл. Майор інтендант. служби, нач. інтендант. постачання 127 гв. сп 42 гв. сд.

У 1928 закінчив 6 класів у с. Корделівка Калинівського р-ну Вінницької обл. 1929–1931: строкова служба у лавах ЧА. Працював нач. штабу ППО з пасивної оборони пункту ППО м. Жмеринка Вінницької обл., слідчим Полтавської міськ. прокуратури.

2.01.1935 добровільно став до лав ЧА через Полтавський МВК. У трав. 1943 закінчив 1-й курс Військ.-юрид. академії ЧА у м. Ашгабат, Туркменістан.

1.02.1945–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 305 окр. атб, пом. ком. з госпчастини.

Медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 5 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

4.08.1955 звільнений у запас. Працював завгоспом Харківського відділення «Діпробудматеріали».

Помер 7.06.1974 у м. Харків.

ВЕРЛОКА Микола Іванович, 1925, с. Непокрите (нині Шестакове) Вовчанського р-ну Харківської обл. Старшина надстрокової служби, технік відділу 862 окр. авіатехскладу. Інвалід ВВВ.

10.08.1943 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

15.08.1943–6.10.1943: 2-й Укр. фр., 38 гв. сп 14 гв. сд, автоматник. 6.10.1943 легко поранений, до 15.12.1943 перебував на лікуванні в ЕГ № 984, № 2905. 15.12.1943–16.02.1944: 2-й Укр. фр., 41 гв. сп 14 гв. сд, автоматник. 16.02.1944–15.04.1944: 14 зап. кінно-артп, гарматна обслуга. 15.04.1944–15.10.1944: 2-й Укр., 1-й Білорус. фр., 133 кп 30 окр. кд, шабельник. 15.10.1944 отримав поранення, до 2.03.1945 на лікуванні в ЕГ № 3667. 3.03.1945–9.05.1945: 2-й Укр. фр., 3 сб 51 сп, стрілець.

Орден Слави III ст., медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

У жовт. 1953 звільнений у запас. Працював розточником на ХТЗ. 1.04.1955 повторно призваний до лав ЧА Орджонікідзевським РВК м. Харків. 29.06.1973 звільнений у запас.

Помер 4.07.2011 у м. Харків.

ВЕРХОВИХ Василь Максимович, 1920, с. Октябрське Поворинського р-ну Воронезької обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. взв. окр. залізн. б-ну.

У 1937 закінчив школу ФЗУ у м. Борисоглєбськ Воронезької обл. 1937–1941: працював у депо ст. Сарепта, Волгоградська обл., РФ.

У жовт. 1940 призваний до лав ЧА Кіровським РВК м. Волгоград.

Квіт. 1943 – трав. 1945: 1-й, 4-й Укр. фр., 63 окр. віднов. мостовий залізничний б-н, сержант, хімінструктор, ком. взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У 1950 закінчив чотиримісячні курси заст. командирів рот з політчастини. Проходив службу у Київському, Московському, Уральському ВО. У січ. 1957 звільнений у запас. Із 1958: майстер, ст. майстер на Харківському з-ді підйомно-транспортного устаткування.

Помер 22.04.1995 у м. Харків.

ВЕСНІН Андрій Олексійович, 1914, с. Журавка Новоселицького р-ну Ставропольського краю, РФ. Підполковник, нач. 787 авторемонтної майстерні 16 гв. сд 11 гв. А, Прибалт. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1928 закінчив 6 класів Журавської НСШ, у 1934 – однорічні курси механіків.

12.12.1936 призваний до лав ЧА на строкову службу Нальчицьким РВК Кабардино-Балкарії. 1936–1937: курсант навч. роти 13 окр. гірськострілецького полку Приморського ВО.

26.06.1941 мобілізований до лав ЧА Невинномиським МВК Ставропольського краю.

Черв. 1941: Захід. фр., 52 окр. атб, 101 тд, заст. ком. роти зі стройової частини. Верес. 1941 – лип. 1944: Калінінський, 2-й Укр. фр., 375 сд, ком. окр. автотрансп. роти, нач. відділення ВТС. Лип. 1944–

9.05.1945: 1-й Укр. фр., 431 польова авторем. база 21 сп, нач. автомайстерні. Був поранений 1.08.1941 у боях поблизу м. Ярцево Смоленської обл., ЕГ у м. Нижній Тагіл Свердловської обл.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

14.12.1955 звільнений у запас. 1964–1971: службовець в/ч № 11891 м. Харків.

Помер 1.02.2006 у м. Харків.

ВЕСТФРІД Захарій Самійлович, 1925, м. Маріуполь Донецької обл. Підполковник, заст. нач. штабу 900 важк. гауб. артп 26 артд, Прикарпат. ВО.

У 1941 закінчив 10 класів Маріупольської СШ. Авіаремонтна майстерня при Воронезькій школі № 6, моторист.

31.01.1943 призваний до лав ЧА Альшеєвським РВК, Башкирія, РФ.

25.04.1943 закінчив полкову школу, Півд.-Урал. ВО, 1.05.1944 – 2-е Ленінградське артучилище у м. Бєлорєцьк, Башкирія.

1.05.1944–4.06.1944: 3-й Укр. фр., у розпорядженні командувача артилерії. 4.06.1944–9.05.1945: 3-й Укр., 1-й Білорус. фр., 771 артп 5 Уд. А, ком. топообчислювального взв.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. Отримав 4 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст., ІІ ст.

31.08.1957 закінчив Центральні ордена Леніна Червонопрапорні артилерійські КУОС за спец. командирів топографічних батальйонів. 16.02.1971 звільнений у запас. Із 1971 працював військкерівником у СШ № 99 м. Харків.

Помер 18.11.1983 у м. Харків.

ВИНИЧЕНКО Іван Володимирович, 1918, с. Благодатне Харківської обл. Майор, ком. радіороти.

У 1940 закінчив учительський ін-т м. Харків. Жовт. 1939 – жовт. 1940: Подолянська НСШ Куп'янського р-ну Харківської обл., учитель.

1.10.1940 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл. Трав. 1941 – черв. 1942: Харківське авіаучилище зв'язку, курсант.

Лип. 1942–18.03.1943: Калінін., Волхов. фр., ком. радіовзв. роти зв'язку 9 раб; ком. радіовзв. 160 окр. роти зв'язку 263 бомбард. ад. Берез. 1943–9.05.1945: Північ.-Захід., Воронез., Степ., 2-й Укр., 1-й Укр. фр., ком. радіовзв. 11 гв. окр. роти зв'язку 1 гв. бомбард. ад; ком. 11 гв. окр. роти зв'язку 1 гв. бомбард. ад.

Ордени: Вітчизняної війни ІІ ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

30.12.1955 звільнений у запас. Мурафська школа ФЗН Краснокутського р-ну, зав. навчальної частини; Савинська школа ФЗН Балаклійського р-ну, заст. директора.

ВИННИЧЕНКО Михайло Гнатович, 1918, с. Гайчул Куйбишевського р-ну Запорізької обл. Підполковник, заст. нач. штабу мсп. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 10 класів Макіївської СШ колгоспної молоді.

15.09.1938 призваний до лав ЧА Костянтинівським РВК Донецької обл.

15.09.1938–15.08.1939: 13 легкотанкова бр. Ленінградського ВО, курсант.

30.11.1939–13.03.1940: учасник радянсько-фінляндської війни у складі 13 легкотанкової бр. на посаді механіка-водія.

22.06.1941–17.12.1941: Ленінград., Північ.-Захід. фр., 253 окр. розвід. б-н, ком. танка, ком. танк. взв. 15.08.1942–1.01.1943: Дон. фр., 174 тбр, ком. танка. 1.01.1943–9.05.1945: Воронез., Степ., 2-й Укр. фр., 181 тбр 18 тк, ком. танка, ком. взв., ком. роти – ад'ютант ст. б-ну. Під час боїв двічі

поранений: 17.12.1941 на Волхов. фр. та тяжко 15.01.1943 на Дон. фр.

Ордени: Вітчизняної війни І ст., Червоної Зірки (два), медалі: «За відвагу» (дві), «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

19.08.1960 звільнений у запас. Працював інженером тресту «Електромонтажконструкція».

Помер 29.01.2000.

ВИНОГРАДОВ Олександр Давидович, 1923, м. Харків.

До війни закінчив 1-й курс Харківського музичного училища.

У 1941 евакуйований до Омської, потім – до Чимкентської обл., Казахстан. Працював у друкарні, завідував клубом. У 1943 переїхав до м. Тагіл, звідки мобілізований до лав ЧА. Служив у складі 1-го Укр. фр. на посаді ком. взв. у званні мол. сержанта, ст. сержанта.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», нагрудний знак «За доблесть і відвагу у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Після закінчення Харківської консерваторії у 1949 працював педагогом по класу фортепіано у Луганському музичному училищі і школі. 1951–1983: викладач Харківської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату.

ВІКТОРОВ Олександр Олексійович, 1912, с. Суслово Маріїнського р-ну Кемеровської обл., РФ. Майор, викладач радіотех. засобів літаководіння і зв'язку Чугуївського військ. авіаучилища льотчиків.

1930–1934: колгосп «Красный Перекоп», с. Киштовка Новосибірської обл., зав. ферми.

18.10.1934 призваний до лав ЧА Татарським РВК Новосибірської обл.

29.07.1938–11.08.1938: участь у боях в р-ні оз. Хасан у складі 25 абр на посаді нач. радіовузла. 9.08.1945–3.09.1945: участь у війні з мілітаристською Японією у складі 616 бао 53 раб 9 ПА, 1-й Далекосхід. фр.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За визволення Кореї» КНДР. За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

5.02.1957 звільнений у запас. Працював кочегаром у Чугуївському гарнізонному офіцерському клубі.

Помер 6.05.1994 у м. Чугуїв Харківської обл.

ВІКУЛОВ Дмитро Кузьмич, 1916, Абатський р-н Тюменської обл., РФ. Лейтенант, ком. вогневого взв. Інвалід ВВВ.

1.10.1938–20.04.1939: курси мол. лейтенантів Забайкал. ВО, м. Іркутськ, прискорений курс, курсант.

1.01.1938 призваний до лав ЧА Іркутським МВК.

5.10.1941–29.10.1941: Півд.-Захід. фр., 129 сп 93 сд, ком. взв. 76-мм гармат. 29.10.1941 отримав контузію поблизу м. Подольськ Московської обл. 29.10.1941–1.01.1942: на лікуванні в ЕГ № 1081, м. Фрунзе (нині Бішкек), Киргизія.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

3.06.1946 звільнений у запас. 1946–1948: «Заготскот», м. Перемишляни Львівської обл., керівник.

Помер у 2005.

ВІРА Володимир Андрійович, 1919, с. Охлопів Горохівського р-ну Волинської обл. Майор, заст. нач. загону з постачання 974 військ.-буд. загону.

1936–1939: працював кравцем у с. Охлопів. 1939–1940: студент Луцького педтехнікуму Волинської обл.

У жовт. 1940 призваний до лав ЧА Горохівським РВК Волинської обл.

Жовт. 1941 – серп. 1944: 517 окр. сапб 14 А, ком. відділення; 13 дор.-експлуатац. б-н 19 А, ком. відділення; Карел. фр., 273 сп 104 сд, ком. відділення. Серп. 1944 – лип. 1945: курси мол. лейтенантів, курсант. Учасник війни з Японією 9.08.1945–

3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 30 сп 40 сд 25 А, ком. взв. ПТР.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією», «За визволення Кореї». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача за участь у війні з Японією. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

У 1952 закінчив об'єднані КУОС, Приморський ВО. У лют. 1961 звільнений у запас. Працював у в/ч № 29239, м. Полтава, завгоспом Полтавського обласного управління сільського господарства.

Помер 15.06.1983 у м. Полтава.

ВІТОХІН Борис Миколайович, 1914, Стрілецька с/р Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Підполковник, заст. ком. сп з постачання.

У 1929 закінчив 8 класів. Лип. 1929 – січ. 1934: МТС, тракторист. Січ. 1934 – лют. 1935: школа механізації сільського господарства, м. Валуйки, механік.

2.02.1936 добровільно призваний до лав ЧА Бєлгородським РВК Бєлгородської обл.

11.12.1941–8.10.1943: Північ.-Захід. фр., 364 сд 1 Уд. А, комендант, уповноважений НКВС. 8.10.1943–8.05.1944: 2-й Білорус. фр., комендант управління Смерш. 8.05.1944–11.08.1944: Московський ВО, резерв. 11.08.1944–9.05.1945: 2-й Прибалт. фр., 11 мсбр 10 тк, ком. окр. розвідроти.

Ордени: Червоної Зірки, Олександра Невського, медалі: «За оборону Москви», «За оборону Ленінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 4 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

15.09.1956 звільнений у запас. Листоп. 1959 – квіт. 1960: з-д електромонтажних виробів № 1, м. Харків, комплектувальник. Листоп. 1974 – жовт. 1982: Харківська автоколона № 2251, слюсар.

Помер 17.07.1987 у м. Харків.

ВЛАДИМИРОВ Валентин Володимирович, 1923, м. Ізюм Харківської обл. Майор, пом. нач. 96 вузола зв'язку 9 див. ППО 8 окр. А ППО. Інвалід ВВВ.

У черв. 1941 закінчив Харківську 15-ту артспецшколу.

19.06.1941 добровільно вступив до Харківського артучилища.

29.08.1941–14.11.1941: Півд.-Захід. фр., загін особливого призначення Харківського артучилища. 8.06.1942–12.11.1943: вптап 2 вптабр, 1837 вптап 27 окр. вптабр РГК, комбат. У серп. 1943 був поранений поблизу м. Охтирка Сумської обл.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

13.12.1968 звільнений у запас. Із 1969: лаборант Харківського інж.-буд. ін-ту. Із 1970: викладач ХАДІ. 1972–1980: військкерівник СШ № 131, м. Харків. Із 1980: інструктор Київського РК ДТСААФ.

Помер 6.03.2006 у м. Харків.

ВЛАДИМИРОВ Василь Федорович, 1911, с. Упорники Нехаївського р-ну Волгоградської обл., РФ. Майор, заст. ком. з техчастини 264 гв. сп 87 гв. сд, м. Козельськ Калузької обл.

Закінчив 5 класів. 1933–1935: строкова служба у лавах ЧА.

10.09.1941 призваний до лав ЧА Нехаївським РВК Сталінградської (нині Волгоградської) обл.

10.09.1941 – листоп. 1941: Захід. фр., 151 мсбр, шофер. Листоп. 1941–24.04.1945: Захід., 3-й Білорус. фр., 802 атб 5 А, слюсар, нач. ремонту летючки, ком. взв., ком. роти. 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 802 атб 5 А, ком. роти. У 1943 був контужений.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японі-

єю». Отримав 2 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У 1953 закінчив Ленінградську вищу офіцерську автомобільну школу. 6.02.1957 звільнений у запас. Із 1963 працював управляючим будинками, заст. нач. ЖКВ з-ду ім. Петрова, м. Волгоград.

Помер.

ВЛАДИМИРОВ Олександр Євдокимович, 1908, с. Тубольці Почепського р-ну Брянської обл., РФ. Підполковник юстиції, пом. військ. прокурора військ. прокуратури, Київський ВО.

У 1925 закінчив 7 класів Почепської СШ. 1926–1930: працював ковалем у залізн. майстерні, ст. Гомель, Білорусь.

У верес. 1931 призваний на строкову службу до лав ЧА. 1931–1932: учень полкової школи, 37 артп 37 Новочеркас. див., м. Клинці Брянської обл.

У груд. 1941 мобілізований до лав ЧА РВК м. Дзауджикау (нині м. Владикавказ), Північна Осетія. Груд. 1941 – квіт. 1945: управління Орджонікідзевської (м. Владикавказ) залізниці, пом. військ. прокурора. Квіт. 1945 – трав. 1945: 3-й Білорус. фр., заст. військ. прокурора, військ. прокурор залізн. військ.

Орден Вітчизняної війни І ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

5.09.1959 звільнений у запас. 1963–1965: Харківські курси Прокуратури СРСР, зав. кабінету прокурорського нагляду. 1965–1969: викладач Харківського військ. училища. 1969–1973: юрисконсульт в Українському спеціалізованому рем.-будівельному тресті. 1973–1982: викладач Харківського обл. автомоб. навч. комбінату.

ВЛАСЕНКО Дмитро Григорович, 1922, с. Добропілля Валківського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. мін. взв. 1376 сп 417 сд. Інвалід ВВВ.

1939–1941: слюсар на з-ді № 135 (Харківський авіазавод).

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків. Серп. 1941 – листоп. 1941: Півд.-Захід. фр., 799 окр. авіадесантна бр., стрілець. Лип. 1942 – серп. 1942: Сталінград. фр., 42 гв. сп 13 гв. сд, ком. мін. взв. 29.08.1942 під час боїв за м. Сталінград пораненим потрапив до полону. Перебував у таборах військовополонених у м. Калач, Міллерово. У листоп. 1942 під час відправки до Німеччини здійснив втечу в р-ні ст. Золочів, Львівська обл. Листоп. 1942 – серп. 1943: прож. на окупованій території у с. Добропілля Валківського р-ну. Серп. 1943 – листоп. 1943: перебував у полоні у м. Хмельницький. Під час відправки до Німеччини знову втік і прож. на окупованій території в с. Купіль Волочинського р-ну Хмельницької обл. Серп. 1944 – верес. 1944: табір НКВС № 240 у м. Донецьк, на спецперевірці. Верес. 1944 – трав. 1945: 1-й Прибалт. фр., 18 окр. штурм. сб, мінометник; 2-й Прибалт. фр., 1376 сп 417 сд, ком. мін. взв.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У верес. 1945 звільнений у запас. У 1948 закінчив Старомерчицький сільгосптехнікум Валківського р-ну. Працював агрономом у колгоспах «Шлях до комуни», «Восток» Валківського р-ну Харківської обл.

Помер 7.01.1997 у с. Добропілля Валківського р-ну Харківської обл.

ВЛАСЕНКО Петро Олексійович, 1911, м. Харків. Капітан техслужби, нач. групи з ремонту літаків та авіадвигунів 94 авіареммайстерні 6 гв. військ.-транспортної ад.

У 1926 закінчив початкову школу, у 1935 – Харківський електротехнікум, у 1936 – річні курси кінорадіотехніків, м. Київ.

У лип. 1941 мобілізований до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Лип. 1941–15.03.1942: 7 окр. атп; політвідділ 43 А, кінорадіомеханік. 1942–9.05.1945: політвідділ 279 сд, кінорадіомеханік.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» ІІ ст.

10.04.1946 звільнений у запас. Працював кінорадіотехніком, майстром-мірометристом на коксохімзаводі м. Харків. 2.02.1950 призваний до ЗС. 28.03.1961 виключений із кадрів Рад. А. Із 1962 працював контролером ВТК на з-ді транспортного обладнання.

Помер 15.11.1994 у м. Харків.

ВЛАСОВ Георгій Никанорович, 1923, с. Альошенка Дубровського р-ну Брянської обл., РФ. Майор, інспектор інтендантського відділу управління 1-го залізн. корпусу.

У 1941 закінчив 3 курси Брянського механічного технікуму шляхів сполучення.

3.09.1941 призваний до лав ЧА Дубровським РВК Брянської обл.

Січ. 1942–25.10.1942: Брянські ліси, загін підполковника Данченка 1-ї Партизанської бр., партизан-стрілець. 25.10.1942 тяжко поранений на тер. Жуковського р-ну Брянської обл. До 18.03.1944 перебував у шпиталі № 315, м. Іжевськ, шпиталі № 2446, ст. Ува, Удмуртія, РФ.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст., ювілейні.

У 1945 закінчив Московське військ.-технічне училище НКВС, у 1947 – Харківське військ. училище військ НКВС, у 1965 – курси удосконалення офіцерів тилу Військ. академії тилу і транспорту. 6.03.1970 звільнений у запас. Із 1970 працював механіком, товарознавцем у Київському райхарчоторзі м. Харків.

Помер 31.12.1984 у м. Харків.

ВЛАСОВ Іван Іпатович, 1913, м. Таганрог Ростовської обл., РФ. Майор технічної служби, нач. майстерні з ремонту озброєння 104 радіотехшколи мол. спеціалістів військ ППО.

Працював електрослюсарем у м. Таганрог.

У лип. 1942 призваний до лав ЧА Махачкалинським МВК Дагестану, РФ.

Лип. 1942 – жовт. 1942: 1-е Тбіліське піхотне училище, курсант.

Жовт. 1942 – лют. 1943: Закавказ. фр., 2 зведений гірськострілецький полк, парторг роти. Лют. 1943 – квіт. 1943: Закавказ. фр., 180 зсп, рядовий. Квіт. 1943 – лип. 1943: Північ.-Кавказ. фр., фронтові курси мол. лейтенантів, курсант. Лип. 1943 – серп. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 180 зсп, рядовий. Серп. 1943 – верес. 1945: 3-є Ленінград. артучилище у м. Кострома, Ленінград. військ. училище, курсант.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» ІІ ст., І ст.

У 1955 закінчив Центральні арт.-тех. КУОС. У серп. 1964 звільнений у запас. Викладав у ПТУ № 1, м. Харків, працював охоронцем на Харківському приладобудівному з-ді ім. Шевченка.

Помер 27.11.1994 у м. Харків.

ВЛАСОВ Микола Павлович, 1922, м. Харків. Лейтенант, ком. бат. Інвалід ВВВ.

У 1942 закінчив 10 класів СШ, м. Актюбінськ (нині Актобе), Казахстан.

27.06.1942 призваний до лав ЧА Московським РВК м. Харків.

1942–1943: курсант 1-го Ленінградського артучилища. 25.03.1943–9.05.1945: 3-й Білорус. фр., 57 гв. артп 26 гв. сд, ком. вогневого взв.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача.

13.07.1946 звільнений у запас. У 1954 закінчив Харківський юридичний ін-т. Із 1954 працював ст. інспектором відділення міліції, м. Харків, з 1967 – ст. еконо-

містом-фінансистом, нач. відділення постачання тресту «Південелектромонтаж», м. Харків.

Помер 1.12.2005 у м. Харків.

ВНУКОВ Іван Тихонович, 1917, с. Руські Тишки Харківського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. вогневого взв. 241 гв. сп 75 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У трав. 1934 закінчив школу ФЗН при Харківському з-ді «Світло шахтаря». 1934–1940: Харківський з-д № 135, слюсар.

1.01.1940 призваний до лав ЧА Московським РВК м. Харків по мобілізації. У лип. 1940 закінчив полкову школу, 90 сп 95 сд. У жовт. 1941 закінчив нормальний курс Краснодарського артмінучилища за спеціальністю ком. мін. взв.

Жовт. 1941 – груд. 1941: Центр. фр., 64 окр. мінд-н, заст. ком. бат. У груд. 1941 поранений поблизу Москви. До берез. 1942: ЕГ у м. Казань, Татарстан. Берез. 1943 – лип. 1943: Брянський фр., 4 центр. бр., заст. комбата зі стройової частини. Лип. 1943: Центр. фр., у резерві. Легко поранений на тер. Курської обл. До січ. 1944 перебував у ЕГ. Січ. 1944 – черв. 1944: перебував у інфекційній лікарні на лікуванні тифу. Лип. 1944 – січ. 1945: Центр. фр., 241 гв. сп 75 гв. сд, ком. вогнев. взв. У січ. 1945 тяжко поранений і контужений за Віслою, до трав. 1945 перебував на лікуванні в ЕГ № 3352.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

11.05.1945 звільнений у запас. По війні працював ст. охоронцем Харківського млинзаводу № 3, охоронцем Харківської облради, хлібозаводу № 8, дослідного господарства «Українка».

Помер 7.08.2000 у м. Харків.

ВОВК Юліан Олександрович, 1923, м. Калач Воронезької обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. бат. 30 гв. мінп 7 гв. ск Ленінград. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів СШ у м. Харків.

3.07.1941 добровільно вступив до 1-го Московського Червонопрапорного артучилища ім. Красіна, яке закінчив у лют. 1942.

Лют. 1942 – квіт. 1943: Волхов. фр., 238 окр. гв. мінд-н 30 гв. мінп 52 А, піротехнік д-ну, ком. взв. боєпостачання; 8 А, ком. взв. упр. бат., заст. ком. бат. зі стройової частини, ком. взв. упр. полку. Квіт. 1943 – трав. 1945: Ленінград. фр., 30 гв. мінп, 237 окр. гв. мінд-н, ком. взв. упр. бат., ком. взв. паркової бат., ком. бат., нач. розвідки; 239 окр. гв. мінд-н, ком. бат.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

16.03.1947 звільнений у запас. У лип. 1949 закінчив екстерном Харківський юридичний ін-т. Із 1949: аспірант, викладач, ст. викладач колгоспного права, зав. кафедри трудового, земельного та колгоспного права Харківського юридичного ін-ту.

Помер 1.07.2000 у м. Харків.

ВОЛЖИНСЬКИЙ Віктор Михайлович, 1916, с. Веселе Сніжнянського (кол.) р-ну Донецької обл. Капітан, пом. нач. оперативного відділення штабу 4 гв. зеніт.-артд. Інвалід ВВВ.

1931–1933: учень гірничопромислового училища, м. Сніжне Донецької обл. 1933–1936: «Доненерго», електрик, «Харенерго», електрик. 1936–1937: учень робітфаку Харківського електротехнічного інституту. 1937–1941: студент Харківського електротехнічного інституту.

У лип. 1941 мобілізований до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Лип. 1941 – лип. 1942: слухач Арт. академії ім. Дзержинського, м. Москва. Лип. 1942 – листоп. 1944: 88 зап. зеніт.-артп, Московський ВО. Листоп. 1944 – квіт. 1945: слухач Арт. академії ім. Дзержинського, м. Москва. Квіт. 1945 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 55 зеніт.-артп ППО залізничних ешелонів.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні продовжував службу у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У 1948 звільнений у запас.

Помер 15.01.1998 у м. Харків.

ВОЛІН Михайло Ананійович, 1922, с. Нові Вирки Білопільського р-ну Сумської обл. Майор, офіцер Краснокутського РВК Харківської обл. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив школу ФЗУ у м. Білопілля Сумської обл.

2.08.1941 призваний до лав ЧА Білопільським РВК Сумської обл.

Серп. 1941 – черв. 1942: Рубцовське військ. піхотне училище, Алтайський край, курсант. Черв. 1942 – листоп. 1944: Захід. фр., 1088 сп 323 сд, заст. ком. мін. роти; 1-й Прибалт., 3-й Білорус. фр., 36 гв. ск 11 гв. А, ад'ютант нач. штабу корпусу; 3-й Білорус. фр., 243 гв. сп 84 гв. сд, ком. мін. роти. Під час боїв поранений 7.03.1943 та 4.11.1944.

Орден Червоного Прапора, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

30.11.1955 звільнений у запас. Працював інженером на Зміївському машинобудівному з-ді, пом. зав. дитсадка з-ду.

Помер 13.02.1984 у м. Зміїв Харківської обл.

ВОЛКОВ Анатолій Іванович, 1924, с. Чермалик Тельманівського р-ну Донецької обл. Капітан-інженер, ком. взв. 873 окр. буд. б-ну. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів Маріупольської СШ № 25 і вступив до ХАІ.

13.08.1942 призваний до лав ЧА Свердловським (кол.) РВК м. Казань. У листоп. 1943 закінчив Московське військ.-інж. училище. Листоп. 1943 – черв. 1944: 4-й Укр. фр., 1504 арм. моториз. інж. б-н, ком. взв. управління, ком. сап. взв. Листоп. 1944 – берез. 1945: 1-й Укр. фр., 108 окр. моториз. штурм. інж. сапб 23 моториз. штурм. інж. сапбр РГК, ком. сап. взв. 4.03.1945 був поранений поблизу м. Бунцлау (нині м. Болеславець), Польща, під час бомбардування ворожої авіації.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польські «Заслуженим на полі слави», «Перемоги і свободи», «За Одер, Ніссу і Балтику».

30.04.1947 звільнений у запас. У 1953 закінчив ХАІ. Працював ст. лаборантом, асистентом, згодом аспірантом кафедри, нач. сектора ХАІ. Із 1966 – доцент, з 1974 – кандидат технічних наук ХАІ.

ВОЛКОВ Василь Андрійович, 1920, с. Кученяєве Ардатовського р-ну, Мордовія, РФ. Підполковник, військком Ястребовського (кол.) РВК Курської обл.

У 1939 закінчив 3 курси Ардатовського педучилища.

У груд. 1939 призваний до лав ЧА Ардатовським РВК.

Груд. 1939 – лип. 1941: курсант Смоленського стрілецько-кулеметного училища. Серп. 1941 – трав. 1945: Захід. фр., 888 сп 298 сд, ком. кулеметного взв.; 115 окр. сбр, ком. взв., ком. роти розвідки, пом. нач. 2-ї частини штабу бр.; Сталінград. фр., 2 окр. сб 149 окр. сбр, нач. штабу; 2-й Укр. фр., 280 гв. сп 92 гв. сд, ад'ютант ст. сб; 47 гв. сп, 50 гв. сп 15 гв. сд, перший пом. нач. штабу полку; 143 окр. медсанбат 15 гв. сд, ад'ютант ст. Під час боїв був поранений 15.09.1941 та 28.11.1943.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У берез. 1946 закінчив вищі тактичні курси «Выстрел». Служив у Приволзькому, Уральському, Горьковському ВО, перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У квіт. 1969 звільнений у запас.

ВОЛКОВ Іван Якович, 1921, сел. Криничне Россошанського р-ну Воронезької обл., РФ. Лейтенант, інструктор 4-ї частини Шаранського РВК Башкирії. Інвалід ВВВ.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА Россошанським РВК Воронезької обл.

Груд. 1939 – черв. 1941: 1-е Червонопрапорне військ.-піхотне училище, м. Краснодар, курсант. Черв. 1941 – серп. 1941: Півд.-Західний фр., 202 мсп 81 мсд 6 А, пом. нач. штабу б-ну. 4.08.1941 під час боїв в р-ні м. Козятин Вінницької обл. був тяжко поранений. Берез. 1942 – лип. 1942: Брянський фр., 49 окр. тб 49 тбр 1 тк, заст. ком. роти. 2.07.1942 вдруге тяжко поранений у боях за м. Лівни Орловської обл.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У трав. 1946 звільнений у запас. У 1963 закінчив Харківський залізничний технікум. Працював нач. паспортного столу, парторгом ст. Куп'янськ-Сортувальний Півд. залізниці, нач. відділу кадрів, нач. виробничо-диспетчерського відділу Куп'янського ливарного з-ду.

Помер 26.04.2002 у м. Ізюм Харківської обл.

ВОЛКОВ Микола Лаврентійович, 1913, м. Рибінськ Ярославської обл., РФ. Капітан техслужби, бортовий авіамеханік 901 навч. ап ХВАУ штурманів 69 ПА.

1932 – жовт. 1935: з-д № 26 ім. Павлова, м. Рибінськ, моторист авіац.

13.10.1935 призваний до лав ЧА Рибінським РВК Ярославської обл.

16.12.1939 – берез. 1940: учасник радянсько-фінляндської війни у складі окр. винищ. ае ППО, Північ.-Західний фр., м. Кем, Карелія, на посаді техніка літака.

17.09.1941–9.05.1945: Карел. фр., 152 гв. винищ. ап 16 гв. винищ. ад.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

26.12.1958 звільнений у запас. НДІ при з-ді «Електроважмаш», слюсар.

Помер 7.02.1996.

ВОЛОБУЄВ Євген Олександрович, 1916, м. Синельникове Дніпропетровської обл. Підполковник, нач. КЕЧ Чугуївського р-ну.

1933–1935: Харківський з-д «Світло шахтаря», електромонтер. У 1941 закінчив Харківський інженерно-будівельний ін-т.

9.07.1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

25.03.1942 закінчив курси арттехніків при Московській артакадемії ім. Дзержинського у м. Самарканд, Узбекистан.

3.04.1942–15.12.1943: Брянський, Калінінський, Воронез., 1-й Укр. фр., 461 окр. артд-н 1 мбр, нач. артпостачання. 15.12.1943–25.05.1944: 1-й Укр. фр., управління 19 гв. мбр, пом. нач., нач. артпостачання д-ну. У листоп. 1944 закінчив Тульську вищу офіцерську арттехшколу. 25.11.1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 55 фронтовий артсклад Війська Польського, нач. обліково-операційного відділення. Перемогу зустрів у Варшаві.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст., ювілейні.

12.01.1946 звільнений у запас. Із 1946: Харківський склад тимчасового обладнання, гол. механік. Радгосп «Червоний», ст. Лихачове, технік-будівельник, 3-тє будівельно-монтажне управління, прораб. Служба будівель та споруд управління Донецького округу залізниць, м. Харків, інженер-економіст. 15.09.1948 призваний до лав Рад. А. Ярославське військ.-залізничне училище Московського ВО, викладач з будівництва та відновлення цивільних споруд. 3.02.1969 звільнений у запас. Із 1969 працював інженером 2-ї Харківської станції цивільних споруд Півд. залізниці.

Помер 24.03.1988 у м. Харків.

ВОЛОВИК Григорій Дмитрович, 1919, смт Нова Водолага Харківської обл. Майор, інженер групи в/ч № 44061. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 9 класів у смт Нова Водолага. 1936–1939: токар на Харківському з-ді № 75.

18.09.1939 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Берез. 1942 – трав. 1942: курсант курсів мол. політруків, Забайкал. фр. 9.05.1942–1.10.1942: Сталінград. фр., 1073 сп 316 сд, політрук роти. 1.10.1942 отримав тяжке поранення у боях за м. Волгоград, ЕГ № 1095. 10.02.1943–1.08.1943: Півд.-Захід. фр., 849 сп 303 сд 57 А, заст. ком. роти з політчастини. 3.03.1945–9.05.1945: Ленінград. фр., 1823 окр. важк. самохід. полк, заст. ком. роти з політчастини.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

1.05.1966 звільнений у запас. Із 1967 працював інженером у Харківському обласному виробничому управлінні водопровідно-каналізаційного господарства.

Помер 3.09.1996 у м. Харків.

ВОЛОВИЧ Лія Овсіївна, 1921, м. Харків. Ст. лейтенант медслужби, лікар-ординатор ЕГ № 1265.

У 1939 закінчила 10 класів СШ № 30 м. Харків. 1939–1941: Харківський медінститут, студентка. У 1943 закінчила Ташкентський медінститут, Узбекистан.

У серп. 1943 призвана до лав ЧА Куйбишевським (нині Мірзо-Улугбецьким) РВК м. Ташкент. Серп. 1943 – лют. 1945: 3-й Укр., 4-й Укр. фр., ЕГ № 1265, лікар-ординатор.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У квіт. 1945 звільнена у запас. Працювала зав. шкірно-венерологічного кабінету дитячих поліклінік № 21, 24, лікарем-дерматовенерологом 2-ої залізничної лікарні м. Харків. У 2001 виїхала на ПМП до Німеччини.

ВОЛОДЬКО Іван Васильович, 1921, с. Суржки Великобагачанського р-ну Полтавської обл. Майор медслужби, фельдшер – нач. аптеки, 83 окр. полк зв'язку 24 ПА.

У 1941 закінчив Миргородський керамічний технікум Полтавської обл.

18.08.1941 призваний до лав ЧА Миргородським РВК Полтавської обл. 1941–1942: курсант Харківського військ.-медичного училища.

15.10.1942–9.05.1945: Сталінград., Степ., Воронез., 1-й, 2-й Укр. фр., 42 гв. сп 13 гв. сд, нач. аптеки полку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» ІІ ст., І ст., «За бойові заслуги».

31.01.1969 звільнений у запас. Із 1972: база медтоварів Головного аптечного управління, товарознавець. Із 1980: Харківська республіканська аптечна база, заст. зав. відділу.

Помер 28.12.1996 у м. Харків.

ВОЛОСОВ Семен Львович, 1922, м. Харків. Капітан, пом. ком. буд. б-ну з постачання, 11 окр. аеродромно-буд. полк, Далекосхід. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 8 класів Харківської СШ № 11.

28.03.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків. 28.03.1941–21.10.1942: курсант Борисовського автомобільно-мотоциклетного училища (з 1.06.1942 – 1-е Нижньогородське танкове училище). 1.07.1943–19.08.1943: Воронез. фр., 1817 самохід. артп 47 А, ком. танка. 5.01.1944–9.05.1945: Степ., 2-й Укр. фр., 8 гв. тбр 20 тк, ком. танкового взв. танків Т-34. Був поранений 19.08.1943 у р-ні м. Лебедин Сумської обл., ЕГ № 5553, м. Тамбов.

Орден Вітчизняної війни І ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

21.11.1955 звільнений у запас. Із 1956: нач. збуту на 2-му хлібокомбінаті, м. Харків. 25.08.1999 виїхав на ПМП до Ізраїлю.

ВОЛОШЕНКО Іван Олексійович, 1921, с. Сеймиця Прохоровського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Майор, пропагандист політвідділу 9 радіотехнічного полку ППО 8 корпусу ППО.

У 1939 закінчив педучилище, м. Обоянь Курської обл.

25.12.1939 призваний до лав ЧА Обоянським РВК Курської обл.

22.12.1942–9.05.1945: 1160 вптап, навідник; 1160 гауб. артп 162 гауб. артбр 10 артд, хімінструктор.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У 1956 закінчив ХДУ. 5.03.1963 звільнений у відставку через хворобу. СШ № 58 м. Харків, учитель історії.

Помер 6.10.1992.

ВОЛОШИН Георгій Федорович, 1914, м. Чистяково (нині м. Торез) Донецької обл. Капітан інтендант. служби, нач. госп. частини 113 окр. ап. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 7 класів НСШ у м. Старобільськ Луганської обл., у 1931 – 2 курси Алчевського металургійного технікуму, у 1933 – дворічну вечірню торговельну школу, сел. Ханженкове Донецької обл.

31.01.1936 призваний до лав ЧА Нафтогорським РВК Краснодарського краю, РФ. 1936–1937: курсант полкової школи, 22 артп.

Черв. 1941 – верес. 1944: Захід. фр., 133 бао, нач. госп. частини; 1030 головний авіасклад, нач. окр. перевезень; 165 бао, нач. окр. продпостачання. Верес. 1944 – трав. 1945: 3-й Білорус. фр., 663 бао, нач. обозно-продовольчого постачання.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.04.1947 звільнений у запас. 1947–1948: директор Нафтогорського міжрайторгу, м. Хадиженськ Краснодарського краю. 1950–1952: Хадиженська контора тресту «Краснодартехснабнефть», нач. опервідділу.

Помер 7.04.2003 у м. Харків.

ВОЛОЩЕНКО Микола Олександрович, 1922, х. Волохово (кол.) Томаровського р-ну Курської обл. (нині Яковлєвський р-н Бєлгородської обл.), РФ. Ст. лейтенант медслужби, військфельдшер. Інвалід ВВВ.

1938–1941: студент Бєлгородського медтехнікуму.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Бєлгородським РВК.

Січ. 1942 – січ. 1944: Волхов. фр., 80 сд, ком. сан. взв. 27.01.1944 був тяжко поранений. Черв. 1944 – трав. 1945: Ленінград. фр., 6 окр. інж.-сапб, ст. фельдшер.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За відвагу», «За оборону Ленінграда».

У лип. 1946 звільнений у запас. У 1952 закінчив Станіславський (нині м. Івано-Франківськ) державний медінститут. Працював лікарем у Сумській обл., лікарем-хірургом у Балаклійській районній лікарні.

Помер 13.08.1995 у м. Балаклія Харківської обл.

ВОРВУЛЬ Пилип Павлович, 1918, с. Завадське Золочівського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, заст. з політчастини ком. автороти 263 окр. бао 48 ПА.

У 1936 закінчив 2 курси Харківського коксохімічного технікуму. Працював техніком-хіміком на Харківському коксохімічному з-ді.

24.10.1938 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків. Жовт. 1938 – верес. 1939: полкова школа при 6 мсп, курсант.

24.06.1941–17.07.1941: Захід. фр., 6 мсп Московської пролетарської мсд, пом. ком. взв. 17.07.1941 тяжко поранений в р-ні м. Смоленськ, РФ, перебував на лікуванні в ЕГ № 1308, м. Оренбург. У квіт. 1942 закінчив курси мол. лейтенантів, у лип. 1944 – курси перепідготовки.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Квіт. 1948 – січ. 1950: перебував у запасі. У верес. 1952 закінчив Ризькі курси підготовки та удосконалення політскладу ВПС ЧА. 27.02.1954 звільнений у запас. Працював газівником на Харківському коксохімічному з-ді.

Помер 22.05.1998 у м. Харків.

ВОРВУЛЬ Юрій Юхимович, 1922, смт Золочів Харківської обл. Підполковник, ст. офіцер, штаб ЦО Архангельської обл., РФ.

У 1940 закінчив 10 класів Золочівської СШ, у лип. 1940 – шестимісячні курси з підготовки викладачів російської мови та літератури при Грайворонському педучилищі Бєлгородської обл.

У жовт. 1940 призваний до лав ЧА Золочівським РВК Харківської обл.

Жовт. 1940 – груд. 1940: курси молодого червонофлотця в навч. б-ні при 36 авіабазі ВПС ЧФ.

22.06.1941–1.02.1943: 63 абр ВПС ЧФ, телеграфіст. У верес. 1943 закінчив Військ.-морське авіац.-технічне училище, м. Перм, спеціаліст прихованого зв'язку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» I ст., «За бойові заслуги».

7.09.1973 звільнений у запас. Із 1975: інструктор з фізкультури в управлінні будинками № 64, м. Харків. Із 1982: інженер в ін-ті «Укроргстанкінпром», м. Харків.

Помер 1.11.1990 у м. Харків.

ВОРОБЙОВ Анатолій Антонович, 1910, с. Гостилиці Ломоносовського р-ну Ленінградської обл., РФ. Майор, інженер-конструктор техвідділу 342 авіаремонтної бази.

У 1929 закінчив профтехшколу у м. Красногвардійськ (нині м. Гатчина) Ленінградської обл.

29.10.1932 призваний до лав ЧА Гатчинським РВК Ленінградської обл. Верес. 1933 – груд. 1934: Військ. школа спецслужб ВПС ЧА, м. Москва.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Верес. 1941 – трав. 1945: 44 авіабаза, нач. ПАРМ-1; Північ.-Захід. фр., 624 швид. бомбард. ап 6 ПА, нач. ПАРМ-1; 8 окр. швид. бап 6 ПА, нач. ПАРМ-1; 16 ПА, нач. пересувної ремонтної авіабази.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

17.11.1955 звільнений у запас. Працював диспетчером, контролером на Харківському авіазаводі.

Помер 17.08.1987 у м. Харків.

ВОРОБЙОВ Михайло Трохимович, 1918, Краснозоренська с/р Новодереньковського р-ну Орловської обл., РФ. Майор, ст. офіцер, офіцер розвідки, КП, в/ч № 03105, м. Южно-Сахалінськ, РФ.

1936–1937: машинобуд. з-д «Механоліт», м. Харків, слюсар. Верес. 1937 – квіт. 1941: авіац.-технічне училище ЦПФ м. Харків, курсант.

Призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

9.04.1943–14.07.1944: 4 ПА, 9 окр. ап ЦПФ, авіатехнік ланки. 20.11.1944–9.05.1945: 1 ПА, 12 окр. гв. ап ЦПФ, парторг ае.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

22.07.1961 звільнений у запас. ХАІ, авіамеханік, технік-конструктор.

Помер 21.01.1998.

ВОРОБЙОВ Федір Михайлович, 1923, Льговський р-н Курської обл., РФ. Ст. лейтенант. Інвалід ВВВ.

У 1944 закінчив курси мол. лейтенантів при 60 А.

27.02.1944–19.12.1944: 989 сп 226 сд, ст. лейтенант, ком. кулемет. роти.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки.

30.09.1945 звільнений із лав ЧА через хворобу. Харківський міський молочний з-д, робітник.

Помер.

ВОРОНОВ Анатолій Єгорович, 1916, м. Харків. Капітан.

1933–1938: облкінофототрест м. Харків, пом. фотографа, фотограф.

У верес. 1938 призваний до лав ЧА Харківським ОВК. Верес. 1939 – серп. 1940: школа арт.-інструмент. розвідки, м. Луга Ленінградської обл.

Верес. 1942 – трав. 1943: Карел. фр., порученець командуючого фр. Верес. 1944 – трав. 1945: 2-й Білорус. фр., 14 А, нач. фотоательє. Із атестаційного листа: «Во время наступательных операций как на Карельском, так и на Белорус. фр., непосредственно в боевых порядках действующей армии произвел более 12 тыс. индивидуальных фотоснимков рядового, сержантского и офицерского состава. Организовал походную фотолабораторию».

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

30.12.1946 звільнений у запас. Із верес. 1947: «Хардіпротранс», зав. фотолабораторії.

Помер 20.10.2002.

ВОРОТИНЦЕВ Іван Микитович, 1922, с. Шебелинка Балаклійського р-ну Харківської обл. Підполковник, нач. хімслужби 4 авіац.-технічної див. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 7 класів НСШ у с. Борова Зміївського р-ну Харківської обл. У 1939 закінчив школу ФЗН при Харківському паровозоремонтному з-ді. 1939–1941: паровозоремонтний з-д, слюсар-автоматник.

20.07.1941 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

20.07.1941–18.12.1941: Харківське військ. училище хімзахисту РСЧА, Середньоазійський ВО, курсант.

18.12.1941–26.01.1943: Брянський фр., 229 сп 8 сд, нач. хімслужби полку; 61 окр. б-н зв'язку 8 сд, нач. хімслужби б-ну; 310 сп 8 сд 13 А, нач. хімслужби полку. 26.01.1943 поранений. 26.01.1943 – трав. 1943: ЕГ № 1032, м. Перм, ЕГ № 2650, м. Зарайськ Московської обл., на лікуванні. 5.05.1943–11.07.1943: Центр. фр., резерв. 11.07.1943–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 21 окр. рота спецпризначення 16 ПА, ком. взв., заст. ком. роти.

Медалі: «За відвагу», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

9.05.1945–21.09.1948 та 1.10.1949–20.01.1950: у складі 98 окр. коригувального розвідувального ап 16 ПА Групи радянських окупаційних військ у Німеччині на посаді нач. хімслужби полку, ком. роти. Із 1949: слухач Червонопрапорної Вищої офіцерської школи хім. військ Приволз. ВО; нач. хімслужби ад. 25.10.1958 звільнений у запас. Із 24.12.1958: Червонозаводський РК ДТСААФ, інструктор; Харківський деревообробний комбінат, інспектор відділу кадрів; Харківський з-д радіоелементів, нач. бюро з підготовки кадрів.

Помер 4.10.2006.

ВОЩЕНКО Іван Трохимович, 1923, м. Амвросіївка Донецької обл. Підполковник техслужби, заст. ком. полку з техчастини. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів Донецько-Амвросіївської СШ № 1.

1.07.1941 призваний до лав ЧА Амвросіївським РВК Донецької обл. 1.07.1941–3.08.1942: Полтавське автотракторне училище, м. Полтава, м. П'ятигорськ Ставропольського краю. 20.10.1942–8.03.1943: Челябінське танко-технічне училище, курсант, ком. відділення.

8.06.1943–13.01.1944: Брянський фр., 1538 важкий самохід.-артп РГК, 3 А

механік-водій. 13.07.1943 поранений поблизу м. Орел. 17.02.1944–11.05.1945: 1-й Укр. фр., 374 гв. важкий самохід.-артп РГК, механік-водій ст.; 14 окр. навч. фронт. тп, механік-водій, заст. ком. роти з техчастини.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

9.05.1963 звільнений у запас. Чугуївський з-д паливної апаратури, ст. інспектор.

Помер 2.07.1998 у м. Чугуїв Харківської обл.

В'ЯЗОВСЬКИЙ Михайло Іванович, 1922, с. Одрадне Дворічанського р-ну Харківської обл. Майор, заст. ком. д-ну 689 артп 83 гв. мсд 13 А Прикарпатського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 7 класів Дворічанської НСШ Харківської обл.

1938–1939: колгосп «Червоний Прогрес» Дворічанського р-ну, зав. клубу. У серп. 1939 закінчив курси шоферів у Великобурлуцькому р-ні. У лют. 1940 закінчив Куп'янський сільгосптехнікум.

7.08.1941 призваний до лав ЧА Дворічанським РВК Харківської обл.

7.08.1941–10.02.1942: Західф. фр., 123 окр. мінд-н 235 сд м. Новосибірськ Сибірського ВО, ком. взв. 10.02.1942 закінчив прискорений курс Лепельського артмінучилища у м. Барнаул Сибірського ВО. 10.02.1942–15.12.1942: Північ.-Захід. фр., 235 сд 53 А, 123 окр. мінд-н 806 сп, заст. ком. батареї 120-мм мінометів зі стройової частини. 15.12.1942–18.03.1943: 2-й Укр. фр., 490 арт. мінп 53 А, ком. батареї. 5.05.1943–11.05.1945: Північ.-Захід., 2-й, 1-й Укр. фр., 490 арт. мінп 53 А, ком. батареї. 18.03.1943 легко поранений поблизу м. Дем'янськ Новгородської обл., перебував на лікуванні в ЕГ № 1090, м. Осташково. 18.08.1943 легко поранений поблизу м. Стара Руса Новгородської обл. 4.07.1944 контужений під м. Ясси, Румунія.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі: «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

15.07.1948 закінчив КУОС, м. Яворів, Прикарпатський ВО. 19.06.1958 звільнений у запас. Із 1960: радгосп ім. Паризької комуни Куп'янського р-ну, зав. книгарні; Куп'янська реалбаза, вагар, пом. зав. складу, нач. штабу ЦО, інженер із ЦО.

Помер 9.05.2002 у м. Куп'янськ Харківської обл.

В'ЯЗОВСЬКИЙ Федір Степанович, 1921, с. Лобачі Решетилівського р-ну Полтавської обл. Підполковник, нач. відділення зі складання великомасштабних карт Харківської військ.-картографічної частини, Київський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 7 класів, у 1941 – 3 курси Полтавського технікуму землеустрою.

7.12.1941 призваний до лав ЧА В'язовським (кол.) РВК Саратовської обл. Груд. 1941 – берез. 1942: курсант Куйбишевського (нині м. Самара) піхотного училища.

Лип. 1942–28.04.1943: Брянський, Воронез., Ленінград. фр., 25 окр. курсант. сбр, курсант-кулеметник. 28.04.1943–8.08.1944: Ленінград., 3-й Прибалт. фр., 98 сд, топограф штабу полку. У черв. 1942 був поранений та контужений.

Медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

10.06.1971 звільнений у запас. Із 1972 працював інспектором відділу кадрів на Московському оптово-роздрібному комбінаті, м. Харків, із 1974 – службовець в/ч № 31616.

Помер 1.10.2001 у м. Харків.

Г

ГАВРИЛЕНКО Олексій Ілліч, 1906, с. Богородичне (кол.) Печенізького р-ну Харківської обл. Підполковник, відповідальний секретар парткомісії політвідділу див.

У 1916 закінчив 2 класи сільської парафіяльної школи. Груд. 1916 – серп. 1920: с. Маслівка Чугуївського р-ну, наймит. Серп. 1920 – груд. 1923: комунгосп Харківської міськради, коваль, чорнороб. Січ. 1924 – квіт. 1925: робітник парникового городництва. Квіт. 1925 – жовт. 1928: «Харківтранс», вантажник.

Черв. 1941 – серп. 1946: Далекосхід. фр., політвідділ 22 сд 1 окр. Червонопрапорної А, ст. інструктор з оргпартроботи; 273 корпусний артп, ком. д-ну; арт. КУКС, слухач; 83 окр. винищ. д-н 1 окр. А, заст. ком. з політчастини; 577 артп 97 сд Приморського ВО, заст. ком. з політчастини.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Японією».

23.04.1954 звільнений у запас. Лют. 1959 – берез. 1963: з-д «Електроважмаш», технік. Квіт. 1963 – берез. 1969: НДІ важкого електромашинобудування, інженер. Квіт. 1969 – берез. 1974: ст. інженер.

Помер 12.08.1995 у м. Харків.

ГАДАСКІН Мойсей Якович, 1919, м. Вітебськ, Білорусь. Лейтенант, ком. танк. роти 26 тбр. Інвалід ВВВ.

У 1937 призваний до лав ЧА Нижньогородським МВК. 1937–1939: курсант Харківського бронетанк. училища. Лип. 1941 – листоп. 1941: Захід. фр., 41 тд, ком. роти. Листоп. 1941 – лют. 1942: Захід. фр., 162 окр. тб, ком. маршової роти. У лют. 1942 був поранений. ЕГ № 430, на лікуванні. Серп. 1942 – верес. 1942: Сталінград. фр., 26 тбр, ком. маршової роти. У верес. 1942 вдруге поранений, перебував на лікуванні в госпіталі.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

У лип. 1943 звільнений у запас через поранення. Із 1948 працював секретарем відділу на з-дах № 135, 231, м. Харків. 1.05.2000 виїхав на ПМП.

ГАДЯЦЬКИЙ Олексій Ілліч, 1917, с. Кірове Охтирського р-ну Сумської обл. Мол. лейтенант, заст. ком. Інвалід ВВВ.

Берез. 1942 – серп. 1942: курсант Камишловського військ.-піхотного училища. Серп. 1942 – верес. 1942: Сталінград. фр., 96 окр. бр., стрілець. Верес. 1942 – січ. 1943: курсант курсів політскладу при 64 А Сталінград. фр. Січ. 1943 – лип. 1943: Воронез. фр., 283 гв. сп, заст. ком. роти з політчастини. Лип. 1943 – жовт. 1943: на лікуванні після поранення в ЕГ м. Орськ Оренбурзької обл., РФ.

У серп. 1953 звільнений у запас.

Помер 29.01.1985 у м. Богодухів Харківської обл.

ГАЄНКО Андрій Андрійович, 1921, с. Хрулі Лохвицького р-ну Полтавської обл. Інженер-полковник, нач. кафедри експлуатації та водіння гусеничних та колісних машин Бакинського вищого загальновійськового командного училища.

У 1939 закінчив 10 класів Лохвицької СШ.

26.09.1939 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Київ.

12.12.1941–15.03.1942: Крим. фр., 24 тп 24 кд, секретар комсомольського бюро полку. 15.03.1942–15.06.1943: Північ.-Кавказ. фр., 126 окр. тб, військком танкової роти; 47 А, порученець члена військ. ради; 28 окр. навч. тп, заст. ком. роти з політчастини. У листоп. 1944 закінчив Казанську вищу офіцерську техшколу ЧА. 15.11.1944–3.09.1945: 1-й, 2-й Прибалт., Ленінград., Далекосхід. фр., 335 гв. важк. самохідний артп, заст. ком. бат. з техчастини.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки (два), медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією», ювілейні. За вислугу років:

орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

У квіт. 1953 закінчив інж.-танковий ф-т Військ. академії бронетанкових та механізованих військ РСЧА. 23.07.1971 звільнений у запас. Із 1973: Харківське профтехучилище № 4, військкерівник.

Помер 8.06.1998 у смт Ворзель Київської обл.

ГАЖУРОВ Микола Євдокимович, 1921, с. Араповка (кол.) Бєлгородської обл., РФ. Гв. мол. лейтенант, ком. танка, 9 окр. тк 3 Уд. ТА.

У 1936 закінчив 7 класів Харківської СШ № 41, у 1937 – школу ФЗН при з-ді «Серп і Молот».

15.10.1940 призваний до лав ЧА Московським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – лют. 1942: Воронез. фр., 177 зсп 18 мсбр, шофер. 1942–1944: курсант Ленінградського танкового училища. 1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 9 тк, ком. танка. У боях на тер. м. Штутгарт, Німеччина, отримав легке поранення.

Орден Вітчизняної війни І ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

21.08.1946 звільнений у запас. У 1949 закінчив школу механізації сільського господарства, м. Калач Воронезької обл. 1949–1953: слюсар на з-ді «Серп і Молот». Із 1962: столяр на з-ді «Промзв'язок-2», м. Харків.

Помер 2.06.1998 у м. Харків.

ГАЗІЯНЦ Рубен Карпович, 1906, м. Твер, РФ. Майор, ком. 476 окр. медсанбату 8 гв. сд. Інвалід ВВВ.

Листоп. 1941 – квіт. 1943: Калінінський фр., нач. медсанслужби. Серп. 1943 – лют. 1945: 2-й Прибалт. фр., 42 офіцерський зап. полк, ст. лікар; 3 Уд. А, нач. контрольного санпункту № 40; ком. 476 окр. медсанбату 8 гв. сд. Лют. 1942 – квіт. 1942: ЕГ, на лікуванні. 21.12.1944 був тяжко контужений.

30.09.1946 звільнений у запас. Із 1946: Карагандинський медінститут, заст. директора з господарської частини. Харківське управління «Головсхідпромбуд», диспетчер.

Помер 17.05.1986 у м. Харків.

ГАЙДЕНКО Михайло Антонович, 1921, м. Харків. Підполковник, ком. зеніт. кулемет. артд-ну 403 сп 148 сд 25 А Далекосхід. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів Харківської спецшколи.

1.09.1939 добровільно призваний до лав ЧА Київським РВК. 30.04.1941 закінчив нормальний курс Севастопольського училища зеніт. артилерії за спеціальністю артилериста-зенітника.

22.06.1941–30.09.1941: Північ.-Захід. фр., 743 зеніт. артп 12 зеніт. артбр, 336 окр. зеніт. артд-н 23 Червонопрапорної сд, ком. вогневого взв. 30.09.1941–6.01.1942: Захід. фр., 693 окр. зеніт. артд-н 60 сд, ком. бат. 6.01.1942–15.08.1942: Захід., Брянський фр., 71 окр. винищ. протитанк. д-н 60 сд, ком. бат. 45-мм гармат. 15.08.1942–10.04.1943: Брянський, Центр. фр., 71 окр. винищ.-протитанк. д-н 60 сд, заст. ком. д-ну зі стройової частини. 10.04.1943–9.05.1945: Центр., 1-й, 2-й Білорус. фр., 12 зеніт. артд РГК, нач. розвідки д-ну. 30.04.1943 поранений.

Орден Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За оборону Москви», «За визволення Варшави», «За Одер, Ніссу і Балтику», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

29.07.1957 звільнений у запас. Із 1957: Харківський з-д торговельного машинобудування, слюсар-ремонтник, Харківський з-д холодильних машин, слюсар.

Помер 19.09.1998 у м. Харків.

ГАЛАКТІОНОВ Олексій Іванович, 1919, м. Почеп Брянської обл., РФ. Майор, комбат, 338 окр. винищ. протитанк. д-н 297 сд, 46 А. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 7 класів у м. Почеп.

У верес. 1939 призваний до лав ЧА Брасовським РВК Брянської обл. 1939–1941: курсант, 90 сп 95 сд.

Черв. 1941 – верес. 1942: Ленінград. фр., 90 сп 95 сд; 335 сп 8 окр. сбр, ком. 120-мм мінометів. У 1943 закінчив прискорений курс Ленінградського артучилища, м. Енгельс Саратовської обл. Трав. 1943 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 151 окр. винищ. протитанк. д-н 31 сд, 46 А; 338 окр. винищ. протитанк. д-н 297 сд, комбат 45-мм, 76-мм гармат. Був тричі поранений: тяжко 24.09.1944 у р-ні м. Кишинів, Молдова, 11.01.1945 у боях за взяття м. Будапешт, Угорщина, 11.04.1945 поблизу м. Відень, Австрія.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст. (два), медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.11.1946 звільнений у запас через хворобу. Із 1946: інструктор редакції газети «Шлях колгоспника» Луганської обл. Із 1952: голова Фрунзенського ДТСААФ Луганської обл. Із 1956: «Плодоовочеторг», м. Луганськ, бригадир, в.о. начальника, інспектор з кадрів, заст. директора комбінату.

Помер 11.01.1999 у м. Харків.

ГАЛИЦЬКИЙ Віктор Леонтійович, 1925, с. Турбінка Мозирського р-ну Гомельської обл., Білорусь. Підполковник, ком. 196 окр. гв. сапб 75 гв. тд 6 гв. ТА.

У січ. 1944 призваний до лав ЧА Наровлянським РВК Гомельської обл.

Трав. 1944 – лип. 1944: 2-й Білорус. фр., 2 гв. штурм. інж.-сапб 1 гв. штурм. інж.-сапбр, сапер. 8.07.1944 у боях на Могильовському напрямі отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 545, м. Смоленськ. Січ. 1945 – трав. 1945: 3-й Білорус. фр., 305 окр. інж.-сапб 4 штурм. інж.-сапбр РГК, ком. відділення.

Орден Слави III ст., медалі: «За відвагу», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

У 1950 закінчив курси з підготовки лейтенантів інженерних військ Прибалт. ВО, у 1964 – екстерном Тюменське військ.-інж. училище, у 1967 – курси перепідготовки офіцер. кадрів при Військ.-інженерній академії ім. Куйбишева. У груд. 1972 звільнений у запас. Працював майстром виробничого навчання у штабі ЦО Харківської обл., ст. інженером з постачання та збуту на Чугуївському промкомбінаті.

Помер 26.02.2008 у м. Чугуїв Харківської обл.

ГАЛКІН Іван Іванович, 1922, м. Острогозьк Воронезької обл., РФ. Капітан, ком. взв. зв'язку 259 окр. б-ну аерофлотно-технічного забезпечення ап. Інвалід ВВВ.

У верес. 1941 призваний до лав ЧА Острогозьким РВК Воронезької обл.

Верес. 1941 – лют. 1942: курсант Воронезького училища зв'язку.

Лют. 1942 – квіт. 1945: Калінінський, 3-й Білорус. фр., 818 окр. б-н зв'язку 371 сд 30 А, радіотехнік. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 818 окр. б-н зв'язку 371 сд 5 А, радіотехнік.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки (два), медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача за участь у війні з Японією. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «Китайсько-радянська дружба».

По війні проходив службу в Далекосхід. ВО. У груд. 1955 звільнений у запас. 1965–1982: диспетчер, інженер-технолог Харківського дослідно-експериментального з-ду.

Помер 18.10.1997 у м. Харків.

ГАЛКІН Новомир Георгійович, 1925, м. Чистополь, Татарстан, РФ. Лейтенант, ком. взв. автоматників 262 сп 184 сд 5 А. Інвалід ВВВ.

У 1942 закінчив 7 класів СШ № 24 м. Казань, Татарстан, і вступив до Казанського річкового технікуму.

У лют. 1943 призваний до лав ЧА Бауманським (кол.) РВК м. Казань.

Лют. 1943 – груд. 1943: 2-е Смоленське стрілецько-снайперське училище, курсант.

Січ. 1944 – лип. 1944: Захід. фр., резерв офіцерського складу; 3-й Білорус. фр., 277сд 5 А, ком. снайперського взв., курсант курсів перепідготовки офіцерського складу; 262 сп 184 сд 5 А, ком. взв. автоматників. 10.07.1944 під час боїв у р-ні м. Вільнюс, Литва, тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 5844.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1947 закінчив 2 курси Харківського технологічного технікуму. Працював шліфувальником на з-ді № 75 (моторний з-д, філіал з-ду ім. Малишева), на Харківському з-ді технологічної оснастки.

Помер 15.07.1995 у м. Харків.

ГАНІЧЕВ Володимир Степанович, 1919, с. Бор Ленінградської обл., РФ. Капітан, заст. ком. ескадрильї бомбард. ап.

У 1935 закінчив 7 класів СШ, сел. Свірстрой Ленінградської обл. 1938–1940: автослюсар на Іжорському з-ді.

14.12.1940 призваний до лав ЧА Колпинським РВК. 14.12.1940 – серп. 1942: Омська військ. авіашкола пілотів, курсант.

Верес. 1942 – квіт. 1944: 13 гв. бомбард. ап 321 бомбард. ад, льотчик. 28.04.1944–9.05.1945: 1-й, 4-й Укр. фр., 13 гв. бомбард. ап 321 бомбард. ад 8 ПА, льотчик.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоного Прапора, Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

8.05.1958 звільнений у запас. Працював техніком у військовому представництві № 4029, контролером на з-ді холодильних машин, ВО «Кристал».

Помер 21.03.1994 у м. Харків.

ГАПЛЕВСЬКИЙ Федір Павлович, 1921, с. Миколаївка Льговського р-ну Курської обл., РФ. Капітан, ком. авіаланки, 168 винищ. ап 131 винищ. ад 57 ПА, Прикарпатський ВО.

У 1937 закінчив 8 класів Миколаївської СШ, у 1938 – ФЗУ при Харківському паровозобудівному з-ді.

26.10.1940 добровільно призваний до лав ЧА Харківським МВК. 1940–1943: курсант Чугуївської військ. авіашколи, м. Арись Чимкентської обл.

Серп. 1943–9.05.1945: Півд., 4-й, 3-й, 1-й Укр. фр., 267 винищ. ап 236 винищ. ад 17 ПА, льотчик, ст. льотчик.

Ордени: Слави III ст., Червоного Прапора, медалі: «За визволення Белграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», болгарська медаль «За участь у Великій Вітчизняній війні 1944–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

20.06.1957 звільнений у запас. 1960–1981: контролер ВТК, майстер на Харківському з-ді «Елеватормлинмаш».

Помер 1.12.1995 у м. Харків.

ГАРАГАТИЙ Володимир Леонтійович, 1921, с. Геніївка Зміївського р-ну Харківської обл. Ст. сержант, ком. відділення, 2883 артбаза 1-го розряду Київської армії ППО. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 7 класів. До 1940 працював художником у Наркомі шляхів сполучення м. Київ.

15.10.1940 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Київ.

22.06.1941–9.05.1945: Закавказ. фр., служба спостереження та зв'язку Новоросійської військ.-морської бази, електрик-зв'язківець.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

5.05.1960 звільнений у запас. Із 1962: робітник у в/ч № 03309 м. Харків.

Помер 18.04.1998 у м. Харків.

ГАРБЕР Яків Давидович, 1907, м. Житомир. Майор, райвійськкомісар Вов-

чанського РВК Харківської обл. Інвалід ВВВ.

1931–1932: ХТЗ, майстер. Трав. 1937 – лют. 1953: служба у лавах ЧА, Рад. А.

17.10.1942–15.05.1943: Сталінград. фр., у складі 159 окр. сбр на посаді ст. інструктора політвідділу. 16.05.1943–30.09.1943: Півд. фр., 28 А, 130 сд, ст. інструктор політвідділу. 30.09.1943–15.11.1943: 4-й Укр. фр., 695 сп 22 кд, парторг. 2.12.1944–7.04.1945: у складі резерву політуправління. 2-го Укр. фр.; 7 гв. А, 375 сд, ст. інструктор політвідділу. 7.04.1945 був поранений під час форсування р. Морава. ЕГ № 3345, на лікуванні (до 19.12.1945).

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

21.01.1953 звільнений у запас. 1953–1957: ремісниче училище № 2, м. Харків, пом. директора з господарської частини. Із листоп. 1957: міськхарчокомбінат, нач. постачання.

Помер 12.09.1994 у м. Харків.

ГАРБУЗ Василь Петрович, 1922, м. Богодухів Харківської обл. Капітан, ком. мін. роти.

1940–1941: Богодухівська перукарня, учень.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Богодухівським РВК Харківської обл.

Серп. 1941 – берез. 1942: курсант Лепельського мін. училища, м. Барнаул Алтайського краю. Берез. 1942 – жовт. 1944: Калінінський фр., 114 окр. сбр, заст. ком. мін. роти; 2-й Прибалт. фр., 275 сп 91 сд 5 гв. ск, ком. мін. роти. 1.08.1942 був поранений під час боїв за м. Ржев Тверської обл., 19.10.1944 тяжко поранений у Східній Пруссії.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У лют. 1946 звільнений у запас. 1945–1953: чоботар промислової артілі «Ударник», м. Богодухів. 1953–1973: Богодухівська райсанепідемстанція, дегазатор, дезінфектор. Із 1974 працював у Богодухівському ДТСААФ.

Помер 13.10.2002 у м. Богодухів Харківської обл.

ГАРБУЗ Данило Федорович, 1910, с. Знам'янка Нововодолазького р-ну Харківської обл. Майор, нач. зв'язку – пом. нач. штабу із зв'язку 1279 зеніт. артп 17 зеніт. артд.

1931–1932: з-д «Металіст», м. Київ, токар.

17.11.1933 призваний до лав ЧА Нововодолазьким РВК Харківської обл.

9.08.1945–3.09.1945: учасник війни із мілітаристською Японією на посаді ком. телеграфно-буд. роти у складі 383 окр. б-ну зв'язку 113 УР 25 А 1-го Далекосхід. фр.

Орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

10.11.1955 звільнений у запас. 2-а дистанція сигналізації і зв'язку Управління Південної залізниці, електромонтер.

ГАРБУЗОВ Віктор Олексійович, 1918, м. Єнакієве Донецької обл. Лікар-хірург.

Добровільно пішов на фронт. Працював військ.-польовим хірургом. Потрапив до полону у р-ні м. Вязьма Смоленської обл. у складі армії генерала Лукіна, з яким перебували в таборі.

Загинув у концтаборі «Зенне», Німеччина, поблизу кордону з Нідерландами.

ГАРМАШ Лаврентій Іванович, 1916, м. Богодухів Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. пішої розвідки 13 окр. сбр. Інвалід ВВВ.

У 1937 призваний до лав ЧА Богодухівським РВК Харківської обл.

Жовт. 1937 – верес. 1938: полкова школа 69 сп 23 сд, курсант. Трав. 1939 – жовт. 1940: Московське Червонопрапорне військ. піхотне училище ім. Верховної Ради РРФСР, курсант.

Черв. 1941 – груд. 1941: Захід. фр., 401 сп 120 сд, пом. ком. роти, ком. взв.

пішої розвідки; Півд. фр., 13 окр. сбр 56 А, ком. взв. пішої розвідки. Під час боїв був поранений у серп. 1941 та у груд. 1941.

У груд. 1942 звільнений у запас. Працював охоронцем Богодухівської реалізаційної бази хлібопродуктів Харківської обл.

Помер 4.05.1996 у м. Богодухів Харківської обл.

ГЕРАСИМЕНКО Іван Володимирович, 1921, с. Ставище Брусилівського р-ну Житомирської обл. Капітан, ст. офіцер – заст. військкому Драбівського РВК Черкаської обл. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив курси колгоспних рахівників. Працював рахівником, завгоспом у колгоспі ім. Ворошилова, с. Ставище.

У 1940 призваний до лав ЧА Семенівським РВК Нижньогородської обл.

Лип. 1942 – лип. 1943: Центр. фр., 568 сп 149 сд 60 А, старшина стр. роти; 1033 сп 280 сд 60 А, пом. ком. взв. 27.07.1943 отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 1307. Лют. 1944 – лип. 1944: 1-й Укр. фр., 1128 сп 336 сд 60 А, лейтенант, ком. взв. пішої розвідки. 15.07.1944 тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 5977.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У верес. 1949 закінчив Київські окружні КУОС. У лип. 1957 звільнений у запас. Працював ком. команди, нач. пожежної охорони в/ч 42285 смт Рогань, завгоспом, комендантом у радгоспі ім. Чапаєва, смт Рогань.

Помер 13.03.2001 у смт Рогань Харківського р-ну Харківської обл.

ГЕРАСИМЕНКО Іван Денисович, 1912, с. Петрівське Білопільського р-ну Сумської обл. Мол. лейтенант, ком. взв. Управління командуючого артилерією ХВО. Інвалід ВВВ.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА, 217 арм. зсп 47 А 1-го Укр. фр. Серп. 1941 – верес. 1941: Півд.-Захід. фр., 211 зсп 6 А, ком. вогневого взв. Верес. 1943 – трав. 1944: 1-й Укр. фр., 3 офіцерський полк резерву офіцерського складу. Трав. 1944 – лип. 1944: 1-й Укр. фр., 9 окр. штурм. сб, рядовий. Був поранений у лип. 1944, ЕГ № 3666, м. Харків.

5.01.1945 звільнений у запас через хворобу. Із 1946: викладач Красноградського сільськогосподарського технікуму, ст. агрономом Красноградської міжрайонної контори «Сортнасіннєовоч».

Помер 17.10.2003 у м. Красноград Харківської обл.

ГЕРАСИМОВ Михайло Омелянович, 1916, с. Тернова Харківської обл. Капітан, пом. нач. техчастини з ремонту та експлуатації, 277 гв. вптап 4 гв. окр. протитанк. артбр 4 арткорпус.

У 1933 закінчив 7 класів у с. Тернова.

16.10.1937 призваний до лав ЧА Харківським МВК. 1937–1938: курсант, бронетанк. б-н, п/с № 221, м. Кяхта.

Трав. 1939 – верес. 1939: учасник боїв на р. Халхін-Гол.

Жовт. 1943 – листоп. 1943: 1-й Прибалт. фр., рота розвідки 87 тбр, пом. ком. роти з техчастини. 12.10.1943–28.03.1944: слухач Сизранського танкового училища Самарської обл. 10.04.1944–9.05.1945: 2-й Прибалт. фр., рота розвідки 44 мбр 1 тк, пом. ком. роти з техчастини. 9.07.1944 під час боїв отримав поранення на тер. Литви.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 5 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

3.12.1955 звільнений у запас. 1964–1972: автоколона № 2228, таксомоторний парк № 1, механік. Із 1972: інженер ВНДІ «Монокристал».

Помер 24.11.1979 у м. Харків.

ГЕРАСЮТА Іван Опанасович, 1922, с. Чертовичі (кол.) Клинцовського р-ну

Брянської обл., РФ. Майор, нач. зв'язку, 286 гв. сп 94 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів СШ, м. Клинці, у 1941 – 2 курси Московського технологічного ін-ту.

15.10.1941 призваний до лав ЧА Кіровським РВК м. Москва.

Груд. 1941 – берез. 1943: Калінінський, Сталінград. фр., 83 гв. сп 27 гв. сд, заст. ком. роти зв'язку, ком. роти зв'язку. Берез. 1943 – берез. 1945: Півд.-Західн., 3-й Укр. фр., 986 сп 230 сд, нач. зв'язку полку. Берез. 1945 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 370 артп 230 сд, нач. зв'язку полку. Був поранений: 19.02.1942 та 5.12.1942.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст. (два), медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.11.1946 звільнений у запас. Із 1947: ст. інспектор із кадрів на Харківському з-ді «Електроінструмент». У 1957 закінчив Харківський інженерно-економічний ін-т. Із 1967: гол. економіст з-ду «Комунар».

ГЕРАЩЕНКО Володимир Семенович, 1921, смт Коломак Харківської обл. Капітан, ком. ланки 952 ап 26 ПА. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 8 класів СШ м. Ашгабат, Туркменістан.

11.06.1941 призваний до лав ЧА Ашгабатським МВК.

11.06.1941 – верес. 1944: 1-а Чкаловська військ.-авіац. школа пілотів, курсант. Жовт. 1944–9.05.1945: Ленінград. фр., 15 ПА, 825 штурм. ап 225 штурм. ад, льотчик.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

12.04.1958 звільнений у запас. Із 17.02.1960: Богодухівський навч. центр ДТСААФ, інструктор-льотчик.

Помер 25.05.2002 у м. Люботин Харківської обл.

ГЕРГЕЛЬ Павло Федорович, 1922, с. Перемотове (кол.) Куп'янського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. стр. взв. 827 сп 302 сд. Інвалід ВВВ.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

У квіт. 1943 закінчив курси мол. лейтенантів, м. Уфа, Башкирія, у груд. 1943 – Чкаловське кулемет. училище.

Січ. 1944 – груд. 1944: 1132 сп 336 сд; 1-й Укр. фр., 60 А, резерв; 827 сп 302 сд, ком. стр. взв.

У груд. 1945 звільнений у запас. Працював продавцем Орджонікідзевського, Московського райхарчоторгів м. Харків, Роганського сільпо Харківської обл.

Помер 7.01.1987 у м. Харків.

ГЕРЛОВСЬКИЙ Володимир Давидович, 1909, с. Дудичі Пуховицького р-ну Мінської обл., Білорусь. Майор інтендант. служби, заст. нач. загону з постачання, 629 військ.-буд. загін.

У жовт. 1931 призваний до лав ЧА Харківським МВК на строкову службу. 1933–1936: слюсар на Харківському верстатобудівному з-ді.

У 1936 вдруге призваний до лав ЧА Харківським МВК. 1938–1939: курсант окр. військ.-господарських курсів.

Черв. 1941 – серп. 1942: 419 бао 2 ПА, нач. інтендант. постачання. Лют. 1943 – берез. 1943: 9 окр. лижна бр. 48 А, нач. інтендант. постачання. Берез. 1943 – черв. 1943: склад № 2506, 48 А, нач. відділення. Черв. 1943–9.05.1945: 487 сп 143 сд, нач. обозно-речового складу.

Орден Червоної Зірки, медалі «За відвагу», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

27.09.1955 звільнений у запас. 1959–1960: зав. складу Харківської універсальної обласної торгової бази. 1960–1962: «Харківкультспортторг» Харківського міськуправління торгівлі, комірник.

Помер 16.05.1984 у м. Харків.

ГЕРМАН Самуїл Мойсейович, 1912, м. Вознесенськ Миколаївської обл. Інженер-майор, інженер-геодезист.

У 1940 закінчив Харківський інженерно-будівельний ін-т. Працював інженером-геодезистом на Закавказькому аерогеодезичному підприємстві, м. Тбілісі, Грузія.

У черв. 1941 мобілізований до лав ЧА з м. Тбілісі.

Черв. 1941 – трав. 1945: Закавказ. фр., 50 мототопографічний загін, триангулятор 1-го розряду, ст. триангулятор.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., «За бездоганну службу» I ст.

По війні проходив службу у Закавказ., Одеському ВО. У черв. 1964 звільнений у запас. 1965–1981: інженер-геодезист, ст. інженер Управління Головного архітектора (Головне архітектурно-планувальне управління), м. Одеса.

Помер 7.03.1994 у м. Харків.

ГИСКІН Ківа Хаїмович, 1916, м. Кіровоград. Майор.

У 1935 призваний до лав ЧА Кіровоградським ОВК.

У 1937 закінчив 2-у Військ. школу авіатехніків, м. Вольськ Саратовської обл., РФ.

Черв. 1941 – трав. 1945: авіашкола № 18 ЧФ, технік авіац. ст., нач. відділу зберігання літаків і моторів; 42 авіабаза ВПС ЧФ, ком. тех. взв.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжував службу у ВПС ЧФ. У верес. 1960 звільнений у запас. Працював на Сімферопольському, Севастопольському поштамтах.

Помер 24.05.1986 у м. Севастополь, Крим.

ГІНЗБУРГ Григорій Борисович, 1902, м. Чернігів. Інженер-підполковник, гол. інженер будівельного тресту № 22.

У 1925 закінчив Київський будівельний ін-т. 1931–1936: будівництво з-ду підвісних доріг, маргаринового з-ду, ст. Нова Баварія, м. Харків, гол. інженер; будівництво Харківського турбогенераторного з-ду, заст. гол. інженера; будівництво Харківського верстатобудівного з-ду, заст. гол. інженера; об'єднане Харківське будівельне управління, в.о. гол. інженера.

25.03.1936 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

Черв. 1941 – серп. 1943: Півд.-Захід. фр., військ.-будівельне управління фр., гол. інженер; Дон. фр., військ.-будівельне управління фр., гол. інженер; Півд.-Захід., Воронез. фр., військ.-будівельне управління фр., в.о. нач.

Орден Червоної Зірки, медаль «За оборону Сталінграда». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

13.06.1955 звільнений у запас. Працював нач. кошторисно-договірного відділу тресту «Житлобуд-2», м. Харків.

Помер 1.03.1991 у м. Харків.

ГЛАДИШЕВ Іван Ілліч, 1920, с. Черемушкіне Залєсовського р-ну Алтайського краю, РФ. Майор, нач. клубу, 238 гв. винищ. протитанк. артп 10 гв. окр. винищ. протитанк. артбр РГК, Прикарпатський ВО.

У 1934 закінчив 7 класів НСШ, с. Вдовине Новосибірської обл., у 1937 – Томське педучилище. Працював учителем початкових класів НСШ, с. Жарновка Новосибірської обл. 1940–1941: голова колгоспу, Новосибірська обл.

1.08.1941 мобілізований до лав ЧА Піхтовським (нині Коливанським) РВК Новосибірської обл.

1.08.1941–23.10.1942: курсант, 256 зап. морська бр., 35 окр. рота зв'язку Західно-Сибірського ВО. 23.10.1942–10.01.1943: курсант, 129 зсп 256 зап. морська бр. Західно-Сибірського ВО. 10.01.1943–9.05.1945: Сталінград., Воронез., Степ., 2-й, 1-й Укр. фр., 223 гв. сп 78 гв. сд, ком. гармати, комсорг б-ну, комсорг полку. 29.03.1944 був легко поранений на р. Дністер.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі:

«За відвагу», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.04.1948 звільнений у запас. Із 1948 працював податковим інспектором Нововодолазького фінвідділу Харківської обл.

Помер 10.01.1995 у м. Харків.

ГЛАДИШЕВ Микола Іванович, 1925, с. Студьоново Санчурського р-ну Кіровської обл., РФ. Лейтенант техслужби, нач. контрольно-пропускного пункту, 10 тп 14 гв. мех. див. Інвалід ВВВ.

Закінчив 7 класів НСШ, с. Люй Санчурського р-ну Кіровської обл.

3.01.1943 призваний до лав ЧА Санчурським РВК Кіровської обл.

23.04.1944–15.12.1944: 4-й Укр. фр., 33 окр. д-н бронепоїздів, розвідник. 30.12.1944–28.12.1945: курсант, 2-е Київське Червонопрапорне училище самохід. артилерії ім. Фрунзе, спец. «Старший механік-водій».

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1.09.1953 звільнений у запас. Працював інженером-технологом на Харківському з-ді № 115, у в/ч № 55484.

Помер 1.08.2005 у м. Харків.

ГЛАДКОВ Олександр Володимирович, 1908, с. Коромислово Гаврилов-Ямського р-ну Ярославської обл., РФ. Капітан техслужби, ст. авіатехнік військ. авіатехскладу № 4.

У 1921 закінчив 5 класів НСШ, с. Шалаєво Пестяковського р-ну Івановської обл.

9.11.1930 призваний до лав ЧА Гаврилов-Ямським РВК Ярославської обл. Із 1931: курсант 1-ї військ. школи пілотів ім. М'ясникова, Харківський ВО.

Черв. 1941 – черв. 1942: Білорус. фр., у складі Олсуф'євської військ. авіашколи, нач. польової рембригади. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 259 полк зв'язку, нач. ПАРМ.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

6.01.1956 звільнений у запас. 1958–1968: моторист тресту «Харгідродорміст». 1968–1977: робітник Харківської міської лікарні № 2.

Помер 1.12.1989 у м. Харків.

ГЛАДКОВ Федір Сергійович, 1919, с. Борова Зміївського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. взв. 205 гв. сп 75 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 6 класів НСШ с. Борова. 1936–1939: з-д «Авторучка», м. Харків, токар.

25.02.1940 призваний до лав ЧА Зміївським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – лип. 1941: Півд.-Захід. фр., 248 сп 95 сд, ком. кулемет. відділення. 29.07.1941 поранений поблизу м. Кишинів, Молдова. Лют. 1943 – лип. 1943: Півд.-Захід. фр., 268 гв. сп 25 гв. сд, ком. кулемет. взв. 26.06.1943 тяжко поранений. Листоп. 1943 – лип. 1944: 1-й Укр. фр., 205 гв. сп 75 гв. сд, ком. кулемет. взв. 16.07.1944 тяжко поранений у р-ні м. Злочев.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

21.01.1953 звільнений у запас. Колгосп ім. Кірова, с. Борова, гол. зоотехнік.

Помер 24.10.2001 у м. Харків.

ГЛАДЧЕНКО Микола Дмитрович, 1914, с. Болхуни Владимирського р-ну Астраханської обл., РФ. Майор техслужби, нач. відділення бойових хімречовин, інженер кафедри хімпідготовки Харківського вищого авіаційно-інженерного училища.

У 1931 закінчив школу колгоспної молоді і курси трактористів при Золотухінській МТС Астраханської обл. До 1936 працював трактористом.

1.04.1936 призваний до лав ЧА Харабалінським РВК Астраханської обл. Квіт. 1936 – листоп. 1936: курсант ШМАС, ст. Куйбишевка. Жовт. 1938 – груд. 1938: курсант курсів удосконалення авіамехаників. У 1940 екстерном склав іспити на середнього командира.

5.08.1941–13.03.1942: Центр. фр., 22 дальньобомбард. ап, мол. авіатехнік, механік

авіаційний. У 1943 закінчив Харківське військ. авіатехнічне училище.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

17.05.1960 звільнений у запас. Із 1964 працював у Харківському вищому командно-інженерному училищі. Із 1967: нач. відділу постачання ХАІ. Із 1969: технолог на з-ді ім. Малишева

Помер 1.12.1994 у м. Харків.

ГЛАЗИРІН Аркадій Павлович, 1921, Нагорський р-н Кіровської обл., РФ. Підполковник техслужби, заст. ком. з техчастини 203 гв. мсп 70 гв. мсд 38 А.

1938–1940: контора зв'язку, м. Слободський Кіровської обл., касир.

15.09.1940 призваний до лав ЧА Слободським РВК Кіровської обл.

15.09.1940–20.06.1941: прикордонна полкова школа 84 сп, курсант.

22.06.1941–1.08.1941: Західн. фр., 84 сп 6 сд, ком. гармати. 1.08.1941 поранений в р-ні м. Мозир Гомельської обл., Білорусь. Перебував на лікуванні в ЕГ № 4012. Верес. 1941 – верес. 1942: Челябінська військ. авіашкола механіків, курсант. Верес. 1942 – трав. 1943: Челябінське танко-технічне училище, курсант. 13.07.1943–3.09.1945: Півд. фр., 1543 важкий самохід. артп 2 мк, пом. ком. бат. з техчастини; 3-й Білорус., 1-й Далекосхід. фр., 338 гв. важкий самохід. артп, пом. нач. техчастини.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У 1947 закінчив Казанську вищу офіцерську технічну бронетанк. школу, у 1954 – Центральні бронетанк. технічні КУОС. Служив у Далекосхідному, Прикарпатському ВО. 10.02.1968 звільнений у запас. Працював завгоспом в/ч № 11844, м. Івано-Франківськ.

Помер 3.11.1998 у м. Харків.

ГЛИТКО Олексій Тимофійович, 1923, с. Сінне Богодухівського р-ну Харківської обл. Старшина надстрокової служби, інструктор, нач. тактичного поля, Харківське гв. вище танкове училище.

У 1939 закінчив 6 класів, с. Сінне. Працював слюсарем на з-ді № 183, згодом майстром у ремісничому училищі, м. Харків.

25.05.1942 призваний до лав ЧА Орджонікідзевським РВК м. Єкатеринбург Свердловської обл. Трав. 1942 – серп. 1942: курсант курсів радіотелеграфістів Уральського ВО.

Серп. 1942 – лип. 1943: Дон., Сталінград. фр., 93 гв. мінп, гарматний номер. Лип. 1943–1945: 3-й, 1-й Укр. фр., 28 гв. мінбр, 1617 арм. зеніт.-артп, гарматний номер.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

12.01.1968 звільнений у запас.

Помер 2.11.1994 у м. Харків.

ГЛУШКІН Мойсей-Давид Йосипович, 1909, с. Явкине Баштанського р-ну Миколаївської обл. Капітан інтендант. служби, нач. фінпостачання 51 окр. колійного залізн. б-ну.

У 1924 закінчив 5 класів, с. Явкине. Із 1926 працював у Харкові на різних роботах. Із 1927: кур'єр в конторі «Коксобензол». У 1931–1941 працював експедитором, бухгалтером у Харківській облконторі Держбанку.

15.07.1942 призваний до лав ЧА Чиїлійським РВК Кзил-Ординської обл., Казахстан. Верес. 1942 – листоп. 1942: курсант Центральних військ.-фінансових курсів при фінуправлінні НКО СРСР. 15.01.1943–9.05.1945: Калінінський фр., польова каса Держбанку № 1803, № 907, бухгалтер.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

10.12.1960 звільнений у запас. 1962–1978: гол. бухгалтер в/ч № 33810.

Помер 16.04.1992 у м. Харків.

ГЛУЩЕНКО Борис Феоктистович, 1923, м. Ізюм Харківської обл. Гв. лейтенант, ком. зеніт. кулемет. взв., 61 гв. мех. полк 18 гв. мех. див. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 9 класів СШ, м. Ізюм.

20.02.1942 призваний до лав ЧА Ізюмським МВК Харківської обл. 20.02.1942–10.07.1942: Півд.-Західний фр., 203 зсп, стрілець; 24 окр. д-н бронепоїздів, автоматник. 10.07.1942–15.07.1943: Північ.-Кавказ. фр., 9 гв. сбр 9 А, зенітник. 15.07.1943–18.06.1944: 3-й Укр. фр., 109 гв. сд, зенітник. Був двічі поранений: у черв. 1942 та у трав. 1943.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За взяття Будапешта».

12.04.1947 звільнений у запас. У груд. 1947 закінчив курси шоферів при Ізюмській автошколі, у 1955 – Сумський будівельний технікум. Із 1955: Управління нач. робіт № 731 м. Коканд, Узбекистан, технік-дорожник; ст. майстер Ізюмської будівельної школи № 9; прораб Харківського тресту БУ № 4, м. Ізюм.

Помер 14.01.2002 в м. Ізюм Харківської обл.

ГЛУЩЕНКО Павло Полікарпович, 1909, м. Полтава. Майор, нач. політвідділу, заст. з політчастини ком. Свердловської авіагрупи Західн.-Сибірського теруправління ЦПФ.

У 1926 закінчив семирічну школу в м. Полтава. 1928–1931: Полтавський паровозоремонтний з-д, котельник-карбувальник. У 1931 закінчив вечірню робітничу школу II ст., м. Полтава.

17.10.1931 призваний до лав ЧА Полтавським МВК.

6.03.1932 закінчив 1-у військ. школу пілотів, м. Севастополь, 10.10.1932 – 3-ю військ. школу авіатехніків та пілотів, у черв. 1937 – шестимісячні курси при політуправлінні ЦПФ, м. Москва, у 1941 – тримісячні політкурси при політуправлінні ЦПФ, м. Ленінград. 11.08.1943–5.01.1945: авіашкола ЦПФ, м. Курган, заст. нач. школи з політчастини.

5.01.1945–9.05.1945: 105 ап ЦПФ при 3 ПА, Східна Пруссія, заст. ком. бао з політчастини.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

14.10.1946 звільнений у запас. 22.10.1949 вдруге призваний до лав Рад. А. У квіт. 1953 закінчив дворічну партшколу політуправління ЦПФ, м. Ленінград. 5.09.1955 звільнений у запас. Із 1956: 87 авіазагін Укр. теруправління ЦПФ, заст. нач. з політчастини.

ГНЕЗДИЛОВ Петро Пантелійович, 1923, с. Гнездиловка Прохоровського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Підполковник-інженер, ст. пом. нач. науково-дослідного відділу.

У 1940 закінчив 10 класів СШ, с. Косьмино (кол.) Бєленіхінського (нині Прохоровського) р-ну.

28.07.1941 призваний до лав ЧА Бєленіхінським РВК Бєлгородської обл.

Лип. 1941 – жовт. 1941: курсант Мічурінського військ.-інженерного училища. Жовт. 1941 – трав. 1943: Захід., Північ.-Кавказ. фр., 19 окр. курсант. бр., ком. гармати. Трав. 1943 – груд. 1944: курсант Подольського артучилища.

Медалі: «За оборону Москви», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

7.05.1974 звільнений у запас. Із 1975: викладач Радіотехшколи.

Помер 1.02.1997 у м. Харків.

ГНОЙОВИЙ Василь Якович, 1923, с. Солониця Козельщинського р-ну Полтавської обл. Майор, інспектор. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 9 класів Чугуївської СШ Харківської обл.

22.07.1941 добровільно призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

9.09.1941–25.10.1941: Північ.-Захід. фр., 904 сп 245 сд, стрілець. 25.10.1941 легко поранений. До 25.11.1941: ЕГ № 60, м. Валдай Новгородської обл. 25.11.1941–7.01.1942: Північ.-Захід. фр., 904 сп 245 сд, стрілець. 16.06.1942 закінчив курси мол. лейтенантів 34 А Північ.-Захід. фр. за спеціальністю ком. стр. взв. 16.06.1942–28.09.1942: Північ.-Захід. фр., 904 сп 245 сд, ком. стр. взв. 29.09.1942 легко поранений. До 29.10.1942: ЕГ № 1041 м. Волочек Пушкіно-Горського р-ну Псковської обл. 29.10.1942–2.03.1943: Північ.-Захід. фр., 904 сп 245 сд, ад'ютант ком. полку. 29.09.1943 закінчив курси перепідготовки офіцерського складу мол. лейтенантів при Об'єднаних курсах Північ.-Захід. фр. за спец. ком. стр. роти. 29.09.1943–22.07.1944: 3-й Прибалт. фр., 904 сп 245 сд, ком. роти автоматників, заст. ком. сб-ну. 22.07.1944 тяжко поранений. До 16.02.1945: ЕГ № 3910.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

31.05.1946 звільнений у запас. Із 1946: райсільгоспвідділ Чугуївського райвиконкому, землевпорядник. Чугуївський мебельний комбінат, зав. складу готової продукції. 30.08.1958 закінчив Львівські міжокружні КУОС за спец. ком. стрілецьких рот.

Помер 27.02.1996 у м. Чугуїв Харківської обл.

ГОВОР Петро Савелійович, 1912, с. Коротковичі Жлобінського р-ну Гомельської обл., Білорусь. Майор, нач. школи партактиву при політвідділі 112 гв. навч. мсд Київського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив лісотехнічний робітфак.

У жовт. 1940 призваний до лав ЧА Гомельським МВК. 6.07.1941: Захід. фр., 201 пов.-десант. бр. ім. Кірова Прибалтійського особл. ВО.

28.06.1941 тяжко поранений під м. Даугавпілс, Латвія. 6.07.1941–9.11.1941: перебував на лікуванні, шпиталь № 3597, м. Костанай, Казахстан. Груд. 1941 – серп. 1942: у резерві. Серп. 1942 – берез. 1945: Захід., Брянський, 1-й Прибалт., 3-й Білорус. фр., 43 сп 16 гв. сд, ком. відділення, ком. гармати. Берез. 1945 – трав. 1945: 3-й Білорус. фр., 46 гв. сп 16 гв. сд, парторг б-ну. Шпиталь № 1830, м. Грос-Лінденау, на лікуванні через хворобу.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

Із 1948 перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У 1955 закінчив Вищий військ.-педагогічний ін-т ім. Калініна. 1955–1961: Київський ВО, пропагандист, нач. партшколи. 18.08.1961 звільнений у запас. Із 1961: з-д «Буддеталь», «Південтранспбуд», майстер.

Помер 4.10.1994 у м. Харків.

ГОВОРУХІН Микола Платонович, 1914, ст-ця Чамлицька Лабінського р-ну Краснодарського краю, РФ. Майор, ст. інструктор політвідділу 965 зеніт. артп.

1930–1931: колгосп «К новым победам», ст-ця Чамлицька, колгоспник.

1936–1937: строкова служба в РСЧА.

1937–1939: Неклинівський райвиконком Ростовської обл., дільничний інспектор наргоспресту.

23.06.1941 мобілізований до лав ЧА Сальським РВК Ростовської обл.

У груд. 1941 закінчив Ростовське військ.-політичне училище Північ.-Кавказ. ВО за прискореною програмою. Груд. 1941–12.03.1942: Півд.-Захід. фр., 351 окр. протитанк. д-н 271 сд, комсорг бат. 2.03.1942 – черв. 1942: Сталінград. фр., 274 окр. зеніт. арт. бат. 197 сд, комісар бат. Черв. 1942 – верес. 1943: Півд.-Захід. фр., 254 гв. зеніт. артп 4 зеніт. артд РГК, парторг полку. У січ. 1944 закінчив курси удосконалення політскладу при Вищій військ.

школі ППО, м. Москва. 6.02.1944–9.05.1945: Півд.-Захід. фр. ППО, політвідділ 527 зеніт. артп, ст. інструктор з оргпартроботи.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

Із 1946: заст. нач. полкової школи з політчастини, ст. інструктор з оргпартроботи політвідділу 965 зеніт. артп. 30.06.1956 звільнений у запас. Із 1956: Харківське облуправління статистики, економіст, ст. економіст, райінспектор, нач. відділ. обчислювальних робіт.

Помер 16.09.1996 у м. Харків.

ГОГЕНКО Олександр Платонович, 1922, м. Барвінкове Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів Барвінківської СШ Харківської обл.

12.10.1941 мобілізований до лав ЧА Барвінківським РВК Харківської обл.

1.01.1942–22.11.1942: Куйбишевське військ. училище зв'язку, прискорений курс, курсант. Листоп. 1942 – берез. 1943: Сталінград. фр., 2 гв. А, 9 гв. сп 3 гв. сд, ком. штабного взв. зв'язку. Берез. 1943 – лип. 1943: Дон., Півд. фр., 2 гв. А, 9 гв. сп 3 гв. сд, ком. штабного взв. зв'язку. 31.07.1943, будучи контуженим, у р-ні с. Тарани Донецької обл. потрапив у полон. Перебував у концтаборах м. Донецьк, м. Володимир-Волинський, м. Ченстохов, Польща, шталаг № 9. 27.03.1945 у р-ні м. Бонн, Західна Німеччина, був визволений американськими військами.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

25.10.1945 звільнений у запас. 1946–1951: Харківський зоотехнічний ін-т, студент. Ізюмське виробниче сільгоспуправління, начальник.

Помер 24.12.1996 у м. Ізюм Харківської обл.

ГОДЗІН Микола Іванович, 1924, м. Севастополь, Крим. Капітан, ком. взв. управління, 159 гв. артп 17 окр. гв. сбр, КВО. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 7 класів Харківської СШ № 76, у 1942 – Харківську 15 артспецшколу.

У жовт. 1942 призваний до лав ЧА Леніногорським МВК Східноказахстанської обл. 1942–1944: курсант Рязанського артучилища, м. Алмати, Казахстан. Трав. 1944 – січ. 1945: 2-й Білорус. фр., 948 артп 385 сд 49 А, ком. взв. топограф. розвідки. Був поранений 25.01.1945, ЕГ № 3285, Східна Пруссія.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.01.1954 звільнений у запас. Із 1954: управляючий будинками БМУ № 2. Із 1961: ст. майстер, нач., технік-технолог цеху на канатному з-ді, м. Харків.

Помер 21.10.2002 у м. Харків.

ГОЛИНКІН Олександр Аронович, 1923, м. Харків. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів СШ, у 1941 – 1 курс Харківського авіаінституту.

8.08.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

10.08.1942 закінчив 1-е Томське артучилище за спеціальністю ком. взв.

10.08.1942–1.11.1943: Воронез. фр., у резерві; 8-й зап. артп, 1109 гарм. артп РГК, 112 гв. гарм. артп РГК, заст. ком. батареї. 1.11.1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 39-а гв. гарм. артбр, ком. батареї.

Ордени: Леніна, Олександра Невського, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

13.06.1946 звільнений у запас. У 1951 закінчив Харківський авіаін-т. Харківський пусконалагоджувальний трест «Енергочормет», ст. інженер, прораб.

Помер 20.10.2002 у м. Харків.

ГОЛИЧЕВ Василь Іванович, 1922, с. Гавриловське Суздальського р-ну Владимирської обл., РФ. Майор, нач. 4-го відділення Комінтернівського РВК м. Харків Київського ВО.

1941–1942: Владимирський штаб НКО оборонних робіт, заст. начальника з постачання.

6.02.1942 призваний до лав ЧА Владимирським МВК.

6.03.1943 закінчив Пушкінське танкове училище. 29.05.1943–10.12.1943: Брянський, 1-й Укр. фр., 111 тбр 25 тк, ком. танка Т-34. 10.12.1943–11.05.1945: 11 тбр 25 тк, технік.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

У 1946 закінчив Ленінградську Червонопрапорну ордена Леніна вищу бронетанкову школу РСЧА, у 1951 – семимісячні КУОС при Київському танко-технічному училищі, у 1957 – Червонопрапорну військ. академію ім. М. В. Фрунзе. Із 1957: ст. офіцер частини Богодухівського РВК, ст. пом. нач. частини Орджонікідзевського РВК, нач. 4-го відділу Червонозаводського, Комінтернівського РВК м. Харків. 7.07.1966 звільнений у запас. Із 1967: директор Будинку відпочинку «Люботин», директор Будинку відпочинку «Харків», ЖЕК № 3, нач.

Помер 1.09.1994 у м. Харків.

ГОЛІКОВ Всеволод Миколайович, 1924, м. Вітебськ, Білорусь. Полковник-інженер, ст. викладач кафедри теоретичних основ радіотехніки, радіолокації і радіоелектронної боротьби Військ. інж. радіотех. академії ППО.

У 1942 закінчив 10 класів СШ № 2 м. Самара, РФ.

13.02.1942 через Ленінський РВК м. Самара добровільно вступив до 1-го Самарського піхотного училища, в якому навчався до серп. 1942. У квіт. 1944 закінчив Ленінград. арттехучилище зеніт. артилерії, м. Томськ.

Квіт. 1944 – груд. 1944: Півд.-Західн. фр. ППО, 540 зеніт. артп., ст. арттехнік.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

У 1952 закінчив Арт. радіотех. академію. 20.03.1976 звільнений у запас. Працював ст. науковим співробітником в Укр. заочному політехнічному ін-ті.

Помер 6.06.1998 у м. Харків.

ГОЛОВАНОВ Іван Афанасійович, 1926, с. Красна Стреліца (кол.) Дмитровського р-ну Орловської обл., РФ. Прапорщик, ком. взв.

У 1940 закінчив 8 класів. Із 20.05.1941: колгоспник, лінійний доглядач зв'язку, Дмитровський р-н Орловської обл.

28.09.1944 призваний до лав ЧА Дмитровським РВК Орловської обл. 28.09.1944–17.03.1945: 381 зсп, Орловський ВО, стрілець. 17.03.194 – трав. 1945: 243 сп 181 сд 6 А, 1-й Укр. фр., стрілець.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» II ст., I ст., ювілейні.

24.12.1975 звільнений у запас.

Помер 2.03.1994 у м. Харків.

ГОЛОВКОВ Михайло Семенович, 1919, с. Шумаково Кромського р-ну Орловської обл., РФ. Капітан, нач. зв'язку д-ну, 795 артп 82 сд 3 А. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив 7 класів Шумаковської НСШ, у 1937 – Харківський рентгенотехнікум.

У груд. 1939 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків. 1939–1941: курсант Сталінград. військ. училища зв'язку, Північ.-Кавказ. ВО.

Лип. 1941 – лип. 1942: Брянський фр., 733 окр. б-н зв'язку 307 сд, ком. взв., ком. роти зв'язку. Серп. 1943 – лип. 1944: 1-й Білорус. фр., 95 ск 65 А, нач. вузла зв'язку; 795 артп 82 сд, нач. зв'язку д-ну. Був двічі поранений: 3.07.1942 – тяжке поранення на Брянському фр., ЕГ № 3104, м. Ревда Свердловської обл., 2.07.1944 – на 2-му Білорус. фр.

14.01.1946 звільнений у запас. Із 1947: викладач Харківського електротехнікуму зв'язку. У 1961 закінчив Харківський ін-т інженерів залізн. транспорту. 1961–1964: ст. інженер-технолог на Харківському з-ді «Трансзв'язок».

Помер 18.03.1997 у м. Харків.

ГОЛОВЧЕНКО Олександр Гаврилович, 1906, м. Харків. Підполковник, нач. інспекції.

1938–1939: протезний з-д м. Харків, механік.

19.04.1939 призваний до лав ЧА Харківським ОВК.

28.10.1942–20.08.1943: Захід. фр., штаб фронту, ст. техінспектор.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

8.08.1966 звільнений у запас. 1285 база автотранспорту і механізації, ст. інженер.

Помер 11.07.1996.

ГОЛОХВАСТОВА Олександра Микитівна, 1921, с. Савинка Палласовського р-ну Волгоградської обл., РФ. Лейтенант медслужби, нач. аптеки, 515 запасний артп ППО. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчила медучилище, м. Енгельс Саратовської обл.

У серп. 1941 призвана до лав ЧА Енгельським МВК Саратовської обл.

Верес. 1943–9.05.1945: Схід. фр., 24 окр. зеніт.-кулемет. б-н ППО, в.о. нач. санслужби; Північ. фр., ППО, 1088 зеніт.-артп, фельдшер. У верес. 1944 була поранена.

Медалі: «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.06.1946 звільнена у запас.

Померла 21.03.2002 у м. Харків.

ГОЛУБ Григорій Михайлович, 1915, с. Писарівщина Диканського р-ну Полтавської обл. Капітан інтендант. служби. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 6 класів НСШ, с. Писарівщина, у 1931 – ФЗУ, м. Полтава.

1.09.1936 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків. 1936–1937: курсант полкової школи 56 корпусного важк. артп РГК. Січ. 1940 – груд. 1940: курсант інтендант. курсів Київ. ВО.

Черв. 1941 – берез. 1942: Півд.-Захід. фр., 229 корпус. важк. артп РГК, зав. діловодства. Берез. 1942 – груд. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 69 гв. артп РГК, зав. діловодства; окр. Приморська А, 21 гв. зеніт. артп, нач. обозно-речового постачання. Груд. 1943–9.05.1945: Білорус. фр., 1338 зеніт.-артп 19 зеніт. див., нач. обозно-речового постачання.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 3 подяки від Верховного Головнокомандувача.

5.01.1971 звільнений у запас.

Помер 1.04.2002 у м. Харків.

ГОЛУБЄВ Олексій Михайлович, 1925, с. Тютьково Серебряно-Прудського р-ну Московської обл., РФ. Підполковник, викладач кафедри історії, Харківське вище військ. училище ім. Крилова. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 7 класів Московської школи № 197.

16.07.1943 призваний до лав ЧА через 2-у Московську артспецшколу.

Лип. 1943 – листоп. 1944: курсант Сумського Червонопрапорного училища.

Січ. 1945 – квіт. 1945: 1-й Білорус. фр., 172 артп 79 гв. сд, ком. взв. Був поранений 7.04.1945 під час Берлінської операції.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У 1955 закінчив Вищий військ.-педагогічний ін-т ім. Калініна. 21.09.1973 звільнений у запас.

Помер 1.09.2001 у м. Харків.

ГОМОНЕНКО Віктор Федорович, 1918, м. Ізюм Харківської обл. Лейтенант, ком. СУ-76. Інвалід ВВВ.

1934–1939: слюсар на Ізюмському паровозоремонтному з-ді.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА Ізюмським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – берез. 1942: Північ.-Західф. фр., 238 окр. сапб, рядовий. У берез. 1942 поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3052 у м. Саранськ, Мордовія, РФ. Серп. 1942 – жовт. 1942: курсант Івановського політехнічного училища. Листоп. 1942 – берез. 1943: Калінінський фр., 48 мбр, заст. ком. роти з політчастини. У берез. 1943 в боях за м. Дем'янськ Новгородської обл. отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 3466 м. Твер. Серп. 1944 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 1888 самохід. артп, ком. СУ-76.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У груд. 1945 звільнений у запас. Працював зав. складу, зав. бази Ізюмської райспоживспілки, товарознавцем на Ізюмському оптико-механічному з-ді, директором лісоторговельного складу Харківського обласного кооплісгоспу.

Помер 18.06.1995 у м. Ізюм Харківської обл.

ГОНІН Павло Єремійович, 1923, с. Константиновка Мализького р-ну Кіровської обл., РФ. Підполковник, нач. штабу – заст. ком. 283 гв. важкого тп 75 гв. важкої тд 6 гв. ТА.

У 1941 закінчив 10 класів СШ у с. Залєсово Алтайського краю, РФ.

22.06.1941 призваний до лав ЧА Залесовським РВК Алтайського краю.

Черв. 1941 – січ. 1942: 1-е Ульяновське танк. училище, курсант. Лют. 1942 – січ. 1943: Калінінський фр., 21 тбр, ком. танка Т-34; 302 окр. тб 104 тбр, ком. танка. Січ. 1943 – берез. 1943: Ленінградські бронетанк. КУКС, слухач. Серп. 1943 – листоп. 1944: Ленінград. фр., 12 окр. навч. тп, ком. роти; резерв окр. офіцерського полку БТ і МВ Ленінград. фр.; 260 окр. гв. тп прориву 21 А Ленінград. фр., ком. танк. роти. У лют. 1945 закінчив КУКС при 2-му Київському училищі самохід. артилерії.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» II ст., I ст., ювілейні.

По війні служив у Київському, Туркестанському ВО, перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У верес. 1968 звільнений у запас. Працював учителем Чугуївської СШ № 1 ім. Рєпіна.

Помер 26.03.1978 у м. Чугуїв Харківської обл.

ГОНТ Ісак Фроїмович, 1916, с. Юзефівка (кол.) Савранського р-ну Одеської обл. Капітан, пом. нач. штабу 301 корпусної артбр. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив Одеський сільськогосподарський ін-т.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Мелітопольським РВК Запорізької обл.

Груд. 1941 – трав. 1945: Волхов. фр., 1009 артп 225 сд, ком. вогневого взв.; Сталінград. фр., 32 мсбр окр. артд-н, комбат; 1-й Укр., 2-й Укр. фр., 343 артп 136 сд, комбат, нач. штабу 3 д-ну. Під час боїв був двічі поранений та контужений.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У жовт. 1945 звільнений у запас. Працював інженером-геодезистом в Управлінні Головного архітектора м. Харків.

Помер 11.03.2002 у м. Харків.

ГОНТАР Павло Кузьмич, 1917, с. Остапівка Лубенського р-ну Полтавської обл. Ст. лейтенант медслужби, ординатор хірургічного відділення, ЕГ № 4526 47 А. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 2-й Харківський медінститут.

9.11.1940 призваний до лав ЧА Лубенським РВК Полтавської обл., вдруге – у верес. 1943 Лубенським РВК Полтавської обл.

Верес. 1943 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 47 А, ЕГ № 4526, лікар-хірург.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

16.07.1945 звільнений у запас через хворобу. 1950–1960: Харківський мед-інститут, асистент, доцент кафедри госпітальної хірургії. 1960–1966: Харківський ін-т мед. радіології, доцент-хірург. Із жовт. 1966: 2-а дитяча поліклініка, м. Харків, лікар-хірург. Кандидат медичних наук.

Помер 30.06.1998.

ГОНЧАР Віталій Іванович, 1923, м. Валки Харківської обл. Капітан, заст. ком. ае, штурман, 312 окр. розвід. ап 30 ПА, Прибалтійський ВО.

У 1940 закінчив 10 класів Харківської СШ.

25.05.1941 добровільно призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

1941–1943: курсант Чугуївської військ. авіашколи пілотів. Трав. 1944 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 165 винищ. Варшавський ордена Суворова ап 286 винищ. ад.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоного Прапора, медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

15.12.1955 звільнений у запас. 1958–1977: інженер-контролер, ст. інженер-конструктор на ХЕМЗі.

Помер 10.03.1985 у м. Харків.

ГОНЧАРЕНКО Акакій Андрійович, 1915, с. В'язове Охтирського р-ну Сумської обл. Підполковник, пом. ком. 156 винищ. ап 38 винищ. ад 73 ПА.

У 1935 закінчив два курси Охтирського педтехнікуму.

У верес. 1935 призваний до лав ЧА за спецнабором Харківським МВК.

У трав. 1938 закінчив Чугуївське військ. авіаучилище.

Черв. 1941 – трав. 1945: Ленінград., Калінінський, Захід. фр., 191 винищ. ап, ком. ае; Схід., Сталінград. фр., 963 винищ. ап, ком. ланки; Схід., Сталінград. фр., 405 винищ. ап, ком. ае; Схід., Захід. фр., 963 винищ. ап 320 винищ. ад, капітан, ком. ае. Під час повітряних боїв був поранений: 1.09.1941 та 3.07.1942.

Орден Червоного Прапора, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У черв. 1945 закінчив КУОС винищ. авіації ППО ЧА у м. Пенза, у 1952 – вищі офіцерські тактичні курси ВПС ЧА. У трав. 1954 звільнений у запас. 1964–1985: контролер на Харківському машинобудівному з-ді ім. Дзержинського.

Помер 8.01.1997 у м. Харків.

ГОНЧАРЕНКО Степан Максимович, 1915, с. Берестовець Уманського р-ну Черкаської обл. Майор, нач. парашутно-десантної служби 809 навчального ап Чугуївського військ. авіаучилища льотчиків.

У 1932 закінчив 7 класів у с. Берестовець. 1933–1934: аеропорт м. Донецьк, моторист. 1934–1935: Донецький аероклуб, курсант.

У листоп. 1936 призваний до лав ЧА Донецьким МВК. 1936–1937: Харківське військ. авіаучилище, курсант. 1939–1940: Чугуївське військ. авіаучилище льотчиків, курсант.

Лип. 1942 – верес. 1942: 211 повітряна бр. 1 корпусу, нач. парашутно-десантної служби відділення управління бр. Листоп. 1942 – черв. 1943: окружні курси удосконалення мол. лейтенантів, Московський ВО.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

У 1947 присвоєно звання «Майстер парашутного спорту СРСР». У жовт. 1957 звільнений у запас. Працював часовим майстром у Чугуївському райпобуткомбінаті, слюсарем-ремонтником у Чугуївській КЕЧ району.

Помер 7.01.1996 у м. Чугуїв Харківської обл.

ГОНЧАРОВ Іван Васильович, 1910, с. Курулька Барвінківського р-ну Харківської обл. Капітан інтендантської служби.

У 1930 закінчив Харківський торговельний технікум. 1932–1934: служба у лавах ЧА. 1934–1941: Харпромторг, товарознавець.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., 383 бао 102 авіабази, нач. продфуражного складу; 3-й Укр. фр., 364 окр. атб 267 сд 6 А, нач. продфуражного складу; 88 окр. робочий б-н, нач. продфуражного складу, пом. ком. б-ну з матеріально-технічного забезпечення. Під час боїв був поранений.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У черв. 1946 звільнений у запас. Працював зав. магазинів № 50, 102 Харпромторгу.

Помер 23.02.2008 у м. Харків.

ГОНЧАРОВ Іван Кузьмич, 1911, с. Волохів Яр Чугуївського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

28.07.1941 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – берез. 1942: Півд. фр., 220 сп 4 сд, рядовий. Берез. 1942 – листоп. 1942: Півд. фр., 12 А, 714 сп 274 сд, курсант, ком. взв. Листоп. 1942 – листоп. 1943: на лікуванні в ЕГ № 2451 через поранення.

У жовт. 1943 звільнений у відставку через хворобу. Працював у радгоспі № 7, с. Іванівка Чугуївського р-ну.

Помер 26.06.1990 у с. Волохів Яр Чугуївського р-ну.

ГОНЧАРОВ Сергій Миколайович, 1923, м. Харків. Гв. лейтенант, ком. телефонно-кабельного взв. 14 окр. гв. роти зв'язку 104 гв. пов.-десант. див. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 9 класів СШ м. Харків.

Верес. 1941 – листоп. 1941: Харківське військ. авіац. училище зв'язку Середньоазійського ВО. Жовт. 1942 – груд. 1944: Карел. фр., 7 окр. А, 131 арм. зсп. 21.02.1945 – берез. 1945: 2-й, 3-й Укр. фр., 9 гв. А, 131 зсп; 191 окр. гв. б-н зв'язку 104 гв. сд, ком. взв. зв'язку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

19.07.1947 звільнений у запас через хворобу.

Помер 1.06.2000.

ГОРБ Іван Іванович, 1921, с. Червонознам'янка Карлівського р-ну Полтавської обл. Лейтенант, ад'ютант ае, 323 змішаний ап.

У 1940 закінчив 10 класів СШ, ст-ця Ленінградська Краснодарського краю, РФ.

У жовт. 1940 призваний до лав ЧА Ленінградським РВК Краснодарського краю.

Лют. 1941 – черв. 1943: курсант 2-ї Чкаловської (нині м. Оренбург) військової авіашколи. 7.06.1943–26.12.1944: 3-й Білорус. фр., 1 ПА, 17 нічний бомбард. полк, штурман екіпажу. Груд. 1944–9.05.1945: 203 окр. ескадрилья, нач. зв'язку.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

2.04.1946 звільнений у запас. У 1954 закінчив художнє училище у м. Ростов-на-Дону. Працював учителем школи с. Єгор'євка Алтайського краю, СШ № 31 м. Барнаул, СШ с. Турчак. Із 1961: учитель малювання та креслення школи с. Зідьки Зміївського р-ну, Зміївської СШ № 2.

Помер 1.02.2003 у м. Зміїв Харківської обл.

ГОРБ Олексій Іванович, 1919, м. Дніпродзержинськ Дніпропетровської обл. Полковник, ст. викладач військ. кафедри ХПІ.

15.08.1936 добровільно призваний до лав ЧА. У 1938 закінчив Севастопольське училище зеніт. артилерії.

2.07.1941–15.08.1943: Калінінський, Захід., Північ.-Захід., Брянський, Дон., Центр. фр., ком. навч. батареї 17 окр. зеніт. артд 17 тд; ком. батареї зеніт. артд-ну 3 гв. тбр; нач. розвід. відділу штабу 10 зеніт. артд 65 А.

Орден Леніна, медалі: «За оборону Москви», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

7.10.1970 звільнений у запас. СШ № 18, м. Харків, військкерівник.

Помер 5.10.1989.

ГОРБАНЬ Іван Юхимович, 1914, смт Комишня Миргородського р-ну Полтавської обл. Капітан, нач. постачання ПММ 179 арм. тп 39 А.

1934–1936: пресувальник на з-ді «Спартак», м. Дніпропетровськ.

10.11.1936 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Дніпропетровськ.

У трав. 1939 закінчив курси мол. лейтенантів, м. Севастополь, Крим.

Лип. 1942 – трав. 1945: Сталінград. фр., 573 окр. авторота 87 сд 62 А, заст. ком. роти; Півд., 4-й Укр., 1-й, 2-й Прибалт. фр., 503 сп 91 сд 10 ск, пом. нач. військ.-тех. постачання; 1-й, 2-й Прибалт. фр., 91 сд, пом. нач. військ.-тех. постачання. Під час боїв був поранений 25.05.1943 в р-ні м. Луганськ та 29.06.1944 поблизу м. Єлгава, Латвія.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

23.08.1955 звільнений у запас. Працював ст. інженером управління «Харківелектропостачзбут».

ГОРБАТОВ Кронід Петрович, 1908, Калузька обл., РФ. Полковник, ст. викладач військ. кафедри ХДУ.

У 1924 закінчив 8 класів Калузької СШ. 1924–1929: Калузький електромехзавод, слюсар. 1929–1930: Калузький збройовий трест, слюсар.

4.11.1930 призваний до лав ЧА Калузьким МВК.

У серп. 1931 закінчив полкову школу мол. ком. складу при 81 артп 81 сд, м. Калуга, Московський ВО. У листоп. 1934 закінчив нормальний курс Омського об'єднаного військ. училища за спеціальністю ком. взв.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

У берез. 1942 закінчив КУКС при артакадемії ім. Дзержинського, м. Самарканд, Узбекистан. Берез. 1942 – квіт. 1942: Півд.-Захід. фр., 242 сд, нач. штабу артд. Верес. 1942 – листоп. 1942: Дон. фр., 4 ТА, 65 ТА, нач. оперативного відділ. штабу арт. А. Листоп. 1942 – берез. 1943: Сталінград. фр., резерв офіцерського складу. Берез. 1943 – лип. 1943: Центр. фр., 563 винищ. протитанк. артп РГК, нач. штабу складу полку. Лип. 1943 – груд. 1944: 1-й Білорус. фр., 275 гв. артп 4 гв. винищ. протитанк. артбр; 282 гв. артп 3 гв. винищ. протитанк. артбр. У листоп. 1944 легко поранений при форсуванні р. Березина. Груд. 1944 – верес. 1945: Забайкал. фр., 1090 артп 56 винищ. протитанк. артбр РГК, м. Чойбалсан, Монголія.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією», «За визволення Кореї». Отримав 6 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

Із 1946 по 1950: ком. полку, заст. ком. бригади. Із 1953: ст. викладач військ. кафедри ХДУ. 7.09.1954 звільнений у запас. Із 1959: Харківський міськком ДТСААФ, нач. школи ППО. З-д «Дормаш», інженер із рекламації, інженер ЦО, нач. штабу ЦО. Харківське хлібоприймальне підприємство, нач. штабу ЦО.

Помер 7.04.1989 у м. Харків.

ГОРБАЧОВ Андрій Михайлович, 1905, с. Бєляєво Конишевського р-ну Курської обл., РФ. Майор, райвійськком Каракулинського РВК, Удмуртія, РФ.

У 1918 закінчив 4 класи Бєляєвської початкової школи. Із 1919: с. Бєляєво, сільгосппрацівник, Єнакіївський металургійний з-д, Донецька обл. Із 1930: редакція газети Дніпробуду «Пролетар», зав. масового відділу, робкор. Із 1934: Харківський автомобільний навч. комбінат, викладач соцекономіки; Жовтнева райрада Тсоавіахіму, голова райради.

10.11.1927 призваний до лав ЧА Льговським РВК Курської обл. У жовт. 1928 закінчив полкову школу при 16-му сп, Москов. ВО, м. Орел. У груд. 1930 звільнений у запас. 12.05.1932 призваний вдруге до лав ЧА Запорізьким РВК. У серп. 1932 закінчив прискорені курси політскладу при школі червоних старшин, Український ВО, табори м. Чугуїв і м. Харків. 7.01.1934 звільнений у запас.

5.09.1941 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків. 5.09.1941 – січ. 1942: Півд. фр., 2 зап. бр., інструктор політвідділу. 10.06.1943 закінчив Окружні курси підготовки та перепідготовки політскладу, Урал. ВО, м. Красноуфимськ Свердловської обл., РФ, у трав. 1944 – курси перепідготовки при Урюпинському військ.-піхотному училищі, м. Перм. Черв. 1944 – лип. 1944: 2-й, 3-й Білорус. фр., 1158 сп 352 сд 31 А, ком. стр. роти. 23.06.1944 тяжко поранений. До 4.07.1944: медсанбат 352 сд 31 А, на лікуванні. 30.07.1944 вдруге тяжко поранений. До 15.09.1944 перебував на лікуванні, медсанбат 352 сд. Евакуйований до ЕГ № 3411, м. Москва. 15.09.1944 – листоп. 1944: 43 гв. сп 16 гв. сд 11 А, ком. стр. роти. 24.11.1944 втретє тяжко поранений. До 18.01.1945: шпиталь № 1867 м. Орєхово-Зуєво, Московська обл. Лют. 1945 – квіт. 1945: 1-й Білорус. фр., 1340 сп 234 сд 61 А, заст. ком. сб. 10.04.1945 – поранення на р. Одер. Квіт. 1945–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., ком. сб.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

17.12.1955 звільнений у запас. Із 1962: Харківський з-д «Кондиціонер», столяр.

Помер 16.02.1966 у м. Харків.

ГОРБУНЕНКО Володимир Олександрович, 1919, м. Харків. Технік-лейтенант, технік-аеронавт. Інвалід ВВВ.

1937–1941: студент Харківського інженерно-будівельного ін-ту.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків. Жовт. 1941 – квіт. 1942: КУКС ППО, м. Сорочинськ Оренбурзької обл., РФ. Квіт. 1942 – лют. 1943: 1, 9 полки аеростатів загородження, Московський фр. ППО. Лют. 1943 – берез. 1945: Воронез., 1-й Укр. фр., 3 окр. загін 7 д-ну, 10 окр. повітроплавальний д-н аеростатів арт. спостереження, технік-повітроплавець. 12.03.1945 отримав тяжке поранення під час боїв у Німеччині, перебував на лікуванні в ЕГ № 5976 м. Харків.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У серп. 1945 звільнений у запас. У 1947 закінчив Харківський інженерно-будівельний ін-т. Працював заст. нач. цеху, ст. диспетчером Харківського з-ду буд. машин, асистентом, викладачем кафедри підйомно-трансп. машин Харківського автодор. ін-ту.

Помер 19.05.2002 у м. Харків.

ГОРБУНОВ Максим Власович, 1907, с. Скородне Суджанського р-ну Курської обл., РФ. Підполковник, заст. ком. 139 гв. б-ну зв'язку 13 гв. Полтавської двічі Червонопрапорної див. Центр. групи військ.

У 1927 закінчив 8 класів Скороднянської зразкової СШ. До 1929: Корочанська артіль ковалів Бєлгородської обл., учень коваля.

3.10.1929 добровільно призваний до лав ЧА Прохоровським РВК Бєлгород-

ської обл. У листоп. 1936 закінчив училище зв'язку ім. Калініна, м. Київ.

У 1938 брав участь у боях на оз. Хасан.

19.09.1941–15.03.1943: Північ.-Захід. фр., 79 гауб. артп 26 Сталінської сд, 759 вптап, нач. зв'язку артп. 15.03.1943–15.01.1944: Калінінський фр., 21 винищ.-протитанк. бр. РГК, нач. зв'язку артбр. 15.08.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 3 гауб. артбр Війська Польського, нач. зв'язку артбр.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, Леніна.

У верес. 1945 закінчив КУОС, м. Замостя, Польща. У верес. 1946 закінчив курси удосконалення ст. офіцерського складу при електротехнічній академії м. Ленінград. 4.11.1953 звільнений у запас.

Помер 22.03.1974.

ГОРБУНОВ Тимофій Омелянович, 1915, смт Васищеве Харківського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. роти. Інвалід ВВВ.

1923–1930: Васищівська НСШ, учень. Трав. 1932 – жовт. 1937: Харківський з-д № 183, слюсар. Жовт. 1937 – груд. 1939: строкова служба у лавах ЧА. Груд. 1939 – лип. 1941: з-д № 183, слюсар.

26.07.1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

Лип. 1941 – верес. 1942: Півд.-Захід. фр., 95 окр. дорожньо-буд. б-н, пом. ком. взв. Верес. 1942 – 21.12.1942: Дон. фр., курси мол. лейтенантів ЧА, курсант; 851 сп 278 сд 1 гв. А, заст. ком. роти. 21.12.1942 поранений. 21.03.1943 тяжко поранений. До 26.05.1943: ЕГ № 3058, м. Чебоксари, Чувашія, РФ, на лікуванні через поранення. Черв. 1943 – груд. 1944: 95 сп 44 навч. сд Московського ВО, ком. маршової роти. Груд. 1944 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 796 сп 141 сд, ком. стр. роти.

20.02.1946 звільнений у запас. Лют. 1946 – черв. 1948: колгосп ім. Кірова, експедитор. Листоп. 1955 – берез. 1959: радгосп «Червоний партизан», сторож. Із берез. 1959: радгосп ім. Калініна, робітник.

Помер 11.05.1995 у смт Васищеве Харківської обл.

ГОРДІЄНКО Антоніна Степанівна, 1921, с. Варварівка Бєлгородської обл., РФ. Лейтенант медслужби, ст. військфельдшер 23 атп Ставки РГК. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчила 7 класів школи № 96, м. Харків, у 1939 – Харківську фельдшерсько-акушерську школу. До 1941 працювала інспектором Ярмолинецького райздоровввідділу Хмельницької обл.

У черв. 1941 мобілізована до лав ЧА Ярмолинецьким РВК Хмельницької обл.

Черв. 1941 – жовт. 1941: Півд.-Захід. фр., ППГ № 64, ст. перев'язувальна сестра. Лют. 1943–9.05.1945: Воронез. фр., 3-й Бєлгородський тимчасовий госпіталь, 32 атп РГК, 23 атп Ставки РГК, військ. фельдшер. Під час бомбардування Харкова у 1941 отримала контузію. У 1944 у боях поблизу м. Ліда Гродненської обл., Білорусь, була поранена.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

8.05.1946 звільнена у запас. Із верес. 1946 працювала ст. медсестрою у дитячій лікарні № 9, у 1947 – у дитячих яслах № 54, м. Харків.

Померла 1.08.1995 у м. Харків.

ГОРДІЄНКО Володимир Іванович, 1915, м. Полтава. Майор, пропагандист, політвідділ 121 винищ. ад. Інвалід ВВВ.

У 1931 закінчив 7 класів, у 1933 – Харківський робітфак, у 1937 – Харківський державний педінститут, історичний ф-т.

24.06.1940 призваний до лав ЧА Пристенським РВК Курської обл., РФ.

Серп. 1940 – листоп. 1940: курсант полкової школи, 541 сп 136 сд.

Черв. 1941 – лип. 1942: Півд. фр., рота ППО, 541 сп 136 сд, пом. кулемет. обслуги; 47 гв. сп 15 гв. сд 18 А, відповідальний секретар бюро ВЛКСМ. 5.07.1942 отримав тяжке поранення під час оборони м. Валуйки Бєлгородської обл., перебував на лікуванні в ЕГ № 3287, м. Саратов.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

1.10.1957 звільнений у запас. Із 1965: директор Харківської політехнічної школи, учитель історії СШ № 54, 106 м. Харків.

Помер 15.03.2000 у м. Харків.

ГОРДІЄНКО Іван Олексійович, 1908, сел. Хвойна Поляна Хойницького р-ну Гомельської обл., Білорусь. Майор інтендант. служби, заст. ком. д-ну з постачання. Інвалід ВВВ.

У 1926 закінчив 5 класів Юркевицької СШ. До 1930 працював мол. десятником з лісорозробок у лісництві, Хойницький р-н.

7.11.1930 призваний до лав ЧА Мозирським РВК Гомельської обл., Білорусь.

1930–1931: курсант, 8 артп, Білоруський ВО. 1934–1937: курсант Московського артучилища. 1939–1941: слухач Військ.-господарської академії, м. Харків. Із 1941: продвідділ Півд.-Захід. фр., уповноважений. Верес. 1941 – жовт. 1941: 736 зеніт. артп, пом. ком. полку з матеріального забезпечення. Серп. 1942 – груд. 1942: 86 окр. зеніт. артд-н, пом. ком. д-ну з матеріального забезпечення. Лип. 1943–9.05.1945: 1575 зеніт. артп, нач. продпостачання. Був поранений та контужений 20.08.1941, 27.08.1941.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоного Прапора.

20.05.1955 звільнений у запас. 1962–1966: комендант ХІМЕСГа. 1968–1974: стрілець ВОХР відділу охорони Московського РВВС.

Помер 1.08.1993 у м. Харків.

ГОРДІЄНКО Микола Федорович, 1922, с. Миропілля Краснопільського р-ну Сумської обл.

У 1939 закінчив 9 класів.

14.04.1941 призваний до лав ЧА Рава-Руським (нині Нестеровським) РВК Львівської обл.

22.06.1941 – груд. 1941: 73 тп, рядовий, заряджаючий середньої САУ. Груд. 1941 – лют. 1943: 82 сп, стрілець. 22.02.1943–20.08.1944: у складі партизанського загону ім. Дзержинського, який діяв на тер. Білорусі. На бойовому рахунку партизанської бригади, у складі якої воював М. Ф. Гордієнко, багато славетних перемог: підірвані мости та ешелони, тисячі знищених фашистів-загарбників. У групових операціях за участі Миколи Федоровича підірвані два залізничні та чотири шосейні мости, пущені під укіс три ворожі ешелони з технікою та живою силою супротивника, за що він Указом Президії Верховної Ради СРСР нагороджений орденом Червоної Зірки.

У серп. 1944 мобілізований до лав ЧА РВК Пензенської обл. Серп. 1944 – трав. 1945: 339 гв. самохід. артп, заряджаючий.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», Жукова, «Захиснику Вітчизни», ювілейні, знак «Партизанові України 1941–1945 рр.».

19.03.1947 демобілізований. Працював слюсарем на з-ді харчових кислот, у ФТІНТі. Обирався депутатом Дзержинської райради м. Харків.

Помер 20.01.2006.

ГОРДІЄНКО Федір Никанорович, 1922, с. Скрипаї Зміївського р-ну Харківської обл. Капітан, заст. ком. д-ну. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів Есхарівської СШ, сел. Есхар Чугуївського р-ну Харківської обл.

У 1940 добровільно призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

У черв. 1941 закінчив 2-е Саратовське танкове училище.

22.06.1941–11.10.1941: Захід. фр., 403 тп 102 тд, ком. танка. 15.08.1941 був легко поранений. 4.12.1941–15.02.1942: Калінінський фр., 159 тбн, ком. танка Т-34.

15.06.1942–3.10.1942: Півд.-Захід. фр., 163 тбр, ком. танк. взв. 3.10.1942–4.11.1942: Сталінград. фр., 163 тбр, ком. танк. роти. 22.11.1942 тяжко поранений у р-ні м. Сталінград.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Москви», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

17.04.1947 звільнений у запас. Із груд. 1947: Харківська ГЕС-2, сел. Есхар Чугуївського р-ну, комсорг, в.о. інженера, заст. директора, нач. цеху.

Помер 3.09.2002 у м. Чугуїв Харківської обл.

ГОРДІЄНКО Юхим Макарович, 1913, с. Верхній Салтів Вовчанського р-ну Харківської обл. Підполковник, заст. ком. 60 (141) окр. полку зв'язку 7 механізованої А, Білорус. ВО, м. Борисов Мінської обл.

У 1927 закінчив 7 класів Верхньосалтівської школи Харківської обл. 1930–1933: працював на Харківській макаронній ф-ці. 1933–1935: Харківський Будинок промисловості, електромонтер.

1.11.1935 призваний до лав ЧА Харківським ОВК.

До 7.11.1936: курсант навч. взв. 202 окр. роти зв'язку Могилів-Ямпільського УР. 28.02.1940 закінчив курси мол. лейтенантів при 6 окр. полку зв'язку КОВО.

14.07.1941–8.08.1942: Півд.-Захід. фр., 15 зап. полк зв'язку, ком. телефонної роти. 8.08.1942–16.06.1943: Дон. фр., 129 окр. полк зв'язку 4 ТА, заст. ком. роти; 65 А, пом. нач. штабу полку. 16.06.1943–9.05.1945: Центр., 1-й, 2-й Білорус. фр., 129 окр. полк зв'язку 65 А, ком. б-ну.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Богдана Хмельницького III ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польські «Заслуженим на полі слави», «За Варшаву», «За Одер, Ніссу і Балтику». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За вислугу років».

7.04.1959 звільнений у запас. Із 1.06.1962: Борисовський млинкомбінат № 18, нач. ВОХР, Харківська СШ № 99, заст. директора з госп. частини.

Помер 24.03.1996 у м. Харків.

ГОРЄЛИК Фоля Мендельович, 1908, м. Щедрін Жлобінського р-ну Гомельської обл., Білорусь. Ст. лейтенант, ком. взв. зв'язку, 2 сб 1046 сп 289 сд. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 3 курси Харківського машинобудівного технікуму.

У жовт. 1941 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

Жовт. 1941 – берез. 1942: Воронез. фр., 35 артп, шофер. У 1942 навчався 3 місяці у Ташкентському, Узбекистан, військ.-політ. училищі. Верес. 1942 – берез. 1943: Воронез. фр., 5 сп 167 сд 38 А, політрук. У берез. 1943 був поранений. 1943–1944: курсант Куйбишевського військ. училища зв'язку, м. Саратов.

11.02.1946 звільнений у запас. Із 1946: з-д «Серп і Молот», управляючий будинками. Із 1950: інструктор зі складання моторів, наладчик станків на з-ді «Серп і Молот», м. Харків. 1.06.1998 виїхав на ПМП до Ізраїлю.

ГОРЄЛОВ Микола Васильович, 1915, м. Харків. Капітан, ком. літака ЛІ-2.

1930–1932: учень ФЗУ при з-ді ім. Комінтерну. 1933–1934: студент Харківського машинобудівного робітфаку.

У жовт. 1934 призваний до лав ЧА за спецнабором Харківського обкому ВКП(б). 1934–1937: 9 військ. школа льотчиків і льотчиків-спостерігачів. 1938–1941: у довгостроковій відпустці.

У трав. 1941 призваний до лав ЧА Московським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – лип. 1941: Захід. фр., 10 авіашкола первинного навчання, ком. ланки. Лют. 1942 – трав. 1945: 697 легкобомбард. ап 14 ПА, заст. ком. ае; Волхов., 3-й Прибалт., 2-й Білорус. фр., 844 трансп. ап, ком. ае, ком. загону.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі:

«За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 2 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

По війні проходив службу у складі Північної групи військ. У трав. 1948 звільнений у запас. Працював ком. літака 87 авіазагону ЦПФ, диспетчером служби руху у Харківському трамвайно-тролейбусному управлінні.

Помер 2.09.2003 у м. Харків.

ГОРОШКО Пилип Іванович, 1916, м. Лебедин Сумської обл. Підполковник, ст. викладач Харківського гв. танкового училища. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 7 класів СШ, м. Харків, у 1936 – 2 курси вечірнього робітфаку Харківського електроінженерного ін-ту.

8.04.1936 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

У жовт. 1940 закінчив Московське піхотне училище (прискорений курс). 15.07.1941–25.08.1941: Білорус. фр., 403 сп 145 сд, ком. взв. 22.08.1942–23.10.1942: Брянський, Сталінград. фр., 105 тбр, ком. стр. роти. 23.10.1942–10.05.1944: Півд.-Захід. фр., 8 гв. тбр 20 окр. тк, ком. стр. роти, ком. б-ну. 11.01.1945–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 16 гв. мбр 6 гв. мк 4 ТА, пом. нач. оперативного відділу, заст. ком. бр.; Резерв офіцерського складу 4 гв. ТА, у резерві. Був поранений: у верес. 1941 під м. Рославль, Білорус. фр., 26.03.1944, н. п. Слободзея, Молдова, тяжке поранення, ЕГ № 33, ст. Козима,.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., Червоного Прапора, медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У 1955 закінчив КУОС командирів і нач. штабу полків. 19.02.1964 звільнений у запас. Із 1967: інженер з техніки безпеки, інспектор відділу кадрів БМУ № 1.

Помер 31.08.2001 у м. Харків.

ГОСУДАРСЬКИЙ Борис Станіславович, 1920, м. Ростов-на-Дону Ростовської обл., РФ. Майор, нач. штабу д-ну, 19 гв. мех. полк 8 гв. мех. див. 1 гв. А.

У 1933 закінчив 5 класів НСШ, м. Ростов-на-Дону, у 1937 – 7 класів Харківської СШ, у 1939 – 2 курси машинобудівного технікуму.

У груд. 1939 добровільно призваний до лав ЧА і зарахований до Харківського артучилища. Квіт. 1940 – трав. 1941: курсант Сумського артучилища. Трав. 1941 – серп. 1941: курсант Севастопольського училища зеніт. артилерії.

15.08.1941–23.03.1944: Півд.-Захід., Сталінград. фр., 80 окр. зеніт. артд-н, комбат. 23.03.1944–9.05.1945: 9 Сталінград. Червонопрапорний корпус ППО, 1856 зеніт. артп, комбат.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

6.08.1957 звільнений у запас.

Помер 30.09.1960 у м. Харків.

ГОФМАН Мойсей Залманович, 1921, с. Мелені Коростенського р-ну Житомирської обл. Лейтенант, комсорг 153 залізн. б-ну. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів СШ у с. Мелені Коростенського р-ну. Працював інструктором, зав. відділу кадрів Чоповицького райкому КП(б)У.

10.09.1940 призваний до лав ЧА Чоповицьким (нині Малинський) РВК Житомирської обл.

Трав. 1941 – серп. 1941: курси політпрацівників, Прибалтійський ВО, курсант.

Серп. 1941 – жовт. 1941: Північ.-Захід. фр., 898 сп 245 сд, політрук стр. роти. 20.10.1941 тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 1515, м. Красноярськ.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1946 звільнений у запас. Працював заготівельником у артілі інвалідів «Маяк», м. Харків, на ф-ці індпошиву взуття, м. Харків.

Помер 16.08.1998 у м. Харків.

ГОХМАН Михайло Лазарович, 1917, м. Маріуполь Донецької обл. Інженер-майор. Інвалід ВВВ.

Серп. 1932 – серп. 1934: м. Харків, електромеханічний з-д ім. Сталіна, електромонтер. Серп. 1934 – квіт. 1940: Харківський електротехнічний ін-т, студент. Квіт. 1940 – груд. 1940: ін-т «Теплоелектропроект», м. Харків, інженер. Груд. 1940 – черв. 1941: «Діпроважмаш», інженер-електропроектант.

22.06.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

22.06.1941–12.10.1942: 18 А, 259 окр. лінійний б-н зв'язку, нач. боєпостачання; відділ трофеїв, пом. нач. відділу; склад трофеїв, начальник. 15.10.1942–1.04.1943: Чорноморська група військ Управління зв'язку, пом. нач. відділу. 1.04.1943–10.05.1943: 660 окр. лінійний б-н зв'язку, пом. ком. 10.05.1943–21.11.1943: Півд. (Красноградський) штаб партизанського руху, пом. нач. зв'язку, нач. радіовузла. 25.11.1943 – трав.1945: 11 тк, інженер з радіо відділ. зв'язку Управління корпусу.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

12.09.1945 звільнений у запас. Листоп. 1945 – черв. 1957: Харківське відділення «Діпроважмаш», ст. інженер. Черв. 1957 – трав. 1965: ін-т «Харгіпротранс», керівник бригади електропостачання. Із трав. 1965: трест «Електроконструкція», м. Харків, нач. відділу.

ГРАБАР Олександр Тимофійович, 1925, м. Вовчанськ Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 8 класів Вовчанської СШ. Черв. 1942 – січ. 1943: Білозерський р-н Оренбурзької обл., працівник сільського господарства.

1.01.1943 призваний до лав ЧА Білозерським РВК Оренбурзької обл.

19.08.1943–17.01.1945: 1-й Укр. фр., 3 тд 69 мбр 9 мк, розвідник; курси мол. лейтенантів, курсант, 186 сп 329 сд, ком. мін. взв. 17.01.1945 тяжко поранений у бою під м. Ченстохов, Польща. 17.01.1945–20.04.1945: ЕГ № 1710, м. Єкатеринбург, на лікуванні.

Ордени Червоної Зірки (два), медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

13.07.1946 звільнений у запас. Працював інкасатором у Валмієрському, Латвія, відділ. держбанку. 22.12.1949 вдруге призваний до лав ЧА Валмієрським РВК Латвії.

У листоп. 1954 закінчив курси бухгалтерів, м. Калінінград. Листоп. 1954–13.04.1961: Вовчанська артіль «Ударник», плановик. Із 1961: птахокомбінат, комірник.

Помер 6.06.1999 у м. Вовчанськ Харківської обл.

ГРАНОВСЬКИЙ Григорій Якович, 1905, с. Іваньки Черкаської обл. Лейтенант, ком. взв. 57-мм гармат, 238 гв. сп 81 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У 1919 закінчив 7 класів Уманської СШ, у 1940 – Харківський державний університет, математичний ф-т.

У берез. 1942 призваний до лав ЧА Уманським РВК Черкаської обл.

Лип. 1942 – лют. 1943: Ленінград. фр., 73 окр. арт. кулемет. б-н Приморської оперативної групи, навідник. Лют. 1943 – трав. 1944: курсант Пензенського артучилища. Трав. 1944–1945: 2-й Укр. фр., 669 артп 228 сд, ком. взв. Був тричі легко поранений: 8.10.1944 у боях на території м. Сегед, Угорщина, 28.11.1944, 2.05.1945.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.11.1945 звільнений у запас.

Помер 20.10.1995 у м. Харків.

ГРАНОВСЬКИЙ Роман Борисович, 1904, м. Верхньодніпровськ Дніпропетровської обл. Майор, нач. майстерні Центрального інж. складу № 90.

У 1938 закінчив металургійний ін-т у м. Дніпропетровськ. Працював інж.-механіком у Головному управлінні наркомату боєприпасів, м. Дніпропетровськ.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Дніпропетровськ.

Лип. 1941 – лют. 1943: Півд. фр., 261 сд 12 А, нач. інженерного постачання див.; Півд. фр., нач. техвідділу штабу інж. військ 12 А; Закавказ. фр., 16 польова ремонтна база Чорномор. групи військ, пом. нач. з техчастини. 28.09.1941 під час переправи через р. Самара (Новомосковський р-н Дніпропетровської обл.) був контужений, 19.12.1942 – поранений у боях у р-ні м. Туапсе Краснодарського краю, РФ.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні продовжував службу. У лют. 1959 звільнений у запас. Працював інженером відділу техконтролю в/ч № 29238, ст. методистом Харківського бюро подорожей та екскурсій.

Помер 28.03.1994.

ГРЕБЕНЮК Микола Іванович, 1922, с. Чепіль Балаклійського р-ну Харківської обл. Лейтенант медслужби, фельдшер артп.

У черв. 1941 закінчив Ізюмську фельдшерську школу.

20.07.1941 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл.

21.07.1941–24.09.1941: Півд.-Захід. фр., 1 ескадрон 140 кп 37 кд, фельдшер. Верес. 1941 – квіт. 1942: перебував у німецькому полоні. 1.09.1942–29.01.1944: Північ.-Кавказ. фр., у складі військ.-сан. контр. пункту № 10, ст. фельдшер. 15.05.1944–14.07.1944: Карел. фр., 99 гв. сд, 105 окр. авторота підвозу, ст. фельдшер. 14.07.1944–15.09.1944: 3-й Прибалт. фр., 61 А, 371 гв. артп, ст. фельдшер. 15.09.1944 тяжко поранений.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Берез. 1948 – верес. 1956: Чепільський медпункт Балаклійського р-ну, фельдшер. 1956–1962: студент Харківського медінституту. Із 1962: лікар Панютинської лінійної лікарні. Із 1969: лікар 1-ї дорожньої лікарні, м. Харків, заст. нач. з медчастини.

Помер 9.04.2009 у м. Харків.

ГРЕБЕНЮК Олександр Семенович, 1919, с. Малижине Золочівського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ад'ютант ае. Інвалід ВВВ.

20.10.1938 призваний до лав ЧА за спецнабором у м. Харків.

10.10.1941–15.08.1943: Волхов. фр., 689 ближньобомбард. ап 14 ПА, штурман авіаланки; 8 окр. Червонопрап. дальньорозвід. ае, льотчик-спостерігач. 15.08.1943–13.05.1945: 3-й Прибалт. фр., 742 окр. Червонопрап. розвід. ап, льотчик-спостерігач; окр. авіазагін управління 14 ПА, штурман корабля.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

12.06.1946 звільнений у запас. Лют. 1947 – жовт. 1951: м. Єлгава, Латвія, КЕЧ гарнізону, інспектор з палива. Із 1958: Харківська кондитерська ф-ка «Октябрь», робітник. Із верес. 1959: Комінтернівське депо, водій трамваю, слюсар.

Помер 29.05.2009 у м. Харків.

ГРЕБЦОВ Василь Георгійович, 1908, м. Вовчанськ Харківської обл. Мол. лейтенант, нач. штабу 1253 сп 379 сд 30 А. Інвалід ВВВ.

У 1941 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл. 1941 – трав. 1942: Калінінський фр., 1198 сп 30 А, рядовий. Трав. 1942 – серп. 1942: школа мол. лейтенантів при 30 А, курсант. Із серп. 1942: 1253 сп 379 сд, нач. штабу. Серп. 1942 – квіт. 1943: на лікуванні в ЕГ № 371, Марій Ел, РФ.

У квіт. 1943 звільнений у запас. Викладав у Вовчанському технікумі меха-

нізації сільського господарства Харківської обл.

Помер 20.06.2003 у м. Вовчанськ Харківської обл.

ГРЕСЬ Іван Павлович, 1915, с. Гресі Золочівського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. стр. взв., 125 сп 43 сд, Московський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1931 закінчив 7 класів Однοробівської школи Золочівського р-ну, у 1934 – Однοробівський сільськогосподарський технікум.

20.11.1936 призваний до лав ЧА Лисичанським РВК Луганської обл. 1938–1939: курсант Бакинського (Азербайджан) піхотного училища.

Черв. 1941 – лип. 1942: Півд. фр., 109 сп 30 сд, ком. взв. Лип. 1942 – верес. 1943: перебував в оточенні. Верес. 1943 – верес. 1944: проходив спецперевірку у таборі НКВС № 174 м. Подольськ. Листоп. 1944 – груд. 1944: 3-й Прибалт. фр., 125 сп 43 сд, ком. взв. 23.12.1944 під час боїв отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 3826.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

6.09.1945 звільнений у запас. 1945–1949: радгосп «Пролетарій Харківщини» Золочівського р-ну, рільничий. 1949–1952: Конгресівський бурякорадгосп, колгосп ім. Ілліча Золочівського р-ну, агрономом. 1952–1953: голова колгоспу «Червона Перемога» Золочівського р-ну. Із 1956: зав. ферми колгоспу «Зоря комунізму» Золочівського р-ну.

Помер 1.06.1996 у смт Золочів Харківської обл.

ГРЕЧАННИКОВ Олександр Калістратович, 1916, м. Куп'янськ Харківської обл. Майор, нач. фізпідготовки і спорту 10 гв. мех. див.

У 1933 закінчив курси інструкторів фізкультури, у 1937 – Вищу тренерську школу при Харківському ін-ті фізкультури.

12.10.1937 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК. Жовт. 1940 – черв. 1941: перебував у запасі.

22.06.1941 мобілізований до лав ЧА Куп'янським РВК.

Лип. 1941 – трав. 1945: Північ.-Кавказ. фр., 217 сд, ком. взв. розвідки; Брянський фр., 13 А, старшина міської комендатури м. Єлець Липецької обл.; Центр., 1-й Укр. фр., 161 окр. арм. зсп 13 А, нач. фізпідготовки і спорту.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1950 закінчив КУОС Червонопрапорного військ. ін-ту фізкультури і спорту. 3.12.1955 звільнений у запас. Працював на Куп'янському молочноконсервному комбінаті.

Помер 12.08.1995 у м. Куп'янськ Харківської обл.

ГРЕЧКО Микола Наумович, 1910, м. Суми. Майор, нач. 3-ї колони 234 дор.-буд. загону.

У 1930 закінчив 3 курси Харківського вечірнього індустріального технікуму, у 1936 – 3 курси Харківського сільськогосподарського ін-ту.

1931–1932: строкова служба у лавах ЧА, курсант-однорічник. У жовт. 1937 призваний до лав ЧА за партійною мобілізацією Харківським МВК.

Черв. 1941 – листоп. 1942: Дон. фр., 32 кд 3 кк, інструктор з пропаганди політвідділу див.; Дон. фр., 86 кп 32 кд, агітатор полку. У серп. 1943 закінчив Червонопрапорну вищу офіцерську кавалерійську школу ім. Будьонного у м. Москва. Учасник війни з мілітаристською Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 13 кп 5 кд Монгольської народної армії, інструктор полку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією», «За перемогу» (монгольська). За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

По війні проходив службу у Бєломорському, Воронезькому ВО. У верес. 1956 звільнений у запас. Працював ст. товарознавцем у конторі будтехпостачання тресту «Південсхідбудтрансбуд».

Помер 23.02.1966 у м. Харків.

ГРЕЧКО Пантелій Олексійович, 1915, с. Маринівка Донецької обл. Інженер-полковник, викладач кафедри Харківського вищого командно-інженерного училища.

У 1932 закінчив 8 класів НСШ, шахта ім. Сталіна (кол.), у 1934 – робітфак, м. Торез, у 1938 – 4 курси Новочеркаського індустріального ін-ту.

6.10.1938 призваний добровільно до лав ЧА Новочеркаським МВК. 1938–1940: слухач Московської військ.-повітряної академії.

Черв. 1941 – листоп. 1944: Управління авіації дд; 100 дальньобомбард. ап, інженер з озброєння, нач. озброєння. Листоп. 1944–9.05.1945: Управління 1 ад дд, заст. ст. інженера див. з озброєння.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

12.01.1966 звільнений у запас. 1966–1981: ХАІ, асистент.

Помер 1.02.1996 у м. Харків.

ГРИГОРЕНКО Федір Григорович, 1918, с. Стрітівка Кагарлицького р-ну Київської обл. Лейтенант, ст. ад'ютант 1319 сб 22 А. Інвалід ВВВ.

У 1939 призваний до лав ЧА Прєсногорьковським (кол.) РВК (нині Ленінський р-н Кустанайської обл.), Казахстан.

У груд. 1942 закінчив штабне відділ. курсів мол. лейтенантів 22 А. Груд. 1942 – квіт. 1943: Калінінський фр., 1319 сб 22 А, ст. ад'ютант. До груд. 1943: ЕГ № 1495, м. Омськ, на лікуванні.

19.08.1950 звільнений у запас. Із 1944: Харківський спецдитбудинок № 1 ім. Дзержинського, завгосп; Харківський іподром, зав. майстерень.

Помер 19.10.1996 у м. Харків.

ГРИДАСОВ Петро Якович, 1925, м. Мелітополь Запорізької обл. Гв. мол. лейтенант, ком. мотостр. взв. 2 Мінської мсбр. 3 тк. Інвалід ВВВ.

Закінчив 7 класів.

У лавах ЧА з трав. 1943. 1943 – трав. 1944: курсант військ. піхотного училища.

Трав. 1944 – листоп. 1944: 1-й Прибалт. фр., 5 ТА, 2 мсбр 3 тк, ком. взв. Листоп. 1944 – берез. 1945: ЕГ № 2326, на лікуванні. Берез. 1945 – квіт. 1945: 3-й Білорус. фр., 2 мсбр 3 тк, ком. взв. Квіт. 1945 – жовт. 1945: ЕГ № 1857, на лікуванні.

26.01.1946 звільнений у запас. Радгосп «Комсомольська правда», сел. Правда Первомайського р-ну Харківської обл., робітник.

Помер 17.11.1998 у м. Первомайський Харківської обл.

ГРИДІН Олексій Овсійович, 1919, с. Тернова Чугуївського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. кулеметів 189 сд 42 А. Інвалід ВВВ.

У 1939 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК.

У лют. 1940 закінчив школу окр. мотострілецького д-ну військ НКВС ім. Дзержинського. Берез. 1941 – берез. 1942: Карел. фр., 21 мсд військ НКВС, ком. взв. У серп. 1942 закінчив курси мол. лейтенантів 42 А. Серп. 1942 – лют. 1944: Ленінград. фр., 42 А, окр. штрафна рота № 30, 189 сд. Лют. 1944 – верес. 1944: ЕГ № 3444, на лікуванні.

9.08.1944 звільнений у запас. Із 1946: голова колгоспу ім. Ворошилова, с. Зарожне Чугуївського р-ну; голова колгоспу «Вперед до комунізму».

Помер 9.10.1996 у м. Харків.

ГРИНЬКО Корній Іванович, 1922, с. Різникове Вовчанського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. кулемет. взв. 954 сд 65 А. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 7 класів Різниківської НСШ. 1937–1941: колгосп «Заповіт Ілліча» Вовчанського р-ну, робітник.

17.10.1941 призваний до лав ЧА Вільхуватським (кол.) РВК Харківської обл.

У груд. 1941 закінчив полкову школу 47 зсп, м. Балашов Саратовської обл. Груд. 1941 – листоп. 1942: Дон. фр., 119 сбр, зв'язковий; 212 сд, старшина кулеметної роти. Листоп. 1942 – груд. 1942: ЕГ № 1054, м. Рудня. У берез. 1943 закінчив курси мол. лейтенантів Дон. фр., м. Красний Кут. Берез. 1943 – листоп. 1943: Центр. фр., 954 сп 194 сд 65 А, ком. кулемет. взв. Листоп. 1943 – груд. 1944: ЕГ № 1710, м. Нев'янськ Свердловської обл.

24.09.1964 звільнений у запас. Із 1946: Різниківський сільський клуб, завідувач.

Помер 1.05.2004.

ГРИЦАЙ Петро Омелянович, 1916, с. Нехвороща Новосанжарського р-ну Полтавської обл. Лейтенант, пом. нач. фінчастини 15 окр. трофейної бр.

У 1937 закінчив Харківський педагогічний ін-т. Груд. 1937 – груд. 1938: строкова служба у лавах ЧА. 1939–1940: учитель Савинської СШ Балаклійського р-ну Харківської обл.

У січ. 1940 вдруге призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл. У квіт. 1941 закінчив курси командирів танкових взводів.

Черв. 1941 – серп. 1942: Півд. фр., 22 тп 11 тд, ком. взв.; Півд.-Захід. фр., 2 окр. тб 132 окр. тбр, ком. взв.; Калінінський фр., 160 тб 156 тбр, заст. ком. роти зі стройової частини. 4.08.1942 під час боїв в р-ні м. Ржев Тверської обл. отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 1127, м. Москва. Берез. 1945 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 9 окр. трофейний б-н, дефектолог зі стрілецького озброєння.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У берез. 1947 звільнений у запас. Із 1947 працював завучем, директором, учителем Кочетоцької СШ Чугуївського р-ну Харківської обл.

Помер 1.07.1982 у смт Кочеток Чугуївського р-ну Харківської обл.

ГРИШИН Костянтин Якович, 1921, с. Дружиниха Гаврилов-Ямського р-ну Ярославської обл., РФ. Майор інтендант. служби, нач. польового хлібозаводу 24 мех. див. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів СШ № 8 м. Ярославль.

У верес. 1939 призваний до лав ЧА Кіровським РВК м. Ярославль.

У черв. 1941 закінчив Ярославське інтендантське училище.

Черв. 1941 – верес. 1945: Захід. фр., 2 гв.тбр, зав. діловодства ОВС бр; 462 окр. сапб 160 сд, нач. інтендант. служби. Госпіталь легкопоранених № 3407, нач. ОВС; Захід., Забайкал. фр., госпіталь легкопоранених № 3335, нач. КЕО. 28.04.1942 під час боїв в р-ні м. Мосальськ Калузької обл. був поранений.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У серп. 1953 звільнений у запас. Працював завгоспом Кам'янського лісгоспу Черкаської обл.

Помер 13.03.2001 у смт Покотилівка Харківського р-ну Харківської обл.

ГРІНШТЕЙН Леонід Романович, 1913, с. Ітатський Тяжинського р-ну Кемеровської обл., РФ. Ст. лейтенант, секретар партбюро полку. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив Сибірський металургійний ін-т у м. Новокузнецьк Кемеровської обл.

У груд. 1937 призваний до лав ЧА. Проходив службу у м. Уссурійськ Приморського краю, РФ. Брав участь у боях на оз. Хасан у 1938. У січ. 1939 демобілізований. Працював у м. Новосибірськ, РФ, на з-ді.

У верес. 1941 добровільно став до лав ЧА. Верес. 1941 – берез. 1942: Північ.-Захід. фр., 1234 сп 370 сд, комісар окр. розвід. роти. У берез 1942 отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 2492.

Медаль «За відвагу».

У трав. 1942 звільнений у запас. Працював на з-ді № 135, м. Харків. Викладав у Харківському машинобудівному ін-ті. Із 1948: заст. директора Харківського технологічного технікуму (пізніше Харківський кооперативний технікум).

Помер 27.11.2000 у м. Харків.

ГРУБА Павло Микитович, 1915, м. Валки Харківської обл. Лейтенант, нач. КПП військ. шпиталю № 325. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив училище при з-ді «Світло шахтаря». 1932–1936: з-д «Світло шахтаря», токар, майстер.

У трав. 1936 призваний до лав ЧА через Ленінградське військ.-технічне училище, яке закінчив у груд. 1937.

Верес. 1941 – жовт. 1941: Центр. фр., 1032 полк 84 див., збройний технік. У жовт. 1941 поранений. До лют. 1942: ЕГ № 1743, м. Оренбург. Лют. 1942 – листоп. 1942: Півд.-Урал. ВО, резервний полк № 214, Оренбурзька обл. Із 17.09.1943: 57 окр. штрафна рота 53 А. У жовт. та листоп. 1943 контужений. Із серп. 1944: 91 окр. див. 53 А.

Орден Червоного Прапора.

31.12.1945 звільнений у запас.

Помер 26.01.1997 у м. Харків.

ГРУДНІНА Григорій Антонович, 1904, с. Бобрівник Зіньківського р-ну Полтавської обл. Підполковник, викладач Харківського військ. авіаучилища зв'язку.

Учасник Громадянської війни.

У 1933 закінчив Всеукраїнський ін-т комуністичної просвіти, м. Харків. Викладав основи марксизму-ленінізму у Харківському інженерно-економічному, торговельному, медичному ін-тах.

22.06.1941–7.08.1941: Півд.-Захід. фр., винищ. загін по обороні м. Львів. У роки Великої Вітчизняної війни викладав у військ. училищах.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

28.12.1956 звільнений у запас. Працював зав. кабінету у Харківському автодорожньому ін-ті.

Помер 30.10.1997 у м. Харків.

ГУБАРЕНКО Микола Юхимович, 1914, м. Богодухів Харківської обл. Капітан, ком. мінометної роти. Інвалід ВВВ.

У черв. 1941 закінчив Лепельське піхотне училище.

22.06.1941 – квіт. 1945: Карел. фр., 26 А, 81 сп 54 сд, заст. ком. міномет. і кулемет. роти. Квіт. 1945 – трав. 1945: 2-й Білорус. фр., 32 А, 1068 сп 313 сд, ком. міномет. роти.

14.02.1946 звільнений із лав Рад. А. У 1958 закінчив ХДУ. Із 1975: Харківське відділення Півд. залізниці, художник.

Помер 13.06.2000 у м. Богодухів Харківської обл.

ГУБІН Євген Федорович, 1913, м. Харків. Підполковник, секретар партбюро, 661 винищ. ап 4 винищ. ад ВПС флоту.

У 1929 закінчив 7 класів, м. Харків, у 1932 – Харківський автомобільний технікум. Працював техніком-нормувальником на з-ді № 185.

24.11.1935 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

22.06.1941–29.04.1943: ЧБФ, 8 авіабаза ВПС, заст. з політчастини ком. автороти. 29.04.1943–9.05.1945: ЧБФ, 1 атб ВПС, заст. з політчастини ком. роти.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

10.08.1955 звільнений у запас. Із 1961: Холодильник № 2 Жовтневого райхарчоторгу, гол. механік. Із 1966: Холодильник спецторгу «Гастроном», ст. інженер.

Помер 2.09.1994 у м. Харків.

ГУБІН Олександр Семенович, 1914, м. Харків. Інженер-полковник. ст. викладач імпульсної техніки кафедри № 31 Військ.-інж. радіотехнічної академії ППО ім. Говорова.

1931–1935: з-д ім. Войкова, м. Керч, формувальник ливарного цеху. У 1936 закінчив 4 курси робітфаку при з-ді ім. Войкова.

1.10.1936 добровільно призваний до Ленінградського арттехучилища, яке закінчив 7.01.1939.

Учасник війни з мілітаристською Японією 9.08.1945–3.09.1945: 96 див. ППО Примор. А, Приморська група військ, нач. відділ. артпостачання див.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

10.05.1952 закінчив радіотехнічний ф-т Радіотехнічної ордена Великої Вітчизняної війни артакадемії Рад. А за спеціальністю військ. інж. радіотехніки. Із 1952: нач. лабораторії індикаторних пристроїв кафедри боротьби з радіотехзасобами та захисту від перешкод, мол. викладач, ст. викладач імпульсної техніки кафедри № 31 імпульсної техніки та електроприладів академії ім. Говорова.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

4.08.1970 звільнений у запас. Із 1983: Укр. заочний політехнічний ін-т ім. Соколова, м. Харків, доцент.

Помер 26.12.1996 у м. Харків.

ГУБСЬКИЙ Микола Олександрович, 1910, с. Мельникове Валківського р-ну Харківської обл. Підполковник, нач. штабу, 1058 сп 264 сд.

У 1923 закінчив 4 класи Мельниківської початкової школи, у 1925 – Мельниківську вечірню кооперативну школу Валківського р-ну Харківської обл.

11.11.1932 призваний до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл.

1932–1933: курсант, 72 сп 24 сд Київського ВО. 1937–1938: курсант, курси мол. лейтенантів Ленінградського ВО.

Черв. 1941 – верес. 1943: Північ.-Захід. фр., 595 сп 188 сд; 349 сп 26 сд, ком. кулеметної роти, ад'ютант ст., ком. сб, заст. ком. полку, ком. полку. У боях за м. Стара Руса Новгородської обл. отримав поранення.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

1.12.1955 звільнений у запас. 1963–1979: Пісочинське сільпо, зав. книжкового магазину; радгоспкооп «Пісочинський» Харківського р-ну Харківської обл., зав. магазину.

Помер 19.11.1998 у смт Пісочин Харківського р-ну Харківської обл.

ГУДКОВ Павло Іванович, 1912, м. Вичуга Івановської обл., РФ. Підполковник, пом. нач. відділу кадрів, Управління 1 залізн. корпусу.

У 1928 закінчив 7 класів, у 1931 – школу ФЗН, у 1933 – текстильний технікум, м. Вичуга.

4.05.1934 призваний до лав ЧА Вичузьким РВК Івановської обл.

22.06.1941 мобілізований до лав ЧА Вичузьким РВК Івановської обл.

22.06.1941–12.06.1943: Захід. фр., 66 окр. інж. аеродром. б-н 14 раб 11 ад, зав. діловодства. У складі 4 залізн. бр., пом. нач. 2-ї частини, пом. нач. оперативно-стройового відділення. 12.06.1943–9.05.1945: Півд., 4-й, 3-й Укр. фр., у складі штабу залізничних військ УВВР-8, пом. нач. відділення особового складу і нач. відділення особового складу. Учасник війни з мілітаристською Японією.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

27.11.1964 звільнений у запас. 1965–1977: викладач Харківського технікуму громадського харчування, кулінарного училища.

Помер 8.03.1994 у м. Харків.

ГУЖВА Олексій Андрійович, 1920, с. Юрченкове Чугуївського р-ну Харківської обл. Технік-лейтенант запасу, військтехнік 2 рангу, мол. авіатехнік 12 зап. ап. Інвалід ВВВ.

15.09.1938 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл. Верес. 1938 – квіт. 1940: Вольське військ.-тех. училище, курсант.

22.06.1941–21.09.1941: Захід. ОВО, 74 штурм. ап, мол. авіатехнік.

23.08.1943 звільнений у відставку через хворобу. 1944 – верес. 1953: учитель Юрченківської СШ Чугуївського р-ну. У 1949 закінчив Харківський держ. пединститут (заочне відділ.).

Помер 25.11.2001 у смт Печеніги Харківської обл.

ГУЗЕНКО Іван Олександрович, 1917, с. Грязне Прохоровського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Лейтенант, ком. кулемет. взв. Інвалід ВВВ.

У берез. 1942 призваний до лав ЧА Солікамським МВК Пермської обл.

Берез. 1942 – жовт. 1942: Молотовське (Пермське) кулемет.-міномет. училище, курсант. Квіт. 1943 – січ. 1944: Степ. фр., 53 А, 32 мсбр, 18 тк, ком. кулемет. взв. Жовт. 1943 – січ. 1944: на лікуванні в ЕГ № 3782, м. Харків. Січ. 1944 – квіт. 1945: 2-й Укр. фр., 53 А, 32 мсбр, 18 тк, ком. взв. 29.04.1945–9.05.1945: на лікуванні через поранення, ЕГ № 1602, м. Новочеркаськ.

30.07.1945 звільнений у запас. Працював охоронником в управлінні «Військморсантехмонтаж» № 60.

Помер 5.12.2001 у м. Харків.

ГУЗІЙ Михайло Федорович, 1911, с. Журавка (нині м. Дружба) Ямпільського р-ну Сумської обл. Майор, ст. офіцер фінвідділу 37 ПА Північної групи військ.

У 1938 закінчив Харківський сільськогосподарський ін-т.

У верес. 1938 призваний за спецнабором до лав ЧА Харківським ОВК.

1938–1940: Військ.-господарська академія ЧА ім. Молотова, слухач.

10.10.1941–28.10.1941: Захід. фр., 571 бао 59 раб, нач. фінвідділення. Лип. 1942 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., 159 окр. атб 59 раб., ком. б-ну; 1613 аеродромно-зеніт. полк 59 раб, пом. ком. полку; 1-й Укр. фр., 355 бао 30 раб 2 ПА, пом. нач. фінвідділення; 76 окр. інж.-аеродромний б-н, нач. фінвідділення.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

По війні служив у Київському ВО у складі Північної групи радянських військ. У берез. 1960 звільнений у запас. Працював нач. котельні Харківського вищого військ. авіаучилища льотчиків ім. Грицевця.

Помер 5.03.1987 у м. Харків.

ГУЙВАН Олександр Данилович, 1924, м. Благовєщенськ Амурської обл., РФ. Ст. лейтенант, комсорг 2271 гауб. артп. Інвалід ВВВ.

У серп. 1942 призваний до лав ЧА Кузнецьким РВК м. Новокузнецьк Кемеровської обл., РФ.

Серп. 1942 – берез. 1943: курсант Віленського піхотного училища у м. Сталінськ (нині м. Новокузнецьк Кемеровської обл.), РФ. Берез. 1943 – груд. 1943: Степ. фр., 193 сп, ком. обслуги. Груд. 1943 – лют. 1944: курсант курсів політскладу 2-го Укр. фр. Лют. 1944 – листоп. 1944: 2-й Укр. фр., 18 гв. пов.-десант. полк 7 гв. сд, комсорг б-ну. Листоп. 1944 – груд. 1944: 21 гв. пов.-десант. полк 7 гв. сд, комсорг полку. У груд. 1944 отримав тяжке поранення у боях за м. Будапешт, Угорщина. Перебував на лікуванні у госпіталі № 1813.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У листоп. 1945 звільнений у запас. У 1947 закінчив технічну школу, у 1948 – вечірній інститут марксизму-ленінізму, м. Харків. Працював парторгом, заст. директора Харківського електроапаратного з-ду та ВО «Електромашина».

Помер 19.03.2003 у м. Харків.

ГУЛИДА Петро Віссаріонович, 1915, смт Нова Водолага Харківської обл. Лейтенант, ст. інструктор політвідділу див. Інвалід ВВВ.

Черв. 1934 – верес. 1937: Харківський паровозоремонтний з-д, слюсар. Верес. 1937 – черв. 1939: Харківський учительський ін-т іноземних мов, студент.

1.12.1939 призваний до лав ЧА Нововодолазьким РВК Харківської обл.

22.06.1941–18.10.1941: Півд. фр., 457 артп РГК, ком. радіовзв. 18.10.1941–19.12.1942: 45 А, інструктор відділу з роботи серед військ і населення противника. 19.12.1942–27.03.1943: Північ.-Кавказ. фр., 45 А, 61 сд, диктор політвідділу див. 22.09.1943–16.01.1945: окр. Приморська А, 61 сд. 27.03.1943 тяжко поранений у боях за ст-цю Абінська Краснодарського краю. 16.01.1945–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 99 сд, 9 гв. А, лейтенант.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

7.08.1946 звільнений у запас. 1946–1948: Зміївська СШ Харківської обл., викладач. 1950–1961: Нововодолазька семирічна школа № 1 Харківської обл., СШ № 2, викладач. Із 14.07.1961: Нововодолазька заочна школа, директор.

Помер 18.09.2003 у смт Нова Водолага Харківської обл.

ГУНЦКАЯ Олександр Федорович, 1914, м. Кутаїсі, Грузія. Підполковник адмінслужби, нач. аптеки 69 військ. госпіталю.

У 1936 закінчив фармацевтичну школу, м. Тбілісі, Грузія. Працював управляючим аптеки чайрадгоспу у м. Зугдіді, Грузія.

У серп. 1942 мобілізований до лав ЧА Зугдідським РВК Грузії.

Серп. 1942 – черв. 1943: Північ.-Кавказ. фр., ЕГ № 4562, 46 А, нач. аптеки ЕГ, фармацевт гарнізону.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

По війні служив у Закавказ. ВО, перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У жовт. 1969 звільнений у запас. Працював експедитором на базі матеріально-технічного постачання «Грузрадіотелеобслуговування», м. Тбілісі, Грузія.

Помер 3.05.2000 у м. Лозова Харківської обл.

ГУНЧЕНКО Олексій Сергійович, 1916, х. Гуляницький (кол.) Краснопільського р-ну Сумської обл. Підполковник, ст. штурман гр. бойового керування Київської А ППО.

У 1937 закінчив Харківський електротехнікум.

23.08.1937 призваний до лав ЧА Харківським МВК. 15.12.1940 закінчив нормальний курс Сталінградської військ. школи льотчиків, Приволзький ВО.

12.10.1941–9.05.1945: Захід. фр., 785 винищ. ап 36 винищ. ад ППО, льотчик; 591 винищ. ап 36 винищ. ад ППО, ком. ланки; заст. ком. ае, штурман-льотчик; 591 винищ. ап 148 винищ. ад ППО, ком. ае. Із 25.10.1944 брав участь у боях на тер. Польщі (м. Люблін, Модлін).

Орден Червоного Прапора, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки (два), медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

5.09.1959 звільнений у запас. Із 1960: Український держ. проектний ін-т «Важпромелектропроект», технік управління будинками № 0403, Управління матеріально-технічного постачання та збуту Харківського раднаргоспу, товарознавець; в/ч № 16461, ст. інженер; Харківський з-д торгового машинобудування, ст. інженер з кадрів.

Помер 11.05.1996 у м. Харків.

ГУРЕВИЧ Аврам Хаїмович, 1920, м. Красноград Харківської обл. Підпол-

ковник, нач. інфекційного відділення військ. шпиталю № 1225. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 10 класів Харківської СШ № 83. У 1942 закінчив Киргизький державний медінститут ім. Фрунзе.

У серп. 1942 призваний до лав ЧА Фрунзенським МВК.

Серп. 1942 – груд. 1942: курси удосконалення медскладу РСЧА, Приволзький ВО, м. Ульяновськ.

4.12.1942–15.05.1944: Сталінград. фр., 4 гв. мбр 2 А, 117 гв. артп 113 сд 5 Уд. А, мол. лікар. 18.05.1944 – трав. 1945: 3-й Укр. фр., 990 сп 230 сд 5 Уд. А, ст. лікар.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

Трав. 1945 – груд. 1947: у складі Групи радянських військ на тер. Німеччини, ординатор-венеролог. Із 1948: лікар-венеролог, нач. госпітального відділ.; лікар-терапевт, нач. інфекційного відділення. 2.10.1971 звільнений у запас. Із 23.02.1972: Дніпропетровська об'єднана станція швидкої допомоги, лікар.

Помер 10.12.1994.

ГУРІН Володимир Полікарпович, 1914, смт Кабаннє Кремінського р-ну Луганської обл. Майор, нач. зв'язку 54 гв. гауб. артп 21 гв. мд.

15.02.1940 призваний до лав ЧА Золотоніським РВК Черкаської обл.

15.02.1940–4.08.1941: Ульяновське училище зв'язку, курсант. 5.09.1941–13.07.1942: Захід., Калінінський фр., 155 сд. 13.07.1942–20.07.1942: ЕГ № 3842, на лікуванні. 20.07.1942–1.04.1943: Калінінський, Центр. фр., 29 А, 240 окр. тбр, нач. зв'язку. Лип. 1944–20.04.1945: 1-й Укр., 3-й Білорус. фр., 6 окр. мотоциклетний Черкаський полк, нач. зв'язку; 1170 легкий артп 197 легкої артбр 1 гв. ТА, нач. зв'язку.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

10.08.1954 звільнений із кадрів Рад. А. П/с № 388, інженер; Харківський з-д «Радіодеталь», інженер.

ГУРНОВ Іван Миколайович, 1919, м. Єйськ Краснодарського краю, РФ. Підполковник, пом. ком. зі стройової частини, 8 мінно-торпедна ад ВПС 4 ВМФ. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 9 класів Єйської СШ. Працював актором у відділі мистецтв, згодом – у Барнаульському драмтеатрі.

16.09.1939 призваний добровільно до лав ЧА Барнаульським МВК. 1939–1941: курсант Київського піхотного училища. Берез.1941 – черв. 1941: курсант Львівського піхотного училища, м. Кіров.

22.06.1941–10.06.1942: Півд.-Захід̆. фр., 609 сп 139 сд, ком. взв. 10.06.1942–12.11.1943: Сталінград. фр., 343 сп 38 сд, ад'ютант ст. сб. 12.11.1943 – лют. 1945: 1-й Укр., Ленінград., 3-й Білорус. фр., штаб 94 ск, пом. нач. оперативного відділу. Був двічі тяжко поранений: у р-ні м. Умань та у боях за м. Сталінград.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

4.04.1957 звільнений у запас. Із 1957 працював керівником групи, диспетчером, ст. інженером, заст. нач. відділу, нач. сектора на ХЕМЗі.

Помер 8.12.1994 у м. Харків.

ГУСАК Дорофій Тимофійович, 1911, с. Ізабелівка (кол.) Вороновицького (нині Вінницького) р-ну Вінницької обл. Майор, заст. ком. д-ну, 30 окр. корпусний артд-н 27 ск 13 А, Прикарпатський ВО.

У 1928 закінчив 7 класів, с. Ободівка Тростянецького р-ну Вінницької обл. Працював табельником у радгоспі, с. Ободівка, учителем у школі підлітків, Вінницька обл., десятником-будівельником у відділі капітального будівництва на Дніпропетровському водоканалі.

2.11.1933 призваний до лав ЧА Дніпропетровським РВК Дніпропетровської обл.

У 1934 закінчив школу сержантів (мол. командирів). 1937–1938: курсант курсів мол. військтехніків радіо при 3-му полку зв'язку, м. Харків.

Учасник походу у Захід. Білорусь у 1939.

Квіт. 1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 5 гв. А, пом. нач. відділу бойової фізпідготовки штабу А.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі: «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

14.12.1955 звільнений у запас. Із 1957 працював диспетчером у конторі тресту № 86. Із 1966: заст. нач. відділу Об'єднаного господарства залізничного транспорту.

Помер 18.08.1995 у м. Харків.

ГУСАРІН Анатолій Павлович, 1925, с. Дворець (кол.) Грязовецького р-ну Вологодської обл., РФ. Інженер-майор, військ. представник на з-ді № 285 Головного управління ракетного озброєння.

У 1939 закінчив 7 класів. Лип. 1941 – січ. 1943: токар на Кронштадському морському з-ді.

5.01.1943 призваний до лав ЧА Кронштадським МВК Ленінградської обл.

5.01.1943 – трав. 1945: навч. загін Червонопрап. БФ, 389 морський буд. б-н, м. Ленінград, ст. матрос.

Медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

У 1952 закінчив 1-е Військово-морське технічне училище, у 1959 – Миколаївський кораблебудівний ін-т ім. адмірала Макарова за спец. «Електрообладнання судів». 11.11.1970 звільнений у запас. Із 1982 працював у ХПІ зав. лабораторії.

Помер 1.10.1990 у м. Харків.

ГУСАЧЕНКО Ілля Якович, 1918, с. Покровськ (кол.) Чановського р-ну Новосибірської обл., РФ. Ст. лейтенант, пом. коменданта з постачання, 12 комендатура тилового оборонного рубежу. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив 7 класів. Працював робітником у радгоспі № 254 Новосибірської обл.

25.09.1939 призваний до лав ЧА Омським РВК.

Черв. 1941 – листоп. 1943: Захід., Північ.-Кавказ. фр., 107 окр. сбр, пом. ком. взв. Груд. 1943 – квіт. 1944: 1-й Укр. фр., 714 сп 395 сд, ком. роти автоматників; 4-й Укр. фр., 7 окр. гірськов'ючна рота 1 гв. А, пом. ком. роти. Був тяжко поранений у квіт. 1944, 1-й Укр. фр.

Ордени: Вітчизняної війни ІІ ст., Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1.06.1946 звільнений у запас. Із 1947 працював агентом з держпостачання, зав. ферми, бригадиром буд. бригади у смт Савинці. Із 1963: пом. майстра на хлібопекарні смт Савинці Балаклійського р-ну Харківської обл.

Помер 11.06.2003 у смт Савинці Балаклійського р-ну Харківської обл.

ГУСИНСЬКИЙ Олексій Михайлович, 1915, с. Березняки Покровсько-Багачанського (нині Хорольського) р-ну Полтавської обл. Майор, заст. нач. штабу 208 тп 35 гв. тд.

1935–1937: секретар на МТС, с. Покровська Багачка.

1937–1938: строкова служба у лавах ЧА. Працював заст. гол. промартілі «Червоний взуттєвик», заст. редактора райгазети «Ударник», с. Покровська Багачка.

27.06.1941 мобілізований до лав ЧА Ленінським РВК м. Київ. У жовт. 1941 закінчив курси удосконалення політскладу при Півд. фр.

Жовт. 1941 – черв. 1943: Півд. фр., 109 сп 74 сд, 176 сд, політрук роти, заст. ком. роти з політчастини. Черв. 1943 – січ. 1944: 1-е Саратовське танк. училище, слухач. Січ. 1944 – лип. 1944: Ленінградська вища

офіцерська бронетанкова школа, м. Магнітогорськ, слухач. Серп. 1944 – трав. 1945: 1-й Прибалт. фр., 5 навч. тп, у резерві; 34 окр. гв. тбр, офіцер зв'язку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

Служив у Білорус. ВО, у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 8.03.1960 звільнений у запас. Працював керівником групи, ст. інженером на Черкаському хімкомбінаті.

Помер 19.01.1974 у м. Черкаси.

ГУТНИК Петро Трохимович, 1915, с. Грушуваха Барвінківського р-ну Харківської обл. Капітан техслужби, ст. автотехнік арттехчастини 44 окр. радіотех. б-ну ПСОЗ.

У 1922 закінчив 6 класів Грушуваської НСШ, у 1935 – дворічні курси механіків, м. Харків.

15.10.1936 призваний до лав ЧА Барвінківським РВК Харківської обл.

22.06.1941–22.05.1942: Півд. фр., 274 окр. зеніт.–артд-н, бригадир рем. майстерень. Трав. 1942 – черв. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 141 медсанбат, ком. евакотранспортного взв. Черв. 1943–9.05.1945: Північ.-Кавказ., 1-й Білорус. фр., 124 окр. гауб. артбр, автомеханік ст.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

13.06.1953 звільнений у запас. 1956–1961: майстер на Харківському трактороскладальному з-ді. 1961–1968: ст. лаборант, майстер на авторемонтному з-ді. 1968–1970: АТП № 20665, механік. Із 1970: автоколона № 2250, шофер, технік, м. Харків.

ГУЩИН Юрій Георгійович, 1924, м. Омськ, РФ. Полковник-інженер, нач. курсу 1 ф-ту Військ. інж. радіотех. Академії ППО ім. Говорова. Інвалід ВВВ.

У груд. 1941 закінчив 2 курси Омського річкового технікуму.

29.01.1942 призваний до лав ЧА Тобольським окружним військкоматом. 29.04.1942–15.05.1943: курсант Ленінград. арт.-тех. училища зеніт. арт. 3.06.1943 – верес. 1944: нач. артпостачання 741 окр. винищ. протитанк. артд-ну 1 гв. мех. Віденського корпусу. У серп. 1943 отримав три легкі поранення в боях на р. Сіверський Донець. Верес. 1944 – трав. 1945: нач. артпостачання 407 окр. мінд-ну 1 гв. мех. Віденського корпусу.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден «За службу Родине в ВС СССР» III ст., медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

6.01.1977 звільнений у запас. У 1996 виїхав на ПМП до Ізраїлю.

Д

ДАВИДОВ Євген Дмитрович, 1923, смт Краснопавлівка Лозівського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант медслужби, ком. сан. взв. Інвалід ВВВ.

У лют. 1940 добровільно призваний до лав ЧА через Харківське військ.-медучилище.

Лип. 1941 – серп. 1942: Центр., Північ.-Захід. фр., в/ч № 892; ЕГ № 1215; 1218 сп, ком. сан. взв., військфельдшер, пом. ком. частини з постачання.

У серп. 1942 звільнений у запас через хворобу.

Помер 1.11.1994 у м. Харків.

ДАВИДОВ Петро Васильович, 1923, с. Поникла Бугурусланського р-ну Оренбурзької обл., РФ. Підполковник запасу, ст. викладач.

У 1941 закінчив 10 класів Охлєбінінської СШ, Іглинського р-ну, Башкортостан.

30.08.1942 призваний до лав ЧА.

10.05.1943–15.08.1945: 1-й Укр. фр., 1381 зеніт. артп 32 зеніт. артд 3 гв. ТА, ком. зеніт.-кулемет. взв.; 287 гв. зеніт. артп 7 гв. тк 3 гв. ТА, ком. взв.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

21.03.1970 звільнений у запас. 10.12.1970 – січ. 1972: Харківське вище командно-інженерне училище, тренер. Лют. 1982 – лют. 1983: ХІІТ, викладач.

Помер 3.04.2005 у м. Харків.

ДАВИДОВ Степан Прокопович, 1916, с. Пестрівка Камешкірського р-ну Пензенської обл., РФ. Мол. лейтенант, ком. стр. взв. 1242 сп 374 сд 1 Уд. А Туркмен. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1924 закінчив 3 класи Пестрівської НСШ. 1933–1936: машинно-колійна станція № 36 Оренбурзької залізниці, ремонтник. 1936–1938: машинно-колійна станція № 36 Ашгабатської залізниці, пом. механіка, бригадир шляху.

16.08.1938 призваний до лав ЧА Оренбурзьким ОВК.

10.08.1942–18.03.1943: Північ.-Захід. фр., 16 пов.-десант. полк 5 пов.-десант. див. 8 пов.-десант. сбр, пом. ком. стр. взв. 18.03.1943 легко поранений у боях поблизу м. Стара Руса Новгородської обл., ЕГ № 4930, на лікуванні. 29.05.1943–21.07.1943: Північ.-Захід. фр., 24 пов.-десант. полк 5 пов.-десант. див. 21.07.1943 був важко поранений у боях поблизу Старої Руси, ЕГ № 3475, м. Вишній Волочок Смоленської обл. 12.10.1943–9.05.1945: 2-й Прибалт. фр., 166 окр. рота забезпечення арм. баз, 204 зсп, пом. ком. стр. взв.; 1242 сп 374 сд 1 Уд. А, ком. стр. взв. 26.03.1945 закінчив курси мол. лейтенантів, 2-й Прибалт. фр., 1 Уд. А, за спеціальністю ком. стр. взв.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

8.02.1946 звільнений у запас. У серп. 1946 закінчив курси шоферів, м. Чарджоу (нині м. Туркменабат), Туркменістан. Із 1946: ф-ка штучного хутра, м. Чарджоу, пом. майстра, автоколона № 4, м. Ізюм, шофер.

Помер 6.08.1998 у м. Ізюм Харківської обл.

ДАВИДОВ Федір Якович, 20.01.1928, с. Охоче Нововодолазького р-ну Харківської обл. Інвалід II групи.

У 1943 вивезений на примусові роботи до Німеччини. Працював у бауера, м. Франкфурт-на-Майні. У 1945 визволений американськими військами.

Нагороджений ювілейними медалями.

У 1956 закінчив Харківський технікум фізкультури, згодом – Київський ін-т фізкультури (заочно). Майстер спорту з вільної боротьби (1953). Захищав честь збірних Збройної Сил та України у першості СРСР. Учасник щорічного міжнародного турніру ветеранів з вільної боротьби. Викладав боротьбу у Харківському автодорожньому, Харківському політехнічному інститутах та у Харківському національному аграрному університеті ім. В. В. Докучаєва. Серед учнів Федора Яковича багато видатних спортсменів та діячів, зокрема, генерал-полковник Олександр Маркович Бандурка.

ДАНИЛКО Віктор Леонтійович, 1922, с. Вакулинці Полтавського р-ну Полтавської обл. Капітан, льотчик ст. 149 винищ. ап 323 винищ. ад.

У 1937 закінчив 8 класів Полтавської СШ, у 1938 – школу ФЗУ, м. Полтава.

29.08.1940 призваний до лав ЧА Полтавським МВК.

Серп. 1940 – лип. 1943: курсант Чугуївської авіашколи, Харківський ВО.

Верес. 1943 – 9.05.1945: Захід., 1-й Білорус., 2-й Білорус. фр., 149 винищ. ап 323 винищ. ад, льотчик, льотчик ст.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоного Прапора, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.12.1945 звільнений у запас. 1946–1951: 277 авіазагін ЦПФ, м. Полтава, пілот III класу. У серп. 1952 закінчив курси Вищої льотної школи ЦПФ, м. Ульянов, РФ. 1952–1965: 23 авіазагін ЦПФ, м. Харків, ком. корабля.

Помер 1.11.1998 у м. Харків.

ДАНИЛЬЧЕНКО Микола Петрович, 1913, сел. Соснівка Мелітопольського р-ну Запорізької обл. Інженер-підполковник, нач. монтажно-будівельного управління № 20. Інвалід ВВВ.

У 1928 закінчив 7 класів Якимівської НСШ, у 1937 – Мелітопольський ін-т інженерів-механіків с/г.

У 1937 призваний до лав ЧА Якимівським РВК Запорізької обл.

Листоп. 1940 – трав. 1941: слухач курсів удосконалення нач. складу військ зв'язку.

Лип. 1941 – верес. 1941: 400 сп 89 сд, заст. ком. роти і нач. зв'язку. 11.09.1941 поранений, ЕГ № 3668. Берез. 1942 – черв. 1944: 1112 артп РГК, нач. зв'язку полку. Черв. 1944 – лют. 1945: 2-й Укр. фр., 41 гв. артбр, пом. нач. штабу бр. зі зв'язку.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу» (дві), «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден «Знак Пошани» (за виконання спецзавдання уряду), медаль «За бойові заслуги».

9.11.1961 звільнений у запас.

Помер 1.12.2008 у м. Харків.

ДАНЬШИН Федір Антонович, 1908, с. Стариця Вовчанського р-ну Харківської обл. Майор адмінслужби, офіцер 2-ї частини Великобурлуцького РВК Харківської обл.

У 1926 закінчив Старицьку НСШ. До 1929 працював робітником на Білоколодязькому цукровому з-ді Вовчанського р-ну.

15.10.1930 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

У 1939 мобілізований Харківським обкомом КП(б)У в органи НКВС.

Листоп. 1941 – серп. 1942: Півд. фр., 27 окр. інж. бр. спецпризначення, оперуповноважений. Серп. 1942 – берез. 1943: Півд. фр., 34 окр. сбр Північ. групи військ, оперуповноважений особливого відділу НКВС.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

30.11.1955 звільнений у запас. 1955–1958: голова Великобурлуцької райспоживспілки Харківської обл.

Помер 1.12.1994 у смт Великий Бурлук Харківської обл.

ДАНЬШИНА Катерина Луківна, 1919, м. Тростянець Сумської обл. Рядовий, телефоністка 73 артп.

До війни закінчила 2 курси Харківського державного педінституту ім. Г. С. Сковороди.

У 1944 мобілізована до лав ЧА Тростянецьким РВК Сумської обл.

Лют. 1944–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., 2 рота 1 сб 53 зсп, рядовий; рота зв'язку 73 артп, рядовий, телефоністка.

24.05.1945 звільнена у запас. Прож. у смт Великий Бурлук Харківської обл.

ДВОРНИЧЕНКО Олексій Володимирович, 1922, с. Добро-Іванівка Борисовського р-ну Белгородської обл., РФ. Лейтенант, ст. рентгентехнік ЕГ. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів Харківської 14-ї артспецшколи.

21.07.1941 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

У трав. 1942 закінчив 1-е Харківське танкове училище, прискорений курс, м. Ташкент, Узбекистан. Трав. 1942 – черв. 1942: Волхов. фр., 7 гв. тбр, ком. взв. 22.06.1942 був тяжко поранений. Листоп. 1942 – квіт. 1943: Сталінград. фр., 136 окр. тп, ком. взв. Квіт. 1943 – берез. 1944, серп. 1944 – січ. 1945: 1-й Укр. фр., 56 гв. тбр, 195 тбр, ком. взв. 6.03.1944 отримав тяжке поранення, у січ. 1945 – тяжке поранення голови.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

28.08.1946 звільнений у запас. 1947–1958: 19-а дитяча лікарня м. Харків, рентгентехнік. Із черв. 1958: 2-а дор. лікарня м. Харків, рентгентехнік.

ДЕВКАЛІОНОВ Федір Михайлович, 1909, Малокандалинський (кол.) р-н Ульяновської обл., РФ. Майор.

Працював чоботарем у артілі «Кооперативный путь», м. Куйбишев (нині м. Самара), РФ.

У 1931 призваний до лав ЧА Мелекеським (нині Димитровградським) РВК Ульяновської обл. У 1936 закінчив дворічну Крайову радпартшколу, м. Ульяновськ. Працював зав. організаційно-інструкторського відділу Ніколо-Черемшанського РКП(б) Куйбишевської обл. (нині сел. Нікольське-на-Черемшані Димитровградського р-ну Ульяновської обл.), РФ.

У лип. 1941 мобілізований до лав ЧА Мелекеським РВК Ульяновської обл.

3.03.1943–3.09.1943: Брянський фр., 299 окр. рота зв'язку 113 бад, заст. ком. роти з політчастини. 3.09.1943 – квіт. 1944: слухач курсів перепідготовки офіцерського складу. 4.04.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., мінб-н 19 мбр 1 мк, ст. лейтенант, заст. ком. взв. з політчастини.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За визволення Варшави». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжував службу у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У листоп. 1955 звільнений у запас. Працював бригадиром у відділі охорони при відділі міліції виконкому Чугуївської міськради Харківської обл.

Помер 24.10.1964 у м. Чугуїв.

ДЕГТЯРЕНКО Володимир Миколайович, 1917, м. Сковородино Амурської обл., РФ. Мол. лейтенант, пом. нач. Ждановського РВК.

1925–1933: 8 класів Архарської СШ. Черв. 1933 – січ. 1934: контора депо ст. Архара, Амурська обл., учень-рахівник. Верес. 1934 – трав. 1937: гол. контора 6 тех – ділянки м. Комсомольськ, економіст. Трав. 1937 – верес. 1939: контора Лісопродторгу, ст. Ін, Смідовицький р-н Єврейської автономної обл., плановик-економіст.

20.09.1939 призваний до лав ЧА Смідовицьким РВК Єврейської автономної обл.

20.08.1941–28.12.1941: Півд.-Захід. фр., 1164 сп 345 сд 61 А, ком. взв. зв'язку. 22.02.1942–2.10.1942: Воронез., Сталінград. фр., 547 сп 127 сд 6 А, ком. стр. роти, ст. ад'ютант б-ну, пом. нач. штабу. 2.10.1942–17.02.1943: Воронез. фр., 182 гв. сп 62 гв. сд 6 А, нач. штабу. 15.08.1943–1.02.1944: 53 офіцерський полк резерву Московського ВО, нач. штабу полку; Вища спецшкола Генштабу ЧА, слухач. 1.02.1944–20.05.1944: КУОС, ст. Нахабіно, Московська обл., слухач. 20.05.1944–30.06.1944: 1-й Прибалт. фр., 150 окр. штрафна рота, рядовий, пом. ком. взв.; 219 гв. сп 71 гв. сд 6 А, ком. сб. Під час боїв був поранений 28.12.1941, ЕГ № 1950, м. Кузнецьк Пензенської обл., 18.08.1942 – легко, 17.02.1943 — тяжко, ЕГ № 2872, м. Казань, Татарстан, та 30.06.1944, ЕГ № 3093, м. Кінешма Івановської обл.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

30.05.1946 звільнений у запас. Черв. 1947 – січ. 1948: Шуйський міськпромкомбінат, Івановська обл., керівник планово-економічної групи. Січ. 1948 – січ. 1955: м. Кизил, Республіка Тива, РФ, облмісцепром, ст. інженер; гірнича експедиція, ст. інженер з планування. Січ. 1955 – груд. 1961: сел. Усть-Уюк Пій-Хемського р-ну, Республіка Тива, геологорозвідувальна партія № 46, ст. інженер-економіст з планування і технормування.

Помер 6.08.1995 у м. Ізюм Харківської обл.

ДЕЙНЕКА Іван Семенович, 1911, с. Сенча Лохвицького р-ну Полтавської обл. Лейтенант, ад'ютант штабу 245 окр. сапб 34 гв. ск. Інвалід ВВВ.

1930–1934: ХТЗ, токар. 1934–1939: географічне відділення геолого-географічного ф-ту ХДУ ім. Горького за спеціальністю «Гідрологія», студент.

У 1940 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

Черв. 1941 – січ. 1942: Ленінград., фр., 235 окр. інж.-буд. б-н, ком. взв. Січ. 1942 – черв. 1942: Волхов. фр., 93 окр. інж.-буд. б-н, ком. взв. Черв. 1943 – трав. 1945: Ленінград. фр., 9 окр. інж.-сапб, ком. взв. Був тричі поранений: лип. 1942, берез. 1944 поблизу м. Псков, берез. 1945 в р-ні м. Нейсе (нині м. Ниса), Польща.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

16.09.1946 звільнений у запас.

Помер 17.12.2001.

ДЕЙНЕКА Михайло Федорович, 1918, с. Рясне Краснопільського р-ну Сумської обл. Ст. лейтенант медслужби, фельдшер медпункту 302 окр. сп 37 ск. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 10 класів Рясненської СШ Краснопільського р-ну.

У верес. 1938 призваний до лав ЧА Тростянецьким РВК Сумської обл. Верес. 1938 – жовт. 1940: Харківське військ. медучилище, курсант.

У роки ВВВ служив на Далекому Сході. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Далекосхід. фр., 302 сп 101 сд, фельдшер.

Медаль «За перемогу над Японією». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача.

У квіт. 1946 звільнений у запас. Працював фельдшером, зав. акушерського пункту с. Кам'янецьке Тростянецького р-ну Сумської обл., головою Кам'янської сільради.

Помер 6.10.2000 у м. Харків.

ДЕЙНЕКО Григорій, 1908, смт Печеніги Харківської обл.

Працював у радгоспі «Печенізький».

Призваний до лав ЧА Печенізьким РВК Харківської обл.

Учасник ВВВ, рядовий, номер мінометної обслуги. Війну закінчив у Австрії.

Медаль «За відвагу».

У 1945 демобілізований. Працював у радгоспі «Печенізький».

Помер у 1981 в смт Печеніги Харківської обл.

ДЕМЕНТЬЄВ Сергій Петрович, 1922, с. Старий Єланчак (кол.) Чишмінського р-ну, Башкирія, РФ. Капітан, ст. пом. нач. 3-го відділення Ленінського РВК м. Харків.

Трав. 1940 – лип. 1941: кредитний інспектор відділення держбанку Благоварського р-ну, Башкирія.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Благоварським РВК Башкирії.

Лип. 1941 – січ. 1942: Смоленське військ. піхотне училище, м. Сарапул, Удмуртія, курсант. Трав. 1942 – серп. 1942: Північ.-Захід. фр., 133 окр. сбр, ком. стр. взв. 9.08.1942 під час боїв в р-ні м. Стара Руса Новгородської обл. отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 1719, м. Перм.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» I–III ст.

У 1946 закінчив спец. КУОС ЧА. У лип. 1946 звільнений у запас. Працював у Харківському обласному управлінні зв'язку. У верес. 1952 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків. Служив у Харківському ОВК, Дзержинському та Ленінському РВК м. Харків. У лют. 1969 звільнений у запас. Працював ст. інженером, ст. інспектором особливого дослідно-конструкторського бюро Харківського фізико-технологічного ін-ту низьких температур.

Помер 31.07.1995 у м. Харків.

ДЕМЕХІН Олександр Михайлович, 1921, Старицький р-н Тверської обл., РФ. Лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 3 курси Старицького сільгосптехнікуму.

24.06.1941 призваний до лав ЧА Старицьким РВК Тверської обл.

Серп. 1941 – лип. 1942: Чкаловське училище зеніт. артилерії, курсант. Серп. 1943 – трав. 1944: 1-й Укр. фр., 1806 зеніт. артп РГК, ком. вогневого взв. У квіт. 1944 був тяжко поранений.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.07.1945 звільнений у запас через хворобу. Харківський з-д кондиціонерів, слюсар-складальник.

Помер у 2003.

ДЕМИХОВСЬКИЙ Костянтин Романович, 1923, м. Арзамас Нижньогородської обл., РФ. Капітан.

У 1941 закінчив 10 класів СШ № 6, сел. Виїзне Арзамаського р-ну.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Арзамаським РВК. У груд. 1942 закінчив 2-ге Нижньогородське танкове училище, у лют. 1943 – КУОС при 3-му Саратовському училищі бронемашин і бронетранспортерів.

Трав. 1943 – трав. 1945: Півд.-Захід., 3-й Укр. фр., 554 окр. автобронетранспортний б-н, диспетчер б-ну; 3-й Укр. фр., 66 окр. автополк, технік-лейтенант, ком. взв.

Медалі: «За бойові заслуги», «За визволення Белграда», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У 1946 закінчив Вищу офіцерську автомобільну школу. Служив у Одеському ВО. У листоп. 1966 звільнений у запас. Працював інспектором, майстром виробничого навчання в/ч №14389, м. Котовськ Одеської обл.

Помер 4.05.1991 у м. Харків.

ДЕМЧЕНКО Василь Овксентійович, 1920, с. Григорівка Київської обл. Ст. лейтенант, фельдшер понтонно-мостового полку. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 7 класів Григорівської школи. Верес. 1935 – черв. 1938: Дніпропетровська фельдшерська школа, учень. Черв. 1938 – серп. 1940: Кам'янський райздоровввідділ Київської обл., фельдшер. Верес. 1940 – лип. 1941: Дніпропетровський медінститут, студент.

15.08.1941 призваний до лав ЧА Кіровським (кол.) РВК Дніпропетровської обл.

Серп. 1941 – жовт. 1941: Півд.-Захід. фр., 5 окр. сапб, фельдшер. Жовт. 1941 – трав. 1942: Північ.-Кавказ. фр., 4 окр. парашутно-десантний б-н 4 військ.-десантної бр. 2 пов.-десант. корпусу, фельдшер б-ну; 373 зсп, фельдшер. Трав. 1942 – серп. 1942: Захід. фр., 961 сп 274 сд, ком. санвзв.; 5 гв. мсп 3 гв. мсд, фельдшер б-ну. Серп. 1942 – жовт. 1942: госпіталь № 9019, м. Москва, на лікуванні. Жовт. 1942 – трав. 1945: 2-й Білорус. фр., 140 б-н інж. загороджень 33 окр. мотобригади, фельдшер.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

31.07.1946 звільнений у запас. Груд. 1946 – лип. 1947: Краснокутський РК Червоного Хреста, голова. Лип. 1947 – жовт. 1948: Краснокутська райлікарня, фельдшер. Берез. 1961–10.04.1963: Краснокутська селищна рада, голова.

Помер 12.10.1995.

ДЕМЧЕНКО Микола Тимофійович, 1923, с. Богодарівка Лубенського р-ну Полтавської обл. Ст. лейтенант, ком. стр. роти 1203 сп 354 сд. Інвалід ВВВ.

У верес. 1939 призваний до лав ЧА Баришівським РВК Київської обл.

1939–1941: 711 сп 215 сд, вихованець. Лип. 1941 – трав. 1942: курсант Тюменського піхотного училища. Трав. 1942 – берез. 1943: Захід. фр., 711 сп 215 сд, ком. взв. У берез. 1943 був поранений, ЕГ № 3405. Лют. 1944 – трав. 1945: 3-й Білорус., 1-й Укр. фр., 247 сп 304 сд, ком. взв.; 812 сп 304 сд, ком. роти. Друге поранення у жовт. 1944, ЕГ № 3405.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

4.02.1946 звільнений у запас через хворобу. Із 1950: відділення міліції Лубенського РВ МДБ, командир.

Помер 7.11.1991 у м. Харків.

ДЕМЧУК Василь Васильович, 1918, Хмельницький р-н Хмельницької обл. Капітан II рангу, нач. ППО 127 бр. ескадрених міноносців ЧБФ. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 10 класів СШ, м. Хмельницький.

У лип. 1938 добровільно став до лав ЧА. 1938–1941: курсант Каспійського вищого військ.-мор. училища, м. Баку.

Верес. 1941 – верес. 1944: 4 б-н 7 бр. мор. піхоти ЧФ, ком. взв.; лінкор «Паризька комуна» ЧФ, ком. бат; лінкор «Севастополь» ЧФ, ком. бат. 12.11.1941 під час оборони м. Севастополь, Крим, був поранений.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За оборону Севастополя», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки (два).

По війні проходив службу на ЧФ і ЧБФ: крейсери «Керч», «Чкалов», «Кіров». У січ. 1961 звільнений у запас. 1962–1985: інженер у військ. представництві № 257.

Помер 20.12.1997 у м. Харків.

ДЕНИСЕНКО Кузьма Васильович, 1915, с. Дьяченково Богучарського р-ну Воронезької обл., РФ. Капітан, заст. з політчастини ком. роти 96 вузла зв'язку військ ППО Донбас. р-ну.

У 1930 закінчив 7 класів Богучарської СШ. 1932–1937: гараж Союзтрансу, учень жерстяника, шофер, автоінспектор, м. Сухумі Грузія.

16.10.1937 призваний до лав ЧА Сухумським МВК, Грузія. У листоп. 1938 закінчив школу при 17 окр. кінногірському артд-ні Закавказ. ВО, 18.11.1942 – Харківське військ.-політ. училище, м. Ташкент, Узбекистан.

18.11.1942–5.02.1943: Сталінград. фр., 93 окр. морська сбр 64 А, заст. ком. бат. з політчастини. 30.08.1943–9.05.1945: 4-й Укр. фр., 330 винищ. протитанк. д-н 230 сд (330 окр. самохід. артд-н 301 сд) 9 ск 37 А, парторг. Легко поранений 20.09.1943 поблизу Сталінграда та 26.04.1945 у Берліні.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст. (два), медалі: «За взяття Берліна», «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У черв. 1947 закінчив вищі всеармійські курси при Московському військ.-політ. училищі, у берез. 1950 – окружні курси удосконалення політскладу при Ленінград. ВО. 30.11.1955 звільнений у запас. Із 1956: Харківський протезний з-д, контрольний майстер; ваговий з-д, слюсар; Український державний проектний і конструкторський ін-т машинобуд. і верстатоінструментальної промисловості «Укрдіпромаш», зав. копіювального бюро.

ДЕНИСЕНКО Микола Іванович, 1921, с. Педашка Друга (кол.) Зачепилівського р-ну Харківської обл. Мол. політрук, заст. ком. роти з політчастини 380 зсп. Інвалід ВВВ.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Зачепилівським РВК Харківської обл.

Серп. 1941 – жовт. 1941: Київське училище зв'язку у м. Красноярськ, курсант. Січ. 1942 – трав. 1942: курси політскладу, м. Новосибірськ, курсант. Трав. 1942 – жовт. 1942: Волхов. фр., 14 сп 374 сд, політрук стр. роти. У жовт. 1942 отримав поранення під час боїв, перебував на лікуванні в ЕГ, м. Ірбіт Свердловської обл.

У груд. 1943 звільнений у запас. Працював учителем Леб'язької семирічної школи Зачепилівського р-ну.

Помер 2.03.2004.

ДЕНИСОВ Іван Михайлович, 1914, с. Грязнодворки Полєтаєвського (кол.) р-ну Тамбовської обл., РФ. Старшина надстрокової служби, зав. кабінету

матеріальної частини артилерії 74-ї школи сержантів і рядового складу берегової оборони ЧФ. Інвалід ВВВ.

У 1927 закінчив 5 класів сільської школи. 1930–1936: працював столяром у колгоспі.

27.10.1936 призваний до лав ЧА Полєтаєвським РВК Тамбовської обл. 20.05.1937 закінчив школу спеціалістів палубних командирів, 9.01.1938 – школу мол. командирів. 1938–1942: ескадрений міноносець «Шаумян» ЧФ, командир відділу комендорів. 1942–1943: лінкор «Севастополь» ЧФ, ком. гармати. Серп. 1943–1945: 3 д-н бронекатерів 2 бр., старшина групи комендорів. Був тяжко поранений 1.01.1942 у боях за м. Феодосія, тяжко контужений 7.11.1943 в р-ні м. Керч, Крим.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За оборону Одеси», «За оборону Севастополя», «За оборону Кавказу», «За визволення Белграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

1.09.1956 звільнений у запас. Працював теслярем у Батумській обласній конторі зв'язку, Грузія.

Помер 16.09.1999 у м. Харків.

ДЕРГАЧОВ Петро Макарович, 1913, с. Чиріно Дубровенського р-ну Вітебської обл., Білорусь. Майор, заст. ком. з політчастини 529 окр. самохід. артд-ну 86 сд, Харківський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1931 закінчив 6 класів НСШ, с. Дубровно Вітебської обл.

15.10.1935 призваний до лав ЧА Дубровенським РВК Вітебської обл.

1935–1936: курсант, 140 бао 8 штурм. абр. У 1942 закінчив курси мол. політруків, Калінінський фр.

22.06.1941–17.06.1943: Калінінський фр., 118 бао 8 раб 8 штурм. абр, ком. взв. зв'язку; 130 окр. сбр, політрук роти автоматників; 44 окр. лижна бр., парторг б-ну. 17.06.1943–17.04.1944: 2-й Прибалт. фр., 100 окр. сбр, парторг б-ну. 17.04.1944–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., 415 сп 1 сд, заст. ком. б-ну з політчастини. 26.11.1942 був поранений у р-ні м. Ржев Тверської обл.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

6.05.1946 звільнений у запас. Із 1946: заст. нач. пожежної команди РВ МВС; заст. голови з оргмасової роботи промартілі ім. Куйбишева; комендант аеродрому в навч. центрі ДТСААФ, ком. загону ВОХР, м. Богодухів Харківської обл.

Помер 18.04.1996 у м. Богодухів.

ДЕРКАЧ Леонтій Юхимович, 1919, м. Красноград Харківської обл. Рядовий.

Закінчив 4 класи, згодом — школу ФЗУ за спеціальністю токаря, м. Мерефа Харківського р-ну Харківської обл. Працював токарем на з-ді ім. Малишева, м. Харків.

14.02.1940 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

Учасник ВВВ: Західний фр., інж.-буд. б-н 143 окр. сбр, рядовий, сапер.

27.06.1941 потрапив у полон на тер. м. Ліда Мінської обл., Білорусь. Перебував у полоні на тер. Німеччини, Югославії. Здійснив втечу з групою військовополонених з концтабору у Югославії. Потрапив до югославських партизанів. У складі югославського партизанського загону продовжував воювати. Був поранений. У 1945 пройшов спецперевірку.

Ювілейні медалі.

10.05.1945 демобілізований. Із 1945 працював токарем на з-ді у Московській обл. Із 1946 прож. у с. Артемівка Харківського р-ну. Працював електриком у Харківобленерго, згодом – на Мереф'янському цегельному з-ді.

Помер 2004 у с. Артемівка Харківського р-ну Харківської обл.

ДЄДУЛ Костянтин Олександрович, 1917, с. Майорівка Новобузького р-ну Миколаївської обл. Підполковник, заст. із

політчастини ком. 3-го д-ну радіолокаційних станцій.

У 1937 закінчив сільгосптехнікум, м. Новий Буг Миколаївської обл.

8.09.1938 призваний до лав ЧА Новобузьким РВК Миколаївської обл.

Груд. 1939 – берез. 1940: учасник радянсько-фінляндської війни у складі 37 сд на посаді заст. політрука. Берез. 1940 – січ. 1941: Військ.-політ. училище ім. Молотова, м. Смоленськ, курсант.

Лип. 1941 – листоп. 1941: Захід. фр., 5 гауб. полк 3 тд, заст. із політчастини ком. бат. Листоп. 1941 – квіт. 1943: Північ.-Захід. фр., 86 сбр, заст. із політчастини ком. бат. д-ну. Квіт. 1943 – трав. 1945: Захід., 3-й Білорус. фр., 273 окр. винищ. д-н 63 сд, заст. із політчастини ком. д-ну. Серп. 1945 – верес. 1945: 1-й Далекосхід. фр., 273 окр. винищ. д-н 63 сд, заст. із політчастини ком. д-ну.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

12.04.1958 звільнений у запас. Організація п/с № 92.

Помер 21.10.1994 у м. Харків.

ДЗЮБА Євген Сергійович, 1913, с. Бугаївка Ізюмського р-ну Харківської обл. Підполковник, військком Великоолександрівського РВК Херсонської обл.

У 1933 закінчив школу ФЗУ, м. Ізюм Харківської обл. Працював котельником на паровозоремонтному з-ді, м. Ізюм. У 1935 призваний до лав ЧА Ізюмським РВК Харківської обл. 1935–1936: курсант полкової школи, 67 сп, з 1939 – курсант Бакинського піхотного училища ім. Орджонікідзе.

Верес. 1942 – трав. 1945: Північ.-Кавказ. фр., 1161 сп 351 сд, ком. стр. роти; 694 сп 383 сд, ком. стр. роти; Північ.-Кавказ., 1-й Укр. фр., 1105 сп 328 сд, заст. ком. сб, ком. сб; 1-й Укр., 4-й Укр. фр., 869 сп 271 сд, ком. сб.

Ордени: Олександра Невського, Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

По війні: Запорізький ОВК, Білозерський РВК Херсонської обл., військком. У жовт. 1960 звільнений у запас. Працював у автоколоні № 2227 Харківського облавтотресту.

Помер 20.08.2000 у м. Харків.

ДЗЮБАН Микола Лук'янович, 1915, с. Самотоївка Краснопільського р-ну Сумської обл. Лейтенант, арттехнік. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив Харківський зоотехнічний ін-т.

У верес. 1941 призваний до лав ЧА Молотовським (кол.) РВК Омської обл. Трав. 1942 – жовт. 1942: курси мол. військтехніків, м. Омськ.

Берез. 1943 – трав. 1945: 1-й Укр., 1-й Білорус. фр., 132 гв. гарм. артп 60 гв. сд, арттехнік.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У верес. 1946 звільнений у запас. 1954–1960: директор Харківської інкубаторної станції, із 1964 – директор дослідного ін-ту рослинництва і селекції.

Помер 30.01.2002 у м. Харків.

ДЗЮБАНОВ Василь Федорович, 1922, м. Куп'янськ Харківської обл. Капітан, заст. з політчастини ком. 2 танк. роти 1 тб 237 тп 31 тд 8 мех. А.

У 1939 закінчив курси техніків відділу техконтролю, м. Куп'янськ. Із 1940: Куп'янські мех. майстерні, технік відділу техконтролю.

12.10.1941 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

У берез. 1942 закінчив полкову школу, 76 зап. артп, Урал. ВО. Трав. 1942 – лип. 1942: Калінінський фр., 102 окр. гв. мінд-н, ком. гармати. Лип. 1942 – черв. 1943: Захід. фр., 102, 100, 348 окр. гв. мінд-ни,

ком. гармати. Жовт. 1944 – трав. 1945: 3-й Укр. фр., 9 окр. гв. мінп, ком. гармати.

Орден Слави III ст., медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У серп. 1947 закінчив Нижньогородське військ.-політ. училище ім. Фрунзе. 3.01.1956 звільнений у запас. Із 1956: народний суд 1-ї дільниці м. Куп'янськ, судовий виконавець. Куп'янський м'ясокомбінат, нач. відділу кадрів, інспектор з кадрів. Куп'янський Будинок культури, директор.

Помер 11.03.1989 у м. Куп'янськ Харківської обл.

ДЗЮБЕНКО Олексій Гаврилович, 1915, м. Харків. Лейтенант, ком. мін. взв. 108 гв. сп 308 гв. сд

У 1930 закінчив 7 класів Ізюмської школи, у 1932 – школу ФЗУ, м. Ізюм Харківської обл.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків. Січ. 1940 – листоп. 1940: курсант полкової школи 1 відділ. маскувального б-ну, Московський ВО.

Берез. 1943–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 170 сп 57 гв. сд; 24 сп 10 гв. сд; 108 гв. сп 308 гв. сд, ком. мін. взв. Був двічі поранений: 29.10.1943 на Дніпропетровському напрямі, 11.12.1944 на тер. Угорщини.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

27.05.1946 звільнений у запас. У 1947 закінчив Харківський художній ін-т. Працював викладачем у вечірній школі, інструктором малярів на з-ді № 75.

Помер у м. Харків.

ДИЛЕНДИК Григорій Якимович, 1916, с. Зажевичі Солігорського р-ну Мінської обл., Білорусь. Капітан, інженер-механік виробничо-тех. частини 51 окр. залізн. б-ну.

Працював нач. відділення зв'язку, с. Погост Солігорського р-ну Мінської обл. 1936–1939: студент Мінського політехнічного технікуму.

У листоп. 1939 призваний до лав ЧА Заводським РВК м. Мінськ.

Груд. 1939 – верес. 1940: полкова школа механіків-водіїв Т-26, БТ-7 при 4 окр. легкотанк. полку, м. Калуга, курсант. Верес. 1940 – жовт. 1941: Ленінградське Червонопрапорне училище військ. сполучень ім. Фрунзе, курсант.

Січ. 1942 – берез. 1943: Захід. фр., 30 окр. б-н механізації залізн. робіт 26 окр. залізн. бр., технік-механік 45-тонного крана. Берез. 1943 – верес. 1945: Воронез., Брянський, 2-й Прибалт., 3-й Білорус., Забайкал. фр., 93 віднов. залізн. б-н 4 залізн. бр., ком автопаркового взв.

Медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У серп. 1958 звільнений у запас.

Помер 12.11.1996 у м. Харків.

ДІГТЯР Іван Кирилович, 1911, с. Крута Балка Новосанжарського р-ну Полтавської обл. Мол. лейтенант, ком. взв. 1127 сп 337 сд. Інвалід ВВВ.

У 1927 закінчив 6 класів НСШ, с. Мала Перещепина Новосанжарського р-ну. Працював робітником на будівництві Чернігівської друкарні, десятником транспорту на заводах Харкова, майстром цеху на Харківському верстатобудівному з-ді.

27.06.1941 призваний до лав ЧА Орджонікідзевським РВК м. Харків.

27.06.1941–10.10.1941: курси санінструкторів, м. Харків, курсант.

10.10.1941–25.02.1943: Північ.-Кавказ. фр., 976 сп 12 А, санінструктор. 21.08.1943–21.10.1943: 1-й Укр. фр., 1127 сп 337 сд, ком. стр. взв. 21.10.1943 був поранений, ЕГ № 3715, м. Кіров, РФ.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

11.05.1944 звільнений у відставку. Із 1948 працював у дирекції ринків Ленінського р-ну м. Харків.

Помер 20.06.1972 у м. Харків.

ДІДЕНКО Микола Іванович, 1920, м. Дзержинськ Донецької обл. Підполковник, нач. відділення 6 аерофототопографічного загону.

У 1938 закінчив СШ, м. Артемівськ Донецької обл.

У верес. 1938 добровільно став до лав ЧА. У 1940 закінчив Ленінградське військ.-топографічне училище.

20.11.1942–21.04.1943: 29 топографічний загін Чорноморської групи військ Закавказ. фр., топограф 1-го розряду.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

1947–1971: служив у 6 аерофототопографічному загоні Східносибірського, Забайкальського ВО. У квіт. 1971 звільнений у запас. Працював ком. відділення у Харківському АТП № 20102.

Помер 6.09.1995.

ДІДРІХСОН Микола Євгенович, 1915, м. Харків. Лейтенант, нач. клубу. Інвалід ВВВ.

1938: електромонтер водотресту, м. Харків. Жовт. 1938 – верес. 1939: 1-е Саратовське танкове училище, червоноармієць. Верес. 1939 – лип. 1940: курсант військ.-політ. училища, м. Самара. Лип. 1940 – серп. 1942: політпрацівник 1-го Саратовського танкового училища. Серп. 1942 – листоп. 1942: Сталінград. фр., 10 тбр, комісар танкової роти. Листоп. 1942 – верес. 1944: комсорг б-ну курсантів Сизранського танкового училища. Верес. 1944 – трав. 1947: нач. клубу Саратовського суворовського військ. училища.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», Жукова. Трудові нагороди: медаль «За трудову доблесть».

12.05.1947 звільнений у запас.

Помер у 2007.

ДМИТРІЄВ Василь Георгійович, 1920, с. Новеньке Івнянського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Лейтенант, ком. вогневого взв. 718 мінп 616 артбр. Інвалід ВВВ.

У листоп. 1941 призваний до лав ЧА Звенигородським РВК Московської обл.

Листоп. 1941 – січ. 1942: 338 сд, рядовий. Січ. 1942 – берез. 1942: на лікуванні через поранення. Берез. 1942 – серп. 1942: Лепельське мін. училище, м. Барнаул Алтайського краю, курсант. Верес. 1942 – черв. 1944: 465 сп, ком. взв. Черв. 1944 – груд. 1944: госпіталь № 4655, на лікуванні через поранення. Груд. 1944 – лют. 1945: у резерві 4 Уд. А. Лют. 1945 – серп. 1945: у резерві 38 арм. офіцерського д-ну.

19.02.1946 звільнений у запас. Артіль інвалідів «Перемога», робітник.

Помер у 2004.

ДМИТРІЄВ Ігор Костянтинович, 1917, с. Новий Бурлук Печенізького р-ну Харківської обл. Капітан, інженер-гідротехнік ст., аварійно-рятувальний відділ ЧФ. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив школу ФЗУ, у 1935, після двох курсів Артемівського керамікомеханічного технікуму, вступив до Харківського гідрометеорологічного ін-ту, якій закінчив у 1940 за спеціальністю інженера-гідролога.

У1940 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Трав. 1941 – жовт. 1941: слухач паралельного класу при Вищому військ.- морському училищі ім. Фрунзе. 17.12.1941–18.06.1942: Карел. фр., 66 окр. морська сбр, командир роти. 14.01.1942 був поранений. 19.07.1942–1.01.1943: Сталінград. фр., 66 окр. морська сбр 64 А, ком. роти. 5.09.1942 вдруге поранений у боях за м. Сталінград. 23.03.1943–9.06.1943: 11 гв. морська сбр, пом. нач. штабу окр. б-ну з оперативної частини. 9.06.1943–12.10.1943: Північ.-Захід. фр., 25 окр. навч. офіцерський полк, викладач топографії.

Орден Вітчизняної війни І ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

7.03.1947 звільнений у запас.

Помер 22.07.1994 у м. Севастополь, Крим.

ДМИТРІЄВ Федір Тимофійович, 1919, с. Колодязне Дворічанського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив Колодязненську НСШ, у 1938 – Куп'янський сільгосптехнікум. 13.08.1938 – листоп. 1939: ентомолог Буринського бурякокомбінату Сумської обл.

29.11.1939 призваний до лав ЧА Буринським РВК Сумської обл. Трав. 1940 – жовт. 1941: Одеське артучилище, курсант.

Жовт. 1941 – квіт. 1942: Захід., Північ.-Захід. фр., 137 гауб. артп РГК, ком. топограф взв., ком. взв. управління. Квіт. 1942 – берез. 1943: ЕГ № 1668, м. Казань, Татарстан, перебував на лікуванні.

Квіт. 1943 – серп. 1943: військкерівник СШ № 10, м. Алатир, Чувашія, РФ. Верес. 1943 – верес. 1944: студент Казанського хіміко-технологічного ін-ту. Жовт. 1944 – берез. 1946: вчитель Колодязненської НСШ. Із листоп. 1946: штатний пропагандист Липецького РК КП(б)У, ст. інспектор з кадрів Харківського відділ. ін-ту «Діпробудматеріали».

Помер 19.02.2003 у м. Харків.

ДОБРОНОВСЬКИЙ Павло Митрофанович, 1919, с. Наумовка Томського р-ну Томської обл., РФ. Гв. ст. лейтенант, ком. кулемет. взв.

1936–1939: Скопінський військ.-буд. технікум, студент.

У трав. 1939 призваний до лав ЧА.

Черв. 1941 – трав. 1945: Півд. фр., 160 кп 5 кд 4 кк, ком. кулемет. взв.; 3-й Білорус. фр., штаб тилу 31 А, ком. взв.; 2 зап. кп 1 зап. кавалерійської бр., пом. ком. ескадрону; 25 гв. кп 6 гв. кд 3 гв. кк, резерв, ком. кулемет. взв. Під час боїв був двічі поранений.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни, медалі: «За відвагу», «За взяття Кенігсберга».

У листоп. 1945 звільнений у запас. Працював інженером з техніки безпеки Балаклійської райспоживспілки, майстром у радгоспі «Вербовский» Балаклійського р-ну Харківської обл.

Помер 1.10.1978 у с. Вербівка Балаклійського р-ну Харківської обл.

ДОВГАЛЮК Василь Іванович, 1907, с. Троща Чуднівського р-ну Житомирської обл. Капітан, заст. ком. б-ну з політчастини танкового училища, м. Харків. Інвалід ВВВ.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940: 153 сп 80 сд, військком б-ну.

Трав. 1942 – жовт. 1943: Моршанське кулемет.-мін. училище, заст. ком. б-ну з політчастини. У листоп. 1943 закінчив Московські курси удосконалення політскладу. Листоп. 1943 – квіт. 1944: 3-й Укр. фр., 306 гв. сп 109 гв. сд 10 гв. ск, агітатор полку. У квіт. 1944 був поранений, ЕГ № 6027.

10.06.1946 звільнений у запас. Із 1948: виконком Зміївської райради, голова. Колгосп ім. Кірова, голова. Зміївський райпромкомбінат, директор. Зміївський з-д будматеріалів, директор. Зміївський райміжколгоспбуд, директор. Зміївське виробниче управління сільського господарства та заготівель, голова профкому. Зміївська художньо-оформлювальна майстерня, завгосп. Працював до 26.12.1978.

Помер 28.10.1994 у м. Зміїв Харківської обл.

ДОВГАНЬ Олексій Васильович, 1918, с. Рижанівка Звенигородського р-ну Черкаської обл. Ст. лейтенант, ком. танкової роти 119 окр. тп. Інвалід ВВВ.

10.09.1938 призваний до лав ЧА Звенигородським РВК Черкаської обл.

У лют. 1940 закінчив 1-е Харківське танкове училище, у жовт. 1942 – збори при Ленінградських КУКС автобронетанкових і механізованих військ.

Жовт. 1942 – січ. 1943: Дон. фр., 119 окр. тп, ком. танкової роти. 3.01.1943 був тяжко поранений.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

6.01.1944 звільнений у запас. У 1950 закінчив Харківський юридичний ін-т. Працював юрисконсультом, нач. відділу кадрів спецчастини Харківського інженерно-будівельного ін-ту, адвокатом Харківської обласної школи адвокатів.

Помер 11.12.1998 у м. Харків.

ДОВГОПОЛ Павло Іванович, 1909, с. Мала Цапівка (кол.) Золочівського р-ну Харківської обл.

30.06.1941 призваний до лав ЧА Золочівським РВК Харківської обл.

Учасник ВВВ: 48 гв. окр. тп, рядовий, шофер. Мав поранення.

Медалі «За бойові заслуги» (дві).

Після демобілізації проживав у с. Цапівка. Працював шофером у колгоспі «Україна».

Помер 8.10.1965. Похований: с. Цапівка Золочівського р-ну Харківської обл.

ДОЛГИХ Тимофій Дмитрович, 1926, ст. Решоти, Нижньоінгаський р-н Красноярського краю, РФ. Майор, нач. 2-го відділення Ріпкинського РВК Чернігівської обл. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 7 класів, ст. Решоти.

3.11.1943 призваний до лав ЧА Нижньоінгаським РВК Красноярського краю.

3.11.1943–29.05.1944: 37 навч. сп 5 навч. бр., курсант. 18.02.1945–21.04.1945: 4-й, 1-й Укр. фр., 10 гв. мбр, старшина роти. У квіт. 1945 отримав тяжке поранення під час прориву оборони німців поблизу Берліна, ЕГ № 408.

Медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» ІІ ст., І ст., «За бойові заслуги».

10.09.1973 звільнений у запас. Із 1974 працював лінійним майстром Ріпкинського райдорвідділу; нач. штабу ЦО р-ну, Чернігівська обл.

Помер 1.11.2004 у м. Харків.

ДОЛЖАНСЬКИЙ Володимир Іванович, 1911, с. Великий Бобрик Краснопільського р-ну Сумської обл. Підполковник, викладач бомбометання Харківського військ. авіаучилища штурманів 69 ПА.

У 1930 закінчив школу ФЗУ при металургійному з-ді, м. Костянтинівка Донецької обл., на якому працював.

У верес. 1934 призваний до лав ЧА Харківським обкомом ВКП(б) за спецнабором.

1934–1937: 5-а військ. школа авіатехніків з озброєння ім. ВЛКСМ, м. Ленінград, курсант. 1938–1939: Харківське військ. авіаучилище льотчиків-спостерігачів, слухач.

Груд. 1944 – лют. 1945: 1-й Білорус. фр., 54 бап 301 ад 3 бомбард. ак 16 ПА, штурман ап.

Медалі: «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

У 1949 закінчив курси удосконалення викладачів бомбометання при Червонопрапорній військ.-повітряній академії ЗС СРСР. У груд. 1959 звільнений у запас. Працював учителем школи робітничої молоді № 25, м. Харків.

Помер 25.08.1975 у м. Харків.

ДОЛЖЕНКОВ Олександр Іванович, 1920, сел. Наумовський (кол.) Старомукменєвської сільради Асекеєвського р-ну Оренбурзької обл., РФ. Підполковник, заст. нач. в/ч № 16461.

У 1935 закінчив 7 класів. Працював нач. клубу радгоспу ім. Чкалова Асекеєвського р-ну.

У верес. 1940 призваний до лав ЧА Асекеєвським РВК Оренбурзької обл.

Жовт. 1940 – черв. 1941: школа з підготовки радіотелеграфістів 66 окр. б-ну зв'язку 46 сд, курсант.

Черв. 1941 – лип. 1943: Захід. фр., 602 окр. б-н зв'язку 222 сд, нач. радіостанції штабу див. Лип. 1943 – листоп. 1944: Київське танко-технічне училище ім. Тимошенка, м. Кунгур Пермського краю, курсант. Листоп. 1944 – черв. 1945: Харківське гв. танкове училище, курсант.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

У 1970 звільнений у запас. Працював нач. штабу ЦО роздрібного об'єднання «Промтовари № 1», м. Харків.

Помер 20.01.1996 у м. Харків.

ДОМБРОВСЬКИЙ Петро Людвігович, 1914, с. Вердомичі Свіслоцького р-ну Гродненської обл., Білорусь. Полковник, нач. Чугуївського арт. полігону. Інвалід ВВВ.

14.10.1935 призваний до лав ЧА Бобруйським РВК Могильовської обл. 14.10.1935 – листоп. 1936: об'єднана Білоруська військ. школа ім. Калініна, курсант. Листоп. 1936 – трав. 1938: Краснодарське артучилище ім. Красіна, курсант. 1938–1939: Мінський фізкультурний технікум, студент. 11.12.1939 вдруге призваний Мінським МВК, Білорусь.

22.06.1941–26.06.1941: Шяуляйський напрям, нач. штабу див. 26.06.1941 був контужений, ЕГ м. Казань, Татарстан, на лікуванні. 4.08.1941–9.05.1945: Брянський, Білорус. фр., 1 Польська А, 1 артп, заст. ком. полку. 1.01.1942 поранений поблизу м. Бєльов.

Ордени: Червоного Прапора, Олександра Невського, Вітчизняної війни І ст., Червоної Зірки (два), польські «Віртуті Мілітарі», «Хрест хоробрих», срібний «Хрест Заслуги», чехословацький «Воєнний Хрест 1939 р.», медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польська «За Одер, Ніссу і Балтику». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

1.10.1955 звільнений у запас.

Помер 10.06.1998 у м. Чугуїв Харківської обл.

ДОНЕНКО Василь Андрійович, 1921, с. Колонтаїв Краснокутського р-ну Харківської обл. Капітан, ком. бат. 1499 вптап 26 вптабр Центральної групи військ. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів Калантаївської СШ Краснокутського р-ну.

23.10.1940 призваний до лав ЧА Краснокутським РВК Харківської обл. 1940–10.08.1941: курсант полкової школи, 274 корпусний артп Київського ВО; Півд. фр., рядовий. Серп. 1941 – черв. 1942: курсант Ростовського артучилища.

Черв. 1942 – серп. 1943: Захід. фр., 673 сп 220 сд, заст. ком. артбатареї. Груд. 1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 1499 вптап 26 окр. вптабр, ком. бат. Отримав два поранення: 10.08.1941, ЕГ № 2159, м. П'ятигорськ Ставропольського краю; тяжке 24.07.1944 у боях за м. Комарно, Чехія, ЕГ № 4095, м. Ірпінь Київської обл.

Ордени: Олександра Невського, Червоної Зірки, медалі: «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

16.05.1946 звільнений у запас через поранення. 1946–1947: учень Красноградського сільгосптехнікуму. 1948–1949: голова колгоспу ім. Кагановича Краснокутського р-ну. 1949–1950: зав. складу «Заготзерно» Нововодолазького р-ну. 1952–1972: приймальник-оператор Власівської нафтобази Нововодолазького р-ну Харківської обл.

Помер 1.10.2006 у м. Харків.

ДОНЕЦЬКИЙ Віктор Георгійович, 1912, Чебоксарський р-н, Чувашія, РФ. Ст. лейтенант, нач. фінзабезпечення, зав. діловодства госпчастини 35 окр. б-ну хімзахисту Київського ВО. Інвалід ВВВ.

Із 1931: Чебоксарська контора «Союзхлеб», Чувашія, рахівник. Казанське управління наргоспобліку, Татарстан, інспектор. Із 1937: Чебоксарське управління наргоспобліку, економіст.

24.10.1934 призваний до лав ЧА Чебоксарським РВК.

1.09.1942 мобілізований Чебоксарським РВК. 21.10.1944 закінчив Арзамаське нормальне стрілецьке мінометне училище, Нижньогородська обл. 19.01.1945–2.05.1945: 4-й Укр. фр., 897 гірськострілецький полк 242 гірськострілецької див., ком. стр. роти. Був двічі

поранений: 15.04.1945 поблизу м. Кошице, Словаччина, ЕГ № 2981; 2.05.1945 – у р-ні Острави, Чехія, ЕГ 60 А, на лікуванні.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. Отримав 3 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

30.03.1961 звільнений у запас. Із 27.12.1961: Харківський з-д швейних машин, бухгалтер. Харківський інструментальний з-д, інженер-економіст.

Помер 11.05.1998 у м. Харків.

ДОРОГАНЬ Олександр Іванович, 1911, с. Перемотове Куп'янського р-ну Харківської обл. Майор, ком. паркової роти Харківського гв. танкового училища, Київський ВО.

Черв. 1930 – верес. 1932: шахти № 1-2, м. Лисичанськ Луганської обл., машиніст. 1932–1936: Лисичанський гірничий технікум.

3.10.1936 призваний до лав ЧА Лисичанським РВК Луганської обл. Лип. 1937 – верес. 1939: Саратовське бронетанкове училище за спеціальністю ком. танкового взв., курсант.

30.11.1939–12.03.1940: учасник радянсько-фінляндської війни на Карельському перешийку на посаді ком. транспорт. взв. 415 окр. атб.

3.07.1941 – верес. 1942: Ленінград. фр., 54 окр. атб 90 сд, ком. взв. 25.08.1942 поранений поблизу с. Невська Дубровка. Верес. 1942–9.03.1944: Ленінград. фр., 220 окр. Гатчинська бр., ком. роти танків Т-34 тб ім. майора Ушакова. 9.03.1944 тяжко поранений.

Орден Вітчизняної війни I ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

10.12.1955 звільнений у запас. Харківський з-д «Харпластмас», інженер.

Помер 30.06.1975.

ДОРОШЕНКО Олексій Демидович, 1914, с. Миколаївка Лозівського р-ну Харківської обл. Підполковник, слухач Центр. КУОС.

Серп. 1934 – серп. 1938: зоотехнікум, с. Писарівщина Диканського р-ну Полтавської обл., студент.

19.08.1938 добровільно вступив до 2-го Саратовського танкового училища Приволзького ВО.

22.06.1941–10.09.1941: 68 тп 34 тд, технік мол. б-ну важких танків. 1.11.1942–1.05.1944: Сталінград., Півд., 3-й Укр. фр., 5 гв. окр. мсбр, пом. ком. мсб.

22.07.1955 звільнений у запас. Лозівський з-д «Трактородеталь», контролер ВТК.

ДРІБНОХОД Іван Устинович, 1917, м. Харків. Ст. лейтенант, нач. зв'язку д-ну. Інвалід ВВВ.

У 1938 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

Груд. 1941 – лют. 1944: Волхов. фр., 24 окр. сбр 2 Уд., 59 А, ком. відділ., заст. ком. роти; резерв 4 А, ком. роти; 1096 артп РГК, нач. зв'язку д-ну. У 1944 був поранений, на лікуванні в ЕГ м. Кіров, РФ.

24.01.1950 звільнений у запас (через хворобу). Із 1951 працював інструктором в апараті виконкому Харківської облради депутатів трудящих, із 1959 – комірником у конторі постачання і збуту продукції машиноприладобудування «Машпостачзбут», у 1962 – ст. майстром на Харківському трактороскладальному з-ді.

Помер 25.06.1989 у м. Харків.

ДРОЗДОВ Дмитро Тимофійович, 1912, с. Мечетка Бобровського р-ну Воронезької обл., РФ. Майор, офіцер 2-ї частини Московського РВК м. Харків. Інвалід ВВВ.

1929–1931: колгосп ім. Ворошилова Бобровського р-ну Воронезької обл., колгоспник.

28.12.1931 добровільно призваний до лав ЧА через Бобровський РВК Воронезької обл.

20.11.1939–13.03.1940: учасник радянсько-фінляндської війни у складі 84 окр.

кав. ескадрону 104 сд на посаді ком. навч. взв.

27.06.1941–25.08.1941: Ленінград. фр., 483 сп 177 сд, ком. стр. роти. 25.08.1941–14.12.1941: Ленінград. фр., 6 окр. бр. мор. піхоти ЧБФ, пом. нач. з розвідки. 14.12.1941 отримав поранення поблизу м. Волховстрой. 14.12.1941–26.02.1942: ЕГ № 3158, на лікуванні. 26.02.1942–1.08.1943: Північ.-Захід. фр., 299 сд 11 А, пом. нач. відділення. 3.03.1944–1.03.1945: 2-й, 3-й Укр. фр., 8 гв. сд, нач. розвідки; 62 гв. сд 4 гв. А, нач. розвідки.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За оборону Ленінграда», «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

17.01.1955 звільнений у запас. ХІІТ, тренер.

Помер 2.12.1996.

ДРУКЕР Юхим Еммануїлович, 1913, с. Ізлучисте Софіївського р-ну Дніпропетровської обл. Лейтенант, технік-інтендант II рангу, зав. діловодства артпостачання 8 гв. корпусу. Інвалід ВВВ.

У листоп. 1939 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Листоп. 1939 – січ. 1940: 52 сп, рядовий. Січ. 1940 – трав. 1941: 555 резервний полк, зав. їдальні.

Черв. 1941 – січ. 1942: Захід. фр., 7 пов.-десант. бр., зав. діловодства. Січ. 1942 – серп. 1942: 8 гв. корпус, зав. діловодства. Серп. 1942 – берез. 1943: ЕГ № 2595, на лікуванні, м. Уфа, Башкирія, РФ.

Харківське обласне об'єднання «Сільгосптехніка», нач. відділу.

Помер 22.10.1995.

ДУБИНА Іван Петрович, 1926, с. Петрівка Красноградського р-ну Харківської обл. Прапорщик, нач. секретної частини 473 мехполку ЦО.

У 1940 закінчив 7 класів Петрівської НСШ. Із 1943 працював поштарем у Петрівському поштовому відділенні.

4.04.1944 призваний до лав ЧА Красноградським РВК Харківської обл.

22.11.1944–9.05.1945: 1016 сп 288 сд, комсорг б-ну; 53 зсп, бронебійник; 937 сп 256 сд, ком. відділення. У січ. 1945 був поранений, в/ч № 06020.

Орден Слави III ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» I–III ст.

30.09.1950 демобілізований. У 1950 направлений до Красноградського відділення міліції на посаду оперуповноваженого карного розшуку. У 1952 звільнився з органів міліції і до 1954 працював зав. Петрівського сільського Будинку культури. У 1955 заочно закінчив Дніпропетровську бухгалтерську школу, працював бухгалтером колгоспу «Серп і Молот». У 1965 зарахований на надстрокову службу до лав Рад. А. 24.02.1981 вдруге звільнений у запас.

Помер 1.09.1997 у с. Петрівка Красноградського р-ну Харківської обл.

ДУБОСАРСЬКИЙ Арон Цальович, 1909, м. Ромни Сумської обл. Капітан, заст. ком. 675 окр. б-ну зв'язку 53 ск 45 А.

У 1926 закінчив 7 класів НСШ, м. Ромни.

У серп. 1929 призваний до лав ЧА Роменським РВК Сумської обл. 1929–1932: Київське військ. училище зв'язку, курсант.

Листоп. 1941 – берез. 1943: 199 окр. б-н зв'язку 157 сд окр. Примор. А, ком. б-ну; Півд. фр., 921 окр. б-н зв'язку 416 сд, ком. б-ну. Трав. 1944 – берез. 1945: КУОС зв'язку, слухач. Берез. 1945 – трав. 1945: 3-й Білорус. фр., 675 окр. б-н зв'язку 53 ск 45 А, заст. ком. б-ну зі стройової частини.

Медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

У серп. 1946 звільнений у запас. Працював машиністом екскаватора у тресті «Трансспецбуд», м. Харків, слюсарем на Харківському котельно-механічному з-ді.

Помер 30.01.2001 у м. Харків.

ДУБРОВСЬКИЙ Олексій Євстахійович, 1914, с. Нока (кол.) Мар'янівського р-ну Омської обл., РФ. Лейтенант, ком. стр. взв. 64 сп 93 сд. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив курси механіків сільгоспмашин, м. Омськ.

15.10.1936 призваний до лав ЧА Мар'яновським РВК Омської обл. Проходив службу у Сибірському, Ленінградському, Білоруському ВО.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – берез. 1942: Захід. фр., 20 сп 37 сд, ком. стр. взв.; Півд.-Захід. фр., 123 сп 62 сд, ком стр. взв. 23.03.1942 під час боїв за м. Курськ отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 4579, м. Пенза, РФ.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

28.04.1946 звільнений у запас. Працював інкасатором у держбанку, м. Ковель Волинської обл., малярем на Ізюмському тепловозоремонтному з-ді.

Помер 31.05.1999 у м. Ізюм Харківської обл.

ДУВАНОВ Олександр Федорович, 1926, с. Романовка (кол.) Топкинського р-ну Кемеровської обл., РФ. Підполковник, ст. викладач з фізпідготовки та спорту 1-го Харківського військ. авіатехучилища, 17 ПА, Київський ВО.

У 1943 закінчив 8 класів СШ № 16, с. Топки-Село Топкинського р-ну.

30.10.1943 призваний до лав ЧА Топкинським РВК Кемеровської обл.

1943–1944: курсант, 52 окр. ШМАС, Сибірський ВО. Берез. 1944–9.05.1945: 2-й Укр. фр., 108 гв. штурм. ап 6 гв. штурм. ад 17 ПА, моторист авіаційний.

Медалі: «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

1.07.1976 звільнений у запас. Із 1978: зав. спортбази Харківського вищого військ. авіаінженерного училища.

Помер 30.11.1994 у м. Харків.

ДУДКО Володимир Іванович, 1922, с. Балтика Іглінського р-ну, Башкирія, РФ. Підполковник, нач. 4-ї групи в/ч № 63551.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Іглінським РВК Башкирії.

Черв. 1941 – серп. 1943: 2-е Саратовське танк. училище, курсант.

Серп. 1943 – груд. 1943, серп. 1944 – січ. 1945: 31 гв. тбр, ком. танка Т-34. 10.01.1945 під час боїв поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 1954. Квіт. 1945 – трав. 1945: 242 тбр, ком. тб.

Ордени Червоної Зірки (два), медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

У 1952 закінчив окружні об'єднані КУОС Забайкал. ВО, у 1961 – курси удосконалення і перепідготовки офіцерського складу при в/ч № 35600. У берез. 1970 звільнений у запас.

Помер 27.09.1993 у м. Вінниця.

ДУДНИК Іван Андрійович, 1923, смт Вільшани Дергачівського р-ну Харківської обл. Капітан, ст. офіцер військ. комендатури.

У 1941 закінчив 8 класів НСШ, м. Сухумі, Грузія.

У січ. 1942 призваний до лав ЧА Сухумським МВК. Січ. 1942 – трав. 1942: курсант Орджонікідзевського піхотного училища. Трав. 1942 – листоп. 1942: Сталінград. фр., 911 сп 244 сд, рядовий. Листоп. 1942 – січ. 1945: 1-й, 4-й Укр. фр., 1 навч. сб 113 арм. зсп 1 гв. А, курсант, пом. ком. взв. Січ. 1945 – трав. 1945: курси мол. лейтенантів 1 гв. А 4-го Укр. фр., курсант, пом. ком. взв. 17.10.1942 отримав поранення під час боїв в р-ні с. Малі Розсошки (кол.) Волгоградської обл., РФ.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні

1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст., ІІ ст.

У 1947 закінчив нормальний курс Вінницького військ. піхотного училища, м. Чернівці, у 1957 – КУОС. Проходив службу в складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, у Білоруському ВО. У верес. 1964 звільнений у запас. Працював інспектором спецчастини, завгоспом виконкому Жовтневої райради м. Харків.

Помер 12.04.1978 у м. Харків.

ДУДНИК Олександр Дмитрович, 1922, с. Сухий Яр Ізюмського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. телефонного взв. бат. управління в/ч № 71589 Донбаського р-ну ППО. Інвалід ВВВ.

Черв. 1941 – серп. 1941: Півд.-Західн. фр., окр. саперна рота 47 сд, рядовий. У серп. 1942 закінчив Київське військ. училище зв'язку.

1.09.1942 – жовт. 1942: Сталінград. фр., 91 окр. лінійний полк зв'язку 62 А, ком. взв. зв'язку. Груд. 1942–1.02.1943: Сталінград. фр., 128 окр. телеграфно-експлуат. рота зв'язку 62 А, ком. шест. взв. 1.02.1943–31.08.1943: 2-й Білорус. фр., 235 окр. б-н зв'язку 62 А, заст. ком. роти зв'язку. 1.12.1943–30.06.1944: 2-й Білорус. фр., 821 окр. лінійний б-н зв'язку, ком. шест. мотовзв.; 455 сп 42 сд, ком. взв. зв'язку. Жовт. 1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 28 артп 1 А Війська Польського, нач. зв'язку д-ну. Був чотири рази поранений: серп. 1941, ЕГ № 2261, м. Красноярськ; жовт. 1942, ЕГ, м. Ленінськ; серп. 1943, ЕГ, м. Самара, РФ; лип. 1944, ЕГ № 2449, м. Семипалатинськ (нині м. Семей), Казахстан.

13.03.1957 звільнений у запас. Із 1957: Дніпропетровське відділ. торгівлі, військторг № 314 Київського ВО, зав. магазину, військторг № 11, експедитор.

Помер 12.05.2003 у м. Ізюм Харківської обл.

ДУНАЄВСЬКИЙ Мойсей Олександрович, 1919, м. Запоріжжя. Підполковник інтендант. служби, заст. ком. по тилу 79 радіотехполку 9 див. ППО.

У 1933 закінчив 7 класів НСШ, с. Ушкалка Верхньорогачицького р-ну Херсонської обл. 1933–1935: слюсар на ф-ці, м. Москва.

6.10.1939 призваний до лав ЧА Хабаровським МВК. 1939–1940: 5 окр. зеніт. артд-н ППО, курсант.

Берез. 1943 – січ. 1944: Захід. фр. ППО, Харківський дивізійний р-н ППО, нач. адмін.-госп. відділу штабу. Січ. 1944 – серп. 1944: Півд. фр. ППО, 266 окр. зеніт. артд-н малого калібру, нач. продовольчо-фуражного постачання. 3.03.1945–9.05.1945: Півд.-Захід. фр. ППО, 1937 зеніт. артп, нач. продпостачання.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

23.11.1973 звільнений у запас. Із 1975: проректор з АГЧ Харківського ін-ту культури (нині академія культури).

Помер 16.02.1992 у м. Харків.

ДУНІН Федір Степанович, 1910, с. Аркіно Комарицького р-ну Брянської обл., РФ. Підполковник, заст. з політчастини ком. 151 окр. буд. б-ну військ.-стрілецького училища, Далекосхід. ВО.

У 1929 закінчив 7 класів Аркінської НСШ. 1929–1932: цементний з-д «Шляхопровід», Донецька обл., десятник цеху. 15.06.1932 призваний до лав ЧА Макіївським МВК Донецької обл. 1934–1936: Балаклійський РК ЛКСМУ, секретар райкому. У 1935 закінчив комсомольське відділення Харківського сільгоспкомуніверситету. 10.06.1937 вдруге призваний до лав ЧА Харківським МВК. У верес. 1937 закінчив курси підготовки політскладу, Харківський ВО.

Трав. 1944 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 641 окр. лінійно-експлуатац. б-н зв'язку 6 бр. зв'язку, заст. ком. з політчастини. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 641 окр.

лінійно-експлуатац. б-н зв'язку 9 бр. зв'язку, заст. ком. б-ну з політчастини.

Орден «Полярна Зірка» (монгольський), медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

23.09.1955 звільнений у запас. Із 1956: цегельний з-д № 5, м. Харків, інспектор з кадрів. Харківська нафтобаза № 1, механік-машиніст.

ДУШЕНКО Іван Мелентійович, 1923, м. Ізюм Харківської обл. Капітан, ад'ютант ае 732 винищ. ап 145 винищ. ад 48 ПА.

У 1940 закінчив Ізюмську СШ № 11. Листоп. 1940 – трав. 1941: курсант аероклубу, м. Слов'янськ Донецької обл.

11.05.1941 добровільно став до лав ЧА через Слов'янський РВК Донецької обл.

Трав. 1941 – берез. 1945: Ворошиловградська військ. авіашкола льотчиків, курсант.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 849 штурм. ап, льотчик.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

13.07.1955 звільнений у запас. Проходив службу у віддаленій місцевості на о. Сахалін.

Помер 25.08.1955 у с. Підлужне (нині с. Капитолівка) Ізюмського р-ну Харківської обл.

ДУШКА Микола Іванович, 1918, с. Добропілля Валківського р-ну Харківської обл. Капітан техслужби, викладач 36-ї військ. школи механіків.

1937–1939: з-д «Світло шахтаря», м. Харків, робітник.

13.11.1939 призваний до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл.

22.06.1941–9.01.1942: Північ.-Західн., Ленінград. фр., 148 винищ. ап 8 винищ. ад; 283 винищ. ап; 740 винищ. ап ППО, механік. 9.01.1942–21.03.1943: 740 винищ. ап ППО. 9.08.1945–3.09.1945: Далекосхід. фр., 398 штурм. ап 96 ад 10 ПА, заст. ст. техніка ае.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

22.11.1960 звільнений у запас. Люботинська текстильна ф-ка, слюсар. Харківський з-д «Радіодеталь», слюсар.

Помер 20.01.1996 у м. Люботин Харківської обл.

ДЬЯКОВЕНКО Василь Єпіфанович, 1914, с. Куйбишево Матвєєво-Курганського р-ну Ростовської обл., РФ. Мол. лейтенант, ком. взв. 334 корпусної артбр. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 10 класів СШ, м. Кореновськ Краснодарського краю, РФ.

12.01.1942 мобілізований до лав ЧА Усть-Лабінським РВК Краснодарського краю. Трав. 1942 – трав. 1944: Півд.-Захід. фр., 41 гв. сп 14 гв. сд, навідник-мінометник. 1.01.1943 тяжко поранений поблизу м. Морозовськ Ростовської обл., 10.10.1943 – легке поранення у р-ні м. Верхньодніпровськ Дніпропетровської обл. У 1945 закінчив Рязанське арт.-зеніт. училище.

Медаль «За відвагу».

19.07.1946 звільнений у запас. У 1949 закінчив географічний ф-т ХДУ ім. Горького за спеціальністю географа. Працював ст. техніком-картографом у Харківській військ.-картографічній частині, учителем Харківської СШ № 21, викладачем географії СШ № 22 робітничої молоді, м. Харків.

Помер 2.01.2002 у м. Харків.

ДЬЯЧЕНКО Федір Денисович, 1922, с. Куликове Полтавського р-ну Полтавської обл. Лейтенант, ком. кулемет. взв. 866 сп 287 сд 63 А. Інвалід ВВВ.

15.09.1940 призваний до лав ЧА Решетилівським РВК Полтавської обл. Верес. 1940 – трав. 1941: курсант Брянської авіашколи, м. Брянськ. 1942–1943: курсант КУКС Середньоазійського ВО.

Черв. 1943 – жовт. 1943: 1-й Білорус. фр., 866 сп 287 сд 63 А, ком. кулемет. взв. У жовт. 1943 був поранений, ЕГ № 1939, м. Чита, на лікуванні.

У трав. 1944 звільнений у запас через хворобу. Із 1949 працював народним суддею Красноградського р-ну Харківської обл.

Помер 12.10.1994 у м. Харків.

ДЮБІН Іван Іванович, 1917, с. Болотене Станично-Луганського р-ну Луганської обл. Капітан, ком. робітничого б-ну.

У 1932 закінчив 6 класів Болотенської НСШ, у 1934 – курси електрослюсарів при шахті Лотикова Луганської обл. 1934–1938: шахта № 2, Луганська обл., електрослюсар.

10.09.1938 призваний до лав ЧА Станично-Луганським РВК Луганської обл. 1940–1941: Болотенська НСШ, військкерівник.

22.06.1941 призваний до лав ЧА Станично-Луганським РВК Луганської обл.

22.06.1941–10.10.1942: Західь фр., 1026 сп 154 сд, в.о. ком. взв. кінної розвідки. 10.10.1942–17.09.1943: Брянський фр., 1323 сп 415 сд, ком. стр. роти. 17.09.1943–15.01.1945: 1-й Білорус. фр., курси мол. лейтенантів, слухач; 1026 сп 260 сд, заст. ком. сб-ну. 15.01.1945 отримав поранення. До 4.07.1945 перебував на лікуванні в ЕГ № 1116, м. Варшава, Польща.

Ордени: Червоної Зірки, Олександра Невського, медалі: «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

17.12.1946 звільнений у запас. Із січ. 1947: з-д № 367, с. Верхні Поляни Бєлінського р-ну Пензенської обл., директор їдальні. Барвінківський змішторг Харківської обл., зав. їдальні. Барвінківська райспоживспілка, інструктор-приймальник.

Помер 31.05.2004.

ДЮБКОВ Тимофій Микитович, 1916, с. Первомайське Вітебської обл., Білорусь. Капітан, ком. авіаланки 179 гв. винищ. ап 14 гв. винищ. ад 72 винищ. ак 42 ПА, Бакинський округ ППО. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив 6 класів НСШ, м. Городок Вітебської обл., у 1934 – школу ФЗУ при Західносибірському металургійному комбінаті, м. Новокузнецьк, Кемеровської обл., РФ, у 1938 – школу інструкторів-пілотів Тсоавіахім, м. Ульяновськ, РФ.

19.11.1940 призваний до лав ЧА Тушинським РВК Московської обл. Листоп. 1940 – листоп 1941: слухач В'язниковської військ. авіашколи пілотів, Московський ВО.

Квіт. 1942 – листоп. 1943: Карел. фр., 609 винищ. ап 260 винищ. ад, пілот. Трав. 1944–9.05.1945: 2-й Укр. фр., 193 винищ. ап 302 винищ. ад; 177 гв. винищ. ап 14 гв. винищ. ад, пілот.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За оборону Радянського Заполяр'я». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

18.09.1957 звільнений у запас. 1963–1974: голова групкому профспілки Дзержинського р-ну м. Харків. 1974–1981: нач. ЖЕКу Дзержинського райжитлоуправління.

Помер 1.03.2003 у м. Харків.

Е

ЕЛІНСОН Вульф Евельович, 1914, м. Вітебськ, Білорусь. Капітан техслужби, нач. авіатех. постачання 3402 авіатех. бази винищ. авіації ППО.

1933–1934: панчішно-трикотажна ф-ка ім. КІМ, м. Вітебськ, слюсар.

1.08.1934 призваний до лав ЧА Вітебським РВК за спецнабором. 1.08.1934–15.12.1936: 3-я військ. школа авіатехніків, м. Перм. 1.09.1940–6.05.1941: Військ. електротех. академія зв'язку ЧА, слухач.

22.06.1941–31.08.1941: Ленінград. фр., Управління 54 винищ. ад, Управління 7 винищ. ак ППО, м. Ленінград, пом. нач. відділу тилу з матеріально-технічного забезпечення. 31.08.1941–17.07.1944: 796 бао; Управління 5 раб; 15 окр. авіац. навчально-тренувальний зміш. полк, нач. відділу

техзабезпечення. 17.07.1944–9.05.1945: Ленінград., 3-й Білорус. фр., 54 бао, нач. відділення авіатех. забезпечення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

30.11.1955 звільнений у запас. 1992: виїзд на ПМП до США.

ЕПЕЛЬМАН Соломон Ліпманович, 1908, м. Кіровоград. Старшина, нач. радіомайстерні.

Працював каменярем у м. Харків.

У листоп. 1930 призваний до лав ЧА Харківським РВК.

Лип. 1941 – трав. 1945: Півд.-Захід., Воронез., 1-й Укр. фр., 687 бао ХВО; 26 окр. рота ЗОС ВПС 2 ПА; 2-а окр. радіостанція служби ЗОС 2 ПА, нач. радіостанції РСБ, ст. радіомеханік-радист.

Ордени: Червоної Зірки (два), Червоного Прапора, медалі: «За бойові заслуги», «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.10.1964 звільнений у запас. Харківський обл. радіоклуб ДТСААФ, зав. складу.

Помер 16.02.1994.

ЕССОН Петро Тихонович, 1915, с. Новий Кривськ Рогачовського р-ну Гомельської обл., Білорусь. Майор, ком. навчальної роти з підготовки електромеханіків, 141 окр. навч. б-н, КВО.

У 1931 закінчив 7 класів СШ, у 1933 – 2 курси дорожньо-будівного технікуму, м. Рогачов, Білорусь.

28.12.1936 призваний до лав ЧА Биховським РВК Могильовської обл., Білорусь. 1936–1937: курсант школи мол. командирів, 5 окр. понтонний моториз. б-н, м. Бихов.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Орден Червоного Прапора, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

12.05.1947 звільнений у запас. У 1949 закінчив курси підвищення кваліфікації завторгів, м. Київ. У 1949 працював директором заготконтори Краснопільської райспоживспілки Сумської обл. Із 1950: зав. райпарткабінету Краснопільського РК КПУ.

Помер 29.06.1993 у м. Харків.

ЕТІНГОФ Гаврило Алтерович, 1903, м. Баку, Азербайджан. Майор, інспектор виробничого відділу Укр. залізн. корпусу.

У 1922 закінчив 7 класів, м. Вітебськ. Трав. 1923 – лют. 1924: м. Вітебськ, робітник з ремонту доріг. У трав. 1932 закінчив Ленінградський ін-т інженерів комунального будівництва. До лют. 1942 працював інженером Ленінградського тресту вулканізації, інженером-проектувальником на з-ді «Гипротяжмаш», м. Свердловськ (нині м. Єкатеринбург), РФ.

24.02.1942 призваний до лав ЧА Сталінським РВК м. Свердловськ, РФ.

24.02.1942 – лип. 1942: Уральський ВО, м. Свердловськ, 53 полк зв'язку, курсант полк. школи, ком. відділ. Лип. 1942 – трав. 1943: Уральський ВО, м. Троїцьк, 2 зап. залізн. полк. Трав. 1943 – жовт. 1945: 1-й Білорус., 1-й Укр. фр., Управління 45 залізн. бр., ст. технік водопостачання. Верес. 1944 – серп. 1945: у складі Управління на тер. Польщі та Німеччини.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «Заслуженим на полі слави» (польська). За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

30.05.1959 звільнений у запас. Серп. 1959 – квіт. 1965: «Укрдіпрокомунбуд», інженер, ст. інженер, керівник групи, гол. інженер проекту, м. Харків.

Помер 9.08.2001 у м. Харків.

Є

ЄВДОКИМЕНКО Михайло Семенович, 1909, с. Юрасівка (нині м. Дружба) Ямпільського р-ну Сумської обл. Лейте-

нант, політрук, комісар мін. б-ну 674 сп 150 сд 9 А. Інвалід ВВВ.

У квіт. 1931 закінчив Чернігівський ін-т технічних культур. Із 1931: техвідділ 6-ї будконтори залізн. лінії Унеча-Ворожба, м. Дружба, діловод, Шосткінська контора промислу «Укрхімліс», м. Дружба, ст. рахівник, рафінадний з-д, ст. цеховий майстер, правління цукроробкоопу, голова.

13.08.1941 призваний до лав ЧА у Сумський добровільний б-н.

13.08.1941–25.05.1942: Півд. фр., 674 сп 150 сд 9 А, політрук роти, нач. штабу мін. б-ну, комісар мін. б-ну. 25.05.1942 тяжко поранений поблизу Харкова під час оборони р-ну ст. Лозова–Барвінкове. До 13.09.1943 перебував у полоні у м. Кіровоград. 13.09.1943 – груд. 1943: партизанський загін ім. Ворошилова, Кіровоградська обл., партизан. 25.10.1943 тяжко поранений на тер. Кіровоградської обл. Груд. 1943 – берез. 1944: ЕГ № 34287 м. Саратов.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Вітчизняної війни I ст., ювілейні медалі.

Із 1944: директор Охтирської контори «Сумоблторг», Львівської контори «Оптбакалія»; нач. торгового відділу Львівської міжоблбази «Укркоопспілка». Городоцький міськторг Львівської обл., директор, Городоцький райпродкомбінат, директор.

Помер 1.01.2005 у м. Харків.

ЄВДОКИМОВ Аркадій Пилипович, 1914, с. Щаснівка Бобровицького р-ну Чернігівської обл. Майор, заст. ком. б-ну з техчастини.

У 1930 закінчив 7 класів. Працював слюсарем у сільськогосподарській майстерні, Бобровицький р-н Чернігівської обл.

У лют. 1936 призваний до лав ЧА Бобровицьким РВК Чернігівської обл. У 1939 навчався у школі інспекції пожежної охорони НКВС, м. Ленінград.

Листоп. 1941 – верес. 1945: Захід. фр., 153 окр. тб 68 окр. тбр 61 А, ком. транспортного взв.; Білорус. фр., 68 окр. тбр, ком. транспортного взв.; Забайкал. фр., 514 окр. арт. самохід. д-н 262 сд, ст. технік-лейтенант, танк. технік, пом. нач. техчастини.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні служив у Приморському ВО. У 1954 закінчив Центральні бронетанкові КУОС у м. Казань, Татарстан, РФ. Служив у м. Черкаси. У лип. 1955 звільнений у запас. 1959–1985: майстер на з-ді ім. Малишева.

Помер 31.08.1995 у м. Харків.

ЄВСТИГНЄЄВ Олександр Іванович, 1921, с. Свиноройка Сичовського р-ну Смоленської обл., РФ. Капітан, заст. ком. ае.

У 1937 закінчив 7 класів Свиноройської НСШ, у черв. 1939 – 2-й курс Сичовського зооветтехнікуму.

1.10.1939 призваний до лав ЧА Сичовським РВК Смоленської обл.

Листоп. 1940 – жовт. 1941: 203 дальньобомбард. ап, технік літака.

Жовт. 1941 – берез. 1944: слухач 2-ї Московської військ.-авіац. школи початкового навчання; слухач 3-ї військ.-авіац. школи початкового навчання, Московський ВО; слухач Пермської військ.-авіац. школи пілотів-штурмовиків, Уральський ВО. Берез. 1944 – черв. 1944: Приволзький ВО, 12 запасний ап 1-ї запасної абр, льотчик резерву. Черв. 1944 – трав. 1945: 1-й, 2-й Укр. фр., 94 гв. штурм. Володимир-Волинський ордена Богдана Хмельницького ап 5 гв. штурм. ад ВПС Московського ВО, льотчик. Тяжко поранений під час аварії.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За визволення Праги». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

23.04.1959 звільнений у запас. Серп. 1959–1.07.1961: Ізюмський оптико-механічний з-д, наладчик. 1.07.1961 – квіт. 1964: залізничне управління № 4, м. Ізюм, майстер виробничого навчання. Квіт. 1964 – берез. 1974: Ізюмське ПТУ № 24, майстер виробничого навчання.

Помер 7.07.1982 у м. Ізюм Харківської обл.

ЄГОРОВ Олексій Єгорович, 1920, с. Турушино Пушкіно-Горського р-ну Псковської обл., РФ. Інженер-полковник, заст. нач. кафедри № 24 Харківського вищого командно-інженерного училища.

У 1938 закінчив 10 класів СШ № 8 м. Псков.

15.08.1938 добровільно вступив до 2-го Ленінградського військ. авіатехнічного училища.

22.06.1941–21.08.1941: Захід. фр., 223, 100 дальньобомбард. ап 293 дальньобомбард. ад, технік ае із озброєння. 25.10.1942–15.07.1944: Калінінський, Волхов., Північ.-Захід., Воронез., Степ., 1-й, 2-й Укр. фр., 162 гв. бомбард. ап, заст. інженера ае із озброєння.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

2.09.1970 звільнений у запас. 1971–1983: ХІРЕ, ХПІ, доцент.

Помер 1.04.1994 у м. Харків.

ЄГОРОВ Олімп Іванович, 1922, м. Харків. Лейтенант, ст. викладач стрілецької справи. Інвалід ВВВ.

Жовт. 1940 – черв. 1941: курсант Севастопольського училища зенітної артилерії.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Севастопольським МВК.

22.06.1941–27.08.1941: у складі Севастопольського училища зеніт. артилерії брав участь в обороні Севастополя, лейтенант. Берез. 1942 – черв. 1942: слухач при Артакадемії ім. Дзержинського, м. Самарканд, Узбекистан. 3.06.1942–22.08.1942: Калінінський фр., 177 окр. мінд-н, ком. батареї мінометників. Був поранений. Серп. 1942 – квіт. 1943: ЕГ, на лікуванні. Після лікування продовжив службу у Чкаловському (нині м. Оренбург) училищі зеніт. артилерії: заст. комбата курсантів, ст. викладач стрілецької справи.

Ордени: Вітчизняної війни ІІ ст., Вітчизняної війни І ст., медалі: «За оборону Севастополя», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

11.11.1944 звільнений у запас. Із 1951 працював інженером у Державному ін-ті з проектування металургійних з-дів «Діпросталь», викладачем автосправи при Харківському обласному автонавчальному комбінаті «Укравтотранскадри».

Помер 1.01.2006 у м. Харків.

ЄГОРОВ Павло Макарович, 1910, м. Санкт-Петербург, РФ. Підполковник, ком. тб забезпечення Харківського гв. танк. училища.

Працював взуттьовиком на ф-ці «Скороход», м. Ленінград.

1.05.1931 призваний до лав ЧА Володарським РК ВКП(б) до Орловського бронетанк. училища, у якому навчався до лип. 1932.

Трав. 1939 – листоп.1939: учасник боїв на р. Халхін-Гол.

Черв. 1941 – трав. 1943: Півд.-Захід. фр., пом. ком. артд-ну з техчастини; дорожньо-експлуатац. полк, ком. атб; окр. атб при штабі Півд.-Захід. фр., заст. ком. б-ну; Брянський фр., 310 тб 109 тбр 16 тк, заст. ком. б-ну; Дон., Центр. фр., 109 тбр, ком. роти управління. У боях за м. Сталінград у лип. 1942 був контужений, а у серп. 1942 – поранений. Трав. 1943 – листоп. 1946: Військ. академія БТ і МВ ім. Сталіна, курсант.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу» (1939), «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: ордени Червоного Прапора, Леніна, медаль «За бойові заслуги».

23.08.1955 звільнений у запас. Працював техніком в Укр. держ. проектно-технологічному і експериментальному ін-ті «Укроргстанкинпром».

Помер 18.06.1998 у м. Харків.

ЄЖОВ Юрій Іванович, 1925, м. Грозний. Полковник, нач. політвідділу навч. центру військ ППО. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 8 класів 25-ї СШ, м. Грозний.

21.08.1942 призваний до лав ЧА Грозненським РВК.

21.08.1942–28.01.1943: Північ.-Кавказ. фр., 606 сп 317 сд, мінометник. 28.01.1943 був поранений у боях за м. Тихорецьк. 20.04.1943–25.06.1943: Північ.-Кавказ. фр., 236 арм. зеніт.-артп РГК, гарматний майстер. 26.07.1943–9.05.1945: Північ.-Кавказ. фр., окр. Приморська А, 210 гв. арм. зеніт.-арт. Кримський полк РГК, гарматний майстер. 8.12.1943 був поранений у боях за м. Керч, Крим.

Медалі: «За відвагу», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» II ст., I ст., «За бойові заслуги».

У 1947 закінчив Харківське військ.-політ. училище Рад. А, у 1957 – Військ.-політ. Академію ім. Леніна. 1.11.1969 звільнений у відставку. Правління Харківської міської організації товариства «Знання», відповід. секретар. ХІІТ, зав. практики.

Помер у 2005.

ЄЗДАКОВ Данило Трифонович, 1922, Юр'янський р-н Кіровської обл., РФ. Майор, заст. нач. техчастини мсп.

У 1935 закінчив 7 класів у м. Кіров. 1937–1941: Кіровський комбінат штучної шкіри, слюсар.

25.07.1941 призваний до лав ЧА Сталінським РВК м. Кіров.

У черв. 1942 закінчив прискорений курс Київського танко-технічного училища.

1.05.1943–27.12.1943: Брянський фр., 155 тбр 20 тк, пом. ком. роти з техчастини. 13.02.1944–9.05.1945: Ленінград., 2-й Білорус. фр., 1196 самохід.-артп, пом. нач. техчастини.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За взяття Кенігсберга». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

5.10.1963 звільнений у запас.

Помер.

ЄКИМЕНКО Леонід Захарович, 1925, м. Уссурійськ Приморського краю, РФ. Старшина надстрокової служби.

Лют. 1942 – берез. 1943: Крайове управління кінофікації, м. Владивосток Приморського краю, кіномеханік.

У берез. 1943 призваний до лав ЧА у м. Владивосток.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1588 зеніт. артп РГК 1 окр. Червонопрапорної А.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

По війні перебував на надстроковій службі у механізованих військах. У лип. 1967 звільнений у запас. Працював ст. бухгалтером Будинку відпочинку «Помірки», слюсарем на Харківському з-ді ім. Малишева.

ЄЛІСЄЄВ Григорій Антонович, 1922, с. Гусівка Балашовського р-ну Саратовської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. стр. роти 210 сп 82 сд. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 8 класів СШ, с. Софіно Пушкіно-Горського р-ну Псковської обл. Працював рахівником у колгоспі с. Гусівка.

20.07.1941 призваний до лав ЧА Новопокровським РВК Саратовської обл., РФ. 20.07.1941–лют. 1942: курсант Ульяновського піхотного училища. Лют. 1942 – трав. 1942: курсант, курси мол. лейтенантів, м. Тула. Лип. 1942–8.07.1943: Захід. фр., 1158 сп, ком. стр. роти. 8.07.1943–18.01.1944: Білорус. фр., 210

сп 82 сд, ком. стр. роти. Був поранений 6.03.1943, перебував на лікуванні у 1-му Московському медінституті, 9.10.1943, 18.01.1944, ЕГ № 1790, м. Самара.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

13.02.1950 звільнений у запас через хворобу. Працював учителем фізвиховання у Гнилицькій СШ Великобурлуцького р-ну.

Помер 1.07.2006 у с. Гнилиця Великобурлуцького р-ну Харківської обл.

ЄЛЬЦОВА Надія Петрівна, 1919, м. Харків. Лейтенант медслужби, лаборант табору № 232 Управління репатріації.

У 1937 закінчила 7 класів Харківської СШ, у черв. 1939 – Харківську фельдшерську школу. 1939–1941: Жовтнева райсанстанція, м. Харків, лаборант молочної лабораторії.

23.06.1941 призвана до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

23.06.1941–14.12.1942: Північ.-Захід., Калінінський фр., лаборант санепідемзагону. 14.12.1942–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., 220 медсанбат 139 сд 49 А, лаборант.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

14.01.1947 звільнена у запас. Із 1949: Харківський госпіталь інвалідів Вітчизняної війни, Укр. неврологічний ін-т, лікпом, Харківська психоневрологічна лікарня, лікпом, медсестра.

Померла 4.11.2002 у м. Харків.

ЄМЕЛЬЯНОВ Іван Дмитрович, 1916, с. Бор-Малявінка Незнамовського р-ну (нині с. Незнамово Старооскольського р-ну) Бєлгородської обл., РФ. Майор техслужби, інженер з авіаозброєння 810 навч. ап ХВВАУЛ, 69 ПА, Київський ВО.

У 1932 закінчив 6 класів НСШ м. Старий Оскол Бєлгородської обл., у 1933 – робітфак, у 1935 – 1-й курс Воронезького інж.-буд. ін-ту.

19.10.1935 призваний до лав ЧА Воронезьким МВК. 1935–1938: курсант 2-го Ленінградського військ. авіатехучилища, м. Ленінград.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – груд. 1941: Півд.-Захід. фр., 90 дальньобомбард. ап, механік авіаозброєння. Груд. 1941 – берез. 1942: Захід. фр., 579 дальньобомбард. ап, механік авіаозброєння.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

31.10.1961 звільнений у запас. 1964–1969: слюсар в/ч № 36986. 1970-1980: електромеханік Чугуївського районного вузла зв'язку. Із 1980: завгосп Чугуївської СШ № 7.

Помер 1.03.1996 у м. Чугуїв Харківської обл.

ЄМЕЛЬЯНОВ Михайло Пилипович, 1920, Завитінський р-н Амурської обл., РФ. Капітан. Інвалід ВВВ.

2.06.1937–1.08.1938: педінститут м. Благовєщенськ, студент.

1.08.1938 добровільно вступив до Чкаловського училища зеніт. артилерії, яке закінчив 1.09.1940.

22.06.1941–10.11.1942: Захід. фр., 250 окр. зеніт. артд-н 55 сд, ком. взв.; 50 тбр, ком. батареї. 30.07.1941 отримав поранення. 30.07.1941–5.02.1942: ЕГ № 3631, м. Воронеж, на лікуванні через поранення. 18.06.1943–1.01.1944: 1-й Укр. фр., 729 протитанк. д-н 3 тк, ком. батареї; 51 мотоциклетний б-н, ком. батареї. 1.01.1944–9.05.1945: Захід. фр., 527 зеніт. артп ППО, заст. ком. д-ну; 1858 зеніт. артп, заст. ком. д-ну.

8.06.1946 звільнений у запас. 2.12.1953–4.10.1956: Миколаївська НСШ Близнюківського р-ну, учитель. 4.10.1956–27.08.1957: Криштопівська НСШ Близнюківського р-ну, учитель. 1957–1967: Новоолександрівська 8-річна школа Близнюківського р-ну, учитель.

Помер у 2003.

ЄМЕЛЬЯНОВ Михайло Федотович, 1920, м. Леніногорськ, Татарстан. Капітан техслужби, нач. групи регламентних робіт радіотех. обладнання.

У 1936 закінчив 8 класів СШ, у 1939 – 2 курси Воткінського машинобудівного технікуму.

У груд. 1940 призваний до лав ЧА Ново-Письмянським (кол.) РВК, Татарстан. 1940–1941: курсант Тульської ШМАС. Жовт. 1941 – січ. 1942: 653 бао, Московський ВО, радист. У 1943 закінчив Харківське військ.-авіац. училище зв'язку, м. Коканд, Узбекистан, у 1944 – 1-е Московське військ. авіац. училище зв'язку, м. Москва.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

27.12.1960 звільнений у запас. Із 1963: електромонтер на Зміївській ГРЕС.

Помер 1.11.1996 у смт Комсомольське Зміївського р-ну Харківської обл.

ЄМЕЦЬ Федір Євменович, 1912, смт Шарівка Богодухівського р-ну Харківської обл. Гв. майор, ком. ае 80 гв. бомбард. ап.

У черв. 1933 призваний до лав ЧА Богодухівським РВК за спецнабором ЦК ВКП(б).

Черв. 1933 – листоп. 1936: 9-а військ. школа льотчиків і льотчиків-спостерігачів, курсант.

29.06.1938–6.08.1938: учасник боїв у р-ні оз. Хасан на посаді ст. льотчика.

Лют. 1940 – берез. 1940: учасник радянсько-фінляндської війни на посаді ком. ланки.

22.06.1941 – лип. 1943: Північ.-Захід. фр., 7 А, у складі 4 гв. ап, 524 винищ. ап, 415 винищ. ап, заст. ком. ае. Лип. 1943 – верес. 1943: Захід. фр., 6 бап 204 бад, заст. ком. ае. 26.02.1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 2 ПА, 6 бап 219 бад, заст. ком. ае.

Орден Червоного Прапора, медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

5.09.1948 звільнений у запас. Богодухівський навч. центр ДТСААФ, інструктор-льотчик.

Помер 14.03.1985.

ЄНА Володимир Олександрович, 1925, м. Харків.

Закінчив 8 класів СШ № 134.

У 1943 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Захід. фр., рядовий сп. Отримав тяжке поранення під час форсування Дніпра. Серп. 1945 – верес. 1945: учасник війни з мілітаристською Японією.

Медаль «За перемогу над Японією».

У 1951 демобілізований. Працював інженером-електриком ГСП – 7.

Помер у 1990. Похований: м. Харків, Велика Данилівка.

ЄНА Іван Іванович, 1895 (1896), с. Циркуни Харківського р-ну Харківської обл.

Учасник Громадянської війни.

У 1941 призваний Харківським РВК Харківської обл.: сп, рядовий, кулеметник.

У 1945 демобілізований. Працював у радгоспі «Циркунівський».

Помер у 1977. Похований: с. Циркуни.

ЄНА Олександр Григорович, 1920, м. Харків.

Закінчив 10 класів Харківської СШ.

У 1939 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Учасник ВВВ із черв. 1941, єфрейтор сп. Перемогу зустрів у Берліні.

Медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1949 демобілізований. Працював електриком на заводі «Комунар».

Помер 2.10.1966. Похований: м. Харків.

ЄНА (ЗЕЛЕПУКІНА) Олександра Олексіївна, 1921, м. Усмань Липецької обл.,

РФ. Ст. лейтенант медслужби, ст. операційна медсестра ЕГ № 1911, 8 гв. А.

Закінчила Усманський медтехнікум за спеціальністю фельдшер.

22.04.1942 призвана до лав ЧА Усманським РВК Липецької обл. Мол. лейтенант, медсестра ортопедичного відділення арм. госпіталю 6 А. Бойовий шлях пройшла від Воронежа до Берліна.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За відвагу», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1949 демобілізована. Після війни працювала ст. медсестрою у яслах-садку № 87, м. Харків.

Померла 26.03.2006 у м. Харків.

ЄРЕМЕНКО Віктор Борисович, 1920, смт Красна Яруга Бєлгородської обл., РФ. Полковник.

У 1939 закінчив СШ № 9 у м. Харків.

У груд. 1939 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

22.06.1941–15.04.1942: Захід. фр., 258 окр. бао, пом. ком. автовзв. 15.04.1942–15.07.1943: курси мол. політруків Захід. фр., курсант. Серп. 1942 – трав. 1945: 208 зсп, 3 ТА, в резерві; Захід. фр., 179 окр. мотострілецький кулемет. б-н 179 окр. тбр, політрук роти, заст. ком. роти з політчастини. 15.07.1943–5.07.1944: 2 офіцерський навч. тп 6 офіцерської тбр, слухач. Серп. 1944 – трав. 1945: 1-й Прибалт., 3-й Білорус. фр., 3 тб 159 тбр 1 тк 50 А, лейтенант, ком. танкового взв. Під час боїв був поранений 12.10.1944 та 15.04.1945.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни І ст. (два), Червоного Прапора, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

У трав. 1951 закінчив Військ. академію бронетанкових військ. Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, служив у Закавказькому, Туркестанському ВО. У серп. 1965 звільнений у запас. Працював нач. відділу кадрів «Укрдіпрокомунбуд» у м. Харків.

Помер 9.06.1995 у м. Харків.

ЄРЕМЕНКО Іван Феофанович, 1918, с. Кирилівка Убинського р-ну Новосибірської обл., РФ. Ст. лейтенант, ад'ютант ст. окр. б-ну 230 зсп 53 А. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив Московське музичне училище. 1940–1941: артист джазоркестру Кемеровського кінотеатру «Москва».

8.08.1937 призваний до лав ЧА Кемеровським МВК.

Черв. 1941 – груд. 1941: курсант Новосибірського військ.-піхотного училища. Груд. 1941 – листоп. 1942: Північ.-Захід. фр., 732 сп 235 сд, ком. кулеметної роти. Листоп. 1942 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., окр. б-н 230 зсп 53 А, ад'ютант ст. б-ну. У 1942 був поранений поблизу сел. Кулотіно, тяжко контужений у р-ні смт Дем'янськ Новгородської обл., РФ.

Орден Вітчизняної війни ІІ ст., медаль «За бойові заслуги».

8.10.1945 звільнений у запас через хворобу.

Помер 6.06.1998 у м. Харків.

ЄРЕСЬКО Олександр Іванович, 1914, с. Огульці Валківського р-ну Харківської обл. Підполковник, ком. авіаційно-тех. бази ВПС.

У 1932 закінчив школу ФЗУ при ХПРЗ м. Харків, у 1934 – 2-у авіатех. школу.

Учасник Великої Вітчизняної війни з груд. 1943 по 9.05.1945. У 1943 закінчив КУКС при ВМАТУ ім. Молотова.

9.02.1944–16.09.1944: у складі ВПС ЧФ на посаді ст. техніка, пом. ком. з експлуат. 62 ап.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

Будянський фаянсовий з-д, інженер, майстер, нач. цеху.

Помер 11.05.1988 у смт Буди Харківського р-ну Харківської обл.

ЄРМОЛЕНКО Петро Миколайович, 1908, м. Зміїв Харківської обл. Майор, ст. викладач 22 військ. школи з підготовки командирів відділень.

У 1936 закінчив Ленінградський індустріальний ін-т. 1937–1939: служба в ЧА. Працював нач. мех. ділянки на з-ді № 135 (Харківський авіазавод), інженером-конструктором на з-ді важкого верстатобудування у м. Краматорськ Донецької обл.

Призваний до лав ЧА Гатчинським МВК Ленінградської обл.

Січ. 1942 – лип. 1942: Військ.-мор. авіаучилище, м. Перм, слухач. Лип. 1942 – верес. 1944: вузол зв'язку ВПС ЧФ, технік, механік з радіо, нач. опергрупи; 37 авіаремонтна майстерня зв'язку ВПС ЧФ, нач. мех. цеху.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжував службу. У лют. 1960 звільнений у запас. Працював інженером у проектному ін-ті «Укрдіпроважмаш», конструктором у Харківському дослідно-конструкторському бюро холодильних машин та механічного обладнання.

Помер 8.12.1994 у м. Харків.

ЄРШОВ Веніамін Васильович, 1913, с. Скоморохово Киржацького р-ну Владимирької обл., РФ. Майор, нач. вечірньої партшколи політвідділу.

Закінчив Костромський фінансово-економічний технікум, 4 курси пединституту. Верес. 1937 – черв. 1941: Кольчугінська НСШ, директор. 21.06.1941 призваний до лав ЧА Кольчугінським РВК Владимирської обл.

22.06.1941 – груд. 1943: Північ.-Західний фр., 322 сп 182 сд, заст. політрука роти, заст. ком. мін. роти з політчастини, політвідділ 182 сд, інструктор з обліку партійних та комсомольських документів. На лікуванні в арм. госпіталі. Трав. 1944 – трав. 1945: Бакинський ВО, політвідділ 75 сд 4 А, інструктор з обліку партійних та комсомольських документів.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

Після війни продовжував військ. службу. 31.10.1957 звільнений у запас.

Помер 20.11.1994 у м. Харків.

ЄРЬОМІН Георгій Георгійович, 1917, м. Куп'янськ Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1939 призваний до лав ЧА Херсонським МВК. 1939 – квіт. 1940: Київський ВО, 316 окр. розвід. тб, рядовий. Квіт. 1940 – трав. 1942: 1-е Саратовське танкове училище, курсант. Трав. 1942 – черв. 1942: курси удосконалення техскладу ЧА, слухач.

Черв. 1942 – серп. 1942: 107 окр. важк. тб, ком розвід. взв. Серп. 1942 – берез. 1943: ЕГ, м. Новосибірськ, на лікуванні. Берез. 1943 – трав. 1943: 5 окр. тп, ад'ютант б-ну. Трав. 1943 – верес. 1945: Калінінський, Прибалт., 2-й Далекосхід. фр., 7 окр. моторозвідувальна рота, ком. мотоциклетного взв.

Після війни продовжував військ. службу. 12.01.1946 звільнений у запас через хворобу. 1.05.1950–15.08.1953: клуб медичних працівників, директор. 1.09.1953–13.06.1977: Зміївська СШ № 1, викладач військ. підготовки 8-10 класів, учитель малювання та креслення, учитель географії, завуч виробничого навчання, учитель географії та астрономії. 12.10.1982–11.01.1985: Зміївський районний будинок піонерів та школярів, керівник краєзнавчого гуртка. 11.01.1985–18.11.1991: Зміївська станція юних техніків, керівник судномодельного гуртка.

Помер 5.05.2001 у м. Зміїв Харківської обл.

ЄФИМОВ Сергій Петрович, 1911, м. Харків. Лейтенант, ком. стр. взв.

У 1929 закінчив школу ФЗУ при з-ді ХЕМЗ, працював слюсарем на з-ді ХЕМЗ, на з-ді № 2, ст. Балаклія, Харківська обл. 1932–1934: служив у ЧА.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Комінтернівським РВК м. Харків.

Лип. 1941 – берез. 1942: Півд.-Захід. фр., 370 окр. сапб 216 сд, ком. відділення. У берез. 1942 під час боїв в р-ні м. Ізюм Харківської обл. був поранений та контужений, перебував на лікуванні у госпіталі, м. Ізюм. Трав. 1942 – верес. 1942: курси мол. лейтенантів 51 А Сталінград. фр., курсант. У верес. 1942 під Сталінградом отримав поранення, перебував на лікуванні у госпіталі, м. Саратов. Листоп. 1942 – листоп. 1943: Сталінград. фр., 1271 сп 387 сд, старшина роти. Листоп. 1943 – квіт. 1944: курси мол. лейтенантів 4-го Укр. фр., курсант. Квіт. 1944 – трав. 1945: Півд., 1-й Прибалт. фр., 1175 сп 347 сд, ком. стр. взв.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У листоп. 1945 звільнений у запас. Працював слюсарем на підприємстві «Харківенергозбут», у в/ч № 77903.

Помер 7.03.2001 у м. Харків.

ЄФИМОВСЬКИЙ Владислав Іванович, 1921, с. Берестовець Комарівського (нині Борзнянського) р-ну Чернігівської обл. Капітан.

У 1939 закінчив 10 класів.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА Петровським РВК Ставропольського краю, РФ.

Черв. 1941 – лип. 1941: 35 сп 30 сд, заст. політрука. У лип. 1941 отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ у м. Сердобськ Пензенської обл. Із жовт. 1941: 211 сд, заст. політрука. 16.10.1941 вдруге поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3957, м. Ташкент, Узбекистан. Груд. 1941 – лип. 1945: 118 зсп 32 зап. сд, комсорг полку. У 1944 закінчив дивізійну партшколу.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У верес. 1945 звільнений у запас. У 1949 закінчив Харківський ін-т радянської торгівлі, у 1951 – Харківський вечірній ін-т марксизму-ленінізму. 1949–1952: асистент кафедри політекономії Харківського ін-ту радянської торгівлі. 1952–1953: заст. директора Борівської МТС. 1953–1962: викладач політекономії Харківського автодорожнього ін-ту. 1962–1965: зав. кафедри політекономії Харківського юридичного ін-ту. Із 1965 – доцент кафедри політекономії Харківського політехнічного ін-ту. Кандидат економічних наук.

Помер 18.02.1999 у м. Харків.

ЄФРЕМОВ Іван Никанорович, 1918, смт Пристень Пристенського р-ну Курської обл., РФ. Лейтенант, ком. стр. роти, 1317 сп 202 сд. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 9 класів СШ, смт Пристень, у 1938 – школу бригадирів у смт Пристень.

22.12.1939 призваний до лав ЧА Пристенським РВК Курської обл.

1939–1941: курсант Ленінградського піхотного училища.

20.08.1941–27.08.1942: Північ.-Захід. фр., 5 рота 2 б-ну 1317 сп 202 сд, ком. стр. роти. Був тяжко поранений 27.08.1942 на тер. Ленінградської обл.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1.01.1943 звільнений у запас. Із 1943 працював військкерівником у школах с. Марушка Алтайського краю, РФ, СШ с. Совєтське Саратовської обл., РФ. Із 1956: підсобний робітник на ХЕМЗі.

Помер 7.05.2004 у м. Харків.

Ж

ЖАБКО Василь Степанович, 1921, сел. Адамівка Жашківського р-ну Черкаської обл. Ст. лейтенант, нач. відділення зберігання телеграфно-телеф. апаратури. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів СШ у смт Червоноармійськ Житомирської обл. 20.08.1940–15.06.1941: 948 окр. лінійний б-н зв'язку, м. Івано-Франківськ.

22.06.1941–10.09.1942: 475 окр. б-н зв'язку, ком. відділення. 15.09.1942–11.05.1945: 905 окр. б-н зв'язку, ком. взв.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.12.1958 звільнений у запас. Із 28.04.1959: Балаклійська райконтора зв'язку, нач. контори зв'язку.

Помер 5.04.1995 у м. Балаклія Харківської обл.

ЖАБОТИНСЬКИЙ Микола Єгорович, 1923, с. Сенькове Куп'янського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. бат. 76-мм гармат.

Призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

Жовт. 1941 – берез. 1942: 5 зап. артп, курсант. Берез. 1942 – листоп. 1942: 2-е Ростовське артучилище, курсант. Листоп. 1942–1943: 33 гв. сп 27 гв. сд, ком. взв. протитанк. бат. Під час боїв був двічі поранений.

У лип. 1945 звільнений у запас. Працював ст. техніком у Харківському радіоцентрі, лаборантом у Харківському політехнічному ін-ті.

Помер 17.06.2011 у м. Харків.

ЖАДАН Микола Тимофійович, 1910, м. Харків. Майор, нач. 2-ї частини Солікамського РВК Пермської обл., РФ.

1926–1928: будівництво Держпрому, столяр. 1928–1929: Харківський з-д «Серп і Молот», столяр. 1929–1932: Харківський авіазавод, токар.

У 1931 закінчив 2-й курс робітфаку Харківського авіаінституту.

17.04.1932 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків. 14.07.1932 закінчив школу мол. командирів, 62 сп 21 сд Далекосхід. А. 1935–1938: з-д ім. Комінтерну, токар.

7.09.1939 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

26.06.1941 мобілізований до лав ЧА Ленінським РВК.

26.06.1941–15.11.1941: Півд.-Захід‌. фр., спецвійська, член військ. трибуналу Південної залізниці Харківського ВО. 15.11.1942 закінчив курси «Выстрел» Московського ВО, м. Тушино. 26.04.1943–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., розвідвідділ 11-ї А, пом. нач. 2-го відділення, 29 опрос.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

2.10.1955 звільнений у запас. Із 1956: Харківське агентство «Головпостачзв'язок», юрисконсульт. Буд.-монтажне управління № 168, ст. інспектор з кадрів, інженер з праці, Харківська обласна лікарня, столяр.

Помер 1.10.1965 у м. Харків.

ЖДАНОВ Іван Дмитрович, 1925, смт Кириківка Великописарівського р-ну Сумської обл. Полковник, заст. ком. полку по тилу, 241 військ.-буд. полк, п/с А 1187, в/ч 04201. Інвалід ВВВ.

11.03.1943 призваний до лав ЧА РВК Воронезької обл.

Жовт. 1943 – груд. 1943: 1-й Укр. фр., 1 сп 99 сд, рядовий. Груд. 1943 –квіт. 1944: курсант, курси мол. лейтенантів при 1 гв. А 1-го Укр. фр. Квіт. 1944 – лип. 1944: 1-й Укр. фр., 330 гв. сп 129 гв. сд, ком. кулемет. взв. Був тяжко поранений 30.07.1944 на 1-му Укр. фр., ЕГ № 2664 м. Серпухов Московської обл.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

9.04.1982 звільнений у запас.

Помер 28.05.1996 у м. Харків.

ЖЕВНЕРОВ Василь Павлович, 1916, с. Зеленчино Краснинського р-ну Смоленської обл., РФ. Підполковник, ст. штурман-льотчик 238 винищ. ад.

У серп. 1936 призваний до лав ЧА Єльнинським РВК Смоленської обл. за спецнабором.

У 1939 закінчив Краснодарське військ. авіаучилище.

Черв. 1941 – січ. 1944: Захід., Дон., Північ.-Кавказ. фр., 134 ближньобомбард. ап

283 ближньобомбард. ад, нач. зв'язку ае; Центр. фр., 127 гв. бомбард. ап 5 гв. бомбард. ад, ст. лейтенант, штурман ае. 26.07.1941 у повітряному бою в р-ні м. Великі Луки Псковської обл. був тяжко поранений.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

У черв. 1945 закінчив Полтавську вищу офіцерську школу штурманів ВПС ЧА, у 1951 – Краснодарську вищу офіцерську авіашколу штурманів ВПС. У лип. 1957 звільнений у запас. Працював ст. майстром, нач. оформлювального цеху Харківського художньо-виробничого комбінату, нач. бюро перепусток Харківського об'єднаного авіазагону.

ЖЕЗМЕР Олександр Павлович, 1918, Ніжинський р-н Чернігівської обл. Лейтенант, ком. взв. 8-го окр. б-ну хімзахисту. Інвалід ВВВ.

У верес. 1939 призваний до лав ЧА Лосинівським (кол.) РВК Чернігівської обл.

Верес. 1939 – серп. 1941: Північ. фр., 576 сп, курсант, хім. інструктор, ком. взв. хім. захисту. Серп. 1941 – верес. 1941: ЕГ № 1326, на лікуванні через поранення. Верес. 1941 – верес. 1942: 28 окр. зап. полк, Уральський ВО. Верес. 1942 – черв. 1944: Харківське хім. училище ЧА, курсант. Черв. 1944 – верес. 1945: ком. взв. ВХУ 1-го Укр. фр.; 8-й окр. Одерський б-н хімзахисту 1-го Укр. фр., ком. взв.

25.09.1951 демобілізований.

Помер.

ЖИЛА Іван Захарович, 1922, с. Червоноармійське Друге Вовчанського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. танка Т-34. Інвалід ВВВ.

1937–1941: слюсар на з-ді «Механоліт», м. Харків.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – верес. 1941: Московська військ. школа радіоспеціалістів, курсант. Верес. 1941 – груд. 1943: Центр. фр., 9 гв. тбр, ком. відділення. 19.08.1943, під час боїв за м. Ізюм Харківської обл., і в груд. 1943 був контужений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3399 м. Міллерово Ростовської обл.

Лип. 1943 – листоп. 1945: курсант Сталінградського танк. училища. У лип. 1946 звільнений у запас. Працював слюсарем на з-ді № 171, бригадиром компресорного цеху Харківського з-ду холодильних машин.

Помер 23.04.2003 у м. Харків.

ЖИЛО Микола Іванович, 1918, с. Товкачівка Прилуцького р-ну Чернігівської обл. Капітан, ад'ютант ст. 159 окр. б-ну зв'язку. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив Владикавказький, Північна Осетія, електромеханічний технікум.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Владикавказьким МВК.

Серп. 1941 – груд. 1941: Куйбишевське військ. училище зв'язку, м. Саратов, курсант.

Груд. 1941 – черв. 1942: Півд. фр., 397 сп 106 сд, ком. взв. зв'язку. У черв. 1942 був тяжко поранений у боях за м. Ізюм Харківської обл., перебував на лікуванні в ЕГ № 3453. Серп. 1942 – квіт. 1943: Сталінград. фр., окр. рота зв'язку 143 окр. сбр 57 А, пом. ком. окр. роти зв'язку. Жовт. 1943 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 141 окр. рота зв'язку 94 гв. сд, пом. ком. окр. роти зв'язку; 1-й Білорус. фр., 159 окр. б-н зв'язку 94 гв. сд, ад'ютант ст. У лют. 1945 вдруге був поранений в боях на р. Одер.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги» (дві), «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У груд. 1946 звільнений у запас. 1948–1965: нач. енергобюро Харківського електромеханічного з-ду. Із 1965 – гол. енергетик Центрального конструкторсько-технологічного бюро з електробуріння, м. Харків.

Помер 5.04.2010 у м. Харків.

ЖИТЕНЬОВ Володимир Іванович, 1921, м. Чугуїв Харківської обл. Капітан, слухач Казанської вищої офіцерської технічної БТ школи.

У 1939 закінчив 10 класів СШ № 119 м. Харків.

У листоп. 1939 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – лип. 1943: Західн. фр., 143 тп 107 мотодив. 30 А, механік-водій танка; Півд. фр., 149 сп 49 сд 2 Уд. А, заст. ком. бат. полкової артилерії. Лип. 1943 – січ. 1945: 3-є Харківське танк. училище, м. Чарджоу, Туркменія, слухач; 3-й навч. тп, м. Буй, Костромська обл., слухач. Січ. 1945 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 220 окр. тбр 5 Уд. А, заст. ком. САУ. Під час боїв був двічі поранений: 7.07.1941 в р-ні м. Могильов, Білорусь, та 22.02.1942 поблизу м. Вязьма Смоленської обл.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав дві подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У верес. 1953 звільнений у запас. У 1960 закінчив Харківський технікум гарячої обробки металів. Працював заст. нач. цеху пускових моторів, складального цеху Харківського тракторного з-ду.

Помер 7.12.1996 у м. Харків.

ЖОВНІР Савелій Йосипович, 1914, с. Михайлівка Полтавської обл. Капітан інтендант. служби, заст. нач. складу з техчастини 504 окружного складу.

У 1933 закінчив Макіївську педшколу Донецької обл. 1934–1937: учитель, завуч початкової школи с. Русько-Орлівка Амвросіївського р-ну Донецької обл.

У жовт. 1937 призваний до лав ЧА Амвросіївським РВК Донецької обл.

Учасник боїв у р-ні оз. Хасан у 1938.

Черв. 1941 – січ. 1943: Західн. фр., 720 сп 162 сд, пом. ком. взв., 220, 300, 230 окр. атб 126 сд, старшина автороти; 797 окр. атб 1 Уд. А, старшина автороти. Січ. 1943 – трав. 1945: Півнч.-Західн., 2-й Прибалт. фр., 139 окр. атб 1 Уд. А, ком. автовзв., нач. 1 відділення польового арм. складу ПММ № 2218.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945. 1-й Далекосхід. фр., польовий арм. склад ПММ № 2218, ст. лаборант.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». Отримав 7 подяк від Верховного Головнокомандувача.

По війні служив у Приморському ВО. 20.12.1955 звільнений у запас. 1962–1975: службовець у в/ч № 11891, м. Харків.

Помер 24.01.1984 у м. Харків.

ЖОВТОВСЬКИЙ Дмитро Дмитрович, 1923, с. Коростки Любарського р-ну Житомирської обл. Гв. ст. лейтенант, ком. взв. розвідки. Інвалід ВВВ.

У верес. 1941 призваний до лав ЧА Залізничним РВК м. Київ.

Верес. 1941 – трав. 1942: навчався у 2-му Томському артучилищі (прискорений курс). Квіт. 1943 – січ. 1945: 2-й Білорус. фр., 9 гв. артп 283 сд 3 А, ком. взв. розвідки. У січ. 1945 був тяжко поранений поблизу м. Рожон (Польща). Перебував на лікуванні в ЕГ № 1371, м. Рославль.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

28.07.1945 звільнений у запас через хворобу. У 1948 закінчив інженерно-економічний ф-т Київського технологічного ін-ту. Працював нач. планового відділу на Харківському пивзаводі № 1.

Помер 23.11.2009 у м. Харків.

ЖУЖОМА Іван Денисович, 1923, с. Миколаївка Лозівського р-ну Харківської обл. Гв. мол. лейтенант, ком. комендант. взв., військ. комендатура м. Дойч Лісса, Німеччина. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 7 класів НСШ, с. Шатівка Лозівського р-ну, у 1940 – Лозівський робітфак.

15.05.1941 призваний до лав ЧА Лозівським РВК Харківської обл.

Трав. 1941 – черв. 1941: курсант Школи торпедистів, м. Ленінград.

22.06.1941–30.01.1942: Балтійський флот, 42 торпедний д-н, торпедист; 43 бр. морської піхоти, ком. відділення. 30.01.1943–18.12.1943: Півд.-Захід. фр., 44 гв. див. 1 гв. А, ком. взв. розвідки. 30.02.1944–16.07.1944: 1-й Укр. фр., 44 гв. див., 276 окр. розвідрота, ком. кінного взв. розвідки. Верес. 1944–9.05.1945: військ. комендатура м. Дойч Лісса, Німеччина, ком. комендант. взв. Був тричі тяжко поранений: 19.02.1942, 17.07.1944, 29.09.1944, 3.01.1945 контужений.

Ордени Вітчизняної війни І ст., Вітчизняної війни ІІ ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.01.1946 звільнений у запас. Із 1946 працював машиністом у Шевченківському бурякорадгоспі, у с. Смирнівка Лозівського р-ну. Із 1952: тракторист у колгоспах Лозівського р-ну.

Помер 1.12.2006 у м. Лозова Харківської обл.

ЖУКОВ Василь Романович, 1912, м. Константиновськ Ростовської обл., РФ. Підполковник, ком. танк. б-ну 62 гв. тп 6 гв. тд.

1932–1934: Ростовський кінотехнікум, студент.

11.11.1934 призваний до лав ЧА Константиновським РВК Ростовської обл.

17.10.1935 – черв. 1938: Ульяновське бронетанкове училище ім. Леніна Привользьк. ВО, курсант.

22.06.1941–5.08.1941: Захід. фр., 46 окр. тп 84 мд, ком. танк. роти. Серп. 1941 – жовт. 1942: 2-е Харківське танк. училище, м. Самарканд, Узбекистан, ком. танк. роти. Жовт. 1942–11.03.1945: військ. Академія БТ і МВ ЧА ім. Сталіна, м. Москва, слухач. 25.03.1945–7.05.1945: 2-й Укр. фр., 6 гв. ТА, 248 зап. б-н, ком. танк. б-ну.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

Звільнений у запас 7.01.1956. УФТІ, ст. інженер.

ЖУКОВ Дмитро Ілліч, 1920, с. Велике Село (кол.) Порховського р-ну Псковської обл., РФ. Полковник, ком. полку 193 гв. артп 90 гв. тд Північ. групи військ. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 7 класів НСШ, у 1938 – три курси Псковського технікуму.

15.09.1938 призваний до лав ЧА Псковським ОВК. 1938–1940: курсант Смоленського артучилища.

22.06.1941–20.06.1943: Захід., Калінінський фр., 270 корпусний артп 16 ск 11 А, пом. нач. штабу д-ну. 20.06.1943–15.10.1943: Північ.-Захід. фр., 164 гв. арм. артп 22 А, нач. штабу д-ну. 15.10.1943–1.08.1944: 1-й Прибалт. фр., 28 гв. гармат. артбр 8 гармат. артд РГК, нач. штабу д-ну. 1.08.1944 отримав поранення на 1-му Прибалт. фр., ЕГ № 5850 м. Родники, РФ.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора, Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» І ст.

27.07.1967 звільнений у запас. 1970–1985: експерт Харківського відділ. Всесоюзної торгової палати.

Помер 1.03.2000 у м. Харків.

ЖУКОВ Микола Никифорович, 1918, с. Медвеже Калачеєвського р-ну Воронезької обл., РФ. Лейтенант, ком. танка. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив сільськогосподарський технікум у м. Калач Воронезької обл., РФ. Працював на Міловатській МТС.

У 1939 призваний до лав ЧА Мгинським РВК Ленінградської обл. У 1940 закінчив полкову школу при 19 тд у м. Рівне.

Черв. 1941 – лют. 1943: Півд.-Захід. фр., 19 тд, ст. механік-водій; Захід. фр., 350 окр. тб, ст. механік-водій; Волхов. фр., 29 тбр, ком. танка; 124 тбр, лейтенант, ком. танка. 16 лют. 1943 був

тяжко поранений під час боїв в р-ні ст. Чудово, Ленінградська обл. Перебував на лікуванні в ЕГ № 5091 у м. Череповець Вологодської обл.

У січ. 1944 звільнений у запас.

Помер.

ЖУЛІДОВ *Леонід Федотович*, 28.01.1921, м. Зайсан Східноказахстанської обл., Казахстан. Капітан.

Закінчив 8 класів СШ. 1938–1939: інструктор-льотчик Семипалатинського аероклубу. 1939–1941: курсант Херсонського військ. авіаучилища льотчиків, по закінченні якого отримав спеціальність льотчика.

Січ. 1941 – трав. 1945: Армавірське військ. училище льотчиків, лейтенант, інструктор-льотчик, ком. ланки.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», медаль КНР. За вислугу років: ордени Червоної Зірки (два), медаль «За бойові заслуги».

1945–1954: в/ч 06854, м. Ярославль, ком. ланки, заст. ком. ае з політчастини. Берез. 1952 – верес. 1953: урядове відрядження до КНР (участь у війні в Кореї на боці НВАК). 1954–1957: в/ч 099608, м. Харків, заст. ком. ае з політчастини. 1957–1959: в/ч 029608, м. Краматорськ Донецької обл., заст. ком. ае з політчастини, штурман, ком. ае.

У 1959 звільнений у запас. Працював лаборантом на Харківському радіозаводі, інженером у Харківському НДІ метрології.

Помер 23.11.1980 у м. Свердловськ (нині м. Єкатеринбург).

ЖУРАВЛЬОВ Микола Іванович, 1920, Губкінський р-н Бєлгородської обл., РФ. Майор, нач. частини Червонозаводського РВК м. Харкова.

У 1940 закінчив школу ФЗУ при ХЕМЗі.

1.10.1940 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харкова.

25.01.1942–19.05.1942: Кримський фр., 47 А, 135 окр. рем.-відбуд. б-н, ст. бригадир. 19.05.1942–29.07.1942: курсант Орловського бронетанкового училища, м. Майкоп. 29.07.1942–27.09.1942: Півд. фр., у складі 2-го мотостр. кулемет. б-ну, сформованого з курсантів Орловського бронетанкового училища, стрілець. 27.09.1942 був поранений. 27.09.1942–7.11.1942: ЕГ № 2117, м. Сочі, на лікуванні через поранення. 7.11.1942–28.02.1943: Північ.-Кавказ. фр., 28 арм. рем.-відбуд. б-н, Чорномор. група військ., ст. бригадир. 1.01.1944–5.09.1944: 2-й Укр. фр., 25 тбр, офіцер зв'язку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

Звільнений у запас 9.10.1962. Всесоюзний держ. проект. ін-т «Теплоелектропроект», нач. спецвідділу.

Помер у 2004.

ЖУЧКОВ Микола Петрович, 1921, с. Сковородинівка Золочівського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. вогневого взв.

У 1937 закінчив 7 класів Введенської СШ Чугуївського р-ну Харківської обл. Жовт. 1937 – жовт. 1941: учень електрика, ст. електромонтер на з-ді № 183 (Харківський з-д транспортного машинобудування ім. Малишева).

У жовт. 1941 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

Жовт. 1941 – груд. 1941: 76 артп, курсант. Груд. 1941 – лют. 1942: Калінінський фр., 923 сп 251 сд 31 А, ком. гармати. Черв. 1943 – серп. 1943: Захід. фр., 93 гв. сп 29 гв. сд 10 гв. А, ком. вогневого взв. Під час боїв був тричі поранений.

Медалі: «За відвагу», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У груд. 1943 звільнений у запас. Працював ст. електриком у Чугуївському міськкомгоспі, електромонтером у Чугуївському районі електромереж.

Помер.

З

ЗАБЛОДСЬКИЙ Віктор Іванович, 1919, м. Дебальцеве Донецької обл. Капітан медслужби, нач. медпункту 292 окр. буд. б-ну Міністерства будівництва підприємств машинобудування. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив СШ, м. Первомайськ Луганської обл., у 1942 – Ставропольський медінститут, лікувальний ф-т.

2.08.1942 призваний до лав ЧА Ставропольським МВК. 15.08.1942–9.05.1945: Північ.-Кавказ. фр., 907 артп 347 сд, мол. лікар полку; Півд., 4-й Укр., 1-й, 2-й Прибалт., Ленінград. фр., 907 артп 347 сд, ст. лікар полку. У серп. 1943 контужений на р. Міус.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

6.08.1949 звільнений із кадрів Збройних Сил СРСР через хворобу. Працював лікарем-ординатором у 5-му шкірно-венеричному диспансері.

Помер 25.11.1993 у м. Харків.

ЗАВАРЗІН Федір Онисимович, 1904, м. Харків.

У лют. 1943 призваний до лав ЧА у м. Харків.

Учасник ВВВ: Воронез., Степ., 2-й Укр. фр., 47 інж.-сапб, окр. мед. санвзв. 60 інж.-сапбр, рядовий, шофер. Перемогу зустрів в Угорщині.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1945 демобілізований. Працював робітником на ВО «Лісмаш», м. Харків.

Помер у 1975 у м. Харків.

ЗАВЕЛЬСЬКИЙ Овсій Симонович, 1920, м. Харків. Капітан медслужби, ст. лікар 17 гірськокавалерійського полку. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 10 класів СШ № 38 м. Харків і вступив до 1-го Харківського медінституту.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – груд. 1941: військ. ф-т при Саратовському медінституті, слухач.

Січ. 1941 – берез. 1943: Брянський фр., 117, 81 кп 52 кд 8 кк, мол. лікар полку; Брянський, Воронез. фр., 17 гірсько-кавалерійський полк 21 гірськокавалерійської див. 8 кк, мол. лікар полку, ст. лікар полку. У берез. 1943 під час боїв за м. Луганськ отримав поранення і потрапив до полону, в якому перебував до трав. 1945. Трав. 1945 – лют. 1946: проходив спецперевірку у таборі колишніх військовополонених № 283 у містах Оломоуц, Братислава, Чехія.

У лют. 1946 звільнений у запас. У 1947 закінчив Харківський медінститут. 1947–1957: Золочівська райепідемстанція Харківської обл., гол. лікар. Із 1957: лікар-терапевт поліклініки з-ду ХЕМЗ. У 1998 виїхав на ПМП до Ізраїлю.

ЗАГРЕБАЄВ Борис Іванович, 1916, м. Одеса. Капітан, ст. черговий 38 вузла зв'язку.

У 1932 закінчив 7 класів НСШ, м. Одеса, у 1933 – школу ФЗУ.

20.11.1937 призваний до лав ЧА Ворошиловським (нині Центральним) РВК, м. Одеса. 1937–1938: курсант, навч. автополк Київського ВО.

1940–1941: курсант Орджонікідзевського військ. училища.

Жовт. 1941 – квіт. 1943: Закавказ. фр., 335 зеніт.-артп 3 корпусу ППО, нач. зв'язку прожект. б-ну. Квіт. 1943 – черв. 1943: Півд.-Західн. фр., 303 окр. зеніт. артд-н ППО, нач. зв'язку. Черв. 1943 – трав. 1945: Західн. фр., 5 зеніт.-кулемет. полк 10 корпусу, ком. взв. управління б-ну.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

22.11.1960 звільнений у запас. Із 1962: Львівська кераміко-скульптурна ф-ка, інспектор.

Помер 1.02.1997 у м. Харків.

ЗАДАРА Василь Іванович, 1914, с. Велика Комишуваха Барвінківського р-ну Харківської обл. Полковник, пом. головного штурмана з навігації, в/ч № 93851 ВПС. Інвалід ВВВ.

У 1923 закінчив НСШ, с. Велика Комишуваха, у 1930 – 4 курси Петрівського ветробітфаку, Барвінківський р-н.

10.10.1934 добровільно призваний до лав ЧА Барвінківським РВК Харківської обл. 1934–1935: курсант Харківського військ. училища. 1935–1937: курсант Сумського артучилища ім. Фрунзе. 1937–1938: слухач Харківського авіаучилища.

22.06.1941–22.07.1941: Захід. фр., 99 ближньобомбард. ап 23 бомбард. ад, штурман ае. 28.08.1943–27.12.1943: Воронез. фр., 18 бомбард. ап 202 бомбард. ад, штурман ап. 11.04.1944–9.05.1945: 1-й, 4-й Укр. фр., 227 штурм. ад 2 ПА, штурман ад. Отримав два поранення: 28.06.1941 у р-ні ст. Молодечно, Мінська обл., та 23.09.1944 над тер. м. Медзілаборце, Словаччина.

Ордени: Вітчизняної війни ІІ ст., Червоного Прапора, медалі: «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

12.11.1965 звільнений у запас. 1974–1981: Харківський НДІ автоматичних приладів, машиніст.

Помер 1.06.1996 у м. Харків.

ЗАДОРІН Василь Тимофійович, 1920, с. Коперіно Сокольського р-ну Нижньогородської обл., РФ. Лейтенант, ком. телеграфно-буд. взв. Капітан запасу.

У 1939 закінчив Костромський сільськогосподарський технікум. У листоп. 1940 призваний до лав ЧА Сокольським РВК Нижньогородської обл. У груд. 1941 закінчив прискорений курс Київського військ. училища зв'язку.

Груд. 1941 – берез. 1945: Півд.-Захід., Сталінград., Центр., 1-й Білорус. фр., 502 окр. телеграфно-буд. рота, ком. телеграфно-буд. взв. Берез. 1945 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 283 окр. телеграфно-буд. рота, лейтенант, ком. телеграфно-буд. взв.

Ордени: Вітчизняної війни ІІ ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У груд. 1945 звільнений у запас. Працював зав. сільськогосподарського відділу, зав. оргвідділу Дергачівського РК КП(б)У, головою Дергачівського райкому профспілки працівників сільського господарства.

Помер 14.01.2002 у м. Дергачі Харківської обл.

ЗАДОРОЖНА Віра Луківна, 1917, с. Вільхуватка Карлівського р-ну Полтавської обл. Лейтенант, ст. медсестра. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчила семирічку, у 1935 – Красноградський медтехнікум. Серп. 1935 – січ. 1940: Красноградська поліклініка, фельдшер. Січ. 1940 – трав. 1940: військ. служба. Трав. 1940 – черв. 1941: Красноградська поліклініка, фельдшер.

23.06.1941 мобілізована до лав ЧА Красноградським РВК Харківської обл. 23.06.1941–6.08.1945: ЕГ № 1761, Ленінград., 2-й Прибалт. фр., ст. медсестра.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

6.08.1945 звільнена у запас. Із жовт. 1948: Красноградська райлікарня, фельдшер, медсестра.

Померла 20.12.1999 у м. Красноград Харківської обл.

ЗАДОРОЖНА Надія Кирилівна, 1924, Барвінківський р-н Харківської обл. Рядовий.

6.04.1942 мобілізована до лав ЧА Барвінківським РВК Харківської обл.

12.01.1943–9.05.1945: учасник ВВВ, телефоністка.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Із 1945 працювала зав. клубу с. Червоний Лиман, касиром на райпромкомбінаті, зав. магазину робкоопу, головою правління радгоспу «Іллічівка» Барвінківського р-ну Харківської обл.

ЗАДОРОЖНИЙ Василь Якович, 1914, смт Шпиків Тульчинського р-ну Вінницької обл. Підполковник медслужби, нач. хірургічного відділення 155 ППГ.

У серп. 1931 закінчив учительські курси у м. Тульчин Вінницької обл., у 1934 – робітфак при Вінницькому фармацевтичному ін-ті, у 1939 – Вінницький медінститут.

У січ. 1939 призваний до лав ЧА Вінницьким ОВК. У лип. 1939 закінчив Військ.-мед. академію ім. Кірова, м. Ленінград.

У роки ВВВ проходив службу на Далекому Сході. Учасник війни з мілітаристською Японією. 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 618 окр. медсанбат 34 гв. сд 15 А, капітан медслужби, ком. приймально-сортувального взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

По війні проходив службу у Забайкальському ВО, перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У жовт. 1967 звільнений у запас. Працював лікарем Центральної міської клінічної лікарні, травматологом міської лікарні № 2, м. Харків.

Помер 9.01.1981 у м. Харків.

ЗАДОРОЖНИЙ Олександр Семенович, 1909, м. Запоріжжя. Капітан, парторг 25 окр. вогневого б-ну. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив школу ФЗУ, м. Кременчук Полтавської обл.

28.04.1932 призваний до лав ЧА Кременчуцьким РВК Полтавської обл. Квіт. 1932 – груд. 1933: курсант полкової школи, окр. сап. рота 25 сд.

30.06.1941 мобілізований до лав ЧА Барвінківським РВК Харківської обл. Черв. 1941 – верес. 1941: курси удосконалення політскладу ЧА, курсант.

Черв. 1943–9.05.1945: 1-й, 4-й Укр. фр., 75 окр. б-н хімзахисту, парторг. У лют. 1944 був поранений, ЕГ № 2455, м. Тбілісі, Грузія.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

11.08.1945 звільнений у запас через хворобу. Із 1946: Барвінківський райпромкомбінат, рахівник; райвідділ кінофікації, касир.

Помер 7.11.1983 у с. Іллічівка Барвінківського р-ну Харківської обл.

ЗАЄЦЬ Анастасія Юхимівна, 1921, с. Юрченкове Вовчанського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ст. медсестра відділ. ППГ. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчила семирічну НСШ смт Білий Колодязь Вовчанського р-ну. 1938–1940: Вовчанська фельдшерсько-акушерська школа, учениця. Із лип. 1940: Ворошиловський (кол.) медпункт Сахновщинського р-ну Харківської обл., зав. медпункту.

У черв. 1942 добровільно призвана до лав ЧА. 20.06.1942–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., 713 ППГ 65 А, мол. медсестра, ст. медсестра.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1946 звільнена у запас. 14.09.1946–1950: Ворошиловський медпункт, медсестра. 1950 – груд. 1958: Сахновщинський пологовий будинок, ст. акушерка. Із груд. 1958: Шевченківська райлікарня Харківської обл., акушерка.

Померла 21.09.2000 у м. Харків.

ЗАЄЦЬ Іван Павлович, 1919, с. Куп'єваха Богодухівського р-ну Харківської обл. Майор, заст. із політчастини ком. 213 окр. д-ну. Інвалід ВВВ.

1938–1939: з-д № 48, м. Харків, табельник.

3.05.1939 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

3.12.1941–6.04.1942: лижний б-н морської піхоти, 8 окр. Ханкоська морська бр. 6.04.1942–5.05.1942: ЕГ № 1444, на лікуванні. 5.05.1942–1.06.1943: Ленінград. фр., 12 окр. зеніт. артд-н ППО Балт. флоту, ком. відділення. 1.06.1943–15.01.1944: Ленінград. фр., 191 гв. сп 64 гв. сд, ком. відділення. 15.01.1944–26.06.1944: Ленінград. фр., 197 гв. сп 64 гв. сд, комсорг б-ну. 26.06.1944–18.07.1944: ЕГ № 264 і 1360, на лікуванні через поранення. 19.07.1944–9.05.1945: Ленінград. фр., 191 гв. сп 64 гв. сд, комсорг б-ну.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст. (два), медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» I ст., «За бойові заслуги».

24.08.1960 звільнений у запас. ХТЗ, наладчик.

Помер 14.07.1998.

ЗАЄЦЬ Михайло Тихонович, 1919, ст. Боромля, Сумська обл. Лейтенант, нач. зв'язку д-ну в/ч № 4048.

У верес. 1939 добровільно вступив до військ. училища.

Груд. 1939 – черв. 1941: 1-е Ленінград. артучилище, курсант.

22.06.1941–26.06.1941: Прибалт. ВО, в/ч 4048, м. Каунас, Литва, нач. зв'язку д-ну. Черв. 1941 – трав. 1945: перебував у полоні, табір № 1031 м. Регенсбург, Німеччина. Трав. 1945 – верес. 1945: контрольно-перевірочний пункт м. Барнаул.

У жовт. 1945 звільнений у запас. Працював майстром на електротехнічному з-ді «Трансзв'язок», ст. Основа Південної залізниці.

Помер 2.01.1995 у м. Харків.

ЗАЇКА Василь Карпович, 1915, смт Пісочин Харківського р-ну Харківської обл. Капітан, нач. цеху з ремонту електрорадіоспецобладнання військ. авіареммайстерні 151 військ. авіаучилища льотчиків ВПС Приморського ВО, м. Сизрань Самарської обл.

У 1931 закінчив 7 класів Харківської НСШ.

1932–1934: м. Харків, «Союзсільелектро», електрик.

29.10.1936 призваний до лав ЧА через Харківську ШМАС. 15.10.1937 закінчив ШМАС. Жовт. 1938 – трав. 1939: Харківський з-д «Світло шахтаря», електромонтер.

13.05.1939 добровільно вступив до лав РСЧА.

27.06.1941–4.09.1941: Захід., Півд. фр., 4-й ордена Леніна штурм. ап 5 резервної авіагрупи, мол. технік ае з електроспецобладнання. 4.09.1941–11.07.1942: Північ-Кавказ. фр., 7 гв. штурм. ап 230 штурм. ад 4 ПА, механік з електрообладнання. У 1942 тяжко поранений у р-ні м. Луганськ. 11.07.1942–20.10.1942: ЕГ № 3593, м. Семипалатинськ, Казахстан. 15.08.1943–1.03.1945: 2-й Білорус. фр., 7 гв. штурм. ап 230 штурм. ад 4 окр. ПА, механік з електроспецобладнання, заст. ст. техніка ае зі спецслужб.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

30.10.1957 звільнений у запас. Із 1958: ДТСААФ, з-д № 711, інструктор-шофер. Харківська ділянка енергопостачання, електромонтер.

Помер 2.10.1963 у смт Пісочин Харківського р-ну.

ЗАЇКІН Олександр Георгійович, 1913, с. Клементьєво Суздальського р-ну Владимирської обл., РФ. Полковник, заст. нач. полігону з морської частини, Південно-Сахалінський об'єднаний окружний полігон I категорії. Інвалід ВВВ.

У 1927 закінчив 7 класів у с. Клементьєво, у 1929 – дворічний машинобудівний технікум.

13.11.1932 призваний до лав ЧА Кизлярським РВК, Дагестан.

1932–1933: курсант полкової школи, 28 артп Північ.-Кавказ. ВО. 1933–1936: курсант 1-ї Київської артшколи.

Учасник радянсько-фінляндської війни (листоп. 1939 – берез. 1940).

Листоп. 1943 – серп. 1944: 1-й Укр. фр., 60 А, ст. пом. нач. опер. відділу. Серп. 1944–9.05.1945: 1-й, 4-й Укр. фр., 805 гауб. артп РГК 60 А; 839 гауб. артп РГК, заст. ком. полку, ком. полку. 20.10.1944 тяжко поранений.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., Червоного Прапора (два), Олександра Невського, чехословацький «Військовий хрест 1939 року», медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоного Прапора, Леніна, медаль «За бойові заслуги».

7.10.1957 звільнений у запас. Із 1965: Харківська майстерня збірного залізобетону, директор. Із 1967: управління меблевої промисловості, нач. АГЧ.

Помер 19.10.1980 у м. Харків.

ЗАЙЦЕВ Віталій Лазарович, 1922, с. Саввушка Зміїногорського р-ну Алтайського краю, РФ. Майор, нач. відділ. військ.-картографічної частини. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів СШ. Верес. 1941 – лип. 1942: Томський індустріальний ін-т, студент.

14.08.1942 призваний до лав ЧА Томським МВК. 14.08.1942–10.02.1943: Сибірський ВО, 288 зсп, рядовий.

10.02.1943–18.04.1943: Білорус. фр., 207 сп 76 Єльнинської сд, рядовий. 18.04.1943–18.04.1944: 2-й Укр. фр., 76 Єльнинська сд, секретар політвідділу. 18.04.1944–19.06.1944: ЕГ № 5813, на лікуванні.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

У 1947 закінчив Ленінградське Червонопрапорне військ.-топографічне училище. 31.07.1970 звільнений у запас. Серп. 1970 – серп. 1973: Харківська територіальна рада з управління курортами профспілок, інструктор з кадрів. Верес. 1973–11.01.1982: Будинок відпочинку «Сіверський Донець», директор.

Помер 1.07.2004.

ЗАКУРДАЄВ Іван Петрович, 1920, с. Казанська Хава Новоусманського р-ну Воронезької обл., РФ. Мол. лейтенант.

У 1935 закінчив сільську НСШ і вступив до Анненського політпросвіттехнікуму. Черв. 1939 – лют. 1942: працював десятником на будівництві в Архангельській обл.

20.02.1942 призваний до лав ЧА Пролетарським РВК Архангельської обл. У 1943 закінчив курси мол. лейтенантів Степ. фр.

Лип. 1943 – серп. 1943: Степ. фр., 288 гв. сп 94 гв. сд 68 А, ком. стр. взв. 13.08.1943 поранений поблизу м. Харків. Жовт. 1943 – груд. 1943: 2-й Укр. фр., 288 гв. сп 94 гв. сд 68 А, ком. стр. взв. 5.12.1943 поранений поблизу н. п. Стародубівка. Берез. 1944 – лип. 1944: 2-й Укр. фр., 956 сп 295 сд 53 А, ком. стр. взв. Лют. 1945 – трав. 1945: відділ постачання фронту пальним, ком. поїзда.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.05.1946 звільнений у запас. Із 1.08.1969: Будянський фаянсовий з-д Харківської обл., товарознавець.

ЗАКУТИНСЬКИЙ Яків Володимирович, 1924, м. Яготин Київської обл. Капітан-інженер, ком. вогневого взв. 371 гарм. артп 140 сд. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів Харківської СШ № 54. 1941–1942: Каслінський з-д Челябінської обл., слюсар-інструментальник.

2.09.1942 призваний до лав ЧА Верхньоуральським РВК Челябінської обл. 10.07.1943 закінчив курси при 3 окр. навч. бр., Уральський ВО. 14.04.1944–16.06.1944: перебував на лікуванні через хворобу в ЕГ № 1882, м. Іваново. 16.06.1944–9.05.1945: 4-й Укр. фр., 1682 зеніт. артп, ст. далекомірник; чоти-

римісячні курси мол. лейтенантів за спеціальністю ком. вогневого взв.; 371 гарм. артп 140 сд, ком. вогневого взв. У 1945 брав участь у боях на тер. Німеччини, Польщі та Чехословаччини.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

3.06.1946 звільнений у запас. 1948–1962: Харківський з-д № 158, інструктор, в. о. радіоінженера, радіоінженер. У 1951 закінчив радіофакультет ХПІ. Із 1962: Харківський радіозавод № 165, інженер-радист, нач. лабораторії.

Помер 1.02.2000 у м. Харків.

ЗАМОШНИКОВ Василь Афанасійович, 1923, с. Покровське Троїцького р-ну Луганської обл. Ст. лейтенант, заст. військкомісара Ярковського РВК Тюменської обл., РФ.

У 1940 закінчив 10 класів СШ у с. Сенькове Куп'янського р-ну, у 1941 – школу ФЗН, у м. Краматорськ. Працював електрослюсарем на з-ді м. Краматорськ Донецької обл.

16.09.1941 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

20.02.1942–12.09.1943: Брянський фр., 1093 сп 324 сд, навідник міномета. 15.09.1944–14.11.1944: Ленінград. фр., 122 сп 201 сд 8 А, ком. обслуги 82-мм мінометів. 12.09.1943 був поранений у боях за с. Немировичі Смоленської обл., ЕГ № 109, м. Ленінград. У 1946 закінчив Західно-Сибірське військ. піхотне училище за спеціальністю ком. стр. взв.

Медалі: «За відвагу» (три), «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги», (12) подяк від командування за добросовісну службу, за відмінні показники бойової і політичної підготовки.

4.02.1967 звільнений у запас. Працював секретарем Університету марксизму-ленінізму, викладачем у Харківській школі кіномеханіків.

Помер 4.03.1994 у м. Харків.

ЗАМУЛА Василь Іванович, 1918, м. Куп'янськ Харківської обл. Полковник, ст. офіцер 4-го відділу 2-го Головного управління МО. Інвалід ВВВ.

У черв. 1937 закінчив Харківський електротехнічний ін-т.

26.08.1937 призваний до лав ЧА Харківським ОВК. У квіт. 1940 закінчив Мелітопольське авіаучилище Запорізької обл. Одеського ВО.

22.06.1941–5.07.1941: Захід. фр., 121 швидкісний бомбард. ап, ад'ютант ком. полку. 14.01.1942–23.03.1942: Північ. флот, 121 швидкісний бомбард. ап ВПС, нач. стройового відділення. 9.06.1942–7.09.1942: ВПС Північ. флоту, 121 ближньобомбард. ап, нач. стройового відділення. 20.07.1943–9.05.1945: ВПС Північ. флоту, 5 мінно-торпедна ад, ком. штабу з розвід. частини.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

31.08.1950 закінчив ф-т авіатилу Червонопрапорної військ. повітряної академії ЗС СРСР. 20.10.1969 звільнений у відставку. Із 1979: Харківська обл. організація товариства любителів книги, відповідальний секретар Куп'янського відділення.

Помер 17.08.1998 у м. Куп'янськ Харківської обл.

ЗАПОРОЖЕЦЬ Віктор Дмитрович, 1920, м. Миколаїв. Лейтенант, заст. ком. з політчастини 1601 б-ну інтернованих, Північ.-Кавказ. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 6 класів Голопристанської СШ №1 Херсонської обл. 1935–1936: Херсонська обл. електростанція, м. Гола Пристань, учень електрика. У 1937 закінчив курси електриків. 1936–1941: курорт у м. Цюрупинськ Херсонської обл., електростанція, електрик.

8.05.1941 призваний до лав ЧА Цюрупинським РВК Херсонської обл.

22.06.1941–11.11.1942: Захід. фр., 624 сп 137 сд 3 А, рядовий. 15.02.1943 закінчив курси мол. лейтенантів при 3 А, м. Плавськ Тульської обл., за спеціальністю ком. розвідвзв. 15.02.1943–11.06.1943: Брянський фр., 287 сд, ком. розвідвзв. окр. розвідроти. До 15.07.1943: Брянський фр., 315 медсанбат 287 сд, на лікуванні. 15.07.1943–8.08.1944: Брянський, 1-й Білорус. фр., 870 сп 287 сд, ком. розвідвзв. 8.08.1944 поранений. До 22.11.1944: ЕГ № 3212, м. Сочі, на лікуванні.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

11.10.1946 звільнений у запас. Груд. 1946 – квіт. 1947: Ростовський ОРС, м. Новошахтинськ, зав. їдальні. У берез. 1949 закінчив Харківські курси механіків. Із серп. 1949: Харківський з-д контрольно-вимірювальних приладів, слюсар.

Помер 30.11.1998 у м. Харків.

ЗАПОРОЖЧЕНКО Борис Євгенович, 1926, м. Харків.

До війни закінчив 7 класів 125-ї школи м. Харків. Вихованець авіамодельного гуртка Палацу дитячої та юнацької творчості.

Верес. 1944 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 244 гв. Берлінський сп 82 гв. Запорізької сд, ст. сержант, снайпер.

Ордени: Вітчизняної війни, «За мужність», медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги», «За визволення Варшави», «За Одер, Ніссу і Балтику», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні, срібна медаль ВДНГ.

У 1948 вступив до Київського військ.-інженерного училища. У 1957 закінчив Ризьке вище військ.-політичне училище. Закінчив також Український заочний політехнічний інститут, м. Харків. У 1957 звільнений у запас. Працював нач. сектору Фізико-технічного інституту низьких температур АН УРСР.

ЗАПОРОЖЧЕНКО Борис Митрофанович, 1920, м. Ізюм Харківської обл. Майор, нач. розвідроти д-ну 301 артп 8 мех. А, Прикарпатський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 8 класів Ізюмської СШ, у 1940 – Ізюмський оптико-механічний технікум.

28.10.1940 призваний до лав ЧА Ізюмським РВК Харківської обл. 1940–1941: курсант полкової школи, 79 гауб. артп 26 сд.

Жовт. 1941 – лип. 1944: Північ.-Захід., 2-й Прибалт. фр., 625 артп 182 сд, ком. гармати, ком. вогневого взв., ком. бат. 18.07.1944 під час боїв отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 1884, м. Кінешма Івановської обл., РФ.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

30.07.1960 звільнений у запас. 1964–1969: автоколона № 2194, нач. спецчастини, інженер зі спецробіт, м. Ізюм. Із 1970: Ізюмський приладобудівний з-д, нач. бюро перепусток, заст. нач. відділу.

Помер 14.05.1998 у м. Ізюм Харківської обл.

ЗАРАНКІН Григорій Давидович, 1916, с. Петровичі Шум'яцького р-ну Смоленської обл., РФ. Інженер-полковник, заст. ком. 36 окр. залізн. бригади.

У 1931 закінчив 6 класів у с. Петровичі, у 1933 – школу ФЗУ, м. Курськ, у 1936 – робітфак, м. Щолково Московської обл., у 1938 – 2 курси Московського ін-ту інженерів транспорту.

13.10.1938 добровільно вступив до Військ.-транспортної академії, м. Ленінград. 1938–1941: слухач Військ.-транспортної академії, м. Ленінград.

Лип. 1941–9.05.1945: Карел. фр., 6 окр. віднов. б-н, 41 віднов. залізн. б-н, інженер штабу б-ну, нач. штабу б-ну. Учасник війни з Японією: Забайкал. фр., 41 віднов. залізн. б-н, нач. штабу б-ну.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій

Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

7.05.1968 звільнений у запас. Із 1969: ст. інженер 2-ї дистанції цивільних споруд Південної залізниці.

Помер 15.11.1996 у м. Харків.

ЗАРУБІН Федір Пантелійович, 1921, с. Григорівка Великобурлуцького р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, заст. ком. роти 1-го мостобуд. б-ну 31 окр. мостобуд. залізн. полку.

У 1939 закінчив 7 класів Григорівської НСШ. Із 1939: колгосп ім. Сталіна, с. Григорівка, колгоспник.

23.10.1940 призваний до лав ЧА Великобурлуцьким РВК Харківської обл. У черв. 1941 закінчив курси при 8-му Червонопрапорному залізн. полку ім. Воровського Орловського ВО.

15.07.1941–7.11.1944: Північ.-Захід., 3-й, 2-й Прибалт., Ленінград. фр., 37 віднов. залізн. б-н 30 залізн. бр., комсорг б-ну.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

19.09.1951 закінчив чотиримісячні курси заст. ком. роти з політчастини при Львівському військ. політучилищі. 11.01.1956 звільнений у запас. Із 1957: колгосп «Дружба», с. Григорівка, Великобурлуцька МТС, пом. бригадира 3-ї комплексної бригади, обліковець.

Помер 17.07.2001 у с. Григорівка Великобурлуцького р-ну Харківської обл.

ЗАХАРОВ Іван Олександрович, 1912, с. Камські Поляни Нижньокамського р-ну, Татарія, РФ. Полковник, викладач військ. авіаучилища льотчиків.

1928–1930: школа ФЗН, ст. Златоуст, Челябінська обл., учень. Черв. 1930 – черв. 1931: депо ст. Златоуст, слюсар.

1.06.1931 призваний до лав ЧА за спецнабором через Златоустівський РВК Челябінської обл. Черв. 1931 – верес. 1932: 3-тя військ. школа льотчиків, м. Оренбург, курсант.

Квіт. 1943 – листоп. 1944: 3-й, 1-й Укр. фр., 109 гв. штурм. ап.

Орден Червоного Прапора, медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

8.09.1953 звільнений у відставку.

Помер 9.08.1955 у м. Харків.

ЗАХАРОВ Лев Леонідович, 1924, м. Москва. Майор, комбат 2 сб 1 гв. сп 2 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У лип. 1940 закінчив Московську СШ.

У верес. 1940 добровільно вступив до 4-ї Московської артспецшколи. 15.07.1943–1.03.1944: курсант Дніпропетровського артучилища, м. Томськ.

15.04.1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 59 артп, ком. взв. Поранений 16.08.1944 у р-ні Карпат та контужений 10.05.1945 на тер. м. Прага, Чехія.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

28.04.1954 звільнений у запас. У 1958 закінчив електротехнічний ф-т Каунаського (Литва) політехнічного ін-ту. Із серп. 1958: Штерівський електротехнікум Луганської обл., викладач. Із 1963: з-д «Серп і Молот», м. Харків, нач. електровимірювальної лабораторії.

Помер 14.11.2007 у м. Харків.

ЗАХАРОВ Олександр Миколайович, 1913, м. Каслі Челябінської обл., РФ.

У 1933 закінчив технікум з холодної обробки металів. 1933–1941: механік цеху, технік з капітального ремонту обладнання Каслінського чавуноливарного з-ду.

У 1941 призваний до лав ЧА.

1941–1942: КУКС у м. Казань, Татарія, курсант; Київське танко-технічне училище ім. Тимошенка. Трав. 1942 – січ. 1943: Півд.-Захід. фр., 371 тб 169 тбр, пом. ком. танк. роти. 5.01.1943 під час боїв на

Сталінградському напрямі тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3057, 3026. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 203 тбр 15 А, ком. відділення теплових і механічних робіт.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

1946–1951: служба у віддаленій місцевості на о. Сахалін. У 1954 закінчив Центральні бронетанкові КУОС. Проходив службу у Київському ВО. У листоп. 1968 звільнений у запас.

Помер 6.02.1974.

ЗБУКЕР Василь Карпович, 1910, с. Циркуни Харківського р-ну Харківської обл. Інвалід ВВВ.

До війни закінчив 4 класи Циркунівської школи.

У 1941 призваний до лав ЧА: рядовий, стрілець 868 сп 287 сд 3 А. 28.04.1943 потрапив у полон. У 1945 визволений радянськими військами і продовжив службу у складі 1-го Білорус. фр. У боях під Берліном отримав тяжке поранення.

Мав нагороди.

Після війни працював на Харківському з-ді «Здоров'я трудящих».

Помер у 1973.

ЗВОДІН Микола Миколайович, 1916, м. Смоленськ, РФ. Гв. підполковник, пом. ком. 105 винищ. ад.

1933–1935: працював слюсарем на з-ді ім. Сталіна у м. Ленінград. У серп. 1935 призваний до лав ЧА за спецнабором ЦК ВЛКСМ, м. Ленінград. 1935–1939: курсант Енгельського військ. авіаучилища Саратовської обл. Проходив службу у віддаленій місцевості на о. Сахалін.

7.10.1944–7.11.1944: 4-й Укр. фр., 180 гв. винищ. ап, стажер на ком. ае. 9.08.1945–3.09.1945: Далекосхід. фр., 610 винищ. ап 255 окр. ад, ком. ае.

Орден Вітчизняної війни I ст., медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки (два), Червоного Прапора.

Продовжував службу на Півд. Сахаліні, у Закавказькому ВО (ст. Меріа, Грузія), у Київському ВО (м. Харків), у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У 1950 закінчив Липецькі вищі офіцерські льотно-тактичні КУКС частин ВПС ЗС СРСР. У 1956 звільнений у запас. Працював інженером, фізиком-механіком Харківського фізико-технічного ін-ту, контролером на Харківському машинобудівному з-ді ім. Дзержинського.

Помер 24.04.1994 у м. Харків.

ЗВЯГІН Яків Максимович, 1909, м. Копенгаген, Данія. Підполковник техслужби, нач. 293 авіарембази 1 ПА.

У 1927 закінчив Дніпропетровську школу-друкарню. До 1929 працював у друкарні, м. Москва.

15.08.1929 добровільно призваний до лав ЧА через 113 зеніт.-артп 4 артбр Ленінградського ВО. Груд. 1930 – трав. 1932: курсант Ленінградської військ. теоретичної школи льотчиків з курсу авіатехніків. Січ. 1940 – верес. 1940: слухач курсів удосконалення інженерів при Військ.-повітряній академії ім. Жуковського.

22.06.1941–15.03.1944: Захід. фр., управління ВПС 20 А; управління 20 раб ВПС 33 А; 233 штурм. ад, 3 пересувна авіарембаза, ст. інженер з ремонту, нач. пересувної авіарембази. Березь 1944–9.05.1945: 3-й Білорус. фр., відділ польового ремонту інж. авіаслужби, ст. інженер з ремонту літаків.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., Червоного Прапора, медалі: «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Леніна.

20.03.1956 звільнений у запас. 1963–1983: П'ятигорський військ. санаторій Ставропольського краю, РФ, механік.

Помер 11.11.1998 у м. Харків.

ЗЕЛЕНЧЕНКО Борис Соломонович, 1918, с. Іванівка Антрацитівського р-ну Луганської обл. Підполковник, ст. викладач військ. топографії Харківського гв. вищого танкового командного училища Київського ВО.

У 1937 закінчив 10 класів СШ у м. Красний Луч, у 1939 – річні курси при Луганському облвно. До 1940 працював викладачем фізики та математики у НСШ с. Фащівка Антрацитівського р-ну Луганської обл.

9.01.1940 призваний до лав ЧА Краснолуцьким МВК Луганської обл. 1940–1942: курсант Ленінградського військ.-топографічного училища.

Квіт. 1942–23.12.1943: Ленінград. фр., у складі Приморської оперативної групи, ст. топограф штабу і ад'ютант, заст. нач. по тилу; 56 окр. сбр, 124 сд, нач. топослужби. 23.12.1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 13 сд, нач. топослужби.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

21.10.1968 звільнений у запас. 1969–1974: інспектор з кадрів БМУ «Спецбуд-12» тресту «Харківспецбуд». Із 1974: управління капітального будівництва ін-ту «Харківводоканалпроект», інженер техвідділу.

Помер 1.09.1994 у м. Харків.

ЗЕЛІНСЬКИЙ Віктор Федорович, 1910, ст. Наумовка, Бєлгородська обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив Полтавський зоотехнічний ін-т. 1932–1939: Петрівський бурякорадгосп Сумської обл., ст. зоотехнік.

5.07.1941 мобілізований до лав ЧА Ніжинським РВК Чернігівської обл. Лип. 1941 –листоп. 1941: Харківське артучилище, м. Суми, курсант.

21.11.1941–12.07.1942: Півд.-Захід. фр., 89 артп 66 сд, ком. взв. 11.11.1943–10.01.1944: 1-й Укр. фр., 764 сп 232 сд, рядовий; 102 ск, ком. взв. зв'язку. 1.02.1944 і 14.01.1945 був тяжко поранений. Січ. 1945 – квіт. 1945: на лікуванні в ЕГ № 2152.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

4.07.1945 звільнений у запас. Авторемзавод № 10, робітник, ст. кочегар.

Помер 6.12.2001 у смт Слатине Дергачівського р-ну Харківської обл.

ЗЕЛКІНА Марія Ісаївна, 1919, м. Пирятин Полтавської обл. Капітан медслужби, лейтенант, лікар-ординатор 271 окр. мсб 254 сд. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчила 1-й Харківський медінститут.

18.02.1942 призвана до лав ЧА Нижньотагільським МВК Свердловської обл., РФ. Лют. 1942 – лют. 1946: служба в Рад. А. Карел., Волхов., Ленінград., Воронез., Степ., 2-й Укр., 1-й Укр. фр., 271 окр. мсб 254 сд 52 А, лікар-ординатор.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

4.02.1946 звільнена в запас. Із 1949: ВГ № 384, м. Харків, лікар-хірург. 1950–1965: 15-та міська лікарня, м. Харків, лікар, завлаб.

ЗЕНКІН Федір Іванович, 1915, с. Дмитріївка Бєлгородської обл., РФ. Підполковник, заст. ком. 71 мех. полку 9 мех. див.

1935–1937: колгосп «Прогрес», ст. рахівник, зав. клубу.

У 1939 закінчив Тамбовське Червонопрап. піхотне училище.

Верес. 1939 – жовт. 1939: учасник походу у Західну Білорусь.

Лип. 1941 – січ. 1942: Калінінський фр., ад'ютант нач. штабу. Січ. 1942 – берез. 1944: 3 морська бр. 7 окр. А, нач. штабу б-ну. Берез. 1944 – серп. 1945: Карел. фр., штаб 3 морської сбр, нач. 1-ї частини.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я»,

«За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени: Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

17.12.1956 звільнений у запас. Харківський обл. радіоклуб ДТСААФ, нач. навчальної частини; штаб ЦО Харківської обл., нач. штабу.

Помер 30.05.1978.

ЗЕНКІНА (ІЛЬЇНА) Зоя Іванівна, 1919, м. Самара, РФ.

Брала участь у бойових діях із лют. 1940 по груд. 1946 у складі 7 А Карел. фр., (яка входила в Далекосхід. А з 22.06.1941 по 15.11.1944) в званні лейтенанта медслужби. Була поранена.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

ЗИБОВ Олексій Михайлович, 1914, м. Москва, РФ. Полковник медслужби, головний терапевт Закавказького ВО.

1930–1936: лаборант на з-ді «Москвоголь». 1936–1938: учень робітфаку при 2-му Московському медінституті. 1938–1941: студент 2-го Московського медінституту.

У жовт. 1941 зарахований на військ. факультет при 2-му Московському медінституті Фрунзенським РВК (кол.) м. Москва.

Лип. 1942 – трав. 1945: Волхов., Ленінград., 3-й Прибалт. фр., 468 окр. мсб 382 сд 59 А, ком. сан. взв.; Ленінград. фр., 416 окр. мсб 327 сд 8 А, ком. б-ну.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні служив у Далекосхідному, Прибалтійському, Забайкальському, Закавказькому ВО. У черв. 1972 звільнений у запас. Працював викладачем Кишинівського державного медінституту Молдови, Харківського медучилища № 1.

Помер 17.03.1995 у м. Харків.

ЗИМЕНКО Анатолій Олексійович, 1923, м. Люботин Харківської обл. Ст. лейтенант медслужби, ст. фельдшер базового тральника.

У 1941 закінчив 10 класів СШ № 13 м. Люботин.

У лип. 1941 добровільно призваний до лав ЧА у Кронштадтське військ.-морське медучилище.

29.07.1941–23.09.1941: військ.-морське медучилище, курсант.

Верес. 1941 – листоп. 1941: Ленінград. фр., 6 окр. морська бр., стрілець. 3.11.1941 був поранений. Листоп. 1941 – 20.12.1941: на лікуванні через поранення. 20.12.1941 – лют. 1942: Ленінградський порт, НКВС, комендантський взв., рядовий.

Медаль «За бойові заслуги».

У жовт. 1946 закінчив Одеське військ.-морське медучилище. 22.05.1961 звільнений у запас. З-д із ремонту комунального устаткування, м. Харків, інженер.

Помер 27.04.1984.

ЗИРІН Ян Федорович, 1908, м. Севастополь, Крим. Підполковник, заст. нач. штабу 236 винищ. ад 34 ПА, Закавказький ВО.

У 1928 закінчив 9 класів Сімферопольської СШ. 1933–1935: торгове управління Ленінградської спілки споживчих товариств, інспектор, нач. інспекції. У 1935 закінчив 2-й курс відділ. держ. курсів іноземних мов, м. Ленінград.

5.11.1930 призваний до лав ЧА Центральним РВК м. Ленінград. 18.09.1931 закінчив курси однорічників при Укр. полку військ ОДПУ ім. Дзержинського, м. Харків. 15.05.1935 вдруге призваний до лав ЧА Центральним РВК м. Ленінград. 10.11.1935 закінчив КУКС при Ленінградській військ.-інж. академії. 13.01.1939 закінчив 3-тю військ. школу льотчиків-спостерігачів Приволзького ВО.

Учасник походу у Західну Україну та Бессарабію. 21.03.1941–10.11.1941: Кременчуцька військ. школа стрільців-бомбардирів, м. Харків. 20.12.1941–30.11.1943: Волхов., Брянський фр., 658 штурм. ап,

заст. нач. штабу з оперативно-розвідувальної частини.

Медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

5.11.1945 закінчив командний ф-т Військ. академії штурманського складу ВПС РСЧА, ст. Моніно, Московська обл. 22.09.1955 звільнений у запас. Із серп. 1959: Харківська станція техобслуговування № 2, механік, шофер.

Помер 10.01.2000 у м. Сімферополь, Крим.

ЗІНКОВ Володимир Іванович, 1920, с. Велика Буконь Кокпектинського р-ну Семипалатинської обл., Казахстан. Гв. капітан запасу, ком. батареї. Інвалід ВВВ.

1937–1940: Урнецька МТС Семипалатинської обл., робітник.

11.10.1940 призваний до лав ЧА Кокпектинським РВК Семипалатинської обл.

22.06.1941–11.06.1943: Північ.-Захід., 1-й Білорус. фр., 523 сп 188 сд, ком. міномет. взв., заст. ком. батареї. 11.06.1943–11.10.1943: КУКС при 69 зап. артп, слухач. 11.10.1943–11.10.1944: 88 гв. артп 38 гв. сд, ком. батареї. 11.10.1944 був тяжко поранений.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

31.08.1946 звільнений у запас. 1948–1956: республіканська партійна школа при ЦК КП(б) Казахстану, комендант, радист. Із 1957: Червонозаводський райхарчоторг, зав. магазину.

Помер 6.09.1996.

ЗІНЬКІВСЬКИЙ Григорій Купріянович, 1912, с. Улянівка Красноградського р-ну Харківської обл. Майор запасу, секретар парторганізації 397 окр. б-ну механізованих робіт 10 дорожньо-буд. див.

1933–1934: з-д № 55, м. Павлоград Дніпропетровської обл., слюсар.

30.10.1934 призваний до військ НКВС Красноградським РВК Харківської обл. 15.11.1938–3.01.1940: Військ.-політичне училище ім. Ворошилова військ НКВС, Новий Петергоф.

21.02.1940–13.03.1940: учасник радянсько-фінляндської війни у складі 8 зсп військ НКВС на посаді політрука взв.

22.06.1941–16.12.1941: Карел. фр., у складі 72 прикорд. загону прикорд. військ НКВС на посаді політрука 13 застави. 16.12.1941–9.05.1945: Волхов., 1-й Білорус. фр., у складі 185 окр. сб військ НКВС на посаді політрука роти; у складі 107 окр. маневр. групи військ НКВС із охорони тилу фронту на посаді заст. нач. групи з політчастини.

Ордени: Червоної Зірки, медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

14.06.1955 звільнений у запас. «Харківводопровід», інженер.

Помер 19.04.2000 у м. Харків.

ЗМІЄВЕЦЬ Григорій Юхимович, 1922, с. Яструбинці Іллінецького р-ну Вінницької обл. Підполковник, ст. інструктор з оргпартроботи парткому Казанського вищого танкового командного училища.

У 1940 закінчив 10 класів Маріупольської СШ.

1.11.1940 призваний до лав ЧА Маріупольським МВК Донецької обл.

1.09.1941 закінчив 1-у Вольську військ. школу авіамеханіків.

1.09.1941 – груд. 1943: Північ.-Захід., Півд.-Захід., Сталінград., Воронез., Степ., 2-й Укр. фр., 515 винищ. ап, авіамеханік, комсорг полку.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., ювілейні.

У 1950 закінчив Всесоюзний юридичний заочний ін-т, м. Москва. 30.10.1955 закінчив екстерном повний курс Київського Червонопрапорного військ. училища ім. Робітників Червоного Замоскворіччя.

26.08.1967 звільнений у відставку. Із 1969: дирекція будівництва Харківського метрополітену, інспектор з кадрів та спецроботи; спецуправління пусконалагоджувальних робіт «Харківрембудмонтаж», інженер з техніки безпеки.

Помер 8.05.1993 у м. Харків.

ЗОЗУЛЯ Володимир Васильович, 1913, смт Кіровськ Краснолиманського р-ну Донецької обл. Капітан, черговий помічник військ. коменданта м. Капошвар, Угорщина. Інвалід ВВВ.

Закінчив 7 класів, у 1933 – планово-економічний технікум, м. Артемівськ Донецької обл.

15.10.1935 призваний до лав ЧА Дебальцевським РВК Донецької обл. У 1937 закінчив школу ком. взв. у м. Хабаровськ.

3.09.1939 призваний вдруге до лав ЧА Київським ВО і направлений до 22-го прикорд. загону, м. Волочиськ Хмельницької обл.

Черв. 1941 – лют. 1942: Півд.-Захід. фр., 1 сп 99 сд, ком. роти. 25.02.1942 у боях поблизу м. Луганськ отримав поранення. Лют. 1942 – берез. 1942: перебував на лікуванні. Квіт. 1942 – верес. 1942: Сталінград. фр., 192 сд, заст. ком. б-ну. У боях під Сталінградом тяжко поранений і контужений. Верес. 1942 – берез. 1945: 3-й Укр. фр., 200 зсп, ком. б-ну. Берез. 1945 – квіт. 1945: 3-й Укр. фр., 36 А, у складі опер. групи при штабі А, розвідник.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

27.02.1947 звільнений у запас. Машзавод м. Дебальцеве, товарознавець.

Помер 20.06.1989 у м. Дебальцеве Донецької обл.

ЗОЗУЛЯ Станіслав Якович, 1927, с. Хотмизьк Борисовського р-ну Бєлгородської обл., РФ.

Станіслав Якович народився у сім'ї залізничника. До 1939 навчався у Хотмизькій школі, згодом сім'я переїхала до Харкова. У вересні 1941 пішов до сьомого класу Харківської СШ (район Нова Баварія), але війна не дала змоги закінчити навчання. Середню освіту Станіслав Якович здобув у 1950, у вечірній школі.

З початком війни сім'я переїжджає до Куп'янська. Починаються нелегкі життєві університети. Перебуваючи в евакуації, худорлявий 14-річний підліток працював на спорудженні великої вузлової станції Петрів Вал поблизу Сталінграда. Нарівні з дорослими хлопчик справлявся з важким колійним молотком, майстерно забивав «костури» і «пришивав» до шпал заново укладені рейки. Як тільки вороги розвідали про нову залізничну гілку, почали систематично бомбардувати цю ділянку, після чого рейки перетворювалися на купу металу, а залізничне полотно покривалося глибокими вирвами. Люди не досипали, працювали і вдень, і вночі.

Із груд. 1943 Станіслав Якович – помічник кочегара паровоза в особливому резерві паровозної колони № 53 (ОРКП–53). Тяжка непосильна праця надірвала здоров'я юнака. Отримавши звільнення від роботи на короткий час, у 1944 повернувся у визволений Харків. Деякий час працював кочегаром паровоза у депо ст. Основа.

У жовт. 1944 за наказом відділу кадрів НКШС направлений до ОРКП–53 на посаду пом. машиніста паровоза.

Смертельно небезпечними були фронтові будні залізничників. Фашистські льотчики спеціально полювали за паровозами, бо отримували високі нагороди за їх знищення. Наприкінці війни, перебуваючи на території Східної Пруссії, Станіслав Якович здійснив героїчний вчинок. Диверсанти готували крупну аварію, маючи на меті зіткнути ешелон з пораненими, яких відправляли на Батьківщину, із замінованим ешелоном. Отримавши команду відправлятися, 17-річний пом. машиніста поспішав до свого локомотива і раптом побачив зустрічний «чужий» ешелон, який стрімко наближався. Лічені хвилини відділяли від страшної катастрофи, але хлопець встиг

перевести залізничні стрілки і упав на землю. Замінований потяг проніся по сусідній колії і врізався у пристанційні будівлі. Почувся сильний вибух... Що було далі – юнак не пам'ятав, тому що отримав тяжку контузію і втратив свідомість. Ризикуючи власним життям, він врятував життя сотень поранених радянських бійців і командирів Радянської армії разом з медперсоналом госпіталю.

За попередження загибелі військового потягу на ст. Найденбург 17.05.1945 Зозуля Станіслав Якович був представлений до нагородження медаллю «За доблесну працю в роки Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр.».

Із берез. 1948, після розформування ОРКП-53, пішов навчатися на курси машиністів у м. Калуга та Центральні технічні курси. Після їх закінчення отримав звання техніка паровозного господарства. Із берез. 1949: машиніст паровоза в депо ст. Основа, де він пропрацював понад 30 років. Доводилося керувати тепловозами, електровозами, але локомотив на паровій тязі назавжди залишиться найдорожчим. За сумлінну і багаторічну працю Станіслав Якович нагороджений почесними знаками «Відмінний паровозник», «Почесному залізничнику», медаллю «Ветеран праці».

21.08.1991 Генеральний Штаб Збройних Сил СРСР затвердив «Перелік спеціальних формувань НКШС», які забезпечували військові перевезення і відбудову об'єктів залізничного транспорту у межах тилових кордонів діючих фронтів в період Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр., згідно з яким працівників ОРКП прирівняли до учасників бойових дій.

Цей статус учасника бойових дій отримав Зозуля Станіслав Якович.

Незважаючи на поважний вік, Станіслав Якович продовжує займатися активною громадською діяльністю, на героїчних прикладах воїнів Великої Вітчизняної виховує у патріотичному дусі підростаюче покоління. Під час святкування 65-річчя Великої Перемоги у складі потягу «Дружба» відвідав міста Бєлгород, Курськ, Орел, Тула, Москва і навіть зняв відеофільм про ці визначні місця бойової слави.

ЗОЛОТАРСЬКИЙ Григорій Мусійович, 1917, м. Малин Житомирської обл. Підполковник техслужби, ст. інженер з авіаозброєння 142 винищ. ад ППО, м. Нижній Новгород.

У 1932 закінчив 7 класів початкової школи при дитячому будинку н. п. Карачівка Харківського р-ну Харківської обл., у 1934 – школу ФЗУ при Харківському електромеханічному з-ді, фрезерувальник.

7.05.1935 призваний до лав ЧА Харківським РВК.

1935–1937: курсант 2-го Ленінградського авіатехучилища ППО.

Учасник походу у Захід. Україну у верес. 1939.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–22.07.1941: 23 винищ. ап, ст. технік з озброєння ае. Із жовт. 1941: 28 винищ. ап ППО. 21.06.1943–1945: 317 винищ. ад, заст. ст. інженера з озброєння.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

25.11.1960 звільнений у запас. Із 1963: техконтора «Будмехзапчастина», п/с № 313/18, інженер з техніки безпеки; Будинок техніки, ст. інженер.

Помер 3.04.1995 у м. Харків.

ЗОЛОТУХІН Степан Трохимович, 1923, с. Крюково Борисовського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Ст. технік-лейтенант, нач. арт. рем. майстерні. Інвалід ВВВ.

1938–15.06.1941: Ростовська артспецшкола, курсант.

22.06.1941 добровільно вступив до Ленінградського Червонопрап. арттехучилища.

10.10.1942–15.12.1942: Північ.-Захід. фр., 2 окр. сб 87 окр. сбр, нач. артмайстерні. 15.12.1942 тяжко поранений. 11.11.1944–

28.12.1944: 2-й Білорус. фр., 1196 артп, арттехнік.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

27.12.1954 звільнений у запас. 1958–1963: Харківський інженерно-економічний ін-т, студент. 1963–1966: п/с № 115, інженер-нормувальник. 1969–1972: ін-т «ВНИПИ Черметэнергоочистка», ст. науковий співробітник, керівник групи.

Помер 4.11.2008.

ЗУБ Андрій Арсентійович, 1919, смт Вільшани Дергачівського р-ну Харківської обл. Капітан техслужби.

У 1937 закінчив 10 класів СШ у смт Вільшани, у 1941 – Харківський ін-т радянської торгівлі.

У лип. 1941 мобілізований до лав ЧА Київським РВК м. Харків. Лип. 1941 – берез. 1942: прискорений курс Арт. академії ім. Дзержинського у м. Москва, слухач.

Черв. 1942 – груд. 1944: Захід., 2-й Білорус. фр., 55 гауб. артп РГК 7 гв. ск, нач. артпостачання.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У лип. 1946 звільнений у запас. Працював у «Головунівермазі» м. Харків.

Помер у 2004.

ЗЮБІН Василь Федорович, 1918, Атбасарський р-н Акмолинської обл., Казахстан. Підполковник медслужби, нач. медслужби 132 бомбард. ад 24 ПА.

У 1937 закінчив Саратовський педробітфак і вступив до Саратовського медінституту.

У черв. 1940 зарахований слухачем військ. факультету при Саратовському медінституті.

Груд. 1941 – січ. 1942: Волхов. фр., 1249 сп 377 сд, мол. лікар полку. Під час боїв за м. Кіриші Ленінградської обл. у груд. 1941 був контужений, а у січ. 1942 тяжко поранений.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

Після участі у бойових діях ВВВ служив у Півд.-Уральському, Харківському, Київському, Одеському ВО, у складі Центральної групи радянських військ у Німеччині. Жовт. 1956 – листоп. 1956: учасник військ. подій в Угорщині. У трав. 1969 звільнений у запас. Працював інспектором Дзержинського райздороввідділу, нач. штабу ЦО міської лікарні № 26, м. Харків.

Помер 19.06.1996 у м. Харків.

ЗЮЗЬКО Яків Іванович, 1916, с. Бєляни Гродненського р-ну Гродненської обл., Білорусь. Ст. лейтенант, нач. хімслужби 825 б-ну зв'язку 15 мех. див. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 6 класів Бєлянської школи. Із 1933: Донецька шахта № 7, шахтар; Тверський з-д «Красный кирпичник», бригадир.

20.10.1937 призваний до лав ЧА Пушкінським МВК Ленінградської обл.

10.08.1938 закінчив школу мол. командирів, 265 гсп 20 гсд.

Серп. 1941–15.03.1942: Північ.-Кавказ. фр., 174 окр. б-н зв'язку 20 гсд, хімінструктор. 15.03.1942–4.08.1943: Північ.-Кавказ. фр., 265 гсп 20 гсд, ком. хім. взв. Серп. 1943 – жовт. 1944: курсант Калінінського військучилища тех. військ ЧА, м. Москва, згодом – вогнеметного військ. училища РСЧА. 5.03.1945–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 25 окр. вогнеметний б-н 3 А, пом. ком. вогнеметної роти.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача за оволодіння м. Бреслау, Польща.

21.12.1946 звільнений у запас. Із 1947: Дергачівське РУ № 24, комірник, Дергачівський пункт «Заготзерно», пом. зав. складу, Дергачівський радробіткооп, завгосп.

Помер 23.04.1995 у м. Дергачі Харківської обл.

І

ІВАНКОВ Віктор Іванович, 1906, с. Голубово Первомайського р-ну Тверської обл., РФ. Підполковник, ком. 98 окр. колійного залізн. б-ну.

У жовт. 1928 призваний до лав ЧА. 1933–1936: Училище військ. сполучень ім. Фрунзе, м. Ленінград, курсант.

Черв. 1941 – квіт. 1945: Півд.-Західн., Брянський фр., 17 окр. віднов. залізн. б-н, пом. ком. б-ну; Брянський, 2-й Прибалт. фр., 13 віднов. залізн. б-н, нач. штабу б-ну. У лип. 1941 під час боїв був поранений.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

По війні продовжував службу у залізн. військах. У берез. 1954 звільнений у запас. Очолював Жовтневий РК ДТСААФ м. Харків.

Помер 8.07.1995 у м. Харків.

ІВАНОВ Василь Дмитрович, 1923, м. Судогда Владимирської обл., РФ. Капітан техслужби, нач. слюсарно-механічної гр. 602 винищ. ап, Півд.-Урал. ВО.

У 1940 закінчив 7 класів Судогодської НСШ.

26.11.1940 добровільно призваний до лав ЧА Судогодським РВК Владимирської обл. 26.11.1940–30.09.1941: Вовчанська військ. школа авіамеханіків, курсант.

30.09.1941–6.11.1941: Північ.-Захід. фр., 522 винищ. ап, авіамеханік. 6.11.1941–19.05.1942: 14 ап Москов. ВО, авіамеханік. 19.05.1942–27.01.1943: 2 ап Москов. ВО, авіамеханік. 27.01.1943–3.08.1944: 1-й Прибалт. фр., 21 винищ. ап, авіамеханік.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За визволення Кореї», «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., ювілейні.

14.09.1946 закінчив Харківське вище авіатехнічне училище.1946–1959: продовжував військову службу на тер. Китаю. 23.12.1959 звільнений у запас. Із 1961: Харківська організація № 231, слюсар; Харківський авіазавод, контрольний майстер.

Помер 13.10.2004 у м. Харків.

ІВАНОВ Василь Петрович, 1918, с. Липня (кол.) Кулебацького р-ну Нижньогородської обл., РФ. Ст. лейтенант, комбат 295 сп 160 сд, Мінський ВО. Інвалід ВВВ.

До війни закінчив 8 класів НСШ, с. Липня.

У січ. 1940 призваний до лав ЧА Кулебацьким РВК Нижньогородської обл. 1940–1941: курсант полкової школи 158 гауб. артп, м. Ростов-на-Дону.

Черв. 1941 – січ. 1942: Півд.-Захід. фр., 34 окр. протитанк. д-н 38 сд, ком. гармати. Січ. 1942 – берез. 1942: Захід. фр., 58 зсп, курси мол. лейтенантів, курсант. Берез. 1942 – трав. 1945: 2-й Білорус. фр., 1324 сп 413 сд; 1295 сп 160 сд, ком. взв., комбат. У боях був тричі поранений та двічі контужений.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

24.08.1945 звільнений у запас.

Помер 23.03.2001 у м. Харків.

ІВАНОВ Віктор Васильович, 1910, с. Коробочкине Чугуївського р-ну Харківської обл. Підполковник, нач. топографічного відділення штабу 25 А Далекосхід. ВО.

У 1923 закінчив 5 класів Харківської НСШ.

14.09.1927 добровільно призваний до лав ЧА через Харківську військ.-підготовчу школу. 1927–1931: курсант Ленінградської військ.-топографічної школи. 1938–1941: слухач Московської військ.-інж. академії ім. Куйбишева, геодезичний ф-т.

Серп. 1941 – берез. 1945: Захід. фр., 31 моторизований топозагін, нач. відділення, заст. ком. загону. Берез. 1945–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 36 моторизов. топозагін, нач. геофототеодолітного відділення.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоного Прапора, Леніна.

3.09.1955 звільнений у запас .

Помер 14.09.1963 у м. Харків.

ІВАНОВ Георгій Вікторович, 1922, с. Орловка Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Старшина надстрокової служби, старшина д-ну. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 7 класів НСШ у с. Безсоновка Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл. 1935–1941: радгосп № 5, Бєлгородський р-н, робітник.

10.06.1941 призваний до лав ЧА Мікояновським (кол.) РВК Курської обл. 10.06.1941–19.10.1941: школа мол. авіаспеціалістів, м. Фрунзе (нині Бішкек), Киргизія.

31.01.1942–10.03.1943: Волхов. фр., 14 ПА, у складі 662 зміш. ап, майстер з озброєння. 13.03.1943–11.05.1945: Воронез., 1-й, 2-й Укр. фр., 52 А, у складі 556 окр. ае, механік з авіаозброєння. 23.01.1945 отримав поранення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

4.08.1961 звільнений у запас.

ІВАНОВ Іван Іванович, 1924, Оленінський р-н Тверської обл., РФ. Інженер-підполковник, ст. викладач кафедри № 16 Харківського вищого інженерно-командного училища.

У 1941 закінчив 10 класів СШ, смт Оленіно Тверської обл.

3.10.1941 призваний до лав ЧА Оленінським РВК Тверської обл. Жовт. 1941 – лип. 1942: курсант Актюбінської авіашколи, Казахстан. Верес. 1942 – лип. 1943: слухач, льотний центр ЦПФ, м. Новосибірськ, потім м. Баку, Азербайджан. 18.07.1943–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 26 окр. ап 17 ПА, бортмеханік і борттехнік.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

У 1961 закінчив Харківське вище військове інженерно-авіаційне училище, диплом з відзнакою. Кандидат технічних наук. 26.03.1969 затверджений у званні доцента на кафедрі «Ефективність літальних апаратів» у Харківському вищому інженерно-командному училищі.

Помер 27.03.1970.

ІВАНОВ Іван Миколайович, 1925, с. Верхній Телелюй Грязинського р-ну Липецької обл., РФ. Старшина надстрокової служби, старшина бат. 919 окр. зеніт. ракетного полку.

30.03.1943 призваний до лав ЧА Грязинським РВК Липецької обл.

У жовт. 1943 закінчив школу сержантського складу.

Листоп. 1943 – листоп. 1944: 8 гв. сп 3 гв. пов.-десант. див., пом. ком. взв.; 169 арм. зсп, в резерві; 78 сп 74 сд, ком. відділення. У листоп. 1944 під час форсування р. Дунай отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 4509. Берез. 1945 – трав. 1945: 30 гв. пов.-десант. полк 10 гв. пов.-десант. див., ком. відділення.

Орден Слави III ст., медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

По війні залишився на надстроковій службі (313 зеніт.-артп в/ч №63148). 16.05.1967 звільнений у запас. Працював нач. лазне-прального комбінату в/ч № 63148, охоронцем Богодухівської ощадкаси № 283.

Помер 24.02.2002 у м. Богодухів Харківської обл.

ІВАНОВ Михайло Афанасійович, 1914, с. Підгорне Романовського р-ну Саратовської обл., РФ. Ст. лейтенант.

У 1932 закінчив 7 класів НСШ, с. Дурникіно (кол.) Романовського р-ну, у 1935 –

Балашовський агроґрунтовий технікум, у 1937 – Балашовський учительський ін-т.

28.01.1940 призваний до лав ЧА Балтайським РВК Саратовської обл. У черв. 1941 закінчив Орловське піхотне училище, курси «Выстрел» у м. Солнєчногорськ Московської обл. Листоп. 1941 – груд. 1942: Півд.-Захід. фр., 51 сп 93 сд 43 А, ком. стр. роти. У груд. 1942 поранений та контужений, ЕГ № 1668, м. Казань, Татарстан.

20.12.1950 звільнений у запас через хворобу. Працював зав. сільської бібліотеки, згодом учителем фізкультури НСШ № 6, головою сільради, Саратовська обл.

Помер 9.06.1987 у м. Харків.

ІВАНОВ Михайло Сергійович, 1917, м. Ірміно Луганської обл. Капітан, ком. взв. 81 окр. колійного залізн. б-ну.

Верес. 1935 – квіт. 1936: муз. училище, м. Артемівськ Донецької обл., учень. Квіт. 1936 – серп. 1938: шахта № 4/2–біс, м. Ірміно Луганської обл., рахівник.

15.11.1938 призваний до лав ЧА Луганським МВК.

22.06.1941–28.12.1941: Півд.-Захід. фр., 64 відбуд. залізн. б-н, ком. муз. взв. 28.12.1941–9.05.1945: Захід., 1-й Прибалт., Волхов., Ленінград., 3-й Прибалт., Карел., 1-й Укр. фр., 81 відбуд. залізн. Червонопрап. б-н, ком. взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

13.12.1955 звільнений у запас. Балаклійський автопарк, диспетчер.

Помер 23.11.1981 у м. Балаклія Харківської обл.

ІВАНОВ Сергій Максимович, 1919, с. Касачовка (кол.) Шумяцького р-ну Смоленської обл., РФ. Майор, ком. буд. роти 98 окр. буд. б-ну Будівельного управління Київського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів СШ, с. Петровичі Шум'яцького р-ну.

15.12.1939 добровільно призваний до лав ЧА Шумяцьким РВК Смоленської обл. Груд. 1939 – лип. 1941: курсант Смоленського стрілецько-кулеметного училища.

Лип. 1941 – верес. 1941: Півд.-Захід. фр., 886 сп 298 сд 12 А, ком. кулеметної роти. Був поранений 18.09.1941 у бою за м. Ямпіль Сумської обл.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

19.05.1956 звільнений у запас. Із 1960: в/ч № 52337, м. Харків, зав. складу. 1964–1968: з-д «Серп і Молот», наладчик. Із 1968: інспектор з пожежної охорони, товарознавець на Харківській ф-ці «Труд».

Помер 1.12.2000 у м. Харків.

ІВАНОВ Юрій Георгійович, 1924, м. Харків. Капітан, у розпорядженні командувача військ Ленінградського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 7 класів Харківської СШ.

1.07.1943 добровільно призваний до лав ЧА із 14-ї Харківської артспецшколи.

15.12.1944 закінчив Ленінградське артучилище, м. Енгельс. 15.01.1945–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 780 гарм. артп 207 сд 3 Уд. А, ком. взв., комбат. 19.02.1945 легко поранений під м. Калке, Померанія. Перемогу зустрів у Німеччині.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 2 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

До 16.02.1950 перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 1950–1953: ком. взв. управління бат. 133 гв. гауб. артп 37 гв. мех. див. Ленінградського ВО. 20.06.1946 закінчив КУОС артилерії, 10.06.1955 – 2-й курс ВІРТА. 30.09.1955 звільнений у запас. Із 1955: Харківський з-д № 388, учень оператора, відділ КБ, технік, ст. інженер; з-д «Радіодеталь», м. Харків, ст. інженер.

Помер 9.10.2002 у м. Харків.

ІВАНОВСЬКИЙ Юрій Іванович, 1921, с. Кременичі Дрегальського (кол.) р-ну Новгородської обл., РФ. Капітан техслужби, технік ланки 340 окр. трансп. ае.

У 1939 закінчив 10 класів Кіровської залізничної школи № 29, Мурманська обл.

У верес. 1939 добровільно вступив до лав ЧА. Ленінградські курси удосконалення ВПС ЧА. Із 1942: слухач школи пілотів початкового навчання.

Верес. 1942 – жовт. 1943: Схід. фр., 983 винищ. ап 298 винищ. ад, технік ланки. Жовт. 1943–9.05.1945: Півд.-Захід. фр., 340 окр. трансп. ае ВПС ППО, борттехнік Лі-2.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

15.03.1952 звільнений у запас. 1956–1965: електрик на Держ. союзному з-ді п/с № 231. 1966–1971: ст. інженер Харківського відділення держ. ін-ту «Промзернопроект».

Помер 1.07.1977 у м. Харків.

ІВАНЧИКОВ Федір Васильович, 1920, сел. Ново-Полєво Глазуновського р-ну Орловської обл., РФ. Капітан, ком. роти. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 8 класів Глазуновської СШ.

10.08.1938 добровільно призваний до лав ЧА Малоархангельським РВК Орловської обл. Верес. 1938 – груд. 1939: Рязанське піхотне училище, Московський ВО, курсант. Груд. 1939 – черв. 1941: 115 сп 75 сд, Західний Особливий ВО, м. Мінськ, ком. кулемет. взв.

Черв. 1941 – лип. 1941: Захід. фр., 115 сп 75 сд, ком. кулемет. взв. 14.07.1941 тяжко поранений під с. Сінкевичі, Захід. Білорусь. Лип. 1941 – берез. 1942: ЕГ № 3312, м. Саратов, на лікуванні через поранення. Берез. 1942 – серп. 1942: 73 зсп 19 зап. зеніт. сбр Приволзького ВО, заст. ком. кулемет. роти зі стройової частини. Серп. 1942 – листоп. 1942: Сталінград. фр., 358 сп 116 сд, ком. кулемет. роти. 28.11.1942 легко поранений під Сталінградом. До лют. 1943 перебував в ЕГ № 1139, м. Сизрань, на лікуванні. Лют. 1943 – верес. 1943: Брянський фр., 350 сп 96 сд, ком. кулемет. роти. 11.09.1943 тяжко поранений під Брянськом. До 22.04.1944 перебував в ЕГ № 3862, м. Свердловськ, на лікуванні. 23.04.1944 – трав. 1945: 11 полк резерву офіцерського складу Уральського ВО.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

Продовжував військ. службу. 29.10.1945 звільнений у запас через хворобу. Із берез. 1953: в/ч № 55484, м. Харків, електрозварник.

Помер 13.06.2000 у м. Харків.

ІВАШКІН Герасим Петрович, 1908, с. Коски Рославльського р-ну Смоленської обл., РФ. Підполковник медслужби, нач. 14 санітарно-контрольного пункту.

У 1926 закінчив 9 класів, м. Рославль, у 1931 – 1-й Московський медінститут.

1.04.1932–26.12.1932: строкова служба.

12.07.1941 призваний до лав ЧА республіканським військкоматом Мордовії. Учасник війни з Японією: 2-й Далекосхід. фр., сан.-епідем. загін № 2 Червонопрапорної армії, нач. пересув. відділення.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

21.01.1961 звільнений у запас. Із 1964: Дзержинська райсанепідемстанція м. Харків, гол. лікар.

Помер 1.06.1991 у м. Харків.

ІВАЩЕНКО Василь Денисович, 1915, м. Алчевськ Луганської обл. Полковник, нач. розвідки Харківської див. ППО.

1.0.1934–5.11.1936: Луганська військ. авіашкола пілотів, курсант.

1.10.1934 призваний до лав ЧА Ворошиловським (кол.) РВК Луганської обл.

1.11.1941–18.06.1942: Півд.-Захід. фр., 92 винищ. ап, пом. ком. ае.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Ні-

меччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, ювілейні.

30.12.1960 звільнений у запас. УХІН, заст. директора.

Помер 21.01.1997.

ІВАЩЕНКО Георгій Тихонович, 1916, Лохвицький р-н Полтавської обл. Мол. лейтенант, ком. трансп. взв. 15 окр. мостового залізн. полку. Інвалід ВВВ.

15.09.1937 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл. Служив до 10.12.1939. У 1940 закінчив 1 курс ін-ту буд. матеріалів, м. Київ.

28.01.1942 призваний вдруге Добринським (кол.) РВК Волгоградської обл.

Січ. 1942 – черв. 1942: Півд. фр., 115 окр. мостовий залізн. б-н 47 залізн. бр., старшина роти. Черв. 1942 – груд. 1943: Сталінград. фр. Груд. 1943 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., старшина роти.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

2.02.1948 звільнений у запас. Із 1948: Харківське міське житлове управління, зав. сектора кадрів і спецчастини.

Помер 22.05.1998 у м. Харків.

ІВАЩЕНКО Федір Єгорович, 1912, с. Комиші Охтирського р-ну Сумської обл. Лейтенант, ком. стр. взв. 63 мех. полку 7 мех. див. 39 А.

У 1935 закінчив 7 класів Комишанської НСШ. 1937–1941: Комишанський колгосп, різнороб.

18.08.1941 мобілізований до лав ЧА Охтирським РВК Сумської обл.

18.08.1941–10.03.1942: Півд. фр., Чорноморська берегова охорона. 10.03.1942 легко поранений у р-ні Малахового кургану. До 5.04.1942: ЕГ, м. Дербент, Республіка Дагестан РФ. 11.10.1942 закінчив Телавське піхотне училище, Грузія, за спеціальністю ком. кулемет. взв. 11.10.1942–15.07.1944: Закавказ. фр., 76 сп 261 сд 45 А, ком. кулемет. взв. 19.05.1945 закінчив КУОС піхоти, м. Тбілісі, за спеціальністю ком. стр. взв. 19.05.1945 – верес. 1945: Забайкал. фр., 63 мех. полк 7 мех. див. 39 А, ком. стр. взв.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

15.03.1947 звільнений у запас. Із 1948: Харківський буд. комбінат № 1, рамник. Ремонтно-механічний з-д, «Будтрест» № 86, слюсар.

Помер 24.07.2002 у м. Харків.

ІВАЩУК Іван Павлович, 1920, с. Турчинівка Чуднівського р-ну Житомирської обл. Гв. лейтенант, ком. танка Т-34, 104 гв. тп. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив Турчинівський сільгосптехнікум.

10.10.1940 призваний до лав ЧА Чуднівським РВК Житомирської обл. 10.10.1940–5.04.1941: курсант Київського військ.-піхотного училища. 5.04.1941–15.08.1941: курсант Борисовського танкового училища, Захід. фр. Серп. 1941 – черв. 1942: закінчив 3-є Саратовське військ. училище бронетранспортерів. Черв. 1942 – берез. 1943: Півд.-Захід. фр., 11 окр. розвід. б-н, ком. розвід. взв. БТР. Берез. 1943 – лип. 1943: 56 мсбр 23 тк; 22 окр. тп, заст. ком. розвідроти. Лип. 1943 – квіт. 1944: ком. взв. курсантів, 3-є Саратовське училище БТР і бронемашин. Квіт. 1944 – квіт. 1945: Півд.-Захід. фр., 16 самохід. артбр, ком. танка. Квіт. 1945 – верес. 1945: на лікуванні через поранення.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

11.06.1946 звільнений у запас. Куп'янська швейна ф-ка, інспекторі з кадрів.

Помер у 2006.

ІВИГІН Михайло Варухович, 1918, с. Бетьки, Татарстан, РФ. Лейтенант, ком. батареї. Інвалід ВВВ.

Черв. 1938 – верес. 1939: Іжевський лісотрест, м. Можга, Удмуртія, РФ, зав. бази.

12.09.1939 призваний до лав ЧА Можгинським РВК, Удмуртія.

Черв. 1941 – груд. 1942: Північ.-Захід. фр., 70 гауб. артп 92 сд, ком. відділення. 12.12.1941 тяжко поранений. Лют. 1942–8.01.1944: 69 зап. артп, пом. ком. взв.; 592 вптап 4 окр. вптабр РГК, ком. взв. управління. 5.07.1944 легко поранений. Верес. 1944 – лют. 1945: 2-й Білорус. фр., 144 вптап 4 окр. вптабр РГК, ком. батареї. Лют. 1945 – трав. 1945: 592 вптап 4 окр. вптабр РГК, ком. вогневого взв.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

10.06.1946 звільнений у запас. БМУ № 2, м. Куп'янськ Харківської обл., десятник.

Помер 13.02.1987 у с. Курилівка Куп'янського р-ну Харківської обл.

ІВЛЄВ Василь Максимович, 1921, с. Велика Багріївка Лопатінського р-ну Саратовської (нині Пензенської) обл., РФ. Капітан, нач. зв'язку полку.

У 1937 закінчив 2 курси річкового технікуму у м. Чарджоу (нині м. Туркменабат), Туркменістан. Працював радіооператором в Амудар'їнському управлінні річкового пароплавства, м. Чарджоу.

Із 1940 у лавах ЧА.

У 1941 закінчив полкову школу мол. ком. при 3 див. ППО Київського Особливого ВО, у 1943 – Севастопольське училище зеніт. артилерії.

Черв. 1941 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., 67 окр. зеніт. артд-н РГК, ком. відділення розвідки; Півд.-Захід. фр., 1341 зеніт. артп 223 зеніт. артд РГК, ком. взв. управління полку, нач. зв'язку полку; 3-й Укр. фр., 1347 зеніт. артп 22 зеніт. артд, нач. зв'язку полку. Під час боїв був двічі поранений: 15.05.1944 в р-ні м. Тирасполь, Молдова, та 5.09.1944.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За визволення Белграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У серп. 1946 звільнений у запас. Працював нач. радіостанції, ст. Тахіаташ-Пристань, Узбекистан.

Помер 4.04.2002 у м. Харків.

ІВЧЕНКО Микола Єгорович, 1924, с. Сабиніно Яковлєвського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Мол. лейтенант, ком. кулемет. взв. 67 сп 20 сд. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 7 класів НСШ у с. Сабиніно. 1938–1941: працював у колгоспі, с. Сабиніно. Жовт. 1941 – лют. 1943: проживав на окупованій території.

16.03.1943 призваний до лав ЧА Саженським (нині Яковлєвським) РВК Бєлгородської обл.

Верес. 1944 – жовт. 1944: 3-й Прибалт. фр., 741 сп 128 сд, ком. обслуги. 19.10.1944 під час боїв у Естонії був контужений. Жовт. 1944 – квіт. 1945: курси мол. лейтенантів 3-го Білорус. фр., курсант.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

24.06.1946 звільнений у запас. Працював фрезерувальником на Харківському з-ді радіоелементів.

Помер 1.08.2003 у м. Харків.

ІГНАТЕНКО Георгій Прохорович, 1917, с. Ялта (кол.) Рузаївського р-ну, Мордовія, РФ. Підполковник, інспектор-льотчик авіації 8 окр. А. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів СШ, ст-ця Кутейниковська Зимовниковського р-ну Ростовської обл., РФ.

У листоп. 1939 призваний до лав ЧА Зимовниковським РВК Ростовської обл.

Черв. 1941 – груд. 1943: 6 Воронезька авіашкола пілотів початкового навчання, курсант; Борисоглєбська ордена Леніна Червонопрапорна військ.-пов. школа ім. Чкалова.

Груд. 1943 – трав. 1945: Брянський, 1-й Білорус. фр., 896 винищ. ап 286 винищ. ад 16 ПА, льотчик; 1-й Білорус. фр., 133 винищ. ап 234 винищ. ад 16 ПА, льотчик ст.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени

Червоної Зірки (два), медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

По війні проходив службу у Київському та Донбаському р-ні ППО. У квіт. 1961 звільнений у запас. Працював диспетчером, нач. виробничо-диспетчерської служби підприємства Харківського об'єднаного авіазагону.

Помер у 2007.

ІГНАТОВ Микола Федорович, 1916, с. Сулак Краснопартизанського р-ну Саратовської обл., РФ. Капітан. Інвалід ВВВ.

У 1930 закінчив НСШ ім. Горького.

4.10.1937 призваний до лав ЧА Краснопартизанським РВК Саратовської обл. 4.10.1937–12.11.1940: служба у лавах ЧА.

10.07.1941 мобілізований до лав ЧА Краснопартизанським РВК.

Квіт. 1942–10.05.1942: Крим. фр., окр. особливий б-н охорони 51 А, ком. стр. взв. 15.07.1942–20.10.1942: резерв, Північ.-Кавказ. ВО, м. Армавір, Закавказ. ВО, Півд.-Урал. ВО, м. Оренбург. 20.10.1942–18.01.1944: Півд.-Урал. ВО, 303 сп 12 зап. сбр, заст. ком. кулемет. роти; курси «Выстрел», м. Уфа, Башкирія, слухач.10.01.1944–10.02.1944: 21 окр. полк резерву офіцерського складу. 10.02.1944–21.06.1944: 1-й Укр. фр., 658 сп 218 сд 3 гв. А, ком. кулемет. роти.

14.09.1944–19.04.1945: 1-й Укр. фр., 667 сп 218 сд 3 гв. А, ком. кулемет. роти. Тричі поранений: 10.05.1942 у боях за м. Керч, Крим, військовий санаторій № 20, м. Єсентуки Ставропольського краю; 21.06.1944, ЕГ № 2625, 1-й Укр. фр.; 19.04.1945 – у бою за м. Бреслау, Німеччина (нині м. Вроцлав, Польща), ЕГ № 6012, м. Старобільськ Луганської обл.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

30.10.1956 звільнений у запас. Груд. 1958 – верес. 1976: ХТЗ ім. Орджонікідзе, бригадир, майстер, ст. диспетчер.

Помер 1.12.1999 у м. Харків.

ІГНАТЬЄВ Олексій Петрович, 1911, м. Київ. Майор адмінслужби, нач. адмін.-госп. відділення Харківського ОВК.

1930–1931: «Турксиббуд», пом. буд. майстра. 1931–1933: будівництво магістралі Москва-Донбас, м. Кашира Московської обл., технік-кресляр. У верес. 1933 призваний до лав ЧА Каширським МВК Московської обл. 1936–1941: санаторій МВО, Крим, ст. інструктор фізкультури.

У верес. 1941 мобілізований до лав ЧА Судацьким РВК, Крим.

Верес. 1941 – лип. 1942: окр. Приморська А, 172 сд, зав. діловодства. 21.11.1942–17.12.1943: Чорноморська група військ, 431 окр. б-н зв'язку, 16 ск, зав. діловодства – скарбник. 17.12.1943–19.05.1944: окр. Приморська А, 16 ск, скарбник. 15.10.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 16 ск 33 А, скарбник.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Севастополя», «За оборону Кавказу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

21.11.1955 звільнений у запас. Управління кінофікації, виробничий комбінат, м. Харків, художник.

Помер 2.01.1968 у м. Харків.

ІГОЛКІН Герман Дмитрович, 1922, с. Тюменцево Бєлозерського р-ну Курганської обл., Казахстан. Майор, відповідальний черговий командного пункту зміни 123 винищ. ад 30 ПА.

У 1940 закінчив 3 курси Тюменцевського робітфаку.

У серп. 1940 добровільно став до лав ЧА через Тюменцевський МВК.

Серп. 1940 – серп. 1941: Омська військ. авіашкола пілотів, курсант.

У роки ВВВ проходив службу у складі Далекосхід. фр. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 781 винищ. ап 249 винищ. ад 9 ПА, ком. ае.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Японією», корейська «За визволення Кореї» (1948). За вислугу років: ордени Червоної Зірки (два), медаль «За бойові заслуги». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача за участь у розгромі японських мілітаристів. По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, служив у Північній Кореї, у Прибалт. ВО. У груд. 1959 звільнений у запас. 1963–1982: слюсар на Харківському з-ді торгового машинобудування.

Помер 17.11.1995 у м. Харків.

ІЄВЛЄВ Микола Федорович, 1918, с. Устинка Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Підполковник юстиції, заст. військ. прокурора військ. прокуратури Кіровабадського гарнізону (нині м. Гянджа), Азербайджан.

У 1939 закінчив 10 класів СШ № 15 м. Харків.

У верес. 1939 добровільно призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

У черв. 1941 закінчив Рязанське артучилище.

Лип. 1941 – трав. 1944: Захід., Калінінський, 1-й Прибалт. фр., 488 арм. артп 4 Уд. А, комбат, нач. розвідки артд-ну, артп. Трав. 1944 – січ. 1945: 1-й Прибалт. фр., 138 арм. артбр 4 Уд. А, нач. розвідки артбр.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

У 1945 закінчив КУКС артилерії, м. Коломна Московської обл. 1947–1952: перебував у запасі. У 1952 закінчив Харківський юридичний ін-т. У берез. 1968 звільнений у запас. Працював ст. інженером Харківського інж.-економічного ін-ту.

Помер 12.12.1975 у м. Харків.

ІЛЬЇН Олександр Васильович, 1920, м. Курськ, РФ. Полковник, нач. навч. частини військ. кафедри Комунарського гірничо-металургійного ін-ту. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів СШ, вступив до Воронезького держ. університету. Працював учителем у СШ на ст. Щетово, Луганська обл.

У листоп. 1939 призваний до лав ЧА Антрацитівським РВК Луганської обл.

Черв. 1941 – трав. 1945: Захід. фр., 246 гауб. артп 24 сд, рядовий; Волхов. фр., 5 зап. артп, курсант, ком. взв.; Волхов., Ленінград., 2-й Білорус. фр., 941 артп 372 сд, ком. взв., ком. бат., офіцер розвідки полку.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни I ст., медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У 1949 закінчив Вищу офіцерську артшколу, у 1956 – Військ. академію ім. Фрунзе. Проходив службу у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, у Північно-Кавказькому, Київському ВО. У лют. 1971 звільнений у запас. 1971–1987: інженер, викладач Харківського інженерно-економічного ін-ту.

Помер 8.02.1997 у м. Харків.

ІЛЬМЕР Михайло Мойсейович, 1908, сел. Кубличі Вітебської обл., Білорусь. Майор інтендант. служби, пом. нач. тилу 440 мсп. Інвалід ВВВ.

Працював інструктором споживспілки у м. Добрянка Ріпкинського р-ну Чернігівської обл.

1930–1931: служба у лавах ЧА. Працював у артілі «Гігієна», м. Вітебськ, Білорусь.

У черв. 1941 мобілізований до лав ЧА Вітебським РВК.

Черв. 1941 – жовт. 1941: Центр. фр., 1013 тимчасовий військ.-сан. поїзд 20 А, нач. ПФС. Січ. 1942 – черв. 1943: Воронез. фр., 710 сп 219 сд, нач. ПФС полку. Черв. 1943 – трав. 1945: 2-й Укр., 2-й Прибалт., 3-й Укр. фр., 219 сд, нач. продовольчо-фуражного відділення див. Під час боїв був двічі поранений: 10.10.1941 в р-ні

м. Ржев Тверської обл., 15.10.1941 поблизу м. Волоколамськ Московської обл.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні служив у Одеському, Далекосхід., Уральському ВО. У 1947 закінчив КУОС при Академії тилу та постачання ім. Молотова, м. Твер. У груд. 1958 звільнений у запас.

Помер 24.07.2002 у м. Харків.

ІЛЬЧЕНКО Олексій Степанович, 1912, смт Золочів Харківської обл. Лейтенант, заст. ком. роти з політчастини 2 трофейної бр. Інвалід ВВВ.

Освіта н/середня. У 1941 закінчив агрономічний ф-т Харківського комуністичного університету ім. Артема.

28.07.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Лип. 1941 – жовт. 1941: Півд.-Захід. фр., 7 сп морської піхоти, заст. політрука роти. Квіт. 1942 – жовт. 1942: курсант Ленінградського військ.-політичного училища. Січ. 1943 – черв. 1943: Сталінград. фр., 2 трофейна бр., заст. ком. роти з політчастини. Був двічі поранений: 27.12.1941, ЕГ № 1777 м. Севастополь, Крим, тяжко – 16.06.1943, ЕГ № 5466.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

9.09.1948 звільнений у запас. 1948–1951: заст. директора Одноробівської МТС Золочівського р-ну. 1951–1955: голова колгоспу ім. Сталіна (кол.) Золочівського р-ну. Із 1961: заст. гол. лікаря з АГЧ Золочівської райлікарні.

Помер 9.09.1998 у смт Золочів Харківської обл.

ІЛЮЩЕНКО Іван Степанович, 1917, смт Старий Салтів Вовчанського р-ну Харківської обл.

У 1941 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

Учасник боїв за м. Харків. Під час боїв під Сталінградом отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні у госпіталі. Після одужання закінчив курси санітарів. Воював у складі 14 окр. вптабр, старшина медслужби. Брав участь у штурмі Берліна.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

По війні – старшина міліції ППС Київського РВ МВС м. Харків. Працював стропальником на заводі контрольно-вимірювальних приладів.

Помер 9.11.1994. Похований: с. Циркуни Харківського р-ну Харківської обл.

ІЛЮЩЕНКО Олександр Сергійович, 1910, м. Одеса. Підполковник, офіцер навч. відділу в/ч артрадіотехшколи Київського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 9 класів у м. Сміла Черкаської обл. У серп. 1931 закінчив курси перепідготовки керівних працівників з фізкультури при ВЦРПС, м. Москва.

16.02.1933 призваний до лав ЧА Кіровським РВК м. Москва.

Із 1934: 5-а дільниця військ. буд. робіт ВБУ РСЧА, ст. Щолково, Московська обл, відповідальний виконавець з кадрів; центрком профспілки працівників видавництв, м. Москва, відповідальний інструктор фізкультури.

14.01.1934 закінчив курси при 2-му Великолуцькому зеніт. артд-ні Білорус. ВО, м. Великі Луки Псковської обл. 14.01.1934 звільнений у запас.

13.03.1940 призваний до лав РСЧА Таганським РВК м. Москва.

15.01.1941 закінчив шестимісячні курси при КУКС зеніт. артилерії РСЧА, м. Євпаторія, Крим.

22.06.1941–8.07.1941: Захід. фр., 18 окр. зеніт. артд-н 18 тд 7 мк. 8.07.1941 був тяжко поранений. До 15.10.1942: ЕГ № 360, 1038, 2486, м. Фергана, Узбекистан, на лікуванні.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки,

медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

30.07.1949 закінчив курс командирів батарей ППО, м. Євпаторія, Крим. 13.05.1961 звільнений у запас. Із 1962: Харківський з-д «Електромашина», контролер ВТК; військ. представництво № 299, технік.

Помер 12.10.1995 у м. Харків.

ІРХІН Тимофій Олександрович, 1918, с. Принцевка Валуйського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Мол. лейтенант, ком. взв.

У 1932 закінчив 7 класів НСШ у рідному селі. Берез. 1933 – берез. 1936: Ленінградський торговий порт, бракер. Берез. 1936 – квіт. 1937: Кіровський з-д, м. Ленінград, маляр. Квіт. 1937 – листоп. 1939: «Электрострой», м. Мончегорськ, Мурманська обл., маляр.

20.11.1939 призваний до лав ЧА РВК м. Мончегорськ.

Листоп. 1939 – серп. 1942: Білорус. ВО, Захід. фр., 32 тбр, 20 тбр, ком. гармати. Отримав тяжкі опіки під час бою у с. Карманово. Із серп. 1942: ЕГ № 5018, м. Москва, на лікуванні. Листоп. 1942 – черв. 1943: Захід. фр., 202 зсп, старшина роти. Черв. 1943 – січ. 1944: Прибалт. фр., 29 окр. тбр, ком. башти.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.07.1946 звільнений у запас. Із серп. 1946: Харківський ОРС НОД-2 Південної залізниці, зав. їдальні.

Помер 7.01.2010 у м. Харків.

ІСАЄВ Дмитро Ананійович, 1926, с. Потоловка Одинцовської с/р Реп'євського р-ну Воронезької обл., РФ. Лейтенант, ком. прожекторного взв.

1940–1942: працював у колгоспі «Міжріччя», с. Потоловка. Лип. 1942 – січ. 1943: перебував на окупованій території.

У лют. 1944 призваний до лав ЧА Реп'євським РВК Воронезької обл.. Квіт. 1944 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., 24 окр. зеніт. прожекторний б-н ППО, нач. пеленгатора, нач. станції РАП-150.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У листоп. 1955 звільнений у запас. 1959–1975: працював вагарем на ст. Матишево, Волгоградська обл., РФ. Із 1975 – сантехнік у дитячому садку Зміївського машинобудівного з-ду.

Помер 13.04.1991 у м. Зміїв Харківської обл.

ІСАЄВ Іван Якимович, 1916, м. Омськ, РФ. Підполковник, ст. викладач військ. кафедри Харківського авіаінституту (ХАІ).

У 1933 закінчив школу ФЗУ у м. Омськ, працював слюсарем-електриком на Омському паровозовагоноремонтному з-ді.

У верес. 1935 призваний до лав ЧА Омським РВК за спецнабором. У 1938 закінчив Іркутське військ. авіатехучилище.

Жовт. 1941 – лип. 1943: Захід. фр., 22 гв. бап, інженер ае. Квіт. 1944 – жовт. 1944: 1-й, 4-й Укр. фр., 22 гв. нічний бап 321 бад 1 ПА, гв. технік-лейтенант, інженер ае.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

У груд. 1945 закінчив Ленінградські авіатех. курси удосконалення ВПС РСЧА, у 1952 – Ризьке Червонопрапорне вище інж.-авіац. військ. училище ВПС ім. Ворошилова. 1953–1960: викладач ХАІ. У листоп. 1960 звільнений у запас. До 1986 працював інженером, ст. інженером ХАІ.

Помер 21.02.1993 у м. Харків.

ІСАЄНКО Ярополк Леонтійович, 1915, м. Харків. Інженер-підполковник, заст. нач. складальної бригади в/ч.

1930–1934: ХЕМЗ, електромонтер. У квіт. 1941 закінчив вечірнє відділення Харківського електротехнічного ін-ту.

22.07.1941 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

22.07.1941-14.03.1942: Ленінградські бронетанкові КУКС, м. Магнітогорськ Челябінської обл.

28.07.1942–15.01.1943: Захід. фр., 30 А, 169 гв. тб 10 гв. окр. тбр, ком. танка. 15.01.1943–9.05.1945: 10 гв. А, армійські курси мол. лейтенантів, викладач бронетанкової справи.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» ІІ ст.

11.02.1963 звільнений у запас. Харківський з-д «Електромашина», ст. інженер.

Помер 16.09.1998.

ІСАКОВ Іван Олександрович, 1915, с. Борисовський Вишнєволоцького р-ну Тверської обл., РФ. Полковник, ком. б-ну курсантів Харківського гв. танкового училища. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив Бологовське ФЗУ Тверської обл. 1933–1937: ст. Медведєво, паровозне депо Октябрської залізниці, м. Москва, слюсар, бригадир, машиніст.

1.08.1937 призваний до лав ЧА Бологовським РВК Тверської обл. 1.09.1939 закінчив полкову школу, в/ч №6675, Калінінський ВО. 10.06.1941 закінчив Харківське бронетанкове училище, Київський ВО.

22.06.1941–7.11.1941: Брянський фр., 101 тп 51 тд (225 тп 110 тд), ком. танкового взв; 141 тбр, ст. ад'ютант тб. У верес. 1941 легко поранений поблизу ст. Суземка, Брянська обл. 7.11.1941–19.05.1942: Крим. фр., 39 тбр, ст. ад'ютант тб, ком. тб. У квіт. 1942 легко поранений. 19.05.1942–25.07.1942: Північ.-Кавказ. фр., 39 тбр, пом. нач. штабу бригади з розвідки. 25.07.1942–8.08.1942: Кавказ. фр., 44 А, пом. нач. 1-го відділ. відділу бронетанкових військ. 8.08.1942–19.02.1943: Північ.-Кавказ. фр., 44 А, нач. 1-го відділ. відділу бронетанкових військ. 19.02.1943–10.11.1943: Північ.-Кавказ., Півд. фр., 44 А, нач. штабу бронетанкових військ. У серп. 1943 тяжко поранений поблизу м. Токмак Запорізької обл. Перебував на лікуванні у медсанчастині 39 тбр. 10.11.1943–9.05.1945: 3-й Укр., 1-й Білорус. фр., 5 Уд. А, нач. штабу бронетанкових військ.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., Вітчизняної війни І ст., Червоного Прапора, медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польська «Медаль за Варшаву 1939–1945», польський хрест «Віртуті мілітарі». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

1.10.1949 закінчив курс підготовки за спец. ком. полків при Ленінградській Червонопрапорній ордена Леніна вищій офіцерській бронетанковій школі ім. Молотова. У 1956 закінчив 10 класів вечірньої школи та вечірній університет марксизму-ленінізму, у 1961 – екстерном Харківське гв. танкове училище. 7.01.1965 звільнений у запас. Із 1966: ХПІ, зав. лабораторії.

Помер 27.10.1995 у м. Харків.

ІСАЧЕНКО Олександр Митрофанович, 1918, с. Добросілля Монастирщинського р-ну Смоленської обл., РФ. Ст. лейтенант, ст. танковий технік 831 Центральної розподільчої бази бронетанкового майна. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив 4 класи НСШ, с. Добросілля.

15.10.1938 призваний до лав ЧА Бєльським (кол.) РВК Смоленської обл. 1938–1939: курсант полкової школи 17 гірського кп, м. Фергана, Узбекистан.

Верес. 1941 – серп. 1942: Захід. фр., 45 гірський кп 44 гірської кд, старшина ескадрону, ком. взв. Жовт. 1944–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 36 кінне депо, ком. взв. Отримав три поранення. 14.08.1942 – тяжке поранення, ЕГ № 2859. 1943–1944: слухач КУОС навч. офіцерського кп 1 зап. бр.

Медалі: «За відвагу», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

31.12.1955 звільнений у запас. 1957–1967: Харківський автогенний з-д, зав. складу.

Помер 11.06.1973 у м. Харків.

ІСЕНКО Михайло Миколайович, 1920, смт Нові Санжари Новосанжарського р-ну Полтавської обл. Ст. лейтенант, фельдшер бат.

У 1941 закінчив 8 класів у м. Полтава.

29.06.1941 – лип.1942: курсант Харківського військ.-мед. училища. Лип. 1942 – трав. 1945: Волхов. фр., 292 сп 115 сд 54 А, ком. санвзводу; 2-й Прибалт., 1-й Прибалт. фр., 3 Уд. А, ком. санвзводу носильників. 23.11.1943 легко поранений у голову, м. Невель.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

6.03.1947 звільнений у запас. 6.05.1950–10.01.1958: 108 рота наземного забезпечення літаководіння 68 ПА, фельдшер. 10.01.1958–5.07.1961: Київ. ВО, 69 ПА, 108 окр. рота радіосвітлотехніки, ст. фельдшер.

Помер 27.02.1973 у м. Харків.

ІСКРА Василь Кіндратович, 1920, м. Мерефа Харківського р-ну Харківської обл. Лейтенант, технік бортовий авіазагону.

У 1937 закінчив 7 класів Мереф'янської НСШ. 1937–28.12.1938: Харківський залізничний аероклуб, курсант. Груд. 1938–10.09.1940: Харківське технічне училище ЦПФ, моторист.

10.09.1940 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – трав. 1943: Кавказ. фр., 84 винищ. ап, авіамеханік; спецгрупа, м. Тегеран, Іран; 977 винищ. ап, м. Єреван, Вірменія.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.07.1956 звільнений у запас. Листоп. 1963 – груд. 1963: Мереф'янський склозавод, комірник. Жовт. 1963 – берез. 1964: Харківський авіаінститут, механік.

Помер 29.06.1988 у с. Стрілеча Харківського р-ну Харківської обл.

ІШМАЄВ Петро Миколайович, 1905, с. Верхотор Ішимбайського р-ну, Башкирія, РФ. Підполковник, комбат 248 окр. авіатех. б-ну 39 винищ. ад ППО.

У 1919 закінчив 6 класів СШ, с. Кочкорка Наринської обл., Киргизія. Працював на лісопильні, Кочкорський р-н.

У 1927 призваний до лав ЧА на строкову службу Троїцьким окр. військкоматом Челябінської обл. 1927–1928: курсант полкової школи 48 кп 11 кд, м. Троїцьк. 1929–1931: курсант Військ. кавалерійської школи, м. Новочеркаськ Ростовської обл.

Листоп. 1939 – берез. 1940: учасник радянсько-фінляндської війни.

Черв. 1941 – січ. 1942: Захід. фр., 259 бао, нач. штабу; 69 раб., нач. орг. тилового відділення. Січ. 1943 – лют. 1944: Брянський фр., 12 раб; штаб тилу 15 ПА, нач. відділення авіац. планування. Лют. 1944 – квіт. 1945: Прибалт. фр., 130 авіац. д-н 15 ПА, заст. нач. штабу тилу. Квіт. 1945 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., Управління ВПС, нач. відділ. улаштування тилу.

Медалі: «За взяття Кенігсберга», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

31.08.1953 звільнений у запас. Працював у ВІРТА ім. Говорова. Із 1967: контора матеріально-технічного забезпечення тресту «Харківсільбуд», товарознавець.

Помер 3.06.1974 у м. Харків.

ІЩЕНКО Георгій Терентійович, 1915, ст-ця Голубицька Темрюцького р-ну Краснодарського краю, РФ. Майор, ком. д-ну 647 зеніт. артп.

У листоп. 1931 закінчив агротехнічні курси, м. Ростов-на-Дону. 1931–1934: Темрюцький лубозавод Краснодарського краю, майстер біообробки. У верес. 1934 закінчив курси мотористів при лубозаводі. 1934–1936: лубозавод, моторист.

15.09.1936 призваний до лав ЧА Темрюцьким РВК Краснодарського краю.

У груд. 1937 закінчив полкову школу, 183 зеніт. артп, у трав. 1939 – курси мол. лейтенантів при 183 зеніт. артп, Київський Особливий ВО, м. Київ, за спеціальністю артилерист-зенітника. Трав. 1939 – серп. 1939: Остерський табірний збір Чернігівської обл., комендант.

22.07.1941–15.06.1944: Півд.-Західф. фр., 12 зеніт. артд-н 12 тд, ком. взв; 129 окр. зеніт. арт. батарея 129 тбр, ком. взв., заст. ком. батареї, ком. винищ. протитанк. батареї. 15.06.1944–9.05.1945: Півд. фр., 583 зеніт. артп ППО, офіцер розвідки, заст. ком. д-ну.

Орден Червоного Прапора, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

18.11.1955 звільнений у запас. Із 1956: Харківський міськрозсадник тресту «Зеленбуд», директор.

Помер 20.09.1972 у м. Харків.

ІЩЕНКО Іван Петрович, 1924, с. Довгеньке Ізюмського р-ну Харківської обл. Капітан, ст. бухгалтер польової установи Держбанку № 81927, 81 авіатех. див. 24 ПА.

У 1939 закінчив 8 класів СШ. Працював пом. бухгалтера, ст. Євлах, Азербайджан. 1940–1941: навчання на метеорологічних курсах у м. Баку, Азербайджан. Черв. 1941 – серп. 1941: ст. метеоролог, спостерігач.

26.02.1942 призваний до лав ЧА Шемахінським РВК, Азербайджан. Лют. 1942 – серп. 1942: курсант Бакинського піхотного училища. 13.08.1942–6.08.1943: Закавказ. фр., 34 окр. сбр 11 гв. ск, писар, ком. кулемет. взв. 6.08.1943–31.01.1944: Північ.-Кавказ. фр., 1050 сп 301 сд 11 гв. ск, зав. діловодства. 13.11.1944–22.12.1945: курсант Харківського гв. танкового училища.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

29.06.1964 звільнений у запас. Із 1969: оптова база «Укркультторг», ст. товарознавець; трест «Харківліфт», інспектор з кадрів.

Помер 12.12.1997 у м. Харків.

К

КАДИГРОБ Олексій Якович, 1911, с. Минківка Валківського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1933 призваний до лав ЧА Артемівським РВК Донецької обл. 1933–1935: 14 кд 14 кк, курсант полкової школи, ком. гармати. 1935–1939: у запасі. Жовт. 1939 – берез. 1940: слухач курсів з підготовки офіцерів артилерії.

Черв. 1941 – серп. 1941: Захід. фр., 710 мсп, 273 артп 219 сд 21 А, ком. взв. управління. У серп. 1941 отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 1424, м. Тбілісі, Грузія.

У трав. 1947 звільнений у запас. Прож. у с. Минківка Валківського р-ну, працював у сільському господарстві.

Помер 13.11.1964 у с. Минківка Валківського р-ну Харківської обл.

КАДНИЧАНСЬКИЙ Павло Костянтинович, 1917, с. Чорноглазівка Золочівського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, пом. нач. поштового вагона.

У 1930 закінчив 7 класів НСШ, с. Чорноглазівка. Січ. 1931 – серп. 1938: з-д «Реммаштрест», м. Харків, слюсар.

23.08.1938 призваний до лав РСЧА Ленінським РВК м. Харків. 1938–1940: курсант полкової школи.

Черв. 1941 – верес. 1944: Далекосхід. фр., 548 артп РГК 17 ск 25 А, ком. гармати, ком. вогневого взв.; арм. КУКС при 33 навч. артп офіцерського складу, м. Хабаровськ, слухач. 9.09.1944–1.01.1945: 4-й Укр. фр., 348 гарм. артп 141 сд 7 гв. А, ад'ютант ком. полку. 1.01.1945–25.04.1945: 2-й Укр. фр., 348 гарм. артп 141 сд 7 гв. А, ком. 5 бат. 76-мм гармат, ад'ютант ком. полку. 15.01.1945 легко поранений,

25.04.1945 – важко, ЕГ п/п № 35469, на лікуванні.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

13.06.1946 звільнений у запас. Із черв. 1946: Центральний парк культури та відпочинку ім. Горького м. Харків, охоронець.

Помер 25.12.2009 у м. Харків.

КАЛАШНИК Андрій Максимович, 1922, м. Куйбишевка-Східна (нині м. Бєлогорськ) Амурської обл., РФ. Капітан, ком. вогн. взв. 31 окр. протитанк. д-ну 30 мех. див.

У 1941 закінчив 10 класів Барвінківської СШ.

6.08.1941 призваний до лав ЧА Барвінківським РВК Харківської обл.

1941–1942: курсант Барнаульського піхотного училища, Алтайський край. 1.07.1942 – січ. 1945: Захід., Брянський, 1-й, 3-й, 2-й Білорус. фр., 31 окр. протитанк. д-н 217 сд, ком. взв.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Січ. 1945 – січ. 1946: перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 20.01.1946 звільнений у запас. У 1955 закінчив історичний ф-т Харківського педінституту. Працював учителем історії у СШ № 1, 2, вечірній школі м. Барвінкове. Із 1960: директор Барвінківської СШ № 1 та заочної районної ЗОСШ.

Помер 3.06.2005 у м. Барвінкове Харківської обл.

КАЛАШНИК Костянтин Федорович, 1915, с. Калашник (кол.) Безруківської сільради Дергачівського р-ну Харківської обл. Майор, пом. нач. з техчастини 58 мех. полку.

У 1934 закінчив школу ФЗН у м. Харків. Працював на Харківській ф-ці «Жовтень», на ХЕМЗі.

У листоп. 1936 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

Груд. 1939 – трав. 1941: Полтавське автотракторне училище, курсант.

Черв. 1941 – трав. 1945: 12 тп 1 Московської Пролетарської див., тракторний технік; Захід., Брянський, 1-й Укр., 1-й Білорус. фр., 20 тбр, заст. ком. роти з техчастини, заст. ком. б-ну з техчастини.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні проходив службу у мех. військах Одеського ВО, у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У квіт. 1957 звільнений у запас. Працював інженером у Харківському обласному управлінні автомобільного транспорту.

Помер 20.07.1976 у м. Харків.

КАЛАШНИКОВ Павло Іванович, 1913, с. Казанське Ливенського р-ну Орловської обл., РФ. Підполковник, заст. із політчастини нач. 536 військ.-будівельного загону.

16.10.1935 призваний до лав ЧА Ливенським РВК Орловської обл.

31.12.1939 закінчив Курський міжобласний колгоспний сільгосптехнікум.

1.01.1940 призваний до лав ЧА по мобілізації ЦК ВКП(б) Курським обкомом ВКП(б).

22.06.1941–1.08.1941: у складі 188 зеніт. артп 7 бр. ППО. 1.08.1941–5.07.1942: Захід. фр., 751 зеніт. артп 7 бр. 16 А, заст. ком. бат. з політчастини, комісар д-ну. 5.07.1942–15.04.1945: Москов. фр. ППО, пропагандист полку. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 15 корпус ППО, пропагандист.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

28.12.1956 звільнений у запас. Харківська швейна ф-ка «Комунар», директор; швейна ф-ка № 3, заст. директора.

Помер 18.05.1995.

КАЛЬНОЙ Іван Арсентійович, 9.02.1915, смт Варва Варвинського р-ну Чернігівської обл. Ст. сержант.

У 1931 закінчив СШ, у 1936 – курси техніків-гідрологів при Управлінні будівництва. До 1934 працював на Варвинській МТС. Із 1934: Дмитровлаг, на будівництві каналу Москва-Волга (Волгобуд НКВС), мол. технік-гідролог. У 1938 вступив до Всесоюзного заочного індустріального ін-ту, у якому без відриву від виробництва навчався до 1941.

У серп. 1941 мобілізований до лав ЧА. Карел. фр., будівництво фортифікаційних споруд. У берез. 1942 відкликаний з військ. служби і направлений на посаду інженера адмінвідділу у м. Нижній Тагіл Свердловської обл., РФ (Тагілбуд НКВС). 1942–1943: Гідробюро УНКВС Головпромбуду, м. Сєров Свердловської обл. У 1943 знову призваний до лав ЧА.

Із лип. 1943: 20 ОЗПТД 44 ЗСБ, ком. відділення. Із січ. 1944: 74 ЗАП 44 ЗСБ, писар д-ну. Із трав. 1944: 930 артп 371 сд, ком. гармати, ком. відділення розвідки, писар штабу. Брав участь у боях на 3-му Білорус., 1-му Далекосхід. фр., штурмі Кенігсберга, війні з Японією.

Орден Червоної Зірки, медалі «За відвагу» (дві). Трудові нагороди: звання «Ударник комуністичної праці» (1964).

У 1945 демобілізований. Із 1946 працював інженером-гідрологом, начальником гідрометричної партії, начальником загону, ст. інженером, керівником групи Українського відділення Всесоюзного проектно-пошукового і науково-дослідного ін-ту ім. С. Я. Жука (Укргідропроект), м. Харків.

Помер 7.04.1976. Похований: клад. № 9, м. Харків.

КАЛЬЧЕНКО Анатолій Васильович, 1922, Тарасовський р-н Ростовської обл., РФ. Рядовий.

21.10.1941 призваний до лав ЧА Тарасовським РВК Ростовської обл.

Учасник ВВВ: 564 сп 195 сд, сапер полкової розвідки. Учасник визволення Харківщини.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні працював слюсарем на ХЕЛЗі, м. Харків.

Помер 1987 у м. Харків.

КАМЕНЄВ Григорій Іванович, 1925, с. Уплатне Близнюківського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. стр. взв. 86 сп 180 сд. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 7 класів Уплатнівської НСШ.

У лют. 1943 призваний до лав ЧА Сватівським РВК Луганської обл.

Черв. 1943 – листоп. 1943: Півд.-Захід. фр., 1041 сп 223 сд, ком. стр. відділення. Листоп. 1943 – черв. 1944: 2-й Укр. фр., курси мол. лейтенантів, курсант. Черв. 1944 – жовт. 1944: 2-й Укр. фр., 333 сп 6 сд, ком. стр. взв. У жовт. 1944 під час боїв поранений, перебував на лікуванні у госпіталі для легкопоранених № 4171. Лют. 1945 – квіт. 1945: 2-й Укр. фр., 223 сп 81 гв. сд, ком. стр. взв. У квіт. 1945 вдруге поранений.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У трав. 1946 звільнений у запас. Працював на різних посадах у колгоспі «Зоря комунізму» Уплатнівської сільради.

Помер 25.11.1995 у с. Уплатне Близнюківського р-ну Харківської обл.

КАМЕНЄВ Семен Федорович, 1907, м. Харків. Майор інтендант. служби, пом. ком. з господарчої частини 83 окр. б-ну аеродромно-тех. забезпечення.

Працював слюсарем на Харківському з-ді «Червоний Жовтень». 1929–1931: служба у лавах ЧА. У 1931 в боях із загоном басмачів у р-ні м. Ашгабат, Туркменістан, був поранений. У квіт. 1932 зарахований на надстрокову службу до Військ. училища прикордонної та внутрішньої охорони НКВС.

У черв. 1941 мобілізований до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., 66 комендатура авіагарнізону м. Хар-

ків, нач. інтендант. служби; 839 бао, нач. відділу інтендант. служби; Дон., 3-й, 1-й Укр. фр., 379 бао, нач. продовольчого постачання, нач. відділення речового постачання.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

У серп. 1953 звільнений у запас. Працював нач. адміністративно-господарчого відділу виробничого підприємства «Укрелектроремонт».

Помер 19.01.1995 у м. Харків.

КАНДУПА Григорій Власович, 1908, м. Харків. Підполковник, нач. відділення бойової підготовки 243 бад 53 зміш. ак 29 ПА, Далекосхідний ВО.

У 1921 закінчив 4 класи, м. Харків, у 1938 – 3 курси вечірнього робітфаку.

12.11.1930 призваний до лав ЧА Харківським МВК. 1930–1931: курсант, 69 сп Харківського ВО. 1931–1932: курсант 3-ї військ. авіашколи льотчиків, м. Чкалов (нині м. Оренбург, РФ).

Лют. 1942–9.05.1945: Півд., Закавказ., Півд.-Захід., 3-й Укр. фр., 672 бап 66 бад, нач. повітряної служби, заст. нач. штабу полку.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Леніна, Червоного Прапора, Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

30.09.1955 звільнений у запас. 1966–1981: Харківський з-д «Електропобутприлад», заст. нач. виробничо-диспетчерського відділу.

Помер 1.05.1997 у м. Харків.

КАПІШНИКОВ Володимир Михайлович, 1923 с. Благодарне Ставропольського краю, РФ. Підполковник, ст. викладач 104-ї школи мол. спеціалістів військ ППО сухопутних військ.

У 1940 закінчив 10 класів СШ с. Благодарне.

25.07.1941 добровільно призваний до лав ЧА Благодарненським РВК Ставропольського краю.

25.07.1941–17.01.1942: Краснодарське училище зеніт. арт., курсант.

17.01.1942–15.08.1942: Півд.-Захід. фр., 23 окр. зеніт. артд-н, ком. вогневого взв. 15.08.1942–22.12.1942: Сталінград. фр., 45 мсбр, ком. взв. великокаліберних зеніт. кулеметів. 22.12.1942 тяжко поранений, ЕГ № 1913, м. Тамбов, на лікуванні. 3.03.1943–15.09.1943: Воронез. фр., 8 окр. зеніт. артд-н, заст. комбата. 15.09.1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 3 навч. полк резерву офіцерського складу; 1064 зеніт. артп 23 зеніт. артд, ком. взв., ком. бат.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

По війні закінчив Центральні КУОС військ ППО. Працював викладачем тактики Дніпропетровського Червонопрапорного арт. радіотехнічного училища, викладачем циклу тактики Полтавського зеніт. артучилища, ст. викладачем тактики курсів з підготовки ком. взв. 104-ї радіотехнічної школи мол. спеціалістів військ ППО сухопутних військ. 3.07.1964 звільнений у запас. Із верес. 1964: Харківська база «Головполіграфпостачзбут», інженер, заст. директора.

Помер 22.03.1983 у м. Харків.

КАРАНДА Михайло Олександрович, 1914, с. Кам'янка Ізюмського р-ну Харківської обл. Підполковник, нач. зв'язку 7 залізн. бр.

Трав. 1935 – лют. 1936: Ізюмський паровозоремонтний з-д, електрозварник.

25.02.1936 призваний до лав ЧА Ізюмським РВК Харківської обл.

1.09.1939–10.06.1941: училище військ. сполучень ім. Фрунзе, м. Ленінград, курсант.

26.07.1942–17.11.1944: Північ.-Захід., 2-й, 3-й Прибалт. фр., 43 окр. відбуд. залізн. б-н 30 залізн. бр., ком. роти.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

24.09.1956 звільнений у відставку через хворобу. В/ч № 16461, інженер.

Помер 21.08.1981 у с. Кам'янка Ізюмського р-ну Харківської обл.

КАРИКОВ Володимир Пилипович, 1926, м. Харків. Мол. сержант, мінометник.

Закінчив 6 класів Харківської школи.

У 1943 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків. Учасник ВВВ.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1947 демобілізований. Працював водієм, ст. механіком у Дорожньо-будівельному управлінні № 23, м. Харків.

Помер 2001 у м. Харків.

КАРПЕНКО Інокентія Тимофіївна, 1923, м. Харків. Лейтенант, ст. фельдшер 785 атб 60 А, Кубанський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчила Ізюмський медтехнікум Харківської обл.

6.10.1941 призвана до лав ЧА Ізюмським РВК Харківської обл.

6.10.1941–4.04.1942: Півд.-Захід. фр., 705 кп 26 кд 6 кк 6 А, фельдшер ескадрону. У квіт. 1942, під час боїв за м. Барвінкове Харківської обл., була поранена. 4.04.1942–24.04.1942: ЕГ № 4317, на лікуванні. 10.09.1942–6.06.1943: Воронез. фр., ЕГ № 4317, ст. медсестра. 6.06.1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 17 окр. трофейний б-н, 71 робітничий б-н 60 А, ст. фельдшер.

29.10.1945 звільнена у запас. Ізюмська райлікарня, медсестра.

Померла 27.02.2001 у м. Харків.

КАСАТКІН Микола Павлович, 1899, с. Летки Старошайговського р-ну, Мордовія, РФ. Майор, нач. фінчастини ВГ № 1819, Прибалтійський ВО.

Закінчив Леткинське другокласне училище. Із 1916: с. Летки, пом. писаря волосного управління, пом. секретаря волосної земської управи, секретар земельно-продовольчого відділу.

20.07.1918 добровільно став до лав ЧА.

Учасник Громадянської війни. Із 1923: Ізюмська контора «Хлібопродукт», рахівник. Із 1940: Куп'янська контора «Заготзерно», заст. гол. бухгалтера.

3.03.1940 призваний, 23.06.1941 мобілізований до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

26.03.1943–1.10.1943: Півд.-Захід., Калінінський фр., ЕГ № 1031, нач. фінчастини. 1.10.1943–9.05.1945: Калінінський, 2-й, 1-й Прибалт. фр., ЕГ № 1897, нач. фінчастини.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

8.07.1955 звільнений у запас.

Помер 30.09.1973 у м. Куп'янськ Харківської обл.

КАСИМОВ Борис Федорович, 1914, м. Харків. Ст. технік-лейтенант, нач. автотракторної служби 44 окр. радіотех. б-ну ПСОЗ Харківського корпусу ППО, м. Харків. Інвалід ВВВ.

У 1931 закінчив 7 класів Харківської СШ, у 1941 – курси автомеханіків при автомобільно-дорожній школі автоклубу м. Харків.

У 1936 призваний до лав ЧА Харківським МВК. Із 1936: курсант полкової школи, 5 важка тбр, м. Харків.

Учасник походу у Захід. Україну та Захід. Білорусь у 1939.

23.06.1941 мобілізований до лав ЧА Харківським МВК. Черв. 1941 – жовт. 1942: Брянський фр., 60 окр. інж.-сапб, ком. автопарку, нач. майстерні. Жовт. 1942–9.05.1945: 73 окр. легкопереправний парк при 59 окр. інж. сапбр, пом. ком. з техчастини.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над

Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 2 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

5.11.1955 звільнений у запас. 1960–1968: Харківський таксомоторний парк № 1, водій. Із 1968: Харківське АТП № 20102, водій.

КАСИХІНА Лідія Петрівна, 1918. Лейтенант, викладач військ. кафедри Харківського педінституту. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчила 9 класів СШ м. Кіров, у 1939 – 4 курси географічного ф-ту педінституту та курси інструкторів-льотчиків, м. Кіров, РФ. Верес. 1939 – верес. 1940: Кіровський обласний аероклуб, викладач. Верес. 1940 – черв. 1941: дитячий будинок – школа ім. Урицького, с. Порошино Кіровської обл., директор. Черв. 1941 – груд. 1941: Кіровська автомотошкола, нач. навчальної частини.

28.12.1941 добровільно призвана до лав ЧА Сталінським (кол.) РВК м. Кіров.

Груд. 1941 – квіт. 1942: розвідшкола, м. Москва, курсант. Квіт. 1942 – черв. 1942: Півд.-Захід. фр., розвідниця. Жовт. 1942 – листоп. 1943: опергрупи у Брянських лісах – партизанський загін ім. Дзержинського, політрук розвідки; партизанська бригада ім. Молотова, заст. ком. бригади з розвідки. Листоп. 1943 – верес. 1944: 1-й Укр. фр., 3 бат. 246 вптап 22 окр. вптабр РГК, ком. взв. управління.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.11.1945 звільнена у запас. Листоп. 1945 – січ. 1946: викладач військ. підготовки військ. кафедри Харківського педінституту. Верес. 1948 – верес. 1949: Харківська обласна партшкола, викладач економіки та політгеографії. У верес. 1950 закінчила трирічні курси іноземних мов, економіки та політгеографії, у берез. 1951 – військ.-політичне училище МДБ СРСР, м. Харків. Із верес. 1951: Харківський інженерно-економічний ін-т, викладач.

Померла 25.07.1999 у м. Харків.

КАСЬЯНОВА Олена Степанівна, 1913, м. Лебедин Сумської обл. Підполковник медслужби.

У 1938 закінчила Харківський стоматологічний ін-т.

23.06.1941 призвана до лав ЧА Московським РВК м. Харків.

Січ. 1942 – трав. 1945: Калінінський, 2-й Білорус. фр., 50, 34 окр. роти мед. підсилення 39 А, нач. щелепно-лицевої групи.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польські «Медаль за Варшаву 1939–1945 рр.», «За Одер, Ніссу і Балтику». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

Померла 17.05.1991 у м. Харків.

КАТОШИН Микола Іванович, 1919, с. Михальцево Тутаєвського р-ну Ярославської обл., РФ. Майор, нач. 3-ї частини Балаклійського РВК Харківської обл.

У 1935 закінчив 7 класів. 1935–1937: колгосп «Новый Быт», с. Михальцево, колгоспник.

15.10.1939 призваний до лав ЧА Даниловським РВК Ярославської обл.

2.07.1941–4.11.1942: Брянський фр., 496 сп 148 сд 13 А, зав. складу; штаб 148 сд, ст. писар 4-го відділення, зав. діловодства. 4.11.1942–14.03.1945: Брянський, Центр., 1-й Укр. фр., відділ кадрів 13 А, пом. нач. 1-го відділення. 14.03.1945–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 395 сд 13 А, в.о. начальника відділення кадрів.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки (два), медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

16.10.1946 закінчив Московські вищі КУОС місцевих органів військ. управління, ст. Кучино, м. Железнодорожний Московської обл. 16.09.1960 звільнений у запас. Із 1960: Балаклійський РВК, ст. пом. начальника частини, обліковець.

Помер 29.01.1990 у м. Балаклія Харківської обл.

КАЧАНОВ Йосип Іванович, 1917, с. Іщенки Борисовського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Підполковник, викладач 1216 навч.-тренув. ап 69 ПА. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив школу, у 1934 – ФЗУ за спеціальністю шліфувальника.

10.10.1938 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

Серп. 1940 – січ. 1941: курсант школи мол. політруків, м. Мурманськ, РФ.

15.10.1941 мобілізований до лав ЧА Харківським МВК.

Груд. 1941 – верес. 1942: Півд.-Захід. фр., 148 сп 47 сд 6 А, політрук роти, комбат; 81 сд 9 А, комбат. Листоп. 1942 – черв. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 34 сбр 9 А, інструктор з інформації. Серп. 1943 – груд. 1943: 3-й Укр. фр., 5 Уд. А, літературний співробітник газети. Груд. 1943–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 416 сд 5 Уд. А, заст. редактора дивізійної газети. Був двічі поранений: у квіт. 1942 (тяжко) та у жовт. 1943 під час наступу на тер. Донбасу.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

19.12.1955 звільнений у запас. Із 1959: ін-т «Гипрококс», інженер. Із 1974: Харківський НДІ метрології, ст. інженер.

Помер 1.11.1987 у м. Харків.

КАЧЕР Володимир Олександрович, 1914, м. Харків. Ст. технік-лейтенант. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив Харківський механіко-машинобудівний ін-т. 1938–1941: Харківський електротехнічний з-д, ст. конструктор відділу гол. механіка, заст. гол. механіка, гол. механік з-ду.

29.05.1941 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

Черв. 1941–8.07.1941: Захід. фр., дивізійні арт. ремонтні майстерні при 127 сд, нач. відділ. ремонту, нач. ПАРМ.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.11.1945 звільнений у запас. Із 1946: Харківський електротехнічний ін-т, асистент кафедри технології металів. ХПІ, асистент, викладач, доцент кафедри технології металів.

Помер 22.11.1999 у м. Харків.

КАЧУРОВ Яків Васильович, 1905, сел. Ракитне Ракитянського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Підполковник, заст. із політчастини ком. 16 танкосамохід. полку 32 сд.

11.10.1927 призваний до лав ЧА Грайворонським РВК Бєлгородської обл. на строкову службу.

1930–1937: з-д «Серп і Молот», м. Харків, слюсар, бригадир. У 1935 закінчив вечірню партшколу при з-ді «Серп і Молот». Листоп. 1937 – лип. 1938: Московський РК КП(б)У м. Харків, 2-й секретар райкому. Лип. 1938 – лип. 1940: Московська райрада м. Харків, голова райвиконкому. Міська рада, м. Сороки, Молдова, голова міськради.

16.07.1941 призваний до лав ЧА за партійною мобілізацією Калінінським РВК Молдови.

31.07.1941–11.09.1941: Півд. фр., 2 зсп 11 зап. сбр, політрук роти. 14.03.1943–9.05.1945: Брянський, 1-й Білорус. фр., 25 ск, заст. ком. з політчастини 324 окр. б-ну зв'язку.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За бойові заслуги», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

2.12.1955 звільнений у запас. П/с 388, нач. охорони.

Помер 23.09.1975 у м. Харків.

КАЩАВЦЕВ Олексій Якович, 1922, с. Стара Покровка Чугуївського р-ну

Харківської обл. Ст. лейтенант, нач. продпостачання 1124 артп 148 сд 25 А, Далекосхідний ВО. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив 7 класів СШ, смт Есхар Чугуївського р-ну Харківської обл. 1934–1940: с. Стара Покровка, колгоспник. 1940–1941: авіачастина № 27, пом. зав. складу.

26.04.1941 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

22.06.1941–9.10.1941: Захід. фр., 434 сп 164 сд, ст. розвідник. 9.10.1941 у р-ні с. Павлівка Полтавської обл. отримав поранення. До 20.11.1941: ЕГ № 1456, м. Боржомі, Грузія. 15.01.1942 закінчив полкову школу при 106 зсп 54 сд. 15.01.1942–20.04.1945: Закавказ. фр., 34 сп 75 сд, старшина бат.; зав. складів відділу речового постачання та ПФС.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

14.09.1945 закінчив фронтові курси мол. лейтенантів артилерії Приморського ВО. 24.01.1956 звільнений у запас. Із 1956: Чугуївське відділ. Харківської філії військторгу, зав. їдальні, комірник. Чугуївський м'ясокомбінат, комірник матеріального складу. Чугуївський комбінат харчування, заст. директора.

Помер 17.07.1998 у м. Чугуїв Харківської обл.

КЕДРУС Валентин Олександрович, 1920, м. Дніпропетровськ. Полковник-інженер, ст. викладач кафедри № 24 Харківського вищого військ. командного училища ім. Крилова.

У січ. 1942 закінчив Омський індустріальний ін-т.

6.01.1942 призваний до лав ЧА Томським МВК.

9.11.1943–14.01.1944: Центр. фр., 15 гв. ад дд, ст. технік ае зі спецобладнання (бойове стажування). 16.01.1945 закінчив Військ.-повітряну ордена Леніна академію ім. Жуковського за спеціальністю інженера-електрика. 2.05.1945–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., 105 окр. радіолокаційна станція 527-Р 16 окр. полку зв'язку 16 ПА.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» ІІ ст., І ст.

31.01.1976 звільнений у запас. Із 1990: Харківський ін-т інженерів залізн. транспорту.

Помер 5.05.1998 у м. Харків.

КЕНІГЕЛЬ Натан Ісайович, 1923, м. Харків. Капітан, пом. нач. артозброєння з експлуатації та ремонту 114 арм. артд 25 А, Далекосхідний ВО.

У 1941 закінчив 10 класів СШ № 58 м. Харків.

15.06.1941 призваний добровільно до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків. 15.07.1941 – лют. 1942: курсант Ленінград. Червонопрапорного арт. піхотного училища. 30.09.1943–9.05.1945: Захід., 3-й Білорус. фр., 781 артп 215 сд, арттехнік д-ну. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 41 артп 97 сд, технік д-ну.

Ордени: Вітчизняної війни ІІ ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

29.07.1958 звільнений у запас. Із 1963: ХЕМЗ, ст. інженер.

Помер 3.04.1973 у м. Харків.

КИБАЛЬНИК Леонід Федотович, 1905, м. Богодухів Харківської обл. Інженер-підполковник, заст. начальника – гол. інженер КЕЧ Закавказького ВО.

У 1921 закінчив Богодухівське ремісниче училище, у 1934 – Харківський будівельний ін-т.

15.03.1936 призваний до лав ЧА.

25.07.1941–30.08.1941: 1 Київське окр. військ.-буд. управління. 14.10.1941 – груд. 1944: Півд.-Захід., Степ., Дон., Сталінград. фр., Управління військ.-буд. робіт № 158, нач., гол. інженер ділянки.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.11.1955 звільнений у запас.

Помер 6.08.1989 у м. Харків.

КИРЕЄВА Олександра Василівна, 1910, м. Запоріжжя.

Проживала в блокадному Ленінграді (всю блокаду). Вивезена до м. Ярославль після прориву блокади у 1943.

Нагрудний знак «Жителю блокадного Ленинграда», медаль «За доблесну працю на ознаменування 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна», ювілейні.

Після війни – вихователь дитячого садка у м. Запоріжжя. Із 2000 прож. у м. Харків.

КИСЕЛЬОВ Микола Петрович, 1919, с. Усть-Алеус Ординського р-ну Новосибірської обл., РФ. Капітан інтендант. служби, офіцер частини Дергачівського РВК Харківської обл.

У 1934 закінчив 7 класів НСШ, с. Верхній Алеус, у 1937 – педучилище в м. Камєнь-на-Обі Алтайського краю. Із 1939 працював викладачем математики та фізики НСШ с. Трубачево Шегарського р-ну Томської обл.

2.10.1939 призваний до лав ЧА Шегарським РВК Томської обл. 1940–1941: курси при 505 окр. атб 17 А, курсант. Квіт. 1941 – серп. 1941: курси середніх командирів при 21 окр. атп 17 А, курсант.

1.06.1943–22.08.1944: 1-й Укр., Воронез. фр., ЕГ № 3364, нач. фінчастини. 22.08.1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 18 місцевий евакопункт, інспектор-ревізор фінвідділення.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У 1953 закінчив Тамбовське військ.-фінансове училище. 10.12.1955 звільнений у запас. Із 1956: бухгалтер Куп'янського м'ясокомбінату. Із 1960: агент із постачання на побуткомбінаті. Із 1961: експедитор на міжрайбазі облспоживспілки, м. Куп'янськ.

Помер 21.07.2003 у м. Куп'янськ Харківської обл.

КИСЕЛЬОВ Ростислав Ілліч, 1923, м. Сухум, Грузія. Ст. лейтенант, ком. кулемет. роти 34 гв. сбр 11 гв. ск. Інвалід ВВВ.

Закінчив 10 класів СШ.

У 1941 призваний до лав ЧА Сталінським (кол.) РВК м. Москва.

Черв. 1941 – листоп. 1942: Центр. фр., окр. лижний загін, ком. відділення. Груд. 1941 – січ. 1942: ЕГ у м. Махачкала, Дагестан, на лікуванні через поранення. Січ. 1942 – лип. 1942: Сухумське стрілецько-кулеметне училище, курсант. Лип. 1942 – листоп. 1942: Півд. фр., 34 гв. сбр 11 гв. ск, ком. кулемет. роти. У листоп. 1942 вдруге поранений. До берез. 1943: ЕГ № 2465, м. Тбілісі, Грузія, на лікуванні.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У берез. 1943 звільнений у запас через хворобу. Із 1950: Український ін-т епідеміології і мікробіології ім. Мечникова, епідеміолог. У 1960 присуджено ступінь доктора медичних наук, у 1971 – звання професора вірусології. Із 1980: Харківський НДІ мікробіології ім. Мечникова, заст. директора ін-ту з науки.

КЛИМЕНКО Федір Петрович, 1911, м. Харків. Капітан, військ. диригент 380 важк. тп 14 гв. важк. тд, Київський ВО.

У 1926 закінчив 5 класів Харківської НСШ. 1928–1937: Харківський з-д НКВС, слюсар. У 1937 закінчив Харківський вечірній музтехнікум. 1938–1941: Харківський з-д електроприладів, слюсар.

5.07.1941 мобілізований до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

5.07.1941–15.07.1942: Півд.-Захід. фр., 19 окр. зсп зв'язку, капельмейстер. 15.07.1942–8.10.1943: Калінінський фр., 29 автобронетанкова рембаза, нач. інструментального цеху. 8.10.1943–3.09.1945: 1-й Прибалт., 2-й Далекосхід. фр.,

119 пересувний авторемонтний з-д, капельмейстер.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1.04.1946 закінчив прискорений курс при Вищому училищі військ. капельмейстерів, м. Москва. 15.09.1953 закінчив курси удосконалення військ. диригентів при ін-ті військ. диригентів, м. Москва. 22.09.1955 звільнений у запас. Із листоп. 1955: Харківська дитяча трудова колонія, капельмейстер. Будинок культури промкооперації, керівник духового оркестру. Харківське пожежно-технічне училище, співробітник.

КЛІМОВ Микола Львович, 1913, с. Новаки Лубенського р-ну Полтавської обл. Майор, ком. д-ну 403 артп 116 сд 14 А. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 7 класів, м. Дніпропетровськ.

У квіт. 1936 призваний на строкову службу до лав ЧА Харківським МВК.

26.06.1941 вдруге призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків. 1941–1942: курсант Сумського артучилища.

Трав. 1942 – листоп. 1943: Калінінський фр., 613 арм. артп 3 Уд. А, ком. взв. управління бат., ад'ютант ком. полку. Листоп. 1943–9.05.1945: 1-й Прибалт., 3-й, 1-й Білорус. фр., 166 гв. гармат. артп, комбат, нач. розвідки полку; 37 арм. гв. артбр, нач. розвідки бр.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ст., II ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 7 подяк від Верховного Головнокомандувача.

6.09.1949 звільнений у запас. Працював асистентом Харківського ін-ту інженерів комунального будівництва.

Помер 6.12.1993 у м. Харків.

КЛЮЧКО Борис Андрійович, 1921, м. Харків. Ст. лейтенант, нач. хімслужби інж.-сапб. Капітан запасу. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів.

У верес. 1939 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків. У лип. 1941 закінчив Калінінське училище хімзахисту (нині м. Твер), РФ.

15.08.1941–9.05.1945: Півд.-Захід. фр., окр. хімрота 395 сд, пом. ком. роти з техчастини; Північ.-Кавказ. фр., 95 окр. атб 18 А, нач. хімслужби б-ну; 1103 сп 328 сд 46 А, ком. взв. хімзахисту; Північ.-Кавказ., 3-й Укр. фр., 86 гв. сп 265 гв. сд 2 гв. А, ком. взв. хімзахисту; 3-й Укр. фр., 306 гв. сп 109 гв. сд 2 гв. А, ком. взв. хімзахисту; 3-й Укр. фр., 51 інж.-сапбр 46 А, нач. хімслужби інж.-сапб.

Орден Червоної Зірки. Отримав 6 подяк від Верховного Головнокомандувача.

У січ. 1946 звільнений у запас. У 1950 закінчив Харківський ін-т радянської торгівлі. Працював ст. економістом Охтирського змішторгу Сумської обл. Викладав у торгово-кооперативній школі (Харківський кооперативний технікум).

Помер 30.11.2001 у м. Харків.

КНИШ Дмитро Тимофійович, 1909, м. Куп'янськ Харківської обл. Капітан, заст. військ. коменданта. Інвалід ВВВ.

25.10.1931 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

У 1937 закінчив 1-е прикордонне училище, м. Ленінград (нині м. Санкт-Петербург), Новий Петергоф.

Черв. 1941 – квіт. 1942: Півд.-Захід. фр., 6 полк військ НКВС, 689 сп 411 сд 6 А, ком. роти, нач. штабу б-ну. Потрапив у оточення поблизу с. Лозовенька Харківської обл. 6.05.1942–24.08.1944: перебував у полоні в Румунії. 21.01.1945–26.01.1945: 2-й Укр. фр., окр. штурм. б-н 478 сп 320 сд, рядовий.

Медалі: «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

19.09.1945 звільнений із лав ЧА.

Помер 7.03.1999 у м. Куп'янськ Харківської обл.

КНИШ Петро Омелянович, 1911, с. Кіндрашівка Куп'янського р-ну Харків-

ської обл. Ст. лейтенант, заст. коменданта з політчастини військ.-розпорядчої комендатури № 16 Харківського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1925 закінчив 5 класів Куп'янської школи. 1928–1930: кравець артілі «Кустшвейпром». 1930–1934: голова промислово-кооперативної артілі «Взаємодопомога», м. Харків. У 1937 закінчив Харківські міжобласні фінансові курси.

10.08.1941 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

Груд. 1941 – верес. 1942: Сталінград. фр., 149 окр. сбр, секретар партбюро. Квіт. 1944 – верес. 1944: 2-й Укр. фр., 202 сд, інструктор з оргпартроботи. Тяжко поранений 9.09.1942 під час оборони Сталінграда, перебував на лікуванні в ЕГ № 384, м. Барнаул Алтайського краю. У верес. 1944 контужений.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: орден «Знак Пошани».

2.01.1967 звільнений у запас.

Помер 30.04.1996 у м. Куп'янськ Харківської обл.

КОБЗЄВ Іван Петрович, 1923, с. Яблонове Корочанського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Капітан, заст. нач. школи сержантів з політчастини. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 7 класів, с. Яблонове.

12.07.1941 призваний до лав ЧА Корочанським РВК Бєлгородської обл.

Лип. 1941 – квіт. 1942: курсант Воронезького військ. училища зв'язку, м. Самарканд, Узбекистан. 17.04.1942–26.09.1944: Калінінський, Центр. фр., 1227 сп 369 сд, ком. взв. зв'язку. 27.09.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 246 сп 82 гв. сд, ком. взв. зв'язку. 2.03.1944 був поранений, 28.04.1945 – друге поранення поблизу м. Берлін, Німеччина.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За відвагу», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

9.01.1954 звільнений у запас. Із 1954: трест «Південавтопромбуд», ст. інспектор з кадрів. Із 1956: з-д «Електроважмаш», інженер, ст. інженер відділу матеріалів. У 1960 закінчив УЗПІ за спеціальністю радіотехніка. Із 1965: НДІ важкого машинобудування, лабораторія № 17, керівник групи, зав. лабораторії, зав. відділу.

Помер 1.12.2005 у м. Харків.

КОБЗИСТИЙ Олександр Григорович, 1926, с. Мар'їvка Сахновщинського р-ну Харківської обл. Майор, викладач військ. кафедри.

У верес. 1943 призваний до лав ЧА Сахновщинським РВК Харківської обл. 29.09.1943 – берез. 1945: 2-й Укр. фр., 235 арм. зсп, навідник ПТР; 200 зсп, автоматник; 110 зсп 38 зап. сбр, снайпер; 11 гв. мбр 5 гв. А, ком. відділення. 23.03.1945 під час боїв отримав поранення, перебував на лікуванні в арм. ВГ у м. Ратібор (нині м. Рацибуж), Польща.

За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

По війні проходив службу у Далекосхід. ВО. Закінчив курси з підготовки лейтенантів. Викладав на військ. кафедрі Єреванського політехнічного ін-ту. У верес. 1969 звільнений у запас. Працював в Українському товаристві мисливців та рибалок Донецької облради, водієм пожежної команди в/ч 29220, м. Ніжин Чернігівської обл.

Помер 10.07.1994 у с. Катеринівка Сахновщинського р-ну Харківської обл.

КОБИЗЄВ Пантелій Михайлович, 1925, с. Нижній Бишкин Зміївського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. взв. 5 гв. мбр 2 мк. Інвалід ВВВ.

11.08.1943 призваний до лав ЧА Кіровським РВК.

Серп. 1943 – груд. 1944: Калінковицьке піхотне училище (Гомельська обл., Білорусь) курсант.

Лют. 1945 – берез. 1945: 3-й Укр. фр., 5 гв. мбр 2 мк, ком. кулемет. взв. Берез. 1945 – листоп. 1946: ЕГ № 3019, на лікуванні через поранення.

Звільнений у відставку за ст. 43. Артіль інвалідів «Перше травня», художник.

Помер 28.06.2009 у м. Харків.

КОВАЛЕНКО Володимир Іванович, 1911, с. Ольховатка Воронезької обл., РФ. Капітан техслужби, викладач циклу бомбард. озброєння 47-ї військ. школи механіків авіаозброєння ВПС, м. Морозовськ Ростовської обл.

У 1929 закінчив 7 класів Ольховатської НСШ. До 1932 працював бригадиром у колгоспі, Ольховатський р-н Воронезької обл.

13.02.1932 призваний до лав ЧА Россошанським РВК Воронезької обл. Із 1932: 2 корпусний артп, м. Рязань, курсант. 1932–1934: курсант Ленінградського військ. авіатехучилища № 2.

Серп. 1942 – верес. 1942: Півд. фр., 863 винищ. ап 4 ПА А, інженер з озброєння полку. Серп. 1943 – трав. 1944: Північ.-Кавказ. фр., 863 винищ. ап, заст. ст. інженера полку з озброєння.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

29.05.1953 звільнений у запас. 1961–1964: Харківський трест «Очистка», бригадир. 1964–1966: Управління будинками № 61, м. Харків, технік.

Помер 17.03.1982 у м. Харків.

КОВАЛЕНКО Іван Васильович, 1921, м. Барвінкове Харківської обл. Мол. лейтенант, штурман екіпажу 371 нічного бап. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів Барвінківської СШ Харківської обл.

11.11.1940 призваний до лав ЧА Барвінківським РВК Харківської обл. Лют. 1941 – лют. 1943: 2-а Чкаловська військ.-авіаційна школа, курсант.

Лют. 1943 – листоп. 1943: 485 окр. рота зв'язку 108 сд, нач. радіостанції. У берез. 1943 був поранений. Листоп. 1943 – трав. 1944: 14 авіашкола м. Чебоксари, Чувашія, курсант. Серп. 1944 – трав. 1945: 3-й Укр. фр., 371 Криворізький нічний бап 17 ПА, штурман екіпажу.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

18.02.1946 звільнений у запас. У 1954 заочно закінчив Слов'янський учительський ін-т Донецької обл. Барвінківська СШ № 2, вчитель математики. Із 1969: Барвінківська восьмирічна школа № 3, завуч.

Помер.

КОВАЛЕНКО Семен Ксенофонтович, 1920, м. Люботин Харківської обл. Підполковник, ком. берегової бази, пом. з матеріально-технічного забезпечення ком. 167 бр. 25 див. торпедних катерів ТОФ.

У 1936 закінчив 7 класів СШ, м. Люботин, у 1938 – училище червоних старшин, м. Харків.

Черв. 1941 – жовт. 1941: 69 кулемет. б-н ТОФ, пом. ком. кулемет. б-ну. Жовт. 1941 – листоп. 1943: 18 окр. кулемет. б-н тилового сектора БО ВМБ, ком. кулемет. взв. Листоп. 1943–1945: 77 сб 13 бр. морської піхоти, розподільник, ком. роти автоматників. Учасник війни з Японією у складі 13 гв. бр. морської піхоти ТОФ. У серп. 1945 брав участь у боях за порт Сейсін, Північна Корея.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Японією», корейська «За визволення Кореї». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

28.03.1957 звільнений у запас. Із 1963: з-д «Серп і Молот», ст. інженер, нач. зміни, наладчик; енергоремонтне підприємство «Харківенерго», розподільник робіт.

КОВАЛЕНКО Тимофій Сергійович, 1916, смт Савинці Балаклійського р-ну Харківської обл. Майор, нач. передавального радіоцентру 96-го вузла зв'язку Київської А ППО.

У 1930 закінчив 7 класів, у 1934 – Харківський технікум зв'язку.

У 1936 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл. 1939–1940: курсант Лепельського піхотного училища.

Лип. 1941 – листоп. 1942: Півд.-Захід. фр., 711 арм. полк, пом. нач. радіозв'язку, нач. зв'язку полку. Листоп. 1942 – груд. 1942: Сталінград. фр., 87 сд, пом. нач. радіозв'язку див. Берез. 1943 – груд. 1944: 1436 самохідно-артп 3 гв. тк; 395 гв. окр. важкий самохідно-артп, нач. зв'язку полку. Груд. 1944 – квіт. 1945: 3-й Білорус. фр., 2 окр. тбр, нач. зв'язку бр.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

10.10.1957 звільнений у запас. 1963–1965: Управління п/с № 91, інженер, м. Харків. 1965–1972: Харківське виробниче управління пасажирського автотранспорту, ст. інженер. 1974–1978: виробничо-технічний вузол зв'язку, м. Харків, нач. цеху, інженер.

Помер 1.07.1996 у м. Харків.

КОВАЛЬОВ Анатолій Митрофанович, 1915, ст-ця Мальчевська Міллеровського р-ну Ростовської обл., РФ. Майор інтендант. служби, заст. ком. б-ну з постачання 736 окр. радіорелейного б-ну Прибалт. ВО.

У 1931 закінчив 7 класів, м. Кам'янськ-Шахтинський Ростовської обл. Працював склографістом на швейній ф-ці, економістом, нач. планового відділу на Харківському цементному з-ді, ст. нормувальником на 1-му Харківському канатному з-ді.

24.09.1939 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

22.06.1941 мобілізований до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

24.07.1941–28.03.1943: Захід. фр., 7 окр. атп 43 А, нач. окр. б-ну зв'язку; Харківський корпусний р-н ППО, 374 зеніт. артп, нач. ПФС. 28.03.1943–9.05.1945: Півд.-Захід. фр., 12 корпус ППО, 9 Сталінград. Червонопрапорний корпус ППО, 374 зеніт. артп, нач. ПФС полку.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

15.02.1961 звільнений у запас. Із 1966: Харківський з-д агрегатних станків, інженер по металу.

Помер 5.02.1993 у м. Харків.

КОВАЛЬОВ Петро Михайлович, 1921, с. Свищево Ярцевського р-ну Смоленської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. літака.

У 1939 закінчив 10 класів СШ № 4 м. Ярцево Смоленської обл.

У квіт. 1940 призваний до лав ЧА Ярцевським РВК Смоленської обл. Квіт. 1940 – квіт. 1941: Ленінградські авіатехнічні курси. Трав. 1942 – січ. 1943: 9-а військ. авіашкола пілотів початкового навчання, курсант. Січ. 1943 – квіт. 1945: Сталінградська військ. авіашкола пілотів, курсант.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Далекосхід. фр., 776 винищ. ап 32 ад 9 ПА, льотчик.

Медалі: «За перемогу над Японією», «За визволення Кореї». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжував службу у повітряних військах Далекосхід. ВО. У лип. 1960 звільнений у запас. Працював авіатехніком Вовчанського навч.-тренувального авіацентру ДТСААФ.

Помер 3.04.1986 у м. Харків.

КОВТОК Федір Йосипович, 1912, с. Писарівка Новосанжарського р-ну Полтавської обл. Ст. лейтенант, нач. групи з ремонту радіо та радіотехнічного обладнання, ст. радіотехнік 96 дивізійної авіаремонтної майстерні 131 винищ. ад 57 ПА Прикарпатського ВО, м. Самбір Львівської обл.

У 1925 закінчив 5 класів Писарівської НСШ. 1930–1933: Єнакіївський металургійний з-д Донецької обл., чорнороб, токар-фрезерувальник.

24.12.1934 призваний до лав ЧА Новосанжарським РВК Полтавської обл. У черв. 1935 закінчив школу мол. командирів

при 14 окр. б-ні зв'язку 14 ск, м. Харків. 28.03.1939 склав екстерном іспити за військ. авіатехнічну школу радіотехніків.

15.08.1941 – лют. 1942: Півд.-Захід. фр., 690 бао, нач. радіомаяка, нач. служби надземного забезпечення літаководіння; 43 ближньобомбард. ап, радіотехнік ае. Лют. 1942–13.04.1945: Сталінград., Півд., 4-й Укр., 3-й Білорус. фр., 10 гв. бап 6 гв. бад 1 ПА, радіомеханік, ст. радіотехнік. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 10 гв. бап 179 бад 7 бомбард. ак, ст. радіотехнік.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

20.02.1946 звільнений у запас. Із 3.01.1947: в/ч № 42013, механік радіоцеху. 11.11.1949 повторно був призваний до лав Рад. А Дзержинським РВК м. Харків. 16.11.1955 звільнений у запас. Із 1956: Харківський НДІ радіофізики та електроніки ім. Усикова НАН України, механік вищої кваліфікації.

КОВТУН Яків Макарович, 1914, с. Біляки Семенівського р-ну Полтавської обл. Ст. лейтенант, інструктор з обліку.

Після закінчення 7 класів працював рахівником у колгоспі ім. Кірова.

У верес. 1941 призваний до лав ЧА в 178 арм. зсп. Листоп. 1941 – січ. 1942: Півд.-Захід. фр., 34 сп 13 сд, пом. ком. взв. Січ. 1942 – лют. 1942: курси мол. політруків при 13 гв. сд Півд.-Захід. фр., курсант. Лют. 1942 – черв. 1942: Півд.-Захід. фр., 34 гв. сп, політрук роти. Черв. 1942 – серп. 1942: на лікуванні через поранення в ЕГ № 1307, м. Саратов, РФ.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

9.07.1946 звільнений у запас. Інструктор Балаклійського райкому КП(б)У; Балаклійська райспоживспілка, нач. оргвідділу.

Помер 30.05.1976 у м. Балаклія Харківської обл.

КОВТУНОВ Михайло Дмитрович, 1911, ст. Толоконне, Октябрський р-н Бєлгородської обл., РФ. Майор, заст. нач. ЕГ № 1748 з політчастини. Інвалід ВВВ.

У 1926 закінчив 7 класів, с. Дмитро-Таранівське (кол.). Працював табельником у радгоспі, згодом секретарем сільради.

13.11.1932 призваний до лав ЧА Бєлгородським МВК на строкову службу.

16.10.1941 мобілізований до лав ЧА Троїцьким РВК Луганської обл. Лип. 1942 – жовт. 1942: курсант партійно-політичних курсів Волгоградського ВО.

Листоп. 1942 – лют. 1944: 4-й Укр. фр., 93 окр. дорож.-експлуатац. б-н 28 А, заст. ком. б-ну з політчастини. Лют. 1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 5-е військ.-дорожнє управління, інструктор політвідділу; ЕГ № 1748, заст. нач. госпіталю з політчастини. Був контужений 17.04.1943, поранений 30.07.1943.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

18.12.1945 звільнений у запас через хворобу. Із 1946: інструктор Рівненського обкому КП(б)У. Із 1955: провідник Резерву провідників ст. Харків-Балашовський.

Помер 7.11.1994 у м. Харків.

КОЖУШКО Іван Федорович, 1923, с. Зарябинка Богодухівського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. самохідної установки 152 арм. важк. танкосамохідного полку. Інвалід ВВВ.

У 1941 призваний до лав ЧА Богодухівським РВК Харківської обл.

1942–1943: курсант 1-го Нижньогородського танкового училища.

15.12.1944–28.04.1945: 55 гв. тбр 7 тк, ком. танкового взв. Тяжко поранений 24.02.1943, перебував на лікуванні у госпіталі.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.08.1946 звільнений у запас. Із 1952: голова сільради, с. Чорна Річка Курдай-

ського р-ну Джамбульської обл., Казахстан.

Помер 10.02.1998 у м. Дергачі Харківської обл.

КОЗАЧЕНКО Андрій Костянтинович, 1919, м. Харків. Інженер-капітан, командир радіозондованого відділ. гідрометеослужби.

У 1937 закінчив 10 класів Харківської СШ, у груд. 1941 – Харківський гідрометеорологічний ін-т за спеціальністю військ. інженера-гідролога.

5.12.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

9.12.1941–22.10.1942: штаб Волхов. фр., пом. нач. гідрометеослужби. 23.10.1942–27.03.1945: Ленінград. фр., оперативний відділ штабу 57 А, пом. нач. відділення гідрометеослужби. 27.03.1945–9.05.1945: 3-й Укр. фр., у складі гідрометеослужби, пом. нач. радіозондованого відділення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За взяття Відня», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

10.09.1945 звільнений у запас. 1946–1970: нач. колійної геофізичної станції Управління Південної залізниці.

Помер 4.11.2008 у м. Харків.

КОЗАЧЕНКО Василь Григорович, 1916, с. Піски Валківського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант інтендант. служби, ст. бухгалтер 53 окр. колійного залізн. б-ну.

1935–1937: з-д № 183 (з-д ім. Малишева), м. Харків, комірник. 1937–1940: строкова служба у лавах ЧА.

У жовт. 1941 вдруге призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

Жовт. 1941 – трав. 1945: Півд.-Західн., Сталінград., Воронез., 1-й Укр. фр., 41 окр. б-н механізації залізн. робіт 19 залізн. бр., ком. відділення, зав. складу ПФС.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1952 закінчив курси лейтенантів інтендант. служби. У квіт. 1957 звільнений у запас. Працював комірником у об'єднанні «Універсам».

Помер 7.10.1996 у м. Харків.

КОЗЛОВ Василь Іванович, 1914, с. Архангельське Воронезької обл., РФ. Ст. лейтенант, нач. зв'язку 82 гв. бап 1 гв. бад 2 ПА.

У 1932 закінчив ФЗУ при металургійному з-ді ім. Кірова, м. Макіївка Донецької обл.

4.02.1936 призваний до лав ЧА Макіївським РВК Донецької обл. Із 1936: курсант Запорізької ШМАС. 1938–1939: слухач Харківського військ. авіаучилища.

Черв. 1941 – квіт. 1943: Північ.-Західн., Калінінський, Волхов., Північ.-Західн. фр., 202 швидкісний бап, нач. зв'язку ае, нач. зв'язку ап. Квіт. 1943 – трав. 1943: Воронез. фр., 81 гв. бап, нач. зв'язку полку. Трав. 1943–9.05.1945: Степ., 2-й, 1-й Укр. фр., 82 гв. бап 1 гв. бад, нач. зв'язку полку.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

8.09.1947 звільнений у запас. 1948–1954: ХЕМЗ, контрольний майстер. 1954–1961: ХЕМЗ, контролер 8-го розряду.

Помер 6.08.1999 у м. Харків.

КОЗЮБА Данило Кирилович, 1908, м. Сміла Черкаської обл. Майор, агітатор політвідділу 537 артбр 13 А Львівського ВО.

У лют. 1933 закінчив Київський технологічний ін-т цукрової промисловості. Лип. 1931 – квіт. 1934: працював на Будьонівському цукрозаводі Воронезької обл. Квіт. 1934 – верес. 1940: ст. хімік Садовського цукрозаводу Воронезького цукротресту. Верес. 1940 – трав. 1942: ст. хімік Жердівського цукрозаводу Воронезького цукротресту.

У верес. 1942 закінчив курси удосконалення середнього політскладу і до

лип. 1943 служив заст. ком. роти з політчастини, парторгом б-ну 817 сп 239 сд. Лип. 1943 – черв. 1945: агітатор політвідділу 239 Червонопрапорної сд.

Із листів: «Сейчас, когда я пишу эти строки, до Берлина осталось 130-140 км. 4 марта 1945 г. ...могу только сообщить, что я сейчас в Германии. Наконец-то нам пришлось добраться до самого логова зверя и проникнуть в него. Здесь мы чувствуем себя на высоте положения. По прекрасным дорогам можем делать стремительные броски туда, куда направляют полководцы Красной армии. 31 марта 1945 г. ...скоро кончится война. Ты слышишь, как стремительно движутся союзники нам навстречу! Ты понимаешь, скоро украинец пожмет руку американцу, а это значит – Победа, наша Великая Победа!».

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941– 1945 рр.», «За визволення Праги», ювілейні.

У черв. 1946 був звільнений у запас у званні майора. Серп. 1946 – черв. 1957: гол. інженер Чупахівського цукрозаводу Сумської обл. 24.06.1957–15.02.1965: керівник виробничого відділу Харківського раднаргоспу. 15.02.1965–17.03.1969: заст. керівника Харківського пуско-налагоджувального управління тресту «Оргтехм'ясомолпром».

Помер 23.01.1983.

КОЛЕСНИК Микола Васильович, 1915, Кобеляцький р-н Полтавської обл. Лейтенант, інструктор 4-ї частини Гродековського (кол.) РВК Приморського краю, РФ. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив школу ФЗУ. Працював на Дніпровському алюмінієвому з-ді у м. Запоріжжя, навчався у хіміко-алюмінієвому технікумі. У трав. 1938 закінчив автобронетанкову школу, м. Запоріжжя.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Запоріжжя.

Серп. 1941 – берез. 1942: Півд.-Захід. фр., 989 сп 226 сд 21 А. 8.03.1942 під час боїв тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 1315. Після одужання брав участь у війні з Японією на Далекосхід. фр.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

У квіт. 1946 звільнений у запас. 1946–1959: майстер вапняного цеху, майстер зміни Дніпропетровського азотно-тукового з-ду. У 1960 закінчив Харківський хіміко-механічний технікум.

Помер 2003 у м. Харків.

КОЛЕСНИКОВ Василь Семенович, 1924, с. Українське Вовчанського р-ну Харківської обл. Майор, нач. 1-го відділення, заст. військкома Тисульського РВК Кемеровської обл., РФ.

У 1941 закінчив 2 курси Верхньописарівського веттехнікуму Вовчанського р-ну.

1.04.1943 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл. 15.05.1943–27.07.1943: Воронез. фр., 727 сп 219 сд, рядовий. 27.07.1943 легко поранений у р-ні ст. Готня, Курська обл. До 25.08.1943: ЕГ № 3812, м. Обоянь Бєлгородської обл., на лікуванні. 25.08.1943–22.09.1943: Воронез., Степ. фр., 79 зсп 6 гв. А, рядовий. 22.09.1943–16.12.1943: 2-й Прибалт. фр., 122 гв. артп 51 гв. сд, рядовий. 16.12.1943 під час боїв отримав тяжке поранення поблизу м. Таллінн, Естонія. До 5.02.1944 перебував на лікуванні в ЕГ № 2947. 5.02.1944–26.04.1945: 2-й Укр. фр., 95 важк. гауб. артбр 5 гв. артд РГК; 147 зсп, рядовий.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

15.05.1947 закінчив Сталінградське артучилище Північ.-Кавказького ВО, м. Ростов. 4.10.1972 звільнений у запас.

Помер 2.05.1996 у м. Харків.

КОЛІНКО Володимир Пилипович, 1922, с. Боромля Тростянецького р-ну

Сумської обл. Лейтенант, ком. взв. 569 сп 161 сд. Інвалід ВВВ.

27.05.1941 призваний до лав ЧА РВК Донецької обл. Трав. 1941 – серп. 1942: курсант Луганської авіац.-бомбард. школи. Серп. 1942 – січ. 1943: курсант Одеського піхотного училища, м. Уральськ, Казахстан.

Січ. 1943 – берез. 1943: Воронез. фр., 2 гв. мсбр 3 мк, ком. стр. взв. Був поранений, ЕГ № 1846, м. Мічурінськ Тамбовської обл., РФ. Лип. 1943 – верес. 1943: Воронез. фр., 569 сп 161 сд, ком. стр. взв. Був поранений вдруге, верес. 1943 – берез. 1944: ЕГ № 951, м. Чита, РФ.

1.03.1944 звільнений у запас. Із 1948: Балаклійський р-н Харківської обл., пом. прокурора. Із 1954: Вовчанський р-н Харківської обл., прокурор.

КОЛІСНИК Тихін Юхимович, 1914, с. Яковенкове Балаклійського р-ну Харківської обл. Ком. взв. розвідки 3 артп 2 пов.-десант. див. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 6 класів Яковенківської школи.

14.11.1937 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл.

Трав. 1942 – груд. 1942: Захід. фр., 475 сп 53 сд 33 А, ком. взв. Груд. 1942 – трав. 1943: КУКС, курсант. Трав. 1943 – берез. 1945: 4-й Укр. фр., 3 артп 2 пов.-десант. див., ком. взв. розвідки. 15.03.1945 під час боїв тяжко поранений поблизу м. Острава, Чехія, перебував на лікуванні в ЕГ № 3582, м. Дніпропетровськ.

Ордени Червоної Зірки (два), медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

2.08.1945 звільнений у запас. 1945–1964: Вербівський дитбудинок Балаклійського р-ну, колгосп ім. Молотова с. Вербівка, радгосп «Вербовский» Балаклійського р-ну Харківської обл., завгосп.

Помер 11.09.1998 у с. Вербівка Балаклійського р-ну Харківської обл.

КОЛОДОЧКА Юрій Іванович, 1922, с. Малі Солонці Новосанжарського р-ну Полтавської обл. Ст. лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

Серп. 1938 – черв. 1941: Харківський металоштампувальний з-д, стругальник по металу.

22.07.1941 мобілізований до лав ЧА Харківським РВК. Лип. 1941 – берез. 1942: Віленське військ.-піхотне училище, Новосибірська обл., прискорений курс, курсант. Квіт. 1944 – трав. 1945: 4-й Укр. фр., 151 сп 8 сд, ком. мін. роти. 5.12.1944 тяжко поранений.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

24.05.1947 звільнений у запас. Прож. у смт Коротич Харківського р-ну. 1947–1955: з-д № 126, м. Харків, нормувальник. Із 1961: в/ч 65408, слюсар.

Помер 5.05.1995.

КОЛОМІЄЦЬ Микола Юхимович, 1919, с. Мирне Краснокутського р-ну Харківської обл. Капітан, ком. стр. роти 465 сп 167 сд. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 8 класів, с. Мурафа Краснокутського р-ну.

15.07.1941 призваний до лав ЧА Краснокутським РВК Харківської обл.

Лип. 1941 – берез. 1942: Півд.-Захід. фр., пересувний вет. б-н, лабораторія № 104, ветфельдшер; еваколазарет № 549 6 А, ветфельдшер. Берез. 1942 – жовт. 1942: слухач курсів мол. лейтенантів Воронез. фр. 1.10.1942–1.04.1944: Воронез., 1-й Укр. фр., 465 сп 167 сд, ком. стр. роти. 1.04.1944 був тяжко поранений, ЕГ № 1741, м. Уфа, на лікуванні.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

19.08.1950 звільнений у запас. Працював учителем малювання Мурафської школи Краснокутського р-ну.

Помер 3.10.2000 у м. Харків.

КОЛОМІЄЦЬ Степан Петрович, 1919, с. Самойловка Корочанського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Мол. технік-лейтенант. Інвалід ВВВ.

21.04.1936–9.04.1939: колгосп «Сталинская Конституция» Близнюківського р-ну Харківської обл., колгоспник.

17.10.1939 призваний до лав ЧА Близнюківським РВК Харківської обл.

9.08.1941–1.03.1942: Ленінград. фр., 225 сп 21 сд, стрілець. 1.03.1942 був поранений. До квіт. 1942: ЕГ № 1384, м. Нев'янськ Свердловської обл., на лікуванні через поранення. 22.05.1942–7.01.1944: Київське танко-технічне училище, м. Кунгур Пермського краю, курсант.

8.01.1970 звільнений у відставку. 1946–1954: колгосп «Сталинская Конституция», колгоспник. Із 1954: колгосп «Ленінський шлях», тракторист, с. Олексіівка Близнюківського р-ну Харківської обл.

Помер у 2002.

КОЛУПАЄВ Іван Гнатович, 1920, с. Тернова Харківської обл. Ст. лейтенант, комсорг полку 460 сп 100 сд. Інвалід ВВВ.

15.09.1940 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – листоп. 1941: Півд.-Захід. фр., 738 винищ. протитанк. полк, ком. гармати. Листоп. 1941 – верес. 1942: Воронез. фр., 722 сп 206 сд, пом. ком. взв. Берез. 1943 – верес. 1944: 1-й Укр. фр., 460 сп 100 сд, заст. комбата, комсорг полку. У верес. 1944 був поранений, ЕГ № 1422, 1432, м. Тбілісі, Грузія, на лікуванні.

24.01.1950 звільнений у запас. 1951–1980: радгосп «Перемога» Харківського р-ну, рахівник-касир, заст. гол. бухгалтера.

Помер 1.03.1996 у сел. Перемога Харківського р-ну Харківської обл.

КОЛЧИГІН Микола Миколайович, 1922, ст. Помошна, Одеська обл. Майор техслужби, нач. планово-виробничого відділу 1255 авіарембази 37 ПА.

У 1939 закінчив 10 класів СШ, м. Харків (Основа).

10.10.1939 призваний до лав ЧА добровільно через авіатехкурси удосконалення ВПС ЧА, м. Ленінград.

15.04.1943–9.05.1945: Брянський, 2-й Прибалт., Ленінград. фр., 831 ПАРМ-3, технік-плановик.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст.

У 1955 закінчив військ. ф-т Московського фінансового ін-ту (заочне відділення) за спеціальністю військ. фінансиста-економіста. 25.07.1961 звільнений у запас. Із 1963: Харківське управління магістральних газопроводів, інженер техвідділу. Із 1976: інформаційно-обчислювальний центр управління торгівлі, зав. групи.

Помер 1.02.1995 у м. Харків.

КОЛЬЦОВ Василь Іванович, 1918, Серго-Іванівська сільрада Тумановського (кол.) р-ну Смоленської обл., РФ. Ст. технік-лейтенант, піротехнік 1057 арм. авіаскладу боєприпасів 43 ПА.

1935–1938: слюсар на цегельному з-ді, ст. Серго-Іванівська.

5.10.1938 призваний до лав ЧА Тумановським (кол.) РВК Смоленської обл.

Трав. 1939 – груд. 1939: ШМАС при 34 швидкісному ап, курсант.

Листоп. 1941 – трав. 1945: Центр. фр., 34 швидкісний ап, зброяр; Брянський, Степ. фр., 734 нічний бап 17 ПА, заст. ст. техніка ае з озброєння; 3-й Укр. фр., 97 нічний бап 17 ПА, заст. ст. техніка ае з озброєння.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За визволення Белграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

13.01.1956 звільнений у запас. Працював провідником на Ізюмському тепловозоремонтному з-ді.

КОЛЯДА Василь Корнійович, 1912, смт Савинці Балаклійського р-ну Харківської обл. Капітан, нач. КЕЧ окружних об'єднаних КУОС Прибалтійського ВО, м. Рига, Латвія.

У 1925 закінчив 4 класи Савинської школи. Із 1930: Савинське управління міліції, діловод. Із 1937: Савинська райспоживспілка, секретар правління.

24.10.1934 призваний до лав ЧА Савинським РВК Харківської обл.

26.06.1941 мобілізований до лав ЧА Савинським РВК Харківської обл.

26.06.1941–9.05.1945: Захід. фр., ПАРМ № 9, ст. писар, старшина госп. відділення, діловод адмін.-госп. відділення; 2-й Білорус. фр., в.о. нач. адмін.-госп. відділення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

У 1953 закінчив КУОС, Ленінградський ВО. 4.11.1955 звільнений у запас. Із 1955: Управління начальника робіт № 137, нач. охорони.

Помер 19.02.1985 у м. Ізюм Харківської обл.

КОМАРОВ Олексій Олександрович, 1909, с. Телешово Комуністичного (нині Дмитровського) р-ну Московської обл., РФ. Підполковник, нач. хімслужби, ст. викладач Харківського військ. авіаучилища зв'язку 69 ПА Київського ВО.

1925–1931: с. Рогачево Дмитровського р-ну Московської обл.

4.10.1931 призваний до лав ЧА Сокольницьким РВК м. Москва. 4.10.1931 – жовт. 1932: 14 сп 5 сд Білорус. ВО, курсант.

Учасник походу у Захід. Україну та Захід. Білорусь у 1939, радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

23.11.1941–30.06.1942: Крим., Закавказ. фр., 481 бао 37 раб, нач. хімслужби б-ну. У лип. 1943 закінчив Військ. академію хімзахисту ім. Ворошилова. Із 1943: нач. хімслужби – ст. викладач Харківського військ. авіаучилища зв'язку 69 ПА Київського ВО.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

У верес. 1950 закінчив авіахімкурси удосконалення при Червонопрапорній вищій офіцерській школі хімвійськ. 1.10.1956 звільнений у запас. Із квіт. 1965: з-д «Комсомолець», інженер-конструктор; книжкова ф-ка ім. Фрунзе, нач. штабу ЦО.

Помер 7.08.1977 у с. Веселе Ростовської обл.

КОМАРОВ Сергій Сергійович, 1914, Одоєвський р-н Тульської обл., РФ. Підполковник, ком. 112 окр. д-ну.

Працював телеграфістом у Чернській районній конторі зв'язку Тульської обл.

У 1936 призваний до лав ЧА Чернським РВК Тульської обл., у 1940 – вдруге призваний. Лют. 1940 – трав. 1941: курсант Орджонікідзевського військ. училища зв'язку (нині м. Владикавказ, Північна Осетія).

Черв. 1941 – трав. 1945: Півд., Закавказ., 1-й Білорус. фр., 245 окр. лінійний б-н зв'язку 18, 47 А, капітан, ком. експлуатац. роти, ком. каб.-шест. роти.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За оборону Кавказу», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. Проходив службу у ВПС. У 1955 закінчив КУОС при Харківському військ. авіаучилищі зв'язку. Служив у м. Петрозаводськ, Карелія, РФ. У 1960 звільнений у запас. Працював інспектором у організації п/с № 201, ст. інспектором відділу спецроботи у Харківському державному проектному ін-ті.

Помер 6.06.1971 у м. Харків.

КОМІСАРОВ Борис Семенович, 1919, с. Севальне Новооскольського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Лейтенант, ком. стр. взв. 1005 сп 279 сд. Інвалід ВВВ.

Верес. 1938 – жовт. 1941: Ожерельєвський резерв кондукторів Московсько-Донбаської залізниці, гол. кондуктор.

1.10.1941 призваний до лав ЧА Каширським РВК Московської обл.

1.10.1941 – черв. 1942: Владимирське військ.-піхотне училище Московського ВО, курсант.

Черв. 1942 – лип. 1943: Калінінський фр., 1005 сп 279 сд 3 А, ком. стр. взв. 18.07.1943 поранений. 22.07.1943 – листоп. 1943: госпіталь № 2625, на лікуванні через поранення. Листоп. 1943 – лют. 1944: Півд. фр., 1015 сп 279 сд 3 А, ком. стр. роти. 1.01.1944 поранений. Лют. 1944 – трав. 1944: 4-й Укр. фр., 1005 сп 279 сд 51 А, ком. стр. взв. 7.05.1944 поранений. Трав. 1944–23.11.1944: госпіталь № 4941, м. Алушта, м. Ялта, Крим.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.09.1945 звільнений у запас. Колгосп «Заря коммунизма» Дворічанського р-ну Харківської обл., зав. ферми.

Помер 20.11.1995 у с. Петро-Іванівка Дворічанського р-ну Харківської обл.

КОНОПОЛЬСЬКИЙ Петро Максимович, 1923, с. Ксаверівка Гребінківського (нині Васильківського) р-ну Київської обл. Мол. сержант. Інвалід ВВВ.

До війни закінчив 6 класів, с. Ксаверівка.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Гребінківським (кол.) РВК Київської обл.

Черв. 1941–1942: 7 рота 3 окр. д-ну 465 сп 187 сд, стрілець; в/ч № 74013, ком. відділення, розвідник. 1942–1943: 9 стр. рота 465 сп. Листоп. 1943–16.09.1944: кав. взв., 615 сп, ком. відділення розвідки. Брав участь у визволенні Київської обл. Отримав тяжке поранення в боях за м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

16.09.1944 демобілізований через хворобу.

1946–1951: бригадир рільничої бригади на Миронівському цукрокомбінаті, відділення «Червоний Жовтень». 1952–1972: радгосп Саливанківського цукрокомбінату, ст. науковий співробітник кафедри Української сільськогосподарської академії, яку закінчив у 1966 за спеціальністю агронома. 1972–1980: працював на овоче-картопляній дослідній станції, керівник Борівського відділення Фастівського р-ну Київської обл. Обирався депутатом Мар'янівської сільради та Васильківської райради Київської обл.

Помер 20.09.1983 у с. Ксаверівка Васильківського р-ну Київської обл.

КОНСТАНТИНОВ Василь Михайлович, 1919, х. Федоровка Кашарського р-ну Ростовської обл., РФ. Майор, ст. пом. нач. 5 відділу 8 Управління Генштабу ЧА. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 10 класів.

У жовт. 1937 добровільно став до лав ЧА через Сулейман-Стальський РВК Дагестану. Жовт. 1937 – верес. 1939: Орджонікідзевське Червонопрапорне піхотне училище (нині м. Владикавказ, Північна Осетія), курсант. Верес. 1940 – берез. 1941: КУКС шифрувально-штабної служби, м. Тамбов.

Черв. 1941 – трав. 1945: Калінінський, 1-й Прибалт. фр., штаб 4 Уд. А, пом. нач. 8 відділу штабу; Генштаб Війська Польського, ст. пом. нач. 5 відділу 8 Управління штабу.

Ордени: Червоної Зірки, польський срібний «Хрест заслуги», медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У січ. 1946 звільнений у запас. Працював пом. директора з кадрів радгоспу ім. Свердлова, Богодухівський р-н Харківської обл., інспектором з кадрів у Валківській райспоживспілці Харківської обл.

Помер 20.05.1993 у м. Валки Харківської обл.

КОРЕНЧЕНКО Марія Миколаївна, 1919, с. Римарівка Гадяцького р-ну Полтавської обл. Ст. лейтенант, лікар-ординатор ЕГ № 3283.

У 1941 закінчила 1-й Харківський медінститут.

У листоп. 1942 призвана до лав ЧА Каратузьким РВК Красноярського краю.

Листоп. 1942 – січ. 1943: курси спеціалізації з хірургії, м. Вологда, РФ. Січ. 1943 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., ЕГ № 3283, лікар-ординатор. У листоп. 1944 була поранена.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: орден Леніна, медаль «Ветеран праці».

У квіт. 1946 звільнена у запас. 1946–1952: лікар Білоколодязької амбулаторії Вовчанського р-ну, лікар Савинської, Липецької лікарень Харківської обл. 1952–1987: лікар-хірург, гол. лікар Есхарівської лікарні Чугуївського р-ну Харківської обл.

Померла.

КОРЕНЬКОВ Валентин Григорович, 1920, ст-ця Степано-Разінська Биковського р-ну Волгоградської обл., РФ. Лейтенант, ком. взв. 10 окр. штурм. б-ну. Інвалід ВВВ.

20.12.1939 добровільно призваний до лав ЧА Котельниковським РВК Волгоградської обл.

20.07.1941 закінчив нормальний курс Красноградського піхотного училища за спеціальністю ком. взв.

20.07.1941–19.09.1941: Півд.-Захід. фр., 564 сп 244 сд, ком. стр. взв. 19.09.1941 тяжко поранений у боях за с. Хитці Лубенського р-ну Полтавської обл. До 2.01.1942: лазарети для військовополонених у м. Лубни і м. Хорол. 2.01.1942–29.09.1943: проживав у будинку інвалідів на окупованій території. Визволений у с. Воровського Близнюківського р-ну Харківської обл. 29.09.1943–30.03.1944: табір НКВС № 178, на спецперевірці. 30.03.1944–20.11.1944: 3-й Укр. фр., 10 окр. штурм. б-н, ком. відділ. мінометників; 10 опрос.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

20.11.1944 звільнений у запас. Із 1945: Лозівський млин № 23, завгосп. Лозівський промкомбінат, учень ковбасного цеху. Лозівська школа ім. Шевченка, учитель фізкультури. Лозівська меліоративна ділянка, комірник. Лозівська автобаза сільгосптранс, заправник.

Помер 1.09.1995 у м. Лозова Харківської обл.

КОРМУШКІН Андрій Матвійович, 1918. Полковник, заст. нач. політвідділу 1 залізн. корпусу, в/ч № 12061.

16.05.1938 закінчив Саратовський залізничний технікум НКШС. 1938–1939: Далекосхід. відділ Союзтранспроекту, м. Хабаровськ, РФ, технік на залізниці.

13.10.1939 призваний до лав ЧА Центральним РВК м. Хабаровськ. 12.09.1940 закінчив полкову школу мол. командирів при 12 окр. залізн. полку Далекосхід. фр., м. Біробіджан Єврейської автономної обл., РФ.

22.06.1941–3.07.1942: Далекосхід. фр., 12 окр. залізн. полк, м. Біробіджан, заст. політрука роти; 11 окр. мостовий залізн. б-н 23 залізн. бр., м. Свободний Амурської обл., секретар бюро ВЛКСМ б-ну. 22.12.1942–12.05.1943: Сталінград. фр., 11 окр. мостовий залізн. б-н 23 залізн. бр., секретар бюро ВЛКСМ б-ну. 29.01.1945–9.05.1945: Ленінград. фр., 21 залізн. бр., пом. нач. політвідділу бр. по роботі серед комсомольців.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст. Трудові нагороди: медалі «За трудову доблесть», «За освоєння цілинних земель».

2.07.1958 закінчив Вищі академічні курси Військ.-політ. академії ім. В. І. Леніна.

28.01.1974 звільнений у запас.

Помер 27.12.1998 у м. Харків.

КОРНІЄНКО Віктор Сергійович, 1910, м. Харків. Підполковник, нач. мобвідділення штабу навч. тд Прикарпатського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1928 закінчив Харківську кооперативну промислову профшколу. 1928–1930: Всеукраїнська спілка сільгоспкооперації, м. Харків, рахівник, секретар. 1932–1933: Наркомзем УРСР, м. Харків, зав. відділу кадрів.

1933–1934: служба у РСЧА.

1934–1935: Управління Півд. залізниці, ст. інспектор-ревізор. 1935–1937: штаб 14 ск, м. Харків, пом. нач. мобчастини.

1937–1940: Харківський обком ЛКСМУ, зав. обліково-статистичного сектора військ. відділу. 1940–1941: Харківський облвиконком, голова комітету у справах фізкультури та спорту.

15.10.1941 призваний до лав ЧА Харківським ОВК за партійною мобілізацією.

10.04.1943 закінчив танковий ф-т Військ.-політ. академії РСЧА ім. В. І. Леніна, м. Белебей, Південноуральський ВО. 10.04.1943–20.06.1943: Центр. фр., резерв політуправління. 20.07.1943 закінчив полкову школу 1-го офіцерського навч. тп, м. Казань, Татарстан. 20.07.1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 3 гв. ТА, пом. нач. відділу кадрів А, у резерві; 55, 56 гв. тбр 7 гв. тк, пом. нач. штабу з обліку особового складу.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

14.05.1962 звільнений у запас. Із 1962: ін-т «Укрдіпромаш», інспектор з кадрів, ст. інженер з кадрів, нач. відділу кадрів.

Помер 30.12.2002 у м. Харків.

КОРНІЄНКО Микола Григорович, 1923, с. Тавільжанка Дворічанського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. танк. взв. 84 гв. окр. тб 30 гв. мех. полку 9 мех. див., Забайкало-Амурський ВО.

У 1939 закінчив 7 класів НСШ с. Тавільжанка, у 1941 – 1-й курс сільгоспшколи, м. Лозова Харківської обл.

3.12.1941 призваний до лав ЧА Дворічанським РВК Харківської обл.

Груд. 1941 – черв. 1942: Півд.-Західний фр., 853 сп, телефоніст. Черв. 1942 – січ. 1943: Сталінград. фр., 1 загород. загін 62 А, рядовий; 15 мбр 4 тк, телефоніст. Квіт. 1943 – трав. 1944: курсант Казанського танкового училища. Серп. 1944 – січ. 1945: 2-й Прибалт. фр., 78 окр. тбр, ком. танка. Двічі поранений: 26.09.1942 на Сталінград. фр., 29.05.1944 – тяжко на 2-му Прибалт. фр. Учасник війни з Японією: Забайкал. фр., 84 тп 30 мех. див., ком. танка.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

25.09.1946 звільнений у запас. Із 1947: агент держпостачання у Дворічанському заготівельному пункті, дільничний зоотехнік центральної зооветдільниці.

Помер 24.03.1996 у м. Харків.

КОРНЯКОВ Костянтин Георгійович, 1925, с. Шерагул Тулунського р-ну Іркутської обл., РФ. Гв. мол. лейтенант, ком. стр. взв. Інвалід ВВВ.

У 1942 закінчив радіотехнікум, м. Улан-Уде, Бурятія, РФ.

У січ. 1943 призваний до лав ЧА Кабанським РВК Бурятії. Лют. 1943 – трав. 1944: Забайкальське військ.-піхотне училище, курсант. Черв. 1944 – лют. 1945: 1-й Укр. фр., 1178 сп 350 сд 13 А, ком. стр. взв.; 340 гв. сп 121 гв. сд 13 А, ком. стр. взв. Під час боїв був двічі поранений: 30.08.1944 поблизу м. Сандомир, Польща, та 19.02.1945 тяжко поранений у р-ні м. Вольтерсдорф, Німеччина.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У листоп. 1945 звільнений у запас. Працював на Балаклійському побуткомбінаті, Балаклійському з-ді залізобетонних конструкцій.

Помер 18.04.1992 у м. Балаклія Харківської обл.

КОРОБЕЙНИК Віра Дмитрівна, 1910, с. Межиріч Лебединського р-ну Сумської обл. Мол. лейтенант медслужби, фізіотехнік ЕГ № 2023.

У 1928 закінчила 7 класів, м. Харків, у 1940 – курси медсестер, м. Тульчин Вінницької обл. Працювала рентгенлаборантом Тульчинської райлікарні.

У черв. 1941 призвана до лав ЧА Тульчинським РВК Вінницької обл.

Черв. 1941 – трав. 1945: ЕГ № 2023, перев'язувальна медсестра, рентгенлаборант, сестра фізкабінету, фізіотехнік. 7.10.1943 під час боїв в р-ні м. Курськ отримала поранення.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У листоп. 1945 звільнена у запас. Проживала у Харківському міському пансіонаті ветеранів праці.

Померла 26.01.2002 у м. Харків.

КОРОЛЬ Микола Миколайович, 1917, с. Абазівка Зачепилівського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. взв. автоматників 71 гв. сп 6 гв. сд 10 А.

16.10.1938 призваний до лав ЧА Первомайським РВК Донецької обл.

1938–1939: в/ч № 9767, курсант.

Черв. 1941 – лют. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 1 маневр. пов.-десант. бр. 18 гв. А, ком. взв. ПТР. У лют. 1943 був поранений, ЕГ № 4559, м. Баку, Азербайджан. Верес. 1943 – лют. 1944: 1-й Прибалт. фр., 71 гв. сп 6 гв. сд 10 А, ком. взв. автоматників. У лют. 1944 вдруге поранений, ЕГ № 2822, м. Нижній Новгород, РФ.

14.06.1944 звільнений у запас. Із 1949 працював у колгоспі с. Абазівка Зачепилівського р-ну Харківської обл.

Помер 13.11.1996 у с. Абазівка Зачепилівського р-ну.

КОРОЛЬ Олексій Кирилович, 1921, с. Холодне Плесо Карлівського р-ну Полтавської обл. Ст. технік-лейтенант, технік авіаційно-бортовий 177 окр. транспортної ае.

У 1939 закінчив 10 класів Карлівської СШ.

27.03.1940 призваний до лав ЧА Бірським РВК, Башкортостан.

Берез. 1940 – трав. 1941: курсант Іркутської військ. авіатехнічної школи, Забайкальський ВО.

Берез. 1944 – квіт. 1945: 1-й Прибалт. фр., 49 гв. транспортний ап, технік авіаційно-бортовий. Учасник війни з Японією: Забайкал. фр., 49 гв. транспортний ап, технік авіазагону.

Орден Червоної Зірки, медалі: «Партизанові Вітчизняної війни» II ст., «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією», «За визволення Кореї» (корейська). Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

20.05.1958 звільнений у запас. Із 1959: обліковець у Красноградському раймісцевпромкомбінаті, комірник, майстер ділянки на райпобуткомбінаті, диспетчер 8-го загону протипожежної охорони.

Помер 25.12.2002 у м. Красноград Харківської обл.

КОРОЛЬКОВ Василь Андрійович, 1923, с. Єрьоміно Кормиловського р-ну Омської обл., РФ. Лейтенант, ком. мін. взв.

У берез. 1942 призваний до лав ЧА Кормиловським РВК Омської обл.

Берез. 1942 – трав. 1945: Сталінград. фр., 351 сп 308 сд, мол. ком.; 2-й Білорус. фр., курси мол. лейтенантів при 28 А, курсант; 2-й Білорус. фр., 197 зсп 28 А, ком. мін. взв.; 3-й Білорус. фр., 320 арм. штрафна рота 28 А, ком. взв. Під час боїв був поранений: 16.10.1942 і 23.12.1942 в боях за м. Сталінград, 18.06.1943 в р-ні р. Міус, 10.10.1943 поблизу м. Мелітополь Запорізької обл.

Ордени: Червоної Зірки (два), Богдана Хмельницького, медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У берез. 1946 звільнений у запас. Працював у колгоспі ім. Сталіна Кормиловського р-ну Омської обл., із 1964 – робітник у дослідному господарстві «Прогрес» Харківського зооветеринарного ін-ту.

Помер 9.02.1980 у смт Мала Данилівка Дергачівського р-ну Харківської обл.

КОРОЛЬОВ Петро Андрійович, 1914, с. Кошелєвка (кол.) Тульського р-ну Тульської обл., РФ. Майор, ком. 6 окр. штурм. інж.-сапб 2 штурм. інж.-сапбр.

У 1930 закінчив 7 класів НСШ, с. Руднєво Тульської обл. Працював слюсарем на з-ді в м. Тула.

У 1936 призваний до лав ЧА на строкову службу Феодосійським РВК, Крим.

У 1938 закінчив шестимісячні курси ком. взв., м. Одеса. 1940–1941: слухач ВПУ, м. Одеса.

Черв. 1941 – берез. 1942: Півд. фр., 388 окр. сапб 219 сд, політрук роти. Листоп. 1942 – груд. 1942: Закавказ. фр., 702 окр. сапб 319 сд, заст. комбата зі стройової частини. Січ. 1943 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 10 інж.-сапб 2 штурм. інж. бр., ком. бат.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, Суворова III ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: орден «Знак Пошани».

17.12.1945 звільнений у запас. Із 1947: змінний майстер коксового цеху коксохімічного з-ду, м. Харків.

Помер 1.07.2004 у м. Харків.

КОРОЛЬОХ Петро Іванович, 1916, с. Федорівка Карлівського р-ну Полтавської обл. Майор, нач. фінзабезпечення 89 тп 1 тд Прибалтійського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1930 закінчив 6 класів НСШ, с. Федорівка.

1938–1940: строкова служба у лавах ЧА.

22.06.1941 мобілізований до лав ЧА.

5.07.1941–2.11.1941: Півд. фр., у складі управління військ.-польового будівництва № 9, ком. відділення роти управління. 4.11.1941–9.12.1942: Півд. фр., 1943 сапб 23 сапбр 8 сап. А, нач. фінчастини. 9.12.1942–6.05.1943: Закавказ. фр., 9 гірський мінний б-н 2 гірської мінної інженерної бр., ком. взв. 20.05.1943–18.06.1944: Воронез. фр., 135 понт.-мост. б-н 6 понт.-мост. бр., нач. майстерень; у складі окр. роти управління 6 понт.-мост. б-ну 6 понт.-мост. бр., ком. взв., нач. фінвідділення. 18.06.1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 23 понт.-мост. б-н 6 понт.-мост. бр., нач. фінзабезпечення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги» (дві), «За оборону Кавказу», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

18.11.1958 звільнений у запас. Працював бухгалтером у навчально-дослідному господарстві Красноградського технікуму механізації сільського господарства, гол. бухгалтером Красноградського вузла зв'язку.

Помер 1.05.1999 у м. Красноград Харківської обл.

КОРЯК Федір Олексійович, 1922, с. Гайдари Зміївського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. роти 43 окр. б-ну ранцевих вогнеметів. Інвалід ВВВ.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК.

Черв. 1941 – берез. 1942: Харківське училище хімзахисту, курсант.

Берез. 1942 – черв. 1942: Забайкал. фр., 493 сп 321 сд, ком. вогнемет. роти. Черв. 1942 – серп. 1942: Півд.-Захід. фр., 493 сп 321 сд, ком. стр. роти. Серп. 1942 – груд. 1942: перебував у полоні. Берез. 1943 – квіт. 1944: 61 окр. офіцерський полк, резерв. Квіт. 1944 – черв. 1944: 3-й Прибалт. фр., 12 окр. штурм. б-н, автоматник. Черв. 1944 – серп. 1944: ВГ № 922, на лікуванні через поранення. Серп. 1944 – лют. 1945: 3-й Прибалт., 3-й Білорус. фр., 43 окр. б-н ранцевих вогнеметів, ком. взв., ком. роти. Лют. 1945 – квіт. 1945: ВГ № 07229, на лікуванні через поранення.

29.09.1945 звільнений у запас. Працював продавцем Харківського універмагу.

Помер 4.08.1995.

КОСОВСЬКИЙ Павло Вікентійович, 1917, м. Полонне Хмельницької обл. Майор, пом. нач. опервідділу штабу 1 залізн. корпусу.

У 1934 закінчив 9 класів СШ, м. Полонне. Працював рахівником у сільраді, с. Березина Волочиського р-ну Хмельницької обл., учителем у СШ № 1, смт Новгородка Кіровоградської обл., касиром на ст. Кірово-Українське Одеської залізниці, м. Кіровоград.

13.01.1942 призваний до лав ЧА Пітерським РВК Саратовської обл. 25.04.1942–20.02.1943: Півнiч.-Кавказ. фр., 103 окр. віднов. залізн. б-н 44 залізн. бр., ком. відділення. 28.04.1944–9.05.1945: 1-й, 3-й Укр. фр., 102 окр. віднов. залізн. б-н 44 залізн. бр. окр. Примор. А, ком. взв. Учасник війни з Японією: 1-й Забайкал. фр., 44 окр. б-н відновлення залізн. зв'язку 44 залізн. бр., комсорг б-ну.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бездоганну службу» I ст.

28.05.1964 звільнений у запас. Із 1965: нач. транспортного цеху Курязького з-ду силікатних виробів, Дергачівський р-н. Із 1967: завгосп з-ду «Металопобутремонт», товарознавець на цегельному з-ді, інженер на з-ді «Гідропривід», м. Харків.

Помер 1.03.1992 у м. Харків.

КОСТЕРІН Юрій Іванович, 1921, м. Яранськ Кіровської обл., РФ. Інженер-підполковник, заст. ст. військ. представника. Інвалід ВВВ.

Верес. 1938 – верес. 1941: Казанський авіаінститут, факультет № 2, студент.

24.09.1941 добровільно призваний до лав ЧА Бауманським райкомом ВКП(б). Верес. 1941 – листоп. 1941: 17 зсп 20 зап. сбр, рядовий, заст. політрука роти. Листоп. 1941 – трав. 1942: Карел. фр., 6 окр. лижний б-н 2 окр. лижної бр., політрук окр. взв. розвідки. Трав. 1942 – верес. 1942: Воронез., Сталінград. фр., 1026 сп 260 сд, політрук окр. взв. пішої розвідки. Верес. 1942 – січ. 1943: ЕГ № 2780, на лікуванні, м. Казань, Татарстан. Січ. 1943 – берез. 1943: ВПУ ім. Леніна, м. Москва, слухач. Берез. 1943 – берез. 1945: Степ., 2-й Укр. фр., 2 окр. гв. мотоциклетний б-н 5 гв. мк 5 ТА, ком. взв. бронемашин, відповідальний секретар. Берез. 1945 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., штаб 5 гв. мк 1 ТА, офіцер зв'язку штабу.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст.

14.07.1945–23.08.1948: Військ. академія БТ і МВ РСЧА ім. Сталіна, 2 інж.-танковий ф-т, слухач. 10.01.1970 звільнений у запас. Лют. 1970–13.08.1971: ВНДІТрансмаш, ст. інженер. Серп. 1971–31.12.1985: Харківське КБ машинобудування при з-ді ім. Малишева, інженер.

Помер 14.06.1995 у м. Харків.

КОСТІКОВ Олександр Іванович, 1908, с. Шумиловка Мілославського р-ну Рязанської обл., РФ. Полковник, черговий заступник нач. допоміжного пункту Управління Київської А ППО.

У 1927 закінчив 7 класів СШ, с. Євлань (кол.) Єфремовського р-ну Тульської обл., РФ.

28.10.1929 добровільно вступив до 5 окр. сб через Скопінський РВК Рязанської обл. У 1930 закінчив школу мол. командирів при 5 окр. сб, м. Котельнич Кіровської обл., РФ, у 1934 – Об'єднану школу середніх командирів, м. Київ, у 1935 – Військ. школу льотчиків і льотчиків-спостерігачів, м. Оренбург, РФ, у 1939 – Липецькі вищі льотно-тактичні курси.

Учасник боїв на оз. Хасан (лип. – серп. 1938), радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–30.05.1942: 67 винищ. ап, нач. оперативного відділення, нач. штабу полку. 30.05.1942–4.09.1943: Москов. фр. ППО, контролер із винищувальної авіації групи контролю Військ. Ради. 4.09.1943–9.05.1945: Управління ВПС Захід. фр. ППО, ст. пом. нач. оперативно-розвід. відділення штабу фронту.

Ордени: Червоного Прапора (два), Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, Леніна.

15.08.1958 звільнений у запас. Із 1963: зав. сектора кадрів, інженер міськжитлоуправління.

Помер 13.06.1975 у м. Харків.

КОСТЮРІН Володимир Олександрович, 1924, ст. Ахсу, Ашгабадська обл., Туркменістан, РФ. Підполковник, ст. викладач військ. кафедри Харківського авіаінституту (ХАІ).

У черв. 1942 після закінчення 10 класів призваний до лав ЧА Нижньоінгаським РВК Красноярського краю, РФ.

Черв. 1942 – листоп. 1943: Іркутська військ. школа авіамеханіків, курсант.

Листоп. 1943 – трав. 1945: 1-й, 3-й Укр. фр., 861 бап 244 бад, механік авіац. ст.

Медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», болгарська «За участь у Вітчизняній війні 1944–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

У 1954 закінчив Харківське вище авіац.-інж. училище. Служив у повітряних військах. 1960–1974: викладач, ст. викладач військ. кафедри ХАІ. У серп. 1974 звільнений у запас. 1975–1984: ст. науковий співробітник ХАІ.

Помер 7.10.1985 у м. Харків.

КОСТЮЧЕНКО Микола Самійлович, 1917, м. Харків. Капітан, секретар парторганізації полку особливого призначення.

Верес. 1934 – верес. 1935: школа ФЗУ з-ду «Серп і Молот», м. Харків, учень. Верес. 1935 – верес. 1937: з-д «Серп і Молот», художник. Верес. 1937 – верес. 1938: клуб з-ду «Серп і Молот», завідувач.

25.09.1938 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

Верес. 1941 – листоп. 1941: Північ.-Західф. фр., 28 окр. розвід. б-н 5 сд 11 А. Листоп. 1941 – трав. 1942: Калінінський фр., 31 медсанбат 5 сд 31 А, старшина. Трав. 1942 – листоп. 1943: Захід., Центр. фр., Будинок офіцерів 31 А, страшина; курси мол. лейтенантів 31 А, курсант. Листоп. 1943 – верес. 1944: 1-й, 3-й Білорус. фр., окр. лижний б-н 963 сп 274 сд 69 А, комсорг. Верес. 1944 – жовт. 1945: ВПУ ім. Енгельса, м. Ленінград, курсант.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжував військ. службу. 31.07.1957 звільнений у запас через хворобу. Листоп. 1957 – серп. 1982: з-д «Серп і Молот», технік, інженер.

Помер 22.05.1994 у м. Харків.

КОСТЯНИЙ Яків Григорович, 1919, м. Харків. Майор медслужби, нач. лазарету 3339 авіатехбази.

1938–1942: студент Киргизького мединституту, м. Бішкек.

У верес. 1942 призваний до лав ЧА Бішкекським РВК Киргизії.

Верес. 1942 – груд. 1942: Куйбишевські курси удосконалення лікарів запасу, м. Ульяновськ, РФ. Груд. 1942 – трав. 1945: Сталінград., Півд., 4-й Укр. фр., військ. сан. летючка № 403 61-го фронтового евакопункту, нач. летючки; 4-й Укр. фр., 26 окр. вогнемет. б-н, ст. лікар; 4-й Укр. фр., військ.-сан. летючка № 401 61-го фронтового евакопункту, ст. лейтенант медслужби, нач. летючки.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні перебував у складі Північної групи військ, служив у віддаленій місцевості на п-ові Чукотка. У груд. 1959 звільнений у запас. Працював лікарем на Харківській міській станції швидкої допомоги, лікарем у Харківській лікарні швидкої та невідкладної медичної допомоги ім. Мєщанінова.

Помер 30.10.1992 у м. Харків.

КОСТЯНИЦЯ Петро Митрофанович, 1916, смт Березівка Харківського р-ну Харківської обл. Майор, заст. ком. роти з політчастини.

У 1931 закінчив 7 класів НСШ у смт Високий Харківського р-ну. Черв. 1933 – квіт. 1934: книжкова ф-ка ім. Фрунзе, складальник.

У верес. 1937 та у лип. 1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Лип. 1941 – квіт. 1942: Карел. фр., 865 окр. каб.-шест. рота зв'язку Медвежогорської оперативної групи військ, пом. ком. взв. Квіт. 1942 – лип. 1942: Муромське військ. училище зв'язку, курсант. Лип. 1942 – жовт. 1943: Калінінський фр., 29 окр. рота зв'язку 21 гв. сд 3 Уд. А, пом. політрука. Жовт. 1943 – серп. 1944: Харківське військ.-політ. училище, курсант. Серп. 1944 – жовт. 1944: навч. полк резерву політскладу Головного політуправління, м. Нижній Новгород, слухач. Жовт. 1944 – трав. 1945: 2-й Білорус. фр., 906 окр. б-н зв'язку 46 ск 65 А, парторг.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

До берез. 1950 перебував у Польщі у складі радянських військ: заст. ком. б-ну з політчастини, секретар партбюро, заст. з політчастини ком. окр. саперної роти. 25.01.1956 звільнений у запас. Лют. 1957 – серп. 1958: голова сільради. Січ. 1960 – лют. 1973: фізико-технічний ін-т, нач. пожежної охорони, комірник.

Помер 21.08.2000.

КОСУХІН Георгій Григорович, 1912, ст-ця Тишанська Нехаївського р-ну Волгоградської обл., РФ. Капітан медслужби, ком. медсанвзводу.

У 1941 закінчив Волгоградський медінститут.

У жовт. 1941 призваний до лав ЧА Волгоградським МВК.

Квіт. 1942 – трав. 1943: 173 особлива тбр, ком. медсанвзв. Трав. 1943 – черв. 1943: на лікуванні через контузію в ЕГ № 354, м. Свердловськ, РФ.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У жовт. 1943 звільнений у запас. Працював гол. лікарем Богодухівської райлікарні, гол. лікарем Безлюдівської лікарні Харківського р-ну, лікарем станції швидкої допомоги, Дергачівський р-н Харківської обл.

Помер 26.12.1996 у м. Харків.

КОСЯКОВ Семен Єгорович, 1917, смт Велика Писарівка Сумської обл. Майор, заст. ком. тб з техчастини Харківського гв. танкового училища, Київський ВО.

У 1931 закінчив 5 класів Великописарівської НСШ. До 1938 працював у колгоспі «Нова праця» Великописарівського р-ну.

20.10.1938 призваний до лав ЧА Богодухівським РВК Харківської обл. 1938–1939: 194 окр. вогнемет. навч. тб 32 тбр, Приволзький ВО, курсант.

Черв. 1941 – січ. 1942: Півд.-Захід. фр., 194 окр. вогнемет. тб 44 легкої тд (переформована в 13 тбр), ком. танка. Серп. 1942 – лют. 1943: Захід., Сталінград. фр., 13 тбр, ком. танк. взв., ком. взв. забезпечення. Лют. 1943 – трав. 1944: Захід., 4-й Укр. фр., 32 окр. гв. тбр 28 А, ком. взв. забезпечення. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 32 окр. гв. тбр, заст. ком. б-ну з техчастини.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

У 1948 закінчив Казанську вищу офіцерську технічну БТ школу. 16.03.1960 звільнений у запас. 1963–1964: нач. гаража буд.-монтажного управління № 168. 1964–1975: інженер, ст. інженер в/ч № 16461. Із 1977: технік-будівельник в/ч № 05914, м. Харків.

Помер 1.03.2004 у м. Харків.

КОТЕЛЬНИКОВ Олексій Петрович, 1918, м. Харків. Підполковник, нач. полкової школи 758 корпусного полку 19 ск 7 гв. А. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 10 класів Харківської СШ № 137.

1936–1937: Харківська облавіалабораторія, інструктор з авіамоделізму. 1937–1938: Харківський канатний з-д, кресляр.

15.11.1939 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

Лют. 1941 – лип. 1941: Нижньогородське військ.-політ. училище ім. Фрунзе, курсант. Лип. 1941 – січ. 1942: Півд.-Захід. фр., 663 сп 218 сд, ком. бат. 120-мм мінометів. Січ. 1942 – січ. 1943: Закавказ. фр., 560 окр. мінд-н 218 сд, ком. бат. 120-мм мінометів; 1014 артп 319 сд, ком. артд-ну. Січ. 1943 – лют. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 1230 артп РГК 47 А, заст. ком. артд-ну. Лют. 1943 – листоп. 1943: 1-й Укр. фр., 1131 сп 337 сд, нач. артилерії. 21.10.1943 тяжко поранений на Букринському плацдармі, с. Ромашки, р. Дніпро. Листоп. 1943 – січ. 1944: госпіталь № 5898, м. Мічурінськ Тамбовської обл., на лікуванні. Січ. 1944 – січ. 1945: 2-й Укр. фр., 1131 сп 337 сд, заст. ком. з артилерії. 17.01.1945 легко поранений. 17.01.1945–16.04.1945: госпіталь № 4916, м. Арат, Румунія, на лікуванні. Квіт. 1945 – трав. 1945: 3-й Укр. фр., 1131 сп 357 сд, заст. ком. з артилерії.

Ордени: Вітчизняної війни І ст., Вітчизняної війни ІІ ст., Червоної Зірки, Олександра Невського, Червоного Прапора, медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 14 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

Із 1946: заст. ком. артилерії мех. д-ну, нач. полкової школи. 30.11.1955 звільнений у запас. Із січ. 1959: Харківська ф-ка первинної обробки шерсті ім. Мануїльського, теплотехнік, майстер. Із груд. 1961: Харківський з-д підйомно-транспортного устаткування, ст. інженер, нач. бюро раціоналізації та винаходів.

Помер 24.01.1997 у м. Харків.

КОТЕНКО Юхим Дмитрович, 1915, с. Стара Семенівка Барвінківського р-ну Харківської обл. Майор, пом. військ. коменданта військ. комендатури, м. Гвардійськ, Прибалтійський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив 7 класів. 1933–1935: студент керамічного технікуму, Донецька обл.

22.10.1936 призваний до лав ЧА Ізюмським РВК Харківської обл. 1936–1938: курсант 57 залізн. полку військ НКВС.

11.07.1941 мобілізований до лав ЧА Барвінківським РВК Харківської обл. Лип. 1941 – жовт. 1941: Півд.-Захід. фр., 1060 сп 222 сд, політрук роти. Жовт. 1942 – берез. 1943: Захід. фр., 1229 сп 371 сд 30 А, заст. ком. кулемет. роти з політчастини; ком. сб зі стройової частини. 28.08.1944–9.05.1945: 3-й Білорус. фр., 427 сп 192 сд 39 А, заст. ком. сб зі стройової частини; 49 гв. сп 16 гв. сд 11 гв. А, ком. сб. Був тричі поранений: 31.03.1943, 22.09.1943 та 26.10.1944.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки (два), медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.03.1947 звільнений у запас. 1947–1949: зав. райкультпросвітвідділу, м. Барвінкове. 1958–1960: голова колгоспу ім. Шевченка Барвінківського р-ну. 1960–1968: інструктор відділу, секретар парторганізації Барвінківського РК КПУ.

Помер 27.03.1989 у с. Гаврилівка Барвінківського р-ну Харківської обл.

КРАВЦОВ Семен Федорович, 1916, м. Сватове Луганської обл. Ст. лейтенант, інженер-електрик 53 важкого танкосамохідного полку. Інвалід ВВВ.

У 1930 закінчив 7 класів, у 1941 – Харківський механіко-машинобудівний ін-т.

19.08.1941 призваний до лав ЧА Коломенським РВК Московської обл.

19.08.1941–19.04.1942: КУКС, м. Ленінград, слухач.

15.08.1942–27.03.1944: Брянський фр., 118 тбр, ком. танк. роти. 27.03.1944–3.03.1945: 2-й Прибалт. фр., 118 тбр, технік з ремонту бойових машин, заст. ком. роти із техзабезпечення. 3.03.1945–9.05.1945: 2-й Укр. фр., 1016 самохідний артп 208 са-

мохідної артбр, пом. нач. техчастини полку. 26.01.1943 був тяжко поранений, 17.12.1943 легко поранений.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За визволення Праги», «За взяття Відня», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

11.07.1946 звільнений у запас. Із 1946: Рубіжанський хіміко-технологічний ін-т Луганської обл., асистент. Харківський політехнічний ін-т, аспірант, асистент, доцент.

Помер 1.08.1999.

КРАВЧЕНКО Анатолій Ілліч, 1922, с. Самотоївка Краснопільського р-ну Сумської обл. Ст. лейтенант техслужби, ком. взв. 556 окр. автоб-ну Прикарпатського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 7 класів НСШ у м. Куп'янськ, у 1941 – Куп'янський сільгосптехнікум.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

Лип. 1941 – жовт. 1941: курси при Полтавському автотракторному військ. училищі, м. П'ятигорськ Ставропольського краю, РФ. Груд. 1941 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., окр. артд-н 45 сд, автотехнік; 200 окр. авторота підвозу 152 сд, ком. взв.; 12 автополк, резерв; 3-й Укр. фр., 66 автополк, ком. взв. 19.09.1944 був поранений.

Медалі: «За взяття Будапешта», «За визволення Белграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У черв. 1953 звільнений у запас. Працював шофером на АТП № 20312, Куп'янському ливарному з-ді.

Помер у 2004.

КРАВЧЕНКО Василь Григорович, 1913, с. Заброди Богодухівського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, заст. ком. б-ну зі стройової частини 325 сп 129 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У 1936 призваний до лав ЧА.

26.06.1941–1.12.1941: Півд.-Захід. фр., 2 зсп, ком. відділення. 1.12.1941–1.05.1942: Півд.-Захід. фр., 20 пов.-десант. бр. 9 пов.-десант. корпусу, секретар комсомольського бюро б-ну. Трав. 1942 – груд. 1942: курсант Смоленського військ.-політ. училища, м. Саратов. Груд. 1942 – трав. 1943: Північ.-Захід. фр., 6 пов.-десант. див. 20 гв. пов.-десант. бр. Лип. 1943 – січ. 1944: 1-й Укр. фр., слухач КУКС. Січ. 1944 – черв. 1944: 1-й Укр. фр., 325 сп 129 гв. сд, заст. ком. б-ну зі стройової частини. Під час боїв був тричі поранений: у трав. 1943, ЕГ № 2687 м. Липецьк, РФ, черв. 1944, ЕГ № 1353 м. Київ, трав. 1945, ЕГ № 1353 м. Київ.

У груд. 1946 звільнений у запас. Із 1948: зав. дорожнього відділу виконкому Валківської райради. Із 1966: нач. дорожнього відділу у м. Богодухів Харківської обл.

Помер 1.03.2003 у м. Харків.

КРАВЧЕНКО Іван Павлович, 1925, с. Федорівка Лозівського р-ну Харківської обл. Інвалід ВВВ. Рядовий.

Закінчив 7 класів. Працював на МТС трактористом.

Призваний до лав ЧА у м. Сталінград (нині м. Волгоград), в/ч № 320.

1941: евакуатор сільгосптехніки до р. Волга.

28.07.1944 отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні у ЕГ № 3143, м. Березники, Пермський край, РФ, (10.08.1944–22.02.1945).

Орден Вітчизняної війни I ст., медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: медаль «Ветеран праці».

По війні закінчив курси бухгалтерів. Працював бухгалтером у Харківській артілі інвалідів, робітником на з-ді «Металіст», «Металовиробів».

КРАЙНЄВ Анатолій Іванович, 1895, м. Іваново, РФ. Підполковник, нач. навч. відділу училища.

Черв. 1939 – верес. 1941: військ. ф-т при 1-му Харківському медінституті, нач. адмінвідділення.

Серп. 1942 – листоп. 1942: Закавказ. фр., 46 А, нач. 2-го Орджонікідзевського піхотного училища.

Ордени: Червоного Прапора, Леніна, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Помер 7.11.1965.

КРАМАРЕНКО Роман Мусійович, 1916, с. Липці Харківського р-ну Харківської обл. Старшина надстрокової служби, нач. складу ПММ Харківського вищого командно-інженерного училища. Інвалід ВВВ.

1929–1934: працював у колгоспі «Серп і Молот», с. Липці Харківського р-ну. У 1938 закінчив сільгосптехнікум.

10.10.1938 призваний до лав ЧА. До 5.12.1939: навч. б-н 10 тбр, м. Борисов Мінської обл., Білоруський ВО.

5.12.1939–12.03.1940: учасник радянсько-фінляндської війни.

22.06.1941–15.01.1944: 2-й, 3-й, 4-й Укр. фр., 708 бао, нач. радіостанції.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

2.05.1968 звільнений у запас. Із 1968: Харківське вище командно-інженерне училище, кочегар.

Помер 12.04.1998 у м. Харків.

КРАМАРЕНКО Семен Матвійович, 1904, м. Буринь Сумської обл. Інтендант 3-го рангу, нач. відділення польового автохлібозаводу. Інвалід ВВВ.

У 1915 закінчив церковнопарафіяльну школу в м. Буринь.

У 1927 призваний до лав ЧА Конотопським військкоматом.

1927–1928: військ.-господ. навч. команда Українського ВО, курсант. 1929–1941: надстрокова служба.

Лип. 1941 – верес. 1941: 218 сд, нач. польового автохлібозаводу. Верес. 1941 – квіт. 1945: перебував у німецькому полоні. Верес. 1945 – жовт. 1945: проходив спецперевірку у 1 Горьковській див., м. Невель Псковської обл.

9.06.1947 звільнений у запас через хворобу. Працював на комбінаті інвалідів.

Помер 5.02.1995 у м. Харків.

КРАМСЬКИЙ Олексій Миколайович, 1921, с. Берека Первомайського р-ну Харківської обл. Військтехнік 2-го рангу, ком. роти автоматників 162 тбр 25 тк. Інвалід ВВВ.

26.11.1939 призваний до лав ЧА Первомайським РВК Харківської обл.

1939–1941: курсант Полтавського автотехнічного училища. Черв. 1941 – січ. 1942: 680 арт. протитанк. полк 1 протитанк. бр. Серп. 1942 – трав. 1943: Дон. фр., 106 тбр 3 ТА, ком. танк. взв. Трав. 1943 – серп. 1943: Центр. фр., 1 зап. тп. Серп. 1944 – жовт. 1944: 162 тбр 25 тк, ком. роти автоматників. У жовт. 1944 був поранений, ЕГ № 1566, м. Кутаїсі, Грузія.

У квіт. 1945 звільнений у запас. У 1956 закінчив Харківський ін-т комунального будівництва.

Помер 18.01.1997 у м. Харків.

КРАСНОКУТСЬКИЙ Іван Олександрович, 1921, с. Залиман Балаклійського р-ну Харківської обл. Капітан, нач. арт. 592 сп 203 сд.

У 1939 закінчив 10 класів.

У серп. 1939 призваний до лав ЧА Савинським (нині Балаклійський) РВК Харківської обл.

У 1941 закінчив Харківське артучилище.

22.06.1941–11.01.1942: Захід., Півд.-Захід. фр., 87 окр. протитанковий д-н 97 сд, ком. вогневого взв. 7.04.1942–29.05.1943: Півд.-Захід. фр., 419 окр. винищ. протитанк. д-н 203 сд, ком. взв. 29.05.1943–13.09.1943: Півд.-Захід. фр., 593 сп 203 сд, нач. арт. сп. 13.09.1943 був тяжко поранений в р-ні м. Лозова Харківської обл. 13.09.1943–19.12.1943: ЕГ № 5870, м. Казань, Татарстан, на лікуванні через поранення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За оборону Києва».

У лют. 1944 звільнений у запас. Із 1963: Ізюмська райспоживспілка, заст. голови.

Помер 9.04.1986 у м. Ізюм Харківської обл.

КРАСНОЯРУЗЬКИЙ Семен Петрович, 1920, с. Волче-Александровка Волоконовського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. взв. внутрішнього зв'язку 4 артд прориву РГК.

У 1939 закінчив 7 класів Волче-Александровської НСШ.

15.09.1940 призваний до лав ЧА Волоконовським РВК Бєлгородської обл.

22.06.1941–6.09.1942: Калінінський фр., 257 сп 31 А, телефоніст. 6.09.1942–10.04.1943: Степ. фр., 133 сп 44 сд, ком. відділення зв'язку. 10.04.1943–2.08.1944: 1-й Білорус. фр., 133 гв. сп 44 гв. сд, ком. взв. зв'язку. 11.09.1944 поранений. До 22.09.1944: ЕГ № 3027, м. Харків, на лікуванні. 22.09.1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 4 артд прориву РГК, ком. взв. внутрішнього зв'язку.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За відвагу», «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.03.1947 звільнений у запас. У черв. 1949 закінчив курси десятників меліорації при Старооскольській сільгоспшколі Бєлгородської обл. Із 1949: ХЕМЗ, пакувальник, з-д «Серп і Молот», тесля.

Помер 1.02.2006.

КРАСОВИЦЬКИЙ Ігор Якович, 1922, м. Харків. Підполковник медслужби, нач. відділення військ. госпіталю. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів СШ у м. Харків. 1.09.1939–1.10.1941: Харківський державний медінститут, студент.

9.07.1942–29.11.1942: Воронез. фр., 179 окр. д-н протитанк. оборони 174 сд; 494 сп 46 гв. сд, санінструктор. 2.12.1942 був поранений поблизу м. Великі Луки Псковської обл. 13.03.1943–9.12.1943: Калінінський фр., 4 окр. сб 31 сбр, санінструктор. 26.12.1943–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., 408 сп 1 сд 70 А, фельдшер.

Ордени Червоної Зірки (дві). За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

У 1948 закінчив Харківський державний медінститут. 3.01.1973 звільнений у відставку. Міська лікарня № 20, м. Харків, лікар. У листоп. 2000 виїхав на ПМП до Канади.

КРАСЬКО Лев Аронович, 1922, м. Харків.

Закінчив музичне училище.

До лав ЧА призваний наприкінці 1939.

Учасник бойових дій у ВВВ з 1941 по 9.05.1945.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Москви», «За взяття Берліна», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: медаль «Ветеран праці», знак «Переможець соцзмагання 1974 р.».

Після демобілізації зарахований до Харківської консерваторії, яку закінчив у 1952. Працював у Луганській філармонії, потім у Харківській музичній школі № 4. 1968–1986: викладач по класу скрипки в Харківській середній спеціалізованій музичній школі-інтернаті.

КРАСЮК Прокіп Павлович, 1914, с. Ганнівка Печенізького р-ну Харківської обл. Лейтенант, парторг роти 18 окр. роти супроводу військ. вантажів. Інвалід ВВВ.

У 1928 закінчив 4 класи у с. Ганнівка. 1934 – жовт. 1941: секретар сільради.

30.10.1941 призваний до лав ЧА Печенізьким РВК Харківської обл.

Жовт. 1941 – лют. 1942: Брянський фр., 842 сп 240 сд, стрілець. 16.02.1942 був поранений, ЕГ у м. Моршанськ Тамбовської обл., на лікуванні. 10.04.1942–7.06.1943: Центр. фр., 49 окр. понтонно-мост. б-н, ком. відділення. 2.09.1943 – вдруге поранений, перебував на лікуванні у польовому шпиталі.

7.06.1943–19.09.1943: Центр. фр., 1411 сп 399 сд, парторг роти. Листоп. 1943 – січ. 1944: курси підготовки політскладу, Білорус. фр., курсант. 8.01.1944–

10.08.1944: 1-й Білорус. фр., 916 сп 250 сд, парторг б-ну. 15.08.1944 отримав третє поранення, ЕГ № 88, 162, 5008, на лікуванні.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

19.12.1945 звільнений у запас (через хворобу). 1946: голова Гарашківської сільради. 1947–1949: голова колгоспу «Червоний хлібороб», колгоспу «Червона хвиля», Печенізький р-н Харківської обл.

Помер 23.01.2001 у сел. Грушівка Куп'янського р-ну Харківської обл.

КРАТ Іван Григорович, 1920, с. Водяне Чутівського р-ну Полтавської обл. Ст. лейтенант, ком. взв. 1156 артп 12 мех. див. 5 гв. мех. А. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів СШ, смт Чутове.

11.11.1939 призваний до лав ЧА Чутівським РВК Полтавської обл.

19.07.1941–11.01.1944: Північ.-Захід. фр., 650 бао, ком. зеніт.-кулемет. обслуги; Калінінський фр., 48 гв. сп 17 гв. сд, ком. зеніт.-кулемет. обслуги; 587 вптап, ком. гармати. 11.01.1944–1.04.1945: 1-е Томське ордена Червоної Зірки артучилище, курсант; 1-й Укр. фр., резерв командуючого артилерією фронту.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

По війні служив у Південноуральському, Білоруському ВО, у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 21.12.1955 звільнений у запас. Працював заст. директора з госпчастини СШ № 15, школи-інтернату № 4, м. Харків, токарем на Харківському з-ді «Електроважмаш».

Помер 12.09.1999 у м. Харків.

КРЕКОТЕНЬ Василь Дем'янович, 1923, с. Пізняки Чорнухинського р-ну Полтавської обл. Лейтенант, ком. роти 82-мм мінометів. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив училище мистецтв, м. Дніпропетровськ.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Чорнухинським РВК Полтавської обл. У листоп. 1942 закінчив прискорений курс Одеського військ.-піхотного училища.

Груд. 1942 – трав. 1945: Сталінград. фр., 648 сп, ком. взв.; 503 сп 91 сд, ком. мін. взв.; Півд., 1-й Білорус. фр., 12 мсбр, ком. взв. 28.04.1945 під час взяття Берліна був поранений.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У січ. 1947 звільнений у запас. У 1950 закінчив Харківську юридичну школу, у 1961 – Харківський держуніверситет. Працював учителем, директором Лукімської СШ Оржицького р-ну Полтавської обл.

Помер 11.07.1995 у м. Ізюм Харківської обл.

КРЕМЕШНИЙ Семен Костянтинович, 1915, с. Єрківці Переяслав-Хмельницького р-ну Київської обл. Ст. лейтенант, штурман корабля, 214 гв. окр. транспортний ап 29 ПА.

У 1932 закінчив 7 класів у с. Єрківці.

5.11.1934 добровільно призваний до лав ЧА через 137 сп, м. Коростень. 1935–1938: курсант училища червоних старшин, м. Харків. У 1939 закінчив Харківське військ. авіаучилище, у 1942 – Вищу школу штурманів.

4.03.1943–8.02.1944: Ленінград. фр., 140 бомбард. ап 276 бомбард. ад 13 ПА, штурман авіаланки. 8.02.1944–9.05.1945: 13 окр. розвід. ап, ст. льотчик-спостерігач.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

23.07.1953 звільнений у запас. 1956–1978: Український НДІ рослинництва, селекції та генетики, завгосп, технік.

Помер 1.03.1997 у м. Харків.

КРИВОРОТ Савелій Іванович, 1918, с. Томахівка Вовчанського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант. Інвалід ВВВ.

1933–1940: колгосп «Дом урожая», с. Перківка Вовчанського р-ну Харківської обл.

У трав. 1940 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – серп. 1941: 244 сп 41 сд, пом. ком. взв. У серп. 1941 під час оборони Києва поранений, перебував на лікуванні у госпіталі № 92, м. Владикавказ, Північна Осетія. Жовт. 1941 – берез. 1942: Півд.-Західф. фр., 165 арм. зсп 12 А, пом. ком. взв. Берез. 1942 – трав. 1942: курси мол. лейтенантів 6 А Півд.-Західф. фр., курсант. 19.05.1942 під час боїв за с. Лозовенька Балаклійського р-ну Харківської обл. був контужений і потрапив до полону. До трав. 1945 перебував у таборах військовополонених м. Барвінкове Харківської обл., м. Біла Церква Київської обл., у Польщі, Німеччині, Норвегії та знову у Німеччині.

Медаль «За оборону Києва».

Трав. 1945 – листоп. 1945: 7 зсп 13 сд Смоленського ВО, на спецперевірці. У листоп. 1945 звільнений у запас. Працював трактористом на Вовчанській МТС, шофером на Білоколодязькій автобазі № 10 Вовчанського р-ну.

Помер 15.12.2002 у м. Вовчанськ Харківської обл.

КРИВОШЕЄВ Григорій Родіонович, 1914, Хотимський р-н Могильовської обл., Білорусь. Ст. лейтенант, нач. окружної лабораторії з ПММ. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив Грозненський нафтовий ін-т.

7.07.1941 призваний до лав ЧА Молотовським (кол.) РВК м. Грозний. Лют. 1943 – квіт. 1944: 2-й Укр. фр., управління тилу 69 А, інженер техвідділу постачання пального.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

22.11.1945 звільнений у запас. Із 1966: з-д «Красный Химик», м. Харків, заст. директора.

Помер 29.12.2001 у м. Харків.

КРИВЦОВ Станіслав Федорович, 1922, с. Смоліно Руднянського р-ну Смоленської обл., РФ. Гв. ст. технік-лейтенант, нач. військ.-тех. постачання полку. Інвалід ВВВ.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Артемівським РВК Донецької обл.

17.07.1941–7.11.1941: курсант Полтавського тракторного училища.

1.01.1942–22.10.1943: Півд.-Захід., Дон., Степ. фр., 156 артп РГК, 109 гв. артп, автотехнік д-ну. 22.10.1943–20.03.1944: ЕГ № 3289, Пензенська обл. 4.04.1944 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 431 гв. зеніт. артп 6 гв. зеніт. артд, нач. ВТС.

Ордени: Червоної Зірки, Богдана Хмельницького, медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

17.11.1945 звільнений у запас через хворобу. Прож. у м. Вовчанськ. 1951–1982: з-д будматеріалів, м. Вовчанськ, ст. інженер-економіст. 1982–1995: відділ охорони при відділенні міліції виконкому, інспектор охорони виконкому Комінтернівської райради м. Харків.

Помер 22.08.2008 у м. Харків.

КРИУЛІН Василь Петрович, 1917, с. Верхопіння Івнянського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Капітан, нач. служби загородження 98 окр. колійного залізн. б-ну.

Лип. 1937–30.11.1938: Верхопінська МТС Івнянського р-ну Бєлгородської обл., інструктор-бухгалтер.

У листоп. 1938 призваний до лав ЧА Обоянським РВК Курської обл.

22.06.1941–27.02.1943: Захід. фр., 67 окр. відбуд. залізн. б-н, ком. взв. 8.03.1943–1.04.1945: Захід., Воронез., Брянський, 2-й Прибалт., 3-й Білорус. фр., 47 окр. відбуд. залізн. б-н, ком. мінно-підривного взв. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 47 окр. відбуд. залізн. б-н, ком. мінно-підривного взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За

перемогу над Японією». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

27.12.1956 звільнений у запас. Харківський електромеханічний технікум, заст. директора. ХЕМЗ, ст. диспетчер.

Помер у 2004.

КРУПІН Опанас Антонович, 1910, с. Малі Патраченки Свечінського р-ну Кіровської обл., РФ. Полковник, нач. навч. частини військ. кафедри Харківського державного медичного стоматологічного ін-ту.

1932–1934: служба у лавах ЧА. 1934–1937: студент робітфаку 1-го Ленінградського медінституту. 1937–1941: студент Нижньогородського медінституту.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Совєтським РВК м. Нижній Новгород.

Верес. 1941 – трав. 1945: Ленінград., Волхов., 3-й Прибалт., 1-й Укр. фр., 16 окр. тбр, лікар, ком. медсанвзв. Під час боїв в р-ні р. Шпрея, Німеччина, був поранений: 22.04.1945 та 23.04.1945.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, польський срібний «Хрест Заслуги», медалі: «За оборону Ленінграда», «За бойові заслуги», «За Одер, Ніссу і Балтику», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1951 закінчив командно-мед. ф-т Військ.-мед. академії ім. Кірова. У 1961 звільнений у запас. Працював директором Харківського медучилища Півд. залізниці.

Помер 31.08.1995 у м. Харків.

КРУПКА Яків Васильович, 1916, с. Ріпки Богодухівського р-ну Харківської обл. Підполковник, ком. 29 окр. навч. тб 75 мсд 4 А, Закавказький ВО.

У 1930 закінчив 7 класів СШ, у 1933 – школу ФЗУ, ст. Основа, м. Харків.

24.12.1934 призваний до лав ЧА Харківським МВК. 1935–1938: курсант Саратовського бронетанкового училища.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940: 217 окр. тб 7 А, нач. боєпостачання б-ну.

Листоп. 1941 – січ. 1942: Центр. фр., 51 окр. тб 24 легкої тбр, нач. боєпостачання б-ну. У черв. 1944 закінчив Ленінградську вищу офіцерську бронетанкову школу.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

25.06.1960 звільнений у запас. 1961–1972: Харківський з-д підйомно-транспортного устаткування, інженер-технолог, ст. інженер. 1978–1981: УкрНДІ сільськогосподарського машинобудування, слюсар.

Помер 1.04.1996 у м. Харків.

КРУПНИЙ Микола Федорович, 1922, с. Верхня Самара Близнюківського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, фельдшер д-ну 414 сд. Інвалід ВВВ.

До війни закінчив 7 класів, фельдшерську школу.

У 1941 призваний до лав ЧА Костянтинівським РВК Донецької обл.

Серп. 1941 – листоп. 1941: Харківське військ.-авіац. училище зв'язку Харківського ВО, фельдшер. Листоп. 1941 – лип. 1944: Брянський фр., 860 сп 283 сд, ком. санвзв. Лип. 1944–9.05.1945: 4 зап. ап 5 зап. абр Харківського ВО, фельдшер. Був поранений.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

8.03.1947 звільнений у запас. 1950–1952: навчався у Харківській зуболікарській школі. Працював зубним техніком зубопротезної лабораторії Карлівської райлікарні Полтавської обл. Із 1954: Харківська санепідемстанція Півд. залізниці, пом. санлікаря. Із 1977: Харківська обласна стоматологічна поліклініка, лікар-протезист.

Помер 20.10.2003 у м. Харків.

КРЮКОВ Василь Север'янович, 1913, м. Моршанськ Тамбовської обл., РФ. Капітан.

У 1934 закінчив Харківський енергомеханічний технікум.

Із 1935 – у лавах ЧА. 1938–1941: слухач Військ. академії зв'язку, м. Ленінград.

Трав. 1942 – серп. 1942: Сталінград. фр., 296 окр. сапб 181 сд, комбат.

У серп. 1942 під час оточення 181 сд пораненим потрапив до полону. Перебував у таборах на тер. Сталінградської обл., у Харкові. 16.02.1943 звільнений з полону під час визволення Харкова, і знову направлений до лав ЧА.

Берез. 1943 – лип. 1943: ком. загону КЕЧ Харківського гарнізону. Лип. 1943 – верес. 1944: пом. нач. КЕЧ Харківського гарнізону. Верес. 1944 – верес. 1945: пом. нач. КЕЧ Дніпропетровського гарнізону. Верес. 1945 – серп. 1946: нач. КЕЧ Чугуївського гарнізону.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1946 демобілізований. У груд. 1947 закінчив Всесоюзний заочний політехнічний ін-т, м. Москва. Із січ. 1948: гол. механік чаєрозважувальної фабрики ім. Леніна м. Москва; гол. інженер будівництва з-ду харчових кислот, м. Харків; нач. відділу капітального будівництва тракторoскладального з-ду м. Харків; гол. енергетик фабрики-артілі «Текстильткань». 1958–1974: ст. інженер, нач. агрегату, керівник групи УФТІ.

Помер 16.01.1997. Похований: клад. № 17, м. Харків.

КРЮЧКОВ Віктор Іванович, 1926, с. Печерниковські Висілки Михайловського р-ну Рязанської обл., РФ. Старшина надстрокової служби, ком. госп. відділ., зав. продскладу 35 окр. б-ну хімзахисту Київського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 6 класів у с. Печерниковські Висілки. Верес. 1939 – трав. 1940: с. Печерниковські Висілки, колгоспник.

27.03.1943 призваний до лав ЧА Михайловським РВК Рязанської обл.

28.10.1943–13.02.1945: 2-й Укр. фр., мін. б-н 6 ТА, навідник (брав участь у визволенні Румунії, Угорщини, Чехословаччини, Австрії). 25.12.1944 поранений поблизу м. Будапешт, Угорщина. До 24.04.1945 перебував на лікуванні у 122 польовому ВГ 2-го Укр. фр., м. Хатван, Угорщина.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

28.01.1950 звільнений у запас. Жовт. 1950 – груд. 1968: надстрокова служба у Рад. А. Із 1969: буд.-монтажний поїзд № 166, м. Харків, комірник; Харківський з-д тракторних двигунів, ст. пожежник; ПТУ № 3, комендант.

Помер 23.09.1997 у м. Харків.

КУБРАК Петро Онисимович, 1914, м. Київ. Майор, заст. ком. д-ну 57 гв. артп 26 гв. сд 11 гв. А, Прибалтійський ВО.

У 1930 закінчив 7 класів НСШ у м. Харків, у 1935 – вечірній робітфак при Харківському плановому ін-ті.

27.01.1936 призваний до лав ЧА Харківським МВК за спецнабором. 27.01.1936–28.11.1936: курсант полкової школи, 3 полк зв'язку Харківського ВО. 1938–1939: курсант 1-го Ленінград. арт-училища.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–12.12.1941: Північ.-Захід. фр., 462 сп, ком. взв. 12.12.1941–9.05.1945: Ленінград. фр., 260 сп, 6 окр. полк морської піхоти, ком. бат. Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

25.08.1955 звільнений у запас. Із 1960: з-д покрівельного матеріалу, ст. диспетчер; з-д з ремонту комунального устаткування, інженер-технолог; з-д «Електроприлад», технік.

Помер 13.01.1986 у м. Харків.

КУВИКО Іван Минович, 1918, с. Лісне Середино-Будського р-ну Сумської обл. Майор, нач. клубу військ.-арт. складу № 439.

1936–1938: Селецький лісгосп Трубчевського р-ну Брянської обл., РФ, секретар.

19.10.1938 призваний до лав ЧА Клинцовським РВК Брянської обл.

Серп. 1942 – серп. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 7 гв. сбр, інструктор. Серп. 1943 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 110 гв. сд, інструктор з обліку партдокументів. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 110 гв. сд, інструктор.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

28.11.1955 звільнений у запас. Виконком Барвінківської райради депутатів трудящих, зав. сектора кадрів.

Помер 31.10.1966 у м. Барвінкове Харківської обл.

КУВШИНОВ Сергій Іванович, 1901, с. Велика Глушиця Великоглушицького р-ну Самарської обл., РФ. Підполковник, нач КЕЧ.

10.12.1921–10.02.1922: Самарський поштамт, листоноша-телеграфіст. 10.02.1922–10.12.1924: служба у лавах РСЧА. 1924–1926: поштово-телеграфний працівник. 1926–1930: Самарський райробітком, секретар, голова. 1930–1931: Самарське облуправління спілки зв'язку, заст. голови. У 1936 закінчив Самарський будівельний ін-т. Працював виконробом на будівництві цукрового з-ду, с. Єлань-Колєно Новохоперського р-ну Воронезької обл., директором Самарської школи № 2.

3.09.1941 мобілізований до лав ЧА РВК м. Самара.

10.09.1942–10.02.1943: Півд.-Захід. фр., 1 тк 5 ТА, корпусний інженер. 10.02.1943–20.09.1945: 3-й Укр. фр., курси мол. лейтенантів 12 А; 30 окружна школа відмінних стрільців снайперської підготовки, викладач.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

10.12.1955 звільнений у запас. Верес. 1956 – лют. 1972: Харківський ін-т інженерів комунального будівництва, асистент, ст. викладач.

Помер 3.06.1995 у м. Харків.

КУДРЯШОВ Олександр Антонович, 1912, с. Ільок Оренбурзької обл., РФ. Майор адмінслужби, ст. фельдшер, нач. аптеки 718 окр. б-ну аеродромно-тех. забезпечення ап.

У 1931 закінчив 7 класів НСШ, ст. Казалінськ Кзил-Ординської обл., Казахстан, у 1933 – школу ФЗУ за спеціальністю слюсаря.

2.11.1934 призваний до лав ЧА Саракташським РВК Оренбурзької обл. У 1939 закінчив Харківське військово-медичне училище.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 279 артп 101 сд, військфельдшер.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Японією». Подяка від Верховного Головнокомандувача за взяття Курильських островів. За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

19.04.1956–3.03.1960: служба у віддаленій місцевості, Мурманська обл. 3.03.1960 звільнений із кадрів Рад. А у відставку. Із 1963 працював фельдшером у Богодухівській райлікарні, згодом у санстанції, інструктором зі санпросвіти у раймедоб'єднанні.

Помер 1.01.1983 у м. Богодухів Харківської обл.

КУЗНЕЦОВ Володимир Васильович, 1917, с. Клугино-Башкирівка Чугуївського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. вогнев. взв. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив Харківську електромеханічну школу. 1934–1938: Харенерго, електромонтажник.

20.09.1938 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл. 14.08.1939 закінчив полкову школу, 104 артп РГК Ленінград. ВО.

7.09.1941–30.05.1942: Північ.-Захід. фр., 264 гарм. артп РГК 34 А, ком. взв. управ-

ління. 30.06.1942–20.03.1944: 2-й Прибалт. фр., 1235 гарм. артп РГК, ком. вогнев. взв. 4.01.1945 закінчив курси командирів взводів. 4.01.1945–9.05.1945: 2-й Прибалт. фр., 36 гв. гарм. артбр, ком. вогнев. взв.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

12.06.1947 звільнений у запас. 1947–1952: Чугуївське авіаучилище, ст. електромонтер. Із 1952: Харківське вище військ. авіаучилище, Чугуївський райхарчокомбінат, електрик.

Помер 17.04.1995 у м. Чугуїв Харківської обл.

КУЗНЕЦОВ Іван Костянтинович, 1926, с. Завидовка Яковлєвського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Рядовий, водій.

Закінчив 6 класів.

У 1943 призваний до лав ЧА Яковлєвським РВК Бєлгородської обл.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У груд. 1945 демобілізований. Працював у Завидовському мисливському господарстві.

Помер у 1972 в с. Завидовка Яковлєвського р-ну Бєлгородської обл.

КУЗНЕЦОВ Михайло Семенович, 1922, с. Мале Жереб'ятниково (кол.) Майнського р-ну Ульяновської обл., РФ. Капітан, пом. ком. 505 окр. гв. б-ну зв'язку 14 гв. важк. тд Київського ВО.

У 1941 закінчив 10 класів СШ с. Вешкайма-Село Ульяновської обл., РФ.

8.08.1941 призваний до лав ЧА Майнським РВК Ульяновської обл. 9.01.1942 закінчив Куйбишевське училище зв'язку, 28.02.1943 – Воронезьке військ. училище зв'язку.

28.02.1943–27.12.1943: Степ., 1-й Прибалт. фр., 977 сп 270 сд, ком. радіовзв. 27.12.1943 під час боїв під м. Вітебськ, Білорусь, отримав тяжке поранення, до 12.05.1944 перебував на лікуванні в ЕГ № 976, м. Сретенськ Забайкальського краю. 12.05.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 129 ск 47 А, ком. радіовзв. управління команд. артилерією корпусу.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., ювілейні.

По війні продовжував службу. Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. Із 1964: Харківський політехнічний ін-т, механік; Харківська СШ № 35, військкерівник.

Помер 3.09.1984 у м. Харків.

КУЗОВКОВ Веніамін Семенович, 1918, с. Коробчеєво Коломенського р-ну Московської обл., РФ. Майор автороти підвозу 50 гв. сп 15 гв. сд 13 А.

У 1934 закінчив 7 класів, у 1936 – школу ФЗУ. Працював токарем по металу на Коломенському машинобудівному з-ді ім. Куйбишева.

4.09.1938 призваний до лав ЧА Коломенським РВК Московської обл.

У листоп. 1942 закінчив Ленінградські Червонопрапорні бронетанкові курси командного складу, м. Магнітогорськ Челябінської обл.

Січ. 1943 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., 3 тб 16 гв. тбр, ком. танка; 173 зсп 6 А, автотехнік взв.; 10 окр. протитанк. винищ. д-н 128 сд 6 А, автотехнік; 20 тп 3 гв. мбр 1 мк, ком. танка; 3-й Укр., 1-й Білорус. фр., 4 окр. арм. трофейний б-н 8 гв. А, інженер-дефектувальник. 21.08.1943 під час боїв на Ізюмському плацдармі отримав поранення.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 8 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1952 закінчив Вищу офіцерську автошколу, м. Ленінград. Служив

у Прикарпатському ВО. 28.11.1956 звільнений у запас. Працював автомеханіком автоколони № 2, м. Ізюм.

Помер 4.11.1998 у м. Ізюм Харківської обл.

КУЗЬКІН Юрій Іванович, 1921, м. Дніпропетровськ. Полковник, нач. 584 райцентру управління повітряним рухом 17 ПА, Київський ВО.

У 1940 закінчив Дніпропетровський робітфак Одеського ін-ту інженерів водного транспорту.

15.05.1940 призваний до лав ЧА Красногвардійським РВК м. Дніпропетровськ.

1940–1942: курсант Мелітопольського військ. авіаучилища штурманів Одеського ВО. Листоп. 1942–9.07.1943: Сталінград. фр., 377 зміш. ап, штурман екіпажу. 9.07.1943–9.05.1945: Брянський, 1-й, 2-й Укр. фр., 387 бап 284 бад 15 ПА, штурман авіаланки. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 207 окр. гв. ап зв'язку, штурман авіаланки.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Праги», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки (два), медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

25.12.1975 звільнений у запас.

Помер 1.09.1994 у м. Харків.

КУЗЬМЕНКО Володимир Митрофанович, 1914, с. Великі Бубни Роменського р-ну Сумської обл. Підполковник, пропагандист політвідділу 27 гарм. артд РГК.

Закінчив педкурси у м. Гадяч Полтавської обл., у 1931 – 2 курси Ніжинського педтехнікуму, у 1937 – Новгородськийпедінститут. 1937–1941: директор школи у м. Волоколамськ Московської обл.

У серп. 1941 добровільно став до лав ЧА через Волоколамський РВК Московської обл.

Берез. 1942 – берез. 1943: Північ.-Захід. фр., 69 зап. артп. Берез. 1943 – трав. 1945: Північ.-Захід., 2-й Прибалт., 2-й Білорус. фр., 47 зеніт. артд РГК, капітан, пропагандист політвідділу див.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За Одер, Ніссу і Балтику» (польська). За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, викладав у Вищій офіцерській інтендантській школі. У груд. 1960 звільнений у запас. Працював нач. відділу кадрів «Укрдіпроважмаш», м. Харків.

Помер 8.09.1995 у м. Харків.

КУЗЬМЕНКО Павло Якович, 1922, с. Романово Алтайського краю, РФ. Полковник, нач. політвідділу 47 гв. тд 3 А.

У 1940 закінчив 10 класів СШ у с. Зав'ялово Алтайського краю.

7.11.1941 призваний до лав ЧА Зав'яловським РВК Алтайського краю. 7.11.1941–17.04.1942: Лепельське мінометне училище, м. Барнаул (прискорений курс). 15.05.1942–10.11.1944: Карел. фр., 1063 сп 272 сд 7 А, ком. вогневого взв., комбат. 29.01.1945–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., 1061 сп 272 сд, ком. взв., комбат. Був поранений: на тер. Австрії 1.03.1945 в р-ні м. Цістерсдорф і 8.03.1945 поблизу м. Капфенберг.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст. (два), медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

30.08.1972 звільнений у запас через хворобу. Працював ст. викладачем Харківського гв. вищого танкового командного училища.

Помер 1.06.1994 у м. Харків.

КУЗЬМІН Василь Дмитрович, 1921, с. Звенковичі Псковського р-ну Псковської обл., РФ. Майор, нач. з фізпідготовки та спорту 177 винищ. ап. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів СШ, с. Щиглиці Псковського р-ну Псковської обл.

25.05.1941 призваний до лав ЧА Псковським РВК Псковської обл.

1941–1943: курсант Рибінського танкового училища.

Берез. 1943–23.09.1943: Волхов. фр., 500 окр. вогневий тб, ком. танка. 23.07.1943 був поранений, ЕГ № 2752, на лікуванні. 31.01.1944 — тяжке поранення у р-ні м. Новгород, ЕГ № 2555. 7.07.1944–10.12.1944: 2-й Укр. фр., 21 гв. тбр, 22 гв. тбр, ад'ютант тб. 10.12.1944 – третє поранення у боях за м. Будапешт, Угорщина, фронтовий госпіталь № 1403.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

4.11.1966 звільнений у запас. Із 1967: Харківський автотранспортний технікум, викладач.

Помер 1.02.1995 у м. Харків.

КУЗЬМІН Степан Микитович, 1922, сел. Сухтелінське Верхньоуральського р-ну Челябінської обл., РФ. Ст. лейтенант, ст. льотчик 171 винищ. ап.

У 1938 закінчив 7 класів Сухтелінської НСШ. Із 1941: Магнітогорська школа ЦПФ, курсант.

2.08.1941 призваний до лав ЧА Верхньоуральським РВК Челябінської обл. за спецнабором. У лют. 1942 закінчив Забайкальську військ. авіашколу пілотів, Забайкальський ВО.

14.02.1942–3.09.1945: Далекосхід. фр., Вознесенська військ. авіашкола пілотів, курсант за спеціальністю льотчика; 47 зап. винищ. ап, пілот резерву; 534 винищ. ап 296 винищ. ад ВПС, льотчик.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

По війні продовжував службу: 583 винищ. ап 296 винищ. ад 10 ПА Далекосхід. ВО; 127 винищ. ап 282 винищ. ад 7 ПА Київського ВО; 382 винищ. ап 42 винищ. ад ВПС Північ.-Кавказ. ВО, м. Грозний; 171 винищ. ап 315 винищ. ад Північ.-Кавказ. ВО, льотчик, ст. льотчик.

Загинув 12.10.1952 у с. Бамбора Гудаутського р-ну, Абхазія.

КУКАРКІН Георгій Ілліч, 1922, Зміїногорський р-н Алтайського краю, РФ. Мол. лейтенант, ком. взв. управління 390 артп 671 корпусної бр. Приморського ВО. Інвалід ВВВ.

1939–1940: школа ФЗН при комбінаті № 179 м. Новосибірськ, учень-слюсар. Груд. 1940 – черв. 1942: з-д № 153, м. Новосибірськ, слюсар.

23.06.1942 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Новосибірськ.

4.08.1942–12.01.1943: Воронез. фр., 1142 сп 380 сд 40 А, навідник ПТР. 12.01.1943 отримав тяжке поранення. 20.05.1943–20.12.1943: 1-й Укр. фр., 360 сп 100 сд 27 А, ком. міномет. обслуги. 20.09.1943 був контужений. 20.12.1943–20.07.1945: Мар'їнське артучилище, м. Іркутськ, курсант. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 910 артп 338 сд, ком. вогневого взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

30.06.1947 звільнений у запас. Із 6.07.1970: з-д транспортного машинобудування ім. Малишева, м. Харків, слюсар.

Помер у 2005.

КУЛИК Василь Макарович, 1919, смт Андріївка Балаклійського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ад'ютант ае 652 навч. ап Енгельського авіаучилища льотчиків, Саратовська обл., РФ.

У 1935 закінчив 7 класів Андріївської СШ. 1937–1940: державна взуттєва ф-ка № 5, м. Харків, електромонтер.

21.04.1940 призваний добровільно до лав ЧА через Чугуївське військ. авіаучилище. У груд. 1940 закінчив Чугуївське військ. авіаучилище, у лют. 1943 – Вовчанську військ. авіашколу механіків Харківського ВО, у листоп. 1944 – Тамбовську військ. авіашколу пілотів. Листоп. 1944 –

трав. 1945: Ленінград. фр., 703 штурм. ап 281 штурм. ад, льотчик.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

15.08.1952 закінчив Вищу офіцерську авіаінструкторську школу ВПС. 15.08.1953 звільнений у запас. Із 1954: Харківський аероклуб, інструктор-льотчик; взуттєва ф-ка № 5, електрик, електромонтер; ремісниче училище № 18, майстер виробничого навчання; ЗОШ № 8, вчитель праці.

Помер 23.03.1997 у м. Харків.

КУЛИКОВ Олександр Михайлович, 1903, Тюхтецький р-н Красноярського краю, РФ. Гв. майор, райвійськком Октябрського РВК, Татарстан. Інвалід ВВВ.

1934–1937: Всесоюзний заочний ін-т фін.-економічних наук, м. Москва. У 1940 закінчив курси «Выстрел», м. Красноярськ.

8.08.1941 призваний до лав ЧА Хакаським ОВК Красноярського краю.

6.12.1941–3.02.1942: Центр., Калінінський фр., 42 бр., інструктор політвідділу. 12.07.1942–23.01.1943: Сталінград. фр., 29 сд, заст. ком. полку. з політчастини. 3.02.1942 і 22.01.1943 поранений, до 20.03.1943 перебував на лікуванні в ЕГ м. Пенза.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

21.08.1945 звільнений у запас. Жовт. 1948 – берез. 1949: Нижньоамурський облрадіокомітет, голова. Із груд. 1952: Зміївський тарний комбінат, нач. планового відділу.

Помер 25.07.1995 у м. Зміїв Харківської обл.

КУЛІНЧЕНКО Федір Омелянович, 1921, смт Великий Бурлук Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів Великобурлуцької СШ.

У серп. 1939 призваний до лав ЧА Великобурлуцьким РВК Харківської обл.

Лип. 1941 – серп. 1942: Ленінград. фр., 225 конвойний полк НКВС, ком. стр. взв. 3.08.1942 під час боїв в р-ні м. Колпіно Ленінградської обл. тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3463.

У лип. 1954 звільнений у запас. Працював учителем Великобурлуцької СШ. У 1962 закінчив Харківський інж.-буд. ін-т. Працював інспектором з виробничого навчання, інспектором шкіл Великобурлуцького райвно Харківської обл.

Помер 5.02.2001.

КУЛІШ Ілля Харитонович, 1921, с. Мар'янопіль Новомиргородського р-ну Кіровоградської обл. Мол. лейтенант, ком. навч. взв.

1938–1940: тракторист на Новомиргородській МТС.

У листоп. 1940 призваний до лав ЧА Новомиргородським РВК Кіровоградської обл. Листоп. 1940 – січ. 1941: курсант полкової школи 29 тп 15 тд 12 А.

Серп. 1941 – листоп. 1941: Захід. фр., 26 окр. тбр, механік-водій. У листоп. 1941 під час боїв отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 1709, м. Тюмень, РФ. Трав. 1942 – квіт. 1943: Центр. фр., 41 окр. тб 5 тк, механік-водій.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У листоп. 1944 закінчив 1-е Харківське танк. училище ім. Сталіна, служив у Київському ВО. У трав. 1946 звільнений у запас. Працював на Харківській ГРЕС № 2, смт Есхар Чугуївського р-ну Харківської обл.

Помер 4.04.2002 у смт Есхар Чугуївського р-ну Харківської обл.

КУЛЬБАКА Володимир Іванович, 1914, с. Минківка Валківського р-ну Харківської обл. Гв. ст. лейтенант, ком. вогневого взв. гв. артп. Інвалід ВВВ.

1932–1940: Минківська, Старовалківська і Литвинівська НСШ Валківського р-ну, учитель. У 1939 закінчив учительський ін-т у м. Суми.

28.10.1940 призваний до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл.

20.09.1941–10.03.1942: курси мол. лейтенантів, м. Уссурійськ Приморського краю. Серп. 1942–12.11.1942: Сталінград. фр., 1058 артп 87 сд, ком. вогневого взв. 76-мм гармат. 12.11.1942–21.11.1943: Півд.-Захід. фр., 40 гв. корпусний артп 4 гв. ск, ком. вогневого взв. 105-мм гармат. 21.11.1943–20.04.1944: 3-й Укр. фр., КУКС, слухач. 20.04.1944–9.04.1945: 3-й Білорус., 1-й Білорус. фр., 40 гв. корпусний артп 4 гв. ск 8 гв. А, ком. вогневого взв. 105-мм гармат. Був поранений у боях за м. Сталінград і на тер. м. Лозова Харківської обл.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки (два), медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За трудову відзнаку», «За трудову доблесть».

9.04.1946 звільнений у запас. Із серп. 1946: Староволківська 8-річна школа, директор. У 1959 закінчив ХДУ.

Помер 28.10.2000 у смт Комсомольське Зміївського р-ну Харківської обл.

КУНДЕНКО Олексій Степанович, 1917, с. Новодмитрівка Сахновщинського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, нач. клубу 869 бао 4 ПА. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 7 класів НСШ у с. Аполлонівка Сахновщинського р-ну. Працював робітником на вагоноремонтному з-ді, ст. Панютине, Лозівський р-н Харківської обл., контролером у Сахновщинській райконторі зв'язку.

У жовт. 1938 призваний до лав ЧА Сахновщинським РВК Харківської обл.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – трав. 1945: 2-й Білорус., Захід. фр., 107 бао 4 ПА, нач. радіостанції.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У серп. 1945 закінчив військ.-політ. курси, Північна група військ. У лют. 1946 звільнений у запас. Працював ст. інспектором-ревізором Сахновщинського райфінвідділу, зав. Дзержинського райсоцзабезу м. Харків.

Помер 9.10.2003 у м. Харків.

КУНИЧ Валентина Григорівна, 1918, м. Слов'янськ Донецької обл. Капітан медслужби, ординатор.

У 1941 закінчила 2-й Харківський мединститут.

8.03.1943 мобілізована до лав ЧА РВК м. Свердловськ (нині м. Єкатеринбург).

Верес. 1941 – берез. 1942: ЕГ № 3292 м. Куп'янськ Харківської обл. і м. Бійськ Алтайського краю, ординатор. Берез. 1943–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., ХППГ № 5141, ординатор.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

16.11.1945 звільнена у запас. Із 1948: 2-а міська клінічна лікарня, м. Харків, ординатор.

КУНІН Рафаїл Карлович, 1916, м. Поті, Грузія. Майор інтендант. служби, пом. ком. полку із забезпечення.

1933 – жовт. 1937: Наркомздрав, Нахічеванська АР, Азербайджан.

5.10.1937 призваний до лав ЧА Республіканським військкоматом Нахічеванської АР.

Груд. 1941 – лип. 1942: Крим., Північ.-Кавказ. фр., 687 артп 236 артд, ком. транспорт. взв. Квіт. 1943 – трав. 1945: 3-й Укр. фр., 509 сп 236 сд, ком. полку з матеріального забезпечення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Кавказу», «За визволення Белграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1946 звільнений у запас. Із листоп. 1946: радгосп «Бірки» Утківської сільради Харківського р-ну, управляючий.

Помер.

КУРЖУМОВ Іван Костянтинович, 1927, с. Биково Кабанського р-ну, Бурятія, РФ.

Майор, ст. пом. нач. відділення 1-го Харківського військ. авіатехучилища.

Черв. 1943 – жовт. 1944: колгосп «XVIII партз'їзд», с. Биково, колгоспник.

25.10.1944 призваний до лав ЧА Кабанським РВК, Бурятія. Учасник війни з мілітаристською Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 921 штурм. ап 316 штурм. ад, повітряний стрілець.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

24.05.1973 трагічно загинув. Похований: Залютинське клад., м. Харків.

КУРИЛКО Микола Дмитрович, 1915, смт Вільшани Дергачівського р-ну Харківської обл. Капітан, ст. інженер.

1936–1941: студент ХАДІ.

У жовт. 1941 призваний до лав ЧА.

15.10.1941–9.05.1945: Півд.-Захід., Сталінград., 1-й Білорус., 1-й Укр. фр., 44 військ.-дор. загін 4 військ.-дор. управління, інженер, ком. взв. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 41 військ.-мостовий мех. загін 4 військ.-дор. управління, інженер-мостовик.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

31.10.1956 звільнений у запас.

Помер 12.04.2003.

КУРЧЕНКО Опанас Леонтійович, 1918, с. Максимівка Карлівського р-ну Полтавської обл. Майор, ст. інструктор з оргпартроботи політвідділу Артрадіотехшколи Київського ВО.

У 1938 закінчив 2-й курс робітфаку при Полтавському ін-ті інженерів сільського господарства.

25.11.1938 призваний до лав ЧА Полтавським МВК.

Січ. 1942 – лип. 1942: Брянський фр., 10 гв. артп 6 гв. сд 48 А, ком. арт. обслуги. У лип. 1942 легко поранений та контужений. До серп. 1942: ЕГ № 174, м. Мічурінськ Тамбовської обл., на лікуванні. Серп. 1942 – груд. 1942: Нижньогородське ВПУ ім. Фрунзе, курсант. Груд. 1942 – берез. 1943: Захід. фр., 210 мінп РГК, заст. ком. арт. бат. з політчастини. Берез. 1943 – верес. 1944: Центр. фр., комсорг полку; 2-й Білорус. фр., 210 гв. мінп 21 окр. мінбр РГК. Верес. 1944 – квіт. 1945: 1-й Білорус. фр., 35 окр. мінбр РГК, пом. нач. політвідділу бр.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 5.07.1956 звільнений у запас. Із жовт. 1957: Харківський поштамт, нач. відділу, нач. газетно-журнальної експедиції, нач. цеху.

Помер 9.10.2006.

КУСКОВ Петро Савелійович, 1911, м. Харків. Технік-лейтенант, мол. автотехнік, 15 окр. прожекторний б-н 8 корпусу ППО.

У 1932 закінчив Харківський електротехнікум. Працював електромонтером на Маріупольському машинобудівному з-ді.

1934–1936: строкова служба в лавах ЧА. 1939–1940: студент Ленінградського кораблебудівного ін-ту.

13.07.1941 мобілізований до лав ЧА Красногвардійським РВК м. Ленінград.

1941–1943: курсант Омського зенітно-прожекторного училища. Квіт. 1943 – серп. 1943: Воронез. фр., 8 зеніт.-кулемет. полк, ком. паркового взв. Серп. 1943–9.05.1945: Захід., 1-й Укр., Півд., Півд.-Захід. фр., 15 окр. прожекторний б-н 8 корпусу ППО, автотехнік прожекторної роти.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

10.12.1945 звільнений у запас. Із 1946: з-д «Донбаселектромонтаж», шофер. Із

1948: з-ди «Серп і Молот», ХТЗ, ст. майстер-електрик 7-го розряду.

Помер 7.01.2002 у м. Харків.

Л

ЛАБУДІН Федір Васильович, 1923, с. Гоголиха Рамешківського р-ну Тверської обл., РФ. Полковник, ст. викладач ХПІ. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів СШ, смт Рамешки.

10.11.1941 призваний до лав ЧА Рамешківським РВК Тверської обл.

Листоп. 1941 – трав. 1942: курсант Владимирського піхотного училища. Лип. 1942 – лют. 1943: Воронез. фр., 81 гв. сп 25 гв. сд 40 А, ком. мін. взв. 20.02.1943 під час боїв за м. Харків отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 2805, м. Нижній Новгород. Лип. 1943 – трав. 1945: Брянський, 1-й Укр. фр., 51 окр. мотоциклетний полк 4 ТА, ком. мінроти, ком. мотоциклетної роти, ад'ютант ст. б-ну. Був поранений та контужений 9.08.1942 і 12.09.1942 у р-ні м. Воронеж, 21.07.1944 – поблизу м. Львів.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоного Прапора, Олександра Невського, чехословацький «Військовий Хрест 1939 р.», медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польська «За Одер, Ніссу, Балтику».

1.01.1976 звільнений у запас. Із 1979 працював інженером з техніки безпеки на автобазі № 2, м. Харків.

Помер 1.03.1995 у м. Харків.

ЛАВРОНЕНКО Петро Кирилович, 1924, с. Піски-Радьківські Борівського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант медслужби, ком. сан. взв, 172 гв. сп 57 гв. сд 8 гв. А. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив Ізюмську фельдшерсько-акушерську школу.

У лют. 1943 призваний до лав ЧА Борівським РВК Харківської обл.

Лют. 1943 – берез. 1943: 3-й Укр фр., 846 сп 267 сд 6 А, ком. сан. взв. Берез. 1943 – груд. 1944: 1-й Білорус. фр., 172 гв. сп 57 гв. сд 8 гв. А, ком. сан. взв. 6.03.1943 поранений, у груд. 1944 тяжко поранений, ЕГ № 2790, м. Тула.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

20.07.1945 звільнений у запас. 1948–1964: зав. фельдшерсько-акушерського медпункту с. Піски-Радьківські, с. Першотравневе Борівського р-ну Харківської обл.

Помер 1.10.2002 у м. Куп'янськ Харківської обл.

ЛАДИНІН Петро Семенович, 1920, с. Давидов (кол.) Тьомкінського (нині Гагарінського) р-ну Смоленської обл., РФ. Підполковник, ст. викладач класу автопідготовки, 1-е Харківське військ. авіатехнічне училище 69 ПА, КВО.

У 1939 закінчив 10 класів СШ, с. Кікіно Гагарінського р-ну Смоленської обл.

29.08.1939 добровільно вступив до 1-го Московського Червонопрапорного артучилища ім. Красіна через Гагарінський РВК Смоленської обл.

15.07.1941–15.08.1944: Захід. фр., 544 гауб. артп РГК 24 А, 16 А, 5 А, ком. взв. управління; 1221 гауб. артп РГК, комбат; 117 гауб. артбр РГК, нач. штабу д-ну. 13.12.1944 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 4 артд 163 окр. гауб. артбр, ком. д-ну.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора (два), Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст, медалі: «За оборону Москви», «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бездоганну службу» I ст., «За бойові заслуги».

У 1953 закінчив Військ.-транспортну академію ім. Кагановича, м. Москва. 12.10.1971 звільнений у запас.

Помер 4.06.1976 у м. Харків.

ЛАДОННИКОВ Микола Якимович, 1923, с. Дубенки Дзержинського р-ну

Калузької обл., РФ. Полковник-інженер, райінженер 85 військ. представництва МО.

У 1941 закінчив 10 класів Дедіновської СШ Луховицького р-ну Московської обл.

Черв. 1941 – берез. 1942: 3-е Саратовське училище бронемашин і бронетранспортерів, прискорений курс, курсант. 22.05.1942–1.08.1942: Півд.-Захід. фр., 368 окр. тб 168 тбр, технік із ПММ. 1.12.1942–20.02.1943: Сталінград. фр., 168 тп 5 мк, нач. постачання ПММ. 1.06.1943–20.05.1944: Захід., 1-й, 2-й Укр. фр., 1 б-н 233 тбр 5 мк, технік із ПММ.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки (два), медаль «За бездоганну службу» І ст.

28.05.1977 звільнений у відставку.

Помер 10.08.1995.

ЛАЗАРЕВ Петро Іванович, 1917, Большереченський р-н Омської обл., РФ. Ст. лейтенант, заст. ком. б-ну з політчастини. Інвалід ВВВ.

Із 1939 у лавах ЧА.

Черв. 1941 – лют. 1943: Захід. фр., 7 пов.-десант. бр., секретар політвідділу і відповідальний секретар ВЛКСМ, військком роти ПТР; Північ.-Захід. фр., 12 гв. пов.-десант. полк 4 гв. пов.-десант. див., політрук роти, заст. з політроботи роти ПТР, заст. ком. б-ну з політчастини. Лют. 1943 – жовт. 1943: перебував на лікуванні через поранення в ЕГ № 2869 у м. Нижній Новгород.

У жовт. 1943 звільнений у запас. Працював зав. кабінету політпросвіти Ізюмського РК КПУ, техніком у організації п/с № 1.

Помер 1.01.1997 у м. Ізюм Харківської обл.

ЛАЗАРЕВ Сергій Миколайович, 1921, с. Селечня Суземського р-ну Брянської обл., РФ. Лейтенант, ком. взв. 120-мм мінометів 26 гв. сб 7 окр. гв. сбр Київського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів Мосальської СШ.

У верес. 1940 призваний до лав ЧА Мосальським РВК Калузької обл.

Квіт. 1941 – жовт. 1941: курсант Московського піхотного училища. Жовт. 1941 – груд. 1941: Північ.-Захід. фр., у складі Московського піхотного училища. Лют. 1942 – черв. 1943: Захід., Півд.-Захід. фр., 27 гв. кп 7 гв. кд, заст. ком. батареї. Серп. 1943 – квіт. 1945: 2-й Укр. фр., 677 сп 409 сд, ком. бат. Був поранений 2.12.1941 у р-ні м. Солнєчногорськ Московської обл., 19.04.1944 – тяжке поранення на тер. Австрії, ЕГ № 1690, Угорщина.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки.

26.05.1947 звільнений у запас. У 1955 закінчив Куп'янський сільськогосподарський технікум. Із 1955: механік радгоспу «Куп'янський» Куп'янського р-ну. 1968–1971: нач. автоколони АТП–20368, м. Куп'янськ.

Помер 14.11.1997 у м. Куп'янськ Харківської обл.

ЛАЗАРЕНКО Михайло Михайлович, 1921, с. Ріпки Богодухівського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. зв'язку 1137 сп.

У жовт. 1940 призваний до лав ЧА Богодухівським РВК Харківської обл.

У груд. 1941 закінчив Київське військ. училище зв'язку ім. Калініна. Груд. 1941 – серп. 1943: Півд., Північ.-Кавказ. фр., 189 арм. зсп, ком. взв. Серп. 1943 – січ. 1944: Примор. А, 1137 сп 339 сд, ком. взв. зв'язку. До черв. 1945: ЕГ № 3183, м. Сочі.

24.06.1945 звільнений у відставку. Із 1948: артіль інвалідів «Перемога», підсобний робітник кондитерського цеху; з-д ім. Шевченка, ст. інженер.

Помер 16.07.2009 у м. Харків.

ЛАЗНИКОВ Володимир Іванович, 1923, м. Брянськ, РФ. Підполковник, ст. помічник нач. оперативного відділення 9 див. ППО 8 окр. А ППО.

У 1940 закінчив 9 класів Брянської СШ № 13, Брянський аероклуб. У серп. 1940 зарахований курсантом Ольсуф'євської військ. авіашколи. Груд. 1940 – листоп.

1941: курсант Борисоглєбської військ. авіашколи пілотів.

15.07.1943–26.11.1944: Волхов., 3-й Прибалт. фр., 254 винищ. ап 269 винищ. ад 14 ПА, льотчик ст.

Орден Червоного Прапора, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

28.06.1965 звільнений у запас. 1966–1982: з-д тракторних пускових двигунів, інженер; з-д торговельного обладнання; трест автомобільного транспорту; автобаза «Південспецбуд»; Східноукраїнський державний ін-т інженерно-технічних досліджень «Укрвостоктиинтиз», м. Харків, ст. інженер.

Помер 22.10.1990 у м. Харків.

ЛАЗУРЕНКО Олександр Дмитрович, 1902, м. Ізюм Харківської обл. Лейтенант, ком. СУ–76. Інвалід ВВВ.

15.08.1941 призваний до лав ЧА Барвінківським РВК Харківської обл.

15.08.1941–21.08.1942: Північ.-Захід. фр., штаб 37 А, шофер. 17.02.1943 закінчив курси політскладу при Сталінградському училищі, м. Курган. 17.02.1943–5.03.1945: 1-й Укр. фр., 85 окр. тп прориву, ком. СУ–76. 5.03.1945–17.08.1945: ЕГ № 2048, м. Москва, м. Кисловодськ Ставропольського краю, на лікуванні.

20.11.1945 звільнений із лав ЧА. Із 1949: Ізюмська міська пожежна команда МВС, шофер; Ізюмське будуправління № 3, комірник.

Помер 1.10.1995 у м. Ізюм Харківської обл.

ЛАНДЕР Герш Мойсейович, 1910, м. Славута Хмельницької обл. Підполковник, заст. ком. з політчастини 758 корпусного зеніт. артд-ну.

У 1933 закінчив вечірній університет з підготовки техніків-інструментальників, м. Волгоград.

23.11.1935 призваний до лав ЧА Волгоградським МВК.

У 1936 закінчив прискорений курс військ.-політ. курсів політскладу Привользького ВО, у 1941 – нормальний курс військ.-політ. училища пропагандистів ЧА, м. Смоленськ, у 1942 – Ленінградські бронетанкові КУОС.

Лип. 1941 – верес. 1941: Півд.-Захід. фр., автоколона політуправління фр., нач. Трав. 1942 – листоп. 1943: Закавказ., Північ.-Кавказ. фр., комісар 12 окр. д-ну бронепоїздів; Північ.-Кавказ. фр., 66 окр. д-н бронепоїздів 18 А, ком. д-ну. Квіт. 1944 – верес. 1944: 2-й Укр. фр., 110 тбр 18 тк, заст. нач. політвідділу бр. Під час боїв був тяжко поранений у лип. 1941 в р-ні міст Хмельницький та Тернопіль, у верес. 1944 – на румунсько-угорському кордоні.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1949 закінчив курси перепідготовки політскладу, м. Москва. 27.12.1955 звільнений у запас. Працював інженером на Харківському з-ді «Комунар».

Помер 14.08.1980 у м. Харків.

ЛАПІН Василь Тимофійович, 1924, с. Козаче Прохоровського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Мол. лейтенант, ком. кулемет. взв. 777 сп 227 сд 53 А.

У 1937 закінчив 7 класів НСШ у с. Козаче, працював у колгоспі «Новий Шлях», Прохоровський р-н Бєлгородської обл. У 1941 закінчив курси трактористів. 1941–1943: проживав на окупованій території у с. Козаче.

У берез. 1943 призваний до лав ЧА Прохоровським РВК Бєлгородської обл.

Берез. 1943 – листоп. 1944: Степ. фр., 454 сп 100 сд 40 А, автоматник; 2-й Укр. фр., 62 окр. загороджувальний загін 53 А, автоматник. Листоп. 1944 – берез. 1945: курси мол. лейтенантів 53 А, курсант. Берез. 1945 – верес. 1945: 2-й Укр., Забайкал. фр., 777 сп 227 сд 53 А, ком. кулеметного взв. Під час боїв був поранений 22.08.1943 в р-ні м. Тростянець Сумської обл. та 31.03.1945 поблизу м. Брно, Чехія.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні

1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». Отримав 13 подяк від Верховного Головнокомандувача.

У листоп. 1945 звільнений у запас. Працював автослюсарем, шофером у Харківському облавтотресті (гараж № 4), шофером у автобусному парку № 2.

Помер 5.08.2000 у м. Харків.

ЛАПКІН Михайло Іванович, 1924, м. Вовчанськ Харківської обл. Майор, парторг 222 гв. мсп 72 гв. мсд 1 А Київського ВО. Інвалід ВВВ.

У лип. 1941 закінчив Вовчанське педучилище. 1940–1941: Огурцівська НСШ Вовчанського р-ну, вчитель.

24.07.1941 мобілізований до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

24.07.1941 – серп. 1941: Захід. фр., 124 артп, ком. відділ. До січ. 1942 перебував у шпиталі на лікуванні через контузію. Січ. 1942 – берез. 1942: Півд.-Захід. фр., 1034 сп 203 сд, червоноармієць. У берез. 1942 легко поранений і контужений у боях. До 8.08.1942: шпиталь № 2, м. Новосибірськ. 19.11.1942 закінчив школу санінструкторів Сибір. ВО, м. Томськ. 7.02.1943–14.04.1943: шпиталь с. Волч'є Єлецького р-ну Липецької обл., РФ, лікування висипного тифу. 14.04.1943–28.08.1943: Центр. фр., винищ. протитанк. артп 12 артд прориву РГК, фельдшер. 28.08.1943–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 1007 легко-артп 198 Червонопрапорної легко-артбр 2 гв. ТА, санінструктор див., комсорг полку.

Орден Червоної Зірки (два), медалі: «За бойові заслуги», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

11.11.1946 закінчив Смоленське військ. політичне училище Московського ВО. 20.02.1961 звільнений у запас. Із 1961: Вовчанський обозний з-д, бракувальник, нач. відділу постачання. Вовчанське райвідділення «Сільгосптехніка», товарознавець. Вовчанський олієекстракційний з-д, вагівник, нач. штабу ЦО. Вовчанська взуттєва ф-ка, ст. товарознавець, нач. спецчастини та ЦО.

Помер 26.01.1996 у м. Вовчанськ Харківської обл.

ЛАПТЄВ Григорій Пилипович, 1916, с. Старий Город (кол.) Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Лейтенант, ком. взв. 2317 гауб. артп 623 артбр. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 7 класів Бєлгородської СШ. Працював слюсарем на Харківському з-ді «Серп і Молот».

16.10.1937 призваний до лав ЧА Бєлгородським РВК Бєлгородської обл.

1937–1938: курсант, 19 окр. рота зв'язку, Одеський ВО.

Жовт. 1941 – січ. 1942: Півд.-Захід. фр., 1012 сп 293 сд, політрук роти. Трав. 1942 – берез. 1943: Північ.-Кавказ. фр., навч. б-н 318 сд, заст. ком. з політчастини. Берез. 1943 – жовт. 1943: Півд. фр., 724 сп 315 сд, заст. ком. з політчастини. Лип. 1944–1945: 3-й Білорус. фр., 44 гв. артп 16 гв. сд, ком. взв. Був поранений 10.04.1942 поблизу м. Курськ, 19.01.1945 (тяжке поранення) у боях за м. Кенігсберг (нині м. Калінінград).

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

25.06.1946 звільнений у запас. 1947–1955: Харківський з-д «Електроінструмент», технік з матеріалів, майстер, в. о. ст. майстра. 1955–1963: з-д п/с № 201, м. Харків, технік, контрольний майстер.

Помер 17.11.1980 у м. Харків.

ЛАПШУН Григорій Якович, 1922, с. Бунакове Лозівського р-ну Харківської обл. Майор, заст. ком. бат.

Із серп. 1941 у лавах ЧА.

Серп. 1941 – груд. 1941: курси мол. політруків Харківського ВО, курсант. Груд. 1941 – лип. 1942: Калінінський фр., 396 сп 135 сд, заст. політрука бат. Лип. 1942 – лип. 1943: 276 артп 135 сд, комісар бат. Серп. 1943 – берез. 1944: курси при Військ.-політ. училищі ім. Фрунзе, курсант. Берез. 1944 – верес. 1945: 1-й Укр.,

1-й Далекосхід. фр., 47 полк ППО залізн. батальйонів, комсорг.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Богдана Хмельницького III ст., медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

У груд. 1953 звільнений у запас. Закінчив Харківський юридичний ін-т. Працював юрисконсультом на з-ді транспортного машинобудування ім. Малишева, м. Харків.

Помер 14.08.2002 у м. Харків.

ЛАРІН Володимир Іванович, 1925, с. Маслово Орловського р-ну Орловської обл., РФ. Мол. лейтенант, ком. стр. взв. Інвалід ВВВ.

У січ. 1943 призваний до лав ЧА з м. Улан-Уде, Бурятія, РФ.

Січ. 1943 – берез. 1944: Забайкальське стрілецько-кулемет. училище, курсант.

Квіт. 1944 – серп. 1944: 1317 сп 202 сд 27 А, ком. взв. Серп. 1944 – груд. 1944: перебував на лікуванні в ЕГ № 3683 у м. Баку, Азербайджан.

У груд. 1944 звільнений у запас.

ЛАШКО Ростислав Олександрович, 1922, м. Харків. Майор техслужби, заст. ком. 3-го д-ну в/ч № 60029 Совгаванської див. ППО.

У черв. 1941 закінчив 10 класів СШ № 12 м. Харків.

28.06.1941 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

Черв. 1941 – груд. 1942: Ленінградське училище інструментальної розвідки зеніт. артилерії, курсант.

Груд. 1942 – трав. 1945: 736 зеніт.-артп ППО Воронезько-Борисоглєбського дивізійного р-ну ППО, арттехнік мол. дивізійний; 374 зеніт.-артп ППО 6 корпусу ППО Захід. фр. ППО, арттехнік мол. дивізійний; 583 зеніт.-артп ППО 6 корпусу ППО Захід. фр. ППО, арттехнік ст. дивізійний.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У трав. 1947 закінчив курси радіолокації Півд.-Захід. округ ППО, м. Львів, у 1951 – КУОС. 24.11.1961 звільнений у запас. Очолював Червонозаводський РК ДТСААФ м. Харків.

Помер 13.08.1998 у м. Харків.

ЛЕБЕДЄВ Антон Хомич, 15.06.1915, с. Ганнівка Плагидівського р-ну Ізмаїльської обл. (кол.).

З юних років по 1939 працював робітником у заможного господаря.

23.06.1941 призваний до лав ЧА Бендерським РВК (кол.).

23.06.1941–15.05.1942: 33 сп, рядовий, стрілець. Під час боїв отримав поранення, перебував на лікуванні у Новосибірській обл., РФ.

Орден Вітчизняної війни II ст., ювілейні медалі. Трудові нагороди: медаль «Ветеран праці».

15.05.1942 звільнений у запас через поранення. 8.10.1942–23.10.1986: працював штукатуром, вантажником, токарем-револьверником на Харківському машинобудівному заводі ім. Ф. Е. Дзержинського.

Помер 13.06.1989 у м. Харків.

ЛЕБЕДЄВ Василь Степанович, 1916, с. Юрсово Заметчинського р-ну Пензенської обл., РФ. Мол. технік-лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив 7 класів Юрсовської НСШ. Салтиковська МТС, шофер.

16.10.1937 призваний до лав ЧА Моршанським РВК Тамбовської обл. Півд. фр., м. Ізмаїл, Дунайська флотилія, зав. гаражу.

Закінчив курси мол. військтехніків у м. Севастополь, Крим. 21.01.1942 був поранений поблизу м. Севастополь. Черв. 1942 – жовт. 1942: ЧФ, 724 берегова батарея. До січ. 1943 перебував у полоні. Січ. 1943 – квіт. 1943: Центр. фр., 40 А, 169 зсп, ком. взв. Квіт. 1943 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 40 А, 39 автомобільний полк, ком. взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.08.1946 звільнений із лав Рад. А.

Помер 19.05.2002.

ЛЕБЕДЄВ Леонід Васильович, 1918, Сичовський р-н Смоленської обл., РФ. Майор, ст. ветлікар. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 7 класів Сичовської школи. 1933–1938: Сичовський зооветтехнікум, ветеринарне відділ., студент, лаборант. Лип. 1938 – січ. 1940: Яригінська школа Смоленської обл., викладач хімії.

9.06.1943 – січ. 1946: Воронез., 2-й, 3-й Укр. фр., 106 гв. сп 36 гв. сд 7 гв. А, ст. ветлікар.

10.06.1948 звільнений у запас. Лип. 1948 – квіт. 1950: Харківський обл. ветвідділ, ст. ветлікар. Квіт. 1950 – жовт. 1972: Харківський обком КПУ, інструктор, зав. сільгоспвідділу. Із жовт. 1972: НДІ тваринництва, заст. директора.

Помер 18.10.2001 у м. Харків.

ЛЕБЕДЄВ Микола Іванович, 1923, с. Соломидіно Нерльського (нині Калязинського) р-ну Тверської обл., РФ. Підполковник-інженер, нач. лабораторії кафедри радіоприймального обладнання ВІРТА ім. Говорова.

У 1941 закінчив 10 класів СШ, м. Твер.

23.10.1941 призваний до лав ЧА Кашинським РВК Тверської обл.

Лют. 1942–9.05.1945: Північ.-Західн., 1-й, 2-й Прибалт. фр., 22 окр. гв. мінп, телефоніст.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бездоганну службу» І ст., «За бойові заслуги».

Серп. 1945 – лип. 1946: курсант 1-го гв. Московського арт. міномет. училища. Лип. 1946–1949: курсант Дніпропетровського артилерійського Червонопрапорного училища. 30.07.1973 звільнений у запас. Із 1976 працював інженером у ВІРТА ім. Говорова, ст. майстром у в/ч № 03704, м. Харків.

Помер 1.04.1995 у м. Харків.

ЛЕБЕДИНЕЦЬ Леонід Михайлович, 1921, смт Золочів Харківської обл. Технік-лейтенант, нач. військ.-технічного постачання 354 гауб. артп 146 сд 418 артбр, Київський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів СШ, смт Золочів.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА Золочівським РВК Харківської обл. У 1941 закінчив Полтавське автотракторне училище.

22.06.1941 – серп. 1941: Півд.-Західн. фр., 33 артп 5 А, автотехнік д-ну. Січ. 1943 – січ. 1944: у резерві, 45 навч. офіцерський полк. Січ. 1944 – трав. 1945: 2-й Білорус. фр., 354 артп 139 сд, нач. військ.-технічного постачання. Був тяжко поранений 14.07.1941 поблизу м. Новоград-Волинський Житомирської обл., до січ. 1943 перебував на лікуванні в ЕГ № 7528, м. Орджонікідзе.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Києва», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

4.06.1946 звільнений у запас. Із берез. 1947: відповідальний виконавець відділу постачання на авторемонтному з-ді № 10; ст. товарознавець, ст. інженер, заст. нач. відділу на трактороскладальному з-ді, м. Харків.

Помер 16.04.2002 у м. Харків.

ЛЕБЕДИНЕЦЬ Олексій Федорович, 1918, смт Золочів Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. 190 зеніт. артп Бакинського р-ну ППО.

1934–1939: Турбогенераторний з-д, м. Харків, слюсар.

12.12.1939 призваний до лав ЧА Золочівським РВК Харківської обл.

22.06.1941–3.08.1941: Півд.-Західн. фр., 324 артп РГК, старшина батареї. Трав. 1942 – серп. 1943: Воронез. фр., 1036 артп 161 сд, ком. вогневого взв. Жовт. 1943 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 50 гауб. артп 17 артд, ком. взв. 30.10.1944 поранений у р-ні Карпат. Тяжко поранений 2.05.1945 поблизу м. Літенберг, Німеччина.

Орден Червоної Зірки.

15.08.1953 звільнений у запас. Турбогенераторний з-д, майстер.

Помер у 2005.

ЛЕБЕДИНСЬКИЙ Захар Захарович, 1914, с. Велика Шапківка Куп'янського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. СУ-76. Інвалід ВВВ.

1931–1935: робітник силікатного з-ду ст. Куп'янськ-Вузловий. 1935–1937: пекар пекарні № 1, ст. Куп'янськ-Вузловий. 1937–1939: служба у лавах ЧА.

У січ. 1942 мобілізований Куп'янським РВК Харківської обл.

7.10.1943–21.10.1943: Півд. фр., 147 гв. сп 49 гв. сд 44 А, рядовий, санітар. 21.10.1943 під час боїв в р-ні м. Великий Токмак Запорізької обл. отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 3234 у с. Петропавлівка Куп'янського р-ну Харківської обл.

Медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача.

1944–1945: курсант Чкаловського танк. училища самохідних установок, м. Оренбург. Проходив службу у Білорус. ВО. У черв. 1946 звільнений у запас. Працював охоронцем на Куп'янському цукровому з-ді, пакувальником на Полтавській кондитерській ф-ці.

Помер 23.02.2003 у м. Куп'янськ Харківської обл.

ЛЕБЕДИНСЬКИЙ Павло Григорович, 1909, м. Харків. Майор, пом. нач. штабу 322 винищ. ад.

Працював у колгоспі ім. Ілліча, с. Червоноармійське Друге Вовчанського р-ну Харківської обл.

У жовт. 1931 призваний до лав ЧА Чугуївським МВК Харківської обл.

У 1933 закінчив 1-у Військ. школу пілотів, смт Кача, м. Севастополь, Крим.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – трав. 1945: Ленінград. фр., 159 винищ. ап, пом. ком. полку; Півд. фр., 131 комендатура проміжного аеродрому ВПС ЧА, нач. комендатури; 3-й Білорус., 4-й Укр. фр., 322 винищ. ад, пом. нач. штабу з тилу.

Ордени: Леніна, Червоного Прапора, медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У листоп. 1945 звільнений у запас.

Помер 28.09.1994 у м. Харків.

ЛЕБЕДЬКО Степан Петрович, 1897, Орловська обл., РФ. Підполковник, заст. ком. полку.

Листоп. 1908 – трав. 1911: учень церковнопарафіяльної школи, де навчався взимку, а влітку працював пастухом за наймом. Трав. 1911 – трав. 1916: чорнороб, бджоляр за наймом. Із трав. 1916: на військ. службі.

Черв. 1941 – жовт. 1941: Півд.-Захід. фр., окр. полк з охорони Управління штабу, ком. полку. Жовт. 1941 – верес. 1942: 390 сп 10 зап. сбр, заст. ком. полку. Верес. 1942 – листоп. 1942: Сталінград. фр., 54 сп 120 сд, 1009 сп 292 сд, заст. ком. полку. Листоп. 1942–4.11.1943: 1313 сп 173 сп 24 А, заст. ком. полку; 703 сп 233 сд, ком. полку. 4.11.1943–15.12.1943: Білорус. фр., у розпорядженні Військ. ради. 15.12.1943–4.09.1944: курси «Выстрел», м. Солнєчногорськ Московської обл., слухач. 4.09.1944–5.10.1944: у розпорядженні Головного управління кадрів народного комісаріату оборони. 5.10.1944–4.04.1945: 1-й Укр. фр., у розпорядженні Військ. ради.

Нагороджений орденом Червоної Зірки.

24.01.1946 звільнений у запас.

Помер 14.11.1974 у смт Високий Харківського р-ну Харківської обл.

ЛЕВАДНА Пелагія Василівна, 1923, с. Павловка Добринського р-ну Липецької обл., РФ.

У 1941 закінчила 10 класів.

У квіт. 1942 призвана до лав ЧА Добринським РВК Липецької обл.

Квіт. 1942 – трав. 1945: 11 рота 4 полку ПСОЗ ППО, рядовий, ст. сержант, спостерігач, ст. нач. пункту спостереження.

Померла 31.01.1998 у м. Куп'янськ Харківської обл.

ЛЕВАШОВ Яків Михайлович, 1912, м. Чугуїв Харківської обл. Майор, нач. 271 дивізіонної авіамайстерні ВПС ЧВМФ.

У 1922 закінчив два класи сільської школи. Із 1923 працював за наймом, землекопом на шахті, столяром в «Укрцивільбуд», м. Чугуїв. У 1932 закінчив будівельний робітфак.

У 1934 призваний до лав ЧА Харківським МВК на строкову службу.

22.06.1941–16.09.1944: 3 ае 40 ап ВПС ЧФ; 7 ап ВПС, 30 ап ВПС, 1 ае 11 ап ВПС ЧФ, авіамеханік.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

21.01.1955 звільнений у запас. Із 1963 працював техніком в Українському НДІ сільськогосподарського машинобудування.

Помер 1.03.1995 у м. Харків.

ЛЕВЧЕНКО Олександр Миколайович, 1920, м. Харків. Гв. лейтенант, ст. інструктор 4-ї частини Харківського РВК Харківської обл. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів СШ у м. Харків.

1939–1941: електрик у Харківському трамвайному тресті. 1941–1942: електрик на швейній ф-ці «Більшовичка України», м. Семипалатинськ (нині м. Семей), Казахстан.

У серп. 1942 призваний до лав ЧА Семипалатинським (кол.) РВК, Казахстан.

Серп. 1942 – квіт. 1943: 1-е Туркестанське кулемет. училище, м. Кушка (нині м. Серхетабад), Туркменістан, курсант. Трав. 1943 – лип. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 7 гв. сбр 10 гв. ск, ком. кулемет. взв. 16.07.1943 під час боїв був тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 1614 у м. Махачкала, Дагестан. Груд. 1943 – лют. 1944: 315 гв. гірськостр. полк 128 гв. гірськостр. див. 3 гв. гірськостр. корпусу окр. Примор. А, ком. кулемет. роти.

Орден Червоної Зірки.

У черв. 1946 звільнений у запас. Працював інженером з техніки безпеки на Харківському з-ді технологічної оснастки.

Помер 7.12.1995 у м. Харків.

ЛЕГОНЬКОВ Семен Васильович, 1916, с. Грибовка Веньовського р-ну Тульської обл., РФ. Капітан, ком. роти зв'язку 19 гв. сп 8 гв. сд.

У 1932 закінчив 6 класів Грибовської НСШ. 1932–1936: колгосп «Красный Октябрь» Веньовського р-ну, колгоспник. Із 1938: Грибовське сільпо, завмаг.

8.10.1938 призваний до лав ЧА Веньовським РВК Тульської обл. 8.10.1938–7.06.1940: 139 авіабаза, 24 швидкісний бомбард. ап, м. Новгород, курсант, пом. ком. взв.

Учасник походу ЧА в Західну Україну і Західну Білорусь у 1939.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–25.04.1942: Захід. фр., 265 бао 24 швидкісного бомбард. ап, старшина роти. 15.06.1942 закінчив курси політскладу при танковому училищі, Брянський фр., м. Єлець, Орловська обл. 15.06.1942–5.05.1943: Центр. фр., 12 окр. гв. б-н мінерів, заст. ком. взв. з політчастини. 25.09.1944 закінчив прискорений курс Київського військ. училища зв'язку. 25.09.1944–30.04.1945: 1-й Укр. фр., 976 окр. б-н зв'язку 73 ск, пом. нач. телеграфної станції.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. Отримав вісім подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль.

2.12.1955 звільнений у запас. Із 1956: артіль «9 Травня», техкерівник, м. Лозова, Харківська обл., Лозівський райпобуткомбінат, гол. інженер.

ЛЕДЕНЬОВ Василь Федорович, 1920, Любинський р-н Омської обл., РФ. Полковник-інженер, нач. кафедри матеріальної частини Харківського гв. вищого

танкового командного училища, Київський ВО.

У 1938 закінчив 10 класів СШ, м. Омськ, у 1941 – 3 курси Сибірського автодорожнього ін-ту, м. Омськ.

29.06.1941 призваний до лав ЧА Омським МВК.

Лип. 1941 – серп. 1941: курсант Військ. академії механіз. і моториз. РСЧА ім. Сталіна. У 1942 проходив стажування в діючій армії у складі 17 тбр, ком. роти техзабезпечення.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст.

Берез. 1973 – лип. 1975: військ. спеціаліст на Кубі. 29.12.1975 звільнений у запас.

Помер 1.04.2004 у м. Харків.

ЛЕЖАНІН Борис Васильович, 1914, смт Котельва Котелевського р-ну Полтавської обл. Підполковник медслужби, нач. інфекційного відділення 1225-го військ. шпиталю. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 3 курси Харківського медінституту.

У лавах ЧА з серп. 1939 за спецнабором. Серп. 1939 – черв. 1941: військ. ф-т при 1-му Харківському медінституті, слухач.

22.06.1941–15.08.1941: Півд.-Захід. фр., 34 б-н зв'язку 34 тд, ст. лікар. 15.08.1941–15.05.1943: Півд.-Захід., Сталінград. фр., 30 окр. полк зв'язку 38 А, 1 гв. А, мол. лікар, ст. лікар. 15.05.1943–15.10.1943: Півд.-Захід., 3-й Укр. фр., окр. б-н управління контррозвідки Смерш, ст. лікар. 15.10.1943–9.05.1945: 30 окр. полк зв'язку, ст. лікар полку.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки (два), медаль «За бойові заслуги».

9.06.1958 звільнений у запас. 3-тя міська лікарня Жовтневого р-ну м. Харків, лікар.

Помер 25.08.1994.

ЛЕЙБА Антоніна Кіндратівна, 1920, с. Мазово Вишньоволоцького р-ну Тверської обл., РФ. Лейтенант, нач. санслужби Військ.-буд. управління № 22 Міністерства будівництва військ. і військ.-морських підприємств СРСР. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив медтехнікум у м. Вишній Волочок, у 1941 – 4 курси медінституту м. Ростов-на-Дону.

22.06.1941 мобілізована до лав ЧА Кіровським РВК м. Ростов-на-Дону.

Черв. 1941 – листоп. 1943: Захід. фр., 2 гв. сд, ст. військфельдшер; Півд. фр., 1130 сп 56 А, ком. сан. взв.; Північ.-Кавказ. фр., 65 окр. рота мед. підсилення 58 А, ст. хірургічна сестра. Під час боїв у листоп. 1941 була поранена в р-ні м. Можайськ Московської обл., у черв. 1942 поблизу м. Моздок, Північна Осетія, у лип. 1943 в р-ні м. Новоросійськ Краснодарського краю.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

26.09.1946 звільнена у запас. Працювала ст. медсестрою у дитячій лікарні № 7 м. Харків, хірургічною медсестрою у Харківській обласній клінічній лікарні.

Померла 27.10.2003 у м. Харків.

ЛЕЛЮК Іван Андрійович, 1922, м. Харків. Ст. лейтенант, нач. хімслужби сп. Інвалід ВВВ.

20.07.1941 призваний до лав ЧА Московським РВК м. Харків.

Лип. 1941 – берез. 1942: Харківське військ.-хімічне училище, курсант. Квіт. 1942 – серп. 1943: 41 сп 84 сд, ком. хім. взв., нач. хім. служби. Груд. 1943 – січ. 1944: ЕГ № 3446, на лікуванні. 30.01.1944 був поранений. Перебував на лікуванні в ХППГ, ЕГ № 3283, 5977, 1392.

27.06.1945 звільнений у запас. Працював нач. пожежної охорони у Харківському ін-ті інженерів залізн. транспорту. Із 5.08.1994 прож. у Харківському міському пансіонаті ветеранів праці.

Помер 4.02.2000.

ЛЕОНЦДОВ Василь Степанович, 1911, Чердаклінський р-н Ульяновської обл.,

РФ. Підполковник, ком. 63 окр. ае вертольотів 39 ПА.

4.04.1937 призваний до лав ЧА за спецнабором через Ульяновський МВК.

1937–1939: Чкаловське (Оренбурзьке) військ. авіаучилище за спеціальністю льотчик-винищувача, курсант.

22.06.1941–1.08.1941: Півд.-Захід. фр., 200 окр. ае, заст. ком. ае. 1.08.1941–10.03.1943: Півд.-Захід. фр., 200 окр. ае 21 А, ком. ае. 10.03.1943–20.03.1944: Воронез. фр., 620 шап 208 ад, ком. ае.

Орден Червоного Прапора, медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

9.12.1955 звільнений у запас. Харківський з-д підйомно-транспортного устаткування, контролер.

Помер 19.07.1965.

ЛЕОНОВ Віктор Іванович, 1918, ст. Кринична, Донецька обл. Лейтенант, нач. відділу з обліку літаків та моторів. Інвалід ВВВ.

1936–1940: студент 2-го Харківського авіатехнікуму. 1940–1941: пом. нач. цеху літаків Балтійської військ. авіашколи.

У груд. 1941 призваний до лав ЧА Оренбурзьким МВК.

Груд. 1941 – трав. 1943: 832 винищ. ап 15 ПА, технік авіаційний. Трав. 1943 – трав. 1945: 225 штурм. ад 15 ПА, нач. відділу з обліку літаків та моторів.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У січ. 1946 звільнений у запас. Працював інженером-конструктором на з-ді маркшейдерських інструментів, м. Харків, інженером у п/с № 92, м. Харків.

Помер 26.01.2000 у м. Харків.

ЛЕОНОВ Терентій Петрович, 1919, Білокалитвинський р-н Ростовської обл., РФ. Капітан, ком. батареї 165 сп 79 сд.

У 1938 закінчив 2 курси Волгоградського педінституту.

30.07.1939–25.08.1939: учасник боїв на р. Халхін-Гол, пом. ком. взв.

25.06.1941–9.05.1945: Захід., Волхов., Ленінград., Степ., 2-й, 1-й Укр. фр., 15 Кубанська кд, ком. вогневого взв. артп; 849 артп 294 сд, нач. розвідки д-ну, ком. батареї. 28.07.1941 був тяжко поранений, 30.05.1944 контужений у бою під час утримання командної висоти поблизу м. Ясси при форсуванні р. Прут.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: медаль «За бойові заслуги».

31.08.1953 звільнений у запас. Із 1953: Караванський спиртозавод, м. Люботин, нач. відділу сировини. До 1968: Харківський з-д підйомно-транспортного устаткування, майстер.

Помер 12.09.1968.

ЛЕОНЬКОВ Григорій Тимофійович, 1910, м. Гомель, Білорусь. Підполковник, нач. зв'язку Чугуївського військ. авіаучилища льотчиків.

У 1926 закінчив 7 класів СШ, м. Гомель, у 1930 – школу ФЗУ при Гомельському паровозоремонтному з-ді.

17.06.1931 призваний до лав ЧА Гомельським МВК. Черв. 1931 – квіт. 1932: Військ. школа спецслужб ВПС ЧА з курсу радіотехніків, м. Москва. Із 1933: курси удосконалення техніків спецслужб, м. Москва. Закінчив 3-тю військ. школу льотчиків і льотчиків-спостерігачів, м. Чкалов (нині м. Оренбург).

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–13.07.1941: Північ.-Захід. фр., 35 бап, нач. зв'язку ае. 9.03.1942–3.04.1943: Волхов. фр., 35 бап, заст. нач. штабу полку. 3.04.1943–16.04.1945: 1-й Укр. фр., 35 бап 219 бад, заст. нач. штабу полку. 16.04.1945–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 16 гв. винищ. ап 9 гв. винищ. ад, нач. зв'язку полку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», подяка Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, Леніна, медаль «За бойові заслуги».

19.08.1957 звільнений у запас.

Помер 1.05.2002 у м. Харків.

ЛЕПТУГА Михайло Митрофанович, 1909, с. Великосербулівка Єланецького р-ну Миколаївської обл. Капітан III рангу, заст. ком. ескадреного міноносця «Бедовый».

У 1926 закінчив 8 класів. 1929–1931: голова колгоспу ім. Будьонного, с. Велика Сербулівка.

1931–1935: служба на Чорноморському Флоті. У 1937 закінчив дворічне відділення Кримської вищої комуністичної школи ім. Молотова. Працював нач. відділу кадрів Головпоштамту, м. Сімферополь, Крим.

У серп. 1941 мобілізований Сімферопольським МВК. Закінчив курси з перепідготовки офіцерського складу. Квіт. 1944 – листоп. 1944: 36 окр. зеніт.-артд-н 65 зеніт.-артп Чорноморського флоту.

Учасник війни з Японією. 9.08.1945–3.09.1945: школа сержантського складу ППО ТОФ, мол. лейтенант, заст. ком. навч. роти.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». Подяка від Верховного Головнокомандувача за відмінні бойові дії у боях з мілітаристською Японією. За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжував службу на ТОФ. У 1948 закінчив Військ.-політ. курси. У 1955 звільнений у запас. Працював нач. Миколаївської центральної обласної рятувальної станції.

Помер 22.11.1992 у м. Миколаїв.

ЛЕСИК Микола Сергійович, 1914, м. Запоріжжя. Лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив авіамоторобудівний технікум.

1.05.1937 призваний до лав ЧА Запорізьким МВК. 1.05.1942 мобілізований Куйбишевським РВК м. Омськ, РФ.

10.08.1942–20.12.1942: Сталінград. фр., 1011 артп 308 сд, заст. ком. батареї з політчастини. 20.04.1943–10.06.1943: Півд. фр., 5 гв. Червонопрап. артп 2 гв. артд, заст. ком. батареї з політчастини. 4.02.1944–10.02.1944: 1-й Прибалт. фр., 350 артп 166 сд, ком. вогневого взв. 6.11.1944–9.05.1945: 3-й, 2-й Білорус. фр., 409 мінп 41 мінбр 1 артд прориву, ком. вогневого взв., ст. на батареї.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Подяки від Верховного Головнокомандувача.

3.06.1946 звільнений у запас. З-д № 478, м. Запоріжжя, конструктор.

Помер.

ЛЕЩУК Григорій Корнійович, 1923, с. Кривчунка Жашківського р-ну Черкаської обл. Інженер-полковник, заст. нач. Харківського вищого командно-інженерного училища. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів СШ.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Жашківським РВК Черкаської обл.

У квіт. 1942 закінчив 1-е Київське Червонопрапорне артучилище.

Квіт. 1942 – верес. 1942: Півд.-Захід. фр., 897 артп 333 сд, ком. взв. управління; Сталінград. фр., 502 винищ. протитанк. артп 57 А, ком. взв. управління. 20.09.1942 під час боїв за м. Сталінград (нині м. Волгоград) отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 3375 у м. Енгельс Саратовської обл. Січ. 1943 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., окр. артд-н 229 сбр, ком. взв. управління; Півд., 4-й Укр., 3-й Укр., 1-й Білорус. фр., 370 артп 230 сд, нач. розвідки д-ну, комбат.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., Олександра Невського, Червоного Прапора, медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст. Отримав 10 подяк від Верховного Головнокомандувача.

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, служив у Прикарпатському ВО. У 1968 заочно закінчив Харківське вище командно-інженерне училище. У черв. 1971 звільнений у запас. Працював військкерівником у СШ № 59 м. Харків, інженером у Харківському авіац. виробничому об'єднанні.

Помер 8.03.1996 у м. Харків.

ЛИМАНСЬКИЙ Сергій Володимирович, 1922, с. Революційне Вовчанського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. мін. взв. 276 сп 92 сд. Інвалід ВВВ.

У 1941 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

Січ. 1941 – січ. 1943: Краснодарське авіаучилище, Могильовське військ.-піхотне училище, м. Вольськ Саратовської обл., курсант. Січ. 1943 – квіт. 1944: 3-й Укр. фр., 276 сп 92 сд 37 А, ком. мін. взв. Квіт. 1943 – берез. 1945: на лікуванні через поранення в ЕГ № 2511, м. Харків.

У берез. 1945 звільнений у запас. Працював гол. бухгалтером з-ду тютюнового машинобудування, м. Харків.

Помер 29.12.1996 у м. Харків.

ЛИМАР Віктор Михайлович, 1926, с. Петропавлівка Куп'янського р-ну Харківської обл. Підполковник, військком Окуловського РВК Новгородської обл., РФ. Інвалід ВВВ.

У 1942 закінчив 8 класів СШ № 36, смт Куп'янськ-Вузловий Харківської обл.

1.05.1943 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл. Трав. 1943 – серп. 1943: 47 зсп Приволзького ВО, курсант.

Серп. 1943 – трав. 1945: 2-й Білорус. фр., 10 окр. зенітно-кулемет. б-н Північної групи військ, ком. відділення.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

У 1946 закінчив школу мол. авіаспеціалістів, 230 штурм. ад Північної групи військ. 17.12.1973 звільнений у запас. 1975–1980: інженер з моб. роботи, інженер-технолог на Куп'янському машинобудівному з-ді.

Помер 15.07.2003 у смт Куп'янськ-Вузловий Харківської обл.

ЛИМАР Тимофій Андрійович, 1909, м. Полтава. Гв. підполковник, нач. штабу артилерії управління 16 тд.

У 1930 закінчив Полтавський сільськогосподарський ін-т. Працював агрономом у земельному відділі Полтавської міськради.

У верес. 1931 призваний до лав ЧА Полтавським РВК.

Листоп. 1931 – жовт. 1932: команда однорічників при 8 корпусному артп, курсант.

Учасник походу у Захід. Україну та Захід. Білорусь у 1939.

Черв. 1941 – верес. 1941: Півд.-Захід. фр., 324 гауб. артп, ком. д-ну. Черв. 1944 – трав. 1945: Карел., 1-й Укр. фр., 1 гв. корпусна артбр (50 гв. артбр) 37 гв. ск, нач. штабу бр.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги». Отримав 6 подяк від Верховного Головнокомандувача.

У 1947 закінчив Вищу офіцерську артилерійську штабну школу. Служив у Забайкал. ВО. У груд. 1955 звільнений у запас.

Помер 8.01.1969 у м. Полтава.

ЛИННИК Андрій Антонович, 1925, с. Кам'янка Тростянецького р-ну Сумської обл. Інвалід ВВВ. Мол. сержант.

До війни закінчив 5 класів.

У 1943 призваний до лав ЧА Тростянецьким РВК Сумської обл.

Розвідрота 737 сп 206 сд 78 ск, стрілець, сапер. Був тяжко поранений на Курській дузі. Учасник визволення Угорщини. Перемогу зустрів у Берліні.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Слави III ст., медалі: «За відвагу», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1946 демобілізований. Працював робітником на Тростянецькому цукровому з-ді.

Помер 28.07.2007 у с. Кам'янка Тростянецького р-ну Сумської обл.

ЛИННИК Василь Іванович, 1920, с. Лисконоги Валківського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант медслужби, ст. фельдшер 675 окр. атб 19 мсд 20 гв. А.

У 1935 закінчив 7 класів НСШ у с. Минківка Валківського р-ну, у 1938 – 2-у Харківську фельдшерську школу.

21.08.1938 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

9.08.1945–3.09.1945: учасник війни з Японією. Забайкал. фр., 79 окр. мсб, фельдшер роти.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

6.04.1961 звільнений у запас. 1962–1979: фельдшер на Харківській станції швидкої допомоги.

Помер 11.07.1994 у м. Харків.

ЛИСАК Іван Леонтійович, 1913, с. Шелудьківка Зміївського р-ну Харківської обл. Мол. військтехнік, пом. ком. з техчастини. Інвалід ВВВ.

Закінчив 7 класів Шелудьківської школи.

У січ. 1936 призваний до лав ЧА Зміївським РВК Харківської обл.

1936–1937: школа танкістів, курсант.

Черв. 1941 – серп. 1941: 6 тб 8 тд, ком. танк. взв. з забезпечення ПММ. 6.08.1941 під час бою був тяжко поранений і потрапив до полону, у якому перебував до квіт. 1945.

Орден Вітчизняної війни II ст.

Квіт. 1945 – груд. 1945: перебував під слідством, Півд.-Уральський ВО. У груд. 1945 звільнений у запас. 1946–1956: Мохначанський лісгосп, коваль. 1956—1966: Скрипаївський навч.-дослідний лісгосп, Зміївський р-н, коваль.

Помер 10.01.2002 у с. Скрипаї Зміївського р-ну Харківської обл.

ЛИСЕНКО Євген Васильович, 1911, м. Тростянець Сумської обл. Полковник, заст. ком. див. з тилу.

У 1929 закінчив семирічну Тростянецьку НСШ. Верес. 1929 – лип. 1932: технікум хімічного машинобудування, м. Суми, студент. Квіт. 1936 – верес. 1939: з-д № 183, м. Харків, ст. технолог і нач. дільнянки.

13.09.1939 призваний до лав ЧА за партмобілізацією.

22.09.1941–2.06.1942: Калінінський фр., 360 сд Приволз. ВО, нач. 5-го відділ. 2.06.1942–27.07.1942: Захід. фр., госпіталь легкопоранених № 34, на лікуванні. 27.07.1942–10.12.1942: Калінінський фр., штаб тилу 30 (10 гв.) А. 10.12.1942–20.02.1944: Брянський фр., штаб управління тилу, пом. нач. оргвідділу. 20.02.1944–1.08.1945: 2-й Прибалт., Ленінград. фр., штаб управління тилу, ст. пом. нач. оргвідділу.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У лют. 1959 звільнений у запас. Верес. 1959–7.07.1960: Калінінградський з-д залізобетонних виробів № 3, директор. Січ. 1963 – груд. 1968: ст. інженер виробничого відділу, нач. виробничого відділу. Квіт. 1971 – квіт. 1972: ВНДІ «Електроважмаш», інженер-конструктор.

Помер 5.04.2006 у м. Харків.

ЛИСЕНКО Микола Олександрович, 1927, с. Радянське Вовчанського р-ну Харківської обл.

Закінчив 5 класів на «відмінно» у с. Радянське.

Зі спогадів: «Моя війна почалася у 1943. Після визволення Вовчанського р-ну 10 лютого 1943, нас, 16-річних юнаків, призвали райвійськкоматом на навчання. У 1943 закінчив курси саперів. З дерев'яними гвинтівками і провіантом в полотняних торбинках ми навчалися цілий місяць у с. Стариця відбивати атаки ворога, розміновувати ворожі міни. Брав участь у розміновуванні на території Вовчанського р-ну. Зробив щуп — палицю з металевим прутом, ходив знешкоджувати міни, яких на околицях було дуже багато. Восени 1943 на одній такій міні і підірвався. Один осколок пройшов навиліт вище колінного суглоба правої ноги, а другий до цього дня знаходиться у кисті лівої руки. Всю зиму 1944 пролежав у погребі, бо хату спалили німці. Виходила мене мама і сестричка Клава...».

15.11.1944 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК. Поблизу м. Владимир проходив навчання. 26.07.1945 у складі 355 зсп, а згодом 622 сп 124 сд прибули на Схід. «Перед нами було поставлене завдання: перейти пустелю Гобі в Монголії і вдарити в тил Квантунської армії. Йшли ночами, несли на собі зброю, саперну лопатку, скатку, флягу з водою. Ремінь на поясі натер криваву рану... Якось вночі на привалі пішли танки, а ми спали мертвим сном. Танк так близько проїхав, що скатку, якою вкривалися, намотало на гусеницю танка. Подолавши пустелю, вийшли до р. Халхін-Гол, впали на коліна і давай черпати воду, уже й пити не хотілося, а воду все тримали в касках...».

Після капітуляції Японії М. О. Лисенко продовжував служити у Хабаровську. Закінчив службу у званні мол. сержанта, ком. відділення. У складі топографічного загону пройшов увесь Далекий Схід.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни II ст., медалями «За перемогу над Японією», «Захиснику Вітчизни», Жукова, ювілейними. Трудові нагороди: орден «Знак Пошани», медаль «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1951 демобілізований. 30 років пропрацював комбайнером у колгоспі «Жовтень» Вовчанського р-ну. Прож. у с. Радянське.

ЛИСЕНКО Митрофан Адамович, 1918, с. Селець Брагинського р-ну Гомельської обл., Білорусь. Майор, викладач тактичного циклу, 53 військ. школа механіків авіаозброєння 45 ПА, Забайкал. ВО.

У 1938 закінчив 10 класів Брагинської СШ.

8.09.1938 призваний до лав ЧА Брагинським РВК Гомельської обл. 1938–1939: курсант полкової школи, 251 зеніт. артп, Московський ВО. 1940–1941: курсант Горьківського (нині м. Нижній Новгород) училища зеніт. артилерії.

Лип. 1941 – груд. 1941: Півд.-Західн. фр., 86 зеніт. артд-н 4 зеніт. див.; 10 зеніт. артд-н 10 тбр, ком. взв. Груд. 1941 – верес. 1942: Воронез. фр., окр. зеніт. батарея 21 А, комбат. Верес. 1942 – груд. 1942: Степ. фр., 516 зеніт. артп, комбат. Груд. 1942 – черв. 1944: 2-й Укр. фр., 146 зеніт. артп, комбат. Черв. 1944–9.05.1945: 2-й Прибалт. фр., 1061 зеніт. артп, офіцер розвідки.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

30.04.1953 звільнений у запас. 1955: слюсар на Харківському авторемонтному з-ді. 1956–1973: диспетчер на з-ді «Електроверстат».

Помер 19.08.1975 у м. Харків.

ЛИСЕНКО Олексій Павлович, 1916, с. Надеждине Близнюківського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. вогневого взв. 40 сп 102 сд 70 А. Інвалід ВВВ.

У 1931 закінчив 7 класів у с. Добровілля Близнюківського р-ну. Працював вчителем Вільненської школи Близнюківсько-

го р-ну, завучем Петрівської початкової школи. У 1938 закінчив педтехнікум.

25.11.1941 призваний до лав ЧА Близнюківським РВК Харківської обл. 1.11.1942 закінчив прискорений курс Сумського артучилища, м. Ачинськ Красноярського краю, за спеціальністю ком. вогневого взв. 1.11.1942–27.08.1943: 2-й Укр. фр., 40 сп 102 сд 70 А, ком. вогневого взв. 27.08.1943 тяжко поранений у р-ні м. Лисичанськ. 27.08.1943–10.03.1944: ЕГ № 1040, м. Курськ, на лікуванні.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За трудову доблесть».

10.03.1944 звільнений у запас. Із 1944: с. Добровілля, вчитель; колгосп ім. Жданова Близнюківського р-ну, голова колгоспу; Добровільська восьмирічна школа Близнюківського р-ну, вчитель 1-4 класів.

Помер 28.12.1992 у с. Воровського Близнюківського р-ну Харківської обл.

ЛИСОЙВАН Іван Якович, 1909, с. Високопілля Валківського р-ну Харківської обл. Підполковник, заст. ком. з постачання 602 гв. гауб. артп 6 гв. тд. Інвалід ВВВ.

Черв. 1937 – лип. 1938: окружні курси мол. лейтенантів при Сумському артучилищі.

1.07.1941–12.10.1941: Захід. фр., 173 зсп, ком. батареї. 27.03.1942–19.08.1943: Брянський, Воронез. фр., 39 окр. кінно-арт д-н 8 гв. кд і 11 кд, ком. батареї. 19.08.1943 був поранений на тер. Смоленської обл. 19.08.1943–31.10.1943: на лікуванні в ЕГ м. Владимир, РФ. 15.11.1943–15.01.1944: Захід. фр., 140 гв. арт. мінп 8 гв. кд, пом. ком. полку. 15.01.1944–9.05.1945: 2-й Укр. фр., 16 окр. гв. д-н ППО 8 гв. кд, ком. д-ну.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., Вітчизняної війни І ст., Олександра Невського, медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

11.01.1957 звільнений у запас.

Помер у 2000.

ЛИСТРАТЕНКО Михайло Дмитрович, 1918, с. Старі Сіваї Хіславицького р-ну Смоленської обл., РФ. Підполковник, нач. штабу 744 гв. артп 10 гв. тд 20 гв. А.

1.09.1937 добровільно призваний до лав ЧА Починковським РВК Смоленської обл. 2.07.1938 закінчив 1-е Ленінградське артучилище, 4.09.1939 – нормальний курс 2-го Київського артучилища.

22.06.1941–1.01.1943: Захід., Брянський фр., 606 гауб. артп (34 гв. гауб. артп) 6 гв. сд, ком. д-ну. 25.04.1943 закінчив Семеновську вищу офіцерську артшколу. 3.05.1943–23.02.1945: 2-й Укр. фр., 20 гв. ск 2 гв. А, пом. нач. штабу артилерії корпусу з оперативної роботи. 23.02.1945–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 5 гв. пов.-десант. див. 3 гв. А, нач. штабу артилерії див.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

9.09.1950 закінчив Коломенську вищу офіцерську штабну артшколу, Московська обл. 17.12.1957 звільнений у запас. Із 1960: Харківський завод «Лісмаш», контролер, Харківський інструментальний з-д, контролер.

Помер 9.03.1997 у м. Харків.

ЛИСУЄНКО Григорій Михайлович, 1919, с. Хукалівка Срібнянського р-ну Чернігівської обл. Майор, комбат зеніт. самохід. установок 32 тп 29 тд 5 гв. мех. А.

У 1936 закінчив 7 класів НСШ, с. Бригинці Бобровицького р-ну Чернігівської обл., у 1939 – 2 курси робітфаку при Уманському сільськогосподарському ін-ті.

24.10.1939 призваний до лав ЧА Уманським РВК Черкаської обл. 24.10.1939–29.08.1940: курсант полкової школи 190 зеніт.-артп Закавказ. ВО. 29.08.1940–

3.09.1941: курсант Бакинського зеніт.-артучилища, Закавказ. ВО.

3.09.1941–9.05.1945: Захід., Степ., 3-й Білорус., 2-й Білорус., 1-й Прибалт. фр., 31 тбр 29 тк, ком. взв. управління і вогн. взв. зеніт.-арт. батареї, офіцер зв'язку штабу корпусу, ком. зеніт.-кулемет. роти.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст. (два), медалі: «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 18 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

20.12.1955 звільнений у запас. Із 1957 працював бригадиром цеху на Харківській бісквітній ф-ці. Із 1960: Мереф'янське міськкомгосподарство, управляючий будинками. Із 1965: ст. товарознавець валяльно-повстяної ф-ки м. Мерефа.

Помер 29.11.1995 у м. Мерефа Харківської обл.

ЛИТВИН Іван Федорович, 1911, м. Корюківка Чернігівської обл. Майор, заст. із техчастини ком. тб 60 гв. тп 8 гв. тд.

1929–1933: ХЕМЗ ім. Сталіна, слюсар-інструментальник.

5.10.1933 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

Черв. 1941: Захід. фр., 22 тд, ком. роти з ремонту танків. 22.06.1941 під час боїв отримав тяжке поранення поблизу м. Брест, Білорусь. До листоп. 1941: гарніз. шпиталь № 1066, Новосибірська обл. Лип. 1942 – верес. 1942: Брянський фр., 105 тбр, заст. ком. із техчастини. 20.10.1942–1.04.1944: Півд.-Захід., Сталінград., Півд., 2-й Укр. фр., 8 гв. тбр, пом. нач. техчастини, заст. ком. б-ну із техчастини.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

21.12.1955 звільнений у запас.

Помер 21.08.1999.

ЛИТВИНЕНКО Василь Романович, 1923, с. Благодатне Акмолинської обл., Казахстан. Ст. лейтенант, нач. клубу 857 зеніт. артп.

Призваний до лав ЧА Еркеншимицьким (нині Єрейментауським) РВК Акмолинської обл., Казахстан.

Серп. 1941 – листоп. 1941: піхотне училище, м. Бішкек, Киргизія, курсант.

Листоп. 1941 – черв. 1942: Центр. фр., 3 гв. протитанк. артп РГК, пом. ком. гармати. Черв. 1942 – серп. 1943: Захід. фр., 1266 арм. полк ППО, ком. гармати. У серп. 1943 під час боїв був поранений.

У берез. 1947 закінчив курси нач. клубів, Ленінградський ВО. Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У січ. 1954 звільнений у запас. Працював директором Богодухівського змішторгу, ст. викладачем у Харківському ін-ті громадського харчування.

Помер 2.02.1988 у м. Харків.

ЛИТВИНЕНКО Іван Федорович, 1915, с. Каплунівка Краснокутського р-ну Харківської обл. Капітан, нач. фінзабезпечення 258 гв. мсп 38 гв. мсд 10 окр. А. Інвалід ВВВ.

У 1928 закінчив 6 класів Каплунівської школи. 1930–1937: радгосп «Бахчовик» Тельманівського р-ну Донецької обл., ст. Карань, рахівник. 1940–1941: Каплунівська сільрада Краснокутського р-ну, секретар.

25.10.1937 призваний до лав ЧА Тельманівським РВК Донецької обл.

Учасник походу у Захід. Україну та Захід. Білорусь. 10.08.1939–25.11.1939: 119 кп 16 кд, шабельник.

Учасник радянсько-фінляндської війни 15.12.1939–15.03.1940: 27 Червонопрапорний сп 7 сд, стрілець.

13.09.1941 призваний до лав ЧА Краснокутським РВК Харківської обл.

13.09.1941–31.08.1942: Волхов. фр., 24 сбр 2 Уд. А, стрілець; 59 А, нач. фінчастини сб. 31.08.1942 тяжко поранений у боях за м. Кириші Ленінградської обл. До 11.12.1942: ЕГ № 1952, ст. Оричі, Кіровська обл. 14.12.1942–21.03.1943: Сталін-

град. фр., 11 артд 54 А, пом. нач. фінвідділу див. 21.03.1943–20.05.1943: Дон. фр., 451 артп 11 артд, нач. фінзабезпечення полку. 20.05.1943–25.06.1943: Степ. фр., 11 артд, пом. нач. фінзабезпечення див. 25.06.1943–9.05.1945: 2-й Укр. фр., 431 артп 11 артд, нач. фінчастини полку.

23.05.1957–15.11.1959: нач. фінзабезпечення 258 гв. мсп 33 гв. мсд 10 окр. А. 8.04.1960 звільнений у запас. Із 1960: Харківське міськуправління облконтори Держбанку, касир; організація № 274, ст. табельник, інкасатор; Харківський релейний з-д, касир-інкасатор, нач. касового сектору; Харківське ВО «Радіореле», інструктор пожежної профілактики, ст. технік-диспетчер.

Помер 10.07.2000 у м. Харків.

ЛИТВИНЕНКО Микола Васильович, 1903, м. Харків. Підполковник, нач. 575 арм. авіац. складу боєприпасів 54 ПА.

1929 – серп. 1931: з-д «Серп і Молот», м. Харків, слюсар, механік. У 1933 закінчив 2 курси ХАІ.

26.12.1925 призваний до лав ЧА Харківським МВК, вдруге – 25.12.1934.

9.08.1945–3.09.1945: Далекосхід. фр., 611 бао 89 раб 9 ПА, пом. ком.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Японією», «За визволення Кореї».

7.06.1955 звільнений у запас. Харківська філія дослідно-конструкторського бюро автоматики, нач. штабу ЦО.

Помер у 1981.

ЛИТВИНЕНКО Мстислав Степанович, 1923, смт Глушково Курської обл., РФ. Мол. лейтенант, викладач фізкультури Свердловського сільськогосподарського ін-ту. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив СШ № 2 м. Бєлгород.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Бєлгородським РВК Бєлгородської обл.

Черв. 1941 – жовт. 1942: Курська 7-ма авіашкола пілотів, курсант. Берез. 1943 – верес. 1943: об'єднані офіцерські курси Північ.-Захід. фр., курсант. Верес. 1943 – верес. 1944: Північ.-Захід. фр., 642 сп 200 сд, ком. взв. Під час боїв поранений 4.12.1943 та 14.09.1944.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У верес. 1945 звільнений у запас. У 1951 закінчив Харківський юридичний ін-т. Працював судовим виконавцем народного суду 4-ї дільниці Московського р-ну м. Харків, ст. інструктором відділу кадрів з-ду «Серп і Молот», м. Харків.

Помер 2.01.1996 у м. Харків.

ЛИТВИНЕНКО Пилип Андрійович, 1915, м. Охтирка Сумської обл. Полковник, заст. нач. управління будівництва № 612 МВС.

Працював механіком у санаторії ім. ЦК України, м. Гагра, Абхазія.

10.10.1936 призваний до лав ЧА Гагринським РВК Абхазії. У 1939 закінчив курси мол. лейтенантів.

Верес. 1941 – трав. 1945: Закавказ. фр., управління 20 гірськострілецької див. 46 А, нач. інженерної служби див.; 2-й, 3-й Укр. фр., курси мол. лейтенантів 46 А, викладач військ.-інж. справи. У 1942 був поранений, у 1945 – контужений.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

11.05.1961 звільнений у запас. Працював нач. штабу ЦО Харківського машинобудівного з-ду «ФЕД».

Помер 6.08.1998 у м. Харків.

ЛИТВИНОВ Віталій Григорович, 1913, м. Харків. Майор, військком польового арм. хлібозаводу. Інвалід ВВВ.

У 1941 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – жовт. 1941: Калінінський фр., 31 А, прально-дезінфекційний загін при польовому евакопункті № 89, комісар. Жовт. 1941 – січ. 1942: Калінінський фр., 31 А, прально-дезінфекційний

загін при польовому евакопункті № 89, начальник. Січ. 1942 – листоп. 1942: Захід. фр., 31 А, 468 польовий арм. хлібозавод, комісар. Листоп. 1942–1943: ЕГ, м. Москва, на лікуванні через поранення.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Помер 11.03.1992.

ЛИТВИНОВ Микола Михайлович, 1924, с. Велика Комишуваха Барвінківського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. стр. взв. Інвалід ВВВ.

Груд. 1944 – квіт. 1945: 4-й Укр. фр., 1159 сп 351 сд, ком. взв.

22.10.1945 звільнений у запас. Вірнопільська сільрада Ізюмського р-ну, секретар. 1948–1957: голова Вірнопільської сільради. Квіт. 1959 – лют. 1960: вівцерадгосп ім. Петровського, агроном. Із берез. 1967: радгосп ім. Петровського, секретар парторганізації.

Помер 1.11.2004.

ЛИТВИНОВ Олександр Степанович, 1922, с. Мала Малишевка Кінельського р-ну Самарської обл., РФ. Ст. лейтенант, заст. ком. ае 296 винищ. ап 105 винищ. ад.

У 1938 закінчив 7 класів. Працював лаборантом на з-ді.

У квіт. 1941 призваний до лав ЧА Пермським МВК.

Квіт. 1941 – листоп. 1941: Цнорис-Цхальська авіашкола пілотів, Грузія, курсант. Листоп. 1941 – жовт. 1943: Руставська військ. авіашкола, курсант.

20.02.1944–9.05.1945: Карел. фр., 773 винищ. ап, мол. лейтенант, льотчик.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоного Прапора, медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 4 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

1945–1950: 773 винищ. ап, ком. ланки. 1950–1954: 296 винищ. ап, ком. ланки, заст. ком. ае. У берез. 1954 звільнений у запас. Працював ст. майстром на з-ді «ФЕД», м. Харків.

Помер 8.12.2002 у м. Харків.

ЛИТКЕВИЧ Іван Дмитрович, 1914, м. Харків. Ст. технік-лейтенант, нач. майстерні окр. б-ну зв'язку. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив ФЗУ у м. Харків. 1936–1938: курсант військ. училища зв'язку при Ташкентській школі зв'язку. Груд. 1938 – жовт. 1941: монтажник на з-ді № 193, м. Харків. Жовт. 1941 – берез. 1943: перебував на окупованій території.

У берез. 1943 вдруге призваний до лав ЧА. Верес. 1943 – квіт. 1944: 2-й Укр. фр., штурм. б-н 214 сп 73 сд, рядовий; 3-й Укр. фр., 4 сп 4 сд, ком. взв. зв'язку. Квіт. 1944 – лип. 1944: на лікуванні через поранення, ЕГ м. Острогозьк Воронезької обл. Лип. 1944 – трав. 1945: 3-й Укр. фр., 250 окр. б-н зв'язку 320 сд 27 А, нач. майстерні окр. б-ну зв'язку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У жовт. 1945 звільнений у запас. Працював у м. Харків монтером, інженером на з-ді п/с № 409, ст. інженером на з-ді п/с № 67, ст. інженером в Українському науково-дослідному ін-ті вимірювальної техніки.

Помер 9.10.2000 у м. Харків.

ЛИХНО Георгій Іванович, 1920, смт Пересічна Дергачівського р-ну Харківської обл. Капітан, ком. батареї. Інвалід ВВВ.

1938 – лип. 1941: з-д № 183, слюсар-модельник.

1.08.1941 призваний до лав ЧА Дергачівським РВК Харківської обл. 9.05.1942 закінчив Лепельське (Вітебської обл., Білорусь) міномет. училище.

30.08.1942–2.10.1942: Сталінград. фр., 1 сп 99 сд 66 А, ком. взв. 2.10.1942 був тяжко поранений поблизу м. Сталінград. 2.10.1942–18.12.1942: на лікуванні через поранення. 15.05.1944–14.09.1944:

1-й Укр. фр., 1 Чехословацька бригада, інструктор; 30 навч. полк резерву офіцерського складу. 14.09.1944–11.05.1945: 1-й Укр. фр., 4 ТА, 6 гв. мк, 240 мінп, ком. вогневого взв. 12.02.1945 був поранений на тер. Німеччини. 6.03.1945–9.04.1945: на лікуванні через поранення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За визволення Праги». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

1.02.1961 звільнений із лав Рад. А. Харківський з-д радіоелементів, заст. директора, нач. відділу кадрів.

ЛИХОЛІТ Іван Сергійович, 1914, смт Вільшани Дергачівського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. вогневого взв. 144 артбр.

1935–1939: Харківський планово-економічний ін-т, студент. Лип. 1939 – листоп. 1939: машинолічильна станція Держплану УРСР, м. Харків, інженер-економіст.

25.11.1939 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків. Листоп. 1939 – жовт. 1940: полкова школа 542 корпус. артп, Сибірський ВО, курсант.

Черв. 1941 – квіт. 1943: Захід. фр., 542 гармат. артп, ком. вогневого взв., старшина батареї. Лип. 1943 – серп. 1944: 2-й Білорус. фр., 542 гармат. артп, ком. вогневого взв. 4.04.1943 і 30.08.1944 був тяжко поранений. Жовт. 1944 – трав. 1945: 3-й Білорус. фр., 144 артбр, ком. вогневого взв.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки (два), медалі: «За відвагу», «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

12.03.1946 звільнений у запас. 1948–1957: Червонозаводський РК ВКП(б), м. Харків, інструктор оргвідділу, зав. промислового відділу, секретар з промисловості. Із 1960: з-д «Красный химик», м. Харків, директор.

Помер у 2003.

ЛИШЕНКО Петро Йосипович, 1910, с. Юнаківка Сумського р-ну Сумської обл. Капітан, нач. хімслужби 21 винищ. ап 259 винищ. ад.

1923–1926: Мар'їнський та Біловодський радгоспи, працівник сільського господарства. 1926–1929: Сумський цукрозавод, смт Кияниця Сумського р-ну, хімлабораторія, учень.

12.05.1932 призваний до лав ЧА Дніпропетровським МВК за спецнабором ЦК ВКП(б). У 1935 закінчив робітфак Харківського автодорожнього ін-ту, у 1940 – ін-т фізкультури УРСР, м. Харків, за спеціальністю викладача фізкультури. Із 1940: облкомітет у справах фізкультури та спорту, нач. навч. спортивного відділу. РУ № 6, викладач військ. справи та фізкультури.

6.10.1941 мобілізований до лав ЧА. 8.04.1942 закінчив курси нач. хімслужб авіачастин при Військ. академії хімзахисту РСЧА ім. К. Є. Ворошилова.

8.04.1942–7.11.1942: Калінінський фр., у розпорядженні командувача ВПС фронту; 21 винищ. ап 209 винищ. ад, нач. хімслужби полку. 7.11.1942–10.07.1943: 1-й Прибалт. фр., 21 винищ. ап, нач. хімслужби. 10.07.1943–9.05.1945: 3-й Білорус. фр., 21 винищ. ап 259 винищ. ад, нач. хімслужби полку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

20.07.1946 звільнений у запас. Із 1946: Харківський ін-т гірничого машинобудування, автоматики та обчислювальної техніки, ст. викладач.

Помер 1.04.2005.

ЛІБМАН Семен Ісакович, 1918, м. Артемівськ Донецької обл. Майор, заст. ком. 939 окр. військ.-буд. б-ну з постачання. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 10 класів СШ № 24 м. Донецьк. Працював на шахті у м. Донецьк.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Донецьким МВК.

Лип. 1941 – груд. 1941: 2-е Ленінград. артучилище, м. Бєлорецьк, Башкирія, курсант.

Січ. 1942 – трав. 1945: Півд.-Захід., Сталінград. фр., 140 гв. мінп РГК, заст. ком. бат.; Півд., 4-й, 3-й Укр. фр., 90 гв. артп 40 гв. сд, комбат; 3-й, 2-й Укр. фр., 15 гв. мбр 4 гв. мк, ст. лейтенант, ком. бат. Під час боїв був двічі поранений.

Ордени: Вітчизняної війни ІІ ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Белграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 2 подяки від Верховного Головнокомандувача.

У лют. 1947 закінчив КУОС артилерії. У квіт. 1955 звільнений у запас. Працював гол. інженером у транспортній конторі тресту «Відділбуд» м. Харків, нач. планово-виробничого відділу Харківського управління механізації № 256 тресту «Сантехмонтаж-60». У 2000 виїхав на ПМП до Німеччини.

ЛІСТОВ Григорій Андрійович, 1913, с. Іссад Волховського р-ну Ленінградської обл., РФ. Ст. лейтенант, нач. зв'язку д-ну 137 гв. артп 70 гв. сд 38 А Прикарпатського ВО. Інвалід ВВВ.

21.10.1934 призваний до лав ЧА Череповецьким МВК Вологодської обл.

У листоп. 1936 закінчив полкову школу при 41-му окр. гауб. артп Ленінградського ВО. У 1937 заочно закінчив електровідділення Ленінградського електромеханічного технікуму. 1936–1939: скляний з-д «Белый бычок» Чагодащинського р-ну Вологодської обл., житловий відділ, столяр, скляр, слюсар електромеханічного цеху.

26.08.1939 мобілізований до лав ЧА Медвежогорським РВК Карелії. 1940–1941: Сегездський паперовий комбінат, Карелія, нач. слюсарної бригади, механік хімічного цеху.

23.06.1941 мобілізований до лав ЧА Медвежогорським РВК Карелії. Серп. 1941–28.09.1942: Карел. фр., 229 сп 27 сд, 1048 сп 289 сд, ком. гармати. 10.07.1941 легко поранений у р-ні м. Мінськ, 15.10.1941 та 26.09.1942 легко поранений у Карелії. 28.09.1942–6.10.1942: ЕГ № 446, м. Архангельськ, на лікуванні. Жовт. 1942 – берез. 1943: Карел. фр., 1048 сп 289 сд, ком. гармати. Закінчив курси мол. лейтенантів при 3-му Ленінградському артучилищі, м. Кострома, 1-е Ленінградське училище зв'язку РСЧА, м. Бірськ, Башкирія. 1.03.1945–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 52 А, у резерві. 32 окр. арм. рота ПСОЗ 52 А, ком. радіозв'язку. Брав участь у боях на тер. Польщі, Чехословаччини та Німеччини.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

3.07.1946 звільнений у запас. 1946–1949: Дрогобицька СШ № 4, викладач військ.-фізичної підготовки, облвідділ наросвіти, інспектор шкіл. 30.09.1949 призваний до лав Рад. А Дрогобицьким МВК. 11.11.1955 звільнений у запас. Із 1956: Дрогобицький райкультвідділ, завідувач; райвиконком, уповноважений з оргнабору та переселення робітників; голова профспілки вуглярів.

Помер 13.05.2002 у сел. Донець Зміївського р-ну Харківської обл.

ЛІТЯГІН Митрофан Федорович, 1920, с. Березове Горшеченського р-ну Курської обл., РФ. Підполковник, 596 військ.-будівельний загін 634 управління будівництва. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 7 класів НСШ, с. Березове, у 1939 – 9 класів Воронезької вечірньої школи. До груд. 1941 працював токарем на комбінаті № 150, м. Ступіно Московської обл.

12.12.1941 призваний до лав ЧА Ступінським МВК Московської обл.

24.12.1941–28.03.1942: Захід. фр., 33 сапбр, сапер. 25.12.1942: Сталінград. фр., 1029 артп 64 сд, телефоніст. 24.12.1942–15.03.1944: курсант Камишанського танкового училища, м. Омськ. 3.04.1944–12.05.1944: 1-й Укр. фр., 67 гв. тп 19 гв. мбр, ком. танка. Був пора-

нений 2.05.1944 у боях за м. Коломия Івано-Франківської обл., ЕГ № 5972 і № 3352.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» І ст., «За бойові заслуги».

29.01.1972 звільнений у запас. Із 1973: міське ПТУ № 33, м. Харків, військкерівник.

ЛОГВИНОВ Іван Іванович, 1919, с. Новодмитрівка Генічеського р-ну Херсонської обл. Ст. лейтенант, ком. ланки. Інвалід ВВВ.

Верес. 1937 – квіт. 1938: ФЗУ, Херсонська обл., учень. Квіт. 1939 – січ. 1940: машинобуд. ФЗУ, м. Мелітополь, учень. Січ. 1940 – трав. 1940: з-д ім. Воровського, м. Мелітополь, слюсар-монтер. Трав. 1940 – черв. 1941: військ.-авіац. школа льотчиків, Одеський ВО, смт Кача, м. Севастополь, Крим.

Черв. 1941 – верес. 1941: Півд. фр., 292 винищ. ап, Одеський ВО, 4 винищ. ап, пілот. Верес. 1941 – лют. 1942: Захід. фр., 22 винищ. ап, пілот. Лют. 1942 – груд. 1944: Півд.-Захід., Північ.-Захід. фр., 46 винищ. ап, пілот, ст. пілот; 28 гв. Ленінград. винищ. ап, льотчик, ком. ланки. Груд. 1944 – трав. 1945: 1-й, 2-й, 3-й Прибалт. фр., 68 гв. винищ. ап, ком. ланки.

Ордени Червоного Прапора (чотири), медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

28.09.1946 звільнений у запас. Лют. 1947 – груд. 1948: 267 авіазагін спецзастосування ЦПФ, м. Алмати, Казахстан, пілот. Груд. 1948 – квіт. 1951: 285 авіазагін, м. Луганськ, пілот. Квіт. 1951 – квіт. 1957: 91 авіазагін, м. Харків, пілот. 15.04.1957–15.01.1958: 87 авіатранспортний загін, пілот. Із 15.01.1958: укладач парашутів.

Помер 15.03.1997 у м. Харків.

ЛОГВИНОВ Михайло Миколайович, 1914, м. Харків. Підполковник, ст. штурман винищ. ад.

1932–1936: з-д «Реммаштрест», м. Харків, слюсар, нормувальник.

8.02.1936 добровільно призваний до лав ЧА за спецнабором у м. Севастополь, Крим.

1.11.1937–27.02.1939: Качинська військ. Червонопрапорна авіац. школа пілотів ім. М'ясникова, м. Севастополь, Крим.

9.08.1945–3.09.1945: учасник боїв з мілітаристською Японією на Далекому Сході у складі 48 винищ. ап на посаді штурмана. 13.09.1945–8.11.1948: знаходився у Північній Кореї у складі 311 винищ. ап.

Орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За перемогу над Японією», «За визволення Кореї». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

17.04.1957 звільнений у запас. Буд.-монтажний трест № 89, інженер-механік.

Помер 28.04.1998.

ЛОГИНОВСЬКИЙ Аркадій Федорович, 1926, Подосиновський р-н Кіровської обл., РФ. Капітан техслужби, нач. групи обслуговування радіо і радіотех. обладнання 810 навч. ап ХВВАУЛ ім. С. І. Грицевця.

У 1942 закінчив 8 класів Подосиновської СШ, у 1943 – Подосиновські курси колгоспних рахівників.

4.11.1943 призваний до лав ЧА Подосиновським РВК Кіровської обл.

4.11.1943–1.05.1944: 71 зсп 24 зап. сбр, курсант. 1.05.1944–2.12.1944: Челябінська військ. авіашкола штурманів і стрільців-радистів АДД, курсант.

2.12.1944–25.01.1945: 2-а Івановська вища офіцерська школа нічних екіпажів. 25.01.1945–22.02.1945: 111 бомбард. ап 3 бомбард. ак, стрілець-радист.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» ІІ ст., І ст.

18.10.1972 звільнений у запас. В/ч № 36986, м. Чугуїв, авіатехнік.

Помер 22.05.1994 у м. Чугуїв Харківської обл.

ЛОЗИНСЬКИЙ Ханан Михайлович, 1923, м. Дніпропетровськ. Мол. лейтенант, ком. стр. взв. Інвалід ВВВ.

У черв. 1942 призваний до лав ЧА Самаркандським РВК Узбекистану.

Листоп. 1942 – січ. 1943: Сталінград. фр., 7 мотополк 2 б-ну, рядовий. Берез. 1943 – груд. 1944: Ашгабатське військ.-піхотне училище, курсант. Квіт. 1945 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 842 сп 240 сд, ком. стр. взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У черв. 1946 звільнений у запас. Працював на Харківському з-ді швейних машин, у спецуправлінні «Південенергомонтажізоляція», м. Харків. У 1998 виїхав на ПМП до Ізраїлю.

ЛОМОНОСОВ Микола Ілліч, 1922, ст-ця Новолеушська Павловського р-ну Краснодарського краю, РФ. Гв. лейтенант, ком. взв.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Павловським РВК Краснодарського краю.

Черв. 1941 – листоп. 1941: стрілецько-кулеметне училище, м. Астрахань, курсант. Груд. 1941 – квіт. 1942: Північ.-Захід. фр., 14 окр. мінд-н 5 окр. сбр, рядовий. Серп. 1942 – жовт. 1942: 1 окр. штрафна рота 27 А, старшина роти. Жовт. 1942 – жовт. 1943: мінометне училище, м. Пенза, курсант. Жовт. 1943 – квіт. 1945: 3-й Білорус. фр., окр. лижний б-н 144 сд 33 А, ком. вогневого взв.; 444 сп 144 сд 33 А, ком. вогневого взв. 1-й, 2-й Прибалт. фр., 2 гв. мінд 17 гв. мінбр, ком. вогневого взв. Під час боїв був поранений 8.04.1942 на Північ.-Захід. фр. в р-ні н. п. Каліткіно, 8.07.1944 в р-ні м. Вільнюс, Литва, 28.04.1945 поблизу м. Берлін, Німеччина.

Медалі: «За відвагу», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У серп. 1946 звільнений у запас. Працював заст. гол. лікаря з адміністративно-господарчої частини протитуберкульозного диспансеру № 7 м. Харків, 5-ї стоматологічної поліклініки м. Харків.

Помер 17.11.2001 у м. Харків.

ЛОПАТА Герасим Борисович, 1910, с. Петропілля Лозівського р-ну Харківської обл. Полковник, викладач Центральних курсів підготовки офіцерського складу.

15.09.1928 добровільно призваний до лав ЧА.

1928–1931: Військ. школа червоних старшин, курсант, пом. ком. взв.

9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., ст. помічник нач. відділу УР штабу 25 А.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Леніна, Червоної Зірки, Червоного Прапора.

24.11.1956 звільнений у відставку. Голова облради укр. товариства мисливців і рибалок.

Помер 25.06.1986.

ЛОПАТІН Григорій Єгорович, 1914, Рильський р-н Курської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. бат.

У 1935 закінчив курси бухгалтерів у м. Харків. 1936–1937: служба у лавах ЧА. 1937–1939: бухгалтер на ст. Костянтинівка Південної залізниці.

У верес. 1939 вдруге призваний до лав ЧА Костянтинівським РВК Донецької обл.

Черв. 1941 – черв. 1943: Півд.-Захід. фр., 597 артп 141 сд, ком. взв. 76-мм гармат. Черв. 1943 – черв. 1944: Степ., 1-й Укр. фр., 865 артп 302 сд, в.о. комбат. Черв. 1944 – верес. 1944: Вища офіцерська артшкола ЧА, слухач. Верес. 1944 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 1256 гауб. артп 25 артд прориву РГК, комбат. 23.02.1943 під час боїв в р-ні м. Луганськ був поранений.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У квіт. 1946 звільнений у запас. Працював комірником комбінату побутового обслуговування населення Жовтневого р-ну м. Харків, зав. складу меблевої ф-ки № 4.

Помер 24.12.2001 у смт Пісочин Харківського р-ну Харківської обл.

ЛОПАТКІН Дмитро Калинович, 1927, м. Часів Яр Донецької обл. Ст. лейтенант, ком. взв.

Листоп. 1943 – листоп. 1944: колгосп «2-а п'ятирічка», Близнюківський р-н, колгоспник.

27.11.1944 призваний до лав ЧА Близнюківським РВК Харківської обл.

9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 291 сп 63 сд 5 А, ком. відділення.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Японією».

14.08.1956 звільнений у запас. До 1967 працював на з-ді ім. Малишева стропальником, із 1968 – ст. інженером, потім – в ін-ті «Южгипроцемент».

Помер.

ЛОХВИЦЬКИЙ Микола Сергійович, 1923, м. Харків. Підполковник, нач. штабу в/ч № 81265.

У 1941 закінчив 10 класів СШ № 129 м. Харків.

3.07.1941 добровільно вступив до Військ.-морського училища берегової оборони ім. ЛКСМУ, м. Севастополь, Крим, яке закінчив 1.08.1943.

29.10.1941–2.11.1941: стрілець, у складі курсантського б-ну ім. ЛКСМУ брав участь в обороні м. Севастополь, Крим. 2.11.1941 отримав контузію поблизу м. Бахчисарай, лікувався в госпіталі м. Кутаїсі, Грузія, направлений у Потійський флотський полуекіпаж, звідти – на ЧФ, корабель «Комінтерн», де в складі 105 осб 25 гв. сд з 5.11.1941 по 30.12.1941 брав участь в обороні м. Севастополь. Брав участь у Феодосійській операції 31.12.1941–1.01.1942: навідник 130-мм гармати. 29.08.1943–9.05.1945: у складі Північ. фр. на посаді ком. вогневого взв. 340 батареї БО БВФ.

Медалі: «За оборону Севастополя», «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

20.08.1967 звільнений у запас. Штаб ЦО Харківської обл., майстер виробн. навчання.

Помер 2.07.1981.

ЛУБ'ЯНИЙ В'ячеслав Іванович, 1914, с. Глинське Зіньківського р-ну Полтавської обл. Полковник, заст. нач. відділу танкового озброєння і автотракторної техніки 4 А.

У 1929 закінчив 7 класів Куп'янської школи колгоспної молоді. Працював наладчиком станків прольоту на ХТЗ, згодом майстром прольоту. У 1941 закінчив Харківський механіко-машинобудівний ін-т.

15.07.1941 призваний до лав ЧА Орджонікідзевським РВК м. Харків. 1941–1942: слухач Академії механізації і моторизації ЧА.

3.01.1943–25.08.1944: Дон., Брянський, 1-й, 2-й Білорус. фр., 438 гв. мінд-н 313 гв. мінп, пом. ком. д-ну з техчастини. 26.08.1944–9.05.1945: Білорус. фр., 57 пересувна реммайстерня гв. міномет. частин.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За Одер, Ніссу і Балтику», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

7.12.1963 звільнений у запас. 1965–1979: ст. інженер Харківського виробничого обласного автомобільного тресту. 1979–1981: облавтоуправління, заст. нач. служби вантажних перевезень.

Помер 9.12.1994 у м. Харків.

ЛУГОВИЙ Василь Іванович, 1915, с. Іванівці Новоукраїнського р-ну Кіровоградської обл. Мол. лейтенант, нач. зберігання складу. Інвалід ВВВ.

Берез. 1931 – квіт. 1937: ХТЗ, табельник-обліковець. Квіт. 1937 – серп. 1938, груд. 1939 – лют. 1940: служба в ЧА. Серп. 1938 – груд. 1939: військ. склад НКО №130, плановик-економіст. Лют. 1940 – черв. 1941: Харківське авіаучилище, експедитор.

Груд. 1941 – груд. 1943: партизанський загін ім. Ворошилова, пом. ком. взв. роти. Груд. 1943 – груд. 1945: військ. склад № 2708, нач. сховища.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

19.12.1945 звільнений у запас. Груд. 1945 – листоп. 1946: Харківський, Орджонікідзевський харчоторг, нач. планового відділу. Із листоп. 1946: заготівельний цех, заст. нач. цеху з праці, технік по металу.

Помер 5.08.1995 у м. Харків.

ЛУГОВИЙ Петро Гнатович, 1927, Кагальницький р-н Ростовської обл., РФ. Лейтенант, ком. взв. зеніт.-кулемет. артд-ну 74 гв. сп 57 гв. сд. Інвалід Рад. армії.

Призваний до лав ЧА Кагальницьким РВК Ростовської обл.

Черв. 1943 – лип. 1945: 1-й Укр. фр., 135 зеніт.-артд-н, навідник.

21.12.1955 звільнений у запас. П/с ЮЖ 313/43, співробітник.

ЛУЗАН Микола Олександрович, 1922, с. Малий Бурлук Великобурлуцького р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. 412 окр. мінд-ну 151 сд. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив НСШ у с. Малий Бурлук. 20.06.1938–10.07.1941: колгосп «Волна Революции» Великобурлуцького р-ну, колгоспник.

10.07.1941 призваний до лав ЧА Великобурлуцьким РВК Харківської обл.

10.07.1941–26.04.1942: Лепельське міномет. училище, курсант. 26.04.1942–19.09.1942: Захід. фр., 412 окр. мінд-н 151 сд, ком. мін. взв. 120-мм мінометів. 19.09.1942 був тяжко поранений у бою в р-ні с. Урожайне Терського р-ну Кабардино-Балкарії, РФ. 19.09.1942–27.01.1945: перебував у полоні. Із 27.01.1945 на спецперевірці.

8.09.1947–16.04.1949: Малобурлуцьке сільпо, зав. сільмагу. 6.11.1957 відновлений в офіцерському званні лейтенанта та звільнений у запас через хворобу.

Помер 9.11.1984 у с. Малий Бурлук Великобурлуцького р-ну Харківської обл.

ЛУКАШОВ Іван Володимирович, 1915, с. Петрівка Красноградського р-ну Харківської обл. Майор, полковий інженер 43 тп 13 тд Забайкал. ВО.

1934–1936: Красноградська МТС Харківської обл., бригадир тракторної бригади і механік з ремонту машин. 1938–1940: ХТЗ, експериментальна станція, механік-випробувач.

20.10.1936–21.09.1938: строкова служба.

20.08.1940 призваний до лав ЧА Орджонікідзевським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – серп. 1941: Півд.-Захід..фр., 671 артп 213 сд, ком. сап. взв. 20.08.1941 поранений поблизу м. Дніпропетровськ. Жовт. 1941 – листоп. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 161 окр. сапб 20 сд, ком. сап. взв.; 265 сп 20 сд, полковий інженер. Листоп. 1943 – трав. 1944: окр. Приморська А, 265 сп 20 сд, полковий інженер. Трав. 1944 – трав. 1945: 1-й, 3-й Білорус., 1-й Укр. фр., 265 сп 20 сд, 161 окр. сапб 20 сд, ком. окр. сапб.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., I ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Кенігсберга», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

Красноградський автомотоклуб, слюсар.

17.11.1955 звільнений у запас.

ЛУКІН Георгій Абрамович, 1908, сел. Волчиха Волчихинського р-ну Алтайського краю, РФ. Майор, ст. інспектор 4 артбр 9 ск.

25.11.1930 призваний до лав ЧА Волчихинським РВК Алтайського краю.

Листоп. 1930 – лип. 1942: служба у лавах ЧА.

Учасник війни з мілітаристською Японією у складі 104 УР Далекосхід. фр.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

2.12.1955 звільнений у запас. Жовтневий РВК м. Харків, службовець.

Помер 29.03.1993 у м. Харків.

ЛУКІН Іван Олексійович, 1916, с. Черніговка Нуринського р-ну Карагандинської обл., РФ. Лейтенант, нач. бази, 483 окр. атб Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив 6 класів НСШ, м. Балхаш Карагандинської обл., у 1941 – Алматинський автотехнікум.

15.09.1937 призваний до лав ЧА Карагандинським РВК.

Трав. 1944 – квіт. 1945: курсант Саратовського військ.-політичного училища. Квіт. 1945 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 65 окр. атп, парторг б-ну.

Медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.02.1947 звільнений у запас. 1950–1954: Балхаський рудник Карагандинської обл., директор рудника, заст. гол. механіка, нач. транспорту.

Помер 20.11.1998 у м. Харків.

ЛУКІН Іван Степанович, 1922, с. Комаринці (кол.) Велізького р-ну Смоленської обл., РФ. Полковник, нач. навч. частини військ. кафедри Харківського держуніверситету. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив НСШ, у 1940 – педучилище, м. Веліж.

16.08.1940 призваний до лав ЧА Велізьким РВК Смоленської обл.

1940–1941: курсант Лепельського стрілецько-мінометного училища.

Січ. 1942 – лют. 1942: Захід. фр., 38 окр. лижний б-н 238 сд, ком. мінроти. Лют. 1943 – верес. 1943: Півд.-Захід. фр., 10 окр. лижна бр.; 57 мсбр 3 тк, ком. мінроти. Січ. 1944 – трав. 1945: 1-й, 2-й Укр., 1-й Білорус. фр., 234 гв. мінп 9 гв. тд, нач. штабу д-ну. Отримав два легких поранення: 21.02.1942 у боях поблизу м. Юхнов Калузької обл., 13.04.1945 під час взяття Берліна.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст. (два), медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

19.03.1977 звільнений у запас. 1981–1983: викладач Харківського держуніверситету ім. Горького.

Помер 12.01.2003 у м. Харків.

ЛУКІНОВ Петро Трохимович, 1912, с. Озерна Білоцерківського р-ну Київської обл. Ст. технік-лейтенант, нач. ремонт. летючки.

У черв. 1932 закінчив Білоцерківський сільськогосподарський технікум, факультет механізації, за спеціальністю техніка-механіка.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Білоцерківським РВК Київської обл.

28.06.1941: 45 артп, шофер. Із жовт. 1942: 384 зсп, старшина роти. Верес. 1943 – трав. 1945: 263 арм. окр. мінп РГК; взвод управління 1 д-ну 668 мінп, єфрейтор, шофер; 81 гв. стр. Красноградська Червонопрапорна ордена Суворова див., нач. ремонт. летючки.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», знак «Отличный шофер», 12 подяк від Верховного Головнокомандувача.

У жовт. 1945 звільнений у запас. Листоп. 1945 – верес. 1947: Харківська автобаза «Союззаготтранс», ст. механік, в. о. тех. керівника. Із трав. 1948: райхарчоторг, м. Харків, нач. транспортної контори. Із лют. 1956: заст. начальника Харківського автопарку. Лют. 1957 – трав. 1970: автоколона № 2227, нач. П. Т. Лукінов за сумлінну і багаторічну працю відзначений численними подяками, грошовими преміями і цінними подарунками.

Помер 10.05.1970 у м. Харків.

ЛУКОВ Костянтин Іванович, 1915, смт Ольшани Миколаївського р-ну Миколаївської обл. Капітан техслужби.

У жовт. 1936 призваний до лав ЧА Батумським РВК Аджарії. У 1940 закінчив десятимісячні курси мол. військтехніків при складі НКО № 29.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940: 123 сд 7 А, пом. ком. взв.,

піротехнік. Проходив службу на Далекому Сході.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: фронтовий польовий арт. склад № 2642 Далекосхід. фр., піротехнік ст. відділу зберігання боєприпасів.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

Проходив службу у Білорус. ВО, перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині.

Помер.

ЛУНЯКОВ Олександр Васильович, с. Мещерське Сердобського р-ну Пензенської обл., РФ. Майор інтендант. служби, нач. відділу центр. складу № 564.

1938 – груд. 1939: вузол зв'язку пристані Батраки Куйбишевської обл., електромонтер.

29.12.1939 призваний до лав ЧА Радищевським РВК Ульяновської обл.

Груд. 1939 – берез. 1940: учасник радянсько-фінляндської війни на Петрозаводському напрямі у складі 100 легколижного б-ну на посаді радиста.

Квіт. 1940 – груд. 1941: Омське інтендант. училище, прискорений курс, курсант.

Груд. 1941 – берез. 1943: Центр. фр., 64 окр. морська сбр, пом. ком. б-ну зв'язку. Берез. 1943 – трав. 1945: Захід., Білорус. фр., 250 сп 82 стр. Ярцевської Червонопрап. орденів Суворова і Кутузова див., нач. групи заготівель див.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

2.10.1956 звільнений у запас. 83-й загін ВОХР, заст. нач. загону.

Помер 24.09.1996.

ЛУЦЕЇН Іван Лук'янович, 1926, Балахтинський р-н Красноярського краю, РФ. Майор інтендант. служби, нач. фінзабезпечення 205 окр. б-ну ап 95 вад 26 ПА.

Трав. 1942 – листоп. 1943: колгосп «Победитель» Даурського р-ну Красноярського краю, рахівник.

6.11.1943 призваний до лав ЧА Даурським (кол.) РВК Красноярського краю. 8.08.1944–9.05.1945: Ленінград. фр., 381 сп 109 сд, ком. відділення і хімінструктор.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

10.06.1975 звільнений у запас. ВІРТА, інспектор-ревізор.

Помер 16.12.1996.

ЛУЦЬКО Павло Семенович, 1918, м. Єлець Липецької обл., РФ. Майор, ком. ланки корабля 901 навч. ап при Харківському військ. авіаучилищі штурманів. Інвалід ВВВ.

15.09.1937 закінчив 10 класів Єлецької СШ № 7.

20.08.1937 призваний до лав ЧА за спецнабором Єлецьким РВК Липецької обл.

15.11.1940 закінчив Енгельське військ. училище. 15.07.1941–15.12.1941: Захід., фр., 411 окр. ап, пілот. 22.07.1941 легко поранений у бою поблизу м. Жиздра Калузької обл. 15.12.1941–15.09.1942: 1 окр. ае Головного управління ВПС РСЧА, м. Москва, ком. ланки. 15.09.1942–9.05.1945: 3 транспортний ап 2 ад особливого призначення ВПС, смт Гостомель Київської обл., ком. корабля.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу».

17.04.1958 звільнений у запас. Із 1959: з-д «Електроважмаш», комплектувальник, в/ч № 62490, стрілець.

Помер 28.08.1998 у м. Харків.

ЛУЧКІНА Катерина Єгорівна, 1917, с. Дмитрієвка Золотухінського р-ну Курської обл., РФ.

До війни працювала кондуктором у Харківському трамвайно-тролейбусному управлінні (ХТТУ).

У 1941 добровільно стала до лав ЧА. Учасник партизанського загону, що діяв на тер. Курської обл., зв'язківець. 25 грудня 1943 потрапила до фашистського полону, підлягала розстрілу, але дивом вдалося врятуватися (відтоді К. Є. Лучкіна 25 грудня 1943 вважала своїм другим днем народження).

Нагороджена орденами та медалями.

По війні повернулася до Харкова, працювала кондуктором у ХТТУ.

Померла 29.07.1978 у м. Харків.

ЛУЧНИКОВ Сергій Герасимович, 1913, с. Журавлівка Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Підполковник, комбат 515 зеніт. артп.

У 1933 закінчив школу ФЗУ при автомоторному навч. комбінаті. Працював ливарником в УНДІ авіадизельного з-ду, м. Харків.

У жовт. 1935 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

Черв. 1941 – жовт. 1943: Півд.-Західн., Півд., Закавказ., Північ.-Кавказ. фр., 57 окр. зеніт.-артд-н, комбат, нач. штабу д-ну, заст. ком. д-ну. Черв. 1944 – трав. 1945: Карел. фр., 1527 зеніт. артп 40 зеніт. артд, нач. штабу полку, заст. ком. полку.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

По війні проходив службу у Білоруському ВО, у віддаленій місцевості в Мурманській обл. У 1948 закінчив Вищу офіцерську Червонопрапорну школу ППО, м. Євпаторія, Крим. У лют. 1954 звільнений у запас. Працював на 8-му підшипниковому з-ді, на Харківському тракторному з-ді.

Помер 11.01.1997 у м. Харків.

ЛЮБЕНКО Юрій Денисович, 1923, х. Підлужний (кол.) Ізюмського р-ну Харківської обл. Майор, нач. зв'язку штабу артилерії 20 гв. мсд.

У жовт. 1941 призваний до лав ЧА Ізюмським РВК Харківської обл.

Жовт. 1941 – жовт. 1942: Ленінградське військ. училище зв'язку, курсант.

Груд. 1942 – трав. 1945: Півд.-Західн., 3-й Укр., 1-й Укр. фр., 442 винищ. протитанк. артп (229 гв. легкий артп), ст. лейтенант, пом. нач. зв'язку з радіо, ком. взв. зв'язку д-ну, нач. зв'язку полку. 3.01.1944 під час боїв в р-ні н. п. Новомиколаївка Дніпропетровської обл. був поранений.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст.

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У січ. 1964 звільнений у запас. 1965–1986: нач. відділення зв'язку № 8 Ізюмського районного вузла зв'язку.

Помер 1.02.1986 у м. Ізюм Харківської обл.

ЛЮБЕЦЬКИЙ Олександр Григорович, 1917, с. Немиринці Городоцького р-ну Хмельницької обл. Підполковник, нач. 580 складу боєприпасів ВПС 24 ПА.

У 1935 був призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків за спецнабором. У листоп. 1938 закінчив 2-е Ленінградське військ.-авіац. училище.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940: 152 винищ. ап, ст. технік ае з озброєння.

Черв. 1941 – жовт. 1944: Карел. фр., 147 винищ. ап, ст. технік ае, ст. технік-лейтенант з озброєння. 6.10.1943 отримав поранення під час нападу ворога на аеродром.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

Проходив службу у віддаленій місцевості на п-ові Камчатка,

у Прикарпатському ВО. У 1962 звільнений у запас. Працював нач. відділення зв'язку № 87, м. Харків, черговим у Орджонікідзевському РК КПУ, м. Харків, розпорядником робіт складального цеху № 1 Харківського тракторного з-ду.

Помер 10.02.2009 у м. Харків.

ЛЯШЕНКО Йосип Олексійович, 1915, с. Великі Бучки Сахновщинського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, диспетчер 4-го відділу, Центральна база НКО № 839, м. Жмеринка Вінницької обл.

У 1931 закінчив 7 класів НСШ, с. Великі Бучки, у 1933 – 2 курси Красноградського педтехнікуму. Працював учителем початкової школи Сахновщинського р-ну. Із 1935: рахівник, бухгалтер відділу МТС, с. Великі Бучки.

10.10.1941 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

18.05.1942–13.06.1942: Півд.-Захід. фр., 78 сп 74 сд 38 А, ком. взв. Листоп. 1942–9.05.1945: Воронез., Півд., Півд.-Захід., 1-й, 4-й Укр. фр., Управління командуючого артилерією 1 гв. А, зав. діловодства, нач. загальної і секретної частини. 13.06.1942 був поранений поблизу с. Булацелівка Первомайського р-ну Харківської обл.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

16.03.1946 звільнений у запас. Із 1946: ст. інспектор Сахновщинської інспекції держстраху. Із 1954: ревізор держстраху м. Костянтинівка Донецької обл. Із 1959: ст. інспектор, нач. відділ. майнового страхування, заст. нач. управління держстраху Харківської обл.

Помер 1.11.2002 у м. Мерефа Харківської обл.

М

МАДИШЕВ Петро Тимофійович, 1921, с. Рузани Чердаклінського р-ну Ульяновської обл., РФ. Капітан, нач. трансп. відділу 798 розподільчої бази бронетанкового майна.

1937–1940: студент Ульяновського дорожньо-механічного технікуму.

У лют. 1940 призваний до лав ЧА. 1940–1941: Ульяновське бронетанкове, Орловське танкове училища, курсант.

Квіт. 1942 – верес. 1942: Півд.-Захід., Сталінград. фр., 47 тбр 4 тк, лейтенант, ком. танка. 5.09.1942 під час боїв за м. Сталінград (нині м. Волгоград) тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3631 у м. Саратов, РФ.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У 1952 закінчив Казанську вищу офіцерську технічну бронетанкову школу. У трав. 1962 звільнений у запас. Працював майстром, ст. майстром на ХТЗ.

Помер 25.12.2010 у м. Харків.

МАЖУРА Олег Іванович, 1927, сел. Горняцький Бєлокалитвинського р-ну Ростовської обл., РФ. Капітан.

У черв. 1943 добровільно зарахований до 82 гв. сп. Серп. 1943 – квіт. 1944: Дон. фр., 82 гв. сп 162 гв. сд, артмайстер. 23.08.1943 отримав поранення та контузію під час боїв в р-ні с. Грушівка. Квіт. 1944 – листоп. 1944: у відпустці через хворобу. У листоп. 1944 призваний до лав ЧА Бєлокалитвинським РВК Ростовської обл. Проходив службу у 34 зсп.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1947 закінчив Краснодарське арт.-мін. училище. Проходив службу у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, у Далекосхідному ВО. У трав. 1954 звільнений у запас. У 1960 закінчив ХПІ. Викладав у Харківському будівельному технікумі, працював заст. нач. відділу Українського державного проектного ін-ту «Важпромелектропроект».

Помер у 2006.

МАЙОРОВ Михайло Петрович, 1913, с. Рахлиці Староруського р-ну Новгородської обл., РФ. Підполковник техслужби, ст. інженер спец. науково-дослід. лабораторії Арт. радіотех. академії ім. Говорова.

У 1930 закінчив 7 класів. У 1930 добровільно вступив до Ленінградського військ. училища зв'язку, яке закінчив у 1933. До 1938 – викладач радіотехніки та засобів зв'язку у 2-му Саратовському танк. училищі.

22.06.1941–18.12.1941: Захід. фр., 17 тд, інженер з техзасобів зв'язку. 18.12.1941–3.03.1942: Воронез. фр., 944 артп 378 сд, нач. зв'язку. 3.03.1942 – лип. 1943: Волхов. фр., 59 А, радіотехнік майстерень з ремонту засобів зв'язку. Лип. 1943 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 59 А, нач. базової майстерні зв'язку.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, Леніна, медаль «За бойові заслуги».

31.12.1963 звільнений у запас. Із 1964: ВІРТА ім. Говорова, інженер; в/ч № 03704, технік, ст. інженер.

Помер 1.12.1989 у м. Харків.

МАКАРОВ Іван Миронович, 1923, с. Чингільтуй (кол.) Забайкальського р-ну Читинської обл., РФ. Капітан, ком. нач. штабу б-ну.

У 1940 закінчив 10 класів Борзінської СШ. 1940 – січ. 1941: курси шоферів.

2.02.1941 призваний до лав ЧА Бирківським (кол.) РВК Читинської обл. 2.02.1941 – черв. 1941: Бобруйське кулеметне училище, Мінський ВО.

Черв. 1941 – верес. 1943: Захід. фр., 120 сд, ком. відділ.; 4 гв. сп 6 гв. сд, пом. ком. взв.; Воронез. фр., комсорг б-ну. Верес. 1943 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., курси політскладу 6 гв. сд, курсант; Харківське піхотне училище, комсорг б-ну.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

Продовжував військ. службу. 17.08.1956 звільнений у запас. Працював зав. клубу ст. Харків-Балашовський, завгоспом в УЗПІ, кочегаром на Харківському дослідно-експериментальному з-ді.

Помер 16.03.1992 у м. Харків.

МАКАРОВ Леонід Миколайович, 1921, с. Тишанка Чигольського (кол.) (нині Таловського) р-ну Воронезької обл., РФ. Капітан, льотчик 40 окр. навч. тренувального ап. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 9 класів СШ, м. Тейково Івановської обл. Із 1939 по 1940 навчався в Івановському аероклубі.

11.05.1941 призваний до лав ЧА Івановським МВК Івановської обл. Трав. 1941 – лип. 1944: курсант Борисоглебської військ. авіашколи пілотів ім. Чкалова.

Серп. 1944 – січ. 1945: 3-й Білорус. фр., 863 винищ. ап 129 ад 1 ПА, льотчик.

Медалі: «За оборону Севастополя», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.03.1946 звільнений у запас. 1947–1948: Тейковський бавовняний комбінат, нач. цеху. 1948–1951: Вовчанський Будинок культури, інструктор. 1961: Вовчанський олієекстракційний з-д, директор.

Помер у 2007 у м. Харків.

МАКАРОВ Микола Якович, 1923, с. Охрімівка Якимівського р-ну Запорізької обл. Капітан, ком. роти охорони ХВВАУЛ.

У 1941 закінчив 10 класів Харківської 14-ї артспецшколи.

21.06.1941 добровільно призваний до 1-го Київського Червонопрап. артучилища ім. Кірова Червонозаводським РВК м. Харків.

25.11.1941–20.02.1943: Захід., Північ.-Захід., Дон. фр., окр. артд-н 44 окр. сбр, 41 окр. сбр, рядовий; 827 арм. інж. б-н 5 Уд. А, ком. відділення. 3.08.1944–3.09.1944: 3-й Прибалт. фр., 84 сапб 98 сд 67 А, ком. сап. взв. 3.09.1944 тяжко поранений, до

25.12.1944 – на лікуванні в ЕГ № 1178, м. Череповець Вологодської обл.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» ІІ ст., І ст., «За бойові заслуги».

23.04.1965 звільнений у запас. В/ч № 62490, нач. групи ВОХР. 1.07.1971–31.05.1991: СШ № 26 м. Харків, військкерівник.

МАКСИМЕНКО Ілля Васильович, 1910, с. Новий Бурлук Печенізького р-ну Харківської обл. Ст. технік-лейтенант, нач. відділення зберігання авіатехмайна авіаскладу № 3107 45 ПА.

1932–1934: служба у лавах ЧА. У 1933 закінчив полкову школу при 67 сп 23 сд. 5.11.1935 вдруге призваний до лав ЧА Орджонікідзевським РВК м. Харків.

Верес. 1941 – трав. 1945: Півд.-Західн., Сталінград., Півд., 4-й Укр. фр., 8 ПА, військ. склад № 2 НКО, нач. складу.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За відвагу», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

4.11.1955 звільнений у запас. Працював техніком, товарознавцем у в/ч № 36986, м. Чугуїв Харківської обл.

Помер 31.05.1990 у м. Чугуїв Харківської обл.

МАЛИЙ Андрій Григорович, 1919, Кіровоградський р-н Кіровоградської обл. Лейтенант, нач. буд. ділянки УНР–250.

У 1939 закінчив Кіровоградський будівельний технікум.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА Кіровоградським РВК Кіровоградської обл. 1939–1942: проходив службу на ТОФ.

Жовт. 1942 – серп. 1944: Сталінград. фр., 97 окр. сбр 64 А, сапер; Степ. фр., 13 гв. окр. сбр 69 А, ст. писар 4 частини штабу бр.; 2-й Укр. фр., 93 гв. сд, зав. діловодства 4-го відділення штабу див. 8.08.1943 був контужений.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У жовт. 1949 вдруге призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків. Проходив службу у Київському ВО. У трав. 1958 звільнений у запас. Працював ст. майстром в організації п/с 274, м. Харків, майстром буд. робіт на Харківському з-ді «Автозапчастина».

Помер 29.04.1968 у м. Харків.

МАЛИК Іван Архипович, 1920, смт Михайлівка Михайлівського р-ну Запорізької обл. Майор, нач. клубу артарсеналу.

Трав. 1935 – черв. 1941: колгосп «П'ятирічка», смт Михайлівка Запорізької обл., колгоспник.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Михайлівським РВК Запорізької обл.

Черв. 1941 – листоп. 1942: 653 сп 236 сд, рядовий; 9 стр. рота 3 сб 298 сп 186 сд, заст. політрука, політрук роти. 26.11.1942 поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3837. Листоп. 1943 – квіт. 1945: окр. лижний б-н 19 гв. сд, парторг; 7 окр. гв. винищ. протитанк. артд-н 19 гв. сд, парторг.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1950 закінчив курси клубно-бібліотечних працівників при Військ.-політ. ін-ті ім. Енгельса. 28.07.1955 звільнений у запас. Працював директором Балаклійської районної друкарні, інженером ЦО на Балаклійському елеваторі Харківської обл.

МАЛИНА Петро Іванович, 1926, смт Васищеве Харківського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, пом. нач. стройового відділення в/ч № 33812. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 7 класів Васищевської СШ Харківської обл.

29.08.1943 призваний до лав ЧА Харківським РВК. 8.09.1943–16.12.1943: 1-й Білорус. фр., мін. рота 1 сб 1290 сп 113 сд. 16.12.1943–6.05.1944: навч. артд-н

76-мм гармат. 6.05.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 963 сп 274 сд, навідник міномета.

Медалі: «За відвагу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

31.10.1961 звільнений у запас через хворобу.

Помер 21.05.1998 у смт Васищеве Харківського р-ну Харківської обл.

МАЛИНОВСЬКИЙ Михайло Андрійович, 1920, с. Богомолово (кол.) Парфеньєвського р-ну Костромської обл., РФ. Полковник, військ. комендант Харківського гарнізону.

У 1937 закінчив Московське залізн. технічне училище. Працював у депо Ярославської залізниці м. Москва.

У 1940 призваний до лав ЧА Ростовським РВК м. Москва. У груд. 1941 закінчив прискорений курс Кемеровського піхотного училища за спеціальністю ком. стр. взв.

25.01.1942–3.02.1942: Північ.-Захід. фр., 20 гв. сп 7 гв. сд, ком. стр. роти. 3.02.1942 отримав поранення в р-ні н. п. Кобилкіно, перебував на лікуванні у госпіталі в м. Кострома. У лип. 1942 закінчив КУКС. 1.07.1942–31.07.1944: Північ.-Захід. фр., 5 окр. штрафний б-н, ком. штрафної роти; 40 опрос, викладач тактики; 3-й Прибалт. фр., 36 опрос, капітан, ком. роти.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У 1945 та 1951 закінчив курси «Выстрел» у м. Солнєчногорськ Московської обл. 25.09.1973 звільнений у запас.

Помер 22.10.1990 у м. Харків.

МАЛИНОВСЬКИЙ Олексій Григорович, 1923, Любарський р-н Житомирської обл. Підполковник техслужби, заст. нач. техчастини 75 гв. тд.

У 1940 закінчив 10 класів СШ с. Новий Любар Житомирської обл.

7.06.1941 призваний до лав ЧА Кіровським (нині Печерський) РВК м. Київ.

7.06.1941–21.07.1942: Київське танкотехнічне училище, курсант.

17.08.1943–11.12.1943: 4-й Укр. фр., 1 тб 33 гв. тбр, ком. взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст.

17.08.1973 звільнений у запас. Із 1974: Чугуївське АТП, інженер.

Помер 10.04.1990 у м. Чугуїв Харківської обл.

МАЛЬЦЕВ Павло Микитович, 1917, с. Шалімово Вилегодського р-ну Архангельської обл., РФ. Капітан, заст. нач. техчастини бронетанкової рем. майстерні 19 навч. тп.

У 1934 закінчив 7 класів НСШ, смт Коноша, у 1938 – Обозерський лісотехнічний технікум, Плесецький р-н Архангельської обл.

У груд. 1938 призваний до лав ЧА Няндомським РВК Архангельської обл. 1939–1941: курсант Київського танко-технічного училища. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2 б-н 43 тбр 17 А МНР, заст. ком. танкової роти.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги» (дві), «За бездоганну службу» I ст.

6.08.1959 звільнений у запас. 1959–1976: Харківський з-д транспортного машинобудування ім. Малишева, моторист.

Помер 1.01.2001 у м. Харків.

МАЛЯРОВ Степан Іванович, 1926, с. Пролетарське Зміївського р-ну Харківської обл. Майор, ком. роти. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 7 класів Пролетарської НСШ. 1940–1941: радгосп «Пролетарський», робітник.

12.09.1943 призваний до лав ЧА Зміївським РВК Харківської обл.

12.09.1943–15.11.1943: 3-й Укр. фр., 15 сп 147 сд, рядовий, стрілець. 17.02.1944–22.04.1944: 3-й Укр. фр., рядовий. 22.04.1944–15.12.1946: Управління військ. комендатури Північ. групи військ, м. Бяла-Подляська, Польща, ком. відділ.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» І ст., ІІ ст., ювілейні.

По війні продовжував військ. службу. У 1946 закінчив курси перепідготовки офіцерського складу запасу ЧФ, курсант. 17.07.1972 звільнений у запас. 1972–1988: Зміївська райспоживспілка, інженер з техніки безпеки.

Помер 25.11.1999 у м. Харків.

МАМНИЦЬКИЙ Василь Федорович, 1915, м. Зміїв Харківської обл.

Закінчив залізн. училище на ст. Основа, м. Харків. Працював у депо з ремонту паровозів, згодом – в одному з цехів Харківського велосипедного заводу.

У 1937 призваний до лав ЧА.

У роки ВВВ: ЧФ, машиніст-турбінник лінкора «Паризька комуна» (у 1942 корабель перейменовано на «Севастополь»).

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни, медаль «За оборону Севастополя».

У 1946 демобілізований. Працював на Зміївській ТЕС.

МАНГУБІ Вадим Абрамович, 1911, м. Харків. Капітан, нач. штабу 141 окр. каб.-шест. б-ну зв'язку 27 А. Інвалід ВВВ.

1930 – серп. 1941: Харківський електромеханічний з-д, технік, інженер-конструктор, ст. інженер. У 1937 закінчив Харківський електротехнічний ін-т, у груд. 1941 – Куйбишевське військ. училище зв'язку, м. Саратов.

Жовт. 1941 – серп. 1944: Північ.-Захід., Воронез. фр., 295 окр. каб.-шест. рота зв'язку, ком. взв. Серп. 1944 – трав. 1945: 1-й, 2-й, 3-й Укр. фр., 859 окр. лінійний б-н зв'язку, ком. роти.

Ордени: Вітчизняної війни ІІ ст., Вітчизняної війни І ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: орден «Знак Пошани».

1.04.1946 звільнений у запас. Квіт. 1946 – січ. 1958: з-д «Електропривід», нач. техвідділу. Із серп. 1963: ін-т «ВНДІТелектропром», м. Харків, гол. технолог.

Помер 20.10.1995 у м. Харків.

МАНУЙЛОВ Борис Михайлович, 1922, м. Кіровоград. Майор, нач. кабінету тактики ППО Арт. радіотех. академії.

У 1940 закінчив 10 класів СШ у м. Суми.

1.09.1940 призваний до лав ЧА Сумським РВК. 1940–1941: курсант Ленінградського училища інструментальної розвідки зеніт. артилерії ім. Баранова.

17.09.1941–9.05.1945: у складі військ ППО, 24 прожекторний полк, 189 зеніт. артп, 169 зеніт. артп, 22 окр. прожект. б-н, 41 окр. прожект. б-н, ком. взв. 4.10.1941 був контужений поблизу сел. Невська Дубровка, Ленінград. фр.

Медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1949 закінчив Сумський державний педінститут. 13.12.1960 звільнений у запас. Із 1971: управління з охорони державних таємниць у пресі Харківського облвиконкому, редактор. Із 1975: викладач Харківського ін-ту інженерів комунального будівництва, Харківського ін-ту мистецтв ім. Котляревського.

Помер 1.03.1994 у м. Харків.

МАНЬКОВСЬКИЙ Андрій Григорович, 1911, с. Каплунівка Краснокутського р-ну Харківської обл. Майор, нач. речового та господарського постачання б-ну.

У 1930 закінчив 7 класів. Квіт. 1930 – жовт. 1934: пошта с. Карасук Алтайського краю, зав. діловодства. Жовт. 1934 – жовт. 1936: служба в лавах РСЧА. 1937–1939: Московський технікум м'ясної промисловості (технік-економіст). Жовт. 1937 – серп. 1941: Карасуцький м'ясокомбінат

Новосибірської обл., нач. планового відділу, директор.

29.08.1941 мобілізований до лав ЧА Карасуцьким РВК Новосибірської обл.

29.08.1941 – листоп. 1942: управління 380 сд, касир, політрук комендантської роти. Листоп. 1942–15.03.1943: 7 окр. полк зв'язку, заст. ком. роти з політчастини. 15.03.1943–25.08.1943: 12 окр. полк резерву. 25.08.1943–9.01.1944: КУОС, 1-й Прибалт фр., слухач. 9.01.1944–10.02.1944: полк резерву офіцерського складу, у резерві. 10.02.1944–22.10.1944: 83 гв. сд, ком. окр. навч. сб. 22.10.1944 – трав. 1945: 250 гв. сп 83 гв. сд, ком. сб.

Ордени: Червоної Зірки (два), Червоного Прапора, медалі: «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

16.01.1946 звільнений у запас. Лют. 1947 – верес. 1948: Куйбишевський м'ясокомбінат Новосибірської обл., директор. Верес. 1948 – квіт. 1951: Ірбітський м'ясокомбінат Свердловської обл., директор. Лют. 1952 – січ. 1962: служба у лавах ЧА. Трав. 1962 – січ. 1968: Харківський коксохімзавод, голова завкому.

Помер 21.02.2002 у м. Харків.

МАР'ЄНКО Іван Андрійович, 1920, с. Тернова Чугуївського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. зв'язку. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 7 класів Тернівської школи, у 1938 – школу ФЗУ при з-ді № 183 (з-д транспортного машинобудування ім. Малишева).

У 1940 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл. Проходив службу у Середньоазійському ВО, закінчив полкову школу.

Черв. 1941 – трав. 1942: Калінінський фр., 26 гв. б-н зв'язку 16 гв. сд, ком. відділення. Трав. 1942 – серп. 1942: Калінінський фр., курси мол. лейтенантів, 4 Уд. А, курсант. Серп. 1942 – трав. 1945: Калінінський фр., 777 окр. б-н зв'язку 332 сд, ком. взв.; 3-й Укр. фр., 326 лінійний б-н зв'язку 37 А, ком. взв. зв'язку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У берез. 1947 звільнений у запас. Працював ст. електриком цеху на 8-му підшипниковому з-ді м. Харків, електриком на м'ясокомбінаті, м. Харків, електриком на Харківському з-ді тепловозного електрообладнання.

Помер.

МАРТЕЛОВ Данило Сергійович, 1911, с. Полкова Микитівка Богодухівського р-ну Харківської обл. Майор, нач. автомобільно-рем. майстерні. Інвалід ВВВ.

У 1930 закінчив Харківський автодорожній технікум. 15.05.1933–15.05.1935: служба у лавах ЧА. Груд. 1936 – серп. 1938: склад НКО № 294, м. Харків, нач. гаража. Серп. 1938 – черв. 1941: Військ.-господарська академія, м. Харків, нач. гаража.

24.06.1941 мобілізований до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

27.04.1942–9.05.1945: Сталінград. фр., 1166 гарм. артп РГК, ком. паркового взв.; 1-й Укр. фр., 205 гв. гарм. артп 1 гв. гарм. артбр 1 гв. гарм. артд, ком. паркового взв.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

30.08.1960 звільнений у запас. 1.08.1961–30.07.1962: Харківська обласна автошкола ДТСААФ, інструктор з виробничого навчання. Серп. 1968 – лип. 1972: спецавтобаза Харківського управління молочної промисловості, механік. Січ. 1983 – лип. 1985: спецавтобаза, інженер відділу експлуатації.

Помер 7.11.1999.

МАРТИНЕНКО Олексій Іванович, 1924, с. Протопопівка Дергачівського р-ну

Харківської обл. Мол. лейтенант, механік-водій. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів СШ смт Вільшани Дергачівського р-ну.

8.08.1942 направлений у розпорядження Сталінградського ОВК. Груд. 1941 – трав. 1942: з-д ім. Єрманова, м. Сталінград, слюсар-монтажник.

Трав. 1943 – квіт. 1944: Брянський, 1-й Білорус. фр., 17 гв. Орловська тбр 1 Донського гв. тк, радист. Квіт. 1944 – серп. 1945: курсант Челябінського танко-технічного училища.

Медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

21.08.1946 звільнений у запас. Закінчив Всесоюзний заочний фінансовий ін-т. Комбінат «Харківпромбуд», нач. відділу.

Помер 8.11.2000.

МАРТИНЕНКО Павло Якович, 1918, м. Харків. Підполковник, нач. автотракторної служби ВІРТА ім. Говорова.

У 1940 закінчив 2 курси Харківського автодорожнього ін-ту. У 1942 закінчив 1-е Київське артучилище, прискорений курс.

9.11.1943–31.12.1943: Калінінський фр., 888 артп 326 сд, ком. взв. 31.12.1943 був тяжко поранений у бою за с. Іванцово Тверської обл. 14.04.1944–9.05.1945: 2-й Прибалт. фр., 280 артп 146 сд 3 Уд. А, нач. штабу д-ну.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

16.06.1971 звільнений у запас. Із 1972: ХІРЕ, навч. майстер.

Помер 7.08.1979.

МАРТИНЮК Василь Савич, 1924, с. Розсішки Христинівського р-ну Черкаської обл. Майор, нач. хімслужби 147 гв. артп 2 гв. мсд. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив залізн. училище трудових резервів у м. Картали Челябінської обл. Працював пом. машиніста паровоза депо залізн. вузла ст. Картали.

У серп. 1942 призваний до лав ЧА Карталинським РВК Челябінської обл. Серп. 1942 – квіт. 1943: Златоустівське кулемет. училище, курсант. Трав. 1943 – січ. 1944: Волхов. фр., 1267 сп 382 сд, ком. кулемет. взв. Черв. 1944 – трав. 1945: Ленінград., 2-й Білорус. фр., 1236 сп 372 сд, ком. кулемет. взв. Під час боїв був двічі поранений: 17.07.1943 в р-ні ст. Мга та 31.01.1944.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, служив у Прибалт. ВО. У трав. 1968 звільнений у запас. Працював інженером на з-ді «Серп і Молот», м. Харків.

Помер 20.06.1995 у м. Харків.

МАРТИНЮК Володимир Федорович, 1908, с. Лука-Мелешківська Вінницького р-ну Вінницької обл.

До війни працював у колгоспі. Закінчив робітфак при муздрамінституті, Харківське музучилище, консерваторію.

1941 – берез. 1944: залишився на окупованій території через хворобу. 16.03.1944 мобілізований до лав ЧА. Воював у складі 4-го Укр. фр., рядовий. Визволяв Польщу, Німеччину, Чехословаччину.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1947 закінчив Харківську консерваторію. До 1974 працював викладачем по класу духових інструментів у музичних школах Харкова.

МАРТОВ Михайло Георгійович, 1921, м. Бєлгород, РФ. Гв. ст. лейтенант надстрокової служби, музикант, управління 14 гв. важкої тд 6 гв. ТА, Київський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 4 класи, м. Бєлгород. Працював учнем хутровика, механіка, монтера на ф-ках «Динамо», «Шубхутропром», «Фарбувальна», ім. Тінякова, м. Харків.

23.08.1938 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

15.07.1941 мобілізований до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків. 2.10.1941–15.02.1942: Півд.-Західф. фр., 689 сп 411 сд, музикант. 15.02.1942 був поранений, на лікуванні в ЕГ № 3631.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

16.08.1965 звільнений у запас. 1974–1982: музикант на комбінаті комунальних підприємств, м. Чугуїв.

Помер 24.10.2001 у смт Есхар Чугуївського р-ну Харківської обл.

МАРЧЕНКО В'ячеслав Йосипович, 1924, с. Шелудькове Валківського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. вогневого взв. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 9 класів СШ № 8 м. Харків, навчався у школі ФЗН № 6, працював слюсарем на з-ді № 135 (Харківський авіазавод).

У серп. 1942 призваний до лав ЧА, м. Бішкек, Киргизстан.

Серп. 1942 – квіт. 1943: курсант Харківського артучилища у м. Фергана, Узбекистан. Верес. 1943 – січ. 1945: Центр., 1-й Укр., 4-й Укр. фр., 108 окр. винищ. протитанк. д-н 8 сд, ком. вогневого взв. Січ. 1945 – трав. 1945: 4-й Укр. фр., 229 сп 8 сд, ком. взв. бат. 45-мм гармат. Під час боїв був поранений та контужений.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У квіт. 1947 звільнений у запас. Працював нач. групи штабу МППО Жовтневого р-ну м. Харків, пом. нач. штабу МППО, інженером-технологом на з-ді «Серп і Молот», м. Харків.

Помер 19.12.2001 у м. Харків.

МАРЧЕНКО Григорій Олександрович, 1908, м. Харків. Підполковник, заст. ком. б-ну з політчастини 121 окр. місцевого сб ВПС.

У 1927 закінчив школу ФЗУ при 1-му державному канатному з-ді, м. Харків, на якому залишився працювати.

1930–1933: строкова служба в лавах ЧА. Працював теплотехніком на Харківському з-ді шампанських вин.

4.09.1941 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

10.05.1942–9.05.1945: Захід. фр., 123 мінп 2 мінбр, військком, заст. ком. полку з політчастини; 113 мінп 2 мінбр, заст. ком. полку з політчастини; Брянський, 1-й Білорус. фр., 135 мінп 2 мінбр 4 арткорпус, парторг полку.

Ордени: Вітчизняної війни ІІ ст., Вітчизняної війни І ст., Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

10.12.1955 звільнений у запас. Харківське хутряне виробниче об'єднання, майстер.

МАРЧЕНКО Григорій Якович, 1920, с. Чепіль Балаклійського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант медслужби, ст. фельдшер тб 278 гв. мсп 30 гв. мсд 1 гв. А, Прибалт. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 7 класів НСШ у с. Чепіль, у 1938 – фельдшерську школу, м. Ізюм.

16.10.1939 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл.

26.11.1941–9.05.1945: Півд., Захід., Півд.-Захід., 1-й Укр. фр., 160 кп 5 кд, санінструктор; 6 кп 1 кд, фельдшер. Був двічі поранений на території Калузької обл.: 26.02.1942 поблизу м. Жиздра та 17.08.1942 у р-ні м. Юхнов.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

4.06.1958 звільнений у запас. Із 1963: фельдшер Чепільської дільниці Балаклійської районної лікарні.

Помер 1.07.2000 у с. Чепіль Балаклійського р-ну Харківської обл.

МАРЧЕНКО Іван Олексійович, 1902, ст. Яковлівка П'ятихатського р-ну Дніпропетровської обл. Підполковник техслужби, нач. відділення авіатехпостачання тилу Харківського військ. авіаучилища штурманів 69 ПА.

1919–1922: учень ремісничого училища, с. Саксагань П'ятихатського р-ну Дніпропетровської обл.

4.05.1924 призваний до лав ЧА Криворізьким РВК Дніпропетровської обл. У листоп. 1925 закінчив ШМАС при тренувальній ае, м. Москва. 1926–1932: перебував у довгостроковій відпустці. 10.10.1932 призваний вдруге до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Верес. 1941 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., 38 ПАРМ 8 ПА, інженер з виробництва; 4-й Укр. фр., 807, 707 ПАРМ, нач. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 707 ПАРМ 12 ПА, нач.

Ордени: Червоної Зірки (три), Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

7.06.1955 звільнений у запас. Працював лаборантом у Харківському машинобудівному технікумі.

Помер 7.12.1992 у м. Харків.

МАРЧУК (ВОЙТЮК) Любов Андріївна, 1914, смт Червоне Андрушівського р-ну Житомирської обл.

Після закінчення технікуму працювала лектором-інструктором з автомобільної справи Житомирського Тсоавіахіму, обиралась депутатом Житомирської міськради.

У черв. 1941 мобілізована до лав ЧА.

1942–1944: Ставка ВГК, Півд.-Захід., Дон., 3-й Укр., Сталінград. фр., 4 понтонно-мостова Дніпропетровська Червонопрапорна ордена Кутузова бригада 62 А (8 гв. А), водій понтонно-мостового б-ну. Учасниця Сталінградської битви (під час якої була поранена), Ізюмсько-Барвінківської операції, визволення Харківщини, Запоріжжя, Дніпропетровська.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За бойові заслуги».

По війні: службовець радянських установ. Активно співпрацювала з ветеранськими організаціями Житомира, Львова, Харкова.

Померла 1.03.1994 у м. Харків.

МАСЛІЙ Іван Андрійович, 1922, с. Слобідка Краснокутського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1941 призваний до лав ЧА Золочівським РВК Харківської обл.

Жовт. 1941 – січ. 1942: 13 зап. сб 92 зсп, курсант. Січ. 1942 – серп. 1942: 13 зап. сб 92 зсп, ком. мін. обслуги; 1113 сп 330 сд, ком. мін. обслуги; окр. навч. б-н 330 сд, пом. ком. взв. Серп. 1942 – листоп. 1942: Захід. фр., курси мол. лейтенантів 10 А. Листоп. 1942 – серп. 1943: 1109 сп 330 сд, ком. мін. взв. 21.08.1943 отримав поранення, до жовт. 1943 перебував на лікуванні в ЕГ № 1667.

Працював нормувальником на Ананьївському цукровому комбінаті.

Помер 6.02.1991 у смт Костянтинівка Краснокутського р-ну Харківської обл.

МАСЛОВ Андрій Тимофійович, 1918, с. Щетинівка Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Майор, ст. фельдшер об'єднаного складу. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 7 класів НСШ у с. Щетинівка, у 1938 – медтехнікум, м. Бєлгород. Працював фельдшером фельдшерської дільниці, с. Козаче-Рудченське Борисовського р-ну Бєлгородської обл.

16.11.1939 призваний до лав ЧА Бєлгородським РВК Бєлгородської обл.

22.06.1941 – листоп. 1941: окр. арт. бат. 210 Гогландського сектора БО Червонопрап. Балтфлоту, фельдшер ст. Лис-

топ. 1941 – листоп. 1942: 778 арт. бат. 17 артд, м. Кронштадт Ленінградської обл., фельдшер. Черв. 1942 – верес. 1943: Ладозька військ. флотилія, 778 арт. бат. 302 артд, фельдшер. Верес. 1943 – жовт. 1944: Ладозька військ. флотилія, 440 арт. бат. 302 артд-ну, комендор. Квіт. 1945 – трав. 1945: БО Червонопрап. Балтфлоту, 343 Червонопрап. арт. бат. 18 окр. артд, фельдшер ст.

Орден Червоного Прапора, медалі: «За оборону Ленінграда», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.11.1958 звільнений у запас. Із 1961: Харківська міська станція швидкої допомоги, фельдшер.

Помер 1.05.1995 у м. Харків.

МАСЛОВ Олексій Васильович, 1918, с. Верхній Бишкин Первомайського р-ну Харківської обл. Майор техслужби, військпредставник військпредставництва № 553 МО. Інвалід ВВВ.

Працював на Берецькій МТС Первомайського р-ну. У 1938 закінчив Харківський автотракторний технікум.

У серп. 1939 призваний до лав ЧА Первомайським РВК Харківської обл.

22.06.1941–15.09.1941: Північ., Північ.-Захід. фр., 1 гауб. артп 1 тд, автомеханік. 15.09.1941–20.12.1942: Північ.-Захід. фр., 10 окр. гауб. артд-н 3 бр. мор. піхоти, автомеханік. Груд. 1942 – лют. 1944: курсант Пушкінського танк. училища, Московський ВО. 10.04.1944–21.02.1945: 1-й, 2-й Прибалт. фр., 47 окр. вогнеметно-танк. полк, ком. взв. танків Т-34. Під час боїв був неодноразово поранений: 29.06.1941 в р-ні ст. Кандалакша, 15.09.1941 і 6.01.1942 – м. Петрозаводськ, Карелія, 5.07.1942 – м. Лодейне Поле Ленінградської обл., 23.11.1944 – м. Любава, Польща.

Ордени: Олександра Невського, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У верес. 1964 звільнений у запас. Працював керівником групи, ст. інженером дослідно-експериментального цеху ХТЗ.

Помер 28.06.1986.

МАСЛОЄДОВ Дмитро Кирилович, 1908, с. Голинчинці Шаргородського р-ну Вінницької обл. Капітан техслужби, ком. автороти 316 окр. бао 77 ад 29 ПА Далекосхідного ВО. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив робітфак при Севастопольському морському з-ді, у 1930 – Севастопольську автошколу.

18.09.1930 призваний до лав ЧА Севастопольським МВК. 1930–1932: курсант Харківського автотранспортного училища.

22.06.1941 мобілізований до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – серп. 1943: Півд.-Захід., Сталінград., Центр. фр., 786 окр. атб, пом. ком. роти і б-ну з техчастини. Серп. 1943 – трав. 1944: 1-й Білорус. фр., 110 окр. віднов. рем. б-н, ком. паркової роти. 24.05.1944 контужений у р-ні м. Жлобин, ВГ № 5976, Білорусь.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

15.11.1955 звільнений у запас. 1962–1969: Харківська транспортна контора «Харкомунтранс», механік.

Помер 1.01.1985 у м. Харків.

МАТВЄЄВ Віталій Петрович, 1914, м. Тейково Івановської обл., РФ. Підполковник, ст. офіцер навч. частини 2-го радіотех. ф-ту Арт. радіотехнічної академії. Інвалід ВВВ.

У листоп. 1933 закінчив школу пілотів Івановської облради Тсоавіахіму. У жовт. 1935 закінчив 1-й курс Щербаковського авіаінституту.

1.10.1935 призваний до лав ЧА Щербаковським МВК за спецнабором. У верес. 1937 закінчив нормальний курс Ленінградського військово-електротехучилища ім. Т. І. Баранова.

Учасник боїв на р. Халхін-Гол (трав. 1939 – жовт. 1939): 150 окр. артд-н, технік з приладів. 23.07.1939 був поранений.

У груд. 1943 закінчив нормальний курс електротех. ф-ту Військ. електротехнічної академії зв'язку ім. С. М. Будьонного. Груд. 1943 – верес. 1944: Півд. фр. ППО, 43 прожекторний полк, інженер з радіопеленгації. Верес. 1944 – груд. 1944: 720 зеніт. артп, нач. артпостачання. Груд. 1944 – трав. 1945: 12 корпус ППО, нач. 144 контрольно-ремонтної станції радіовиявної та радіопеленгаційної апаратури. Перемогу зустрів у м. Плоєшті, Румунія.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

23.01.1956 звільнений у запас. Із 12.03.1956: Харківський державний союзний трактороскладальний з-д, заст. нач. цеху.

Помер 4.07.1998 у м. Харків.

МАТВЄЄВ Сергій Дмитрович, 1917, Базарно-Карабулацький р-н Саратовської обл., РФ. Капітан, нач. штабу б-ну. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив Вольське педучилище Саратовської обл. 1936–1939: НСШ, учитель.

19.09.1939 призваний до лав ЧА Базарно-Карабулацьким РВК Саратовської обл. Серп. 1940 – лют. 1942: 1-е Саратовське Червонопрапорне танкове училище, Приволзький ВО, курсант, ком. відділ.

Лют. 1942 – трав. 1943: Півд., Закавказ. фр., 2 тбр, ком. взв., ад'ютант тб. Трав. 1943 – жовт. 1944: Північ.-Кавказ. фр., 2 тбр, 5 окр. гв. Новоросійська тбр, ад'ютант ст. тб. 25.10.1944 тяжко поранений під час наступу у р-ні м. Мукачеве Закарпатської обл., до лют. 1945 перебував в ЕГ на лікуванні, Польща. Із лют. 1945: 4-й Укр. фр., 5 окр. гв. Новоросійська тбр, заст. ком., нач. штабу тб.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

22.11.1946 звільнений у запас. Із черв. 1947: Базарно-Карабулацький РК ВКП(б) Саратовської обл., пропагандист; Барська СШ № 3 Вінницької обл., військкерівник; Харківська птахоферма, секретар парткому.

Помер 3.02.2002 у м. Бар Вінницької обл.

МАТВІЙЧУК Прокопій Никифорович, 1913, с. Лозовата Теплицького р-ну Вінницької обл. Майор, ком. навчальної роти 141 окр. б-ну з підготовки механіків-дизелістів, Київський ВО.

У 1929 закінчив 7 класів Теплицької НСШ.

15.09.1939 призваний до лав ЧА Кременчуцьким РВК і направлений до Полтавського автотракторного училища, яке закінчив 5.05.1941.

25.08.1941–15.04.1942: Закавказ. фр., 11 тп 11 тбр, ком. взв. 15.04.1942–15.06.1942: Крим. фр., 1 тб 11 тбр, ком. взв. з підвозу ПММ та боєприпасів. 15.06.1942–15.03.1943: Сталінград., Півд. фр., 28 окр. транспортна рота ПММ 3 гв. мк, заст. ком. роти з техчастини. 15.03.1943–25.12.1944: 3-й Білорус., 1-й, 2-й Прибалт., Ленінград. фр., 79 окр. ремонтний тб 3 гв. мк, ком. взв. 25.12.1944–9.05.1945: 2-й Прибалт. фр., 557 пересувний ремонтний тб 3 гв. мк, ком. евакороти. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 7 гв. мбр 3 гв. мк, заст. ком. техрозвідроти.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни I ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією», ювілейні. Отримав 9 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

10.12.1955 звільнений у запас. Із 13.07.1956: Харківський державний союзний трактороскладальний з-д, слюсар. З-д № 409, військпредставництво, бра-

кувальник. З-д № 314, військпредставництво, контролер-приймальник. З-д № 173, військпредставництво, технік.

МАТУСОВСЬКА Ганна Наумівна, 1920, м. Ромни Сумської обл. Лейтенант медслужби, фельдшер окр. роти підвозу ПММ 3 Уд. А. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчила Харківську СШ, у 1938 – Харківську фельдшерсько-акушерську школу. До 1941 працювала пом. лікаря райвідділу охорони здоров'я Дзержинського райвиконкому, згодом – пом. санінспектора Дзержинської санепідеміологічної станції, м. Харків.

22.06.1941 призвана до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – жовт. 1941: Калінінський фр., 184 медсанбат 127 сд, фельдшер. Жовт. 1941 – жовт. 1942: Калінінський фр., окр. рота підвозу ПММ 3 Уд. А, фельдшер. 1943–1945: фельдшер ЕГ № 1655, м. Оренбург.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1946–1965: пом. санлікаря 45 санітарно-епідеміологічної станції Південної залізниці, м. Харків.

Померла 1.01.2001 у м. Харків.

МАТЮНІН Дмитро Васильович, 1922, с. Гаврилівка Дзержинського р-ну Нижньогородської обл., РФ. Полковник, заст. нач. політвідділу ВІРТА ім. Говорова.

У 1939 закінчив 10 класів Глухівської СШ Нижньогородської обл.

23.06.1941 призваний до лав ЧА Еліcтинським РВК, Калмикія, РФ. Черв. 1941 – січ. 1942: курсант 1-го Ростовського артучилища.

Січ. 1942 – квіт. 1944: Захід., Брянський, Калінінський, Степ., 2-й Укр. фр., 452 легкий артп, ком. взв., заст. комбата, комбат, ПНШ–1. Жовт. 1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 1115 гауб. артп 172 гауб. артбр 14 артд, ком. д-ну.

Ордени: Вітчизняної війни І ст., Вітчизняної війни ІІ ст., Червоного Прапора, Леніна, медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 6 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

5.02.1976 звільнений у запас. 1977–1981: нач. відділу кадрів НДІ «Гіпротракторосільгоспмаш», м. Харків.

Помер 9.01.1999 у м. Харків.

МАТЮРІН Костянтин Олександрович, 1911, м. Брянськ, РФ. Гв. капітан, інженер радіозв'язку, відділ зв'язку 52 А. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 7 класів СШ, м. Харків, у 1932 – Харківський електромеханічний технікум.

30.10.1933 призваний до лав ЧА на строкову службу Червонозаводським РВК м. Харків. У 1940 закінчив 3 курси заоч. Всесоюзного Московського ін-ту зв'язку, у 1941 – Мурманське військ. училище зв'язку за спеціальністю ком. роти зв'язку.

25.07.1941 добровільно призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків. Серп. 1943 – лип. 1944: 1-й Укр. фр., 329 гв. окр. мінп, нач. зв'язку полку. 20.07.1944 був поранений, ЕГ № 83352, м. Вінниця. Листоп. 1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., відділ зв'язку 52 А, інженер радіозв'язку.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

25.11.1945 звільнений у запас. Із 1946: райуправління «Харківенерго», нач. центр. служби зв'язку, інженер. У 1963 заочно закінчив Харківський ін-т інженерів залізничного транспорту ім. Кірова.

Помер 1.06.2005 у м. Харків.

МАХОВЕР Гліб Мойсейович, 1921, м. Рогачов Гомельської обл., Білорусь. Підполковник, заст. нач. відділу постачання особливої буд. ділянки № 796 буд. управління Київського ВО.

У черв. 1939 добровільно вступив до Ленінградського військ.-інж. училища, яке закінчив у черв. 1941,

Черв. 1941 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., 32 окр. понтонно-мостовий б-н 32 тд 6 А,

ком. понтонно-мостової роти; Північ.-Кавказ. фр., 13 окр. інж. зап. полк, ком. розподільчої роти; Півд., Північ.-Кавказ., 1-й, 3-й Укр. фр., 159 окр. мостобуд. б-н, нач. штабу. Під час боїв був двічі поранений: 21.07.1941 поблизу м. Тернопіль та 3.09.1941 у р-ні м. Чернігів.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 2 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У лип. 1956 звільнений у запас. Працював нач. квартирно-експлуатаційного відділу Харківського гв. вищого танкового училища, нач. контори матеріально-технічного постачання Харківського обласного управління зв'язку.

Помер 24.01.1998 у м. Харків.

МАЦ Микола Павлович, 1909, с. Черкаські Тишки Харківського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. радіовзводу. Інвалід ВВВ.

1921–1931: Харківський центр. телеграф, телеграфіст. 1931–1935: служба в лавах ЧА. Жовт. 1935 – жовт. 1941: Харківський центр. телеграф, радіотелеграфіст.

12.10.1941 мобілізований до лав ЧА Київським РВК м. Харків. Жовт. 1942 – лют. 1942: Півд.-Захід‌. фр., 931 сп 240 сд, ст. радист. Трав. 1942 – лип. 1942: Захід. фр., 1164 сп 346 сд 61 А, ком. відділення. 20.02.1942 був поранений поблизу м. Мценськ Орловської обл. Квіт. 1943 – трав. 1945: Брянський фр., 37 гв. сп 12 гв. сд 9 гв. ск 61 А, ком. взв., нач. радіостанції.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

30.03.1946 звільнений із лав Рад. А. Працював ст. майстром на рем.-монтажному з-ді № 10.

Помер 1.03.2000 у м. Харків.

МАШУКОВ Павло Прокопович, 1913, с. Завите (кол.) Шилкинського р-ну Забайкал. краю, РФ. Майор, заст. нач. штабу з оперативної і розвід. частини 85 гв. винищ. ап 6 гв. винищ. ад 24 ПА.

У 1928 закінчив 7 класів у с. Завита. Із 1930 працював забійником на руднику «Букука», заст. голови сільради, с. Завита.

19.10.1935 призваний до лав ЧА Нерчинським РВК Читинської обл.

Серп. 1936 – листоп. 1936: курсант полкової школи, 64 кп 15 кд Забайкал. ВО. Жовт. 1938 – квіт. 1939: курси мол. лейтенантів при 15 кд Забайкал. ВО, курсант.

24.08.1942–9.05.1945: Карел., 2-й Білорус. фр., 609 винищ. ап, 839 штурм. ап, ад'ютант ае.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

9.01.1959 звільнений у запас. 1963: Харківський Будинок моделей, завгосп, гол. механік.

Помер 24.11.1968 у м. Харків.

МАЯЦЬКИЙ Григорій Михайлович, 1918, с. Медведівка Кегичівського р-ну Харківської обл. Сержант.

Закінчив 10 класів, школу механізації сільського господарства у с. Рокитне Нововодолазького р-ну Харківської обл.

У 1937 призваний до лав ЧА Нововодолазьким РВК Харківської обл.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–1945: 2-й Укр. фр., сапер, ком. відділ., ком. взв.

Орден Слави III ст., медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: медаль «Ветеран праці».

У 1946 звільнений у запас. 1946–1967: голова колгоспу ім. Леніна, бригадир тракторної бригади, комбайнер у с. Медведівка Кегичівського р-ну. Із 1967: автослюсар АТП-2001, м. Харків.

Помер 10.05.1970 у с. Медведівка Кегичівського р-ну Харківської обл.

МЕЛЬНИК Іван Несторович, 1918, с. Благодатне Валківського р-ну Харківської обл. Майор, нач. складу будматеріалів і ПММ 242 окр. мостового залізн. б-ну.

У 1938 закінчив Валківську ветеринарно-фельдшерську школу. 1938–1940: строкова служба у лавах ЧА.

У черв. 1941 мобілізований до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл.

Жовт. 1941 – трав. 1945: 1 зап. артп, ветфельдшер д-ну; 656 артп 216 сд, ветфельдшер лазарету.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У берез. 1959 звільнений у запас. Працював ст. рахівником, бухгалтером Благодатненського сільпо Валківського р-ну, бухгалтером колгоспу «Дружба» Благодатненської сільради.

Помер 15.04.1994 у с. Благодатне Валківського р-ну Харківської обл.

МЕЛЬНИКОВ Іван Антонович, 1922, м. Харків, Велика Данилівка. Підполковник медслужби, ординатор терапевтичного відділення 384 військ. госпіталю. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів СШ № 134 м. Харків.

Призваний добровільно до лав ЧА Київським РВК м. Харків і у черв. 1940 направлений до Військ.-морського медучилища ВМФ, м. Кронштадт, Ленінград.

Черв. 1941 – січ. 1942: патрульно-вартова служба в м. Кронштадт і м. Ленінград. Січ. 1942 – серп. 1943: нач. мед.-сан. служби тральника № 54 «Мороз», ЧБФ. 1.02.1942, під час нальоту ворожої авіації, був поранений. Серп. 1943 – черв. 1947: нач. мед.-сан. служби сторожового корабля «Туча», ЧБФ.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бездоганну службу» I ст., ювілейні.

1947–1953: Військ.-морська медакадемія, м. Ленінград, слухач. 30.08.1971 звільнений у запас. Із 1972: 34-е медоб'єднання, м. Харків, лікар-терапевт.

Помер 3.04.2002.

МЕРЕНКОВ Петро Никифорович, 1908, м. Дружківка Донецької обл. Підполковник, заст. з політчастини нач. ВГ № 1179 тилу Групи радянських окупаційних військ у Німеччині.

У 1919 закінчив 4 класи початкової школи с. Петрищево Становлянського р-ну Липецької обл., у 1927 – восьмимісячні профтехкурси ковалів-котельників, м. Єнакієве, у 1929 – 2 курси вечірнього робітничого університету, м. Єнакієве Донецької обл.

19.11.1932 призваний до лав ЧА Георгієвським МВК Ставропольського краю.

Із лип. 1941: Далекосхід. фр., курси мол. політруків, викладач. Лют. 1942 – трав. 1945: Далекосхід. фр., політвідділ 1 А, інспектор політвідділу армії. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Далекосхід. фр., політвідділ 1 А, курси удосконалення офіцерів піхоти, нач. політвідділу.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

25.10.1956 звільнений у запас. 1962–1969: Харківський ін-т гірничого машинобудування, автоматики та обчислювальної техніки, завгосп. Із 1973: ХІРЕ, інженер-конструктор.

Помер у м. Харків.

МЕРЗЛІКІН Олександр Самсонович, 1924, с. М'ясоєдово Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. взв. 354 окр. зеніт. артд-ну 2 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 9 класів СШ у м. Короча Бєлгородської обл.

20.10.1941 добровільно вступив на військ. службу.

20.10.1941–20.05.1942: Півд.-Західн. фр., 327 окр. кп, рядовий, стрілець. 20.05.1942 поранений у р-ні м. Воронеж. 10.11.1942–

25.11.1942: Сталінград. фр., 83 сп 27 сд 62 А. 25.11.1942 контужений під Сталінградом. Листоп. 1942 – берез. 1943: на лікуванні в госпіталі м. Саратов. 11.03.1943–4.02.1944: 3-й Укр. фр., 99 гв. гарм. полк 8 гв. А.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

22.11.1955 звільнений із кадрів Рад. А в запас. Із жовт. 1971: буд. управління тресту «Южспецстрой», заст. нач. управління.

Помер 5.07.1994 у м. Харків.

МЕРКУЛОВ Георгій Сергійович, 1916, с. Лазавка Новодеревеньківського р-ну Орловської обл., РФ. Майор, нач. 2-ї частини Железнодорожного РВК м. Улан-Уде, Бурятія, РФ.

У груд. 1933 закінчив курси бухгалтерів у м. Воронеж. Працював бухгалтером на цегельному з-ді №1, м. Улан-Уде.

У жовт. 1937 призваний до лав ЧА Пролетарським РВК м. Москва. У груд. 1940 закінчив КУКС. У роки ВВВ проходив службу у складі Забайкал. фр.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 1007 сп 292 сд, ст. лейтенант, ком. бат.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

По війні проходив службу у Забайкало-Амурському ВО. У 1949 закінчив окружні об'єднані КУОС Рад. А Забайкало-Амур. ВО. У берез. 1960 звільнений у запас. Працював контролером цеху паливної апаратури № 1 ХТЗ, стропальником на Харківському турбінному з-ді.

Помер 5.01.1995 у м. Харків.

МЕРКУЛОВ Олексій Михайлович, 1922, с. Андріївка Чернянського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. буд. роти, нач. буд. майданчика. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 7 класів Чернянської НСШ.

1938–1940: ХТЗ, електрозварник. У 1941 закінчив курси трактористів Чернянської МТС

24.07.1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК м. Харків.

15.04.1942 закінчив Мічурінське військ.-інж. училище Московського ВО.

15.04.1942–2.11.1942: Сталінград. фр., 40 окр. гв. сапб 33 гв. сд, ком. сап. взв. 2.11.1942 тяжко поранений поблизу Сталінграда, ЕГ № 1106, м. Тбілісі, на лікуванні. 15.01.1943–10.08.1943: Воронез. фр., 10 окр. гв. сапб 15 гв. сд 8 винищ. протитанк. бр. 7 гв. А, ком. сап. взв. 10.08.1943 легко поранений поблизу м. Вовчанськ, ЕГ № 4791, м. Москва, на лікуванні. 5.10.1943–21.04.1945: 1-й Укр. фр., 223 гв. сп 78 гв. сд, ком. сап. взв. 21.04.1945 легко поранений та контужений у боях поблизу м. Шпремберг, Німеччина. До 1.06.1945 перебував у в/ч № 57244, Німеччина, на лікуванні.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

27.09.1946 звільнений у запас. Із 1946: ХТЗ, моторист-випробувач. Із груд. 1955: ХТЗ, цех складання № 2, інструктор-водій.

Помер 20.08.1997 у м. Харків.

МЕТЕЛИЦЯ Володимир Петрович, 1924, с. Бригинці Бобровицького р-ну Чернігівської обл. Інвалід ВВВ.

Навчався у ремісничому училищі в м. Магнітогорськ Челябінської обл.

У 1943 призваний до лав ЧА Бобровицьким РВК Чернігівської обл.

Рядовий сп, зв'язківець. Під час битви на Курській дузі отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ.

Орден Вітчизняної війни I ст.

У 1944 комісований з військ. служби. Працював робітником в інституті лісового господарства.

Помер 25.06.2002 у м. Харків.

МЕХ Марко Михайлович, 1901, с. Балаклія Смілянського р-ну Черкаської обл. Підполковник інтендант. служби.

1918–1922: цукровий з-д, с. Балаклія Смілянського р-ну Черкаської обл., кочегар. 1922–1935: служба у лавах ЧА. 1935–1936: м. Жмеринка Вінницької обл., м. Шепетівка Хмельницької обл., м. Миколаїв, військторг, нач. відділення. 1939–1940: м. Одеса, військторг. 1940–1941: м. Харків, військторг, нач. відділення.

У черв. 1941 мобілізований до лав ЧА.

22.06.1941 – квіт. 1943: Півд. фр., 18 А, нач. арм. військторгу. Квіт. 1943 – серп. 1945: Північ.-Кавказ. фр., 56 А, нач. арм. військторгу; окр. Приморська А, Крим, нач. арм. військторгу.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

29.11.1955 звільнений у запас. Всесоюзна торгова палата, Харківське відділення, експерт.

Помер 19.03.1984 у м. Харків.

МЄДНИКОВ Іван Григорович, 1917, с. Бєлавка Воротинського р-ну Нижньогородської обл., РФ. Капітан, ст. офіцер Красноградського РВК Харківської обл.

У 1937 закінчив Нижньогородський технікум радянської торгівлі.

У верес. 1938 призваний до лав ЧА Воротинським РВК Нижньогородської обл.

Груд. 1941 – берез. 1942: Шкотовське піхотне училище, Приморський край, курсант.

Лип. 1942 – жовт. 1942: Воронез. фр., 253 окр. сбр, ком. взв., ком. стр. роти. 22.10.1942 під час боїв в р-ні с. Тербуни Липецької обл. поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 4387, с. Хлівне Липецької обл. Лип. 1943 – серп. 1943: Півд.-Захід. фр., 22 опрос, в резерві.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

1943–1958: служба у Шевченківському, Барвінківському, Зачепилівському, Красноградському РВК Харківської обл. У трав. 1958 звільнений у запас. Працював товарознавцем у будмонтажному управлінні Харківської облспоживспілки, інженером-комплектувальником на Харківській експедиційно-комплектувальній базі.

Помер 19.12.1980 у м. Красноград Харківської обл.

МИКОЛЮК Григорій Федорович, 1903, смт Сатанів Городоцького р-ну Хмельницької обл. Ст. лейтенант. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив Харківський інж.-пед. ін-т. 1937–1938: ХТЗ, інженер. 1938–1941: Харківський трест «Теплоконтроль», інженер.

У 1941 добровільно вступив у партизанський загін. Лип. 1941 – жовт. 1941: 2-й Харківський партизанський загін, Київська обл., рядовий. Із 19.10.1941 перебував у оточенні, полоні. У груд. 1941 здійснив втечу з Житомирського табору. До 2.05.1944 знаходився на окупованій території Харківськіої і Хмельницької обл. У 1944, після визволення України, мобілізований до лав ЧА. Трав. 1944 – листоп. 1945: 2-й Прибалт. фр., 1192 сп 357 сд, ком. стр. взв.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

20.09.1945 звільнений у запас. Харківський турбогенераторний з-д ім. Кірова, інженер.

Помер у 1999.

МИНЧИК Василь Дмитрович, 1910, смт Кірове Донецької обл. Капітан, нач. зв'язку 1446 самохід. артп 105 сд 5 гв. ТА. Інвалід ВВВ.

1928–1930: шахта № 23, м. Макіївка Донецької обл., забійник.

20.10.1930 призваний до лав ЧА Слов'янським МВК Донецької обл.

У жовт. 1933 закінчив полкову школу, 1 кп 1 кд 1 кк Українського ВО. У 1936 закінчив Слов'янський залізничний технікум Донецької обл.

27.09.1941 мобілізований до лав РСЧА Слов'янським МВК Донецької обл.

У берез. 1942 закінчив КУКС при Сталінградському училищі зв'язку за спеціальністю ком. взв. зв'язку. Із берез. 1942: Сталінград. фр., 87 гв. артп 37 гв. десант. див.; 616 артп 184 артд 7 А, ком. взв. зв'язку, нач. зв'язку д-ну. 24.09.1942 легко поранений, ЕГ № 999, м. Ульяновськ. Груд. 1942 – груд. 1944: Степ., 2-й Укр., 2-й Білорус. фр., 108 вптап 29 тк 5 гв. ТА, нач. зв'язку полку. Лют. 1945 – трав. 1945: 2-й Білорус. фр., 1446 самохідний артп 105 сд 5 гв. ТА, нач. зв'язку полку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1.12.1945 звільнений у запас. Із 1946: Краснолиманська МТС, парторг. Щуровська сільрада Краснолиманського р-ну, голова. Балаклійський автопарк Харківської обл., токар.

Помер 14.10.1996 у м. Балаклія Харківської обл.

МИРОНЕНКО Марія Василівна, 1918, м. Хорол Хорольського р-ну Полтавської обл. Ст. лейтенант медслужби, нач. аптеки – фельдшер 2509 зеніт. артп 17 мех. див. 5 Уд. А. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчила 2 курси медінституту, м. Ставрополь, РФ.

20.01.1941 добровільно призвана до лав ЧА Ставропольським МВК.

12.09.1942–22.12.1942: Закавказ. фр., 83 винищ. тб, фельдшер. 22.12.1942 тяжко поранена поблизу м. Кіровоград. 22.12.1942–4.02.1943: ЕГ у м. Баку, Азербайджан, на лікуванні. 2.05.1944–16.06.1944: 3-й Укр. фр., 110 гв. гарм. артп РГК, фельдшер. Легко поранена 16.03.1944 під час взяття с. Милове Бериславського р-ну Херсонської обл.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

8.04.1946 звільнена у запас. 1950–1954: райсанстанція Першотравневого р-ну Донецької обл., пом. сан. лікаря. Із 8.09.1956: Добровільська лікарня Близнюківського р-ну Харківської обл.

Померла 13.02.2002 у смт Близнюки Харківської обл.

МИСЮРОВ Володимир Федорович, 1918, с. Бронепілля (кол.) Ленінського р-ну, Крим. Майор, нач. пункту наведення, ст. офіцер-навідник, Харківська див. ППО ЧА.

У 1933 закінчив 7 класів НСШ. 1933–1936: с. Новопокровка Красногвардійського р-ну, Крим, колгоспник.

18.05.1940 добровільно призваний до лав ЧА Феодосійським МВК, Крим. Трав. 1940 – лип. 1941: курсант Качинської Червонопрапорної військ. авіашколи пілотів ім. М'ясникова.

Серп. 1942 – лип. 1943: 234 винищ. ап 105 винищ. ад 10 винищ. ак ППО, льотчик. Лип. 1943 – листоп. 1944: 961 винищ. ап 10 винищ. ак ППО, льотчик.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

12.07.1960 звільнений у запас. Із 1963: райжитлоуправління Червонозаводського р-ну, м. Харків, технік. Із 1965: контора нежитлового фонду Харківського міськжитлоуправління, інженер. 1971–1974: ЖЕК Харківського міськжитлоуправління, нач. відділу.

Помер 1.12.1995 у м. Харків.

МИХЕЛЕВИЧ Володимир Савелійович, 1921, м. Харків.

У 1939 вступив до Харківської консерваторії по класу скрипки.

У 1941 мобілізований до лав ЧА.

Проходив службу у запасному полку м. Маріуполь Донецької обл., потім відкомандирований на військовий ф-т Московської консерваторії. У лип. 1942, після закінчення консерваторії, направлений на Калінінський фр. військовим диригентом. Служив командиром стр. взв., потім – керівником самодіяльності на передньому краї.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Нагрудний знак «За відмінну працю» Міністерства культури.

У 1946 демобілізований. У 1949 з відзнакою закінчив Харківську консерваторію. 1949–1983: педагог по класу скрипки і диригент симфонічного оркестру Харківської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату.

МІНЕНКО Полікарп Степанович, 1912, с. Новодмитрівка Сахновщинського р-ну Харківської обл. Капітан, заст. ком. бат. Інвалід ВВВ.

Закінчив 7 класів, у 1931 – школу ФЗУ з-ду хім. промисловості № 4, м. Донецьк. Жовт.1931 – жовт.1932: хімкомбінат ім. Леніна, м. Березники Пермської обл., лаборант-апаратник.

10.10.1932 призваний до лав ЧА Слов'янським РВК Донецької обл. Січ. 1935 – жовт. 1937: курси Харківського педагогічного ін-ту. Жовт. 1939 – верес. 1941: школа НКВС ім. Куйбишева, м. Ленінград, слухач.

10.09.1941 призваний до лав ЧА Ленінградським МВК. Із верес. 1941: Ленінград. фр., винищ. б-н НКВС, ком. взв. 20.10.1941–15.01.1942: ЕГ № 273, на лікуванні через поранення. 16.01.1942–15.03.1942: курси удосконалення політскладу, Московський ВО, слухач. 15.03.1942–20.10.1942: Сталінград. фр., 510 сп 299 сд 64 А, політрук роти. 20.10.1942–15.04.1943: Брянський фр., 266 сп 88 гв. сд, політрук роти. 15.08.1943–16.02.1944: Півд.-Захід..фр., 269 сп 88 гв. сд, заст. ком. бат. з політчастини. 15.05.1944–20.02.1945: 1-й Білорус. фр., 149 арм. зсп, 269 сп 88 гв. сд 8 гв. А, заст. ком. бат. з політчастини. Був неодноразово поранений та контужений.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

12.02.1948 звільнений у відставку. Листоп. 1949: 6 ВОХР, ст. Лозова, заст. ком. з політчастини.

Помер 13.08.1985 у м. Первомайський Харківської обл.

МІНЧЕНКО Олександр Якович, 1923, Верховський р-н Орловської обл., РФ. Капітан, пом. нач. техчастини 59 гв. тп 131 мсд 6 А.

1939–1941: колгосп «Більшовик», Сумська обл., тракторист.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Краснопільським РВК Сумської обл.

Серп. 1941 – лют. 1942: Північ.-Захід..фр., 22 окр. ремонтно-відновлювальний б-н зв'язку 22 окр. бр. зв'язку, зв'язківець. 28.02.1942 поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 1361, м. Сокол Вологодської обл. У серп. 1942 закінчив Калінковицьке піхотне училище, м. Рибінськ Ярославської обл., РФ. Листоп. 1942 – квіт. 1943, листоп. 1943 – берез. 1944: Сталінград., 1-й Укр. фр., 41 окр. тп (41 самохід. артп) 4 тк, ком. башти. У квіт. 1945 закінчив Полтавське танкове училище.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

По війні продовжував службу у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, у Білоруському, Північному ВО. У листоп. 1963 звільнений у запас. Із 1964: Харківський машинобудівний з-д «Серп і Молот», інженер-технолог, техніктехнолог, майстер ділянки зв'язку.

Помер 27.11.1994 у м. Харків.

МІРОШНИК Іван Павлович, 1909, с. Велика Цапівка (кол.) Золочівського р-ну Харківської обл. Інвалід ВВВ.

У 1941 призваний до лав ЧА Золочівським РВК Харківської обл.

Рядовий, піхотинець, учасник боїв за Сталінград. У 1943 на Дніпрі був тяжко поранений.

Орден Вітчизняної війни I ст.

У 1944 демобілізований. Проживав у с. Цапівка. Працював столяром у колгоспі «Україна».

Помер 28.12.2003. Похований: с. Цапівка Золочівського р-ну Харківської обл.

МІРОШНИКОВ Олександр Якович, 1919, с. Голубіно Новооскольського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Мол. лейтенант, авіатехнік 812 навч. ап Чугуївського військ. авіучилища льотчиків 69 ПА Київського ВО.

У 1936 закінчив Воронезьку школу ФЗУ за спеціальністю електромонтера.

15.10.1938 добровільно призваний до лав ЧА Хабаровським РВК Хабаровського краю. 15.10.1938–30.09.1939: Амурська військ. флотилія, Хабаровська ремонтна база, червонофлотець. 7.11.1940 закінчив Іркутське військ. авіац.-тех. училище.

15.11.1941–9.05.1945: Півд.-Захід. фр., 738 винищ. ап 127 винищ. ад 21 ПА ППО. 15.09.1943 був легко поранений поблизу м. Маріуполь Донецької обл.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

2.01.1947 звільнений у запас. Із 1947: Львівський міжобласний спиртотрест, гол. інженер спиртозаводу. 1952–1953: служба у лавах Рад. А. Із 1953: Роганська картонна ф-ка, нач. цеху; Харківський спиртотрест, ст. інженер.

Помер 6.11.1998 у смт Рогань Харківського р-ну Харківської обл.

МІЩЕНКО Михайло Федотович, 1919, с. Вознесенка Буринського р-ну Сумської обл. Майор, нач. постачання ПММ 75 гв. тд.

У 1938 закінчив педагогічний технікум у м. Суми. 1.09.1938–29.11.1939: початкова школа у с. Вознесенка Буринського р-ну Сумської обл., учитель.

29.11.1939 призваний до лав ЧА Буринським РВК Сумської обл.

2.02.1940–12.03.1940: учасник радянсько-фінляндської війни у складі 376 гауб. артп РГК, курсант, ст. розвідник.

22.06.1941–28.10.1941: Захід. фр., у складі 376 гауб. артп РГК, пом. ком. взв. 28.10.1941–11.08.1942: Півд., Північ.-Кавказ. фр. у складі польового управління фронту, пом. ком. взв., шофер.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

14.12.1966 звільнений у запас. В/ч № 36986, інженер.

Помер 14.02.1974 у м. Чугуїв Харківської обл.

МОЗГОВИЙ Василь Петрович, 1919, м. Харків, Жихар. Ст. лейтенант, ст. офіцер батареї. Інвалід ВВВ.

15.08.1937 призваний до лав ЧА добровільно Харківським ОВК. 15.08.1937 – серп. 1939: курсант Севастопольського училища зеніт. артилерії.

22.06.1941–6.10.1941: Півд.-Захід. фр., 392 окр. зеніт. артд-н 62 сд 5 А, ком. батареї. 6.10.1941–9.05.1945: Захід., Півд.-Захід., 1-й Укр. фр., 3 гв. кп 1 гв. кд 1 гв. кк, ком. батареї ППО; 26 окр. зеніт. артд-н 1 гв. кд 1 гв. кк, ком. зеніт.-кулемет. ескадрону, ком. взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

19.12.1955 звільнений у запас. Завод «Світло шахтаря», м. Харків, інженер-диспетчер.

Помер 27.10.1991 у смт Покотилівка Харківського р-ну Харківської обл.

МОЛЧАНОВ Георгій Михайлович, 1921, м. Харків. Ст. лейтенант, нач. зв'язку артд-ну 84 мех. полку 23 мех. див. Інвалід ВВВ.

У верес. 1939 добровільно вступив до Харківського училища зв'язку, яке закінчив у черв. 1941.

Лип. 1941 – серп. 1941: Півд.-Захід. фр., 49 окр. б-н зв'язку, ком. роти пересувних засобів зв'язку. Під час боїв в р-ні м. Умань потрапив у полон. Серп. 1941 – верес.

1941: знаходився у таборі військовополонених у м. Кіровоград. У верес. 1941 здійснив втечу, перебував на окупованій території Борисовського р-ну Бєлгородської обл. Лют. 1943 – серп. 1943: Воронез. фр., 957 сп 309 сд, ком. лінійного взв. зв'язку. 16.08.1943 під час боїв в р-ні ст. Боромля, Сумська обл., отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 1395. Груд. 1943 – трав. 1945: 615 сп 167 сд, ком. взв. зв'язку; 4-й Укр. фр., 576 артп 167 сд, ком. нач. полку.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За оборону Києва».

У серп. 1946 звільнений у запас. У 1949 закінчив курси креслярів-конструкторів. Працював інженером «Хардіпротранс».

Помер 9.05.2003 у м. Південне Харківського р-ну Харківської обл.

МОРОЗ Василь Митрофанович, 1914, с. Андріївка Близнюківського р-ну Харківської обл. Підполковник, заст. ком. з постачання 28 окр. корпусного винищ.-протитанк. артд-ну. Інвалід ВВВ.

У 1931 закінчив профтехшколу у м. Дружківка Донецької обл., у 1933 – Слов'янський педтехнікум, у 1936 – Слов'янський педінститут Донецької обл. 1933–1936, 1938–1941: директор НСШ № 10 м. Костянтинівка Донецької обл.

1936–1938: строкова служба у лавах ЧА.

У січ. 1942 мобілізований.

Лют. 1942 – трав. 1945: Півд. фр., 56 окр. атб 56 А, політрук роти; курси «Выстрел», м. Тбілісі, Грузія, слухач; Північ.-Кавказ. фр., 9 гв. сбр 10 гв. ск, ком. роти автоматників; 4-й Укр. фр., 109 гв. сд 28 А, ком. 105 окр. гв. розвідроти; Московські Червонопрапорні вищі розвід. КУОС, м. Москва; 2-й Білорус. фр., пом. нач. 2-го відділення розвідвідділу штабу фр. Під час боїв був поранений: 28.08.1942 в р-ні м. Гарячий Ключ Краснодарського краю, 17.04.1943 та 16.05.1943 поблизу ст-ці Кримська Краснодарського краю.

Ордени: Червоного Прапора (два), Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні служив у Прикарпатському ВО. У листоп. 1955 звільнений у запас. Працював ст. майстром у конторі газового господарства м. Дрогобич Львівської обл., заст. нач. житлово-комунального відділу Лозівського ковальсько-механічного з-ду Харківської обл.

Помер 5.03.1996 у м. Лозова Харківської обл.

МОРОЗ Григорій Федорович, 1925, с. Локня Сумської обл.

У 1939 закінчив 7 класів НСШ м. Харків.

У 1941 закінчив 1-й курс залізничного технікуму. 1941–1943: проживав на окупованій території.

У серп. 1943 мобілізований до лав ЧА. У листоп. 1944 в одному з боїв Східно-Карпатської операції (4-й Укр. фр.) був тяжко поранений. Після лікування брав участь у війні з Японією, Забайкальський фр.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., Богдана Хмельницького, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією», Жукова, ювілейні. Трудові нагороди: медаль «Ветеран праці».

У 1947 демобілізований. Закінчив Харківський авіатехнікум. Працював на Харківському машинобудівному з-ді «ФЕД», потім на з-ді «Електроприлад» майстром, ст. майстром, нач. ВТК.

Помер 7.12.2012. Похований: клад., вул. Клочковська.

МОРОЗ Тимофій Васильович, 1914, с. Степанівка Краснокутського р-ну Харківської обл. Майор, ком. зеніт. артд-ну 59 гв. мех. полку 18 гв. мех. див. 20 гв. ск Київ. ВО.

У 1931 закінчив 7 класів Краснокутської НСШ. 1932–1934: колгосп ім. Сталіна, с. Степанівка, колгоспник. У січ. 1936 закінчив

2 курси Читинської школи військ. техніків залізн. транспорту, у серп. 1936 – Дніпропетровський транспортний технікум.

1.10.1936 призваний добровільно до лав ЧА через 2-е Київське артучилище, яке закінчив у лип. 1938. 28.12.1938 закінчив нормальний курс 1-го Ленінградського артучилища ім. Червоного Жовтня, у серп. 1943 – арт. КУОС Далекосхід. фр. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 869 артп 388 сд 15 А, нач. штабу д-ну.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Японією», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

15.10.1952 закінчив Вищу офіцерську штабну артшколу. 16.12.1955 звільнений у запас. Із 1956: готель «Інтурист», м. Харків, зав. зали ресторану. Півд. залізниця, трест дорожніх ресторанів та буфетів, директор госпрозрахункового відділення вагонів-ресторанів. Харківський молокоторг, заст. завідувача.

МОСКАЛЕНКО Микола Іванович, 1926, с. Закутнівка Первомайського р-ну Харківської обл.

У 1940 закінчив 7 класів Закутнівської семирічної школи, потім навчався в спецшколі м. Харків. Працював трактористом у колгоспі «Іскра Леніна». Із 19 жовт. 1941 по 20 січ. 1942 перебував на території, окупованій фашистами. Після звільнення Закутнівки частинами ЧА пішов добровольцем у діючу армію. Після навчання його направили в мінометний батальйон 687 сп 393 сд. Брав участь у боях із фашистами в селах Кіптівка й Миронівка, у прориві ворожої оборони поблизу с. Верхня Орілька. Із боями пройшли до околиці м. Красноград, після чого частину було перекинуто в р-н Сахновщини. Після дводенних оборонних боїв з окупантами полк відступив на схід. Під час прориву ворожого кола в с. Бунакове вийшли на рубіж річки Донець, але далі прорватися не вдалося. 3 черв. 1942 Микола потрапив у полон поблизу с. Протопопівка Ізюмського р-ну. Але незабаром йому вдалося втекти з колони полонених, і разом з командиром роти, ст. лейтенантом, він повернувся додому. Із лип. 1942 й до початку лют. 1943 знову перебував у фашистській окупації. На початку лютого 1943 Закутнівку знову звільнили від фашистів.

«У серпні 1943 ми, хлопці призовного віку, були направлені до Олексіївського (нині Первомайського) райвійськкомату, – згадував ветеран. – У село прийшли 24 вересня, звідки були призвані в діючу армію, потім мене відправили в запасний полк. Полк готував саперів для фронту. Навчалися по 12 годин на добу. Був направлений у 5-й інженерно-саперний батальйон 11 штурмової інженерно-саперної Запорізької бригади РГК. У зимовий період 1944 проходили важкі бої зі звільнення Правобережної України. У складі своєї військової частини я брав участь у цих боях. Мені, крім саперних обов'язків, вручили зброю, автомат ППШ і рушницю ПТР. Я був першим номером, а другим номером – житель с. Миронівка Федір Ківш. У січні 1944 нашому батальйону поставили завдання заволодіти с. Ново-Миколаївка під Кривим Рогом. Бій був важким: лютий і березень 1944 в Україні видалися теплими. У цих умовах довелося будувати мости, робити в страшній грязюці переходи по 30 км. Тили військ відстали, мало було боєприпасів, продуктів харчування, але і в цих умовах ЧА наполегливо, з важкими боями, рухалася на захід. У квітні 1944 з боями наші війська вибили противника з Правобережної України, і війська 3-го Укр. фр. захопили плацдарм на західному березі Дністра. У травні 1944 батальйон в окопах тримав оборону в р-ні м. Григоріополь, Молдова. Червень – липень 1944: ЧА готувалася до наступу на Центр. фр. зі звільнення Білорусі. 8-а гв. А була перекинута в центр. У цей час мені присвоїли звання мол. сержанта і призначили на посаду ком. саперного батальйону. 20 серпня 1944 війська 2-го і 3-го Укр. фронтів перейшли в наступ. На час штурму ворожої оборони відділення разом з двома автоматниками було передано штурмовому взводу піхотної дивізії. Штурм і взяття нім-

ців і румунів пройшли успішно. За успішні бойові дії і виявлену при цьому стійкість і героїзм усе відділення нагороджено орденами й медалями. Мені вручили орден Червоної Зірки. У результаті героїчних боїв війська 3-го Укр. фр. звільнили Румунію, 9 вересня наш батальйон форсував річку Дунай. У важких боях у горах Югославії ми отримали героїчну підтримку Народно-визвольної армії Югославії і всього югославського народу. Після звільнення почалася важка і небезпечна робота саперів. Бійці наших рот почали розмінування начиненого мінами м. Белграда. Було перевірено і розміновано кожний будинок, площі, парки, пристані, фабрики, заводи. У грудні 1944 ми переправились через Дунай, з боями заволоділи м. Печ і вийшли до кордонів Австрії. У результаті тритижневих боїв 13 квітня столицю Австрії було взято. Усі солдати, які брали участь у боях за звільнення Відня, були нагороджені медалями «За взяття Відня». День Перемоги ми зустріли у Відні. У жовтні 1950 я демобілізувався. Спочатку, після повернення додому, працював на пошті, потім у колгоспі».

Ю. Задорожній, М. Токарчук
«Слобідський край», 30.05.2013

МОСЬКІН Володимир Якович, 1923, м. Тула, РФ. Гв. лейтенант медслужби, ком. взв. носіїв 206 гв. сп 68 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У 1941 призваний до лав ЧА Плавським РВК Тульської обл.

Лип. 1941 – лип. 1942: Військ.-мед. училище ім. Щорса, м. Ленінград, курсант.

Лип. 1942 – лют. 1943: Степ. фр., 66 А, фельдшер; Сталінград. фр., 206 гв. сп 69 гв. сд, фельдшер. Серп. 1943 – січ. 1944: 2-й Укр. фр., 206 гв. сп 69 гв. сд, ком. взв. У груд. 1943 поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 5414, м. Єсентуки Ставропольського краю.

У січ. 1945 звільнений у запас. Працював науковим співробітником УНДІ ортопедії і травматології ім. Ситенка, м. Харків.

Помер.

МУРАШКО Петро Юхимович, 1921, с. Ошитки Вишгородського р-ну Київської обл. Лейтенант, інструктор РВК.

У 1937 закінчив Валківську семирічну школу, у 1941 – Валківський веттехнікум.

19.07.1941 призваний до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл.

19.07.1941–8.02.1942: Півд.-Західний фр., 812 сп 304 сд 38 А, ветфельдшер польового ветлазарету. Закінчив шестимісячні КУКС. Із 29.11.1942: Сталінград. фр., 455 мсб 4 мсбр 4 тк, ком. взв. 29.11.1942 тяжко поранений поблизу м. Калач, ЕГ № 3636, с. Озинки Саратовської обл., на лікуванні.

Медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

25.12.1945 звільнений у запас. 15.06.1946 – листоп. 1949: Валківська райветаптека, асистент аптекаря, зав. ветаптеки. Лют. 1950 – верес. 1952: Валківська райветлікарня, ветфельдшер.

Помер 5.05.2002 у м. Валки Харківської обл.

Н

НАВРОЦЬКИЙ Ігор Васильович, 1922, с. Журавичі Рогачевського р-ну Гомельської обл., Білорусь. Технік-лейтенант, ст. технік з приладів 242 гв. артп. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів Харківської СШ.

9.11.1940 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків. Листоп. 1940 – черв. 1941: м. Лепель, 360 гауб. артп, рядовий.

Черв. 1941 – квіт. 1942: Ленінградське артучилище зенітної артилерії, м. Томськ, РФ, курсант, прискорений курс, за спеціальністю техніка з приладів. Квіт. 1942 – лют. 1945: 1082 зеніт. артп, Сталінградський корпусний р-н ППО, технік артилерії; Мурманський корпусний р-н ППО, технік з приладів.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

8.08.1946 звільнений у запас. У 1953 закінчив ХПІ, інженерно-фізичний ф-т за спеціальністю металофізика. 20.03.1953 – груд. 1964: Укр. НДІ металів, м. Харків, мол., ст. науковий працівник, керівник групи, нач. лабораторії. Із 1964: УЗПІ, ст. викладач. Кандидат наук.

НАГОРНИЙ Сергій Андрійович, 1912, с. Витязівка Бобринецького р-ну Кіровоградської обл. Нач. групи робіт з електроспецобладнання.

1933–1934: зернорадгосп Братського р-ну Миколаївської обл., тракторист.

22.10.1934 призваний до лав ЧА Кіровоградським МВК.

22.06.1941–9.05.1945: Північ.-Кавказ., Півд., Закавказ., 4-й Укр., 1-й Білорус. фр., 277 бап 73 бад, 219 бад 4 ПА, технік; 132 бад 4 ПА, заст. інженера.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

З-д залізобетонних конструкцій № 9, м. Харків, технік.

Помер 3.04.1990.

НАДЕНЕНКО Микола Іванович, 1911, смт Глушково Курської обл., РФ. Ст. лейтенант, Резерв Уральського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1928 закінчив 8 класів СШ у смт Глушково, у 1933 – Орловські фінансово-економічні курси. 1933–1934: податковий інспектор Глушковського райфінвідділу.

5.11.1934 призваний до лав ЧА Рильським РВК Курської обл.

Січ. 1942 – жовт. 1942: Північ.-Захід. фр., 397 сд 1 Уд. А, ст. писар штабу, зав. діловодства, пом. нач. 4-го відділу штабу. Був поранений 30.09.1942 поблизу м. Стара Руса Новгородської обл., ЕГ № 1932, м. Красноуральськ Свердловської обл., РФ.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

У трав. 1943 звільнений у запас через хворобу. Із 1943: Свердловський облфінвідділ, інспектор; Курський облфінвідділ, ревізор. У 1962 закінчив Всесоюзний заочний фінансово-кредитний технікум.

Помер 1.09.1994 у м. Харків.

НАДТОЧІЙ Василь Олексійович, 1918, ст. Роговська, Краснодарський край, РФ. Мол. лейтенант. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 10 класів СШ у м. Городня Чернігівської обл. У 1937 добровільно став до лав ЧА. 1937–1938: курсант 1-го прикордонного училища ім. Ворошилова, м. Ленінград. 1938–1939: вихователь дитбудинку, м. Городня.

У 1940 призваний до лав ЧА Городнянським РВК. У лип. 1940 закінчив КУКС запасу.

Черв. 1941 – серп. 1941: Півд.-Захід. фр., 519 сп 102 сд, ад’ютант ст. б-ну. Серп. 1941 – трав. 1942: перебував на окупованій території у м. Городня. Трав. 1942 – квіт. 1943: партизанський загін ім. Щорса партизанського з’єднання ім. Федорова, ком. роти. У квіт. 1943 під час боїв у Білорусі отримав поранення, перебував на лікуванні у госпіталі в м. Москва.

Медалі: «Партизанові Вітчизняної війни» І ст., «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У січ. 1944 звільнений у запас. Працював у Городнянській райспоживспілці. Із 1959: п/с № 67, м. Харків, інженер, нач. бюро.

Помер 9.10.1998 у м. Харків.

НАДТОЧІЙ Семен Несторович, 1923, с. Циркуни Харківського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. бат. 40 гв. гарм. артбр 9 гв. гарм. артд. Інвалід ВВВ.

У черв. 1941 закінчив Харківську СШ.

8.08.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків. 14.04.1942 закінчив Дніпропетровське артучилище.

14.04.1942–25.09.1942: Півд. фр., 813 артп 296 сд 37 А, ком. вогневого взв. 25.09.1942–25.02.1943: перебував в ото-

ченні та мешкав на окупованій території Харківської обл. 25.03.1943–6.05.1944: Воронез. фр., 8 зап. артп, ком. взв. 6.05.1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 808 артп 253 сд, ком. взв.; 33 гарм. артбр, ком. взв.; 9 гв. гарм. артд, 40 гв. гарм. артбр, ком. бат.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

10.08.1946 звільнений у запас. У серп. 1951 закінчив автомобільний ф-т ХАДІ. Із 1951: Харківський механічний з-д «Лісмаш», заст. нач. цеху, нач. цеху. Харківський ін-т радіофізики та електроніки АН УРСР, гол. інженер дослідного виробництва.

Помер 12.01.2001 у м. Харків.

НАЗАРЕНКО Іван Якович, 1917, с. Голубіно Новооскільського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Майор техслужби, інженер із експлуатації і ремонту авіаобладнання 855 окр. гв. мінно-торпедного ап.

Верес. 1935 – серп. 1937: технікум механізації сільського господарства, м. Новий Оскіл Бєлгородської обл., студент.

8.10.1937 призваний до лав ЧА за спецнабором Курським обкомом ВЛКСМ.

Жовт. 1937 – листоп. 1939: Військ.-морське авіатехучилище ім. Молотова, курсант.

9.08.1945–3.09.1945: участь у війні з японськими мілітаристами у складі 1 ае 19 ап ВПС ТОФ, механік авіац.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За визволення Кореї» (КНДР).

21.08.1963 звільнений у запас. Із 17.09.1964: Миколаївський морський клуб ДТСААФ, інструктор.

Помер 29.10.1996 у м. Ізюм Харківської обл.

НАЗАРЕНКО Леонід Павлович, 1921, с. Сніжків Валківського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. мін. взв. 126 сп НКВС Уральської див. Інвалід ВВВ.

У 1940 призваний до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – січ. 1942: слухач Саратовського прикордонного училища. Січ. 1942 – берез. 1943: Ленінград. фр., 288 мотомех. полк військ НКВС, ком. стр. взв.; 126 сп НКВС Уральської див., ком. мін. взв. У берез. 1943 був тяжко поранений, ЕГ № 1648, м. Бузулук Оренбурзької обл., РФ.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

6.02.1945 звільнений у запас через хворобу. Із 1958: комбінат комунальних підприємств Валківського міськкомгоспу, ст. бухгалтер, статистик. 1964–1966: Валківське домоуправління, бухгалтер.

Помер 1.12.1995 у м. Харків.

НАЗАРОВ Костянтин Федорович, 1916, с. Кравково Ніколаєвського р-ну Ульяновської обл., РФ. Майор медслужби, ст. лікар 191 тп 41 мсд 15 А, Далекосхідний ВО. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив НСШ, у 1935 – медробітфак, м. Ашгабат, Туркменістан, у жовт. 1940 – Ашгабатський медінститут.

22.10.1940 призваний до лав ЧА Ашгабатським МВК, Туркменістан.

2.07.1941–2.08.1941: Захід. фр., 875 сп 158 сд, мол. лікар. 23.11.1941–4.01.1942: 32 мед. евакопункт, у резерві. 4.01.1942–15.05.1942: Крим. фр., 3 окр. б-н охорони польового управління штабу; 91 окр. інж. б-н, 47 А, мол. лікар. 2.08.1941 був поранений у боях на Смоленському напрямі, ЕГ № 1549. 15.05.1942 був контужений на Крим. фр., ЕГ № 3264, м. Астрахань, РФ.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» ІІ ст.

3.03.1960 звільнений у запас. Із 1963: станція швидкої допомоги, м. Харків, лікар.

Помер 1.02.1993 у м. Харків.

НАЙДА Прокіп Федорович, 1916, с. Мокра Ельмута Пролетарського р-ну Ростовської обл., РФ. Підполковник, нач.

артозброєння 25 гв. мсд 4 А, Закавказький ВО.

У 1931 закінчив 7 класів, ст. Пролетарська, Ростовська обл., у 1933 – школу ФЗУ.

14.02.1938 призваний на строкову службу до лав ЧА Слов'янським РВК Краснодарського краю, РФ. 14.02.1938–21.06.1938: курсант полкової школи, в/ч 7071, Північ.-Кавказ. ВО. У груд. 1939 закінчив Тульське збройно-технічне училище.

22.06.1941–17.03.1942: Карел. фр., 337 сп, технік; 611 сп, нач. артпостачання. 17.03.1942–9.05.1945: Північ.-Захід., 2-й Прибалт., 1-й Білорус. фр., 66 гв. сп 23 гв. сд, нач. артпостачання.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

12.11.1960 звільнений у запас. Із 1969: з-д «Електроприлад», м. Харків, диспетчер.

Помер 1.04.1995 у м. Харків.

НАКОНЕЧНИЙ Микола Митрофанович, 1923, с. Вольно-Донське Морозовського р-ну Ростовської обл., РФ. Капітан, заст. ком. бат. з політчастини школи сержантського складу 32 зеніт. артд. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 7 класів СШ м. Морозовськ, у 1940 – школу механізаторських кадрів. Працював слюсарем на Морозовській МТС.

5.12.1941 призваний до лав ЧА Морозовським РВК Ростовської обл. Груд. 1941 – трав. 1942: курсант полкової школи. Лип. 1942 – верес. 1943: Сталінград. фр., 119 загороджувальний загін, ком. відділення. Верес. 1943 – жовт. 1944: 1-й Білорус. фр., 303 сп 69 сд, ком. мін. обслуги. Був тричі поранений на 1-му Білорус. фр.: у жовт. 1943, у листоп. 1943 та у жовт. 1944.

Ордени: Червоної Зірки, Слави III ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У 1946 закінчив Військ.-політичне училище ім. Фрунзе, м. Нижній Новгород, РФ. 16.12.1955 звільнений у запас. Із 1956: з-д маркшейдерських інструментів, з-д з ремонту харчового обладнання, токар, м. Харків.

Помер 15.01.1996 у м. Харків.

НАМЛИНСЬКИЙ Михайло Іванович, 1916, с. Темирівка Гуляйпільського р-ну Запорізької обл. Ст. лейтенант, ад'ютант ескадрильї 19 ап ЦПФ ВПС Польської Народної Республіки. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив Гуляйпільський педтехнікум. Серп. 1940 – лип. 1941: слухач Смоленської школи пропаганди.

2.10.1941 призваний до лав ЧА Гришинським (кол.) РВК Донецької обл. 2.10.1941–9.05.1945: Захід. фр., політуправління фронту, 588 бао 45 ад дд, ст. інструктор з пропаганди. Серп. 1943 – серп. 1944: Харківська військ.-авіац. школа стрільців-бомбардирів, слухач. Серп. 1944 – січ. 1945: Єгор'євська військ.-авіац. школа пілотів, Московська обл., слухач. Січ. 1945 – трав. 1945: 19 ап Війська Польського. У 1942 і 1944 був контужений.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.10.1945 звільнений у запас. Із черв. 1947: Харківська трикотажна ф-ка «Динамо», нач. цеху, нач. відділу постачання. У 1959 закінчив Харківський інженерно-будівельний ін-т.

1.11.1999 виїхав на ПМП до Чехії.

НАСЄДКІН Григорій Тимофійович, 1918, м. Махачкала, Дагестан, РФ. Лейтенант, ком. мін. роти.

1934–1936: колгосп «Пам'ять Ілліча» Нижньогородської обл., РФ, колгоспник. У 1936 закінчив 7 класів НСШ, Нижньогородська обл. 1936–1937: пароплав «Бакинець» Каспійського пароплавства, м. Астрахань, матрос. У 1939 закінчив

3 курси Астраханського дорожньо-механічного технікуму.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА Кіровським РВК м. Астрахань. Жовт. 1939 – груд. 1941: полкова школа, 76 сп 36 мсд, курсант; курси мол. лейтенантів, Сретенське піхотне училище, Забайкал. ВО, курсант.

Груд. 1941 – квіт. 1942: Західф. фр., 512 сп 416 сд, ком. мін. взв. 15.04.1942 поранений у р-ні м. Дорогобуж Смоленської обл., РФ. Квіт. 1942 – черв. 1942: ЕГ № 5022, м. Москва, на лікуванні. Верес. 1942 – груд. 1943: Півд.-Західф., 3-й Укр. фр., 49 сп 58 сд, ком. мін. взв., ком. мін. роти. 27.09.1943 легко поранений у р-ні м. Запоріжжя. 4.12.1943 контужений поблизу м. Нікополь. Груд. 1943 – берез. 1944: ЕГ № 1687, на лікуванні. Берез. 1944–15.05.1944: 3-й Укр. фр., 20 опрос, у резерві.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.05.1944 звільнений у запас. Із 1944: Харківський хлібозавод № 4, Нова Баварія, майстер; Харківський з-д «Будмаш», розточник; Харківський хлібокомбінат № 4, пом. майстра.

Помер 24.03.1999 у м. Харків.

НАТАЛЬЧЕНКО Григорій Петрович, 1918, с. Мала Рогозянка Золочівського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, нач. відділу техконтролю 144 пересувної танкоремонтної бази.

1933–1934: з-д «Світло шахтаря», м. Харків, учень токаря. 1934–1939: з-д № 75 (з-д ім. Малишева), слюсар-складальник.

У груд. 1939 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – лют. 1942: Півд. фр., 14 окр. тп, ст. механік-водій; Північ.-Західф. фр., 69 окр. тб, механік-водій. 15.02.1942 під час боїв в р-ні м. Ржев Тверської обл., РФ, отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 2999. Лип. 1942 – лют. 1943: Чкаловське танкове училище (нині м. Оренбург), курсант; 2-е Київське артучилище, курсант. Лют. 1943 – трав. 1945: Воронез., 3-й Укр. фр., 1440 самохід. артп, технік танковий; 3-й Укр. фр., 144 пересувна танкоремонтна база, ком. ремонтного взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги».

У листоп. 1946 звільнений у запас. 1947–1955: автотранспортна контора «Південтрасбуд», м. Харків, комірник. Із 1956: автобаза № 5 тресту «Укргазнафтобуд», м. Харків, автоелектрик.

Помер 12.11.2000 у м. Харків.

НАТУС Абрам Павлович, 1923, м. Харків. Мол. лейтенант, ком. взв. мінних загороджень. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів. Верес. 1940 – верес. 1941: студент ХАІ. Верес. 1941 – січ. 1942: перебував в евакуації. Січ. 1942 – квіт. 1942: студент ХАІ у м. Казань, Татарстан, РФ.

У квіт. 1942 призваний до лав ЧА Молотовським (нині Совєтський) РВК м. Казань. Серп. 1942 – лют. 1944: курсант Ленінградського ордена Леніна Червонопрапорного військ.-інж. училища ім. Жданова, м. Кострома, РФ.

Лют. 1944 – трав. 1944: 183 б-н інж. загороджень 13 особливої бр. спецпризначення окр. Примор. А, мол. лейтенант, ком. взв. мінних загороджень. У трав. 1944 тяжко поранений під час боїв в р-ні м. Алушта, Крим, перебував на лікуванні в ЕГ № 3201, 1091.

У груд. 1944 звільнений у запас. У 1950 закінчив ХАІ. 1950–1958: ст. технолог на з-ді п/с № 231, м. Харків. 1958–1963: ст. інженер КБ з-ду «Теплоавтомат», м. Харків. Із 1963: нач. сектора центрального конструкторського техбюро електрообладнання ХЕМЗу.

Помер 29.03.2001 у м. Харків.

НАУМЕНКО Артем Ілліч, 1919, с. Циркуни Харківського р-ну Харківської обл.

До війни працював на підприємстві у м. Харків.

У листоп. 1940 призваний до лав ЧА на строкову службу Московським РВК м. Харків.

1941–1945: Карел. фр., 31 ск; 3-й Укр. фр., 26 А, сержант, механік арт. гармати.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За відвагу».

Після війни працював ковалем у радгоспі «Циркунівський» Харківського р-ну Харківської обл.

Помер у 2011 у с. Циркуни Харківського р-ну Харківської обл.

НАУМОВ Микола Петрович, 1920, Бєлгородський р-н Бєлгородської обл., РФ. Капітан, ад'ютант ае.

У груд. 1936 закінчив школу торговельно-товарознавчого учнівства. Груд. 1936 – лют. 1940: гастроном № 7, м. Харків, продавець.

У лют. 1940 добровільно став до лав ЧА через Харківський аероклуб. Лют. 1941 – серп. 1942: курсант Чугуївської військ. авіашколи пілотів.

1942–1945: проходив службу у Далекосхід. ВО. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 47 винищ. ап 32 винищ. ад 9 ПА, льотчик.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні проходив службу у авіац. військах Приморського ВО. У верес. 1957 звільнений у запас. Працював слюсарем-інструментальником у п/с № 115 (Харківський танкоремонтний з-д), на з-ді електроапаратури).

Помер 13.02.1995 у м. Харків.

НЕВЕЛИКИЙ Микола Кирилович, 1921, с. Олександрівка Харківської обл. Старшина надстрокової служби.

У 1937 закінчив 8 класів Харківської школи № 38. Лип. 1937 – черв. 1938: Харківський апаратно-радіаторний з-д, учень слюсаря. Черв. 1938 – верес. 1940: з-д № 35, м. Харків, слюсар. ХВВКІУ ім. Маршала СРСР Крилова, слюсар з ремонту приладів.

3.09.1940 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

3.09.1940–3.09.1941: бухта Совєтська Гавань, ТОФ, авіамоторист. 3.09.1941–9.10.1945: 3 авіарембаза ТОФ, бухта Совєтська Гавань, механік.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

23.04.1971 звільнений у запас. Із січ. 1978: обласний дитячий протитуберкульозний санаторій, робітник з обслуговування та ремонту будівель і споруд. Із трав. 1983: з-д «Радіореле», слюсар.

Помер.

НЕВЕЛЬСЬКИЙ Георгій Марцельович, 1910, Самарська обл., РФ. Полковник юстиції, заст. голови військ. трибуналу Півд.-Захід. округу ППО.

1932–1934: строкова служба у лавах ЧА. 1934–1941: студент, аспірант Харківського юридичного ін-ту.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Лип. 1941 – верес. 1941: Півд.-Захід. фр., член військ. трибуналу 300 сд. Листоп. 1941 – серп. 1942: Захід. фр., голова військ. трибуналу 42 сд. Серп. 1942 – трав. 1943: заст. голови військ. трибуналу 49 А. Листоп. 1943 – трав. 1945: голова військ. трибуналу 1 ПА, підполковник юстиції.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У лют. 1954 звільнений у запас. Працював викладачем Харківського юридичного ін-ту, адвокатом Харківської обласної колегії адвокатів.

Помер 30.09.1995 у м. Харків.

НЕВЄДОМСЬКИЙ Олексій Петрович, 1919, с. Боромля Тростянецького р-ну Сумської обл. Мол. лейтенант, нач. вузла зв'язку 45 окр. полку зв'язку 9 А. Інвалід ВВВ.

У 1940 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

1941–1942: Півд. фр., курси з підготовки ком. взв. зв'язку при в/ч № 1080, курсант. Трав. 1942 – лип. 1942: Півд. фр., 45 окр. полк зв'язку 9 А, нач. експедиції вузла зв'язку. У лип. 1942 пораненим по-

трапив у полон і був вивезений до Німеччини. У 1945 звільнений, пройшов спецперевірку у 18 зап. артп 10 сд, Смоленський ВО.

23.11.1945 звільнений у запас. Із 1951: завгосп школи, зав. клубу, смт Коротич; ст. комірник Харківської обласної КМТС сільгосптехніки.

Помер 26.03.1994 у смт Коротич Харківського р-ну Харківської обл.

НЕВОЛЬНИЧЕНКО Іван Миколайович, 1921, с. Старовірівка Шевченківського р-ну Харківської обл. Інженер-підполковник, ст. інженер з експлуатації аеродромів інж.-авіаційної служби тилу 8 окр. важкобомбард. ак. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 9 класів Чугуївської СШ.

2.09.1938 добровільно призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл. 1938–1940: курсант 2-го Вольського військ. авіатехнічного училища.

Черв. 1941 – серп. 1941: 93 далекобомбард. ап 18 ад дд, мол. авіатехнік. Серп. 1941 – трав. 1942: 98 далекобомбард. ап 24 ад дд, авіамеханік ланки ст. Трав. 1942 – черв. 1942: 911 сп 244 сд, ком. стр. взв. Серп. 1942 – листоп. 1942: 123 сп 62 сд, заст. ком. транспортної роти. Листоп. 1942–9.05.1945: 960 сп 299 сд, нач. військ. техслужби полку. 12.06.1942 поранений у боях за м. Харків.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

1.04.1964 звільнений у запас. Із 1969: ст. пом. нач. відділу з пенсійної роботи Орджонікідзевського РВК м. Харків. Із 1974: ЖЕК № 142 Орджонікідзевського р-ну, робітник з озеленення. Із 1981: ЖЕО, м. Харків, майстер.

Помер 1.10.2002 у м. Харків.

НЕДБАЙЛОВ Прокіп Арсентійович, 1920, с. Княжне Нововодолазького р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. взв. 935 окр. військ.-буд. б-ну 223-го управління військ.-буд. частини. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив 4 класи у м. Харків. Працював у колгоспі, із 1937 — столяром у артілі «Художні меблі».

У 1940 призваний до лав ЧА Нововодолазьким РВК Харківської обл.

22.06.1941–18.08.1941: Захід. фр., 1 мсп, рядовий. 12.10.1941–26.01.1942: Центр. фр., 709 сп 61 А, ком. відділення. 21.02.1942–10.06.1942: курси мол. лейтенантів при 61 А, Брянський фр., курсант. 10.06.1942–11.02.1943: Півд.-Захід. фр., 201 окр. тбр, ком. взв. 24.04.1943–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 4 б-н 1 фронтової бр., ком. взв. Поранений у верес. 1941 в боях за м. Ярцево Смоленської обл., 13.01.1942 у р-ні м. Ржев Тверської обл., 11.02.1943 на р. Сіверський Донець.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

Серп. 1945 – жовт. 1947: перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 21.05.1957 звільнений у запас. Із 1963 працював столяром у в/ч № 74218, м. Харків.

Помер 10.01.1995 у м. Харків.

НЕЖУРІН Василь Микитович, 1924, с. Нечаївка Беленіхінського (нині Прохоровського) р-ну Бєлгородської обл., РФ. Прапорщик, ст. інструктор роти.

У берез. 1943 призваний до лав ЧА Беленіхінським (кол.) РВК Бєлгородської обл.

Берез. 1943 – серп. 1943: Воронез. фр., 169 зсп, курсант; 722 сп, пом. ком. взв. 18.08.1943 отримав поранення під час боїв на Курській дузі, перебував на лікуванні в ЕГ № 5357, м. Тамбов, РФ. Листоп. 1943 – трав. 1945: 2-й Прибалт. фр., 375 зсп, пом. ком. взв.; 786 сп, старшина бат.

Медалі: «За бойові заслуги» (дві), «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст., ІІ ст. (дві).

У жовт. 1946 звільнений у запас. 1948–1976: Харківське гв. вище танкове училище, інструктор, ст. інструктор. Харківське АТП № 20102, стрілець.

Помер 6.04.2003 у м. Харків.

НЕМИРОВСЬКИЙ Рувим Мойсейович, 1917, м. Кременчук Полтавської обл. Мол. лейтенант, ст. інструктор 4-ї частини Свищевського РВК Пензенської обл., РФ. Інвалід ВВВ.

У 1930 закінчив 5 класів, у лип. 1933 – школу ФЗУ. Працював слюсарем на Кременчуцькій електростанції. У черв. 1937 закінчив робітфак Харківського поліграфічного ін-ту.

28.07.1941 призваний до лав ЧА Куйбишевським (кол.) РВК м. Ташкент, Узбекистан.

Січ. 1942 – черв. 1942: курсант Харківського військ. піхотного училища. Лип. 1942 – верес. 1942: Півд.-Захід., Сталінград. фр., 911 сп 244 сд, ком. взв. У боях за м. Сталінград 24.09.1942 тяжко поранений, ЕГ № 1676, м. Саратов, РФ.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

17.01.1946 звільнений у запас. У 1947 закінчив Львівський поліграфічний ін-т. Працював зав. кадрів на книжковій ф-ці ім. Фрунзе. Із 1953: нач. відділу техконтролю, нач. планово-виробничого відділу Харківської обласної друкарні.

Помер 1.10.2004 у м. Харків.

НЕРО Вальдемар Густавович, 1925, с. Антрошино (кол.) Павловського (нині Кіровського) р-ну Ленінградської обл., РФ. Підполковник, ст. помічник нач. оперативного відділу управління 1 залізн. корпусу. Інвалід ВВВ.

У 1943 закінчив 9 класів СШ, м. Ленінград.

11.09.1943 призваний до лав ЧА Кузедеєвським (нині Новокузнецький) РВК Кемеровської обл. Жовт. 1943 – верес. 1944: 3-й, 2-й Прибалт., Ленінград. фр., 354 сп 7 сд, рядовий, ком. гармати. 19.09.1944 поранений під час наступу на 3-му Прибалт. фр., ЕГ № 117, м. Ленінград.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

У верес. 1946 закінчив Західносибірське піхотне училище, у 1957 – Військ.-транспортну академію ім. Кагановича, згодом перейменовану у Військ. академію тилу і транспорту, м. Ленінград. 12.02.1976 звільнений у запас через хворобу.

Помер 10.08.1987 у м. Харків.

НЕСКОРОМНИЙ Андрій Іванович, 1923, с. Оболонь Семенівського р-ну Полтавської обл. Лейтенант, заст. ком. окр. штрафної роти. Інвалід ВВВ.

Січ. 1940 – лип. 1941: відділення зв'язку с. Платоновка Ханкайського р-ну Приморського краю, РФ, начальник.

28.07.1941 призваний до лав ЧА Ханкайським РВК Приморського краю, РФ. 28.07.1941 – верес. 1941: Далекосхід. фр., 3 навч. б-н 27 зап. бр. 1 А, ком. стр. відділ. 1.09.1941–29.10.1941: Захід. фр., 4 гв. сп 6 гв. сд 13 А, ком. стр. відділ. 29.10.1941 отримав легку контузію під час оборони м. Наро-Фомінськ Московської обл., ЕГ м. Тамбов, РФ, на лікуванні. 15.01.1942–21.02.1943: Брянський фр., 4 гв. сп 6 гв. сд, ком. стр. відділ.; прискорені курси мол. лейтенантів за спеціальністю ком. стр. взв., м. Лебедянь Липецької обл., курсант; прискорені КУКС за спеціальністю ком. стр. роти, слухач; 4 гв. сп 6 гв. сд 48 А, ком. стр. роти; 5 окр. штрафна рота 48 А, заст. ком. штрафної роти зі стройової частини. 21.02.1943 під час наступу на Орловському напрямі отримав тяжке поранення, ЕГ № 3150, м. Омутнінськ Кіровської обл., на лікуванні. 24.08.1943–25.09.1943: окр. резервна рота при відділі кадрів Московського ВО.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: медаль

«За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

25.09.1943 демобілізований у запас. 1.07.1961 – січ. 1964: Хорольський райвиконком Полтавської обл., нач. штабу ЦО. Із 1964: радгосп ім. 9-го січня Хорольського р-ну, управляючий фермами. У 1968 закінчив Полтавський сільгоспінститут. 1958–1960: Оболонська СШ, Полтавська обл., військкерівник.

Помер 17.08.2002 у сел. Жовтневе Золочівського р-ну Харківської обл.

НЕСТЕРЕНКО Анатолій Ілліч, 1916, с. Нестеренки Харківського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. самохід. установки артп. Інвалід ВВВ.

Серп. 1934 – листоп. 1937: Харківська бісквітна ф-ка, бригадир.

13.12.1937 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – верес. 1941: Захід. фр., 329 окр. сб, пом. ком. взв. 26.09.1941 тяжко поранений поблизу м. Кардимово Смоленської обл., РФ. Січ. 1942 – верес. 1942: 152 УР, пом. ком. стр. взв. Верес. 1942 – лют. 1943: Сталінград. фр., 349 УР, пом. ком. взв. Лют. 1943 – листоп. 1943: Степ., 2-й Укр. фр., 27 гв. окр. тбр, ком. протитанк. гармати.

Орден Червоного Прапора, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.06.1946 звільнений у запас. З-д ім. Леніна, м. Харків, слюсар-складальник.

Помер 14.06.1996.

НЕСТЕРЕНКО Володимир Григорович, 1921, Новотроїцький р-н Херсонської обл. Ст. лейтенант, технік відділення зберігання озброєння артскладу № 735.

У 1936 закінчив 8 класів у м. Макіївка Донецької обл.

У жовт. 1940 призваний до лав ЧА РВК м. Запоріжжя.

Жовт. 1940 – черв. 1941: 64 гауб. артп 53 сд, курсант.

Лип. 1941 – трав. 1945: Захід., Калінінський, 1-й Прибалт., 3-й Білорус. фр., 64 гауб. артп РГК, ком. радіовідділення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» III ст., II ст.

1946–1952: перебував у запасі. Працював агрономом-садоводом у радгоспі «Червоне Привілля» Лисичанського (кол.) р-ну Луганської обл. Із 1952 проходив службу у ВПС. У квіт. 1965 звільнений у запас. Працював бухгалтером на Харківському з-ді монтажних виробів № 1, черговим бюро перепусток на Харківському турбінному з-ді.

Помер 16.05.1992 у м. Харків.

НЕСТЕРЕНКО Ігор Петрович, 1918, м. Київ. Майор, нач. штабу 761 сп 317 сд. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив технікум річкового пароплавства. До 1939 працював у Дніпровському річковому пароплавстві на посаді пом. капітана.

У 1939 призваний до лав ЧА, м. Кіров.

У трав. 1941 закінчив Львівське піхотне училище у званні лейтенанта.

Черв. 1941 – серп. 1942: Півд.-Захід. фр., 990 сп 230 сд, ад'ютант ст. 12.02.1942 був легко поранений поблизу с. Родіонівка Дніпропетровської обл. Серп. 1943 – трав. 1944: Півд., Степ. фр., 439 сп 52 сд, нач. штабу. Трав. 1944 – трав. 1945: 2-й Укр., 429 сп 52 сд, нач. штабу.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., II ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За визволення Белграда», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

14.06.1946 звільнений у запас.

Помер 24.03.2002.

НЕСТЕРОВСЬКИЙ Михайло Аристархович, 1925, м. Дніпропетровськ. Майор, пом. командира 812 навч. ап зі стройової підготовки ХВВАУЛ ім. Грицевця.

Серп. 1941 – серп. 1943: з-д ім. Сєдіна, м. Краснодар, Чирчицький з-д сільгоспмашинобудування, Узбекистан, слюсар.

23.08.1943 призваний до лав ЧА Чирчицьким РВК Ташкентської обл. Серп. 1943 – жовт. 1944: Гомельське піхотне училище, м. Керкі, Туркменістан, за спеціальністю ком. мін. взв.

24.10.1944 – берез. 1945: 1-й Білорус. фр., 49 опрос. 10.04.1945 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 89 сп 23 сд 61 А, ком. мін. взв.

Медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

17.11.1972 звільнений у запас. Із 1973: інженер із техніки безпеки металобази № 2, м. Харків.

Помер 14.08.1989 у м. Харків.

НЕШКО Пантелій Григорович, 1915, с. Новопетриківка Великоновосілківського р-ну Донецької обл. Підполковник, заст. ком. полку з політчастини 57 сп 12 сд Далекосхідного ВО.

У 1932 закінчив 9 класів СШ с. Новопетриківка. Працював у колгоспі рахівником.

25.09.1937 призваний до лав ЧА Донецьким ОВК.

1939–1940: курсант військ.-політ. курсів мол. політруків. 1940–1941: слухач військ.-політ. училища.

25.07.1942 – жовт. 1943: Сталінград. фр., 87 сд 21 А, 62 А, інструктор з інформації політвідділу. Жовт. 1943–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 37 А, інструктор і ст. інструктор відділу комсомолу політвідділу армії, ст. інструктор політвідділу спецчастини.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

14.06.1957 звільнений у запас. Із 1965: директор Будинку культури з-ду «Світло шахтаря». Із 1971: заст. директора Харківської студії телебачення. Із 1975: директор Центральної театральної каси. Із 1979: нач. піонерського табору обласної профспілки працівників культури.

Помер 10.02.1993 у м. Харків.

НЄЖЕНЦЕВ Василь Єгорович, 1924, с. Безопасне Ізобільненського р-ну Ставропольського краю, РФ. Мол. лейтенант, ком. стр. взв. 1339 сп 318 гірськострілецької див. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів СШ, Ставропольський край.

29.06.1942 призваний до лав ЧА Труновським РВК Ставропольського краю. Серп. 1942 – верес. 1943: 4-й Укр. фр., навч. рота при 347 і 320 сд, мол. ком. Квіт. 1944 – верес. 1944: 4-й Укр. фр., 1339 сп 318 гірськострілецької див. окр. Приморської А, ком. стр. взв. Був двічі тяжко поранений: 29.09.1943 поблизу м. Таганрог Ростовської обл., ЕГ № 606, та 9.09.1944 у Карпатах, ЕГ № 5982 м. Харків.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

30.12.1944 звільнений у запас. У 1950 закінчив технікум фізкультури, у 1959 – Харківський педінститут ім. Г. С. Сковороди за спеціальністю вчителя фізвиховання. Працював учителем фізвиховання Харківської СШ № 106.

НИКИФОРЕНКО Петро Романович, 1908, смт Бірки Нововодолазького р-ну Харківської обл. Майор, нач. хімслужби 302 зеніт.-артп 2 гв. зеніт.-артд.

1921–1929: залізничне депо «Жовтень», м. Харків, слюсар.

У листоп. 1929 призваний до лав ЧА Зміївським РВК Харківської обл.

У серп. 1938 закінчив курси мол. лейтенантів хімслужби у м. Чугуїв Харківської обл., у черв. 1941 – курси удосконалення начальників хімслужби, м. Хабаровськ. Трав. 1943 – верес. 1943: Брянський фр., 93 гауб. артбр 20 артд РГК, нач. хімслужби бр. 13.09.1943 під час боїв в р-ні м. Орел поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 1343 м. Тула, РФ. Лют. 1944 – трав. 1945: 1-й Укр., 3-й Білорус. фр., 23 окр. винищ.-протитанк. бр. РГК, нач. хімслужби бр.

Медалі: «За відвагу», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора. Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача.

По війні проходив службу у Прибалт. ВО, у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У лют. 1955 звільнений у запас.

Помер 13.02.1978 у м. Харків.

НИКИФОРОВ Павло Парфенович, 1924, Себезький р-н Псковської обл., РФ. Підполковник. Кандидат технічних наук.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Ленінград (нині Адміралтейський РВК м. Санкт-Петербург) за спецнабором.

Лип. 1941 – трав. 1942: 18-а авіашкола пілотів, м. Троїцьк Челябінської обл., РФ, курсант; 2-а Ленінград. військ. авіашкола механіків, м. Ішим Тюменської обл., РФ.

Листоп. 1942 – груд. 1944: 400 окр. ае зв'язку, механік авіаозброєння; Сталінград., Півд., Північ.-Кавказ., Воронез., 1-й Укр., 4-й Укр. фр., 112 гв. винищ. ап, механік авіаозброєння.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., ювілейні.

По війні проходив службу у м. Рига, Латвія. У 1958 закінчив Ризьке Червонопрапорне вище інж.-авіац. військ. училище ВПС ім. Ворошилова. 1958–1973: нач. науково-дослідної лабораторії № 6 ХВВКІУ.

Помер 6.01.1973 у м. Харків.

НИНІК Федір Іванович, 1914, с. Богданівка Машівського р-ну Полтавської обл. Майор, заст. з політчастини нач. окружного артскладу боєприпасів № 3116 2 гв. мех. А. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 9 класів у м. Севастополь, Крим.

28.10.1936 призваний до лав ЧА Слов'янським РВК Донецької обл.

Жовт. 1936 – лип. 1937: курсант навч. загону ЧФ, м. Севастополь. Із серп. 1938: курсант Військ.-піхотного училища ім. Фрунзе, м. Нижній Новгород, РФ.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–29.07.1941: Півд.-Захід. фр., 53 тп 81 мех. див., політрук роти. Жовт. 1943 – груд. 1943: 2-й Укр. фр., 6 пов.-десант. бр., заст. ком. тб. Берез. 1944–9.05.1945: 1-й Прибалт. фр., 3 тб 89 тбр 1 тк, парторг б-ну; 2 тб 117 тбр 1 тк, заст. ком. б-ну з політчастини. 29.07.1941 під час боїв отримав тяжке поранення.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

1.10.1956 звільнений у запас. Із 1959: нач. ВОХР на Слов'янському арматурно-ізоляторному з-ді. 1964–1975: комірник, інспектор, електромеханік Красноградського електротех. вузла зв'язку.

Помер 1.07.2004 у м. Харків.

НИТЧЕНКО Віктор Степанович, 1914, м. Харків. Майор, нач. хімслужби 30 гв. сд 10 гв. А.

1931–1933: Харківська макаронна ф-ка, електромонтер. У черв. 1941 закінчив силікатний ф-т Харківського хіміко-технологічного ін-ту.

28.06.1941 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

У жовт. 1941 закінчив курси при Московській академії хімзахисту ім. Ворошилова. Груд. 1941 – верес. 1943: Захід. фр., 5 сапбр, нач. хімслужби б-ну; 463 сп 118 сд 37 А; 251 гв. сп 85 гв. сд 10 гв. А, нач. хімслужби полку. Верес. 1943–9.05.1945: 3-й Прибалт. фр., 30 гв. сд 10 гв. А, нач. хімслужби див.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

18.12.1945 звільнений у запас. Із 1946: ХПІ, асистент кафедри технології в'язких

матеріалів, науковий співробітник, ст. викладач.

Помер 4.04.2005.

НІКАШИН Михайло Павлович, 1926, с. Куралово Куйбишевського (нині Спаського) р-ну, Татарстан, РФ. Ст. лейтенант, офіцер частини Валківського РВК Харківської обл.

У 1941 закінчив 8 класів Куйбишевської СШ, у 1943 – 1-й курс Куйбишевського педучилища.

29.10.1943 призваний до лав ЧА Куйбишевським (кол.) РВК. 1943–1944: 9 окр. навч. б-н хімзахисту Уральського ВО, курсант.

Трав. 1944–9.05.1945: 4-й, 1-й Укр. фр., 206 окр. рота хімзахисту 5 гв. мк, пом. ком. взв., старшина роти.

Медалі: «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

30.11.1955 звільнений у запас. Із 1957: директор Валківського районного Будинку культури.

НІКІТІН Василь, 1923, с. Пєски Воронезької обл., РФ. Капітан, пом. нач. хімслужби мсд. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 9 класів СШ, м. Апатити Мурманської обл., РФ.

10.04.1942 призваний до лав ЧА Кіровським (кол.) РВК Мурманської обл.

10.04.1942–15.07.1942: Карел. фр., окр. навч. б-н 186 сд, курсант. Лип. 1942 – черв. 1943: Карел. фр., 238 сп 186 сд, ком. відділ. 26.06.1943–31.08.1943: Карел. фр., 577 сп 205 сд, ком. відділ. У серп. 1943 отримав поранення. До 3.02.1944: ХППГ № 97, ЕГ № 4870, 1438. 31.07.1944–15.11.1944: Карел. фр., курси мол. лейтенантів, курсант.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

9.07.1958 звільнений у запас. Машинобудівний з-д «Кондиціонер», м. Харків, інженер.

Помер 17.05.1998 у м. Харків.

НІКІТІН Василь Микитович, 1907, м. Харків. Мол. лейтенант, пропагандист політвідділу тилу 7 гв. А. Кандидат географічних наук, доцент. Інвалід ВВВ.

1933–1936: Харківський промтеатр робітничої молоді, студент. 1936–1940: Харківський держ. педінститут ім. Г. С. Сковороди, студент. 1940–1941: ХДУ, аспірант.

3.08.1941 призваний до лав ЧА.

Серп. 1941 – серп. 1944: Півд.-Західн., Воронез., Сталінград. фр., ППГ № 869 7 гв. А, санінструктор. Серп. 1944 – січ. 1945: курси мол. лейтенантів політскладу 7 гв. А, курсант. Січ. 1945 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., політвідділ тилу 7 гв. А, пропагандист. Під час боїв за м. Сталінград отримав контузію.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

9.03.1946 звільнений у запас. У 1951 захистив кандидатську дисертацію. Із 1946: аспірант, ст. викладач, доцент географічного ф-ту, зав. кафедри фізичної географії.

Помер 12.12.1998 у м. Харків.

НІКІШИН Валентин Іванович, 1919, м. Костянтинівка Донецької обл. Підполковник медслужби, нач. медслужби Харківського гв. вищого танкового училища, Київський ВО.

У 1937 закінчив 10 класів у м. Костянтинівка, у 1942 – Киргизький держ. медінститут, м. Фрунзе (нині м. Бішкек).

У листоп. 1942 призваний до лав ЧА Фрунзенським МВК. Верес. 1942 – груд. 1942: слухач курсів удосконалення і перепідготовки лікарів, м. Ульяновськ, РФ.

8.03.1943–12.05.1943: Захід. фр., 117 медсанбат 57 А; 1310 сп 19 сд, лікар-ординатор, мол. лікар полку. 12.05.1943–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 32 сп 19 сд 57 А; 1116 гауб. артп 14 артд 172 гауб. артбр, ком. госпіт. взв., ст. лікар полку.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу

над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги» (дві), «За бездоганну службу» I ст., II ст.

10.04.1970 звільнений у запас. Із 1971: лікар 2-ї залізн. клінічної лікарні м. Харків.

Помер 2.03.1988 у м. Харків.

НІКОЛАЄВ Олексій Аполлонович, 1918, с. Кумбали Вурнарського р-ну, Чувашія, РФ. Лейтенант, ком. стр. взв. 32 гв. мех. полку 11 гв. мех. див., Львівський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 7 класів у с. Хумуші Вурнарського р-ну.

7.12.1939 призваний до лав ЧА Калінінським (нині Вурнарський) РВК, Чувашія.

22.06.1941–19.08.1943: Півд. фр., 166 окр. д-н ПТР, водій танка; 112 окр. д-н ПТР, ком. гармати. 19.08.1943–13.09.1943: Півд.-Захід․ фр., 359 сп 50 сд, ком. стр. взв. Із листоп. 1943: 1-й Білорус. фр., 140 гв. сп 47 гв. сд 8 гв. А, ком. стр. взв. Груд. 1943–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 5 гв. окр. мсбр, ком. стр. взв. Був тричі поранений: 5.01.1943 у боях поблизу м. Міллерово Ростовської обл., РФ, в р-ні с. Олександрівка Кіровоградської обл., 30.11.1943 на тер. Луганської обл.

Орден Червоної Зірки. Отримав 4 подяки від Верховного Головнокомандувача.

28.12.1945 звільнений у запас. 1946–1948: рахівник на цукровому з-ді с. Іванівка Охтирського р-ну Сумської обл. 1948–1949: голова колгоспу, с. Буро-Рубанівка Охтирського р-ну Сумської обл. 1949–1955: пом. зав. складу, смт Кириківка Великописарівського р-ну Сумської обл.

Помер 13.01.2005 у м. Харків.

НІКОЛЬСЬКИЙ Лев Васильович, 1921, н. п. Крюковське Лісництво Щокінського р-ну Тульської обл., РФ. Гв. лейтенант, ад'ютант комендатури 322-го збірно-пересильного пункту для репатрійованих радянських громадян. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів СШ м. Тула.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА Плавським РВК Тульської обл.

Із листоп. 1941: Ленінград. фр., 60 сп 65 сд, ком. роти. Лют. 1942 – черв. 1942: Лепельське військ.-піхотне училище, м. Череповець Вологодської обл., курсант.

Черв. 1942 – верес. 1942: Сталінград. фр., 101 гв. сп 35 гв. сд, ком. стр. роти. Черв. 1943 – жовт. 1943: Воронез. фр., 42 гв. сп 13 гв. сд 5 гв. А, ком. кулемет. роти. Під час боїв тричі поранений: у груд. 1941 в р-ні м. Тихвін Ленінградської обл., у верес. 1942 під Сталінградом (нині м. Волгоград), у жовт. 1943 під час переправи через р. Сіверський Донець.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У квіт. 1946 звільнений у запас. Працював військкерівником у Львівській зуболікарській школі, нач. дільнички на Харківському приладобудівному з-ді ім. Шевченка. У 1961 закінчив Львівський держ. університет ім. Франка.

Помер 27.05.2008 у м. Харків.

НОВАКОВСЬКА Ритта Миколаївна, 1919, м. Лубни Полтавської обл.

До війни – студентка ХДУ ім. Горького, однокурсниця Олеся Гончара.

Добровільно пішла на фронт. Служила на Ленінград. фр., зв'язківець.

Нагороджена орденом Вітчизняної війни.

Після закінчення війни відновилась у ХДУ. Викладала літературу в СШ № 59 м. Харків, парторг.

Трагічно загинула 23.02.1987 у м. Харків.

НОВАКОВСЬКИЙ Георгій Овсійович, 1922, смт Салькове Гайворонського р-ну Кіровоградської обл. Підполковник, викладач військ. кафедри.

У 1939 закінчив 10 класів.

У 1940 призваний до лав ЧА Гайворонським РВК Кіровоградської обл. У трав. 1942 закінчив Телавське училище зеніт. артилерії, Грузія.

5.02.1943–9.05.1945: Воронез., 2-й, 3-й Укр. фр., 981 зеніт. артп 9 зеніт. артд 40 А, ком. взв., ком. бат.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст.

У 1947 закінчив КУОС артилерії, у 1957 – Центральні Червонопрапорні офіцерські курси. У 1964 заочно закінчив Кримський сільгоспінститут. Проходив службу у складі Центральної групи радянських військ в Угорщині, в Одеському ВО. Викладав на військ. кафедрі ХПІ. У черв. 1972 звільнений у запас. Працював ст. техніком на Харківській базі Головного управління матеріально-технічного постачання.

Помер.

НОВИКОВ Георгій Тихонович, 1922, Бабинінський р-н Калузької обл., РФ. Підполковник, нач. штабу МППО – комендант ВІРТА ім. Говорова.

У 1938 закінчив школу ФЗУ при з-ді НКШС, м. Калуга. Працював зав. хати-читальні, секретарем сільради у Бабинінському р-ні.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Бабинінським РВК Калузької обл.

Лип. 1941 – січ. 1943: 12 полк ПСОЗ Москов. фр. ППО, спостерігач, зав. діловодства. Січ. 1943 – квіт. 1944: Військ. училище ПСОЗ ЧА, курсант.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст.

1948–1969: служба у ВІРТА ім. Говорова. У груд. 1969 звільнений у запас. Працював ст. інспектором з кадрів комбінату громадського харчування Дзержинського р-ну м. Харків.

Помер 9.08.1987 у м. Харків.

НОВИКОВ Іван Тимофійович, 1911, с. Велике Болдіно Нижньогородської обл., РФ. Полковник, заст. нач. з політчастини П'ятигорського центр. клінічного військ. санаторію.

У 1930 закінчив 7 класів СШ у с. Велике Болдіно Нижньогородської обл., у 1932 – школу ФЗУ при з-ді, м. Нижній Новгород.

15.10.1932 призваний до лав ЧА добровільно через полкову школу мол. командирів, м. Кіров. 1934–1937: курсант Московського військ. училища.

22.06.1941–24.12.1942: Захід. фр., політвідділ 20 А, ст. інструктор з пропаганди; опервідділ штабу 5 А, військкомісар. 24.12.1942–14.03.1944: Північ.-Захід. фр., 14 окр. лижна бр., заст. ком. з політчастини; 82 ск, заст. нач. політвідділу. 14.03.1944–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 394 сд, нач. політвідділу див.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

9.08.1956 звільнений у запас. Із 1963: контролер ВТК на П'ятигорському машинобуд. з-ді, Ставропольський край, РФ.

Помер 3.01.1988 у м. Харків.

НОВИКОВ Олексій Трохимович, 1906, с. Андріївка Великобурлуцького р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. взв. окр. артд-ну. Інвалід ВВВ.

1928–1930: курсант команд. відділ. зв'язку 2 артп 2 Кавказ. сд.

У 1941 призваний до лав ЧА Краматорським РВК Донецької обл.

Серп. 1941 – берез. 1942: Волхов. фр., 24 окр. сбр 2 Уд. А, ком. взв. Був поранений. Серп.1942 – лют. 1943: ЕГ № 2030.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

31.10.1949 звільнений у запас через хворобу. Працював комірником на з-ді «Південкабель», м. Харків, охоронцем у відділі охорони при УВС Харківської облради.

Помер 4.05.1994 у м. Харків.

НОВИКОВ Федір Антонович, 1922, с. Ново-Іванівка (кол.) Коломацького р-ну Харківської обл. Підполковник, військком Шилкінського РВК Читинської обл., (кол.) РФ. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів СШ.

У трав. 1941 добровільно через Коломацький РВК Харківської обл. вступив до Київського піхотного училища.

Трав. 1941 – жовт. 1941: Київське піхотне, Подольське військ. кулемет.-стрілецьке училище, курсант. Лют. 1942 – берез. 1942: Західж фр., 290 сп 180 сд 22 А, ком. стр. роти. Листоп. 1942 – лип. 1943: Півд.-Західж фр., 130 гв. сп 44 гв. сд 1 гв. А, заст. ком. сб, ком. сб. Лют. 1944 – трав. 1945: 3-й Укр. фр., 3 гв. сп 4 гв. сд 1 гв. А, ком. сб. Під час боїв неодноразово поранений: 19.10.1941 в р-ні р. Угра, 20.03.1942 на р. Волга поблизу м. Ржев Тверської обл., 13.04.1943 та 20.07.1943 у боях за м. Ізюм Харківської обл.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни І ст., Олександра Невського (два), медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У 1947 закінчив курси «Выстрел», м. Солнєчногорськ Московської обл., у 1955 – Центральні стрілецько-тактичні КУОС «Выстрел» ім. Шапошникова. У черв. 1961 звільнений у запас. Працював нач. команди 203-го загону ВОХР виробничого енергетичного управління «Харківенерго», машиністом котельні експериментально-виробничих майстерень ін-ту чорної металургії, м. Дніпропетровськ.

Помер 23.10.2001 у м. Харків.

НОВИКОВ Федір Юхимович, 1917, м. Красноград Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

1925–1929: учень Красноградської школи. Січ. 1929 – серп. 1931: м. Красноград, кустар, рамник. Серп. 1931 – верес. 1938: Красноградська автоколона МТС, оббивальник м'яких меблів. Верес. 1938 – серп. 1940: артіль «Красный Октябрь», м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл., оббивальник.

8.10.1940 призваний до лав ЧА.

22.06.1941–30.09.1943: Волхов. фр., 22 окр. б-н охорони штабу 8 А, навідник станкового кулемета; 125 окр. рота охорони штабу 8 А. 30.09.1943–14.08.1944: Волхов., 3-й Прибалт. фр., 122 Червонопрап. тбр. 12.12.1944 – трав. 1945: 1-й Прибалт. фр., 1951 самохідний артп 209 самохід. артбр, ком. взв. автоматників. Поранений 15.08.1944 в Естонії, ЕГ № 1449, та 15.04.1945 в Австрії.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

20.04.1946 звільнений у запас. Трав. 1947 – верес. 1947: школа шоферів, м. Красноград, учень. Верес. 1947 – груд. 1947: Карлівська МТС Полтавської обл., шофер. Серп. 1948 – черв. 1949: ВОХР Півд. залізниці, м. Красноград, боєць. Із верес. 1954: тесля у м. Красноград.

Помер 30.08.1995 у м. Красноград Харківської обл.

НОВОСЬОЛОВ Микола Микитович, 1908, м. Єнісейськ Красноярського краю, РФ. Підполковник, нач. хімслужби Харківського військ. авіаучилища штурманів.

У 1928 закінчив 9 класів Красноярської СШ, у 1928 – школу ФЗУ за спеціальністю слюсаря-судноремонтника.

10.11.1930 призваний до лав ЧА Абаканським РВК, Хакасія. 1931–1932: курсант школи льотчиків за спеціальністю техніка з озброєння, м. Оренбург, РФ.

Черв. 1941 – жовт. 1944: Західж фр., 38 винищ. ад, нач. відділення постачання озброєння і боєприпасів; 1 ближньобомбард. нічний ап 224 штурм. ад, нач. хімслужби. Жовт. 1944–9.05.1945: 3-й Білорус. фр., 129 винищ. ад, нач. хімслужби.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій

Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

12.01.1956 звільнений у запас. 1959–1980: Харківський приладобудівний з-д ім. Шевченка, інспектор.

Помер 1.02.1988 у м. Харків.

НОС Микола Григорович, 1919, с. Нова Мечебилівка Лозівського р-ну Харківської обл. Капітан.

У 1937 закінчив 10 класів. 1939–1941: учитель НСШ № 1, с. Степанівка Приазовського р-ну Запорізької обл.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Приазовським РВК Запорізької обл.

Черв. 1941 – черв. 1943: курсант 11-го військ. авіаучилища, м. Каттакурган Самаркандської обл., Узбекистан; курсант Тамбовського авіаучилища, м. Джизак, Узбекистан, курсант Ташкентського кулемет. училища, Узбекистан.

Черв. 1943 – жовт. 1943: Півд. фр., 1168 сп 346 сд, ком. кулемет. взв.; 3-й Укр. фр., 152 гв. сп 50 гв. сд, ком. стр. взв. 23.10.1943 отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 3019 м. Харків.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У черв. 1945 звільнений у запас. У 1947 закінчив Харківський педінститут. Із 1947: зав. навч. частини, директор Гаврилівської СШ Барвінківського р-ну Харківської обл.

Помер.

НОСАЧ Ганна Михайлівна, 1918, с. Шубині Стави Лисянського р-ну Черкаської обл. Мол. лейтенант, нач. аптеки 173 гв. сп 58 гв. сд Київського ВО. Інвалід ВВВ.

1936–1940: Костянтинівська СШ № 20 Донецької обл., вчителька. У 1938 закінчила Костянтинівський педтехнікум. Із 1940: радгосп «Саїван» Бахарденського р-ну (кол.), Туркменістан, вчителька.

1.10.1942 мобілізована до лав ЧА Бахарденським РВК. 17.10.1943 закінчила Харківське військ. медучилище.

17.10.1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 547 сп 127 сд, нач. аптеки.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

17.08.1946 звільнена у запас. Із 1946: Дворічанський дитбудинок Харківської обл., вихователька; Дворічанська райсанстанція, медстатистик; аптека № 69, смт Дворічна, асистент, заст. зав. аптеки, рецептар.

Померла 10.07.2000 у смт Дворічна Харківської обл.

НОСКО Леонід Якович, 1921, м. Авдіївка Донецької обл. Ст. лейтенант, комсорг 133 окр. віднов. залізн. б-ну. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 10 класів Харківської СШ № 36.

У верес. 1939 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

1939–1940: курсант ШМАС, м. Овруч Житомирської обл.

Квіт. 1942–9.05.1945: Карел., 2-й Укр. фр., 133 окр. віднов. залізн. б-н, комсорг б-ну. У 1942 контужений у боях за м. Сталінград.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.10.1945 звільнений у запас. 1946–1952: юрисконсульт юридичного відділу Півд. залізниці. Із 1952: аспірант кафедри цивільного права, ст. викладач, доцент кафедри цивільного права і заст. декана Харківського юридичного ін-ту (нині Національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого).

НОСОВИЦЬКИЙ Савелій Якович, 1921, м. Харків. Майор медслужби, ком. медсанбату.

У 1938 закінчив 10 класів СШ м. Харків, у 1942 – Харківський медінститут у м. Чкалов (нині м. Оренбург), РФ.

3.08.1942 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Чкалов.

Серп. 1942–9.05.1945: Дон. фр., окр. навч. б-н 226 сд 66 А, лікар б-ну; Степ., 2-й Укр. фр., 233 гв. артп 95 гв. сд 5 гв. А, ст. лікар полку; 1-й Укр. фр., 104 окр. мсб

95 гв. сд 5 гв. А, ординатор операційно-перев'язувального взв., ком. мед. роти. 23.09.1943 контужений у р-ні м. Кременчук Полтавської обл.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

4.02.1946 звільнений у запас. Український НДІ ортопедії і травматології ім. Ситенка, м. Харків, мол. науковий співробітник, зав. музею, лікар оргметодвідділу. Військ.-медичний ф-т Харківського медінституту, нач. лабораторії кафедри військово-польової хірургії. Лікарня № 11, м. Харків, зав. ортопедо-травматологічного відділ.

1.05.1999 виїхав на ПМП до США.

О

ОБОД Яків Павлович, 1918, с. Студенок Глухівського р-ну Сумської обл. Майор інтендант. служби, нач. фінвідділення, 51 гв. мсд, Прибалт. ВО.

У 1933 закінчив 7 класів Миропільської СШ, у 1937 – колгоспну школу рахівників.

25.11.1939 призваний до лав ЧА Большесолдатським РВК Курської обл.

22.06.1941–27.06.1943: Захід. фр., 19 гауб. артп 19 тд, ст. писар секретної частини; 31 зеніт.-артд 31 тбр, зав. складу. 27.06.1943–9.05.1945: 2-й Укр. фр., 29 тк 5 гв. ТА; 3-й, 2-й Білорус. фр., 31 мсб 31 тбр, нач. адмін.-госп. відділу, діловод-скарбник.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

28.02.1961 звільнений у запас. Із 1965: Харківське вище командно-інж. училище, інспектор-ревізор. Із 1972: Орджонікідзевський РВК м. Харків, нач. фінансово-госп. відділу.

Помер 26.07.1996 у м. Харків.

ОВЧАРЕНКО Трохим Трохимович, 1911, с. Юрченкове Вовчанського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. батареї 50 гв. сд.

1932–1936: служба у лавах ЧА. У 1940 закінчив КУКС.

3.09.1941 мобілізований до лав ЧА і направлений у 411 сд. Із наказу 21 А № 0499 від 31.10.1942: «Ком. вогневого взв. 226 сд призначений ком. вогневого взв. 202 окр. винищ.-протитанк. д-ну 124 сд». Із 17.08.1943: 51 А, ст. лейтенант, на посаді ком. батареї 58 гв. сд. 6.09.1943 під час бою був поранений.

Ордени Червоної Зірки (два), медаль «За оборону Сталінграда».

14.03.1946 звільнений у запас.

Помер 28.10.1963 у с. Юрченкове Вовчанського р-ну Харківської обл.

ОВЧАРОВ Борис Матвійович, 1911, м. Дружківка Донецької обл. Майор техслужби, інженер ае.

Серп. 1930 – трав. 1931: Харківський автотехнікум, учень.

14.05.1931 добровільно призваний до лав ЧА Харківським МВК за спецнабором ЦК ВЛКСМ. У 1933 закінчив 2-у Військ. школу авіатехніків, м. Вольськ Саратовської обл.

15.05.1939–15.09.1939: учасник боїв у р-ні р. Халхін-Гол у складі 150 зміш. ап 100 абр, 57 особливий корпус, ст. технік ланки.

22.06.1941–15.12.1941: Центр. фр., 95 швидкісний бомбард. ап, інженер ае. 15.04.1944–9.05.1945: 177 винищ. ап 1 ПА ППО, м. Подольськ Московської обл., ст. інженер ап.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

15.07.1955 звільнений у запас. УЗПІ, ст. майстер.

Помер 22.06.1997 у м. Харків.

ОВЧАРОВ Василь Тихонович, 1919, с. Скрипаї Зміївського р-ну Харківської обл. Майор техслужби, нач. окр. експлуатаційного відділ. 30 окр. залізн. бр. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив технікум промислового транспорту ім. Орджонікідзе м. Харків. 1938–1939: Кемеровська залізниця, виїзний диспетчер.

20.10.1939 призваний до лав ЧА Кемеровським ОВК. 15.11.1940 закінчив курси при навч. б-ні залізн. бр. особливого корпусу залізн. військ особливої Червонопрапорної Далекосхід. А.

8.08.1942–9.05.1945: Волхов., Ленінград., 3-й Прибалт., Карел., 1-й Укр. фр., Москов. ВО, 30 окр. експлуатаційна залізн. рота, диспетчер відділ. експлуатації Головних залізниць.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За оборону Києва», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст., ювілейні.

13.09.1950 екстерном закінчив Ленінградське ордена Леніна Червонопрапорне училище військ. сполучень ім. Фрунзе. 29.05.1969 звільнений у запас. Із 1986: Харківське ВО «Кристал», приймальник вантажу та багажу.

Помер 28.07.2008 у смт Есхар Чугуївського р-ну Харківської обл.

ОВЧАРОВ Сергій Васильович, 1918, с. Журавка Прохоровського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Полковник інтендант. служби. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 7 класів, у 1941 – робітфак при Харківському фінансово-економічному ін-ті.

9.07.1941 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Лип. 1941 – груд. 1941: курсант інтендантської академії ЧА. Січ. 1942 – лют. 1943: Калінінський фр., 820 сп 117 сд, нач. фінзабезпечення. Був поранений 24.02.1943 у боях в р-ні м. Холм Новгородської обл., ЕГ № 1389, м. Іваново. 1943–1945: Півд.-Захід., 2-й Прибалт. фр., резерв офіцерського складу 22 А, нач. фінзабезпечення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

14.06.1974 звільнений у запас. Працював нач. фінвідділу ВІРТА ім. Маршала Говорова.

Помер 1.05.2005 у м. Харків.

ОВЧИННИКОВ Анатолій Ілліч, 1918, м. Харків. Ст. лейтенант, ком. роти 78 гв. окр. сапб. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив Харківську СШ № 58, у 1939 – Харківський машинобудівний ін-т.

2.09.1939 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

1939–1941: курсант Харківського артучилища.

Черв. 1941 – верес. 1941: Півд.-Захід. фр., 30 артп 197 сд і 269 сд, ком. взв. управління. Черв. 1942 – серп. 1942: Центр. фр., 54 окр. артбр, ком. інж. взв. Лип. 1943 – верес. 1943: 1-й Укр. фр., 78 гв. окр. сапб, ком. роти. Був поранений 13.09.1941 поблизу м. Богодухів, у листоп. 1942 тяжко поранений, 25.09.1943 контужений у р-ні м. Київ.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.03.1944 звільнений у запас. Із 1944: провідний інженер-конструктор СКБ № 2, м. Челябінськ. 1944–1965: п/с № 61, заст. гол. конструктора з-ду, нач. сектору бюро.

Помер 19.03.1994 у м. Харків.

ОДВІРКО Олександр Григорович, 1926, смт Нові Санжари Полтавської обл. Майор, заст. нач. з політчастини 96 вузла зв'язку 9 див. ППО 8 окр. А ППО.

У листоп. 1943 призваний до лав ЧА Михайловським РВК Волгоградської обл., РФ.

Груд. 1943 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр. ППО, 1080 зеніт. артп, ком. відділення.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» I ст., III ст.

У 1952 вдруге призваний до лав ЧА Семенівським РВК Полтавської обл. У 1956 екстерном закінчив 2-е Військ.-морське політ. училище. Проходив службу у військах ППО. У січ. 1972 звільнений у запас. Працював інженером на АТП № 20102.

Помер 14.12.1992 у м. Харків.

ОДИНОКИЙ Андрій Миколайович, 1920, с. Олексіївка Полтавської обл. Підполковник, пом. нач. тилу. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів СШ у м. Хасав'юрт, Дагестан.

10.09.1939 призваний до лав ЧА Октябрським РВК м. Москва. 1939–1940: курсант Московського військ. інженерного училища.

14.10.1941–17.11.1941: Півд. фр., 248 сп 31 сд, ком. саперної роти. 17.11.1941–16.01.1944: Північ.-Кавказ. фр., 708 бао, нач. мінно-саперної служби б-ну. 12.02.1943 був поранений під час розміновування передового аеродрому при визволенні Кубані. Учасник подій в Угорщині.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст. Трудові нагороди: орден Трудового Червоного Прапора.

Із груд. 1950 навчався у Військ. юридичній академії. 26.11.1975 звільнений у запас. Працював завгоспом у 220-й стоматологічній поліклініці, м. Харків.

Помер 1.03.2006 у м. Харків.

ОДУД Андрій Артемович, 1915, м. Луганськ. Ст. лейтенант.

Трав. 1931 – серп. 1937: ХТЗ, слюсар. У серп. 1941 закінчив 4 курси інж.-буд. ін-ту, м. Харків.

30.08.1941 добровільно призваний Дзержинським РВК м. Харків.

30.08.1941–9.06.1942: 2-е Харківське танкове училище, м. Самарканд, Узбекистан, курсант. Тяжко поранений у серп. 1942. 6.08.1942–4.11.1942: ЕГ № 3905, на лікуванні. Із груд. 1942: Калінінський фр., 242 тб 28 окр. гв. тбр, ком. взв. малих танків. Тяжко поранений 17.08.1943. 18.08.1943–14.05.1944: ЕГ № 3077, м. Іваново, на лікуванні через поранення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У трав. 1944 звільнений у запас. Трав. 1944 – берез. 1962: ХТЗ, заст. нач. планового відділу з-ду. У 1961 закінчив Харківський інж.-буд. ін-т. Із берез. 1962: Харківський верстатобудівний з-д, нач. відділу капітального будівництва.

Помер 29.04.2010.

ОЗЕРОВ Іван Михайлович, 1921, м. Харків. Лейтенант, ком. стр. взв.

У 1938 закінчив 8 класів СШ м. Харків. Січ. 1939 – груд. 1940: ХЕМЗ, кресляр.

3.12.1940 призваний до лав ЧА Харківським ОВК.

Груд. 1940 – лют. 1942: Воронез. фр., 988 зсп 403 сд, курсант. У 1942 поранений під Сталінградом. Лют. 1942 – лип. 1942: ЕГ № 3018, м. Свердловськ, на лікуванні. Лип. 1942 – серп. 1943: курси мол. лейтенантів Дон. фр., курсант. Серп. 1943 – трав. 1944: 3-й Укр. фр., 988 сп 230 сд 57 А, ком. стр. взв. У 1944 поранений поблизу м. Тирасполь під час форсування р. Дністер. Трав. 1944 – верес. 1944: ЕГ № 5979, м. Харків, на лікуванні. Верес. 1944 – груд. 1944: 61 опрос ХВО м. Харків. Груд. 1944 – берез. 1945: склад НКО № 556, комендант.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1946 звільнений у запас.

Помер у 2005.

ОКОРОКОВ Іван Федорович, 1912, с. Колпакове Курчатовського р-ну Курської обл., РФ. Майор, заст. з техчастини ком. тб 73 тп 16 тд.

6.09.1934 призваний до лав ЧА Краматорським РВК Донецької обл.

У верес. 1939 закінчив Київське танкотех. училище.

Учасник походу у Західну Україну та Західну Білорусь у 1939.

Серп. 1942 – груд. 1944: Західний фр., 13 окр. ремонтно-віднов. б-н 18 тбр, ком. ремонтної роти. Груд. 1944 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 284 атб 6 гв. ТА, нач. техчастини з ремонту і експлуатації б-ну.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За визволення Праги», «За взяття Відня», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

У жовт. 1950 закінчив Казанську вищу офіцерську технічну бронетанкову школу Рад. А. 16.08.1955 звільнений у запас. Працював викладачем у ДТСААФ з-ду «Серп і Молот», м. Харків.

Помер 11.01.1978 у м. Харків.

ОКУТІН Василь Олександрович, 1923, с. Нажерово Іллінського р-ну Івановської обл., РФ. Майор, нач. 1-ї частини Марійського ОВК, Республіка Марій Ел Приволзького Федерального округу.

У 1941 закінчив шестимісячну Ярославську школу ФЗН.

15.10.1941 призваний до лав ЧА Сокольницьким РВК м. Москва.

15.02.1942–28.04.1942: Західний фр., 183 арм. зсп, ком. відділення розвідки. 12.09.1942 закінчив прискорені курси мол. лейтенантів 33 А за спеціальністю ком. стр. взв. 12.09.1942–19.03.1943: Західний фр., 183 арм. зсп, резерв; 1 лижний б-н 50 окр. лижної бр., ком. лижного взв. 19.03.1943 легко поранений поблизу м. Дорогобуж Смоленської обл. До 20.04.1943: ЕГ № 2884, м. Реутов Московської обл. 20.05.1943–7.08.1943: Західний фр., 9 (пізніше – 6) окр. штрафна рота 5 А; 594 сп 207 сд, ком. стр. взв. 7.08.1943 легко поранений. До 25.09.1943: ЕГ № 2662, смт Горки-Ленінські Ленінського р-ну Московської обл. 25.09.1943–22.11.1943: Західний фр., 306 сп 62 сд, ком. стр. взв. 22.11.1943 легко поранений та контужений поблизу с. Тягловщина Смоленської обл. До 15.12.1943: ППГ № 1082, с. Тягловщина. 21.01.1944–3.02.1944: Західний фр., 531 сп 164 сд, ком. стр. роти. 3.02.1944 тяжко поранений поблизу м. Вітебськ, Білорусь. До 11.04.1944: ЕГ № 5007, м. Москва. 22.04.1944–13.05.1944: 3-й Білорус. фр., 48 опрос, резерв.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст., ювілейні.

7.01.1947 закінчив КУОС «Всеобуч», м. Дмитров Московського ВО. Із 1947: інструктор «Всеобуч» Стрийського РВК Львівської обл. Прикарпатського ВО. У 1959 закінчив Центральні офіцерські курси місцевих органів Військ. управління, м. Саратов. 11.12.1962 звільнений у відставку.

Помер 24.01.1965 у м. Харків.

ОЛЕЙНИКОВ Олександр Михайлович, 1918, м. Дніпропетровськ. Майор, викладач циклу соціально-економічних дисциплін Оренбурзького вищого військ. авіаучилища штурманів ВПС. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив Дніпропетровську залізн. СШ № 2.

5.10.1939 призваний до лав ЧА Красногвардійським РВК м. Дніпропетровськ.

У верес. 1944 закінчив Вищий військ. пединститут ЧА, м. Ташкент, Узбекистан, за програмою військ. часу.

10.12.1944–23.03.1945: 3-й Укр. фр., резерв Політуправління. 23.03.1945–9.05.1945: 3-й Укр. фр., політвідділ 80 окр. бр. зв'язку РГК, інструктор з обліку партійно-комсомольських документів. Учасник війни з Японією: 2-й Далекосхід. фр., політвідділ 80 окр. бр. зв'язку РГК, інструктор з обліку партійно-комсомольських документів.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років:

орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

30.07.1952 закінчив Вищий військ. педінститут ім. Калініна, повний курс.

15.10.1960 звільнений у запас. З 1962: зав. кафедри марксизму-ленінізму Самарського медінституту. ХПІ, асистент, ст. викладач.

Помер 16.07.2001 у м. Дніпропетровськ.

ОЛЕЙНИЧЕНКО Олексій Васильович, 1922, с. Юнаківка Сумського р-ну Сумської обл. Лейтенант, комсорг сб. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів Макіївської СШ. Берез. 1939 – серп. 1941: м. Макіївка Донецької обл., з-д ім. Кірова, конструктор.

Призваний до лав ЧА добровільно Макіївським РВК Донецької обл.

Листоп. 1941 – листоп. 1942: Півд.-Західний фр., 92 окр. тб, радист. Був поранений у трав. 1942 в р-ні смт Савинці Балаклійського р-ну Харківської обл. Листоп. 1942 – берез. 1943: Сталінград. фр., 243 окр. тп, нач. радіостанції. Берез. 1943 – черв. 1944: 4-й Укр. фр., 243 окр. тп, нач. радіостанції. У черв. 1944 легко поранений на тер. Тверської обл. Черв. 1944 – лют. 1945: Прибалт. фр., 157 гв. сп 53 гв. сд 52 А, комсорг б-ну. 21.02.1945 був поранений на тер. Прибалтики.

Ордени: Вітчизняної війни І ст., Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

19.07.1945 звільнений із лав ЧА через хворобу. 1959–1964: Міськкоопторг м. Харків, заст. директора. Із 1965: Харківська облспоживспілка, ст. інструктор.

Помер 30.03.2002 у м. Харків.

ОЛЕКСІЄНКО Іван Якович, 1922, с. Велика Рогозянка Золочівського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, фельдшер д-ну. Інвалід ВВВ.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків. 1939–1941: курсант полкової школи, 39 легко-артп 119 сд.

25.06.1941–26.05.1944: Західн., Калінінський фр., 349 легко-артп 119 сд, санінструктор; 26 гв. сп 17 гв. сд, фельдшер. Був поранений 15.10.1941 у р-ні смт Золочів, ЕГ № 2639. 26.05.1944–10.09.1944: ЕГ № 5994, на лікуванні.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни І ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

10.06.1946 звільнений у запас. Фельдшерсько-акушерський пункт с. Цапівка, Великорогозянська амбулаторія Золочівського р-ну, фельдшер.

Помер 25.02.2006 у с. Велика Рогозянка Золочівського р-ну Харківської обл.

ОЛЕНІН Микола Олексійович, 1911, с. Богана Борисоглєбського р-ну Воронезької обл., РФ. Підполковник, ком. д-ну, 693 артп 207 сд 3 А.

У 1928 закінчив 6 класів Борисоглєбської НСШ.

23.02.1933 призваний до лав ЧА Борисоглєбським РВК Воронезької обл.

1933–1936: курсант Сумської артшколи Харківського ВО.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 76 гарм.-артп Головного командування, ком. д-ну.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

1.02.1955 звільнений у запас. 1958–1962: Держ. ін-т з проектування з-дів важкого машинобудування «Укрдіпроважмаш», зав. техархіву. 1964–1969: заст. гол. лікаря з госп. частини Харківської обллікарні. 1970–1979: Харківське спецуправління № 401, ст. інспектор з кадрів.

ОЛЕПІР Григорій Дмитрович, 1925, с. Рунівщина Полтавського р-ну Полтавської обл. Мол. лейтенант, ком. взв. автоматників 38 сп 14 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 7 класів Флорівської школи Чутівського р-ну Полтавської обл., у верес. 1941 – РУ № 1, м. Полтава. 1941–1943: Єкатеринбурзький з-д № 659, токар механічного цеху, ст. Верхній Уфалей, Челябінська обл.

16.08.1943 призваний до лав ЧА Орджонікідзевським РВК м. Єкатеринбург.

21.10.1943 закінчив прискорений курс 2-го Тюменського піхотного військ. училища, Сибірський ВО, за спеціальністю автоматника.

21.10.1944 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 38 сп 14 гв. сд, ком. стр. взв., ком. автоматного взв. 12.01.1945 легко поранений на Віслянському плацдармі, Польща.

Орден Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

7.03.1947 звільнений у запас. Із 1947: льодопункт ст. Полтава-Південна, технік холодотранспорту; авіатехсклад ДТСААФ СРСР, м. Харків, комірник; Харківська взуттєва ф-ка № 5, зав. складу; Харківська спецавтобаза тресту овоче-молочних радгоспів, шофер.

Помер 30.11.1999 у м. Харків.

ОЛІЙНИК Василь Андрійович, 1919, с. Новожатково Михайловського р-ну Приморського краю, РФ. Капітан, нач. речового постачання 182 зеніт. артп.

У 1938 закінчив 7 класів, радгосп ім. Сунь Ят Сена.

27.11.1939 призваний до лав ЧА Хорольським РВК Приморського краю.

Квіт. 1942 – груд. 1942: Північ.-Захід. фр., 133 окр. сбр, заст. політрука. 19.07.1942 був тяжко поранений на Північ.-Захід. фр. Лип. 1942 – жовт. 1942: військ. шпиталь № 3473, м. Кострома, на лікуванні. Груд. 1942 – берез. 1943: Північ.-Захід. фр., 41 окр. лижно-стр. бр., старшина. Верес.1943 – трав. 1945: Півд.-Захід. округ ППО, 453 окр. зеніт.-артд-н, комсорг.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

27.12.1956 звільнений у запас. СШ № 43 м. Харків, пом. директора з госп. частини.

Помер 19.01.1997.

ОЛІЙНИК Віктор Іванович, 1911, с. Миколаївка Харківської обл. Старшина надстрокової служби, 50 окр. артд-н Берегової охорони Камчатської військ. флотилії.

25.01.1934 призваний до лав ЧА.

9.08.1945–3.09.1945: учасник війни з мілітаристською Японією. 50 окр. артд-н у складі Петропавлівської ВМБ, старшина електропрожектористів.

Ордени: Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоного Прапора, ювілейні медалі.

10.07.1952 демобілізований. Із 5.10.1952: ХПІ ім. В. І. Леніна, механік, ст. механік.

Помер 26.12.1994 у м. Харків.

ОЛІЙНИК Григорій Полікарпович, 1924, м. Лебедин Сумської обл. Лейтенант, комбат 22 окр. винищ. протитанк. Ясської артбр РГК. Інвалід ВВВ.

У черв. 1942 призваний до лав ЧА Сталінабадським (нині м. Душанбе) МВК, Таджикистан. 1942–1943: курсант Подольського артучилища, м. Бухара, Узбекистан.

Лип. 1943 – лют. 1945: 1-й, 2-й, 4-й Укр. фр., 22 окр. винищ. протитанк. Ясська артбр РГК, ком. взв. У лют. 1945 тяжко поранений, ЕГ № 3340, на лікуванні.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

14.01.1946 звільнений у запас. Із 1953: агролісомеліоратор на Кобеляцькій МТС.

Помер 26.04.1998 у м. Харків.

ОЛІЙНИК Іван Маркович, 1918, с. Верхня Дуванка Сватівського р-ну Луганської обл. Інвалід ВВВ.

21.09.1939 призваний до лав ЧА Нижньодуванським РВК Луганської обл.

У 1941 закінчив Харківське військово-медичне училище.

26.06.1941–30.08.1942: Півд. фр., 300 легко-артп 176 сд, 51 сд, мол. лікар. 17.07.1941, 22.07.1942 був поранений. 17.04.1943–9.05.1945: 3-й Укр., 2-й Білорус. фр., 101, 26 окр. мотопонтонний мостовий б-н 4 окр. понтонно-мост. бр., лікар. 24.07.1943 був контужений в р-ні м. Ізюм Харківської обл.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

16.07.1946 звільнений у запас. Фельдшер Куп'янського вендиспансеру.

Помер 8.09.1993 у м. Куп'янськ Харківської обл.

ОЛІЙНИК Михайло Євменович, 1920, с. Мокра Рокитна Нововодолазького р-ну Харківської обл. Підполковник, заст. ком. б-ну. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив НСШ у с. Мокра Рокитна, у 1939 – Липкуватівський зоотехнікум. 1939–1940: Гур'євський каракульрадгосп, зоотехнік.

6.10.1940 призваний до лав ЧА Баксайським (нині Махамбетським) РВК Гур'євської (нині Атирауської) обл., Казахстан.

6.10.1940–20.06.1941: навч. рота 601 полку 82 мех. див. Забайкал. ВО, курсант. 20.06.1941–26.11.1941: Сретінське військ.-піхотне училище Забайкал. ВО, курсант.

26.12.1942–25.12.1944: Північ.-Захід. фр., Московський ВО, окр. навч. б-н, 3 гв. пов.-десант. див., ком. навч. роти; Воронез. фр., 8 гв. пов.-десант. полк, ком. стр. роти; Центр. фр., 3 пов.-десант. полк, ком. роти автоматників; 1-й Укр. фр., ком роти автоматників; 2-й, 3-й, 4-й Укр. фр., 8 пов.-десант. полк, ком. сб. 25.12.1944–трав. 1945: 181 сп 125 гв. сд 27 А. Легко поранений 10.06.1943 на ст. Понирі, Курська обл. та 20.08.1944 у м. Ясси, Румунія. 10.07.1943 контужений на тер. Курської обл.

Ордени: Червоного Прапора, Олександра Невського, Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

1945–1948: ком. сб, заст. ком. сб зі стройової частини. 1948–1951: Радянська військ. адміністрація у Німеччині, заст. військ. коменданта, ст. офіцер, військ. радник. 2.07.1953 звільнений у запас. Із 25.09.1953: Будянський фаянсовий з-д, заст. директора.

Помер 3.10.1995 у м. Харків.

ОЛІЙНИК Пилип Якович, 1909, с. Мокра Рокитна Нововодолазького р-ну Харківської обл. Капітан інтендант. служби, нач. АГЧ Смілянського РВК Черкаської обл. Інвалід ВВВ.

10.10.1931 призваний до лав ЧА Нововодолазьким РВК Харківської обл.

1931–1932: курсант школи мол. ком. складу, 14 радіоб-н, м. Харків. Лип. 1938 – верес. 1938: курсант інтендантських курсів при 80 сд Харківського ВО.

Черв. 1941 – черв. 1942: Півд.-Захід. фр., 199 сд 38 А, ветлазарет № 31, нач. АГЧ, нач. продовольчого постачання. У черв. 1942 був поранений, ЕГ м. Чкалов (нині м. Оренбург).

16.06.1947 звільнений у запас через хворобу. Із 1952: артіль інвалідів «Ударник», м. Харків, різноробочий. Із 1964: Харківський з-д підйомно-транспортного устаткування, палітурник.

Помер 9.04.1996 у м. Харків.

ОЛІЙНИК Степан Васильович, 1914, смт Золочів Харківської обл. Капітан, заст. ком. полку з артилерії, 806 сп 235 сд. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 7 класів Золочівської НСШ, у 1932 – Харківський автодорожній технікум.

У 1936 призваний до лав ЧА на строкову службу Золочівським РВК Харківської обл.

У трав. 1942 мобілізований до лав ЧА Тракторозаводським РВК м. Челябінськ. Трав. 1942 – верес. 1942: курси мол. лей-

тенантів, м. Киштим, Уральський ВО, курсант.

Верес. 1942–9.05.1945: Північ.-Західн., Брянський, 1-й Прибалт., 2-й Білорус. фр., 806 сп 235 сд, ком. мінроти 82-мм мінометів. У боях був тричі поранений: у верес. 1942, 15.07.1943 та 5.10.1944.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст. (два), медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.04.1946 звільнений у запас. 1948–1949: з-д «Червона Зірка», майстер. 1953–1958: з-д п/с № 388, ст. контрольний майстер.

Помер 17.08.1998 у м. Харків.

ОЛЬХОВСЬКИЙ Павло Іванович, 1919, с. Новоселівка Нововодолазького р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, заст. із політчастини ком. роти 314 окр. монтажно-буд. ділянки Буд. управління. Інвалід ВВВ.

1936–1939: Харківський машинобудівний з-д «Світло шахтаря», протезний з-д, м. Харків, токар.

14.12.1939 призваний до лав ЧА Нововодолазьким РВК Харківської обл. Груд. 1943 – серп. 1944: Ленінградське ВПУ Ленінград. ВО, курсант.

19.09.1944–1945: 1-й Укр. фр., 52 А, 585 сп 213 сд, комсорг б-ну. У лют. 1945 поранений на р. Нісса, Польща. Лют. 1945 – трав. 1945: ЕГ № 6048, м. Чернігів, на лікуванні.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

2.11.1955 звільнений у запас.

Помер у 1999.

ОМЕЛАЄНКО Андрій Іванович, 1916, с. Скосогорівка Богодухівського р-ну Харківської обл. Майор, заст. з політчастини нач. автомобільної школи, 71 мех. див.

У 1931 закінчив 7 класів НСШ у с. Скосогорівка.

30.03.1939 призваний до лав ЧА Богодухівським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – верес. 1941: курсант, 452 мсп, Карельський фр. Верес. 1941–9.05.1945: Волхов., Ленінград. фр., Свірський бригадний р-н ППО у складі 177 окр. зеніт.-артд-ну, ком. кулеметної обслуги, заст. політрука, парторг д-ну. Був двічі поранений: 2.09.1941 і 29.01.1943 на тер. ст. Мга (тяжке поранення).

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги».

24.11.1956 звільнений у запас. Із 1963: Український НДІ гігієни праці і профзахворювань, інспектор з кадрів.

Помер 15.07.1966 у смт Пісочин Харківського р-ну Харківської обл.

ОМЕЛЬЧЕНКО Ганна Степанівна, 1924, с. Яблонець (кол.) Курської обл., РФ. Рядовий.

Закінчила 8 класів.

У 1941 мобілізована до лав ЧА.

Із 18.08.1941: 394 хім. б-н, телефоніст. На лікуванні в ЕГ № 5347. 30.12.1943–10.02.1944: 1 окр. зап. жіночий сп. Із 19.03.1944: Буйське танкове училище, радіотехнік.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

6.08.1945 демобілізована.

Померла 10.08.2002.

ОМЕЛЬЧЕНКО Григорій Пилипович, 1918, м. Миргород Полтавської обл. Майор техслужби, заст. нач. зв'язку 809 навч. ап ХВВАУЛ ім. Двічі Героя Радянського Союзу С. І. Грицевця.

У 1937 закінчив 3 курси Одеського ін-ту зв'язку, у 1940 – двомісячні курси мол. лейтенантів при 38 навч. тп.

9.10.1938 призваний до лав ЧА Тростянецьким РВК Сумської обл.

22.06.1941–27.07.1941: Північ. фр., 5 буд. рота прикорд. військ НКВС, ком. автогосп. відділення. 27.07.1941 був поранений у р-ні м. Кандалакша Мурманської обл.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

14.01.1970 звільнений у запас. СШ № 56 Московського р-ну м. Харків, лаборант технічних засобів навчання.

Помер 20.09.1987.

ОМЕЛЬЧЕНКО Іван Андрійович, 1909, с. Миколаївка Лозівського р-ну Харківської обл. Капітан, офіцер Золотопотіцького (нині Бучацький) РВК Тернопільської обл.

1931–1933: строкова служба у лавах ЧА.

У 1938 закінчив 9 класів СШ у м. Лозова. Працював заст. райуповноваженого наркомзаготівель по Лозівському р-ну.

23.05.1939 вдруге призваний до лав ЧА Лозівським РВК Харківської обл. У лют. 1943 закінчив курси «Выстрел». Лют. 1944 – трав. 1945: 3-й Укр. фр., 100 гв. сп 35 гв. сд, ад'ютант ст. б-ну; 1-й Білорус. фр., 101 гв. сп 35 гв. сд, пом. нач. штабу, зав. діловодства штабу 35 гв. сд.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

11.11.1955 звільнений у запас. Лозівський цегельно-вапняний з-д, робітник, майстер відділу техконтролю.

ОМЕЛЬЧЕНКО Семен Петрович, 1910, с. Шестакове Вовчанського р-ну Харківської обл. Майор, ком. навч. сб 40 навч. сп 45 навч. сд. Інвалід ВВВ.

У 1926 закінчив 6 класів Вовчанської НСШ. Працював у сільському господарстві, с. Шестакове.

16.10.1932 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл. 1932–1934: курсант полкової школи, 67 сп 373 сд, м. Чугуїв. Січ. 1940 – лип. 1940: курсант Харківського піхотного училища.

Черв. 1941 – серп. 1941: Півд.-Західний фр., 617 сп 119 сд, ком. роти. Жовт. 1941 – лип. 1942: Калінінський фр., 48 окр. бр., ком. б-ну. Жовт. 1942 – лип. 1943: Воронез. фр., 37 сбр, ком. окр. лижного б-ну. Лип. 1943 – листоп. 1943: Прибалт. фр., 730 сп 204 сд, ком. сб. 4.08.1941, тяжко поранений, 15.11.1943 – поблизу м. Вітебськ, Білорусь.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

13.12.1945 звільнений у запас. 1946–1947: голова колгоспу ім. Кірова Вовчанського р-ну. 1948–1949: фінагент Вовчанського райфінвідділу Харківської обл. 1949–1950: голова колгоспу ім. Тельмана Вовчанського р-ну. Із 1950: голова сільради с. Шестакове Вовчанського р-ну.

Помер 5.08.1998 у м. Харків.

ОНОСОВ Володимир Леонтійович, 1913, с. Лая Пригородного р-ну Свердловської обл., РФ. Ст. лейтенант, нач. групи із обслуговування 901-го навчального ап Харківського військ. авіаучилища штурманів Київського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1925 закінчив 4 класи Лайської початкової школи. 1925–1929: с. Лая, учень теслі. 1929–1930: Лайське відділення пригородного лісництва, візник дров. 1930–1933: рудник ім. 3-го Інтернаціоналу, м. Нижній Тагіл, зав. магазину. 1933–1935: шахта «Союззолото», с. Лая, вибійник.

20.10.1935 призваний до лав ЧА Нижньотагільським МВК Свердловської обл. 15.10.1936 закінчив Спаську школу № 51 молодих авіафахівців окр. Червонопрапорної Далекосхід. А.

8.10.1943–3.09.1945: Далекосхід. фр., 251 штурм. Червонопрапорна ад 9 ПА, 78 штурм. ап, заст. ст. техніка зі спецслужби ае; ПАРМ-1 119-ї польової авіарембази, нач. майстерні. 20.08.1945-28.08.1945: участь у боях на тер. Маньчжурії поблизу м. Муданьцзян.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст., ювілейні.

13.09.1948 звільнений у запас. 1948–1950: «Уралвагонзавод», Тагілторг, зав. ма-

газину, м. Нижній Тагіл. 10.02.1950 вдруге призваний до лав Рад. А Нижньотагільським МВК Свердловської обл. 27.08.1959 звільнений у відставку.

Помер 10.06.1971 у м. Харків.

ОПРИЩЕНКО Іван Андрійович, 1923, сел. Чернянка Чернянського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Резерв, 61 окр. полк офіцерського складу. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 9 класів, сел. Чернянка.

У жовт. 1941 призваний до лав ЧА Чернянським РВК Бєлгородської обл.

1941–1942: курсант, 47 зсп Приволзького ВО. Лют. 1942 – берез. 1943: Воронез. фр., 520 сп, ком. мінобслуги. Берез. 1943 – верес. 1943: курси політскладу Воронез. фр., курсант. 1943 – берез. 1944: 1-й Укр. фр., 835 сп, комбат. Серп. 1944 – груд. 1944: 3-й Укр. фр., 341 окр. ап, комсорг полку; 317 окр. бао, ком. взв. 28.03.1944 під час боїв отримав поранення на 1-му Укр. фр.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

6.08.1945 звільнений у запас. 1957–1964: заготівник Орільської сільспоживспілки Лозівського р-ну. 1965–1971: зав. Орільської риборділянки Лозівського р-ну. Із 1973: зав. ділянки Орільського райпобуткомбінату.

Помер 1.07.2006 у м. Лозова Харківської обл.

ОРЛОВ Анатолій Олександрович, 1922, м. Харків. Майор, нач. відділення автоматики і телемеханіки лабораторії кафедри реактивного та керованого озброєння Харківського вищого командно-інженерного училища.

У 1940 закінчив 10 класів Харківської СШ.

1.09.1940 призваний до лав ЧА Сумським МВК.

Лип. 1941: закінчив прискорений курс прожектористів Ленінградського училища інструментальної розвідки зеніт. артилерії.

1.07.1941–15.07.1943: Захід. округ ППО, 45 прожекторний полк, 201 зеніт. артп, 1424 зеніт. артп, ком. прожекторного взв. 15.07.1943–9.05.1945: Захід. округ ППО, 1-й Білорус. фр., 1875 зеніт. артп ППО, ком. прожекторного взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Берліна», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» III ст., II ст., ювілейні.

23.07.1946 звільнений у запас. Із листоп. 1946: Харківський з-д «Укренергоремонт», контролер, нач. обмотувального цеху. 17.09.1952 вдруге призваний до лав Рад. А Червонозаводським РВК м. Харків. У 1953 заочно закінчив електротехнічний ф-т ХПІ. 27.08.1964 звільнений у запас. Із 1964: Харківський з-д «Електроприлад», ст. майстер, ст. інженер-технолог.

Помер 12.01.1992 у м. Харків.

ОРЛОВ Михайло Дмитрович, 1907, с. Лядіни Гдовського р-ну Псковської обл., РФ. Підполковник, нач. секретного відділу штабу ППО Донбаського р-ну.

У черв. 1930 закінчив школу радянських і партійних працівників.

У січ. 1931 призваний до лав ЧА Стругокрасненським РВК Псковської обл.

У квіт. 1933 закінчив КУКС ППО, м. Севастополь, Крим, у черв. 1937 – курси військ. перекладачів при розвідвідділі Ленінград ВО.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – груд. 1942: Ленінград. фр., 192 зеніт. артп, пом. нач. штабу полку, ком. прожекторної роти. Січ. 1943 – верес. 1943: Червонопрапорна вища офіцерська школа ППО ЧА, слухач. Лют. 1944 – трав. 1945: Півд. фр. ППО, управління Донбаського корпусного р-ну ППО, управління 11 корпусу ППО, пом. нач. прожекторної служби; Півд.-Захід. фр. ППО, 87 див. ППО, майор, нач. прожекторної служби.

Медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

У листоп. 1954 звільнений у запас. Працював інструктором ЦО Харківської обласної школи ДТСААФ, техніком у штабі ЦО Харківської обл.

Помер 3.01.1995 у м. Харків.

ОРЛОВСЬКИЙ Анатолій Іванович, 1919, с. Дучинці Гадяцького р-ну Полтавської обл. Підполковник, ст. викладач кафедри вогневої підготовки Харківського гв. вищого танкового командного училища Київського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 10 класів Веприцької СШ Гадяцького р-ну, у 1937 – річні Гадяцькі курси педагогів. 1937–1941: Орлово-Іванівська НСШ Шахтарського р-ну Донецької обл., учитель.

20.07.1941 призваний до лав ЧА Донецьким МВК Донецької обл.

15.11.1942 закінчив прискорений курс 2-го Харківського танкового училища. 15.01.1943–3.11.1943: Калінінський фр., 264 тб 78 тбр 3 Уд. А, ком. танкової роти. У жовт. 1943 легко поранений. 3.11.1943 тяжко поранений. До 24.01.1944: ЕГ № 1768, м. Шуя Івановської обл., на лікуванні. 24.01.1944–23.10.1944: 2-й Прибалт. фр., 78 тбр, офіцер зв'язку.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни І ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст., ювілейні.

28.05.1945 закінчив Вищу офіцерську бронетанкову школу ім. Молотова, м. Ленінград. У 1962 закінчив Центральні ордена Леніна офіцерські курси «Выстрел». 27.02.1970 звільнений у запас. Із 1970: Харківське гв. вище танкове командне училище, інженер; комбінат «Харківжитлобуд», ст. інженер ЦО.

Помер 1.07.1996 у м. Харків.

ОСИПОВ Іван Григорович, 1915, с. Холм Сафоновського р-ну Смоленської обл., РФ. Майор інтендант. служби.

У 1932 закінчив 7 класів НСШ. Працював секретарем Петровської (кол.) сільради Сафоновського р-ну, рахівником, бухгалтером на з-ді «КІМ», Кунцево, Москва.

1937–1939: служба у лавах ЧА.

У черв. 1941 вдруге призваний до лав ЧА Кунцевським РВК м. Москва.

Лип. 1941 – листоп. 1941: Центр. фр. ППО, 861 зеніт. артп 1 корпусу ППО, ст. писар, пом. нач. ПФС. Черв. 1944 – трав. 1945: Захід. фр. ППО, 73 окр. зеніт. артбр 14 корпусу ППО, пом. нач. продовольчого постачання; Захід. фр. ППО, 81 окр. радіоб-н ПСОЗ 90 див. ППО, нач. продовольчого постачання.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

По війні продовжував службу у військах ППО у віддаленій місцевості на п-ові Камчатка. У листоп. 1960 звільнений у запас. Працював нач. відділення зв'язку № 70, м. Харків, листоношею внутрішньої служби Київсько-Дзержинського міжрайонного вузла зв'язку, м. Харків.

Помер 9.12.1996 у м. Харків.

ОСМОЛОВСЬКИЙ Володимир Антонович, 1916, с. Осмоловичі Климовицького р-ну Могильовської обл., Білорусь. Капітан інтендант. служби, нач. постачання ПММ 447 зеніт. артп 25 тд 4 мех. А. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив Московський меліоративний технікум.

У жовт. 1938 призваний до лав ЧА Вітебським РВК.

Черв. 1941 – трав. 1945: окр. розвід. б-н 37 тд, зав. діловодства техчастини б-ну; Півд.-Захід. фр., окр. розвідрота 3 тбр, писар роти; Півд.-Захід. фр., 1 тб 3 тбр 1 гв. А, зав. діловодства техчастини б-ну; Півд.-Захід., 2-й Укр., 3-й Укр. фр., 584 тб 3 тбр 23 тк, зав. діловодства техчастини б-ну; Півд.-Захід. фр., 1 тб 3 тбр 23 тк, технік з ПММ б-ну; 23 автотрансп. рота 23 тк, технік з ПММ роти; 2-й, 3-й Укр. фр., 135 тбр 23 тк 8 мех. А, пом. нач. техчастини з постачання ПММ.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У трав. 1958 звільнений у запас. Працював майстром шлакоблочного цеху на Красноградському з-ді будматеріалів, ст. інспектором з кадрів і ЦО на Красноградській бавовняно-ткацькій ф-ці.

Помер 9.06.1995 у м. Красноград Харківської обл.

ОСТАПЕНКО Іван Терентійович, 1922, смт Чупахівка Охтирського р-ну Сумської обл. Капітан, нач. контрольно-митного пункту Управління зовнішньої торгівлі Рад. А Військ. адміністрації в Німеччині.

У 1939 закінчив 9 класів Чупахівської СШ.

10.01.1940 призваний до лав ЧА Охтирським РВК Сумської обл.

Січ. 1940 – лип. 1941: Харківське військ. піхотне училище, курсант.

20.07.1941–8.12.1941: Півд. фр., 981 сп 253 сд 37 А, ад'ютант ст. б-ну. 8.12.1941 тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 1473, м. Єреван, Вірменія. 20.09.1942–13.09.1944: Закавказ. фр., 1171 сп 447 сд 45 А, ком. взв. постачання; 128 окр. кулемет. б-н 55 УР, ком. артилерії кулемет. взв. У квіт. 1945 закінчив курси удосконалення офіцерів піхоти.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

11.09.1949 звільнений у запас. Працював ст. товарознавцем на Охтирському з-ді медичних меблів, заст. нач. відділу постачання меблевого комбінату ім. Щорса.

Помер 8.07.1998 у м. Харків.

ОСТАЩЕНКО Олексій Михайлович, 1918, с. Бєловське Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Лейтенант, ком. вогневого взв. 1117 сп. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив 7 класів у с. Ястребово Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл. 1934–1938: колгосп «Ворошилов», Бєлгородський р-н, колгоспник. 1938 – трав. 1939: Бєлгородська художня студія, учень.

У 1939 призваний до лав ЧА Бєлгородським РВК Бєлгородської обл.

Листоп. 1939 – берез. 1940: учасник радянсько-фінляндської війни у складі 337 сп 54 сд, Ленінградський ВО, рядовий.

Черв. 1941 – трав. 1943: Карел. фр., 239 сп 27 сд, старшина роти. Трав. 1943 – лют. 1945: Пензенське арт.-міномет. училище Приволзького ВО, м. Пенза, курсант. Берез. 1945 – трав. 1945: 2-й Прибалт. фр., 1117 сп 332 сд, ком. вогневого міномет. взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

8.08.1946 звільнений у запас. Із 1949: Харківський зоопарк, художник-оформлювач. 1953–1954: в/ч № 77903, альфрейник.

Помер 1.05.2001.

ОСЬМАЧКО Іван Андрійович, 1921, смт Рогань Харківського р-ну Харківської обл. Технік-лейтенант, технік авіац. бортовий авіатранспортного полку. Інвалід ВВВ.

Закінчив 10 класів.

У 1938 призваний до лав ЧА через Харківське авіац.-технічне училище ЦПФ.

Листоп. 1942 – жовт. 1943: 105 гв. окр. ап ЦПФ, авіатехнік. Жовт. 1943 – берез. 1944: слухач-бортмеханік курсів вищої льотної підготовки ЦПФ, м. Ташкент, Узбекистан. Квіт. 1944–9.05.1945: 336 ап дд 53 ад дд, технік авіац. бортовий.

Орден Вітчизняної війни II ст.

13.07.1948 звільнений у запас. Із 1953: викладач, директор Харківського міжобласного навч. комбінату.

Помер 2.03.1993 у м. Харків.

ОЧАЄВ Іван Денисович, 1919, с. Шумшори Каракулінського р-ну, Удмуртія,

РФ. Підполковник, заст. нач. школи військ ППО.

У 1934 закінчив 7 класів Шумшорської школи Каракулінського р-ну.

5.05.1940–29.08.1941: колгосп ім. Червоної армії, Каракулінський р-н, Удмуртія, голова.

29.08.1941 призваний до лав ЧА Каракулінським РВК, Удмуртія. 1.12.1941–3.03.1942: курси політскладу Уральського ВО, курсант.

3.03.1942–23.04.1942: Захід. фр., 266 сп 93 сд 43 А, політрук роти. 23.04.1942 отримав тяжке поранення поблизу м. Юхнов Калузької обл. 23.04.1942–24.07.1942: ЕГ № 359, на лікуванні.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

13.02.1965 звільнений у запас. Харківська облспоживспілка, нач. відділу кадрів.

Помер 19.06.2002 у м. Харків.

П

ПАВЛЕНКО Іван Кузьмич, 1915, с. Шелудьківка Зміївського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. бат. 917 артп 350 сд.

31.10.1936 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків. Листоп. 1936 – листоп. 1938: 75 артп, курсант, ком. відділ. Листоп. 1938 – трав. 1939: курси мол. лейтенантів, Київський ВО. Трав. 1939 – черв. 1941: 75 артп, ком. взв.

Черв. 1941 – серп. 1942: 990 сп 230 сд, ком. бат. Січ. 1943 – квіт. 1944: 917 артп 350 сд, ком. бат. До верес. 1944: на лікуванні в ЕГ № 1568.

14.01.1946 звільнений із кадрів ЧА в запас через хворобу.

Помер 31.07.1994 у с. Шелудьківка Зміївського р-ну Харківської обл.

ПАВЛЕНКО Іван Прохорович, 1919, с. Павленкове Сумської обл. Ст. лейтенант, заст. ком. ескадрильї 104 гв. винищ. ап 9 гв. винищ. ад 2 ПА.

У 1935 закінчив 7 класів Харківської СШ № 1. Працював слюсарем на ХЕМЗі, шофером у Харківському залізн. аероклубі.

9.02.1940 добровільно призваний до лав ЧА через Київський РВК м. Харків. Лют. 1940 – квіт. 1941: курсант Чугуївської військ. авіашколи льотчиків.

22.06.1941–9.05.1945: Воронез., Степ., Брянський, 1-й, 2-й Укр. фр., 17 винищ. ап 205 винищ. ад, ком. авіаланки, льотчик, льотчик ст. 14.07.1942 тяжко поранений на Воронез. фр.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни І ст., Червоної Зірки, медалі: «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 4 подяки від Верховного Головнокомандувача.

12.06.1948 звільнений у запас. Харківський обласний аероклуб ДТСААФ, льотчик-інструктор, 87 авіазагін Українського управління ЦПФ, інспектор з кадрів 1-го загону.

Помер 4.03.2006 у м. Харків.

ПАВЛОВ Григорій Миколайович, 1899, м. Харків. Підполковник адмінслужби, пом. начальника складу з техчастини, Центральний військ. інженерний склад № 99.

У 1915 закінчив Харківську торговельну школу за спеціальністю бухгалтера. Із 1918 – у лавах ЧА.

У 1935 закінчив Ленінградські інж. КУКС ст. ком. складу.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Лип. 1941–1945: штаб Київського ВО, нач. відділу інж. постачання; Півд.-Західн., Сталінград., Забайкал. фр., інж. склад № 80 3-ї резервної А, пом. нач. інж. військ, нач. фронтового складу, нач. Центр. інж. складу № 99. У 1942 під час боїв за Сталінград отримав тяжку контузію, перебував на лікуванні у шпиталі, м. Ленінград.

Ордени: Леніна, Червоного Прапора, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: почесні грамоти за активну роботу в галузі охорони і розвитку

природи, за участь в озелененні Дзержинського р-ну Харкова.

По війні працював заст. голови Дзержинського райвідділення Товариства охорони природи, головою Президії Московського райвідділення Товариства охорони природи, м. Харків.

Помер 29.11.1979 у м. Харків.

ПАКУЛОВ Микола Іванович, 1920, с. Буссе Свободненського р-ну Амурської обл., РФ. Полковник-інженер, кандидат технічних наук, доцент, заст. нач. кафедри № 32 Військ. інж. радіотех. академії ППО.

У 1938 закінчив 10 класів СШ у м. Свободний Амурської обл., у 1942 – Томський педінститут. Працював директором школи в с. Киїцьке Тогучинського р-ну Новосибірської обл., РФ.

У серп. 1943 призваний до лав ЧА Тогучинським РВК Новосибірської обл.

Трав. 1943 – жовт. 1944: Ленінградське артучилище зеніт. артилерії, м. Томськ, курсант; зеніт.-прожекторне училище, м. Омськ, РФ, курсант. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 25 окр. зеніт.-прожекторний б-н Далекосхід. зони ППО, технік з радіолокації.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

У 1956 закінчив Арт. ордена Вітчизняної війни радіотех. академію Рад. А. У груд. 1973 звільнений у запас. Викладав у Харківському інж.-економічному ін-ті.

Помер 24.02.1996 у м. Харків.

ПАЛІЄНКО Андрій Олександрович, 1924, с. Чепіль Балаклійського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. розвід. взв. 170 окр. розвід. роти 147 сд 1 гв. А. Інвалід ВВВ.

4.09.1943 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл.

Верес. 1943 – черв. 1944: 1-й Укр. фр., 113 арм. зсп 1 А, курсант; 170 окр. розвід. рота 147 сд 1 гв. А, ком. розвід. взв. До лют. 1944: ЕГ № 5977, м. Харків.

22.10.1945 звільнений у запас. Із 1945: уповноважений наркомзагу Балаклійського р-ну; Чепільська партшкола, діловод; голова виконкому Чепільської сільради; колгосп ім. XIX партз'їзду, секретар парторганізації.

Помер 20.10.2001 у с. Чепіль Балаклійського р-ну Харківської обл.

ПАНКРАТОВ Петро Кузьмич, 1917, м. Іловайськ Донецької обл. Майор, комбат паровозної і вагонної служби 24 окр. експл. залізн. полку.

У 1932 закінчив 7 класів СШ, м. Іловайськ, у 1939 – Слов'янську транспортну техшколу.

28.11.1939 призваний до лав ЧА Слов'янським РВК Донецької обл.

1939–1940: курсант полкової школи, 1 експл. залізн. полк, Ленінградський ВО. 1940–1941: курсант Ленінградського Червонопрапорного училища військових сполучень ім. Фрунзе.

Лют. 1942–5.01.1943: Волхов. фр., 68 окр. віднов. залізн. б-н 11 залізн. бр., ком. взв. 5.01.1943–9.05.1945: Ленінград., Карел. фр., 57 окр. віднов. залізн. б-н 11 залізн. бр., пом. ком. роти з техчастини.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

7.07.1956 звільнений у запас. Із 1957 працював диспетчером на Харківському електроапаратному з-ді, з-ді «Електромашина», ХТЗ.

Помер 30.09.1991 у м. Харків.

ПАНОВ Василь Митрофанович, 1920. Полковник ВПС у відставці.

Майже всю війну воював на Україні у складі авіаполку нічних бомбардувальників, здійснив 651 бойовий виліт. Брав участь у взятті Києва, Житомира, Бердичева, Львова, воював у Карпатах, літав із командуючим 4-го Укр. фр., генералом армії І. Є. Петровим. Був поранений, коли перелітав лінію фронту поблизу Харкова.

Закінчив війну в Празі 10 травня 1945, будучи командиром авіаланки, у званні ст. лейтенанта. Після війни його повернули у винищувальну авіацію інструктором з відновлення навиків льотчиків-винищувачів. Льотчик 1-го класу реактивної авіації, пролітав на реактивних літаках 20 років, з них 10 – на літаках надзвукових. Воював у Кореї. Командував авіаполком, авіадивізією.

У 1986 вийшов у відставку у званні полковника із загальним стажем 54 роки. Працював заст. начальника Харківського аеропорту з перевезень. Активіст ветеранського руху. Нагороджений трьома орденами Вітчизняної війни, трьома орденами Червоного Прапора (два отримав у Кореї), двома орденами Червоної Зірки. За вислугу років отримав орден Червоної Зірки. У числі нагород – орден Леніна і орден Богдана Хмельницького, 24 медалі.

Помер 1.10.2014.

ПАНТЕЛЄЄВ Костянтин Мстиславович, 1922, м. Ізюм Харківської обл. Лейтенант, офіцер із супроводу вантажів. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів Ізюмської СШ № 1. Верес. 1939 – черв. 1941: державний ін-т фізичної культури, м. Харків, студент.

14.07.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

20.11.1941–24.02.1942: Півд.-Західф. фр., 20 сд, стрілець. 24.01.1942 був поранений в р-ні м. Харків. 24.01.1942–16.03.1942: на лікуванні в ЕГ № 1687. 16.04.1942–20.07.1942: Північ.-Захід. фр., окр. сб, розвідник. Листоп. 1942 – лют. 1943: 2-е Київське самохід. артучилище. 23.02.1943–18.09.1943: 3-й Укр. фр., 1440 самохід. артп, ком. самохід. гармати. 18.09.1943 був поранений на Дніпровському плацдармі. 20.06.1944–26.10.1944: 2-й Укр. фр., окр. самохід. артп 46 А. 26.10.1944–9.05.1945: 140 окр. трофейна рота 6 гв. ТА, ком. взв.

Орден Червоного Прапора, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.08.1947 звільнений у запас. Із 1950: СШ № 5 м. Ізюм Харківської обл., учитель фізкультури.

Помер у 2003.

ПАНЧЕНКО Андрій Кирилович, 1912, с. Томахівка Вовчанського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. роти. Інвалід ВВВ.

1932–1938: колгоспник, голова колгоспу «День Врожаю». 1938–1942: голова сільради, заст. голови Вовчанського райвиконкому.

У верес. 1942 призваний до лав ЧА Гмелінським (нині Старополтавським) РВК Волгоградської обл.

Верес. 1942 – берез. 1944: Сталінград., Півд.-Захід. фр., 34 гв. сп 13 гв. сд, ком. роти; 1-й Укр. фр., 201 сп 84 сд, ком. роти ПТР. 12.03.1944 під час боїв в р-ні м. Умань Черкаської обл. тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 5979.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У листоп. 1945 звільнений у запас. Очолював колгосп «День Врожаю», заст. голови колгоспу ім. Сталіна, с. Хотімля Вовчанського р-ну Харківської обл.

Помер 3.02.1997 у с. Перківка Вовчанського р-ну Харківської обл.

ПАРФИЛО Георгій Михайлович, 1915, м. Харків. Полковник, нач. техслужби 116 арм. артд 11 гв. А, Прибалт. ВО.

1932–1936: Харківський канатний з-д, слюсар-лекальник.

2.11.1936 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

17.09.1939–28.09.1939: учасник походу у Західф. Україну та Захід. Білорусь, пом. нач. 3-ї частини штабу 8 автотранспорт. бр.

25.06.1941–19.04.1942: Півд. фр., 448 окр. атб 8 автотранспорт. бр., ком. роти. У берез. 1942 поранений у р-ні м. Барвінкове Харківської обл. 19.04.1942–21.09.1942: 456 окр. атб, нач.

штабу б-ну. 21.09.1942–31.08.1943: Закавказ. фр., 431 окр. атб, нач. штабу б-ну. У листоп. 1942 був контужений під час оборони м. Туапсе Краснодарського краю. 7.09.1943–9.05.1945: Північ.-Кавказ., 2-й Укр. фр., 9 фронт. зап. автополк, ком. б-ну; 40 автополк СВГК, ком. б-ну. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 40 автополк 10 автотранспорт. бр., ком. б-ну.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

10.07.1961 звільнений у запас. Східноукр. держ. ін-т УкрсхідДІІНТР, ст. інженер.

Помер.

ПАСІЧНИК Іван Павлович, 1921, с. Мельникове Валківського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант-технік, технік передавального радіоцентру вузла зв'язку. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів Минківської СШ Валківського р-ну.

4.05.1941 призваний до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл.

22.06.1941–15.03.1943: Захід. фр., штаб 7 мк, штаб 17 окр. тбр, рядовий, радист; 840 окр. військ. хім. склад, ком. відділ.; окр. хім. рота 222 сд 43 А, пом. ком. взв. 24.08.1941 легко поранений у боях поблизу м. Мінськ, Білорусь. 26.01.1945 закінчив нормальний курс Московської школи радіофахівців фронтових та механізованих військ РСЧА за спеціальністю радіотехніка.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.06.1958 звільнений у запас. Із 1958: Харківське вище авіаінженерне військ. училище, ст. електрик; телевізійне ательє № 19, радіомеханік; Харківський радіозавод, керівник групи.

Помер 17.11.2002 у м. Харків.

ПАСТУХОВ Федір Васильович, 1910, смт Введенка Чугуївського р-ну Харківської обл. Підполковник, ст. інспектор з перевірки служби у частинах 108 окр. буд. бр.

1926–1932: майстер зміни, секретар ВЛКСМ на з-ді «Механоліт», м. Харків.

У груд. 1932 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл. У серп. 1934 закінчив курси комскладу при Одеській піхотній школі.

Черв. 1941 – лип. 1943: Півд.-Захід., Дон., Степ. фр., 19 окр. понтонно-мостовий б-н, заст. ком. б-ну з політчастини. Лип. 1943 – квіт. 1944: КУКС при Військ.-інж. академії ім. Куйбишева. Трав. 1944 – трав. 1945: 3-й Укр. фр., резерв офіцерського складу інж. військ фр., в резерві; 1-й Прибалт. фр., 106 окр. понтонно-мостовий б-н, ком. б-ну. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., резерв інж. управління фронту, у розпорядженні нач. управління.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

У 1953 закінчив Вищу офіцерську інж. школу. 24.12.1956 звільнений у запас. Працював ст. оператором КЕЧ Харківського р-ну управління будинками № 1.

Помер 14.02.1985 у м. Харків.

ПАШКОВСЬКИЙ Василь Михайлович, 1923, Борисовський р-н Бєлгородської обл., РФ. Підполковник, секретар комсомол. бюро 239 окр. гауб. артп Уральського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів.

11.10.1941 призваний до лав ЧА Золочівським РВК Харківської обл.

Жовт. 1941 – лют. 1942: курсант полкової школи при 192 зсп Уральського ВО.

30.06.1942–20.09.1942: Центр., Сталінград. фр., 884 сп, ком. мін. обслуги. 25.03.1943–19.04.1945: Півд.-Захід., 1-й Білорус. фр., 8 гв. сп 4 гв. сд; 291 гв. сп 96 гв. сд; 144 гв. сп 49 гв. сд, 286 гв. сп 94 гв. сд, ком. мін. обслуги, секретар ком-

сомол. бюро б-ну. 19.04.1945 був поранений поблизу м. Берлін, Німеччина.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна».

27.12.1947 звільнений у запас. 1948–1956: голова завкому, управляючий відділення Конгресівського цукрового з-ду Золочівського р-ну. Із 1972: завідуючий Кегичівського райвідділу соцзабезпечення.

Помер 22.05.2011 у м. Харків.

ПЕНЗЄВ Степан Петрович, 1924, с. Зимовне Шебекінського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Майор медслужби, технік-доглядач споруд 282 гв. вптап 3 окр. гв. вптабр.

У 1942 закінчив 10 класів СШ, с. Большетроїцьке Шебекінського р-ну Бєлгородської обл.

20.05.1942 призваний до лав ЧА Большетроїцьким (нині Шебекінський) РВК Бєлгородської обл.

9.08.1942–13.01.1943: курсант полкової школи, 54 зсп 4 зап. артбр Півд.-Захід. фр. 13.01.1943–26.10.1943: курсант Сумського артучилища ім. Фрунзе. Лип. 1944–9.05.1945: 3-й Прибалт., 1-й Білорус. фр., 1317 вптап 25 окр. вптабр, ком. вогневого взв. 24.04.1945 тяжко поранений у Берліні, Німеччина.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Перебував у складі Групи радянських військ у Польщі. 20.04.1948 звільнений у запас. У 1955 закінчив Харківський медінститут. Із 1955: гол. лікар Бугаївської лікарні Ізюмського р-ну Харківської обл. Із 1960: гол. лікар, із 1969 – лікар-рентгенолог Липецької лікарні, с. Липці Харківського р-ну Харківської обл.

Помер 14.02.2011 у с. Липці Харківського р-ну Харківської обл.

ПЕРЕВЕРДІЄВА Марія Данилівна, 1917, м. Моздок, Північна Осетія. Мол. лейтенант медслужби, нач. аптеки ППГ № 656. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчила фармацевтичну школу, м. Краснодар, РФ.

27.07.1941 мобілізована Уральським РВК Свердловської обл.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 35 А, ППГ № 656, нач. аптеки.

Медаль «За перемогу над Японією». Отримала подяку від Верховного Головнокомандувача.

28.03.1946 звільнена із лав Рад. А. Із 1950: аптека № 127, м. Зміїв, асистент.

Померла 26.11.2000 у м. Зміїв Харківської обл.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Афанасій Лукич, 1913, с. Безугляки Сквирського р-ну Київської обл. Полковник.

Навчався у Київському, потім – у Харківському медінституті, який евакуювали до м. Фрунзе (нині м. Бішкек), Киргизія.

Мобілізований на фронт Фрунзенським МВК, Киргизія.

Воював у складі тбр на Білорус. фр., санітарний лікар, капітан медслужби.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: медаль «Ветеран праці».

Після війни – сільський лікар у Київській, Луганській обл., м. Суми. Із 1961: Харківський ін-т удосконалення лікарів, асистент кафедри нервових хвороб. До 2007: лікар-невропатолог Харківського ін-ту ім. Ситенка.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Іван Сергійович, 1923, с. Заміське Валківського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. танкового взв.

1940–20.12.1942: з-д Наркомзв'язку, м. Харків, м. Самарканд, Узбекистан, слюсар-електрик.

20.12.1942 призваний до лав ЧА Самаркандським МВК, Узбекистан. 20.12.1942–5.10.1944: курсант Полтавського танкового училища, м. Мари, Туркменістан. Груд.

1944 – лют. 1945: 1-й Укр. фр., 61 гв. тбр, ком. танка. 18.02.1945 був тяжко поранений.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.07.1947 звільнений у відставку через хворобу. У 1957 закінчив Харківське педучилище, у 1964 – ХДУ. Із серп. 1964 працював учителем історії Заміської восьмирічної школи Валківського р-ну.

Помер 26.10.1994 у с. Заміське Валківського р-ну Харківської обл.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Тихін Савелійович, 1911.

У черв. 1943 призваний до лав ЧА Великобурлуцьким РВК Харківської обл.

1943–1945: 340 евакуаційний ветлазарет, мол. сержант, візник.

Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача за участь у боях за визволення м. Белград, Югославія.

Прож. у с. Яковлівка Харківського р-ну Харківської обл.

Помер у 1980.

ПЕРЕСАДА Петро Антонович, 11.09.1915, с. Петрівка Красноградського р-ну Харківської обл. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 5 класів. Трав. 1929 – жовт. 1936: колгосп «Серп і Молот», с. Петрівка Красноградського р-ну, колгоспник. Жовт. 1936 – жовт. 1938: строкова служба у лавах ЧА у складі 74 залізн. полку. Жовт. 1938 – лип. 1941: п/с 115, Красноградський р-н, охоронець.

Лип. 1941 – берез. 1942: 1071 сп, рядовий, стрілець. 16.03.1943 отримав тяжке поранення у ліву ногу. Берез. 1942 – черв. 1943: ЕГ № 1054, на лікуванні.

Орден «За мужність» III ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: медалі «За доблесну працю. На ознаменування 100-річчя з дня народження В. І. Леніна», «Ветеран праці».

У черв. 1943 звільнений у запас за станом здоров'я. 1943–1975: колгосп «Серп і Молот», с. Петрівка Красноградського р-ну, голова, зав. МТФ колгоспу, ветеринар, технік штучного запліднення тварин.

ПЕТРЕНКО Раїса Георгіївна, 1921, м. Харків. Капітан.

У черв. 1942 закінчила 2-й Харківський державний медінститут.

2.04.1943 призвана до лав ЧА Фрунзенським (нині м. Бішкек) МВК, Киргизія.

Квіт. 1943 – черв. 1943: курси удосконалення медскладу, м. Ташкент, Узбекистан, слухач. Черв. 1943 – серп. 1943: СЕГ № 1072, м. Москва, ординатор. Серп. 1943 – лют. 1945: 240 арм. зсп, мол. лікар б-ну. Лют. 1945 – черв. 1945: госпіталь легкопоранених № 5475, ординатор. Черв. 1945 – верес. 1945: 240 арм. зсп 21 А, мол. лікар.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., Богдана Хмельницького III ст., медалі: «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У верес. 1945 звільнена у запас.

Померла 15.09.2008 у с. Протопопівка Дергачівського р-ну Харківської обл.

ПЕТРЕНКО Семен Іванович, 1924, с. Мокра Рокитна Нововодолазького р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. 82-мм мінометів 23 гв. мсп.

Груд. 1939 – серп. 1941: колгосп ім. Кірова, Нововодолазький р-н Харківської обл., бригадир-будівельник. Серп. 1941 – берез. 1942: з-д п/с № 135 (Харківський авіаційний з-д), токар.

У берез. 1942 призваний до лав ЧА Дворічанським РВК Харківської обл.

Квіт. 1942 – лип. 1943: Степ. фр., 110 гв. сп 38 гв. сд 1 гв. А, стрілець. Лип. 1943 – груд. 1943: курси мол. лейтенантів 1 гв. А, курсант. Груд. 1943 – черв. 1944: 1-й Укр. фр., 24 опрос, резерві. Черв. 1944 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 23 гв. мсп 7 гв. сд, мол. лейтенант, ком. мін. взв. Під час боїв був двічі поранений: 4.03.1945 в р-ні м. Рибник, Польща, і 26.04.1945 поблизу м. Берлін, Німеччина.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За визволення Праги», «За взяття Берлі-

на», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У серп. 1946 звільнений у запас. Працював у колгоспі ім. Леніна, Рокитненська сільрада Нововодолазького р-ну.

Помер 31.10.1972 у с. Мокра Рокитна Нововодолазького р-ну Харківської обл.

ПЕТРОВ Віталій Іванович, 1922, с. Мящево (кол.) Ржевського р-ну Тверської обл., РФ. Капітан, ком. корабля 901 навч. ап Харківського військ. авіаучилища льотчиків.

15.08.1940 призваний до лав ЧА Ржевським РВК Тверської обл.

Серп. 1940 – серп. 1941: Уреченська школа пілотів, курсант. Серп. 1941 – лип. 1942: Пермська військ. авіашкола пілотів, курсант.

Верес. 1943 – берез. 1944: 19 гв. бап 8 ад, льотчик. 4.03.1944 під час виконання бойового завдання був підбитий ворожим винищувачем. 7.03.1944 під час переходу лінії фронту потрапив до полону. До 8.05.1945 перебував у таборах м. Мінськ, (Білорусь), Лодзь, (Польща), Мальберг, (Німеччина), Габлонц (нині м. Яблонець-над-Нісоу), Тепліце, (Чехія).

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 2 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

23.08.1960 звільнений у запас. Управління «Спецреммонтаж АСУ», інженер.

Помер 5.05.1998 у м. Харків.

ПЕТРОВ Григорій Іванович, 1919, с. Повалиха Первомайського р-ну Алтайського краю, РФ. Майор, нач. фінчастини 543 зеніт. артп.

У 1936 закінчив курси бухгалтерів. Працював рахівником у Повалихінському сільському поселенні.

У січ. 1940 призваний до лав ЧА Барнаульським (кол.) РВК.

Лип. 1941 – берез. 1942: Захід. фр., 299 артп 194 гірськострілецької див., рядовий. Берез. 1942 – листоп. 1942: Дніпропетровське артучилище, м. Томськ, курсант. Лют. 1943 – трав. 1945: Північ.-Захід., Воронез., 2-й Укр., 3-й Укр. фр., 6 гв. пов.-десант. полк 5 гв. пов.-десант. див., ком. вогневого взв., комбат. Під час боїв був поранений 28.08.1943 в р-ні смт Котельва Полтавської обл., 15.04.1944 – поблизу м. Корсунь-Шевченківський Черкаської обл., 7.01.1945 – під м. Секешфегервар, Угорщина.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., Вітчизняної війни І ст., медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

У 1946 та 1953 закінчив КУОС. Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У черв. 1961 звільнений у запас. Працював нач. матеріального складу Чугуївської КЕЧ р-ну, машиністом-компресорником в/ч № 36986.

Помер 13.12.1992 у м. Чугуїв Харківської обл.

ПЕТРОВ Сергій Олексійович, 1915, м. Твер, РФ. Підполковник інтендант. служби, інструктор зі спорт.-масової роботи Харківського гарнізонного Будинку офіцерів.

30.06.1937 призваний до лав ЧА за спецнабором Тверським МВК.

25.06.1941–23.11.1942: Калінінський фр., 709 сп 178 сд, ком. стр. роти. 23.11.1942 – груд. 1942: Півд.-Захід., Сталінград. фр., 48 сп 38 сд, пом. нач. штабу. Груд. 1942 – 12.01.1943: Сталінград. фр., 38 сд, пом. нач. орг.-планового відділення див. 12.01.1943 поранений поблизу м. Сталінград. 12.01.1943–22.03.1943: 52 окр. медсанбат 38 сд, на лікуванні через поранення. Серп. 1943 – лют. 1944: 2-й Укр. фр., 25 гв. ск, пом. нач. штабу по тилу. 8.02.1944 поранений під час визволення м. Кіровоград. 10.02.1944–26.02.1944: ППГ № 2207. 26.02.1944–9.05.1945: 2-й Укр. фр., 25 гв. ск, пом. нач. опервідділу штабу корпусу.

Ордени: Вітчизняної війни ІІ ст., Червоної Зірки (два), медалі: «За бойові

заслуги», «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

25.01.1956 звільнений у запас. Із 12.04.1956: завком ХТЗ, нач. піонерського табору, заст. управляючого Міськрембудтресту.

Помер 19.02.1981.

ПЕТРУНІН Петро Пилипович, 1919, с. Паромоново Урицького р-ну Орловської обл., РФ. Підполковник, нач. відділ. шпиталю № 461.

У 1941 закінчив Ростовський державний медінститут.

25.07.1941 мобілізований до лав ЧА Ростовським МВК.

25.10.1941–2.04.1942: Півд. фр., приймально-сортувальний взв. медсанроти 11 курсантської сбр, ординатор. 2.04.1942–29.05.1943: Воронез. фр., 247 медсанбат 107 сд 60 А, ком. приймально-сортувального взв. 29.05.1943–9.05.1945: Степ., 1-й, 4-й Укр. фр., 247 медсанбат 107 сд, ком. медроти.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

18.02.1950 закінчив курс лікарів військ. ф-ту при Центр. ін-ті удосконалення лікарів. 22.05.1952–4.06.1955: нач. шкірно-венерологічного відділ. 461 військ. шпиталю 4 гв. мех. А. Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 29.04.1955 звільнений у запас. Із 15.10.1955: Миколаївський облвендиспансер, ординатор; Харківський облвендиспансер, лікар; Український шкірно-венерологічний НДІ, лікар, мол. науковий співробітник, науковий співробітник; Харківський НДІ дерматології та венерології, ст. науковий співробітник.

Помер 11.12.1996 у м. Харків.

ПЕЧЕРСЬКИЙ Григорій Михайлович, 1918, с. Погоже Тимського р-ну Курської обл., РФ. Капітан, ком. бат. 1097 окр. зеніт. артд-ну 308 сд, Прибалт. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив 7 класів с. Прилєти Курської обл., у 1937 – Тимське педучилище. Працював учителем російської мови та літератури НСШ в с. Рогозецький Колодязь, директором семирічки у с. Булгакове Тимського р-ну.

У листоп. 1939 призваний до лав ЧА Тимським РВК Курської обл. 1939–1940: 259 гауб. артп, м. Сімферополь, Крим, курсант. Січ. 1940 – верес. 1940: Одеське артучилище, курсант. Верес. 1940 – квіт. 1941: Рязанське артучилище, курсант.

14.08.1941–23.01.1942: Захід. фр., 255 окр. зеніт. артд 20 А, ком. взв. Січ. 1942 – верес. 1942: Півд.-Захід. фр., 227 окр. зеніт. артд, заст. ком. батареї. Верес. 1942 – січ. 1944: Волхов. фр., 634 зеніт. артп 41 зеніт. див., ком. вогневого взв. Січ. 1944–9.05.1945: Ленінград., 3-й Прибалт. фр., 463 зеніт. артп 41 зеніт. див., ком. батареї. У боях був поранений 17.10.1941 та 19.10.1941.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст. (два), медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.07.1946 звільнений у запас. Із 1946: учитель Балаклійської СШ, директор НСШ с. Пришиб Балаклійського р-ну. 1956–1963: директор восьмирічної школи с. Мілова Балаклійського р-ну.

Помер 3.09.2002 у м. Балаклія Харківської обл.

ПИВОВАР Марія Василівна, 1925, с. Циркуни Харківського р-ну Харківської обл. Інвалід ВВВ.

Закінчила 6 класів Харківської СШ № 134.

У жовт. 1943 призвана до лав ЧА Київським РВК м. Харків. Рядовий, медсестра 6 А. Брала участь у визволенні України. У боях отримала тяжке поранення і решту життя була прикута до ліжка.

Орден Вітчизняної війни I ст.

Померла. Похована: с. Циркуни Харківського р-ну Харківської обл.

ПИСАНИЙ Василь Федорович, 1914, м. Артемівськ Донецької обл. Підполковник, нач. штабу Богодухівського навч. авіацентру ДТСААФ. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 6 класів Харківської НСШ. 1930–1932: Харківський з-д «Серп і Молот», школа ФЗУ, учень столяра. 1932–1933: Харківський авіазавод, Харківські меблеві майстерні, столяр. У 1934 закінчив 1 курс Харківського машинобудівного технікуму. 1934–1935: трест «Промбуд», м. Харків, кресляр.

27.08.1935 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків за спецнабором. 27.08.1935–15.07.1938: 9-а військ. авіашкола льотчиків, м. Харків, курсант.

22.06.1941–31.07.1942: Півд.-Захід. фр., 89 винищ. ап, заст. ком. ескадрильї з політчастини.; 66 штурм. ап; 820 штурм. ап 220 штурм. ад, військком ескадрильї, льотчик. 16.09.1943 закінчив курси заст. командирів полків з політчастини, м. Червоний Кут. 16.09.1943–9.05.1945: 3-й, 1-й Білорус. фр., 586 окр. арм. ае зв'язку при 8 гв. А, заст. ком. ае.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 12 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

Із 1948: слухач Липецьких вищих офіцерських льотно-тактичних курсів удосконалення командирів частин ВПС ЗС СРСР; Центральна планерна школа ДТСААФ, м. Калуга, заст. нач. штабу, нач. штабу, нач. навч. відділу. 19.05.1960 звільнений у запас. Із 1960: Харківський облкомітет ДТСААФ СРСР, заст. голови; Харківське вище авіац.-інж. училище, ст. лаборант; Харківське командно-інж. училище, ст. лаборант, нач. стадіону; Харківське вище військ. училище № 14 ім. Маршала М. І. Крилова, нач. стадіону, службовець.

Помер 26.12.1994 у м. Харків.

ПЛЕТНЬОВ Герман Миколайович, 1912, м. Київ. Ст. лейтенант, льотчик 114 окр. змішаної ае. Інвалід ВВВ.

5.04.1932 – груд. 1934: служба у лавах ЧА. У 1933 закінчив 9-у військ. школу льотчиків, смт Рогань Харківської обл., прискорений курс. 1938–1940: аероклуб, м. Харків, ком. ланки. 1940–1941: аероклуб, м. Маріуполь Донецької обл., інструктор-льотчик.

5.10.1941 мобілізований до лав ЧА.

Жовт. 1941 – жовт. 1944: 8 окр. ескадрилья зв'язку Півд. фр. Із лип. 1942: Північ.-Кавказ. фр. Із черв. 1944: 2-й Білорус. фр. Жовт. 1944 – верес. 1945: 368 окр. ае зв'язку ВПС, Одеський ВО, льотчик.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

19.04.1946 звільнений у запас. 1947–1948: аероклуб, м. Харків, інструктор. 1948–1957: облкомітет ДТСААФ, інструктор.

Помер 28.12.1987 у м. Харків.

ПОБЕРІЙ Олексій Павлович, 1910, с. Чорбівка Кобеляцького р-ну Полтавської обл. Майор, полковий інженер 179 гв. сп 59 гв. сд.

10.02.1933 призваний до лав ЧА Костянтинівським РВК Донецької обл.

У трав. 1941 закінчив Московське військ.-інж. училище.

Серп. 1941 – трав. 1945: Брянський, Центр., 1-й Укр., 4-й Укр. фр., 50 окр. моторизований понтонно-мостовий б-н, заст. ком. б-ну.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки (два), медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача за виконання бойового завдання під час форсування р. Десна. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

19.04.1955 звільнений у запас. Працював пом. нач. Ізюмської технічної школи ДТСААФ.

Помер 19.12.1988 у м. Ізюм Харківської обл.

ПОДПОЛЬНИЙ Абрам Йосипович, 1923, м. Харків. Ст. інженер-лейтенант,

нач. арт. ремонт. майстерні 240 окр. мінп 6 мк 4 ТА. Інвалід ВВВ.

У лип. 1941 закінчив Харківську СШ № 44.

9.07.1941 призваний до лав ЧА через Ленінградське арт. техучилище. 9.07.1941 – січ. 1942: Ленінград. арт. техучилище, курсант. Січ. 1941 – берез. 1943: Сталінград. фр., 86 окр. кінно-арт. д-н 97 окр. кд, нач. артпостачання. Берез. 1943 – квіт. 1943: Півд. фр., 13 артп 4 кк, нач. артпостачання. Квіт. 1943 – лип. 1943: Півд. фр., 6 окр. навч. д-н резерву офіцерського складу, викладач матчастини артилерії. 18.08.1943 – верес. 1944: 2-й Укр. фр., 3 окр. навч. полк резерву офіцерського складу артилерії; 168 окр. винищ. протитанк. д-н 181 сд, нач. арттехпостачання. Був поранений. Верес. 1944 – груд. 1944: ЕГ № 5777, м. Львів. Січ. 1944 – квіт. 1945: 4-й Укр. фр., 240 окр. мінп 6 мк 4 ТА, нач. арт. ремонт. майстерні полку. Був поранений вдруге, ЕГ № 3091, м. Харків.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

22.08.1946 звільнений у запас. Із 1952 працював на ХТЗ у відділі Головного конструктора, заст. зав. відділу на з-ді «Серп і Молот».

Помер 8.09.1985 у м. Харків.

ПОЛТАВЕЦЬ Василь Федорович, 1921, с. Циркуни Харківського р-ну Харківської обл.

До війни працював у колгоспі.

У 1941 призваний до лав ЧА Глобинським РВК Полтавської обл. Рядовий, стрілець, окр. арм. зсп 97 гв. сд. У 1944 під час визволення м. Кіровоград потрапив до полону. 9.02.1945 звільнений військами ЧА у Німеччині. Пройшов спецперевірку, продовжив службу.

У 1945 демобілізований. Працював столяром на Харківському авіаційному заводі.

Помер у 1980. Похований: с. Циркуни Харківського р-ну Харківської обл.

ПОЛТОРАЦЬКИЙ Павло Йосипович, 1923, с. Гусинка Куп'янського р-ну Харківської обл. Капітан, пом. нач. штабу полку. Інвалід ВВВ.

Квіт. 1940 – серп. 1941: цукровий з-д м. Куп'янськ, токар. У 1941 закінчив 2 курси технікуму технологів цукрової промисловості.

20.08.1941 призваний до лав ЧА добровільно через Куп'янський РВК Харківської обл.

23.08.1941–20.11.1941: 6-а Центр. школа радистів ЧА, м. Россош Воронезької обл., курсант. Листоп. 1941 – трав. 1942: Півд. фр., 990 сп 230 сд, радист. Трав. 1942 – верес. 1942: Півд. фр., курси мол. лейтенантів 37 А. Верес. 1942 – черв. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 1161 сп 351 сд, ком. взв. розвідки. Лип. 1943 – серп. 1943: Півд. фр., 61 окр. розвід. рота, ком. взв. розвідки. Серп. 1943 – трав. 1945: 4-й Укр., 3-й Прибалт. фр., 5 гв. сп 3 гв. сд 2 гв. А, пом. нач. штабу полку з розвідки. Був контужений у черв. 1942 поблизу м. Новочеркаськ Ростовської обл., легко поранений 23.12.1942 у м. Нальчик, Кабардино-Балкарія, і у черв. 1943 на Таманському п-ові.

Ордени Вітчизняної війни II ст. (два), медалі: «За відвагу», «За оборону Кавказу», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Жовтневої Революції.

Із лип. 1953: ст. Куп'янськ-Вузловий Південної залізниці, паровозне депо, машиніст паровоза, із 1960 – тепловоза.

Помер 14.05.1995 у смт Ківшарівка Куп'янського р-ну Харківської обл.

ПОМАЗАНІВСЬКИЙ Микола Костянтинович, 1916, м. Вовчанськ Харківської обл. Полковник, нач. штабу управління коменданта гарнізону.

Верес. 1925 – груд. 1931: Вовчанська СШ, учень.

16.12.1931 добровільно призваний до лав ЧА вихованцем Чугуївської навч. батареї.

Верес. 1942 – жовт. 1942: Сталінград. фр., польове управління 28 А, пом.

нач. 1 відділ. розвідвідділу. Жовт. 1942 – лип. 1945: Сталінград., Півд., 4-й, 3-й Укр., 3-й Білорус., 1-й Укр. фр., польове управління 28 А, пом. нач. 1 відділ. оперативного відділу.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

18.11.1960 звільнений у запас. Із 1.09.1971: Харківська школа техпідтримки ДТСААФ, заст. нач. з політроботи. Жовт. 1971 – верес. 1973: Харківська школа техпідтримки, нач. школи з політчастини.

Помер 20.06.1974 у м. Харків.

ПОМИЛЯЙКО Єгор Григорович, 1915, с. Борщова Печенізького р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, секретар партбюро тб 17 важкого танкосамохідного полку 21 мех. див.

У 1935 закінчив НСШ, с. Борщова, у 1936 – Куп'янський робітфак. Із 1936: учитель фізики, математики у школах с. Мартове, Борщова Печенізького та у с. Василенкове Шевченківського р-нів.

11.01.1940 призваний до лав ЧА Печенізьким РВК Харківської обл.

Лип. 1941 – черв. 1942: Півд.-Захід. фр., 16 тп 8 тд, механік-водій танка. Верес. 1942 – 9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 17 окр. навч. тп, ком. навч. танк. взв.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.04.1948 звільнений у запас через хворобу. Із квіт. 1948 працював учителем, згодом директором НСШ с. Артемівка Печенізького р-ну. Із лют. 1959: голова колгоспу. Із лют. 1961: директор школи у с. Гарашківка Печенізького р-ну. У 1964 закінчив Харківський держ. педінститут ім. Г. С. Сковороди за спеціальністю учителя математики.

Помер 3.09.2009 у м. Харків.

ПОНОМАРЕНКО Григорій Іларіонович, 1919, м. Полтава. Ст. лейтенант, заст. із політчастини ком. автотранспорт. роти 987 б-ну аеродром.-тех. постачання 2-го Чкаловського військ. авіаучилища штурманів Півд.-Уральського ВО.

Трав. 1938 – груд. 1939: геометрична обсерваторія, м. Полтава, шофер.

1.12.1939 призваний до лав ЧА Полтавським МВК.

Груд. 1939 – берез. 1940: учасник радянсько-фінляндської війни у складі 7-го військ. дор. б-ну, шофер.

27.08.1941 – серп. 1944: Ленінград. фр., 45 бао, шофер, ком. відділення. Листоп. 1944 – лют. 1945: 3-й Прибалт. фр., курси мол. лейтенантів, курсант. Берез. 1945–9.05.1945: Ленінград. фр., 45 бао, ком. взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

28.12.1955 звільнений у запас. В/ч № 29238, майстер.

Помер 7.02.1979.

ПОНОМАРЬОВ Іван Петрович, 1919, с. Революційне Вовчанського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. взв. автоматників 92 арм. важк. самохідного тп 3 А Білорус. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 7 класів Революційної НСШ. 1938–1939: Рубіжанська МТС Вовчанського р-ну, обліковець.

15.09.1939 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

1.09.1941–21.02.1942: Ленінград. фр., 14 прикордонний полк, стрілець. 21.02.1942–28.09.1942: Волхов. фр., курси мол. лейтенантів, курсант; 5 гв. сп 3 сд, ком. взв. 28.09.1942 легко поранений. До 3.11.1942 перебував на лікуванні у госпіталі № 1924. 3.11.1942–1.08.1943: Півд.-Захід. фр., 3 гв. мбр 1 гв. мк, ком. взв. 1.08.1943 легко поранений. До 10.12.1943 перебував на лікуванні у госпіталі № 1588, м. Твер. 10.12.1943–4.02.1944: 3-й Укр. фр., 47 гв. сп, ком. взв. 4.02.1944 тяжко поранений. До 30.04.1944 – шпиталь № 5129, м. Саратов.

Орден Червоної Зірки, медаль: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

26.04.1947 звільнений у запас. Завод № 231 Харків, слюсар.

Помер 8.02.1987 у м. Харків.

ПОНОМАРЬОВ Семен Опанасович, 1906, Новооскольський р-н Бєлгородської обл., РФ. Майор інтендант. служби, офіцер фінвідділення, скарбник Київського військ. авіатехучилища 69 ПА.

15.09.1928 призваний до лав ЧА Волотовським (кол.) РВК Курської обл. 20.07.1941 мобілізований Ленінським РВК м. Харків.

Груд. 1941–20.09.1944: Півд.-Захід., Сталінград., Північ.-Захід., Захід., Захід., фр., артсклад № 2239 57 А, 68 А, нач. сховища. 20.09.1944–9.05.1945: 4-й Укр. фр., 1682 артп ППО 8 ПА, нач. фінзабезпечення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

17.11.1955 звільнений у запас.

Помер 10.12.1976 у м. Харків.

ПОПОВ Анатолій Леонідович, 1901, м. Старий Оскол Бєлгородської обл., РФ. Майор медслужби, нач. хімслужби 908 навч. ап Харківського військ. авіаучилища штурманів.

У 1923 закінчив фельдшерсько-акушерську школу, м. Харків, у 1927 – Харківський фармацевтичний ін-т, у 1941 – 2-й Харківський медінститут.

23.06.1941 мобілізований Червонозаводським РВК м. Харків.

Жовт. 1941 – трав. 1945: Півд.-Захід., фр., 127 атб, ст. лікар; 839 бао 59 раб, нач. медпункту, нач. лазарету, ст. лікар; Півд.-Захід., 3-й Укр. фр., 703 фронтовий ап, ст. лікар.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

30.12.1955 звільнений у запас. Викладав у Харківському медучилищі № 1.

Помер 24.03.1970 у м. Харків.

ПОПОВ Микола Михайлович, 1922, Котельницький р-н Кіровської обл., РФ. Капітан, заст. ком. ае.

У 1938 закінчив 7 класів у м. Дзержинський Московської обл., РФ. У 1941 вступив до аероклубу Железнодорожнього р-ну м. Москва.

15.03.1941 призваний до лав ЧА добровільно через Железнодорожний РВК м. Москва.

15.03.1941–1.09.1942: Чернігівська авіашкола пілотів Харківського ВО, м. Чернігів, курсант. 1.09.1942–7.11.1942: Далекосхід. фр., 47 зап. винищ. ап 11 ПА, пілот. 7.11.1942–1945: Далекосхід. фр., 305 винищ. ап 249 винищ. ад 9 ПА, пілот, льотчик, ст. льотчик, ком. ланки. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 917 винищ. ап 250 винищ. ад 9 ПА.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Японією», «За визволення Кореї». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

8.02.1958 звільнений у запас.

Помер 15.10.1970 у м. Харків.

ПОПОВ Олександр Іванович, 1918, ст-ця Алексеевська Алексеевського р-ну Волгоградської обл., РФ. Інженер-майор, викладач військ. кафедри з радіотехніки Харківського політехнічного ін-ту.

У 1941 закінчив Сталінградський педінститут.

11.07.1941 мобілізований до лав ЧА Ворошиловським РВК м. Сталінград.

23.10.1941 закінчив курси військтехніків при Московській артакадемії ім. Дзержинського Московського ВО. 19.12.1941–17.08.1942: Захід., фр., Тульський дивізійний р-н ППО, пом. нач. артпостачання з матеріальної частини. 22.08.1942–9.05.1945: Півд.-Захід., фр., 269 окр. зеніт. артд-н ППО 8 корпусу ППО Тульського р-ну ППО, нач. артпостачання.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» І ст., ІІ ст.

28.12.1945 звільнений у запас. Лют. 1946 – серп. 1949: Алєксєєвська СШ, викладач фізики та математики. 15.08.1949 призваний до лав ЧА Алєксєєвським РВК Сталінградської обл. 3.12.1955 закінчив Артрадіотехакадемію за спеціальністю військінженера з радіолокації. 13.12.1968 звільнений у запас. Із 1970: Харківський електромеханічний технікум транспортного будівництва, викладач; Управління технічної експлуатації кабельних та радіорелейних магістралей, інженер.

Помер 14.05.1996 у м. Харків.

ПОПОВ Пилип Павлович, 1926, с. Яковлівка Харківського р-ну Харківської обл.

У 1940 закінчив 7 класів. Працював шофером в навчальному господарстві.

У 1943 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

Серп. 1943 – трав. 1945: авіамоторист бомбард. авіації, в/ч № 06956.

Ордени: Вітчизняної війни ІІ ст., «За мужність» ІІІ ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні продовжував службу у лавах ЧА. У серп. 1947 під час виконання службових обов'язків тяжко травмований, через що у 1948 після тривалого лікування був визнаний непридатним до військової служби.

Прож. у с. Яковлівка Харківського р-ну Харківської обл.

Помер у 2006.

ПОПСУЛІС Павло Петрович, 1925, с. Бережне Вовчанського р-ну Харківської обл.

1.04.1943 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

Квіт. 1943 – трав. 1945: 510 окр. зеніт. артд-н, рядовий. Перемогу зустрів у м. Франкфурт-на-Майні, Німеччина.

Орден Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

6.11.1950 демобілізований. Після війни працював трактористом у радгоспі «Профінтерн», сел. Профінтерн Вовчанського р-ну Харківської обл.

ПОРОСОВ Дмитро Іванович, 1914, с. Остров (кол.) Лодейнопольського р-ну Ленінградської обл., РФ. Майор, нач. розвідки 286 гв. сп 94 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив 7 класів школи комуністичної молоді, с. Кондуші Лодейнопольського р-ну, у 1934 – школу ФЗУ, м. Волхов Ленінградської обл.

3.06.1940 призваний до лав ЧА Лодейнопольським РВК Ленінградської обл. 1940–1941: курсант школи зв'язку управління Карельського УР, Ленінградський ВО.

Жовт. 1941 – серп. 1942: Півд.-Захід. фр., 56 кд, нач. рації; окр. кав. ескадрон 353 сд, ком. взв. розвідки. Серп. 1942–1945: Північ.-Кавказ., Степ., 3-й Укр. фр., 1147 сп 353 сд, ком. взв. автоматників, ком. роти автоматників, ад'ютант ст. б-ну, офіцер розвідки полку, пом. нач. розвід. відділення. 28.06.1941 був тяжко поранений, 9.09.1943 – контужений у р-ні с. Таранівка.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За відвагу», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 2 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

20.01.1956 звільнений у запас. 1958–1962: кооперат.-виробнича артіль «Коопхімпром», ст. електрик. 1962–1975: Харківська філія дослідно-конструкторського бюро автоматики, ст. технік, інженер, нач. штабу ЦО.

ПОРТЯНКО Володимир Григорович, 1924, смт Сахновщина Харківської обл. Капітан, заст. з політчастини ком. 3 мін. роти 52 гв. сп 17 гв. сд 39 А, Приморський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 9 класів Сахновщинської СШ № 2.

1.03.1942 призваний до лав ЧА Сахновщинським РВК Харківської обл.

Лип. 1942 – січ. 1943: Півд. фр., 175 окр. сапб, рядовий. Груд. 1943–9.05.1945: 3-й Білорус. фр., 422 сп 170 сд, рядовий. У січ. 1943 був поранений у боях за м. Сталінград. Двічі контужений: у квіт. 1944 у р-ні м. Каунас, Литва, у трав. 1945 поблизу м. Кенігсберг (нині м. Калінінград, РФ).

Медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.07.1953 звільнений у запас. Із 1953: нач. відділу кадрів Харківської ф-ки художніх виробів. У 1964 закінчив Харківський інженерно-економічний ін-т. Із 1964: ст. інженер на з-ді ім. Малишева.

Помер 30.07.2001 у смт Коломак Харківської обл.

ПОТАПЕНКО Іван Єгорович, 1923, с. Пильна Харківського р-ну Харківської обл. Майор, нач. артозброєння 44 гв. мсп 51 гв. мсд 13 А Прикарпатського ВО.

У 1941 закінчив 10 класів Харківської СШ № 107.

12.07.1941 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків. 14.12.1941 закінчив курси піротехніків на Центральній військ. базі № 22, м. Сизрань, РФ.

14.12.1941–3.05.1944: Захід. фр., польовий арм. артсклад № 2214, нач. сховища. 3.05.1944–11.05.1945: 2-й Білорус., 1-й Укр. фр., 722 самохідно-артп, ком. боєпостачання.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» I – III ст.

19.08.1946 звільнений у запас. 23.06.1952 призваний до лав Рад. А Київським РВК м. Харків. У листоп. 1954 закінчив курси перепідготовки офіцерів та підготовки майстрів служби артозброєння, м. Мінськ. 26.03.1972 демобілізований. Із 1972: Харківський інж.-будівельний ін-т, лаборант, майстер.

Помер 6.10.1994 у м. Харків.

ПОТАПОВ Михайло Федорович, 1911, сел. Богородицьке Ухоловського р-ну Рязанської обл., РФ. Майор, пом. нач. техчастини 38 окр. полку зв'язку.

1932–1933: радгосп ім. Войкова, Ухоловський р-н Рязанської обл., тракторист, слюсар.

15.12.1933 призваний до лав ЧА Ухоловським РВК Рязанської обл.

Груд. 1938 – верес. 1939: Ленінградське училище зв'язку, курсант.

12.08.1941–9.01.1942: Захід. фр., 12 окр. полк зв'язку 16 А, нач. боєпостачання. 9.01.1942–9.05.1945: Захід., Брянський, 3-й Прибалт., Білорус. фр., 16 гв. А, 11 гв. А, нач. боєпостачання.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За бойові заслуги», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

27.01.1956 звільнений у запас. Харківська друкоофсетна ф-ка «Комуніст», друкар.

Помер у 2002.

ПОХИЛЬЧЕНКО Федір Михайлович, 1919, с. Кочковате (кол.) Оконешниковського р-ну Омської обл., РФ. Технік-лейтенант, ст. авіамеханік 204 окр. коректувально-розвід. ап. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив НСШ, с. Великоруське, у 1935 – школу ФЗУ при Омському ПВРЗ, у 1939 – 4 курси робітфаку, м. Омськ.

1.10.1939 добровільно вступив до Іркутського авіатехнічного училища, яке закінчив у 1940.

Квіт. 1942 – січ. 1943: Брянський фр., 893 штурм. ап, механік. Січ. 1943 – лип. 1944: 2-й Прибалт., 2-й Укр. фр., 17 навч.-тренувальний ап, ст. механік. Серп. 1944 – трав. 1945: Карел., 2-й Білорус. фр., 204 окр. коректувально-розвід. ап, авіамеханік. У лип. 1942 був поранений на польовому аеродромі у р-ні м. Єлець Липецької обл. під час нальоту німецької авіації. Лікувався у медсанбаті.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.12.1945 звільнений у запас. 1947–1953: навчався у Всесоюзному заочному ін-ті радянської торгівлі за спеціальністю товарознавця промислових товарів. Із 1953: Харківський ЦУМ, зав. секції, торговий інспектор. Із 1968: «Укрювелірторг», директор магазину.

Помер 1.12.2000 у м. Харків.

ПРАЧИК Пантелій Васильович, 1912, с. Бугринівка Новгород-Сіверського р-ну Чернігівської обл. Підполковник, військком Середньочирчицького РВК Ташкентської обл.

1922–1929: с. Бугринівка, наймит. У трав. 1932 закінчив Новгород-Сіверську школу ФЗУ, у лют. 1934 – Чернігівське командне училище. Листоп. 1936 – черв. 1941: Новгород-Сіверський РК ЛКСМУ Чернігівської обл., зав. відділу пропаганди і агітації, секретар, інструктор оргвідділу.

13.02.1934 призваний до лав ЧА Чернігівським МВК.

У листоп. 1934 закінчив курси, навч. рота 2 окр. мсбр Особливої Червонопрапорної Далекосхід. А, м. Уссурійськ.

1.07.1941 мобілізований Новгород-Сіверським РВК Чернігівської обл. 21.09.1942 закінчив прискорений курс Військово-політичної академії ім. Леніна. 21.09.1942–15.10.1944: Сталінград., Півд., 4-й Укр. фр., 18 фронтовий навчальний тп, ст. інструктор політвідділу з оргпартроботи.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

30.07.1960 звільнений у запас. Із серп. 1962: Харківський інструментальний з-д, нач. штабу ЦО; Харківський з-д технологічної оснастки, нач. штабу ЦО.

Помер 4.12.1998 у м. Харків.

ПРИСТУПА Костянтин Федорович, 1914, с. Польова Дергачівського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, парторг 62 окр. дорожньобудівного б-ну 7 гв. А. Інвалід ВВВ.

1931–1933: ХЕМЗ, шліфувальник. У груд. 1934 закінчив Харківський технікум кулінарної промисловості. Із 1935: Коростенський хлібозавод, технолог-лаборант; Житомирська державінспекція з якості хліба, інспектор; Житомирське управління народної освіти, нач. відділу дитячих установ; с. Нижня Водлиця Витегорського р-ну Вологодської обл., директор школи. У 1940 закінчив Житомирський педінститут.

У груд. 1941 призваний до лав ЧА Гмелінським (кол.) РВК Волгоградської обл.

Груд. 1941 – лют. 1943: Брянський фр., 1031 сп 280 сд, заст. ком. роти з політчастини. У лют. 1943 легко поранений. Берез. 1943 – трав. 1943: ЕГ, на лікуванні. Трав. 1943 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 62 окр. дорожньобудівний б-н 7 гв. А, ком. взв., парторг б-ну.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

20.08.1945 звільнений у запас. 1945–1946: Подільський РК КПРС, м. Київ, зав. відділу агітації та пропаганди. У серп. 1948 закінчив Республіканську партшколу при ЦК КПРС, м. Київ. Із 1948: Міністерство освіти УРСР, інспектор; Великосорочинське педучилище Миргородського р-ну Полтавської обл., директор; Миргородський РК КПУ, секретар; Великосорочинська школа-інтернат, викладач; Харківська СШ № 74, Червонозаводський р-н, директор; Пісочинська СШ, Харківський р-н, директор.

Помер 1.07.2004.

ПРОКОПЕНКО Андрій Павлович, 1922, сел. Недоступовка Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Гв. лейтенант. Кандидат економічних наук. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 1 курс Бєлгородського учительського ін-ту.

10.07.1941 призваний до лав ЧА Бєлгородським РВК Бєлгородської обл.

Лип. 1941 – груд. 1941: 7-ма Курська авіашкола, курсант. Груд. 1941 – квіт. 1942: 1-ша Московська Червонопрапорна авіашкола зв'язку, Приволзький ВО.

Груд. 1942 – груд. 1944: Північ.-Захід., 2-й Укр. фр., 16 гв. пов.-десант. полк 5 гв. пов.-десант. див., ком. відділення, комсорг, парторг б-ну. Квіт. 1945 – трав. 1945: 3-й Укр. фр., 252 окр. мех. б-н особливого призначення, комсорг б-ну. Під час боїв поранений 25.02.1944 в р-ні н. п. Звенигородка та 23.12.1944 поблизу м. Секешфегервар, Угорщина.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медаль «За відвагу». Отримав 4 подяки від Верховного Головнокомандувача.

20.09.1945 звільнений у запас. У 1949 закінчив фінансово-кредитний технікум Промбанку, м. Харків, у 1959 – Одеський кредитно-фінансовий ін-т. Працював кредитним інспектором, нач. відділу Харківської облконтори Промбанку, заст. управляючого Будбанку, м. Харків.

ПРОКОПЕНКО Павло Абрамович, 1919, смт Борисовка Борисовського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Капітан, ком. д-ну 791 артп.

У 1937 закінчив Одноробівський сільгосптехнікум Золочівського р-ну Харківської обл.

10.10.1937 призваний до лав ЧА Курським МВК. У черв. 1941 закінчив Харківське артучилище.

Черв. 1941 – квіт. 1945: Західґ. фр., 445 сп 140 сд, ком. бат.; Волхов. фр., 208 окр. кулемет. артб-н 59 А, ком. бат., заст. ком. д-ну; 2-й Укр. фр., 791 артп 254 сд, ком. д-ну; 1-й Укр. фр., 406 артп 116 сд, заст. ком. д-ну; резерв офіцерського складу 59 А, ком. бат. 791 артп 254 сд, ком. д-ну. 23.04.1945 тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3004.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

22.09.1945 звільнений у запас. Працював нач. відділення № 1 радгоспу ім. Чапаєва, смт Рогань Харківського р-ну Харківської обл.

ПРОНЯЄВ Дмитро Семенович, 1920, с. Никольське Тербунського р-ну Липецької обл., РФ. Майор, нач. аптеки 904 авіатехбази. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 3 курси Єлецького медтехнікуму Орловської обл.

У верес. 1939 призваний до лав ЧА Єлецьким МВК.

Учасник походу у Західну Україну і Білорусь, радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – верес. 1941: Центр. фр., 79 окр. розвід. б-н 55 сд, фельдшер. 9.09.1941 під час боїв в р-ні м. Речиця Гомельської обл., Білорусь, отримав поранення, перебував на лікуванні в ППГ № 592. Квіт. 1942 – трав. 1945: 1-й Прибалт. фр., 60 окр. д-н бронепоїздів, фельдшер.

Медалі: «За відвагу», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1959 звільнений у запас. Працював медбратом 35-ї міської дитячої клінлікарні м. Харків, фельдшером у залізничній лікарні м. Харків.

Помер 27.12.2002 у м. Запоріжжя.

ПРОСКУРЯКОВ Віктор Федорович, 1924, м. Ленінабад (нині м. Худжанд), Таджикистан. Підполковник, секретар парткому 807 Центрального з-ду з ремонту енергетичного і наземного устаткування.

У 1942 закінчив 9 класів СШ, м. Янгіюль Ташкентської обл., Узбекистан.

У черв. 1942 призваний до лав ЧА Янгіюльським РВК Ташкентської обл.

Черв. 1942 – трав. 1943: Харківське військ. авіаучилище зв'язку, курсант. Трав. 1943 – січ. 1945: Селіщенське авіатехучилище, Середньоазійський ВО. Січ. 1945 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 4 зап. винищ. ап 5 повітряної бр., авіатехнік. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 62 авіатехрота 12 ПА, авіамеханік.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу ро-

ків: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

5.04.1947 демобілізований. Працював фізруком у піонерських таборах, зав. оргінструкторського відділу міськкому комсомолу, інструктором відділу партійних, профспілкових і комсомольських органів Янгіюльського міськкому партії. 20.04.1951 вдруге призваний до лав Рад. А Янгіюльським РВК Ташкентської обл. 30.12.1971 звільнений з дійсної військ. служби у відставку через хворобу. Із 1973: службовець, зав. парткабінету в/ч 03309.

Помер 4.05.1994 у м. Зміїв Харківської обл.

ПРОТОКОВИЛО Павло Гнатович, 1915, с. Мусіївка Міловського р-ну Луганської обл. Капітан, пом. нач. штабу полкової школи зеніт. артп. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив 7 класів НСШ, с. Мусіївка, у 1938 – Новополтавську зоотехшколу конярства, Донецька обл.

1.09.1939 призваний до лав ЧА Новоаненським РВК, Молдова. У 1941 закінчив 1-е Московське артучилище за спеціальністю ком. артвзв.

Лип. 1941 – груд. 1941: Захід. фр., 60 гв. артп 1 гв. А, ком. бат. Січ. 1942 – черв. 1943: Півд.-Захід. фр., 3 артп 1 гв. А, ком. бат. Черв. 1943 – жовт. 1943: Півд. фр., 370 артп 230 сд, ком. бат. 20.07.1943 був контужений на р. Сіверський Донець поблизу м. Слов'яногірськ Донецької обл. 24.10.1943 поранений, ЕГ № 5128, м. Саратов, РФ.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

25.11.1955 звільнений у запас. Із 1956: зав. їдальні № 136, Трест їдалень Ленінського р-ну м. Харків.

Помер 22.07.1999 у смт Пісочин Харківського р-ну Харківської обл.

ПРОЦИК Іван Олексійович, 1918, с. Петрівка Красноградського р-ну Харківської обл. Майор, заст. ком. мсб 342 мсп 75 мсд 3 А, Закавказький ВО.

У 1939 закінчив 10 класів Ленінської СШ Красноградського р-ну Харківської обл.

21.09.1939 призваний до лав ЧА Красноградським РВК Харківської обл.

1939–1941: 36 мсд 17 А, Забайкальський ВО, курсант. Серп. 1941 – листоп. 1941: курси мол. лейтенантів 17 А, Півд.-Урал. ВО, курсант.

Учасник війни з Японією: Забайкал. фр., 3 мсп 27 окр. мсбр.

Орден Червоного Прапора (монгольський), медалі: «За відвагу», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

18.02.1960 звільнений у запас. 1962–1977: колгосп «Серп і Молот», с. Петрівка Красноградського р-ну, заст. голови, голова комісії держзабезпечення, секретар парткому.

Помер 1.05.1996 у м. Красноград Харківської обл.

ПРУДНИКОВ Григорій Іванович, 1915, с. Ровни Вейделевського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Мол. лейтенант, ком. саперної роти 21 окр. сапб 8 сд, Білоруський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1928 закінчив 4 класи Ровнинської початкової школи, у 1932 – курси трактористів. 1932–1935: колгосп ім. Сталіна Вейделевського р-ну, тракторист. 1935–1937: склозавод ім. Куйбишева, Смоленська обл., кочегар.

8.06.1937 призваний до лав ЧА Козельським РВК Калузької обл. 30.04.1938 закінчив школу мол. комскладу при 21 окр. сапб 8 сд, 30.04.1939 – курси мол. лейтенантів при 5 ск Білорус. ВО.

Учасник радянсько-фінляндської війни. 11.02.1940–13.03.1940: Карел. фр., 21 окр. сапб 8 сд, ком. саперного взв.

22.06.1941–6.07.1941: 21 окр. сапб Білорус. ВО, ком. саперної роти. 6.07.1941 поранений поблизу м. Мінськ, Білорусь. Лип. 1941 – трав. 1945: перебував у полоні, м. Нюрнберг, Німеччина, працював на з-ді. Трав. 1945 – серп. 1945: Нюрнберзький табір репатрійованих, американська зона. Серп. 1945 – черв. 1946: перевіроч-

но-фільтраційний табір № 0333, м. Худжанд, Таджикистан.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

18.06.1946 звільнений у запас. Із 1946: будуправління № 325/15 м. Худжанд, комірник, зав. складу; управління залізн. транспорту ГЕС м. Волгоград, ділянка розвантажувальних робіт, вантажник; ливарний цех Сталінградського тракторного з-ду, шихтувальник.

Помер 30.09.2002 у м. Харків.

ПУГАЧОВ Марко Микитович, 1920, м. Харків. Інвалід ВВВ.

У 1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Берез. 1943 – трав. 1945: 228 артб-н, ветеринарний санітар; 1283 сп, стрілець; в/ч № 45529, зав. сховища. У трав. 1944 отримав тяжке поранення. 9.08.1945–3.09.1945: учасник війни з Японією.

Орден Вітчизняної війни І ст., медаль «За перемогу над Японією».

Прож.: м. Харків, Журавлівка.

ПУДОВКІН Федір Євдокимович, 1915, м. Самара, РФ. Підполковник, ст. пом. з експлуатації та ремонту автотехніки, нач. техчастини 38 гв. мех. див. 27 гв. ск, м. Лубни Полтавської обл., Київський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив 7 класів Самарської СШ. Із 1933: Самарський котельний з-д № 1, слюсар, заст. голови завкому.

14.04.1934 призваний до лав ЧА Самарським МВК. 7.01.1937 закінчив Московське танко-технічне училище.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–10.09.1941: Півд.-Західн. фр., 56 атб 62 сд, пом. ком. з техчастини. 10.09.1941–6.03.1943: Калінінський фр., 14 тбр 30 А, ком. взв. забезпечення тб; 34 тбр, ком. танк. роти забезпечення. 6.03.1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 210 польова рем. тбр 31 тк; 242 тбр 31 тк, пом. нач. з техчастини. 5.02.1945 поранений у боях на території Німеччини.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни ІІ ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

1.09.1946 закінчив Казанську вищу офіцерську техшколу за спеціальністю заст. ком. полку з техчастини. Із 1951: Дніпропетровське військ. артучилище Київського ВО, викладач будови та експлуатації СУ; Харківське гв. танкове училище Київського ВО, викладач матчастини. 29.11.1955 звільнений у запас. Із 1959: Харківський облавтотрест, інженер.

Помер 28.05.2003 у м. Харків.

ПУЗИКОВ Володимир Дмитрович, 1922, с. Подори Ульського (нині Бешенковицького) р-ну Вітебської обл., Білорусь. Майор, заст. нач. бригадної школи сержантського складу 11 гв. вптабр РГК. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів СШ, с. Оболь Вітебської обл.

23.06.1941 призваний до лав ЧА Василевичеським РВК Поліської (нині Речицький Гомельської) обл. Черв. 1941 – лют. 1942: курсант Пензенського артучилища.

Черв. 1942 – черв. 1943: Воронез. фр., 4 гв. вптап РГК, ком. вогневого взв., заст. ком. бат. зі стройової частини. Був поранений у боях на Орловсько-Курській дузі, поблизу м. Россош Воронезької обл., у р-ні м. Тростянець, на тер. с. Жуків Львівської обл. Черв. 1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 4 гв. вптап 11 гв. вптабр, ком. бат.

Ордени: Червоного Прапора, Олександра Невського, Вітчизняної війни ІІ ст., Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польська «Перемоги і Свободи». Отримав 7 подяк від Верховного Головнокомандувача.

19.03.1947 звільнений у запас. Із 1947: Радянське нафтове управління в Австрії, ст. бухгалтер. Із 1949: міжрайонне відділення головагротракторозбуту, гол. бухгалтер; міське управління громадського харчування, заст. начальника; управлін-

ня торгівлі Харківського облвиконкому, заст. начальника, начальник.

Помер 25.10.2002 у м. Харків.

ПУЗИКОВ Петро Пилипович, 1918, с. Новоберезівка Ракитянського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Лейтенант, інструктор 4-ї частини Захаровського РВК Рязанської обл. Інвалід ВВВ.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА Шебекінським РВК Бєлгородської обл.

Лип. 1941 – серп. 1942: Захід. фр., 544 гауб. артп РГК, ком. гармати, ком. взв. 26.08.1942 був тяжко контужений, ЕГ № 4633, м. Москва.

2.03.1944 звільнений у запас через хворобу. 1949–1951: працював у колгоспі «Красный маяк» Шебекінського р-ну Бєлгородської обл. 1951–1956: тесля на Харківській панчішній ф-ці.

Помер 20.12.1998 у м. Харків.

ПУЗИРЬОВ (ПУЗИР) Валентин Петрович, 1923, с. Павлюківка Краснокутського р-ну Харківської обл. Капітан, ст. фельдшер д-ну 395 зеніт. артп.

У 1940 закінчив 10 класів Краснокутської СШ. Із 1941 – директор шкіл з лікнепу Качалівської та Карайкозівської сільрад.

20.04.1941 добровільно призваний до лав ЧА через Харківське військ. медучилище.

2.10.1942 закінчив Харківське військ. медучилище, м. Ашгабат, Туркменістан.

2.10.1942–17.03.1943: Сталінград. фр., 83 гв. мінп 62 А, фельдшер д-ну; 51 А, нач. санітарно-контрольного пункту; 174 евакопункт 51 А, пом. нач. медскладу. 17.03.1943–15.10.1943: Захід. фр., 485 зеніт. артп ППО, Ростовський корпусний р-н ППО, фельдшер д-ну. 15.10.1943–1.09.1944: Півд. фр. ППО, 329 зеніт. артп малого калібру, 2-й корпусний р-н ППО, фельдшер д-ну. 1.09.1944–9.05.1945: Півд., Півд.-Захід. фр., 329 зеніт. артп малого калібру, 12, 9 корпуси ППО, нач. аптеки.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

24.02.1959 звільнений у запас. Із 1959: зав. Броницького фельдшерсько-акушерського пункту; Могилів-Подільська станція швидкої допомоги Вінницької обл., фельдшер; Краснокутська санстанція, пом. санлікаря, фельдшер.

Помер 10.06.1993 у м. Харків.

ПУПКО Микола Федорович, 1922, с. Ленінка Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. 282 окр. зап. артд. Інвалід ВВВ.

Закінчив 7 класів.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Московським РВК м. Харків. Лип. 1941 – квіт. 1942: курсант Харківського військ. авіаучилища. Лип. 1942 – верес. 1942: курси мол. лейтенантів при Харківському артучилищі, курсант. Верес. 1942 – листоп. 1942: 345 артп 34 А, ком. вогневого взв.; 365 артп 163 сд, ком. взв. 21.01.1943 був поранений. 4.03.1943–6.04.1943: на лікуванні в ЕГ № 315. Квіт. 1943 – серп. 1943: 383 зсп, ком. вогневого взв.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Богдана Хмельницького, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «Захиснику Вітчизни». Отримав подяки від Верховного Головнокомандувача.

19.04.1945 демобілізований. 17.11.1952 вдруге призваний на дійсну військ. службу Московським РВК м. Харків. 29.03.1954 звільнений у запас через хворобу. Працював контролером, формувальником на ХЕМЗі.

Помер у трав. 2003 у м. Харків.

ПУСТОВОЙТОВА Алла Володимирівна, 1924, м. Харків. Лейтенант медслужби, ст. операційна хірургічна сестра, госпіталь № 5113 5 гв. А.

У 1941 закінчила Харківську фельдшерську школу.

У верес. 1941 мобілізована до лав ЧА Харківським МВК.

Верес. 1941 – лип. 1943: 15 медсанбат 13 гв. сд, медсестра. Лип. 1943 – трав. 1945: 10 медсанбат; 6 пов.-десант. див., госпіталь № 5113 5 гв. А, ст. операційна сестра.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У 1946 звільнена у запас.

Померла 26.01.2009 у м. Харків.

ПУХЛІН Микола Кирилович, 1918, с. Лебедин Бориспільського р-ну Київської обл. Майор, заст. ком. зеніт. артд-ну 8 окр. сбр.

У 1938 закінчив 9 класів Харківської СШ № 112, у 1939 – 1 курс Харківського технікуму промислового транспорту.

1.01.1940 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

1940–1942: курсант Бакинського училища зеніт. артилерії, Закавказький ВО.

Верес. 1942–9.05.1945: Сталінград., Півд., Півд.-Захід. фр., Сталінград. Червонопрап. корпус ППО, 679 зеніт. артп, заст. комбата, комбат.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

21.02.1960 звільнений у запас.

Помер 17.04.2009 у м. Харків.

ПУЧКОВ Василь Сергійович, 1920, с. Єлісеєво Собінського р-ну Владимирської обл., РФ. Ст. лейтенант, нач. супроводу військ. вантажів. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив Єгор'євський верстатобудівний технікум Московської обл.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Єгор'євським РВК Московської обл.

Лип. 1941 – лют. 1942: Ленінградські Червонопрапорні бронетанкові КУКС ЧА, курсант.

Лют. 1942 – жовт. 1944: Сталінград. фр., 29 навч. тб, ком. танка; Брянський фр., 94 окр. тб, ком. танк. взв.; Захід. фр., 62 окр. ремонтно-віднов. б-н, стажист; 224 тп, технік з ремонту бойових машин; Ленінград. фр., 1294 окр. самохід. артп, ком. ремонтного взв. 10.10.1944 був тяжко поранений та контужений.

Ордени: Вітчизняної війни ІІ ст., Червоної Зірки, медаль «За оборону Ленінграда».

У черв. 1946 звільнений у запас. Працював технологом на з-ді «Червоний Жовтень», м. Харків.

Помер 11.09.1995 у м. Харків.

ПХАЛАДЗЕ Георгій Ерастович, 1914, с. Перевіса Чиатурського р-ну, Грузія. Майор медслужби, ст. лікар 1637 гауб. артп РГК, Далекосхідний ВО. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 10 класів, ст. Шаронамі (кол.), у 1940 – Тбіліський медінститут за спеціальністю хірурга.

10.11.1940 мобілізований до лав ЧА Джавським РВК, Південна Осетія.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 1637 гауб. артп РГК, ст. лікар полку. У серп. 1945 був поранений на тер. Маньчжурії, Китай.

15.03.1946 звільнений у запас. 1947–1951: гол. лікар Краснокутської райполіклініки. 1952–1966: лікар-хірург Харківської міськлікарні № 3.

Помер 18.11.1998 у м. Харків.

ПШЕНИЧНИЙ Василь Олексійович, 1917, с. Залиман Балаклійського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. кулемет. взв. 344 сп 138 сд. Інвалід ВВВ.

У жовт. 1936 закінчив школу ФЗН при Слов'янському з-ді «Коксохіммонтаж» Донецької обл. за спеціальністю формувальника. 1936–1939: Балаклійський з-д № 2 Харківської обл., майстер-формувальник.

10.02.1939 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл. 20.09.1941 мобілізований Балаклійським РВК Харківської обл.

20.09.1941–16.02.1943: Калінінський фр., 305 артп 26 сд 11 А, ком. радіовідділ. До 23.04.1944, ЕГ № 1265 м. Макіївка Донецької обл., на лікуванні. 29.12.1944 закінчив курси мол. лейтенантів, 4-й Укр. фр., за посадою ком. стр. взв. 29.12.1944–19.02.1945: 4-й Укр. фр., 344 сп 138 сд, ком. кулемет взв. 19.02.1945 тяжко поранений. До 18.05.1945: ЕГ № 2153, м. Єсентуки Ставропольського краю, Північ.-Кавказ. ВО.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

17.01.1951 звільнений у запас. Із 1951: Савинський пункт заготзерно Балаклійського р-ну Харківської обл., завідуючий; Харківський дорвідділ, завідуючий; Управління начальника робіт № 437, смт Савинці, комендант гуртожитку.

Помер 22.07.2006 у с. Залиман Балаклійського р-ну .

ПШЕНИЧНИЙ Олексій Микитович, 1923, с. Перекіп Валківського р-ну Харківської обл. Рядовий. Інвалід ВВВ.

Учасник Великої Вітчизняної війни. Був поранений та контужений. Лікувався у шпиталях.

Нагороджений медалями.

Помер у 1963 у м. Харків. Похований: м. Харків, Лідне.

ПЮРКОВСЬКИЙ Сергій Ернестович, 1915, с. Спаське Староюр'євського р-ну Тамбовської обл., РФ. Полковник медслужби, нач. навч. частини військ. кафедри Харківського медінституту.

У 1931 закінчив Московську НСШ № 19, у 1933 – школу ФЗН у м. Ленінград, у 1939 – Ленінградський учительський ін-т при педінституті ім. Герцена.

19.11.1939 призваний до лав ЧА Олонецьким РВК, Карелія. 1939–1940: курсант Тарховської школи санінструкторів, Ленінградський ВО.

Учасник радянсько-фінляндської війни у лют. 1940 – берез. 1940.

У 1944 закінчив Самаркандську військ.-медичну академію ЧА, Узбекистан. Квіт. 1944–9.05.1945: Карел., 3-й Укр., 4-й Укр. фр., окр. лижний б-н, 715 сп; 420 сп 122 сд, лікар, ком. санроти, ст. лікар. На тер. Фінляндії, Кандалацький напрямок, 28.07.1944 отримав легке поранення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

22.11.1967 звільнений у запас. Із 1968: викладач кафедри військової медичної підготовки у Харківському медінституті. Із 1969: викладач Харківського медучилища № 1.

Помер 7.05.1998 у м. Харків.

П'ЯТАК Павло Юхимович, 1914, с. Пушкарне (нині с. Грабовське) Краснопільського р-ну Сумської обл. Капітан медслужби.

У 1931 закінчив 7 класів, с. Рясне Краснопільського р-ну. 1931–1932: Головчинський бурякорадгосп, комірник складу ПММ. Груд. 1932 – листоп. 1933: снопов'язальник. Листоп. 1933 – квіт. 1934: курси трактористів. Квіт. 1934 – жовт. 1936: тракторист, Борисівський р-н Бєлгородської обл.

25.10.1936 призваний до лав ЧА Ракитянським РВК Бєлгородської обл.

22.06.1941–1.02.1944: 119 ап ВПС ЧФ, ст. авіатехнік. 1.02.1944–5.10.1944: 13 гв. ап ВПС ЧФ, ст. авіамеханік. 5.10.1944–9.05.1945: 3 ае Червонопрап. гв. ап ВПС ЧФ, ст. авіамеханік, м. Севастополь, Крим.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У 1960 звільнений у запас. Берез. 1962 – квіт. 1965: Харківський з-д торгового машинобудування, контролер ВТК. Трав. 1965 – квіт. 1968: Харківський з-д холодильних машин, контролер. Із квіт. 1968: Український державний проектний ін-т «Важпромавтоматика», м. Харків, завгосп. Полтавський з-д штучних алмазів, контролер.

Помер 2.09.1995 у м. Харків.

Р

РАБІНОВИЧ Нісон Мойсейович, 1911, м. Глухів Сумської обл. Гв. полковник, нач. штабу 231 танкосамохідного полку 344 сд.

У 1933 закінчив 3 курси вечірнього робітфаку при Харківському економічному ін-ті.

1.02.1934 призваний до лав ЧА у м. Харків. У груд. 1936 закінчив Орловське бронетанкове училище.

Черв. 1941 – верес. 1942: Півд.-Захід. фр., 30 тп 15 тд, нач. штабу тб; Захід., Брянський, Калінінський фр., 4 тбр (1 гв. тбр), пом. нач. штабу тп, заст. нач. штабу бр. з оперроботи, нач. штабу бр. 13.07.1941 під час боїв в р-ні м. Вінниця отримав поранення.

Орден Червоного Прапора, медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У листоп. 1947 закінчив КУОС при Академії БТ і МВ ім. Сталіна. 18.05.1955 звільнений у запас. 1955–1974: Харківський з-д транспортного машинобудування ім. Малишева, диспетчер.

РАБКІН Борис Аронович, 1905, м. Чорнобиль Іванківського р-ну Київської обл. Підполковник, ст. інструктор з пропаганди і агітації політвідділу 15-ї військ. авіашколи льотчиків.

Працював токарем по металу на з-ді «Серп і Молот», м. Харків.

15.10.1927 призваний на строкову службу до лав ЧА Харківським МВК. Груд. 1929 – жовт. 1931: перебував у запасі. У жовт. 1931 вдруге призваний до лав ЧА Харківським МВК за партійною мобілізацію. У жовт. 1933 закінчив Військ.-політ. школу ім. Енгельса, м. Ленінград.

Квіт. 1942–15.06.1943: Москов., Захід., Північ., Центр. фр. ППО, 2 бао 104 винищ. ад ППО, військком, заст. ком. б-ну з політчастини.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: два ордени Червоної Зірки.

29.03.1955 звільнений у запас. У 1991 виїхав на ПМП до Ізраїлю.

РАДІОНОВ Віктор Іванович, 1914, с. Стексово Ардатовського р-ну Нижньогородської обл., РФ. Ст. лейтенант, заст. ком. б-ну.

У 1935 призваний до лав ЧА Ардатовським РВК Нижньогородської обл.

1935–1939: 24 прикордонний загін НКВС, заст. нач. застави з політчастини. У лют. 1939 закінчив курси політпрацівників Київського прикордонного округу.

Черв. 1941 – лип. 1944: Півд.-Захід. фр., 93 прикордонний загін НКВС, заст. нач. застави з політчастини; Півд.-Захід., 3-й Укр. фр., 91 прикордонний загін НКВС 57 сп 137 сд 8 гв. А, заст. ком. б-ну з політчастини. У лип. 1944 під час боїв отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 1319, м. Харків.

У квіт. 1945 звільнений у запас. Працював буфетником у Ленінському тресті їдалень м. Харків, буфетником у ресторані «Південний», м. Харків.

Помер 14.04.1994 у м. Харків.

РАДЧЕНКО А. М., 1924. Майор.

Задля того, щоб із початку війни потрапити на фронт, самостійно у документах змінив рік народження на 1922. Після призову проходив службу у зсп, м. Челябінськ.

Із січ. 1942 у діючій армії: 2-й Білорус. фр., мінб-н 9 сп 330 сд 10 А, сержант, ком. обслуги міномета.

Ордени: Вітчизняної війни (два), Слави III ст., медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні закінчив Саратовське піхотне училище. Протягом 25 років служив на різних офіцерських посадах. Після звільнення у відставку працював у пожежній частині м. Зміїв Харківської обл.

РАДЧЕНКО Олексій Дорофійович, 1926, с. Ільїнов Мартиновського р-ну Ростовської обл., РФ. Майор техслужби, пом. нач. автотракторної служби 79 радіотех. полку ППО 9 див. ППО 8 окр. А ППО.

У 1940 закінчив 7 класів х. Рубашкін Мартиновського р-ну Ростовської обл. До 1943 працював у колгоспі «Червоний партизан» Ростовської обл.

15.05.1943 призваний до лав ЧА Мартиновським РВК Ростовської обл.

6.08.1943–9.05.1945: Півд.-Захід. фр., 1874 зеніт. артп 87 зеніт. артд, шофер.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

21.06.1978 звільнений у запас.

Помер 24.09.1980 у м. Харків.

РАКИТЯНСЬКИЙ Іван Трохимович, 1923, м. Ізюм Харківської обл. Лейтенант, заст. ком. стр. роти 34 гв. сп 13 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У 1941 призваний до лав ЧА Ізюмським РВК Харківської обл.

Листоп. 1941 – серп. 1942: курсант 1-го Астраханського військ.-кулемет. училища. Серп. 1942 – жовт. 1942: Сталінград. фр., полкова рота ПТР 34 гв. сп 13 гв. сд, ком. взв. ПТР. У жовт. 1942 був поранений. ЕГ № 3640, м. Орськ Оренбурзької обл., РФ.

9.09.1944 звільнений у запас через хворобу. У 1948 працював викладачем фізкультури, НСШ № 2 м. Ізюм.

Помер 1.10.2001 у м. Ізюм.

РЕБРИК Іван Феодосійович, 1912, с. Млачівка Поліського р-ну Київської обл. Майор, ст. офіцер Кролевецького РВК Сумської обл., заст. райвійськкома.

У лип. 1929 закінчив 7 класів Максимовицької НСШ Поліського р-ну, у лют. 1933 – курси бухгалтерів при Київському держбанку. Із 1933: Чорнобильський держбанк Київської обл., ст. бухгалтер; Млачівська сільрада, секретар.

22.10.1934 призваний до лав ЧА Чорнобильським РВК Київської обл.

7.03.1942 закінчив тримісячні курси з перепідготовки комскладу при 45 зап. сбр Сталінград. ВО. 21.05.1942–31.01.1943: Півд.-Захід., Сталінград. фр., 9 мсбр 5 мк, офіцер зв'язку, ст. ад'ютант б-ну. 31.01.1943–3.09.1945: Захід., 1-й, 2-й Укр., Забайкал. фр., ст. ад'ютант.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За визволення Праги», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

10.12.1955 звільнений у запас.

Помер 1.02.2006.

РЕДІН Микола Павлович, 1926, с. Руські Тишки Харківського р-ну Харківської обл. Лейтенант, інструктор 4-ї частини Дубнівського РВК Ровенської обл. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 7 класів НСШ, с. Руські Тишки. Працював у сільському господарстві.

27.08.1943 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

Верес. 1943 – серп. 1944: 1-й Укр. фр., 516 сп 107 сд, рядовий, ком. стр. взв. Серп. 1944 – січ. 1945: курси мол. лейтенантів 60 А, курсант. 22.04.1945 був тяжко поранений на тер. Чехії поблизу м. Траппау (нині м. Опава). ЕГ № 5781, м. Львів.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.06.1946 звільнений у запас. Із 1947: Харківське будуправління № 5, тесля. Із 1948: автоколона № 2226, м. Харків, шофер.

Помер 30.10.1996 у м. Харків.

РЕЖЕНОШВІЛІ Яків Шалвович, 1920, м. Кутаїсі, Грузія. Капітан техслужби, нач. артозброєння 39 місцевого сб.

У 1941 закінчив 3 курси педінституту, м. Кутаїсі.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Кутаїським РВК.

Лип. 1941 – лют. 1942: курси військтехніків при Арт. академії ім. Дзержинського, м. Москва, курсант.

Лют. 1942 – трав. 1945: Північ.-Захід. фр., 448 сп 397 сд, арттехнік полку; Центр. фр., 1030 сп 260 сд, нач. майстерні боєпостачання полку; 1-й Білорус. фр., 278 сп 175 сд, зброяр. 15.01.1943 під час

боїв на тер. Ленінградської обл. отримав поранення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, служив у Прибалтійському ВО. У груд. 1956 звільнений у запас. Працював нач. загону воєнізованої охорони, зброярем в/ч № 11777 у м. Торопець Тверської обл., нач. охорони Ізюмського оптико-механічного з-ду.

Помер 24.10.1995 у м. Ізюм Харківської обл.

РЕУСОВ Володимир Олексійович, 1925, м. Мерефа Харківського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, пом. нач. 4-го відділу військ.-мед. складу МВС № 2862, Харківський ВО. Інвалід ВВВ.

15.06.1943 призваний до лав ЧА Шабалинським РВК Кіровської обл.

У лип. 1943 закінчив Вінницьке військ.-піхотне училище, м. Суздаль, Московський ВО. 3.09.1943–29.09.1943: 1-й Укр. фр., 272 гв. окр. мінп 6 тк 3 гв. ТА, ком. відділ. розвідки д-ну. 29.09.1943 отримав тяжке поранення. До 9.12.1943: ЕГ № 1994, м. Суми. Із 1944: санінструктор, рентгенотехнік, пом. нач. 4 відділу Військ.-медскладу МВС № 2862 Харківського ВО.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

30.07.1947 звільнений у запас. У 1951 закінчив архітектурний ф-т Харківського інж.-буд. ін-ту. Працював архітектором у Харківському відділ. «Укрдіпроенергопром».

РЄЗВІН Григорій Володимирович, 1921, с. Мала Рублівка Котелевського р-ну Полтавської обл. Ст. лейтенант медслужби, ст. фельдшер батальйонного медпункту 214 сп 12 сд. Інвалід ВВВ.

15.09.1942–8.05.1943: Півд. фр., 3 окр. сб 99 сбр, фельдшер. 8.05.1943–4.04.1944: Півд.-Захід., 1-й Укр. фр., 206 сп 99 сд, ком. взв. санітарів-носіїв. 4.04.1944 був поранений. ЕГ № 1107, 2449 на лікуванні.

27.07.1954 звільнений у запас. Із 20.11.1954: Краснокутський дитбудинок № 1, фельдшер; санепідемстанція, ст. Лозова, пом. сан. лікаря. Краснокутська райлікарня, пом. епідеміолога.

Помер 9.12.1995 у смт Краснокутськ Харківської обл.

РЄЗНИКОВ Віктор Іванович, 1910, м. Санкт-Петербург, РФ. Майор, військком Кіровського (кол.) РВК Таласької обл., Киргизія.

У 1924 закінчив 7 класів Харківської НСШ.

7.10.1935 добровільно призваний до лав ЧА через 2-у прикордонну школу військ НКВС у м. Харків.

Учасник походу у Захід. Україну та Захід. Білорусь у 1939. У груд. 1939 отримав тяжке поранення у р-ні м. Каролін Брестської обл., Білорусь.

Лют. 1942 – серп. 1942: Півд.-Захід. фр., 23 раб, пом нач. штабу 1-го відділення. У серп. 1942 був контужений та легко поранений на ст. Раковка, Волгоградська обл., РФ.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

24.11.1955 звільнений у запас. 1957–1965: Харківське відділення торгівлі, продавець.

РЄЗНИКОВ Олександр Маркович, 1915, м. Луганськ. Лейтенант, курсовий командир, 2-а Московська військ. авіашкола механіків спецслужб ВПС. Інвалід ВВВ.

У 1930 закінчив 7 класів СШ, у 1934 – робітфак при Харківському художньому ін-ті.

5.11.1936 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

13.11.1942 мобілізований до лав ЧА Фрунзенським (нині Слов'яносербським) РВК Луганської обл.

Верес. 1943 – 28.11.1943: 2-й Укр. фр., 217 гв. сп 80 гв. сд, ком. кулемет. взв. 28.11.1943 був поранений поблизу м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. Трав. 1944 – лип. 1944: 1-й Прибалт. фр., 302 сп 29 сд, ком. кулемет. взв. 2.07.1944 отримав тяжке поранення у р-ні м. Двінськ (нині м. Даугавпілс), Латвія.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.11.1945 звільнений у запас. 1946–1952: студент Харківського художнього інституту. Із 1952: Харківська художня майстерня, художник.

Помер 1.12.2003 у м. Харків.

РЄЗНИКОВ Олександр Миколайович, 1919, м. Харків. Мол. лейтенант, ком. взв. автоматників 253 гв. сп 85 гв. сд 10 гв. А.

У 1934 закінчив НСШ у м. Харків, у 1936 – ФЗУ. Працював слюсарем на ХТЗ.

У 1939 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – трав. 1944: Сталінград. фр., 16 зап. залізн. полк, зав. складу; Ленінград. фр., 28 окр. відбуд. б-н 9 бр., пом. ком. взв. Під час боїв був поранений у верес. 1943 в р-ні м. Мга Ленінградської обл., у трав. 1944 поблизу ст. Мала Вішера, Новгородська обл. У квіт. 1945 закінчив фронтові курси мол. лейтенантів, Ленінград. фр.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1.06.1946 звільнений у запас. Працював слюсарем-інструментальником на Харківському з-ді протезних виробів і медобладнання, на Харківському з-ді зуболікарських матеріалів.

Помер 28.09.2003 у м. Харків.

РИБАК Федір Павлович, 1919, с. Свистунівка Машівського р-ну Полтавської обл. Ст. лейтенант, заст. ком. роти, 128 відділ військ.-буд. загонів 231 Управління військ.-буд. загонів, в/ч № 14180. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 6 класів НСШ, с. Новоіванівка Хорольського р-ну Полтавської обл. Працював фрезерувальником на держ. взуттєвій ф-ці № 12, кранівником на паровозоремонтному з-ді м. Полтава.

15.12.1939 призваний до лав ЧА Полтавським МВК.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Трав. 1940 – верес. 1940: курсант полкової школи, 272 сп 123 сд, Ленінград. ВО.

22.06.1941–4.06.1943: Ленінград. фр., 272 сп 123 сд, пом. ком. взв., ком. стр. взв., заст. ком. стр. роти зі стройової частини. 4.06.1943–31.12.1943: Ленінград. фр., резерв 67 А, слухач; окр. арм. зап. сб 67 А, ком. взв. 27.01.1944–9.05.1945: Ленінград. фр., рота снайперів 48 зсп 36 зап. сбр, ком. взв. снайперів. 11.03.1943 був поранений поблизу смт Красний Бор Ленінградської обл.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

15.01.1960 звільнений у запас. 1961–1965: з-ди «Будмаш», «Південкабель», м. Харків, кранівник. 1965–1981: Харківський технікум гарячої обробки металів, лаборант.

Помер 1.10.1994 у м. Харків.

РИБАКОВ Євген Васильович, 1924, смт Воскресенське Нижньогородської обл., РФ. Ст. технік-лейтенант, нач. майстерень 127 окр. інж. б-ну берегової оборони 4 ВМФ.

1939–1942: студент Нижньогородського автотранспортного технікуму.

19.08.1942 призваний до лав ЧА Московським РВК м. Нижній Новгород.

Серп. 1942 – черв. 1944: Ленінградське військ.-інж. училище ім. Жданова.

13.06.1944–3.07.1944: 1-й Білорус. фр., 1 гв. б-н інж. загородження. У лип. 1944 був тяжко поранений під час боїв в р-ні

м. Ковель Волинської обл. Лип. 1944 – лют. 1945: на лікуванні через поранення в ЕГ № 3348, м. Харків.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Трав. 1945 – груд. 1951: у запасі. У 1949 закінчив Нижньогородський автотранспортний технікум. У 1956 звільнений у запас. 1956–1974: майстер, інженер на з-ді «Лісмаш». Із 1974: дослідне виробництво ФТІНТ, терміст.

Помер 25.03.2003 у м. Харків.

РИБАЛКО Михайло Іванович, 1915, с. Мирна Долина Балаклійського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. стр. роти окр. зап. б-ну 111 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 4 курс Харківського педінституту. 1936–1937: дитбудинок, Харківський р-н Харківської обл., ст. вихователь. 1937–1938: Ворожбянська СШ Лебединського р-ну Сумської обл., учитель.

30.01.1938 призваний до лав ЧА Лебединським РВК Сумської обл. 20.01.1939 закінчив полкову однорічну школу, 131 сп Київського ВО, за спеціальністю ком. стр. взв. 1939–1940: 63 залізнична СШ, ст. Смородине Півд. залізниці, учитель.

25.01.1940 мобілізований до лав ЧА Тростянецьким РВК Сумської обл.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–27.09.1941: Півд.-Західф. фр., 441 сп 116 сд, ком. стр. взв. До 18.02.1943 перебував на окупованій території. 18.02.1943–20.08.1943: Сталіногорський спецтабір, на спецперевірці. 20.08.1943–18.12.1943: 3-й Білорус. фр., 4 окр. штурм. сб, рядовий, стрілець. 18.12.1943 легко поранений у боях під м. Орша. До 10.03.1944 – шпиталь № 1764, ст. Гусино. 8.06.1944–9.05.1945: 3-й Білорус. фр., 1162 сп 352 сд, ком. стр. роти. 10.03.1945 легко поранений в боях у Східній Пруссії. Перемогу зустрів у Німеччині.

Ордени: Червоної Зірки (два), Олександра Невського, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

18.12.1945 звільнений у запас. Із 1946: Харківське танкове училище, учитель географії с. Червоноармійське Перше, Будинок дитини № 4 Вовчанського р-ну Харківської обл., директор, Кулиничівська НСШ Харківського р-ну, директор, Харківська школа-інтернат № 1, учитель географії.

Помер 6.12.1994 у м. Харків.

РИБАЛЬЧЕНКО Євген Григорович, 1925, м. Харків. Інвалід ВВВ. Почесний громадянин Харкова (2014). Старшина.

У 1941 закінчив 8 класів Харківської СШ № 126. Вступив до Харківського авіатехнікуму, але навчатися не довелося, вже через місяць з початком війни сім’я переїхала до сел. Чекіст (кол.) Томської обл. Працював креслярем на військовому з-ді.

19.01.1943 призваний до лав ЧА Томським РВК Томської обл. Січ. 1943 – лип. 1943: курси радіотелеграфістів, м. Новосибірськ, РФ. Лип. 1943–3.09.1945: 3-й Білорус., 1-й Далекосхід. фр., 971 окр. б-н зв’язку, радист, радіотелеграфіст 1 класу, нач. радіостанції середньої потужності. У 1945 поранений на тер. Східної Пруссії у боях під м. Шталлупенен (кол.), нині м. Нестеров Калінінградської обл.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

У 1950 звільнений у запас. 1950–1985: ВО «Харківобленерго», електромонтер, служба перспективного розвитку, начальник. У 1952 зі срібною медаллю закінчив 10 класів залізничної вечірньої школи, у 1958 – ХПІ за спеціальністю інженера-електрика. Із 1988 працював електромонтером у ВО «Харківкомунтеплоенерго». Прож. у м. Харків.

РИБАЛЬЧЕНКО Микола Михайлович, 1914, смт Старий Мерчик Валківського р-ну Харківської обл. Майор, заст. ком. з постачання 150 окр. зеніт. артд-ну.

У 1933 закінчив Харківський електромеханічний технікум. Працював ст. електромонтером на 103 військ.-будівельній ділянці м. Шепетівка Хмельницької обл.

У листоп. 1936 призваний до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл. 1936–1937: 3 полк зв'язку Харківського ВО, курсант. 1937–1938: Харківське військ. училище зв'язку, курсант.

22.06.1941 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., 66 окр. полк зв'язку, пом. ком. полку з техчастини, нач. боєпостачання; 16 окр. ремонтно-відбуд. лінійний загін зв'язку, заст. ком. роти, пом. ком. роти б-ну з матеріально-технічного забезпечення; 2168 ремонтно-відбуд. загін зв'язку, ком. загону.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

Проходив службу у Горьковському (нині м. Нижній Новгород), Далекосхідному ВО. У 1953 закінчив окружні об'єднані КУОС Далекосхідного ВО. У черв. 1956 звільнений у запас. Працював пом. директора з адмін.-госп. частини школи ім. Макаренка, м. Кропоткін, ст. техніком у позавідомчій охороні відділу внутрішніх справ Кропоткінської міськради Краснодарського краю, РФ.

Помер 17.07.1998 у смт Нова Водолага Харківської обл.

РИБАЧОК Іван Петрович, 1914, Літинський р-н Вінницької обл. Майор інтендант. служби, нач. госп. частини інтендант. бази.

Працював у колгоспі.

1937–1938: строкова служба у лавах ЧА.

У жовт. 1939 вдруге призваний до лав ЧА Жеринським РВК Вінницької обл.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

У груд. 1941 закінчив окружні інтендант. курси, м. Сарапул, Уральський ВО. Січ. 1942 – трав. 1945: 4 гв. сп 1 гв. сд, ком. комендантського взв.; Півд.-Захід. фр., навч. центр, курсант; 1 зап. сбр, ад'ютант ст. мінб-ну; 160 сд 6 А, ад'ютант ком. сд; Управління 6 А, резерв; Управління тилу 6 А, пом нач. відділу кадрів; 4 гв. ск 6 А, пом. нач. відділу кадрів; 3-й Укр. фр., управління табору військовополонених № 38, нач. 2 відділення, заст. нач. збірного пункту табору; управління перевалочної бази центру МВС № 438, нач. секретної частини.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Белграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1950 закінчив Вищу офіцерську інтендант. школу, м. Ленінград. У січ. 1959 звільнений у запас. Працював комендантом у 2-му Харківському військ. авіатехучилищі, ст. товарознавцем.

Помер 22.11.1996 у м. Харків.

РИБОЧКА Іван Іванович, 1915, сел. Борисовка Бєлгородської обл., РФ. Майор юстиції, пом. військ. прокурора Одеського ВО. Інвалід ВВВ.

Трав. 1936 – жовт. 1937: народний суд Борисовського р-ну Бєлгородської обл., секретар.

5.10.1937 призваний до лав ЧА Ракитянським РВК Бєлгородської обл.

22.08.1941–17.05.1942: Крим. фр., 398 сд, військ. слідчий. 18.05.1942–31.10.1942: Північ.-Кавказ. фр., 77 сд і 5 ПА, військ. слідчий див. і А. 25.08.1942 у боях за м. Новоросійськ Краснодарського краю отримав тяжке кульове поранення. 23.12.1942–15.09.1943: Закавказ. фр., 19 сбр, військ. слідчий бр. 16.09.1943–22.07.1944: Північ.-Кавказ., 1-й Укр. фр., 276 сд, військ. слідчий див. 22.07.1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 2 ПА, військ. слідчий А.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, чехословацька медаль «За хоробрість».

27.11.1956 звільнений у запас. «Харпромторг», інспектор; універмаг «Дитячий світ», інспектор відділу кадрів; управління торгівлі Харківського облвиконкому, ст. інспектор.

Помер у 2004.

РИЖИКОВ Іван Іванович, 1917, Буйський р-н Костромської обл., РФ. Полковник медслужби, начальник військ. кафедри Харківського медінституту. Кандидат медичних наук.

У 1940 закінчив Івановський медінститут.

У груд. 1940 призваний до лав ЧА Костромським МВК.

Черв. 1941 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., 319 медсанбат 293 сд, ком. операційно-перев'язувального взв., ком. мед. роти; 1036 сп 293 сд, ст. лікар полку; Воронез., 2-й Укр. фр., 72 медсанбат, ком. б-ну; 4-й Укр. фр., Управління ПЕП № 5 18 А, пом. нач. 1-го відділу; Ленінград., 2-й Прибалт. фр., сан. відділ 51 А, нач. відділу кадрів. 10.07.1941 отримав контузію в боях за м. Тернопіль, 24.01.1942 – вдруге контужений в р-ні ст. Солнцево, Курська обл., у серп. 1944 поранений у м. Долина Івано-Франківської обл.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За оборону Києва». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст.

По війні працював викладачем Харківського медінституту (військ.-мед. ф-т), Іркутського медінституту (військ. кафедра), Саратовського медінституту (військ.-мед. ф-т). У квіт. 1972 звільнений у запас. Харківський НДІ ортопедії та травматології ім. Ситенка, ст. науковий співробітник, лікар.

Помер 19.04.1994 у м. Харків.

РИЖКОВ Іван Васильович, 1923, с. Афанасьєвка Солнцевського р-ну Курської обл., РФ. Лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив Курське педучилище.

13.07.1941 призваний до лав ЧА Ленінським (кол.) РВК м. Курськ.

13.07.1941–27.05.1942: курсант Курської льотної школи № 7, 1-ї Московської школи зв'язку, м. Сизрань Самарської обл. 3.06.1942–28.08.1943: 1-е Ульяновське танкове училище, курсант.

28.08.1943–29.11.1943: 4-й Укр. фр., 18 тп, ком. взв. 14.02.1944–26.06.1944: Ленінград. фр., 260 окр. тп, ком. танка. 26.06.1944 тяжко поранений у боях на Карельському перешийку. 26.06.1944–30.07.1944: ЕГ № 3412, м. Ленінград, на лікуванні. 30.07.1944–27.10.1944: Ленінград. фр., 31 окр. тп, ком. взв. 27.10.1944 тяжко поранений, до 12.07.1945 перебував на лікуванні в ЕГ № 1709, м. Свердловськ.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки.

12.07.1945 звільнений у запас. У 1951 закінчив металургійний ф-т ХПІ.

Помер 25.12.1983 у м. Харків.

РИЖКОВ Микола Герасимович, 1922, с. Берека Первомайського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів 1-ї Берецької СШ. 1.09.1939 добровільно вступив до 2-го Сумського артучилища, у якому навчався до черв. 1941.

22.06.1941–2.08.1941: Півд.-Захід. фр., 781 сп 124 сд, ком. вогневого взв. артд-ну протитанк. гармат. 2.08.1941 тяжко поранений та контужений на тер. Волинської обл. 2.08.1941–28.08.1944: перебував у полоні в Німеччині. 28.08.1944–22.11.1946: перевірочно-фільтраційний табір № 0313 МВС СРСР, на спецперевірці.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

22.11.1946 звільнений у запас. Жовт. 1948 – квіт. 1949: БМУ № 2 Харківського буд. тресту МВС, зав. складу, рахівник. Квіт. 1949–25.10.1954: Київське райжитлоуправління, домоуправління № 0048, 0040, ст. бухгалтер. Із 25.10.1954: Харківське відділ. Українського державного проектного ін-ту «Тяжпромелектропроект»,

заст. ст. бухгалтера, заст. гол. бухгалтера, гол. бухгалтер.

Помер 26.01.2002 у м. Харків.

РИКОВ Пимон Абрамович, 1917, с. Крутий Лог Шебекінського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Лейтенант, ком. кулемет. взв. 345 сп 63 сд. Інвалід ВВВ.

У 1931 закінчив 5 класів НСШ у с. Крутий Лог. Працював робітником на зведенні будинку Харківської міської ради, на з-ді № 183.

У груд. 1939 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – квіт. 1943: Західний фр., 6 полк охорони штабу фронту, ком. зеніт. установки. Квіт. 1943 – лют. 1944: курси мол. лейтенантів Західний фр., курсант. Трав. 1944 – жовт. 1944: 3-й Білорус. фр., 345 сп 173 сд, ком. кулемет. взв. У 1944 був тяжко поранений у р-ні м. Каунас, Литва, ЕГ № 432.

Медалі: «За відвагу», За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У груд. 1945 звільнений у запас через хворобу.

Помер 30.03.2002 у м. Харків.

РИМАР Микола Герасимович, 1922, с. Караван Лебединського р-ну Сумської обл. Підполковник, ком. сб 103 сп 85 сд.

У 1940 закінчив 2 курси Харківського машинобудівного технікуму при ХТЗ.

У берез. 1940 добровільно став до лав ЧА через Орджонікідзевський РВК м. Харків. 1940–1941: Урюпінське військ.-піхотне училище, курсант.

Верес. 1941 – верес. 1942: Півд., Закавказ. фр., 71 сп 30 сд, ком. мін. роти. 29.09.1942 під час боїв в р-ні м. Гарячий Ключ Краснодарського краю, РФ, тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 1568 у м. Боржомі, Грузія. Трав. 1944 – трав. 1945: 1-й Укр., Ленінград. фр., 396 сп 135 сд, ком. стр. роти, заст. ком. сб, ком. сб.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Олександра Невського, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1946 і 1956 закінчив стрілецько-тактичні курси «Выстрел». Проходив службу у Прикарпатському ВО, у складі Центральної групи військ в Угорщині. У квіт. 1957 звільнений у запас. Працював головою колгоспу «Родина» Павленківської сільради Лебединського р-ну Сумської обл., зав. магазину № 8 «Меблі», м. Лебедин.

Помер 10.11.1981 у м. Лебедин Сумської обл.

РИСІН Самуїл Хаймович, 1912, м. Кременчук Полтавської обл. Капітан, пом. нач. хімслужби 370 сд. Інвалід ВВВ.

1936–1941: Харківський хіміко-технологічний ін-т, студент.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Серп. 1941 – груд. 1941: КУКС при Військ. академії хімзахисту, слухач. Груд. 1941 – черв. 1942: Брянський фр., 284 сд. Черв. 1942 – лют. 1943: Сталінград. фр., 96 окр. сбр. Лют. 1943 – січ. 1944: 4-й Укр. фр., 256 сп 94 сд, нач. хімслужби. Січ. 1944 – трав. 1944: резерв при 69 А. Трав. 1944 – квіт. 1945: 1-й Білорус. фр., 370 сд, нач. хімслужби див. Квіт. 1945 – верес. 1946: ЕГ № 2807, м. Нижній Новгород, на лікуванні через поранення.

21.04.1950 звільнений у відставку. Харківський науково-дослідний хіміко-фармацевтичний ін-т, співробітник, лаборант.

Помер 29.03.1995 у м. Харків.

РИСКІН Йосип Залманович, 1924, м. Комунарськ (нині м. Алчевськ) Луганської обл. Гв. лейтенант, ком. мін. взв. 379 гв. сп 125 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 1 курс технікуму промислового транспорту, м. Харків.

12.10.1942 призваний до лав ЧА у м. Чиназ Ташкентської обл., Узбекистан.

Жовт. 1942 – лип. 1943: Ташкентське піхотне училище, курсант, Узбекистан. Жовт. 1943 – лют. 1944: 2-й Укр. фр., 825 сп 302 сд, ком. мін. взв. Лют. 1944 – січ. 1945: 3-й Укр. фр., 8 гв. пов.-десант. сп

3 гв. пов.-десант. сд, ком. міномет. взв. Був поранений 22.02.1944 під час Корсунь-Шевченківської операції, 8.05.1944 поблизу м. Ясси, 22.09.1944 у р-ні м. Турда, Румунія, у січ. 1945 – поблизу м. Егер, Угорщина. Січ. 1945 – трав. 1945: перебував на лікуванні в ЕГ № 1800.

Ордени Червоної Зірки (два), медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

10.06.1946 звільнений у запас.

Помер 3.12.2002.

РИЧКОВ Георгій Матвійович, 1914, с. Ломоносово Холмогорського р-ну Архангельської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. взв. 1 автотранспортної роти 793 окр. атб 1 залізн. корпусу Київського ВО, м. Харків.

У 1934 закінчив Ленінградський автодорожній технікум. 1934–1936: автоколона № 1 Азово-Чорноморського крайдортрансу, м. Кримськ Краснодарського краю, технік з ремонту.

25.09.1936 призваний до лав ЧА Сочинським (кол.) РВК Краснодарського краю. 15.09.1937 закінчив полкову школу 71 сп 24 сд Київського ВО, м. Вінниця.

23.06.1941 мобілізований до лав ЧА Сочинським (кол.) РВК Краснодарського краю.

23.06.1941–15.10.1943: Півд., Закавказ., 4-й Укр. фр., 485 зеніт. артп ППО, мол. авіатехнік д-ну. 15.10.1943–10.05.1945: 3-й Укр. фр., 329 зеніт. артп малого калібру ППО 11 корпусу ППО, автотехнік д-ну.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1.12.1955 звільнений у запас. Із 1956: військ. база № 31, нач. планового відділу. Харківський трактороскладальний з-д, ст. інженер виробничого плану, інженер інструкторського відділу.

Помер 16.12.1971 у м. Харків.

РІЗНИЧЕНКО Анатолій Іванович, 1920, с. Жовтневе Друге Вовчанського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив педкурси у м. Харків і направлений у Грушеваську СШ Петрівського (кол.) р-ну вчителем.

22.06.1941 призваний до лав ЧА Петрівським (кол.) РВК Харківської обл. 22.06.1941–1.09.1941: Сумське артучилище, м. Суми, курсант. 1.09.1941–1.12.1941: Півд.-Захід. фр., управління окр. зеніт. артд-ну 40 А, розвідник. 1.04.1942–19.08.1943: Захід. фр., окр. винищ. протитанк. д-н 326 сд, ком. взв. У серп. 1943 був контужений поблизу м. Рославль Смоленської обл. 19.08.1943–13.11.1943: ЕГ № 2594, м. Калуга, на лікуванні. 13.11.1943–22.06.1944: 3-й Білорус. фр., окр. винищ. протитанк. д-н 144 сд 5 А, комбат. 10.08.1945–14.08.1945: 1-й Далекосхід. фр., 270 окр. винищ. протитанк. д-н 144 сд, комбат. У серп. 1945 був поранений у р-ні м. Муданьцзян, Китай.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

11.01.1946 звільнений у відставку. У 1948 закінчив Харківський учительський ін-т, у 1959 – ХДУ ім. Горького. Малоданилівська 8-річна школа Дергачівського р-ну, завуч.

Помер 19.07.1994.

РІПКО Василь Степанович, м. Харків.

15.07.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків. Єфрейтор ЧБФ, гарм. майстер артмайстерні 47 гв. арм. гарм. артбр. Учасник боїв на Карельському перешийку, оборони Ленінграда.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За оборону Ленінграда».

По війні працював слюсарем-інструментальником на Харківському з-ді «Комунар», в Українському товаристві глухонімих.

Помер. Похований: м. Харків, Велика Данилівка.

РОГАНОВ Іван Кузьмич, 1907, с. Байково Починковського р-ну Нижньогородської обл., РФ. Підполковник.

13.11.1929 призваний до лав ЧА Тайгинським РВК Новосибірської обл.

12.02.1940–13.04.1940: участь у радянсько-фінляндській війні.

22.06.1941–9.05.1945: Півд.-Захід., Сталінград., Півд., 4-й Укр., 3-й Білорус. фр., 86 бап, штурман полку. У квіт. 1944 отримав опіки II ст. під час виконання бойового завдання поблизу м. Севастополь, Крим. Здійснив посадку на палаючому літаку на своїй території.

Ордени: Червоного Прапора (два), Вітчизняної війни I ст., Олександра Невського, медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

8.10.1947 звільнений у відставку через хворобу. П/с № 402 м. Самара, штурман.

Помер 17.08.1987.

РОГОВ Вольф Мусійович, 1907, м. Дисна Міорського р-ну Вітебської обл., Білорусь. Капітан техслужби, ком. автопарку, військ. склад № 862 69 ПА, м. Харків. Інвалід ВВВ.

У 1924 закінчив 9 класів єдиної трудової школи, ст. Оболь, Вітебська обл.

1.10.1926 добровільно призваний до лав ЧА через Військ.-автомобільне училище, м. Ленінград.

Січ. 1942 – листоп. 1942: Півд. фр., 77 атб 77 раб, ком. автороти. Листоп. 1942 – груд. 1942: Північ.-Кавказ. фр., у складі офіцерського полку по обороні м. Орджонікідзе (нині м. Владикавказ), рядовий. Лют. 1943–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 895 бао 15 ПА, 16 ПА, ком. автороти, нач. майстерень. У листоп. 1942 був поранений.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

19.12.1950 звільнений у запас. Із 1960: артіль «Цветнолитейщик», контрольний майстер. Із 1964: експериментальний з-д, ПТУ № 5, АТП № 20664, м. Харків, слюсар.

Помер 1.01.1995 у м. Харків.

РОДІОНОВ Микола Дмитрович, 1924, с. Неклюдово Дубенського р-ну, Мордовія, РФ. Підполковник-інженер, нач. відділу лабораторії ВІРТА.

У 1942 закінчив педучилище в м. Саранськ, Мордовія.

15.10.1942 призваний до лав ЧА Дубенським РВК, Мордовія.

15.10.1942–15.03.1943: військ.-піхотне училище, м. Саранськ, курсант. 20.03.1942 – 15.11.1943: у складі 117 гв. сп 39 гв. сд. 15.11.1943–8.05.1944: 907 сп 244 сд. 8.05.1944–17.07.1944: курси мол. лейтенантів 6 А. 27.10.1944–10.11.1944: 206 сп 99 сд, мол. лейтенант, ком. взв. 10.11.1944 поблизу м. Будапешт, Угорщина, був тяжко поранений. До 3.02.1945 – на лікуванні в ЕГ № 4433. 13.03.1945–22.03.1945: 794 сп 232 сд, ком. взв. 45-мм гармат. 22.03.1945 поблизу м. Братислава, Словаччина, отримав тяжке поранення, до 14.07.1945 перебував на лікуванні у шпиталі, в/ч 48969.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Слави III ст., медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» I –III ст.

У 1952 закінчив ХДУ. 7.12.1974 звільнений у запас.

Помер 10.08.1994 у м. Харків.

РОЖКОВ Яків Сергійович, 1915, с. Протопопівка Балаклійського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, нач. транспортного відділу військ.-продовольчого складу № 2530. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 6 класів Протопопівської НСШ. 1935–1937: колгосп ім. Леніна Балаклійського р-ну, рахівник. Балаклійське райвно, інспектор з лікнепу.

15.10.1937 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл.

1939–1940: відділення Держбанку Балаклійського р-ну, касир. 1940–1941: Протопопівська НСШ, військкерівник.

16.06.1941 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл.

22.06.1941–2.08.1941: Півд.-Захід., фр., 218 сп 80 сд 37 ск 6 А, ком. стр. взв. 2.08.1941 був поранений у р-ні ст. Христинівка,

Вінницька обл., до 28.10.1941 – на лікуванні в ЕГ № 1584 м. Сталінград. 6.04.1944–9.05.1945: Північ.-Кавказ., 2-й Білорус., Далекосхід. фр., 25 окр. дорожньо-експлуатац. б-н окр. Примор. А, ком. господарського взв.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

29.07.1946 звільнений у запас. Із 1949: Балаклійський райвиконком Харківської обл., зав. сектору кадрів. Балаклійський райвідділ кінофікації Харківської обл., зав. відділу. Балаклійський РК КПУ, пом. секретаря, зав. загального відділу. Петрівська школа механізації сільського господарства Балаклійського р-ну Харківської обл., завгосп.

Помер 2.06.2002 у м. Барвінкове Харківської обл.

РОЗДОБАРОВ Іван Іванович, 1914, с. Тетлега Чугуївського р-ну Харківської обл. Капітан, нач. фінзабезпечення 44 окр. радіотех. б-ну ПСОЗ, м. Харків.

У 1928 закінчив 7 класів Чугуївської СШ. 1930–1933: індустріальне будівництво, рахівник. 1933–1936: ХЕМЗ, ХТЗ, індустріальне будівництво, бухгалтер.

25.10.1936 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

15.04.1937 закінчив полкову школу 3 полку зв'язку, м. Харків. 1.06.1938–1.09.1939: Харківське військ. училище зв'язку, старшина-писар. 12.12.1939 закінчив фінансове відділ. Харківських військ.-господарських курсів.

25.09.1941–8.02.1942: Захід. фр., 9 окр. б-н ППО, м. Покров Владимирської обл., нач. фінзабезпечення. 30.05.1943 – квіт. 1944: Захід. фр., 195 зсп, нач. фінчастини; 44 окр. офіцерський полк резерву, нач. фінзабезпечення. 25.04.1944–29.05.1944: 3-й Білорус. фр., 63 окр. полк офіцерського складу, нач. фінзабезпечення. Із 1944: 4 гв. важка гарм. див. РГК, пом. нач. фінвідділу; 72 окр. авіатех. б-н 86 авіатех. див., офіцер фінвідділ. Військ. санаторій № 22 військ ППО Донбаського р-ну, нач. мат. забезпечення; 44 окр. радіотех. б-н ПСОЗ, м. Харків, нач. фінзабезпечення.

Медалі: «За оборону Москви», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

29.11.1956 звільнений у запас. Із 1957: в/ч № 77904, пом. нач. відділ. казначейства; КЕЧ Харківського р-ну, ст. бухгалтер; з-д № 115, ст. касир; військ. склад № 735, ст. бухгалтер; в/ч № 25959, ст. бухгалтер.

Помер 29.03.1995 у м. Харків.

РОЗДОРСЬКИЙ Василь Федорович, 1922, смт Кочеток Чугуївського р-ну Харківської обл. Інвалід ВВВ. Ст. лейтенант, ком. кулемет. роти 87 сп 26 сд.

У 1937 закінчив 7 класів НСШ, смт Кочеток, у 1941 – Чугуївський лісний технікум.

7.10.1941 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

Лют. 1942 – лип. 1942: курсант 2-го Бердичівського військ.-піхотного училища м. Чкалов (нині м. Оренбург). Лип. 1942 – лют. 1943: Брянський фр., 800 сп 143 сд, ком. кулемет. взв. Лип. 1943 – жовт. 1943: 3-й Білорус. фр., 732 сп 235 сд, ком. кулемет. взв. Серп. 1944 – лют. 1945: 1-й Прибалт. фр., 87 сп 26 сд, ком. кулемет. роти. Отримав три поранення: 23.02.1943 у р-ні с. Друге Нікольське, 17.10.1943 на тер. с. Ільїнки і тяжке поранення 3.02.1945 у боях за м. Кенігсберг (нині м. Калінінград).

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

20.10.1945 звільнений у запас. Із 1946: Вовчанський лісгосп, пом. лісничого, інспектор охорони лісу. Із 1948: «Донводопровід», смт Кочеток, технік-креслляр, ст. інженер очисних споруд.

Помер 1.10.2004 у смт Кочеток Чугуївського р-ну Харківської обл.

РОЗЕНБЛІТ Геннадій Борисович, 1922, м. Вінниця. Капітан, нач. дивізійної

арт. реммайстерні, 1 мех. див. 2 гв. мех. А, Група радянських військ у Німеччині.

У 1940 закінчив 10 класів СШ, м. Воронеж, РФ.

8.09.1940 призваний до лав ЧА Ворошиловським (кол.) РВК м. Воронеж.

У 1941 закінчив прискорений курс Ленінградського арттехнічного училища.

Лип. 1941 – серп. 1941: Північ.-Західний фр., загородж. загін курсантської бригади, курсант. Лют. 1943 – лип. 1943: Ленінград. фр., 324 гауб. артп 120 гауб. артбр, технік. Лип. 1943–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 120 гауб. артбр, технік артилерійський ст. д-ну. Під час боїв був двічі поранений та контужений: у лип. 1943 і у серп. 1944.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки (два), медалі: «За оборону Ленінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

21.08.1947 звільнений у запас. У 1952 закінчив ХПІ. У 1962 присуджена ступінь кандидата технічних наук. Працював нач. дослідно-конструкторського бюро з-ду п/с № 61, нач. відділу з-ду транспортного машинобудування ім. Малишева, м. Харків. 12.06.1999 виїхав на ПМП до Німеччини.

РОЗКЛАДКА Олексій Кирилович, 1922, с. Гончарі Шишацького р-ну Полтавської обл. Старшина надстрокової служби, комендант 2883 Центр. бази капітального ремонту агрегатів постачання військ ППО.

У 1938 закінчив 7 класів НСШ, у 1939 – школу ФЗУ. Працював на паровозотендерному з-ді слюсарем.

12.03.1941 призваний до лав ЧА Шишацьким РВК Полтавської обл.

22.06.1941–9.05.1945: 9-й Сталінград. корпус ППО, 18 окр. зеніт. артд-н, навідник; 15 окр. зеніт. кулемет. б-н, ком. відділення, старшина роти.

Медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

31.08.1968 звільнений у запас. Із 1969: в/ч № 03309, м. Зміїв Харківської обл., службовець.

Помер 1.06.1995 у м. Харків.

РОЗСОХА Федір Павлович, 1907, м. Валки Харківської обл. Підполковник, ст. інструктор відділ. агітпропаганди політвідділу 34 ПА, Закавказький ВО.

У 1921 закінчив школу у с. Баранове Валківського р-ну, у 1924 – курси політпросвітробітників при Харківській облнаросвіті. Із 1924: Селянський будинок Валківського р-ну, завідувач; міжрайонне кредитне товариство с. Баранове, заст. голови правління.

15.08.1937 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

1.01.1938 закінчив окружні КУКС при політуправлінні Київського ВО.

22.06.1941 – лип. 1942: Півд.-Західний фр., 17 ад, 36 ад, редактор дивізійної газети; політвідділ маневрової групи 8 ПА, інструктор, агітатор. Лип. 1942–9.05.1945: Сталінград, 1-й, 2-й, 4-й Укр. фр., політвідділ 268 (з берез. 1943 – 6 гв.) винищ. ад, агітатор.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

24.12.1955 звільнений у запас. Із 1959: Харківське музучилище, викладач історії. Харківський електроапаратний з-д, інженер.

Помер 19.03.1990 у м. Харків.

РОМАНОВ Євген Олександрович, 1918, с. Саблине Знам'янського р-ну Кіровоградської обл. Підполковник, нач. зв'язку 236 винищ. ад 34 ПА Закарпатського ВО.

У 1939 закінчив Смілянський механіко-технологічний технікум, Сумська обл. 1939–1940: Кам'янський цукрозавод Кіровоградської обл., теплотехнік.

6.01.1940 призваний до лав ЧА Смілянським РВК Черкаської обл.

20.09.1941 закінчив Харківське училище зв'язку.

1.01.1942–17.05.1942: Крим. фр., рота зв'язку 113 ад – ком. радіовзв. Черв. 1942 – трав. 1945: Північ.-Кавказ., Закавказ., Півд., 4-й, 3-й,1-й Укр. фр., 7 окр. рота зв'язку 236 винищ. ад, ком. радіовзв., пом. ком. роти зв'язку з техчастини.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За оборону Кавказу», «За визволення Белграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 8 подяк від Верховного Головнокомандувача за відмінні бойові дії в операціях із визволення міст. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

1.08.1948 закінчив курси удосконалення командирів рот зв'язку при Харківському військ.-авіаційному училищі зв'язку, 15.09.1958 – КУОС при Харківському військ.-авіаційному училищі зв'язку за профілем нач. зв'язку ад. 1.09.1960 звільнений у запас. Із 1960: Харківське науково-виробниче об'єднання «Монокристалреактив», інженер, механік.

Помер 29.05.1993 у м. Харків.

РОМАНОВ Іван Андрійович, 1912, с. Троїцьке Лівенського р-ну Орловської обл., РФ. Майор запасу, ст. офіцер 236 військ. комендатури р-ну 3 гв. мех. А.

У жовт. 1934 призваний до лав ЧА Лівенським РВК Орловської обл. 1934–1936: курсант полкової школи, 18 сп 6 сд, Орловський ВО.

15.12.1942–9.12.1944: Півд.-Західн., 3-й Укр. фр., 195 сд, ком. мін. роти. 9.12.1944 – трав. 1945: 37 окр. А, ком. мін. роти.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», болгарська «За участь у Вітчизняній війні 1944–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

10.08.1954 звільнений у запас. Одеське райуправління річкового транспорту, матрос.

Помер 23.02.1983 у м. Білгород-Дністровський Одеської обл.

РОМАНОВ Іван Іванович, 1921, м. Харків. Підполковник, ст. офіцер відділу місцевої ППО штабу ЧФ. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив робітфак Харківського планового ін-ту.

6.07.1940 призваний до лав ЧА через Севастопольське військ.-морське училище ім. ЛКСМУ, яке закінчив 14.11.1941 у м. Енгельс Саратовської обл.

30.11.1941–15.09.1942: Півд. фр., 593 окр. зеніт. артд-н 56 А, ком. вогневого взв. 19.09.1943–16.09.1944: 62 зеніт. артп ППО ЧФ, комбат.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» I ст., II ст., ювілейні.

8.07.1959 закінчив Центр. офіцерські курси. Із 1959: нач. штабу об'єкту 1-ї категорії при 1472 Військ.-морському госпіталі ЧФ. 10.10.1965 звільнений у запас. Із 1967: Центр. конструкторсько-технологічне бюро «Азчорриба», інженер із постачання, технік; Севастопольський комбінат «Побутекспрес», сторож.

Помер 3.08.1994 у м. Харків.

РОМАНОВ Іван Митрофанович, 1921, с. Ржавчик Первомайського р-ну Харківської обл. Майор, комбат. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив однорічні педкурси при Сумському педінституті. Верес. 1939 – груд. 1939: Стельмахівська НСШ Сватівського р-ну Луганської обл., учитель.

9.12.1939 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

Верес. 1940 – трав. 1941: 1-е Московське артучилище, курсант. Трав. 1941 – серп. 1941: Чкаловське (нині м. Оренбург) зеніт.-арт. училище, курсант.

3.12.1941–15.02.1942: Захід. фр., 633 окр. зеніт. артд-н 336 сд, заст. комбата. 15.02.1942 був поранений на тер. Смо-

ленської обл. Берез. 1942 – черв. 1942: Захід. фр., заст. комбата 909 артп 336 сд. Черв. 1942–17.02.1945: Захід., 3-й Білорус. фр., 1640 окр. кулемет. артб-н 152 УР, комбат. 17.02.1945 був поранений на тер. Східної Пруссії.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

10.12.1955 звільнений у запас.

Помер у 2005.

РОМАНОВ Матвій Петрович, 1919, с. Мала Камишла Нурлатського р-ну, Татарстан, РФ. Капітан, нач. зв'язку 124 гауб. артбр.

У 1939 закінчив сільськогосподарський робітфак у м. Єлабуга, Татарстан.

21.11.1939 призваний до лав ЧА Нурлатським РВК Татарстану.

У лип. 1941 закінчив військ. училище зв'язку у м. Орджонікідзе (нині м. Владикавказ), Північна Осетія.

Листоп. 1941 – берез. 1942: Півд.-Захід. фр., 1007 окр. кабельно-шестова рота, заст. ком. роти. Берез. 1942 – верес. 1945: Дон., Північ.-Захід., Захід., 3-й Білорус., 1-й Далекосхід. фр., 1011 окр. лінійний б-н зв'язку 57 А, ком. взв.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». Отримав 9 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжив службу. Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 31.12.1955 звільнений у запас. Працював ст. техніком, сторожем у Харківському відділенні ТАРС РАТАУ.

Помер 18.10.1973 у м. Харків.

РОМАНОВ Микола Сергійович, 1924, с. Ржавчик Первомайського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. навч. танкового взв. 49 навч. тп 9 навч. тбр.

У 1941 закінчив 10 класів СШ, м. Харків.

У жовт. 1942 призваний до лав ЧА Фрунзенським (кол.) РВК м. Ташкент, Узбекистан. Груд. 1942 – груд. 1943: 1-е Харківське танкове училище, м. Ташкент, Узбекистан, прискорений курс. Груд. 1943 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 4 окр. гв. тк, ком. взв.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

27.07.1946 звільнений у запас. У 1950 закінчив Харківський юридичний ін-т. Із берез. 1951: Український НДІ судової медекспертизи, зав. відділу, зав. лабораторії. Кандидат юридичних наук.

РОМАНОВ Михайло Назарович, 1921, с. Черемхово Ульотівського р-ну Забайкальського краю, РФ. Гв. капітан, нач. 3-ї частини Орджонікідзевського (нині Сураханського) РВК м. Баку, Азербайджан.

У 1936 закінчив шестимісячні курси бухгалтерів. 1936–1939: рахівник, бухгалтер молокозаводу Дров'янінського мехліспункту, Ульотівський р-н. У 1940 закінчив школу ФЗУ при паровозоремонтному з-ді м. Чита.

У жовт. 1941 призваний до лав ЧА Ульотівським РВК Забайкальського краю.

У трав. 1942 закінчив Новосибірське військ.-піхотне училище. Трав. 1942 – лип. 1942: Калінінський фр., загороджувальний загін 39 А, ком. стр. роти. У лип. 1942 поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 1547, м. Нижній Новгород. Серп. 1943 – груд. 1943: 4-й Укр. фр., 49 гв. сп 147 гв. сд 2 гв. А, ком. стр. роти. 18.12.1943 під час форсування р. Дніпро отримав поранення. Груд. 1943 – верес. 1944: перебував на лікуванні в ЕГ № 3678 у м. Баку, Азербайджан.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

1944–1954: проходив службу в Унцукульскому РВК Дагестану, Орджонікідзев-

ському (кол.) РВК м. Баку, Азербайджан. У 1946 закінчив Куйбишевські КУОС, м. Балашов Саратовської обл. У 1954 звільнений у запас.

Помер 12.02.1999.

РОМАНОВ Михайло Наумович, 1925, с. Вишнєдеревеньки (кол.) Льговського р-ну Курської обл., РФ. Гв. лейтенант, ком. кулемет. взв. Інвалід ВВВ.

Жовт. 1941 – січ. 1943: МТС, м. Красноармійськ Саратовської обл., тракторист.

16.03.1943 призваний до лав ЧА Красноармійським РВК Саратовської обл. 16.03.1943–28.06.1944: Енгельське кулемет. училище, м. Красноармійськ Саратовської обл., курсант. 9.07.1944–15.01.1945: 1-й Укр. фр., 1017 сп 285 сд 21 А, нач. кулемет. взв. 15.01.1945–4.03.1945: на лікуванні через поранення у госпіталі № 5475, Польща.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.05.1946 звільнений у запас. У 1953 закінчив іст. ф-т ХДУ. 1953–1966: Харківський зооветінститут, ст. викладач кафедри марксизму-ленінізму.

Помер 18.11.1995.

РОМАНОВ Павло Семенович, 1913, м. Харків. Майор, заст. ком. з техчастини 31 окр. мотоциклетного б-ну.

У 1930 закінчив школу ФЗУ при депо трамвайного тресту, м. Харків. Працював токарем механізованої майстерні українського швейного об'єднання, м. Харків.

У трав. 1935 призваний до лав ЧА Харківським МВК за спецнабором.

У листоп. 1935 закінчив школу мол. командирів, у жовт. 1939 – Київське танко-технічне училище.

Черв. 1941 – жовт. 1942: Північ.-Захід. фр., 55 тп 28 тд, ком. взв., пом. ком. взв.; 34 тп, пом. ком. взв.; окр. автотрансп. рота 257 сд, ком. взв.; 170 окр. тб 3 Уд. А, ст. технік-лейтенант, пом. ком. взв. з техчастини.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1950 закінчив Казанську вищу офіцерську бронетанк. школу. У лип. 1954 звільнений у запас. Працював токарем Харківського буд.-монтажного управління з газифікації № 1.

Помер.

РОМАНЦОВ Микола Федорович, 1915, с. Макагонівка (кол.) Бутурлиновського р-ну Воронезької обл., РФ. Капітан техслужби.

1935–1937: лісгосп, кіномеханік, Бутурлиновський р-н.

У берез. 1937 призваний до лав ЧА Бутурлиновським РВК Воронезької обл. Берез. 1937 – жовт. 1937: ШМАС 52 абр, курсант. Листоп. 1938 – лип. 1939: окружні курси мол. військтехніків, слухач.

Жовт. 1941 – груд. 1941: Захід. фр., 602 швидкісний бап, технік ае з електро-і спецобладнання.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

Служив у Сибірському, Туркестанському ВО. У жовт. 1957 звільнений у запас. Працював техніком у організації п/с № 409 (Харківський приладобудівний з-д ім. Шевченка), техніком у військпредставництві № 173.

Помер 7.01.2002 у смт Покотилівка Харківського р-ну Харківської обл.

РОССОШАНСЬКИЙ Олександр Йосипович, 1910, с. Узмор'є Енгельського р-ну Саратовської обл., РФ. Лейтенант, ком. мін. роти 54 гв. сп 19 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 9 класів НСШ, м. Енгельс Саратовської обл., у 1936 – Харківський електротехнічний ін-т, ф-т електрообладнання промислових підприємств.

1.06.1943 мобілізований до лав ЧА Чебоксарським РВК, Чувашія. У 1943 за-

кінчив Арзамаське стрілецько-мінометне училище, мінометник.

Груд. 1943 – верес. 1944: 3-й Білорус. фр., 54 гв. сп 19 гв. сд, ком. мін. взв. 17.07.1944 був легко поранений у р-ні м. Каунас, Литва.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

28.09.1945 звільнений у запас. Із 1946: НДІ «Южгипрошахт», ст. інженер, керівник групи; ХПІ, ст. викладач, доцент.

Помер 23.11.1999 у м. Харків.

РОТАР Володимир Якович, 1924, м. Умань Черкаської обл. Майор, пропагандист політвідділу 79 радіотехнічного полку ППО.

У 1941 закінчив 10 класів СШ № 132 м. Харків.

24.07.1941 добровільно вступив до Харківського військ.-мед. училища.

24.07.1941–11.08.1942: Харківське військ.-мед. училище, м. Ашгабат, Узбекистан, курсант.

Лют. 1943 – трав. 1945: Північ.-Захід., Степ., 2-й, 3-й Укр. фр., мед.-сан. рота 21 гв. пов.-десант. полку 7 гв. пов.-десант. див. 4 гв. А, ком. взв. санітарів-носіїв. 13.12.1943 під час боїв за м. Черкаси отримав поранення.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 13 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст.

У 1953 закінчив об'єднані КУОС Бакинського р-ну ППО, у 1961 – Харківський юридичний ін-т. 16.02.1963 звільнений у запас. Працював нач. штабу ЦО Харківського НДІ метрології.

Помер 23.08.1989 у м. Харків.

РОТКО Михайло Федорович, 1921. Капітан, ст. оператор бат. в/ч № 44073.

У 1940 закінчив 8 класів Катеринопільської НСШ Черкаської обл. Черв. 1940 – трав. 1941: Київський шкірзавод № 6, робітник.

5.05.1941 призваний до лав ЧА Подільським РВК м. Київ.

У трав. 1942 закінчив Лугинську військ. авіашколу механіків, смт Лугини Житомирської обл.

9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 47 винищ. зап. ап, авіамеханік.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медалі «За бездоганну служба» III—I ст.

15.06.1946 звільнений у запас. 21.08.1952 призваний до лав ЧА на надстрокову службу Кременчуцьким МВК. У 1953 склав екстерном іспити до Київського військ. авіатехучилища за спеціальністю авіатехніка з експлуатації.

23.02.1969 звільнений у запас. Із 1969: Кіровоградське ПТУ № 6, військкерівник, Кіровоградський чавуноливарний з-д, нач. штабу ЦО.

Помер 1.01.2002 у м. Харків.

РОХЛІН Ісак Львович, 1913, м. Пирятин Полтавської обл. Гв. ст. лейтенант, ком. кулемет. роти 14 гв. сп 7 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У листоп. 1941 призваний до лав ЧА Актюбінським РВК м. Актюбінськ (нині м. Актобе), Казахстан.

Листоп. 1941 – трав. 1942: Північ.-Захід. фр., 648 сп 200 сд, ком. відділення. Трав. 1942 – серп. 1942: на лікуванні через поранення, ЕГ № 53, м. Ярославль. Серп. 1942 – груд. 1942: курси мол. лейтенантів, м. Вишній Волочек Тверської обл. Груд. 1942 – січ. 1944: 2-й Прибалт. фр., 161 гв. сп 53 гв. сд; 14 гв. сп 7 гв. сд, ком. кулемет. роти. Був ще двічі поранений. Січ. 1943 – трав. 1943: ЕГ, сел. Нерета, Латвія. Січ. 1944 – листоп. 1944: ЕГ № 2792, м. Нижній Новгород, РФ.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.11.1944 звільнений у запас. Працював слюсарем у артілі інвалідів «Точна механіка», майстром на Харківській спортивній базі «Спартак».

Помер 1.05.1986 у м. Харків.

РОХЛІН Павло Давидович, 1925, м. Донецьк. Ст. лейтенант, ком. 1 танк. взв. 3 танк. роти 2 б-ну важких танків 389 важкого тп 14 гв. важкої тд.

У 1941 закінчив 8 класів СШ № 37 м. Харків.

У груд. 1942 призваний до лав ЧА Слободським РВК Кіровської обл.

Квіт. 1943 – верес. 1944: 2-е Ленінградське військ.-піхотне училище, м. Глазов, Удмуртія, курсант; Калінковицьке військ.-піхотне училище, м. Саранськ, Мордовія.

Листоп. 1944 – трав. 1945: 2-й Білорус. фр., 191 окр. штрафна рота 616 сп 194 сд 48 А, ком. взв.; 3-й Білорус. фр., 146 арм. зсп 48 А, ком. відділення. Під час боїв у р-ні м. Макув-Мазовецький, Польща, був двічі поранений: 22.12.1944 та 14.01.1945.

Медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

Черв. 1945 – груд. 1948: 1-е Саратовське танк. училище ім. Лизюкова, курсант; Харківське гв. танкове училище, курсант. У січ. 1956 звільнений у запас. У 1959 закінчив Харківське медучилище, у 1968 – Полтавський стоматологічний ін-т. Працював гол. лікарем залізн. амбулаторії, ст. Богодухів, гол. лікарем залізн. лікарні, м. Люботин Харківської обл.

Помер 30.04.1996 у м. Харків.

РОХМАЇЛ (ПОПОВА) Марфа Терентіївна, 1922, с. Яковлівка Харківського р-ну Харківської обл.

1941–1942: учасниця битви за Москву, санітарка. 1943–1945: Харківський ВГ, санітарка.

Медаль «За бойові заслуги».

Із 1946: рільник у колгоспі, с. Яковлівка Харківського р-ну Харківської обл.

РОХМАЇЛ Михайло Якович, 1922, с. Яковлівка Харківського р-ну Харківської обл.

Закінчив 7 класів Яковлівської НСШ. До листоп. 1943 працював токарем на ХТЗ.

9.11.1943 призваний до лав ЧА Харківським ОВК.

9.11.1943 – квіт. 1945: 3 бат. окр. гв. мін. б-ну 7 гв. Сталінградської моторизованої бр., рядовий, розвідник. Під час боїв отримав поранення у ногу, лікувався у медсанбаті, 16.04.1944 при форсуванні р. Прут був контужений і втратив око. До січ. 1945 перебував на лікуванні в Іжевському ВГ (Удмуртія, РФ).

Ордени: Слави III ст., Вітчизняної війни II ст., "За мужність" III ст., медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

У 1945 комісований через хворобу, продовжував лікування у Харківському ВГ. Із 1945 працював військкерівником у Яковлівській НСШ. 1946–1986: заст. голови колгоспу ім. Леніна, комірник, обліковець, бригадир тракторної бригади, бригадир рільничої бригади радгоспу «Красный партизан» Харківського р-ну Харківської обл.

РУБАН Федір Павлович, 1913, с. Писарщина Гребінківського р-ну Полтавської обл. Майор, заст. ком. із забезпечення 139 окр. розвідувального б-ну.

1930–1934: працював у Ворошиловському бурякорадгоспі, Гребінківський р-н Полтавської обл. У верес. 1935 закінчив курси Союзоргобліку, м. Одеса.

25.12.1935 призваний до лав ЧА.

У 1939 закінчив військ. училище червоних старшин ім. ЦВК СРСР, м. Харків.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 100 окр. кулемет. б-н 13 кулемет. артд 1 Червонопрапорної А, заст. ком. б-ну.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1947 закінчив КУОС. 15.12.1956 звільнений у запас. Працював пом. директора з госпчастини у школі робітничої молоді № 36, м. Харків.

РУБАШКІН Микола Іванович, 1922, с. Перекіп Валківського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, заст. ком. роти. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів Харківської СШ.

15.10.1940 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

5.08.1941–10.01.1942: Півд.-Захід. фр., 2 гв. тбр, розвідник. 10.01.1942–10.10.1943: Північ.-Кавказ. фр., 5 гв. тбр, автоматник; курси мол. лейтенантів, курсант. 10.10.1943–23.04.1944: 2-й, 3-й Укр. фр., 431 сп 52 сд 57 А, ком. взв. ПТР. У квіт. 1944 тяжко поранений у боях за м. Кишинів. 23.04.1944 – листоп. 1945: ЕГ № 5979, м. Харків, на лікуванні.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.05.1946 звільнений у запас. Із 15.05.1953: Харківський приладобудівний з-д ім. Шевченка, конструктор з холодної обробки металів, інженер-конструктор. У 1959 закінчив Харківський радіотехнічний технікум.

Помер 22.12.2002 у м. Харків.

РУБІНШТЕЙН Ілля Якович, 1922, м. Санкт-Петербург, РФ. Лейтенант, ком. танк. взв.

У 1941 закінчив СШ № 20, м. Харків.

У трав. 1941 добровільно призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків. 1941–1943: курсант Горьківського танкового училища (нині м. Нижній Новгород), РФ.

Жовт. 1943 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 1 тб 27 гв. окр. тбр, ком. танка Т-34; 96 тбр, ком. танка Т-34.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні проходив службу у танкових військах Уральського, Прикарпатського ВО. У черв. 1946 звільнений у запас. У 1949 закінчив Харківський індустріально-протезний технікум. Працював зав. діловодства, нач. відділу техконтролю кооперативної промислової артілі ім. Куйбишева, м. Харків.

РУДЕНКО Марко Гаврилович, 1906, с. Новоолександрівка Красноградського р-ну Харківської обл. Підполковник, військ. комендант Управління ст. Харків-Пасажирський.

1924–1928: робітник, голова робітничого комітету Красноградської сільськогосподарської дослідної станції.

У 1928 призваний до лав ЧА Красноградським РВК Харківської обл. Навчався у дивізійній однорічній школі 25-ї Чапаївської див., у полковій школі 74 сп, у нормальній піхотній школі в м. Дніпропетровськ. Проходив службу у залізн. військах.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., пом. нач. 1-го відділу перевезень військ. сполучень.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоного Прапора, монгольська медаль.

По війні продовжував службу у Забайкал. ВО. У 1953 закінчив КУОС при Військ.-трансп. академії. У лют. 1955 звільнений у запас. Працював інвентаризатором у Харківській обласній конторі книжкової торгівлі «Облкниготорг».

Помер 22.03.1994 у м. Харків.

РУДНИЦЬКИЙ Наум Ісакович, 1905, м. Малин Житомирської обл. Підполковник адмінслужби, нач. 1-го відділу – заст. військкома Дніпропетровського ОВК. Інвалід ВВВ.

1927–1928: працював у держстрахконторі, м. Олевськ Житомирської обл.

20.09.1928 призваний до лав ЧА. У 1937 закінчив місячні військ. мобілізаційні курси, Харківський ВО.

Верес. 1942 – черв. 1943: пом. нач. 8 відділення відділу комплектування штабу 28 А.

16.12.1952 звільнений у запас. Працював економістом у Харківській обласній плановій комісії.

Помер 21.03.1998 у м. Харків.

РУКАВІЦИН Іван Феодосійович, 1920, с. Шатівка Лозівського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, 1-й пом. нач. штабу 978 сп 261 сд, Закавказький ВО.

У 1934 закінчив 7 класів Шатівської НСШ, у 1937 – Лозівський педтехнікум.

31.08.1941 призваний до лав ЧА Лозівським РВК Харківської обл.

31.08.1941–20.03.1942: Півд. фр., 220 сп 4 сд, пом. ком. взв. Лип. 1942 – верес. 1942: курси мол. лейтенантів, курсант. 20.03.1942 був поранений на тер. Донецької обл.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

22.08.1946 звільнений у запас. Із 1947: штатний пропагандист, перший секретар райкому, зав. парткабінетом Лозівського РК КПУ Харківської обл. У 1948 закінчив Харківський державний педінститут ім. Г. С. Сковороди за спеціальністю учителя української мови та літератури. Із 1957: директор Лозівської СШ № 10.

Помер 1.02.2004 у м. Харків.

РУМ'ЯНЦЕВ Микола Олексійович, 1912, с. Петрівське Балаклійського р-ну Харківської обл. Лейтенант, офіцер зв'язку 127 сд. Інвалід ВВВ.

1935 – верес. 1941: поштове відділення с. Бражківка Ізюмського р-ну, начальник.

15.10.1942–25.03.1943: курси мол. лейтенантів, м. Уфа, Башкирія, РФ.

26.03.1943–22.09.1944: 1-й Укр. фр., 547 сп 127 сд, ком. стр. взв. 19.07.1944 був поранений. Лип. 1944 – верес. 1944: на лікуванні в ЕГ № 2780, м. Київ.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

22.01.1946 звільнений у запас. 1946–1955: Ялтинська НСШ Петрівського (кол.) р-ну Харківської обл., учитель фізкультури. Із 1955: Лозовеньківський сепараторний пункт Петрівського (кол.) р-ну, зав. пункту.

Помер у 2007.

РУСАКОВ Афанасій Афанасійович, 1913, х. Озерський (кол.) Мачешанської с/р Кіквідзенського р-ну Волгоградської обл., РФ. Ст. технік-лейтенант, заст. ком. аеродромно-технічної роти з техчастини, авіатехбаза № 3432 155 винищ. ад ППО.

У 1932 закінчив 7 класів школи будівельного учнівства, м. Ростов-на-Дону.

3.11.1935 призваний до лав ЧА Ростовським МВК. 1935–1936: курсант ШМАС, с. Куйбишевка, Краснодарський край.

Січ. 1943 – жовт. 1944: Схід. фр. ППО, 983 винищ. ае, механік авіаланки; 340 окр. транспортна ае ППО, ст. технік авіаланки. Жовт. 1944–9.05.1945: Півд., Півд.-Захід. фр., ППО, 445 аеродромно-технічна рота 310 винищ. ад, 126 винищ. ад ППО, 127 винищ. ад ППО, ком. експлуатац.-ремонт. взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

5.11.1955 звільнений у запас. 1957–1973: контролер, диспетчер з-ду п/с 231.

РУСОВ Олексій Олександрович, 1920, Савинський р-н Івановської обл., РФ. Підполковник, заст. ст. військпредставника.

У 1938 закінчив Ковровську СШ № 1. Із верес.1938: Горьківський державний університет, студент, аеродинамічна лабораторія університету, лаборант. Черв. 1939 – черв. 1940: Горьківський педінститут.

20.06.1940 призваний до лав ЧА Ждановським (кол.) РВК м. Горький (нині м. Нижній Новгород).

23.06.1941 – трав. 1945: Карел., Ленінград., 3-й Прибалт., 2-й Прибалт. фр., 65 сп 43 сд, ст. писар.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

11.01.1946 звільнений у запас. Берез. 1946 – черв. 1950: Івановський енергетичний ін-т, студент. 13.06.1950–18.06.1970: військ. служба.

Помер 4.03.1984.

РЮМІН Євдоким Андрійович, 1909, м. Данилов Ярославської обл., РФ. Капітан, парторг б-ну 38 гв. тп 10 тд. Інвалід ВВВ.

У 1924 закінчив 7 класів Даниловської НСШ, у 1935 – річне відділення вищої Даниловської сільгоспшколи.

9.09.1941 призваний до лав ЧА Томаровським (кол.) РВК Курської обл., (нині Яковлєвський р-н Бєлгородської обл.). 1941–1942: слухач курсів перепідготовки політскладу Орловського ВО.

Берез. 1942 – квіт. 1944: Брянський, Сталінград. фр., 12 пересувна танкоремонтна база 13 А, заст. ком. з політчастини. Квіт. 1944–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., 99 пересувна танкоремонтна база, заст. ком. з політчастини.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

16.06.1946 звільнений у запас. 1946–1947: інспектор з кадрів Червонозаводського райжитлоуправління м. Харків. Із квіт. 1953: нач. пожежної охорони бази «Главхимсбыт» Ярославської обл. Із квіт. 1958: директор Даниловського хлібокомбінату Ярославської обл., РФ.

Помер 1.12.2003 у м. Харків.

РЯБЕНКО Михайло Кузьмич, 1913, сел. Борисовка Бєлгородської обл., РФ. Підполковник, див. інженер 407 сд. Інвалід ВВВ.

Січ. 1935 – жовт. 1935: з-д ім. Фрунзе, м. Харків, штампувальник.

10.11.1935 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

5.03.1938–21.08.1938: курси мол. лейтенантів Харківського ВО, м. Полтава, курсант.

13.08.1941–9.05.1945: Центр., Волхов., 2-й Прибалт., 1-й Укр. фр., 406 окр. сапб 239 сд, ком. сап. роти, заст. ком. сапб, ком. б-ну; 239 сд 4 Уд. А, нач. інж. служби. 30.03.1943 тяжко поранений в боях на Волхов. фр., 1.01.1944 отримав легке поранення, 20.10.1944 контужений на 2-му Прибалт. фр.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Москви», «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

9.04.1946 звільнений у запас. Трав. 1946 – лют. 1949: Ізюмський міськком партії Харківської обл., інструктор. 1952–1959: Ізюмський міськкомгосп, завідуючий.

Помер 27.01.1997 у м. Ізюм Харківської обл.

РЯБІНІН Олексій Олексійович, 1914, с. Кушниково Шигонського р-ну Самарської обл., РФ. Інженер-підполковник, гол. інженер, заст. нач. 339 пересувного танкоремонтного з-ду.

1931–1933: Сизранський педтехнікум Самарської обл., студент. 1934–1936: Сизранський гірничо-сланцевий робітфак, студент. 1936–1941: Уральський індустріальний ін-т, м. Свердловськ, студент.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Сталінським (кол.) РВК м. Свердловськ.

Лип. 1941 – жовт. 1943: Академія БТ і МВ ім. Сталіна, м. Москва, курсант. Лют. 1944 – квіт. 1945: 1-й Прибалт. фр., 119 пересувний танко-агрегатний ремонтний з-д, нач. складу ремфонду і готової продукції, інженер-плановик складу. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., 119 пересувний танко-агрегатний ремонт. з-д, диспетчер ст.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

1945–1949: служба у віддаленій місцевості на о. Сахалін. Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У груд. 1968 звільнений у запас. 1970–1975: інженер-технолог,

інженер бюро наук. організації праці в/ч № 55484, м. Харків.

Помер 9.01.1975 у м. Харків.

РЯБКО Дмитро Йосипович, 1919, с. Семенів Яр Богодухівського р-ну Харківської обл. Лейтенант, інструктор 4-ї частини РВК.

1933–1934: Харківський паровозоремонтний з-д, учень-столяр. 1934–верес. 1939: Харківський вагоноремонтний з-д, столяр.

20.09.1939 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

3.01.1942–5.07.1943: Брянський фр., 100 сп 5 сд 3 А, рядовий; курси мол. лейтенантів, м. Лебедин Сумської обл., курсант; 190 сп 5 сд 3 А, ком. стр. взв.; КУКС, м. Мічурінськ, слухач. 5.07.1943–20.10.1943: Білорус. фр., 290 сп 186 сд 3 А, ком. роти. Під час боїв у Гомельській обл., Білорусь, був двічі поранений: 24.09.1943 та 20.10.1943.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

17.06.1946 звільнений у запас. Із 1946: Харківський вагоноремонтний з-д, столяр, майстер складального цеху.

Помер 5.07.1995 у м. Харків.

РЯБЦЕВ Євген Григорович, 1923, м. Харків. Підполковник, нач. штабу артилерії, 28 тд 28 А.

У 1941 закінчив 10 класів Харківської СШ.

18.06.1941 вступив до Сумського артучилища, яке закінчив у квіт. 1942.

25.04.1943–24.09.1943: Півд.-Захід., 2-й Укр. фр., 98 артп 48 гв. сд, комбат. 24.09.1943–1945: 2-й, 3-й, 1-й Укр. фр., 98 артп 48 гв. сд, пом. нач. штабу з розвідки, пом. нач. штабу артилерії. Із нагородного листа: «Гв. капітан Рябцев у боях у півд.-захід. частині Берліна проявив уміння та хоробрість під час організації артрозвідки. У складних умовах вуличних боїв налагодив роботу розвідорганів у полках, добився швидкого виявлення вогневих точок противника, який маскувався у будинках за барикадами і в засадах. За вмілу організацію розвідки і виявлену при цьому хоробрість та ініціативу капітан Рябцев нагороджений орденом Олександра Невського».

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Олександра Невського, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу».

Помер 16.07.1967 у м. Харків.

РЯДЧИКОВ Павло Лук'янович, 1923, с. Болдіно Дорогобузького р-ну Смоленської обл., РФ. Лейтенант, діловод артпостачання див. Інвалід ВВВ.

У груд. 1941 призваний до лав ЧА Будьоннівським МВК Ростовської обл.

Груд. 1941 – черв. 1942: курсант 1-го Ростовського артучилища. Серп. 1942 – листоп. 1942: Сталінград. фр., 206 сп 99 сд, ком. вогневого взв. Був поранений. Листоп. 1942 – груд. 1942: на лікуванні в ЕГ, м. Нижній Новгород. Груд. 1942–1945: 71 зсп 34 зап. сд, ком. вогневого взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

6.11.1946 звільнений у запас. Із 1949: артіль «Галпромкооп», закрійник, нач. цеху; галантерейна ф-ка № 7, ф-ка ремонту взуття № 1, ст. майстер, інспектор з кадрів, м. Харків. 1.06.1996 виїхав на ПМП до США.

С

САВІН Олександр Павлович, 1921, с. Неусипаєвка Ардатовського р-ну, Мордовія, РФ. Майор, штурман ескадрильї.

У 1936 закінчив Силінську школу, у 1939 – Івановський технікум радянської торгівлі.

5.10.1939 призваний до лав ЧА Сталінським (кол.) РВК м. Іваново за набором у школу артилерійської інструментальної розвідки.

Берез. 1942 – черв. 1943: Сталінград. фр., 57 гарм. артп 5 гв. артд, ком. взв. ППО.

Черв. 1943 – трав. 1945: 3-й Білорус. фр., 32 окр. корегувальна ае 117 окр. корегувально-розвідувального ап, льотчик-спостерігач.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоного Прапора, медалі: «За оборону Сталінграда», “За взяття Кенігсберга», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

3.08.1960 звільнений у запас. Груд. 1960 – груд. 1965: п/с № 67, товарознавець; ХАІ, зав. лабораторії.

Помер 29.07.1995 у м. Харків.

САВЧЕНКО Микола Максимович, 1920, с. Безруки Дергачівського р-ну Харківської обл. Майор, ком. ае.

Верес. 1936 – верес. 1937: ФЗУ з-ду «Червоний Жовтень», м. Харків, учень. Верес. 1937 – жовт. 1940: з-д «Червоний Жовтень», м. Харків, розмітник.

8.10.1940 призваний до лав ЧА Дергачівським РВК Харківської обл.

Лют. 1941 – лют. 1942: військ.-авіац. школа пілотів Далекосхід. фр., курсант. 9.08.1945–3.09.1945: участь у війні з мілітаристською Японією у складі 537 штурм. ап 252 штурм. ад на посаді ком. ланки.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

11.11.1957 звільнений у запас. Харківський обл. автомотоклуб, інструктор-методист.

Помер у 2006.

САВЧЕНКО Михайло Степанович, 1921, с. Кутьківка Дворічанського р-ну Харківської обл. Майор, пом. нач. штабу бригади.

У 1937 закінчив 8 класів у с. Кутьківка. Черв. 1938 – квіт. 1940: колгосп «Хвиля революції», с. Кутьківка Дворічанського р-ну.

14.04.1940 призваний до лав ЧА Дворічанським РВК Харківської обл.

24.06.1941–1.03.1942: Півд.-Західн. фр., 694 тп, 34 зап. тп 66 тд, баштовий стрілець; Волхов. фр., 16 тбр, баштовий стрілець. 1.03.1942 і 15.07.1942 був поранений на Волховському фр. Серп. 1942 – трав. 1943: Одеське артучилище ім. Фрунзе, м. Сухий Лог Свердловської обл., РФ. 18.07.1943–1.01.1945: Воронез. фр., ком. топограф. взв. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., відділ кадрів артилерії 15 А.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

17.08.1955 звільнений у запас. Куп'янський РК ДТСААФ, голова.

Помер 18.01.1995 у м. Куп'янськ Харківської обл.

САВЧЕНКО Яків Миколайович, 1921, с. Сторчове Новомиколаївського р-ну Запорізької обл. Підполковник, нач. 1285 бази автотранспорту і механізації Київського ВО.

У лип. 1939 призваний до лав ЧА.

У 1941 закінчив Харківське автобронетанкове училище. Серп. 1942 – верес. 1942: Сталінград. фр., 241 тбр, писар. 5.09.1942 тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3138 м. Чусовий Пермського краю, РФ. У лют. 1943 закінчив окружні курси мол. лейтенантів Уральського ВО. Берез. 1945 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 11 окр. навч. зап. автополк, ад'ютант ст. б-ну.

Медалі: «За оборону Ленінграда», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За визволення від фашистського іга» (румунська). За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У груд. 1947 закінчив Вищу офіцерську автошколу, у 1956 – Військ. академію транспорту і тилу. У верес. 1967 звільнений у запас. Працював ст. інженером на автобазі № 3, консультантом у товаристві охорони пам'яток історії та культури, м. Харків.

Помер 6.04.1983 у м. Харків.

САЗОНОВ Дмитро Карпович, 1900, м. Харків.

У 1910 закінчив 2 класи початкової школи у м. Харків.

У верес. 1920 призваний до лав ЧА.

До війни працював поваром на з-ді ім. Комінтерну, будівельником на будівництві Держпрому.

У серп. 1943 мобілізований до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Серп. 1943 – лют. 1944: 28 зап. сапб, сапер. Лют. 1944 – лип. 1945: 149 інж. б-н, рядовий, сапер.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За взяття Будапешта».

У лип. 1945 демобілізований. Працював кочегаром у лазні № 7 м. Харків, робітником на Харківському з-ді торгового машинобудування.

Помер 4.11.1979 у м. Харків.

САЛАТСЬКИЙ Мефодій Федорович, 1914, с. Западня Зміївського р-ну Харківської обл. Ст. технік-лейтенант, ком. телеф.-кабельного взв. 557 окр. б-ну зв'язку 20 сд.

У 1934 закінчив Харківський технікум зв'язку. 1934–1936: Центр. телеграф, технік, м. Семипалатинськ, Казахстан.

1936–1938: у лавах РСЧА, Забайкальський ВО. Груд. 1938 – серп. 1939: Центр. телеграф, м. Полтава, ст. технік.

У серп. 1939 призваний до лав ЧА Полтавським МВК.

Серп. 1939 – листоп. 1939: учасник походу у Захід. Україну.

Серп. 1941–20.09.1942: Півд.-Захід. фр., 15 зап. полк зв'язку, ком. взв. Лип. 1942 – черв. 1943: 129 окр. полк зв'язку 28 А, ком. взв. 20.04.1943–1.07.1943: перебував у шпиталі через хворобу. Груд. 1943–11.02.1945: 824 окр. лінійно-експл. б-н зв'язку.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

22.12.1955 звільнений у запас. Харківський обл. телеграф, електромеханік.

Помер 13.02.1998.

САМИЛОВ Микола Миколайович, 1923, с. Чащиха Верховазького р-ну Вологодської обл., РФ. Полковник, ст. викладач 70-ї військ. школи мол. спеціалістів ППО.

У 1941 закінчив 9 класів.

У черв. 1941 мобілізований до лав ЧА Верховазьким РВК Вологодської обл. Черв. 1941 – черв. 1942: курсант військ. училища ПСОЗ ЧА, м. Бірськ, Башкирія. Черв. 1942 – трав. 1945: Москов. фр. ППО, прожекторний б-н 1201 зеніт. артп, ком. взв. зв'язку; Захід. фр., 27 зеніт. прожекторний б-н 3 зеніт. прожекторної див.; Північ. фр., 8 полк, 6 полк ПСОЗ, ком. взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжував службу у військах ППО. У 1963 закінчив заочний ф-т військ. командної академії ППО. Заст. нач., нач. 73-ї військ. школи мол. спеціалістів ППО, ст. викладач 70-ї військ. школи мол. спеціалістів ППО.

Помер 22.11.1967 у м. Харків.

САМОЗВАНОВА Людмила Миколаївна, 1920, м. Кіровоград. Лейтенант медслужби, фельдшер. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчила 8 класів Кіровоградської НСШ, у 1941 – Смілянську фельдшерсько-акушерську школу за спеціальністю фельдшера.

11.07.1941 мобілізована до лав ЧА Смілянським РВК Черкаської обл. Груд. 1941 – берез. 1943: Захід., Калінінський фр., 148 окр. сбр, фельдшер. 23.03.1943 легко поранена. Берез. 1943 – черв. 1943: ВГ № 3405, на лікуванні. Із 1944 по лют. 1945 перебувала на тер. Польщі та Східної Пруссії у складі ЧА, фельдшер.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.07.1946 звільнена у запас.

Померла 1.07.2001 у м. Харків.

САМОЙЛОВ Пилип Прохорович, 1899, с. Журавлівка Микояновського (кол.)

нині Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ.

До війни закінчив 3 класи місцевої школи. Працював у колгоспі.

20.04.1943 призваний до лав ЧА Бєлгородським РВК Бєлгородської обл. Рядовий, стрілець 565 сп 161 сд.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні проживав у смт Прудянка Дергачівського р-ну Харківської обл. Працював робітником у радгоспі ім. XXII партз'їзду, смт Слатине Дергачівського р-ну Харківської обл.

Помер у 1977. Похований: смт Прудянка Дергачівського р-ну Харківської обл.

САПЕГА Всеволод Артемович, 1915, с. Лаврентіївка Семиозерного р-ну Кустанайської обл., Казахстан. Підполковник, нач. оперативної групи наведення, 28 окр. радіолокаційний вузол 57 ПА Прикарпатського ВО.

У 1931 закінчив 7 класів фабрично-заводської школи у м. Керч, Крим. До 1933 працював колектором у Кримському геологорозвідувальному тресті. У серп. 1936 закінчив 3 курси Керченського металургійного технікуму.

У серп. 1936 призваний до лав ЧА Керченським РВК.

1936–1939: курсант Качинської військ. авіашколи льотчиків, м. Севастополь, Крим.

Учасник війни з Японією: 2-й Далекосхід. фр., 777 винищ. ап, ком. ае.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни І ст., медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

15.07.1960 звільнений у запас. Із 1968: механік, нач. загального відділу обласної контори Держбанку, м. Тернопіль.

Помер 18.01.1983 у с. Хотімля Вовчанського р-ну Харківської обл.

САФОНОВ Василь Васильович, 1920, с. Малинки Михайловського р-ну Рязанської обл., РФ. Гв. ст. лейтенант, викладач військ. кафедри Харківського зоотехнічного ін-ту. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 10 класів СШ у с. Малинки. 1938–1941: Рязанський педінститут, студент.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Рязанським МВК.

Лип. 1941 – листоп. 1941: Ярославське піхотне училище, курсант.

Лют. 1942 – лип. 1944: Півд.-Захід. фр., 1125 сп 335 сд, ком. стр. роти; Північ.-Захід. фр., 144 особлива сбр, ком. кулемет. взв.; 3-й Укр. фр., 75 гв. сп 26 гв. сд, ком. кулемет. роти. Під час боїв був тричі поранений: 10.02.1942, у серп. 1942 та 27.07.1944.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У лют. 1946 звільнений у запас. У 1946 закінчив Харківський педінститут. Працював викладачем математики Харківського залізничного технікуму, Київського військ. авіаучилища, ст. викладачем Харківського військ. авіатехучилища ВПС.

Помер 18.12.1995 у м. Харків.

САФОШИН Михайло Павлович, 1923, с. Кубань Дмитрієвського р-ну Курської обл., РФ. Прапорщик, технік відділу зберігання військ. складу № 3077.

1938–1941: тракторист на 1-му авіазаводі, м. Москва.

6.11.1942 призваний до лав ЧА Тимірязєвським РВК м. Москва.

Листоп. 1941 – лют. 1942: 41 навч. тп, курсант. Лют. 1942 – берез. 1944: Північ.-Захід. фр., 122 сп 201 сд, ком. відділення; Волхов. фр., 238 окр. тб, ком. танка; 2-й Прибалт. фр., 249 тп, ком. танка. Під час боїв тричі поранений: 21.02.1942, 18.08.1942, 3.09.1942.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» II ст., I ст.

Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. Служив у Харківському гв. вищому танковому училищі.

Помер 25.02.1975.

САФРОНОВ Григорій Степанович, 1923, с. Павловка Назаровського р-ну Красноярського краю, РФ. Інженер-полковник, нач. 4-го управління Науково-дослідного центру № 21 Міністерства оборони.

У 1941 закінчив 10 класів Омської школи. 6.07.1941 добровільно вступив до Ленінградського військ. училища ПСОЗ.

16.09.1941–12.03.1944: Воронезько-Борисоглєбський дивізійний р-н ППО, 4 полк ПСОЗ, ком. взв. 23.07.1944–1.09.1944: Захід. фр., 2 окр. б-н ПСОЗ, ком. взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1952 закінчив ВІРТА ім. Говорова. 14.10.1971 звільнений у запас. Із 1972: ст. науковий співробітник НДІ ХДУ ім. Горького.

Помер 1.02.1995 у м. Харків.

САХАРОВ Дмитро Євлампійович, 1910, с. Життєве (кол.) Ярославської обл., РФ. Майор техслужби, нач. цеху 1246 рем. бази 69 ПА.

Верес. 1929 – лют. 1931: Радторгфлот., м. Архангельськ, тесля.

26.02.1933 призваний до лав ЧА Буйським (кол.) РВК Ярославської обл. Лют. 1933 – трав. 1933: полкова школа, Буйський сп, м. Буй Ярославської залізниці, курсант.

5.07.1941–1.08.1941: Захід. фр., 430 і 401 ап особливого призначення командуючого ВПС, бортовий технік. Серп. 1941 – трав. 1942: Центр. фр., у складі інспекції ВПС при НКО СРСР на посаді бортового техніка.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

26.12.1955 звільнений у запас. Авіаремонтна база ВПС, м. Чугуїв Харківської обл.

Помер 11.10.1965 у м. Чугуїв Харківської обл.

СВЕРДЛОВ Костянтин Якович, 1921, м. Харків. Капітан, ком. арт. батареї 303 мсп 69 мсд.

У 1939 закінчив СШ № 131 м. Харків, у 1941 – робітфак при ХАДІ. Січ. 1939 – берез. 1940: з-д «Серп і Молот», м. Харків, слюсар-складальник.

21.06.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

22.06.1941 – квіт. 1942: Харківська авіашкола швидких бомбардувальників, м. Красноярськ, курсант. 20.05.1942 – січ. 1943: Сумське артучилище, м. Ачинськ Красноярського краю.

8.02.1943–9.05.1945: Степ., 1-й Укр., 2-й Укр., фр., Сибірський ВО Красноярського краю; Північ.-Захід. фр., 1 гв. пов.-десант. артп, ком. взв.

Орден Червоного Прапора, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

12.08.1958 звільнений у запас. ВНДІ Гідропривід, ст. інженер, зав. сектора, заст. зав. відділу.

Помер 26.10.1984.

СВИРИДЕНКО Володимир Харитонович, 1922, м. Харків. Майор, викладач циклу служби зв'язку Харківського військ. авіаучилища зв'язку, Київський ВО.

У 1937 закінчив 7 класів Харківської залізн. школи, у 1939 – Харківський електротехнікум.

19.12.1939 добровільно призваний до лав ЧА через Харківське військ. училище зв'язку. 1939–1940: курсант Харківського військ. училища зв'язку. 1940–1941: курсант Ульяновського військ. училища зв'язку.

Січ. 1943–15.08.1944: Калінінський, 1-й Прибалт. фр., Управління командуючого артилерією, нач. радіостанції. 1.08.1944–9.05.1945: 1-й Прибалт. фр., 21 артд прориву РГК, ком. радіовзв.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

24.10.1955 звільнений у запас. 1956–1959: інструктор-електрик, нач. цеху при

в/ч № 77904, м. Харків. 1960–1974: зав. лабораторії, ст. механік ХПІ.

Помер 9.11.1978 у м. Харків.

СЕМЕНКО Микола Савелійович, 1920, с. Ромоданівка Лохвицького р-ну Полтавської обл. Майор, заст. ком. з постачання 354 окр. зеніт. артд-ну 72 гв. мсд, Київський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив 8 класів, у 1940 – 2 курси сільгосптехнікуму, м. Феодосія.

5.10.1940 призваний до лав ЧА Феодосійським МВК, Крим.

22.06.1941–25.12.1941: Півд.-Захід. фр., 194 окр. зеніт. д-н 14 сд, заст. політрука. 25.12.1941–16.07.1942: Сталінград. фр., дивізійний р-н ППО, заст. політрука; курси мол. політруків Сталінград. ВО, курсант. 16.07.1942–1.06.1943: Сталінград. фр., 4 окр. винищ. протитанк. артд-н 13 гв. сд, заст. ком. роти ПТР з політчастини. 1.06.1943–1.01.1944: слухач 27 навч. офіцерського артп Сибірського ВО. 1.01.1944–6.04.1945: 2-й Укр. фр., 91 артп 42 гв. сд, комбат. У квіт. 1945 під час боїв на тер. Чехії поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 1458.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., Олександра Невського, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

24.09.1960 звільнений у запас. Із 1963: Луганський металургійний з-д, зав. бази; Комунарська торгова база Луганської обл., заст. директора. Із 1971: Харківська торгбаза № 2 «Укрторгтара», директор. Із 1978: Центральний колгоспний ринок, м. Харків, директор.

Помер 17.07.2001 у м. Харків.

СЕМЕНОВ Пилип Іванович, 1922, с. Велика Федорівка Хвалинського р-ну Саратовської обл., РФ. Капітан, пом. нач. 6-го відділення управління 19 залізн. бр., Київський ВО.

У 1940 закінчив 8 класів НСШ, с. Оброчне Ічалковського р-ну, Мордовія.

10.10.1941 призваний до лав ЧА Ічалковським РВК. Жовт. 1941 – трав. 1942: курсант Могильовського піхотного училища, м. Вольськ Саратовської обл.

Трав. 1942 – квіт. 1944: Калінінський фр., 28 сд 78 окр. тбр 3 Уд. А, пом. нач. 6-го відділення. Квіт. 1944 – трав. 1945: 2-й Білорус. фр., 28 сд, 115 сд, пом. нач. 6-го відділення. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 7 бомбард. ак, пом. нач. 6-го відділення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

8.08.1951 звільнений у запас. 1963–1964: 1-е Харківське військ. авіатехучилище, зав. їдальні. 1964–1969: Харківська контора «Укрголовпідшипник», зав. складу. 1971–1982: Харківський з-д електроапаратури, ст. товарознавець.

Помер 1.11.2008 у м. Харків.

СЕМЕНОВ Яків Семенович, 1918, м. Ізюм Харківської обл. Капітан, пом. нач. зв'язку з радіо 832 артп 18 окр. сбр, в/ч № 59301.

У 1938 закінчив 2 курси робітфаку. 15.08.1939 добровільно став до лав ЧА.

1.09.1939–29.07.1941: Харківське та Ульяновське училища зв'язку, курсант.

23.07.1942–28.08.1943: Захід. фр., 168 окр. б-н зв'язку, ком. радіороти; 158 окр. б-н зв'язку, заст. ком. роти. 28.02.1943–1944: Резервний фр., 158 окр. б-н зв'язку, нач. радіостанції. 1944–1945: 1-й, 2-й Білорус. фр., 156 окр. б-н зв'язку, нач. боєпостачання б-ну; 50 окр. б-н зв'язку 40 ск, ком. радіороти.

Орден Вітчизняної війни II ст.

Із 1945: нач. управління зв'язку Управління військ. комендатури; інспектор відділу зв'язку. Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. Із 1950: пом. нач. зв'язку з радіо.

Помер 23.01.1973 у м. Ізюм Харківської обл.

СЕМЕНЮК Микола Антонович, 1919, с. Чорнорудка Ружинського р-ну Житомирської обл. Лейтенант, ком. взв. 120-мм мінометів, 867 сп 271 сд. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив 7 класів Чорнорудської школи. До 1939 працював у колгоспі ім. Будьонного, Ружинський р-н Житомирської обл.

10.09.1939 призваний до лав ЧА Ружинським РВК Житомирської обл. Верес. 1939 – берез. 1940: курсант полкової школи, 179 сп, м. Горі, Грузія. Трав. 1942 – груд. 1942: курсант Буйнакського військ.-піхотного училища.

Груд. 1942 – лют. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 44 А, ком. взв. 120-мм мінометів. Лют. 1943 – лип. 1943: Півд. фр., 867 сп 271 сд 28 А, ком. взв. 120-мм мінометів. 12.07.1943 під час боїв отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 3216, м. Ростов Ярославської обл., РФ.

Орден Вітчизняної війни ІІ ст.

3.04.1953 звільнений у запас. Із 1954: зав. магазину № 28, ст. Одноробівка Золочівського р-ну. Із 1964 працював в ОРС НОД-2 Південної залізниці.

Помер 1.10.2005 у с. Одноробівка Золочівського р-ну Харківської обл.

СЕМИЖОНОВ Митрофан Федотович, 1910, м. Луганськ. Підполковник, ст. викладач тактики Харківського гв. танкового училища, Київський ВО.

У 1932 закінчив Луганський музично-драматичний робітфак.

23.01.1934 призваний до лав ЧА Луганським МВК. Січ. 1934 – жовт. 1934: курсант навч. б-ну 8 тбр.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–30.06.1941: Захід. фр., 14 мк 4 А, пом. нач. оперативного відділу корпусу. Берез. 1942 – квіт. 1942: Півд.-Захід. фр., 5 гв. тбр, заст. ком. б-ну.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

14.12.1954 звільнений у запас. 1963–1975: заст. нач. навч. частини у в/ч № 33840, м. Харків.

Помер 4.08.1998 у м. Харків.

СЕНЧИКОВ Борис Логинович, 1921, м. Хабаровськ, РФ. Майор, пом. нач. штабу гв. артп.

Лип. 1938 – черв. 1941: держ. училище циркового мистецтва, м. Москва.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА добровільно Кунцевським РВК Московської обл.

Черв. 1941 – трав. 1942: Ризьке військ.-піхотне училище, м. Стерлітамак, Башкирія, РФ.

5.08.1943 – квіт. 1944: Степ. фр., 1039 сп 223 сд 57 А, ком. батареї. 4.05.1944–9.05.1945: 2-й, 3-й Укр. фр., 439 сп 52 сд, ком. вогневого взв. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 439 сп 52 сд 53 А, ком. вогневого взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За визволення Белграда», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

17.01.1959 звільнений у запас. З-д «Електроважмаш», електромонтер.

Помер у 2005.

СЕРГЄЄВ Федір Васильович, 1922, с. Уринок Должанського р-ну Орловської обл., РФ. Капітан, нач. командного пункту Управління наведення винищ. авіації 46 навч. див. крейсерів військ.-морської бази. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 8 класів у м. Миколаїв.

30.12.1940 призваний до лав ЧА Миколаївським МВК.

1941–1942: курсант Сталінград. військ. авіашколи пілотів.

31.05.1943–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 659 винищ. ап 288 винищ. ад 17 ПА, заст. ком. ае. У 1943 отримав тяжке поранення.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора (два), Вітчизняної війни І ст., медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За визволення Белграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 17 подяк від Верховного Головнокомандувача.

25.01.1957 звільнений у запас. Із 1968: інженер тресту «Харківремтрест». Із 1973: нач. постачання у Харківському медінституті. Із 1978: ст. інженер ХІРЕ.

Помер 17.09.1994 у м. Харків.

СЕРГІЄНКО Гаврило Олексійович, 1912, с. Великі Хутори Шевченківського р-ну Харківської обл.

У 1941 призваний до лав ЧА. Мол. сержант, сапер. Війну закінчив у Берліні.

Медаль «За відвагу».

У 1945 демобілізований. Працював у колгоспі «Червоний партизан».

Помер. Похований: с. Великі Хутори Шевченківського р-ну Харківської обл.

СЕРГІЄНКО Іван Петрович, 1920, с. Медведівка Кегичівського р-ну Харківської обл. Майор, заст. ком. 354 окр. зеніт. артд-ну 72 гв. сд 20 гв. ск, Київський ВО.

У 1939 закінчив 10 класів, с. Парасковія Кегичівського р-ну.

22.11.1939 призваний до лав ЧА Кегичівським РВК Харківської обл.

Лип. 1940 – лип. 1941: курсант Севастопольського училища зеніт. артилерії.

16.07.1941–18.06.1944: Карел. фр., 33 окр. зеніт артд-н ППО 14 А, ком. взв., заст. комбата, комбат. 18.06.1944–9.05.1945: Північ. фр., 28 окр. зеніт. артбр ППО, комбат.

Орден Вітчизняної війни І ст., медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

14.11.1955 звільнений у запас. У 1961 закінчив шестимісячні курси керівних кадрів колгоспів і радгоспів Харківського сільгоспінституту ім. Докучаєва. Із 1962: голова правління, згодом голова кол-пу ім. Крупської, с. Парасковія; зав. виробництва АБЗ у Кегичівському міжколгосп. дорожньобуд. управлінні; ст. виконроб Кегичівського райдоруправління; ст. майстер Кегичівської дільянки Красноградського міжрайонного виробничого управління газового господарства.

Помер 9.08.1996 у смт Кегичівка Харківської обл.

СЕРГІЄНКО Олександр Кирилович, 1921, с. Перекіп Валківського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. 682 артп 7 окр. сбр Таврійського ВО, м. Запоріжжя.

У 1936 закінчив 7 класів, с. Перекіп Валківського р-ну, у 1940 – 2 курси Харківського фінансового технікуму.

15.09.1940 призваний до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл.

Верес. 1941 – листоп. 1941: Ленінград. фр., 2 мсбр, розвідник. Листоп. 1941 – груд. 1944: Ленінград. фр., 30 артп 10 сд 23 А, розвідник. Груд. 1944 – квіт. 1945: курси мол. лейтенантів при 29 навч. полку, курсант.

Медалі: «За відвагу», «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

25.03.1947 звільнений у запас. Із 1947: голова Перекіпського сільпо Валківської райспоживспілки, зав. магазину при ХТЗ, зав. продбази Орджонікідзевського райторгу Харківського міського управління.

Помер 1.10.2007 у м. Харків.

СЕРГІЄНКО Олександр Петрович, 1917, с. Миколаївка Донецької обл. Підполковник медслужби, заст. комбата з навч. частини.

У 1933 закінчив 7 класів у с. Миколаївка, у 1936 – 3 курси Слов'янського медтехнікуму Донецької обл., у 1942 – 1-й Харківський медінститут.

12.05.1942 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Оренбург.

Трав. 1942 – верес. 1942: слухач Куйбишевської військ.-медичної академії ЧА, Приволзький ВО. 12.03.1943–14.04.1945: Півд., 4-й, 3-й, 2-й Укр. фр., 13 мбр, бригадний лікар.

Орден Червоної Зірки, медалі: болгарська «За участь у Вітчизняній війні 1944–1945 рр.», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За визволення Белграда». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» ІІ ст.

14.11.1963 звільнений у запас. Із 1964: зав. райвідділу охорони здоров'я Червонозаводського райвиконкому. Із 1966:

заст. директора з навч. частини, директор медучилища № 1, м. Харків.

Помер 19.09.1983 у м. Харків.

СЕРДЮКОВ Георгій Григорович, 1921, с. Піски-Радьківські Борівського р-ну Харківської обл. Майор, флагманський інспектор з фізпідготовки та спорту 23 див.

У 1937 закінчив 9 класів Ізюмської школи, у 1940 – Дніпропетровський технікум фізкультури.

У жовт. 1940 призваний до лав ЧА Архангельським МВК. 1940–1941: курсант навч. загону Північ. флоту о-ва Соловки, школа зброї. У 1942 закінчив курси удосконалення ком. складу запасу.

22.06.1941–9.05.1945: Карел. фр., 2 загін моряків Північ. флоту, 3 б-н 112 сп 10 гв. сд, ком. стр. роти; 3 б-н 126 морського гірськострілецького полку Північ. флоту, ком. роти боєпостачання; 3 рота 12 окр. мсбр Північ. флоту, ком. взв. 50-мм мінометів; 4 сб 12 окр. мсбр, ком. взв. мінроти. У листоп. 1941 контужений на Мурманському напрямі.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.06.1953 звільнений у запас. Працював учителем фізкультури у школі с. Левківка Ізюмського р-ну, військкерівником СШ № 10 м. Ізюм Харківської обл.

Помер 7.09.1998 у м. Ізюм Харківської обл.

СЕРЕДА Олексій Федорович, 1914, смт Обухівка Дніпропетровської обл. Майор, ст. офіцер напрямку головного поста 14 окр. А ППО.

У 1930 закінчив 5 класів, у 1932 – школу ФЗУ за спеціальністю столяра. Працював на з-ді у м. Дніпропетровськ.

У 1933 добровільно призваний до лав ЧА Дніпропетровським МВК. 1933–1934: курсант навч. б-ну, 44 артп, м. Житомир. 18.11.1936 вдруге призваний до лав ЧА Дніпропетровським МВК. 1938–1940: курсант Харківського військ. училища зв'язку.

28.12.1941–9.05.1945: Закавказ. фр., 28 полк ПСОЗ Бакинської А ППО; Схід. фр. ППО, 130 окр. радіорота Сталінград. корпусного р-ну ППО, ком. взв.; Півд., Півд.-Західн. фр., 90 зап. зеніт. артп, ком. взв. б-ну радіозв'язку, в.о. ком. радіороти б-ну радіозв'язку.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

16.05.1961 звільнений у запас. 1964–1978: інженер штабу ЦО, п/с № 711; Харківське територіальне управління матеріально-технічного постачання.

Помер 1.09.1994 у м. Харків.

СЄРІКОВ Дмитро Іванович, 1910, с. Зарожне Чугуївського р-ну Харківської обл. Підполковник, заст. ком. 1223 артп з техчастини.

Працював електромонтером на ГЕС № 2 Чугуївського р-ну, на ХТЗ. 1932–1934: служба у лавах ЧА. 1934–1939: майстер з електрообладнання на ХТЗ.

У січ. 1940 вдруге призваний до лав ЧА Орджонікідзевським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – трав. 1945: Півд.-Західн. фр., 158 окр. зеніт. артд ППО 21 А, нач. військ.-тех. постачання; Сталінград., 3-й Укр., 1-й Білорус. фр., 878 зеніт. артп ППО 8 гв. А, капітан, нач. військ.-тех. постачання.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У 1954 закінчив Центральні курси удосконалення офіцерів автотранспортної служби. У січ. 1956 звільнений у запас. Працював інспектором з кадрів, заст. директора оптової бази довгострокового зберігання та реалізації овочів, м. Харків.

Помер 1.03.1999 у м. Харків.

СИДОРОВ Микола Миколайович, 1926, с. Сурське Сурського р-ну Ульяновської обл., РФ. Майор, пом. нач. техслужби 70-ї військ. ШМАС 8 окр. А ППО. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 7 класів Алатирської СШ, Чувашія. Жовт. 1941 – жовт. 1943: Іваньковський лісопункт Ядринського р-ну Чувашії, приймальник.

11.11.1943 призваний до лав ЧА Алатирським РВК Чувашії. 15.05.1944 закінчив полкову школу, 21 навч. сп, м. Кострома Московського ВО. 15.05.1944–3.02.1945: 3-й Білорус. фр., 611 сп 88 сд, ком. баштової гармати. 3.02.1945 отримав поранення у боях поблизу м. Ламсберг, Східна Пруссія. До 1.07.1945 перебував у шпиталі легкопоранених № 545, м. Каунас, Литва.

Медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. Отримав 4 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

31.12.1951 закінчив шестимісячні курси Харківського військ. авіаучилища зв'язку за спеціальністю ком. взв. дротового зв'язку. 7.05.1970 звільнений у запас. Із 1970: ЖЕК № 147, м. Харків, пічник-каменяр. Харківське трамвайно-тролейбусне управління, транспортний працівник.

Помер 16.05.2001 у м. Харків.

СИЗОВ Георгій Васильович, 1924, с. Язиково Ульяновської обл., РФ. Капітан техслужби, піротехнік ст. артскладу боєприпасів № 3726.

У серп. 1942 призваний до лав ЧА Тагайським (нині Майнський) РВК Ульяновської обл. Серп. 1942 – трав. 1943: курси мол. військтехніків, м. Сизрань Самарської обл. Трав. 1943 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 210 гв. мінп 35 окр. гв. мінбр РГК, ком. вогневого взв.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 6 подяк від Верховного Головнокомандувача.

По війні служив у Харкові, у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині.

Помер 23.11.1951 у м. Харків.

СИМАНОК Георгій Михайлович, 1920, Ріпкинський р-н Чернігівської обл. Підполковник, нач. інж. служби 9 див. ППО.

Закінчив 10 класів, однорічні курси вчителів при Чернігівському педінституті.

У лют. 1940 призваний до лав ЧА Чернігівським МВК. Берез. 1940 – черв. 1941: Ленінградське військове інженерне училище ім. Жданова, курсант.

Верес. 1941 – трав. 1945: Північ.-Захід. фр., 645 сп 202 сд 11 А, ком. сап. роти; окр. навч. б-н 202 сд, ад'ютант ст.; 202 окр. арм. інж. б-н 11 А, ком. інж. роти; 126 окр. сбр 11 А, бригадний інженер; Брянський фр., 277 окр. арм. інж. б-н 11 А, заст. ком. б-ну; 1-й Білорус. фр., інженерне управління штабу фронту, ком. роти резерву офіцерського складу; 34 інж. сапбр, капітан, пом. нач. оперативно-розвідувального відділення. Під час боїв був поранений 17.10.1941 у Ленінградській обл. та 15.01.1942 поблизу м. Стара Руса Новгородської обл.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст.

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У 1954 закінчив Військ.-інженерну Червонопрапорну академію ім. Куйбишева, м. Москва. Проходив службу у військах ППО. У берез. 1970 звільнений у запас. Працював інженером, ст. інженером у конторі комплектації виробничого об'єднання «Харківзалізобетон».

Помер 25.09.1995 у м. Харків.

СИНИЦИН Нестор Іванович, 1915, с. Устя Пустошинського р-ну Псковської обл., РФ. Капітан, ком. авіазагону 338 окр. транспортного ап 5 ПА Одеського ВО.

У 1932 закінчив 7 класів у с. Устя. Працював заст. директора у конторі «Союзтранс», м. Ленінград.

У 1934 за мобілізацією Ленінградського обкому комсомолу направлений до авіашколи, м. Тамбов.

Черв. 1941 – лют. 1942: Півд.-Захід. фр., 13 особл. авіагрупа ЦПФ, льотчик. Лют. 1942 – берез. 1944: Північ.-Захід. фр., 6 окр. ап, ком. партизанського авіазагону. Із автобіографії: «... Маю 138 бойових вильотів з посадкою в тилу ворога. Доставляв партизанам Ленінградської обл. зброю, боєприпаси, командний склад. Від партизанів доправляв тяжкопоранених...». Берез. 1944–9.05.1945: 1-й Прибалт., 1-й, 2-й, 3-й Білорус. фр., 338 ап 12 ад 18 ПА, ком. корабля.

Ордени: Червоного Прапора (два), Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни I ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За взяття Відня», «За оборону Ленінграда», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «Партизанові Вітчизняної війни» I ст.

19.07.1947 звільнений у запас. Із 1951: Таксомоторний парк, м. Бєльці, Молдова, ст. диспетчер. Із 1966: БМУ № 1 «Рембудтрест», м. Харків, слюсар-монтажник.

Помер 1.01.1995 у м. Харків.

СИНИЦЬКИЙ Роман Максимович, 1919, с. Шийківка Борівського р-ну Харківської обл. Гв. старшина надстрокової служби, ст. механік-водій 7 гв. мех. полку. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 7 класів Шийківської школи Борівського р-ну Харківської обл.

10.10.1939 призваний до лав ЧА Борівським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – трав. 1942: 80 окр. танк. розвід. б-н, механік-водій. Трав. 1942 – берез. 1943: 23 навч. тп, заст. ком. б-ну з техчастини. Квіт. 1944 – верес. 1944: курсант 21 тп. Верес. 1944 – трав. 1945: 5 мотоциклет. б-н, 8 автоб-н, механік-водій, ком. з госпчастини. 10.02.1945 тяжко поранений, ЕГ № 4244, на лікуванні.

Орден Вітчизняної війни I ст., медалі: «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

11.12.1947 звільнений у запас.

Помер 19.06.2003 у м. Ізюм Харківської обл.

СИНЯНСЬКИЙ Петро Костянтинович, 1914, с. Кутьківка Дворічанського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, штурман 10 комендатури авіагарнізону. Інвалід ВВВ.

Жовт. 1930 – жовт. 1932: Куп'янський педтехнікум, учень. Жовт. 1932 – верес. 1933: з-д № 10, м. Ворошиловськ (нині м. Алчевськ Луганської обл.), обліковець.

25.10.1933 добровільно призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

22.06.1941–22.10.1941: Захід. фр., 207 дальнобомбард. ап, штурман загону. 23.07.1941 отримав контузію під час посадки підбитого літака. 22.10.1941–26.12.1941: пункт збору льотно-технічного складу, м. Бузулук Оренбурзької обл., резерв. 26.12.1941–17.09.1945: Пермська військ. авіашкола пілотів, Уральський ВО, штурман ескадрильї.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.04.1946 звільнений у запас. 10.07.1946 – трав. 1949: аеропорт «Кольцово», нач. р-ну, диспетчер служби. Трав. 1949–27.09.1965: 87 авіазагін Українського управління ЦПФ м. Харків, ст. диспетчер. Із 27.09.1969: Об'єднаний авіазагін Українського управління ЦПФ, диспетчер служби руху, керівник польотів.

Помер 12.09.2001 у м. Харків.

СИПІТА Олексій Миколайович, 1922, с. Чорнокам'янка (кол.) Лозівського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 9 класів Краснопавлівської СШ Лозівського р-ну.

24.07.1941 призваний до лав ЧА Лозівським РВК Харківської обл.

24.07.1941–15.07.1942: Київське військ. училище зв'язку, м. Красноярськ, РФ, курсант.

10.10.1942–6.06.1943: Півд.-Захід. фр., 482 окр. лінійний б-н зв'язку, заст. ком. роти зі стройової частини. 6.06.1943–22.02.1944: 3-й Укр. фр., 799 сп 228 сд, ком. взв. 21.11.1943 легко поранений у боях поблизу с. Іскрівка. 22.02.1944 тяжко поранений у р-ні с. Лозуватка. 22.02.1944–5.05.1944: ЕГ № 3630, м. Саратов, на лікуванні. 5.05.1944–3.09.1945: 1-й, 3-й Прибалт., 1-й Білорус., 2-й Далекосхід. фр., 13 окр. лінійно-експлуатаційний б-н зв'язку 8 окр. бр. зв'язку РВГК, ст. Розенгартовка, Хабаровський край, ком. взв.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

Із 13.02.1950: перебував на Квантунському п-ві у складі 39 А, ком. кабельно-шестового взв. 25.07.1953 звільнений у запас. Із 1954: навч. комбінат Харківської облпромради, курси бухгалтерів, курсант; Харківський з-д № 231 Міністерства авіапромисловості, токар; Київський РВК, діловод – зав. складу; Харківський з-д № 409, слюсар, технік-конструктор; Харківський приладобудівний з-д ім. Шевченка, технік, інженер.

Помер 1.11.2001.

СИРОВАТКО Федір Григорович, 1899, м. Харків.

У 1941 призваний до лав ЧА. Рядовий, сапер. Учасник визволення України. Війну закінчив у Німеччині.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» .

У 1945 демобілізований. Працював покрівельником у БМУ, згодом – у ЖЕУ, Київський р-н м. Харків.

Помер 1972 в м. Харків.

СИТИЙ Федір Павлович, 1910, м. Бєлгород, РФ. Підполковник, нач. медчастини санаторію.

У 1933 закінчив Харківський медінститут.

У груд. 1933 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

Верес. 1941 – черв. 1944: Карел. фр., нач. ЕГ № 1007, 1438; нач. 1-го відділення санвідділу 26 А; нач. польових шпиталів № 2539 32 А, № 1023 14 А. Черв. 1944 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., пом. нач. 1-го відділу ФЕП-93, нач. медчастини ЕГ № 3958.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

7.01.1956 звільнений у запас. Харківський міський онкодиспансер, гол. лікар; 35-а міська дитяча клінічна лікарня, гол. лікар.

Помер 29.10.1986 у м. Куп'янськ Харківської обл.

СИТНИК Петро Опанасович, 1911, м. Балаклія Харківської обл.

Закінчив початкову школу. У 1933 призваний на строкову службу до лав ЧА. До 1937: бухгалтер на Харківському велосипедному заводі, зав. сховища артилерійського складу № 29. 10.06.1937 заарештований як член контрреволюційної групи, що готувала диверсію на артилерійському складі (статті 54^{1} п. «б», 54^{11} КК УРСР), і ухвалою особливої наради при НКВС СРСР від 22.12.1937 позбавлений волі у виправно-трудових таборах на 8 років. Термін покарання відбував у Північно-Двінському виправно-трудовому таборі, м. Котлас Архангельської обл., РФ. 24.05.1944 звільнений з-під варти за інвалідністю. Проживав у м. Уфа, Башкортостан.

Добровільно став до лав ЧА. Учасник ВВВ: сержант, ком. піхотного відділення 2 роти 3 б-ну 386 сп.

Медаль «За відвагу».

Із 1950 працював на Балаклійському хлібоприймальному пункті. 24.09.1969 реабілітований.

Прож. у м. Балаклія Харківської обл.

СИЧОВ Костянтин Панкратович, 1913, с. Благодатне Харківської обл.

Підполковник, нач. циклу 160-го Військ. авіаучилища льотчиків ВПС.

1930–1932: Зміївський РК ВЛКСМ, секретар комітету комсомолу.

20.09.1932 призваний до лав ЧА Зміївським РВК Харківської обл.

1933–1936: Військ. училище техніків спецслужб ВПС ЧА, м. Москва, курсант.

22.06.1941 – берез. 1942: Півд.-Захід. фр., 44 винищ. ад, секретар парткомісії при політвідділі; 573 винищ. ап 10 винищ. ад ППО, військком ае. У серп. 1941 поранений у боях за м. Дніпропетровськ. Жовт. 1942–9.05.1945: Калінінський, Ленінград., Волхов., Воронез. фр., 389 окр. ае зв'язку, 1 бомбард. ак, заст. ком. ае з політчастини; Степ., 2-й Укр. фр., Управління 5 ПА, ст. помічник нач. розвідвідділу.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

10.05.1955 звільнений у запас. Зміївський РК КПУ, секретар парторганізації Зміївської МТС.

Помер 15.05.1984 у м. Зміїв Харківської обл.

СИЩЕНКО Петро Йосипович, 1912, м. Чугуїв Харківської обл. Мол. лейтенант, пом. нач. госп. постачання б-ну, 31 гв. мех. полк 9 гв. мех. див. 6 гв. ТА, Забайкал.-Амур. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив 8 класів Чугуївської школи.

15.09.1933 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл., 23.06.1941 мобілізований Чугуївським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – верес. 1941: курсант Харківського піхотного училища. 15.09.1941–27.06.1942: Півд.-Захід. фр., 10 мбр; 275 сд 37 А, ком. відділення. 27.06.1942–9.05.1945: Сталінград., Захід., 2-й Укр. фр., 9 мбр 23 тк 62 А, санінструктор, ком. розвід. взв. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 31 гв. мех. полк 9 мех. див. 6 ТА, ком. взв. Був тричі поранений: 20.09.1941 у боях поблизу м. Полтава, 1.03.1942 у р-ні м. Лисичанськ Луганської обл., 6.01.1945 на тер. м. Кобелькута, Угорщина.

Орден Червоного Прапора, медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За визволення Праги», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

17.12.1946 звільнений у запас. Із 1947: радгосп «Івківці» Чернігівської обл., зав. майстерні. Із 1950: радгосп «Донець» Зміївського р-ну, радгосп «Червона хвиля» Великобурлуцького р-ну Харківської обл., виконроб.

Помер 5.10.2000 у сел. Червона Хвиля Великобурлуцького р-ну Харківської обл.

СІДАШ Михайло Ілліч, 1905, с. Грунь Лебединського р-ну Сумської обл. Ст. лейтенант, ком. авіаланки 213 авіазагону спецпризначення. Інвалід ВВВ.

У 1916 закінчив 3 класи Грунської церковно-парафіяльної школи. Із 1923 працював чорноробом на Великожовтневому цукрозаводі, Сумська обл., Маріупольському з-ді ім. Ілліча, Донецька обл.

7.10.1927 призваний до лав ЧА Сумським МВК. 14.10.1928 закінчив артшколу мол. начальницького складу, 23 артп, м. Чугуїв Харківської обл., 3.10.1933 – 8-му Одеську авіашколу військових пілотів. 1933–1939: Харківська санавіація, ком. авіаланки. 1939–1941: 213 авіазагін спецпризначення, м. Харків, ком. авіаланки.

23.06.1941 мобілізований до лав ЧА за наказом Головного Управління ЦПФ. 23.06.1941–24.05.1944: 4-й Укр. фр., 87 гв. окр. Сталінградський ап, льотчик, заст. ком. з льотної частини, заст. ком. з політчастини, ком. ае.

Орден Червоного Прапора, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

25.06.1946 звільнений у запас. 87 авіатранспортний відділ ЦПФ, м. Харків, контролер з регламенту.

Помер 13.05.1998 у м. Харків.

СІРОШТАН Василь Степанович, 1915, с. Вільшана Дворічанського р-ну Харківської обл. Лейтенант, пом. нач. Будинку офіцерів Гороховецьких таборів, Горьковський ВО.

1930–1935: працював у колгоспі ім. ОДПУ, Дворічанський р-н.

У верес. 1936 призваний до лав ЧА на строкову службу Куп'янським РВК Харківської обл. У верес. 1941 мобілізований до лав ЧА Дворічанським РВК Харківської обл.

Листоп. 1941 – груд. 1942: Півд.-Захід. фр., 140 медсанбат 124 сд, старшина госп. взв. У груд. 1942 під час боїв за м. Сталінград тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3642. Квіт. 1943 – груд. 1943: Ленінградське військ.-піхотне училище, Рязанське кулеметне училище, курсант. Січ. 1944 – лют. 1945: 3-й Білорус. фр., 1311 сп 173 сд, ком. кулемет. роти. У лют. 1945 вдруге поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 2933.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У лют. 1946 звільнений у запас. Працював у колгоспах ім. ОДПУ, «Україна» Дворічанського р-ну Харківської обл.

Помер 21.09.1996 у с. Вільшана Дворічанського р-ну Харківської обл.

СКАРАЄВ Яків Романович, 1916, с. Романівка Одеської обл. Ст. лейтенант, льотчик ПО-2 100 окр. корект. розвідполку 5 ПА Одеського ВО.

У 1934 закінчив Одеський національний морський університет.

6.09.1935 призваний до лав ЧА Приморським РВК м. Одеса за спецнабором. 7.11.1937 закінчив Одеську авіашколу військових пілотів.

Учасник боїв в р-ні оз. Хасан у 1938.

2.08.1941–1.04.1942: Півд. фр., 250 важк. бап, льотчик. 1.04.1942–30.10.1943: Північ.-Захід. фр., 29 окр. ае зв'язку 6 ПА; 8 окр. навчально-тренувальний змішаний ап, льотчик. 1.02.1944–31.08.1944: 2-й Укр. фр., 6 штурм. ак, ст. льотчик, ком. авіаланки.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

15.04.1948 звільнений у запас. Із 1949: Одеська авіаспецшкола, комендант; авіазагін № 216, пілот, агент із постачання. Харківський аеродром № 91, авіазагін спецпризначення, стажер, заст. ком. ае.

Помер 24.05.1986 у м. Харків.

СКОРИК Василь Андрійович, 1915, с. Борщова Печенізького р-ну Харківської обл. Лейтенант, нач. торгового відділу Луцького облвійськторгу. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 5 класів початкової школи. Із 1938: інструктор Печенізької райспоживспілки, голова Артемівського сільпо.

1936–1938: строкова служба у лавах ЧА. Лют. 1940 – черв. 1940: курси мол. лейтенантів Харківського ВО, курсант.

12.07.1941 мобілізований до лав ЧА Печенізьким РВК Харківської обл.

Лют. 1942 – квіт. 1942: Ленінград. фр., 17 загін зв'язку службових собак 5 А, ком. взв. Квіт. 1942 – листоп. 1942: слухач КУКС зв'язку службових собак Московського ВО. Листоп. 1942 – верес. 1943: 3-й Укр. фр., 2 особливий полк службових собак 3 гв. А. 4.05.1945–9.05.1945: 4-й Укр. фр., 179 сп 59 сд, ком. трансп. роти. 22.06.1943 поранений на тер. с. Василівка Запорізької обл., 1.11.1944 – тяжко поблизу м. Будапешт, Угорщина.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

2.04.1946 звільнений у запас. Із 1946 працював заст. управляючого Зміївської заготскотконтори, зав. бази заготскотконтори Красноградського р-ну Харківської обл.

Помер 13.04.1979 у с. Колонтаїв Краснокутського р-ну Харківської обл.

СКОРИК Іван Григорович, 1907, с. Інгуло-Кам'янка Новгородківського р-ну Кіровоградської обл. Підполковник, військком Шевченківського РВК Харківської обл.

У 1921 закінчив 7 класів Інгуло-Кам'янської НСШ.

1.02.1933 призваний до лав ЧА Кіровоградським МВК. 1933: курсант ШМАС, Український ВО. 1935: слухач курсів удосконалення політскладу, Київський ВО.

Учасник походу у Захід. Україну та Захід. Білорусь у 1939.

Лют. 1943 – лип. 1943: Півд.-Захід. фр., 303 сд 57 А, заст. нач. штабу див. з політчастини. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1 дисциплінарний б-н 15 А, нач. штабу б-ну.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоного Прапора, Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

30.11.1955 звільнений у запас.

Помер 25.06.1978 у смт Шевченкове Харківської обл.

СКОРИК Ілля Єгорович, 1911, с. Артемівка Печенізького р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. роти 552 сп 191 сд.

У листоп. 1933 призваний до лав ЧА Печенізьким РВК Харківської обл.

У жовт. 1935 закінчив полкову школу, 67 Червонопрапорний Куп'янський полк. Черв. 1941 – лют. 1942: Захід. фр., 40 гв. сп, ком. взв. До черв. 1942 перебував на лікуванні у шпиталях № 1, 17. У серп. 1942 закінчив Львівське піхотне училище, м. Кіров, РФ. Серп. 1942 – серп. 1944: Волхов., Ленінград., 3-й Прибалт. фр., 552 сп 191 сд, ком. роти. Серп. 1944 – лют. 1945: шпиталь, м. Улан-Уде, Бурятія, на лікуванні.

У лют. 1945 демобілізований через інвалідність. 18.07.1945: Донводогін, м. Чугуїв, нач. охорони.

Помер 21.03.1998 у смт Кочеток Чугуївського р-ну Харківської обл.

СКРИПКА Костянтин Олександрович, 1922, с. Бугаї Другі Золочівського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. бронетранспортерів розвідроти 56 мсп 23 тк.

У 1940 закінчив Золочівську СШ. До 1941 працював учителем Золочівської НСШ № 4.

25.07.1941 призваний до лав ЧА Золочівським РВК Харківської обл.

25.07.1941–15.10.1942: курсант Харківського танкового училища, м. Самарканд, Узбекистан. 15.10.1942–11.03.1943: Півд.-Захід. фр., 4 тк, ком. танка. 1.01.1944–26.02.1944: 3-й Укр. фр., 9 окр. штурм. б-н, автоматник. 26.02.1944 отримав тяжке поранення у р-ні м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. 15.11.1944–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 56 мсп, ком. взв. бронетранспортерів М-17.

Медалі: «За відвагу», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.07.1946 звільнений у запас. Із 1946: учитель Великорогозянської СШ. Із 1948: пом. інспектора Золочівського райфінвідділу, викладач військ. фізичної підготовки Золочівської залізничної школи № 57. Із 1961: учитель фізвиховання Золочівської восьмирічної школи № 1.

Помер 17.03.2003 у смт Золочів Харківської обл.

СЛЕПЧЕНКО Петро Степанович, 1911, м. Дебальцеве Донецької обл. Майор, нач. артпостачання гв. мбр. Інвалід ВВВ.

1934–1.07.1941: Харківський механіко-машинобудівний ін-т, студент, аспірант, асистент.

27.07.1941 мобілізований до лав ЧА Київським РВК м. Харків. Лип. 1941 – січ. 1942: Захід. фр., 308 окр. протитанк. артд-н 250 сд, нач. артпостачання. Січ. 1942 – лют. 1943: Брянський фр., 17 окр. кінно-арт. д-н 17 кд, нач. артпостачання. У січ. 1943 був контужений. Лют. 1943 – трав. 1945: Воронез., 1-й Укр., 2-й Укр. фр., 8 гв. кд, 13 гв. кд 6 гв. кк, нач. артпостачання.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст.,

медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

12.07.1946 звільнений у запас у званні гв. інженер-майора. 1946–1950: Харківський механіко-машинобудівний ін-т, асистент. У 1947 захистив кандидатську дисертацію. Із 1950: ХПІ, доцент.

Помер 9.01.2000 у м. Харків.

СЛИЗЬКИЙ Федір Карпович, 1923, с. Богородське Ремонтненського р-ну Ростовської обл., РФ. Підполковник інтендант. служби, заст. нач. 114 медичного депо 384 військ. госпіталю Київського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 7 класів. До 1941 працював рахівником у колгоспі с. Богородське Ремонтненського р-ну.

5.10.1941 призваний до лав ЧА Ремонтненським РВК Ростовської обл.

Жовт. 1941 – черв. 1942: курсант полкової школи зв'язку, м. Челябінськ. Черв. 1942 – січ. 1943: курсант 1-го Тюменського військ.-піхотного училища. Січ. 1943 – берез. 1943: Центр. фр., 883 сп 193 сд, ком. мін. взв. Листоп. 1943–9.05.1945: 2-й Укр. фр., 288 гв. сп 94 гв. сд; 132 гв. сп 42 гв. сд, ком. мін. роти. Був поранений 5.03.1943 у бою за м. Орел, ЕГ № 3325, ст. Халілово, Оренбурзька обл., 26.02.1944 – у р-ні м. Звенигородка Черкаської обл., ВГ № 265, 4047 м. Харків, м. Серпухов Московської обл.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

31.03.1973 звільнений у запас. 1974–1980: в/ч № 52217, м. Харків, ст. технік.

Помер 1.10.1995 у м. Харків.

СЛУПСЬКИЙ Олександр Зіновійович, 1921, с. Вербовець Мурованокуриловецького р-ну Вінницької обл. Гв. лейтенант, нач. постачального пункту військ. комендатури м. Будапешт, Угорщина. Інвалід ВВВ.

Серп. 1939 – лип. 1940: Миколаївський торговий порт, рульовий на криголамі № 7.

15.09.1940 призваний до лав ЧА Миколаївським МВК.

Серп. 1940 – верес. 1941: Рязанське артучилище, курсант.

Лип. 1941 – черв. 1943: Захід. фр., окр. гв. мінд-н 32 гв. полку, ком. взв. У черв. 1942 і в 1943 був поранений. Черв. 1943 – трав. 1945: Воронез., 1-й Укр. фр., 9 сп 4 гв. пов.-десант. див., ком. взв.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.08.1946 звільнений у запас.

Помер 14.09.1996 у смт Кегичівка Харківської обл.

СЛУЦЬКИЙ Олександр Михайлович, 1924, м. Харків. Лейтенант, ком. вогневого взв. 951 гауб. артп 34 гв. сд 450 артбр.

У 1940 закінчив 7 класів м. Харків.

29.08.1942 призваний до лав ЧА Сарапульським РВК, Удмуртія, РФ.

Серп. 1942 – берез. 1943: 3-тє Ленінград. піхотно-мінометне училище, м. Воткінськ, Удмуртія, прискорений курс, курсант. Берез. 1943 – верес. 1943: Воронез. фр., 233 гв. сп 81 гв. сд, ком. взв. Верес. 1943 – груд. 1943: Степ. фр., 138 гв. сп 48 гв. сд, ком. взв. Лют. 1944 – трав. 1945: 3-й Укр. фр., 107 гв. сп, 84 гв. артп 34 гв. сд., ком. взв. Під час боїв за м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. 7.11.1943 контужений, а 20.02.1944 тяжко поранений, госпіталь № 5233, м. Дніпродзержинськ Дніпропетровської обл.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

24.08.1946 звільнений у запас. У 1949 закінчив автотранспортний технікум м. Харків. 1949–1959: з-д «Серп і Молот», машиніст-компресорник.

Помер у 2005.

СЛЮСАРЕВ Микола Андрійович, 1922, м. Ізюм Харківської обл. Капітан, інспектор відділу загального навчання Владивостоцького МВК, Приморський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 7 класів Ізюмської школи.

11.11.1940 призваний до лав ЧА Ізюмським МВК. 1940–1941: курсант Ризького військ.-піхотного училища.

Верес. 1941 – січ. 1942: Калінінський фр., 126 зсп 381 сд 22 А, ком. мін. взв. 8.01.1942 поблизу м. Ржев Тверської обл. під час боїв тяжко поранений. Черв. 1942–9.05.1945: Сталінград., 1-й Білорус. фр., 203 арм. зсп 57 А, ком. мін. взв. Учасник війни з Японією: 1-й Далекосхід. фр., 203 арм. зсп 5 А, ком. мін. роти.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Москви», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

11.07.1946 звільнений у запас. 1946–1950: зав. складу колійної частини, ст. Ізюм. 1950–1955: зав. бази Ізюмського лікеро-горілчаного з-ду. 1958–1962: шофер АТК № 9, м. Ізюм.

Помер 1.06.2006 у м. Ізюм Харківської обл.

СМАЛЬ Іван Андрійович, 1898, с. Липці Харківського р-ну Харківської обл.

1918–1920: служба у лавах ЧА. Працював на Харківському механічному з-ді.

У 1943 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Учасник ВВВ. Рядовий, стрілець сп.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1945 демобілізований. Працював на Харківському з-ді шампанських вин.

Помер 23.10.1970 у м. Харків.

СМИРНОВ Василь Михайлович, 1920, смт Старий Салтів Вовчанського р-ну Харківської обл. Капітан, штурман 52 винищ. ак 57 ПА.

У 1937 закінчив Старосалтівську школу. 1937–1940: Харківський з-д № 35, кресляр.

20.04.1940 добровільно призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

У верес. 1941 закінчив Чугуївську військ. авіашколу пілотів за спеціальністю льотчика-винищувача. У лип. 1942 закінчив Конотопське військ. авіаучилище, м. Грозний, РФ.

5.08.1943–16.01.1944: Захід. фр., 657 штурм. ап, ст. льотчик. 1.07.1944–1.08.1944: 1-й Білорус. фр., 657 штурм. ап, ком. авіаланки. 1.08.1944–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., 657 штурм. ап 196 штурм. ад 4 ПА, ком. авіаланки. 4.10.1944 легко поранений під час виконання бойового завдання на тер. м. Макув-Мазовецький, Польща.

Ордени: Червоного Прапора (два), Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 10 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

9.12.1955 звільнений у запас. Із 1957: Харківська філія ін-ту «Укроргстанкінпром», ст. технічний конструктор. Харківське СКБ № 7, конструктор 2-ї категорії. Харківський з-д «Гідропривід», інженер-конструктор.

Помер 28.01.1998 у м. Харків.

СМИРНОВ Микола Олександрович, 1908, м. Єкатеринбург, РФ. Капітан, ст. пом. нач. частини матеріально-технічного забезпечення ВГ № 448, Ленінградський ВО.

У 1920 закінчив 4 класи Єкатеринбурзької НСШ. 1924–1930: з-д «Металлист», м. Єкатеринбург, учень ливарника.

10.11.1930 призваний до лав ЧА Єкатеринбурзьким МВК.

2.05.1931 закінчив батальйонно-саперну школу 1 сд, Татарстан, РФ. 1935–1941: Єкатеринбурзька залізниця, експедитор.

10.09.1941 мобілізований до лав ЧА Єкатеринбурзьким МВК. 14.11.1941 закінчив прискорені курси мол. лейтенантів при 9-му зап. інж. полку, м. Єкатеринбург. 25.08.1942–14.11.1942: Сталінград. фр., окр. сапб 221 сд 24 А, нач. інтендант. забезпечення. 1.12.1942–28.02.1943: Дон. фр., резерв офіцерського складу 24 А, офіцер резерву. 1.03.1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр.,

10 окр. арм. трофейний б-н 5 гв. А, ком. роти; 33 гв. ск, пом. нач. трофейного відділення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 6 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

8.09.1955 звільнений у запас. Із 21.12.1955: лінійна лікарня ст. Панютине, Лозівський р-н Харківської обл., заст. гол. лікаря з госпчастини.

СМИРНОВ Павло Михайлович, 1918, Солецький р-н Новгородської обл., РФ. Гв. капітан інтендант. служби, нач. фінансового забезпечення 67 гв. мех. полку 20 гв. мех. див. Інвалід ВВВ.

Груд. 1938 – груд. 1939: телеграфно-телефонна станція, м. Петрозаводськ, Карелія, електромонтер.

5.12.1939 призваний до лав ЧА Петрозаводським МВК, Карелія.

Лип. 1941 – січ. 1942: окр. інтендант. курси, Київський Особливий, Уральський ВО.

1.04.1942 – квіт. 1943: Північ.-Захід., Сталінград., Півд.-Західф. фр., 86 окр. кулемет. б-н 284 сд, зав. діловодства, скарбник. 28.08.1942 в боях за м. Сталінград був тяжко поранений. Трав. 1943 – квіт. 1944: 3-й Укр. фр., 172 гв. артп 79 гв. сд, пом. нач. продовольчо-фуражного забезпечення. Квіт. 1944 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 227 гв. сп 79 гв. сд 8 гв. А, нач. фінчастини. 29.04.1945 отримав тяжке поранення в боях за м. Берлін, Німеччина.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

3.01.1946 звільнений у запас. 1946–1954: панчішна ф-ка, м. Харків, ст. бухгалтер. 1954–1965: 5-а взуттєва ф-ка, м. Харків, бухгалтер. Із 1967: механіко-технологічний технікум, м. Харків, ст. бухгалтер.

Помер 13.01.1997.

СМІТІЄНКО Михайло Павлович, 1909, с. Новоолексіївка (кол.) Тоцького р-ну Оренбурзької обл., РФ. Гв. полковник, ст. інспектор-льотчик відділу бойової підготовки штабу 50 ПА.

У жовт. 1929 добровільно став до лав ЧА.

1929–1931: Військ.-теоретична школа ВПС РСЧА, курсант. 1931–1932: 2-а військ. школа льотчиків ім. Тсоавіахіму СРСР, курсант.

Черв. 1941 – трав. 1945: 751 ап дд (8 гв. ап дд) 17 ад, заст. ком., ком. полку.

Ордени: Леніна, Червоного Прапора (два), Олександра Невського, медалі: «За оборону Ленінграда», «За оборону Сталінграда», «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

У 1953 закінчив курси удосконалення командирів і начальників штабів при Червонопрапорній військ.-повітряній академії ВПС СРСР. У січ. 1955 звільнений у запас. Працював комендантом гуртожитку Смоленського держ. інституту фізкультури, на Карачівський СТО, смт Покотилівка Харківського р-ну Харківської обл.

Помер 25.11.1996 у м. Харків.

СОБКО Павло Григорович, 1915, с. Колонтаїв Краснокутського р-ну Харківської обл. Майор, заст. нач. штабу з розвідки 131 бап 183 бад 37 ПА.

У 1936 закінчив Охтирський технікум механізації сільського господарства Сумської обл., у 1938 – 3 курси ін-ту механізації сільського господарства, м. Ростов-на-Дону.

У верес. 1938 призваний до лав ЧА Охтирським РВК Сумської обл.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Листоп. 1940 – лип. 1943: Харківська військ. авіашкола стрільців-бомбардирів, курсант.

Серп. 1943 – січ. 1944: Центр., 2-й Укр. фр., 970 бап 271 бад, штурман

екіпажу. Груд. 1944 – трав. 1945: 1-й, 2-й Білорус. фр., 244 бап 56 бад, штурман екіпажу.

Медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки (два), Червоного Прапора, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

27.06.1960 звільнений у запас. Працював інженером, ст. інженером ВО «Харківтракторозапчастина».

Помер 21.04.1998 у м. Харків.

СОБОЛЄВ Володимир Михайлович, 1890, с. Юр'ївка (кол.) Куп'янського р-ну Харківської обл. Підполковник інтендант. служби, пом. нач. 1-го відділу лікувально-евакуаційного управління Головного військ.-сан. управління ЧА.

Із 1909 перебував на військ. службі. Учасник Громадянської війни.

У 1936 закінчив Харківський індустріальний технікум.

27.06.1941–9.10.1941: Захід. фр., політуправління Резервної А, ст. інспектор фінвідділу; 18 польовий евакопункт Захід. фр., нач. фінвідділення; 1 допоміжний евакопункт Захід. фр., нач. фінвідділення.

Ордени: Червоного Прапора, Леніна.

20.03.1946 звільнений у запас.

Помер 24.11.1955 у м. Харків.

СОКОЛОВ Костянтин Дмитрович, 1923, м. Дубна Тульської обл, РФ. Ст. лейтенант, ком. роти.

У 1941 закінчив 10 класів Орловської СШ № 4.

12.08.1941 призваний до лав ЧА Орловським МВК.

12.08.1941 – груд. 1941: Брянський фр., 64 зсп, 15 сп 45 сд, ком. відділ. Лют. 1942 – черв. 1942: кав. курси мол. лейтенантів Брянського фр. за спеціальністю ком. шабельного взв. Черв. 1942 – листоп. 1942: Сталінград. фр., окр. навч. д-н 8 кк, ком. шабельного взв. Лют. 1943 – трав. 1944: Півд.-Захід., Степ., 3-й Укр. фр., 11 гв. кд 6 кк, 15 гв. кд 6 кк, ком. шабельного взв. Був чотири рази поранений.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

14.09.1946 звільнений у запас. 1947–1963: Краснокутський райфінвідділ Харківської обл., ст. інспектор. 1963–1969: Богодухівський райфінвідділ, зав. Із 1969: облфінвідділ, м. Харків, заст. зав.

Помер у 2001.

СОКОЛОВ Петро Тихонович, 1915, м. Чугуїв Харківської обл. Гв. ст. лейтенант, ком. взв. 12 окр. гв. Червонопрапорного Бердичівського тп. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив 7 класів Чугуївської НСШ, школу ФЗН.

15.11.1936 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

27.06.1941–2.08.1943: Захід. фр., 55 тбр, 2 тбр, пом. ком. автотрансп. взв. У січ. 1943 закінчив 1-е Ульяновське танк. училище за спеціальністю ком. важкого танка. 2.08.1943–14.07.1944: 1-й Укр. фр., 12 окр. гв. тп прориву, ком. взв. танків. 14.07.1944 був тяжко поранений.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.07.1946 звільнений у запас через хворобу. 1946–1948: інспектор з кадрів Чугуївського РК КПУ Харківської обл. 1948–1958: Чугуївський змішторг, зав. магазину, ст. товарознавець, експедитор.

Помер 18.02.1999 у м. Чугуїв Харківської обл.

СОКОЛОВСЬКИЙ Борис Олексійович, 1920, м. Москва, РФ. Підполковник, ст. офіцер, в/ч № 52880.

У 1937 закінчив Харківську СШ № 32.

У верес. 1937 призваний до лав ЧА через 2-е Київське артучилище.

27.08.1941 мобілізований до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

27.08.1941–1942: Півд. фр., бронепоїзд № 2 ім. Хрущова, гарм. номер. Лип. 1942 – серп. 1942: Північ.-Кавказ. фр., автобронетанкове управління, перекладач з німецької мови. Серп. 1942 – берез.

1945: Брянський, 1-й Укр. фр., 2 окр. лижна бр.; штаб 28 ск; 9 пластунська Краснодарська див., нач. розвідки штабу д-ну.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 17.08.1959 звільнений у запас. Із 1964: бібліограф-перекладач, ст. інженер Українського НДІ ґрунтознавства.

Помер 4.10.1996 у м. Харків.

СОКОЛОВСЬКИЙ Петро Ілліч, 1921, м. Мерефа Харківського р-ну Харківської обл. Капітан техслужби, ст. технік озброєння 37 гв. бап дальньої авіації.

У 1938 закінчив 9 класів СШ, м. Мерефа.

15.08.1938 призваний до лав ЧА Харківським ОВК. 1938–1940: курсант 2-го Ленінградського військ.-тех. авіаучилища за спеціальністю техніка з озброєння.

Черв. 1941 – лип. 1944: Півд.-Західд. фр., 467 бао, нач. боєпостачання; 107 гв. винищ. ап, заст. інженера ае з озброєння. Лип. 1944 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 107 гв. винищ. ап, заст. інж. ае з озброєння.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

12.10.1953 звільнений у запас. Із 1955: нач. спецчастини, ст. інженер зі спецроботи на Мерефʼянському склозаводі.

Помер 2.01.1994 у м. Харків.

СОЛДАТЕНКО Валентин Петрович, 1920, м. Зміїв Харківської обл. Капітан, інж. пожежної охорони КЕЧ Анівського р-ну Далекосхідного ВО.

У 1938 закінчив СШ у м. Зміїв.

12.12.1939 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

Груд. 1939 – груд. 1940: школа мол. командного складу пожежної охорони, курсант. Лют. 1941 – черв. 1941: курси мол. військтехніків пожежної охорони, курсант.

Лип. 1941 – квіт. 1945: Півд.-Західд. фр., військ. склад № 63, нач. складу; Калінінський фр., польовий артсклад № 1373, нач. пожежної охорони; Прибалт. фр., артсклад озброєння № 1429, нач. пожежної охорони.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1957 закінчив КУОС пожежної охорони. 10.08.1960 звільнений у запас. Працював інспектором відділу воєнізованої охорони ради раднаргоспу, інструктором загону № 203 воєнізованої охорони управління «Харківенерго».

Помер 22.11.1998 у м. Зміїв Харківської обл.

СОЛОВЙОВ Володимир Миколайович, 1924, м. Харків. Підполковник юстиції, заст. військ. прокурора Головної військ. прокуратури.

У 1941 закінчив 10 класів Харківської артспецшколи.

2.02.1942 призваний до лав ЧА Оренбурзьким МВК.

Лют. 1942 – верес. 1942: курсант 2-го Ленінградського артучилища. Трав. 1943 – січ. 1944: Західд. фр., 814 окр. розвід. артд-н, ком. взв. Січ. 1944 – лют. 1944: 3-й Білорус. фр., 995 артп, ком. взв. управління. Лют. 1944–9.05.1945: 89 артп 62 сд, нач. розвідки д-ну. Отримав два поранення і контузію: у 1943 в р-ні м. Ярцево Смоленської обл. та у 1945 на тер. Східної Пруссії.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» I ст., II ст., «За бойові заслуги».

У 1950 закінчив Харківський юридичний ін-т. 27.07.1971 звільнений у запас.

Помер 1.06.1993 у м. Харків.

СОЛОГУБОВ Іван Михайлович, 1922, с. Весела Лопань Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Капітан, ком. роти. Інвалід ВВВ.

22.08.1939 призваний добровільно до лав ЧА через Микояновський (кол.) РВК Курської обл. Серп. 1939 – груд. 1941: 2-е Бердичівське піхотне училище, м. Оренбург, РФ, курсант.

25.12.1941–20.05.1942: Півд. фр., 220 окр. сб 47 А, ком. стр. взв. 10.10.1943–28.04.1944: 3-й Білорус. фр., 455 сп 42 сд 31 А, 33 А, ком. стр. роти. 28.04.1944–23.06.1944: 2-й Білорус. фр., 787 сп 222 сд 49 А, ком. стр. роти і ад'ютант ст. б-ну. 30.11.1943 поранений у боях поблизу м. Орша, 23.06.1944 тяжко контужений на р. Проня.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

24.10.1953 звільнений у запас. Дільниця ст. виконроба № 4, пічник.

Помер 11.07.1994 у м. Харків.

СОЛОДОВНИК Олексій Михайлович, 1918, ст. Яма, Артемівський р-н Донецької обл. Капітан, комбат 85-мм гармат 1699 зеніт. артп 1 гв. мк.

У 1941 закінчив географічний ф-т Харківського педінституту.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків. Лип. 1941 – трав. 1942: Горьковське училище зеніт. артилерії ім. Молотова (нині м. Нижній Новгород), курсант.

Трав. 1942 – трав. 1945: Захід. фр., зеніт. бат. при 9 окр. тбр, ком. взв. управління 37-мм гармат; Півд.-Захід. фр., зеніт. бат. при 9 зап. тбр 1 гв. мк, ком. вогневого взв.; 3-й Укр., Півд.-Захід. фр., 1699 зеніт. артп 1 гв. мк, ком. вогневого взв. У берез. 1945 під час боїв на тер. Угорщини був поранений.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За взяття Відня», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: орден Трудового Червоного Прапора.

У серп. 1946 звільнений у запас. Працював завучем, директором СШ № 1 м. Чугуїв Харківської обл.

Помер 29.02.1996 у м. Чугуїв Харківської обл.

СОЛОДОВНИКОВ Володимир Васильович, 1915, с. Томаровка Яковлєвського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Ст. лейтенант, пом. ком. роти.

У 1932 закінчив 7 класів, с. Томаровка, у 1939 – художню студію за спеціальністю живописця.

1.01.1937 призваний до лав ЧА Бєлгородським РВК.

Черв. 1941 – жовт. 1942: Брянський фр., 885 протитанк. полк, ст. писар. Жовт. 1942 – берез. 1943: Воронез. фр., 2-й відділ дорожньої служби Управління фр., технік дорожніх робіт. Берез. 1943 – листоп. 1944: 1-й Білорус. фр., 48 окр. дорожньо-експлуатац. полк 69 А, пом. ком. роти. 19.11.1944 поранений у боях на р. Вісла.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

8.09.1945 звільнений у запас.

Помер 15.12.1994 у м. Харків.

СОЛОНИЦЬКИЙ Олександр Герасимович, 1924, сел. Дорошенкове Великобурлуцького р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. мін. взв. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 7 класів у м. Вовчанськ Харківської обл.

У серп. 1942 призваний до лав ЧА Бутурлинівським РВК Воронезької обл.

Серп. 1942 – берез. 1943: Московське Червонопрапорне піхотне училище ім. Верховної Ради РРФСР, м. Москва, курсант. Квіт. 1943 – лип. 1943: 1-й Білорус. фр., 104 сп 62 сд, ком. мін. взв. 18.07.1943 тяжко поранений, перебував на лікуванні в ППГ № 5477, СЕГ № 3127, м. Уфа, Башкирія, РФ.

Медаль «За бойові заслуги».

У 1944 звільнений у запас. У 1950 закінчив Вовчанський технікум механізації сільського господарства, у 1966 – Харківський сільгоспінститут ім. Докучаєва.

Працював техніком автоколони, гол. інженером на 1-му Петровському цукровому комбінаті Вовчанського р-ну.

Помер 16.04.1995 у смт Білий Колодязь Вовчанського р-ну Харківської обл.

СОЛОПОВ Дмитро Дмитрович, 1911, с. Репецька Плата Мантуровського р-ну Курської обл., РФ. Ст. лейтенант, нач. зв'язку д-ну. Інвалід ВВВ.

У 1928 закінчив 6 класів НСШ, Курська обл. Із 1929: шахта «Красный Октябрь» Донецької обл., забійник. 1933–1935: строкова служба у лавах РСЧА. 1935–1941: коксохімзавод № 6, м. Орджонікідзе (нині м. Єнакієве) Донецької обл., слюсар.

27.06.1941–1.06.1942: Півд.-Захід. фр., 616 окр. кабельно-шестова рота, ком. відділ. 1.06.1942–7.05.1943: Середньоазіатський ВО, Воронезьке училище, курсант. 7.05.1943–31.12.1944: 1-й Укр. фр., Управління командувача артилерії 2 ТА, ком. взв. зв'язку. 31.12.1944 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 86 гв. мінп 2 ТА, нач. зв'язку д-ну.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

20.08.1946 звільнений у запас. Із 1962: колгосп «Комінтерн» Новомажарівської сільради Зачепилівського р-ну, заст. голови колгоспу, зав. тваринницької ферми, бригадир рільничої бригади.

Помер 13.09.2000 у с. Нове Мажарове Зачепилівського р-ну Харківської обл.

СОЛЯНИК Сергій Сергійович, 1916, ст-ця Некрасовська Усть-Лабінського р-ну Краснодарського краю, РФ. Майор, ст. офіцер винищ. авіації Управління Київської А ППО. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 7 класів, ст-ця Некрасовська, у 1935 – школу ФЗУ тресту «Майнефть», м. Апшеронськ Краснодарського краю. Працював електромонтером на Апшеронських нафтопромислах.

У 1936 призваний до лав ЧА через Батайську авіашколу пілотів, Ростовська обл.

Черв. 1941 – серп. 1941: Ленінград. фр., 121 окр. ае зв'язку, пілот. Верес. 1943 – трав. 1945: Північ.-Захід. фр., 9 окр. транспортний ап, пілот; 339 окр. транспортна ае, льотчик авіаланки зв'язку, ком. авіаланки зв'язку. 9.08.1941 на підбитому літаку під час здійснення посадки отримав тяжке поранення.

Орден Червоного Прапора, медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки (два), медаль «За бойові заслуги».

3.08.1959 звільнений у запас. 1964–1968: Спецкомбінат Харківського міського комунального господарства, майстер. 1972–1982: ВНДІ «Кондиціонер», зав. АГЧ, інженер.

Помер 6.07.1996 у м. Харків.

СОМОВ Олексій Федорович, 1922, с. Вости Ульяновського р-ну Калузької обл., РФ. Гв. ст. лейтенант, ком. телеграфно-кабельного взв. 50 окр. б-ну зв'язку 9 гв. ск 28 А, Білорус. ВО. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 8 класів СШ, м. Волоколамськ Московської обл. Працював слюсарем на Красногорському з-ді № 69, Московська обл.

18.03.1941 призваний до лав ЧА Красногорським РВК Московської обл.

Берез. 1941–1942: курсант Сталінградського військ. училища зв'язку (нині м. Волгоград).

23.07.1942–18.01.1943: Північ.-Захід. фр., 35 окр. лінійний б-н зв'язку 63 А, ком. взв. 18.01.1943–19.10.1944: Центр., Брянський, 1-й, 3-й Білорус. фр., 155 окр. б-н зв'язку 19 ск, ком. взв. 19.10.1944–20.01.1945: 1-й Прибалт. фр., 1156 сп 344 сд 19 ск, ком. взв. зв'язку. У боях за м. Кенігсберг (нині м. Калінінград), РФ, був поранений. Учасник війни з Японією: Забайкал. фр., 1433 окр. рота зв'язку управління тилу фронту, черговий зв'язку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні

1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

21.04.1948 звільнений у запас. У 1949 закінчив Харківську залізничну техшколу. Працював електромеханіком на ШЧ-4 ст. Герсеванівка Лозівського р-ну Харківської обл.

Помер 15.10.2002 у м. Лозова Харківської обл.

СОРОКІН Петро Іванович, 1922, с. Вільхуватка Великобурлуцького р-ну Харківської обл. Старшина, механік-водій танка. Інвалід ВВВ.

Закінчив Вовчанський сільгосптехнікум. Працював у колгоспі.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Вільхуватським (кол.) РВК Харківської обл.

Груд. 1941 – груд. 1944: учасник боїв під Москвою, Курськом, Сталінградом, на Північному Кавказі (м. Нальчик, Кабардино-Балкарія). Тяжко поранений та контужений, перебував на лікуванні у госпіталі, м. Горький (нині м. Нижній Новгород), РФ.

Медаль «За оборону Сталінграда».

У груд. 1944 демобілізований за станом здоров'я. Працював комірником у колгоспі «Комінтерн».

Помер 16.10.1985. Похований: с. Вільхуватка Великобурлуцького р-ну Харківської обл.

СОРОКІНА (ШИНКАРЕНКО) Тамара Прокопівна, 1920, м. Суджа Курської обл., РФ. Лейтенант медслужби, фельдшер. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчила Льговський медтехнікум Курської обл., у 1941 – 1-й курс Курського медінституту.

23.06.1941 мобілізована до лав ЧА Дмитровським РВК Орловської обл.

Черв. 1941 – черв. 1942: Півд.-Західф. фр., окр. сапб 6 А, фельдшер б-ну. 5.06.1942 під час боїв була тяжко поранена. Черв. 1944 – трав. 1945: 2-й збірний пункт аварійних машин управління 2 гв. ТА, фельдшер.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У січ. 1946 звільнена у запас. Працювала акушеркою у жіночій консультації міської лікарні, м. Викса Нижньогородської обл., РФ.

Померла 2.07.2002 у сел. Ківшарівка Куп'янського р-ну Харківської обл.

СОРОКОУС Федір Якович, 1915, смт Томаківка Дніпропетровської обл. Лейтенант, ком. стр. роти. Інвалід ВВВ.

28.09.1937 призваний до лав ЧА Томаківським РВК Дніпропетровської обл. Груд. 1940 – черв. 1941: Читинське піхотне училище, курсант.

21.08.1941 мобілізований до лав ЧА Томаківським РВК Дніпропетровської обл. 21.08.1941–12.05.1942: Півд. фр., 165 сп 84 сд; 417 сп 156 сд, ком. стр. роти. 12.05.1942 був тяжко поранений. 12.05.1942–14.11.1942: на лікуванні в ЕГ № 3691, м. Ленінакан, Азербайджан. 14.11.1942–20.02.1945: перебував у запасі і працював військкерівником Коксудуцької СШ Чуйського р-ну Джамбульської обл., Казахстан. 20.02.1945 Чуйським РВК Джамбульської обл. призваний до лав ЧА. До 18.10.1945 служив пом. військ. коменданта II рангу, м. Відень, Австрія.

Орден Вітчизняної війни I ст., медалі: «За взяття Відня», «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

18.10.1945 звільнений у запас. 1959–1964: Чугуївський райпромкомбінат, директор.

Помер 18.11.2008 у м. Валуйки Бєлгородської обл., РФ.

СОРОЧЕНКО Анатолій Федорович, 1908, м. Гомель, Білорусь. Капітан, ком. 9 окр. роти спецпризначення 5 ПА. Інвалід ВВВ.

У 1930 закінчив Київський хімічний технікум, у 1941 – 3 курси Українського заочного індустріального ін-ту, м. Дніпропетровськ. Працював ст. контролером на Дніпропетровському машинобудівному з-ді ім. Артема.

У серп. 1941 мобілізований до лав ЧА Дніпропетровським ОВК.

Серп. 1941 – жовт. 1941: Кримський фр., 434 бао, нач. хімслужби. Жовт. 1941 – трав. 1945: Північ.-Кавказ., Закавказ., Степ., 2-й Укр. фр., 9 окр. рота спецпризначення, заст. ком., ком. Під час боїв був поранений.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Відня», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: орден «Знак Пошани», медаль «Ветеран праці».

18.09.1945 звільнений у запас. Працював інженером групи, нач. відділу Харківського філіалу НДІ Хіммашбудування.

Помер 5.09.2001 у м. Харків.

СОФРОНОВ Геннадій Михайлович, 1923, с. Ляпуновське Байкаловського р-ну Свердловської обл., РФ. Інженер-підполковник, заст. нач. 1-го відділу 1-го управління в/ч № 03080.

У 1941 закінчив 3 курси робітфаку Пермського сільгоспінституту.

9.07.1941 добровільно призваний до лав ЧА Ірбітським РВК Свердловської обл. У 1942 закінчив Омське зеніт.-прожекторне училище. 15.05.1942–10.03.1943: Московський фр. ППО, 1204 зеніт. артп, прожекторний б-н, ком. прожект. взв. 10.03.1943–9.05.1945: Північ. фр. ППО, Захід. фр., 13 корпус ППО; 213 окр. зеніт. артд-н, ком. прожекторного взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

Верес. 1952 – листоп. 1957: слухач ВІРТА ім. Говорова.

Помер 28.10.1968 у м. Приозерськ Карагандинської обл., Казахстан. Похований: м. Харків.

СПИЦИН Іван Іванович, 1922, м. Харків, ст. Основа. Капітан, ком. кулемет. роти 1005 сп.

У 1937 закінчив 7 класів НСШ, ст. Основа. 1939–1941: слюсар на з-ді № 242, м. Харків.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Серп. 1941 – верес. 1941: Півд.-Захід. фр., зсп, стрілець. Трав. 1942 – жовт. 1942: Енгельське кулемет. училище Саратовської обл. Жовт. 1942 – лют. 1943: Дон. фр., 1 гв. окр. мотомехкорпус, ком. кулемет. відділення. Трав. 1943 – трав. 1945: 4-й Укр., 2-й Прибалт. фр., 1005 сп 279 сд 51 А, ком. кулемет. роти. Під час боїв був поранений: 28.08.1941, 19.02.1943, 26.09.1943.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У трав. 1946 звільнений у запас. Працював шофером у колгоспі ім. Жданова Івнянського р-ну Бєлгородської обл., теслярем у колгоспі ім. Дзержинського Ракитянського р-ну Бєлгородської обл.

Помер.

СТАВИЦЬКИЙ Віктор Семенович, 1918, м. Харків. Майор, нач. штабу д-ну 28 гв. артбр 7 гв. гарм. артд Московського ВО.

У 1936 закінчив 10 класів Харківської СШ № 20. 1936–1937: Харківський з-д № 14, токар. 1937–1938: Харківський трактороремонтний з-д, бухгалтер.

5.10.1938 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Учасник радянсько-фінляндської війни 30.11.1939–13.03.1940: 1-а особлива бр. морської піхоти ЧБФ, ком. гармати.

1.01.1941 закінчив школу сержантів 1 особливої бр. морської піхоти ЧБФ.

25.06.1941–22.11.1941: 32 окр. артд-н ЧБФ, ком. гармати. 22.11.1941–7.01.1942: Ленінград. фр., 342 арт. батарея Іжорського УР, ком. гармати. 7.01.1942–10.04.1942: 196 окр. артд-н Іжорського УР ЧБФ, ком. відділ. сигнальників. 10.04.1942 легко поранений, до 9.06.1942 в ЕГ № 2015, м. Ленінград. 9.06.1942–18.07.1942: Ленінград. фр., 403 залізн. д-н ЧБФ, гол. старшина комендорів. 18.07.1942 тяжко поранений, до 24.10.1942 в ЕГ № 3131, м. Перм. 28.04.1943 закінчив Московське Червонопрапорне військ.-політичне

училище ім. Леніна, 25.10.1943 – 1-е Ростовське артучилище Уральського ВО, 20.04.1944 – полкову школу 30 навч. офіцерського артп, м. Челябінськ. 17.06.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 155 гарм. артп 12 артд, ком. вогневого взв.

Ордени: Олександра Невського, Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

21.09.1947 закінчив відділення командирів батареї корпусної артилерії Вищої офіцерської артшколи. 29.09.1960 звільнений у запас. Із 1960: Харківський механічний з-д «Лісмаш», наладчик. Харківський з-д технологічної оснастки, диспетчер цеху, технік, технолог.

Помер 29.09.1994 у м. Харків.

СТАРИХ Іван Єгорович, 1921, с. Бруєвка Хотимського р-ну Могильовської обл., Білорусь. Підполковник, парторг 252 гв. зеніт. артп 10 гв. гірської сд 3 особливого арм. корпусу Закавказ. ВО.

У 1940 закінчив Могильовський педтехнікум. До трав. 1941: СШ у с. Веремейки Чериковського р-ну Могильовської обл., учитель.

2.05.1941 призваний до лав ЧА Чериковським РВК Могильовської обл.

Жовт. 1941 – трав. 1943: Північ.-Захід., Брянський фр., 85 окр. тб, шофер. Трав. 1943–9.05.1945: Брянський, 4-й Укр., 1-й Білорус. фр., 34 окр. гв. важк. тп прориву, шофер, ком. відділ. підвозу ПММ, ст. писар штабу, комсорг полку.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

У 1953 закінчив екстерном Тбіліське піхотне училище. 14.06.1961 звільнений у запас. Харківський з-д «Червоний Жовтень», диспетчер; з-д ім. Малишева, м. Харків, нач. бюро, ст. інспектор з кадрів, ст. диспетчер.

Помер 1.08.2004.

СТАРОСТІН Костянтин Арсентійович, 1916, с. Давидовичі Биховського р-ну Могильовської обл., Білорусь. Полковник, ком. залізн. бр., гол. інженер.

У 1937 закінчив 7 класів та робітфак у м. Могильов. У черв. 1941 закінчив 4 курси Ленінградського ін-ту інженерів залізн. транспорту.

14.08.1941 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Ленінград.

14.08.1941–25.10.1942: Військ.-транспортна академія ім. Л. М. Кагановича, слухач. 2.10.1942 – трав. 1945: Закавказ., Півд., 4-й Укр., 1-й Білорус. фр., 15 окр. залізн. б-н 29 залізн. див., ком. взв., ст. технік штабу, інженер з цивільних споруд.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Берліна», «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст. Трудові нагороди: ордени «Знак пошани», Трудового Червоного Прапора.

1945–1946: перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 7.02.1977 звільнений у запас. Із січ. 1981: трест «Южтрансстрой», м. Харків, заст. нач. виробничого відділ.

Помер 4.09.1990 у м. Харків.

СТАРЦЕВ Микола Федорович, 1919, с. Жуланиха Сорокинського р-ну Алтайського краю, РФ. Підполковник, пом. ком. полку з артилерії, 87 гв. тп 19 гв. тд особливого корпусу.

У 1939 закінчив 10 класів Челябінської залізничної школи.

25.09.1939 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Челябінськ.

1939–1940: курсант полкової школи, 19 артп 26 сд 1 Червонопрапорної А.

Серп. 1941 – листоп. 1941: арткурси, м. Уссурійськ Приморського краю, курсант. Листоп. 1941 – лип. 1943: Далекосхід. фр., 76 артп 35 А, ком. взв. топорозвідки. Лип. 1943 – лют. 1945: Далекосхід. фр., 825 гарм. артп 264 сд 35 А, ком. взв. топорозвідки. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 825 гарм.-артп 264 сд 35 А, комбат.

Ордени: Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» I ст., «За бойові заслуги».

24.10.1956–10.11.1956: у складі Групи радянських окупаційних військ на тер. Угорщини. 5.11.1964 звільнений у запас.

Помер 15.05.2010 у м. Харків.

СТАХАНОВ Євген Михайлович, 1918, м. Харків. Капітан, ком. бат. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив школу ФЗУ.

У 1937 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків. 1937–1939: курсант Харківського артучилища.

16.08.1941–20.10.1942: Центр. фр., 540 артп РГК, ком. бат. 20.12.1942–18.02.1944: Центр., 1-й Білорус. фр., 276 гв. артп РГК, ком. бат. 76-мм гармат. Під час боїв був двічі поранений.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки.

У трав. 1947 звільнений у запас. Працював токарем на ремонтно-механічному з-ді, м. Харків.

Помер.

СТЕПАНЕНКО Олексій Микитович, 1907, с. Сергеєвка Підгоренського р-ну Воронезької обл., РФ. Підполковник, нач. радіобюро 96 вузла зв'язку Харків. корпусу ППО.

У 1926 закінчив Грозненську НСШ, ст. Гудермес. До 1927 працював майстром-склодувом на скляному з-ді у м. Мінеральні Води Ставропольського краю. 1927–1929: залізн. транспортне депо ст. Гудермес, слюсар.

19.11.1929 призваний до лав ЧА Грозненським (кол.) ОВК.

28.09.1930 закінчив полкову школу, 8 полк зв'язку Північ.-Кавказ. ВО, м. Владикавказ, Північна Осетія. 18.09.1932 закінчив прискорені річні курси при Київському військ. училищі зв'язку за спеціальністю «Дротовий зв'язок».

Серп. 1942 – квіт. 1943: Закавказ. фр., Чорноморська група військ 328 сд, нач. зв'язку див. Квіт. 1943 – черв. 1944: Північ.-Кавказ. фр., військ. склад № 91, нач. складу. Черв. 1944 – січ. 1945: Північ. фр. ППО, ст. пом. нач. 3-го відділ. з радіозасобів Управління зв'язку. Січ. 1945 – 9.05.1945: Захід. фр. ППО, Управління зв'язку, ст. пом. нач. 3-го відділу з дротових засобів та ремонту.

Медалі: «За відвагу», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

16.06.1955 звільнений у запас. Із 1963: Харківська телефонна мережа, ст. електромеханік, інженер. Червонозаводський телефонний вузол, ст. електромеханік.

Помер 16.05.1985 у м. Харків.

СТЕПАНОВ Євген Васильович, 1925, с. Сараєво Ядринського р-ну, Чувашія, РФ. Лейтенант, військ. слідчий прокуратури Харківського гарнізону. Інвалід ВВВ.

У 1943 призваний до лав ЧА Ядринським РВК, Чувашія.

1.11.1943–7.11.1943: Калінінський фр., 98 сп 3 Уд. А, ком. відділення. Груд. 1943 – лип. 1944: 2-й Прибалт. фр., курси мол. лейтенантів, 3 Уд. А, курсант. Лип. 1944 – верес. 1944: 2-й Прибалт. фр., 594 сп 207 сд 3 Уд. А, ком. стр. взв. Був тричі поранений: 7.11.1943, ЕГ № 1919; у серп. 1944, ЕГ № 13425; у верес. 1944, ЕГ № 1090.

У 1951 закінчив Казанський юридичний ін-т. 23.12.1953 звільнений у запас. Із 1955: Харківський автомобільний ремотний з-д № 110, нач. відділу кадрів. Із 1959: з-д контрольно-вимірювальних приладів, м. Харків, ст. інженер 1-го відділу, нач. відділу кадрів.

Помер 1.02.2002 у м. Харків.

СТЕПАНОВ Євген Васильович, 1921, с. Чеграєво Торжоцького р-ну Тверської обл., РФ. Підполковник, нач. 55 стаціонарної військ. авіаремонтної майстерні Армавірського вищого військ. авіаучилища льотчиків ППО, Краснодарський край.

У 1938 закінчив школу ФЗУ, ст. Рєдкіно, Тверська обл.

У листоп. 1938 призваний до лав ЧА Тверським ОВК.

1938–1939: Вольська військ. авіашкола механіків Саратовської обл.

Черв. 1941 – трав. 1945: Захід., 2-й Білорус. фр., 49 винищ. ап 309 винищ. ад 4 ПА, 7 ПА, механік авіаційний, технік авіаційний ланки.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1951 закінчив курси удосконалення інженерного складу. У лип. 1970 звільнений у запас. Працював інспектором відділу кадрів науково-виробничого об'єднання «Монокристалреактив».

Помер 19.08.1984 у м. Харків.

СТЕПАНОВ Іван Платонович, 1916, с. Верхнє Чекіно Киштовського р-ну Новосибірської обл., РФ. Майор, пом. нач. зв'язку з радіо 7 артд прориву РГК.

У жовт. 1937 призваний до лав ЧА Киштовським РВК Новосибірської обл.

Жовт. 1937 – жовт. 1938: курсант полкової школи. Жовт. 1938 – верес. 1939: курси мол. лейтенантів при 21 сд, курсант.

Верес. 1941 – берез. 1945: Ленінград. фр., 94 сп 21 сд, ком. радіовзв.; 431 окр. тб 7 окр. А, нач. зв'язку д-ну; Карел. фр., 92 окр. тп 7 А, нач. зв'язку полку; 1-й Укр. фр., 416 гв. самохід. артп, капітан, нач. зв'язку полку. 16.03.1945 під час боїв за м. Вроцлав, Польща, поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 5781, м. Львів.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні служив у складі Південно-Уральського, Прикарпатського ВО, перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У 1955 закінчив Центральні артилерійські КУОС. У жовт. 1958 звільнений у запас. Працював радіомеханіком у Харківській міжобласній виробничій дирекції радіотелевізійної мережі.

Помер 1.10.1993 у м. Мерефа Харківської обл.

СТЕПАНОВ Іван Федорович, 1913, с. Тургенєво Ченського р-ну Тульської обл. Ст. лейтенант, ком. взв.

Працював у сільському господарстві, автослюсарем на з-ді.

У 1935 призваний на строкову службу до лав ЧА Малоархангельським РВК Орловської обл. Проходив службу у Особливій Червонопрапорній Далекосхід. А. Із 1937: працював завгоспом у Каменській МТС Малоархангельського р-ну.

У 1939 мобілізований до лав ЧА. У черв. 1941 вдруге мобілізований до лав ЧА Малоархангельським РВК.

Лип. 1941 – серп. 1942: Захід. фр., 36 окр. дор.-буд. б-н 43 А, ком. автовідділення. Серп. 1942 – трав. 1945: Брянський фр., 44 окр. дор.-буд. б-н 50 А, ком. автотрансп. взв. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 44 окр. дор.-буд. б-н, ком. автотрансп. взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Кенігсберга», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

У жовт. 1946 звільнений у запас. Працював нач. автотранспортної контори, м. Абакан, Хакасія, РФ, заст. директора, директором Красноградської контори експлуатаційного буріння Харківської обл.

Помер 14.07.1999 у м. Харків.

СТЕФАНОВИЧ Олексій Стефанович, 1922, ст. Лиха, Звєровський р-н Ростов-

ської обл., РФ. Капітан, ком. д-ну. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів Харківської СШ № 14.

1.07.1939 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

1.07.1939–21.07.1941: 3 Ленінградське артучилище, курсант. 21.07.1941–15.08.1941: Північ. фр., 40 зеніт. артп, ком. арт. взв. 15.08.1941–31.08.1941: Ленінград. фр., 816 артп 281 сд, комбат. 31.08.1941–29.12.1941: ЕГ № 2009, 1354 та 116 м. Ленінград, на лікуванні через поранення. 29.12.1941–24.06.1944: Ленінград. фр., 9 окр. сб 36 сбр, комбат; 799 артп 268 сд, ком. д-ну. 24.06.1944 тяжко поранений у бою за м. Виборг Ленінградської обл., ЕГ № 3837, на лікуванні. 10.11.1944–14.12.1944: 41 навч. полк резерву офіцерів артилеристів, м. Дмитрово, Московський ВО, у резерві.

Медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Вітчизняної війни II ст.

8.12.1944 звільнений у запас. Лют. 1945 – листоп. 1945: курси синоптиків, м. Харків, курсант. Із груд. 1945: гідрометеослужба, м. Севастополь, Крим, синоптик. Берез. 1957 – квіт. 1964: з-д «Трансзв'язок» м. Харків, інженер капітального будівництва, нач. ремонтно-будівельного цеху; РБУ № 5 «Міськрембудтрест», м. Харків, гол. інженер.

Помер 7.02.2007 у м. Харків.

СТОЛЯРЕНКО Павло Іларіонович, 1915, с. Федорівка Нововодолазького р-ну Харківської обл. Майор адмінслужби, військ. диригент оркестру, 56 гв. тп 7 гв. тд. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив Харківський музичний технікум, курси удосконалення військових капельмейстерів запасу, м. Москва. 1938–1941: капельмейстер, викладач співу і керівник ансамблю пісні і танцю Харківського студентського клубу «Гігант».

13.10.1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

18.01.1942–31.01.1944: Півд.-Захід., Центр., Сталінград. фр., 31 зсп 10 зап. сбр, капельмейстер духового оркестру. 7.06.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 1 мк 2 гв. ТА, ком. муз. взв. 1.10.1942 контужений на Сталінград. фр.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжував службу у лавах ЧА. Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 30.06.1961 звільнений у запас. Працював керівником духового оркестру у Будинку культури будівельників ім. Горького, Палаці культури «Металіст», викладачем у Харківському обласному Будинку художньої самодіяльності.

Помер 19.04.1994 у м. Харків.

СТОРОЖУК Михайло Миколайович, 1915, с.召Серединка Джулинського (нині Бершадського) р-ну Вінницької обл. Майор, заст. ком. б-ну. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 4 курси Уманського технікуму механізації сільського господарства.

У 1939 призваний до лав ЧА Джулинським (кол.) РВК Вінницької обл.

У верес. 1940 закінчив полкову школу, у трав. 1942 – курси мол. лейтенантів артилерії при 6 зап. артбр.

1941–1945: Захід. фр., 94 легкий артп 67 сд, нач. радіостанції АК-I; Воронез., 4-й Укр. фр., 1036 артп 161 сд, нач. розвідки д-ну, заст. комбата, комбат, заст. ком. див. Під час боїв був поранений: 25.06.1941 і 7.07.1941 в р-ні м. Лієпая, Латвія; 18.02.1943 поблизу м. Богодухів Харківської обл.; 9.07.1943 під м. Воронеж; 25.04.1945 в р-ні м. Острава, Чехія.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., (два), медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові

заслуги». Отримав 11 подяк від Верховного Головнокомандувача.

По війні продовжував службу у Прикарпатському ВО, в Угорщині (м. Секешфегервар). У 1952 закінчив КУОС Центральної групи військ. У січ. 1961 звільнений у запас. Учасник військових подій в Угорщині у жовт.-листоп. 1956 у складі 67 окр. зеніт. артд-ну. 1962–1986: зав. центрального складу Харківського управління центральних газопроводів.

Помер.

СТРЕЛЬЦОВ Анатолій Іванович, 1917, м. Агбулах (нині м. Тетрі-Цкаро), Грузія. Підполковник, заст. нач. з політчастини Сумського авіац. навч. центру ДТСААФ.

У 1933 закінчив 7 класів НСШ, м. Тетрі-Цкаро, у 1937 – 3 курси Тбіліського автодорожнього технікуму.

15.08.1937 призваний до лав ЧА Тбіліським МВК. 1937–1939: курсант 2-ї Військ. школи авіатехніків, м. Вольськ Саратовської обл.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – жовт. 1941: Півд.-Захід. фр. ППО, 33 швидкісний бап, авіатехнік. Жовт. 1941 – черв. 1942: курсант 6-ї Воронезької військ. авіашколи первинного навчання пілотів. Черв. 1942 – черв. 1943: слухач Сталінградської військ. авіашколи пілотів, м. Костанай, Казахстан. Черв. 1943 – верес. 1943: пілот-слухач навч.-тренувального центру винищ. авіації ППО. Верес. 1943–9.05.1945: Півд.-Захід. фр. ППО, 802 винищ. ап 310 винищ. ад, льотчик, ст. льотчик, ком. ланки; 802 винищ. ап 126 винищ. ад, заст. ком. ае.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

5.07.1960 звільнений у запас. 1965–1973: Харківський з-д залізобетонних конструкцій № 3, заст. директора. Із 1975: Харківський з-д тракторних двигунів, заст. нач. відділу.

Помер 23.07.2004 у м. Харків.

СТРЕЛЬЦОВ Микола Федорович, 1921, с. Радянське Вовчанського р-ну Харківської обл.

У 1940 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

Учасник ВВВ: 1-й Укр. фр., 74 тп 71 мбр, ст. сержант, сапер.

Медалі: «За бойові заслуги», «За відвагу».

Після війни працював у колгоспі «Жовтень», с. Радянське. Займався пошуком військових поховань, які не були взяті на облік, похованням й увічненням радянських воїнів на тер. с. Радянське.

Помер у 2009.

СТРЕТОВИЧ Микола Андрійович, 1918, с. Мелені Коростенського р-ну Житомирської обл. Ст. технік-лейтенант.

У 1937 закінчив 10 класів СШ у с. Мелені.

У жовт. 1937 добровільно став до лав ЧА.

1937–1939: Ленінградське танко-тех. училище, курсант.

Учасник походу у Західну Україну та Захід. Білорусь у 1939. Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – груд. 1941: 10 атп 13 А, пом. ком. роти з техчастини. У жовт. 1941 разом з іншими частинами потрапив до оточення поблизу с. Негіно Суземського р-ну Брянської обл. Не маючи можливості вийти з оточення, у груд. 1941 був створений партизанський загін ім. Калініна, який об'єднався з Харківським партизанським загоном ім. Котовського. Груд. 1941 – жовт. 1943: Харківський партизанський загін ім. Котовського, нач. боєпостачання, нач. штабу.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «Партизанові Вітчизняної війни» I ст., «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У жовт. 1943 звільнений у запас. Із 1943: ком. загону ВОХР, енергетик цеху, заст. гол. механіка Харківського турбогенераторного з-ду (нині ВАТ «Турбоатом»).

У 1960 закінчив Харківський політехнічний ін-т.

Помер.

СТРУНКО Ольга Макарівна, 1920, с. Новоолександрівка Сахновщинського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ст. операційна сестра ППГ № 872.

У 1935 закінчила 7 класів Горлівської НСШ, у 1938 – фельдшерсько-акушерську школу. Серп. 1938 – черв. 1941: працювала у лікарні операційною сестрою, Донецька обл.

22.06.1941 призвана до лав ЧА Старо-Керменчинським (кол.) РВК Донецької обл.

22.06.1941–22.05.1942: Півд.-Захід. фр., 371 медсанбат 227 сд, ст. операційна сестра. Із 22.05.1942: Сталінград. фр., хірургічний ППГ № 872 6 гв. А, ст. операційна сестра.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

24.11.1945 звільнена у запас. Берез. 1946 – серп. 1947: авіабаза 3-го Військово-морського училища, м. Таганрог Ростовської обл., медсестра. Верес. 1947 – лют. 1948: 1-а Харківська поліклініка, медсестра. Із берез. 1948: 1-а Харківська Радянська лікарня, медсестра неврологічного відділення, фельдшер здоровпункту.

Померла 1.01.2004.

СУДАКОВ Олександр Васильович, 1921, сел. Сергієві Горки В'язниковського р-ну Владимирської обл., РФ. Підполковник, ст. викладач загальновійськових дисциплін військ. кафедри Харківського державного театрального ін-ту.

У 1938 закінчив 8 класів СШ у м. Ковров Владимирської обл.

У верес. 1938 добровільно став до лав ЧА через Ковровський РВК Владимирської обл. Верес. 1938 – лют. 1940: Краснодарське піхотне училище, курсант.

Черв. 1942 – квіт. 1943: Півд. фр., окр. курсантська бр., нач. штабу окр. курсантського б-ну; Закавказ. фр., 980 сп 275 сд 10 ск, ад'ютант ком. див.; Північ.-Кавказ. фр., 10 ск 58 А, ад'ютант ком. корпусу. Під час боїв був поранений 10.08.1942 на тер. Сальського р-ну Ростовської обл. та у 1943 на Кубані.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, угорський «Угорської свободи», медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

У листоп. 1944 закінчив курси підготовки політскладу окр. Примор. А, у жовт. 1948 – курси «Выстрел», м. Солнєчногорськ Московської обл., у жовт. 1953 – Військ. академію ім. Фрунзе. У черв. 1961 звільнений у запас. Викладав у Харківському педінституті, у Харківській юридичній академії.

Помер 22.10.1996 у м. Харків.

СУПРУН Дмитро Сергійович, 1915, с. Мурафа Краснокутського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. роти підвозу ПММ 743 окр. атб мех. див. Інвалід ВВВ.

У серп. 1936 закінчив Кіровоградський сільгосптехнікум. 1936–1937: МТС, с. Пойвіно Маслянінського р-ну Новосибірської обл., РФ, автомеханік. 1937–1939: служба у РСЧА. 1939–1941: Новосибірський райвідділ НКВС, ст. інспектор ДАІ.

27.07.1941 призваний до лав ЧА Маслянінським РВК Новосибірської обл.

Лип. 1941 – лип. 1942: 21 окр. мотор. понтонно-мостовий б-н 6 А, ком. рем. взв. 4.07.1942 тяжко поранений під м. Куп'янськ Харківської обл. До груд. 1942 перебував на лікувані в ЕГ № 1287, м. Тбілісі, Грузія. У квіт. 1943 закінчив інтендантські курси Урал. ВО. Квіт. 1943 – трав. 1945: 32 окр. трофейний б-н 43 А, ком. автотрансп. взв., роти, ком. б-ну з техчастини.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні продовжував службу у лавах ЧА. 4.12.1946 звільнений у запас. Із 1947: Первухинський цукрокомбінат Богодухівського р-ну; Мурафський цукрокомбінат Краснокутського р-ну, шофер; Мурафський цукрозавод, шофер автоколони, бригадир підсобного господарства; Мурафський бурякорадгосп, зав. гаража.

Помер 7.09.1994 у сел. Оленівське Краснокутського р-ну Харківської обл.

Т

ТАЛАЛОВСЬКИЙ Давид Григорович, 1913, м. Цеханув, Польща. Майор, заст. з політчастини ком. 398 окр. колійного залізн. б-ну 6 залізн. бр.

У 1931 закінчив школу ФЗУ при взуттєвій ф-ці м. Курськ, у 1934 – Центральні курси комсомольських працівників, м. Москва. 1934–1935: секретар Обоянського РК комсомолу Курської обл.

15.10.1935 призваний до лав ЧА Обоянським РВК Курської обл.

22.06.1941–1.07.1942: Півд.-Захід. фр., 5 див. військ НКВС, секретар парткомісії при політвідділі див.; Півд.-Захід. фр., 26 див. військ НКВС, секретар парткомісії при політвідділі див.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1949 екстерном закінчив Військ.-політ. училище МВС. 23.07.1955 звільнений у запас. Працював гол. диспетчером на Харківському домобудівному комбінаті № 1.

ТАРАН Григорій Семенович, 1909, с. Хрестище Красноградського р-ну Харківської обл. Інвалід ВВВ.

У 1941 мобілізований до лав ЧА Раменським РВК Московської обл. Лейтенант, політрук міномет. роти 967 сп. 30.09.1942 був поранений. До 18.06.1943 лікувався в ЕГ № 1308.

18.06.1943 звільнений із лав ЧА через хворобу.

Пошуково-розвід. партія 122, замполіт.

Помер 11.11.1987 у м. Красноград Харківської обл.

ТАРАНЕНКОВ Микола Андрійович, 1909, м. Пушкіно Московської обл., РФ. Полковник, ст. викладач загальновійськової підготовки військ. кафедри Харківського юридичного ін-ту.

У 1930 закінчив економічний технікум, м. Москва. 1931–1934: служба у лавах ЧА. У груд. 1936 вдруге призваний до лав ЧА.

Лип. 1941 – жовт. 1941: Захід. фр., 73 сд, 1 пом. нач. опервідділення. Жовт. 1941 – січ. 1942: Військ. академія ім. Фрунзе, м. Ташкент, Узбекистан. Січ. 1942 – трав. 1945: Волхов. фр., пом. нач. опервідділу фронту; 24 окр. курсантська сбр, нач. бр.; 53 окр. сбр, нач. штабу бр.; 2-й Прибалт. фр., 288 сд, нач. штабу див. Під час боїв був неодноразово поранений та контужений.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Кутузова III ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

1.11.1955 звільнений у запас. Працював директором басейну спорткомбінату «Динамо».

Помер 19.02.1979 у м. Харків.

ТАРАСЕНКО Василь Гаврилович, 1920, м. Балаклія Харківської обл. Гв. мол. лейтенант, ком. мін. взв. 234 сп 9 гв. ск. Інвалід ВВВ.

1937–1940: держ. арт. рем.-дослідний з-д № 2, м. Балаклія, механік.

28.09.1940 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл.

1.01.1941–20.07.1941: 1-а Московська школа військ НКВС, м. Москва, курсант. 17.06.1942–22.11.1942: Сталінград. фр., 97 особл. сбр, ком. відділення. 29.11.1942 був поранений. 1.01.1943–15.09.1943: Центр. фр., 416 сп 112 сд, пом. ком. взв.

15.09.1943–14.11.1943: 1-й Білорус. фр., 234 гв. сп 9 гв. ск, ком. взв. 18.11.1943 отримав кульове поранення. 18.11.1943–5.04.1944: на лікуванні через поранення в ЕГ № 1599, м. Череповець Вологодської обл., РФ.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Звільнений у запас через хворобу у квіт. 1944. Із 2.09.1952: нач. райконтори зв'язку м. Куп'янськ. У 1965 закінчив Харківський електротехнікум зв'язку.

Помер 27.12.2002 у м. Куп'янськ Харківської обл.

ТАРАСЕНКО Петро Семенович, 1926, смт Безлюдівка Харківського р-ну Харківської обл. Інвалід ВВВ.

Ст. лейтенант, ком. взв. зв'язку 207 окр. бао 26 ПА, Білоруський ВО.

У 1940 закінчив НСШ, смт Безлюдівка Харківського р-ну.

28.08.1943 призваний до лав ЧА Харківським МВК. До 20.01.1944: 63 сп, Приволзький ВО, снайпер. 20.01.1944–15.10.1944: 2-й Білорус. фр., 1021 сб 307 сд, навідник. 26.06.1944 був поранений. 15.10.1944–24.05.1945: курси мол. лейтенантів при 2-му Білорус. фр., курсант.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

8.02.1951 закінчив курси лейтенантів при Ленінградському військ. училищі зв'язку. 18.01.1958 звільнений у запас. Працював бригадиром у відділі поля фільтрації Харківського каналтресту.

Помер 5.08.2002 у м. Харків.

ТАРАСОВ Василь Олексійович, 1922, с. Іжевськ Спаського р-ну Рязанської обл., РФ. Лейтенант. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив СШ. У груд. 1941 призваний до лав ЧА Іжевським (кол.) РВК Рязанської обл.

Груд. 1941 – лип. 1942: курсант 1-го Ленінградського артучилища ім. Червоного Жовтня. Лип. 1942 – листоп. 1943: ком. взв. курсантів 1-го Ленінградського артучилища. Груд. 1943 – жовт. 1944: 77 зап. артп 46 зап. сд, ком. взв. 77-мм гармат. Жовт. 1944 – берез. 1945: 4-й Укр. фр., 805 гауб. артп РГК 18 А, ком. вогневого взв. 22.03.1945 під час боїв в р-ні м. Острава, Чехія, отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 1959, м. Краків, Польща.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У лип. 1946 звільнений у запас. У берез. 1947 закінчив курси бухгалтерів у м. Чернівці. Працював експедитором у «Харпромторзі», зав. складу «Галантерейторгу», робітником у дитячому садку № 242, м. Харків.

Помер.

ТАРИК Борис Григорович, 1922, м. Харків. Капітан, у розпорядженні командувача Київського ВО.

У 1940 закінчив 10 класів Харківської СШ.

19.05.1940 призваний до лав ЧА Московським РВК м. Харків.

28.09.1941 закінчив нормальний курс Севастопольського училища зенітної артилерії Одеського ВО.

2.06.1943–29.04.1944: 1-й Білорус. фр., у розпорядженні нач. відділу кадрів артуправління 48 А; 461 зеніт. артп ППО 48 А, ком. взв., 1342 зеніт. артп 31 зеніт. артд РГК, ком. взв. 29.04.1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 37 зеніт. артд, ком. бат. управління.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

25.09.1945 закінчив відділення командирів батарей Вищої офіцерської Червонопрапорної школи ППО РСЧА. 17.03.1948 звільнений у запас. 9.12.1949 добровільно призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків. 2.03.1959 звільнений у запас. Із 1959: Харківський раднаргосп,

інспектор, ст. інспектор управління справами. З-д «Авторучка», інженер нормування коштовних металів, ст. інспектор зі спецроботи, ст. інженер спецділянки.

Помер 10.07.2003 у м. Харків.

ТАРНОПОЛЬ Василь Якович, 1915, с. Геніївка Зміївського р-ну Харківської обл. Майор техслужби, заст. ком. тб з техчастини 9 гв. тп 2 гв. мсд, Закавказький ВО.

У 1938 закінчив 3 курси робітфаку при Харківському педінституті.

У листоп. 1939 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків. 1939–1940: курсант, 14 окр. важк. тбр, Київський ВО.

22.06.1941–9.05.1945: Півд.-Захід. фр., 68 тп 34 тд; 91 окр. важк. тб; 17 тбр (9 гв. тбр), механік-водій танків Т-35, Т-34, пом. ком. роти з техчастини. У серп. 1943 був поранений поблизу м. Артемівськ Донецької обл.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Москви», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

24.03.1960 звільнений у запас. 1963–1981: інспектор бюро обміну житлових приміщень.

Помер 23.06.1994 у м. Харків.

ТАРНОПОЛЬСЬКИЙ Карпо Трохимович, 1917, с. Юнашки Погребищенського р-ну Вінницької обл. Ст. лейтенант, ком. кулеметної роти. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 7 класів НСШ у м. Погребище Вінницької обл. Працював агрономом на Погребищенській МТС.

У верес. 1938 призваний до лав ЧА Погребищенським РВК Вінницької обл. Проходив службу у м. Ленінград. У квіт. 1941 закінчив Ленінградське Червонопрапорне піхотне училище.

Черв. 1941 – лип. 1941: Ленінград. фр., 452 мсп, ком. взв. 7.07.1941 отримав тяжке поранення під час боїв за м. Ленінград, перебував на лікуванні в ЕГ № 3144, м. Молотов (нині м. Перм), РФ. Жовт. 1941 – лип. 1942: у запасі. 5.07.1942 мобілізований до лав ЧА Пермським МВК. Жовт. 1942 – січ. 1943: слухач курсів «Выстрел», м. Свердловськ (нині м. Єкатеринбург), РФ. Січ. 1943 – трав. 1943: Півд.-Захід. фр., 173 гв. сп 58 гв. сд, ком. роти. 8.05.1943 вдруге тяжко поранений під час боїв в р-ні м. Вовчанськ Харківської обл., перебував на лікуванні в ЕГ № 175, смт Білий Колодязь Вовчанського р-ну.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У берез. 1945 звільнений у запас. Працював військкерівником у СШ № 1 м. Куп'янськ, інструктором Тсоавіахіму м. Куп'янськ, апаратником на електростанції ст. Куп'янськ-Вузловий Куп'янського р-ну.

Помер 8.12.2001 у с. Велика Шапківка Куп'янського р-ну Харківської обл.

ТАТАЄВ Микола Миколайович, 1911, с. Орлов Гай Єршовського р-ну Саратовської обл., РФ. Підполковник, заст. нач. штабу 125 винищ. ад 17 винищ. ак 24 ПА.

У серп. 1932 закінчив сільгосптехнікум насінництва, у лип. 1934 – Ленінградський агропедагогічний ін-т.

10.07.1934 призваний до лав ЧА за спецнабором через Ленінський РВК м. Ленінград. 1.11.1936 закінчив нормальний курс 1-ї Червонопрапорної школи пілотів, смт Кача. 1940–1941: Орєхово-Зуєвський аероклуб, Московська обл., льотчик-інструктор.

12.11.1941 мобілізований до лав ЧА Московським ВО.

12.11.1941–16.03.1944: Калінінський фр., 708 бап 3 ПА, ком. ланки, заст. ком. ае. 6.02.1942 тяжко поранений. 5 окр. зміш. навч.-тренувальний ап 3 ПА, ком. винищ. ае. 16.03.1944–9.05.1945: Прибалт. фр., 5 окр. зміш. навч.-тренувальний ап 3 ПА, заст. ком. полку, інспектор-льотчик з техніки пілотування і теорії польоту.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над

Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

1.12.1956 звільнений у запас. Із 1959: «Гіпрококс», нач. адмін.-господарчого відділу; Харківський фізико-технічний ін-т низьких температур, інженер, зав. архіву.

Помер 5.07.1987 у м. Харків.

ТАТАРЕНКО Микола Антонович, 1917, с. Берека Первомайського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. 415 окр. стрілецького взв. при 793 складі ПММ Рад. А.

У 1933 закінчив 7 класів Берецької НСШ. 1934–1939: Харківська швейна ф-ка ім. Тінякова, механік.

2.04.1939 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–1.08.1944: Карел. фр., 131 зсп 27 сд 26 А, ком. кулеметної обслуги; 132 сп 27 сд 26 А, ком. кулеметної обслуги. 31.07.1945 закінчив курси мол. лейтенантів Приморської групи військ. 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 69 сп 97 сд 5 А, ком. кулеметного взв.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією», ювілейні. Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача за участь у розгромі японських військ у Маньчжурії. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

23.03.1955 закінчив об'єднані КУОС Далекосхідного ВО. 16.06.1955 звільнений у запас. Із 1955: Харківська артіль ім. 30 років УРСР, наладчик; Харківська швейна ф-ка № 4, механік.

ТАТАРИНОВ Василь Федорович, 1922, с. Скородне Губкінського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Ст. лейтенант, інтендант із постачання ділянки зв'язку і спостереження. Інвалід ВВВ.

Серп. 1940 – берез. 1941: Скороднянська МТС Бєлгородської обл., рахівник.

18.10.1941 призваний до лав ЧА Скороднянським (кол.) РВК Бєлгородської обл.

25.02.1942–22.01.1943: Благовещенське військ. піхотне училище Далекосхід. фр., курсант.

25.03.1944–7.07.1944: 1-й Укр. фр., 102 сп 30 А, ком. взв. автоматників. 7.07.1944 був поранений у боях за м. Коломия Івано-Франківської обл. 7.07.1944–22.06.1945: ЕГ № 5420, м. Єсентуки Ставропольського краю, на лікуванні через поранення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

20.01.1948 звільнений у запас. Відділення позавідомчої охорони при відділі внутрішніх справ Зміївської райради депутатів трудящих Харківської обл., охоронник.

Помер 13.03.1996 у смт Нова Водолага Харківської обл.

ТАТАРИНОВ Володимир Семенович, 1923, м. Чугуїв Харківської обл. Лейтенант. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 8 класів СШ, м. Чугуїв.

1.10.1941 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

25.07.1941–16.04.1942: піхотне училище, Кемеровська обл., РФ.

16.04.1942–2.09.1942: 76 мсп 36 мсд, ком. стр. взв. 2.09.1942–9.05.1945: 1045 сп 284 сд 17 А, ком. взв. ПТР. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: рота ПТР 3 сб-ну 1045 сп 284 Хінганської сд, ком. взв.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

Помер 28.12.1996 у м. Чугуїв Харківської обл.

ТАТІЄВСЬКА Белла Зіновіївна, 1921, м. Кременчук Полтавської обл. Капітан медслужби.

Верес. 1938 – верес. 1941: студентка 1-го Харківського медінституту. Верес. 1941 – берез. 1942: ЕГ № 3143, м. Березники Пермського краю, РФ, хірургічна сестра. Берез. 1943 – серп. 1943: студентка

Молотовського (нині Пермського) медінституту.

У серп. 1943 добровільно призвана до лав ЧА Ленінським РВК м. Перм. Серп. 1943 – груд. 1943: слухач курсів удосконалення медскладу, м. Свердловськ, РФ.

Груд. 1943 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., медсанвзв. 57 гв. тбр 7 гв. мк, ком. медвідділення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За визволення Праги».

У листоп. 1946 звільнена у запас. Поліклініка № 5 м. Ташкент, Узбекистан, поліклініка УВС м. Мурманськ, поліклініка № 11 м. Самара, лікар-рентгенолог.

Померла 6.07.1999 у м. Харків.

ТЕЛЕГІН Василь Петрович, 1918, м. Борисоглєбськ Воронезької обл., РФ. Підполковник, заст. ст. військпредставника.

У 1936 закінчив 10 класів СШ, у 1941 – Воронезький лісний ін-т.

7.07.1941 призваний до лав ЧА Центральним РВК м. Воронеж.

У груд. 1945 закінчив Військ. академію бронетанкових і механізованих військ ім. Сталіна. Квіт. 1945 – трав. 1945: 2-й Білорус. фр., 40 гв. тбр 2 тк, заст. ком. б-ну з техчастини.

Медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

28.03.1969 звільнений у запас. Із 1970 працював ст. інженером-дослідником Всесоюзного дослідного ін-ту транспортного машинобудування.

Помер 4.11.1999 у м. Харків.

ТЕЛЕПЕГІН Іван Васильович, 1925, с. Кузькіно Шигонського р-ну Самарської обл., РФ. Ст. лейтенант, заст. ком. роти стрільців 12 гв. мсп 5 гв. мсд 11 гв. А Прибалтійського ВО.

Черв. 1941 – січ. 1943: колгосп «Красный партизан», с. Кузькіно Шигонського р-ну Самарської обл., колгоспник.

26.01.1943 призваний до лав ЧА Шигонським РВК Самарської обл. 18.06.1943 закінчив 2-е Владикавказьке піхотне училище, Північна Осетія, Приволзький ВО. 14.05.1944–28.08.1944: 3-й Білорус. фр., 611 сп 88 сд, автоматник.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

7.01.1949 закінчив Київське військ.-піхотне училище, Київський ВО. 31.08.1958 звільнений у запас. Із 13.11.1958: Харківський з-д п/с 711, фрезерувальник; Харківський машинобуд. з-д ім. Дзержинського, фрезерувальник.

Помер 15.01.1999 у м. Харків.

ТЕЛЕПНЄВ Дмитро Якович, 1917, м. Харків. Капітан-інженер.

1933–1937: монтер на АТС, м. Харків. 1937–1941: студент Харківського механіко-машинобудівного ін-ту.

У листоп. 1941 призваний до лав ЧА. Серп. 1941 – листоп. 1942: слухач артилерійської ордена Леніна академії ЧА ім. Дзержинського. Груд. 1942 – трав. 1945: Дон., 2-й Укр., 1-й Білорус. фр., 15 мсбр 16 тк, нач. артмайстерні мін. б-ну; 1-й Білорус. фр., 34 гв. мсбр 12 гв. тк, ком. взв. з ремонту артозброєння.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За бойові заслуги», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941– 1945 рр.».

У жовт. 1946 звільнений у запас. У 1949 закінчив Харківський гірничий ін-т, де залишився працювати лаборантом. Із 1950 працював ст. інженером, ст. науковим співробітником ВНДІ організації і механізації шахтового будівництва.

Помер.

ТЕЛИЦЯ Петро Тихонович, 1922, с. Оксанина Уманського р-ну Черкаської обл. Майор, ком. роти 120-мм мін. бат. 412 сп 147 сд 13 ск Закавказького ВО. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів Оксанинської СШ.

У верес. 1940 призваний до лав ЧА Уманським РВК Черкаської обл.

20.08.1941 закінчив прискорений курс 2-го Краснодарського військ.-піхотного училища.

20.08.1941 – листоп. 1941: Півд. фр., 1147 сп 353 сд, ком. стр. взв. У листоп. 1941 легко поранений. До лют. 1942: санаторій РСЧА м. П'ятигорськ Ставропольського краю, РФ, на лікуванні. Лют. 1942 – серп. 1942: Півд. фр., 375 окр. кулемет. арт. б-н, ком. взв. Серп. 1942 – січ. 1943: Закавказ. фр., 177 сп 31 сд, заст. ком. мін. роти; 818 сп 31 сд, ком. взв. 24.01.1943 легко поранений. Січ. 1943 – лют. 1943: 123 окр. медсанбат 31 сд, на лікуванні. Лют. 1943 – берез. 1943: Закавказ. фр., 818 сп 31 сд, заст. ком. мін. роти. Берез. 1943–14.04.1943: ЕГ № 1047, на лікуванні. 14.04.1943–30.07.1943: Північ.-Кавказ. фр., окр. гв. мінд-н 9 гв. сбр, ком. батареї, в.о. заст. ком. д-ну. 22.02.1944 закінчив курси удосконалення 43 навч. полку резерву офіцерського складу артилерії. 2.02.1944 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 1 мінп 1 А Війська Польського, ком. бат., нач. штабу д-ну.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., польські срібний «Хрест заслуги», «Хрест Грюнвальда», «Перемоги і Свободи», медалі: «За оборону Кавказу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польські «Медаль за Варшаву 1939–1945 рр.», «За Одер, Ніссу і Балтику». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

10.12.1957 звільнений у запас. Із 1957: Харківський з-д контрольно-вимірювальних приладів, контрольний майстер; Харківський дослідний з-д автоматизованого управління, контрольний майстер.

Помер 9.06.2000 у м. Харків.

ТЕЛЬНИЙ Василь Данилович, 1911, с. Іванівка Вовчанського р-ну Харківської обл. Підполковник інтендант. служби, нач. тилу 533 зеніт. артп. Інвалід ВВВ.

У 1925 закінчив 7 класів у с. Іванівка Вовчанського р-ну. Працював бригадиром-пекарем у артілі «Шлях Леніна» Вовчанського р-ну.

У листоп. 1931 добровільно став до лав ЧА через Вовчанський РВК Харківської обл.

У 1938 закінчив курси командирів господарчих взводів, двомісячні курси начальників відділення польових автохлібозаводів (ПАХ), у 1941 – курси нач. ПАХ, м. Москва.

Учасник походу у Захід. Україну та Захід. Білорусь у 1939, радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Верес. 1941 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр., 4 сд 18 А, нач. ПАХ № 60; Північ.-Кавказ. фр., 12 А, Туапсинський оборонний р-н, нач. ПАХ № 11; Степ., 1-й Укр., 1-й Білорус. фр., 47 А, нач. ПАХ № 11.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, служив у Прикарпатському ВО. У трав. 1958 звільнений у запас.

Помер 15.07.1987 у м. Харків.

ТЕРЕХОВ Іван Єгорович, 1914, с. Олександрівка-2 Рославльського р-ну Смоленської обл., РФ. Майор техслужби, диспетчер виробництва 299 авіаремонтної бази 24 ПА.

У 1933 закінчив школу ФЗУ у м. Рославль Смоленської обл. 1934–1935: зварник на з-ді ім. Комінтерну, м. Дніпропетровськ.

13.09.1935 призваний до лав ЧА Дніпропетровським МВК за спецнабором ЦК ВЛКСМ.

У груд. 1937 закінчив 2-у Військ. авіашколу техніків, м. Вольськ Саратовської обл., РФ.

У роки ВВВ служив на Далекосхід. фр. Учасник війни з Японією 9.08.1945–

3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 126 польова авіаремонтна бр., нач. ПАРМ-1.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

10.12.1955 звільнений у запас. Працював майстром, слюсарем на ХТЗ.

ТЕРЕХОВ Микола Дмитрович, 1926, с. Макарівка Балаклійського р-ну Харківської обл. Майор, нач. штабу, заст. ком. 240 окр. ракетного д-ну 181 гв. ракетної бр. 5 гв. ТА, Білоруський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 7 класів у с. Слабунівка Балаклійського р-ну.

6.08.1943 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл.

14.08.1943–16.08.1943: 3-й Укр. фр., 333 сп 6 сд 46 А, рядовий. Під час боїв за смт Сахновщина Харківської обл. отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 281. Листоп. 1943–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 200 арм. зсп, 188 арм. зсп; 902 артп 353 сд, рядовий.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» ІІ ст., І ст.

У 1949 закінчив Одеське артучилище, у 1961 – Центральні артилерійські офіцерські курси за спеціальністю ком. батарей. У 1966 перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 19.08.1967 звільнений у запас. Із 1968 працював зав. Ізюмського міськвідділу комунального господарства. Із 1969: інструктор райспоживспілки, інспектор з кадрів пересувної механізованої колони № 3. Із 1979: нач. штабу ЦО міськвиконкому, м. Ізюм Харківської обл.

Помер 16.08.1998 у м. Ізюм.

ТЕРЕШИН Володимир Васильович, 1917, с. Ніколаєвка Іссинського р-ну Пензенської обл., РФ. Підполковник, нач. політвідділу Камчатського ОВК. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 10 класів Іссинської СШ. 1935–1938: радгосп «Моссукно» Іссинського р-ну Пензенської обл., заст. голови робіткому, зав. відділу кадрів, голова робіткому.

1.10.1938 призваний до лав ЧА Іссинським РВК Пензенської обл. 17.09.1939 закінчив полкову школу 87 сп 29 сд, Білоруський Особливий ВО.

Учасник походу у Захід. Україну та Захід. Білорусь у 1939, радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Із 1941: геологорозвідувальна партія Ленінградської «Нафторозвідки»; Іссинський р-н, агент із постачання.

16.11.1941 мобілізований до лав ЧА Іссинським РВК Пензенської обл. 16.11.1941–27.02.1943: Брянський фр., 18 сапбр 6 сап. А, пом. нач. політвідділу з комсомолу; 1387 сапб 18 сапбр 6 сап. А, політрук роти; 1373 сапб 18 окр. сапбр, заст. ком. роти з політчастини; 3 інж.-мінний б-н 6 інж.-мінної бр., заст. ком. роти з політчастини. 27.02.1943–4.07.1943: Центр. фр., 117 окр. інж.-мінний б-н 6 інж.-мінної бр., заст. ком. б-ну з політчастини. 4.07.1943–9.05.1945: Білорус.,1-й, 2-й, 3-й, 4-й Укр. фр., 115 окр. інж.-сапб 6 інж.-сапбр, заст. ком. б-ну з політчастини.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни І ст., Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За визволення Праги», «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», чеська медаль «За хоробрість перед ворогом». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бездоганну службу» І ст., ювілейні.

6.07.1956 закінчив Ленінградські двічі Червонопрапорні курси удосконалення політскладу Рад. А ім. Енгельса. 15.06.1964 звільнений у запас. Із 1966: соціальне структурно-технологічне бюро «Харківремтрест», ст. інспектор з кадрів. Із 1973: універмаг «Дитячий світ», нач. штабу ЦО; Харківська філія об'єднання «Укроргтехспортматеріали», ст. інспектор відділу кадрів.

Помер 10.02.1989 у м. Харків.

ТЕРЕШКО Іван Михайлович, 1922, м. Харків. Ст. лейтенант, технік 2 тб 77 тбр. Інвалід ВВВ.

Із 1938 до 1941 працював слюсарем на ХЕМЗі.

15.07.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Лип. 1941 – трав. 1942: курсант 1-го Харківського автобронетанкового училища. Трав. 1942 – верес. 1942: Воронез. фр., 162 тбр 40 А, ком. танка Т-34. Із січ. 1943: Далекосхід. фр., 2 Амурська тбр, ком. ремонт. взв. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 77 тбр, технік ПММ. У верес. 1942 був тяжко поранений на тер. Воронезької обл., ЕГ № 3137, м. Солікамськ Пермського краю.

Медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги».

12.12.1945 звільнений у запас. У 1960 закінчив ХПІ.

Помер 23.06.1975 у м. Харків.

ТИЛЮКІН Микола Іванович, 1915, с. Новоселівка Донецької обл. Майор, заст. з політчастини нач. 204 бронетанкової реммайстерні 11 гв. тд 1 гв. мех. А.

У 1936 закінчив 1 курс Артемівського індустріально-силікатного технікуму. 1933–1936: Горлівський коксо-бензольний з-д, Донецька обл., газівник.; з-д ім. Карла Маркса, ст. Пантелеймонівка, машиніст електромашини.

У листоп. 1936 призваний до лав ЧА.

У серп. 1937 закінчив полкову школу, окр. сапб 80 сд Харківського ВО. У квіт. 1939 закінчив курси політруків Харківського ВО. Квіт. 1939–22.11.1939: військ. техучилище Харківського ВО, політрук.

17.01.1940–27.04.1940: учасник радянсько-фінляндської війни.

1.06.1941 закінчив військ. політучилище ім. Фрунзе.

22.06.1941–15.09.1941: Півд.-Захід. фр., 100 тп 50 тд Харківського ВО, заст. ком. б-ну з політчастини. 15.09.1941–21.03.1942: Брянський фр., 2 тб 150 окр. тбр, військком роти. 28.12.1941 поранений у боях за м. Єлець Липецької обл. 8.07.1942 закінчив курси політскладу при Військ. академії моторизації та механізації ім. Сталіна, м. Ташкент. 8.07.1942–29.01.1943: Північ.-Захід. фр., 410 окр. тб 1 Уд. А, заст. ком. б-ну з політчастини. 29.01.1943–26.01.1944: Волховський фр., 33 гв. важкий тп, парторг полку. У січ. 1944 тяжко поранений у боях за м. Мга Ленінградської обл. 26.01.1944–2.06.1944 перебував у ЕГ № 428. 2.06.1944–9.05.1945: Ленінград., 1-й Білорус. фр., 220 тбр 5 Уд. А, заст. ком. б-ну з політчастини. 30.04.1945 легко поранений у боях за м. Берлін, Німеччина.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

10.11.1956 звільнений у запас. Із 1959: монтажно-заготівельний з-д, інспектор відділу кадрів. Підприємство «Харківенергоспецремонт», інженер відділу кадрів.

Помер 27.05.1994 у м. Харків.

ТИМОНЕНКОВ Федір Іванович, 1907, с. Старий Бор Ломоносовського р-ну Ленінградської обл., РФ. Полковник, нач. курсу радіотех. академії ім. Говорова.

1.10.1929 призваний до лав ЧА Петергофським (кол.) РВК Ленінградської обл.

У 1933 закінчив школу льотчиків-спостерігачів, м. Єйськ Краснодарського краю, у 1934 – КУКС ВМС, м. Ленінград, у 1939 – школу льотчиків, у 1939 – військ.-політ. академію ім. Леніна.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – жовт. 1941: 49 винищ. ап, комісар, заст. ком. ап. Берез. 1942 – лип. 1943: Карел. фр., 17 гв. штурм. ап, комісар, заст. ком. ае.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоного Прапора, Леніна.

У 1944 закінчив Харківське військ.-авіац. училище штабних командирів. 26.10.1955 звільнений у запас.

Помер 20.11.1958 у м. Харків.

ТИМОФЄЄВ Володимир Павлович, 1926, с. Нова Нелідовка Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Майор-інженер, військпредставник 299 військпредставництва Міністерства оборони.

У 1941 закінчив 7 класів СШ № 32 м. Харків.

У жовт. 1942 добровільно став до лав ЧА через Карабаський (кол.) РВК Челябінської обл.

Жовт. 1942 – лип. 1944: Воронез. фр., 270 сд, стрілець; Степ., 1-й Прибалт. фр., 810 артп 270 сд, розвідник; 1-й Прибалт. фр., 325 окр. винищ. протитанк. артд-н, радіотелеграфіст. Під час боїв був тричі поранений: у лип. 1943, листоп. 1943 та лип. 1944.

Медаль «За відвагу». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» І ст., ІІІ ст.

Верес. 1945 – лип. 1949: перебував у запасі. 1949–1965: служив у Харківському вищому авіац.-інж. училищі. У 1962 закінчив Український заочний політехнічний ін-т. Працював інженером у Харківському авіаінституті. У 1972 звільнений у запас.

Помер 4.12.1995 у м. Харків.

ТИМОФЄЄВ Олександр Федорович, 1921, с. Гапкін Костянтиновського р-ну Ростовської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. вогневого взв., 1883 зап. артп, Прибалтійський ВО.

У 1939 закінчив 10 класів СШ.

У груд. 1939 призваний до лав ЧА Маловисківським РВК Кіровоградської обл.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940. 17.02.1940 був поранений на Карельському перешийку.

Трав. 1940 – жовт. 1940: курсант, 139 зап. артп 1 корпусу ППО.

Черв. 1941 – черв. 1943: Москов. фр., 745 зап. артп 1 корпусу ППО, ком. відділення.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

31.03.1946 звільнений у запас. Із 1946: заст. голови колгоспу, с. Злинка Кіровоградської обл. У 1952 закінчив Харківський юридичний ін-т. 1952–1957: нарсуддя, Нарсуд 2-ї дільниці м. Єкатеринбург. Із 1957: нач. юридичного бюро на ХТЗ.

Помер 18.08.2002 у смт Пісочин Харківського р-ну Харківської обл.

ТИМОФЄЄВ Олексій Семенович, 1922, м. Рибінськ Ярославської обл., РФ. Лейтенант, ком. взв. окр. гв. сап. ескадрону. Інвалід ВВВ.

У черв. 1942 призваний до лав ЧА через Ленінградське Червонопрапорне військ.-інженерне училище.

Берез. 1943 – верес. 1943: Центр. фр., 49 окр. понтонно-мостовий б-н, ком. понтонного взв. Верес. 1943–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 15 окр. гв. сап. ескадрон 14 гв. кд, ком. кінно-сап. взв. Був поранений: у січ. 1945, ЕГ № 4113 м. Алмати, Казахстан, у берез. 1945, ЕГ № 5981 м. Харків.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.04.1956 звільнений у запас.

Помер 9.07.1994 у м. Харків.

ТИМОШЕНКО Володимир Якович, 1917, м. Харків, Велика Данилівка. Ст. лейтенант, нач. клубу полку. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 8 класів, у 1935 – школу ФЗН. 1935–1940: Харківський авіаційний з-д (з-д № 135), складальник.

У верес. 1940 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків. Верес. 1940 – лип. 1941: 107 прикордонний загін, курсант, заст. політрука роти, заст. політрука застави.

Лип. 1941 – жовт. 1941: Ленінград. фр., 941 сп 265 сд 8 А, політрук роти. 24.10.1941 у боях в р-ні м. Ленінград отримав поранення, перебував на лікуванні у лікарні ім. Свердлова, м. Ленінград. Жовт. 1941 – берез. 1942: Ленінград. фр., 638 сп 155 сд, політрук роти. Берез. 1942 – груд. 1942: на лікуванні через поранення, ЕГ № 951, 946, 318, м. Чита, РФ. Груд. 1942 – серп. 1945: 15 зап. сбр, комсорг полку, нач. клубу 46 зсп, м. Сталінград (нині м. Волгоград).

Медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У серп. 1945 звільнений у запас. У 1946 закінчив курси партробітників

у м. Харків. 1946–1960: цукровий комбінат ім. Леніна (смт Чапаєве Кегичівського р-ну Харківської обл.), комендант з-ду, зав. призаводського бурякопункту. Із 1960 працював комендантом, механіком у Харківському авіаційному ін-ті.

Помер.

ТИМОШЕНКО Любов Вікторівна, 1921, с. Любицьке Новомиколаївського р-ну Запорізької обл. Ст. лейтенант медслужби, фельдшер 160 арм. гарм. артбр 57 А. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчила Запорізький медтехнікум. Працювала фельдшером у Покровській лікарні Дніпропетровської обл.

У серп. 1941 мобілізована Покровським РВК Дніпропетровської обл.

Серп. 1941 – серп. 1944: Півд.-Захід. фр., 139 арм. зсп, фельдшер; 292 бронетанк. б-н 199 бронетанк. бр., фельдшер; Степ., 3-й Укр. фр., 149 арм. зсп, фельдшер; 3-й Укр. фр., 157 окр. штрафна рота 113 сд, фельдшер. У серп. 1944 під час боїв в р-ні м. Тирасполь, Молдова, була контужена. Груд. 1944 – трав. 1945: 1292 сп 113 сд, фельдшер.

Медалі: «За бойові заслуги», «За визволення Белграда», «За взяття Будапешта», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У черв. 1946 звільнена у запас. У 1955 закінчила Чернівецький медінститут. Працювала нач. лінійної амбулаторії ст. Талдан Амурської залізниці, терапевтом залізничної поліклініки ст. Куп'янськ-Вузловий, залізничної лікарні м. Лозова Харківської обл.

Померла 2005 в смт Панютине Лозівського р-ну Харківської обл.

ТИМЧЕНКО Дмитро Данилович, 1916, м. Харків. Капітан техслужби.

У 1932 закінчив 8 класів, ст. Основа. Працював на штампувальному з-ді ім. Фрунзе, наладчиком механічного цеху комбінату № 2.

2.10.1937 призваний до лав ЧА Прилуцьким МВК Чернігівської обл. Січ. 1938 – листоп. 1938: курсант ШМАС, курс фотолаборантів, м. Уссурійськ Приморського краю,. РФ. Лип. 1943 – лют. 1945: 14 окр. рота аерофотослужби 9 ПА, технік з фотообладнання. Учасник війни з Японією у складі 464 окр. коректув. розвід. ап, технік з фотообладнання.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Японією». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

1.11.1968 звільнений у запас. Із 1974 працював препаратором у Всесоюзному НДІ шахтного будівництва, нач. групи на Харківському турбінному з-ді.

Помер 16.02.1991 у м. Харків.

ТИМЧЕНКО Олексій Ілліч, 1916, смт Зідьки Зміївського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. вогневого взв. Інвалід ВВВ.

1937–1940: служба у лавах ЧА.

У жовт. 1941 вдруге призваний до лав ЧА Кіровським РВК м. Ростов-на-Дону.

Лют. 1942 – лют. 1945: Північ.-Кавказ. фр., Ростовський комуністичний полк (сп народного ополчення м. Ростов-на-Дону), ком. взв. 76-мм бат.; 268 арм. сп, ком. взв; 1-й Прибалт. фр., 151 артбр 51 А, ком. взв. Під час боїв поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3148.

У січ. 1946 звільнений у запас. Працював у сільгоспартілі ім. Жданова Зміївського р-ну, у колгоспі «3-й решающий» Зміївського р-ну.

Помер 19.04.1995 у м. Зміїв Харківської обл.

ТИНДА Василь Васильович, 1917, с. Червоний Лиман Барвінківського р-ну Харківської обл. Капітан, заст. ком. д-ну зі стройової частини.

У 1936 закінчив Ізюмський педтехнікум Харківської обл. Працював учителем у школі с. Лозовенька Балаклійського р-ну.

У груд. 1939 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл.

У лют. 1941 закінчив курси мол. політруків, м. Ленінград.

Черв. 1941 – лют. 1943: Карел. фр., 208 гауб. артп 52 сд, комісар бат.; 1237 артп 32 А, заст. ком. д-ну з політчастини. Лют. 1943 – лип. 1943: курси начальників штабів артдивізіонів при арт. академії ім. Дзержинського, м. Самарканд, Узбекистан, курсант. Лип. 1943 – берез. 1944: 3-й Білорус. фр., 133 артп 32 сд, заст. ком. д-ну зі стройової частини; 423 артп 158 сд, заст. ком. д-ну зі стройової частини. 5.03.1944 отримав поранення під час боїв в р-ні м. Вітебськ, Білорусь, перебував на лікуванні в ЕГ № 08652, м. Рославль Смоленської обл., РФ.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У лют. 1946 звільнений у запас. У 1954 закінчив Харківський педінститут ім. Сковороди. Працював учителем, директором Лизогубівської НСШ Балаклійського р-ну.

Помер 18.06.1995 у с. Лизогубівка Харківського р-ну Харківської обл.

ТИТАРЕНКО Василь Миколайович, 1924, м. Краснодар, РФ. Ст. лейтенант медслужби, ст. фельдшер 234 мінно-торпедної партії полігона 232 ВМФ. Інвалід ВВВ.

3.10.1942–1.11.1942: стройовий червонофлотець, р-н СН, гол. ВМБ. 1.11.1942–7.05.1943: учень-рульовий, КВФ, об'єднана школа. 7.05.1943–15.06.1944: рульовий, БТЗ ЧФ. 15.06.1944–5.03.1945: фельдшер, 16 д-н КМТЩ. 5.03.1945–21.08.1945: в.о. фельдшера, берегова база I БТЧФ.

29.11.1955 звільнений у запас. У 1962 закінчив Харківський медінститут.

Помер 5.02.2003 у м. Харків.

ТИТАРЕНКО Євген Денисович, 1923, м. Зміїв Харківської обл. Ст. лейтенант, нач. розвідки д-ну 616 окр. мінп 9 мк. Інвалід ВВВ.

30.03.1942 призваний до лав ЧА Воробйовським РВК Воронезької обл., РФ.

Берез. 1942 – листоп. 1942: курсант Пензенського мінометного училища. Берез. 1943 – верес. 1943: Захід. фр., 234 окр. мінп 3 тк, ком. взв. Верес. 1943 – лют. 1944: Білорус. фр., 114 гв. мінп 36 гв. мінбр, ком. взв. Лют. 1944 – лют. 1945: 1-й Укр. фр., 616 мінп 9 мк, нач. розвідки артд-ну. У лют. 1945 поранений, перебував на лікуванні в ЕГ м. Ченстохов, Польща.

30.09.1947 звільнений у запас. Із 1951: Зміївський змішторг, продавець магазину, зав. магазину. 1953–1956: Зміївська райлікарня, райспоживспілка, військ. база № 2883, комірник.

Помер 27.06.1990 у м. Зміїв Харківської обл.

ТИТЕНКО Георгій Охрімович, 1917, с. Стінка Чутівського р-ну Полтавської обл. Лейтенант, ком. бат, 62 зап. артп 26 зап. сд, Одеський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 9 класів Куп'янської СШ. Працював бухгалтером у Кислівському бурякорадгоспі, Куп'янський р-н.

13.03.1938 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

1941–1942: курсант 1-го Київського артучилища, м. Красноярськ, РФ.

Черв. 1942 – лип. 1942: Сталінград. фр., 247 окр. мінд-н 47 мінп, нач. розвідки. 25.06.1942 був тяжко поранений, ЕГ № 429, м. Красноярськ.

21.09.1944 звільнений у запас. Із 1944: Куп'янський змішторг, зав. магазину. Із 1965: колгосп «40 років Жовтня» Куп'янського р-ну Харківської обл., агроном.

Помер 14.06.1996 у сел. Ягідне Куп'янського р-ну Харківської обл.

ТИТОВ Ілля Петрович, 1920, с. Тагіно Глазуновського р-ну Орловської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. мін. роти 59 гв. мінп 18 гв. мінд Центральної групи військ, Київський ВО.

У 1936 закінчив 7 класів СШ, с. Будьонновка (кол.) Орловської обл.

30.10.1940 призваний до лав ЧА Сахновщинським РВК Харківської обл.

Із лип. 1941: Захід. фр., 923 сп 251 сд, пом. ком. взв. Груд. 1941 – черв. 1942: курсант Подольського військ.-піхотного

училища, Московський ВО. Берез. 1945–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 19 окр. сб при Управлінні Смерш, заст. ком. роти.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.04.1948 звільнений у запас. 1950–1951: с. Шилово Калманського р-ну Алтайського краю, РФ, голова сільради. 1953–1957: колгосп «Червоний прапор» Калманського р-ну, електрик. 1959–1963: радгосп ім. 20-річчя Жовтня Сахновщинського р-ну Харківської обл., робітник.

Помер 23.01.2006 у смт Старий Салтів Вовчанського р-ну Харківської обл.

ТИТОВА Олександра Олександрівна, 1920, м. Мала Вішера Новгородської обл., РФ. Військфельдшер, ст. операційна сестра. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчила Ярославський медтехнікум, м. Ярославль, РФ. Працювала патронажною сестрою у пологовому будинку, зав. аптеки при пологовому будинку, м. Ярославль.

У верес. 1941 призвана до лав ЧА Ленінським РВК м. Ярославль.

Верес. 1941 – лют. 1943: ЕГ № 3017, 3019, військфельдшер, ст. операційна сестра.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1947 звільнена у запас. Працювала ст. медсестрою у Харківській обласній лікарні № 1 спецпризначення, лікарем-ординатором у міській лікарні № 30.

Померла 21.09.1995 у м. Харків.

ТИЧИНА Леонід Михайлович, 1913, м. Чернігів. Капітан, нач. зв'язку сп.

1934–1939: викладач, директор СШ, інспектор шкіл Брацлавського (кол.) р-ну Вінницької обл. У 1938 закінчив курси педінституту, м. Бердичів Житомирської обл.

29.08.1941 мобілізований до лав ЧА Алексеєво-Лозовським (кол.) РВК Ростовської обл. 8.12.1941–7.03.1942: КУКС зв'язку при Сталінград. ВО, курсант. 12.05.1942–3.09.1942: Воронез. фр., 508 сп 46 сд, ком. взв. зв'язку. 3.09.1942 був поранений. 6.11.1942–20.08.1943: 959 сп 309 сд, ком. телефон. взв. 12.03.1943 і 12.08.1943 під час наступальних боїв на Воронез. фр. був поранений. 20.08.1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 959 сп 309 сд, ком. радіовзв. і нач. зв'язку сп.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.11.1945 звільнений у запас. 1946–1955: директор Марксівської семирічної школи Немирівського р-ну Вінницької обл. Із 29.08.1955: директор СШ № 109 м. Харків.

ТИЩЕНКО Іван Якович, 1918, с. Протопопівка Дергачівського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. шабельного взв. 42 гв. кп 10 гв. кд 4 гв. кк.

У 1938 закінчив робітфак при Харківському інж.-буд. ін-ті. Працював електромеханіком на з-ді № 75, на з-ді контрольно-вимірювальних приладів, м. Харків.

У березн. 1940 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Лип. 1941 – лют. 1942: Захід. фр., 72 окр. сапб, рядовий; 535 сп 18 сд, рядовий. Трав. 1942 – груд. 1942: курси мол. лейтенантів Брянського фр. Груд. 1942 – лют. 1943: Півд.-Захід. фр., 28 гв. кп 6 гв. кд 3 гв. кк, ком. шабельного взв. 24.02.1943 під час боїв в р-ні р. Міус був тяжко поранений. Лип. 1943 – трав. 1944: Червонопрапорне кав. училище ім. 1-ї кінної армії, курсант.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У черв. 1946 звільнений у запас. Працював електромеханіком на Харківському коксохімзаводі, на 8-й монтажній ділянці буд. контори «Ременергомонтаж», м. Харків.

Помер 17.08.2002 у м. Харків.

ТІМОХА Павло Макарович, 1920, с. Климівка Карлівського р-ну Полтавської

обл. Лейтенант, ад'ютант штабу б-ну тбр. Інвалід ВВВ.

Закінчив Харківський індустріальний технікум.

У 1940 призваний до лав ЧА. У 1943 закінчив Орловське танк. училище у м. Фрунзе (нині м. Бішкек), Киргизія.

Жовт. 1943 – січ. 1945: 1-й Укр. фр., 47 маршова рота 7 зсп, ком. танка; 1 гв. тбр, ком. танка, ад'ютант штабу б-ну. Під час боїв отримав два легких та два тяжких поранення.

Ордени Вітчизняної війни II ст. (два), медаль «За бойові заслуги».

У лип. 1945 звільнений у запас. Працював гол. бухгалтером у проектно-дослідному ін-ті «Укржелдорпроект».

Помер 25.04.2002 у м. Харків.

ТКАЧ Шая Шльомович, 1921, с. Ольгопіль Чечельницького р-ну Вінницької обл. Гв. ст. лейтенант. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив Одеську НСШ. Верес. 1935 – серп. 1938: 2 держ. взуттєва ф-ка, м. Одеса, електрик.

9.09.1938–15.09.1940: Орловське бронетанкове училище, м. Орел, курсант. 15.09.1940–25.06.1941: 33 тп 17 тд, Забайкал. ВО, ком. взв.

25.06.1941–31.07.1941: у складі Захід. фр. 31.07.1941–21.02.1943: Уральський ВО, м. Нижній Тагіл, навч. тп, ком. навч. взв. та ад'ютант б-ну; 26 окр. навч. тб, ад'ютант б-ну. 21.02.1943–14.07.1943: Півд. фр., 22 окр. гв. тп, ком. танка. 14.07.1943–21.08.1943: 15 навч. тп, Московський ВО, ком. навч. роти. 21.08.1943–30.12.1943: навч. полк офіцерського складу бронетанкових та механізованих військ, м. Москва.

29.01.1944 звільнений у запас через хворобу.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Із січ. 1944: з-д ім. Малишева, п/с № 61, м. Харків, нач. бюро хімікатів, з 1960 – заст. нач. відділу постачання, з берез. 1966 – нач. відділу. У 1962 закінчив УЗПІ, м. Харків.

ТКАЧЕНКО Борис Петрович, 1921, смт Хорошеве Харківського р-ну Харківської обл. Мол. технік-лейтенант, мол. радіотехнік Управління 8-го загону зміш. ад.

У 1939 закінчив 10 класів СШ, м. Харків, ст. Основа.

5.08.1939 призваний добровільно до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків. 1939–1940: курсант Московського військ. авіац.-технічного училища.

22.06.1941–27.06.1941: Північ.-Захід. фр., Управління 8-го загону зміш. ад, мол. радіотехнік. 27.06.1941 – квіт. 1945: перебував у полоні в Німеччині. У листоп. 1945 пройшов спецперевірку у 28 зсп 12 сд, Уральський ВО.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

27.11.1945 звільнений у запас. Із 1946: Харківський з-д «Трансзв'язок», токар. Із 1948: прядильно-ткацька ф-ка, механік. Із 1955: Харківське техучилище № 7, майстер виробничого навчання токарної справи.

Помер 18.09.2002 у смт Хорошеве Харківського р-ну Харківської обл.

ТКАЧЕНКО Іван Володимирович, 1920, м. Харків. Майор інтендант. служби, нач. 6-го фінвідділення, відділ гідрографічної служби Червонопрапорної Каспійської флотилії.

У 1935 закінчив 7 класів Харківської СШ № 6. Працював на з-ді № 183, м. Харків.

10.04.1939 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Учасник радянсько-фінляндської війни у лют. 1940 – берез. 1940.

22.06.1941–17.09.1941: есмінець «Стерегущий», моторист. 18.09.1941–10.06.1944: Ленінград. фр., 7 окр. бр. морської піхоти ЧБФ, 72 сд, штаб 16 УР, кресляр; 34 окр. кулемет. артб-н, старшина боєпостачання. 22.06.1944–15.12.1944: 1-й Військ.-морський госпіталь ЧБФ, шофер.

Медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.01.1960 звільнений у запас. Із 1965: Український державний проектний ін-т «Укрміськбудпроект», фінансист-еконо-

міст. Із 1967: обласне управління житлового господарства, інженер-економіст.

Помер 30.11.1990 у м. Харків.

ТКАЧЕНКО Микола Володимирович, 1912, м. Харків. Мол. лейтенант, технік полку. Інвалід ВВВ.

1927–1932: Харківська 5-а взуттєва ф-ка, електромонтер. 1932–1935: Всеросійське електрооб'єднання, виконроб. 1935–1936: Український НДІ механізації, м. Харків, енергетик. 1936–1938: Харківський трест № 39 НКО, пом. виконроба. 1938–1939: будівництво з-ду шампанських вин, інженер-архітектор.

12.08.1939 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

30.09.1941 – січ. 1944: Ленінград. фр., 123 тп 133 тбр, рем. рота 12 окр. навч. тп, електромеханік. Січ. 1944 – трав. 1944: Київське танкове училище, м. Кунгур Пермського краю, курсант. Трав. 1944 – верес. 1945: Ленінград. фр., 12 окр. навч. тп, танковий технік.

Медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

24.09.1945 звільнений у запас. Із 13.02.1946: дорпроект Північно-Донецької залізниці, артіль «Проектмонтажпромкооп», інженер-архітектор. Харківський облвідділ народної освіти, інженер.

Помер 1.05.2003.

ТКАЧЕНКО Микола Миколайович, 1924, м. Харків. Полковник, нач. штабу – заст. нач. ракетних військ і артилерії 14 гв. А. Інвалід ВВВ.

У 1942 закінчив 10 класів 14-ї Харківської артспецшколи, м. Актюбінськ (нині м. Актобе), Казахстан. У 1943 закінчив 1-е Ленінградське Червонопрапорне артучилище, прискорений курс, м. Енгельс Саратовської обл., РФ. 15.03.1943–24.01.1945: 2-й Прибалт., Калінінський, 2-й Укр. фр., 232 вптап, ком. взв. 21.02.1945–11.05.1945: 2-й, 3-й Укр. фр., 76 гв. вптап 2 гв. вптабр, ком. батареї. 10.09.1943 був поранений у боях за с. Журавлі Валківського р-ну Харківської обл.

Ордени: Червоної Зірки, Олександра Невського, Вітчизняної війни II ст. (два), медалі: «За відвагу», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

У 1961 закінчив Військ. арт. академію. 9.08.1976 звільнений у запас.

Помер 18.05.2003.

ТКАЧОВ Василь Антонович, 1915, с. Хотімля Вовчанського р-ну Харківської обл. Капітан, нач. пожежної команди б-ну аеродромно-тех. обслуговування ап 76 ПА, Ленінградський ВО.

У 1928 закінчив 6 класів. 1928–1930: райспоживспілка с. Хотімля, продавець. 1930–1936: з-д ХМТЗ, слюсар-механік.

20.10.1936 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

15.12.1936–10.09.1937: курси мол. ком. складу пожежної охорони, Харківський ВО, курсант. 15.02.1941–25.06.1941: окружні курси нач. пожежних команд Київського ВО при 304 складі автобронетанкових військ, курсант.

25.06.1941–1.09.1945: Півд.-Захід., Сталінград., Півд., 4-й Укр. фр., військ. склад № 640 8 ПА, нач. пожежної охорони.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

26.06.1950–30.06.1953: служив на тер. Німеччини у складі Групи радянських окупаційних військ, нач. пожежної охорони. 18.09.1957 звільнений у запас. Із 20.12.1957: служба руху трамвайно-тролейбусного управління, інспектор відділу кадрів, ст. інспектор.

Помер 1.02.1995 у м. Харків.

ТКАЧУК Тимофій Гурійович, 1912, с. Кузьмина Гребля Христинівського р-ну Черкаської обл. Лейтенант, ком. буд. взв. 497 окр. буд. б-ну. Інвалід ВВВ.

Серп. 1933 – листоп. 1936: МТС Варненського р-ну Челябінської обл.

12.11.1936 призваний до лав ЧА Варненським РВК Челябінської обл. Листоп. 1936 – трав. 1937: 255 окр. сп, Уральський ВО.

23.06.1939–15.09.1939: учасник боїв на р. Халхін-Гол у складі 259 сп на посаді пом. ком. взв.

29.01.1940 мобілізований до лав ЧА Варненським РВК Челябінської обл.

5.09.1941–28.09.1941: Ленінград. фр., 326 сп, пом. ком. кулемет. роти. 15.08.1944–17.01.1945: 3-й Білорус. фр., 138 гв. сп 48 гв. сд 28 А. Тричі поранений.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

12.05.1949 звільнений у запас. АТП № 20336, м. Вовчанськ Харківської обл., нач. пасажирської колони.

Помер 23.09.2000 у м. Вовчанськ Харківської обл.

ТОВЕРГОС Надія Бенедиктівна, 1910, м. Харків. Капітан медслужби.

У 1957 закінчила 10 класів Харківської СШ, згодом – Харківський мединститут. Квіт. 1942 – жовт. 1942: Бійська міська поліклініка, лікар.

25.10.1942 призвана до лав ЧА Бійським МВК Алтайського краю.

25.10.1942–1.12.1945: Сталінград., Півд., 4-й Укр., Далекосхід. фр., ЕГ № 408, лікар.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

31.05.1946 звільнена у запас. Січ. 1947 – верес. 1947: Центр. ін-т удосконалення лікарів, м. Москва, слухач. Берез. 1948 – берез. 1962: вендиспансер поліклініки з-ду № 75, лікар. Із берез. 1962: 26 клінічна лікарня, м. Харків, дерматолог.

Померла 1.11.2005 у м. Харків.

ТОКАРЕВ Олексій Матвійович, 1916, м. Черемхово Іркутської обл., РФ. Майор техслужби, начальник тех. експлуатаційної частини 172 винищ. ап, заст. ст. інженера.

24.08.1936 призваний за спецнабором ЦК ВЛКСМ Черемховським МВК Іркутської обл. 1936–1939: Іркутське військ. авіатехучилище.

30.11.1939–13.03.1940: учасник радянсько-фінляндської війни у складі 49 винищ. ап, технік.

22.06.1941–9.05.1945: Північ.-Захід., Півд.-Захід., Захід., 2-й Білорус. фр., у складі 49 винищ. ап 309 винищ. ад 1 ПА, 4 ПА, механік авіац., ст. технік ескадрильї.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медалі «За бойові заслуги», китайська «Радянсько-китайська дружба».

18.09.1957 звільнений у запас. ХЗТО, контролер ВТК.

Помер 25.10.1998.

ТОКАРЕВА Надія Кирилівна, 1920, м. Яготин Київської обл. Гв. лейтенант медслужби, ст. фельдшер, 61 резервний полк офіцерського складу.

У 1935 закінчила 7 класів СШ, м. Яготин, у 1939 – Харківську фельдшерську школу.

У 1941 мобілізована до лав ЧА Московським РВК м. Харків. Лип. 1941 – груд. 1942: Північ.-Захід. фр., інфекційний госпіталь № 4365, ст. медсестра. Груд. 1942 – січ. 1945: 2-й Прибалт. фр., 81 окр. б-н зв'язку 12 гв. ск 34 А; б-н зв'язку 8 гв. сд, ст. фельдшер. Була поранена у 1942, контужена в 1944 на тер. Латвії.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

17.05.1946 звільнена у запас. Із черв. 1946 працювала ст. медсестрою у Дитбудинку № 1, операційною медсестрою у лікарні № 11, м. Харків.

Померла 1.04.2005 у м. Харків.

ТОКМАКОВ Микола Григорович, 1920, с. Ягідне Сараєвського р-ну Рязанської обл.,

РФ. Ст. лейтенант, ком. взв. 43 гв. сп 16 гв. сд 4 гв. А, Прибалтійський ВО.

У 1936 закінчив 6 класів. Працював у колгоспі, Рязанська обл., слюсарем тресту блочного будівництва, м. Москва.

18.05.1940 призваний до лав ЧА Москворецьким РВК м. Москва.

1940–1941: курсант полкової школи 122 сд, м. Кандалакша Мурманської обл.

Лип. 1941 – лип. 1944: Карел. фр., 596 сп 122 сд, ком. відділення. Лип. 1944–1945: курсант курсів мол. лейтенантів Карел. фр. Учасник війни з Японією. 9.08.1945–3.09.1945: 1056 сп 264 сд, ком. кулеметного взв.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

18.07.1953 звільнений у запас. Із 1955: облавтотрест, колона № 2; вантажний автопарк № 2; автоколона № 2226; 13 міська лікарня, шофер.

Помер 1.10.1996 у м. Харків.

ТОЛОКОННИКОВ Іван Васильович, 1918, м. Ряжськ Рязанської обл., РФ. Інвалід ВВВ.

Призваний до лав ЧА Рязьким РВК Рязанської обл.

Учасник ВВВ: 45 сп 35 окр. бр. 5 А, рядовий, стрілець. Брав участь у боях за міста Умань, Чернігів, Київ. 5.10.1941 потрапив у полон. У 1942 здійснив втечу. Після перевірки продовжив службу. Під час боїв отримав тяжке поранення. Війну закінчив у Німеччині.

Медаль «За відвагу».

Із 1947 проживав у м. Харків. Працював столяром у Харківському дослідно-конструкторському бюро автоматики.

Помер у трав. 1984.

ТОЛСТЕЛЬ Віктор Григорович, 1924, Чишминський р-н, Башкирія, РФ. Майор юстиції, член військ. трибуналу Харківського гарнізону. Інвалід ВВВ.

Квіт. 1940 – серп. 1941: паперова ф-ка, м. Добруш Гомельської обл., Білорусь, накатник. Серп. 1941 – серп. 1942: колгосп «Красный передовик», Чишминський р-н, Башкирія, колгоспник.

18.08.1942 призваний до лав ЧА Чишминським РВК, Башкирія. Серп. 1942 – трав. 1943: Уфімське піхотне училище, Південноуральський ВО. Трав. 1943 – черв. 1943: Півд.-Захід. фр., у резерві відділу кадрів. Черв. 1943–30.10.1943: Півд.-Захід. фр., 55 гв. сп 20 гв. сд, ком. взв. Поранений 15.09.1943 в р-ні смт Краснопавлівка Лозівського р-ну Харківської обл. і 30.10.1943 в р-ні м. Дніпродзержинськ Дніпропетровської обл. Листоп. 1943 – берез. 1944: ЕГ № 4101, м. Ташкент, Узбекистан, на лікуванні через поранення.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» I–III ст.

15.01.1975 звільнений у запас. IРЕ АН УРСР, ст. юрисконсульт.

Помер 14.07.1998.

ТОЛСТОВ Павло Васильович, 1917, с. Бакури Катеринівського р-ну Саратовської обл., РФ. Майор, викладач Харківського військ. авіаучилища зв'язку ВПС 69 ПА, Київський ВО.

У 1937 закінчив Саратовський радіотехнікум. 1938–1939: Хабаровська радіостанція ім. Фрунзе, радіотехнік; радіостанція Ульцької радіоконтори зв'язку, нач. радіостанції.

15.09.1939 призваний до лав ЧА Ульцьким РВК Хабаровського краю.

У серп. 1941 закінчив полкову школу, 12 автополк Далекосхід. фр. Учасник війни з Японією. 9.05.1945–3.09.1945: 252 авіатехсклад 9 ПА Далекосхід. фр., технік з приладів.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., ювілейні.

1947–1951: технік з електроспецобладнанння, пом. ком. з техчастини. 30.09.1952 закінчив КУОС при

Харківському військ. авіаучилищі зв'язку. Із 1952: Харківське військ. авіаучилище зв'язку 69 ПА, викладач циклу радіосвітлотехнічних засобів. 30.05.1961 звільнений у запас. Із 1962: п/с № 115, ст. технік, інженер-дослідник; Харківський з-д електроапаратури, інженер-дослідник, нач. відділу, інженер-технолог.

Помер 6.09.1994 у м Харків.

ТОЛСТУНОВ Яків Ізраїльович, 1917, м. Кіровоград. Ад'ютант ае 8 окр. навч.-тренув. зміш. ап. Інвалід ВВВ.

У 1941 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Груд. 1941 – верес. 1943: Північ.-Захід. фр., 674 легкобомбард. ап 6 ПА, нач. зв'язку ае, ад'ютант ае; 8 окр. навч.-тренув. ап, ад'ютант ком. полку; 649 окр. зміш. ап 53 А, нач. стройового відділу штабу полку. У верес. 1943 був поранений, ЕГ № 4100.

5.06.1950 звільнений у запас.

Помер 3.05.1997 у м. Харків.

ТОЛЧИНСЬКИЙ Яків Йосипович, 1913, смт Лисянка Черкаської обл. Ст. лейтенант, ком. взв. майстерень техроти 257 окр. залізн. б-ну зв'язку 29 залізн. бр.

У 1929 закінчив 7 класів Кременчуцької СШ, у 1933 – школу ФЗН при ХТЗ.

23.06.1941 мобілізований до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Черв. 1941–1942: Півд., Закавказ. фр., 11 окр. віднов. залізн. б-н 28 окр. залізн. бр., рядовий, телефоніст. Листоп. 1943 – лют. 1944: курсант курсів мол. лейтенантів при 8-му окр. зсп, м. Твер, РФ. Лют. 1944–9.05.1945: 4-й, 3-й Укр., 1-й Білорус. фр., 2 б-н відновлення залізничного зв'язку, ком. взв.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

2.12.1955 звільнений у запас. 1957–1973: електрик на Харківському велосипедному з-ді.

ТОНКОНОГ Олександр Іванович, 1924, м. Харків. Ст. сержант, ст. авіац. механік.

1939–1940: слюсар на ХТЗ. 1940–1941: бригадир ділянки на з-ді № 193, м. Харків.

9.03.1943 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

9.03.1943–16.08.1943: 2-й Укр. фр., 233 арм. зсп 3 ТА, стрілець; 2-й Укр. фр., 1292 сп 113 сд, стрілець. Верес. 1943 – січ. 1944: 2-й Укр. фр., 583 зеніт.-артп, гарматний номер. Лют. 1944 – січ. 1945: 1352 зеніт.-артп 26 зеніт. див. Січ. 1945 – берез. 1945: перебував під слідством НКО Смерш при 26 зеніт. див. у зв'язку з тим, що залишив на полі бою гармату. 2.03.1945–26.03.1945: 2-й Укр. фр., 194 окр. арм. штрафна рота 7 гв. А, стрілець. 26.03.1945 поранений та контужений, перебував на лікуванні в ЕГ. Із квіт. 1945: 190 арм. зсп.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» II ст., I ст.

По війні продовжував службу у 1888 (543) зеніт.-артп, Київський ВО, 986 бао Харківського вищого військ. авіаучилища льотчиків ВПС, 810 навч. ап Харківського вищого військ. авіаучилища льотчиків ім. Грицевця. У 1972 звільнений у запас. Чугуївський комбінат комунальних підприємств, Чугуївський район електричних мереж, шофер. Прож. у м. Чугуїв.

Помер.

ТОПОРКОВ Митрофан Андрійович, 1913, Н. Ольшанець Шебекинського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Мол. лейтенант, ком. робочої роти 1222 робочого б-ну. Інвалід ВВВ.

У 1935 призваний до лав ЧА Бєлгородським РВК. 1938–1941: перебував у запасі. Працював мулярем у КЕЧ Харківського гарнізону.

Серп. 1942 – трав. 1943: Одеське військ.-піхотне училище, м. Уральськ Західноказахстанської обл., Казахстан.

Трав. 1943 – верес. 1943: Півд. фр., 1166 сп 346 сд 51 А, ком. стр. взв. 6.09.1943 під час боїв за м. Донецьк тяжко поранений.

Верес. 1943 – листоп. 1943: на лікуванні через поранення, ЕГ № 2459, м. Тбілісі, Грузія.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

13.11.1946 звільнений у запас. 1947–1973: охоронець, пом. нач. караулу п/с № 231, м. Харків.

Помер 28.10.1998 у м. Харків.

ТОРОПЧИН Дмитро Іванович, 1924, с. Нижній Мамон Верхньомамонського р-ну Воронезької обл., РФ. Майор техслужби, заст. нач. Центрального складу інж. боєприпасів № 3046. Інвалід ВВВ.

У січ. 1942 призваний до лав ЧА Романовським РВК Ростовської обл.

Січ. 1943 – лип. 1943: Півд.-Захід. фр., 262 гв. сп 87 гв. сд, ком. відділення. 26.07.1943 під час боїв за м. Донецьк тяжко поранений, перебував на лікуванні в госпіталі № 2841, м. Горбатов Нижньогородської обл., РФ.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» ІІ ст., ювілейні.

Із серп. 1944 продовжував службу. У 1951 закінчив однорічні курси з підготовки лейтенантів при Вищій офіцерській інженерній школі. 1951–1975: Центральний склад інж. боєприпасів № 3046. У листоп. 1975 звільнений у запас. Працював інженером-технологом у в/ч № 29238, м. Харків.

Помер 27.12.1998 у м. Харків.

ТОРХОВ Петро Михайлович, 1915, с. Дешовки Козельського р-ну Калузької обл., РФ. Майор, заст. з політчастини ком. техроти 314 окр. монтажно-будівельної ділянки будуправління Київського ВО.

У 1930 закінчив 2 курси профтехшколи у м. Козельськ. Працював слюсарем на Березицькій розробці торфу Козельського р-ну.

У січ. 1937 призваний до лав ЧА.

У квіт. 1939 закінчив курси політруків при Політуправлінні Білоруського ВО.

Учасник походу у Західну Україну та Західну Білорусь у 1939.

Черв. 1941 – трав. 1943: Ленінград., Волхов. фр., 54 окр. б-н зв'язку 10 ск, політрук роти; Ленінград., Волхов. фр., окр. б-н зв'язку 6 стр. морської бр., політрук роти.

Орден Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

28.11.1955 звільнений у запас. Працював інженером у залізничній проектній конторі, м. Харків.

ТРАВІН Афанасій Якимович, 1918, сел. Ляхово Балахнінського р-ну Нижньогородської обл., РФ. Підполковник техслужби, нач. артозброєння 1037 артп 30 сд 17 ск, Туркестанський ВО.

У 1932 закінчив 7 класів, с. Велике Козино, у 1934 – школу ФЗН при з-ді № 92, у 1936 – 1 курс Горьковського (нині м. Нижній Новгород) технікуму зв'язку.

9.10.1936 добровільно вступив до лав ЧА через Свердловський РВК м. Горький.

У 1939 закінчив Тамбовське арттехнічне училище за спеціальністю арттехніка.

22.06.1941–20.09.1942: Півд. фр., штаб 12 А, пом. нач. відділу ремонту і евакуації Управління артпостачання, пом. нач. 3-го відділу Управління артпостачання. 1.10.1942 – листоп. 1943: Чорноморська група військ, штаб 18 А, пом. нач. 3-го відділу Управління артпостачання. 2.11.1943–12.02.1945: Північ.-Кавказ. фр., штаб фронту; окр. Приморська А, штаб армії, ст. пом. нач. 3-го відділу Управління артпостачання. 8.03.1945–9.05.1945: 2-й, 3-й Укр. фр., 63 гв. корпусна артбр 39 гв. ск, нач. артпостачання бр.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

29.12.1956 звільнений у запас. У 1957 працював учителем Люботинської СШ № 15. Із 1960: вчитель праці Куп'янської загальноосвітньої трудової технічної школи № 3.

Помер 29.05.1991 у смтКівшарівка Куп'янського р-ну Харківської обл.

ТРАПЕНОК Михайло Михайлович, 1921, с. Леоново Братського р-ну Іркутської обл., РФ. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив курси учителів початкових шкіл і вступив на заочне відділення Тулунського педучилища Іркутської обл. Через рік був призначений завучем початкової школи. 15.03.1941 призваний до лав ЧА.

У трав. 1941 направлений до Мінського військ.-політ. училища, яке закінчив у званні мол. лейтенанта. Направлений на Західний фр. політруком стр. роти 17 гв. сп 5 гв. сд. 18.12.1941 був поранений під Москвою. 8.03.1942 поранений вдруге. Трав. 1942 – трав. 1945: 21 сп 5 сд; 31 сп 10 сд, ком. сб; 2-й Прибалт., 1-й Білорус. фр., заст. ком. б-ну з політчастини, заст. ком. артд з політчастини.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1948–1959: РК КП Молдови, пропагандист, пом. секретаря, зав. відділу, інструктор. Із 1963: директор вечірньої СШ.

Помер 23.07.2009 у м. Харків.

ТРАЦ Микола Федорович, 1910, с. Михайло-Олександрівка Березівського р-ну Одеської обл. Майор, секретар бюро парторганізації 143 окр. зеніт. артд-ну Харківського корпусу ППО.

У 1928 закінчив 7 класів у с. Демидове. Працював секретарем сільради, с. Михайло-Олександрівка. У 1932 закінчив 3 курси сільгосптехнікуму у с. Заводівка, у 1941 – 4 курси Кіровоградського педінституту.

6.11.1932 призваний до лав ЧА Великокозаківським (кол.) РВК Одеської обл. Січ. 1933 – груд. 1933: курсант школи однорічників, 2280 окр. атб Приморської групи окр. Далекосхід. А.

18.09.1941 мобілізований до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

18.09.1941–3.09.1943: Півд.-Західний., Сталінград., Півд. фр., 75 окр. б-н хімзахисту, ком. взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

15.12.1955 звільнений у запас.

Помер 4.03.1993 у м. Харків.

ТРЕТЯК Іван Михайлович, 1914, м. Харків, Жихар. Майор техслужби, викладач 12-ї військ. авіашколи механіків особ. Ленінградської армії ППО.

1933–1935: ХЕМЗ, слюсар.

14.09.1935 призваний до лав ЧА за спецнабором (призов комсомолу) Харківським МВК. 1935–1938: Ленінградське військ.-тех. авіаучилище техніків, курсант.

Лип. 1941 – лип. 1943: 34 винищ. ап Московського фр. ППО, ст. технік ае. Лип. 1943–9.05.1945: 16 винищ. ап 320 винищ. ад ППО, м. Москва, заст. ст. інженера ап із озброєння.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

21.03.1959 звільнений у запас. Із 1964: ХЕМЗ, інженер.

Помер 19.08.1994.

ТРЕТЯК Омелян Павлович, 1923, с. Велика Вовнянка Таращанського р-ну Київської обл. Лейтенант, ст. офіцер бат. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Таращанським РВК Київської обл.

Черв. 1941 – лют. 1942: Одеське артучилище ім. Фрунзе, курсант. Трав. 1942 – трав. 1945: Волхов., Ленінград. фр.,

430 гауб. артп бронетанк. військ РГК, ком. вогневого взв.; 1-й, 3-й Прибалт., 1-й, 2-й Білорус. фр., 121 гауб. артбр, ком. взв. управління бат.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За взяття Кенігсберга», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У берез. 1947 звільнений у запас. У 1953 закінчив Харківський політехнічний ін-т. Працював інструктором промислово-транспортного відділу обкому КПУ, директором дослідного з-ду УкрНДІ вогнетривів, м. Харків.

Помер 31.05.2002 у м. Харків.

ТРИНЬОВ Микола Іванович, 1922, смт Білий Колодязь Вовчанського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. бат. ПТР. Інвалід ВВВ.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Сталінським (нині Жовтневим) РВК Запорізької обл.

1941–1942: курсант 2-го Ростовського артучилища ПТО, м. Волгоград, РФ. Лют. 1942 – верес. 1942: Волхов. фр., 6 окр. протитанк. д-н 225 сд 52 А, ком. бат. ПТР. Верес. 1942 – груд. 1942: перебував на лікуванні через поранення в ЕГ м. Глазов, Удмуртія, РФ.

У лют. 1943 звільнений у запас. Працював у ВОХР з-ду «Серп і Молот», м. Харків.

Помер.

ТРИНЬОВ Федір Якович, 1915, м. Вовчанськ Харківської обл. Майор адмінслужби, ст. офіцер, військ.-медичний відділ тилу Прибалтійського ВО.

У 1931 закінчив 7 класів у м. Вовчанськ.

6.10.1938 призваний до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

Трав. 1939 – верес. 1939: учасник боїв на р. Халхін-Гол. Учасник війни з Японією у складі Управління 25 евакопункту 17 А на посаді нач. лазневого дезінфекційного загону.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

16.02.1960 звільнений у запас. Із 1965: зав. Вовчанського міськкомгоспу. Із 1973: нач. комбінату комунальних підприємств.

Помер 7.06.1994 у м. Вовчанськ Харківської обл.

ТРИСТАН Ігор Порфирійович, 1922, м. Харків. Капітан, викладач 189 військ. авіашколи механіків. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів.

1.09.1940 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

У лип. 1941 закінчив Серпуховську об'єднану школу пілотів та авіамеханіків. Лип. 1941 – лют. 1942: Центр. фр., 245 штурм. ап, авіамеханік. Лют. 1942 – трав. 1945: Півд., 1-й Укр. фр., 637 штурм. ап, авіамеханік.

Медалі: «За бойові заслуги», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., ювілейні.

3.06.1955 закінчив інженерний ф-т Харківського вищого військ. авіаінженерного училища за спеціальністю інженера-механіка. ПТУ № 11, викладач.

Помер 1.10.2004.

ТРІШИН Микола Федорович, 1926, с. Красний Клин Дмитрієвського р-ну Курської обл., РФ. Ст. технік-лейтенант, заст. ком. 757 окр. радіолокаційної роти з техчастини.

У 1941 закінчив 7 класів Погодинської школи Дмитрієвського р-ну Курської обл.

23.04.1943 призваний до лав ЧА Дмитрієвським РВК Курської обл.

Черв. 1943 – груд. 1943: Півд.-Західн. фр., 1869 зеніт. артп 3 окр. зеніт. артбр ППО. Груд. 1943 – січ. 1944: 250 зеніт. артп ППО, ком. далекомірного відділення. Січ. 1944–

9.05.1945: 1871 зеніт. артп ППО 9 зеніт. артбр, ком. далекомірного відділення.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

20.01.1966 звільнений у запас. 1970–1974: Харківська дитяча міська лікарня № 2, шофер.

Помер 5.12.1997 у м. Чугуїв Харківської обл.

ТРОФИМОВ Василь Іванович, 1909, с. Малі Вески Олександрівського р-ну Владимирської обл., РФ. Лейтенант, авіатехнік.

1925–1931: працював на ткацькій ф-ці у м. Струніно Олександрівського р-ну Владимирської обл. 1931–1933: курсант Тамбовської авіашколи ЦПФ. 1933–1941: бортмеханік 14 авіазагону ЦПФ, м. Харків.

У черв. 1941 мобілізований з 14 авіазагону ЦПФ. 21.09.1941–9.05.1945: Півд.-Захід., Сталінград., 4-й Укр. фр., 87 гв. окр. ап 8 ПА, авіатехнік.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги» (дві), «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: орден Червоного Прапора.

У черв. 1946 звільнений у запас. 1947–1954: 23 загін ЦПФ, м. Харків, інженер. Із 1954: лінійні ремонтні майстерні 87 авіазагону, нач. зміни.

Помер 7.03.1985 у м. Харків.

ТРОХИМЕЦЬ Василь Павлович, 1916, с. Новоолександрівка Харківської обл. Лейтенант, ст. ад'ютант. Інвалід ВВВ.

У груд. 1939 призваний до лав ЧА РВК Харківської обл.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940. Лют. 1940 – верес. 1940: Ленінград. фр., військ. відновлювально-мостовий б-н на Карельському перешийку, ст. писар при штабі б-ну.

Черв. 1941 – жовт. 1942: Карел. фр., штаб 14 А, м. Мурманськ, зав. діловодства. У жовт. 1942 закінчив курси мол. лейтенантів при штабі Карел. фр. Листоп. 1942 – квіт. 1944: Карел., Північ.-Захід., 2-й Прибалт. фр., 247 сп 37 сд, ст. ад'ютант сб. Квіт. 1944 – листоп. 1944: госпіталь № 3017, м. Ярославль, на лікуванні. Груд. 1944 – трав. 1945: госпіталь № 5982, м. Харків, на лікуванні.

21.04.1950 звільнений у запас. Із 1950: Харківський обком профспілок працівників початкових та середніх шкіл, інструктор.

Помер 17.09.1998 у м. Харків.

ТРОШИН Сергій Миколайович, 1913, с. Редькіно (кол.) Баклановської с/р Орловського р-ну Орловської обл., РФ. Підполковник, ст. пом. нач. відділення перевезень.

У 1932 закінчив повний курс Орловської школи будівельного учнівства, у 1935 – повний курс Орловського експлуатац. технікуму НКШС, м. Орел.

15.10.1936 призваний до лав ЧА Орловським МВК і направлений у полкову школу 6 артп 6 сд, курсант, пом. ком. взв. розвідки полкової школи. 15.12.1938 звільнений у запас.

12.05.1941 призваний із запасу в кадри і призначений військ. диспетчером Управління військ. коменданта залізн. ділянки і ст. Орел; Управління військ. коменд. ст. Верхов'є, 13 А, диспетчер; станція постачання № 220, 3 А, Брянський фр., військ. диспетчер. Управління військ. коменданта, станція постачання № 220, 3 А, 1-й Білорус., 2-й Прибалт. фр., пом. військ. коменданта.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

24.11.1947 закінчив КУОС при військ.-транспортній академії ім. Кагановича. 2.07.1965 звільнений у запас. Працював ст. обліковцем у Червонозаводському РВК, інспектором відділу кадрів на промкомбінаті військторгу № 831.

Помер 5.12.1982 у м. Харків.

ТРОШКІН Сергій Іванович, 1914, с. Шляхове Коломацького р-ну Харківської обл. Капітан, ком. роти підвозу ПММ 40 окр. атб 27 мд 21 ск 38 А, Прикарпатський ВО.

У 1933 закінчив 7 класів НСШ с. Олексіївка. Із 1934 працював слюсарем у Валківській школі автомеханіків.

1.04.1936 призваний до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл. 1936–1937: курсант полкової школи, 3 полк зв'язку Харківського ВО.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941 мобілізований до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл.

22.06.1941–16.02.1944: Захід. фр., 471 окр. телеграф. буд. б-н, водій; 857 окр. б-н зв'язку 60 сд, пом. ком. взв., сержант. 16.02.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 27 опрос, 29 опрос. 28.02.1942 поранений поблизу м. Болхов Орловської обл., РФ, ЕГ у м. Тамбов.

Медалі: «За оборону Москви», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

29.12.1955 звільнений у запас. 1963–1974: шліфувальник, майстер цеху на Валківській меблевій ф-ці, згодом на меблевій ф-ці у смт Старий Мерчик.

Помер 1.07.1994 у м. Валки Харківської обл.

ТРУБЕЦЬКОЙ Арон Володимирович, 1906, м. Херсон. Капітан адмінслужби, нач. адмін.-господарчого відділення Томського ОВК.

У 1934 закінчив планово-економічний ін-т Держплану УРСР, м. Харків. 1940–1941: директор заготконтори Львівського міськхарчоторгу.

9.07.1941 мобілізований до лав ЧА Київським МВК.

Лип. 1941 – трав. 1945: Півд., Закавказ. фр., окр. Приморська А, 3-й Білорус., 2-й Білорус. фр., 34 окр. б-н хімзахисту, скарбник, нач. фінчастини б-ну.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польська «Медаль Перемоги і Свободи». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

3.09.1955 звільнений у запас. Працював нач. планового відділу, заст. нач. управління виробничо-тех. комплектування № 86, м. Харків.

ТРУБНИКОВ Андрій Дмитрович, 1921, ст-ця Виселки Виселковського р-ну Краснодарського краю, РФ. Майор, нач. артозброєння 158 важкого тп 17 важкої тд.

У 1939 закінчив 9 класів.

У верес. 1939 призваний до лав ЧА Виселковським РВК Краснодарського краю. У черв. 1941 закінчив Тамбовське арт. збройно-технічне училище.

Черв. 1941 – трав. 1945: Північ.-Захід. фр., 28 мсп, мол. збройовий технік; Ленінград. фр., 381 гауб. артп 8 А, арттехнік д-ну; 6 артп ПТО РГК, арттехнік д-ну; 211 артремонтна майстерня 67 А, нач. відділення сортування та дефектації; 193 окр. мінп 67 А, арттехнік д-ну; 128 окр. винищ. протитанк. д-н 86 сд 116 ск 67 А, нач. артозброєння. 13.04.1943 під час боїв за м. Ленінград був поранений.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, проходив службу у Київському, Далекосхідному, Прикарпатському ВО, у віддаленій місцевості на Курильських островах. У жовт. 1960 звільнений у запас. Працював інструктором, нач. навч. цеху 2-го Харківського військ. авіац.-тех. училища, нач. 2-го відділу Харківської парфумерної бази.

Помер 31.05.1991 у м. Харків.

ТРУНІН Костянтин Олександрович, 1904, м. Саратов, РФ. Майор, нач. штабу бао.

10.11.1926 призваний до лав ЧА Саратовським МВК. 1.10.1931 вдруге призваний Саратовським МВК.

24.12.1936–22.07.1937: КУКС інж. військ, м. Хабаровськ, слухач.

Учасник війни з мілітаристською Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 54 раб 9 ПА, пом. нач. штабу.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

14.12.1954 звільнений у запас. Управління начальника робіт № 443 тресту № 88, товарознавець.

Помер 1.03.1995 у м. Харків.

ТУЛІНОВ Володимир Якович, 1916, м. Харків. Майор, викладач групи авіазв'язку Харківського військ. авіаучилища зв'язку ВПС 69 ПА.

У 1932 закінчив 7 класів, у 1934 – Харківський технікум зв'язку.

20.10.1937 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

18.12.1941 мобілізований Орджонікідзевським РВК м. Уфа, Башкирія.

16.04.1942–22.07.1943: Захід., Сталінград. фр., 724 окр. б-н зв'язку 298 сд, ком. штаб. взв. 20.08.1943–9.05.1945: 2-й, 3-й Укр. фр., 112 окр. гв. рота зв'язку 80 гв. сд, ком. штаб. взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Відня», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

31.08.1960 звільнений у запас. Із 1969: ХПІ, ст. технік, ст. механік, ст. інженер.

Помер 7.02.1994 у м. Харків.

ТУПКАЛО Петро Микитович, 1912, с. Слюсарі Решетилівського р-ну Полтавської обл. Мол. політрук, нач. інтендант. постачання 47 окр. винищ. д-ну 337 сд. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 6 класів, с. Слюсарі.

25.06.1941 призваний до лав ЧА Орджонікідзевським РВК м. Харків.

Серп. 1941 – груд. 1942: Півд.-Захід. фр., 817 артп 293 сд 41 А, заст. політрука бат. Трав. 1943 – лип. 1943: Степ. фр., 397 артп 147 сд 27 А, заст. ком. батареї з політчастини. 2.12.1942 був тяжко поранений, на лікуванні в ЕГ, м. Куса Челябінської обл., РФ.

Ордени: Вітчизняної війни І ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.07.1946 звільнений у запас. Із 1946: зав. їдальні ХТЗ. Із 1958: директор їдальні у Орджонікідзевському тресті їдалень, м. Харків.

Помер 14.10.1996 у м. Харків.

ТУРОВ Микола Кузьмич, 1918, м. Куп'янськ Харківської обл. Лейтенант, інструктор РВК. Інвалід ВВВ.

Працював вагранником ливарного цеху.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

Черв. 1942 – листоп. 1942: Воронез. фр., 748 сп 206 сд 40 А, ком. кулемет. роти.

15.05.1946 звільнений у запас. Листоп. 1952 – січ. 1953: Куп'янський Будинок культури, директор. Лют. 1953 – жовт. 1956: Харківський «Головвторчормет», уповноважений. Серп. 1956 – трав. 1958: Куп'янська райспоживспілка, товарознавець. 1.03.1962–12.11.1963: управління «Втормет», уповноважений зі збору металобрухту.

Помер 11.04.2002 у м. Куп'янськ Харківської обл.

ТУРУТОВ Дмитро Васильович, 1908, с. Хохлово (кол.) Ардатовського р-ну Нижньогородської обл., РФ. Підполковник, ст. інструктор з пропаганди і військово-масової роботи Васильківського гарнізонного Будинку офіцерів.

У 1920 закінчив 4 класи сільської школи. Із 1928 працював землекопом, м. Павлово Нижньогородської обл. 1933–1935: студент педагогічного робітфаку. 1935–1939: студент Луганського педінституту.

25.11.1941 призваний добровільно до лав ЧА через політуправління Сталінград. фр.

25.11.1941–15.03.1942: 25 окр. зеніт. артд-н Сталінградського р-ну ППО, військком д-ну. 15.03.1942–24.11.1943: 1083 зеніт.-артп Сталінград. корпусного р-ну ППО, парторг полку. 24.12.1943–19.11.1944: Схід., Півд. фр. ППО, 1083 зеніт. артп Сталінград. корпусного р-ну ППО, ст. інструктор з оргпартроботи політвідділу. 19.11.1944–25.10.1945: Півд.-Захід. фр. ППО, 87 див. ППО, агітатор політвідділу.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

23.09.1955 звільнений у запас. Із 1966: міський відділ «Союздрук», нач. відділу; Управління «Облводоканал», м. Харків, інспектор з кадрів.

Помер 8.10.1999 у м. Харків.

ТЮПА Борис Терентійович, 1910, с. Петрівка Красноградського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. роти ПТР 3 гв. мсп 1 гв. мсд. Інвалід ВВВ.

У 1922 закінчив 4 класи Петрівської початкової школи. Працював у колгоспі «Серп і Молот» Красноградського р-ну. 1931–1934: строкова служба у лавах ЧА. 1934–1941: п/с № 115, Красноградський р-н, пом. ком. загону з пожежної і технічної частини.

20.12.1941 мобілізований до лав ЧА Орським РВК Оренбурзької обл.

2.10.1942–28.11.1942: Центр. фр., 3 гв. мсп 1 гв. мсд, ком. взв. роти ПТР. 28.11.1942 під час боїв за м. Ржев Тверської обл. отримав поранення. Листоп. 1942 – жовт. 1943: ЕГ № 1028, 3113, на лікуванні через поранення.

У жовт. 1943 звільнений у запас. Працював у сільгоспартілі «Серп і Молот», Петрівська сільрада Красноградського р-ну.

Помер 3.02.1986 у с. Петрівка Красноградського р-ну Харківської обл.

ТЯЖКОРОБ Петро Порфирійович, 1914, с. Кульбаки Глушковського р-ну Курської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. батареї. Інвалід ВВВ.

Із 1936: нач. пасажир. поїзда, м. Владивосток.

15.11.1936 призваний до лав ЧА Рухловським (Сковородинським) РВК Амурської обл. Листоп. 1936–1946: служба в лавах ЧА. 24.11.1936–5.10.1937: курсант полкової школи, 75 кп 37 кд.

Черв. 1944 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 173 гв. артп 81 гв. сд, ком. вогневого взв., ком. бат. Тяжко поранений 22.02.1945 у р-ні м. Будапешт, Угорщина, легко – 11.04.1945 поблизу м. Братислава, Словаччина.

Ордени Червоної Зірки (два), медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.03.1946 звільнений у запас. 1949–1955: 2-е Основ'янське відділення Південної залізниці, гол. кондуктор. 1955–1967: кондукторський резерв ст. Харків-Пасажирський Південної залізниці, нарядник.

Помер 12.12.2002 у м. Харків.

У

УДАЛОВ Костянтин Іванович, 1923, м. Ростов-на-Дону, РФ. Лейтенант, комендант штабу 1 гв. ск. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 8 класів СШ, у 1940 – курс Ростовського художнього училища.

18.10.1941 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Ростов-на-Дону.

Жовт. 1941 – верес. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 8 окр. гв. сбр, ком. відділ. Січ. 1944 – берез. 1944: 1-й Укр. фр., 117 гв. сбр, ком. взв. Був тричі поранений: 30.10.1942, ЕГ № 2132 м. Сочі Краснодарського краю; 12.01.1943, ЕГ № 3377 м. Ленінакан, Вірменія; 1.04.1944, ЕГ № 5403 м. Комсомольськ.

Медалі: «За відвагу», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.08.1946 звільнений у запас. 1946–1951: Харківський котельно-радіаторний з-д, нормувальник. 1951–1972: з-д «Серп і Молот», м. Харків, нач. цеху, ст. інженер.

Помер 21.06.1999 у м. Харків.

УДАЛЬЦОВ Іван Іванович, 1923, смт Загрязьке Муромського р-ну Владимирської обл., РФ. Капітан, ком. роти зв'язку. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів Муромської СШ № 12.

1.01.1943 призваний до лав ЧА Муромським МВК Владимирської обл.

Квіт. 1943 – трав. 1945: Захід., Ленінград., 3-й Білорус., 1-й Укр. фр., 409 окр. б-н зв'язку 21 А, ком. каб.-шест. взв.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

16.01.1955 звільнений у запас. Із жовт. 1955: Харківський фізико-технічний ін-т АН УРСР, п/с № 301, технік-лаборант.

Помер 14.04.1995 у м. Харків.

УДОВИК Дмитро Григорович, 1912, м. Дергачі Харківської обл. Технік-лейтенант, ком. стр. взв. 4 окр. сб 37 сд. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив Харківський залізничний технікум.

1.05.1942 мобілізований до лав ЧА Тверським МВК.

Трав. 1942 – черв. 1942: Рязанське піхотне училище, курсант. Черв. 1942 – серп. 1942: 4 окр. гв. б-н 37 гв. сд 6 А, ком. стр. взв. 21.08.1942–28.05.1943: ЕГ № 4095, м. Прокоп'євськ Кемеровської обл., на лікуванні через поранення.

25.05.1943 звільнений у запас через хворобу. Жовтневий райхарчоторг, м. Харків, механік холодильного обладнання.

Помер 13.05.1998 у м. Дергачі Харківської обл.

УДОВИЧЕНКО Григорій Іванович, 1914, с. Куп'єваха Богодухівського р-ну Харківської обл. Капітан, нач. складу ПММ 71 тп 33 гв. мех. див. окр. мех. А.

У 1929 закінчив 7 класів Куп'єваської НСШ Богодухівського р-ну.

30.10.1936 призваний до лав ЧА Харківським МВК. 1936–1937: курсант, 4 легка тбр, м. Київ.

Черв. 1941 – трав. 1942: Півд. фр., 11 тд, ком. взв. регулювальників. Черв. 1942–9.05.1945: Захід., Півд.-Захід., Центр., 1-й Білорус. фр., 813 окр. автотрансп. рота, ком. взв. 9.12.1942 під час боїв отримав легке поранення.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

28.02.1956 звільнений у запас. 1965–1974: ДП «Харківський з-д електроапаратури», завгосп.

УЖИК Олексій Васильович, 1910, смт Печеніги Чугуївського р-ну Харківської обл. Капітан, нач. зв'язку, пом. нач. штабу 154 окр. змішаного ап 48 ПА Одеського ВО.

У 1930 закінчив 7 класів Печенізької НСШ, у 1931 – курси перекваліфікації токарів по металу, м. Харків. 1931–1932: механіко-складальний цех ХТЗ, токар.

21.05.1932 призваний до лав ЧА Харківським МВК. У жовт. 1932 закінчив полкову школу при 8 полку зв'язку, м. Новочеркаськ Ростовської обл., Північно-Кавказький ВО.

28.06.1941–15.08.1941: 9 (пізніше перейменований у 103) бап 43 змішаної абр, Харківський ВО, ст. радіотехнік. 12.09.1941 – трав. 1942: Північ.-Захід., Півд. фр., 504 штурм. ап, 81 дальньобомбард. ап 50 ад дд, нач. зв'язку ае.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

10.12.1955 звільнений у запас. Із 1956: Харківський турбінний з-д, інженер, ст. інженер, інженер-конструктор.

Помер 24.11.1994 у м. Харків.

УЛИБИШЕВ Іван Петрович, 1921, м. Харків. Ст. лейтенант медслужби, ст. фельдшер 283 гв. важк. тп.

Січ. 1942 – січ. 1943: Півд.-Захід. фр., 1414 сапб 7 сап. А, військфельдшер;

1131 сп 337 сд, ст. військфельдшер. Під час боїв двічі поранений: у лип. 1942 та січ. 1943.

У жовт. 1943 закінчив курси удосконалення медскладу у містах Воронеж. Продовжував службу у м. Балаклія, Харків, Чугуїв. Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині.

У груд. 1955 звільнений у запас. Працював фельдшером Харківської міської станції швидкої допомоги.

Помер.

УЛЬШИН Семен Дмитрович, 1918, м. Ростов-на-Дону Ростовської обл., РФ. Майор, заст. ком. 465 окр. бао з політчастини.

У 1934 закінчив 8 класів СШ № 13 м. Ростов-на-Дону, у 1936 – школу ФЗУ. Працював слюсарем-інструментальником на з-ді «Ростсільмаш».

У січ. 1940 призваний до лав ЧА .

Черв. 1941 – груд. 1942: Півд.-Захід. фр., 397 бао, заст. політрука роти. Груд. 1942 – трав. 1943: 32 ШМАС, курсант. Трав. 1943 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 995 штурм. ап, комсорг полку; 3-й Укр. фр., 306 штурм. ад, ст. лейтенант, пом. нач. політвідділу по роботі серед комсомольців.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжував службу. У 1950 екстерном закінчив Ризьке військ.-політ. училище. У трав. 1958 звільнений у запас. Працював у в/ч № 11891.

Помер 17.12.1992 у м. Харків.

УРУСОВ Михайло Васильович, 1918, с. Архангельське Воронезької обл., РФ. Ст. лейтенант, комбат. Інвалід ВВВ.

Груд. 1936 – квіт. 1937: райвиконком Архангельського (кол.) р-ну Воронезької обл., зав. райархіву.

12.12.1938 призваний до лав ЧА Краснопресненським РВК м. Москва. До листоп. 1939: курсант полкової школи 181 артп РГК. Листоп. 1939–1942: 181 артп, ком. гармати, пом. ком. взв. Берез. 1942 – жовт. 1942: артучилище, Далекосхід. фр., курсант.

1.11.1942–28.12.1942: Дон. фр., 35 гв. сд, ком. вогневого взв. 28.12.1942 отримав легке поранення. Трав. 1943 – трав. 1945: Центр. фр., 75 гв. див., 74 окр. протитанк. д-н, комбат (до серп. 1943); 1-й Білорус. фр., 887 артп 324 сд, ком. вогневого взв., нач. розвідки д-ну, комбат.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав чотири подяки від Верховного Головнокомандувача.

17.07.1946 звільнений із кадрів ЗС у запас. Із 1948: Харківський воєнпроект, технік-кресляр, топограф.

Помер у трав. 1994.

УСАТЕНКО Павло Степанович, 1915, с. Івашки Золочівського р-ну Харківської обл. Майор, заст. командира з політчастини, 63 окр. д-н радіосвітлозабезпечення 601 винищ. ад ВПС.

У 1934 закінчив робітфак при Харківському інж.-трансп. ін-ті.

15.08.1934 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

1934–1937: курсант 5-ї Військ. авіатехнічної школи, м. Ленінград.

Лип. 1938 – серп. 1938: учасник боїв в р-ні оз. Хасан.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 411 корект.-розвід. ап 10 ПА, заст. ст. інженера полку з озброєння.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

29.11.1955 звільнений у запас. Із 1960: з-д «Поршень», м. Харків, ст. диспетчер.

Помер 1.12.1994 у м. Харків.

УСИСКІН Ізраїль Аронович, 1922, м. Демидов Смоленської обл., РФ. Майор,

викладач Харківського вищого військ. авіаучилища льотчиків ВПС, 69 ПА.

У 1940 закінчив 10 класів СШ № 2, м. Бєжиця (нині м. Брянськ), РФ.

У жовт. 1940 призваний до лав ЧА Бежицьким (кол.) МВК.

Черв. 1941 – берез. 1945: 864 зеніт. артп Московського фр. ППО, ком. відділення; 56 зеніт. артд. Північ. фр. ППО, в.о. нач. клубу; 1761 зеніт. артп 56 зеніт. артд Північ.-Захід. фр. ППО, ком. відділення.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

Берез. 1945 – листоп. 1946: Військ.-політ. училище ім. Фрунзе, м. Москва, курсант. Верес. 1950 – лип. 1954: Вищий військ.-педагогічний ін-т ім. Калініна, слухач. Проходив службу у Московському, Далекосхідному, Київському ВО. У верес. 1966 звільнений у запас. Працював у Харківському вищому військ. авіаучилищі льотчиків ім. Грицевця, в УЗПІ ім. Соколова, м. Харків.

Помер 23.05.1994 у м. Харків.

УСТИМЕНКО Василь Васильович, 1915, с. Новохарківське Ольховатського р-ну Воронезької обл., РФ. Майор, заст. з політчастини ком. б-ну 26 медсанбату 6 гв. мех. див. 4 гв. мех. А.

У 1931 закінчив 7 класів НСШ. Черв. 1931 – трав. 1936: Ольховатська МТС Воронезької обл., тракторист, бригадир тракторної бригади. У 1939 закінчив однорічне військ.-політ. училище в м. Чита, у 1944 – шестимісячні курси перепідготовки політскладу, м. Іркутськ, Забайкал. ВО.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 66 окр. тб 14 мех. див. 6 гв. ТА, секретар партбюро полку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Японією».

30.10.1956 звільнений у запас. Із 1961: експедитор у райспоживспілці, комірник у транспортній конторі, м. Коростень Житомирської обл.

Помер 12.07.1999 у м. Харків.

УСТИМЕНКО Марія Микитівна, 1921, м. Вовчанськ Харківської обл. Мол. лейтенант медслужби, ст. медсестра ЕГ № 3637 Харківського ВО.

У 1936 закінчила 7 класів СШ, м. Вовчанськ Харківської обл.

3.03.1940 призвана до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

13.07.1943 мобілізована до лав ЧА Волоконовським РВК Бєлгородської обл.

Верес. 1943 – берез. 1944: 3-й Укр. фр., 47 гв. сп 15 гв. сд, фельдшер.

У жовт. 1944 звільнена у запас. Із 1950: патронажна сестра Вовчанського тубдиспансеру. У 1951 закінчила курси клінічних лаборантів, м. Харків. Із 1951: Вовчанський тубдиспансер, лаборант.

Померла 10.05.2002 у м. Харків.

УСТИМЧУК Євгенія Артемівна, 1918, м. Одеса. Мол. лейтенант. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчила 10 класів СШ № 15 м. Харків, у 1938 – Батайську авіаційну школу пілотів, Ростовська обл.

15.01.1942 добровільно призвана до лав ЧА.

15.01.1942–15.02.1944: Захід. фр., у складі 1 окр. ап ЦПФ, мол. лейтенант, пілот, ком.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

8.07.1946 звільнена у запас. Харківський аеропорт, диспетчер.

УТКІН Олександр Семенович, 1922, смт Високий Харківського р-ну Харківської обл. Майор, заст. ком. 13 гв. сп 3 гв. сд.

У 1939 закінчив 9 класів СШ, смт Високий.

У верес. 1939 через Харківський МВК добровільно вступив до Харківського кавалерійського прикордонного училища НКВС, у якому навчався до черв. 1941.

Лип. 1941 – трав. 1945: Захід. фр., 920 сп 247 сд, ком. мін. взв.; Північ.-Захід. фр., 201 сп 84 сд, ком. взв. кінної розвідки; 2-й Прибалт. фр., 46 окр. сбр 11 А, заст. ком. сб, ком. стр. роти; 1336 сп

319 сд, заст. ком. сб; 1280 сп 391 сд, ад'ютант ст. б-ну; 18 гв. сп 9 гв. сд, ком. сб. Під час боїв двічі поранений: 28.10.1941 в р-ні м. Твер та 10.05.1943 в р-ні ст. Личково, Новгородська обл. У січ. 1945 закінчив КУОС.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

По війні проходив службу в Прибалтійському ВО, перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У верес. 1954 звільнений у запас. Працював заст. нач. Харківського міського управління громадського харчування, інженером Харківського управління проектно-монтажних робіт.

Помер 21.02.1980 у м. Харків.

УШАКОВ Іван Опанасович, 1920, сел. Аксьоново Рибновського р-ну Рязанської обл., РФ. Полковник.

У 1938 закінчив 2 курси Рязанського залізн. технікуму.

У 1938 добровільно став до лав ЧА. У 1940 закінчив Рязанське артучилище. Груд. 1940 – січ. 1946: служба на Далекому Сході, 428 гауб. артп Північ. групи військ, ком. вогневого взв., комбат, пом. нач. штабу полку. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Далекосхід. фр., 428 гауб. артп 101 сд, пом. нач. штабу полку.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

Проходив службу на Курильських островах, у Київському ВО, у складі арт. військ. У 1960 закінчив Військ. академію ім. Фрунзе, у 1961 – Вищі академічні арт. курси військ. арт. академії. У 1966 звільнений у запас. Працював ст. інженером Української філії НДІ технології машинобудування, економістом в установі ЮЖ 313/13; ЮЖ 313/18.

Помер 25.04.1985 у м. Харків.

УШАКОВ Павло Макарович, 1923, с. Журавлівка Белгородського р-ну Белгородської обл., РФ. Майор, комбат 99 гв. артп 19 гв. мд. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів 14-ї Харківської артспецшколи.

18.06.1941 добровільно призваний до Сумського артучилища.

18.06.1941–4.04.1942: Сумське артучилище ім. М. В. Фрунзе, м. Ачинськ Красноярського краю; Півд.-Захід. фр., прискорений курс, курсант.

20.06.1942–12.07.1942: Брянський фр., 7 окр. мсбр, ком. вогневого взв. 19.08.1942–23.09.1943: 1242 вптап 13 А, ком. вогневого взв. 11.11.1943–12.01.1945: 2-й Прибалт. фр., 318 гв. вптап 6 гв. окр. вптабр, комбат. 12.07.1944 у боях поблизу м. Задонськ Липецької обл. був поранений. 12.01.1945 у боях поблизу м. Салдус, Латвія, отримав тяжке поранення.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

13.12.1954 звільнений у запас.

Помер 4.09.2000.

Ф

ФАВОРОВ Юрій Леонідович, 1922, м. Харків. Лейтенант, ком. взв. управління 76-мм гармат. Інвалід ВВВ.

У 1940 після закінчення 10 класів вступив до Харківського ін-ту інженерів залізн. транспорту.

У 1940 призваний до лав ЧА.

Лип. 1941 – жовт. 1941: Півд.-Захід. фр., 31 тп, рядовий. Жовт. 1941 – квіт. 1942: курсант Могильовського піхотного училища. Верес. 1943 – лют. 1945: 3-й Укр. фр., 18 офіцерський полк резерву, 84 сп 6 сд 7 гв. А, ком. мін. взв., ком. взв. управління 76-мм гармат. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 84 сп 6 сд 53 А, ком. взв. управління 76-мм гармат. 22.03.1944 отримав поранення під час боїв в р-ні м. Охтирка Сумської обл.,

22.11.1944 – поблизу м. Первомайськ, 10.02.1945 – в р-ні м. Лученець, Чехія.

Ордени: Вітчизняної війни II ст. (два), Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

У листоп. 1946 звільнений у запас. У 1951 закінчив Харківський ін-т залізн. транспорту, продовжив навчання в аспірантурі. Працював доцентом кафедри теоретичної механіки Харківського ін-ту інженерів залізн. транспорту.

ФАДЄЄВ Валентин Іванович, 1915, м. Москва, РФ. Єфрейтор, музикант оркестру Харківського військ. авіаучилища штурманів. Інвалід ВВВ.

У 1925 закінчив 3 класи Харківської НСШ.

25.06.1940 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

Верес. 1943 – листоп. 1943: 2-й Білорус. фр., 107 гауб. артп, радіотелеграфіст. Під час боїв на тер. м. Орша Вітебської обл., Білорусь, був тяжко поранений.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

3.12.1955 звільнений у запас.

ФАЄНКО Володимир Іванович, 1923, м. Маріїнськ Кемеровської обл., РФ. Капітан, заст. з політчастини, комбат 85 зеніт. артп 96 зеніт. артд, Московський округ ППО.

У 1940 закінчив Новосибірську школу.

15.08.1941 добровільно призваний до лав ЧА Центральним РВК м. Новосибірськ.

15.08.1942–29.11.1942: Сталінград. фр., 41 окр. винищ. протитанк. д-н 40 гв. сд 5 Уд. А, гарматний номер. Двічі поранений у боях за м. Сталінград, перебував на лікуванні в ЕГ. 15.12.1942–10.01.1943: Сталінград. фр., гарм. номер. 1.04.1944 закінчив прискорений курс 1-го Ленінградського Червонопрап. артучилища, м. Енгельс Саратовської обл., РФ, за спеціальністю артилериста. 1.04.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 373 Чусовський артп 175 сд, ком. взв. 15.08.1944 тяжко поранений у боях на підступах до Варшави, ЕГ № 5143.

Ордени: Олександра Невського, Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 4 подяки від Верховного Головнокомандувача.

27.12.1955 звільнений у запас. Із 1956: Люботинська міськрада Харківської обл., нач. штабу ППО; Харківський з-д з ремонту дорожньої техніки, слюсар-електрозварник.

ФАЄРФАС Ліна Львівна, 1922, м. Харків. Лейтенант медслужби, ст. лаборант ЕГ № 3332.

У 1939 закінчила школу медлаборантів. Працювала препаратором лабораторії 1-ї міської лікарні м. Харків.

28.08.1941 призвана до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

12.09.1941–9.05.1945: Захід. фр., ЕГ № 3332, ст. медсестра, ст. лаборант. Учасниця війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: ЕГ №3332, ст. медсестра.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: медаль «Ветеран праці».

12.12.1945 звільнена у запас. 1946–1983: ін-т ім. Мєчникова, Харківська міськлікарня № 26, дитяча лікарня № 24, міська поліклініка № 11, райсес, лаборант. 1.09.1996 виїхала на ПМП до Ізраїлю.

ФАТЄЄВ Микола Васильович, 1916, м. Харків. Лейтенант, нач. розвідки д-ну 102 окр. артп. Інвалід ВВВ.

У 1937 призваний до лав ЧА Тбіліським МВК, Грузія. 1937–1939: курсант Тбіліського артучилища.

Черв. 1941 – груд. 1941: Захід. фр., 102 окр. артп, нач. розвідки д-ну. У груд. 1941 тяжко поранений, ЕГ у м. Москва, на лікуванні.

У лют. 1942 звільнений у запас. 1949–1955: Харківська артіль інвалідів «Харінторг», продавець.

Помер 17.02.1996 у м. Харків.

ФАТЬЯНОВ Володимир Йосипович, 1897, м. Харків. Підполковник, ст. викладач військ. кафедри ХАДІ.

У 1918 закінчив Чугуївську чоловічу гімназію. У серп. 1919 добровільно призваний до лав ЧА Чугуївським МВК. 1920–1923: Чугуївський, Зміївський повітові виконкоми Харківської губернії, член президії виконкомів. 1923–1933: Харківський механіко-машинобудівний ін-т, студент, аспірант, викладач.

Учасник Громадянської війни.

28.07.1941 мобілізований до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

28.07.1941 – лют. 1942: Півд. фр., 44 автобронетанкова (АБТ) майстерня, нач. відділу. Лют. 1942 – берез. 1943: Сталінград. фр., 44 АБТ майстерня, гол. інженер. Берез. 1943 – груд. 1944: Півд., 2-й Укр. фр., 50 авторемзавод, нач. авторемзаводу.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

19.11.1956 звільнений у запас. ХАДІ, ст. викладач, асистент.

Помер 8.02.1966 у м. Харків.

ФАУСТОВ Володимир Семенович, 1912, с. Рябінки Єлецького р-ну Липецької обл., РФ. Лейтенант, нач. 2-ї частини Ленінградського РВК Краснодарського краю. Інвалід ВВВ.

У 1927 закінчив 7 класів у с. Рябінки. Із 1930 працював у колгоспі с. Рябінки.

13.12.1934 призваний до лав ЧА Єлецьким РВК Липецької обл. 1939–1940: курсант 1-го Червонопрапорного Орджонікідзевського військ. училища.

Черв. 1941 – верес. 1941: Півд. фр., 177 сп 31 сд, ком. взв. 17.09.1941 отримав тяжке поранення, ЕГ № 1561 у м. Тбілісі, Грузія. Лют. 1942 – трав. 1942: слухач курсів «Выстрел», м. Тбілісі. Трав. 1942 – груд. 1942: Закавказ. фр., 1375 сп 414 Грузинська сд, ком. роти ПТР. 17.12.1942 вдруге тяжко поранений, ЕГ № 1628, м. Дербент, Дагестан.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

17.04.1946 звільнений у запас. Із 1946: райпромкомбінат, Краснодарський край, зав. виробництва. Із 1958: Харківський цегельний з-д «Комсомолець», муляр.

Помер 1.11.1994 у м. Харків.

ФЕДОРЕНКО Іван Іванович, 1923, с. Синичине Ізюмського р-ну Харківської обл. Капітан, заст. ком. ескадрильї, штурман, 448 винищ. ап 277 винищ. ад 76 ПА Ленінградського ВО.

У 1938 закінчив 7 класів, с. Синичине, вступив до Ізюмського медучилища, де навчався до 1940.

У груд. 1940 призваний до лав ЧА через Луганську військ. авіашколу пілотів, яку закінчив у 1944.

Груд. 1944–9.05.1945: Ленінград. фр., 448 штурм. ап 281 штурм. Нарвської ад 13 ПА, льотчик.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

8.05.1958 звільнений у запас. Із 1960: Ізюмська школа ЦО, інструктор. Із 1971: Ізюмський змішторг, нач. відділу кадрів; Ізюмська райспоживспілка, голова райкому профспілки.

Помер 1.01.1998 у м. Ізюм Харківської обл.

ФЕДОРЕНКО Яків Єгорович, 1919, с. Калинове Куп'янського р-ну Харківської обл. Капітан, комбат 52 окр. винищ. протитанк. артд-ну 24 сд. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 7 класів Куп'янської НСШ Харківської обл. Берез. 1935 – берез. 1936: ст. Куп'янськ-Вузловий Північно-Донецької залізниці, учень ФЗУ. 1936–1937: м. Ізюм, школа електриків, учень.

20.09.1939 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

Черв. 1942 – трав. 1945: Калінінський, Сталінград., 1-й, 3-й, 4-й Укр. фр., 52 окр. винищ. протитанк. д-н 24 сд 18 А, ком. взв. і батареї.

Ордени: Вітчизняної війни I ст. (два), Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.05.1947 звільнений у запас. Із 1948: ст. Куп'янськ-Сортувальний, черговий по станції.

Помер 12.01.2001 у м. Харків.

ФЕДОРОВ Анатолій Васильович, 1921, с. Павловка Богородицького р-ну Тульської обл., РФ. Ст. технік-лейтенант, ст. інструктор практичного навчання класу авіаозброєння.

У 1938 закінчив 9 класів СШ, м. Макіївка Донецької обл.

10.08.1938 призваний до лав ЧА Макіївським РВК Донецької обл.

1938–1940: курсант 2-го Ленінградського військ. авіатехнічного училища.

18.08.1941–9.05.1945: Півд.-Захід., Сталінград., Центр., 1-й Білорус. фр., 174 гв. штурм ап, технік ае з озброєння.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

22.05.1961 звільнений у запас. Із 1964: Вовчанський навч.-тренувальний авіац. центр ДТСААФ, ст. технік, гол. механік, авіатехнік, авіамеханік.

Помер 3.01.1995 у м. Вовчанськ Харківської обл.

ФЕДОРОВ Андрій Дмитрович, 1923, с. Кочегарове (кол.) Мишкінського р-ну Курганської обл., РФ. Підполковник, ст. викладач військ. кафедри ХАІ.

У 1941 закінчив 10 класів СШ, с. Кірово Мишкінського р-ну.

16.07.1941 призваний до лав ЧА Мишкінським РВК Курганської обл.

Лип. 1941 – груд. 1941: курсант 18-ї військ. авіашколи пілотів, м. Троїцьк. 20.07.1943–20.05.1944: 3-й Укр. фр., 21 гв. ап 7 ад дд, механік з авіаозброєння.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бездоганну службу» I ст., «За бойові заслуги».

У 1946 закінчив 2-е Ленінградське Червонопрапорне військ. авіатехучилище. 1975–1981: Харківська СШ № 100, військкерівник; магазин-салон «Прилади», інженер. 1981: ХАІ, нач. ЦО.

Помер 12.10.1984 у м. Харків.

ФЕДОРОВ Борис Васильович, 1918, м. Городок Хмельницької обл. Лейтенант, ком. взв., 58 арм. зеніт.-артп 1 гв. А. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 9 класів СШ у м. Городок.

У черв. 1939 призваний до лав ЧА Городоцьким РВК Хмельницької обл. на строкову службу.

11.06.1940 мобілізований до лав ЧА Городоцьким РВК Хмельницької обл.

Черв. 1941 – лип. 1942: Півд.-Захід. фр., 23 окр. зеніт. артд 15 ск, ком. гармати. Лип. 1942–1945: Сталінград., Дон., 1-й, 4-й Укр. фр., 58 арм. зеніт.-артп, ком. взв. 21.01.1945 був тяжко поранений у боях за м. Прешов, Чехословаччина.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: орден «Знак Пошани».

2.06.1945 звільнений у запас. Із лип. 1945: інструктор оргвідділу райкому КП(б)У Хмельницької обл. Із квіт. 1954: Рогатинський р-н Івано-Франківської обл., голова колгоспу.

Помер 12.03.2002 у м. Харків.

ФЕДОРОВ Євген Федорович, 1922, м. Харків. Підполковник, комбат, 77 гв. мех. полк 24 гв. мех. див. Півд. групи військ.

У 1940 закінчив 10 класів Харківської СШ. У 1940 добровільно вступив до 3-го Ленінградського артучилища.

Серп. 1941 – жовт. 1941: Брянський фр., 843 артп, ком. топообчисл. взв. Груд. 1941 – берез. 1943: перебував на окупованій території м. Харків. У берез. 1943 вдруге призваний до лав ЧА Валуйським РВК Бєлгородської обл., РФ. Берез. 1943 – трав. 1945: Півд.-Захід., 3-й Укр. фр., 1172 вптап, ком. вогневого взв., комбат. Був поранений 18.08.1943 на р. Міус Ростовської обл.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

25.04.1947 звільнений у запас. 1947–1948: Харківська автомотошкола, курсант, згодом інструктор спортвідділу. Із 1948: будівельна контора облуправління місцевими торгами, м. Харків, шофер, слюсар з ремонту автомашин. Із 1955: ХАДІ, асистент; Харківський автотехнікум, директор.

Помер 28.01.2011 у м. Харків.

ФЕДОРОВ Костянтин Миколайович, 1923, смт Золочів Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. танка 51 окр. тп. Інвалід ВВВ.

У 1942 призваний до лав ЧА Воронезьким МВК. Воював на Північ.-Кавказ. фр. 23.08.1943 був поранений.

Орден Вітчизняної війни II ст.

15.07.1944 звільнений у запас. Працював каменярем на Золочівській ділянці виконавця робіт.

ФЕДОРЧЕНКО Гордій Прокопович, 1907, с. Арзгір Арзгірського р-ну Ставропольського краю, РФ. Підполковник, нач. 1-ї частини – заст. військкома 1-го Красноармійського РВК м. Дніпропетровськ. Інвалід ВВВ.

У 1922 закінчив 8 класів НСШ, с. Арзгір. Із 1924 працював секретарем нарсуду Арзгірського р-ну. Із 1927: голова райкому спілки радянських торгслужбовців Ставропольського краю.

10.10.1930 призваний до лав ЧА Будьонівським РВК Ставропольського краю.

15.09.1942 мобілізований до лав ЧА Шаумяновським РВК м. Баку, Азербайджан. Верес. 1942 – груд. 1942: слухач курсів політскладу запасу Закавказ. фр., м. Тбілісі, Грузія.

31.12.1942–17.01.1943: Закавказ. фр., 976 сп 236 сд, заст. ком. роти з політчастини. 12.05.1943–5.10.1943: Північ.-Кавказ. фр., 26 опрос і відділ кадрів, у резерві. 17.01.1943 поранений поблизу м. Туапсе під час наступу, ЕГ № 1419, м. Тбілісі.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

4.04.1960 звільнений у запас. Із 1962: Красноармійський РВК м. Дніпропетровськ, ст. пом. нач. частини. Із 1970: ф-ка «Дніпрогалантерея», ст. інспектор з кадрів.

Помер 17.05.1982 у м. Дніпропетровськ.

ФЕДОСЄЄНКО Іван Антонович, 1916, с. Кургановка (кол.) Красногорського р-ну Брянської обл., РФ. Майор, заст. нач. штабу з оперативно-розвідувальної частини, 417 винищ. ап 123 винищ. ад 71 винищ. ак 24 ПА.

У 1928 закінчив початкову школу с. Кургановка, у 1931 – школу сільської молоді, у 1933 – 4 курси вечірнього робітфаку при ін-ті народної освіти, м. Луганськ.

Із 20.09.1934: курсант 2-ї військ. школи пілотів, м. Луганськ. 28.02.1943 закінчив Харківське військ. авіаучилище штабних командирів ВПС ЧА.

1.02.1943–10.03.1943: Північ.-Захід. фр., 202 бад 7 ак, ад'ютант ае. 13.03.1943–9.05.1945: Воронез., Степ., 2-й Укр., 1-й Укр. фр., Управління 1 бомбард. ад, пом. нач. оперативного розвідвідділу.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Берліна», «За визволення Праги». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

22.06.1956 звільнений у запас. Із 1956: Будинок культури зв'язку, завгосп; Харківська вузлова контора транспортно-експлуатаційних агентств, диспетчер.

Помер 5.01.1995 у м. Харків.

ФЕДЯНІН Олександр Григорович, 1925, с. Великий Самовець Грязинського р-ну Липецької обл., РФ. Полковник, заст. нач. кафедри академії.

У 1941 закінчив 8 класів у с. Великий Самовець. Трав. 1941 – лют. 1943: працював у колгоспі «Побережье», с. Великий Самовець.

17.02.1943 призваний до лав ЧА Грязинським РВК Липецької обл.

17.04.1944–1945: Карел., 2-й, 3-й Укр. фр., 304 гв. сп 100 гв. сд, ком. мін. обслуги 82-мм гармат, ком. мін. взв., ком. відділ. мінроти.

Ордени: Червоної Зірки, Слави III ст., медалі: "За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

24.06.1982 звільнений з дійсної військ. служби.

Помер 12.04.1995 у м. Харків.

ФЕЛОНЮК Іван Феодосійович, 1923, с. Ягнятин Ружинського р-ну Житомирської обл. Ст. лейтенант, ком. роти. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 9 класів, у 1941 – курси кіномеханіків, м. Київ. Січ. 1941 – лип. 1941: кіномеханік, м. Черкаси.

Верес. 1941 – жовт. 1941: Півд.-Захід. фр., Черкаське ополчення, червоноармієць. 16.11.1941–20.02.1942: Московське військ.-інж. училище, курсант. Квіт. 1943 – трав. 1945: Ленінград. фр., 1066 сп 281 сд, ком. кулемет. взв., ком. кулемет. роти. 20.07.1944–16.10.1944: на лікуванні в ЕГ № 2016. 20.02.1945–18.03.1945: на лікуванні через поранення в ЕГ № 2312.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

9.04.1946 звільнений у запас. Моторобудівний з-д «Серп і Молот», м. Харків, шліфувальник.

Помер 1.03.1996.

ФЕЛЬДМАН Борис Юдельович, 1911, Лугинський р-н Житомирської обл. Підполковник, нач. відділу військ. перевезень залізниці.

Працював у Коростенській райспоживспілці Житомирської обл. 1934–1941: студент, аспірант Харківського ін-ту залізн. транспорту ім. Кірова.

У лип. 1941 мобілізований до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Лип. 1941 – листоп. 1941: курси лейтенантів і військ. техніків 2 рангу при Військ.-транспортній академії ім. Кагановича. Листоп. 1941 – квіт. 1945: Північ.-Захід. фр., відділ. військ. сполучень 4 Уд. А, пом. військ. коменданта 72 станції розвантаження; Калінінський фр., відділ військ. сполучень 4 Уд. А, ком. військ. коменданта залізн. станції постачання № 92, військ. диспетчер 2-го, 1-го розряду, пом. нач. відділення перевезень; 1-й Прибалт. фр., Управління військ. сполучень, ст. пом. нач. відділу перевезень.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні викладав на військ. кафедрі Харківського ін-ту інженерів залізн. транспорту ім. Кірова, служив у Далекосхідному, Сибірському ВО. У груд. 1959 звільнений у запас. Працював керівником групи ін-ту «Укрдіпромаш», м. Харків.

Помер 19.09.1999 у м. Харків.

ФЕНЬКО Іван Тимофійович, 1920, с. Кротівщина Великобагачанського р-ну Полтавської обл. Капітан, пом. нач. штабу полку з обліку 719 сп 67 сд, Біломорський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 7 класів у с. Кротівщина. Працював рахівником, ст. бухгалте-

ром тресту громадського харчування, зав. райспоживспілки, м. Макіївка.

15.10.1941 призваний до лав ЧА Макіївським РВК Донецької обл.

Лют. 1942 – черв. 1942: курси мол. лейтенантів Сталінградського ВО, курсант.

Лип. 1942 – груд. 1942: Дон. фр., окр. кулемет. б-н 1 сд 1 гв. А, ком. кулемет. роти. Берез. 1943 – листоп. 1943: 2-й Укр. фр., 210 зсп 4 гв. А, ком. стр. роти. Січ. 1945 – квіт. 1945: 2-й Укр. фр., 57 окр. штрафна рота 53 А, ком. роти. Був тяжко поранений 18.12.1942 на Дон. фр., ЕГ № 1913, та 24.04.1945 у боях за м. Брно, Чехія.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1.04.1947 звільнений у запас. Із 1948: інспектор райфінвідділу, ст. інспектор інспекції держстрахування, смт Велика Багачка Полтавської обл.; інспектор держстрахування Харківського р-ну.

Помер 1.04.1995 у м. Харків.

ФЕСЕНКО Валентин Михайлович, 1913, м. Харків. Капітан, нач. центр. телефонної станції 104 окр. полку зв'язку. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив технікум зв'язку, м. Харків. 1935–1936: строкова служба у лавах ЧА, курсант батальйонної школи. У 1938 закінчив спецкурси при Московському ін-ті зв'язку. Працював нач. Полтавської міжміської телефонної станції.

У берез. 1941 призваний до лав ЧА Полтавським МВК.

Черв. 1941 – трав. 1945: Захід. фр., 296 окр. б-н зв'язку 132 сд, телеграфно-телефонний технік; Захід. фр., 783 окр. б-н зв'язку 331 сд, телеграфно-телефонний технік; Захід., 3-й Прибалт. фр., 104 окр. полк зв'язку, ст. технік, нач. центральної телефонної станції. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 1-й Далекосхід. фр., 104 окр. полк зв'язку, нач. центральної телефонної станції. У лип. 1941 тяжко поранений під час боїв в р-ні м. Чауси Могильовської обл., Білорусь.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

У трав. 1946 звільнений у запас. У 1949 закінчив курси керівних працівників Міністерства зв'язку. Працював нач. підсилювального пункту Міністерства зв'язку, м. Ряжськ Рязанської обл.

Помер 15.09.1994 у м. Харків.

ФЕСЕНКО-МОРОЗ Марія Опанасівна, 1926, смт Зачепилівка Зачепилівського р-ну Харківської обл. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчила 8 класів Зачепилівської СШ.

7.10.1941–19.09.1943: перебувала на окупованій території. Верес. 1943 – січ. 1944: колгосп ім. Дзержинського, обліковець сільгоспробіт.

У лют. 1944 добровільно пішла на фронт. Лют. 1944 – черв. 1945: 1-й Укр. фр., ОРКП № 47 НКШС, провідник, ст. кондуктор. Брала участь у Корсунь-Шевченківській, Проскурівсько-Чернівецькій, Львівсько-Сандомирській, Яссько-Кишинівській та Вісло-Одерській військових операціях. У груд. 1944 під час бомбардування тяжко поранена, перебувала на лікуванні у залізн. клінічній лікарні м. Львів.

Медалі: «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», Жукова, «Захиснику Вітчизни», «Учаснику бойових дій» та ін. Трудові нагороди: медалі «Ветеран праці», «За доблесну працю на ознаменування 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна».

Після війни: штаб колони, ст. Журавиця, Польща, технік-статистик. У квіт. 1948 була демобілізована. Із 1948: Зачепилівська районна бібліотека, бібліотекар, зав. бібліотеки; 16-а районна бібліотека, м. Харків, бібліотекар, зав. бібліотеки; завод «Електромашина», бібліотекар парткабінету; Республіканські профспілкові курси, зав. бібліотеки, відповідальний секретар Дзержинської районної організації товариства «Знання»; Харківський

будівельний технікум, викладач суспільствознавчих дисциплін; завод «Червоний Жовтень», зав. музейного архіву.

У 1951 заочно закінчила технікум культпросвітпрацівників, у 1957 – вечірній факультет Харківського бібліотечного ін-ту. У 1972 склала кандидатський мінімум з філософії та німецької мови.

Після виходу на пенсію у 1999 Марія Опанасівна продовжує брати активну участь у культурному та науковому житті Харківщини: член товариства охорони пам'яток історії та культури, клубу «Краєзнавець», учасниця щорічної міжнародної науково-практичної конференції «Слобожанські читання», автор наукових публікацій та книги «Моя родословная. Жизнь как она есть» (2011).

ФІАЛКОВ Бенціон Михайлович, 1919, м. Харків. Майор медслужби, лікар вузла зв'язку, нач. медпункту, 96 вузол зв'язку 9 див. ППО.

Закінчив 10 класів Харківської СШ, у 1941 – 1-й Харківський медінститут.

1.04.1943 призваний до лав ЧА Новоросійським РВК Актюбінської обл.

Квіт. 1943 – лип. 1943: слухач курсів удосконалення і перепідготовки медскладу кадрів і запасу. 27.07.1943–21.01.1944: Воронез., Степ. фр., 282 сп 92 сд, мол. лікар. 21.01.1944–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 276 гв. сп 92 гв. сд, ком. санроти; 101 окр. медсанбат, 597 б-н 92 гв. сд, ком. приймально-сортувального взв.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» І ст., ІІ ст., «За бойові заслуги».

1.12.1971 звільнений у запас. Із 1974: лікарня № 13, міська лікарня швидкої медичної допомоги, м. Харків, лікар.

1.04.2004 виїхав до Німеччини на ПМП.

ФІЛІПОВ Костянтин Олександрович, 1918, с. Колтубанка Бузулуцького р-ну Оренбурзької обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. кулеметної роти курсантів, окружні курси мол. лейтенантів Сибірського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 7 класів НСШ у с. Колтубанка.

20.09.1939 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Оренбург. 1939–1941: курсант Ташкентського військ.-піхотного училища.

Із лип. 1941: Захід. фр., 106/2 мотомех. полк Самаркандської сд, ком. кулеметного взв. 4.08.1941 у боях за м. Єльня Смоленської обл., РФ, тяжко поранений та контужений.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.11.1945 звільнений у запас. Із 1946: Ізюмський маслозавод, директор. Із 1954: Ізюмський РК КПУ, зав. громадського відділу. Із 1959: Ізюмська нафтобаза, директор.

Помер 22.12.2002 у м. Ізюм Харківської обл.

ФІЛОНЕНКО Павло Михайлович, 1923, м. Харків. Лейтенант, ком. роти. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 7 класів Харківської школи № 41. Лют. 1941 – трав. 1941: школа ФЗН з-ду «Червоний Жовтень», м. Харків, учень. Трав. 1941 – лип. 1941: з-д ім. Молотова, м. Харків, слюсар.

16.07.1942 призваний до лав ЧА Кагановицьким РВК м. Перм по мобілізації.

10.03.1943–14.09.1943: 3-й Укр. фр., 96 сп 213 сд, рядовий. 20.12.1943–19.01.1945: 3-й Укр. фр., курси мол. лейтенантів, курсант; окр. сб 20 гв. сд 37 А, ком. стр. взв. 30.08.1943 легко поранений, 1.01.1945 отримав тяжке поранення у м. Капошвар (Угорщина), ЕГ № 1956 та ЕГ № 5976, м. Харків.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні продовжував службу у лавах ЧА. 24.04.1946 звільнений у запас. Із лип. 1946: Харківський з-д малих агрегатних верстатів, конструктор.

Помер 15.09.1995 у м. Харків.

ФІЛЬ Григорій Ананійович, 1922, с. Закутнівка Первомайського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, льотчик 713 окр. трансп. ап 6 ПА. Інвалід ВВВ.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

Лип. 1941 – трав. 1942: Харківське військ. авіатехучилище, м. Душанбе, Таджикистан. Трав. 1942 – лип. 1943: Актюбінська школа пілотів, м. Актобе, Казахстан. Лип. 1943 – верес. 1944: 14 військ. авіашкола пілотів нічних бомбардувальників, м. Чебоксари, Чувашія.

Лип. 1944 – листоп. 1944: 1-й Білорус. фр., 713 окр. трансп. ап 6 ПА, льотчик.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польська «Заслуженим на полі Слави».

У жовт. 1945 звільнений у запас. У 1948 закінчив Харківський гідрометеорологічний технікум. Працював інженером-синоптиком у Харківському аеропорту, регулювальником на Харківському приладобудівному з-ді ім. Шевченка.

Помер 19.11.2002 у смт Високий Харківського р-ну Харківської обл.

ФІНАГІН Петро Гнатович, 1923, м. Тбілісі, Грузія. Гв. капітан, нач. розвідки 74 сд. Інвалід ВВВ.

У 1941 призваний до лав ЧА Майкопським МВК Краснодарського краю, РФ. 1941–1942: курсант Краснодарського піхотного училища.

1942–1945: Півд.-Західд. фр., штаб 62 А; 236 гв. сп 74 гв. сд, пом. нач. відділ., офіцер розвідки; 1-й Білорус. фр., 74 гв. сд, нач. розвідки. У лют. 1945 був поранений, ЕГ № 2142.

25.03.1946 звільнений у запас. У 1953 закінчив ХАІ. Із 1956: п/с № 231, м. Харків, пом. нач. виробництва. Із 1967: з-д дорожніх машин, фрезерувальник.

Помер 2.01.2007 у м. Харків.

ФІНГЕРМАН Віктор Мойсейович, 1925, м. Гайсин Вінницької обл. Мол. лейтенант, офіцер продвідділення 382 окр. авіатех. б-ну.

У 1940 закінчив 8 класів НСШ, м. Харків. Працював годинникарем у м. Харків, на Урюпінській МТС.

10.01.1943 призваний до лав ЧА Мелекеським РВК Ульяновської обл., РФ. У груд. 1944 закінчив Куйбишевське (нині м. Самара) військ.-піхотне училище. Груд. 1944 – січ. 1945: 2-й Білорус. фр., 413 сд 63 А, ком. взв. 15.01.1945 легко поранений у боях за визволення Варшави.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

3.09.1947 звільнений у запас. Із 1948: артіль «Коопчас», ф-ка ремонту годинників, м. Харків, зав. майстерні. 1.07.1998 виїхав на ПМП до Німеччини.

ФОМЕНКО Василь Олександрович, 1918, с. Олексієво-Орлівка (кол.) Костянтинівського р-ну Донецької обл. Капітан техслужби, заст. з техчастини нач. бронетанкової реммайстерні 6 кулеметно-артд.

У 1933 закінчив 7 класів НСШ, у 1937 – школу ФЗУ. Працював слюсарем-турбіністом на Зуївській ГЕС Донецької обл.

2.09.1938 призваний до лав ЧА Макіївським РВК Донецької обл. 1938–1939: 10 легка тбр 47 тк, м. Борисов, Білорусь, курсант.

22.06.1941–18.07.1941: Прибалт. ВО, ремонтно-віднов. б-н 5 легкої тд, ст. бригадир з ремонту бойових машин. Лип. 1941 – жовт. 1941: Півд.-Західд. фр., 142 тбр, ст. бригадир з ремонту бойових машин. Листоп. 1942 – серп. 1943: Калінінський фр., 143 тбр, пом. нач. техчастини б-ну.

Медалі: «За бойові заслуги» (дві), «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

4.09.1952 звільнений у запас. Із 1956: військ. з-д № 115, нач. цеху, ст. майстер; в/ч № 55484, ст. виробничий майстер.

Помер 18.09.2002 у м. Харків.

ФОМЕНКО Микола Єгорович, 1918, с. Миропілля Краснопільського р-ну Сумської обл. Підполковник, нач. приймального радіоцентру 96-го вузла зв'язку.

У 1938 закінчив (заочно) Лебединський педтехнікум Сумської обл. 1936 – верес. 1939: Журавська НСШ, Грунівська НСШ Сумської обл., учитель.

1.10.1939 призваний до лав ЧА Миропільським РВК Сумської обл. 1.10.1939–10.06.1941: Харківське військ. училище зв'язку, курсант.

30.01.1942–1.07.1942: Воронез. фр., 8 мсд військ НКВС, ком. взв. окр. б-ну зв'язку. 1.08.1942–15.07.1943: Дон. фр., 82 окр. б-н зв'язку 52 гв. сд (кол. 8 мсд), ком. штабної роти. 1.08.1943–15.03.1944: 1-й Укр., 2-й Прибалт. фр., пом. із радіо, нач. зв'язку 52 гв. сд. 15.01.1945–9.05.1945: 2-й Укр. фр., ст. пом. нач. зв'язку 10 гв. Будапештського ск.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяки від Верховного Головнокомандувача. Трудові нагороди: медаль «За бойові заслуги».

8.10.1955 звільнений у запас. Харківський турбінний з-д ім. С. М. Кірова, сталевар, майстер.

ФОМЕНКО Микола Митрофанович, 1918, с. Маслакове Троїцького р-ну Луганської обл. Лейтенант, інструктор 4-ї частини Чурапчинського РВК Якутії.

У 1934 закінчив 7 класів НСШ у с. Вівчарове Троїцького р-ну. 1935–1938: Троїцька МТС, тракторист.

У жовт. 1938 призваний до лав ЧА Троїцьким РВК Луганської обл. У серп. 1939 закінчив полкову школу, 161 сп 95 сд.

Черв. 1941 – жовт. 1941: Півд. фр., 161 сп 95 сд. У жовт. 1941 під час боїв поблизу м. Одеса отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 27, м. Астрахань. У трав. 1942 закінчив тримісячні курси мол. лейтенантів 1 гв. А. Трав. 1942 – берез. 1943: Півд. фр., 1 гв. бр. 1 гв. А, ком. мінроти. Берез. 1943 – черв. 1943: ЕГ, м. Москва, на лікуванні. Лип. 1943 – берез. 1945: 3-й Укр. фр., 1039 сп 223 сд, ком. мінроти.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За визволення Белграда», «За взяття Відня», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

12.06.1946 звільнений у запас. Із 1946: колгосп «20 років Жовтня» Троїцького р-ну Луганської обл., бригадир рільничої бригади; колгосп «Новий світ», голова колгоспу; радгосп «Комуніст», управляючий відділ.

Помер 1.07.2005.

ФОМЕНКО Олександр Максимович, 1924, с. Липці Харківського р-ну Харківської обл. Майор, ст. помічник нач. відділ. РВК.

У 1939 закінчив 7 класів Харківської школи № 122, у 1942 – 14-у Харківську артспецшколу, м. Актюбінськ, Казахстан.

20.05.1942 призваний до лав ЧА через 14-у Харківську артспецшколу.

20.03.1943 – 1945: Ленінград. фр., 400 артп 131 сд, ком. взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

10.01.1973 звільнений з військ. служби. Лют. 1973 – листоп. 1976: Харківський хіміко-механічний технікум, військкерівник.

Помер 29.04.1995 у м. Харків.

ФОМЕНКО Станіслав Максимович, 1925, с. Мигути Каневського р-ну Краснодарського краю, РФ. Полковник, нач. 1-го відділу, заст. облвійськкома Харківського ОВК.

У 1942 закінчив 10 класів Краснодарської школи № 30.

28.07.1942 призваний до лав ЧА Каневським РВК Краснодарського краю.

28.07.1942–1.05.1943: Півд. фр., 623 окр. сапб 349 сд 56 А; 619 окр. сапб 353 сд 16 А, сапер. 15.10.1942 був легко поранений поблизу м. Туапсе Краснодарського краю. 10.10.1943 закінчив курси

мол. лейтенантів, Степ. фр., перебував у розпорядженні нач. інж. управління. 18.10.1943–6.01.1944: 2-й Укр. фр., 64 мбр 7 мк 5 ТА, ком. сап. взв. 6.01.1944 отримав тяжке поранення поблизу м. Кіровоград, 6.04.1944 легко поранений на тер. Молдови. До 19.04.1944: ЕГ № 2506, м. Харків, на лікуванні. 19.04.1944–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 44 окр. гв. сапб 41 гв. сд 4 гв. А, ком. сап. взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Кавказу», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден «Знак Пошани», медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст., I ст.

5.11.1952 закінчив екстерном військ. піхотне училище, 6.04.1964 – Центральні ордена Леніна Червонопрапорні офіцерські курси «Выстрел». 14.12.1981 звільнений у запас.

Помер 25.12.1995 у м. Харків.

ФОМІН Валентин Тихонович, 1921, смт Куп'янськ-Вузловий Куп'янського р-ну Харківської обл. Лейтенант, інструктор МВК Ростовської обл., РФ. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 9 класів Куп'янської СШ.

9.03.1940 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

9.03.1940–24.07.1941: 2-е Орджонікідзевське військ.-піхотне училище, курсант.

10.09.1941–29.11.1941: Півд. фр., 348 сп 51 сд, ком. стр. роти. 29.11.1941 тяжко поранений у боях на підступах до м. Таганрог. До 2.09.1942: ЕГ № 1623, м. Грозний, на лікуванні. Із 1942: ст. ад'ютант, інструктор Шахтинського МВК Ростовської обл.

Ювілейні медалі.

5.01.1944 звільнений у запас. 1944–1945: Куп'янський РВК, голова комітету фізкультури та спорту. У лип. 1947 закінчив Харківську юридичну школу. Із 1947: народний суд Івано-Франківської обл., народний суддя. Куп'янський змішторг, юрисконсульт.

Помер 12.04.2000 у м. Куп'янськ.

ФОМІН Георгій Афанасійович, 1917, с. Рогувате Старооскільського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Капітан, нач. гр. техконтролю 418 окр. б-ну з ремонту дорожньої техніки 10 дорожньо-будівельної див. особливого дорожньо-будівельного корпусу.

У 1931 закінчив 7 класів НСШ у с. Рогувате, у 1934 – Воронезький технікум механізації сільського господарства. 1934–1937: МТС ім. Леніна, с. Рогувате, ст. механік, заст. директора МТС.

1937–1940: строкова служба у лавах РСЧА.

23.06.1941 мобілізований до лав ЧА Новооскільським РВК Бєлгородської обл.

23.06.1941–7.08.1942: Центр. фр., 2 А, 3 арм. загін службових собак, винищувачів танків, рядовий. 11.09.1944 – 1945: Ленінград., 2-й, 3-й Прибалт. фр., 45 окр. загін собак санітарно-нартових упряжок, ком. взв., ком. роти; 78 окр. медсанбат 44 сд, автотехнік взв.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжував службу у лавах ЧА. 6.11.1956 звільнений у запас. Із січ. 1957: Харківська спецділянка «Южсантехмонтаж», механік гаража; Харківський з-д № 231, експедитор, шофер, нач. цеху; Харківський авіазавод, інженер, майстер.

Помер 10.12.1997 у м. Харків.

ФОМІНОВ Азарій Федорович, 1918, с. Нижньореутчанське Обоянського р-ну Курської обл., РФ. Лейтенант, нач. відділу охорони складу зв'язку № 3498. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 8 класів СШ, у 1938 – Курський телефонно-телеграфний технікум.

У жовт. 1940 призваний до лав ЧА Медвинським РВК Курської обл.

1940–1941: курсант Воронезького училища зв'язку.

1941–1943: Півд.-Захід. фр., 727 сп 58 сд, ком. взв. зв'язку. 1943–1944: 1-й Укр. фр., 335 сп 38 сд 1 гв. А, ком. взв. зв'язку. Черв. 1944 – груд. 1944: 1-й Укр. фр., 3 гв. А, у резерві; 667 сп 42 сд 3 гв. А; Управління зв'язку фр., ком. взв. зв'язку. Отримав три поранення: у серп. 1941 у боях за м. Гайсин Вінницької обл., тяжке поранення у берез. 1944 під час Корсунь-Шевченківської операції, у серп. 1944 на р. Вісла.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

7.09.1946 звільнений у запас. 1946–1951: виконроб-будівельник на Півд. залізниці. Із 1951: 1-а ділянка Дорбуду Півд. залізниці, будівельник.

Помер 15.04.1999 у м. Харків.

ФРУМКІН Едуард Львович, 1925, м. Харків. Мол. лейтенант, ком. взв. 417 зеніт-артп. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив Харківську СШ № 82.

21.06.1943 призваний до лав ЧА Кувандикським РВК Оренбурзької обл. Черв. 1943 – верес. 1943: курсант Чкаловського училища зенітної артилерії. Січ. 1944–9.05.1945: Півд. фр., 1938 зеніт.-артп малого калібру; 1570 зеніт.- артп, ком. взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1946 демобілізований через поранення. У 1959 закінчив ХПІ. Працював ст. інженером, нач. сектора тепломеханічного відділу Харківського відділення НДІ «Теплоелектропроект» (згодом «Атоменергопроект»). 1.06.1997 виїхав на ПМП до Німеччини.

ФУРЦЕВ Дмитро Зіновійович, 1926, м. Ізобільний Ставропольського краю, РФ. Підполковник, ст. викладач – ком. б-ну 2-го навч. д-ну, 104 військ. радіотехшкола мол. спеціалістів.

У 1943 закінчив 8 класів СШ у м. Ізобільний.

12.12.1943 призваний до лав ЧА Ізобільненським РВК Ставропольського краю.

Груд. 1943–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 734 зап. ап ППО, ст. прожектористр.

Медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У 1950 закінчив курси техніків-лейтенантів при Пушкінському радіотехнічному училищі військ ППО, у 1956 – військ. училище при зеніт. прожекторному училищі військ ППО. 14.02.1972 звільнений у запас. Із 1974: ПТУ № 1, викладач; СШ № 137, військкерівник; ДТСААФ, м. Харків, майстер виробничого навчання.

Помер 1.06.1982 у м. Харків.

Х

ХАЇТ Нусь Йосипович, 1923, смт Чуднів Житомирської обл. Капітан, ком. 28 радіотех. б-ну 14 див. 4 радіотех. бр. ППО.

У 1940 закінчив 10 класів СШ, смт Чуднів, у 1941 – 1 курс машинобуд. ін-ту, м. Харків.

4.08.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Верес. 1941 – трав. 1942: КУКС ППО, м. Сорочинськ Оренбурзької обл., РФ. 16.08.1944–23.01.1945: 52 окр. б-н ПСОЗ, Пензенський бриг. р-н ППО, ком. взв. управління. 23.01.1945–9.05.1945: 47 окр. б-н ПСОЗ 77 див. ППО, ком. взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

6.09.1966 звільнений у запас. Із 1967: з-д «Металопобутремонт», нач. цеху. Із 1969: ХАДІ, ст. лаборант, нач. ЦО.

Помер 14.11.1996 у м. Харків.

ХАЙЛОВИЧ Юрій Олександрович, 1921, м. Харків. Капітан, пом. нач. штабу зі стройової частини і кадрів 430 ордена Червоної Зірки бао. Кандидат технічних наук. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 10 класів Харківської СШ.

4.08.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Серп. 1941 – берез. 1942: курсант Харківського училища хімзахисту ЧА, м. Ташкент, Узбекистан.

Квіт. 1942–9.05.1945: Півд.-Захід., Степ., Дон., Сталінград., Воронез., 3-й Укр. фр., 430 бао 17 ПА, нач. хімслужби. У лют. 1945 під час боїв отримав поранення, перебував на лікуванні в санчастині.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

4.06.1946 звільнений у запас. У 1948 закінчив Харківський хіміко-технологічний ін-т. 1949–1973: НДІ ВОДГЕО, м. Харків, мол. науковий співробітник, гол. технолог сектора гідрохімії і очистки промислових стічних вод, нач. лабораторії.

ХАЛАЇМОВ Павло Лаврентійович, 1910, с. Телигей (кол.) Ливенського р-ну Орловської обл., РФ. Підполковник, ком. 634 військ.-буд. загону.

Працював у друкарні газети «Московский рабочий», м. Макіївка Донецької обл.

У листоп. 1932 призваний до лав ЧА Макіївським (кол.) РВК Донецької обл. У 1936 закінчив військ.-інж. курси лейтенантів.

Учасник походу у Захід. Україну та Захід. Білорусь у 1939, радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Верес. 1941 – листоп. 1941: Півд.-Захід. фр., 216 окр. сапб 136 сд 9 А; Півд.-Захід., Дон., Степ., 3-й Укр. фр., 11 окр. сапб 15 гв. сд, заст. ком. б-ну, дивізійний інженер; 1-й Укр. фр., 95 гв. сд 5 гв. А, дивізійний інженер. Під час боїв на Сандомирському плацдармі 18.08.1944 та 12.01.1945 поранений.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., Червоного Прапора, медалі: «За оборону Сталінграда», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 22 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

По війні проходив службу у Московському, Київському ВО. У 1950 закінчив курси удосконалення старших офіцерів при Військ.-транспортній академії. У січ. 1956 звільнений у запас. Працював майстром на з-ді залізобетонних конструкцій № 5, м. Харків.

Помер 11.12.1980 у м. Харків.

ХАЛЯПІН Василь Васильович, 1916, с. Архангельське Воронезької обл., РФ. Майор, ст. офіцер, заст. військкома Біляївського РВК Одеської обл.

У 1933 закінчив 8 класів СШ у с. Коротояк Острогозького р-ну Воронезької обл. Працював робітником на Коротояцькому з-ді № 7.

У жовт. 1937 призваний до лав ЧА Острогозьким РВК Воронезької обл. 1937–1938: 8 авіашкола ім. Поліни Осипенко, м. Одеса, курсант. У жовт. 1940 за спецнабором вдруге призваний до лав ЧА Острогозьким РВК. Жовт. 1940 – груд. 1940: 824 зсп, курсант.

24.06.1941 мобілізований до лав ЧА Острогозьким РВК.

Лип. 1941 – верес. 1941: Захід. фр., 479 сп 149 сд, пом. ком. взв. Берез. 1942 – черв. 1942: курси мол. лейтенантів Калінінського фр., курсант. Черв. 1942 – серп. 1942: Калінінський фр., 1225 сп 369 сд, ком. стр. взв. 19.08.1942 під час боїв в р-ні м. Ржев Тверської обл. отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 3443. Лип. 1943 – трав. 1945: Степ., 2-й Укр. фр., курси мол. лейтенантів, заст. ком. кулемет. роти, ком. роти.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1946 закінчив КУОС піхоти ЧА. У січ. 1959 звільнений у запас. Працював слюсарем на з-ді ім. Малишева, м. Харків.

Помер 2.05.2009 у м. Харків.

ХАНЬКОВ Костянтин Пантелійович, 1923, м. Харків. Капітан, ком. вогн. взв. 134 гарматно-артп 532 артбр, Прикарпатський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів Харківської СШ № 114.

16.06.1941 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – берез. 1942: курсант Сумського артучилища. Берез. 1942 – серп. 1942: Західф. фр., 909 артп 336 сд, ком. вогневого взв. Серп. 1942 – груд. 1942: Центр. фр., 1128 сп 336 сд 16 А, ком. бат. Під час боїв отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 3651 м. Казань, Татарстан.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

21.07.1946 звільнений у запас. 1947–1967: майстер зміни, нач. зміни на з-ді «Вторчормет». Із 1967: монтажник електропечі на з-ді алюмінієво-бронзових сплавів, м. Харків.

Помер 8.09.1998 у м. Харків.

ХАРКІВСЬКА Олександра Хомівна, 1922, с. Маслівка (кол.) Чугуївського р-ну Харківської обл. Гв. ст. лейтенант медслужби, фельдшер батареї управління 9 окр. вптабр РГК.

У 1937 закінчила Чугуївську фельдшерську школу за спеціальністю фельдшера.

24.06.1941 призвана до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл. Лип. 1941 – серп. 1941: 535 сп 127 сд, фельдшер. Серп. 1941 – листоп. 1942: 66 гв. сд, ком. санвзв. Листоп. 1942 – лип. 1943: 2 окр. полк прориву; санвзвод 111 тбр 25 тк, ст. фельдшер. Лип. 1943 – груд. 1943: 1545 важкий самохід. артп РГК, фельдшер. Груд. 1943 – листоп. 1944: управління 9 окр. вптабр РГК, фельдшер батареї.

Із бойової характеристики: «У боях за м. Тім Курської обл. Олександра Харківська винесла з поля бою зі зброєю 14 бійців і командирів. Під час боїв за залізничну станцію Прохоровка була оточена із групою бійців фашистськими автоматниками, контужена, надавала допомогу тяжкопораненим. Не шкодуючи свого, врятувала життя 3 командирів і 9 бійців. Тов. Харківська у період критичних моментів бою разом з бійцями, з автоматом у руках, відбивала атаки, надихаючи бійців власним прикладом. Тов. Харківська була призначена в групу збірного винищ. загону для дії в тилу ворога в р-ні Виползово Курської обл.»

Медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Подяки від Верховного Головнокомандувача.

У квіт. 1945 звільнена у запас.

Померла 1.01.2007 у м. Харків.

ХАРКІН Дмитро Григорович, 1916, с. Зимниці Думиницького р-ну Калузької обл., РФ. Майор, нач. штабу б-ну, 16 зеніт.-прожект. полку 1 зеніт.-прожект. бр. Бакинської А ППО, м. Кусари (нині Гусар), Азербайджан.

У 1937 закінчив Глухівський сільгоспробітфак, Сумська обл.

1.09.1937 добровільно призваний до лав ЧА Думиницьким РВК Калузької обл. 1937–1939: курсант Московського військ.-електротехнічного училища, Московський ВО.

Черв. 1941 – верес. 1941: Прибалт. ВО, 6 окр. зеніт.-прожект. б-н 10 бр. ППО, ком. роти. Верес. 1941 – груд. 1942: Бологоєвський дивізійний р-н ППО, 12 окр. зеніт.-артд-н ППО, ком. прожекторного взв. Груд. 1942 – черв. 1943: Горьковський корпусний р-н ППО, 45 прожекторний полк, заст. ком. роти. Черв. 1943 – серп. 1944: Схід., Західф., Півд. фр., Сталінград. Червонопрапорний корпусний р-н ППО, Київ. корпусний р-н ППО, 28 окр. зеніт.-прожект. б-н 8 корпусу ППО, ком. роти. Серп. 1944–9.05.1945: Півд., Півд.-Західф. фр. ППО, 28 окр. зеніт.-прожект. б-н 88 див. ППО, ком. роти.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

28.11.1955 звільнений у запас. 1956–1965: Харківський вагоноремонтний з-д,

управляючий будинками ЖКГ. 1967–1989: Український заочний політехнічний ін-т, м. Харків, інженер.

Помер 1.11.1993 у м. Харків.

ХАРЧЕНКО Максим Андрійович, 1915, с. Зелений Колодязь Чугуївського р-ну Харківської обл. Капітан, ад'ютант ст. 9 окр. б-ну зв'язку.

У 1932 закінчив 3 курси залізничного училища, ст. Дебальцеве Донецької залізниці, у 1935 – 2 курси заочного Дніпропетровського електротехнічного ін-ту.

Квіт. 1937 – лют. 1941: строкова служба у лавах ЧА.

У лип. 1941 мобілізований у числі 3700 осіб Харківським обкомом партії на політроботу до лав ЧА. Верес. 1941 – лип. 1943: Карел. фр., 845 окр. кабельно-шестова рота 32 А, комісар; Карел., Північ.-Захід. фр., 83 окр. б-н зв'язку 32 А, заст. ком. б-ну з політчастини. Лип. 1943 – верес. 1944: КУОС зв'язку ЧА, м. Москва, слухач. Верес. 1944 – трав. 1945: 1-й, 2-й, 3-й Укр. фр., 9 окр. гв. пов.-десант. б-н зв'язку 38 гв. ск, ком. радіороти, нач. штабу б-ну.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

11.07.1946 звільнений у запас. Із 1952: з-д «Комунар», м. Харків, ст. майстер, нач. цеху, інженер-конструктор, а з 1964 – директор.

Помер 29.11.2002 у м. Харків.

ХАРЧЕНКО Олексій Ісакович, 1906, с. Ребедайлівка Кам'янського р-ну Черкаської обл. Майор, нач. навчальної частини 224-ї ШМАС.

У 1925 закінчив Смілянську кооппартшколу Черкаської обл. 1925–1927: Коробівська коопспоживспілка Золотоніського р-ну, голова правління кооперативу. 8.12.1927 добровільно призваний до Ленінградської військ. партшколи ВПС ЧА, яку закінчив у груд. 1928. У черв. 1929 закінчив 1-у Качинську військ. школу льотчиків, м. Севастополь, Крим, у серп. 1931 – Ленінградський авіатехнікум ЦПФ. 1931–1937: Ленінградський авіатехнікум ЦПФ, ст. інструктор виробничого навчання.

27.03.1941 призваний до лав ЧА у складі Харківського авіатехучилища ЦПФ.

Трав. 1943 – груд. 1943: Півд. фр., 65 бао 24 раб 8 ПА, нач. 1-го відділ. відділу авіатехзабезпечення. Груд. 1943 – черв. 1944: 4-й Укр. фр., 1977 гол. авіасклад 24 раб ПА, техприймальник. Черв. 1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 1977 гол. авісклад 25 раб 16 ПА, нач. операційно-облікового відділ.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За визволення Варшави». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, Леніна.

29.12.1955 звільнений у запас. Із 1959: Харківська кінокопіювальна ф-ка, інспектор з кадрів, зав. складу готової продукції.

Помер 17.07.1990 у м. Харків.

ХАЧКОВСЬКИЙ Михайло Антонович, 1922, с. Оцкова (кол.) Ліозненського р-ну Вітебської обл., Білорусь. Підполковник, нач. зв'язку Луганського вищого військ. авіаучилища штурманів авіації Київського ВО.

У 1941 закінчив 8 класів СШ, м. Вітебськ.

16.07.1941 призваний до лав ЧА Рославльським МВК Смоленської обл.

Верес. 1941 – листоп. 1941: курсант Московської школи радіоспеціалістів, м. Уральськ. Листоп. 1941 – лют. 1943: курсант Ленінградського військ. училища зв'язку. 29.04.1943–9.05.1945: Півд.-Захід., Півд., 3-й, 4-й Укр., 1-й, 3-й Білорус. фр., 17 гв. окр. б-н зв'язку 3 гв. ск, нач. радіостанції.

Медалі: «За відвагу», «За взяття Кенігсберга», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

4.01.1969 звільнений у запас.

Помер 3.11.1970 у м. Харків.

ХВАСТОВСЬКИЙ Лев Абрамович, 1920, м. Пирятин Полтавської обл. Ст. лейтенант, ком. арт. взв. Інвалід ВВВ.

Верес. 1940 – трав. 1941: 1-е Московське Червонопрапорне артучилище, курсант. Трав. 1941 – серп. 1941: Чкаловське зенітне училище, курсант.

Серп. 1941 – верес. 1943: Захід. фр., 914 артп 352 сд, ком. взв. Верес. 1943–14.01.1945: ЕГ № 4628, м. Москва, на лікуванні через поранення.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Богдана Хмельницького, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «Захиснику Вітчизни».

14.01.1945 звільнений у запас. Працював продавцем магазину в артілі інвалідів «Инхимтруд», «Харинторг». 1956–1993: Харківгоспторг, зав. магазину № 15.

Помер 14.06.2008 у м. Харків.

ХВОСТАТИЙ Борис Григорович, 1922, с. Заміське Валківського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, льотчик бомбард. полку. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів Харківської СШ. Лют. 1939 – лип. 1941: Харківський з-д підйомно-транспортного устаткування, токар.

10.07.1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл. 10.07.1941–16.05.1942: Харківське військ. авіатехнічне училище, курсант. 16.05.1942–18.09.1944: Півд.-Уральський ВО, Актюбінська авіашкола пілотів, 14-та військ. авіашкола пілотів, курсант; 46 ап, льотчик. 15.09.1944–1945: 1-й Прибалт., 2-й Прибалт., Ленінград. фр., 638 нічний бомбард. ап, льотчик.

Орден Вітчизняної війни I ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

22.07.1946 звільнений у запас. Лют. 1950 – трав. 1953: Харківський аеропорт, 13 авіазагін ЦПФ, пілот. Груд. 1953 – січ. 1964: Харківський аеропорт, 87 автотранспортний загін, ком. корабля. Із січ. 1964: Харківський об'єднаний авіазагін, ком. Ан-10.

ХИЖНЯК Микола Єгорович, 1923, с. Красна Лука Гадяцького р-ну Полтавської обл. Майор, пом. ком. з постачання 66 окр. бао 283 ад 34 ПА Закавказ. ВО.

У 1941 закінчив 10 класів Гадяцької СШ.

28.07.1941 призваний до лав ЧА Гадяцьким РВК Полтавської обл.

15.11.1941 закінчив полкову школу при 1 зап. артп 10 зап. сд. 15.11.1941–15.07.1942: Півд.-Захід. фр., 45 зап. артп, 1173 легкий артп РГК, ком. відділення. 15.07.1942–28.05.1944: Дон., 3-й, 4-й Укр. фр., 648 артп РГК, 110 гв. артп РГК, ком. відділення. 28.05.1944–9.05.1945: 3-й Укр., Карел. фр., 213 гарм. артп 17 артбр 7 артд РГК, ком. топообчис. відділ.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

30.03.1967 звільнений у запас. Із 1967: Харківський з-д «Укрхарчкомплектремонт», інспектор з кадрів. Харківський з-д шампанських вин, інженер ЦО.

Помер 23.01.1984 у м. Харків.

ХИМОЧКО Федір Митрофанович, 1922, сел. Красне Кегичівського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. військ. складу НКО № 611 Закавказ. ВО. Інвалід ВВВ.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Кегичівським РВК Харківської обл. Серп. 1941 – трав. 1942: курсант Київського артучилища.

Трав. 1942 – груд. 1942: Сталінград. фр., 351 сп 358 сд, ком. мін. взв.; 999 сп 258 сд, ком. вогневого взв. Груд. 1942 – січ. 1944: 3-й Укр. фр., 197 гв. артп 92 гв. сд, ком. взв. управління. Січ. 1945–9.05.1945: Закавказ. фр., військ. склад НКО № 611, ком. взв. У січ. 1944 був поранений, ЕГ № 4654.

23.07.1945 звільнений у запас. Працював контрольним майстром артилерії на Кегичівській військ. базі № 72.

Помер 28.08.1994 у смт Кегичівка Харківської обл.

ХІЛЬКО Дмитро Єгорович, 1918, с. Петропавлівка Сакмарського р-ну

Оренбурзької обл., РФ. Майор, заст. нач. штабу зеніт. артп.

У 1937 закінчив 3 курси Оренбурзького педучилища.

20.11.1937 добровільно став до лав ЧА і направлений до Оренбурзького артучилища, яке закінчив у верес. 1939.

Черв. 1942 – листоп. 1944: Воронез. фр., 1288 зеніт. артп, ком. бат.; арм. полк ППО, ком. бат.; 301 зеніт. бат. 38 А, заст. ком. бата; 1-й Укр. фр., 1488 зеніт. артп, пом. нач. штабу полку, нач. штабу полку; Управління командуючого артилерією 1-го Укр. фр., пом. нач. відділу кадрів; 1412 зеніт. артп 37 зеніт. артд, заст. ком. полку. Груд. 1944 – квіт. 1945: Вища Червонопрапорна школа ППО, м. Євпаторія, Крим. Квіт. 1945 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 1651 арм. зеніт. артп, заст. ком. полку.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

14.12.1955 звільнений у запас. Працював комірником на Харківському з-ді «Електроверстат», кочегаром на Харківській ф-ці текстильно-художніх виробів.

Помер 2.06.1975 у м. Харків.

ХІЛЬЧЕНКО Іван Гнатович, 1916, с. Новобатайськ Кагальницького р-ну Ростовської обл., РФ. Майор, ком. бат. СУ-76 265 гв. сп 86 гв. сд.

Працював у колгоспі, рахівником на МТС, с. Новобатайськ.

У жовт. 1937 призваний до лав ЧА Самарським (кол.) РВК Ростовської обл.

Січ. 1944 – трав. 1944: 2-е Київське Червонопрапорне училище самохідної артилерії ім. Фрунзе, курсант.

Лип. 1944 – берез. 1945: 1-й Білорус. фр., 334 гв. важкий самохід.-артп 47 А, ком. СУ–122. 18.03.1945 був поранений.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

У 1946 закінчив Вищу офіцерську школу самохідної артилерії. У лип. 1952 звільнений у запас. Працював уповноваженим відділу Харківського облвиконкому з використання трудових ресурсів, нач. відділу кадрів Ізюмського з-ду будматеріалів.

Помер 13.11.1978 у м. Москва.

ХІМЕРИК Олексій Васильович, 1917, с. Дашів Іллінецького р-ну Вінницької обл. Ст. лейтенант, ком. бат. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив 7 класів у с. Дашів, у 1933 – школу ФЗУ при 1-й Харківській держ. панчішній ф-ці, на якій працював майстром механічного цеху до 1.09.1940.

1.09.1940 призваний до лав ЧА.

30.08.1942–20.12.1942: Калінінський фр., Уральський ВО, 91 окр. сбр, заст. ком. кулеметної роти.

29.11.1945 звільнений у запас. Квіт. 1946 – груд. 1947: Харківське обласне управління трудових резервів, викладач фізпідготовки. Груд. 1947 – верес. 1962: 1-а Харківська державна панчішна ф-ка, механік ділянки, секретар парторганізації, нач. цеху. Із верес. 1962: прядильно-трикотажний комбінат, м. Харків, директор.

Помер 23.04.1995 у м. Харків.

ХЛАМОВ Микола Васильович, 1923, Чкаловський р-н Нижньогородської обл., РФ. Капітан, оперативний черговий.

У 1941 закінчив 10 класів Чкаловської СШ № 4. 1941–1942: СШ № 4, викладач фізкультури.

5.02.1942 призваний до лав ЧА Чкаловським РВК Нижньогородської обл.

7.05.1943–21.07.1943: Центр. фр., 1618 легкий артп 20 легкої артбр 2 арткорпусу прориву, рядовий, обчислювач д-ну. 22.07.1943 тяжко поранений у боях за м. Орел. До 28.09.1943 перебував на лікуванні в ЕГ № 4067, м. Городець Нижньогородської обл. 1.01.1945 закінчив військ. училище ПСОЗ РСЧА. 27.02.1945–

9.05.1945: Півд.-Захід. фр. ППО, 10 корпус, ком. взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст., ІІ ст.

4.04.1969 звільнений у запас.

Помер 30.09.1971 у м. Харків.

ХЛИСТУН Григорій Петрович, 1903, с. Хатнє Великобурлуцького р-ну Харківської обл. Майор інтендант. служби, нач. 3 відділення інтендант. відділу служби тилу 17 ПА.

14.10.1925 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

Із 1932: з-д «Серп і Молот», тесля, рахівник-контролер. 22.09.1932 вдруге призваний до лав ЧА Харківським МВК. У трав. 1937 закінчив військ.-господарчі курси в м. Харків.

Черв. 1941 – трав. 1945: Півд., Кавказ., Півд.-Захід., 4-й Укр. фр., 443 бао, нач. фінвідділу.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

10.08.1948 звільнений у запас.

Помер 11.08.1980 у м. Харків.

ХЛУС Олексій Олександрович, 1920, смт Котельва Полтавської обл. Ст. технік-лейтенант, ст. технік д-ну 457 артп РГК. Інвалід ВВВ.

У 1939 призваний до лав ЧА Опішнянським РВК Полтавської обл.

Лип. 1942 – січ. 1943: Сталінград. фр., 457 артп РГК 62, 61 А, ст. технік д-ну. Січ. 1943 – верес. 1943: ЕГ № 2569, м. Чусовий Пермського краю, на лікуванні через поранення.

У верес. 1943 звільнений у запас. Працював викладачем ХПІ.

ХМЕЛЕВСЬКИЙ Олександр Миколайович, 1911, м. Сімферополь, Крим. Підполковник, ст. лікар 214 арм. важкого танкосамохідного полку.

У 1926 закінчив 7 класів початкової школи, м. Сімферополь. Працював майстром-хромолітографом у 1-й державній друкарні м. Сімферополь. У 1937 закінчив 1-й Московський медінститут. 1937–1938: аспірант клініки гінекології при 1-му Московському медінституті.

5.09.1938 призваний до лав ЧА із запасу Фрунзенським (кол.) РВК м. Москва.

27.06.1941–15.09.1944: Брянський фр., 99 тп 50 тд, ст. лікар; 150 тбр РГК, нач. санслужби бригади; 204 зсп, ст. лікар полку. 15.09.1944–9.05.1945: 2-й Прибалт. фр., 123 сд 42 А, дивізійний лікар; ХППГ № 2211 у складі 22 А, нач. госпіталю. 18.12.1941 був поранений у боях на тер. с. Хінель Севського р-ну Брянської обл., РФ.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

4.06.1956 звільнений у запас. Із 1964: міська станція швидкої допомоги, зав. підстанції № 5, м. Харків.

Помер 1.02.1971 у м. Харків.

ХОБОТОВ Василь Пилипович, 1923, с. Волхово Бабинського р-ну (кол.) Тульської обл., РФ. Капітан, нач. розвідки д-ну, 654 мінп 13 гв. мех. див.

У 1941 закінчив 10 класів СШ у с. Бабине Тульської обл.

27.06.1941 добровільно призваний до лав ЧА Бабинським РВК Тульської обл. У берез. 1942 закінчив 1-е гв. Московське міномет. артучилище ім. Красіна.

7.05.1942–5.03.1943: Брянський, Воронез., 2-й, 1-й Укр. фр., 66 гв. мінп, ком. взв., заст. комбата, комбат.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., Вітчизняної війни І ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

31.05.1945 закінчив КУОС при 1-му гв. Московському міномет. артучилищі. 4.09.1955 звільнений у запас.

Помер 25.08.1968 у м. Харків.

ХОВБУШ Григорій Кирилович, 1923, с. Левківка Ізюмського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. вогневого взв. 31 гв. артп 12 гв. сд 61 А.

У 1937 закінчив 7 класів Ізюмської СШ, у 1940 – Ізюмську педагогічну школу.

17.01.1942 призваний до лав ЧА Містківським (кол.) РВК Луганської обл.

Січ. 1942–12.12.1942: Брянський фр., 142 мінп РГК 13 А, рядовий. Груд. 1942 – лип. 1943: курсант Сумського військ. артучилища ім. Фрунзе, м. Ачинськ Красноярського краю, РФ. 7.10.1943–10.01.1944: 1-й Білорус. фр., 31 гв. артп 12 сд 61 А, ком. вогневого взв. Був двічі поранений :12.06.1942 у боях за м. Єлець Липецької обл. та 10.01.1944 поблизу м. Мозир Гомельської обл., Білорусь, тяжко.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

Верес. 1944 – листоп. 1944: 13 окр. навч. артд-н командного складу артилерії, Забайкал. фр., слухач. 1.11.1944 звільнений у запас. Із груд. 1944: Ізюмська МТС, бригадир тракторної бригади. Із 1959: колгосп ім. Кірова Ізюмського р-ну, пом. бригадира тракторної бригади.

Помер 1.09.2004 у м. Ізюм Харківської обл.

ХОДАК Микола Сергійович, 1917, с. Петрівка Куп'янського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. радіовзв. 136 сп. Інвалід ВВВ.

У жовт. 1937 призваний до лав ЧА Подольським МВК Московської обл. У жовт. 1938 закінчив школу МНС окр. випробного радіоб-ну при науково-випробному ін-ті ЧА, м. Митищі Московської обл. У груд. 1940 закінчив КУКС зв'язку Київського ВО, м. Васильків. Жовт. 1941 – квіт. 1942: Захід. фр., 1315 сп 17 сд 43 А, ком. радіовзв. До груд. 1942: ЕГ № 1231, м. Томськ, РФ.

12.10.1949 звільнений у запас. Із 1949: колгосп ім. Чкалова, с. Петрівка Куп'янського р-ну, Куп'янський цукровий з-д, ст. електрик, інженер.

Помер 26.12.1985 у м. Куп'янськ Харківської обл.

ХОДАКОВСЬКИЙ Микола Григорович, 1920, с. Немиринці Ружинського р-ну Житомирської обл. Полковник, заст. нач. відділу кадрів Уральського ВО.

У жовт. 1939 призваний до лав ЧА, м. Одеса.

1939–1941: 378 сп, курсант школи зв'язку; піхотне училище, курсант; Сизранське танк. училище, курсант. 1942 – січ. 1945: служба у м. Свердловськ Уральського ВО.

Лют. 1945 – берез. 1945: 1-й Білорус. фр., 312 гв. самохід. артп 61 А, пом. нач. штабу з оперативної роботи.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги» (дві), «За бездоганну службу» I ст. Трудові нагороди: орден «Знак Пошани».

По війні продовжував службу в Уральському ВО. У 1950 закінчив Ленінградську Червонопрапорну ордена Леніна вищу офіцерську школу ім. Молотова, у 1962 – Центральні арт. ордена Леніна Червонопрапорні офіцерські курси. У 1976 звільнений у запас. Працював нач. відділу кадрів управління «Южэнергостроймеханизация», м. Київ.

Помер 25.06.2001 у м. Харків.

ХОДОРОВСЬКИЙ Анатолій Шамайович, 1922, м. Харків. Гв. лейтенант, ком. взв. пішої розвідки 364 сп. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 9 класів Харківської СШ. До 1941 працював механіком на ф-ці «13 річниця Жовтня».

20.07.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків. 1941–1942: курсант Ташкентського військ. хімучилища.

Берез. 1942 – лют. 1944: Ленінград. фр., 308 сп 98 сд, нач. хімслужби; 45 гв. сд, ком. взв. розвідки. Лют. 1944–9.05.1945: 3-й Прибалт. фр., 864 сп 189 сд, ком. взв. розвідки. Був двічі легко поранений: у січ. та лют. 1944 поблизу м. Ленінград, ЕГ № 109 м. Ленінград, тяжке поранення у лип. 1944 в р-ні м. Нарва, Естонія, ЕГ № 4174 м. Ленінград.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону

Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

24.11.1945 звільнений у запас. У 1947 закінчив обліково-планову школу для інвалідів ВВВ, м. Харків. 1947–1953: Ленінський райпромкомбінат, майстер цеху, нач. цеху. 1953–1959: Харківська меблева ф-ка міськпобутуправління, майстер цеху.

Помер 11.03.1999 у м. Харків.

ХОЛОДОВ Василь Сергійович, 1922, х. Борщовка (кол.) Прохоровського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Лейтенант, ком. взв. 968 сп 230 сд. Інвалід ВВВ.

У жовт. 1941 призваний до лав ЧА Самарським (кол.) РВК Ростовської обл. Жовт. 1941 – груд. 1941: курсант 1-ї дивізійної ШМАС, м. Азов Ростовської обл. Груд. 1941 – трав. 1942: курсант Житомирського військ. техучилища.

Трав. 1942 – лип. 1942: 968 сп 230 сд, ком. кулемет. взв. Із лип. 1942 до жовт. 1942: проживав на окупованій території, перебував у полоні. 28.10.1942 пройшов спецперевірку, ст. Котлубановка, Оренбурзька обл. Проходив службу у лавах ЧА. 19.12.1942–4.12.1945: Резерв Південно-Уральського ВО; 364 зсп 11 зап сд, ком. кулемет. взв.

У 1945 звільнений у запас. Із 1946: ХТЗ, контролер бюро техконтролю цеху складання.

Помер 16.03.2002 у м. Харків.

ХОМИЧЕНКО Євген Улянович, 1911, с. Шпиківка Тульчинського р-ну Вінницької обл. Підполковник, лікар – нач. медпункту.

У 1927 закінчив семирічну школу, м. Немирів Вінницької обл. Листоп. 1928 – жовт. 1931: райбіржа праці, м. Макіївка Донецької обл., реєстратор, зав. біржі праці. Листоп. 1931 – лип. 1932: Макіївське відділ. Всесоюзного електрооб'єднання, рахівник. Жовт. 1932 – лип. 1937: медінститут, м. Донецьк, студент.

13.07.1937 призваний до лав ЧА РВК м. Донецьк. Груд. 1940 – лип. 1941: 351 авіабаза, нач. санслужби авіабази. Лип. 1941 – 1945: 591 бао, ст. лікар б-ну.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжував військ. службу. 25.11.1960 звільнений у запас.

Помер 17.06.1974 у м. Харків.

ХОРУНЖИЙ Микола Павлович, 1918, м. Харків. Лейтенант, ком. стр. роти 50 сп. Інвалід ВВВ.

13.05.1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

13.05.1941–29.06.1941: 605 сп, курсант полкової школи. 29.06.1941 – черв. 1943: Півд.-Захід., Центр. фр., 920 сп 247 сд, ком. роти. Черв. 1943 – листоп. 1943: курси «Выстрел», слухач. Листоп. 1943 – берез. 1945: 3-й Укр. фр., 50 сп 15 сд, ком. стр. взв. 25.03.1945 був поранений. До квіт. 1946: на лікуванні в ЕГ № 2006, м. Кисловодськ Ставропольського краю, РФ.

10.04.1946 звільнений у запас. Із 6.08.1947: Дніпропетровська артіль «Своя праця», охоронець. Добровільне споживче товариство «Більшовик», робітник. Харківське тролейбусне депо, контролер. Харківська друкарня технічної книги, охоронець.

Помер 4.12.1994 у м. Харків.

ХОТІН Ігор Костянтинович, 1913, м. Кострома, РФ. Капітан, нач. клубу 985 бао Харківського вищого авіаучилища льотчиків.

У 1936 закінчив 3 курси Ярославського автобуд. технікуму. Працював інженером з техніки безпеки Ярославського азбестового з-ду.

У жовт. 1941 призваний до лав ЧА Заволзьким РВК м. Ярославль.

Жовт. 1941 – трав. 1945: Захід. фр., 4 окр. атб 4 сапбр 4 сап. А, ком. взв.; Сталінград., Півд., 4-й Укр. фр., 197 окр. атб 8 ПА, ком. взв. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 197 окр. атб 12 ПА, лейтенант, ком. взв.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У листоп. 1955 звільнений у запас. Працював технологом, ст. інженером на Харківському тракторному з-ді.

Помер у 2004.

ХОХЛЕНКОВ Василь Миколайович, 1915, с. Задорожжя Кун'їнського р-ну Псковської обл., РФ. Підполковник, викладач тактичного циклу 1-го Вольського авіатехучилища Саратовської обл. Приволзького ВО. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив Великолуцьке ФЗУ Псковської обл.

5.11.1933 призваний добровільно до лав ЧА Великолуцьким РВК Псковської обл. 6.11.1937 закінчив Нижньогородську бронетанкову школу ім. Сталіна Московського ВО.

2.06.1942–13.06.1942: Півд.-Захід. фр., 116 тб, нач. штабу. 13.06.1942 був поранений у р-ні смт Білий Колодязь Вовчанського р-ну Харківської обл. 13.04.1945 закінчив командний ф-т Військ. академії бронетанкових та механізованих військ РСЧА ім. Сталіна, м. Москва. 13.04.1945–9.05.1945: 4-й Укр. фр., 242 тбр, заст. нач. штабу.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

16.11.1950 закінчив військ.-історичний ф-т Московської військ. академії ім. Фрунзе. 8.01.1956 звільнений у запас. Із лют. 1956: Харківська контора матеріально-технічного забезпечення Харківського раднаргоспу, ст. товарознавець, з-д ім. Малишева, ст. інженер.

Помер 29.12.1998 у м. Харків.

ХРАМЦОВ Віктор Якович, 1915, с. Зарожне Чугуївського р-ну Харківської обл. Капітан, пом. нач. штабу 96 окр. мостобуд. б-ну з моб. роботи.

У 1933 закінчив школу ФЗУ при ХТЗ, на якому працював слюсарем до 1936.

15.10.1936 призваний до лав ЧА Харківським МВК. У 1937 закінчив Ленінградську окружну техшколу НКВС.

Серп. 1942 – черв. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 154 окр. б-н конвойних військ 43 окр. бр. конвойних військ НКВС, нач. боєпостачання.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У жовт. 1953 закінчив Вищу офіцерську арттехшколу ЗС, м. Пенза, РФ. 15.12.1955 звільнений у запас. Працював слюсарем-інструментальником на Харківському з-ді «Електроважмаш».

ХРИПУНОВ Олександр Миколайович, 1922, сел. Писцово Комсомольського р-ну Івановської обл., РФ. Підполковник, ст. пом. нач. відділу бойової підготовки Управління 1-го залізн. корпусу.

У 1939 закінчив 10 класів СШ у сел. Писцово, у 1940 – 1 курс Івановського текстильного ін-ту.

2.11.1940 призваний до лав ЧА Кіровським РВК м. Іваново.

1940–1941: курсант школи мол. командирів при 10 окр. віднов. залізн. б-ні. Берез. 1942–10.09.1944: Крим., Північ.-Кавказ., Сталінград., Степ., 2-й Укр. фр., 25 окр. мост. залізн. б-н 36 залізн. бр., пом. ком. взв. та ком. монтажно-мост. взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» I ст.

5.07.1974 звільнений у запас. Із 1979: військкерівник Харківського ТУ № 4. Із 1983: ст. інженер відділу обладнання Харківського облуправління постачання і збуту.

Помер 10.02.1984 у м. Харків.

ХРУСЛОВ Леонід Федорович, 1922, м. Харків. Ст. лейтенант, заст. ком. бат. 21 сп 180 сд.

У 1938 закінчив 7 класів Харківської НСШ. 1938–1939: Харківська трикотажна ф-ка, електромонтер. У верес. 1941 закінчив Харківський машинобудівний технікум.

19.09.1941 призваний до лав ЧА Московським РВК м. Харків.

18.10.1941–5.03.1942: Півд., Півд.-Захід. фр., 321 сп 15 сд, телефоніст. 22.07.1942 закінчив Сталінградське військ. політучилище. 22.07.1942–13.05.1943: Воронез. фр., 122 окр. полк зв'язку 6 А, політрук телефонно-кабельної роти; 90 гв. окр. б-н зв'язку 62 гв. сд 6 А, заст. ком. роти з політчастини. 6.09.1944 закінчив десятимісячні КУОС при 22 навч. артп Далекосхід. фр. 9.06.1944–9.05.1945: 2-й Укр. фр., 102 гв. вптап 11 окр. вптабр, ком. взв. управління арт. батареї.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

12.11.1946 звільнений у запас. Із 1946: НДІ «Гипрококс», ст. інженер; «Південдіпрошахт», ст. інженер; «Укрдіпроважмаш», заст. гол. інженера проектів; з-д ім. Малишева, провідний конструктор; Харківський вагоноремонтний з-д, гол. конструктор.

Помер 24.12.2002 у м. Харків.

ХУДОТЕПЛИЙ Олександр Степанович, 1921, м. Ніжин Чернігівської обл. Підполковник, викладач військ. кафедри Харківського інж.-буд. ін-ту.

У 1939 закінчив 10 класів СШ № 1 м. Ніжин.

15.10.1939 призваний до лав ЧА Ніжинським РВК Чернігівської обл.

26.06.1941–17.08.1941: Північ.-Захід. фр., у складі Ленінградського військ.-політ. училища, курсант. Груд. 1941 – січ. 1942: філія курсів «Выстрел», м. Архангельськ, РФ. 14.02.1942–2.08.1942: Північ.-Захід., Захід., Калінінський фр., 50 окр. сбр 1 Уд. А, ком. стр. роти; 399 сп 111 сд, заст. ком. сб. У берез. і серп. 1942 був тяжко поранений. Черв. 1944 – трав. 1945: 1-й, 2-й, 3-й Білорус. фр., 137 сд 48 А, ком. сб; 77 окр. дор.-експл. б-н.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

23.04.1971 звільнений у запас.

Помер у 2002.

ХУДОШИН Василь Володимирович, 1918, с. Бутово Яковлєвського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Мол. лейтенант.

Черв. 1938 – лют. 1940: з-д № 183, м. Харків, електрик.

У лют. 1940 призваний до лав ЧА добровільно через Харківський аероклуб.

Лют. 1941 – черв. 1941: курсант Чугуївського військ. авіаучилища.

Верес. 1942 – груд. 1942: Північ.-Захід. фр., 70 гв. Білоруський штурм. ап 6 ПА, льотчик. 5.12.1942 був тяжко поранений. Груд. 1942 – груд. 1943: ЕГ, м. Чита, м. Перм, на лікуванні через поранення.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У груд. 1943 звільнений у запас. Із 10.07.1948: з-д п/с № 274, електрик, інженер-лаборант. 1954–1959: студент вечірнього відділення Харківського радіотехнікуму.

Помер у квіт. 2005.

ХУРГІН Вілія Михайлович, 1924, м. Чугуїв Харківської обл. Технік-лейтенант, заст. ком. роти з техчастини.

У 1939 закінчив 8 класів СШ № 27 м. Харків. 1939–1941: слюсар на Харківському з-ді «Світло шахтаря». 1941–1942: слюсар на вагоноремонтній ділянці ст. Кувандик, Оренбурзька обл., РФ.

У серп. 1942 призваний до лав ЧА Кувандицьким РВК Оренбурзької обл.

Серп. 1942 – жовт. 1942: курсант кулемет. училища, м. Оренбург.

Жовт. 1942 – січ. 1943: Сталінград. фр., 147 сп 49 сд 2 А, ком. кулемет. відділення. 25.01.1943 поранений у боях під Сталінградом, перебував на лікуванні в ЕГ, м. Енгельс Саратовської обл., РФ. Берез. 1943 – черв. 1943: курсант окружних курсів мол. лейтенантів, м. Тамбов.. Черв. 1943 – лют. 1945: 1-й Укр. фр., 3 окр. гв. мотоциклетний б-н 6 тк, пом. ком. взв.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Лют. 1945 – трав. 1947: курсант Сталінградського танко-технічного училища, м. Харків. У жовт. 1948 звільнений у запас.

Помер 26.12.2001 у м. Харків.

ХУСІД Борис Ілліч, 1916, м. Київ. Капітан, пом. ком. полку з постачання. Інвалід ВВВ.

У 1931 закінчив 7 класів Харківської НСШ. Лип. 1931 – січ. 1933: з-д ХЕМЗ, токар по металу. Січ. 1933 – лип. 1935: Харківський обком ЛКСМУ, політінформатор, працівник особливого відділу. Лип. 1935 – лип. 1941: Харківський механіко-машинобудівний ін-т, студент, секретар комітету ЛКСМУ, аспірант, наук. співробітник, викладач.

14.07.1941 мобілізований до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

2.06.1942–9.05.1945: Півд.-Західн., Сталінград., Степ., 2-й Укр., 2-й, 3-й Білорус., 1-й Прибалт. фр., 76 гв. мінп 5 гв. ТА, пом. ком. полку з матеріально-технічного забезпечення.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медаль «За оборону Сталінграда».

28.01.1946 звільнений у запас. Із берез. 1946: ХПІ, викладач, ст. викладач нарисної географії та графіки.

Помер 23.08.2002 у м. Харків.

Ц

ЦАРИЦАНСЬКИЙ Іван Іванович, 1917, с. Куньє Ізюмського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. роти автоматників.

У 1932 закінчив школу. Із 1933 працював рахівником у колгоспі «Новий шлях» Борівського р-ну.

18.05.1939 призваний до лав ЧА Ізюмським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – груд. 1941: Ленінград. фр., 249 сп 16 сд; 260 сп 168 сд, ком. кулемет. взв. Лют. 1942 – жовт. 1943: Волхов. фр., 347 сп 128 сд, ком. мін. взв. Серп. 1944 – трав. 1945: 2-й Білорус. фр., 1066 сп 281 сд; 286 сп 90 сд, ком. роти автоматників. Отримав поранення 12.07.1941 у боях за м. Таллінн, Естонія, 17.09.1941 – поблизу м. Ленінград, Колпіно, 13.02.1943 – у р-ні сел. Синявіно Ленінградської обл., 25.03.1945 – на тер. Німеччини.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав дві подяки від Верховного Головнокомандувача.

Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 19.09.1946 звільнений у запас. Із 1946: бригадир провідників резерву провідників, ст. Красний Лиман, Донецька обл.

Помер 3.03.1995 у с. Іскра Ізюмського р-ну Харківської обл.

ЦВЄТКОВ Анатолій Олександрович, 1920, Староруський р-н Новгородської обл., РФ. Підполковник інтендант. служби, нач. групи фінансування капітального будівництва.

У черв. 1940 закінчив 10 класів Залуцької СШ Староруського р-ну Новгородської обл.

3.09.1940 призваний до лав ЧА Залуцьким (кол.) РВК Новгородської обл. Жовт. 1940 – листоп. 1941: Чкаловське училище зеніт. артилерії, курсант.

12.01.1942–11.10.1943: Півд. фр., 106 окр. зеніт. артд-н ППО, Північ.-Кавказ. фр., 23 окр. зеніт. артд-н ППО, пом. нач. штабу і ком. батареї. 11.10.1943–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 23 окр. зеніт. артд-н ППО, ком. батареї.

Медалі: «За відвагу», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

6.06.1966 звільнений у запас. База транспорту і механізації, м. Харків, гол. бухгалтер.

Помер 10.02.1978 у м. Харків.

ЦЕЛОВАЛЬНИКОВА Фаїна Петрівна, 1918, с. Новодонівка (кол.) Вовчанського р-ну Харківської обл. Лейтенант медслужби, ст. медсестра ЕГ № 3827. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчила 7 класів Старосалтівської школи Вовчанського р-ну, у 1938 – Харківський фельдшерсько-акушерський технікум. 1938–1939: пом. лікаря 21-ї радянської лікарні м. Харків.

У верес. 1939 мобілізована до лав ЧА Московським РВК м. Харків. Груд. 1939 – берез. 1942: перебувала у запасі. У берез. 1942 добровільно стала до лав ЧА через Каганський РВК Бухарської обл., Узбекистан.

Трав. 1942 – груд. 1944: 3-й Укр., Півд., Закавказ., 4-й Укр., 1-й Білорус. фр., 7 окр. віднов. залізн. б-н, фельдшер.

У січ. 1945 звільнена у запас. Працювала учителем праці у школі № 13 м. Перм.

Померла у 2008.

ЦЕЛУЙКО Федір Миколайович, 1904, с. Крутьки Гадяцького р-ну Полтавської обл. Полковник, заст. із політчастини нач. 22 центр. арт. арсеналу.

3.02.1922 добровільно призваний до лав ЧА за комсомольським набором через Гадяцький РВК Полтавської обл

1925–1931: машинобуд. з-д ім. Жовтневої революції, м. Одеса, робітник. 1931–1937: Всесоюзний центр. комітет профспілки сільськогосподарського машинобуд., м. Москва, член президії, голова.

У січ. 1940 призваний добровільно за мобілізацією ЦК ВКП(б) через Харківський ОВК.

26.06.1941–17.09.1941: Півд.-Захід. фр., нач. політвідділу 50 тд. Листоп. 1941 – лют. 1942: Брянський фр., нач. політвідділу 150 окр. тбр і військкомісар 79 окр. тбр. 9.02.1942–27.07.1943: Центр. фр., заст. ком. 79 тбр із політчастини. У лют. 1943 контужений у боях за м. Курськ. Груд. 1943 – трав. 1945: 1-й, 2-й Укр. фр., заст. нач. політвідділу 2 ТА; заст. нач. політвідділу 1-ї кінно-механізованої групи.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора (два), медаль «За бойові заслуги».

6.01.1956 звільнений у запас.

Помер у 1983.

ЦИБУЛЬНИК Олександр Петрович, 1908, с. Огульці Валківського р-ну Харківської обл.

Закінчив 7 класів у с. Огульці. Працював стругальником на Харківському авіаційному з-ді, згодом на Харківському машинобудівному з-ді «ФЕД».

8.09.1943 призваний до лав ЧА. Рядовий, трансп. взв. 684 артп 233 стрілецької Кременчуцько-Знаменської Червонопрапорної дивізії, 3-й Укр. фр. Учасник визволення Харківщини, Угорщини, Румунії. Перемогу зустрів в Австрії.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.»

23.10.1945 демобілізований. По війні: стрілець ВОХР на Харківському авіаційному з-ді, Харківському машинобудівному з-ді «ФЕД».

Помер 8.10.1980 у м. Харків.

ЦИБУЛЬНИКОВ Семен Михайлович, 1909, с. Большетроїцьке Шебекінського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Підполковник, заст. ком. з політчастини 22-го окр. медсанбату 28-ї гв. сд.

6.11.1931 призваний до лав ЧА Большетроїцьким (кол.) РВК Курської обл. Із 1938: Житомирський МК КП(б)У, зав. відділу пропаганди та агітації.

Лют. 1942–15.08.1943: Півд., Донський, Сталінград. фр., 245, 415 ділянки військ.-буд. робіт, заст. ком. з політчастини. 15.08.1943–9.05.1945: 123 окр. б-н зв'язку 10 ск 51 А; 166 окр. буд. б-н, заст. ком. з політчастини.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1954 закінчив Військ.-політичну академію ім. Леніна. 18.11.1955 звільнений у запас.

Помер 21.09.1992 у м. Одеса.

ЦИГАНЕНКО Олексій Назарович, 1914, м. Полтава. Мол. лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив географічний ф-т ХДУ. Черв. 1939 – січ. 1940: Алматинське, Казахстан, управління гідрометслужби, мол. інженер.

У січ. 1940 призваний до лав ЧА Сталінським (кол.) РВК м. Алмати, Казахстан. Січ. 1940 – жовт. 1940: червоноармієць окр. б-ну зв'язку, м. Термез, Середньоазійський ВО. Жовт. 1940 – квіт. 1941: курсант курсів мол. лейтенантів, м. Ташкент, Узбекистан. Квіт. 1941 – верес. 1943: ком. взв. окр. б-ну зв'язку, ком. взв. гірськострілецької бригади, ком. взв. зап. лінійного полку зв'язку, Середньоазійський ВО. Верес. 1943 – трав. 1944: курсант курсів перепідготовки офіцерського складу, Середньоазійський ВО. Трав. 1944 – лип. 1944: 1-й Укр. фр., 383 сп, ком. взв. 24.07.1944 був тяжко поранений. Лип. 1944 – листоп. 1944: на лікуванні через поранення, госпіталь № 5403, м. Кисловодськ, Північ.-Кавказ. ВО.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

17.11.1944 звільнений у запас через хворобу. Із 1944: учитель географії 22-ї СШ робітничої молоді м. Харків.

ЦИГАНКО Іван Якович, 1913, м. Харків. Капітан адмінслужби, нач. обліково-операційного відділення 389 арм. авіатехскладу ВПС.

У 1928 закінчив 7 класів Харківської зразкової семирічної школи, у 1931 – 2 курси будівельного технікуму.

1935–1941: строкова служба у лавах ЧА.

Серп. 1939 – верес. 1939: учасник Польської кампанії.

Листоп. 1939 – берез. 1940: учасник радянсько-фінляндської війни.

23.06.1941 мобілізований до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

23.06.1941–21.02.1943: Захід., Сталінград. фр., військ.-поштова база, ст. приймальник; військ.-поштова база, 57 А, нач. відділу пошти. 21.02.1943–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., військ.-польова пошта № 18519, 113 ск 49 А, нач. польової пошти; військ.-польова база, нач. відділу обліку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За визволення Варшави», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бездоганну службу» I ст.

30.07.1960 звільнений у запас. Із 1964: нач. відділення зв'язку Харківського поштамту, нач. поштового вагону, інженер з технавчання Харківського відділення перевезення пошти.

Помер 20.05.1973 у м. Харків.

ЦИГАНКОВ Микола Якович, 1914, м. Чугуїв Харківської обл. Гв. ст. лейтенант, ком. роти автоматників 283 гв. сп 94 гв. сд 3 Уд. А. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив Харківський держ. ін-т фізкультури.

23.06.1941 призваний до лав ЧА Пінським МВК Брестської обл., Білорусь.

Черв. 1941 – груд. 1943: Захід. фр., загін по боротьбі з десантом противника при Пінському УМВС, ком. загону; Центр., 1-й, 2-й Прибалт. фр., 44 мсбр 1 тк, ком. взв., ком. роти, комендант штабу бр. Квіт. 1944 – листоп. 1944: КУОС 1-го Прибалт. фр., слухач. Листоп. 1944 – трав. 1945: 2-й, 3-й Білорус. фр., 314 сп 46 сд, ком. розвід. взв. Під час боїв 5 разів поранений.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

24.04.1947 звільнений у запас. Працював ст. викладачем фізвиховання і військ. підготовки СШ № 131 м. Харків.

Помер у 2007.

ЦИГИЧКО Василь Корнійович, 1921, с. Липці Харківського р-ну Харківської обл. Підполковник, ком. роти охо-

рони, військ. комендатура р-ну м. Мерзебург, земля Саксонія, Німеччина. Інвалід ВВВ.

Закінчив 10 класів СШ № 23 м. Харків.

7.04.1941 призваний до лав ЧА Московським РВК м. Харків. Квіт. 1941 – листоп. 1941: курсант Московського піхотного училища.

5.10.1941–9.05.1945: Захід. фр., 56 сбр 1 Уд. А, ком. стр. взв.; 1-й Білорус. фр., 1 зап. сбр, заст. ком. роти ПТР, пом. нач. штабу б-ну з розвідки. 20.12.1941 тяжко поранений у боях поблизу м. Волоколамськ Московської обл.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Олександра Невського, Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.04.1948 звільнений у запас. Із 1948: оперуповноважений облуправління МВС Харківської обл. Із 1959: нач. адмін.-господ. відділу, інженер-технолог на ХЕМЗі.

Помер 6.08.1994 у м. Харків.

ЦИМОХ Олександр Сергійович, 1908, с. Логвин Володарського р-ну Київської обл. Майор техслужби, заст. ком. тб з техчастини 20 гв. тп 6 гв. А, Забайкал. ВО.

У 1926 закінчив 6 класів, у 1930 – дворічну профшколу, м. Сквира, у 1933 – Київський електромеханічний технікум.

1.11.1933 призваний до лав ЧА Київським МВК. 1933–1934: курсант в/ч № 1515, Український ВО. 1937–1938: курсант окружних курсів мол. військтехніків при 5 важкій тбр Харківського ВО.

Учасник походу у Захід. Україну та Захід. Білорусь у 1939.

Черв. 1941 – лип. 1942: Півд.-Захід. напрям, 152 тб 36 легкої тбр, ком. роти з техчастини. Лип. 1942 – черв. 1944: Калінінський, 1-й Прибалт. фр., 1 тб 236 тбр, пом. нач. техчастини б-ну з артпостачання, пом. ком. роти з техчастини, пом. ком. б-ну з техчастини. Черв. 1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 22 самохід. артбр 4 ТА, заст. ком. д-ну з техчастини. 27.02.1945 був контужений у р-ні м. Легниця, Польща.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

30.11.1955 звільнений у запас. Із 1963: обліковець на Богодухівському авторемонтному з-ді. 1966–1976: Богодухівський райвиконком, зав. райдержархіву.

Помер 1.10.1996 у м. Богодухів Харківської обл.

ЦИПИШЕВ Леонід Матвійович, 1917, с. Іскушта Бєлорецького р-ну, Башкирія, РФ. Майор техслужби, інженер з електрота спецобладнання танкового полку.

Закінчив 5 класів, с. Карлиханово Бєлокатайського р-ну, Башкирія. У 1938 закінчив ФЗУ за спеціальністю токаря, у 1939 – 2 курси Месягутовського педтехнікуму. 29.12.1939 призваний до лав ЧА Бєлокатайським РВК, Башкирія.

Лип. 1941 – берез. 1942: Півд. фр., 75 окр. тб, бригадир летючки. Берез. 1942 – квіт. 1943: курсант Київського танко-технічного училища, Уральський ВО, м. Кунгур Пермського краю. 27.07.1943–10.01.1944: 2-й Укр. фр., 167 тп, заст. ком. танк. роти з техчастини. 24.06.1944–19.12.1944: 2-й Білорус. фр., 25 тбр, заст. ком. танк. роти з техчастини.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

Січ. 1945 – черв. 1945: слухач Казанської вищої офіцерської технічної бронетанкової школи. 28.03.1959 звільнений у запас. Працював нач. адмін.-госп. відділу, п/с № 109, майстром на з-ді радіоелементів, військ. керівником у Харківському текстильному технікумі.

Помер 1.10.1999 у м. Харків.

ЦИПІН Леонід Леонтійович, 1918, м. Миргород Полтавської обл. Лейтенант

медслужби, ст. фельдшер д-ну 274 зеніт. артп.

21.09.1938 призваний до лав ЧА Харківським МВК.

15.08.1941–1.09.1942: Сталінград. фр., 27 окр. рота зв'язку 27 р-ну авіабазування. 1.09.1942–9.05.1945: Сталінград., 4-й Укр. фр., 8 ПА, 8 полк зв'язку.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1.09.1956 звільнений у запас. Із 1957: 9-та райлікарня, м. Харків, фельдшер. Із 1963: Курязька дитяча трудова колонія, зубний лікар. 1.07.2001 виїхав на ПМП до Німеччини.

ЦИРЛІН Ісак Якович, 1922, м. Гомель, Білорусь. Ст. лейтенант, інструктор із матчастини полку. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів СШ №1 м. Харків.

23.02.1942 призваний до лав ЧА Балашовським РВК Саратовської обл.

23.02.1942–8.11.1943: 1-е Саратовське танкове училище, м. Саратов, курсант.

Серп. 1943 – квіт. 1944: Волховський, 3-й Прибалт. фр., 16 окр. тбр, ком. танка. Квіт. 1944 – січ. 1945: 3-й Прибалт. фр., 16 окр. тбр, ад'ютант штабу б-ну, ком. танк. взв. Січ. 1945 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 16 окр. тбр, ад'ютант ст. б-ну. 18.03.1945 був тяжко поранений.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі.

12.06.1946 звільнений у запас. Організація п/с № 274 (з-д «Радіореле»), нач. КБ. У 1996 виїхав на ПМП до Ізраїлю.

ЦУКЕРНИК Ісак Аронович, 1914, ст. Микитівка, Донецька обл. Інженер-капітан, мол. викладач матчастини Казанської вищої тех. офіцерської школи БТ і МВ. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив Харківський машинобудівний технікум, у 1939 – Харківський механіко-машинобудівний ін-т.

У лип. 1941 мобілізований Маріупольським МВК Донецької обл.

Лип. 1941 – берез. 1942: КУКС, курсант.

Трав. 1942 – квіт. 1944: Брянський фр., 103 тбр 4 тк, заст. ком. роти з техчастини; штаб бронетанкових і механізованих військ 4-го Укр. фр., пом. нач. стройового відділу штабу. 7.07.1942 під час боїв на Брянському фр. був поранений.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У груд. 1945 закінчив Казанську вищу тех. офіцерську школу БТ і МВ. У лип 1946 звільнений у запас. Працював інженером, нач. відділу обладнання тресту «Теплоенергомонтаж», м. Харків. У 1997 виїхав на ПМП до Німеччини.

Ч

ЧАБАН Григорій Семенович, 1915, с. Антонівка Київської обл. Підполковник, заст. ком. з політчастини 521 окр. б-ну зв'язку 9 сд. Інвалід ВВВ.

У 1931 закінчив 7 класів Антонівської школи, у 1932 – 2 курси кооперативного технікуму, м. Сміла Черкаської обл.

4.11.1936 призваний до лав ЧА Уманським РВК Черкаської обл.

1936–1937: полкова школа, 29 кп 5 Бліновської див., курсант. 1938–1939: курси мол. політруків, курсант. 1940–1941: Ташкентське військ.-політичне училище, слухач.

Лип. 1941 – листоп. 1941: Захід. фр., 1083 сп 312 сд, політрук роти зв'язку. 14.11.1941 був поранений на Захід. фр.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

11.11.1955 звільнений у запас. 1956–1959: добровільне спортивне товариство «Буревестник» Харківської облради, директор стадіону. 1960–1975: Дзержинське райжитлоуправління, інженер.

ЧАБАН Федір Лук'янович, 1923, с. М'якохід Бершадського р-ну Вінниць-

кої обл. Прапорщик, нач. складу 909 навч. артп 100 гв. навч. мсд.

У 1939 закінчив СШ м. Татарськ Новосибірської обл., РФ. Із 1939: Татарський р-н, радгосп № 258, рахівник.

17.01.1942 призваний до лав ЧА Татарським РВК Новосибірської обл. 15.02.1942 закінчив Томське військ.-піхотне училище.

Із трав. 1942: 2-й Білорус. фр., 405 сп 258 сд, стрілець. 29.09.1942–9.05.1945: 17 гв. кп 5 гв. кд 3 гв. кк, стрілець-шабельник.

Орден Слави III ст., медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» II ст., I ст., «За відзнаку у військовій службі» II ст.

17.07.1947 звільнений у запас. Із 1947: М'якохідська сільрада Бершадського р-ну, секретар. Шахтоуправління № 23, м. Єнакієве Донецької обл., забійник. 11.09.1951 зарахований на надстрокову службу. 27.07.1982 звільнений у відставку.

Помер 20.02.1994 у м. Тбілісі, Грузія.

ЧАГОВЕЦЬ Григорій Васильович, 1915, смт Андріївка Балаклійського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. стр. взв. 22 окр. штурм. б-ну. Інвалід ВВВ.

1938–1940: з-д № 183, м. Харків, токар. У 1940 9 місяців навчався у Мінському піхотному училищі. 15.09.1940–15.01.1941: Захід. Особливий ВО, 184 сп 56 сд, ком. стр. взв. Січ. 1941 – груд. 1943: перебував у полоні на тер. Білорусі, Польщі. Груд. 1943 – квіт. 1944: «здійснив втечу з концтабору і виходив до своїх». До 5.08.1944 проходив спецперевірку у м. Подольськ Московської обл.

Серп. 1944 – листоп. 1944: 1-й Прибалт. фр., 22 окр. штурм. б-н, ком. стр. взв. До 24.11.1944: 1-й Прибалт. фр., 61 А, ком. стр. взв. 24.11.1944–31.01.1945: на лікуванні через поранення в ЕГ № 1388, м. Іваново, РФ.

29.10.1945 звільнений у запас через хворобу.

Помер 14.08.1995 у смт Андріївка Балаклійського р-ну Харківської обл.

ЧАЙКА Микола Митрофанович, 1905, с. Ландишове Валківського р-ну Харківської обл. Підполковник, військком Порецького РВК Чувашії, РФ.

У 1920 закінчив 6 класів Ландишовської школи Валківського р-ну. 1925–1927: сторож Ландишовської школи.

4.11.1927 призваний до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл.

У 1931 закінчив Харківське військ.-піхотне училище (школа червоних старшин). Серп. 1938 – верес. 1942: військком Вільхуватського (кол.) РВК Харківської обл.

Лип. 1943 – серп. 1944: Півд., 4-й Укр., 1-й Прибалт. фр., 63 ск, офіцер зв'язку.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, Леніна.

У квіт. 1945 закінчив восьмимісячні курси при Військ. академії ім. Фрунзе, м. Москва. 1.02.1955 звільнений у запас. Працював завгоспом, рахівником у Харківському державному проектному ін-ті.

Помер 24.08.1993 у м. Харків.

ЧАЙНИКОВ Іван Павлович, 1915, с. Жохово Тургиновського (нині Калінінського р-ну) Тверської обл., РФ. Капітан, ком. автороти Київського військ.-тех. училища 69 ПА.

19.10.1936 призваний до лав ЧА Тургиновським (кол.) РВК Тверської обл.

19.10.1936–15.10.1937: 191 сп 64 сд Білоруського Особливого ВО, м. Рославль Смоленської обл., курсант. Жовт. 1939–13.03.1940: учасник радянсько-фінляндської війни у складі 135 авіабази 7 А ВПС на посаді ком. взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

30.11.1955 звільнений із лав Рад. А. Харківський з-д «Поршень», ст. майстер.

Помер 10.05.2001.

ЧАЛЕНКО Олександр Миколайович, 1922, ст-ця Привольна Каневського р-ну Краснодарського краю, РФ. Підполковник, ком. мсб 63 мсп 11 гв. мсд, Воронезький ВО.

У 1940 закінчив 9 класів, ст-ця Привольна. Працював у колгоспі.

12.10.1940 призваний до лав ЧА Каневським РВК Краснодарського краю. 1940–1941: 1-е Орджонікідзевське піхотне училище, курсант.

24.12.1941–20.07.1944: 805 сп 392 сд, пом. нач. штабу полку. 20.07.1944–23.11.1944: 2-й Укр. фр., у резерві при військ. раді фронту. 23.11.1944–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 306 гв. сп 109 гв. сд, заст. ком. б-ну зі стройової частини.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 306 гв. сп 109 гв. сд 53 А, заст. ком. б-ну зі стройової частини.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

30.11.1963 звільнений у запас. 1966–1973: база «Укршкіргалантерея», м. Харків, ст. товарознавець, ст. інженер зі збуту. 1973–1981: універмаг «Будинок торгівлі», нач. АГВ.

Помер 1.09.1994 у м. Харків.

ЧАЛИЙ Василь Матвійович, 1903, с. Піски Дворічанського р-ну Харківської обл. Полковник, ст. офіцер з бойової підготовки БТ і МВ управління 10 ск.

У 1925 закінчив 2 курси Куп'янського педтехнікуму Харківської обл. 1925–1928: строкова служба у лавах ЧА. У 1934 закінчив Всеукраїнський ін-т комуністичної просвіти, м. Харків.

У черв. 1934 вдруге призваний до лав ЧА Харківським МВК за спецпризовом.

Лип. 1941 – верес. 1941: Півд.-Західд. фр., 142 кп 34 кд, заст. ком. полку з політчастини. Квіт. 1942 – лип. 1942: Сталінград. фр., штаб 1 резервної А (64 А), військком опервідділу штабу. Верес. 1942 – черв. 1943: 109 тбр 16 тк 3 резервної А (2 ТА), військком опервідділу армії. Черв. 1943 – лют. 1944: КУОС мотомех. частин при академії БТ і МВ ім. Сталіна. Лют. 1944 – верес. 1944: Ленінград. фр., 98 окр. тп 21 А, заст. ком. полку. Під час боїв 18.09.1941 в р-ні м. Полтава був поранений, 20.07.1942 – контужений поблизу Сталінграда (нині м. Волгоград).

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

По війні проходив службу в Уральському, Далекосхідному ВО, у віддаленій місцевості на о. Сахалін, РФ. У берез. 1954 звільнений у запас.

Помер 28.01.1985 у м. Харків.

ЧАХЛОВ Олексій Олександрович, 1917, с. Тишенківка Красноградського р-ну Харківської обл. Капітан, пом. нач. керівника польотів на полігоні ВПС Північ. флоту.

1936–1938: радгосп «Комуніст» Балаклійського р-ну, бухгалтер.

23.12.1938 призваний до ВМФ Балаклійським РВК Харківської обл. Направлений до Військ.-морського авіаучилища (ВМАУ) ім. Леваневського, м. Миколаїв. 1.01.1939–2.08.1942: ВМАУ ім. Леваневського, червонофлотець, телеграфіст, шофер, нач. радіостанції.

1941–1942: учасник бойових дій у складі ВМАУ ім. Леваневського. 2.08.1942–20.02.1944: вузол зв'язку Управління ВПС ВМФ, ст. радист. 20.02.1944–4.10.1945: Військ.-морське авіатехучилище ім. Молотова, курсант.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

29.04.1960 звільнений у запас. Штаб ЦО Харківської обл., ст. майстер виробничого навчання.

Помер 10.09.1991 у м. Красноград Харківської обл.

ЧЕБАНОВ Степан Мусійович, 1910, м. Севастополь, Крим. Полковник, нач. циклу засобів радіозв'язку Харківського військ. авіаучилища зв'язку, 69 ПА, Київський ВО.

Із 1926: Севастопольський миловарний з-д, учень миловара; Луганська міська електростанція, електромонтер.

21.06.1931 добровільно призваний до лав ЧА Луганським МВК. У квіт. 1932 закінчив Московське військ. авіатехучилище, у лют. 1935 – курси удосконалення ст. радіотехніків при Московському авіатехучилищі. Квіт. 1935 – листоп. 1939: Московське військ. авіатехучилище, викладач, інструктор радіотехциклу, нач. лабораторії техциклу. У листоп. 1940 закінчив річні курси інженерів зі спецобладнання при Московському Червонопрапорному авіатехучилищі. До верес. 1942 – викладач.

9.08.1944–20.09.1944: 3-й Білорус. фр., 1 ап зв'язку 1 ПА, інженер полку з радіо (бойове стажування).

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: ордени Червоного Прапора, Леніна, медаль «За бойові заслуги».

У лип. 1949 закінчив курси удосконалення викладачів при Ленінградській Червонопрапорній військ.-пов. академії. 17.08.1959 звільнений у запас. Із квіт. 1960: п/с № 67, КБ електроприладобудування, інженер.

Помер 27.11.1995 у м. Харків.

ЧЕГЛИКОВ Микола Степанович, 1921, м. Чугуїв Харківської обл. Старшина, нач. складу недоторканого запасу («НЗ») ХВАУЛ. Інвалід ВВВ.

У жовт. 1940 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

1940–1947: проходив службу у Далекосхідному ВО.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 10 окр. інж.-аеродромний б-н, ком. аеродромно-тех. взв.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» І ст.

1947–1970: надстрокова служба у складі ХВАУЛ. У 1970 звільнений у запас. Працював слюсарем на Чугуївському автовокзалі.

Помер 4.03.1995 у м. Чугуїв Харківської обл.

ЧЕКМАРЬОВ Микола Якович, 1922, с. Поїм Бєлінського р-ну Пензенської обл., РФ. Капітан техслужби, ст. інструктор практичного навчання експлуатац. циклу 1-го Харківського військ. авіатехучилища, 69 ПА, Київський ВО.

У 1941 закінчив 10 класів, с. Поїм.

16.08.1941 призваний до лав ЧА Поїмським (нині Бєлінський) РВК Пензенської обл. Серп. 1941 – лип. 1942: курсант 2-ї Вольської авіатехшколи.

20.07.1942–5.07.1944: Калінінський, Воронез., Степ., 2-й Укр. фр., 820 штурм. ап, авіамеханік. 5.07.1944–7.08.1944: 1-й Укр. фр., 155 гв. штурм. ап 9 гв. штурм. ад 1 гв. штурм. ак, авіамеханік.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 2 подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

У жовт. 1946 закінчив Харківське військ. авіатехучилище. 31.03.1964 звільнений у запас. 1965–1985: слюсар-складальник, контрольний майстер на з-ді № 420 цивільної авіації, м. Харків.

Помер 4.10.1985 у м. Харків.

ЧЕКОЄВ Созрико Бімболатович, 15.06.1920, с. Карман-Сіндзікау Дігорського р-ну, Північна Осетія. Капітан. Інвалід ВВВ.

У 1939 призваний до лав ЧА.

У 1939 вступив до Харківського училища зв'язку, яке закінчив у 1941.

22.06.1941 – серп. 1942: Півд.-Захід. фр., ком. роти зв'язку. 1942–1943: Воронез. фр., ком. радіовзводу. 1943 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., ком. радіовзводу.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За бойові заслуги», «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною

у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За оборону Києва», ювілейні. Трудові нагороди: медаль «Ветеран праці».

У 1959 звільнений у запас.

Помер 29.01.1986. Похований: клад. № 13, м. Харків.

ЧЕЛАНКОВ Іван Самсонович, 1922, с. Шелудьківка Зміївського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант медслужби, фельдшер.

У 1939 закінчив 7 класів НСШ, с. Шелудьківка. Із 1933: вихованець дитячого будинку, с. Хотімля Вовчанського р-ну Харківської обл. Трав. 1940 – лип. 1941: з-д № 59 ім. Петровського Луганської обл., ст. Петровеньки, апаратник.

26.07.1941 призваний до лав ЧА Іванівським РВК Луганської обл. добровільно.

15.02.1942–26.03.1942: Волхов. фр., 19 гв. сп 4 гв. сд, ком відділення. ЕГ № 1507, на лікуванні через поранення. 25.06.1942–15.01.1944: Новосибірська школа мол. військфельдшерів, Молотовське (Пермське) військ.-медучилище, курсант. 15.01.1944 – трав.1945: 3-й Укр. фр., 86 гв. сп 28 гв. сд, ком. сан. взв.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1945 звільнений у запас. Черв. 1949 – квіт. 1970: Комарихінський ліспромгосп, Чусовський р-н Пермського краю, РФ, інспектор з кадрів, технонормувальник, зав. складу, ст. механік.

Помер 12.07.2002 у смт Комсомольське Зміївського р-ну Харківської обл.

ЧЕМІСОВ Сергій Андрійович, 1921, с. Шелехово Бородулихинського р-ну Східноказахстанської обл., Казахстан. Підполковник, пом. нач. відділу капітального будівництва в/ч № 15644.

У 1939 закінчив 10 класів СШ № 1 м. Семипалатинськ (нині м. Семей) Східноказахстанської обл., Казахстан.

У листоп. 1939 призваний до лав ЧА Ленінським (кол.) РВК м. Семипалатинськ. Листоп. 1939 – серп. 1941: Ленінградське військ.-інж. училище, курсант, ком. відділення.

Серп. 1941 – жовт. 1944: Ленінград. фр., 5 бр. мор. піхоти Червонопрапорного Балтфлоту, заст. ком. окр. сап. роти; 38 окр. винищ. протитанк. б-н 42 А, ком. сап. роти; 366 окр. сапб 189 сд 42 А, заст. ком. б-ну; Ленінград. фр., 34 опрос. Під час боїв був двічі поранений: 1.02.1944 в р-ні м. Кінгісепп Ленінградської обл., РФ, та 29.07.1944 поблизу м. Нарва, Естонія.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» ІІ ст., І ст.

По війні проходив службу у Білоруському ВО. 1947–1949: перебував у запасі, закінчив курси товарознавців при Московському філіалі Всесоюзного навч. комбінату Міністерства текстильної промисловості. У 1955 закінчив Центральні КУОС інж. військ, служив у в/ч № 83778, 15644. У квіт. 1969 звільнений у запас. 1970–1986: з-д «Серп і Молот», контролер, інженер.

Помер 10.09.1995 у м. Харків.

ЧЕПИЖКО Володимир Купріянович, 1926, с. Стара Гнилиця Чугуївського р-ну Харківської обл. Майор, нач. відділення торгівлі, Північна група військ.

У 1941 закінчив 8 класів, смт Малинівка Чугуївського р-ну.

24.04.1943 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

Черв. 1943 – жовт. 1943: 10 навч. зеніт.-артп, м. Луніно Пензенської обл., РФ, курсант. 24.04.1944 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 2007 зеніт.-артп, 434 гв. зеніт.-артп 6 гв. зеніт.-артд, ком. гармати.

Медалі: «За відвагу» (дві), «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польська «Медаль Перемоги і Свободи». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» І ст., ІІ ст.

1.09.1972 звільнений у запас. Із 1978 працював електромеханіком у Харківському спеціалізованому рембудуправлінні «Харківліфт».

Помер 6.01.1993 у м. Харків.

ЧЕПІН Анатолій Олександрович, 1922, м. Красноград Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. автовзв. 4 мех. полку, Львівський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1942 закінчив Московський технікум НКШС ім. Андреєва.

У лип. 1942 призваний до лав ЧА Люблінським РВК м. Москва.

Лип. 1942 – серп. 1943: 2-е Горьківське (м. Нижній Новгород) танкове училище, курсант.

Серп. 1943 – берез. 1944: 1-й Укр. фр., 28 тп 16 мбр 4 ТА, ком. танка Т-34. Берез. 1944 – лип. 1944: ЕГ № 5777, на лікуванні після поранення. Лип. 1944 – лют. 1945: 91 тбр 3 ТА, ком. танка Т-34. Лют. 1945 – трав. 1945: ЕГ № 5442, на лікуванні після поранення, м. Красноград.

Ордени Вітчизняної війни II ст. (два), медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У груд. 1945 звільнений у запас. Працював піонервожатим в Українській семирічній школі м. Красноград, учителем Красноградської СШ № 2 Харківської обл.

Помер.

ЧЕРВОНИЙ Олексій Васильович, 1924, м. Чугуїв Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. кулемет. взв. 1030 сп 260 сд 47 А. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 7 класів НСШ у м. Лохвиця Полтавської обл., у 1941 – Дніпропетровське ремісниче училище № 8.

19.08.1942 призваний до лав ЧА Магнітогорським МВК Челябінської обл., РФ.

1.03.1943–21.07.1943: Степ. фр., 447 сп 397 сд, рядовий. 1.12.1944–17.04.1945: 1-й Білорус. фр., 212 сп 61 А, ком. кулемет. взв.; 1030 сп 260 сд 47 А, ком. кулемет. взв. Був двічі поранений: 21.07.1943, ЕГ № 2780, м. Казань, Татарстан, та 14.01.1945, ЕГ у Польщі.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.03.1946 звільнений у запас. У 1950 закінчив сільськогосподарський технікум, смт Старий Мерчик Валківського р-ну Харківської обл. 1950–1957: МТС, с. Лазірки Оржицького р-ну Полтавської обл., смт Опішня Зіньківського р-ну Полтавської обл.; с. Кам'янка Ізюмського р-ну Харківської обл., агрономом.

Помер 18.12.2005 у м. Харків.

ЧЕРВОНЦЕВ Іван Петрович, 1921, с. Богданцево Тумановського (нині Вяземського) р-ну Смоленської обл., РФ. Лейтенант, заст. ком. мінроти 563 сп 153 сд 50 А.

У 1937 закінчив 7 класів НСШ, с. Леонтьєво Ступінського р-ну Московської обл. До 1940 працював на 2-му механічному з-ді, м. Дмитров Московської обл.

У трав. 1940 призваний до лав ЧА Тумановським РВК Смоленської обл. Трав. 1940 – листоп. 1940: 533 зеніт. артп, м. Львів, курсант. 24.06.1941 – верес. 1943: Півд. фр., 256 окр. зеніт. артд-н, ком. прожекторної обслуги. Верес. 1943–9.05.1945: 2-й, 3-й Білорус. фр., 2 б-н 563 сп 153 сд 20 А, ком. мінвзв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.05.1946 звільнений у запас. 1946–1967: п/с № 61, автобаза тресту «Південтрансбуд», автоколона № 3, автобаза № 2, шофер.

Помер 26.12.2008 у м. Харків.

ЧЕРЕВКО Іван Романович, 1917, м. Суми. Лейтенант, ком. вогневого взв. Інвалід ВВВ.

Серп. 1935 – верес. 1936: школа ФЗУ при Сумському машинобудівному з-ді ім. Фрунзе, учень токаря. 25.09.1936 вступив до Сумського військ. артучилища через Сумський МВК. 1936–1938: курсант Сумського військ. артучилища. 1938–1939: курсант 1-го Ленінградського Червонопрапорного артучилища.

Січ. 1940 – берез. 1940: учасник радянсько-фінляндської війни.

Черв. 1941 – верес. 1943: Півд.-Захід. фр., гауб. артп 60 сд 17 ск, ком. вогневого взв. Верес. 1943 – серп. 1944: 2-й Укр. фр.,

532 сп 111 сд 5 гв. А; 131 артп 62 гв. сд 4 гв. А, ком. вогневого взв. 18.08.1944 був тяжко поранений поблизу м. Ясси, Румунія.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1946–1947: курси товарознавців при Міністерстві торгівлі УРСР, м. Київ. Працював економістом планового відділу у міськзмішторзі, м. Хуст Закарпатської обл. 31.01.1951 звільнений у запас.

Помер 4.05.1995 у м. Харків.

ЧЕРЕДНИК Леонтій Федорович, 1927, с. Таранівка Зміївського р-ну Харківської обл. Інвалід ВВВ.

До війни закінчив Таранівську СШ.

У жовт. 1944 призваний до лав ЧА Зміївським РВК Харківської обл., сержант, кулеметник 251 зсп. Брав участь у визволенні України, у боях на тер. Польщі, Румунії, Угорщини, Прибалтики, Німеччини.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

У 1951 демобілізований. Працював будівельником «Харківжитлобуд», регулювальником реле на Харківському релейному з-ді. Прож. у м. Харків.

ЧЕРЕДНИК Яків Порфирович, 1921, с. Скрипаї Зміївського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

1936–1938: школа ФЗН при ХТЗ. Черв. 1938 – берез. 1941: ХТЗ, слюсар.

1.03.1941 призваний до лав ЧА Зміївським РВК Харківської обл. Берез. 1941 – квіт. 1942: Лепельське кулемет.-мін. училище, м. Барнаул Алтайського краю, курсант.

26.04.1942–15.05.1942: Півд.-Захід. фр., 130 мінп РГК 61 А, ком. вогневого взв. 15.05.1942 був поранений. До 23.09.1942 перебував на лікуванні в ЕГ № 3989, м. Лениногорськ (нині м. Ріддер) Східноказахстанської обл., Казахстан.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.08.1944 звільнений у запас. Із січ. 1960: радгосп «Прогрес», с. Скрипаї Зміївського р-ну, гол. бухгалтер.

Помер 7.11.2001 у с. Скрипаї Зміївського р-ну Харківської обл.

ЧЕРЕДНИЧЕНКО Михайло Макарович, 1922, смт Ков'яги Валківського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. взв.

1939 – серп. 1941: Управління Південної залізниці, технік.

9.08.1941 призваний до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл.

9.08.1941–5.03.1942: Лепельське мін. училище, м. Барнаул Алтайського краю, Сибірський ВО, курсант. 15.03.1942 – серп. 1942: Півд.-Захід. фр., 529 окр. мінд-н 38 А, ком. вогневого взв. Серп. 1942–20.07.1943: Північ.-Кавказ. фр., 197 арм. гірськомін. полк 56 А, ком. взв. 20.07.1943 тяжко поранений поблизу м. Новоросійськ Краснодарського краю, РФ. Лип. 1943–24.05.1944: ЕГ № 4533, на лікуванні через поранення.

24.05.1944 звільнений у запас через хворобу. Лип. 1944 – черв. 1948: Валківська СШ, Ков'язька семирічна школа, військкерівник. Із 1975: Харківський електроапаратний з-д, майстер цеху.

Помер 3.07.2000 у м. Харків.

ЧЕРЕПОВ Борис Валентинович, 1924, м. Мерефа Харківського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. кулемет. взв. Інвалід ВВВ.

Берез. 1941 – трав. 1942: Харківське військ.-мед. училище, учень. Трав. 1942 – верес. 1942: курсант військ.-юридичної академії, м. Ашгабат, Туркменістан. Верес. 1942 – трав. 1943: курсант 1-го Туркестанського кулемет. училища, м. Кушка, Туркменістан.

Трав. 1943 – верес. 1944: 3-й Укр. фр., 564 сп 195 сд, офіцер зв'язку, ком. кулемет. взв. У верес. 1944 поранений. Верес. 1944 – лют. 1945: ЕГ № 6022, на лікуванні.

5.03.1945 звільнений у запас через хворобу. Із 1951 працював заст. голови Херсонського обласного суду, з 1978 – головою народного суду Комінтернівського р-ну м. Харків.

Помер 8.10.1996 у м. Харків.

ЧЕРЕПОВ Василь Гнатович, 1921, х. Суха (кол.) Ровенського р-ну Белгородської обл., РФ. Капітан, заст. з техчастини ком. танк. роти 69 гв. тп 50 гв. мсд 28 А, Білоруський ВО.

Із 1940 працював трактористом на Ржевській МТС, Ровенський р-н. 26.10.1940 призваний до лав ЧА Ровенським РВК Белгородської обл.

Черв. 1941–26.10.1941: Північ.-Західський фр., 681 сп 133 сд, ком. відділення. 26.10.1941 легко поранений у боях за м. Твер. До 21.01.1942: ЕГ № 3151, м. Іжевськ, Удмуртія, РФ, на лікуванні. 21.01.1942–18.07.1942: Північ.-Західний фр., кулемет. рота мсб 33 окр. тбр, ком. відділення. 18.07.1942 легко поранений у боях за м. Стара Руса Новгородської обл. До 30.08.1942: ЕГ № 2720 Північ.-Західний фр., на лікуванні. 30.08.1942–20.10.1943: Північ.-Західний фр., 232 сп 182 сд 34 А, пом. ком. взв. 13.11.1944 закінчив Сталінградське танкове училище, м. Харків, 25.04.1945 – Харківське гвардійське танкове училище.

Медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоного Прапора, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

7.04.1962 звільнений у запас. Із 1962: Харківський з-д «Спецелеватормлинмаш», зав. складу № 1, бригадир.

Помер 1.08.2005.

ЧЕРКАСЬКИЙ Яків Давидович, 1912, м. Мелітополь Запорізької обл. Ст. лейтенант адмінслужби, нач. відділення обліку військ. складу № 862 ВПС, Київський ВО.

У 1927 закінчив 7 класів, м. Москва. До 1931 працював мотористом у школі ФЗУ при ф-ці № 2, електромонтером на ф-ці № 8, м. Москва, РФ.

15.05.1931 призваний до лав ЧА Красногвардійським (кол.) РВК м. Москва.

1931–1933: курсант Ударної військ. школи зв'язку, м. Київ.

22.06.1941 мобілізований до лав ЧА Косино-Ухтомським РВК м. Москва.

22.06.1941–1945: Півд., Північ.-Кавказ. фр., окр. Приморська А, 130 окр. ае зв'язку, зав. діловодства відділ. техпостачання.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги». Трудові нагороди: медаль «Ветеран праці».

18.11.1947 звільнений у запас. Із 1955: інструктор фізкультури на Харківському ДПЗ № 8. Із 1956: зав. відділу Харківського відділення «Укрспортторг», з 1959 – нач. відділу постачання БУ-501.

Помер 6.09.1995 у м. Харків.

ЧЕРНЕНКО Іван Кирилович, 1920, с. Бунакове Лозівського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ст. офіцер. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив школу ФЗУ у смт Панютине Лозівського р-ну Харківської обл. за спеціальністю коваля.

1.10.1940 призваний до лав ЧА Петрівським (кол.) РВК Харківської обл.

10.05.1942 закінчив полкову школу, 73 окр. гірськоартилерійський д-н. 10.05.1942–20.09.1942: Дон. фр., 514 сп 172 гірськострілецької див., ком. гармати. До 15.10.1942: медсанбат 172 сд, на лікуванні. 15.10.1942–19.12.1942: Дон. фр., 514 сп 172 сд, ком. гармати. До 1.02.1943: ЕГ № 1039, м. Кірсанов Тамбовської обл., на лікуванні. 24.11.1943 закінчив прискорені курси мол. лейтенантів, м. Тамбов. 24.11.1943–11.03.1944: Захід. фр., 114 окр. сбр, 279 сп 91 гв. сд, ком. вогневого взв. 6.03.1944 тяжко поранений. 11.03.1944–15.05.1944: ЕГ № 3332, 2386. 15.05.1944–13.06.1944: 3-й Білорус. фр., 279 сп 91 гв. сд, ком. вогневого взв. У черв. 1944 поранений. 13.06.1944–19.08.1944: ЕГ № 2404. 19.08.1944–9.05.1945: 3-й Білорус. фр., 578 винищ. протитанк. полк 47 винищ. протитанк. див., ком. вогневого взв. Брав участь у війні з Японією 9.08.1945–3.09.1945.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Японією», ювілейні. Отримав 3 подяки від Верховного Головнокомандувача, 2 Почесні грамоти.

11.05.1947 звільнений у запас. Із 1947: Лозовеньківська МТС Балаклійського р-ну Харківської обл., токар; колгосп ім. Свердлова, комбайнер; Лозовеньківська реммайстерня, технонормувальник.

Помер 27.07.2003 у сел. Донець Зміївського р-ну Харківської обл.

ЧЕРНЕЦЬКИЙ Сергій Касянович, 1920, м. Харків. Ст. лейтенант, ком. взв., офіцер розвідки 203 гв. полку. Інвалід ВВВ.

18.09.1941–24.02.1942: у складі 85 (2 гв.) сп діючої А, ст. лейтенант. 24.02.1942 був поранений. Направлений у 23 медсанбат, ЕГ № 1306, 398, ППГ № 2383. 9.08.1942 отримав тяжке поранення, 28.09.1943 – легке. 7.04.1944–28.04.1944: ЕГ № 5064, на лікуванні.

10.08.1946 звільнений у запас.

Помер 7.12.2001.

ЧЕРНИКОВ Анатолій Петрович, 1909, с. Васильцівка Дворічанського р-ну Харківської обл. Майор інтендант. служби, нач. 1-ї частини Синельниківського РВК Дніпропетровської обл. Інвалід ВВВ.

У 1928 закінчив 7 класів Кам'янської НСШ Дворічанського р-ну.

10.05.1937 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

Лют. 1940 – серп. 1940: курсант окружних інтендант. курсів Харківського ВО.

Черв. 1941 – жовт. 1941: Півд. фр., 225 окр. сапб, зав. діловодства. Квіт. 1942 – черв. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 1169 арм. гарм.-артп; 59 окр. сбр 10 ск, зав. діловодства. Черв. 1943 – жовт. 1943: Півд.-Захід., 4-й Укр. фр., 880 окр. лінійний б-н зв'язку, зав. діловодства. Був двічі поранений: 10.10.1941 тяжко у р-ні сел. Матвеєв Курган Ростовської обл., 12.03.1943 отримав легке поранення та контузію на Північ.-Кавказ. фр.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

10.12.1955 звільнений у запас. 1959–1965: нач. цеху Куп'янського м'ясокомбінату. Із 1965: стрілець, технік ВОХР Куп'янського райуправління газопроводу.

ЧЕРНИШОВ Микола Іванович, 1909, с. Юр'ївка Конишевського р-ну Курської обл., РФ. Майор, заст. з політчастини нач. школи сержантського складу.

У 1927 закінчив 7 класів Юр'ївської НСШ.

12.11.1932 призваний до лав ЧА Конишевським РВК Курської обл. Січ. 1936 – черв. 1941: Конишевський РК ВЛКСМ, зав. відділу політнавчання, пропагандист, Конишевський РК ВКП(б), пропагандист.

22.06.1941 мобілізований до лав ЧА Конишевським РВК Курської обл.

22.06.1941–6.09.1941: Захід. фр., 853 сп 278 сд, політрук роти. Черв. 1943 – груд. 1943: Півд. фр., 262 гв. сп 87 гв. сд, заст. ком. б-ну з політчастини. Січ. 1944 – трав. 1945: 2-й, 3-й Укр. фр., 144 гв. сп 49 гв. сд, заст. ком. б-ну з політчастини. 6.09.1941 легко поранений на тер. Брянської обл., ЕГ № 1925, м. Орел, у лют. 1942 – під м. Тихвін Ленінградської обл., 6.11.1943 – тяжко на тер. Запорізької обл., ВГ № 3245, м. Донецьк.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», болгарська «За участь у Вітчизняній війні 1944–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

6.05.1955 звільнений у запас. До лип. 1964: Льговська райлікарня, заст. головного лікаря з господарської частини.

Помер 1.07.1969 у м. Льгов Курської обл.

ЧЕРНОВ Абрам Григорович, 1922, смт Нова Маячка Цюрупинського р-ну Херсонської обл. Підполковник техслужби, заст. ком. полку з техчастини, нач. техчастини 175 мсп 61 мсд, Туркестанський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів СШ № 25 м. Харків.

20.08.1940 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

Серп. 1940 – верес. 1941: курсант Харківського бронетанкового училища.

Верес. 1941 – листоп. 1941: Півд.-Захід. фр., 12 тбр, ком. еваковідділення. Листоп. 1942–9.05.1945: Сталінград., Північ.-Кавказ., 1-й Білорус. фр., 85 тп, технік з ремонту машин, ком. ремонт. взв. 28.04.1945 був поранений під час штурму Берліна.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За оборону Кавказу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

27.09.1962 звільнений у запас. Із 1964: Харківська вузлова контора транспортно-експедиційних агентств, автомеханік, ст. диспетчер. Із 1970: Харківське АТП № 27062, нач. служби руху. 1.12.1998 виїхав на ПМП до Ізраїлю.

ЧЕРНОВ Василь Михайлович, 1915, с. Хлистово Моршанського р-ну Тамбовської обл., РФ. Ст. лейтенант, нач. військ. техпостачання. Інвалід ВВВ.

У груд. 1936 закінчив Оренбурзький технікум механізації сільського господарства. 1937–1941: Большеігнатовська МТС, Мордовія, механік. Сабур-Мачкаська школа шоферів, Чамзинський р-н, Мордовія, викладач.

20.07.1941 мобілізований до лав ЧА Чамзинським РВК Мордовії.

20.07.1941–15.12.1942: Захід. фр., 78 окр. атб, ком. трансп. взв. 15.10.1942–1.03.1943: Воронез. фр., 142 гарм.-артп 87 артбр РГК, нач. автомайстерень. 1.02.1943–9.05.1945: 2-й Укр. фр., 1301 гарм.-артп 61 артбр, ком. паркового взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

31.05.1946 звільнений у запас. Працював диспетчером у Харківському управлінні військ. будівництва № 158, бригадиром, нач. АТС Харківського з-ду «Поршень».

Помер 19.11.2002 у м. Харків.

ЧЕРНОВ Володимир Олександрович, 1925, с. Андріївка Каменського р-ну Пензенської обл., РФ. Мол. лейтенант, ком. стр. взв. 81 мп 22 мд.

У 1942 закінчив 8 класів Анучинської СШ Каменського р-ну.

Квіт. 1943 – лип. 1944: Енгельське кулемет. училище, курсант. 1.08.1944 – берез. 1945: 2-й Білорус. фр., 3 Уд. А, 916 сп, ком. стр. взв. 10.10.1944 отримав поранення. 10.10.1944–16.03.1945: на лікуванні в ЕГ № 200.

30.11.1946 звільнений у запас. У 1951 закінчив Пензенський будівельний технікум. 1955–1972: УНР–462 будтресту № 86, м. Харків, виконроб. Із 1973: Харківський приладобудівний з-д ім. Шевченка, нач. групи.

Помер у 2004.

ЧЕРНОВ Геннадій Олександрович, 1918, м. Вольськ Саратовської обл., РФ. Ст. лейтенант адмінслужби, військ. диригент 342 мсп 75 мсд 4 А.

У 1934 закінчив 7 класів, у 1935 – школу ФЗУ за спеціальністю токаря. У 1937 вступив до залізничного училища, м. Кропоткін Краснодарського краю.

15.09.1938 добровільно призваний до лав ЧА Кропоткінським РВК Краснодарського краю.

Учасник походу у Захід. Україну та Захід. Білорусь у верес. 1939.

22.06.1941–28.08.1941: Захід. фр., 19 тп 10 тд, рядовий, музикант.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бездоганну службу» I ст.

У 1946 закінчив 2 курси Харківського музичного ін-ту, у 1957 – Харківський державний бібліотечний ін-т. 1.07.1964 звільнений у запас. Із 1965: директор Будинку культури з-ду «Серп і Молот». Із 1970: зав. клубу Харківського зооветінституту.

Помер 31.01.1979 у м. Харків.

ЧЕРНОСКУТОВ Євген Володимирович, 1913, ст. Вия, Свердловська обл., РФ. Підполковник, замполіт, ком. зеніт. артп.

У 1929 закінчив школу, м. Кушва Свердловської обл. Трав. 1931 – верес. 1931: обласні курси перепідготовки викладачів фабрично-заводських семирічок, м. Перм, слухач. Верес. 1931 – черв. 1932: Красноуральська фабрично-заводська семирічка, викладач суспільствознавства, секретар комсомольської організації. Берез. 1933 – груд. 1934: редакція газети «Гигант» Красноуральського р-ну, зав. культурно-побутового відділу. Груд. 1934 – трав. 1935: Красноуральський мідеплавильний з-д, редактор багатотиражної газети з-ду «За медь». 6.05.1935 призваний до лав ЧА Кушвинським (кол.) РВК Свердловської обл. Трав. 1935 – груд. 1938: на військ. службі. Груд. 1938 – лип. 1941: райгазета «Ревдинский рабочий», м. Ревда, заст. редактора, відповідальний редактор газети.

20.07.1941 мобілізований Ревдинським РВК Свердловської обл.

20.07.1941–3.11.1942: Забайкал. ВО, курси політскладу при політуправлінні, слухач; 41 артп 97 сд 16 А, військком д-ну, відповідальний секретар партбюро полку. 3.11.1942 – серп. 1943: Військ.-політична ордена Леніна академія ЧА ім. В. І. Леніна, слухач. 15.08.1943–6.09.1944: Вищі всеармійські військ.-політичні курси, гол. політуправління РСЧА при ВПУ ім. В. І. Леніна, м. Москва, слухач, резерв політскладу. 6.09.1944 – жовт. 1945: Півд. округ ППО, Півд.-Захід... округ ППО, 1575 зеніт. артп 6 корпусу ППО, 9 Сталінград. Червонопрап. корпусу ППО, ст. інструктор політвідділу з оргпартроботи.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

23.04.1960 звільнений у запас.

Помер 2.06.1994 у м. Харків.

ЧЕРНУХА Федір Тимофійович, 1909, м. Харків. Капітан, ст. інструктор 4-ї частини Винниківського МВК Львівської обл. Інвалід ВВВ.

У 1925 закінчив 7 класів СШ. Працював столяром на з-ді «Серп і Молот».

27.10.1931 призваний до лав ЧА Харківським МВК, 12.09.1939 мобілізований Дзержинським РВК м. Харків.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

1941–1942: курсант курсів мол. лейтенантів.

Серп. 1942 – лют. 1943: Волхов. фр., 152 сп 165 сд, ком. стр. роти. 15.02.1943 був поранений, ЕГ № 2829, м. Рибінськ Ярославської обл. Квіт. 1943 – черв. 1943: Волхов. фр., 154 сп 378 сд, ком. стр. роти. 22.06.1943 отримав тяжке поранення поблизу смт Мга Кіровського р-ну Ленінградської обл., ЕГ № 2018, м. Рибінськ. Верес. 1943 – січ. 1944: Волхов. фр., 154 сп 378 сд, заст. ком. б-ну зі стройової частини. 16.01.1944 поранений втретє під м. Новгород, ЕГ № 414, м. Єкатеринбург.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки.

4.04.1946 звільнений у запас через хворобу. Із 1946: Харківське спецуправління тресту «Дніпростальконструкція», товарознавець.

Помер 1.11.2001 у м. Харків.

ЧЕРНЯВСЬКИЙ Михайло Михайлович, 1920, с. Іванівка Донецької обл. Ст. лейтенант, фельдшер б-ну. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 10 класів СШ у смт Шишаки Полтавської обл.

15.09.1939 призваний добровільно до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків. 15.09.1939–15.06.1941: Харківське військ.-мед. училище Харківського ВО, курсант.

Черв. 1941–10.07.1942: Півд.-Захід... фр., 136 окр. тп 218 мсд 18 мк, фельдшер; 426 медсанбат 354 сд 9 А, ст. фельдшер; 420 медсанбат 333 сд 9 А, ст. фельдшер; 1118 сп 333 сд 9 А, ком. сан. роти. 20.08.1941 легко поранений під м. Первомайськ, 10.07.1942 – тяжко в р-ні м. Богучар Воронезької обл. 10.07.1942–29.09.1943: табір

військовополонених, ст. Кантемирівка, Воронезька обл. 29.09.1943–18.05.1945: 3-й Укр. фр., 210 зсп 4 гв. А, ст. фельдшер.

Медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

12.08.1947 звільнений у запас. Груд. 1947 – січ. 1950: лікарня с. Ковалівка Шишацького р-ну Полтавської обл., фельдшер, зав. лікарні. 21.06.1957–23.10.1958: 15-а поліклініка (м. Харків), фельдшер, терапевт. Верес. 1951 – черв. 1957: Харківський медінститут, студент. Із 23.10.1958: Центральна психоневрологічна лікарня Міністерства шляхів сполучення (м. Харків), нейрохірург.

Помер 13.03.2003 у м. Харків.

ЧЕРНЯВСЬКИЙ Яків Львович, 1911, м. Зіньків Полтавської обл. Інженер-капітан, пом. ком. роти з техчастини. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив ХАДІ. 1939–1941: Харківський мех.-машинобудівний ін-т, викладач.

16.09.1941 мобілізований до лав ЧА Київським РВК м. Харків. Січ. 1943 – верес. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 80 окр. б-н хімзахисту, пом. ком. роти з техчастини. Верес. 1943 – січ. 1944: окр. Приморська А, у складі 11 окр. фронтової техроти.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.08.1946 звільнений у запас. УЗПІ, викладач. Із верес. 1957: ХІІТ, асистент, викладач. 22.03.1995 виїхав на ПМП до США.

ЧЕРНЯЄВ Василь Юхимович, 1911, с. Жевніно Кичмензько-Городецького р-ну Вологодської обл., РФ. Майор адмінслужби, ветфельдшер 359 міжгарнізонної ветеринарної амбулаторії.

У 1927 закінчив 8 класів СШ, м. Кичмензький Городок Вологодської обл. Працював до 1933 у сільському господарстві, Кичмензько-Городецький р-н.

У 1935 призваний до лав ЧА через Ленінградське військ.-ветеринарне училище, м. Ленінград.

1938–1940: 8 кінно-артп, курсант-ветфельдшер.

Учасник війни з Японією: 2-й Далекосхід. фр., окр. артд-н 113 окр. сбр 16 А, ветфельдшер.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

30.08.1956 звільнений у запас. Із 1959: завгосп з-ду залізобетонних конструкцій № 1, м. Харків, з 1967: кіоскер агентства «Союздрук», м. Харків, з 1979: оператор газових печей в Орджонікідзевському районному тресті їдалень, м. Харків.

Помер 27.08.1982 у м. Харків.

ЧЕРНЯЄВ Володимир Іванович, 1911, с. Кобилки Глушковського р-ну Курської обл., РФ. Інженер-підполковник, гол. інженер – заст. начальника Уссурійської КЕЧ, Далекосхід. ВО.

У 1926 закінчив 7 класів, смт Глушково, у 1934 – фабрично-заводські курси при з-ді № 183, у 1940 – Харківський інж.-буд. ін-т.

10.07.1941 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків. Лип. 1941 – жовт. 1941: слухач Ленінградських КУКС. Квіт. 1942 – листоп. 1942: слухач Військ.-інженерної академії ЧА ім. Куйбишева, м. Фрунзе (нині м. Бішкек), Киргизія. Листоп. 1942 – берез. 1943: слухач Академічних КУКС Військ.-інж. академії. Берез. 1943 – квіт. 1943: у розпорядженні нач. інженерних військ Півд. фр.

1943 – верес. 1945: Півд., Воронез., 1-й Укр., 3-й Білорус., Далекосхід. фр., 7 мбр 3 гв. мк, нач. інж. служби.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

8.08.1966 звільнений у запас. Із 1967: Український державний проектний ін-т «Укрміськбудпроект», інженер-диспетчер.

Помер 25.09.1984 у м. Харків.

ЧЕРНЯЄВ Олександр Костянтинович, 1923, с. Карнауховка Бєлгородського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Старшина надстрокової служби, зав. солдатської їдальні 1120 військ.-буд. загону (в/ч № 33655).

1937–1943: працював у колгоспі «Комунар», Шебекінський р-н Бєлгородської обл.

9.09.1943 призваний до лав ЧА Семенівським РВК Полтавської обл.

9.09.1943–2.11.1943: 2-й Укр. фр., 206 гв. сп 69 гв. сд 4 А, рядовий. У листоп. 1943 отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 3465. Берез. 1944 – трав. 1945: 2-й Укр. фр., 210 зсп 4 А, пом. ком. взв.; військ. школа санінспекторів при ЕГ № 3465, курсант; 3-й Укр. фр., 26 мех. полк 41 мех. див., санінструктор; 200 зсп 4 А, санінструктор.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» II ст., I ст.

25.10.1967 звільнений у запас. Працював нач. караулу, швейцаром у Харківському ін-ті радіоелектроніки.

Помер 2.05.1999 у м. Харків.

ЧЕРТЕНКОВ Семен Васильович, 1916, Хомутовський р-н Курської обл., РФ. Капітан, ком. бат.

У 1933 закінчив 7 класів. Січ. 1936 – січ. 1938: вища комуністична сільгоспшкола, м. Курськ, слухач. Лип. 1938–25.12.1939: Медвенська СШ Курської обл., викладач історії.

25.12.1939 призваний до лав ЧА Медвенським РВК Курської обл. Черв. 1941–20.05.1942: Захід. фр., 1512 зеніт. артд-н 48 тд, заст. ком. бат. з політчастини; 17 тбр, військком зеніт. бат.; 55 особлива сбр, військком протитанк. бат. 20.05.1942–1.11.1942: Сталінград. фр., 367 винищ. протитанк. артд-н 260 сд, військком д-ну. 5.10.1942 отримав тяжке поранення. 1.11.1942–10.07.1943: госпіталь № 3605, м. Тогучин Новосибірської обл., на лікуванні. 10.07.1943–5.03.1944: курси перепідготовки політскладу при 31 навч. артп, Уральський ВО, слухач. 5.03.1944–12.10.1944: госпіталь № 1567, м. Коростень, на лікуванні. 12.10.1944–25.12.1945: 1-й Білорус. фр., резерв арт. 69 А.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Москви», «За оборону Сталінграда», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

2.08.1946 звільнений у запас. Берез. 1948 – лип. 1950: Харківський державний педінститут, студент. Лип. 1950 – верес. 1961: СШ № 34, викладач історії, з 1961 – СШ № 66, м. Харків, викладач.

Помер 8.09.1999 у м. Харків.

ЧЕСНОКОВ Іван Васильович, 1918, м. Буй Костромської обл., РФ. Майор, офіцер 4-го відділу Ошського ОВК, Киргизія.

У 1935 закінчив школу ФЗУ, м. Кіржач Владимирської обл., РФ.

12.11.1939 призваний до лав ЧА Ярославським МВК.

Січ. 1942 – лют. 1942: Карел. фр., легколижна бр., ком. відділення. Лют. 1942 – трав. 1942: Карел. фр., курси мол. лейтенантів, курсант. Трав. 1942 – верес. 1944: Карел. фр., 1217 сп 367 сд, заст. ком. стр. роти; 14 опрос, в резерві; 3-й Білорус. фр., 1229 сп 371 сд, ком. сб, ком. стр. роти; 63 опрос, в резерві. Верес. 1944 – берез. 1945: 3-й Білорус. фр., КУОС, слухач. Берез. 1945 – трав. 1945: 3-й Білорус. фр., 12 опрос, в резерві. 24.06.1944 під час боїв за м. Вітебськ, Білорусь, був поранений.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

1.12.1955 звільнений у запас. Працював гол. кондуктором, ст. Основа Південної залізниці, м. Харків.

ЧЕТВЕРИКОВ Іван Григорович, 1910, с. Конопелька Суджанського р-ну Курської обл., РФ. Підполковник, ст. інструктор з культурно-художньої роботи Лядищенського гарнізонного Будинку офіцерів.

Жовт. 1931 – берез. 1932: студент педтехнікуму, м. Суджа Курської обл. Працював

учителем. 1932–1935: служба у лавах ЧА. У 1938 закінчив педучилище, м. Суджа.

У верес. 1941 призваний до лав ЧА Суджанським РВК Курської обл.

Листоп. 1941 – трав. 1943: Півд.-Захід. фр., 1006 окр. сапб 40 А, політрук роти; 177 б-н спецмінування 80 окр. інж. бр. спецпризначення, відповідальний секретар партбюро. Трав. 1943 – груд. 1943: Ленінградське військ.-політ. училище ім. Енгельса, м. Шуя Івановської обл., РФ. Січ. 1944 – лют. 1945: 744 сп 149 сд 3 гв. А, агітатор. Під час боїв був двічі поранений: 18.02.1944 в р-ні м. Вітебськ, Білорусь, та 24.02.1945.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У лип. 1956 звільнений у запас. Працював економістом, нач. бюро Харківського електромеханічного з-ду.

Помер 5.01.1999 у м. Харків.

ЧЕЧЕР Олександр Іванович, 1916, м. Миколаїв. Капітан, заст. ком. ае. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив школу ФЗУ, м. Миколаїв.

У серп. 1935 призваний до лав ЧА Миколаївським МВК. У серп. 1937 закінчив 8-му школу військ. пілотів, м. Одеса, у груд. 1937 – школу вищого пілотажу, м. Одеса, у січ. 1941 – курси командирів ланки при 9 ПА, м. Спаськ Пензенської обл., РФ.

Учасник боїв в р-ні оз. Хасан у 1938.

Січ. 1944 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., 530 винищ. ап 194 винищ. ад, штурман полку; 2-й Укр. фр., 116 ап 295 сд 17 ПА, заст. ком. ае.

Ордени Червоного Прапора (два), медалі: «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У груд. 1945 звільнений у запас. Харківський проектний ін-т «Трансзаводпроект», інженер-конструктор, проектно-дослідний ін-т «Харківметропроект», інженер.

Помер 20.03.1995.

ЧЕЧКОВ Юрій Олександрович, 1925, смт Красні Баки Нижньогородської обл., РФ. Майор техслужби, заст. з техчастини та зберігання нач. 77 окружного артсховища зброї та боєприпасів.

У 1942 закінчив 9 класів НСШ, смт Озерки Томської обл.

12.02.1943 призваний до лав ЧА Краюшкінським (кол.) РВК Алтайського краю. 12.02.1943–1.07.1944: курсант курсів піротехніків № 66, м. Сизрань Самарської обл.

23.09.1944–9.05.1945: 1-й Прибалт. фр., 11 арм. трофейний б-н 2 гв. А, піротехнік.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

29.10.1971 звільнений у запас. Із 1974: диспетчер Харківської обласної контори транспортно-експедиційних операцій. Із 1979: ВО «Електропобутприлад», інспектор з ППО.

Помер 27.09.1994 у м. Харків.

ЧИГРИНОВ Михайло Демидович, 1911, м. Вовчанськ Харківської обл. Капітан.

Працював чоботарем у артілі «Спілка», м. Вовчанськ.

У листоп. 1932 добровільно став до лав ЧА через Вовчанський РВК Харківської обл. 1936–1937: перебував у запасі.

У роки Другої світової війни проходив службу на ТОФ. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 44 окр. місцевий сп берегової оборони головної бази ТОФ, ст. технік-лейтенант, нач. боєпостачання полку.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжував службу у ВМС ЧА.

11.08.1951 трагічно загинув у м. Новоросійськ Краснодарського краю, РФ.

ЧИМШИТ Євтихій Дмитрович, 1915, с. Чаплинка Царичанського р-ну Дніпропетровської обл. Майор, пом. ком. 20 гв. тп 5 гв. тд. Інвалід ВВВ.

22.10.1936 призваний до лав ЧА. Жовт. 1938 – квіт. 1939: курси політруків, м. Харків.

9.08.1945–3.09.1945: учасник війни з мілітаристською Японією у складі 224 окр. гауб. артбр великої потужності РГК на посаді ком. батареї, 1-й Далекосхід. фр.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

15.08.1957 звільнений у запас. Харківський з-д «Трансзв'язок», нач. штабу ЦО.

Помер 29.01.2003.

ЧИНДІН Петро Григорович, 1922, с. Верхній Чик Ординського р-ну Новосибірської обл., РФ. Майор, нач. артозброєння 175 мсп. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів Новосибірської СШ.

19.06.1941 призваний до лав ЧА Центральним РВК м. Новосибірськ.

17.11.1941 закінчив курси піротехніків, Центр. військ. база № 38, м. Рибінськ. 10.09.1942–15.12.1944: 4-й Укр. фр., польовий арм. артсклад 10 резервної А, 5 Уд. А, нач. сховища. 15.12.1944–9.05.1945: польовий арм. артсклад 5 Уд. А, технік стр. зброї.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» II ст., «За бойові заслуги», ювілейні.

22.06.1962 звільнений у запас. Із 1962: з-д «Харпластмас», робітник; в/ч № 25959, пом. нач. групи; з-д «Південкабель», кочегар.

Помер 2.07.1995 у м. Харків.

ЧИРВА Степан Іванович, 1919, с. Верхосулка Білопільського р-ну Сумської обл. Гв. лейтенант, ком. взв. 167 гв. сп 1 гв. сд.

1938–1939: з-д ім. Фрунзе, м. Суми, токар.

10.10.1939 призваний до лав ЧА Сумським МВК.

22.06.1941–22.08.1941: Захід. фр., 240 полк конвойних військ НКВС, ком. відділення – старшина роти. 10.05.1943–1.11.1944: Центр. фр., 222 арм. зсп 70 А, ком. стр. взв. 1.11.1944–15.01.1945: 2-й Білорус. фр., 115 гв. сп 37 гв. сд, ком. взв. автоматників. 15.01.1945 був поранений і контужений.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

17.10.1946 звільнений у запас. ХТЗ, майстер.

Помер 18.10.2002.

ЧИСТИЙ Ісак Мойсейович, 1917, м. Новий Буг Миколаївської обл. Ст. лейтенант, нач. зв'язку д-ну 48 гв. артп 22 гв. сд. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив 6 класів НСШ, м. Новий Буг.

1936–1938: з-д Електросвітлоприладів, м. Харків, майстер-токар. 3.10.1938 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

Жовт. 1938 – трав. 1939: полкова школа, 9 полк зв'язку, м. Брянськ, РФ, курсант. Трав. 1939 – верес. 1939: школа мол. командирів, курсант.

Лип. 1941 – січ. 1942: Північ.-Захід. фр., 46 окр. зеніт. артд-н 46 тд, ком. відділення зв'язку. Січ. 1942 – берез. 1942: курси мол. лейтенантів при 3 Уд. А Калінінського фр., курсант. Берез. 1942 – трав. 1945: Калінінський фр., 153 арм. зап. сп, нач. зв'язку д-ну; 2-й Прибалт. фр., 93 ск 3 Уд. А, ком. штабної бат. командуючого арткорпусу; 2-й Прибалт. фр., штраф. б-н, рядовий; 189 гв. артп 56 гв. сд, нач. зв'язку д-ну; 188 гв. артп 85 гв. сд, нач. зв'язку д-ну; 48 гв. артп 22 гв. сд, нач. зв'язку д-ну.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

18.12.1945 звільнений у запас. Працював токарем по дереву на меблевій ф-ці, м. Харків.

Помер 17.07.1998 у м. Харків.

ЧМІЛЬ Олексій Іванович, 1926, с. Вербівка Балаклійського р-ну Харківської обл. Прапорщик, технік лабораторії Харківського вищого військ. училища ім. Крилова. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 7 класів Вербівської НСШ.

4.05.1943 призваний до лав ЧА Балаклійським РВК Харківської обл.

Черв. 1943 – черв. 1944: школа сержантського складу, навідник гармати. 1.06.1944–15.07.1944: Карел. фр., 870 артп 7 див. РГК, навідник. 16.09.1944–11.05.1945: 2-й, 3-й Укр. фр., 870 гармат. артп 202 окр. легкої артбр, навідник. 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 870 артп 202 окр. легкої артбр, ком. гармати.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» I ст., III ст.

24.09.1975 звільнений у запас.

Помер у 2007.

ЧОЛОМБИТЬКО Григорій Прокопович, 1909, с. Липці Харківського р-ну Харківської обл. Інвалід ВВВ.

3.10.1931 призваний до лав ЧА Липецьким (кол.) РВК Харківської обл.

У 1939 закінчив Харківський фінансово-економічний ін-т.

15.05.1943 мобілізований до лав ЧА Ніколаєвським-на-Амурі МВК Хабаровського краю. 15.05.1943–18.03.1944: 2-е Владивостоцьке кулемет. училище, м. Комсомольськ-на-Амурі Хабаровського краю, курсант. 18.03.1944–21.12.1944: 4-й Укр. фр., 1161 сп 351 сд, ком. трансп. взв., ком. стр. взв. 4.10.1944 був поранений в бою в р-ні смт Воловець Закарпатської обл. 24.01.1945–12.09.1945: 4-й Укр. фр., 1159 сп 351 сд, пом. нач. штабу.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

12.09.1945 звільнений у запас. Стадіон «Дзержинець», робітник.

Помер 18.12.1994 у м. Харків.

ЧОРНЕНОК Григорій Васильович, 1912, м. Абінськ Краснодарського краю, РФ. Підполковник, ком. 86 окр. мост. залізн. б-ну 3-ї залізн. бр. 1-го залізн. корпусу, Приволзький ВО.

У 1930 закінчив 9 класів СШ, м. Краснодар. До 1931 працював бригадиром у радгоспі ім. Леніна, н.п. Адамій, столяром у конторі доглядача споруд, м. Сочі, Краснодарський край.

25.02.1934 призваний до лав ЧА на строкову службу Сочинським РВК.

2.03.1943–9.05.1945: Півд.-Західн., 3-й Укр. фр., 16 окр. мост. залізн. б-н 12 залізн. бр., ком мостової роти.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

16.02.1956 звільнений у запас. Із 1963: Харківське управління будинками № 0906, оператор котельні.

Помер 19.12.1983 у м. Харків.

ЧОРНИЙ Іван Андрійович, 1911, с. Шопіно Яковлєвського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Підполковник, нач. штабу 177 окр. військ.-буд. б-ну.

У 1932 закінчив Курський промисловий економічний технікум. Працював бухгалтером у Старооскольській райспоживспілці Бєлгородської обл.

У груд. 1933 призваний до лав ЧА. У 1938 закінчив 1-е Київське артучилище.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – трав. 1945: Північ.-Захід., Центр., 1-й Білорус. фр., 104 артбр РГК, нач. штабу д-ну, ком. д-ну.

Ордени: Червоного Прапора, Олександра Невського, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За оборону Москви», «За взяття

Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

По війні проходив службу у Приморському ВО, у віддаленій місцевості на о. Сахалін. У груд. 1955 звільнений у запас. Виконком Харківської райради, нач. штабу ЦО.

Помер 12.06.1995 у смт Покотилівка Харківського р-ну Харківської обл.

ЧОРНОБИЛЬ Іван Володимирович, 1922, с. Семенівка Криничанського р-ну Дніпропетровської обл. Підполковник, заст. ком. 295 окр. артбр військ.-морської бази «Стрелок» Тихоокеанського флоту. Інвалід ВВВ.

У черв. 1939 закінчив 2 курси геолого-гідрогеодезичного технікуму.

16.07.1939 призваний до лав ЧА у Військ.-морське училище берегової оборони ім. ЛКСМУ.

29.10.1941–9.02.1942: участь у боях в р-ні Бахчисарая, Бельбека, Крим, у складі курсантського б-ну Військ.-морського училища берегової оборони ім. ЛКСМУ на посаді ком. взв. 4.11.1941 поранений у бою поблизу м. Бахчисарай, Крим. 10.11.1941–10.02.1942: госпіталь м. Кутаїсі, Грузія, на лікуванні через поранення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Севастополя», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941– 1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги». 30.12.1958 звільнений у запас.

Помер у 2002 в м. Куп'янськ Харківської обл.

ЧОРНОГУЗ Віктор Іванович, 1922, м. Харків. Лейтенант, ком. ампульного взв. 146 окр. сбр. Інвалід ВВВ.

Закінчив 8 класів СШ, м. Південне Харківського р-ну Харківської обл.

28.06.1941 – квіт. 1942: курсант Харківського військ. хімучилища. Квіт. 1942–17.08.1942: Північ.-Захід. фр., 146 окр. сбр, ком ампульного взв. 17.08.1942 був поранений, ЕГ № 1958, ст. Григор'ївська, Пермський край, РФ.

У груд. 1942 звільнений у запас. Із 1951 працював учителем фізкультури, с. Бідряги Харківського р-ну, нач. бетонного цеху Харківського з-ду «Буддеталь», комірником в Управлінні начальника робіт.

ЧОРНОІВАНЕНКО Микола Авакумович, 1907, с. Гнатівка Добровеличківського р-ну Кіровоградської обл. Майор адмінслужби, нач. 703 окр. авіац. техскладу ВПС Біломорського ВО. Інвалід ВВВ.

1926–1929: сільський кооператив, с. Гнатівка Кіровоградської обл., продавець.

4.11.1929 призваний до лав ЧА Новоукраїнським РВК Кіровоградської обл.

22.06.1941–22.12.1942: Півд. фр., склад НКО № 2, нач. відділу зберігання. 4.10.1942 під час бомбардування поблизу Сталінграда був поранений і контужений. 22.12.1942 – лют. 1943: Сталінград. фр., 32 раб, нач. гол. авіац. складу НКО. Лют. 1943 – січ. 1944: 4-й Укр. фр., нач. гол. авіац. складу НКО. Серп. 1944–9.05.1945: 3-й Укр. фр., 17 ПА, 32 раб, нач. гол. авіац. складу НКО № 2026.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» За вислугу років: орден Червоної Зірки.

10.05.1949 звільнений у відставку.

Помер 11.12.1955.

ЧОРНОІВАНЕНКО Олександр Федорович, 1920, с. Гнатівка Добровеличківського р-ну Кіровоградської обл. Лейтенант, ст. інструктор 4-ї частини Новобузького РВК Миколаївської обл. Інвалід ВВВ.

У черв. 1941 добровільно став до лав ЧА через Орджонікідзевський РВК м. Харків.

Черв. 1941 – лют. 1942: 1 комуністичний б-н 139 сп 41 сд, рядовий; Півд.-Захід. фр., 968 сп 255 сд, ком. відділення,

ком. взв., ком. стр. роти. Під час боїв був двічі поранений.

Із 1942 служив у різних військкоматах. У трав. 1946 звільнений у запас. Працював на ХТЗ.

Помер у 2006.

ЧУБ Микола Петрович, 1919, м. Зміїв, Замостя, Харківської обл. Майор, секретар парторганізації 111 окр. гв. мсб 35 гв. тд, Київський ВО.

У верес. 1935 закінчив школу ФЗУ при з-ді № 183 м. Харків. 1935–1938: з-д № 183, токар, майстер токарної справи. У 1938 закінчив 10 класів Харківської СШ при з-ді № 183.

20.09.1939 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

У серп. 1943 закінчив нормальний курс Іркутського військ.-політичного училища, Забайкал. ВО.

9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 1912 вптап 36 А, парторг полку.

Медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років медаль: «За бойові заслуги», ювілейні.

У берез. 1947 закінчив курси нач. клубів та будинків офіцерів при Ленінградському військ.-політ. училищі ім. Енгельса. 7.01.1960 звільнений у запас. Із 1960: з-д ім. Малишева, зав. клубу, диспетчер, заст. нач. відділу.

Помер 30.08.1996 у м. Харків.

ЧУБУКІН Григорій Іванович, 1922, с. Зарожне Чугуївського р-ну Харківської обл. Підполковник, заст. ком. полку.

У 1941 закінчив 10 класів СШ № 72 м. Харків.

5.07.1941 призваний до лав ЧА Московським РВК м. Харків.

5.07.1941–23.09.1941: Харківська школа стрільців-бомбард., курсант. 23.09.1941–25.04.1942: Канська авіац. школа стрільців-бомбард., Сибірський ВО, курсант. 25.04.1942–1.01.1943: Сумське військ. артучилище, Сибірський ВО, курсант.

9.02.1943–23.12.1943: Калінінський фр., 41 гв. корпус. артп, ком. топообчислювального взв. 23.12.1943–9.05.1945: Захід., 1-й Прибалт., 2-й Білорус. фр., 41 гв. корпус. артп, ком. вогневого взв.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бездоганну службу» І ст.

3.02.1967 звільнений у запас. Управління підприємств комунального обслуговування, ст. інспектор із кадрів.

Помер 11.11.1998.

ЧУВІЗОВ Павло Антонович, 1916, м. Актюбінськ (нині м. Актобе), Казахстан. Гв. капітан-інженер. Інвалід ВВВ.

У 1930 закінчив 7 класів Актюбінської НСШ.

31.08.1941 мобілізований до лав ЧА Новочеркаським РВК Ростовської обл.

Берез. 1943 – серп. 1944: Брянський фр., 10 тк, ком. взв. Серп. 1944 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 10 гв. тд, пом. нач. тех. відділ. штабу.

У черв. 1946 звільнений у відставку. 1948–1949: з-д № 692, гол. технолог. 1949–1950: група держконтролю Актюбінського теруправління, ст. контролер.

Помер 2.05.1986 у м. Харків.

ЧУГУЙ Олексій Трохимович, 1922, с. Мигути Каневського р-ну Краснодарського краю, РФ.

У 1941 закінчив 9 класів СШ.

18.06.1941 призваний до лав ЧА Сталінським (кол.) РВК Краснодарського краю. 23.06.1941–3.04.1943: Полтавське автотранспортне училище, м. Мари, Туркменістан, курсант. Квіт. 1943 – лип. 1943: Центр., Захід. фр., 213 окр. тб, 660 окр. тб 16 А, ком. автовзв. 23.07.1943 тяжко поранений на тер. Орловської обл. 23.07.1943–23.12.1943: ЕГ № 1353, м. Слободський Кіровської обл., на лікуванні. 31.12.1943–23.02.1944: 23 опрос Московського ВО. Лют. 1944 – берез. 1946: Київський ВО, Чернігівський МВК, інструктор 4-ї частини.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні.

У квіт. 1946 звільнений у запас. Із 16.06.1956: на партійній роботі.

Помер 25.09.2004.

ЧУДНИЙ Василь Дмитрович, 1923, с. Карасівка Золочівського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 9 класів СШ № 46 м. Харків, у верес. 1941 – школу ФЗУ при ХЕМЗі. Жовт. 1941 – берез. 1943: перебував на окупованій території у м. Харків.

У берез. 1943 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків. Берез. 1943 – серп. 1943: 995 сп 263 сд 6 А, рядовий. 10.08.1943 під час боїв в р-ні р. Сіверський Донець отримав контузію, перебував на лікуванні у ВГ, м. Ворошиловград (нині м. Луганськ). Жовт. 1943 – верес. 1944: курсант Тамбовського військ. піхотного училища. Верес. 1944 – жовт. 1944: 1-й Білорус. фр., 1201 сп 354 сд, ком. взв. 15.10.1944 під час боїв в р-ні р. Нарев, Польща, був поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3366.

Ордени Червоної Зірки (два), медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У берез. 1945 звільнений у запас. Працював комірником, зав. складу борошна хлібозаводу № 3, м. Харків.

Помер.

ЧУЖДАН Микола Васильович, 1927, смт Рогань Харківського р-ну Харківської обл. Лейтенант.

Виховувався у Богодухівському дитячому будинку, разом з яким був евакуйований у Семипалатинську обл., Казахстан. У 1942 закінчив 7 класів.

У січ. 1943 призваний до лав ЧА Бельагашенським РВК Семипалатинської (нині Східноказахстанської) обл.

Січ. 1943 – трав. 1945: 1253 зсп, стрілець; 192 сп, стрілець; 1-й Укр. фр., 915 окр. б-н зв’язку 306 сд. У жовт. 1944 під час боїв отримав поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 5446.

Ордени: Слави III ст., Вітчизняної війни I ст., «За мужність», ювілейні медалі: Жукова, «60 років визволення республіки Білорусь від німецько-фашистських загарбників». Трудові нагороди: медаль «Ветеран праці».

У черв. 1946 звільнений у запас. Працював закрійником жіночого одягу в ательє № 43 фабрики індпошиву № 3 у м. Харків.

Помер 16.12.2006 у м. Харків.

ЧУЙКО Яків Дмитрович, 1922, с. Заброди Богодухівського р-ну Харківської обл. Лейтенант ветслужби, нач. пересувного відділення польового арм. ветскладу № 2622 5 Уд. А. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив Богодухівський веттехнікум.

27.08.1941 призваний до лав ЧА Богодухівським РВК Харківської обл. Серп. 1941 – верес. 1941: курси удосконалення ветскладу, м. Чита, РФ.

Серп. 1942 – жовт. 1943: Півд. фр., 2 окр. б-н 159 окр. сбр, ветфельдшер. Жовт. 1943 – трав. 1945: 4-й, 3-й Укр., 1-й Білорус. фр., 902 сп 248 сд, ветфельдшер.

Орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

16.11.1946 звільнений у запас. Працював у колгоспі рахівником. У 1957 закінчив Харківський юридичний ін-т. Харківська обласна колегія адвокатів, адвокат юридичної консультації Комінтернівського р-ну м. Харків.

Помер 30.08.1995.

ЧУМАК Андрій Дмитрович, 1913, х. Кирнос (кол.) Балаклійського р-ну Харківської обл. Майор, комбат 209 мех. полку 68 мех. див. Інвалід ВВВ.

У 1931 закінчив 7 класів НСШ, сел. Жовтневе Балаклійського р-ну.

8.12.1935 призваний до лав ЧА Великобурлуцьким РВК Харківської обл. 1935–1936: курсант полкової школи, 21 кінно-артп 21 кд.

22.06.1941–13.09.1941: 477 сп 161 сд, ком. вогневого взв. До листоп. 1942: 3 окр. гв. винищ. протитанк. артд-н 100 сд, ком. взв. Листоп. 1942 – лют. 1943: 52 окр. гв.

винищ. протитанк. артд-н 1 гв. мк, комбат. Отримав два поранення: 1.02.1943, ЕГ № 5264, 1.02.1945 – тяжке, ЕГ № 3642.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., Олександра Невського, медалі: «За оборону Москви», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

9.08.1955 звільнений у запас. Із 1964: автотранспортна контора № 2, черговий шофер, контролер. Із 1978: Харківський РВК Харківської обл., ст. пом. нач. відділення.

Помер 1.09.1986 у м. Харків.

ЧУНІХІН Микола Петрович, 1911, ст. Челкар Оренбурзької залізниці (нині ст. Челкар, Актюбінська обл., Казахстан). Генерал-лейтенант, заст. ком. військами, нач. оперативної групи у складі радянських військ в Монгольській Народній Республіці, Забайкальський ВО. Інвалід ВВВ.

У 1927 закінчив 7 класів Оренбурзької залізничної школи, у 1930 – Оренбурзьку профтехшколу.

21.10.1933 призваний до лав ЧА Оренбурзьким МВК. 1933–1934: 11 мех. полк 11 кд, курсант. 1938–1939: Казанські автобронетанкові КУКС, слухач. 1939–1941: Військ. академія механізації і моторизації ЧА ім. Сталіна, слухач.

Груд. 1941 – черв. 1942: Калінінський фр., 1 аеросанний б-н 170 тбр, комбат. Черв. 1942–9.05.1945: Воронез., Півд.-Захід., Степ., 2-й, 3-й Укр. фр., 170 тб 18 тк, нач. розвід. відділення, комбат. У груд. 1942 був поранений у боях на тер. м. Міллерово Ростовської обл.

Ордени: Олександра Невського, Червоного Прапора (два), Суворова II ст., Кутузова II ст., Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, монгольський «За бойові заслуги», медаль «За бойові заслуги».

3.04.1973 звільнений у запас.

Помер 13.03.1996 у м. Харків.

ЧУПРЕЙ Микола Андрійович, 1926, м. Завитинськ Амурської обл., РФ. Підполковник, заст. з політчастини нач. кадрів.

У 1942 закінчив 7 класів СШ сел. Артишта Кемеровської обл.

10.11.1943 призваний до лав ЧА Кисельовським (кол.) РВК Кемеровської обл. 10.11.1943–6.06.1944: 34 зап. навч. полк 5 навч. сбр, Сибірський ВО, курсант. 6.06.1944–19.01.1945: 2-й Прибалт. фр., 256 сп 56 гв. сд, ком. відділ. ПТР. 19.01.1945–17.06.1945: курси мол. лейтенантів, курсант.

Орден Слави III ст., медалі: «За бойові заслуги», «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бездоганну службу» II ст.

Із серп. 1945 до 29.07.1946 навчався у 2-му Куйбишевському піхотному училищі, після його розформування направлений до Сизранського піхотного училища, яке закінчив 21.12.1949. У 1953 закінчив курси з підготовки політскладу Рад. А, м. Львів. 22.09.1969 звільнений у запас.

Помер 8.12.2008 у м. Чугуїв Харківської обл.

ЧУХІЛЬ Михайло Петрович, 1917, с. Циркуни Харківського р-ну Харківської обл. Капітан, нач. штабу б-ну. Інвалід ВВВ.

У 1932 закінчив 7 класів НСШ м. Харків, у 1935 – школу ФЗУ. Трав. 1937 – квіт. 1938: «Буделектро», м. Харків, електрик.

10.10.1939 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – трав. 1945: Північ.-Захід. фр., 123 окр. б-н зв'язку 65 окр. сп; 1-й Укр. фр., 163 окр. рота зв'язку 163 сд, ком. радіовзводу; 2-й, 3-й Укр. фр., 248 окр. б-н зв'язку 163 сд, нач. радіостанції, ком. радіовзводу.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

19.07.1955 звільнений у запас. 9.10.1955 – листоп. 1964: з-д п/с № 115,

слюсар-складальник, голова профспілкового комітету, диспетчер. Груд. 1964 – серп. 1966: Харківський з-д «Електробритва», майстер, слюсар з ремонту. Верес. 1969–30.09.1981: Харківський електроапаратний з-д, диспетчер.

Помер 1.01.1996 у м. Харків.

Ш

ШАБАЛДАС Михайло Павлович, 1918, смт Козача Лопань Дергачівського р-ну Харківської обл. Майор техслужби, нач. відділення озброєння та боєприпасів 3477 авіатехбази 201 важк. бад.

У 1933 закінчив 7 класів НСШ, смт Козача Лопань. До 1936 працював токарем на з-ді № 183, м. Харків.

12.08.1936 призваний до лав ЧА Харківським ОВК. 1936–1939: курсант 2-го Ленінградського військ. авіатехучилища.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941–9.05.1945: Закавказ. фр., 478 бао ВПС, нач. боєпостачання.

Медалі: «За визволення Праги», «За оборону Кавказу», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

13.03.1962 звільнений у запас. Із 1963: Київський РВК м. Харків, ст. обліковець.

Помер 17.09.1988 у м. Харків.

ШАДРІН Олександр Федорович, 1921, м. Шар'я Костромської обл., РФ. Ст. лейтенант, заст. ком. роти з техчастини. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 9 класів Шар'їнської СШ. 1938–1940: паровозне депо ст. Шар'я, пом. машиніста.

25.10.1940 призваний до лав ЧА Шар'їнським РВК Костромської обл.

До 15.10.1941: Півд.-Захід. фр., навч. б-н 5 залізн. бр., курсант. 15.10.1941–20.03.1942: Воронез. фр., 14 окр. мостовий залізн. б-н 19 залізн. бр., ком. відділ. 20.03.1942–1.12.1943: Воронез., 1-й Укр. фр., управління залізн. бр., шофер. 1.12.1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., управління 19 залізн. бр., ком. відділ.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За оборону Києва». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., ювілейні.

30.01.1957 закінчив десятимісячні КУОС за спеціалізацією «Механік з сільгоспробіт». 27.02.1963 звільнений у запас. Із 1963: в/ч 15748, технік, рахівник, шофер, приймальник Харківської автобази № 5, ст. інспектор відділу кадрів; Харківський з-д «Електромашина», комірник, вантажник.

Помер 18.06.1996 у м. Харків.

ШАКУН Костянтин Карпович, 1922, с. Липці Харківського р-ну Харківської обл. Лейтенант, ком. взв. 308 гв. мінп 5 гв. А.

У 1938 закінчив 9 класів СШ, с. Липці. До 1941 працював слюсарем на Харківському з-ді № 183.

10.10.1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

Трав. 1942 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 138 окр. мінп, 1593 вптап, ком. вогневого взв.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

12.11.1946 звільнений у запас. Із 1948: інструктор Липецької райради. Із 1950: нач. охорони на ХТЗ, кранівник на з-ді ім. Малишева.

Помер 1.06.2004 у м. Харків.

ШАЛАГІН Іван Ілліч, 1916, с. Шабурово Гарінського р-ну Свердловської обл., РФ. Капітан. Інвалід ВВВ.

У 1930 закінчив 7 класів Шабуровської НСШ. До 1937: Шабуровська лісоділянка Гарінського лісопромгоспу Свердловської обл., робітник, десятник, рахівник, бухгалтер.

У серп. 1937 призваний до лав ЧА Гарінським РВК Свердловської обл. У 1938 закінчив Владивостоцьку школу мол. командирів, у 1940 – курси мол. лейтенантів, м. Владивосток, у 1941 – арт. КУКС, Уральський ВО.

Лип. 1941 – квіт. 1944: Північ.-Західн. фр., 35 артп РГК 34 А, ком. взв. управління, комбат; 41 лижна бр. 1 Уд. А, нач. штабу окр. артд; 49 гв. артп 23 гв. сд 1 Уд. А, нач. штабу д-ну. Квіт. 1944 – квіт. 1945: 4-й Білорус. фр., 49 гв. артп 23 гв. сд 3 Уд. А, заст. ком. артд-ну. 14.02.1942 та 27.08.1942 був контужений, 4.03.1944 легко поранений. 24.04.1945 тяжко поранений поблизу м. Берлін. Квіт. 1945 – листоп. 1945: ЕГ № 4175, м. Ландсберг, Німеччина.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

15.01.1947 звільнений у запас. 1947–1950: Міністерство трудових резервів Молдови, інспектор. 1950–1952: Кишинівський Головлегзбут, зав. республіканської ткацької бази. У 1961 закінчив технікум радянської торгівлі. Із 1962: Кишинівська торгово-закупівельна база міськпромторгу, директор.

Помер 21.05.1995 у м. Кишинів, Молдова.

ШАМІН Василь Митрофанович, 1918, с. Московські Висілки Щокінського р-ну Тульської обл., РФ. Підполковник техслужби, нач. артозброєння 723 Центральної розподільчої танк. бази.

У 1934 закінчив 7 класів НСШ. Серп. 1936 – січ. 1939: Тульське збройове технічне училище, курсант.

Трав. 1943 – трав. 1945: Брянський, 2-й Прибалт. фр., 289 мінп 13 мінбр РГК, нач. артпостачання.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

У 1949 закінчив Вищу офіцерську арттехшколу ЗС. 12.11.1960 звільнений у запас. Працював провідним інженером, інженером-технологом у СКБ Харківського електроапаратного з-ду.

Помер.

ШАПІРО Наум Йосипович, 1912, с. Юрове Олевського р-ну Житомирської обл. Гв. мол. лейтенант, слухач КУОС. Інвалід ВВВ.

У 1928 закінчив 7 класів НСШ, смт Олевськ Житомирської обл., у 1931 – лісотехнічний технікум, с. Білокоровичі Житомирської обл. Серп. 1941 – січ. 1942: Туркестано-Сибірська залізниця, економіст.

9.01.1942 мобілізований до лав ЧА Каратальським РВК, Казахстан.

Січ. 1942 – черв. 1942: Півд.-Західн. фр., 48 гв. сп 73 гв. сд, ком. мін. обслуги. 6.06.1942 поранений під час оборонних боїв поблизу м. Харків. Черв. 1942 – черв. 1943: Сталінград., Воронез. фр., 211 гв. сп 73 гв. сд, заст. політрука, заст. ком. із політчастини.

Медалі: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

10.10.1944 звільнений у запас. Із жовт. 1944: КЕЧ Коростенського р-ну Житомирської обл., інспектор.

Помер 12.06.1974 у м. Коростень Житомирської обл.

ШАПТАЛА Іван Єрмолайович, 1912, с. Вільхуватка Полтавської обл. Капітан, нач. зв'язку 16 мінп 33 мінбр 2 гв. артд. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 10 класів Харківської обл.

У січ. 1940 призваний до лав ЧА Орджонікідзевським РВК м. Харків.

22.06.1941 – квіт. 1942: Ленінград. фр., 212 окр. б-н зв'язку 128 сд, ком. штабної роти. Трав. 1943 – серп. 1943: Півд., 4-й Укр. фр., 16 мінп 33 мінбр 2 гв. артд, нач. зв'язку полку. 30.08.1943 був тяжко поранений, ЕГ № 4650.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

29.05.1944 звільнений у запас. Із 1944 працював ст. військкерівником, інструктором з фізвиховання, пом. директора з культурно-виховної роботи Харківського ремісничого училища № 9. У 1956 закінчив ХДУ ім. Горького за спеціальністю історика.

Помер 18.06.2000 у м. Харків.

ШАРАНУЦА Семен Кирилович, 1914, с. Бутор Григоріопольського р-ну, Молдова. Ст. лейтенант, заст. ком. бат. з політчастини 1348 зеніт.-артп. Інвалід ВВВ.

У 1930 закінчив школу. 1931–1933: секретар комсомольського осередку колгоспу, с. Бутор.

У листоп. 1936 призваний до лав ЧА Григоріопольським РВК Молдови. 1938–1940: курсант Військ.-політ. училища ім. Фрунзе.

22.06.1941–1.01.1942: Закавказ. фр., 336 гауб. артп; 337 гауб. артп, ком. бат. 1.01.1942–29.04.1942: Крим. фр., розвід. відділ 51 А, перекладач. Квіт. 1942 – січ. 1943: слухач курсів «Выстрел» Середньоазіатського ВО.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У трав. 1944 звільнений у запас через хворобу. 1944–1945: 2-й секретар РК КП Молдови, м. Калараш. Із 1964: стрілець ВОХР на ХЕМЗі. Із 1974: нач. групи ВОХР у ВІРТА ім. Говорова.

Помер 1.02.1990 у м. Харків.

ШАРАПОВ Олександр Васильович, 1911, с. Жабіно Собінського р-ну Владимирської обл., РФ. Ст. лейтенант, офіцер Первомайського РВК Харківської обл.

У 1936 закінчив школу бухгалтерів колгоспів. Працював директором Березниківського молокозаводу Собінського р-ну.

26.06.1941 призваний до лав ЧА Собінським РВК Владимирської обл.

2.07.1941–10.08.1941: Центр. фр., 785 сп 144 сд, санінструктор. Січ. 1942 – верес. 1942: 1-е Московське мін.-кулемет. училище, курсант. Верес. 1942 – лют. 1943: у розпорядженні Військової ради 3 ТА; Півд.-Захід. фр., 1066 сп 264 сд (196 гв. сп 48 гв. сд), ком. мінвзв. Лип. 1943 – верес. 1943: Півд.-Захід. фр., 22 опрос. 14.02.1943 під час боїв в р-ні м. Валуйки Бєлгородської обл. був тяжко поранений.

Орден Вітчизняної війни II ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

30.11.1955 звільнений у запас. Працював зав. складу Первомайського цегельного з-ду.

ШАТИЛО Аркадій Леонтійович, 1921, с. Старосільці Коростишівського р-ну Житомирської обл. Підполковник, ком. б-ну курсантів Харківського військ. авіаучилища штурманів 69 ПА, Київський ВО. Інвалід ВВВ.

У лип. 1939 закінчив 10 класів Коростишівської СШ Житомирської обл.

20.09.1939 призваний до лав ЧА. 25.08.1941 закінчив Череповецьке піхотне училище Вологодської обл., РФ, за спеціальністю ком. стр. взв.

25.08.1941–11.12.1941: Захід. фр., 1229 сп 371 сд, ком. роти. 11.12.1941 поранений у бою поблизу Москви, Московський обласний клінічний ін-т, на лікуванні. 25.01.1942–16.02.1942: Захід. фр., 1178 сп 350 сд, ком. роти. 16.02.1942 легко поранений у бою поблизу м. Волхов Ленінградської обл., ЕГ № 1873, м. Тула, на лікуванні. 13.05.1942 закінчив прискорені курси «Выстрел», Московський ВО, за спеціальністю ком. сб. 13.05.1942–25.08.1942: Захід. фр., 36 окр. сбр 5 А, ком. б-ну. 25.08.1942 поранений у бою поблизу м. Вязьма Смоленської обл., арм. польовий шпиталь легкопоранених № 4175, м. Ленінград, на лікуванні. 10.02.1943–10.04.1945: Ленінград. фр., у розпорядженні відділу кадрів фр.; 17 окр. б-н одужуючих 67 А, ком. окр. б-ну; 223 зсп 67 А, ком. сб.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

15.09.1945 закінчив прискорені КУОС, м. Ленінград. 15.09.1945–2.10.1947: кафедра військ.-мед. підготовки Ленінградського фармінституту, викладач загальновійськової підготовки. 8.11.1956 звільнений у запас. Із 1959: Харківська облбаза «Укроптторгодяг», товарознавець, зав. секції.

Помер 27.09.1998 у м. Харків.

ШАТИЛОВ Олександр Степанович, 1907, с. Данилкино Балашовського р-ну Саратовської обл., РФ. Капітан, нач. електрогазової служби 230 окр. б-ну 69 ПА.

Займався сільським господарством.

12.11.1930 призваний до лав ЧА Балашовським РВК Саратовської обл. У 1938 закінчив курси киснево-газової служби, м. Москва. Із 2.03.1939: служба у віддаленій місцевості. 9.08.1945–3.09.1945: учасник війни з мілітаристською Японією, 1-й Далекосхід. фр., 89 бао 9 ПА, нач. автомобільної киснедобувної станції.

Медалі: «За перемогу над Японією», «За визволення Кореї» (КНДР). За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

12.11.1955 звільнений у запас. Вовчанський комбінат хлібопродуктів, зав. складу.

Помер 29.01.1983 у м. Вовчанськ Харківської обл.

ШАТОХІН Іван Олександрович, 1918, с. Сухосолотіно Івнянського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Підполковник, нач. циклу КУОС.

Верес. 1937 – черв. 1938: спецшкола № 15, м. Харків, учень.

20.07.1938 призваний до лав ЧА добровільно у Військ.-морське училище берегової оборони ім. ЛКСМУ.

9.08.1945–3.09.1945: учасник війни з мілітаристською Японією у складі 86 окр. зеніт. артд-ну ТОФ на посаді нач. штабу.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

2.06.1960 звільнений у запас. ВІРТА ім. Говорова, нач. загону ВОХР.

Помер 16.02.2002.

ШАТХАН Веніамін Якович, 1922, м. Олександрія Кіровоградської обл. Гв. ст. лейтенант, нач. хімслужби 25 окр. гв. мотосапб 19 гв. сд 39 А Приморського ВО.

У 1938 закінчив школу ФЗУ при ХЕМЗі. 1938–1941: ХЕМЗ, слюсар.

20.07.1941 призваний до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

20.07.1941–10.03.1942: Харківське військ. училище хімзахисту ЧА, прискорений курс, курсант. 10.07.1942–5.12.1942: Півд.-Захід. фр., 2 окр. сб 47 сбр 1 Уд. А, нач. хім. б-ну. 5.12.1942 був поранений на тер. Ленінградської обл. До 27.03.1943: на лікуванні в ЕГ № 1018, м. Кіров. 6.09.1943–6.05.1945: Захід., 3-й Білорус. фр., 170 окр. сапб 63 сд 21 А, нач. хім. б-ну. Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: Далекосхід. фр., 170 окр. сапб 63 сд 5 А, нач. хімслужби.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

28.04.1943 звільнений у запас. Із 1948: з-д п/с 711, м. Харків, слюсар.

Помер у 2005.

ШАХТІН Давид Міхельович, 1915, м. Херсон. Лейтенант, ком. бронеплощадки 37 окр. Шепетівського д-ну бронепоїздів. Інвалід ВВВ.

У 1929 закінчив 7 класів СШ, м. Харків, у 1934 – робітфак ХДУ, у 1939 – фізико-математичний ф-т ХДУ.

У лип. 1941 мобілізований до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

Верес. 1943 – квіт. 1945: 1-й, 4-й Укр. фр., 69 мбр, ком. взв.; 37 окр. Шепетівський д-н бронепоїздів, ком. бронеплощадки. 13.09.1943 був тяжко поранений поблизу м. Ромни Сумської обл., ЕГ у м. Суджа, Курськ, Ніжин.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

4.06.1946 звільнений у запас. Із 1946: науковий співробітник Харківського фізико-технічного інституту. Із 1951: викладач вечірньої школи № 131. Із 1954:

мол. науковий співробітник НДІ вогнетривів. 1.04.2001 виїхав на ПМП до Німеччини.

ШВАРЦ Борис Юрійович, 1917, м. Вільнюс, Литва. Ст. лейтенант, полковий інженер 255 сп. Інвалід ВВВ.

У 1931 закінчив 7 класів Керченської СШ. Січ. 1934 – лют. 1935: друкарня «Мособлполіграф», ФЗУ м. Москва, учень-складальник. Лют. 1935 – серп. 1937: «Поліграфтрест», м. Харків, токар по металу.

25.09.1937 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

Серп. 1941 – лют. 1944: Ленінград. фр., 189 окр. сапб 125 сд, ком. саперного взв.; 295 арм. інж. б-н Приморської оперативної групи, ком. інж. роти. Лют. 1944 – черв. 1944: резерв офіцерського складу 2 Уд. А. Черв. 1944–15.08.1945: Ленінград. фр., 74 окр. кулемет. арт. б-н 79 УР, нач. інж. служби.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.05.1946 звільнений у запас. Січ. 1947 – жовт. 1949: трест ресторанів Південної залізниці, ст. Люботин, агент з постачання. Жовт. 1949 – жовт. 1955: ресторан ст. Левада, зав. буфету. Із лют. 1956: госпрозрахункове відділення вагонів-ресторанів Південної залізниці, директор вагона-ресторана.

Помер 6.01.2002 у м. Харків.

ШВЕЦЬ Гнат Трохимович, 1918, с. Головчениця (кол.) Жмеринського р-ну Вінницької обл. Майор, заст. нач. полкової школи, 211 сп 22 сд 137 ск, м. Петропавловськ-Камчатський. Інвалід ВВВ.

У 1934 закінчив 7 класів. До 1936 працював рахівником у колгоспі «XVII партз'їзд» Жмеринського р-ну. У 1937 закінчив курси трактористів, у 1939 – курси механіків сільгоспмашин при Сербинівській МТС Жмеринського р-ну.

18.09.1939 призваний до лав ЧА Жмеринським РВК Вінницької обл. Берез. 1940 – груд. 1940: курсант полкової школи, 241 окр. залізн. полк, м. Ярославль. Черв. 1941 – груд. 1941: курсант Лепельського військ.-піхотного училища, м. Череповець Вологодської обл.

Груд. 1941 – груд. 1943: Ленінград. фр., 3 окр. морська сбр ЧБФ, 7 окр. А, ком. стр. роти. Жовт. 1944 – квіт. 1945: 2-й Білорус. фр., 492 сп 199 сд, ком. сб. 23.04.1945 тяжко поранений у боях на р. Одер, поблизу м. Щецин, Польща.

Медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

6.12.1954 звільнений у запас. Із 1963: комірник у тресті «Південтранстехмонтаж». Із 1967: Харківське агентство управління постачання «Янтар», Мереф'янський побуткомбінат, товарознавець.

Помер 1.09.1994 у м. Харків.

ШВОЙНИЦЬКИЙ Віктор Владиславович, 1922, м. Харків. Капітан II рангу, нач. мінно-торпедної дослідної групи мінно-торпедного управління Червонопрапорного ТОФ.

У 1940 закінчив 10 класів Харківської СШ.

У 1940 призваний до лав ЧА через Вище військ.-морське училище ім. Фрунзе, у якому навчався до жовт. 1941. Жовт. 1941 – січ. 1942: курсант Військ.-морського прикордонного училища НКВС, м. Ленінград. Лип. 1941 – груд. 1941: Ленінград. фр., брав участь у боях у складі окр. курсантської бр., об'єднаного курсантського сб ВВМУ ім. Фрунзе і ВМПУ НКВС. Січ. 1942 – верес. 1942: курсант Вищого Каспійського військ.-морського училища, м. Баку, Азербайджан. У квіт. 1944 закінчив Вище військ.-морське училище ім. Фрунзе. Трав. 1944–9.05.1945: тральник «Канка» № 55; 5 д-н тральників 2 бр. Управління Керченської військ.-морської бази, ЧФ; 5 д-н електромагнітних тральників 1 бр. тралення, пом. ком.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За оборону Ленінграда», «За перемогу над

Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

15.04.1970 звільнений у запас. 1974–1977: Харківська міжміська телефонна станція, інженер з постачання. 1977–1980: Харківський Будинок вчених, завгосп.

Помер 13.11.1998 у м. Харків.

ШЕБАНОВ Леонід Михайлович, 1915, м. Тамбов, РФ. Підполковник, заст. ком. з льотної підготовки 188 винищ. ап 38 винищ. ад 73 ПА Туркестан. ВО, м. Мари, Туркменістан. Інвалід ВВВ.

У 1933 закінчив залізн. ФЗУ та робітфак, м. Тамбов. 1934–1937: Тамбовське паровозне депо, пом. машиніста, машиніст.

18.10.1937 призваний до лав ЧА Тамбовським РВК. 20.12.1938 закінчив Одеську військ. авіашколу пілотів ім. Осипенко.

10.02.1943–13.05.1943: Північ.-Західｄ. фр., 42 винищ. ап 240 ад, ком. авіаланки (стажер). Із 1943: ком. авіаланки, тимчасовий ком. загону, ком. ае, ком. ае бойових літаків.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, ювілейні медалі.

21.01.1949 закінчив вищі офіцерські курси удосконалення командирів частин ВПС Рад. А, м. Липецьк. Із 1949: ком. ае, ком. ае винищ. ап, заст. ком. полку з льотної підготовки, інспектор-льотчик з техніки пілотування. 12.02.1958 звільнений у запас. Із 1961: в/ч № 81752, технік, ст. технік з тренажерів; Харківський НДІ метрології, ст. технік, інженер.

Помер 20.01.1995 у м. Харків.

ШЕВЦОВ Олександр Сергійович, 1912, м. Шостка Сумської обл. Підполковник, нач. зв'язку 165 винищ. ад ВПС ТОФ.

У 1927 закінчив 6 класів СШ, у 1930 – школу ФЗУ, м. Шостка. Працював на з-ді пом. майстра.

У груд. 1931 добровільно призваний до лав ЧА через Ленінградську школу авіатехніків. У 1936 закінчив 3-тю військ. школу льотчиків, м. Оренбург, у 1941 – КУКС зв'язку ЧА.

Берез. 1944 – трав. 1945: 4-й Польський бап, нач. зв'язку полку, пом. нач. штабу.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

30.05.1958 звільнений у запас. Із 1963: СШ № 73, зав. майстерні, м. Хмельницький. Із 1969: Харківський фізико-технічний ін-т низьких температур, фізик-механік, ст. лаборант.

Помер 29.09.1996 у м. Харків.

ШЕВЦОВ Федір Дмитрович, 1923, с. Велика Комишуваха Барвінківського р-ну Харківської обл. Лейтенант, слухач Ленінградської ордена Леніна вищої офіцерської школи. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 2 курси Краматорського технікуму машинобудування.

18.10.1941 призваний до лав ЧА через Краматорську спецавіашколу.

18.10.1941–18.05.1942: Півд.-Західｄ. фр., 32 окр. кавалерійський штурм. д-н, рядовий, старшина ескадрону. 18.05.1942–1.08.1943: Північ.-Кавказ. фр., 24 окр. загін 18 А, старшина загону; 818 сп 31 сд, старшина роти, ад'ютант ком. полку, ком. взв. автоматників. 1.08.1943 тяжко поранений, до 8.07.1944 перебував на лікуванні в ЕГ № 2452, м. Цхалтубо, Грузія. 12.09.1944–6.10.1944: 3-й Укр. фр., 51 тбр 3 тк, ком. взв. автоматників. 6.10.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 3 тб 50 гв. тбр 2 ТА, ком. танка, зав. діловодства; 50 гв. тп 50 тбр, ад'ютант ком. полку.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За відвагу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

5.08.1946 закінчив Ленінградську вищу офіцерську бронетанкову школу ордена Леніна ім. Молотова. 15.08.1946 звіль-

нений у запас. Із 1947: Ізюмська школа ФЗН № 29, секретар комсомолу; Ізюмський комітет партконтролю Харківської обл., голова, заст. нач. штабу ЦО.

Помер 13.04.2003 у м. Ізюм Харківської обл.

ШЕВЧЕНКО Василь Ілліч, 1919, с. Минківка Валківського р-ну Харківської обл. Підполковник техслужби, заст. ком. роти.

У 1934 закінчив 7 класів, с. Минківка, у 1938 – Харківський технікум промислового транспорту.

20.11.1939 призваний до лав ЧА Лутугинським РВК Луганської обл.

Черв. 1941–10.08.1941: Захід. фр., 24 тп 14 тд, шофер. 10.08.1941–10.12.1942: Центр. фр., 133 тб, 2 тб 100 тбр, шофер. 10.12.1942–20.12.1944: Північ.-Захід., 1-й Укр., 4-й Укр. фр., 1 тб 100 тбр, ком. взв. забезпечення. 3.08.1943 був легко поранений поблизу м. Харків.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За відвагу» (дві), «За бойові заслуги», «За оборону Москви», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

23.03.1946 звільнений у запас. Із 1950 працював технічним керівником автобази № 1 Південної залізниці. Із 1953: Берестовеньківська МТС, заст. директора. Із 1958: нач. автоколони № 2227.

Помер 23.09.2001 у м. Харків.

ШЕВЧЕНКО Григорій Михайлович, 1909, с. Нова Січ Сумського р-ну Сумської обл. Підполковник техслужби, інженер 65 винищ. ад.

1925–1931: машинобуд. технікум, м. Суми, студент.

5.11.1931 призваний до лав ЧА Слов'янським РВК Донецької обл.

22.06.1941–1.09.1941: Півд. фр., 67 винищ. ап 21 зміш. ад, заст. ст. інженера. 1.02.1942–16.04.1945: у складі військ ППО, м. Москва, 67 винищ. ап, заст. ст. інженера.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

15.12.1955 звільнений у запас. Працював лаборантом у ХІРЕ.

Помер 29.03.1989.

ШЕВЧЕНКО Дмитро Іванович, 12.11.1926, с. Добренька Красноградського р-ну Харківської обл. Мол. сержант.

У 1939 закінчив 4 класи.

17.07.1944 призваний до лав ЧА Красноградським РВК Харківської обл.

Лип. 1944 – листоп. 1944: 64 навч. сп, стрілець. Листоп. 1944 – трав. 1945: 52 сп, 804 сп 229 сд, станковий кулеметник.

Трав. 1945 – берез. 1947: 54 сп, пом. ком. відділення; 18 окр. залізн. б-н, комірник. Прож. у с. Мартинівка Красноградського р-ну Харківської обл. Все життя пропрацював у місцевому колгоспі.

У запеклих боях Дмитро Іванович відзначився двічі, за що отримав високі нагороди: медаль «За відвагу» і орден Червоної Зірки. Узимку 1945 18-річний боєць одержав свою першу нагороду – медаль «За відвагу». А влітку, за словами командира, був представлений до нагородження орденом Червоної Зірки, але через поранення нагороду не отримав. Після демобілізації поїхав до м. Горький (нині м. Нижній Новгород), де знайшов своє кохання. Коли через кілька років повернувся до рідного села, звернувся стосовно ордена до місцевого військкомату, але відповіді на свій запит не одержав. Так і прожив усе життя, і навіть протягом багатьох років не розповідав близьким про свою другу нагороду.

9 травня 2013 стало для ветерана не тільки Днем Перемоги, а й знаменною датою отримання нагороди, заробленої своєю кров'ю. Саме в цей день керівники району та області разом з представниками пошукової організації вручили Дмитрові Івановичу орден Червоної Зірки.

ШЕВЧЕНКО Петро Павлович, 1913, сел. Дорошенкове Великобурлуцького р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант.

У 1929 закінчив 7 класів НСШ у сел. Дорошенкове. 1929–1935: працював у колгоспі «Профінтерн».

У верес. 1935 призваний до лав ЧА Старосалтівським (кол.) РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – січ. 1943: Калінінський фр., 144 сп 28 сд 3 Уд. А, заст. ком. роти автоматників; 948 сп 250 сд, ст. лейтенант, ком. роти автоматників. Був поранений під час боїв 26.11.1941 на тер. Карелії, 22.01.1943 поблизу м. Великі Луки Псковської обл., РФ.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У серп. 1943 звільнений у запас. 1943–1945: пом. нач. ЕГ № 5987. 1946–1951: комірник в/ч № 62426, м. Вовчанськ. Працював у Вовчанському медучилищі.

Помер 8.12.1999 у м. Вовчанськ Харківської обл.

ШЕВЧЕНКО Федір Миколайович, 1913, смт Лиман Зміївського р-ну Харківської обл. Гв. ст. лейтенант, ком. взв.

Жовт. 1942 – лип. 1944: окружні курси політскладу Середньоазійського ВО, курсант, ком. навч. групи. Лип. 1944 – груд. 1944: 201 тбр 5 ТА, ком. зеніт.-кульового взв. Груд. 1944 – трав. 1945: 1-й Білорус. фр., БТ–7М 5 гв. ТА, ком. зеніт.-кульового взв.

У січ. 1946 звільнений у запас. Працював у Зміївській хлібопекарні.

Помер.

ШЕВЧУК Андрій Прохорович, 1915, с. Балин Літинського р-ну Вінницької обл. Майор техслужби, нач. відділ. імпульсної техніки кафедри авіац. радіолокаційного обладнання Харківського вищого авіаційно-інженерного військ. училища.

У 1932 закінчив 7 класів, м. Літин, у 1935 – Вінницький будівельний технікум. Працював техніком-будівельником у Олевському райвиконкомі Житомирської обл.

15.10.1939 призваний до лав ЧА Вінницьким МВК. 1939–1940: курсант полкової школи, 3 відділ. хімполку, м. Пушкін Ленінградської обл. 1940–1941: курсант Ленінградського училища зв'язку.

4.03.1943–9.05.1945: Мурманський р-н ППО; 132 винищ. ад ППО, ком. окр. взв. радіовиявлення.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

Помер 15.04.1956 у м. Харків.

ШЕВЧУК Михайло Семенович, 1912, с. Володимирівка Сумської обл. Підполковник, нач. відділу матеріально-технічного зберігання Центр. військ.-інж. бази № 81.

Із берез. 1929: тваринницький радгосп «Червоний велетень» Зміївського р-ну Харківської обл., ветсанітар; Морокинський колгосп ім. ВЛКСМ, Близнюківський р-н Харківської обл., голова ревізійної комісії.

22.10.1934 призваний до лав ЧА Павлоградським РВК Дніпропетровської обл. Серп. 1938 – верес. 1939: Миколаївська школа санінструкторів при військ. шпиталі, відповідальний секретар бюро ВЛКСМ. У листоп. 1940 закінчив курси політруків при Нижньогородському військ.-політ. училищі ім. Фрунзе.

Черв. 1941–27.02.1942: Північ.-Захід. фр., 47 окр. інж. б-н 12 мотостр. корпусу, заст. ком. роти з політчастини; 238 арм. інж. б-н 34 А, політрук техроти, нач. клубу, заст. ком. роти, нач. майстерні. У січ. 1943 закінчив Бішкекську військ.-інж. академію ім. Куйбишева, Киргизія. 22.01.1943 – листоп. 1943: Північ.-Захід. фр., 166 інж.-мін. б-н 13 мінбр; 13 інж.-сапбр РГК 34 А, нач. інж.-тех. забезпечення. Лип. 1944 – трав. 1945: 1-й Прибалт., 3-й Білорус. фр., 30 інж.-сапбр 2 гв. А, нач. інж.-тех. забезпечення.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав подяку від Верховного Головнокомандувача за участь у форсуванні

р. Прегель та оволодіння містами Бартенштайн (нині м. Бартошице, Польща) та Прейсиш-Айлау (нині м. Багратіоновськ Калінінградської обл., РФ).

У 1952 закінчив Вищу офіцерську інженерну школу. 3.03.1956 звільнений у запас. Із 8.05.1956: комбінат виробничих підприємств союзного буд.-монтажного тресту № 10, м. Кам'янськ-Шахтинський Ростовської обл., РФ, нач. цеху.

Помер 28.04.1996 у смт Близнюки Харківської обл.

ШЕВЧУК Сергій Федорович, 1916, с. Верхівці Ярмолинецького р-ну Хмельницької обл. Підполковник, заст. з політчастини ком. б-ну зв'язку 39 гв. сд 8 гв. А.

1934–1936: Піщанська МТС Вінницької обл., голова місцевкому.

10.09.1936 призваний до лав ЧА Піщанським РВК Вінницької обл. У берез. 1939 закінчив Військ.-політичне училище, м. Іркутськ, Забайкал. ВО. 1.05.1942–1.05.1945: 2-й, 4-й Укр. фр., 478 окр. б-н зв'язку, заст. ком. з політчастини.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 16 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», ювілейні.

Перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 10.08.1956 звільнений у запас. Із 1957: Харківський міськкоопторг, ст. товарознавець бази, заст. директора, інспектор торгівлі.

Помер 16.01.1984 у м. Харків.

ШЕГЕЛЬМАН Олександр Федорович, 1925, м. Кобеляки Полтавської обл. Мол. лейтенант, ком. стр. взв. 131 сп 45 сд, Ленінградський ВО.

У 1941 закінчив 7 класів Полтавської СШ. 1942–1943: Ташкентська ремонтно-механічна база, слюсар.

1.01.1943 призваний до лав ЧА Бостанлицьким РВК Ташкентської обл., Узбекистан.

1.01.1943–15.12.1944: 2-й Прибалт. фр., 1253 сп 379 сд, рядовий, ком. відділ.; навч. рота 153 арм. зсп; 380 сп 171 сд, ком. відділ. Був поранений у боях 15.11.1943 під м. Великі Луки Псковської обл. та 21.08.1944 в р-ні м. Ліепая, Латвія. 28.04.1945 закінчив курси мол. лейтенантів, 2-й Прибалт. фр.

24.08.1946 звільнений у запас. Із 1947: Харківський відділ робітничого постачання «Комунальник», комірник; Харківський з-д холодильних машин, модельник.

Помер 3.10.2004 у м. Харків.

ШЕЇН Іван Федорович, 1924, с. Терешкіно Ленського р-ну, Якутія, РФ. Гв. ст. лейтенант, пом. нач. штабу зі спецзв'язку 49 ап 236 винищ. ад 2 ПА.

У 1941 закінчив 10 класів СШ.

22.08.1942 призваний до лав ЧА Олькомінським РВК, Якутія.

Серп. 1942 – груд. 1942: курсант окр. навч. полку 36 сд, Забайкал. ВО. Верес. 1943 – жовт. 1944: курсант спеціальних КУОС ЧА. Із січ. 1945: 3-й Укр. фр., 6 відділення штабу 9 гв. тбр, пом. нач. штабу бригади. У квіт. 1945 у боях за взяття м. Відень, Австрія, був поранений.

Медалі: «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 8 подяк від Верховного Головнокомандувача.

9.06.1947 звільнений у запас. Із 1947: лінійний доглядач лінійно-технічного вузла, Ленський р-н, Якутія; зав. організаційно-інструкторського відділу і відділу кадрів райкому ВЛКСМ Ленського р-ну. У 1955 закінчив Харківську торговельну кооперативну школу ревізорів. Працював інструктором-ревізором ревізійної комісії Харківської облспоживспілки, згодом – викладачем Харківського кооперативного технікуму.

ШЕЙКО Микола Тихонович, 1922, с. Кірово Алтайського р-ну, Хакасія, РФ. Мол. лейтенант, льотчик 35 ближньобомбард. ап. Інвалід ВВВ.

1940–1941: учень Чорногорського аероклубу, Хакасія, РФ.

У трав. 1941 призваний до лав ЧА Чорногорським (кол.) РВК Хакасії. Трав. 1941 – квіт. 1943: Омська авіашкола пілотів, курсант.

Жовт. 1943 – квіт. 1945: Захід., 3-й Білорус., 1-й Прибалт. фр., 35 ближньобомбард. ап, льотчик. 25.03.1945 під час повітряного бою був поранений, 8.04.1945 – тяжко поранений у боях за м. Кенігсберг (нині м. Калінінград).

Орден Червоного Прапора, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У груд. 1945 звільнений у запас. 1946–1951: зав. чайної Кам'янець-Подільського змішторгу Хмельницької обл., з 1953 – льотчик-інструктор, заст. нач. штабу Богодухівського навч. центру ДТСААФ.

Помер 24.03.2000 у м. Богодухів Харківської обл.

ШЕЙНІН Георгій Мойсейович, 1924, с. Львове Бериславського р-ну Херсонської обл. Лейтенант медслужби.

У 1941 закінчив 9 класів СШ м. Первомайськ Луганської обл.

У серп. 1942 призваний до лав ЧА Карадар'їнським (кол.) РВК Самаркандської обл., Узбекистан.

Серп. 1942 – лют. 1943: курсант Ташкентського піхотного училища, Узбекистан. Жовт. 1943 – берез. 1944: 1-й Білорус. фр., 518 сп 129 сд, ком. 76-мм гармати. 3.03.1944 отримав поранення під час боїв в р-ні м. Рогачов Гомельської обл., Білорусь, перебував на лікуванні в ЕГ № 570.

Орден Слави III ст., медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У черв. 1945 закінчив курси мол. лейтенантів військ МВС СРСР. У квіт. 1946 звільнений у запас. У 1949 закінчив Харківську зуболікарську школу. Працював зубним лікарем у Шипуватській лікарні Великобурлуцького р-ну Харківської обл., у Великобурлуцькій, Нововодолазькій районній поліклініках, лінійній амбулаторії ст. Водолага. У 1998 виїхав на ПМП до Німеччини.

ШЕЙНІН Леонід Ісайович, 1926, м. Кременчук Полтавської обл. Мічман надстрокової служби, комендант будівель берегової бази. Інвалід ВВВ.

1943–1944: інженерно-будівельний ін-т, м. Самара, студент.

22.12.1944 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

22.12.1944–1.09.1945: 2-й Укр. фр., 1 автоматна рота 190 зсп, автоматник; 27 окр. вогнеметний б-н, 2 рота 21 окр. вогнеметного б-ну, вогнеметник.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу», «За бойові заслуги».

31.12.1960 звільнений у запас. Трав. 1963 – верес. 1964: управління будинками № 0906, кербуд. Серп. 1967 – квіт. 1969: ХТЗ, інженер.

Помер 23.09.2001 у м. Харків.

ШЕКЕРА Василь Афонович, 1922, с. Лозовий Яр Київської обл. Майор, секретар парторганізації 10 окружної артбази озброєння. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 8 класів Яготинської СШ Київської обл.

16.01.1942 призваний до лав ЧА РВК Пермського краю.

16.01.1942–1.07.1942: Північ.-Захід. фр., 391 сп 170 сд 34 А, курсант, ком. відділ. 1.07.1942–28.02.1945: Північ.-Захід. фр., 1-й, 2-й Укр. фр., кабельно-шестова рота, 11, 27 А, ком. відділ. зв'язку. 28.02.1945–24.04.1945: 2-й Укр. фр., 147 арм. зсп, ком. відділ. зв'язку.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бездоганну службу» II ст., ювілейні.

У трав. 1947 закінчив нормальний курс Сталінградського артучилища, м. Ростов-на-Дону. 21.12.1960 звільнений у запас. Із 1961: Харківський з-д «Електромашина», токар-розточувальник; 2-й Харківський інструментальний з-д, технолог; з-д технологічної оснастки, інженер-технолог, ст. інженер-технолог.

Помер 2.07.2007 у м. Харків.

ШЕЛУДЧЕНКО Григорій Васильович, 1922, с. Чайківка Дергачівського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 7 класів НСШ, смт Прудянка Дергачівського р-ну, у трав. 1942 – ремісниче училище № 3.

25.05.1942 мобілізований до лав ЧА Орджонікідзевським РВК м. Свердловськ (нині м. Єкатеринбург), РФ.

25.05.1942–9.09.1942: Свердловське піхотне училище, курсант. Верес. 1942 – трав. 1943: Сталінград., Центр. фр., 163 окр. рота хімзахисту 193 сд, рядовий. 6.10.1942 був поранений у м. Сталінград.

Медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

27.06.1946 звільнений у запас. Із серп. 1946: Прудянська, Токарівська восьмирічні школи, Дергачівське СПТУ № 2, викладач. У 1966 закінчив Харківський педінститут ім. Г. С. Сковороди.

Помер 20.01.1997 у смт Прудянка Дергачівського р-ну Харківської обл.

ШЕЛУДЬКО Андрій Петрович, 1918, м. Богодухів Харківської обл. Підполковник, заст. ком. б-ну.

У 1934 закінчив 7 класів Богодухівської НСШ. Працював рахівником у Богодухівському дитячому будинку, бухгалтером у швейпромартілі, м. Богодухів. Жовт. 1938 – берез. 1941: служба у лавах ЧА.

28.06.1941 мобілізований Богодухівським РВК Харківської обл.

Черв. 1941 – січ. 1942: курсант Харківського військ.-політичного училища. Лип. 1942 – трав. 1945: Воронез., Дон., Сталінград. фр., 159 сд (61 гв. сд), пом. нач. політвідділу з комсомольської роботи; 1-й, 3-й, 4-й Укр. фр., ст. інструктор політвідділу з комсомольської роботи 3 гв. А. У лип. 1942 був контужений та поранений, у квіт. 1944 – вдруге поранений.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II, I ст., Червоного Прапора, медалі: «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

По війні служив у Приволзькому, Далекосхідному, Ленінградському ВО. У січ. 1956 звільнений у запас. 1965–1975: голова виконкому Богодухівської міськради. 1976–1986: відповідальний секретар Богодухівської районної організації охорони пам'яток.

Помер 16.02.1986 у м. Богодухів Харківської обл.

ШЕЛУДЬКО Марія Андріївна, 1921, смт Козача Лопань Дергачівського р-ну Харківської обл. Лейтенант медслужби, лікар 189 авіарембази 10 ПА.

У 1937 закінчила 8 класів Козачо-Лопанської залізничної школи № 45, у 1940 – 1-у Харківську фельдшерську школу.

7.06.1942 мобілізована до лав ЧА Дергачівським РВК Харківської обл.

Черв. 1942 – трав. 1943: Дон. фр., 319 бао, 896 бао 35 раб, фельдшер. Трав. 1943 – лип. 1944: 2-й Прибалт. фр., 55 інж.-аеродромний б-н, фельдшер. Лип. 1944 – трав. 1945: Ленінград. фр., інтендант. склад № 1041, фельдшер ст. Учасниця війни з Японією: 2-й Далекосхід. фр., 189 авіарембаза 10 ПА, лікар.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

13.12.1946 звільнена у запас. 1948–1961: 2-а Харківська міська клінічна лікарня, медсестра. 1951–1954: Люботинський будинок відпочинку медпрацівників, медсестра.

Померла 5.02.2000 у с. Коропове Зміївського р-ну Харківської обл.

ШЕМЕЛІН Володимир Миколайович, 1917, м. Воронеж, РФ. Капітан запасу, заст. нач. з політчастини 131 ШМАС при 54 транспортній ад 29 ПА, Далекосхід. ВО.

1933–1936: слюсар з автосправи. У 1936 закінчив 8 класів Семейської середньої робітничої школи.

27.09.1938 призваний до лав ЧА Калінінським (кол.) РВК м. Семей Східноказахстанської обл.

18.02.1941 закінчив Московське Червонопрапорне військ.-тех. училище з курсу авіаприладів, м. Серпухов Московської обл., 5.05.1941 – 2-у Московську школу авіамеханіків спецслужб.

22.06.1941–28.08.1942: Захід., Брянський фр., 233 винищ. ап, відповідальний секретар бюро ВЛКСМ. 28.08.1942–21.07.1943: Дон. фр., 52 окр. аеросанний б-н, заст. з політчастини ком. роти.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Москви», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

30.09.1953 звільнений у запас. Із 1953: Мринська МТС Носівського р-ну Чернігівської обл., секретар первинної парторганізації; Комінтернівський РК КПУ, інструктор; Харківський з-д «Металопобутремонт», директор.

ШЕМЕТ Михайло Григорович, 1919, с. Циркуни Харківського р-ну Харківської обл. Капітан техслужби, нач. арт. реммайстерні 203 артп 26 мех. див. 7 гв. А.

У 1935 закінчив 7 класів Харківської СШ, у 1937 – школу ФЗН при з-ді «Світло шахтаря».

25.04.1939 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків. Квіт. 1939 – верес. 1939: курсант, школа зброї ЧБФ, м. Ленінград, Кронштадт, РФ.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

22.06.1941–15.09.1941: ЧБФ, мінний загороджувач «Марти», старшина арттрупи. 15.09.1941–7.01.1942: Ленінград. фр., 7 окр. бр. морської піхоти, ком. розвідвідділення; 72 сд, нач. командно-спостережного пункту див. 5.02.1943–9.05.1945: Карел. фр., 10 сп 45 сд 67 мсбр, технік.

Медалі: «За оборону Ленінграда», «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав чотири подяки від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

11.02.1955 звільнений у запас. 1963–1979: організація п/с 711, з-д «Комунар», майстер.

Помер 1.11.1993 у м. Харків.

ШЕМЕТ Олександр Іванович, 1911, Харківський р-н Харківської обл.

24.06.1941 призваний до лав ЧА Харківським РВК Харківської обл.

Учасник бойових дій: 161 сд; 11 ск, ст. сержант, шофер.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі «За відвагу» (дві).

У 1945 демобілізований. Проживав у м. Харків. Працював водієм у пожежній частині.

Помер.

ШЕНКМАН Григорій Ісайович, 1921, м. Кам'янець-Подільський Хмельницької обл. Майор-інженер, заст. нач. – ст. інженер 96 вузла зв'язку 9 див. ППО.

У 1940 закінчив Харківський технікум зв'язку.

22.10.1940 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

24.11.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 540 бап 183 ад 16 ПА, технік полку із радіо ст.

Медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1962–1967: Арт. радіотехнічна академія ім. Говорова, слухач. 31.05.1972 звільнений у запас. Харківське констр.-технологіч. бюро ЦК ДТСААФ, гол. конструктор.

Помер 3.08.1995.

ШЕНКМАН Фіра Кельманівна, 1918, с. Зіньків Віньковецького р-ну Хмельницької обл. Ст. лейтенант, ст. фельдшер 87 медико-санітарного б-ну 140 сд. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчила Кам'янець-Подільський медтехнікум, Хмельницька обл. 1936–1938: Харківська дезінфекційна станція, ст. лікпом. Із 1938: Харківська інфекційна лікарня, фельдшер.

23.06.1941 мобілізована до лав ЧА Дзержинським РВК м. Харків.

23.06.1941–14.05.1942: Калінінський фр., 2 гв. мсд, ст. фельдшер. 19.11.1942–13.08.1943: Центр. фр., 162 сд, ст. фельдшер. 13.08.1943–25.04.1945: 4-й Укр. фр., 140 сд, ст. фельдшер 87 медсанбату. Контужена 14.05.1942, на лікуванні в ЕГ м. Ташкент, Узбекистан, та 24.05.1945 – ЕГ № 5024 м. Москва.

18.02.1946 звільнена у запас. У 1949 закінчила лікувальний ф-т Харківського медінституту. Пройшла вищу військ. підготовку при Харківському медінституті за профілем офіцера запасу медслужби. Із 1949: Вільхівське медоб'єднання Харківського р-ну Харківської обл.; Харківський з-д № 61, лікар-рентгенолог.

Померла 25.02.1998 у м. Харків.

ШЕРЕДЕГА Михайло Макарович, 1915, с. Мусійки Богодухівського р-ну Харківської обл. Гв. ст. лейтенант, заст. ком. б-ну зі стройової частини 565 сп 161 сд. Інвалід ВВВ.

У 1937 призваний до лав ЧА Богодухівським РВК Харківської обл. 1937–1938: курсант полкової школи. Верес. 1941 – квіт. 1944: Калінінський фр., 113 сп 234 сд, ком. взв. Закінчив курси мол. лейтенантів (трав. 1942 – серп. 1942). Квіт. 1944 – січ. 1945: 4-й Укр. фр., 565 сп 161 сд, заст. ком. сб зі стройової частини. У січ. 1945 був поранений, ЕГ № 815.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

17.06.1945 звільнений у запас. ХТЗ, комірник на складі.

Помер 1.07.1994 у м. Харків.

ШЕСТАЧЕНКО Семен Михайлович, 1913, с. Шопіно Яковлєвського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Підполковник ветслужби, ст. інструктор, заст. нач. політвідділу штабу і управління округу.

У 1926 закінчив 7 класів, с. Шопіно, у 1929 – педтехнікум, м. Бєлгород, у 1934 – Харківський ветінститут. Працював ветлікарем у Харківському облветуправлінні і радгоспі «Пролетарій» Золочівського р-ну Харківської обл., ординатором в інфекційній клініці Харківського ветінституту.

14.12.1936 призваний на строкову службу до лав ЧА Харківським МВК.

Учасник війни з Японією 9.08.1945–3.09.1945: 2-й Далекосхід. фр., пом. нач. ветеринарного відділу фр.

Медаль «За перемогу над Японією». За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора, медаль «За бойові заслуги».

10.07.1958 звільнений у запас.

Помер 18.01.1963 у м. Харків.

ШЕСТЕРИКОВ Микола Степанович, 1923, Суджанський р-н Курської обл., РФ. Підполковник, заст. із політчастини ком. в/ч № 68194-М. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів Таловської СШ № 1 Воронезької обл.

15.10.1941 призваний до лав ЧА Таловським РВК Воронезької обл.

7.04.1942–1.03.1945: Північ.-Захід., Волхов., Ленінград., 1-й, 3-й Прибалт. фр., окр. мотострілецька рота 55 сд, розвідник; 1214 сп 364 сд, пом. ком. взв.; 944 артп, хімінструктор. Легко поранений 1.06.1942 в боях під м. Стара Руса Новгородської обл., Північ.-Захід. фр.; тяжко поранений 1.02.1943 поблизу смт Синявино Кіровського р-ну Ленінградської обл., Волхов. фр.

Медалі: «За відвагу» (дві), «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., «За трудову доблесть».

У 1946 закінчив Томське артучилище. 31.08.1971 звільнений у запас. Працював контролером на Харківському інструментальному з-ді.

Помер 1.12.2010 у м. Харків.

ШЕСТИПЕРОВ Аркадій Олексійович, 1922, м. Устюжна Вологодської обл., РФ. Лейтенант. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів СШ, м. Устюжна.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Устюженським РВК Вологодської обл.

Черв. 1941 – січ. 1942: курсант Архангельського військ.-інж. училища. Січ.

1942 – січ. 1943: Ленінград. фр., 125 окр. сапб 22 УР 23 А, ком. сап. взв.; 63 окр. арт. кулем. б-н 22 УР 23 А, ком. сап. взв.; 28 окр. штрафна рота 42 А. 23.01.1943 під час боїв в р-ні м. Урицьк Красносельського р-ну м. Санкт-Петербург тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 2570 у м. Солікамськ Пермського краю, РФ.

Медаль «За оборону Ленінграда».

У серп. 1943 звільнений у запас. У 1951 закінчив Київський ін-т харчової промисловості. Працював гол. інженером на хлібозаводах № 2, 5 у м. Харків, на Мереф'янському хлібокомбінаті, у НДІ «Гідропривід», м. Харків.

Помер 22.06.2009 у м. Харків.

ШЕХОВЦОВ Григорій Михайлович, 1911, с. Скнаровка Кантемировського р-ну Воронезької обл., РФ. Капітан, технік авіац.

1925–1931: Донбас, Алчевський р-н, шахти № 8, 9, металургійний з-д ім. Ворошилова, слюсар.

14.12.1929 призваний до лав ЧА Алчевським (кол.) РВК Луганської обл.

У квіт. 1931 призваний вдруге добровільно Алчевським РВК. 1931–1932: 2-га військ. школа авіатехніків, м. Вольськ Саратовської обл.

7.05.1944–25.12.1944: 2-й Білорус. фр., 74 окр. коректувальна ае 4 ПА, ст. технік ае; 209 окр. коректувальний розвід. авіац. Керченський полк, ст. технік ае. 25.12.1944–9.05.1945: 4 ПА, 43 гв. штурм. ап 230 ад, ст. технік ае.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 16 подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: ордени Червоної Зірки, Червоного Прапора.

30.12.1955 звільнений із лав Рад. А. 1.12.1959–12.02.1963: Харківська студія телебачення, адміністратор.

ШЕХОВЦОВА (СЬОМІНА) Ганна Іванівна, 1926, с. Піщане Вовчанського р-ну Харківської обл.

У серп. 1943 призвана до лав ЧА Вовчанським РВК Харківської обл.

Гв. мол. сержант, телефоністка, 273 гв. сп 89 гв. сд.

Медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У черв. 1945 демобілізована. Проживала у м. Севастополь, Крим. Закінчила вечірню школу, згодом – педучилище. Працювала вихователем дитячого садка.

Померла у м. Севастополь, Крим.

ШЕХТМАН Мойсей Ельович, 1911, с. Плисків Погребищенського р-ну Вінницької обл. Політрук, нач. санаторію Харківського окружного військ.-буд. управління.

25.05.1942 призваний до лав ЧА Чишминським РВК, Башкирія, РФ. 25.05.1942–9.10.1942: Брянське військ.-політ. училище, м. Халтурін (нині м. Орлов) Кіровської обл.

Верес. 1942 – груд. 1942: Захід. фр., 215 зсп 61 А, заст. ком. роти. Груд. 1942 – лип. 1943: Брянський фр., 12 винищ. бр. 61 А, заст. ком. роти з політчастини.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

26.10.1945 звільнений у запас. Дергачівський спец. дитбудинок № 3, зав. навч.-виробничих майстерень. У 1997 виїхав на ПМП до Ізраїлю.

ШЕШУНОВ Ігор Олександрович, 1923, м. Харків. Технік-лейтенант, нач. артпостачання полку. Інвалід ВВВ.

У черв. 1941 добровільно призваний до лав ЧА Читинським МВК.

Черв. 1941 – черв. 1942: курсант Тульського зброє-технічного училища у м. Томськ. Листоп. 1942 – квіт. 1943: слухач КУКС при Тамбовському артучилищі. Квіт. 1943 – лют. 1945: 31 сп 25 сд 4 ск Архангельського ВО, нач. артпостачання. 25.02.1945–24.04.1945: 1-й Білорус. фр., 8 окр. штрафний б-н 61 А, кулеметник. 24.04.1945 у боях за м. Берлін тяжко поранений та контужений, перебував на лікуванні в ЕГ № 3957, м. Гнєзно, Польща.

Орден Червоної Зірки.

У верес. 1945 звільнений у запас. У 1950 закінчив Харківський ін-т радянської торгівлі.

Помер.

ШИМАНОВСЬКИЙ Сергій Володимирович, 1922, с. Курулька Барвінківського р-ну Харківської обл. Капітан, ком. взв. 10 зсп 1 зап. сбр Московського ВО. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів Барвінківської СШ.

13.02.1942 призваний до лав ЧА Барвінківським РВК Харківської обл.

Берез. 1942 – серп. 1942: курси мол. лейтенантів 57 А, курсант. Верес. 1942 – берез. 1943: Сталінград. фр., 1334 сп, ком. мін. взв. Берез. 1943 – трав. 1943: Воронез. фр., 235 гв. сп, заст. ком. стр. роти.

Медаль «За оборону Сталінграда».

29.11.1945 звільнений у запас. У 1953 заочно закінчив Харківський педінститут ім. Г. С. Сковороди. 1953: учитель Барвінківської СШ. 1954: інспектор Барвінківського районо Харківської обл. 1954–1969: зав. Ізюмського районо. Із 1969: директор Люботинської школи-інтернату Харківської обл.

Помер 11.05.1996 у с. Бірки Зміївського р-ну Харківської обл.

ШКАРЛАТ Федір Павлович, 1919, с. Шкарлати Богодухівського р-ну Харківської обл. Майор, нач. 3-ї частини Комінтернівського РВК м. Харків. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив 9 класів СШ, с. Корбині Івани Богодухівського р-ну, у 1938 – шестимісячні курси бухгалтерів. До 1940 працював бухгалтером у колгоспі «Червоний прапор» Богодухівського р-ну Харківської обл.

10.05.1940 призваний до лав ЧА Богодухівським РВК Харківської обл.

11.08.1941–4.09.1941: Карел. фр., 758 сп 88 сд, рядовий. 1941–1942: курсант Уфимського піхотного училища. Січ. 1943 – черв. 1943: курси удосконалення політскладу, ком. взв. 30.09.1943–9.05.1945: Волхов., 3-й Прибалт., 3-й Білорус. фр., 1349 сп 225 сд 52, 54, 21 А, ком. роти ПТР, ад'ютант ст. б-ну, перший пом. нач. штабу. 4.09.1941 під час боїв на Карел. фр. отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 1740, м. Уфа, Башкирія, РФ.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст. (два), медалі: «За оборону Ленінграда», «За оборону Радянського Заполяр'я», «За взяття Відня», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

29.09.1960 звільнений у запас.

Помер 4.09.1978 у м. Харків.

ШКОДА Георгій Михайлович, 1923, м. Енгельс Саратовської обл., РФ. Капітан, офіцер-економіст, управління військ. коменданта р-ну, м. Бунслау (нині Болеславець, Польща). Інвалід ВВВ.

У черв. 1940 закінчив 10 класів СШ № 13 м. Енгельс.

25.06.1940 добровільно вступив до Чорноморського військ.-морського училища, м. Севастополь, Крим.

22.06.1941–15.07.1943: Півд., Північ.-Кавказ. фр., 81 мсбр, ком. кулемет. взв. 15.07.1943–23.08.1943: Півд. фр., 1175 сп 347 сд, ком. кулемет. взв. 1.11.1943–8.02.1944: 4-й Укр. фр., 162 гв. сп 54 гв. сд, ком. кулемет. взв. У боях був тяжко поранений 11.03.1942 поблизу сел. Матвєєв Курган Ростовської обл., 23.08.1943, 8.02.1944 – на Нікопольському плацдармі.

Орден Олександра Невського, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

4.11.1945 звільнений у запас. У 1952 закінчив Саратовський державний університет. Із 1953 працював інженером, нач. лабораторії на з-ді п/с № 388, гол. інженером, нач. відділу КБ, згодом директором з-ду «Радіодеталь», м. Харків.

Помер 16.10.1982 у м. Харків.

ШКУРКО Василь Тимофійович, 1918, с. Срединка Чернігівського р-ну Чернігівської обл. Лейтенант, ком. стр. роти.

У 1934 закінчив 8 класів СШ, смт Олишівка. 1934–1938: Житомирський дорожньо-будівний технікум, студент. Серп. 1938 – трав. 1939: Новгород-Сіверський райвиконком Чернігівської обл., технік райдорвідділу. Трав. 1939 – груд. 1939: Ріпкинський райвиконком Чернігівської обл., виконроб райдорвідділу.

25.12.1939 призваний до лав ЧА Ріпкинським РВК Чернігівської обл.

25.12.1939–10.02.1940: 112 зсп, Ленінград. ВО, м. Ленінград, курсант полкової школи. 10.02.1940–2.06.1941: стр.-кулемет. училище, м. Подольськ, Московський ВО, курсант. 20.06.1941–20.07.1941: 1-е Краснодарське військ. піхотне училище Північно-Кавказького ВО, курсант.

20.07.1941–23.11.1941: Півд.-Захід. фр., 984 сп 275 сд 6 А, ком. кулемет. взв., ком. стр. роти. 23.11.1941 під час боїв за м. Слов'янськ Донецької обл. отримав тяжке поранення. До 10.03.1942: ЕГ № 1678, м. Саратов, на лікуванні.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

1.04.1943 звільнений у запас. Квіт. 1943 – трав. 1965: обіймав різні керівні посади у галузі дорожнього будівництва та експлуатації.

Помер.

ШМАРІНОВ Георгій Олексійович, 1914, м. Астрахань, РФ. Підполковник, ст. викладач військ. кафедри Харківського інж.-буд. ін-ту.

У 1930 закінчив 8 класів Астраханської СШ, у 1934 – робітфак Астраханської філії Ленінградського автодорожнього ін-ту, у 1939 – Саратовський автодорожній ін-т. Працював ст. інженером виробничо-технічного відділу Приморського управління шосейних доріг, м. Владивосток.

6.06.1941 призваний до лав ЧА Владивостоцьким МВК.

Трав. 1942 – листоп. 1942: КУКС Далекосхід. фр., м. Владивосток, слухач.

Груд. 1942–10.12.1943: Півд.-Захід. фр., арм. сапб 6 А, ком. сап. роти. 10.12.1943–9.05.1945: 2-й Укр. фр., 28 окр. гв. сапб 25 гв. сд, ст. ад'ютант, заст. ком. б-ну зі стр. частини.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст. (два), Червоної Зірки, медалі: «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., ювілейні.

Із 1945: заст. ком. б-ну зі стр. частини, ком. 28 окр. сапб, ком. 2 окр. гв. сап. роти, ком. б-ну 22 дорожнього депо Київського ВО. 20.12.1958 звільнений у запас.

Помер 13.03.1962.

ШМАТЬКО Іван Петрович, 1911, смт Печеніги Харківської обл.

У 1941 призваний до лав ЧА. Рядовий, шофер, водій артустановки «катюша».

Медаль «За відвагу».

У 1945 демобілізований. По війні працював шофером на заводі «Комунар».

Помер у 1982 у м. Харків.

ШМУРАК Семен Юрійович, 1905, м. Керч, Крим. Майор інтендант. служби, нач. фінчастини 162 окр. буд. б-ну управління Київського ВО.

У 1931 закінчив трирічні курси бухгалтерів-економістів. 1925–1932: з-д «Серп і Молот», м. Харків, рахівник, ст. бухгалтер-економіст. 1938–1941: Харківський поліграфкомбінат, гол. бухгалтер.

У 1941 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

Жовт. 1941 – верес. 1942: Півд.-Захід., Сталінград. фр., 10 зап. сбр, зав. діловодства, казначей штабу бр. Верес. 1942 – трав. 1945: Сталінград., Дон., Центр., 1-й Білорус. фр., 390 сп 10 зап. сд, нач. фінпостачання.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

14.10.1955 звільнений у запас. Працював ст. бухгалтером навчально-виробничих майстерень Харківського верстатоінструментального технікуму.

ШМУРИКОВ Яків Олександрович, 1912, с Істлеєво Сасовського р-ну Рязанської обл., РФ. Підполковник, заст. ком. 325 окр. б-ну зв'язку 6 сд 4 А.

У 1925 закінчив 5 класів НСШ, с. Істлеєво. Працював на буд. ділянці м. Мінеральні Води Ставропольського краю, на з-ді «Сормово», м. Баку, Азербайджан.

10.11.1934 призваний до лав ЧА РВК м. Баку, Азербайджан. 1934–1935: курсант полкової школи, 3-й прожекторний полк, пункт ППО, Закавказький ВО. Із 13.03.1938: строкова служба у лавах ЧА. 1.08.1938 закінчив курси мол. лейтенантів, в/ч 7690 Закавказького ВО.

Лют. 1942–31.03.1942: Півд.-Західф. фр., 214 окр. б-н зв'язку 47 гірськострілецької див., заст. ком. б-ну. 13.08.1942–7.04.1943: Сталінград., Дон., Воронез фр., управління зв'язку 7 гв. А, 64 А, нач. напрямку зв'язку. 27.09.1943–31.03.1944: Степ., 2-й Укр. фр., Управління зв'язку, нач. напрямку зв'язку. 31.03.1944–15.06.1944: 3-й Укр. фр., 326 окр. лінійний б-н, ком. б-ну. 24.09.1944–15.10.1944: 4-й Укр. фр., Управління зв'язку, резерв. 15.10.1944–9.05.1945: 4-й Укр. фр., 14 окр. б-н зв'язку 3 гірськострілецького корпусу 1 гв. А, ком. б-ну.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I, II ст., медалі: «За оборону Сталінграда», «За бойові заслуги» (дві), «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

14.02.1956 звільнений у запас. Із 1962: місцевий промкомбінат Московського р-ну м. Харків, з-д світлотехнічних виробів, інспектор з кадрів. Із 1967: Харківський з-д ім. Малишева, завгосп.

Помер 18.12.1991 у м. Харків.

ШОКУРОВ Павло Терентійович, 1920, с. Великі Сіті Пристенського р-ну Курської обл., РФ. Капітан, нач. відділу кадрів полку. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 9 класів Пристенської СШ.

15.08.1939 призваний добровільно до лав ЧА Пристенським РВК Курської обл.

Черв. 1941 – трав. 1945: Західф. фр., 313 окр. розвід. ап, нач. окр. фотолабораторії обробки; Брянський, Центр., Білорус. фр., 54 полк пікіруючих бомбардувальників (54 бап), ст. технік з фото, технік з фотообладнання.

Медалі: «За бойові заслуги», «За взяття Берліна», «За визволення Варшави», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

30.04.1956 звільнений у запас. 25.06.1956–1.08.1958: з-д ім. Дзержинського (п/с № 711), слюсар-складальник. Жовт. 1958 – берез. 1966: Харківський з-д торгового машинобудування, слюсар-механік. Квіт. 1966 – берез. 1973: Харківський з-д холодильних машин, слюсар. Трав. 1977 – берез. 1979: Харківське дослідно-конструкторське бюро холодильних машин та механічного обладнання, слюсар-монтажник.

Помер 13.08.1995 у м. Харків.

ШОЛОХОВ Володимир Іванович, 1923, рудник Вільхівка Луганської обл. Підполковник, ст. викладач циклу експлуатації засобів радіозв'язку та радіотехзабезпечення ХВАТУ. Інвалід ВВВ.

У 1941 закінчив 10 класів Харківської СШ № 102.

7.09.1941 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

У листоп. 1942 закінчив Харківське військ. авіаучилище зв'язку. 1.03.1945–9.05.1945: Воронез., Степ., 2-й Укр. фр., 290 окр. рота зв'язку 304 винищ. ад дд, ком. радіовзв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., ювілейні.

У берез. 1947 закінчив підготовчий курс Червонопрапорної ордена Леніна військ.-повітряної інж. академії. Берез. 1947 – серп. 1950: Харківське військ. авіаучилище зв'язку, інструктор практичного навчання циклу радіостанцій, засобів

радіозв'язку. 3.06.1955 закінчив радіотехнічний ф-т Харківського вищого авіаінженерного військ. училища за спеціальністю інженера-радиста ВПС. 11.09.1974 звільнений у запас.

Помер 5.11.1996 у м. Харків.

ШТЕПА Василь Петрович, 1907, с. Новозванівка Попаснянського р-ну Луганської обл. Майор, нач. зв'язку 313 артп Київського ВО.

Закінчив 7 класів, ст. Яма, Артемівський р-н Донецької обл.

3.11.1931 призваний до лав ЧА Артемівським МВК Донецької обл. 1931–1932: 3 окр. радіоб-н Харківського ВО, курсант.

Учасник походу у Захід. Україну та Захід. Білорусь у 1939, радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941–9.05.1945: Захід., Півд.-Захід. фр., 381 окр. зеніт. артд-н, нач. зв'язку д-ну.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

22.07.1955 звільнений у запас. 1961–1965: інженер зв'язку у Богодухівській райконторі зв'язку.

Помер 28.03.1991 у м. Богодухів Харківської обл.

ШТЕРЕНБЕРГ Геннадій Лазарович, 1914, м. Житомир. Майор інтендант. служби, заст. ком. з госп. частини авіатехбази № 3330.

У 1930 закінчив 7 класів Житомирської СШ. 15.10.1936 призваний до лав ЧА Житомирським МВК.

22.06.1941 мобілізований до лав ЧА Житомирським МВК.

22.06.1941–26.05.1942: Півд.-Захід. фр., 395 бао 24 раб, зав. діловодства штабу, в.о. нач. штабної шифрувальної служби. 26.05.1942–9.05.1945: 860 бао 9 винищ. ак ППО, нач. обозно-речового постачання.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

1.08.1960 звільнений у запас. Із 1961: ст. інженер УкрНДІМАШ. Із 1971: інженер, товарознавець у конторі матеріально-технічного постачання автотресту. Із 1989: завгосп Центральної бібліотеки Червонозаводського р-ну ім. Кірова, м. Харків.

Помер 27.10.1997 у м. Харків.

ШТИЛЕНКО Євген Миколайович, 1922, с. Демидовка Ракитянського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Капітан, ком. навч. взв. 9 окр. арм. інж.-сапб, Таврический ВО. Інвалід ВВВ.

У 1937 закінчив 7 класів, у 1939 – Бєлгородське педучилище, у 1941 – фізико-математичний ф-т Бєлгородського учительського ін-ту.

27.07.1941 призваний до лав ЧА Бєлгородським РВК Бєлгородської обл. 1941–1942: курсант Мічурінського військ.-інж. училища. 4.12.1942–5.05.1943: Півд. фр., 52 окр. сапб 61 окр. інж.-сапбр 5 Уд. А, ком. сап. взв., заст. ком. саперної роти зі стройової частини. 6.05.1943–22.09.1943: Степ. фр., 67 окр. штурм. інж.-сапб 14 штурм. інж.-сапбр, ком. сап. взв. 21.04.1944–16.06.1944: 2-й, 3-й Укр. фр., 251 окр. мотоінж. б-н 57 А, ком. сап. взв. 17.06.1944–9.05.1945: 3-й, 2-й Укр. фр., 587 окр. сапб 223 сд 68 ск 4 гв. А, 46 А, ком. сап. взв. 22.09.1943 був поранений на р. Ворскла поблизу м. Полтава, госпіталь для легкопоранених № 4643.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За визволення Белграда», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

21.04.1948 звільнений у запас. Із серп. 1948: учитель математики у СШ с. Теребуж Щигровського р-ну Курської обл. Із серп. 1952: учитель фізики та математики СШ № 20, завуч мол. класів СШ № 11, м. Харків. 1962–1963: інспектор шкіл Харківського міськвно. 1963–1967: директор школи № 44. Із 1967: методист міськвно, м. Харків.

Помер 20.02.2007 у м. Харків.

ШТОКАЛОВ Олексій Сергійович, 1924, Білогірський р-н, Крим. Лейтенант, ком. мін. взв. Інвалід ВВВ.

У лип. 1942 призваний до лав ЧА Балашовським РВК Саратовської обл.

У січ. 1945 тяжко поранений. До верес. 1946 перебував на лікуванні у госпіталі.

30.12.1946 звільнений через хворобу. Із 1948 працював комірником при буд.-монтаж. управлінні м. Бердянськ Запорізької обл.

Помер у 2004.

ШУБЕНКІН Володимир Олексійович, 1917, с. Колєно Єкатериновського р-ну Саратовської обл., РФ. Підполковник, нач. 289 складу топографічних карт Київського ВО.

У 1937 закінчив Саратовський технікум землеустрою.

У верес. 1938 призваний до лав ЧА Саратовським РВК Саратовської обл.

1938–1939: військ.-топографічна школа, м. Іркутськ, курсант. 1941–1943: військ.-політ. училище, м. Хабаровськ, курсант. Верес. 1943 – листоп. 1943: курси штабних працівників, м. Буй Костромської обл. Черв. 1944 – верес. 1944: 3-й Білорус. фр., 11 окр. штурм. сб 72 ск 5 А, пом. нач. штабу з оперативної частини.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У жовт. 1945 закінчив курси «Выстрел», м. Солнєчногорськ Московської обл. У черв. 1970 звільнений у запас. Працював комірником у Ленінському райхарчоторзі м. Харків.

Помер 14.10.1987 у м. Харків.

ШУБІН Михайло Овсійович, 1909, с. Чижово (кол.) Духовщинського р-ну Смоленської обл., РФ. Майор техслужби, офіцер навч. відділу Харківського вищого авіац.-інженерного військ. училища.

У 1926 закінчив Духовщинську школу.

10.09.1929 призваний до лав ЧА Духовщинським РВК Смоленської обл. 1930–1931: курсант Об'єднаної конвойної школи мол. командирів, Ленінград. ВО. 1931–1932: курсант Військ.-теоретичної школи льотчиків, Ленінград. ВО.

1.09.1939 мобілізований до лав ЧА Смоленським МВК.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Груд. 1941 – лип. 1942: Крим., Північ.-Кавказ. фр., 47 ПАРМ, нач. планово-виробничого відділу.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

30.11.1955 звільнений у запас. 1957–1963: нач. відділу п/с № 409. 1965–1966: ст. економіст УкрНДІ сільгоспмашинобудування. 1966–1968: інженер Харківського управління виробничо-технологічної комплектації.

ШУБІН Михайло Павлович, 1913, с. Березня Сергацького р-ну Нижньогородської обл., РФ. Капітан, нач. лабораторії Київського військ. авіатехучилища, 69 ПА Київського ВО.

У 1933 закінчив школу ФЗУ. 1934–1935: Нижньогородський з-д «Красное Сормово», слюсар.

15.08.1935 призваний до лав ЧА за спецнабором через Сормовський РВК м. Нижній Новгород. У груд. 1937 закінчив 3-тю військ. школу авіамеханіків.

22.06.1941–30.06.1943: Північ.-Західд., Москов. фр., 40 швидкісний бап, мол. авіатехнік; Захід. фр., мол. авіатехнік, технік ланки. 30.06.1943–9.05.1945: Сталінград., 4-й, 2-й Укр. фр., 1 ае 48 бап дальніх розвідників РГК, технік авіаланки.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За оборону Москви», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

21.01.1955 звільнений у запас. Із 1955: Харківське вище авіаінженерне військ. училище, технік з приладів. Артилерійська ордена Вітчизняної війни радіотехнічна академія ім. Маршала Радянського Союзу Л. О. Говорова, інженер, ст. технік.

Помер 19.11.1978 у м. Харків.

ШУБНИКОВ Геннадій Михайлович, 1919, смт Суна Сунського р-ну Кіровської обл., РФ. Підполковник, ком. тб 26 гв. тп, Ленінградський ВО.

У 1936 закінчив 7 класів Сунської школи колгоспної молоді, у 1938 – Кунгурський лісотехнікум Пермського краю, РФ.

19.08.1939 добровільно призваний до лав ЧА Кунгурським РВК Пермського краю.

У трав. 1941 закінчив нормальний курс 1-го Саратовського Червонопрапорного бронетанкового училища за спеціальністю ком. танкового взв.

Серп. 1941 – квіт. 1942: Захід. фр., 113 окр. тб 14 тбр, ком. танкового взв. Квіт. 1942 – жовт. 1942: Півд.-Захід. фр., 22 тк, офіцер зв'язку штабу корпусу. Жовт. 1942 – берез. 1943: Дон. фр., 5 мк, ст. офіцер зв'язку штабу корпусу. Берез. 1943 – квіт. 1945: Захід., 1-й, 2-й Укр. фр., 45 мех. бр., заст. нач. штабу бр. з оперативної роботи; 46 гв. тбр 9 гв. мк 6 гв. ТА, пом. нач. штабу з оперативної роботи.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки (два), медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У груд. 1945 закінчив Ленінградську вищу офіцерську бронетанкову школу. 30.11.1955 звільнений у запас. Із 1956: Мереф'янський міськзмішторг, Харківський р-н Харківської обл., комірник, зав. магазину, експедитор; Мереф'янський цегельний з-д, нач. цеху.

ШУЙСЬКИЙ Федір Якович, 1913, с. Братениця Богодухівського р-ну Харківської обл.

10.09.1936 призваний до лав ЧА. Проходив надстрокову службу.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

На фронті з початку війни. У жовт. 1941 у складі 129 сд 19 А Захід. фр. вирвався з «Вяземського котла», за його спогадами, завдяки мотивованим діям командування, рішучості й відвазі солдатів, які мали бойовий досвід. Із 9.081943: стрілець 150 сд. 2.10.1943 був тяжко поранений під час форсування Дніпра. Після одужання – водій автотранспорту на 3-му Укр. фр.

Орден Вітчизняної війни I ст., медалі: «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За бойові заслуги», ювілейні.

29.10.1945 демобілізований у м. Табор, Чехія. Працював у колгоспі ім. Ватутіна Богодухівського р-ну Харківської обл.

Помер 16.06.1995.

ШУЛІКА Іван Федорович, 1920, Козельщинський р-н Полтавської обл. Полковник медслужби.

Закінчив 7 класів Козельщинської СШ, навчався у Кременчуцькій фельдшерсько-акушерській школі Полтавської обл.

У листоп. 1940 призваний до лав ЧА.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Учасник бойових дій ВВВ: тп Пролетарської див.; 173 окр. тбр 1 ТА, ст. лейтенант, фельдшер. Брав участь у визволенні Бєлгорода, Харкова, Черкас, Варшави, Познані, Корсунь-Шевченківській операції та взятті Берліна. Під час боїв був двічі поранений: у верес. 1941 на правому березі Дніпра та у 1943 під час визволення м. Харків.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Богдана Хмельницького, медалі: «За відвагу», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Трудові нагороди: орден Трудового Червоного Прапора.

До 1948 перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, служив у м. Чита, Забайкальський ВО.

У 1956 звільнений у запас. 1956–2003: ст. фельдшер відділення, заст. головного лікаря з АГЧ 3-ї Харківської обласної клінічної психіатричної лікарні.

ШУЛЬГА Іван Васильович, 1926, смт Малинівка Чугуївського р-ну Харківської обл. Майор, заст. з політчастини ком. тех. д-ну 26 див. ППО, в/ч № 68332.

У 1941 закінчив 7 класів СШ у смт Малинівка. Працював у колгоспі.

6.06.1944 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл.

Черв. 1944 – жовт. 1944: 2 навч. б-н 23 зсп 11 зап. сд, курсант. 26.10.1944–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 283 сп 140 сд, старшина роти. 15.01.1945 був поранений під час прориву німецької оборони в р-ні м. Ясло, Польща.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» II ст.

13.10.1972 звільнений у запас. 1974–1977: картонажник на з-ді «Металопобутремонт». 1977–1979: палітурник на з-ді «Ремпобуттехніка». Із 1979: картонажник на Харківському обласному виробничому художньо-оформлювальному комбінаті.

Помер 28.10.1994 у м. Харків.

ШУЛЬГА Михайло Мойсейович, 1911, с. Пархомівка Краснокутського р-ну Харківської обл. Капітан техслужби, нач. відділу авіаскладу ПА.

20.10.1933 призваний до лав ЧА Краснокутським РВК Харківської обл.

1939 – трав. 1943: Півд.-Захід., Сталінград., Півд. фр., 8 ПА, комендант складу НКО № 2 Харківського ВО. 1943 – листоп. 1945: 4-й Укр. фр., 8 ПА, нач. відділення військ.-господар. служби складу НКО № 2.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За хоробрість перед ворогом» (чехословацька).

7.12.1956 звільнений у запас. Кочетоцька водопровідна станція, Чугуївський р-н Харківської обл., річковий робітник.

Помер 10.02.1994 у смт Печеніги Харківської обл.

ШУЛЬГА Юрій Дмитрович, 1920, м. Полтава. Ст. лейтенант, ком. відділення санхімзахисту 10 окр. медсанбату.

26.09.1943 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Учасник ВВВ: у складі 214 зсп.

Орден Червоної Зірки.

10.09.1945 звільнений із лав ЧА.

ШУМІЛІНА Вілена Василівна, 1924, м. Ленінакан (нині м. Гюмрі Ширацької обл.), Вірменія.

Учасниця ВВВ: госпіталь № 1582, м. Сталінград, сандружинниця. Переносила поранених із залізничної станції до пристані р. Волга.

Харківська комплексна геологорозвідувальна експедиція тресту «Харківнафтогазорозвідка», інженер-геолог. Із 1966 – керівник гідрогеологічної групи. 12.17.1979 вийшла на пенсію.

Померла 3.02.2001.

ШУМКОВ Костянтин Федотович, 1917, ст-ця Федосеєвська Кумилженського р-ну Волгоградської обл., РФ. Ст. лейтенант. Інвалід ВВВ.

1935–1938: колгосп ім. Кіквідзе Алексеєвського р-ну Волгоградської обл., колгоспник.

29.09.1938 призваний до лав ЧА Алексеєвським РВК Волгоградської обл.

Листоп. 1941 – груд. 1941: Захід. фр., 55 лижна бр., ком. відділення. 6.12.1941 був поранений поблизу м. Клін Московської обл. Груд. 1941 – лют. 1942: ЕГ м. Кольчугіно Владимирської обл. Трав. 1942 – січ. 1943: 885 сп 290 сд 10 А, ком. стр. взв. Лют. 1943 – лип. 1943: Брянський фр., 1185 сп 356 сд 61 А, ком. стр. роти. Лип. 1943 – верес. 1943: ЕГ № 2571, м. Лисьва Пермського краю.

Медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

22.03.1946 звільнений у запас. 1951–1954: з-д «Серп і Молот», м. Харків. Із черв. 1959: Харківський ремонтний з-д, слюсар.

Помер 29.03.2002 у м. Харків.

ШУМСЬКИЙ Олександр Олександрович, 1918, с. Борова Зміївського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, льотчик управління 118 морського дальньорозвідувального ап ВПС Північ. флоту. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив СШ у смт Васищеве Харківського р-ну Харківської обл.

У жовт. 1938 призваний до лав ЧА Зміївським РВК Харківської обл. Жовт. 1938 – трав. 1939: курсант школи мол. авіаспеціалістів ВПС Білоруського ВО.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940: 30 авіабаза ВПС Північ. флоту, зав. складу ПММ. 20.08.1941–10.07.1944: Північ. флот, 106 зеніт. бат. ППО Біломорської флотилії, ком. гармати; 861 зеніт. бат. ППО, ком. гармати. Лип. 1944 – верес. 1945: 3 навч. ап ВПС Північ. флоту, навч. загін 20 окр. ае ВПС Біломорської флотилії.

Медалі: «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У лип. 1947 звільнений у запас. Працював директором Зміївської, потім Олексіївської (нині Первомайської) райспоживспілок Харківської обл., директором Лихачовської нафтобази Первомайського р-ну, лаборантом на Харківському з-ді хімічних реактивів.

Помер 19.05.1999 у м. Харків.

ШУРПІН Володимир Іванович, 1922, с. Черньовка Шкловського (нині Дрибінського) р-ну Могильовської обл., Білорусь. Майор адмінслужби, нач. стройового відділення Харківського гв. вищого танкового командного училища.

У 1941 закінчив 10 класів СШ у с. Черньовка.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Шкловським (кол.) РВК Могильовської обл.

Серп. 1942 – верес. 1943: Півд.-Захід. фр., окр. гв. навч. сб 34 гв. сд, пом. заст. ком. роти з політчастини; 103 гв. сп 34 гв. сд, ком. відділення. Верес. 1943 – берез. 1944: зеніт.-кулемет. училище ЧА, Уральський ВО, 31 окр. навч. тп, Приволзький ВО, курсант. Берез. 1944 – трав. 1945: 3-й Білорус. фр., 1 тб 25 гв. тбр 2 тк, писар штабу.

Медалі: «За відвагу» (дві), «За бойові заслуги», «За оборону Москви», «За оборону Кавказу», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

У 1949 закінчив міжокружні курси з підготовки діловодів, Ленінградський ВО, у 1960 – екстерном – Харківське танкове училище. У груд. 1968 звільнений у запас. 1969–1986: інспектор, інженер НДІ ВО «ХЕМЗ».

Помер 27.12.1995 у м. Харків.

Щ

ЩЕПКІН Віталій Іванович, 1909, с. Мордовка Тульської обл., РФ. Ст. технік-лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1931 закінчив Харківський будівельний ін-т. 1931–1932: проектний відділ заводоуправління, інженер-архітектор.

1932–1933: служба у лавах РСЧА. 1933–1941: проектні Харківські контори, інженер-архітектор.

24.06.1941 мобілізований до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

17.10.1944 закінчив прискорений курс Ярославського військ. піхотного училища. 17.10.1944–21.12.1944: Прибалт. фр., 556 сп 256 сд 10 А, ком. взв. У груд. 1944 тяжко поранений. 21.10.1944–18.05.1945: ЕГ № 3129, м. Березники Пермського краю, РФ.

24.12.1945 звільнений у запас. Із груд. 1945: Харківський НДІ «Промбудпроект», інженер-архітектор, із 1953 – ст. архітектор.

Помер 19.10.2002 у м. Харків.

ЩЕРБАК Олексій Микитович, 1913, с. Полкова Микитівка Богодухівського р-ну Харківської обл. Капітан, заст. ком. роти САУ з техчастини. Інвалід ВВВ.

У 1928 закінчив 8 класів, у 1934 – школу авіамеханіків, м. Харків.

5.05.1935 призваний до лав ЧА Харківським МВК. Трав. 1935 – квіт. 1936: курсант, 17 мбр, м. Проскурів (нині м. Хмельницький). 1936–1939: курсант, курси мол. військтехніків, м. Київ.

Лип. 1939 – листоп. 1939: учасник походу у Західну Україну, радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – серп. 1941: Півд.-Західн. фр., 29 тп 15 тд, пом. ком. б-ну з техчастини. Серп. 1941 – черв. 1943: Брянський фр., 89 тбр 1 тк, пом. ком. б-ну з техчастини. Черв. 1943 – лип. 1944: Волхов. фр., 750 самохід. артп, пом. нач. рем. і експлуатації. Лип. 1944 – трав. 1945: 3-й Прибалт. фр., 45 зеніт. артд, пом. ком. полку з техчастини. У серп. 1943 контужений, 5.05.1945 поранений під час взяття м. Фішгаузен.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

4.08.1954 звільнений у запас. Із 1964: Харківський облвідділ спеціального зв'язку, фельд'єгер. Із 1966: автоколони № 2227, 2226, інженер з охорони праці.

Помер 9.12.1996 у м. Харків.

ЩЕРБАКОВ Іван Іванович, 1922, с. Бахмутівка Новоайдарського р-ну Луганської обл. Капітан, ком. ланки.

У 1940 закінчив 9 класів.

У квіт. 1941 добровільно став до лав ЧА. Квіт. 1941 – серп. 1944: Ворошиловградська військ. авіашкола пілотів, Південно-Уральський ВО, курсант.

Січ. 1945 – трав. 1945: 2-й Білорус. фр., 7 гв. штурм. ап 230 штурм. ад 4 ПА, льотчик.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні продовжував службу у 7 гв. штурм. ап (669 гв. штурм. ап) у складі Північної групи військ, із 1952 – у 648 гв. штурм. ап, м. Вовчанськ Харківської обл. У черв. 1957 звільнений у запас. Працював на військ. базі № 220, м. Умань Черкаської обл., нач. команди ВОХР в/ч № 13847, м. Умань.

Помер 17.09.1987 у м. Умань Черкаської обл.

ЩЕРБАКОВ Микола Іванович, 1924, Вяземський р-н Смоленської обл., РФ. Старшина надстрокової служби, ком. взв.

У берез. 1943 призваний до лав ЧА Тумановським (нині Вяземським) РВК Смоленської обл.

Лип. 1943 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 133 окр. винищ. протитанк. д-н 71 сд, навідник ПТР; 281 окр. артд-н ППО, ком. кулемет. обслуги.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст., II ст.

По війні продовжував службу. У 1949 закінчив 16-у автошколу винищ. авіації ППО. У жовт. 1968 звільнений у запас. Працював слюсарем у Чугуївському автомотоклубі ДТСААФ, шофером на Чугуївському з-ді паливної апаратури.

Помер 30.07.1995 у м. Чугуїв Харківської обл.

ЩЕРБАКОВ Олександр Михайлович, 1904, м. Харків. Майор, нач. польової каси Держбанку № 506.

У 1941 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – лют. 1942: Півд. фр., 18 А, нач. польового відділення Держбанку № 159. Лют. 1942 – січ. 1945: 1-й Укр. фр., 33 раб 2 А, нач. польової каси № 506. Лют. 1945 – трав. 1945: санаторій м. Гурзуф, Крим, на лікуванні.

У трав. 1945 звільнений у запас. Із 1953: Дзержинське відділ. Держбанку.

Помер 10.07.1955 у м. Харків.

ЩЕРБАНЕНКО Борис Михайлович, 1923, Артемівський р-н Донецької обл. Капітан. Інвалід ВВВ.

У черв. 1941 закінчив 10 класів СШ, м. Карло-Лібкнехтівськ (нині м. Соледар) Донецької обл.

22.07.1941 призваний до лав ЧА Артемівським (кол.) РВК Донецької обл.

22.07.1941–22.09.1942: Вольська (Саратовської обл.) авіамех. школа; 28 зап. артп РГК; курси мол. лейтенантів, Приволзький ВО, курсант. 22.09.1942 – трав. 1945: Сталінград., Центр., 1-й, 2-й Білорус. фр., 37 гв. сд, ком. взв., ком. батареї.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, медалі: «За оборону Сталінграда», «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польська «Медаль Перемоги і Свободи». Отримав подяки від Верховного Головнокомандувача.

26.04.1948 звільнений у запас. У 1953 закінчив ХДУ ім. Горького. Із листоп. 1953: ХДУ, аспірант, ст. викладач, доцент історичного ф-ту. Із 26.08.1964: Харківський ін-т інженерів комунального будівництва, доцент, зав. кафедри. Кандидат історичних наук.

Ю

ЮДІН Федір Степанович, 1923, сел. Мухтолово Нижньогородської обл., РФ. Ст. лейтенант.

У 1940 закінчив 8 класів СШ № 28 м. Нижній Новгород.

13.03.1942 призваний до лав ЧА Автозаводським (кол.) РВК м. Нижній Новгород. 9.05.1942 – жовт. 1942: Захід. фр., 965 сп 274 сд, ком. снайперської групи. Жовт. 1943 – січ. 1944: курси мол. лейтенантів 31 А, курсант. 14.04.1944 – лип. 1944: 3-й Білорус. фр., 220 див. 31 А, ком. дивізійної снайперської роти. Був поранений 15.08.1942, 5.01.1943, 24.07.1944.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У берез. 1945 звільнений у запас через хворобу. Працював слюсарем, наладчиком, нач. зміни, токарем 5-го розряду, майстром на Харківському машинобудівному з-ді «ФЕД».

Помер 1.08.2005 у м. Харків.

ЮЗЕФОВИЧ Яків Афанасійович, 1918, с. Гельмязів Золотоніського р-ну Черкаської обл. Майор, пом. нач. моб. відділення штабу 9 гв. мсд, Забайкальський ВО.

У 1935 закінчив 7 класів у с. Гельмязів, у 1939 – Одеський технікум радянської торгівлі.

У верес. 1939 призваний до лав ЧА Сніжнянським (кол.) РВК Донецької обл.

15.07.1941–5.11.1943: Захід. фр., 133 окр. сд 49 А, зав. діловодства; 681 сп 133 окр. сд; 58 гв. сп 18 гв. сд, 455 сп 42 сд, пом. нач. штабу полку з обліку; курси удосконалення командного складу 33 А, слухач. 5.11.1943–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., 459 сп 42 сд 33 А, 49 А, комендант штабу, пом. нач. штабу полку по тилу.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Москви», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

Жовт. 1945 – січ. 1950: перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. 6.06.1958 звільнений у запас. Із 1966: товарознавець, РБУ № 3 Дзержинського р-ну. Із 1970: інженер на з-ді контрольно-вимірювальних приладів. Із 1974: ст. інспектор КБ електроприладобудування, інспектор з кадрів у конторі матеріально-технічного постачання «Харківметробуд».

Помер 1.02.1999 у м. Харків.

ЮНИШЕВ Сергій Миколайович, 1914, м. Томськ, РФ. Майор, фотокореспондент армійської газети «Советский танкист».

Томський індустріальний ін-т, ст. лаборант, фотограф.

У лют. 1935 призваний до лав ЧА Томським МВК.

30.06.1941 мобілізований Томським МВК. 20.07.1941–28.10.1942: Захід. фр., 29 А, 880 окр. кабельно-шестова рота, ком. взв. 30.10.1942–10.06.1943: Калінінський фр., 29 А, 852 окр. кабельно-шестова рота, пом. ком. 11.06.1943–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 852 окр. кабельно-шестова рота 1 ТА.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст. (два), медалі: «За бойові заслуги», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

7.12.1953 звільнений у запас. Працював ст. інженером НДІ «Діпросталь», ВНДПІ «Чорметенергоочистка».

Помер 22.05.1996.

ЮР'ЄВ Микола Максимович, 1916, с. Кам'янка Дворічанського р-ну Харківської обл. Ст. технік-лейтенант, технік відділу збереження, військ. база № 72.

У 1932 закінчив 7 класів у с. Кам'янка, у 1933 – ФЗУ, ст. Куп'янськ-Вузловий. До 1937 працював у паровозному депо ст. Куп'янськ.

10.10.1937 призваний до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл.

Січ. 1940 – берез. 1940: учасник радянсько-фінляндської війни.

22.06.1941–27.12.1944: Ленінград. фр., нач. артпостачання у складі Ленінград. військ.-політ. училища; курсант курсів мол. техніків-лейтенантів при 75 артбазі; 286 сп 90 сд, технік збройовий. 27.12.1944–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., 19 сп 90 сд, нач. збройової майстерні.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Ленінграда», «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

11.11.1955 звільнений у запас. Із 1958 працював слюсарем у радгоспі «Дворічний» Дворічанського р-ну.

Помер 15.11.1996 у с. Кам'янка Дворічанського р-ну Харківської обл.

ЮРІХОВ Віктор Сильвестрович, 1924, м. Куп'янськ Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. взв. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 7 класів Куп'янської НСШ. Серп. 1941 – черв. 1942: машиноремонтні майстерні, модельник.

15.02.1943 мобілізований до лав ЧА Куп'янським РВК Харківської обл. 15.02.1943 – трав. 1945: 3-й Укр. фр., 848 сп 267 сд 57 А, червоноармієць; курси мол. лейтенантів, курсант; 146 гв. сп 48 гв. сд 57 А, ком. стр. взв.; 990 сп 230 сд. 5.05.1945–1.06.1945: шпиталь № 5495, на лікуванні через хворобу.

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., медалі: «За відвагу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав 4 подяки від Верховного Головнокомандувача.

1.04.1947 звільнений у запас. Лют. 1948 – трав. 1950: артіль «Працівник», зав. складу. Із серп. 1967: Куп'янська ділянка старшого виконроба, начальник.

Помер 9.01.2002 у м. Куп'янськ Харківської обл.

ЮРКОВ Григорій Іванович, 1922, м. Харків. Лейтенант, ком. топообчислювального взв. Інвалід ВВВ.

У 1940 закінчив 10 класів СШ у м. Харків.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Жовтневим РВК м. Харків.

У 1942 закінчив 2-е Томське артучилище.

Трав. 1942 – трав. 1943: Брянський фр., 287 артп, ком. вогневого взв. Квіт. 1944 – трав. 1944: Карел. фр., 588 артп, ком. топообчислювального взв. У трав. 1944 був тяжко поранений.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

14.01.1946 звільнений у запас через хворобу. Жовтневий РВК м. Харків, кочегар.

Помер у 2009.

ЮРКОВ Микола Панасович, 1914, с. Рясники Карачевського р-ну Брянської обл., РФ. Капітан адмінслужби, нач. постачання ПММ 44 окр. радіотех. б-ну.

1936–1937: строкова служба у лавах ЧА.

У лип. 1941 мобілізований Камишловським РВК Свердловської обл.

Лип. 1941 – лип. 1943: Волхов. фр., 8 гв. артп РГК при 59 А, ст. автомеханік д-ну. Черв. 1944 – квіт. 1945: 79 окр. зеніт. артд-н 6 корпусу ППО Півд.-Захід. фр., ком. паркового взв.

Медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1952 закінчив КУОС. 13.12.1955 звільнений у запас. Працював диспетчером у Харківській вузловій конторі транспортно-експлуатаційних агентств.

Помер 18.10.1975.

ЮРОВСЬКИЙ Сава Саулович, 1921, м. Харків. Майор, заст. нач. танко-технічної служби 49 гв. мсп 16 гв. мсд 11 гв. А, Прибалтійський ВО.

У 1939 закінчив 10 класів Харківської СШ № 53.

26.10.1939 призваний до лав ЧА Київським РВК м. Харків. 1939–1941: курсант Полтавського тракторного училища.

2.07.1941–15.06.1942: Півд.-Захід. фр., 710 мсп 219 мотодив., ком. транспортного взв.; 43 розподіл. пункт резерву, нач. складу; 3 окр. автотракторний б-н, ком. автомоб. взв.; 394 атб (згодом – 858 окр. автотракторний б-н), ком. автотранспортного взв. 15.06.1942–15.10.1943: Воронез. фр., 858 окр. автотракторний б-н 40 А, диспетчер б-ну; 173 окр. рем.-віднов. б-н, ст. технік-контролер. 15.10.1943–30.01.1944: 1-й Укр. фр., 207 окр. авторота підвозу 23 сд 47 А, пом. ком. роти з техчастини. 30.01.1944–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., окр. демонтажний взв. 61 А, автотехнік взв. У верес. 1941 поранений.

Ордени Червоної Зірки (два), медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За бездоганну службу» I ст.

21.06.1960 звільнений у запас. 1963–1972: обл. трест автотранспорту, нач. відділу, диспетчер, інженер. 1972–1981: Харківське виробниче управління вантажного автотранспорту, інженер, ст. інженер.

Помер 21.04.1990 у м. Харків.

ЮРЧЕНКО Григорій Степанович, 1917, с. Полянецьке Уманського р-ну Черкаської обл. Ст. лейтенант, пом. нач. 3-ї частини Кагульського повітового військкомату, Молдова. Інвалід ВВВ.

У 1935 закінчив 7 класів Уманської школи, у 1937 – Уманський учительський ін-т. Працював учителем у с. Старий Коврай Чорнобаївського р-ну Черкаської обл.

1.02.1940 призваний до лав ЧА Чорнобаївським РВК Черкаської обл.

4.08.1941–12.03.1942: Півд. фр., 71 окр. тп резерву штабу, механік-водій ст. Берез. 1942 – лип. 1942: курсант Харківського військ.-політичного училища, м. Ташкент, Узбекистан. 2.07.1942–20.01.1943: Сталінград. фр., 88 гв. сп 33 гв. сд 2 гв. А, заст. ком. роти з політчастини. У січ. 1943 отримав обмороження обох нижніх кінцівок у боях на Сталінград. фр., ЕГ № 1954, сел. Орловський Ростовської обл., РФ.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

16.05.1946 звільнений у запас. Працював інспектором Чугуївського районо, зав. навч. частини СШ № 5, директором СШ № 6 м. Чугуїв Харківської обл.

Помер 5.11.1994 у м. Чугуїв Харківської обл.

ЮРЧЕНКО Микола Йосипович, 1914, с. Юрченкове Вовчанського р-ну Харківської обл. Підполковник медслужби, нач. лікувально-діагностичного відділення санаторію «Сухумі».

У 1933 закінчив Вовчанський медтехнікум Харківської обл., у 1939 – 4 курси Харківського медінституту, 1 курс військ. факультету 1-го Харківського медінституту, у 1940 – курси удосконалення лікарів

при Одеському окружному військ. госпіталі.

26.06.1941–31.12.1944: Півд., Сталінград. фр., Одеський ВО, 748 зеніт. артп, нач. санітарної служби полку.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1962 звільнений у запас. Із 1953 по 1981 обіймав різні посади у військ. санаторії «Сухумі», м. Сухумі.

Помер 13.03.1994 у м. Харків.

ЮРЧЕНКО Олексій Михайлович, 1924, с. Авдеєвка (кол.) Піровського р-ну Приморського краю, РФ. Лейтенант, інженер-технолог 4-го техвідділу судноремонтного з-ду Головного управління судноремонтних заводів ВМФ, м. Владивосток. Інвалід ВВВ.

У 1939 закінчив 8 класів СШ, м. Владивосток, у лип. 1942 – 2 курси суднобудівного технікуму, м. Владивосток.

28.08.1942 призваний до лав ЧА Першореченським РВК м. Владивосток.

Жовт. 1942 – лют. 1943: курсант військ.-піхотного училища, сел. Шкотове Приморського краю.

27.03.1943 – серп. 1943: Центр. фр., 212 гв. сп 75 гв. сд, ком. відділення. Січ. 1945–9.05.1945: 1-й Білорус. фр., 240 сп 74 гв. сд, ком. стр. взв. Був поранений у 1943 в боях поблизу ст. Малоархангельськ, Курська обл., у квіт. 1945 – на підступах до Берліна.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У верес. 1949 закінчив Владивостоцький суднобудівний технікум. 1.11.1956 звільнений у запас. Із 1956 працював інженером з ремонту кораблів, ст. будівельником на Владивостоцькому з-ді № 178.

Помер 1.09.2000 у м. Харків.

Я

ЯКИМЕНКО Андрій Матвійович, 1919, с. Семигори Богуславського р-ну Київської обл. Ст. лейтенант, штурман літака Лі-2.

У 1939 закінчив 9 класів СШ у м. Дно Псковської обл.

10.09.1939 призваний до лав ЧА Дновським РВК Псковської обл. Січ. 1940 – трав. 1941: Харківське військ.-політ. училище, курсант.

Лип. 1941 – серп. 1941: Центр. фр., 133 окр. б-н зв'язку 25 мк, політрук радіороти. Черв. 1942 – жовт. 1942: Брянський фр., 2 окр. сб 109 окр. сбр, відповідальний секретар бюро ВЛКСМ. Жовт. 1942 – січ. 1943: КУКС Брянського фр., слухач. Квіт. 1943 – черв. 1943: Центр. фр., 189 окр. штрафна рота, заст. ком. взв. Черв. 1943 – січ. 1945: 2-е Чкаловське військ.-авіац. училище льотчиків-спостерігачів, курсант.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: медаль «За бойові заслуги».

13.08.1953 звільнений у запас. Працював слюсарем у паровозному депо «Жовтень», м. Харків, на Харківському турбінному з-ді.

Помер у 2005.

ЯКИМЕНКО Петро Павлович, 1913, смт Березівка Харківського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, ком. стр. роти, 2 гв. пов.-десант. сп 3 гв. пов.-десант. див. Інвалід ВВВ.

У 1930 закінчив Будянську семирічну школу, у 1933 – ФЗУ при ХЕМЗі. До 1934 працював слюсарем на ХЕМЗі.

У серп. 1934 добровільно призваний до лав ЧА Харківським МВК. 1934–1935: курсант школи молодшого нач. складу, м. Кам'янець-Подільський. 1941–1942: слухач Інтендантської академії ЧА ім. Молотова, інтендантський ф-т.

Верес. 1943 – квіт. 1945: 2-й Укр., Центр. фр., 10 гв. пов.-десант. полк 3 гв. пов.-десант. див., нач. речового постачання, нач. трофейного відділення, ком. стр. роти. У квіт. 1945 був поранений, ЕГ № 5978 м. Харків.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

7.02.1947 звільнений у запас через хворобу. 1949–1953: нач. військ. облікового столу при виконавчому комітеті Південної селищної ради Харківської обл.

Помер 1.09.1995 у м. Південне Харківського р-ну Харківської обл.

ЯКОБСОН Гірш Ізраїльович, 1916, м. Артемівськ Донецької обл. Інженер-підполковник, нач. 852 бази із перевантаження пального.

У 1931 закінчив 7 класів СШ м. Артемівськ, у 1933 – ФЗУ при металургійному з-ді м. Єнакієве, у 1939 – 3 курси Харківського хіміко-технологічного ін-ту.

1.09.1939 призваний до лав ЧА через Харківську інтендантську академію.

10.04.1943–21.08.1943: Півд. фр., 53 зап. артп, у резерві. 21.08.1943–9.05.1945: 1-й Укр. фр., 4 фронт. трофейна бр., інженер з арт. майна.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

26.12.1964 звільнений у запас. 1968–1984: інженер-технолог, нач. лабораторії, ст. інженер Харківського релейного заводу. 23.03.1998 виїхав на ПМП до Німеччини.

ЯКОВЕНКО Андрій Георгійович, 1922, с. Огурцівка Шевченківського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, фельдшер полку.

У 1941 закінчив фельдшерську школу у м. Стаханов Луганської обл.

У серп. 1941 призваний до лав ЧА Стахановським МВК Луганської обл.

Трав. 1942 – серп. 1942: Брянський фр., 1060 сп 264 сд, фельдшер. 26.08.1942 був поранений під час боїв в р-ні м. Бєльов Тульської обл. Черв. 1943 – трав. 1945: 1-й Укр. фр., 172 бао 2 ПА, фельдшер.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У квіт. 1947 звільнений у запас. Працював зав. фельдшерського пункту при радгоспі «Індустріальний» Шевченківського р-ну Харківської обл., пом. епідеміолога Шевченківської райсанепідемстанції, пом. епідеміолога сан.-епідеміологічного відділення Шевченківської районної лікарні.

Помер 28.12.2000 у смт Шевченкове Харківської обл.

ЯКОВЕНКО Андрій Іванович, 1915, с. Сосонівка Нововодолазького р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант, ком. взв. 1161 сп 351 сд. Інвалід ВВВ.

У 1938 призваний до лав ЧА Валківським РВК Харківської обл.

Січ. 1938 – трав. 1939: 3 полк зв'язку м. Харків, курсант.

Лип.1941 – лют. 1942: Півд. фр., 71 сд, старшина. Лют. 1942 – квіт. 1942: польовий шпиталь, ст-ця Канєвська Краснодарського краю, на лікуванні. Квіт. 1942 – серп. 1943: Північ.-Кавказ. фр., 71 Таманська сд, старшина штабної роти; 1161 сп 351 сд, ком. взв. зв'язку. Серп. 1943 – берез. 1944: ЕГ № 3206, на лікуванні.

6.02.1945 звільнений у запас за станом здоров'я.

Помер 5.02.1984 у с. Сосонівка Нововодолазького р-ну Харківської обл.

ЯКОВЕНКО Іван Федорович, 1920, м. Ізюм Харківської обл. Ст. технік-лейтенант, нач. групи з обслуговування авіаозброєння 807 бомбард. ап 206 бомбард. ад 57 ПА.

У 1938 закінчив 10 класів Ізюмської СШ.

10.08.1938 призваний до лав ЧА Ізюмським МВК Харківської обл. Серп. 1939 – квіт. 1941: курсант 2-го Ленінград. військ. авіатехучилища. Жовт. 1943 – січ. 1945: курсант 2-го Ленінград. авіатехучилища, відділення заст. ст. техніків ае із озброєн-

ня, м. Ішим Тюменської обл. 13.02.1945–9.05.1945: 2-й Білорус. фр., 408 бомбард. ап, заст. ст. техніка ае із авіаозброєння.

Медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст.

15.06.1960 звільнений у запас. Із 1965: п/с № 1, складальник, приладобудівний з-д, наладчик.

Помер 1.07.2000 у м. Ізюм Харківської обл.

ЯКОВЛЄВ Олександр Кузьмич, 1920, м. Грайворон Бєлгородської обл., РФ. Ст. лейтенант, ком. взв.

У 1938 закінчив 10 класів СШ №1 м. Грайворон.

У верес. 1938 добровільно призваний до лав ЧА Грайворонським РВК Бєлгородської обл. Верес. 1938 – жовт. 1940: Тбіліське артучилище, курсант.

Січ. 1942 – трав. 1945: Крим. фр., 563 гауб. артп 63 сд, ком. взв. управління; Крим., Дон. фр., 422 гарм. артп 63 сд, (потім 138 сд), ком. взв. управління; 2-й Укр. фр., 41 тбр, ком. винищ. протитанк. бат.; 3-й Укр. фр., 94 окр. мотоцикл. б-н 7 мк, комбат; 11 окр. кулемет. арт. б-н 1 гв. Миколаївського УР, комбат. Під час боїв 20.03.1942 та 2.08.1942 був поранений.

Медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

По війні проходив службу в Одеському ВО. У квіт. 1948 звільнений у запас. У 1952 закінчив Курський пединститут. Працював директором Порозівської восьмирічної школи Борисовського р-ну Бєлгородської обл., учителем історії школи-інтернату № 8.

Помер 6.10.2002 у м. Харків.

ЯКУБОВИЧ Микола Пантелійович, 1913, Луганська обл. Майор, пом. нач. опервідділу штабу управління 1-го залізн. корпусу.

1931–1933: Таганрозький з-д № 61, такелажник, механічний з-д, слюсар. У груд. 1937 закінчив Харківський плановий ін-т. 26.12.1938 призваний до лав ЧА Центральним РВК м. Миколаїв. 26.11.1940 звільнений у запас. Із 1940: Миколаївський трест борошна, нач. планово-виробничого відділу.

25.06.1941 мобілізований до лав ЧА Центральним РВК м. Миколаїв.

25.06.1941–15.04.1942: Півд. фр., 257 окр. інж.-буд. б-н, інженер б-ну. 15.04.1942–8.08.1943: Сталінград., 2-й Укр. фр., 89 управління військ.-польового будівництва, ст. інженер, пом. нач. планово-виробничого відділу з планування та обліку. 8.08.1943–9.05.1945: 16 управління військ. будівництва 24 управління оборонних споруд, нач. виробничого відділення планово-виробничого відділу.

Медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ювілейні. За вислугу років: медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» І ст., ІІ ст.

31.07.1946 звільнений у запас. Із 1946: управління Свердловської залізниці, нач. сектора відділу планування перевезень. 26.02.1950 призваний до лав Рад. А Краснодарським МВК. 16.04.1965 звільнений у відставку. Із 1965: Харківський технологічний технікум, викладач.

Помер 27.02.1976 у м. Харків.

ЯКУТІН Матвій Юрійович, 1916, м. Маріуполь Донецької обл. Підполковник, пом. нач. штабу артилерії 23 тд 8 мех. А Прикарпатського ВО. Інвалід ВВВ.

1931–1937: Харківський паровозобудівний з-д ім. Комінтерну, слюсар. Навчався на вечірніх курсах робітфаку при ХАДІ.

5.05.1937 призваний до лав ЧА добровільно Харківським училищем червоних старшин. 1937–1938: Харківське училище червоних старшин ім. ВЦВК УРСР, курсант. 1938–1939: Харківське артучилище, курсант.

2.07.1941–15.11.1941: Західий фр., б-н охорони штабу 19 А, ком. б-ну. 16.09.1942–4.02.1943: Сталінград. фр., 349 окр.

кулемет. арт. б-н 77 УР, заст. ком. б-ну з артилерії. 23.04.1943-9.05.1945: 1-й Укр. фр., 70 мбр 3 гв. А, ком. д-ну. 15.07.1944 легко поранений поблизу м. Львів, 18.04.1945 контужений.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., Вітчизняної війни II ст., чехословацький орден «Військовий Хрест 1939 року», медалі: «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За визволення Праги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», польська «Медаль Перемоги і Свободи». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

У 1950 закінчив Ленінградську вищу офіцерську артилерійську школу. 5.07.1957 звільнений у запас. Із лют. 1960: Харківська СШ № 105, вчитель праці. Ленінський райхарчоторг, експедитор. З-д «Електроприлад», вимірювач.

Помер 1.05.2006 у м. Харків.

ЯКУШЕВ Микола Пилипович, 1921, м. Харків. Мол. лейтенант, ком. взв. ПТР. Інвалід ВВВ.

У 1938 закінчив 8 класів СШ.

У 1940 призваний до лав ЧА Червонозаводським РВК м. Харків.

Черв. 1941 – лют. 1943: Півд.-Захід., Центр. фр., 954 сп 194 сд, рядовий. 19.07.1943 тяжко поранений у боях на Курській дузі. Учасник війни з Японією. 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 940 сп 262 сд, ком. взв. ПТР.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

12.03.1948 звільнений у запас. Із 1948: Комінтернівський райвиконком м. Харків, зав. господарства, Локомотивне депо залізн. станції Основа, пом. машиніста тепловоза.

Помер 7.07.2009 у м. Харків.

ЯЛОВКІН Борис Дмитрович, 1921, м. Рибінськ Ярославської обл., РФ. Інженер-капітан, ком. 193 окр. зеніт. бронепоїзда ППО.

У 1939 закінчив десятирічку у м. Рибінськ Ярославської обл.

Верес. 1939 – трав. 1941: курсант Севастопольського училища зенітної артилерії. Трав. 1941 – січ. 1942: 485 зеніт. артп ППО, Північ.-Кавказ. ВО, ком. вогневого взв. Січ. 1942 – серп. 1943: Півд. фр., 485 зеніт. артп ППО, ком. бат. Серп. 1943 – трав. 1945: Півд.-Захід. фр. ППО, ком. 195 окр. зеніт. бронепоїзда ППО.

Орден Вітчизняної війни II ст., медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У груд. 1945 звільнений у запас. Січ. 1946 – серп. 1946: РУ № 4, м. Сімферополь, військкерівник. Верес. 1946 – черв. 1952: Ленінградський військ.-мех. ін-т, студент. 1952–1960: з-д п/с № 61, інженер-конструктор. Із 1960: п/с № 67, м. Харків, керівник групи, нач. лабораторії. Із 3.07.1972: ХАІ, ст. викладач. Кандидат технічних наук.

Помер.

ЯРЕМЕНКО Іван Федорович, 1913, с. Лебедин Бориспільського р-ну Київської обл. Підполковник, нач. 2-ї частини Харківського РВК Харківської обл. Інвалід ВВВ.

1932–1934: строкова служба у лавах ЧА. У 1937 закінчив Джамбульську (нині м. Тараз), Казахстан, технічну залізничну школу.

У лют. 1940 призваний до лав ЧА Таразьким МВК.

Лют. 1940 – жовт. 1940: Казанське піхотне училище, Татарстан, курсант. Трав. 1941 – груд. 1941: 25 авіашкола первинного навчання, Північ.-Кавказ. ВО, слухач. Груд. 1941 – квіт. 1942: Енгельська військ. авіашкола пілотів Приволзького ВО. Черв. 1942 – груд. 1942: Захід., Сталінград., Дон. фр., 41 окр. кулемет. арт. б-н, ком. кулемет. роти. Груд. 1942 – квіт. 1943: фронтові курси ком. б-нів Сталінград. і Центр. фр., слухач. Квіт. 1943 – листоп. 1943: 1-й Укр., Центр. фр., 705 сп 121 сд, ком. б-ну. Учасник війни з Японі-

єю. 9.08.1945–3.09.1945: Забайкал. фр., 206 окр. тбр, ком. б-ну.

Ордени: Олександра Невського, Червоного Прапора (два), медалі: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

У груд. 1948 закінчив курси «Выстрел», м. Солнечногорськ Московської обл. Проходив службу у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У берез. 1960 звільнений у запас. Працював нач. кондукторського резерву ст. Харків-Пасажирський, бригадиром на ст. Харків-Сортувальний.

Помер 24.09.2003 у м. Харків.

ЯРЕМЧУК Сергій Васильович, 1911, с. Корделівка Калинівського р-ну Вінницької обл. Лейтенант, ком. арт. взв. 127 окр. кулемет. б-ну 51 УР, Тбіліський ВО.

У 1935 закінчив Київський хіміко-технологічний ін-т харчової промисловості. 1935–1937: Півненківський цукрозавод Сумської обл., пом. ст. хіміка з-ду, змінний інженер. 1937–1938: Сумсько-Степанівський цукрозавод Сумської обл., хімік-контролер. 1938–1941: Півненківський цукрозавод Сумської обл., інженер.

27.08.1941 призваний до лав ЧА Тростянецьким РВК Сумської обл.

27.08.1941–1.01.1942: Півд.-Захід. фр., 893 сп 196 сд, ком. арт. взв. 1.01.1942–17.08.1942: Півд. фр., 795 сп 226 сд, ком. арт. взв. 76-мм гармат. 17.08.1942–11.10.1942: Північ.-Кавказ. фр., 1129 сп 237 сд, ком. арт. взв. 11.10.1942 легко поранений, до 4.03.1943: ЕГ № 1547, м. Баку, Азербайджан. 4.03.1943–1.08.1943: Закавказ. фр., 90 зсп, ком. арт. взв. 1.08.1943–9.05.1945: 127 окр. кулемет. б-н 51 УР Тбіліського ВО, ком. арт. взв.

Медалі: «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

2.02.1946 звільнений у запас. Із 1946 працював на Сумщині: Первомайський цукрозавод, заст. гол. інженера, Кіровський та Шалипінський цукрозаводи, цукрокомбінат ім. Кірова, гол. інженер, Дубов'язівський цукрокомбінат, директор.

Помер 19.11.1994 у м. Харків.

ЯРОВЕНКО Іван Савич, 1916, с. Ярмолинці Гайсинського р-ну Вінницької обл. Майор, пом. нач. техслужби.

З-д ім. Кагановича, м. Любліно Московської обл., вагранник.

15.10.1937 призваний до лав ЧА Подольським РВК Московської обл. У 1939 закінчив Орловське бронетанкове училище.

15.01.1940–13.03.1940: учасник радянсько-фінляндській війні у складі 822 окр. атб, ком. автомоб. взв.

22.06.1941–15.12.1941: Північ. фр., 1 атб 1 тд, ком. взв.; 74 окр. розвід. б-н 272 сд, ком. танкової роти. 15.12.1941–28.04.1942: на лікуванні через поранення в ЕГ № 1356. 28.04.1942–30.06.1943: Калінінський фр., 357 сд, заст. ком. 475 окр. автомоб. роти.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бойові заслуги», «За бездоганну службу» I ст.

26.02.1959 звільнений у запас. В/ч № 11891, службовець.

Помер 25.05.1994.

ЯРОВИЙ Микола Іванович, 1918, х. Ягодинка Октябрського р-ну Ростовської обл., РФ. Майор, секретар парткому 31 окр. залізн. б-ну 14 залізн. бр.

У 1937 закінчив фельдшерсько-акушерську школу у м. Шахти Ростовської обл.

У листоп. 1939 призваний до лав ЧА Плесецьким РВК Архангельської обл.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – трав. 1945: Карел. фр., 29 медсанбат 54 сд, ком. еваковіддлення; Карел., 3-й Білорус., 2-й Укр. фр., 81 сп 54 сд, ком. сан. взв. У черв. 1944 під час

бойової розвідки в р-ні м. Ухта, Республіка Комі, був поранений.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни ІІ ст., медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Отримав шість подяк від Верховного Головнокомандувача. За вислугу років: орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги».

По війні проходив службу у залізн. військах. У лют. 1957 звільнений у запас. Працював фельдшером, ст. фельдшером Харківської міської станції швидкої допомоги, ст. фельдшером Харківської міської клінічної лікарні швидкої і невідкладної допомоги ім. Мещанінова.

Помер 15.09.1991 у м. Харків.

ЯСТРЕБОВ Василь Хомич, 1920, с. Муром Шебекінського р-ну Бєлгородської обл., РФ. Лейтенант, ком. СУ-76 89 окр. самохід. д-ну.

У 1935 закінчив 7 класів у с. Муром. 1937–1940: Харківський з-д «Електроверстат» (нині Харківський електроапаратний з-д), електрик.

У верес. 1940 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

Верес. 1942 – груд. 1942: Воронез. фр., 174 тбр, ком. башти танка Т-34. Груд. 1942 – груд. 1943: Сизранське танкове училище Самарської обл., РФ. Груд. 1943 – трав. 1945: Ленінград. фр., 1902, 1198 самохід. артп, ком. СУ-76; 1-й Укр. фр., 89 окр. самохід. артд-н 50 сд 52 А, ком. танка Т-60, ком. СУ-76. Під час боїв був двічі поранений: 19.03.1944 в р-ні м. Псков та 27.06.1944 поблизу м. Нарва, Естонія.

Орден Вітчизняної війни ІІ ст., медалі: «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У черв. 1946 звільнений у запас. Працював зав. сектора кадрів Нижньо-Устрицького райвиконкому Дрогобицького р-ну Львівської обл., електромонтером, майстром на з-ді № 201 (з-д «Комунар»), м. Харків.

Помер 18.09.2002 у м. Харків.

ЯХНІВСЬКИЙ Петро Максимович, 1921, с. Зубарі Фастівського р-ну Київської обл. Майор, заст. ком. див.

У 1939 закінчив 10 класів Кожанської СШ Фастівського р-ну Київської обл.

1.09.1939 призваний до лав ЧА через 2-е Київське артучилище, де навчався до 10.06.1941.

Із черв. 1941: Захід. фр., 490 гауб. артп 143 сд, ком. взв. 1.09.1941–1.01.1942: Півд.-Захід. фр., 461 гауб. артп 200 сд, ком. взв. розвідки. 1.01.1942–5.02.1944: Калінінський фр., 1191 сп 358 сд, ком. вогневого взв., заст. ком. бат. 76-мм гармат зі стройової частини; 19 артп 358 сд, ком. б-ну, заст. ком. д-ну зі стройової частини. 5.02.1944 отримав тяжке поранення. До 15.05.1944: ЕГ № 1247, м. Муром, на лікуванні. 15.05.1944–1945: Московський ВО, зеніт. артп 313 сд, ком. навч. б-ну розвідки та зв'язку.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки, медалі «За бездоганну службу» І ст., ювілейні.

По війні продовжував військ. службу. 18.08.1960 звільнений у запас.

Помер 15.02.1961 у м. Кагарлик Київської обл.

ЯЦЕНКО Андрій Дмитрович, 1918, м. Охтирка Сумської обл. Майор, заст. нач. школи з політчастини 149 гв. артп 40 гв. тд. Інвалід ВВВ.

У 1936 закінчив Харківський залізн. технікум. 1936–1938: комерційний ревізор, ст. Куп'янськ Півд. залізниці.

У листоп. 1938 призваний до лав ЧА Охтирським РВК Сумської обл.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Черв. 1941 – берез. 1942: Ленінград. фр., 704 артп 198 сд, ком. взв.; 1062 сп 281 сд 54 А, секретар комсомольського бюро полку. 11.03.1942 під час боїв в р-ні ст. Погостя, Ленінградська обл., тяжко поранений, перебував на лікуванні в ЕГ № 1093, м. Кіров. Лют. 1943 – лип. 1943: Північ.-Захід., Воро-

нез. фр., 453 важкий гарм. артп 36 важкої гарм. артбр, заст. ком. бат. з політчастини. Лют. 1943 – берез. 1944: 27 навч. артп Сибірського ВО, слухач. Серп. 1944 – трав. 1945: 1-й Прибалт. фр., 154 гв. сп 51 гв. сд, ком. вогневого взв.

Орден Червоної Зірки, медалі: «За бойові заслуги», «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». За вислугу років: орден Червоної Зірки.

По війні проходив службу у Прибалт. ВО. У 1960 звільнений у запас. Працював інженером зі спецроботи Харківського АТП-20121.

Помер 10.02.1999 у м. Харків.

ЯЦЕНКО Олександр Федорович, 1921, с. Петровеньки Слов'яносербського р-ну Луганської обл. Ст. лейтенант, ком. стр. роти 997 сп 263 сд.

У 1937 закінчив 7 класів НСШ при з-ді № 59, Слов'яносербський р-н, у 1940 – 3 курси індустріального технікуму, Північна Осетія.

У 1940 призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Владикавказ, Північна Осетія. Жовт. 1940 – верес. 1941: курсант Орджонікідзевського (нині м. Владикавказ) піхотного училища.

Жовт. 1941 – черв. 1942: Півд.-Захід. фр., 1125 сп 335 сд, ком. взв, пом. нач. штабу полку, ком. сб. 7.04.1942 легко поранений. Серп. 1943 – черв. 1944: 4-й Укр. фр., 993 сп 263 сд, ком. взв. 5.05.1944 вдруге легко поранений. Черв. 1944–9.05.1945: 1-й Прибалт. фр., 995 сп 263 сд, ком. роти. 10.10.1944 – третє легке поранення.

Ордени: Червоного Прапора, Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медалі: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

3.08.1946 звільнений у запас. Із 1946: директор республіканського кінотеатру «Гігант», м. Дзауджикау. Із 1950: педучилище м. Маргілан Ферганської обл., Узбекистан, військкерівник.

Помер 1.07.2002 у м. Харків.

ЯШИН Петро Петрович, 1925, м. Харків. Ст. лейтенант, заст. ком. батареї в/ч № 45331. Інвалід ВВВ.

У 1942 закінчив 10 класів СШ м. Маргілан Ферганської обл., Узбекистан.

12.01.1943 призваний до лав ЧА Бійським РВК Алтайського краю. 12.01.1943–1.02.1944: Дніпропетровське артучилище, м. Томськ, курсант.

1.03.1944–2.09.1944: 2-й Прибалт. фр., 9 окр. д-н резерву офіцерів, ком. взв.; 19 артп 26 Сталінської сд, ком. взв. штабної батареї, ком. батареї. 12.11.1944–9.05.1945: 2-й Прибалт. фр., 951 артп 391 сд, нач. розвідки див.; Ленінград. фр., 190 гв. артп 65 гв. сд, нач. розвідки д-ну. 2.09.1944 поранений у м. Мадона, 25.12.1944 – у м. Добеле, Латвія.

Орден Червоної Зірки, медаль «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1953 закінчив Харківський юридичний ін-т. 5.01.1954 звільнений у запас. Харківський інж.-економ. ін-т, ст. викладач, Харківський юридичний ін-т, ст. викладач.

Помер 12.01.2002.

ХАРКІВСЬКІ МЕДИКИ НА ШЛЯХАХ ВІЙНИ

Минуле не минуло, воно увійшло в сучасність.
О. І. Герцен

Бувають події, навіть дуже значні для свого часу, які після того, як минають десятиріччя, зникають з пам'яті людей і стають надбанням архівних сховищ. Але є події, значення яких не зменшується від невблаганного плину часу. І кожне десятиріччя, що минає, все з більшою силою підкреслює їхню велич, їхню важливу роль у світовій історії. До таких подій, поза сумнівом, відноситься Перемога радянського народу у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.

Це була жорстока і кровопролитна війна. Весь радянський народ піднявся на захист своєї Батьківщини. І в перших лавах її захисників були, звичайно, медики – люди найгуманнішої професії.

Перед війною у Харкові працювало два медичні інститути: 1-й і 2-й. У перші кілька днів війни в діючу армію було призвано 232 співробітники та студенти тільки 1-го ХМІ. У лікувально-санітарні установи Червоної армії пішли випускні курси, 150 слухачів військово-медичного факультету після 4-го курсу було мобілізовано на фронт зауряд-лікарями 3-го рангу (без дипломів). Одними з перших були призвані в армію професори І. І. Грищенко, В. І. Іост, Б. М. Хмельницький.

Найважливішим принципом надання медичної допомоги у роки війни став принцип безперервності та своєчасності. Це означало, що поки триває бій і армія зазнає втрат, у будь-який час дня і ночі військові медики в умовах смертельної небезпеки надають медичну допомогу пораненим на полі бою, у шпиталях переднього краю і далеко в евакуації, рятуючи життя бійців... Незважаючи на небезпеку, медичні працівники молодшої ланки йшли за бійцями, надавали пораненим допомогу й переносили їх у безпечне місце. Тому не випадково, що бойові втрати серед військових медиків посідали друге місце після втрат стрілецьких рот і батальйонів. Вперше в історії війн робота військових санітарів у роки Великої Вітчизняної війни була прирівняна до бойового подвигу. Вони представлялися до нагороди медаллю «За відвагу». Серед ветеранів війни, які працювали в ХНМУ, цією медаллю були нагороджені С. І. Скиба, Г. І. Дуденко, В. Д. Черненко та багато інших.

На полях битв, у підпіллі і в тилу співробітники і випускники Харківського медичного інституту надавали медичну допомогу пораненим і хворим, боролися з епідеміями, виконуючи таким чином свій професійний обов'язок, показуючи приклади героїзму і глибокої відданості своїй справі, своїй країні. Війна не щадила нікого. Медики, як і всі інші, гинули на фронті, гинули в окупованому Харкові, вмирали на робочому місці в глибокому тилу – в евакуації. Але ті, що залишалися живими, продовжували боротьбу. Завдяки самовідданості медичних працівників під час війни відсоток повернення воїнів на фронт після поранень був дуже високим. За офіційними даними він становив близько 73 %, що сприймалося європейськими політиками як «диво в галузі медицини».

У роки війни існувало положення, за яким усі ключові позиції в управлінні медичною службою фронтів, армій займали найвидатніші вчені-спеціалісти за основними розділами медичних знань. У лавах Червоної армії знаходилися 4 академіки, 22 заслужених діячі наук, 306 докторів наук, 275 професорів, 558 доцентів, 1199 кандидатів наук. За твердженням М. М. Бурденка, не було в минулому у світі, та й у Другій світовій війні, армії, яка мала таку кількість вчених, які працювали безпосередньо на фронтах, як Червона армія.

Обидва Харківські медичні інститути зробили свій внесок у зміцнення армії ученими-спеціалістами. Декан військово-медичного факультету, підполковник медичної

служби С. І. Банайтіс став головним хірургом Західного фронту, а потім 3-го Білоруського. Професор О. І. Черкес, зав. кафедри фармакології, був призначений головним токсикологом Червоної армії. Терапевтичною службою 28 А Сталінградського, а потім 2-го Українського фронтів керував доцент Р. І. Шарлай, майбутній директор ХМІ.

Заступником головного хірурга Червоної армії став колишній зав. кафедри факультетської хірургії 1-го ХМІ професор, генерал-лейтенант медичної служби В. М. Шамов, який очолив роботу з організації нейрохірургічної допомоги та служби переливання крові. Ще на початку тридцятих років минулого століття В. М. Шамов заснував у Харкові Український інститут гематології та переливання крові. Під час війни він приділяв велику увагу удосконаленню спеціалізованої медичної допомоги, використанню крові у військово-польових умовах. Перша пересувна станція заготівлі крові організована була в армії 2-го Прибалтійського фронту, головним хірургом якої став учень В. М. Шамова, полковник медичної служби професор М. М. Мілостанов, випускник і колишній викладач 1-го ХМІ. Під час війни пораненим і хворим було перелито 1700 тонн крові, що, безумовно, відіграло позитивну роль у лікуванні постраждалих.

У різних шпиталях провідними хірургами працювали викладачі обох Харківських медичних інститутів: І. І. Грищенко, Т. І. Тихонова, Ю. М. Орленко, К. І. Пікін, В. І. Іост та ін.

Професор Б. М. Хмельницький, зав. кафедри 1-го ХМІ, директор Харківського інституту туберкульозу, очолював також спеціалізований шпиталь на базі інституту, який став лікувально-науковим закладом легеневого профілю для лікування поранених у грудну клітину та хворих на туберкульоз. У 1943 р. в усі шпиталі було направлено збірки праць інституту на цю тему.

У музеї історії ХНМУ експонуються їхні фотографії, різні медичні інструкції воєнного часу, медична сумка генерала В. М. Шамова з необхідним у польових умовах інструментарієм, його окуляри, Почесна грамота Новосибірського облвиконкому професору Б. М. Хмельницькому, який в 1943 р. був начальником шпиталю спеціального профілю, колекція осколків, які хірург І. І. Грищенко видалив під час операцій з ран.

У перший день війни пішла на фронт випускниця 1-го ХМІ, майбутній академік, Герой України, Л. Т. Малая. Вона пройшла шлях від заступника начальника сортувальних шпиталів до помічника лікувального відділу санітарного управління Харківського військового округу. У музеї експонується копія нагородного листа Л. Т. Малої, витяг з якого дає уявлення про умови праці військових медиків: «...Тов. Малая, пренебрегая опасностью, с помощью дружинниц лично организовала вынос тяжелораненых из охваченного пламенем вагона через двери и окна, благодаря чему было спасено 17 человек тяжелораненых. Мобилизовав далее рабочих, произвела отцепку горящего вагона, чем предотвратила возгорание соседних вагонов с ранеными...».

У запеклих боях поруч із тими, кому надавали допомогу, гинули і військові медпрацівники. Виконуючи спеціальне завдання командування, в лютому 1943 р. під Харковом загинув доцент кафедри епідеміології, відомий у той час не тільки в Україні маляріолог П. К. Грицай. Він очолював санітарно-епідеміологічний загін 40 А 1-го Українського фронту. Йому було всього 42 роки. Немає сумнівів у тому, що в особі П. К. Грицая наука втратила перспективного вченого.

Захищаючи поранених від гітлерівців, які прорвалися з оточення і напали на медсанбат, загинув у лютому 1945 р. у Грюнвальді (нині Польща) майор медичної служби Д. Д. Арнольді. Про цей подвиг у щоденній газеті «Червоноармійська правда» написав військовий кореспондент О. Твардовський.

Багато медиків, чиї імена пов'язані з обома Харківськими медичними інститутами, надавали людям медичну і моральну допомогу на окупованій території,

в партизанських загонах, у концентраційних таборах. У музеї експонується добірка документів, нагород, друкованих матеріалів, що стосуються випускниці 2-го ХМІ 1939 р. Н. К. Маєвської. Під час війни вона очолила медико-санітарну службу в партизанському з'єднанні С. Ковпака. За півтора роки перебування в загоні вона з бійцями пройшла близько 3 тис. км. Завдяки їй з 500 бійців і командирів, поранених за цей час, 76 повернулися до лав і продовжували битися з ворогом. Траплялося їй ходити і в розвідку, зі зброєю в руках захищати обоз з пораненими, робити хірургічні операції просто неба на селянському возі, таємно надавати медичну допомогу бійцям, які залишалися для одужання в окупованих ворогом селах. Після війни Н. К. Маєвська працювала в Київському медичному інституті, написала книгу про медичну службу в партизанських загонах України, один з примірників якої подарувала музею рідного інституту.

У музеї є фотографічні матеріали, що розповідають про колишніх випускників ХМІ, лікарів. К. О. Іліаді рятувала молодих людей в окупованому Харкові від вивезення до Німеччини, надаючи їм довідки про те, що вони хворі на туберкульоз. Є. Я. Сербінова за допомогою чоловіка в с. Колонтаїв Краснокутського району влаштувала підпільний шпиталь, де лікувала поранених. Професори-хірурги М. М. Шевандін і В. П. Недохлєбов залишилися в Харкові для надання хірургічної допомоги пораненим і мешканцям міста, але були заарештовані гестапо і страчені.

В окупованому Харкові професор О. І. Мєщанінов зі співробітниками 9-ї лікарні, ризикуючи життям, проводив активну діяльність, рятуючи поранених полонених, які перебували у концентраційному таборі на Холодній Горі. Йому допомагали лікар В. Ф. Нікітінська і асистент шпитальної терапевтичної клініки 1-го ХМІ І. М. Рахманінов, який загинув під час окупації прямо в лікарні від руки гітлерівського офіцера. Залишився живим і після війни став викладачем ХМІ, деканом лікувального факультету, на той час студент-медик 3-го курсу, І. Кузнєцов, який виконував при О. І. Мєщанінові обов'язки фельдшера.

Пораненими потрапили в полон лікарі, колишні випускники ХМІ, О. М. Іосилевич і О. Г. Коваленко. Один з них був у Маутхаузені, другий – в Дахау. Перебуваючи в страшних таборах смерті, вони не зламалися, вижили самі і допомогли вижити багатьом іншим, про що свідчать листи подяки, отримані після війни від врятованих ними людей.

1-й і 2-й Харківські медичні інститути у воєнні роки продовжували працювати з повним навантаженням, готували лікарів. 21 червня вони жили ще мирним життям. У цей день доцент О. З. Цейтлін захищав дисертацію на здобуття ступеня доктора медичних наук на тему «Судинний шов – досвід його функціонального обґрунтування теорією магістрального кровообігу». Студенти 3-4-го курсів складали іспити і мріяли про відпочинок, дехто був уже в літніх таборах.

Війна зруйнувала все. У Червону армію йшли по мобілізації і за покликом серця. Деякі студенти 3-го курсу, наприклад, О. Г. Москаленко, Н. С. Зікєєва та інші, теж пішли на фронт. Їхні фотографії воєнних років – на стенді. Студенти 1-2-го курсів були направлені на польові та оборонні роботи, а ті, які вже мали середню медичну освіту, – у шпиталі та клініки. У серпні почали готуватися до евакуації, у вересні обидва інститути рушили на схід: 1-й – до м. Чкалов (нині Оренбург), 2-й – до м. Фрунзе (нині Бішкек). У дев'яти товарних вагонах (деякі з яких були просто відкритими платформами) цінний вантаж 1-го ХМІ був відправлений на Урал. Туди ж у другій половині жовтня поступово прибули викладачі і 560 студентів. Вантаж 2-го ХМІ займав 2,5 вагони, вартість його становила 1400 тис. крб.

На новому місці харків'яни не отримали приміщень, достатніх для розміщення кафедр, доводилося шукати придатні для цього установи і займати їх у порядку ущіль-

нення. 2-й Харківський медичний інститут увійшов до складу Киргизького медичного, де в той час було лише 2 курси, і терміново розпочав створення 10 нових клінічних кафедр. Відомості про перебування 2-го ХМІ в Киргизії, на жаль, дуже обмежені, тому розповідь про Харківську вищу медичну школу під час війни базується головним чином на історії 1-го ХМІ, який перебував у м. Чкалов.

У зв'язку з вимогами воєнного часу термін навчання у вищих медичних закладах був зменшений до 3,5 років, у перший рік війни в інституті залишився тільки лікувальний факультет. За рік було відновлено санітарно-гігієнічний, що теж було зумовлено обставинами часу.

Умови навчання були важкими. Приміщення переповнені, не вистачало меблів, особливо стільців. Найбільше дошкуляв холод. Постійно не вистачало пального. У 1942 р. інститут отримав наряд всього на 50 тонн вугілля і 30 кубометрів лісу. Студенти, відправлені на заготівлю дров, заробили ще 340 кубометрів при загальній потребі 1811 кубометрів.

Навчальні заняття розпочалися з жовтня 1941 р., а разом з ними – й науково-дослідна робота. Вже до кінця цього року відбулося шість захистів дисертаційних робіт, з них одна – на здобуття ступеня доктора медичних наук. Всього за період Вітчизняної війни було підготовлено 11 докторів і 55 кандидатів наук. Наукова робота присвячувалася перш за все темам воєнного часу. Ось деякі з них: «Хронічні гнійні плеврити після вогнепальних поранень і їх лікування» (професор С. Л. Мінкін), «Клініка, профілактика і терапія ранового сепсису» (професор М. М. Левін), «Особливості виразкової хвороби воєнного часу» (професор В. М. Коган-Ясний) та інші. На базі шпиталю № 4408 було створено військове відділення лікарняної терапевтичної клініки на 120 ліжок, в шпиталі № 359 було організовано філію клініки очних хвороб, де професор М. О. Брауншттейн проводив спеціальні заняття з військових травм очей. Директор інституту професор А. М. Гаспарян керував спеціалізованим урологічним шпиталем і в цей час опублікував працю «Новий принцип застосування постійного катетера при відновленні ушкодженої уретри». За дорученням НКЗО СРСР професор З. Д. Горкін разом із представниками інституту ім. Обуха (Москва) організував перевірку стану медико-санітарного обслуговування оборонних підприємств у містах Чкалов, Орськ і Мєдногорськ. Були зроблені конкретні пропозиції щодо поліпшення умов праці і підвищення її продуктивності.

Професори М. М. Соловйов і І. Р. Брауде видали брошури «Як охороняти себе від захворювання на висипний і зворотний тиф», «Як уберегти себе від інфекційних захворювань». Під керівництвом професора А. М. Утєвського (2-й ХМІ) у м. Фрунзе була створена вітамінна лабораторія і перше в Середній Азії вітамінне виробництво для потреб Червоної армії. Професор Т. В. Асс виконав для військової промисловості роботу «Хромування металу».

Викладачі інституту надавали велику допомогу в підвищенні кваліфікації медпрацівників м. Чкалов та області. На базі кафедри нормальної анатомії працювали військово-медичне училище та курси медсестер. Функціонували 2 цикли курсів удосконалення лікарів: хірургів, фармацевтів і лікарів-біохіміків.

Авторитет харківських вчених був таким високим, що розподільний евакуаційний пункт Південно-Уральського ВО в лютому 1943 р. звернувся з проханням до інституту взяти шефство над лікувально-контрольною комісією пункту, на яку було покладено контроль за постановкою лікувальної роботи в евакошпиталях округу. У музейній експозиції демонструється Почесна грамота Верховної Ради Киргизької РСР, якою у грудні 1943 р. «за зразкову постановку лікувальної та профілактичної роботи серед трудящих Киргизької РСР» був нагороджений професор М. С. Харченко. За успіхи у науковій та лікувальній діяльності під час війни окремі професори обох

медичних інститутів отримали високі звання заслужених діячів науки союзних республік, де вони працювали: Б. М. Фабрикант – Киргизької РСР, С. Я. Шаферштейн – Таджицької РСР, В. С. Деркач – Української РСР.

Життя тривало, і студентам одночасно з навчанням доводилося брати участь у багатьох справах. Навесні 1942 р. інституту надали 5 га землі, на якій посадили картоплю, а восени студенти зібрали 35 тонн урожаю. Станом на 13.10.1942 р. в радгоспах і колгоспах Чкаловської області та на лісозаготівлі працювало 622 викладачі і студенти. Студенти 2-го ХМІ працювали на будівництві Великого Чуйського каналу, на торфорозробках. Старшокурсники чергували в палатах для тяжкопоранених і хворих. Студенти постійно допомагали розвантажувати санітарні поїзди, розчищали залізничні колії від снігу. Колективом інституту було зібрано у фонд оборони 105 тис. крб готівкою і на суму 469 тис. крб облігацій. У 1943 р. колектив 1-го ХМІ отримав вітальну телеграму від Верховного Головнокомандувача: «Прошу передати професорам, викладачам, студентам та співробітникам Першого Харківського медичного інституту, що зібрав 100 000 крб на будівництво танкової колони «Радянська Україна», мій братерський привіт і подяку Червоної армії». За перше півріччя цього року інститутом відправлено в діючу армію 1000 подарунків бійцям, випрано 3 тис. комплектів білизни для фронту.

Наприкінці 1943 р. було ухвалено рішення про злиття двох Харківських медичних інститутів в один і реевакуації їх до Харкова. Поверталися в рідне місто в 1944 р. Але повернулися не всі. В евакуації померли професори, зав. кафедри дитячих хвороб М. М. Фрішман і зав. кафедри шкірних та венеричних хвороб Л. А. Соболєв, який помер під час прийому хворих. Майно 2-го ХМІ залишилося в Киргизії і стало частиною Киргизького медичного інституту. Усі з нетерпінням чекали зустрічі з рідним містом. Професор Ю. О. Габель ще в 1942 р., звертаючись до Харкова, писав:

Проклятый враг сейчас глумится над тобой.
Теряю я от мысли этой свой покой...
Мой город, дорогой, прекрасный,
Люблю тебя! как остро, страстно
Теперь свою лелею я мечту –
Я, как влюбленный, встречи нашей жду...

Харків зустрів тих, хто повернувся, темними вулицями, зруйнованими навчальними корпусами і гуртожитками, знищеним обладнанням лабораторій. Студенти і викладачі брали активну участь у відновленні зруйнованого міста, розчищенні вулиць і одночасно продовжували заняття у дві зміни.

Харківський медінститут впевнено набирав ходу до мирного життя. Попереду були роки напруженої та плідної праці з підготовки медичних працівників.

Ж. М. Перцева,
директор зразкового музею історії
Харківського національного медичного університету,
заслужений працівник ХНМУ

Біографії викладачів Харківського медичного інституту, учасників Великої Вітчизняної та Другої світової воєн*

БАКШЕЄВ Микола Сергійович, 1911, с. Стариково Великотроїцького (нині Шебекінського) р-ну Бєлгородської обл., РФ. Член-кореспондент Академії медичних наук, доктор медичних наук, професор, лауреат академічних премій ім. В. С. Груздєва та ім. О. В. Палладіна.

У 1933 р. закінчив Харківський медінститут. Працював ординатором, асистентом у лікарні, яка була базою кафедри акушерства і гінекології Харківського медінституту. Був призваний на військ. службу, але через хворобу на туберкульоз демобілізований. У роки Великої Вітчизняної війни перебував в окупованому Харкові, допомагав партизанам.

Медаль «Партизанові Вітчизняної війни».

По війні працював зав. кафедри акушерства та гінекології Львівського медінституту, а в 1950 р. очолив таку ж кафедру в Ужгородському університеті і водночас став деканом лікувального факультету. З 1959-го по 1974 рр. очолював кафедру акушерства та гінекології 1-го Київського медінституту, в той же час займав посаду головного акушера-гінеколога МОЗ УРСР. Перу М. С. Бакшеєва належить 12 монографій і близько 300 публікацій з питань акушерства і гінекології. Окрім цього, він був умілим акушером-гінекологом, блискуче володів хірургічною технікою.

Помер 3.10.1974 у м. Київ.

БОДНЯ Ігор Федорович, 1923, с. Панасівка Перещепинського (нині Новомосковського) р-ну Дніпропетровської обл. Гв. капітан. Кандидат медичних наук, доцент.

У 1940 р. закінчив середню школу, до черв. 1941 р. навчався в Одеському інституті інженерів водного транспорту.

У черв. 1941 р. призваний до лав ЧА.

Черв. 1941 – трав. 1945 рр.: учасник Великої Вітчизняної війни.

Ордени: Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки, медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Мав подяки від Верховного Головнокомандувача. Трудові нагороди: знак «Відміннику охорони здоров'я».

У 1948 р. демобілізований. У 1954 р. закінчив лікувальний факультет Харківського медінституту. З 1967-го по 1982 рр. очолював кафедру рентгенології та радіології. Ігор Федорович – автор 90 публікацій, у т. ч. монографій, 29 винаходів та раціоналізаторських пропозицій.

Помер 8.02.1997 р. Похований: клад. № 13, м. Харків.

БОНДАРЕНКО Іван Павлович, 1924, с. Мороча Білопільського р-ну Сумської обл. Ст. лейтенант медслужби, мол. лікар медпункту 31 окр. мостового залізн. б-ну. Доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри факультетської і шпитальної терапії педіатричного і сан.-гігієнічного факультетів (1978–1988 рр.).

У 1941 р. закінчив 10 класів. У верес. 1943 р. призваний до лав ЧА Білопільським РВК Сумської обл. Берез. 1944 – трав. 1945 рр.: 1-й Білорус. фр., 1 окр. винищ. протитанк. бр., шофер; 1-й Білорус. фр., 29 автополк РГК, шофер.

---

*Біографії складені за матеріалами музею історії Харківського національного медичного університету, книгами:

Видатні вихованці Харківської вищої медичної школи: бібліогр. довід. / за заг. ред. В. М. Лісового. – Х. : ХНМУ, 2010. – 208 с. : фото.

Вчені Харківського державного медичного університету / за ред. академіка А. Я. Циганенка. – Х. : Легат лтд, 2003. – 470 с. : фото.

Із спогадів: «Меня призвали в Красную армию на третий день после освобождения нашего села от фашистских захватчиков. Было это в сентябре 1943 г. Война шла уже в Белоруссии, где в одном из боев я был ранен. За боевые заслуги меня наградили орденом солдатской Славы III ст. Рана заживала медленно, но через месяц меня выписали из госпиталя, направили шофером в автополк по доставке боеприпасов и продовольствия для воинских частей. Освобождая Польшу, наш автополк оказывал помощь частям, бравшим Варшаву, Лодзь, Быдгощ, форсировавшим Вислу. Гнетущее впечатление оставила Варшава – столица Польши. Ее почти полностью разрушили немцы, подавляя восстание жителей города. В марте меня перевели в группу по обслуживанию офицеров связи штаба 1-го Белорусского фронта, которым командовал на завершающем этапе маршал Г. К. Жуков. Немецкое командование предпринимало все возможное и невозможное, чтобы задержать нашу армию на Одере. Однако 16 апреля началось генеральное наступление по всему фронту. С большим трудом войска преодолели Зееловские высоты, и 21 апреля передовые части прорвались к окраинам Берлина. Город горел, был весь в дыму, много разрушенных домов, улицы перекрыты кирпичными завалами, заграждениями, на фасадах освобожденных домов выброшены белые простыни – знак капитуляции. Как и многие участники войны, я оставил свою памятную надпись на стенах Рейхстага и продолжал служить в Красной армии до апреля 1947 г.».

Ордени: Слави III ст., «Полярна Зірка» (МНР), медалі: «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У берез. 1947 р. демобілізований. 1947–1952 рр.: студент лікувального ф-ту Харківського медінституту. У січ. 1952 р. призваний з 5-го курсу ін-ту Харківським ОВК. У лип. 1953 р. закінчив військ.-медичний факультет при Харківському медінституті. Проходив службу у залізн. військах. У лют. 1956 р. звільнений у запас. Працював асистентом кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб Харківського медінституту.

1959–1962 рр.: аспірант кафедри факультетської терапії лікувального факультету. Із 1963 р. – асистент тієї ж кафедри. У 1963 р. захистив кандидатську дисертацію. 1964–1966 рр.: працював у Монголії. 1967–1977 рр.: асистент кафедри факультетської та шпитальної терапії. 1977–1988 рр.: зав. цієї ж кафедри. У 1978 р. захистив докторську дисертацію. І. П. Бондаренко є автором понад 90 наукових праць, під його керівництвом виконані 3 кандидатські дисертації, опубліковано 70 наукових праць.

Помер 13.07.2006 р. Похований: клад. № 6, м. Харків.

БУРЛАЧЕНКО Георгій Андрійович, 1894, м. Маріуполь Донецької обл. Майор медслужби, доктор медичних наук, професор.

У 1914 р. закінчив чоловічу гімназію у м. Бердянськ Запорізької обл., у 1925 р. – Харківський медінститут. Із 1929 по 1941 рр. – асистент кафедри рентгенології Харківського медінституту, зав. рентгенкабінету Харківського інституту фізкультури, водночас (1932–1941 рр.) – зав. рентгенівського сектора клінік Харківського медінституту.

Учасник бойових дій Великої Вітчизняної війни: Півд., Брянський, Прибалт. фр., нач. рентгенвідділення ЕГ.

Орден Вітчизняної війни І ст., медалі. Трудові нагороди: орден Трудового Червоного Прапора, знак «Відміннику охорони здоров'я».

По війні Г. А. Бурлаченко – зав. рентгеновідділення клінік Харківського медінституту, доцент кафедри рентгенології Харківського інституту удосконалення лікарів, зав. курсу, зав. кафедри рентгенології Харківського медінституту. Проводив велику громадську роботу.

Помер у 1967 р. Похований: клад. № 2, м. Харків.

ВОРОНИЙ Юрій Юрійович, 1895, с. Журавка Полтавської губернії (нині Черкаська обл.).

У 1913 р. вступив на медичний факультет Київського університету. Під час Першої світової війни студентом-медиком працював у перев'язувальному загоні Червоного Хреста. У 1921 р. закінчив Київський медінститут, де працював аспірантом, а згодом – ординатором на кафедрі хірургії. Із 1926 по 1931 рр. – асистент науково-дослідної кафедри факультетської хірургії Харківського медінституту, керованої професором В. М. Шамовим.

Із 1931 по 1936 рр. працював у Херсоні головним лікарем міської лікарні, потім директором і професором хірургії Херсонського виробничого медичного інституту. Продовжував займатись розробкою засобів пересадки органів і тканин, одержав задовільні результати трансплантації нирки, кінцівок в експерименті на собаках, провів першу на Херсонщині операцію на серці та впровадив у практику переливання донорської крові.

У 1936 р. Ю. Ю. Вороний знову повертається до Харкова на посаду ст. наукового співробітника створеного професором В. М. Шамовим Всеукраїнського інституту невідкладної хірургії і переливання крові. Під час роботи в Херсоні наукові стосунки між ними не припинялись. 3 квітня 1933 р. у хірургічній клініці інституту Вороний вперше в світі пересадив донорську трупну нирку. У 1936–1941 рр. він працював зав. кафедри хірургії Харківського стоматологічного інституту.

Окупація застала професора в операційній, але він відмовився співпрацювати з окупантами і втік із сім'єю до Нової Водолаги, де працював хірургом, організував підпільний шпиталь.

6 березня 1943 р., коли радянські війська відступили з Нової Водолаги, у підвалі районної лікарні залишилося понад сімдесят важкопоранених воїнів, яких транспортувати було неможливо. Головлікар шпиталю – до війни професор Харківського медичного інституту Юрій Юрійович Вороний, лікарі Є. Г. Бутков та Є. Ф. Водка, медсестри Н. І. Воровик, В. С. Водолажченко, А. П. Лойко, Н. Ф. Килипко-Лещенко, М. Г. Пінчук, А. Г. Пінчук, Л. Г. Спичак та інші робили все можливе, щоб врятувати бійців. Насамперед, перевдягли у цивільне, а військове обмундирування й документи сховали. ...На ранок у лікарні з'явилися німці. Професор у цей час оперував тяжкопораненого офіцера. Побачивши гітлерівців, які мали намір зайти до приміщення, він вийшов, причинивши за собою двері, і твердо сказав німецькою: «Тут лежать інфекційні хворі. Заходити не слід – можна заразитися!».

Німці пішли, але навідувалися до лікарні ще кілька разів, хоча заходити боялися. Невдовзі професорові вдалося домовитися з місцевими жителями, які забрали тих, хто одужував, до себе, сховали їх у погребах та на горищах. У лікарні залишилися поранені, які не могли пересуватися... Так тривало шість місяців. Важко було з харчуванням, професор, як і усі, голодував, був виснажений. Але майже щоночі при світлі каганців у холодному приміщенні, не маючи вдосталь ліків, перев'язувальних засобів, він разом із колегами робив операції, вириваючи з пазурів смерті ще одного бійця... У ставленні до підопічних, як завжди, був уважним, доброзичливим і чуйним, усією своєю поведінкою уселяючи віру в порятунок. «Поки я живий, – говорив Юрій Юрійович, – вас ніхто не чіпатиме. Першим загину я...».

У серпні 1943 р. гітлерівці заметушилися. Всім було зрозуміло: під ударами Радянської армії ворог відступає! Одного дня до лікарні під'їхала вантажівка, і німецькі солдати кинулися вибивати двері. Та на поріг знову вийшов професор і зупинив їх: «Сюди ніхто не увійде!». За наказом фашистського офіцера Юрія Юрійовича зв'язали і кинули до машини, що помчала у бік Полтави. Усі сімдесят пацієнтів професора Вороного, на щастя, залишилися живі, як і він сам...

Але на цьому війна для нього не скінчилася. Він потрапив у полон і пройшов усі «круги пекла», мало не загинувши в концтаборі. Кінець війни застав його на Житомирщині, де він керував

урологічними відділеннями міської і обласної лікарень. Із 1950 по 1953 рр. Юрій Юрійович очолював відділення експериментальної хірургії Інституту експериментальної біології і патології ім. академіка О. О. Богомольця, а з 1953 по 1960 рр. – Київського інституту гематології і переливання крові. Весь цей час продовжував займатись проблемами трансплантації органів людини.

Помер у 1961 р. Похований на Байковому цвинтарі м. Київ.

ГАБАЙ Абрам Веніамінович, 1898, м. Дніпропетровськ. Доктор медичних наук, професор, зав. кафедри дитячої хірургії ХМІ.

У 1921 р. закінчив Дніпропетровський медінститут. Протягом чотирьох років працював помічником прозектора. 1925–1940 рр.: хірург, потім зав. хірургічного відділення лікарні «Дніпробуд», м. Запоріжжя.

Учасник бойових дій Великої Вітчизняної війни.

З 1945 по 1963 рр. завідував кафедрою дитячої хірургії Харківського медінституту. Його перу належать 80 друкованих праць.

Помер 24.12.1963 р. Похований: клад. № 2, м. Харків.

ГАПОН Євген Микитович, 1904, с. Васильєве Катеринославської губернії (кол.).

У 1920 р. закінчив Полтавське реальне училище. У 1924 р. зарахований студентом хімічного факультету Харківського державного університету, і вже через рік був затверджений аспірантом при кафедрі неорганічної хімії. У 1929 р. Є. М. Гапон за конкурсом був обраний професором, керівником кафедри хімії Харківського медінституту. У 1930 р. він подає на конкурс та обирається професором, зав. кафедри фізичної хімії Московської сільськогосподарської академії ім. Тімірязєва, де працював до останнього дня свого життя.

У роки Великої Вітчизняної війни займався проблемою консервації крові, брав активну участь у роботі Московського фр. ППО. Ним була організована майстерня з ремонту протигазів, досліджувався ґрунт Тімірязєвського р-ну м. Москва, торф, вугілля, як вбираючі отруйних речовин. Ним опубліковано 167 оригінальних наукових праць. За заслуги перед Батьківщиною був нагороджений медалями та Менделєєвською премією за наукову працю.

Помер у 1950 р.

ГАСПАРЯН Ашот Михайлович, 1902, м. Баку, Азербайджан. Доктор медичних наук, професор, засновник кафедр урології Харківського і Одеського медичних інститутів та Всеросійського товариства урологів, директор (ректор 1937–1944) 1-го Харківського медінституту.

Під час березневих подій 1918 р. А. М. Гаспарян вступив до лав ЧА. Під час організації регулярної Закавказької Червоної армії перейшов у її ряди, де був бійцем, потім політруком, а пізніше він переведений на політроботу в окрему прикордонну бригаду.

У 1921 р. звільнений з військової служби та направлений на навчання у Бакинський університет, а наприкінці 1923 р., для закінчення навчання – у 2-й Московський медінститут. Закінчивши у 1926 р. інститут, його залишили при 1-му Московському медінституті для наукової роботи на посаді ординатора, а пізніше і асистента. З 1931 р. А. М. Гаспарян за сумісництвом керував 2-м венерологічним диспансером у Баумановському районі м. Москва. У 1932 р. йому присвоєно звання приват-доцента, а у 1935 р. захистив кандидатську дисертацію.

З лютого 1936 р. Ашот Михайлович очолює кафедру урології 1-го Московського медінституту, а в жовтні 1937 р. наказом Народного комісаріату охорони здоров'я (НКОЗ) СРСР призначається директором (ректором) 1-го Харківського медичного інституту та доцентом клініки урології при кафедрі факультетської хірургії. У 1938 р. Ашот Михайлович Гаспарян заснував кафедру урології Харківського медичного інституту.

Ашот Михайлович Гаспарян вів велику громадську роботу, був членом Вченої медичної ради Наркомздрава УРСР, членом президії Всесоюзного і Українського товариств урологів, членом президії ХНМО, заступником головного редактора журналу «Врачебное дело».

У 1939 р. захистив докторську дисертацію на тему: «Камни мочевого пузыря (патогенез, клиника и лечение)», після чого його було затверджено у вченому званні професора кафедри урології.

Великий інтерес мають наукові праці Ашота Михайловича Гаспаряна, що вийшли друком до 1942 р.: «Каменная болезнь мочевого пузыря» (1932 г.), «Библиографический указатель Русской урологии за 30 лет (1900–1929 гг.)», «Инородные тела мочевого пузыря» (1933 г.), «Отдаленные результаты операции внутренней уретротомии» (1934 г.), «Библиографический указатель русской литературы по гонорее за 40 лет» (1941 г.), «Хирургическое лечение мужского бесплодия» (1935 г.), «Опухоли почечной лоханки» (1936 г.), «Библиотечный указатель русской литературы по урологии за 10 лет (1930–1939 гг.)», «Биографический словарь деятелей урологии» – монографічна робота, підготовлена до друку у 1941 р.

У роки війни ХМІ та його клініки, під безпосереднім керівництвом професора А. М. Гаспаряна, були успішно евакуйовані до м. Чкалов (м. Оренбург), за що Ашота Михайловича було особливо відзначено. Співробітники кафедри, продовжуючи підготовку лікарів, проводили велику роботу з надання урологічної допомоги пораненим у спеціалізованому шпиталі, яким керував професор А. М. Гаспарян. У цей час було видано його роботу «Новый принцип применения постоянного катетера при восстановлении поврежденной уретры». Ашот Михайлович був членом шпитальної ради Південно-Уральського ВО.

Нагороджений двома орденами «Знак Пошани», орденом Трудового Червоного Прапора та багатьма медалями.

Після повернення інституту до Харкова 6 липня 1944 р. А. М. Гаспаряна було переведено до Одеського медичного інституту на посаду директора (ректора), де він також заснував кафедру урології та керував нею до 1951 р.

У 1952 р. А. М. Гаспаряна було обрано зав. кафедри урології 1-го Ленінградського медичного інституту ім. академіка І. П. Павлова, якою він керував до останніх днів свого життя. У 1965 р. Ашот Михайлович заснував Всеросійське наукове товариство урологів і був його першим головою.

Помер у 1970 р.

ГЕЙКО Дмитро Єфремович, 1926, Сумська обл. Доктор медичних наук, професор кафедри патологічної анатомії ХМІ.

У берез. 1943 р. призваний до лав ЧА.

Берез. 1943 – трав. 1945 рр.: учасник бойових дій Великої Вітчизняної війни, рядовий. Під час боїв у 1944 р. отримав поранення, після одужання повернувся до діючої армії.

Орден Вітчизняної війни, медалі.

По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині. У 1946 р. демобілізований. У 1953 р. закінчив Харківський медінститут, у 1959 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1970 р. – докторську. Д. Є. Гейко був професором кафедри патологічної анатомії, заст. проректора з наукової роботи Харківського медінституту, деканом педіатричного факультету, членом Спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій хірургічного профілю, членом консультативної ради при обласному відділі судово-медичної експертизи, головним патологоанатомом міського відділу управління охорони здоров'я м. Харків.

Помер 15.07.1999 р. Похований: клад. № 2, м. Харків.

ГРИЦАЙ Панас Карпович, 1901, с. Бобрик Роменського району Сумської обл. Кандидат медичних наук, доцент кафедри епідеміології.

У 1920 р. закінчив Роменську гімназію для дорослих. Одночасно з навчанням працював у міськсанепідемічному відділі спочатку дезінфектором, потім дезінструктором. У цей час брав активну участь у громадському житті міста, зарекомендував себе діловою, чесною і порядною людиною, тому в 1920 р. його було обрано членом Роменської міської Ради.

У 1921 р. П. К. Грицай виїхав до Харкова і вступив до Харківської медичної Академії (згодом – інститут), який закінчив у 1926 р.

Будучи на 3-му курсі, під час епідемії малярії в Україні (1924 р.), під керівництвом проф. В. Я. Рубашкіна закінчив курси з підготовки медпрацівників для боротьби з епідемією і в цьому ж році поїхав в експедицію на Ізюмщину, де працював спочатку лаборантом малярійного загону, а далі ентомологом під керівництвом відомого вченого проф. І. В. Васильєва.

Влітку 1925 р. Харгубздрав призначив його завідувачем малярійного загону в ту ж місцевість, де він за сумісництвом працював ще й санітарним лікарем Андріївського району. Із 1926 р. Панас Карпович почав працювати на Харківській малярійній станції, послідовно займаючи посади ентомолога, епідеміолога-маляріолога, завідувача станції. Із 1926 по 1930 рр. навчався в аспірантурі на кафедрі бактеріології та епідеміології Укрнауки (Наркомат охорони здоров'я). Після закінчення аспірантури він захистив аспірантську роботу, і постановою кафедри та Укрнауки йому було надано звання самостійного наукового робітника. Працював над дослідженнями рік і водоймищ Харківського регіону з точки зору подальшої організації протималярійної боротьби, питаннями епідеміології та профілактики малярії у Харкові. Разом з цим він очолював кабінет малярійних та глистових захворювань у 4-му Єдиному диспансері, а також здійснював консультативну роботу.

У 1934 р. П. К. Грицай пройшов за конкурсом на посаду асистента на кафедру епідеміології Харківського медичного інституту, яку очолював проф. М. М. Соловйов, і далі вже працював під його керівництвом. У 1938 р. Панас Карпович захистив кандидатську дисертацію на тему «Методика и практика противомалярийной работы в системе поликлиники и диспансера». З цього ж року за сумісництвом очолював епідеміологічний відділ в Українському протозойному інституті.

Педагогічну роботу з маляріології, епідеміології, паразитології та дератизації проводив у санітарно-гігієнічних інституті і технікумі, інституті удосконалення лікарів, медичному інституті.

У 1940 р. П. К. Грицая було затверджено в званні доцента на кафедрі епідеміології.

У різних медичних виданнях було надруковано понад 36 наукових праць, на 50 відсотків зроблена робота з підготовки докторської дисертації, але почалася Велика Вітчизняна війна.

26 черв. 1941 р. П. К. Грицая було звільнено з медичного інституту в зв'язку з мобілізацією до лав ЧА. Його зараховано командиром санітарно-епідеміологічного загону 40 А Воронезького фронту, потім – 1-го Українського.

Військлікар II рангу нагороджений медаллю «За бойові заслуги».

Серед бійців загону він – незамінний товариш, приклад оптимізму, що підтримував дух бадьорості в критичні моменти фронтового життя.

У лют. 1943 р. П. К. Грицай очолював групу з 5 бійців, що були направлені до Харкова зі спецзавданням. Перед містом машина, в якій знаходився Панас Карпович, натрапила на міну. Він був тяжко поранений і 18.02.1943 помер від ран у шпиталі Харкова. Йому було лише 42 роки.

ГРИЩЕНКО Валентин Іванович народився 27 листопада 1928 р. у м. Харків у сім'ї талановитого лікаря, акушера-гінеколога, професора Івана Івановича Грищенка.

Трудову діяльність почав у 1943 р. кіномехаником в евакошпиталі, де працю-

вав головним хірургом його батько. Після закінчення середньої школи з золотою медаллю у 1945 р. вступив одночасно до двох вузів Харкова – політехнічного інституту і медичного (ХМІ). Проте інтерес до медицини і вплив батьків, особливо батька, сприяли тому, що Валентин Іванович залишив навчання в політехнічному інституті і цілком присвятив себе вивченню медицини. Після закінчення на «відмінно» лікувального факультету ХМІ у 1951 р. був прийнятий у клінічну ординатуру відділу акушерства і гінекології Харківського НДІ охорони материнства і дитинства ім. Н. К. Крупської. Пройшов шлях від молодшого наукового співробітника (1954 р.) до проректора з наукової роботи ХМІ (протягом 18 років, із 1965 р.). У 1954 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1964 р. – докторську. Із 1966 р. – професор, зав. кафедри акушерства і гінекології № 1 Харківського державного медичного університету. Із 1983 р. одночасно є директором Інституту проблем кріобіології та кріомедицини НАН України. Протягом останніх двох десятиліть свого життя В. І. Грищенко займався проблемами репродукції людини. В. І. Грищенко – автор понад 700 наукових праць, у тому числі 20 монографій і трьох підручників. Ним підготовлено 19 докторів і 96 кандидатів медичних і біологічних наук. У 1979 р. В. І. Грищенко обраний членом-кореспондентом, а в 1983 р. – дійсним членом АН УРСР.

Праця В. І. Грищенка відзначена орденами Жовтневої Революції, «Знак Пошани», князя Ярослава Мудрого V ст., «За заслуги» II та III ст.

У 1977 р. був визнаний гідним Державної премії УРСР в галузі науки і техніки, у 1986 р. йому була присуджена Державна премія СРСР, а в 2002 р. – України. У 1992 р. присвоєно звання заслуженого діяча науки і техніки України. У 1997 р. він нагороджений орденом «Відзнака Президента за заслуги» III ст. Академік В. І. Грищенко є лауреатом премії НАН України ім. академіка О. О. Богомольця. У 2001 р. Міжнародний комітет за результатами наукових і практичних досягнень відзначив у номінаціях заслуги В. І. Грищенка міжнародними медалями і дипломами, присудивши йому звання «Керівник XXI сторіччя» і зарахувавши його до числа лідерів Європейського співтовариства XXI сторіччя.

Помер 3.01.2011 р. Похований: клад. № 2, м. Харків.

ГРИЩЕНКО Іван Іванович – доктор медичних наук, професор, видатний клініцист, вчений, педагог, який присвятив своє життя охороні здоров'я жінки, матері та новонародженого, – народився у 1897 р. у с. Колибелка Ліскинського р-ну Воронезької обл., РФ, у сім'ї селянина.

Після закінчення у 1922 р. з відзнакою Харківського медичного інституту був залишений у клінічній ординатурі на кафедрі акушерства та гінекології, де працював асистентом, доцентом, а з 1946 по 1972 рр. – зав. кафедри.

У роки Великої Вітчизняної війни І. І. Грищенко працював провідним хірургом у військ. шпиталі, рятував життя пораненим, виконував складні хірургічні операції.

Він написав понад 130 наукових праць, чотири монографії, навчальний посібник. За його редакцією видано сім збірок наукових праць з акушерства та гінекології. Професор І. І. Грищенко достойно представляв вітчизняну науку на багатьох міжнародних конгресах, виступав з доповідями на II Всесвітньому конгресі акушерів-гінекологів у Канаді (Монреаль, 1958 р.), на III Всесвітньому конгресі у Відні (1961 р.), на V Всесвітньому конгресі в Австралії (Сідней, 1967 р.), був постійним учасником вітчизняних з'їздів та конференцій.

Наукова та педагогічна діяльність І. І. Грищенка поєднувалась з великою громадською роботою. Протягом 12 років він був деканом лікувального факультету, а потім проректором Харківського медичного інституту з науково-дослідної роботи. Іван Іванович виховав велику плеяду вчених. Під його керівництвом

було виконано сім докторських та 52 кандидатських дисертації. Він особливо вимогливо ставився до молодих вчених, сприяв їхньому професійному, науковому та культурному розвитку. Його учні працюють у нашій країні, за кордоном, у країнах СНД.

Праця І. І. Грищенка відзначена орденами Леніна, Трудового Червоного Прапора, багатьма медалями.

Іван Іванович – засновник династії талановитих акушерів-гінекологів.

Помер І. І. Грищенко у 1983 р. Похований: клад. № 2, м. Харків.

ДАВИДЕНКОВ Сергій Миколайович, 1880. Академік Академії медичних наук, заслужений діяч науки РРФСР, дійсний член Академії медичних наук УРСР, професор.

У 1904 р. закінчив медичний факультет Московського університету, працював у психіатричних лікарнях московського та харківського земств. У 1912 р. обраний приват-доцентом кафедри нервових та душевних хвороб Харківського університету, у тому ж році – керівником аналогічної кафедри жіночого медінституту Харківського медичного товариства. У 1920 р. перейшов на кафедру нервових хвороб Бакинського університету, ректором якого був три роки. Із 1925 р. завідував нейрогенетичним відділенням Інституту профзахворювань ім. В. О. Обуха у м. Москва, з 1932 р. – керівник кафедри нервових хвороб Ленінградського інституту удосконалення лікарів.

Учасник бойових дій Великої Вітчизняної війни: Ленінград. фр., головний невропатолог фронту.

Ордени: Леніна, Червоної Зірки.

Сергій Миколайович – автор понад 300 наукових праць, у тому числі 14 монографій.

Помер у 1961 р. у м. Ленінград, РФ.

ДУДЕНКО Григорій Іванович, 1924, с. Бобрівник Зіньківського р-ну Полтавської обл. Доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Української академії національного прогресу, академік Нью-Йоркської АН, зав. кафедри загальної хірургії.

У 1941 р. добровольцем пішов на фронт. Рядовий, розвідник. Під час боїв був двічі поранений. Брав участь у боях на тер. України, Білорусі, Молдови, Румунії, Польщі та Чехословаччини.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., Слави III ст., медаль «За відвагу».

У 1953 р. закінчив Харківський медінститут. 1968 – 1991 рр.: зав. кафедри загальної хірургії, пізніше – професор кафедри шпитальної хірургії Харківського медінституту. Г. І. Дуденко є автором 31 винаходу, 463 наукових праць, 14 монографій та посібників з проблем хірургії.

Помер 5.11.2009 р. Похований: клад. № 2, м. Харків.

ЄВТУШЕНКО Григорій Іванович, 1924, с. Новомиколаївка Дніпропетровського р-ну Дніпропетровської обл. Підполковник медслужби, доктор медичних наук, заслужений професор Харківського національного медуніверситету.

Черв. 1941 – трав. 1942 рр.: курсант Харківського військ. авіац. техучилища.

Із трав. 1942 р.: Калінінський, Степ., 1-й, 2-й Укр. фр., 451 штурм. ап, 809 штурм. ап 264 штурм. ад, ст. сержант, механік авіаційний.

Брав участь в обороні Москви, визволенні Харкова, Києва, битві на Курській дузі, Корсунь-Шевченківській операції, боях у Румунії, Чехословаччині, Угорщині, Австрії.

Ордени: Вітчизняної війни I ст., «За мужність». Трудові нагороди: орден «Знак Пошани»,

У 1951 р. закінчив Дніпропетровський медичний інститут. 1952–1962 рр.: асистент, доцент кафедри гігієни праці Харківського медичного інституту. Із 1962 р. – директор Харківського НДІ гігієни праці та професійних захворювань. Із 1986 р. – зав. кафедри гігієни праці і комунальної гігієни, професор Харків-

ського медичного інституту. Г. І. Євтушенком опубліковано 122 наукових статті, дві монографії.

ЗАДОРОЖНИЙ Борис Якимович, 1923, м. Охтирка Сумської обл. Доктор медичних наук, професор, почесний доктор Познанської медичної академії (Польща), ректор ХМІ (1959–1975), зав. кафедри дерматології та венерології.

У черв. 1941 р. призваний до лав ЧА і направлений до військ. училища. Учасник бойових дій Великої Вітчизняної війни: Дон., Сталінград. фр.

Орден Вітчизняної війни І ст. Трудові нагороди: ордени «Знак Пошани», Трудового Червоного Прапора, Жовтневої Революції.

У 1945 р. демобілізований. У 1951 р. закінчив Харківський медінститут. Працював на кафедрі дерматології та венерології Харківського медінституту спочатку ординатором, потім – асистентом, пізніше – доцентом цієї кафедри і водночас в.о. заст. директора інституту з наукової роботи. У 1956 р. очолив Український НДІ дерматології і венерології. У 1959 – 1975 рр.: ректор Харківського медінституту, із 1966 р. – зав. кафедри дерматології та венерології. Перу Б. Я. Задорожного належить близько 180 наукових праць з проблем дерматовенерології, з них 7 монографій.

Помер 18.10.1993 р. Похований: м. Охтирка Сумської обл.

КАЛЬФ-КАЛІФ Мойсей Якутельович, 1.04.1889, м. Харків. Кандидат медичних наук, доцент, зав. кафедри факультетської та шпитальної терапії педіатричного і сан.-гігієнічного факультетів ХМІ.

У 1912 р. закінчив з відзнакою медичний факультет Харківського університету. Із 1921 р. працював у факультетській клініці ХМІ на посаді ординатора, асистента, доцента.

У роки Великої Вітчизняної війни М. Я. Кальф-Каліф був начальником відділення польового шпиталю.

Ордени: Вітчизняної війни І ст., Вітчизняної війни ІІ ст.

Із 1945 р. – доцент кафедри факультетської та шпитальної терапії, з 1953-го по 1955 рр. – в.о. зав. цієї кафедри.

Помер 20.02.1959 р. Похований: клад. № 13, м. Харків.

КАЛЮЖНИЙ Денис Миколайович, 1900. Член-кореспондент АМН СРСР, заслужений діяч науки УРСР, директор Науково-дослідного інституту загальної та комунальної гігієни ім. О. М. Марзєєва.

У 1926 р. закінчив Харківський медичний інститут. Із 1932 р. працював зав. відділу в Українському інституті комунальної гігієни (Харків) під керівництвом О. М. Марзєєва.

Під час Великої Вітчизняної війни – начальник санітарно-епідеміологічної лабораторії 1-го Українського фронту.

Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора (двома), Вітчизняної війни І та ІІ ст., Червоної Зірки, чехословацьким орденом «Військовий хрест 1939 р.», медалями.

Після війни працював у Києві заступником директора з науки (1946–1956 рр.), директором (1956–1971 рр.) Науково-дослідного інституту загальної та комунальної гігієни ім. О. М. Марзєєва й одночасно завідуючим кафедри комунальної гігієни Київського ДДУЛ (1946–1956 рр. та 1965–1970 рр.) та медінституту (1956–1960 рр.).

Д. М. Калюжний опублікував понад 200 наукових праць. Серед них – книги: «Опыт советской медицины в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.», «Гигиена полевого размещения войск», «Гигиена внешней среды в районе размещения промышленных предприятий черной металлургии и горнодобывающей промышленности» у співавторстві.

Під його керівництвом захищено 33 дисертації, у тому числі 11 докторських. У 1961 р. Д. М. Калюжного обрано членом-кореспондентом АМН СРСР, у 1964 р. він удостоєний високого звання заслуженого діяча науки УРСР. Довгий час він був членом правління Всесоюзного та

Українського республіканського наукових товариств гігієністів.

Помер у 1976 р.

КАРАВАНОВ Георгій Григорович, 1899, м. Харків. Доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки УРСР, зав. кафедри факультетської хірургії Львівського медичного інституту народився у родині земського лікаря, який 50 років пропрацював на залізниці. Середню освіту здобув у 4-й Харківській гімназії. У 1918 р. вступив на природниче відділення фізико-математичного факультету Харківського університету, але в цьому ж навчальному році перейшов на медичний факультет, який закінчив у 1925 р. У студентські роки працював санітаром, братом милосердя, фельдшером залізничної поліклініки лікарні на ст. Люботин.

У перші роки лікарняної діяльності Г. Г. Караванов очолював районну амбулаторію в Харківській області, був райздоровінспектором, головним лікарем і хірургом районної лікарні.

У 1930 р. Георгій Григорович за результатами конкурсу зараховується ординатором у клініку факультетської хірургії Харківського медінституту, керовану в той час заслуженим діячем науки, професором В. М. Шамовим, де займав послідовно посади ординатора, асистента та доцента. З цього часу діяльність Г. Г. Караванова нерозривно пов'язана з постійним науковим пошуком, націлена на вивчення найбільш актуальних питань хірургії.

У 1935 р. йому присвоєно звання кандидата медичних наук, у 1939 р. він захищає докторську дисертацію на тему «Вільна пересадка кісткового мозку» – тему, яка на той час здавалася напівфантастичною: – настільки вона випереджала свій час. І хоча захист пройшов успішно, цінність роботи проявилася лише через декілька десятиліть.

Під керівництвом В. М. Шамова Г. Г. Караванов до 1940 р. опублікував понад 30 праць, присвячених різнонітним питанням збереження і переливання крові. У роки Вітчизняної війни, переливаючи кров пораненим бійцям, лікарі застосовували методику, в розробці якої – вагомий внесок професор Г. Г. Караванов.

У воєнний час він – начальник відділення евакошпиталю, надавав кваліфіковану хірургічну допомогу партизанам 721 загону, пораненим червоноармійцям, забезпечував їх медикаментами та перев'язувальним матеріалом до підходу шпиталів. Він стає провідним хірургом евакошпиталю у Харкові та консультантом шпиталів Чернігівської області.

Одразу після визволення України Г. Г. Караванов у числі перших радянських професорів приїжджає до Львова. Він стає зав. відділення факультетської хірургії Львівського медінституту. Багато енергії, знань і праці доклав він для відновлення і організації подальшої плідної роботи цього медичного інституту, згуртував навколо себе, виховав здібний колектив молодих лікарів і наукових співробітників, створив свою школу хірургів.

На возз'єднаних в єдину Україну західноукраїнських землях Г. Г. Караванов вперше виконав операції на серці.

Йому присвоєно вчене звання Заслуженого діяча наук УРСР, він нагороджений високими урядовими нагородами.

Помер у 1982 р. у Львові.

КОЗЛОВСЬКА Марія Павлівна, 1901. Доктор медичних наук, професор, зав. кафедри факультетської і шпитальної терапії педіатричного і сан.-гігієнічного факультетів ХМІ з 1961 по 1965 рр.

У 1935 р. закінчила з відзнакою лікувальний факультет ХМІ. Працювала лікарем-ординатором факультетської терапевтичної клініки, а з 1940 р. – асистентом факультетської терапевтичної клініки. На початку Великої Вітчизняної війни була призвана до лав ЧА. Пройшла всю війну начальником відділення і провідним терапевтом у фронтових і армійських шпиталях Півд., Калінінського

і 1-го Прибалт. фр., а потім – в армійському шпиталі 2-ї Червонопрап. А 2-го Далекосхід.

Нагороджена двома орденами Червоної Зірки, медалями: «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією».

1946–1954 рр.: асистент шпитальної терапевтичної клініки ХМІ. 1954–1958 рр.: доцент шпитальної терапевтичної клініки ХМІ. 1961–1965 рр.: зав. кафедри. У 1950 р. захистила кандидатську дисертацію, у 1959 р. – докторську.

Померла. Похована: клад. № 2, м. Харків.

КОЛЕСНИКОВА Ганна Тимофіївна, 1915. Доктор медичних наук, доцент, зав. кафедри дитячої хірургії.

У 1941 р. закінчила Воронезький медичний інститут, працювала у прифронтовій зоні лікарем у шпиталі. У 1944 р. переведена в медсанчастину Південної залізниці м. Харків.

З 1948 р. – асистент кафедри шпитальної хірургії Харківського медичного інституту. У 1953 р. захистила кандидатську дисертацію на тему: «Показания к введению дренажа в брюшную полость при резекции желудка по поводу язв желудка и двенадцатиперстной кишки, пенетрирующих в поджелудочную железу».

У 1958 р. переведена на кафедру загальної хірургії ХМІ.

У 1960–1963 рр. працювала в Монголії, де впроваджувала нові методики лікування гострих хірургічних захворювань, читала курс лекцій з хірургії в медичному інституті, керувала курсами підвищення кваліфікації хірургів та кандидатськими дисертаційними роботами монгольських вчених, що були успішно захищені, відкрила пункт переливання крові, надрукувала 20 робіт. У Монголії Г. Т. Колесникова нагороджена орденом і медаллю.

У 1964 р. їй присвоєно звання доцента. У 1964–1970 рр. завідувала кафедрою дитячої хірургії ХМІ. За цей час домоглася розширення клінічної бази з 40 до 130 ліжок, підготувала докторську дисертацію на тему: «Нарушения белкового и электролитного обмена при острых хирургических заболеваниях у детей и их клиническое значение», опублікувала 24 роботи з проблем дитячої хірургії (лікування і дослідження перитонітів, панкреатитів, крипторхізму та ін.). Усього має 44 наукові праці.

З 1970 р. працювала доцентом кафедри загальної хірургії ХМІ.

Після виходу на пенсію – консультант-хірург медсанчастини Харківського метрополітену.

КОМІСАРЕНКО Василь Павлович, 1907, с. Черняхів Кагарлицького р-ну Київської обл. Член-кореспондент АН, заслужений діяч науки УРСР, доктор медичних наук, професор.

У 1926 р. закінчив Київську фельдшерську школу, у 1932 р. – Харківський медінститут, у 1935 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1941 р. – докторську. У 1937 р. був призначений директором Всеукраїнського інституту ендокринології та органотерапії. Під його керівництвом у Харкові було налагоджено виробництво інсуліну. У 1939 р. його затвердили членом колегії Наркомату охорони здоров'я (НКОЗ) УРСР, у 1940 р. – заст. наркома НКОЗ. Під час Великої Вітчизняної війни він продовжував обіймати посаду заст. наркома НКОЗ УРСР, виконував обов'язки уповноваженого Військ. ради Півд.-Західф. фр. У 1943 р. очолив лабораторію експериментальної ендокринології в інституті експериментальної біології та патології МОЗ УРСР.

1945–1950 рр.: професор кафедри патофізіології Київського інституту удосконалення лікарів. 1950–1954 рр.: зав. кафедри патофізіології Київського медінституту. У 1965 Василь Павлович створив та очолив НДІ ендокринології та обміну речовин у Києві. Автор понад 200 наукових праць.

Помер у 1993 р. у м. Київ.

КОНОНЕНКО Іларіон Пилипович, 1900, Полтавська обл.

У 2000 р. медична спільнота відзначила 100-річчя з дня народження видатного діяча охорони здоров'я України професора Іларіона Пилиповича Кононенка.

У 1930 р. вступив до Харківського медичного інституту. Був обраний секретарем партбюро, а згодом – головою загальноінститутської профспілки. Після закінчення інституту І. П. Кононенко очолив Полтавське міське управління охорони здоров'я, а згодом – Вінницьке обласне. Із 1938 р. працював директором Вінницького медінституту, де викладав неврологію.

Під час Великої Вітчизняної війни очолював евакошпиталь, працював директором Івановського медінституту.

Коли почалося визволення Лівобережної України від фашистських загарбників, І. П. Кононенко був призначений Наркомом охорони здоров'я УРСР. Впродовж 1944–1947 рр. Іларіон Пилипович керував відбудовою зруйнованого війною господарства охорони здоров'я, лікувальних закладів, розгортанням евакошпиталів на території України.

У 1946 р. І. П. Кононенко захищає кандидатську дисертацію, його затверджують доцентом за спеціальністю «Нервові хвороби». А в 1948 р. призначають директором Харківського медінституту. Протягом 10 років він очолював професорсько-викладацький колектив ХМІ.

У 1953 р. за ініціативи І. П. Кононенка в обласній клінічній лікарні Харкова відкрили клініку дитячої неврології, на базі якої під його керівництвом було підготовлено і захищено п'ять кандидатських і одна докторська дисертація. У лабораторії кафедри дитячої неврології здійснювалась велика лікувальна робота, створювались нові лікувальні препарати, деякі з яких використовуються і зараз.

І. П. Кононенко обирався депутатом Верховної та міської рад, членом правління Харківського наукового медичного товариства.

За доблесну працю неодноразово був відзначений державними нагородами.

ЛАДНИЙ Іван Данилович, 1927, с. Велика Рибиця Краснопільського р-ну Сумської області. Заступник Генерального директора ВООЗ, заступник директора Всесоюзного НДІ медичної та медикотехнічної інформації.

1944–1945 рр.: учасник Великої Вітчизняної війни. 1945–1949 рр.: служба в лавах ЧА.

У 1957 р. закінчив Харківський медінститут. Працював на кафедрі епідеміології аспірантом (1957–1959 рр.), а згодом асистентом (1959–1965 рр.). У 1962 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Влияние пенициллина, стрептомицина и биомицина на антитоксический противостолбнячный иммунитет в эксперименте».

У 1965 р. призначений радником ВООЗ. У той час Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила боротьбу з віспою у всьому світі одним з найважливіших своїх завдань. І. Д. Ладний брав активну участь в організації виконання глобальної програми ліквідації віспи, задля чого проводився глибокий аналіз епідеміологічного стану у світі, налагоджувалися епідеміологічний нагляд, поточна реєстрація захворюваності, організація щеплення, санітарна просвіта. За свідоцтвом директора відділу з ліквідації віспи ВООЗ д-ра Д. Хендерсона, «быструю ликвидацию оспы в Южной Африке можно в основном отнести за счет его (Ладного – автор) заслуг».

У 1971 р. І. Д. Ладного було відкликано до Радянського Союзу, де він обійняв посаду начальника Головного управління карантинних інфекцій Міністерства охорони здоров'я СРСР. У 1976 р. його знов було запрошено на роботу у ВООЗ, тепер уже на посаду заступника Генерального директора цієї всесвітньої організації, де він працював до 1983 р.

У 1982 р. І. Д. Ладний захистив докторську дисертацію на тему «Научные и организационные основы глобальной ликвидации оспы и предупреждение ее возврата», а в 1985 р. видав книгу «Ликвидация оспы и предупреждение ее возв-

рата», яка стала узагальненням досвіду програми боротьби з однією з найбільш загрозливих інфекційних хвороб – природною віспою.

У 1983 р. його призначено заст. директора Всесоюзного НДІ медичної та медикотехнічної інформації. Він є автором близько 150 наукових праць, з них 5 – монографії. Уже працюючи на Батьківщині, І. Д. Ладний брав активну участь у роботі над фундаментальною працею, що створювалася в Женеві під егідою ВООЗ і побачила світ лише англійською та японською мовами, — «Smallpox and its Eradication» («Оспа и ее ликвидация»). Вона містить 1476 сторінок.

І. Д. Ладний рано пішов з життя: трагічно загинув у 1987 р.

ЛИСКОВЦЕВ Михайло Михайлович, 1924, м. Саратов, РФ. Зав. кафедри інфекційних хвороб ХМІ, доктор медичних наук, професор.

У 1941 р. закінчив з відзнакою середню школу і вступив до Саратовського медінституту.

Після закінчення 1-го курсу пішов добровольцем до лав ЧА. Закінчивши артучилище, з 1943 р. бере участь у боях у складі окремої Приморської А, Північ.-Кавказ. фр., був командиром танка. У 1944 р. після тяжкої контузії та осколкового поранення визнаний інвалідом ІІ гр. і демобілізований. Та стан інваліда не влаштовував юнака. Він наполегливо вчився говорити та ходити, старався подолати свою недугу. І вже з 1945 р. продовжує навчання в Саратовському медінституті, який закінчив з відзнакою в 1948 р. У 1951 р., після закінчення клінічної ординатури, був призначений асистентом кафедри інфекційних хвороб Новокузнецького інституту удосконалення лікарів (Західний Сибір), у 1956 р. обирається на посаду зав. кафедри.

У 1953 р. М. М. Лисковцев захистив кандидатську дисертацію, у 1963 р. – докторську. Із консультаціями та лекціями він об'їздив усі найвіддаленіші кутки Західного Сибіру. У 1964 р. йому присвоєно звання професора. У цьому ж році він проходить за конкурсом і починає працювати на посаді зав. кафедри інфекційних хвороб Харківського медінституту. У 1969–1983 рр. очолює кафедру інфекційних хвороб Пермського медінституту. На цій посаді Михайло Михайлович працював до самої смерті (1983 р.).

Помер 14.04.1983 р.

ЛІПШИЦЬ Реля Ушерівна, 1920, м. Паб'яніце, Польща. Відомий вченийпатофізіолог, доктор медичних наук, педагог, зав. кафедри патологічної фізіології ХМІ у 1968–1987 рр., у 1987–2000 рр. – професор кафедри.

У 1939 р. закінчила гуманітарний ліцей у м. Лодзь, Польща, у 1944 р. – ХМІ з відзнакою. Після закінчення інституту залишена на кафедрі патофізіології, була аспірантом, асистентом, доцентом. У 1968 р. очолила кафедру і успішно керувала нею майже 20 років.

Із 1987 р. – професор кафедри. У 1949 р. захистила кандидатську дисертацію, у 1967 р. – докторську. У 1964 р. присуджено вчене звання доцента, у 1971 р. – професора кафедри патофізіології. Р. У. Ліпшиць опублікувала понад 160 наукових праць. Під її керівництвом виконано дві докторські і дев'ять кандидатських дисертацій. Р. У. Ліпшиць була членом Міжнародного товариства патологів, правління Товариства патофізіологів України, з 1968 р. – беззмінним головою Харківського товариства патофізіологів, згодом – членом правління Харківського медичного товариства. Р. У. Ліпшиць неодноразово нагороджувалася почесними грамотами, медаллю «50 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.». Професіоналізм, наукові та громадські заслуги Р. У. Ліпшиць відзначені Американським біографічним інститутом.

Із спогадів: «В годы войны я была студенткой 1-го Харьковского медицинского института и вместе с ним находилась в эвакуации в г. Чкалов (ныне Оренбург). Время было тяжелое. Мы учились,

работали, дежурили в госпитале, помогали на сельскохозяйственных работах, а в душе постоянно жила тревога о близких, о судьбе страны. В Чкалове в то время было много эвакуированных учреждений, среди них театры и Ленинградский симфонический оркестр. И однажды мы с подругой попали на концерт этого оркестра. Исполнялась 9-я симфония Бетховена. В ее финале звучат вдохновенные слова оды Шиллера «К радости», которую я знала в подлиннике и очень любила. Надо сказать, что с самого начала Второй мировой войны, с 1939 г., я часто задавала себе вопрос: как мог в такой культурной европейской стране, как Германия, давшей миру великих поэтов и композиторов, зародиться и расцвести гитлеровский фашизм... Наконец, мы в зале. Музыка захватила нас целиком. Она так соответствовала нашему душевному настрою, что, казалось, мы растворились в ней. Вот звучит траурная мелодия, напоминая о страшных жертвах войны. Она навевает печаль, на глазах невольно появляются слезы. Но все сумрачное, связанное с жестокой борьбой и душевными переживаниями, постепенно уходит, становится очень далеким, а в музыке уже звучат мажорные тона. Она как будто говорит: человек должен бороться за общее счастье, за общую долю. Вступает хор, звучат слова Шиллера из оды «К радости». В них вера в то, что люди завоюют свободу и через страдания придут к радости, к победе. В это только надо верить!

С концерта мы возвращались окрыленные верой, музыка пела в душе, и крепло чувство: мы обязательно победим, фашизм будет уничтожен во всем мире!».

Померла 7.05.2010 р. Похована: меморіальний комплекс «Слобожанський».

МАРЧЕНКО Микола Петрович, 1923, смт Ольгинка Донецької обл. Доктор медичних наук, професор, зав. кафедри судової медицини.

1946–1951 рр.: студент Донецького медінституту. 1951–1954 рр.: аспірант при кафедрі судової медицини ХМІ. Одержував іменну стипендію. У 1957 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1967 р.– докторську. Протягом 1955–1961 рр. за сумісництвом виконував обов'язки обласного судово-медичного експерта. Довгий час очолював Харківське обласне товариство судових медиків і криміналістів. Із 1961 по 1988 – зав. кафедри, а з 1988 по 1990 рр. – в.о. професора кафедри.

Нагороджений орденом Червоної Зірки, медалями: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Помер 18.03.1990 у м. Харків.

МАТВЄЄВА Віра Федорівна, 1904, м. Київ.

Після закінчення в 1924 р. медичного інституту працювала ординатором акушерсько-гінекологічного відділення Київського окружного шпиталю, потім – асистентом Київського інституту удосконалення лікарів. Із 1935 р. Віра Федорівна була асистентом, пізніше – доцентом кафедри акушерства і гінекології лікувального факультету Харківського медінституту.

У роки Великої Вітчизняної війни Віра Федорівна – начальник медчастини відділення евакошпиталю. Після повернення з евакуації працювала в Харківському медінституті, займаючи посаду доцента, потім –професора, а з 1953 р. – зав. кафедри акушерства і гінекології педіатричного і санітарно-гігієнічного факультетів. Одночасно обіймала посаду головного лікаря Харківської обласної лікарні.

Протягом ряду років В. Ф. Матвєєва була деканом педіатричного факультету, заступником директора інституту з навчальної роботи, обласним акушером-гінекологом. Вона добре поєднувала педагогічну, наукову, лікувальну і громадську роботу, відрізнялася надзвичайною працьовитістю, широким діапазоном наукових інтересів.

В. Ф. Матвєєва була одним із головних акушерів-гінекологів України, автором понад 80 наукових праць, прекрасним педагогом і науковим керівником. Вона

підготувала чотирьох докторів і 19 кандидатів наук.

Ім'я Віри Федорівни Матвєєвої, відомого клініциста і вченого, добре знайоме медичній громадськості України. Вона неодноразово виступала як головний доповідач на всесоюзних і республіканських конференціях і з'їздах, була прекрасним лектором, її лекції користувалися великим успіхом як у студентській, так і в лікарській аудиторіях.

Заслуги Віри Федорівни Матвєєвої – лікаря, педагога, науковця, громадського діяча – відзначені урядовими нагородами: орденом «Знак Пошани» і багатьма медалями.

Померла у 1979 р.

МЕЛЬНИКОВ Олександр Васильович – дійсний член АМН СРСР (1948 р.), заслужений діяч науки РРФСР (1943 р.), генерал-майор медичної служби, видатний представник вітчизняної хірургії, засновник службы онкології в Україні, завідувач ряду хірургічних кафедр Харківського медінституту – народився у 1889 р. в поморському містечку Мезень Архангельської губернії.

Вступивши до Військово-медичної академії в Петербурзі у 1909 р., став займатися наукою, вже тоді друкуючи наукові статті. У 1914 р. він блискуче, з відзнакою, закінчив академію, за що був нагороджений премією Буша, а його ім'я занесено на почесну мармурову дошку академії. Після закінчення академії, з 1914 по 1918 рр., О. В. Мельников перебував на фронтах Першої світової війни, пройшовши шлях від рядового хірурга до начальника хірургічного відділення шпиталю, набувши величезного хірургічного досвіду. Робота в діючій армії мала значний вплив на подальшу долю О. В. Мельникова.

У 1918 р. Мельников повернувся до Військово-медичної академії на кафедру оперативної хірургії. У тяжких умовах 20-х років О. В. Мельников захистив докторську дисертацію.

У 1923 р. О. В. Мельников був затверджений у науковому званні професора і обраний зав. кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії Харківського медінституту, в якому він послідовно очолював кафедри оперативної (1923–1930 рр.), загальної (1930–1932 рр.), шпитальної (1933–1939 рр.) та факультетської (1939–1940 рр.) хірургії.

О. В. Мельников очолював Українське наукове товариство онкологів, організоване в 1936 р. Він був редактором першого онкологічного журналу «Вопросы онкологии», який почав виходити в 1928 р. в Харкові, головним редактором 4-томного посібника «Общая и частная онкология», перший том якого вийшов у світ у 1940 р., а матеріали інших томів були знищені в період Великої Вітчизняної війни. Важливою подією в діяльності О. В. Мельникова в Харкові був вихід у світ у 1940 р. посібника «Материалы по военно-полевой хирургии (статьи и очерки по данным империалистической войны 1914–1917 гг. и гражданской войны)». Цей факт мав велике значення у справі підготовки військових хірургів.

У листопаді 1940 р. О. В. Мельников переїхав до Ленінграда і почав працювати у Військово-морській медичній академії, де очолював кафедри шпитальної і факультетської хірургії, з 1948 по 1956 рр. – кафедри факультетської хірургії і Ленінградського медичного інституту ім. академіка І. П. Павлова. З 1956 р. до кінця життя керував кафедрою факультетської хірургії № 2 Військово-морської медичної академії.

У роки Великої Вітчизняної війни О. В. Мельников, крім викладання у Військово-морській медичній академії, регулярно виїздив на діючі фронти. Він був головним хірургом одного з напрямів морських сил Балтійського флоту, інспектував і оперував поранених моряків Північного флоту, у 1943 р. був флагманським хірургом Чорноморського флоту, двічі виїжджав на Тихоокеанський флот.

Олександр Васильович Мельников нагороджений орденами Червоного Прапора, Трудового Червоного Прапора, Червоної Зірки, медалями.

Помер О. В. Мельников у 1958 р. Похований у некрополі «Литераторские мостки» Волкового кладовища в Ленінграді.

МІЛОСТАНОВ Микола Миколайович, 1891, м. Лебедин Сумської обл.

Після навчання у Полтавській гімназії вступив на медичний факультет Харківського університету, який закінчив у 1918 р. Будучи студентом 5-го курсу, М. М. Мілостанов у 1915 р. був призваний у діючу армію. На фронті після лютневої революції 1917 р. солдати обрали Миколу Миколайовича, полкового лікаря, першим головою полкового комітету.

У 1919 р. він добровільно вступив до лав ЧА, брав участь у Громадянській війні. 1920–1924: М. М. Мілостанов працював у хірургічних шпиталях Харкова і одночасно асистентом у шпитальній клініці. У 1933 р. йому присвоєно звання доцента, у 1934 р. – звання професора. Його дисертація на ступінь доктора медичних наук присвячена актуальним питанням воєнно-польової та невідкладної хірургії. Із першого дня війни Микола Миколайович – армійський хірург, потім – головний хірург 2-го Прибалт. фр. Тут знадобився його досвід у галузі переливання крові, який він здобув ще до війни. Адже одна з перших робіт у цьому напрямку – «Показания и организация переливания крови в военно-полевых условиях» – була написана М. М. Мілостановим ще у 1932 р. Наведена в цій роботі схема була реалізована в період Великої Вітчизняної війни, а перша пересувна станція переливання крові організована в армії, де Микола Миколайович був гол. хірургом.

Після закінчення війни Миколу Миколайовича призначено гол. хірургом Центральної групи військ в Австрії. У 1949 р. він повернувся до Харкова, керував хірургічною клінікою. Із 1955 р. – заст. директора з наукової частини Інституту переливання крові і невідкладної хірургії, з 1965 р. – науковий консультант Інституту загальної та невідкладної хірургії.

Нагороджений орденами Леніна, Червоного Прапора (двома), Червоної Зірки (двома), Вітчизняної війни II ст., медалями.

Помер 15.07.1985 р. Похований: клад. № 2, м. Харків.

МІТАСОВ Іван Григорович, 1919, с. Троїцьке Воронезької обл., РФ. Доктор медичних наук, професор, зав. кафедри факультетської хірургії (1970–1991 рр.), заслужений працівник Вищої школи УРСР.

У 1938 р. закінчив з відзнакою Острозьку фельдшерсько-акушерську школу і направлений на роботу до Анохінської сільради Таловського р-ну Воронезької обл. на посаду зав. фельдшерсько-акушерського пункту. У листоп. 1939 р. призваний до лав ЧА у прикордонні війська, де пройшов школу розвідки, курс молодого бійця, був навідником 45-мм протитанк. гармати. У трав. 1940 р. був відкликаний до сануправління Київського особливого ВО, звідки направлений до смт Гуйва Житомирської обл. на посаду фельдшера.

Із спогадів: «Войну я встретил под Житомиром, служа ст. фельдшером в 331-м гаубично-артиллерийском полку. В это время мы находились в летних лагерях. Уже на второй день войны весь наш артиллерийский гарнизон встретил мощным огнем большую колонну немецких танков, идущих по Бердичевскому шоссе на Житомир. По танкам стреляли прямой наводкой до позднего вечера. Колонна была уничтожена. Рано утром полк погрузили в эшелон и отправили под Новоград-Волынскую крепость. И здесь мы сразу вступили в бой, но силы были явно не равными, и вскоре над полком нависла угроза окружения. Мы несли большие потери. На моих глазах гибли люди, с которыми я успел сродниться. Лейтенант Богунов, получив тяжелейшее ранение, застрелился из своего пистолета. Мы похоронили его на деревенском кладбище в районе Пирятина. Этот небольшой городок был забит войсками и техникой, так как единственный мост через реку, по которому можно было двигаться, немцы

разрушили. Город непрерывно бомбили. По приказу командира полка выстрелили все снаряды по немцам, а затем взорвали орудия и тягачи. А потом началась четырнадцатидневная эпопея выхода из окружения. За это время пришлось испытать многое, но самое страшное было – не попасть живым в руки к немцам. Я терял своих сослуживцев, встречался в пути с солдатами из других войсковых частей, но все мы двигались на восток, к своим. Шли через поля, перелески, ночевали в стогах, под деревьями или под открытым небом, в оврагах или рвах. Иногда сталкивались с немецкими солдатами, вступали в короткий бой и шли дальше на восток. В Харьков я пришел на четырнадцатые сутки после окружения, пройдя Зеньков, Ахтырку, Богодухов. Зарегистрировался на сборном пункте на ул. Чеботарской и уже на второй день был назначен фельдшером взвода химзащиты во вновь сформированный медсанбат 216 стрелковой дивизии. В составе этой дивизии в 1941 г. участвовал в жестоких неравных боях с фашистами за Харьков. Отстоять город не удалось. Немецкая армия по своему опыту и вооружению во много раз превосходила нашу неподготовленную и не укомплектованную оружием дивизию. В ее же составе я участвовал в боях до Дня Победы, закончив войну в Кенигсберге (Калининград). Из большого числа смертельно опасных эпизодов, пережитых мною за всю войну, остановлюсь лишь на форсировании Сиваша – Гнилого моря.

...Шел 1943 год. В ночь со второго на третье ноября меня разбудил командир медсанбата и сказал, что я буду возглавлять группу медсестер при форсировании Сиваша. Нас было 11 человек: кроме меня еще фельдшер Терешкин и 9 медсестер. У каждого вещмешок с перевязочным материалом, сухим пайком на три дня и флягой со спиртом. На полуторке, не включая фар, нас довезли до берега. Перед группой была поставлена задача: вброд перейти Сиваш, ширина которого при ветре с моря – 3 км 200 м. Место перехода нам показал старик, переходивший Сиваш именно здесь еще в Гражданскую войну. Я должен был возглавить группу. Шел мелкий дождь-изморозь, с моря дул небольшой ветер с сильным запахом сероводорода. Темень, хоть глаз выколи! При мне всегда был компас. Стал лицом к противоположному берегу, существование которого только предполагалось, и засек положение светящихся стрелок компаса. Подумал – и разделся наголо, другого выхода у меня не было. Положил мешок на шею, приказал сделать то же всем остальным и шагнул в воду. В ледяной, перенасыщенной солью воде, резко пахнущей сероводородом, ноги погружались в плывучий ил по колена. А вода местами доходила до подбородка. Все тело от холода одеревенело, сознание стало затемняться. Несколько раз наступал на останки солдат, лежавших в соленом иле еще со времен Гражданской войны. Это было жуткое ощущение! В голове билась мысль: а если на пути попадется более глубокий участок? Придется бросать мешки и плыть. А куда? Напрягая все силы, иду вперед, а берега все нет и нет. Кажется, мы идем целую вечность. Появились нечеткие признаки рассвета, и как будто показались контуры берега. Группа отстала от меня метров на 200. Вступив на берег, я сбросил мешок и стал искать родничок, чтобы смыть с себя соль и ил. К счастью, метрах в пяти от берега нашел лужу с полупресной водой и смог обмыться. Быстро оделся. Пришлось выпить спирта, чтобы согреться. Моя группа проделала то же. Радости нашей не было предела: мы победили, вброд перешли Гнилое море и остались живы! Это была маленькая победа, но из таких ежедневных побед сложилась потом наша Великая Победа».

Ордени: Червоної Зірки (два), Вітчизняної війни II ст., медалі.

За власним проханням демобілізувався і в 1946 р. вступив до Харківського медінституту, який закінчив у 1952 р. Після закінчення медінституту був залишений на кафедрі шпитальної хірургії на посаді

асистента. У 1958 р. захистив кандидатську дисертацію. У 1960 р. затверджений у вченому ступені кандидата медичних наук. Завідував торакальним відділенням у клініці факультетської хірургії на базі Харківської обласної лікарні. У 1962 р. атестований у вченому званні доцента з курсу торакальної хірургії. У 1969 р. захистив докторську дисертацію. У груд. 1970 р. затверджений у вченому ступені доктора медичних наук, а в груд. 1971 р. – вченому званні професора. На початку трав. 1973 р. був у відрядженні в Монголії у складі урядової делегації з дев'яти професорів-медиків різного фаху з метою братерської допомоги охороні здоров'я республіки.

І. Г. Мітасов – автор 110 наукових публікацій, трьох авторських свідоцтв на винаходи та 11 свідоцтв на раціоналізаторські пропозиції. Підготував 20 кандидатів і одного доктора медичних наук.

Помер 11.09.2006 р. Похований: меморіал. комплекс «Слобожанський».

ОБОЛЕНЦЕВ Микола Іванович, 1921, Борисовський р-н Бєлгородської обл., РФ. Полковник медслужби. Інвалід Великої Вітчизняної війни. Доктор медичних наук, професор кафедри анестезіології.

Учасник Великої Вітчизняної війни.

Ордени: Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ст., вісім медалей.

У 1947 р. закінчив повний курс військ.-медичного факультету Центрального інституту удосконалення лікарів, м. Москва. До 1952 служив у Рад. армії військовим лікарем. Після звільнення в запас працював ординатором-хірургом II хірургічного відділення Харківської обласної клінічної лікарні (1952–1961 рр.). У 1962 р. захистив кандидатську дисертацію, вчене звання доцента затверджено ВАКом 31.03.1966 р. До 1977 р. М. І. Оболенцев – доцент кафедри дитячої хірургії, з 1977 р. – зав. кафедри анестезіології і реаніматології ХМІ, з 20.04.1979 р. – професор.

ОВДЕНКО Олександр Васильович, 1927, м. Прилуки Чернігівської обл. Лейтенант, кандидат філологічних наук, доцент, зав. кафедри іноземних мов.

У трав. 1941 р. вступив до 14-ї артспецшколи у м. Харків, у трав. 1942 р. переведений до 1-го Ленінградського Червонопрапорного артучилища, яке закінчив у берез. 1943 р.

Учасник Великої Вітчизняної війни: Півд.-Захід., 3-й Укр. фр., 897 артп 333 сд, ком. взв. розвідки. Брав участь у битві на Курській дузі, форсуванні річок Донець та Дніпро, визволенні Запоріжжя, Миколаєва, Херсона, Одеси, Ясçько-Кишинівській операції, боях на тер. Болгарії. Під час боїв був двічі поранений.

Із спогадів: «...Во время разгрома немцев в Ясско-Кишиневском котле мне с двумя разведчиками удалось «захватить» в плен до 150 солдат противника, разоружить их и привести в расположение нашей части в штаб полка. А было это так. Мы пошли в лес к брошенному немцами большому обозу и автомашинам, стоящим на просеке. Из лесу вышел один немецкий солдат и поднял руки, затем вышло еще несколько, а за ними потянулась целая группа. Выстроили мы их и привели в штаб полка...».

Нагороджений орденами Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ст., медалями.

У 1950 р. закінчив Харківський інститут іноземних мов, де залишився працювати спочатку викладачем, потім – зав. кафедри іноземних мов, деканом факультету іноземних мов. 1962–1963 рр.: ст. перекладач російського відділення Секретаріату ООН у м. Нью-Йорк, США. Після повернення з відрядження працював зав. кафедри іноземних мов Харківського медінституту. О. В. Овденко є автором 115 наукових робіт, кількох підручників, посібників та словників.

Помер у м. Харків.

ОРЛЕНКО Юрій Максимович, 1901, смт Старий Мерчик Валківського р-ну Харківської обл.

У 1927 р. закінчив Харківський медінститут, де працював до 1936 р.

Під час Великої Вітчизняної війни перебував у лавах ЧА на посаді старшого хірурга бази фронтових шпиталів.

Нагороджений орденами Червоної Зірки, Трудового Червоного Прапора, трьома медалями.

Із 1947 р. Ю. М. Орленко працював науковим співробітником, захистив кандидатську дисертацію, а з 1951 по 1960 рр. – директор Українського інституту переливання крові і невідкладної хірургії, м. Харків. Із 1960 р. – зав. кафедри загальної хірургії Харківського медінституту. У цьому ж році захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора медичних наук, а в 1962 р. йому присвоєно вчене звання професора. Із 1965 по 1970 рр. – зав. кафедри шпитальної хірургії Харківського медінституту.

Помер у 1971 р. Похований: м. Харків.

ПАЛЛАДІН Олександр Володимирович, 1885, м. Москва, РФ. Заслужений діяч науки УРСР, дійсний член АН СРСР та АМН СРСР, президент АН УРСР, лауреат премії ім. Леніна, Герой Соціалістичної Праці. Доктор біологічних наук, професор.

У 1909 р. закінчив природниче відділення фізико-математичного факультету Петербурзького університету. У 1916 р. Палладін – професор кафедри фізіології Новоолександрійського інституту сільського господарства та лісівництва. У 1917 р. захистив магістерську дисертацію і здобув ступінь магістра фізіології та порівняльної анатомії. До 1921 р. викладав основи біохімії у Харківському університеті. Із 1921 р. – зав. кафедри фізіологічної хімії Харківського медінституту. У 1924 р. побачив світ підручник Палладіна «Фізіологічна хімія», який став найкращим навчальним посібником з біохімії для медиків і біологів та відіграв велику роль у розповсюдженні наукових біохімічних знань. У жовт. 1925 р. за ініціативи професора був заснований і відкритий Український біохімічний інститут. Протягом 15 років (1916–1931 рр.). Палладін жив і працював у Харкові. Цей період його життя насичений багатогранною і плідною науковою, педагогічною діяльністю. Починаючи з 1926 р., брав активну участь в усіх міжнародних фізіологічних конгресах. У 1934 р. організував та очолив кафедру біохімії у Київському державному університеті.

У 1942–1945 рр. О. В. Палладін синтезував і впровадив у медичну практику вікасол (водорозчинний аналог вітаміну К), як препарат, який зупиняє кровотечу та прискорює загоювання ран. Вікасол зіграв дуже важливу роль у лікуванні поранених під час Великої Вітчизняної війни.

Нагороджений шістьма орденами Леніна.

За 60 років своєї плідної наукової діяльності О. В. Палладін опублікував 302 монографії, оглядових та науково-експериментальних статей, 34 підручники, 38 науково-популярних книг. Підготував 150 докторів і кандидатів наук. Почесний член багатьох зарубіжних академій наук.

Помер 6.12.1972 р. Похований на Байковому кладовищі у м. Київ.

ПАНКРАТЬЄВ Борис Євменович, 1898, с. Кременне (кол.) Куп'янського р-ну Харківської обл.

Після закінчення в 1922 р. ХМІ до 1930 р. займався практичною хірургічною роботою в лікарнях Ізюмського округу (міста Ізюм, Балаклія), а потім Московської обл. У 1934 р. був обраний на посаду зав. кафедри факультетської хірургії Самаркандського медінституту (Узбекистан), де працював до 1944 р.

У 1942–1943 рр. знаходився в рядах діючої ЧА на посаді консультанта-хірурга шпитальної бази Волхов. фр., де був нагороджений бойовим орденом Червоної Зірки і двома медалями. У 1943–1944 рр. працював гол. хірургом управління евакошпиталів, м. Самарканд.

У 1944 р. Б. Є. Панкратьєв був обраний на посаду професора – зав. кафедри хірургії Київського інституту удосконалення лікарів, одночасно виконував

обов'язки головного хірурга управління евакошпиталів Міністерства охорони здоров'я УРСР, а також головного хірурга України.

У 1953–1959 рр. Б. Є. Панкратьєв – зав. кафедри шпитальної хірургії ХМІ.

Протягом всього життя Панкратьєв займався і громадською роботою.

ПЕЙСАХОВИЧ Григорій Ісакович, 1909, м. Артемівськ Донецької обл. Доктор медичних наук, професор, зав. кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії (1959–1974 рр.) ХМІ.

У 1927 р. за пролетарським набором Григорій Ісакович вступив на робітфак Харківського медінституту, а після його закінчення в 1931 р. – до Харківського медінституту. З того часу до 1974 р. перебував у стінах Харківського медінституту, пройшовши шлях від студента до професора і зав. кафедри.

З перших і до останніх днів Великої Вітчизняної війни Григорій Ісакович був на різних фронтах начальником хірургічних відділів польових шпиталів, за що нагороджений орденом Червоної Зірки і медалями. Досвід військ. хірурга був узагальнений у статтях. Йому належить понад 70 наукових публікацій. Понад 11 років Г. І. Пейсахович керував студентським науковим товариством інституту.

Г. І. Пейсахович пішов з життя 1.12.1980 р., у м. Харків.

ПЕНЬКОВ Михайло Олександрович, 1923, м. Актюбінськ (нині м. Актобе), Казахстан. Доктор медичних наук, професор, зав. кафедри офтальмології ХМІ.

Після закінчення школи добровольцем пішов на фронт. Учасник Великої Вітчизняної війни: штурман авіації дальньої дії.

Нагороджений орденами Червоного Прапора, Червоної Зірки, Вітчизняної війни І ст., Вітчизняної війни ІІ ст., медалями «За взяття Будапешта», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1952 р. закінчив Киргизький державний медінститут. У 1955 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1965 р. – докторську. Працював в Івановському медінституті, гол. фахівцем Ставропольського крайздороввідділу, організував кафедру очних хвороб у Кемеровському медінституті. Із 1968 по 1988 рр. – зав. кафедри очних хвороб Харківського медінституту, у подальшому – професор цієї кафедри. Професор М. О. Пеньков є автором понад 300 наукових праць, 25 винаходів та 115 раціоналізаторських пропозицій.

Помер 13.09.2001 р. Похований: смт Покотилівка Харківського р-ну.

ПЕТРОВ Петро Тимофійович, 1896, м. Харків. Майор медслужби.

У 1915 р., після закінчення гімназії, вступив на історико-філологічний факультет Харківського університету, де провчився до 3-го курсу. У 1920 р. вступив на 1-й курс Харківської медичної академії, реорганізованої у 1921 р. в ХМІ, який закінчив у 1925 р. Із 1920 по 1927 рр. Петро Тимофійович працював на залізн. транспорті братом милосердя у інфекційному бараці, фельдшером, санлікарем. 1936–1940 рр.: асистент кафедри соціальної гігієни 1-го ХМІ.

1940–1946 рр.: служба у лавах ЧА.

У 1942–1944 рр. перебував на фронті. Під час військової служби був мол. лікарем полку, потім – ст. лікарем, командиром медсанбату, спеціалістом санепідлабораторії, ком. санепідзагону, нач. епідвідділу санепідзагону. Служив у Чугуєві, Маріуполі, Сталінграді (м. Волгоград), Харкові.

У 1943 р. нагороджений за бойові заслуги орденом Червоної Зірки, у 1944 – медаллю «За оборону Сталінграда», у 1945 р. – «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1945 р. захистив кандидатську дисертацію. У 1948 р., коли у ХМІ було створено самостійну кафедру історії медицини, став першим завідувачем цієї кафедри, багато сил доклав до її організації. У 1949 р. П. Т. Петрову присвоїли наукове звання доцента кафедри історії

медицини. У 1953 р. нагороджений орденом «Знак Пошани», у 1955 р. – знаком «Відміннику охорони здоров'я». Доцент П. Т. Петров – автор близько 100 наукових праць. Він був активним лектором товариства «Знання».

Помер 25.06.1966 р. Похований: клад. № 7, м. Харків.

ПЛАТОНОВ Костянтин Іванович, 1877. Заслужений діяч науки УРСР, доктор медичних наук, професор.

У 1898 р. закінчив 3-ю Харківську гімназію, у 1904 р. – медичний факультет Харківського університету. 1909–1913 рр.: перебував у науковому відрядженні у Петербурзькій військово-медичній академії, де працював над дисертацією, яку успішно захистив у лют. 1912 р. і був удостоєний ступеня доктора медицини. У 1922 р. Платонов очолив кафедру нервових та душевних хвороб ХМІ. Із 1917 по 1930 рр. працював за сумісництвом на залізничному транспорті консультантом диспансеру і поліклініки Південної і Донецької залізниць. Із 1920 р. Костянтин Іванович Платонов працював в Українському психоневрологічному інституті, де організував відділ психотерапії та неврозів, яким керував до верес. 1941 р. Під час окупації Харкова він залишився в місті через тяжку хворобу, давав консультації в залізничній лікарні. У 1942–1943 рр. жив у Миргороді. Там він допомагав мешканцям міста і полоненим воїнам уникнути відправки до Німеччини, ставлячи їм діагнози тяжких психічних захворювань. Після визволення Харкова повернувся до рідного міста.

По війні К. І. Платонов був консультантом психоневрологічного диспансеру Українського НДІ психоневрології, консультантом шпиталю для інвалідів Великої Вітчизняної війни й завідував клінікою неврозів у психоневрологічній лікарні Південної залізниці. У 1957 р. Костянтин Іванович удостоєний почесного звання «Заслужений діяч науки УРСР».

Помер 6.08.1969 р. Похований: клад. № 2, у м. Харків.

ПОЧЕПЦОВ Валентин Георгійович, 1919, м. Олександрія Кіровоградської обл. Інвалід Великої Вітчизняної війни. Доктор медичних наук, професор, заслужений працівник Вищої школи України.

У 1938 р. вступив на лікувальний факультет Харківського медінституту, у 1941 р. переведений на військово-медичний факультет, який закінчив у тому ж році в м. Саратов, РФ.

Із січ. 1942 по груд. 1943 рр. перебував на фронтах Великої Вітчизняної війни: ком. санвзв., ст. лікар стрілецько-танкового полку. Після поранення був комісований.

Медалі: «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1947 р. продовжив навчання на лікувальному факультеті Харківського медінституту, який закінчив у 1948 р. Два роки працював дільничним терапевтом. Із 1950 по 1952 рр. навчався в клінічній ординатурі на кафедрі факультетської терапії. У 1953 р. захистив кандидатську дисертацію. Із 1956 р. – доцент кафедри.

Із 1965 по 1982 рр. В. Г. Почепцов очолював кафедру факультетської терапії, із 1966 по 1971 рр. – декан лікувального факультету Харківського медінституту. Його перу належать понад 100 наукових праць. Велику увагу В. Г. Почепцов приділяв науковим дослідженням в галузі кардіології, гастроентерології, алергології, розробкам нових методів лікування окремих захворювань внутрішніх органів. Основні наукові дослідження вченого були присвячені вивченню функціонального взаємозв'язку між печінкою та серцем при розладі кровообігу. Професор В. Г. Почепцов виявив себе як високоерудований педагог, який приділяв особливу увагу роботі з удосконалення і оптимізації навчального процесу, підготовки кадрів, виховання студентів.

Наказом Міністерства охорони здоров'я СРСР професору В. Г. Почепцову була оголошена подяка за плідну наукову та педагогічну діяльність.

Помер у 1994 р. Похований: клад. № 13, м. Харків.

РОЗЕНГАУЗ Давид Юхимович, 1898, м. Слуцьк Мінської обл., Білорусь.

У 1923 р. закінчив ХМІ. 1933–1941 рр.: ст. науковий співробітник Українського НДІ оториноларингології. У 1934 р. Д. Ю. Розенгауз успішно захистив кандидатську дисертацію.

Учасник Великої Вітчизняної війни.

1958–1967 рр.: зав. кафедри отоларингології ХМІ, доцент.

Перу Давида Юхимовича належить понад 80 друкованих праць. Під його керівництвом виконано шість кандидатських дисертацій.

Помер у 1979 р.

РЮМШИНА Єлизавета Петрівна, 1899, м. Харків. Кандидат медичних наук, доцент, зав. кафедри травматології та ортопедії ХМІ.

Після навчання у гімназії, у 1915 р. вступила до Харківського жіночого медінституту і закінчила його в 1920 р. Працювала ординатором 886 військово-польового шпиталю, що розміщувався тоді в приміщенні по вул. Пушкінській (сьогодні його займає юридична академія). Службовий список Єлизавети Петрівни короткий: ХМІ та військ.-польові шпиталі. Із самого початку Великої Вітчизняної війни і до кінця Єлизавета Петрівна працювала провідним хірургом у військ. шпиталях Харкова, Барнаула, Кірова і знову Харкова – в Республіканському військ. шпиталі № 5981 (до 1946 р.), інколи цілодобово не виходячи з нього. Її участь у війні відзначена медалями «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» та «За доблесну працю». У черв. 1944 р. Є. П. Рюмшина була переведена на посаду асистента кафедри ортопедії ХМІ, з листоп. – зав. кафедри, яку очолювала до виходу на пенсію в 1962 р.

Померла 1.12.1981 р. в м. Харків.

СКИБА Сергій Іванович, 1924, с. Човно-Федорівка Зіньківського р-ну Полтавської обл. Кандидат медичних наук, доцент. Інвалід Великої Вітчизняної війни.

У 1941 р. закінчив Полтавське медучилище.

Верес. 1943 – берез. 1944 рр.: 2-й Укр. фр., 287 гв. сп 95 гв. сд 5 гв. А, санінструктор. Берез. 1944 – листоп. 1944 рр.: перебував на лікуванні в ЕГ № 5231, 2-й Укр. фр. Листоп. 1944 – трав. 1945 рр.: 1-й Укр. фр., 463 сп 118 сд 5 гв. А, санінструктор. Із спогадів: «Боевое крещение в качестве санинструктора принял под селом Гапино Кировоградской обл. Первая рота 287 гвардейского полка преследовала врагов. Немцы из второй линии траншей вели бешеный огонь. На нейтральной полосе, которая уже несколько раз переходила из рук в руки, остался тяжело раненный командир роты лейтенант Катков. К нему из медсанбата послали санитара. Но шло время, а санитар с лейтенантом не возвращался. Фашистские автоматчики непрерывным огнем поливали то место, где лежал раненый. Надо было спасать его. И тогда я перевалился через бруствер окопа и пополз. Полз не поднимая головы, используя каждую складку местности. Вот наконец и лейтенант. Живой! А около выступа воронки — убитый санитар, весельчак Петр Ивушкин, для которого этот бой тоже был первым.

Наскоро перевязал раненого, дал напиться. Надо было быстрее отправляться в обратный путь: лейтенант чувствовал себя плохо, он был ранен в бедро и потерял много крови. Я завернул его в плащ-палатку, взвалил на себя и выполз из воронки. Останавливаться приходилось часто: лейтенант был очень тяжелый. Я выбивался из сил, боялся, что не дотащу до своих. Тогда кое-как привязал к плащ-палатке две веревки, которые нашел в кармане, таким образом перемещаться стало легче. Взрывы ухали один за другим, а в голове была одна мысль: «Только бы побыстрее доползти до своих. Уже близко, еще чуть-чуть!»

Таким был мой первый бой, за который я получил и первую награду: медаль «За отвагу».

В бой в районе Ананьево Одесской области рано утром вслед за огневым

артиллерийским шквалом пошли в атаку наши гвардейцы. На поле, как раны, зияли воронки от разрывов снарядов, отовсюду слышались пулеметные очереди. Было много раненых. Из того боя я вынес 30 раненых, а когда выносил 31-го, был сам тяжело ранен в голову».

Ордени: Вітчизняної війни I ст., Червоної Зірки (два), медалі: «За відвагу», «За визволення Праги».

По війні до 1948 р. продовжував службу у Прикарпатському ВО на посаді санінструктора. Закінчив санітарно-гігієнічний факультет Харківського медінституту, аспірантуру. Працював у Харківському медінституті доцентом кафедри епідеміології.

Помер 24.06.2009 р. Похований: клад. № 2, м. Харків.

ТАТАРЕНКО Віктор Олександрович, 1926, м. Слов'янськ Донецької обл. Доктор медичних наук, професор, зав. кафедри судової медицини та основ права.

З медаллю закінчив середню школу.

У 1944 р. призваний до лав ЧА. Учасник Великої Вітчизняної війни. До 1950 р. перебував на військовій службі.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни II ст., «За мужність», медалями «За відвагу», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1957 р. закінчив з відзнакою Харківський медінститут, у 1960 р. – аспірантуру при кафедрі судової медицини. Із верес. 1961 р. – на посаді асистента кафедри судової медицини ХМІ.

У 1962 р. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Исследование костей человека спектрографическим методом с целью их идентификации», а в 1970 р. – докторську дисертацію на тему: «Судебно-медицинское исследование волос человека при определении их принадлежности». З вересня 1971 р. працював на посаді професора кафедри, а з серпня 1988 р. – зав. кафедри судової медицини та основ права.

Основним напрямком наукової роботи В. О. Татаренка була розробка методів досліджень речових доказів, спрямованих на ідентифікацію людини. Останні 10 років наукової роботи присвятив новому, перспективному напрямку — математичному обґрунтуванню ступеня вірогідності висновків експерта при судово-медичній діагностиці причин смерті у випадках повішення, гострого отруєння алкоголем, смерті внаслідок переохолодження організму. В. О. Татаренко опублікував понад 140 наукових праць, 20 навчально-методичних вказівок, 4 навчальних посібники, 3 інформаційних листи, має 4 патенти та авторських свідоцтва на винаходи.

В. О. Татаренко постійно брав участь в експертній роботі, комісійних експертизах, складних медико-криміналістичних експертизах, він є засновником спектральної лабораторії, якою керував на громадських засадах, надавав консультативну допомогу працівникам правоохоронних органів та судово-медичним експертам.

Нагороджений медаллю «Ветеран труда», 12 пам'ятними медалями, нагрудними знаками: «Відміннику охорони здоров'я», «За активну роботу» (товариство «Знання»), «Винахідник СРСР», а також — Почесною Грамотою МОЗ України (2001 р.).

ТЕЦ Григорій Ізраїльович, 1898, м. Гомель, Білорусь. Доктор медичних наук, професор, зав. кафедри дитячих хвороб ХМІ.

У 1916 р. закінчив гімназію, у 1922 р. – медичний факультет Харківського університету. Під керівництвом професора С. Я. Аркавіна працював асистентом, потім доцентом кафедри дитячих хвороб Харківського медінституту. У 1929 р. відряджений для підвищення кваліфікації до Німеччини і Франції. Після повернення працював доцентом у професора М. М. Фрішмана. Із 1932 по 1934 рр. очолював кафедру педіатрії Харківського педологічного інституту. У 1939 р., після успішного захисту докторської дисертації (у м. Ленінград) обраний зав. кафедри

педіатрії і деканом факультету 2-го Харківського медінституту.

У 1941 р. мобілізований до лав ЧА нач. медико-санітарної частини Талліннського піхотного командного училища.

У верес. 1943 р., після визволення Харкова, повернувся до рідного міста. Працював на посаді заст. директора з наукової роботи Харківського НДІ охорони материнства і дитинства.

У 1944 р., із поверненням з евакуації Харківського медінституту, очолював кафедру дитячих хвороб лікувального факультету. Г. І. Тец відновив роботу кафедри дитячих хвороб, підготував програму з педіатрії для лікувального і санітарно-гігієнічного факультетів, за якою навчали студентів колишнього СРСР. Головними напрямками його наукової діяльності були проблеми дизентерії і ревматизму у дітей. Йому належить понад 100 публікацій.

Помер 22.10.1967 р. Похований: клад. № 13, м. Харків.

ТИХОНОВА Тетяна Іванівна, 1911, с. Кабаличі (кол.) Бежецького р-ну Тверської обл., РФ. Доктор медичних наук, професор.

У 1930 р. закінчила Московський медичний профілактичний технікум, у 1935 р. – Харківський медінститут, у 1937 р. – аспірантуру кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії Харківського медінституту. Успішно захистила кандидатську дисертацію і стала асистентом кафедри. Прагнучи до клінічної роботи, Т. І. Тихонова поєднувала роботу асистента з хірургічною діяльністю у Харківській дитячій хірургічній клініці № 5 та науковою роботою в Інституті охорони материнства і дитинства.

У верес. 1941 р. була мобілізована до лав ЧА.

Жовт. 1941–1943 рр.: гол. хірург евакошпиталів, що розташовувалися у фронтовому районі. 1943–1945 рр.: гол. хірург Чорногорської лікарні, Красноярський край. Тяжкі операції, нічні чергування, прийоми хворих у місцевій лікарні – так удосконалювалася професійна майстерність Т. І. Тихонової , а вона завойовувала любов і пошану поранених та мешканців сибірського містечка.

У 1945 р. повернулася до Харкова. Працювала асистентом, згодом – доцентом кафедри загальної хірургії лікувального факультету. У 1956 р., після захисту докторської дисертації, обіймала посаду другого професора кафедри шпитальної хірургії. 1958–1975 рр.: зав. кафедри загальної хірургії, зав. кафедри шпитальної хірургії лікувального факультету. 1960–1962 рр.: проректор ХМІ.

Померла у 1988 р. Похована: клад. № 13, м. Харків.

ТРУБНИКОВ Віктор Пилипович, 1924, с. Коростильово (кол.) Мучкапського р-ну Тамбовської обл., РФ. Доктор медичних наук, професор, зав. кафедри травматології, ортопедії та військ.-польової хірургії Харківського державного медуніверситету, заслужений діяч науки УРСР.

До Великої Вітчизняної війни навчався у Дніпропетровській СШ. У 1943 р. призваний до лав ЧА. Кілька місяців у навчальній мінометній роті – і командир міномет. обслуги сержант В. Трубников пройшов шляхами України, закінчивши свій бойовий шлях у 1944 р. на озері Балатон, Угорщина, тяжким пораненням (а всього мав чотири). Отримав 16 бойових нагород, серед яких – ордени Слави III ст., Вітчизняної війни I ст., медаль «За відвагу». Його пробитий кулею комсомольський квиток знаходиться в музеї Харківського медуніверситету. Після війни в м. Дніпропетровськ В. Трубников закінчив 10-й клас на підготовчих курсах транспортного інституту, але вчитися пішов до Дніпропетровського медінституту. 11 років пропрацював в Українському НДІ ортопедії і травматології ім. професора М. І. Ситенка, де пройшов шлях від лікаря-ординатора до керівника клініки дитячої ортопедії. У 1956 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1961 р. – докторську. У 1962 р. за конкурсом був

обраний зав. кафедри ортопедії і травматології Харківського медінституту. За його підручниками навчалися в усіх вищих мед. навчальних закладах Радянського Союзу. В. П. Трубников – автор 24 монографій, понад 300 публікацій, книжки спогадів «Три роки в Кувейті».

Передавши в 1989 р. завідування кафедрою своєму учневі, професору Д. Д. Бітчуку, Віктор Пилипович продовжував плідно працювати на кафедрі, де й застала його смерть за написанням нового підручника з травматології та ортопедії.

Помер 9.09.1995 р. Похований: клад. № 2, м. Харків.

УСАЧОВА Валентина Михайлівна, 1914, с. Мануйлівка Дніпропетровської обл. Кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри оториноларингології (1968–1971 рр.).

У 1930 р. закінчила технікум. Із 1932 по 1937 рр. навчалася в Дніпропетровському медінституті на лікувальному факультеті. До 1941 р. працювала на ЛОР кафедрі цього ж інституту.

З 1941 по 1944 рр. працювала у військових шпиталях Омська, Горького (нині м. Нижній Новгород).

Нагороджена медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.»

Із 1949 р. працювала у Харківському медінституті спочатку на посаді старшого лаборанта ЛОР кафедри, потім – асистента. У 1954 р. захистила кандидатську дисертацію «Лечение отогенных внутричерепных осложнений», тема якої на той час була дуже актуальною. Із 1963 – доцент кафедри, а з 1968 р. – завідувач кафедри. Має близько 30 наукових праць.

В. М. Усачова була куратором оториноларингологічної служби Красноградського району, за що неодноразово відзначалася подяками керівництва району. Виконуючи громадські обов`язки, співпрацювала з організацією Червоного Хреста, була консультантом на заводі п/с № 71. Обиралася профоргом кафедри, секретарем Правління товариства оториноларингологів області.

Серед її учнів – відомі вчені, педагоги, лікарі. Учнем В. М. Усачової був заслужений діяч науки і техніки України, дійсний член Української академії національного прогресу, академік Міжнародної академії оториноларингології – хірургії голови та шиї, доктор медичних наук, професор В. Х. Філатов. Під керівництвом Валентини Михайлівни готувалися кадри для районних лікарень Харківської області, підвищували свою кваліфікацію і отоларингологи інших міст колишнього Радянського Союзу, країн Азії.

ФРІДМАН Григорій Олександрович, 1896, м. Козлов (нині м. Мічурінськ) Тамбовської обл., РФ.

У 1913 р. закінчив Козловське комерційне училище. У 1919 р. добровільно став до лав ЧА і був призначений в медвідділ сан. управління Півд., а потім Півд.-Західн. фр., пізніше – Харківського ВО. У 1926 р. закінчив Харківський медінститут, після чого був демобілізований і зарахований позаштатним ординатором 2-ї Радянської лікарні, а з 1929 р. – штатним. Працював асистентом, пізніше – доцентом кафедри інфекційних хвороб та спеціальної епідеміології Харківського медінституту.

Учасник бойових дій Великої Вітчизняної війни: Карел., Білорус. фр., нач. інфекційного відділення військ. шпиталю. По війні перебував у складі Групи радянських окупаційних військ у Німеччині, де в інфекційному шпиталі лікував як наших воїнів, так і визволених з таборів полонених та цивільне населення.

У 1948 р. демобілізований через хворобу. Із 1948 р. – доцент, а з 1958 р. – зав. кафедри інфекційних хвороб Харківського медінституту.

Помер 16.09.1968 р.

ЧЕРКЕС Олександр Ілліч, 1894, м. Харків. Дійсний член АМН СРСР, доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки УРСР, зав. кафедри фармакології ХМІ.

Після закінчення з золотою медаллю 4-ї Харківської гімназії вступив до Харківського університету на медичний факультет, який закінчив у березні 1917. Із 1917 по 1921 рр.: служба у лавах ЧА, військовий лікар. Із 1921 О. І. Черкеса затверджено асистентом кафедри фармакології. І з 1927 р. він – приват-доцент, з 1929 р. – професор кафедри, а з 1930 по 1944 р. – зав. кафедри фармакології Харківського медінституту. У 1925 і в 1927 рр. був відряджений Народним комісаріатом охорони здоров`я (НКОЗ) УРСР до Німеччини для удосконалення наукового та педагогічного досвіду. Одночасно у 1924–1936 рр. працював ст. науковим співробітником Українського інституту гігієни праці і профзахворювань, де завідував відділом токсикології. У ці роки також очолював кафедру фармакології Харківського фармінституту (1925–1935 рр.). Із 1932 р. працював в Українському науково-дослідному санітарно-хімічному інституті, а з 1933 р. – завідував відділом фармакології Українського інституту експериментальної медицини.

Наукова робота О. І. Черкеса присвячена, головним чином, біохімічній фармакології серцево-судинних засобів та біохімічній токсикології. Він одним з перших залучив фармакологію до вирішення ряду питань санітарно-хімічного захисту. У 1925 р. ним була написана книга «Основы токсикологии боевых отравляющих веществ», яка протягом кількох років була єдиним навчальним посібником з питань патології та терапії уражень отруйними сполуками. Будучи фахівцем в галузі теоретичної медицини, О. І. Черкес тісно пов'язував свою наукову діяльність з практикою охорони здоров'я. У 1925 р. він організував першу в Україні лабораторію з промислової токсикології і керував нею до 1937 р. О. І. Черкес – фундатор нових наукових напрямів у фармакології і токсикології: біохімічної фармакології, патологічної фармакології, біохімічної токсикології. Під час завідування проф. О. І. Черкеса кафедра фармакології ХМІ стає однією з провідних фармакологічних кафедр в Україні і в Радянському Союзі, центром наукової фармакологічної думки в Україні.

О. І. Черкесом опубліковано понад 150 наукових праць, в тому числі навчальні посібники й монографії. Ним запропоновано теорію трофічної дії серцевих глікозидів, що ґрунтувалася на вивченні їх впливу на метаболізм міокарда в нормі й при експериментальній патології. Він приділяв велику увагу дослідженню питань фармакологічної регуляції судинного тонусу з використанням різноманітних за механізмом дії фармакологічних аналізаторів. Протягом багатьох років О. І. Черкес керував і брав участь у дослідженнях з експериментальної терапії отруєнь солями важких металів, окисом вуглецю та амінопохідними. На цій підставі створив класифікацію токсичних гіпоксій (1935 р.). Під керівництвом О. І. Черкеса його співробітниками запропоновано ряд нових лікарських засобів – бензогексоній, пірілен, цетаміфен, а також антидот для багатьох тіолових отрут – унітіол.

Значне місце в його роботах завжди посідала оборонна тематика, у зв'язку з чим він став відомим спеціалістом з токсикології бойових отруйних сполук. Тому у 1942 р. під час Великої Вітчизняної війни він був відряджений до Всесоюзного інституту патології і терапії інтоксикацій як керівник відділу і одночасно головний токсиколог Управління МСС МППО НКОЗ СРСР. Всі розроблені ним проблеми складають підґрунтя для подальших наукових розробок і відображені в його головних працях: «О реакции организма на лекарства и яды» (Харків, 1938 р.), «Экспериментальные исследования по фармакологии сердца» (Харків, 1941 р.), «Основы токсикологии боевых отравляющих веществ» (Москва, 1943 р.), «Фармакотерапия» (Київ, 1955 р.), «Пособие по фармакотерапии» (Київ, 1972 р.), «Сердечные гликозиды. Руководство по фармакологии» (Ленінград, 1961 р.), «Руководство по токсикологии отравляющих веществ» (Київ, 1964 р.).

Нагороджений двома орденами Трудового Червоного Прапора, «Знак Пошани», медалями, знаком «Відміннику охорони здоров'я».

З 1944 р. О. І. Черкес – зав. кафедри фармакології Київського медичного інституту.

О. І. Черкес був членом вченої медичної ради при НКОЗ УРСР, членом бюро НКОЗ УРСР, головою рецензійного бюро (з оборонної науково-дослідної роботи) при НКОЗ УРСР, редактором журналів «Врачебное дело», «Экспериментальная медицина». З 1935 р. – заступник голови Харківського відділення фізіологічного товариства України, із 1937 р. – член правління Всесоюзного товариства фізіологів, біохіміків і фармакологів, член президії Українського товариства фізіологів, біохіміків і фармакологів. У післявоєнні роки О. І. Черкес був заступником голови Всесоюзного і головою Українського наукових товариств фармакологів, редактором розділу «Фармакология» 2-го видання «Большой медицинской энциклопедии», членом редколегії журналу «Фармакология и токсикология».

Помер 25.09.1974 р. у м. Київ.

ЧЕРНЕНКО Володимир Дмитрович, 1925, с. Яблунівка Прилуцького р-ну Чернігівської обл. Доктор медичних наук, професор, зав. кафедри епідеміології. Інвалід Великої Вітчизняної війни.

У 1943 р. призваний до лав ЧА.

Верес. 1943 – січ. 1944 рр.: учасник танкового десанту, автоматник. Під час боїв отримав поранення. Перебуваючи у шпиталі для легкопоранених, закінчив курси санінструкторів. Направлений до 3 стр. роти 1 б-ну 358 сп 136 сд, ст. сержант, санінструктор. У Різдвяну ніч 1944-го, під час запеклого бою поблизу с. Розаліївка Білоцерківського р-ну Київської обл., отримав тяжке поранення. Із спогадів: «...Ночная темень разрывается вспышками снарядных разрывов, свистят пули. Продвигаясь вперед, стараюсь не пропустить раненого. На возвышении железнодорожной насыпи нахожу автоматчика, раненного в голову и руку. Перевязываю голову и немного приподнимаюсь, чтобы достать нож и разрезать рукав, но не успеваю этого сделать: раздается оглушительный взрыв, яркая вспышка, толчок – и меня отбрасывает в сторону. Когда пришел в себя, то почувствовал, что правая рука не двигается...».

Медаль «За відвагу».

У черв. 1944 р. демобілізований через інвалідність. Спотворена рука стала приводом, через який Володимиру Дмитровичу відмовили у вступі до Київського театрального інституту ім. Карпенка-Карого. У 1953 р. закінчив Харківський медінститут, потім аспірантуру, а згодом і докторантуру. Із 1969 по 1991 рр. – зав. кафедри епідеміології, із 1965 по 1975 рр. – декан санітарно-гігієнічного факультету, із 1975 по 1986 рр. – ректор Харківського медінституту. Обирався депутатом районної та міської рад. Був експертом Всесвітньої організації охорони здоров'я з проблем боротьби з інфекційними хворобами, автор 135 наукових публікацій.

Помер 12.02.2010 р. Похований: клад. № 2, м. Харків.

ЧОРНА Тамара Трохимівна, 1920, с. Жолоби Томашпільського р-ну Вінницької обл. Капітан медслужби, доктор медичних наук, професор.

У 1942 р. закінчила лікувальний факультет Київського медінституту у м. Челябінськ.

У серп. 1942 р. мобілізована до лав. ЧА. У жовт. 1942 р. закінчила курси удосконалення медскладу.

Листоп. 1942 – трав. 1945 рр.: Сталінград. фр., 2 окр. рота водолазів, нач. санслужби роти; 2-й Прибалт. фр., 16 окр. гв. б-н мінерів, лазаретний лікар, нач. санслужби; Ленінград., 3-й Прибалт. фр., 24 інж.-сапбр, ком. медвідділення.

Ордени: Вітчизняної війни II ст., «За мужність», медалі: «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.». Трудові нагороди: медаль «Ветеран праці»,

почесне звання «Заслужений професор», знак «Відміннику охорони здоров'я».

Із спогадів: «Война началась, когда я училась на 3-м курсе Киевского медицинского института.

...Из Киева студенты-медики пешком пришли в Харьков. Город готовился к обороне: на ул. Сумской население строило баррикады, в парках ставили противотанковые заграждения.

Харьков бомбили днем и ночью. Мы учились и дежурили в госпиталях. Однажды на практике по хирургии в одном из госпиталей я встретила раненого брата. Радости не было предела, но радость была смешана с грустью и тревогой. Он передал мне свой дневник, в котором писал: «Никогда не думал, что наша армия встретит войну в обмотках и ботинках, при одном ружье на трех солдат».

Працювала епідеміологом, гол. лікарем районної санепідемстанції. Асистент кафедри інфекційних хвороб Київського медінституту, зав. кафедри інфекційних хвороб Харківського медінституту, професор.

ШАМОВ Володимир Миколайович, 1882, м. Мензелінськ, Татарстан, РФ.

У 1901 р. вступив до Військ.-медичної академії. У студентські роки брав участь у революційному русі, за що в 1902 р. відбував покарання у карцері, у 1905 р. був заарештований і висланий з Петербурга. Лише у 1908 р. йому вдалося закінчити з відзнакою академію. У 1913 р. захистив докторську дисертацію, у 1916 р. став приват-доцентом. У роки Громадянської війни завідував хірургічними відділеннями для поранених, організованими Військ.-медичною академією. Тоді постала проблема переливання крові. Через неможливість отримання з-за кордону стандартних сироваток для визначення груп крові йому довелося створювати такі сироватки самостійно. У 1923 р. очолив кафедру факультетської хірургії № 2 Харківського медінституту, а у 1925 р., після смерті М. П. Трінклера, – і кафедру № 1. Під його керівництвом обидві ці кафедри злилися в одну. У Харкові професор В. М. Шамов організував перше в Україні нейрохірургічне відділення. У 1928 р. він розробив оригінальний метод переливання трупної крові і на собаках експериментально довів можливість та безпечність такого переливання. За розробку і впровадження в практику цього метода М. В. Шамов і московський хірург С. С. Юдін, який вперше провів таке переливання на людині, у 1962 р. посмертно були удостоєні Ленінської премії. У 1930 р. Шамов заснував у Харкові інститут гематології та переливання крові, який з часом був реорганізований в інститут переливання крові та невідкладної хірургії. У 1939 р. він повернувся до Ленінграда, де очолив кафедру факультетської хірургії Військ.-медичної академії.

У роки ВВВ був спочатку інспектором-нейрохірургом Головного військ.-сан. управління, з 1943 по 1945 рр. – заст. гол. хірурга ЧА, під час війни з Японією – гол. хірургом при штабі Головнокомандувача військами 1-го і 2-го Далекосхідних фронтів.

У 1947 р. став директором Ленінградського НДІ нейрохірургії ім. А. Л. Полєнова, який очолював до 1959 р. Учений секретар редколегії видання «Опыт советской медицины в Великой Отечественной войне».

Помер 30.03.1962 р. у м. Ленінград.

ШАНТИР Віктор Іларіонович, 1921. Доктор медичних наук, професор, зав. кафедри.

Закінчивши Казахський медінститут, у 1943 р. був направлений до лав ЧА.

Після демобілізації у 1946 р. працював лікарем-онкологом Вовчанської районної лікарні Харківської обл. Із 1947 – ординатор, асистент кафедри онкології Українського інституту удосконалення лікарів, з 1958 по 1981 рр. – директор Харківського НДІ медрадіології МОЗ України, одночасно з 1979 по 1980 рр. – зав. кафедри рентгенології та радіології Харківського медінституту,

а з 1981 р. і до останніх днів був науковим консультантом клініки інституту.

Помер у 1987 р.

ШАПОВАЛ Володимир Іванович, 1924, с. Триліси Олександрівського р-ну Кіровоградської обл. Професор, доктор медичних наук, заслужений діяч науки України, лікар вищої категорії.

Напередодні війни закінчив Смілянську фельдшерсько-акушерську школу Черкаської обл. Під час окупації працював фельдшером у с. Розумівка, а потім став бійцем партизанського загону ім. К. Ворошилова. Одночасно з розвідкою і бойовими діями займався медициною. Під час Корсунь-Шевченківської операції отримав поранення. Після визволення села продовжував службу в сан. роті.

Ордени: Вітчизняної війни І ст., Вітчизняної війни ІІ ст., медаль «Партизанові Вітчизняної війни».

Демобілізувавшись, працював зав. амбулаторії. Після закінчення з відзнакою Чернівецького медінституту в 1949 Володимир Іванович відмовився від можливості вступу до клінічної ординатури і вирішив спробувати свої сили на самостійній роботі. Працюючи одночасно на посадах зав. Знам'янського міськвідділу охорони здоров'я, хірурга міської лікарні, патологоанатома та судмедексперта, молодий лікар за короткий час набув навичок хірурга, науковця, організатора охорони здоров'я, що стало йому у нагоді в подальшому.

Головні досягнення Володимира Івановича – створення Харківського нефроурологічного центру, відновлення кафедри урології Харківського медінституту, відкриття першого на Лівобережній Україні відділення дитячої урології та першого в СРСР відділення андрології. Він – автор понад 170 наукових праць та 19 винаходів, удостоєний почесного звання «Заслужений винахідник СРСР» та «Харків'янин сторіччя».

Помер 24.09.2001 р. Похований: клад. № 2, м. Харків.

ШАРЛАЙ Роман Іванович, 1898, с. Потеряйки Решетилівського р-ну Полтавської обл. Доктор медичних наук, професор, зав. кафедри, головний терапевт Харківської обл.

Після завершення навчання в народному училищі закінчив чотирикласне міське училище, фельдшерську школу, а у 1927 р. – Харківський медінститут. 1927–1929 рр.: ординатор кафедри рентгенології. У 1929 р. у нього виявили «рентгенівський рак» пальця, для лікування якого він був направлений до Парижа, де одночасно прослухав курс онкології. З 1930 по 1940 рр. працював ординатором, асистентом пропедевтичної терапевтичної клініки Харківського медінституту. З 1940 по 1942 рр. – викладач курсів удосконалення медскладу і голова ВКК Харківського ВО. 1942–1945 рр.: голова терапевтичної служби 28 А.

Ордени: Вітчизняної війни І ст., Вітчизняної війни ІІ ст., Червоної Зірки, медалі.

З 1945 по 1949 рр. – директор Харківського медінституту і за сумісництвом доцент, а потім зав. кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб. З 1953 по 1960 рр. – зав. кафедри шпитальної хірургії Харківського медінституту. Його перу належать 60 наукових публікацій, з них дві монографії.

30.01.1960 р. загинув у автомобільній катастрофі. Похований: клад. № 2, м. Харків.

ШТЕЛЬМАХ Микола Іванович, 1920, с. Лигівка Сахновщинського р-ну Харківської обл. Доктор медичних наук, професор, зав. кафедри.

У 1938 р. закінчив середню школу і вступив до Московського авіаінституту. У трав. 1942 р. за станом здоров'я був відрахований з інституту і звільнений від військової служби. Але у жовт. 1943 р. добровільно став до лав ЧА. Рядовий, автоматник, сапер, мінер. З боями пройшов шлях від Харкова до Праги.

У 1946 р. демобілізований. У 1953 р. закінчив Львівський медінститут. У 1956 р. завідував терапевтичним відділенням

Бережанської міжрайонної лікарні Тернопільської обл. З верес. 1956 – асистент, з 1959 – в.о. доцента кафедри пропедевтичної, факультетської і шпитальної терапії санітарно-гігієнічного факультету Харківського медінституту. З 1964 по 1991 рр. професор М. І. Штельмах очолював кафедру пропедевтики внутрішніх хвороб № 1 лікувального факультету Харківського медінституту. Він – автор понад 200 друкованих праць, двох винаходів, десяти рацпропозицій.

Помер 1.12.1994 р. Похований: клад. № 5, м. Харків.

ШУЛЬГА Юрій Дмитрович, 1920, м. Полтава. Заслужений діяч науки і техніки України, професор, доктор медичних наук, зав. кафедри.

У верес. 1941 р. закінчив Харківський медінститут. Під час Великої Вітчизняної війни був командиром шпитального взв. у складі повітряної див.

Нагороджений орденом Червоної Зірки.

У 1950 р. Ю. Д. Шульга повертається до Харківського медінституту, стає асистентом шпитальної терапії, захищає спочатку кандидатську, пізніше – докторську дисертації. З 1960 по 1981 рр. – зав. кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб педіатричного і санітарно-гігієнічного факультетів Харківського медінституту, з 1981 р. – інститут удосконалення лікарів. Його перу належать 130 наукових праць, серед яких п'ять монографій.

Помер 4.07.2002 р. Похований: клад. № 2, м. Харків.

ДОДАТКОВИЙ ПОІМЕННИЙ СПИСОК
полеглих захисників Батьківщини, уточнений та доповнений

АЛЕКСЄЄВ Кирило Максимович, 1910, с. Озерне Великобурлуцького р-ну Харківської обл.

Призваний до лав ЧА Великобурлуцьким РВК Харківської обл.

У трав. 2000 останки воїна знайдені Тульським пошуковим загоном «Искатель». Похований: с. Парники Ленінського р-ну Тульської обл., РФ.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 5, с. 202: «Алексеєв Кирило Максимович, 1910, с. Озерне, росіянин. Рядовий, 342 загородж. б-н. Пропав безвісти у груд. 1943».

БАРАННИК Сергій Якович, 1908, Петрівський р-н (кол.) Харківської обл.

Учасник ВВВ. У 1942 потрапив у полон. 25.03.1945 був визволений військами ЧА.

Загинув 29.04.1945. Похований на тер. Німеччини.

БЕЗМОЗГЛОВ Павло Степанович, 1919, с. Орчик Зачепилівського р-ну Харківської обл. Єфрейтор.

Учасник ВВВ: 406 сп 124 сд 21 А, навідник мінометної батареї. Пропав безвісти у 1942. Восени 2002 у м. Волгоград, роз'їзд 564, пошуковою групою «Модератори» знайдено іменний медальйон та медаль «За відвагу» (1942), які належали П. С. Безмозглову.

Похований 4.08.2003. Россошинське клад., мог. № 25, м. Волгоград, РФ.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 6, с. 584: «Безмозгов Павло Степанович, 1919, с. Орчик. Рядовий. Пропав безвісти у жовт. 1941».

БІРИЛЛО Федір Омелянович, 25.12.1914, с. Завидовка Добруського р-ну Гомельської обл., Білорусь.

У 1936 призваний до лав ЧА Добруським РВК Гомельської обл.

Лейтенант, льотчик 52 ближньобомбард. ап.

Загинув 7.10.1941. Похований поблизу с. Кут Нововодолазького р-ну Харківської обл.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 20, с. 161: «Бірилло Федір Омелянович, 1914, с. Завидовка Добруського р-ну Гомельської обл., Білорусь. Лейтенант, льотчик, 52 бомбард. ап. Загинув 5.10.1941. Похований: с. Одринка Нововодолазького р-ну Харківської обл.».

БОРОВИК Василь Олександрович, 1920, с. Мосьпанове Чугуївського р-ну Харківської обл. Ст. лейтенант, пом. начальника штабу 19 тбр. Загинув у груд. 1941. Похований: брат. мог., с. Литкіно Солнєчногорського р-ну Московської обл., РФ.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 13, с. 63–64: «Боровик Василь Олександрович, 1920, с. Мосьпанове Чугуївського р-ну. Лейтенант, ком. взв., 62 тп 31 сд. Пропав безвісти у лип. 1943».

ВАЛУХОВ Дмитро Олексійович, 1907, с. Соколка Сердобського р-ну Пензенської обл., РФ.

29.01.1941 призваний до лав ЧА Сердобським РВК Пензенської обл.

Учасник ВВВ: 3 бат. 1 д-ну 132 артп 41 сд (II формування).

Пропав безвісти у черв. 1942, за ін. відом. – загинув 25.04.1942 під час боїв за м. Мерефа і с. Михайлівка Харківського р-ну Харківської обл.

ВЛАСОВ Єгор. Рядовий. Загинув 23.08.1943. Похований: с. Черкаська Лозова Дергачівського р-ну Харківської обл., вул. Лісна, буд. № 3.

ВОЛИК Зіновій Микитович, 1906, смт Печеніги Харківської обл.

Рядовий, 343 штрафна рота. Помер від ран 29.12.1944 у 3 медсанбаті 10 гв. пов.-десант. див.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 11, с. 274: «Волик Зіновій Микитович, 1906, смт Печеніги. Рядовий, стрілець, 315 сп 19 сд. Пропав безвісти 20.08.1943 на тер. с. Костянтівка Зміївського р-ну Харківської обл.».

ВОЛИК Микита Андрійович, 1912, м. Барвінкове Харківської обл.

Призваний до лав ЧА Барвінківським РВК Харківської обл. Рядовий, 109 полк 74 див.

Пропав безвісти у верес. 1941. За даними ЦАМО під час боїв отримав тяжке поранення, перебував на лікуванні в ЕГ № 78.

«Волик Микита, 1912, с. Червона Зоря Барвінківського р-ну Харківської обл. Селянин. Рядовий. Полонений. Шталаг XVIII D».

(ДАХО, ф. Р-6445, оп. 1, спр. 5, арк. 6-7).

ВОЛКОВ Володимир Петрович, 1919, м. Кашира Московської обл., РФ.

Капітан, заст. ком. 317 окр. тб 113 тбр. Загинув 4.03.1943. Похований: брат. мог., с. Шляхове Кегичівського р-ну Харківської обл.

(Довідка ЦАМО РФ від 22.07.2014 за № 11/74723).

ВОРОНКОВ Іван Васильович, 1906, м. Новошахтинськ Ростовської обл., РФ.

Призваний до лав ЧА Новошахтинським (кол.) РВК Ростовської обл.

Рядовий, стрілець 678 сп 411 сд 6 А Півд.-Захід. фр.

Помер від ран 11.02.1942. Похований: брат. мог., с. Крутоярка Первомайського р-ну Харківської обл.

(Довідка ЦАМО РФ від 7.04.2010 за № 9/94644).

ГАРМАШ Василь Данилович, 1921 (1922), с. Липці Харківського р-ну Харківської обл. Мол. лейтенант.

У 1939 закінчив 10 класів.

У 1940 призваний до лав ЧА Харківським МВК. У квіт. 1944 закінчив Балашовську, Саратовська обл., авіашколу льотчиків.

Учасник ВВВ: 943 штурм. ап 277 штурм. ад 13 ПА, льотчик літака Іл-2. Загинув.

У 2003 останки загиблого екіпажу знайдені пошуковим загоном «Поиск» в р-ні х. Юстилла на захід від Сайменського каналу, Виборзький р-н Ленінградської обл. Пошуковцями виявлені уламки літака, серед яких – уламок редуктора з номером двигуна АМ-38 № 450958. Також на місці падіння літака знайдені гільзи від авіаційної гармати ВЯ-23 і авіаційного кулемета ШКАС. На гільзах рік випуску – 1944. За даними ЦАМО РФ: «26.06.1944 г. Ил-2 № 304415, мотор АМ-38ф № 450958 – не вернулся с боевого задания. Экипаж 943 ШАП – мл. лейтенант Гармаш, воздушный стрелок, ст. сержант Алмакаев. Сбиты зенитной артиллерией в р-не Юливеси. Экипаж погиб, самолет сгорел...».

8.09.2007 останки екіпажу урочисто поховані на військовому меморіалі, за 4 км від Ленінградського шосе Виборзького р-ну Ленінградської обл., РФ.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 12, с. 149: «Гармаш Василь Данилович, 1921, с. Липці Харківського р-ну. Призваний Харківським МВК. Мол. лейтенант, льотчик, 943 штурм. ап. Загинув 20.06.1944».

ГОЛУБЄВ Іван Андрійович, 1910, с. Попадинки Середського (нині Фурмановського) р-ну Івановської обл., РФ.

25.06.1941 призваний до лав ЧА Середським (кол.) РВК Івановської обл.

Рядовий, мінометник 41 сп 84 сд 53 А.

Загинув 23.08.1943. Похований: брат. мог., вул. Шевченка, 98, м. Люботин Харківської обл.

ГОЛУБОВ Петро Дмитрович, 1918.

У 1937 призваний до лав ЧА. Лейтенант, мол. льотчик-спостерігач 800 штурм. ап 226 швидкісної бад.

Загинув 6.06.1942 під час виконання бойового завдання. Похований: брат. мог., сел. Крючки Балаклійського р-ну Харківської обл.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 17, с. 174: «Голубов Петро

Дмитрович, 1918. Лейтенант. Загинув 15.06.1942. Похований: сел. Крючки».

ЗІНЧЕНКО Семен Степанович, 1910, с. Петрівка Красноградського р-ну Харківської обл.

Гв. рядовий, 223 гв. сп 78 гв. сд.

Загинув 25.11.1943. Похований: с. Вершино-Власівка Петрівського р-ну Кіровоградської обл.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 9, с. 108: «Зимченко Семен Степанович, 1910, с. Петрівка Красноградського р-ну Харківської обл., українець. Рядовий, 223 гв. сп 78 гв. сд. Загинув 25.11.1943. Похований: с. Вершино-Власівка Петрівського р-ну Кіровоградської обл.».

КИРИЧЕНКО Степан Федорович, 1898, Барвінківський р-н Харківської обл. Рядовий. Потрапив у полон 26.05.1942 на тер. м. Харків. У трав. 1943 помер у полоні. Похований: м. Йоганнесбург, Німеччина.

КОЗЛЕНКО Олексій Андрійович, с. Журавлівка Микояновського (нині Бєлгородського) р-ну Бєлгородської обл., РФ. Рядовий, стрілець.

У груд. 1943 пропав безвісти, за іншими відом. – загинув під час бомбардування військового ешелону на залізн. станції Готня (сел. Пролетарське), Ракитянський р-н Бєлгородської обл.

КРАВЦОВ Володимир Іванович, 1900, с. Великі Хутори Шевченківського р-ну Харківської обл.

5.10.1941 призваний до лав ЧА Шевченківським РВК Харківської обл. Рядовий, стрілець.

Загинув 7.06.1944 у полоні, шталаг IV B, м. Мюльберг, Німеччина, табірний номер 16285, роб. команда Алльмендінген.

КРИКУН Андрій Ілліч, 1916, с. Петрівка Красноградського р-ну Харківської обл.

Призваний до лав ЧА Красноградським РВК Харківської обл. Сержант, ком. відділення 84 окр. сбр.

Загинув 1.03.1942. Похований: с. Гусино Староруського р-ну Новгородської обл., РФ.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 9, с. 142: «Крикун Андрій Ілліч, 1916, с. Петрівка Красноградського р-ну. Рядовий. Пропав безвісти у листоп. 1943».

КРУГЛОВ Борис Микитович, 1921, м. Харків.

У січ. 1939 призваний до лав ЧА. У 1940 закінчив Енгельську військ. школу пілотів Саратовської обл.

Мол. лейтенант, льотчик 52 ближньобомбард. ап. Загинув 7.10.1941. Похований поблизу с. Кут Нововодолазького р-ну Харківської обл.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 14, с. 174: «Круглов Борис Микитович, 1920, м. Харків. Мол. лейтенант, льотчик 52 ближньобомбард. ап. Загинув 7.10.1941».

Там само, т. 16, с. 220: «Круглов Борис Микитович, 1920, м. Харків. Мол. лейтенант, 52 ближньобомбард. ап. Загинув 7.10.1941. Похований: с. Кут Нововодолазького р-ну Харківської обл.».

КУЛІШ Дмитро Гаврилович, 1909, Куйбишевський р-н Ростовської обл., РФ.

У лип. 1941 призваний до лав ЧА Куйбишевським РВК Ростовської обл. Рядовий.

За даними Книги Пам'яті Ростовської обл. – пропав безвісти у 1943.

У черв. 2009 його останки були знайдені членом пошукового загону «Перемога» С. В. Щербиніним на тер. Ізюмського р-ну Харківської обл. Особа загиблого встановлена за іменним медальйоном.

ЛОБАНОВ Микола Іванович, 1921, колгосп «Новый быт», Болховський р-н Орловської обл., РФ.

У 1939 призваний до лав ЧА.

Із 10.06.1941: лейтенант, нач. зв'язку д-ну 233 корпусного артп.

Пропав безвісти у жовт. 1941. «...233 корпусний артп у жовт. 1941 був виключений зі складу Півд.-Захід. фр., як знищений у бою. Документів 233 корпусного артп за

1941, необхідних для надання довідки, на зберіганні у ЦАМО РФ немає. 233 корпусний артп з 22 черв. 1941 по 28 жовт. 1941 р. входив до складу діючої армії».

(Довідка ЦАМО РФ від 31.03.2008 за № 11/75915).

ЛЮБАШЕНКО Андрій Якович, 1910, смт Коломак Харківської обл. Закінчивши Харківський авіаінститут, працював на заводі у м. Дніпропетровськ. Евакуйований до м. Куйбишев (нині м. Самара), звідки добровольцем пішов на фронт. Лейтенант, льотчик, бортовий стрілець. Помер від ран у 1943 у госпіталі. Похований: брат. мог., м. Россош Воронезької обл., РФ.

ЛЮБАШЕНКО Олександр Якович, 1915, смт Коломак Харківської обл. Воїн. Загинув у 1944 на тер. Румунії.

МЕДВЕДЄВ Федір Федорович, 1916, с. Пєсочин Тульської обл., (за ін. відом. – с. Пєсочне Калузької обл.), РФ. Ст. сержант, ком. взв. 1018 сп 269 сд.

Нагороджений орденами та медалями. Помер від ран 26.01.1944.

МОЙСЕЄНКО Григорій Леонтійович, 1907, м. Корюківка Чернігівської обл.

Помічник нач. штабу 562 гауб. артп 73 сд. Пропав безвісти у груд. 1941.

(Довідка ЦАМО РФ від 1.06.2012 за № 11/82705).

МОЛЧАНОВ Григорій Павлович, 1909, с. Нова Гнилиця Чугуївського р-ну Харківської обл. Рядовий.

Учасник ВВВ: Брянський фр., стрілець 266 сд 21 А. Загинув у верес. 1941.

У черв. 2006 знайдений за іменним медальйоном пошуковим загоном «Дніпро». Похований: брат. мог., с. Єліне Щорського р-ну Чернігівської обл.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 13, с. 208: «Молчанов Григорій Павлович, 1909, с. Нова Гнилиця Чугуївського р-ну. Рядовий. Пропав безвісти у трав. 1943».

ОСТРОВЕРХ Семен Юхимович, 1918, с. Замірці Дергачівського р-ну Харківської обл.

У верес. 2011 під час будівництва будинку у с. Черкасове Малоярославецького р-ну Калузької обл. знайдені останки воїна-червоноармійця. Пошуковим загоном «Беспокойные сердца» школи-інтернату с. Панське на чолі з О. М. Борисовою був знайдений іменний медальйон, за яким встановлено особу загиблого. Перепохований: меморіал «Поле Пам'яті» поблизу с. Афанасово Малоярославецького р-ну Калузької обл., РФ.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 6, с. 400: «Островерх Семен Юхимович, Дергачівський р-н. Рядовий. Пропав безвісти у груд. 1943».

ПЕТРУШЕНКО Яків Федорович, 1909, с. Мартове Печенізького р-ну Харківської обл.

Учасник ВВВ. Рядовий, стрілець 186 гв. сп 62 гв. сд.

Загинув 9.02.1943. Похований: радгосп «Комуніст» Чугуївського р-ну Харківської обл.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 11, с. 318: «Петрушенко Яків Федорович, 1909, с. Мартове. Гв. рядовий, стрілець, 186 гв. сп 62 гв. сд. Загинув 9.02.1943. Похований: Чугуївський р-н Харківської обл.».

РЄЗНИЧЕНКО Стефан (Степан) Павлович, 1912 (1913), с. Дегтярне (ст. Євдаково) Євдаковського (нині Каменського) р-ну Воронезької обл., РФ.

1.09.1941 призваний до лав ЧА Новошахтинським МВК Ростовської обл.

Учасник ВВВ: Півд.-Захід. фр., 678 сп 411 сд 6 А, рядовий, стрілець.

Пропав безвісти 19.05.1943, за ін. відом. – 21.02.1942 поблизу ст. Лихачове, Первомайський р-н Харківської обл.

РОМАХ Павло Григорович, 1911, с. Заіківка Білокуракинського р-ну Луганської обл.

У 1941 призваний до лав ЧА.

У трав. 1943 пропав безвісти.

САМОФАЛОВ Євген Семенович, м. Харків. Рядовий.

Призваний до лав ЧА Ленінським РВК м. Харків.

28.04.2010 пошуковими загонами «Гвардия» і «Горящая Выкса» був знайдений за іменним медальйоном у с. Колзаки Глинковського р-ну Смоленської обл. Похований: брат. мог., с. Яковлєво Глинковського р-ну Смоленської обл., РФ.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 2, с. 236: «Самофалов Євген Семенович, 1911, м. Харків. Пропав безвісти у жовт. 1941».

СИРОВАЦЬКА Марія Феодосіївна, с. Великі Хутори Шевченківського р-ну Харківської обл.

Працювала у колгоспі «Червоний партизан». Загинула у 1942 під час бомбардування власного будинку.

Похована: с. Великі Хутори Шевченківського р-ну Харківської обл.

СМОЛЕНСЬКИЙ Петро Михайлович, 1918, м. Харків.

Призваний до лав ЧА Міллеровським МВК Ростовської обл., РФ. Рядовий, 86 прикордонний загін військ НКВС.

30.06.1941 потрапив у полон на тер. Гродненської обл., Білорусь. Помер 9.03.1944 у шпиталі шталагу XII F, м. Больхен, Німеччина, (нині м. Буле-Мозель, Франція). Похований: єврейське клад., мог. № 25.

СОМОВ Мойсей Єгорович, 1901, с. Бударки Вовчанського р-ну Харківської обл.

Учасник Громадянської війни.

У 1941 мобілізований до лав ЧА Київським РВК м. Харків.

Капітан. Загинув у верес. 1941 під час боїв за м. Харків.

Похований: клад. № 13, м. Харків.

ТАРАНОВ Омелян Олексійович, 1900, с. Коробочкине Чугуївського р-ну Харківської обл.

У берез. 1941 призваний до лав ЧА Чугуївським РВК Харківської обл. Старшина, ком. танка, п/п № 5541.

Пропав безвісти у серп. 1941.

ТАРАТУТА Микола Іларіонович, 1910, Крим.

Мол. лейтенант, ком. взв. 781 сп.

Загинув 10.03.1942 у смт Старий Салтів Вовчанського р-ну Харківської обл.

ТКАЧОВ Микола Антонович, 1918, смт Малинівка Чугуївського р-ну Харківської обл.

Призваний до лав ЧА Вольським РВК Саратовської обл., РФ.

Пропав безвісти у лют. 1943.

ФОМЕНКО Петро Іванович, 1908, с. Козинка Грайворонського р-ну Белгородської обл., РФ.

Навчався на курсах дорожніх десятників.

Учасник радянсько-фінляндської війни 1939–1940.

Закінчив Харківський бібліотечний ін-т (нині Харківська державна академія культури). Працював учителем історії Ізюмської школи. Із 1940: директор школи, м. Ізюм.

У черв. 1941 призваний до лав ЧА Ізюмським РВК і направлений на будівництво на Кубань. Згодом повернувся до Ізюма, займався евакуацією приладобудівного з-ду. Будучи ком. роти 28 окр. мостобуд. б-ну, лейтенант П. І. Фоменко брав участь у Ізюмо-Барвінківській операції.

Загинув у трав. 1942.

ХОРЗОВ Кузьма Євлампійович, 1906, с. Безп'ятівка (кол.) Киштовського р-ну Новосибірської обл., РФ.

11.11.1941 призваний до лав ЧА Киштовським РВК Новосибірської обл.

Гв. рядовий, 48 гв. кп 13 гв. кд 6 гв. кк.

Загинув 25.02.1943. Похований: брат. мог., с. Шляхове Кегичівського р-ну Харківської обл.

ЗА РЯДКОМ КНИГИ ПАМ'ЯТІ

– під такою рубрикою, започаткованою В. М. Козаком, кандидатом історичних наук, заслуженим журналістом України, публікується добірка матеріалів про долі воїнів, подробиці біографії яких стали відомі завдяки пошуку.

Через десятилетия после Победы...

КАПУСТЯН Яків Олексійович, 1912, смт Чкаловське Чугуївського р-ну Харківської обл. Старшина, танкіст 785 сп. Загинув 3.11.1943. Похований: с. Недайвода Криворізького р-ну Дніпропетровскої обл.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 13, с. 140

Не счесть, сколько жертв, горя и слез принесли советскому народу фашистские поработители. Война оставила после себя тысячи братских могил, миллионы вдов и детей-сирот. Сердца многих из них до сих пор неугасимой болью тревожат вопросы: когда погиб дорогой и близкий человек, где то место, возле которого можно постоять в скорбном молчании, возложить цветы, подумать о прошлом и будущем. К сожалению, ответы на эти вопросы нередко приходят с большим опозданием.

Такое случилось и в жизни дочерей старшины Капустяна, павшего смертью храбрых на украинской земле. Правда о его военной судьбе стала известна через десятилетия после Победы.

В 30-е годы Яков Алексеевич жил в родном поселке, трудился в совхозе. Вместе с женой растил двух дочерей, мечтал построить новый просторный дом. Задумал и другие хорошие планы, да только не суждено им было сбыться. Жестокий враг напал на страну, угрожал все разрушить и всех покорить. Не ожидая повестки из военкомата, Яков Алексеевич ушел в армию. Прощание с женой и дочерьми было коротким и тревожным.

Семья солдата бедствовала, особенно в страшное время оккупации, с трудом спасалась от голода. Весной сорок третьего, когда после неудачной попытки освободить Харьков фронт остановился на берегах Северского Донца, мать решила увезти детей подальше в тыл. Младшей Тоне тогда исполнилось 4 года, старшей Вале – 6 лет. Держались вместе, дорога была нелегкой.

На одной железнодорожной станции пришлось надолго задержаться: поезда ходили редко. Мать, словно предчувствуя беду, положила в карманы девочек их метрики (документы ЗАГСа) о рождении, приколола булавками к материи. А через короткое время на станцию налетели немецкие самолеты. Одна бомба разорвалась совсем близко. Осколки сразили мать. Две маленькие девочки с ужасом смотрели, как по ее лицу и одежде растекаются пятна крови...

Умершую от ран мать похоронили рядом с железнодорожной станцией. Девочек незнакомые люди отвезли в детский дом в село Пески Двуречанского района. Здесь было голодно и холодно, дни тянулись мучительно долго. Но в одно утро случилось чудо: Тоне и Вале сказали, что приехал их отец. Он действительно скоро появился – как всегда энергичный, ласковый и добрый. Только в военной форме казался более подтянутым, на голове был черный кожаный шлем.

Отец улыбался и смеялся от счастья, его сильные руки поднимали дочерей и кружили по комнате. На прощанье каждая получила по маленькому кулечку конфет. Отец торопился: его ждали. Он ушел, а девочки все надеялись на повторение чуда. Однако оно больше не сбылось. Отец не прислал о себе даже весточки. Откуда он приехал в детдом, каким образом узнал, что именно в нем находятся дочери – на-

всегда осталось тайной. Видимо, сыграли свою роль метрики, тщательно уложенные матерью перед своей неожиданной смертью в карманы детских пальтишек. Сведения, записанные в них, попали в бюро розыска, которые были в войну.

Со временем Тоню и Валентину перевели в другой детский дом, ближе к Харькову. Обе окончили ПТУ, начали трудовую жизнь. Потом разъехались, вышли замуж, обзавелись семьями. Младшая, Антонина Яковлевна (теперь Богатова), получила высшее образование, обосновалась в Калининграде и работала там в школе учительницей. Старшая Валентина осталась в Харькове.

Неизвестность о судьбе отца мучила дочерей. Став взрослыми, они начали писать в Центральный архив Министерства обороны, г. Подольск Московской обл. Ответы приходили неутешительные, на стандартных бланках, чиновники просили уточнить год и место рождения отца, его воинское звание, в какой части служил, когда прислал из армии последнее письмо... Как могли сообщить все это дочери, если такими сведениями не располагали? Спустя годы все труднее становилось смотреть в глаза своим подрастающим детям, которые тоже хотели знать, где их дедушка. Если воевал, бил фашистов, то потом куда девался?

Прошли десятилетия. Однажды Антонина Яковлевна, уйдя на пенсию, приехала к сестре в Харьков. Узнала, что в городе есть редакция Книги Памяти, которая собирает данные о воинах, не вернувшихся с фронтов. Пришла к нам в редакцию и, рассказав свою печальную историю, неуверенно спросила: «Возможно, у вас имеются какие-нибудь сведения об отце? Неужели за последние годы так ничего и не выяснилось?».

Антонина Яковлевна ошибалась. Она не знала, что в Москве, когда начали готовить издание Книги Памяти, создали специальный институт архивоведения и документоведения, главная задача которого – поиск и анализ донесений с передовой о потерях среди бойцов и командиров, приказов о снятии с довольствия погибших и пропавших без вести. Таким образом, достоянием работников архивов стал целый пласт новых, иногда еще не изученных документов.

Нашлись уточненные сведения и о Якове Алексеевиче Капустяне. Да, был танкистом, воевал на фронте, сложил свою голову в тяжелом бою на Днепропетровщине... Официальную справку об этом прислали в военкомат, по месту призыва погибшего воина, откуда она поступила в нашу редакцию.

Я смотрел, как Антонина Яковлевна внимательно перечитывает каждое слово «похоронки». Глаза ее все больше наполнялись слезами. Бумага, которую дочери Капустяна долгие годы ждали из Москвы, нашлась в редакции Книги Памяти.

***Владимир Казак**, заведующий областной научной*
редакцией Книги Памяти Украины (1989–2000),
кандидат исторических наук,
заслуженный журналист Украины

Здравствуй, отец!

Від редакції: «У складі пошукової групи обласної редакції Книги Пам'яті Харківської області багато років працює В'ячеслав Антонович Супонін, який ще з 1987-го брав участь в обласній пошуковій експедиції «Долина» поблизу с. Мясной Бор Новгородської області: адже у тих місцях пропав без вісті його батько Антон Іванович Супонін, старший політрук, редактор дивізійної газети «В бой за Родину» (до війни Антон Іванович працював редактором газети «Тюменская правда»). Не один рік шукав син місце загибелі свого батька, разом з ним пройшов подумки шлях 19-ї гв. дивізії (Волховський фронт), поки не пощастило зустрітися в Москві зі свідками загибелі

політрука. І ось біля братської могили син і онук Антон (на той час він уже повернувся з армії) читають прізвище свого батька і діда...».

Газета «Панорама» № 18, травень 1999 р.

Антон Іванович Супонін

Зі спогадів сина: «Это мой отец. Я прожил уже вдвое больше, чем он, его не помню. В день, когда мне исполнился год, в январе 1942-го у деревни Мясной Бор Чудовского района Новгородской области 366-я стрелковая дивизия шла на прорыв немецкой обороны. Дивизия шла по льду реки Волхов, в мороз, под обстрелом с высокого берега, занятого немцами. За этот прорыв и дальнейшее продвижение вперед на многие километры по заснеженному болоту 366-ю сд переименовали в 19-ю гвардейскую. Наступление было частью Любанской операции, цель которой – окружить и уничтожить противника под Ленинградом, освободить Новгород. К сожалению, эта задача оказалась нереальной: войска попали в окружение. Не обеспеченная материально и резервами операция, планируемая УРА-маршалами, была обречена на поражение. Основной решающей силой в операции были войска 2-й Уд. А. Ставка Верховного Главнокомандования требовала наступления. Солдаты мужественно выполняли свой долг, гибли в снегу и болоте, теряли силы, голодали. Выживший ветеран 19-й гв. сд рассказывал мне в Мясном Бору на захоронении: «Ели листья, шишки, трупы лошадей, варили старые кости, в пищу шли насекомые, черви, лягушки».

В Волховском котле по приблизительным данным погибло 90 000 бойцов, попало в плен 30 000. Около 30 000 вышло из окружения, многие из них умерли в первые дни от голода и ран. Весной все затопило водой. В апреле 1942 года в связи с тяжелой болезнью командующего 2-й Уд. А на эту должность был назначен генерал-лейтенант А. А. Власов, как старший по званию. Но это ничего не изменило: процесс гибели армии был необратим.

19 июня 1942-го удалось пробить коридор шириной в 300 метров, простреливаемый насквозь, через который устремились тысячи голодных, раненых, умирающих бойцов.

...Название «Мясной Бор» я помнил с детства, от матери. Впервые попал туда зимой 1974-го. Трасса Новгород-Ленинград... Аккуратные бревенчатые домики, несколько братских могил с единичными фамилиями и тысячами неизвестных. Пассажир попутки на обратном пути объяснил мне, что по бокам трассы, в болоте, лежат кости «власовцев» – такова была официальная версия тех лет. В другой раз слова «Мясной Бор» прозвучали для меня со страниц газеты «Комсомольская правда» в 1986 году. Студенты Казанского университета исследовали судьбу татарского поэта Мусы Джалиля. Он, сотрудник армейской газеты 2-й Уд. А, попал в тех местах в плен. Студенты общались с жителями деревни, собирали информацию, затем связались с местными «сталкерами». И действительность оказалась гораздо трагичнее: территория усеяна человеческими останками, оружием, боеприпасами. Так зародилось движение под названием «Мясной Бор».

Мой первый выезд в Мясной Бор со студентами из Казани состоялся весной 1987-го. В первые часы поиска – первая находка: сержант-красноармеец с винтовкой и амуницией. Тогда было найдено 300 бойцов. Затем ожидание осеннего поиска. И так несколько лет подряд.

В 1989 году состоялась Вахта Памяти, на которую съехались 1200 участников со всего бывшего Союза. Собрано около 4000 останков, похороненных в 160 гробах на Мемориальном кладбище в с. Мясной Бор Чудовского района Новгородской области.

Встречи с ветеранами, переписка помогли мне выяснить судьбу отца. Он был убит 24 июня 1942 года во время жестокой бомбардировки, осколком в висок, лежа под машиной. После войны разбомбленную колонну машин вытаскивали на металлолом, не обращая внимания на лежавшие вокруг человеческие останки. ...Я был там: две изрешеченные осколками легковушки, искореженные остатки автомобилей, около тысячи найденных нами погибших.

Фамилия отца выбита на плите Мемориала в Мясном Бору. В списках – без вести пропавший.

Потом были годы участия в поиске в Украине, сотни найденных солдат, ненависть к войне...».

***В. А. Супонін**, лікар-рентгенолог*
поліклініки дорожньої клінічної лікарні ст. Харків

Глазами солдата*

В сентябре 1943 г., после освобождения Харьковской области от немецких захватчиков, призвали меня в армию в 18-летнем возрасте. В запасном стрелковом полку обучили пулеметному делу (первый номер ручного пулемета).

Анатолій Тимофійович Ганнус

В июне 1944 г. с маршевой ротой я был направлен в 3-й танковый корпус 2-й танковой армии и назначен заряжающим крупнокалиберного пулемета ДШК (Дегтярева-Шпагина крупнокалиберный), позже – СУ-М-17 121-го зенитно-артиллерийского полка, в составе которого я и воевал до Дня Победы. Принимал участие в боях на территории Польши и Германии, был награжден медалями «За боевые заслуги», «За освобождение Варшавы» и «За взятие Берлина».

Хочется вспомнить несколько эпизодов из солдатской жизни того периода...

В 1945 г., во время боев в Польше, на привале я набивал ленту патронами. После набивки ленту нужно растянуть и проверить, чтобы все патроны были на одном уровне. Одному это сделать сложно. Наш командир Кошкин забрался на СУ и начал мне помогать. Вдруг раздалась пулеметная очередь. Я даже не понял, с какой стороны был открыт огонь. Кошкин с криком «Ранило!» схватился руками за шею, сквозь пальцы из раны пошла кровь. Мотопехотинцы, находившиеся рядом, помогли мне снять командира с машины на землю и передать санинструктору. И тут дали команду «По машинам!». Нашей СУ-М-17 ничего не оставалось, как следовать с отрядом уже без командира. Наступление продолжалось, и малейшие задержки были недопустимы.

Перед наступлением бойцам зачитали приказ Верховного Главнокомандующего о недопущении мародерства в отношении местного населения. После нескольких суток наступления нам дали возможность немного отдохнуть. Ночью взвод СУ-М-17 (три установки, на двух – расчеты по пять человек, на нашей – четыре) разместился в хате в польской деревне. Сильно уставшие, мы улеглись спать прямо на полу и сразу уснули. Часа через четыре нас подняли, и мы продолжили наступление. Через сутки взвод остановили и заменили в передовом отряде другим взводом. После подхода главных сил 3-го танкового корпуса к нашему взводу подъехали командир полка, замполит, началь-

---

*Из воспоминаний Анатолия Тимофеевича Ганнуса, рядового 121-го зенитно-артиллерийского полка (ныне полковника запаса), бывшего начальника конструкторского бюро завода «Хартрон».

ник особого отдела и еще какие-то лица. Личный состав построили, и командир полка с сопровождающими медленно пошел вдоль шеренги. Среди них был гражданский: поляк, хозяин хаты, где мы ночевали накануне. Этот поляк показал пальцем на меня. Меня вывели из строя, отобрали оружие, шинель и обыскали. Дело было зимой, и морозы стояли крепкие. Несмотря на то, что ничего не нашли, ко мне приставили часового.

Холодина жуткая, зуб на зуб не попадает. Наши солдаты нет-нет, да и поднесут немного водки, чтобы хоть как-то согреться. Через некоторое время ко мне поместили еще одного солдата из нашего взвода по фамилии Абрамов. Оказалось, когда мы ночевали в польской хате, кто-то украл часы. За такой поступок, согласно приказу Верховного Главнокомандующего, полагалось как минимум штрафная рота, как максимум – расстрел. Как узнали, кто взял часы, я не знаю. Может, кто-то видел, или у него их обнаружили, а может, он сам все рассказал... Его оставили под арестом, а мне вернули шинель, оружие, патроны и приказали догонять свою часть. Чем закончилась та история, мне неизвестно...

21 апреля 1945 г. около г. Науэн, севернее Берлина, на нашу колонну совершили авианалет. Непонятно, откуда появился немецкий самолет (вроде их и не было, и огонь мы вели, в основном, по наземным целям) и сбросил серию мелких бомб. Несколько разорвалось около нашей СУ. Мне в спину вонзились два небольших осколка. Санинструктора поблизости не оказалось, где находилась санитарная часть полка – мы не знали, поэтому сами удалили осколки ножиком и хорошо обработали ранки трофейным спиртом. Я и дальше выполнял обязанности заряжающего.

...Раны благополучно зажили.

Ради высоких идеалов

АРТЬОМОВ Дмитро Кирилович, Дергачівський р-н Харківської обл. Рядовий. Пропав без вісті у листоп. 1944.

«Книга Пам'яті України. Харківська область», т. 6, с. 216

Война с фашизмом была жестокой и кровавой. В ее огненном пекле бесследно исчезли многие советские воины. Каждый, кто уходил защищать Родину, обещал своим близким писать о себе. Однако часто бывало: шли долгие месяцы – ни письма, ни весточки. Потом из Москвы приходило скупое запоздалое сообщение, а в нем зловещие слова: «Пропал без вести». И никакого объяснения, где и как это произошло.

Такую официальную справку о рядовом Артемове, полученную из райвоенкомата, наша редакция опубликовала в шестом томе областного историко-мемориального сериала. А вскоре выяснилось: напечатанные о нем сведения далеко не полные. Оказалось, что у пропавшего без вести солдата есть своя военная судьба – необыкновенная и героическая. Точно известны также дата и обстоятельства его гибели, есть у павшего в борьбе с гитлеровцами и могила, которую берегут и свято почитают.

...Фамилия Артемовых в селе Русская Лозовая, что привольно раскинулось недалеко от Харькова, распространенная и уважаемая. Среди представителей старшего поколения были участники Гражданской войны, активные строители новой жизни, ведущие за собой молодежь. Старожилы села до сих пор помнят и Дмитрия Артемова. Всегда отличался настойчивостью в делах, душевным отношением к людям. Незря его избирали членом комитета незаможников, председателем сельского совета, совсем молодым приняли в партию.

Одно время Дмитрий Кириллович трудился на харьковском заводе «Свет Шахтера», но так и не смог расстаться с родным селом. Вернулся, стал руководить огородной бригадой. В сороковом, предвоенном году, его послали в освобожденную Бессара-

бию, работал там заготовителем. В первый же день фашистского нашествия на Советский Союз на доме, где жила его семья, появилась крупная надпись: «Коммунист». Бывшие помещики, потерявшие землю и батраков, угрожали расправой.

Домой, в Русскую Лозовую, Артемов с детьми вернулся тогда, когда враг подходил к Киеву. Данные о его дальнейшей деятельности неясные. По одним – выполнял задания подполья, по другим – партизанил в соседнем районе. Документальных свидетельств этому нет. Однако подлинно известно: при первой возможности Артемов ушел добровольно в регулярную армию. И сгинул, пропал неизвестно где. В то время отсутствие законной «похоронки» ложилось тяжелым бременем на семью: ни пенсии, ни привилегий...

Отец и мать часто заходили в военкомат: может быть, пришла какая-нибудь дополнительная бумага.

– Ничего нового для вас нет. На фронтах исчезали тысячи, – равнодушно «успокаивали» их.

Нашлись и недоброжелатели, шептали по темным углам: сын так и не вернулся, никто не знает, где воевал и за кого, а они ходят по начальству, льгот добиваются. Боль и пустота навсегда поселилась в сердце родных и близких Артемова. И не было, наверное, горше и обидней той безысходной боли...

Маленький луч надежды, трепетно согревая душу, появился через многие годы после Победы. Журнал «Юность» опубликовал небольшое письмо из Италии, вверху стоял заголовок «Кто он, этот русский солдат?». Автор письма Умберто Компаньоли, работник Европейского общества культурных связей, сообщил, что во время поездки по стране в маленькой деревушке, затерянной на Колли Эрцини (к югу от Падуи), он увидел могилу советского солдата. По рассказам жителей, фашисты пленили его на фронте, привезли в Италию и заставили работать на фабрике «Дитта Згараватти». Узник совершил побег из лагеря, стал гарибальдийцем, участвовал в боях с гитлеровцами, был ранен. Итальянский врач спас ему жизнь. Но во время облавы немцы захватили смельчака и расстреляли. Местные жители с почестями похоронили его. Фамилия отважного русского гарибальдийца – Артемов, зовут Дмитрий. Откуда он родом, никто не знал.

Директор школы, получавший журнал «Юность», прочитал статью семье Дмитрия Артемова. Рассказ о русском партизане, расстрелянном фашистами в далекой Италии, перечитали много раз вслух, в полной тишине, молча вытирая слезы. Все понимали: на фронте сражались тысячи воинов с такой фамилией. А им нужно найти лишь одного, дорогого Дмитрия Кирилловича, память о котором бередит душу, словно свежая рана.

Особое внимание в опубликованном письме привлекли две детали. Итальянцы, знавшие русского партизана, утверждали: он блондин, ростом не ниже 180 сантиметров. А эти сведения для семьи Артемовых значили немало. Внешне так и выглядел пропавший без вести. Но как доказать, что именно он боролся за свободу итальянского народа, что это с ним жестоко расправились фашистские палачи? Кому и куда писать, кто может помочь? Ведь события касались Италии, страны капиталистической, а связи с таким зарубежьем в былые времена не поощрялись.

И все-таки нашелся в райисполкоме работник, причем ответственный, который собрал материалы об Артемове и написал в международные и советские общества, которые занимаются розыском пропавших в годы войны. И началась переписка: новые письма, ответы на вопросы, просьбы предоставить дополнительные данные...

Все окончилось благополучно. Дочерей Артемова пригласили в Италию. Поехали втроем, с собой взяли Ивана, внука Дмитрия Кирилловича, молодого рабочего. В конечном пункте поездки, куда их доставил из Милана генеральный советский

консул, всех встретили как почетных и желанных гостей. Пришли жители селений Фаедо Эуганео, Гальцинано, Волногареддо, где действовали гарибальдийцы. Аккуратно ухоженная могила русского солдата утопала в живых цветах. Солнце заливало ярким светом землю, белые домики под черепичной крышей, виноградники на соседних холмах. Вокруг царили торжественность и тихая печаль.

Итальянцы горячо пожимали руки приезжим, старались вспомнить подробности партизанской борьбы в округе, ее участников. Больше всего говорили о Дмитрии Артемове. Очень был общительным, открытым, не раз проявлял свою храбрость и решительность в схватках с фашистами. И вместе с тем осторожным, когда надо было обойти вражеские патрули, появиться ночью в маленьком ресторанчике, чтобы взять продукты для своих товарищей. Вспоминали и другие эпизоды, свидетельствующие о мужестве и широкой натуре русского солдата. Многие отмечали, что молодой Иван очень похож на своего замечательного деда.

– Особенно тронули и поразили нас воспоминания одной итальянки, свидетельницы казни, – говорит Вера Дмитриевна, дочь Артемова. Нашего отца и шестерых итальянских партизанов немцы одиннадцать дней держали в тюрьме, пытали и издевались над ними. Приковав цепью к машине, заключенных привезли к церкви в деревне Волногареддо. Их вывели на небольшой холмик, начали завязывать глаза. Но русский солдат отказался, заявил, что встретит смерть с открытыми глазами. После первых выстрелов он повернулся лицом к палачам и медленно пошел навстречу пулям. Бинт на его голове стал красным, кровь ручьем лилась по одежде. Фашисты стреляли и стреляли из автоматов, а обреченный с трудом, но держался на ногах. То была жуткая и незабываемая сцена. Казалось, что русский солдат бессмертен и его не берут пули. С целью устрашения на место казни фашисты привели несколько молодых итальянцев. Один из них не выдержал увиденного и сошел с ума.

...Рассматриваю фотографии, присланные семье Артемовых из Падуи. Они цветные, четкие, сделаны с любовью активистами местного общества культурных связей с другими странами. На снимках запечатлены место расстрела семьи гарибальдийцев, вход на кладбище в селении Фаедо Эуганео, интерьер церкви, в которой находится погребальная ниша с останками погибших от рук фашистов... На последнем фото – надгробный памятник. Золотом сияют на мраморе фамилии расстрелянных 11 ноября 1944 г. В седьмой строке выбито: Артемов Дмитрий (русский). Внизу надпись: «Виновны в том, что у них был высокий идеал – освободить Родину».

Таких храбрых и бесстрашных борцов-интернационалистов против фашизма, как Дмитрий Артемов, среди гарибальдийцев было много. Интересные цифры и факты в своей книге «Советские партизаны в итальянском движении Сопротивления» приводит Мауро Галлени. В годы войны он боролся против гитлеровцев, затем стал военным историком. По его подсчетам, в августе 1943 г. в Италии находилось 80 тысяч военнопленных разных национальностей, большинство американцев и англичан. Их не так строго содержали, как советских людей, им легче было бежать из лагерей. Но странно: лишь незначительная часть американцев и англичан, оказавшись после побега на свободе, вливалась в ряды антифашистских борцов. Остальные искали приют и помощь в районах, где гитлеровцев было поменьше, или старались перебраться в нейтральную Швейцарию.

Совсем по-другому вели себя советские граждане, захваченные в плен или угнанные в немецкое рабство. 90 процентов их, вырвавшись со смертельным риском из фашистской неволи, настойчиво искали патриотов-подпольщиков, брали в руки оружие, храбро и бескорыстно сражались за свободу чужого народа. Таких смельчаков в Италии было почти 5100 человек – целая дивизия! Сотни из них пролили свою кровь, проявили истинное самопожертвование.

Среди этих героев будет вечно жить и память о Дмитрии Артемове, славном сыне Украины, бесстрашном воине, который так долго числился в списках пропавших без вести.

__Владимир Казак__, заведующий областной научной
редакцией Книги Памяти Украины (1989–2000),
кандидат исторических наук,
заслуженный журналист Украины

Испытатель

О таких говорят: прошел огонь, воду и медные трубы. Заслуженный летчик-испытатель СССР Алексей Иванович Гришин прошел огонь осажденного Севастополя, соленую воду Черного моря и покорил еще одну стихию – небо.

Судьба была к нему благосклонна, хотя не раз его испытывала. На вопрос: не страшно ли было идти в испытатели, да еще после того, как чудом остался жив и уже подрастали две дочки, – Алексей Иванович ответил: «Напротив, интересно. Романтика! Для нашего поколения кумирами были летчики-испытатели Чкалов, Серов, Коккинаки». Романтикой объяснялось и желание стать моряком: его старший брат служил на Балтийском флоте. И еще не достигший призывного возраста коренной москвич, выпускник ФЗУ, в 1939 году пишет письмо на имя Ворошилова с просьбой направить досрочно на флот. Так Алексей Гришин стал комендором «Школы морских охотников» (морской пограничной охраны) в Балаклаве.

...Здание школы взорвалось на третий день войны, еще через день на мине подорвался катер, где Алексей был командиром орудия. Его контузило... В каждом из 20-ти томов областной Книги Памяти Украины есть имена моряков, родившихся на харьковской земле:

Дробитько Максим Карпович, 1900 г. р., Купянский р-н.

Залепа Иван Михайлович, 1918 г. р., Шевченковский р-н.

Величко Николай Яковлевич, 1922 г. р., г. Харьков...

И одна для всех строка: пропал без вести 3.07.1942 в Севастополе. Все они были героями, которых предали.

...Первого июля ночью на самолете из Севастополя вылетел командующий оборонительным районом вице-адмирал Ф. С. Октябрьский, член Военного совета дивизионный комиссар Н. М. Кулаков, бригадный комиссар М. Г. Кузнецов и другие ответственные лица. На подводной лодке «Щ-209» тайно отбыли командующий Приморской армией генерал-майор И. Е. Петров (вместе с сыном Юрием), начальник штаба армии генерал Н. И. Крылов, генералы П. А. Моргунов, И. Ф. Чухнов и другие. В критический момент город также покинули партийные и советские руководители. За долгие месяцы осады Севастополя в нем не побывал никто из высших военных начальников. Они руководили сражением издалека с помощью приказов и указаний по телефону. Теперь приказывать было некому, управление войсками было утеряно. Севастополь горел и рушился.

Гришин с матросами защищал Казачью бухту, Камышовую, оборонял Херсонесский маяк. Стояла невыносимая жара. Пили морскую воду, процеживая ее через противогазы. Больше всего боялись потерять тельняшку: спасательные катера брали только матросов. Взоры всех с надеждой были обращены к морю: ожидали транспорт, но напрасно. Пришло лишь несколько катеров. Не успели они пришвартоваться, как случилось непредвиденное. Столпившиеся на крутом берегу ринулись на причалы, смяли охрану. То был жест отчаяния, всеобщий стресс, охвативший людей в минуту страшного нервного напряжения. Солдаты бросались в море, стремясь добраться до

отошедших от берега катеров. Цели достигали единицы, большинство утонуло, оглашая воздух криками о помощи.

Неподалеку от берега нашли затопленную шлюпку. Залатали пробоины, и пятеро израненных солдат (матросов двое: Алексей и его друг Борис Добржицкий) отправляются в открытое море, в неизвестность. Без воды, без пищи, без надежды на спасение.

... На девятый день увидели берег. Когда к ним подошли двое, говорящие на чужом языке, сил хватило только попросить воды. Те поняли, принесли. Помогли дойти до селения, где женщины накормили лепешками, молоком. Моряки узнали, что их прибило к турецкому берегу. Местные жители посадили на шхуну, отправили в город Инеболи, где находилась группа спасшихся матросов во главе с капитаном 3-го ранга В. В. Никульшиным. Алексею Гришину удалось найти радиоприемник, и он узнал, что Москва держится. Через несколько дней в Инеболе прибыл военный атташе СССР в Турции капитан 2-го ранга Михайлов и отправил всех севастопольцев на гидрографическом корабле «Черноморец» в Батуми.

Его направили в школу морских летчиков, через год – в Ейское военно-морское авиационное училище. Он стал летчиком-истребителем, лейтенантом ВВС. Потом решил пойти в испытатели, так как в послевоенное время конструкторы создавали все более совершенные машины, которые надо было учить летать.

На Новосибирском авиазаводе Гришин испытывает первые реактивные истребители: МИГ-15, МИГ-17. Но во время первого полета сверхзвукового самолета МИГ-19 разбился старший летчик. Завод остановился.

Эту машину Гришин продолжает испытывать уже на Горьковском авиазаводе. День авиации, 18 августа, летчик считает своим вторым днем рождения. На МИГе-19 надо было достичь максимальной скорости. Когда перешел звуковой барьер, неожиданно сработала катапульта. Пилот не был готов к тому, что его выбросит из самолета.

... Очнулся в лесу, услышал голоса: оказывается, местные крестьяне делят его парашют, режут на занавески и платья. Семь месяцев пролежал в госпитале с переломами.

А потом уже в Саратове, когда «зависли двигатели», падали с Мишкой, обрывая трамвайные провода, пытаясь дотянуть до аэродрома.

А медные трубы... Это было уже в Харькове, на авиазаводе, где с 1963-го испытывал самолеты ТУ-124, ТУ-134. В арсенале – ордена боевого Красного Знамени, два ордена Отечественной войны I степени, медаль «За отвагу», орден Октябрьской революции. В 1967-м газета «Правда» пишет: «Сегодня на Харьковском авиационном заводе рабочие и инженеры горячо поздравили своих товарищей Ф. Ф. Доценко и А. И. Гришина с присвоением им почетного звания «Заслуженный летчик-испытатель СССР». Это они дали путевку в жизнь новому самолету ТУ-134».

Татьяна Величко,
старший научный редактор
областной Книги Памяти Украины,
член Национального союза
журналистов Украины

СПИСОК
ОСНОВНИХ СКОРОЧЕНЬ І АБРЕВІАТУР

А – армія
а (авіац.) – авіаційний
абр – авіаційна бригада
ад – авіаційна дивізія
АДД – авіація дальньої дії
ад дд – авіаційна дивізія дальньої дії
ае – авіаційна ескадрилья
ак – авіаційний корпус
ап – авіаційний полк
ап дд – авіаційний полк дальньої дії
арм. – армійський
арт. – артилерійський
артбр – артилерійська бригада
артд – артилерійська дивізія
артд-н – артилерійський дивізіон
артп – артилерійський полк
атб – автотранспортний батальйон
атп – автотранспортний полк
бад – бомбардувальна авіаційна дивізія
бао – батальйон аеродромного обслуговування
бап – бомбардувальний авіаційний полк
бат. – батарея
б-н – батальйон
бр. – бригада
брат. – братська
буд. – будівельний, будівний
важк. – важкий
ВГ – військовий госпіталь
взв. – взвод
винищ. – винищувальний
відділ. – відділення
військ. – військовий
ВМФ – Військово-Морський Флот
ВО – Військовий округ
ВПС – Військово-Повітряні Сили
вптабр – винищувально-протитанкова артилерійська бригада
вптап – винищувально-протитанковий артилерійський полк
гарм. – гарматний
гауб. – гаубичний
гв. – гвардійський
ДАХО – Державний архів Харківської області
див. – дивізія
д-н – дивізіон
ДТСААФ – Добровільне товариство сприяння армії, авіації та флоту
ЕГ – евакуаційний госпіталь
зеніт. – зенітний

ЗС	–	Збройні сили
зсп	–	запасний стрілецький полк
інж.	–	інженерний
інж.-сап.	–	інженерно-саперний
каб.-шест.	–	кабельно-шестова
кд	–	кавалерійська дивізія
кк	–	кавалерійський корпус
клад.	–	кладовище
ком.	–	командир
кп	–	кавалерійський полк
КУКС	–	курси удосконалення командного складу
кулемет.	–	кулеметний
КУОС	–	курси удосконалення офіцерського складу
мбр	–	механізована бригада
МВК	–	міський військовий комісаріат
мд	–	моторизована дивізія
мд-н	–	механізований дивізіон
мін.	–	мінометний
мінбр	–	мінометна бригада
мінд	–	мінометна дивізія
мінд-н	–	мінометний дивізіон
мінп	–	мінометний полк
мк	–	механізований корпус
мог.	–	могила
мостобуд.	–	мостобудівний
мсб	–	моторизований стрілецький батальйон
мсбр	–	моторизована стрілецька бригада
мсд	–	моторизована стрілецька дивізія
мсп	–	моторизований стрілецький полк
НКВС	–	Народний комісаріат внутрішніх справ
НКО	–	Народний комісаріат оборони
НКШС	–	Народний комісаріат шляхів сполучення
н.п.	–	населений пункт
ОВК	–	обласний військовий комісаріат
озад	–	окремий зенітний артилерійський дивізіон
опрос	–	окремий полк резерву офіцерського складу
ПА	–	повітряна армія
ПАРМ	–	пересувна авіаційна ремонтна майстерня
ПММ	–	паливно-мастильні матеріали
пов.-десант.	–	повітряно-десантний
ППГ	–	пересувний польовий госпіталь
ППО	–	протиповітряна оборона
протитанк.	–	протитанковий
ПСОЗ	–	повітряне спостереження, оповіщення, зв’язок
ПТО	–	протитанкова оборона
ПТР	–	протитанкова рушниця
раб	–	район авіаційного базування
РВК	–	районний військовий комісаріат
РГК	–	Резерв Головного командування
РСЧА	–	робітничо-селянська Червона армія

РТЗ	–	ремонтно-технічне забезпечення
сапб	–	саперний батальйон
сапбр	–	саперна бригада
САУ	–	самохідна артилерійська установка
сб	–	стрілецький батальйон
сбр	–	стрілецька бригада
сд	–	стрілецька дивізія
ск	–	стрілецький корпус
смт	–	селище міського типу
сп	–	стрілецький полк
ст.	–	станція
стр.	–	стрілецький
СУ	–	самохідна установка
ТА	–	танкова армія
тб	–	танковий батальйон
тбр	–	танкова бригада
тд	–	танкова дивізія
тк	–	танковий корпус
ТОФ	–	Тихоокеанський флот
тп	–	танковий полк
Уд. А	–	ударна армія
УР	–	укріплений район
ЦАМО РФ	–	Центральний архів Міністерства оборони Російської Федерації
ЦО	–	Цивільна оборона
ЦПФ	–	Цивільний повітряний флот
ЧА	–	Червона армія
ЧФ	–	Чорноморський флот
ШМАС	–	школа молодших авіаспеціалістів
штурм.	–	штурмовий

БІБЛІОГРАФІЯ

Базій І. Д. Книга Пам'яті України 1941–1945. Вірні сини Вітчизни: Близнюківський район Харківської області. – Близнюки : [Б. в.], 1997. – 395 с.

Базій І. Д. Книга Пам'яті України 1941–1945. Гвардія відважних: Лозівський район Харківської області. – Дніпропетровськ : Пороги, 2003. – 510 с.

Безсмертна пам'ять. 60-річчю визволення України присвячується / О. А. Кононенко, В. А. Кононенко, В. М. Лямцев та ін. – К. : ВО «Держава», 2004. – 80 с.

Безсмертя. Книга Пам'яті України 1941–1945. – К. : Пошуково-видавниче агентство «Книга Пам'яті України», 2000. – 944 с.

В боях за Харьковщину. Воспоминания участников Великой Отечественной войны. – 3-е изд., испр. и доп. – Х. : Прапор, 1973. – 440 с.

Великая Отечественная война 1941–1945: Энциклопедия / гл. ред. М. М. Козлов; редкол.: Ю. Я. Барабаш и др. – М. : «Советская энциклопедия», 1985. – 832 с.

Видатні вихованці Харківської вищої медичної школи: бібліогр. довід. / за заг. ред. В. М. Лісового. – Х. : ХНМУ, 2010. – 208 с.

Вчені Харківського державного медичного університету / за ред. академіка А. Я. Циганенка. – Х. : Легат лтд, 2003. – 470 с. : фото.

Герои Советского Союза: Краткий биографический словарь. В 2-х т. – М. : Воениздат, 1988.

Героїчні сторінки історії. Книга Пам'яті Зміївщини. – 2-е вид., доп. – Зміїв: Зміївська районна державна адміністрація, 2001. – 145 с.

Город и война: Харьков в годы Великой Отечественной войны / редкол.: А. Б. Безбородов и др.; сост.: С. М. Куделко, С. И. Посохов, Е. В. Дьякова. – СПб. : Алетейя, 2012. – 568 с.

Дикань А. П. Армия героев. – Х. : Изд-во «Харьков», 2001. – 271 с.

Дикань А. П. Герои Харьковщины. – Х. : Изд-во «Харьков», 1998. – 354 с.

Днів цих слава не померкне (літературно-публіцистичний додаток до Харківського обласного видання Книги Пам'яті України). – Кегичівка: Кегичівська районна рада народних депутатів, 1995. – 240 с.

Дьякова О. В., Середа О. П. Історія Харківського обласного військового комісаріату. – Х. : ТОВ «Оберіг», 2009. – 108 с.

Журавський Ю. І., Зайцев Б. П., Мигаль Б. К. Харківський університет у роки Великої Вітчизняної війни. – 2-е вид., випр. і доп. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. – 200 с.

Золоті Зірки України. Герої Радянського Союзу. – К. : ВАТ «Укртелеком», 2002. – 136 с.

Золотковский М. А. Военный человек. Воспоминания. – Х. : Изд-во «Типография Мадрид», 2014. – 260 с.

Історичний альманах «Красноградщина» : у 3 кн. / М. О. Муригін, К. М. Фролов, Л. М. Карцев, К. Я. Єніна. – Кн. 1 : Протистояння. – Х. : Майдан, 2009. – 310 с. ; кн. 2 : Визволення. – Х. : Майдан, 2010. – 432 с.

Історія міст і сіл Української РСР. Харківська обл. – К. : УРЕ, 1976.

Калинин В. В., Макаренко Д. Г. Герои подвигов на Харьковщине. – Х. : Прапор, 1970. – 463 с.

Карпин В. Не изменяя себе. Книга третья. Х. : типография ХГАПП, 2009. – 388 с.

Книга Пам'яті України. Переможці. Житомирська область. Том 4. – Житомир : Комунальне книжково-газетне видавництво «Полісся», 2013. – 840 с.

Книга Скорботи України: Харківська область / гол. редкол.: І. О. Герасимов (голова) та ін.; обласна редкол.: В. Г. Дулуб (керівник) та ін. – Х. : Обласна пошуково-видавнича наукова редакція Книги Пам'яті України, 2003. – т. 1. – 496 с.

Книга Скорботи України: Харківська область / гол. редкол.: І. О. Герасимов (голова) та ін.; обласна редкол.: І. О. Терехов (голова) та ін. – Х. : Комунальний заклад Обласна пошуково-видавнича наукова редакція Книги Пам'яті України, 2007. – т. 3. – 848 с.

Коган В. С., Софроний В. В. Сотрудники УФТИ – участники Великой Отечественной войны. – Х. : Тимченко, 2008. – 320 с.

Колесников Г. А., Рожков А. М. Ордена и медали СССР. – Изд. 3-е, перераб. и доп. – М. : Воениздат, 1983. – 299 с.

Конев В. Н. Прокляты и забыты. Отверженные Герои СССР. – М. : «Яуза», 2010. – 480 с.

Крылатые годы. Страницы истории Харьковского высшего военного авиационного ордена Красной Звезды училища лётчиков имени дважды Героя Советского Союза С. И. Грицевца: Документальный очерк. – Х. : Прапор, 1990. – 140 с.

Куделко С. М., Тарасова Л. И. Харьков: хроника столетий. – Х. : «Издательство САГА», 2011. – 394 с.

Мороз М. А. Моя родословная. Жизнь как она есть. – Х. : «Издательство САГА», 2011. – 240 с.

Муковський І. Т., Лисенко О. Є. Звитяга і жертовність. Українці на фронтах Другої світової війни. – К. : Пошуково-видавниче агентство «Книга Пам'яті України», 1997.

На рубежах огненных лет: Воспоминания участников Великой Отечественной войны. – Х. : Прапор, 1977. – 231 с.

Необыкновенное об обыкновенном / под ред. В. Н. Казака, Р. А. Черкасовой. – Х. : Научная редакция Харьковского областного издания Книги Памяти Украины, 1996. – 416 с.

О доблести, о подвигах, о славе / редкол.: С. И. Посохов и др.; сост. А. В. Меляков. – 2-е изд., доп. и перераб. – Х. : Золотые страницы, 2008. – 164 с.

Они сражались за Родину. – Х. : Региональный Центр Новых Информационных Технологий, 2001. – 224 с.

Освобождение городов: справочник по освобождению городов в период Великой Отечественной войны 1941–1945 / М. Л. Дударенко, Ю. Г. Перечнев, В. Т. Елисеев и др. – М. : Воениздат, 1985. – 598 с.

Память сердца. Документальные очерки ветеранов Великой Отечественной войны 1941–1945 / под ред. А. И. Котляревского. – Х. : Тимченко, 2009. – 456 с.

Панин А. С., Бутенко Т. В. Было у войны и женское лицо. – Х. : МТК–книга, 2005. – 126 с.

Подвиги во имя Отчизны. Очерки о Героях Советского Союза — харьковчанах. – Х. : Прапор, 1974. – 667 с.

Професори Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна: Біобібліографічний довідник / за ред. В. С. Бакірова. – Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2009. – 372 с.

Радянська Україна в роки Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років. // Документи і матеріали: У 3 т. – К. : Наукова думка, 1991.

Саяний М. І. Видатні люди Зміївщини. Частина І. – Х. : Кроссроунд, 2009. – 52 с.

Скоробогатов А. В. Харків у часи німецької окупації (1941–1943). – Х. : Прапор, 2006. – 376 с.

Сліди фашистських звірів // Збірник статей про німецький розбій у Харкові. – Київ–Харків: Укрдержвидав, 1944.

Харьковский авиационный институт (1930–1990): Очерк истории. — Х. : Основа, 1990. – 190 с.

Харьковщина в годы Великой Отечественной войны, июнь 1941 – 1943 гг. Сборник документов и материалов. – Х. : Прапор, 1965. – 221 с.

Харківщина у роки Великої Вітчизняної війни: документи і матеріали / укладач О. В. Дьякова. – Х. : «Видавництво САГА», 2010. – 386 с.

АРХІВИ ТА ДЖЕРЕЛА, ВИКОРИСТАНІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ КНИГИ ПАМ'ЯТІ

Центральний архів Міністерства оборони Російської Федерації (ЦАМО Російська Федерація) – 142100, м. Подольськ Московської обл., вул. Кірова, 74; www.obd-memorial.ru.

Центральний військово-морський архів – 188350, м. Гатчина Ленінградської обл., Красноармійський просп., 2.

Центральний архів прикордонних військ КДБ Російської Федерації – 143413, м. Пушкіно Московської обл.

Центральний Державний архів Радянської Армії – 125212, м. Москва, вул. Адмірала Макарова, 29.

Архів Військово-медичного музею Міністерства оборони Російської Федерації – 191180, м. Санкт-Петербург, Лазаретний пров., 2.

Державний архів Харківської області – 61003, м. Харків, просп. Московський, 7.

Державний архів Російської Федерації – 119817, м. Москва, вул. В. Пироговська, 17.

Комісія в справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років при Президії Верховної Ради України – 01019, м. Київ, вул. Кірова, 5.

Український фонд пошуку – 01166, м. Київ, вул. Маршала Жукова, 49/194.

Музей героїчної оборони і визволення Севастополя – 99000, м. Севастополь, Крим, Історичний бульвар, 12.

Книги (картки) з обліку військовозобов'язаних, мобілізованих обласним і районними комісаріатами.

Книги (картки) військкоматів з обліку полеглих у боях захисників Батьківщини.

Книги поховань.

Архівні документи відділів соціального захисту населення про виплату допомоги сім'ям загиблих фронтовиків.

Матеріали і експонати місцевих музеїв, а також музейних кімнат і куточків бойової слави у вузах, професійно-технічних училищах, школах.

Історична та мемуарна література, присвячена Великій Вітчизняній війні.

Статті та інші матеріали, надруковані в періодичній пресі в роки війни і післявоєнний період.

Дворові книги обліку населення, що зберігаються у місцевих Радах.

Картки обліку мешканців, складені у будинкоуправліннях.

Письмові свідоцтва, одержані від ветеранів-однополчан загиблих воїнів, рідних і близьких тих, хто пропав без вісті, а також від активістів, які ведуть пошукову роботу.

Відомості, виявлені на колишніх воїнів під час подвірних обстежень у населених пунктах.

Особові справи офіцерів, які зберігаються в архіві Харківського облвійськкомату.

Асоціація «Военные мемориалы» – 119021, м. Москва, Комсомольський просп., 22.

Науково-інформаційний центр «Судьба» – 121293, м. Москва, вул. Бр. Фонченко, 11, к. 73.

Міжнародна служба розшуку – 34444, Німеччина, м. Арользен, Гроссе Аллєє, 5-9.

Меморіальний комплекс «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр.» – 01015, м. Київ, вул. Івана Мазепи, 44.

Центр розшуку та інформації ЦК Товариства Червоного Хреста РФ – 103031, м. Москва, вул. Кузнецький міст, 18 – 7.

ЗМІСТ

ІСТОРИКО-МЕМОРІАЛЬНЕ
БАГАТОТОМНЕ НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**КНИГА
ПАМ'ЯТІ
УКРАЇНИ**

ПЕРЕМОЖЦІ

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Том 4 (27)

Українською та російською мовами

Наукові редактори: *Т. Ю. Величко, В. М. Гудзенко, Є. В. Петренко, А. О. Усенко, Л. З. Юхименко*

Відповідальний за випуск *В. Є. Петренко*

Формат 70х108/16. Папір офсетний. Гарнітура Garamond. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 40,05. Обл.-вид. арк. 65,1. Наклад 1300 прим. Зам. №

К 53 **Книга Пам'яті України.** Харківська область. Переможці / Головна ред. кол.: В. Д. Конашевич (в. о. голови) та ін.; Обласна ред. кол.: І. О. Терехов (керівник) та ін. – Харків: Комунальний заклад Обласна пошуково-видавнича наукова редакція Книги Пам'яті України. ТОВ «Тім Пабліш Груп», 2014. – 594 с.

ISBN 978-5-88500-078-9 (том 4)
ISBN 978-5-7707-6424-6
ISBN 978-966-2741-34-6

До четвертого тому підсумкового історико-меморіального видання серіалу «Переможці», мета якого – сприяти популяризації серед світової спільноти вагомого внеску українського народу в перемогу у Другій світовій війні – увійшли поіменні списки з розширеними біографічними даними громадян України, учасників Другої світової війни, Героїв Радянського Союзу, викладачів Харківського медичного інституту, а також полеглих воїнів, чия доля пов'язана з Харківщиною – регіоном, який зазнав величезних втрат у роки війни і землю якого захищали тисячі і тисячі Переможців.

УДК 947.74
ББК 63.3(4УКР–4ХАР)623

Комунальний заклад Обласна пошуково-видавнича наукова редакція
Книги Пам'яті України
61022, Харків-22, пл. Свободи, 5, Держпром, 6 під., 6 пов., кімн. № 622
Тел.: (057) 705-18-45, 757-07-96

Друк ТОВ «Тім Пабліш Груп»
61135, м. Харків, просп. Гагаріна, 129
Свідоцтво про державну реєстрацію № 4235 від 20.12.2011.